ဝတ္ထုတ

ဧင်ဒဲ ဏာဝတီမြစ်

ဆရာတော်ကြီးများ ကဗျာဆရာကြီးများ
ဂဏ္ဍုဇနဆင်ထားဝေဆိုင် ဒီဇင်ဘာလ ပြည့်ဝန်းသည့်နေ့

ယဉ်ပါးဝတ္ထု

ဝေယန္တဘဏ္ဍာတိုက်ကြီးမှူး
ဝေယံဝင်းထိုက်ဝန်း ဂဏ္ဍုဇနဆင်ထား

ဒဂုန်နန်းသား ယဉ်ပါးဝတ္ထု

ဧင်ဒဲ ဏာဝတီမြစ်ကမ်းနားတွင်
ဒဂုန်ပုံနှိပ်တိုက်မှ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည်

ငယဒုဆဆ ကဇလငမိကယဆဆ
ငကယ်ဒုဃဇငဃဆဆ ၅ဇ၆၆၏၆၈

ယယ၁ငယ်ဒုဆဆ

ငယယ်၆ဇထိဇလုဂ၏ ကဒွဝငမိုဃငဃ
ငယငဃ်းငယ်ယဝဲဃ် ငကဒွိုဂထိုဆ်ဇ

ယယ၁ငဒိုဇ်ဒုဆ်ဘ၆

ဇငဆ် ငယဃ်ဝငဘိဇဂိုဇိုဆဆ
ငယယ ဆ်၆ဇထိဇခ်ဃဇဂငိမ်ိုဃငဃ
ငယငဃ်းငယ်ယဝဲဃ် ငကဒွိုဂဃဆဆ်ဇမ်ိုဒ်ဖ
ကဇငယဒွ်ယဆ်ဇ ယဇဒွိုမ်ိုထိုဂ်ဃ

စုဋ္ဌိဒ္ဒေသဋ္ဌကထာ

မာတိကာ ဝိဋ္ဌက်

ပါရာယနဝဂ္ဂ

၁-အဇိတမာဏဝသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ ၁
၂-တိဿမေတ္တေယျမာဏဝသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ ၉
၃-ပုဏ္ဏကမာဏဝသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ ၁၀
၄-မေတ္တဂူမာဏဝသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ ၁၇
၅-ဓောတကမာဏဝသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ ၂၅
၆-ဥပသီဝမာဏဝသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ ၂၇
၇-နန္ဒမာဏဝသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ ၃၀
၈-ဟေမကမာဏဝသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ ၃၁
၉-တောဒေယျမာဏဝသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ ၃၂
၁၀-ကပ္ပမာဏဝသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ ၃၃
၁၁-ဇတုကဏ္ဍီမာဏဝသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ ၃၄
၁၂-ဘဒ္ဒါဝုဓမာဏဝသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ ၄၂
၁၃-ဥဒယမာဏဝသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ ၄၃
၁၄-ပေါသာလမာဏဝသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ ၄၆
၁၅-မောဃရာဇမာဏဝသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ ၆၅
၁၆-ပိင်္ဂိယမာဏဝသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ ၇၄
၁၇-ပါရာယနတ္ထုတိဂါထာနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ ၇၇
၁၈-ပါရာယနာနုဂီတိဂါထာနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ ၇၈
၁၉-ခဂ္ဂဝိသာဏသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ ၈၈
၁-ပဌမဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ ၈၈

စူဠနိဒ္ဒေသဋ္ဌကထာ

မာတိကာ			ပိဋ္ဌင်္ကဏ်
၂-ဒုတိယဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၁၈
၃-တတိယဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၂၄
၄-စတုတ္ထဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၃၂
နိဂမနကထာ	....	....	၁၃၉

စူဠနိဒ္ဒေသဋ္ဌကထာယ မာတိကာ နိဋ္ဌိတာ။

ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂ

နံမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ပါရာယနဝဂ္ဂ

၁-အဇိတမာဏဝပုစ္ဆာနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

ပါရာယနဝဂ္ဂဿ ပဌမေ အဇိတသုတ္တနိဒ္ဒေသေ—

၁။ "ကေနဿု နိဝုတော လောကော၊ (ဣစ္စာယသ္မာ အဇိတော၊)
ကေနဿု နပ္ပကာသတိ။
ကိဿာဘိလေပနံ ဗြူသိ၊
ကိံသု တဿ မဟဗ္ဘယ"န္တိ—

အဇိတမာဏဝဿ ပုစ္ဆိတေ ပဌမပဒ္ဓေ စ ဥပရူပရိပဒ္ဓေ စ နိဒ္ဒေသေသု စ ဝုတ္တဿ ဥတ္တာနဿ ဝဇ္ဇေတ္ဝာ ဝိသေသမေဝ ဝက္ခာမ။ တတ္ထ **နိဝုတော**တိ ပဋိစ္ဆာဒိတော။ **ကိဿာဘိလေပနံ ဗြူသိ**တိ ကိံ အဿ လောကဿ အဘိ-လေပနံ ဝဒေသိ။

အာဝုတောတိ အာဝရိတော။ **နိဝုတော**တိ ပဋိစ္ဆာဒိတော။ **သဝုတော**တိ ဟေဋ္ဌာ ပဋိစ္ဆာဒိတော။ **ဝိဟိတော**တိ ဥပရိဘာဂေန ဆာဒိတော။ **ပဋိစ္ဆန္နော**တိ အဝိဝဋော။ **ပဋိကုဇ္ဇိတော**တိ အဓောမုခံ ဆာဒိတော။

နပ္ပကာသတီတိ နပ္ပကာသော ဟောတိ။ **နပ္ပဘာသတီ**တိ ဉာဏပ္ပဘာသံ န ကရောတိ။ **န တပတီ**တိ ဉာဏတပံ န ကရောတိ။ **န ဝိရောစတီ**တိ ဉာဏ-ဝိရောစနံ န ကရောတိ။ **န ဉာယတီ**တိ န ဇာနိယတိ။ **န ပဇာယတီ**တိ နပ္ပညာယတေ။

ကေန လိင်္ဂောတိ ကေန လိင်္ဂေတော။ **သံလိင်္ဂော ဥပလိင်္ဂော**တိ ဥပသဋ္ဌေန ပဒံ ဝုတ်တံ။ **အာစိက္ခေသိ** နိဒ္ဒေသဝသေန။ **ဒေသေသိ** ပဋိနိဒ္ဒေသဝသေန။ **ပညပေသိ** တေန တေန ပကာရေန။ အတ္ထံ ဗောဓေန္တော **ပဋ္ဌပေသိ**။ တဿတ္ထဿ ကာရဏံ ဒဿေန္တော **ဝိဝရိ**။ ဗျဉ္ဇနဘာဝံ ဒဿေန္တော **ဝိဘဇိ**။ နိကုဇ္ဈိတဘာဝံ ဂမ္ဟိရဘာဝဉ္စ ဟရိတ္ဝာ သောတူနံ ဉာဏဿ ပတိဋ္ဌဇနယန္တော **ဥတ္တာနီကရောသိ**။ သဗ္ဗေဟိပိ ဒ္ဝမေဟိ အာကာရေဟိ သောတူနံ အညာဏန္ဓကာရံ ဝိဓမေန္တော **ပကာသေသိ**တိ ဧဝံ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

၂။ **ဝေဒိဿာ ပမာဒါနပ္ပကာသတိ**တိ မဿရိယဟေတု စ ပမာဒဟေတု စ နပ္ပကာသတိ။ မဿရိယံ ဟိသ ဒါနာဒိဟိ ဂုဏေဟိ ပကာသိတုံ နာ ဒေတိ၊ ပမာဒေါ သိလာဒိဟိ။ **ဇပွါဘိလေပန**န္တိ တဏှာ အသ လောကဿ မက္ကဋ္ဌလေပေါ ဝိယ မက္ကဋ္ဌဿ အဘိလေပနံ။ **ဒုက္ခ**န္တိ ဇာတိအာဒိကံ ဒုက္ခံ။

ယေသံ ဓမ္မာနန္တိ ယေသံ ရူပါဒိဓမ္မာနံ။ **အာဒိတော သမုဒါဂမနံ ပညာယတီ**တိ ပဌမတော ဥပ္ပါဒေါ ပညာယတိ။ **အတ္ထင်္ဂမတော နိရောဓော ပညာယတီ**တိ ဘင်္ဂတော နိရုဇ္ဈနံ ပညာယတိ။ **ကမ္မသန္နိဿိတော ဝိပါကော**တိ ကုသလာကုသလဝိပါကော ကမ္မံ အမုဉ္စိတ္ဝာ ပဝတ္တနတော ကမ္မသန္နိဿိတော ဝိပါကော တိ ဝုစ္စတိ။ **ဝိပါကသန္နိဿိတံ ကမ္မ**န္တိ ကုသလာကုသလံ ကမ္မံ ဝိပါကဿ ဩကာသံ ကတ္ဝာ ဌိတတ္တာ ဝိပါကသန္နိဿိတံ ကမ္မန္တိ ဝုစ္စတိ။ **နာမသန္နိဿိတံ ရူပ**န္တိ ပဋိသေါကာရေ ရူပံ နာမံ အမုဉ္စိတ္ဝာ ပဝတ္တနတော နာမသန္နိဿိတံ ရူပန္တိ ဝုစ္စတိ။ **ရူပသန္နိဿိတံ နာမ**န္တိ ပဋိသေါကာရေ နာမံ ရူပံ အမုဉ္စိတ္ဝာ ပဝတ္တနတော ရူပသန္နိဿိတံ နာမန္တိ ဝုစ္စတိ။

၃။ **သဝန္တီ သဗ္ဗဓိ သေါတာ**တိ သဗ္ဗေသု ရူပါဒိအာယတနေသု တဏှာဒိကာ သေါတာ သန္ဒန္တိ။ **ကိံ နိဝါရဏန္တိ** တေသံ ကိံ အာဝရဏံ ကာ ရက္ခာ။ **သံဝရံ ဖြ**ဟီတိ တံ တေသံ နိဝါရဏသင်္ခါတံ သံဝရံ ဖြဟိ။ ဧတေန သာဝသေသပ္ပဟာနံ ပုစ္ဆတိ။ **ကေန သေါတာ ပိဓိယရေ**တိ ကေန ဓမ္မေန ဧတေ သေါတာ ပိဓိယန္တိ ပစ္ဆိဇ္ဇန္တိ။ ဧတေန အနဝသေသပ္ပဟာနံ ပုစ္ဆတိ။

သဝန္တီတိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ **အာသဝန္တီ**တိ အဓောဂါမိနော ဟုတ္ဝာ သဝန္တိ။ **သန္ဒန္တီ**တိ နိရန္တရဂါမိနော ဟုတ္ဝာ သန္ဒမာနာ ပဝတ္တန္တိ[၁]။ **ပဝတ္တန္တီ**တိ ပုနပ္ပုနံ ဝတ္တန္တိ။

၁-နိရန္တရဂါမိနော ဟုတ္ဝာ သဝန္တီ (သျာ)

၄။ **သတိ တေသံ နိဝါရဏာန္တိ** ဝိပဿနာယုတ္တာ ကုသလာကုသလမမ္မာနံ ဂတိယော သမန္တေသမာနာ သတိ တေသံ သောတာနံ နိဝါရဏံ။ **သောတာနံ ဲသံဝရံ ဖြ။မီတိ** တမေဝါပံ သတိံ သောတာနံ သံဝရံ ဖြ။မီတိ အဓိပ္ပါယော။ **ပညာယေတေ ဝိဓိယရေတ့ိ** ရူပါဒိသု ပန အနိစ္စတာဒိပဋိဝေဓသာဓိကာယ မဂ္ဂပညာယ ဧတေ သောတာ သဗ္ဗသော ဝိဓိယန္တိ။

ပဆိဒ္ဓန္တိတိ ဥစ္ဆိဒ္ဒန္တိ။ **သမုဒယဋ္ဌာ**တိ ပစ္စယဋ္ဌာ။ **အတ္ထင်္ဂမဋ္ဌာ**တိ ဥပ္ပန္နာနံ အဘာဝဂမနဋ္ဌေ, အနုပ္ပန္နာနံ အနုပ္ပါဒံ ဝါ။ **အဿာဒဋ္ဌာ**တိ အာနိသံသဋ္ဌော။ **အာဒီနဝဋ္ဌာ**တိ ဒေါသဋ္ဌော။ **နိဿရဏဋ္ဌာ**တိ နိက္ခမနဋ္ဌော။

၅။ **ပညာ စေဝါ**တိ ပဋိဂါဏာယ ယာ စာယံ တယာ ဝုတ္တာ **ပညာ**, ယာ စ **သတိ**, ယဋ္ဌေ တဒဝသေသံ **နာမရူပံ၊ ဧတံ** သဗ္ဗမ္ပိ **ကတ္ထ** နိရုဇ္ဈတိ။ **ဧတံ မေ** ပဠံ **ပုဋ္ဌော ပဖြ။ဟီ**တိ ဧဝံ သဒ္ဒေပတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ကတ္ထေတံ ဥပရုဇ္ဈတီတိ ဧတံ နာမရူပံ ကတ္ထ နု ဘဝတိ။ **ဂူပသမ္ဘတီ**တိ နိဗ္ဗာတိ။ **အတ္ထံ ဂစ္ဆတီ**တိ အဘာဝံ ဂစ္ဆတိ။ **ပဋိပဿမ္ဘတီ**တိ သန္နိသီဒတိ။

၆။ ဝိဿဇ္ဇနဂါထာယ ပနဿ ယသ္မာ ပညာသတိယော နာမေနေဝ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆန္တိ၊ တသ္မာ တာ ဝိသုံ န ဝုတ္တာ။ အယမေတ္ထ သင်္ခေပတ္ထော— **ယံ မံ တွံ အဇိတ ဧတံ ပဠံ အပုစ္ဆိ** "ကတ္ထေတံ ဥပရုဇ္ဈတီ"တိ၊ တဒေတံ[1] **ယတ္ထ နာမဉ္စ ရူပဉ္စ အသေသံ ဥပရုဇ္ဈတိ၊** တံ တေ **ဝဒါမိ**။ တသ္မာ တသ္မာ ဟိ **ဝိညာဏာဿ နိရောဓေန** သဟေဝ အပုဗ္ဗံ အစရိမံ **ဧတ္ထေတံ ဥပရုဇ္ဈတိ၊** ဧတ္ထေဝ ဝိညာဏနိရောဓေန နိရုဇ္ဈတိ ဧတံ၊ ဝိညာဏနိရောဓော တသ္မာ တသ္မာ နိရောဓော ဟောတိ၊ တံ နာဂိဝတ္တတိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

သောတာပတ္တိမဂ္ဂညာဏေန အဘိသင်္ခါရဝိညာဏဿ နိရောဓေနာတိ သောတာပတ္တိမဂ္ဂသမ္ပယုတ္တပညာယ ကုသလာကုသလစေတနာသမ္ပယုတ္တ-စိတ္တဿ အဘဗ္ဗုပ္ပတ္တိကဝသေန နိရုဇ္ဈနေန။ တတ္ထ ဒုဝိဓော နိရောဓော အနုပါ-ဒိန္နကနိရောဓော ဥပါဒိန္နကနိရောဓောတိ။ **သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန** ဟိ စတ္တာရိ ဒိဋ္ဌိသမ္ပယုတ္တာနိ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတန္တိ ပဋ္ဌ စိတ္တာနိ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ တာနိ ရူပံ သမုဋ္ဌာပေန္တိ။ တံ အနုပါဒိန္နကရူပက္ခန္ဓော၊ တာနိ စိတ္တာနိ ဝိညာဏက္ခန္ဓော၊ တံသမ္ပယုတ္တာ ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရာ တယော အရူပက္ခန္ဓာ။ တတ္ထ သစေ သောတာပန္နဿ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါ အဘာဝိတော အဘာဝိဿာ၊ တာနိ

---

[1] ယဒေတံ (သျာ)

ပဉ္ဆ စိတ္တာနိ ဆသု အာရမ္မဏေသု ပရိယုဋ္ဌာနံ ပါပုဏေယျုံ။ သောတာ-ပတ္တိမဂ္ဂေါ ပန နေသံ ပရိယုဋ္ဌာနုပ္ပတ္တိံ ဝါရယမာနော သေတုသမုဋ္ဌါတံ အဘိဇ္ဇုပ္ပတ္တိကဘာဝံ ကုရုမာနော အနုပါဒိန္နကံ နိရောဓေတိ နာမ။ **သကဒါဂါမိမဂ္ဂေန** စတ္တာရိ ဒိဋ္ဌိဝိပ္ပယုတ္တာနိ ဒ္ဝေ ဒေါမနဿသဟဂတာနိတိ ဩဠာရိကကာမရာဂပဋိဃသံယောဇနာနိ ဆ စိတ္တာနိ နိရုဇ္ဈန္တိ။ **အနာဂါမိမဂ္ဂေန** အဏုသဟဂတကာမရာဂပဋိဃသံယောဇနာနိ တာနိ ဧဝ ဆ စိတ္တာနိ နိရုဇ္ဈန္တိ။ **အရဟတ္တမဂ္ဂေန** စတ္တာရိ ဒိဋ္ဌိဝိပ္ပယုတ္တာနိ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတဧွာတိ ပဉ္ဆ အကုသလ-စိတ္တာနိ နိရုဇ္ဈန္တိ။ တတ္ထ သစေ တေသံ အရိယာနံ တေ မဂ္ဂါ အဘာဝိတာ အဿု၊ တာနိ စိတ္တာနိ ဆသု အာရမ္မဏေသု ပရိယုဋ္ဌာနံ ပါပုဏေယျုံ။ တေ ပန ကေသံ မဂ္ဂါ ပရိယုဋ္ဌာနုပ္ပတ္တိံ ဝါရယမာနာ သေကုသမုဋ္ဌါတံ အဘိဇ္ဇုပ္ပတ္တိကဘာဝံ ကုရုမာနာ အနုပါဒိန္နကံ နိရောဓေန္တိ နာမ။ ဧဝံ အနုပါဒိန္နကနိရောဓော ဝေဒိတဗ္ဗော။

သစေ ပန သောတာပန္နဿ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါ အဘာဝိတော အဘာဝိဿာ၊ ဌပေတ္ဝာ သတ္တ ဘဝေ အနမတဂ္ဂေ သံသာရဝဋ္ဋေ ဥပါဒိန္နကဋ္ဌန္နပ္ပဝတ္တံ ပဝတ္တေယျ။ ကဿာ? တဿ ပဝတ္တိယာ ဟေတူနံ အတ္ထိတာယ။ တိဏ္ဏံ သံယောဇနာနိ ဒိဋ္ဌာနုသယော ဝိစိကိစ္ဆာနုသယောတိ ဣမေ ပန ပဉ္ဆ ကိလေသေ သော မဂ္ဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော၀ သမုဋ္ဌါတေတိ။ ဣဒါနိ ကုတော သောတာပန္နဿ သတ္တ ဘဝေ ဌပေတ္ဝာ အနမတဂ္ဂေ သံသာရဝဋ္ဋေ ဥပါဒိန္နကပ္ပဝတ္တံ ပဝတ္တိဿတိ။ ဧဝံ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါ ဥပါဒိန္နကပ္ပဝတ္တံ အပ္ပဝတ္တံ ကုရုမာနော ဥပါဒိန္နကံ နိရောဓေတိ နာမ။

သစေ သကဒါဂါမိဿ သကဒါဂါမိမဂ္ဂေါ အဘာဝိတော အဘာဝိဿာ၊ ဌပေတ္ဝာ ဒ္ဝေ ဘဝေ ပဉ္ဆသု ဘဝေသု ဥပါဒိန္နကပ္ပဝတ္တံ ပဝတ္တေယျ။ ကဿာ? တဿ ပဝတ္တိယာ ဟေတူနံ အတ္ထိတာယ။ ဩဠာရိကာနိ ကာမရာဂပဋိဃ-သံယောဇနာနိ ဩဠာရိကော ကာမရာဂါနုသယော ပဋိဃာနုသယောတိ ဣမေ ပန စတ္တာရော ကိလေသေ သော မဂ္ဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော၀ သမုဋ္ဌါတေတိ။ ဣဒါနိ ကုတော သကဒါဂါမိဿ ဒ္ဝေ ဘဝေ ဌပေတ္ဝာ ပဉ္ဆသု ဘဝေသု ဥပါဒိန္နကပ္ပဝတ္တံ ပဝတ္တိဿတိ။ ဧဝံ သကဒါဂါမိမဂ္ဂေါ ဥပါဒိန္နကပ္ပဝတ္တံ အပ္ပဝတ္တံ ကုရုမာနော ဥပါဒိန္နကံ နိရောဓေတိ နာမ။

သစေ အနာဂါမိဿ အနာဂါမိမဂ္ဂေါ အဘာဝိတော အဘာဝိဿာ၊ ဌပေတ္ဝာ ဧကံ ဘဝံ ဒုတိယဘဝေ ဥပါဒိန္နကပ္ပဝတ္တံ ပဝတ္တေယျ။ ကဿာ?

တဿ ပဝတ္တိယာ ဟေတူနံ အတ္ထိတာယ။ အဏုသဟဂတာနိ ကာမရာဂပဋိဃ-သညောဇနာနိ အဏုသဟဂတော ကာမရာဂါနုသယော ပဋိဃာနုသယောတိ ဣမေ ပန စတ္တာရော ကိလေသေ သော မဂ္ဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော၀ သမုဿါတေတိ။ ဣဒါနိ ကုတော အနာဂါမိဿ ဧကံ ဘ၀ံ ဌပေတ္ဝာ ဒုတိယဘ၀ေ ဥပါဒိန္နကပ္ပ၀တ္ထုံ ပ၀တ္တိဿတိ။ ဧ၀ံ အနာဂါမိမဂ္ဂေါ ဥပါဒိန္နကပ္ပ၀တ္ထုံ အပ္ပ၀တ္ထုံ ကုရုမာနော ဥပါဒိန္နကံ နိရောဓေတိ နာမ။

သစေ အရဟတော အရဟတ္တမဂ္ဂေါ အဘာဝိတော အဘာဝိဿာ၊ ရူပါရူပ-ဘ၀ေသု ဥပါဒိန္နကပ္ပ၀တ္ထုံ ပ၀တ္တေယျ။ ကသ္မာ? တဿ ပဝတ္တိယာ ဟေတူနံ အတ္ထိတာယ။ ရူပရာဂေါ အရူပရာဂေါ မာနော ဥဒ္ဓစ္စံ အဝိဇ္ဇာ မာနာနု-သယော ဘ၀ရာဂါနုသယော အဝိဇ္ဇာနုသယောတိ ဣမေ ပန အဋ္ဌ ကိလေသေ သော မဂ္ဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော၀ သမုဿါတေတိ။ ဣဒါနိ ကုတော ဩကာသ၀သေန ပုန ဇာ၀ေ ဥပါဒိန္နကပ္ပ၀တ္ထုံ ပ၀တ္တိဿတိ။ ဧ၀ံ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ ဥပါဒိန္နကပ္ပ၀တ္ထုံ အပ္ပ၀တ္ထုံ ကုရုမာနော ဥပါဒိန္နကံ နိရောဓေတိ နာမ။

သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါ စေတ္ထ အပါယဘ၀ံ နိရောဓေတိ။ သကဒါဂါမိမဂ္ဂေါ သုဂတိကာမဘ၀ေကဒေသံ။ အနာဂါမိမဂ္ဂေါ ကာမဘ၀ံ။ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ ရူပါရူပဘ၀ံ၊ သဗ္ဗဘ၀ေပိ နိရောဓေတိ ဧ၀ါတိ ၀ဒန္တိ။ ဧ၀ံ ဥပါဒိန္နက-နိရောဓော ဝေဒိတဗ္ဗော။

တတ္ထ "အဘိသမ်ဘိရ၀ိညာဏဿ နိရောဓေနော"ကိ ဧတေန အနုပါဒိန္နက-နိရောဓံ ဒဿေတိ။ "ယေ ဥပ္ပဇ္ဇေယျုံ နာမ၌ ရူပ၌၊ တ္ထေတေ နိရုဇ္ဈန္တီ"တိ ဣမိနာ ပန ဥပါဒိန္နကနိရောဓံ ဒဿေတိ။

တတ္ထ **သတ္တ ဘ၀ေ ဌပေတ္ဝာ**တိ ကာမဘ၀တော ကာမဘ၀ံ သံသရန္တဿ သတ္တ ဘ၀ေ ၀ဇ္ဇေတ္ဝာ။ **အနုမတ္ထေ သံသာရေ**တိ—

> "ခန္ဓာနဉ္စ ပဋိပါဋိ၊ ဓာတုအာယတနာန စ။
> အဗ္ဗောစ္ဆိန္နံ ၀တ္တမာနာ၊ 'သံသာရော'တိ ပ၀ုစ္စတိ"တိ[1]—

ဧ၀ံ ၀တ္ထိတေ သံသာရ၀ဋ္ဋေ။ **ယေ ဥပ္ပဇ္ဇေယျုံ နာမဉ္စ ရူပဉ္စာ**တိ နမနလက္ခဏံ စတုက္ခန္ဓသဒ္ဒါတိ နာမဉ္စ ရုပ္ပနလက္ခဏံ ဘူတောပါဒါယသဒ္ဒါတိ ရူပဉ္စ ဧတေ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇေယျုံ။ **တ္ထေတေ နိရုဇ္ဈန္တီ**တိ တေသ္မိံ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေ

၁-ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၁၇၆၊ အဘိ-ဋ္ဌ ၁-၁၁၊ အံ-ဋ္ဌ ၂-၃၈၆၊ ပဋိသံ-ဋ္ဌ ၂-၁၈၊ ဇာတိ၀ုတ္ထက-ဋ္ဌ ၅၅-၁၉၀၊ ဥဒါန-ဋ္ဌ ၂၄၅-ဝိဋ္ဌာဒီသု။

ဧတေ နာမရူပမ္မာ အဘိပ္ပတ္တိကဝသေန နိရောဓံ ဂစ္ဆန္တိ။ **သကဒါဂါမိ-မဂ္ဂဉာဏေနာ**တိ ဣဿ ပဋိသန္ဓိဝသေန သကိံ ယေဝ ဇာတိံ လောကံ အာဂစ္ဆတီတိ သကဒါဂါမိ၊ တဿ မဂ္ဂေါ သကဒါဂါမိမဂ္ဂေါ။ တေန မဂ္ဂေန သမ္ပယုတ္တဉာဏေန။ **ဒွေ ဘဝေ ဒ္ဝေဟွာ**တိ ကာမဓာတုယာယေဝ ပဋိသန္ဓိဝသေန ဒွေ ဘဝေ ဝဇ္ဇေတ္ဝာ။ **ပဋ္ဌသု ဘဝေသူ**တိ တဒဝသိဋ္ဌေသု ပဋ္ဌသု ဘဝေသု။ **ဇဏ္ဍေတေ နိရုဇ္ဈန္တီ**တိ ဇဏ္ဍေ သကဒါဂါမိမဂ္ဂေ ဧတေ ဓမ္မာ ဝုတ္တနယေန နိရုဇ္ဈန္တိ။ **ကံ ဘဝံ ဒ္ဝေဟွာ**တိ ဥက္ကဋ္ဌဝသေန ရူပဓာတုယာ ဝါ အရူပဓာတုယာ ဝါ ကေံ ဘဝံ ဝဇ္ဇေတ္ဝာ။ **ရူပဓာတုယာ ဝါ အရူပဓာတုယာ ဝါ**တိ ဒုတိယကဘဝေ ရူပဓာတုယာ စေဝ အရူပဓာတုယာ စ။ **နာမဉ္စ ရူပဉ္စာ**တိ ဇဏ္ဍေ ရူပဘဝေ နာမရူပံ၊ အရူပဘဝေ နာမမေဝ။ **ဇဏ္ဍေတေ နိရုဇ္ဈန္တီ**တိ ဇဏ္ဍေ အုနာဂါမိမဂ္ဂေ ဧတေ နာမရူပဓမ္မာ ဝုတ္တနယေန နိရုဇ္ဈန္တိ။

အရဟတောတိ ကိလေသေဟိ အာရကတ္တာ "အရဟာ"တိ လဒ္ဓနာမဿ ဒီဃာသဝဿ။ **အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ**တိ ဒုဝိဓာ ဟိ နိဗ္ဗာနဓာတု သဥပါဒိသေသာ စ အနုပါဒိသေသာ စ။ တတ္ထ ဥပါဒိယတိ "အဟံ မမာ"တိ ဘုသံ ဂဏှိယတီတိ ဥပါဒိ၊ ခန္ဓပဉ္စကသ္သေတံ အဓိဝစနံ။ ဥပါဒိယေဝ သေသော အဝသိဋ္ဌော ဥပါဒိသေသော၊ သဟ ဥပါဒိသေသေန ဝတ္တတီတိ **သဥပါဒိသေသာ**။ နတ္ထေတ္ထ ဥပါဒိသေသောတိ **အနုပါဒိသေသာ**။ တာယ အနုပါဒိ-သေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ။ **ပရိနိဗ္ဗာယန္တာ**သာတိ နိဗ္ဗာနဿ ဝိယ ဇာတဝေဒဿ နိဗ္ဗာယန္တာသ အပ္ပဝတ္တံ ပဝိသန္တာသ။ **စရိမဝိညာဏဿ နိရောဓေနာ**တိ ဇဏ္ဍေ အသာသပဿာသာနံ နိရောဓဝသေန။ တယော စရိမာ ဘဝစရိမော ဈာနစရိမော စုတိစရိမောတိ။ ဘဝေသု ဟိ ကာမဘဝေ အသာသပဿာသာ ပဝတ္တန္တိ၊ ရူပါရူပဘဝေသု နပ္ပဝတ္တန္တိ။ တသ္မာ သော **ဘဝစရိမော**။ ဈာနေသု ပုရိမဈာနတ္တယေဝ ပဝတ္တန္တိ၊ စတုတ္ထေ နပ္ပဝတ္တန္တိ။ တသ္မာ သော **ဈာနစရိမော**။ ယေ ပန စုတိစိတ္တသ္သ ပုရတော သောဋ္ဌ-သမေန စိတ္တေန သဟုပ္ပန္နာ၊ တေ စုတိစိတ္တေန သဟ နိရုဇ္ဈန္တိ။ သော[1] **စုတိစရိမော** နာမ။ အယံ ဇ္ဈဓ စရိမောတိ အဓိပ္ပေတော။ ယေ ဟိ ကေစိ ဗုဒ္ဓါ ဝါ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ဝါ အရိယသာဝကာ ဝါ အန္တိမသော ကုဋ္ဌ-ကိဝိလ္လိကံ ဥပါဒါယ သဗ္ဗေ ဘဝင်္ဂစိတ္တေနေဝ အဗျာကတေန ဒုက္ခသစ္စေန ကာလံ ကရောန္တိ။ တသ္မာ **စရိမဝိညာဏဿ နိရောဓေနာ**တိ စုတိစိတ္တသ္သ နိရောဓေနာတိ အတ္ထော။

၁-အယံ (သီ၊ သျာ)၊ တသ္မာ သော (?)

ဇေတေ နာမရူပဓမ္မာ အဘဗ္ဗုပ္ပတ္တိကဝသေန နိရောဓံ ဂစ္ဆန္တိ။ **သကဒါဂါမိ-မဂ္ဂဉာဏေနာ**တိ ဇ္ဈေ ပဋိသန္ဓိဝသေန သကိံ ယေဝ ဇုမံ လောကံ အာဂစ္ဆတီတိ သကဒါဂါမိ၊ တဿ မဂ္ဂေါ သကဒါဂါမိမဂ္ဂေါ။ တေန မဂ္ဂေန သမ္ပယုတ္တဉာဏေန။ **ဒွေ ဘဝေ ဒ္ဗေတ္တာ**တိ ကာမဓာတုယာယေဝ ပဋိသန္ဓိဝသေန ဒွေ ဘဝေ ဝဇ္ဇေတ္ဝာ။ **ပဋ္ဌသု ဘဝေသူ**တိ တဒဝသိဋ္ဌေသု ပဋ္ဌသု ဘဝေသု။ **ဇေတ္ထေတေ နိဂုဏ္ဌန်**တိ ဇ္ဈေ သကဒါဂါမိမဂ္ဂေ ဇေတေ ဓမ္မာ ဝုတ္တနယေန နိဂုဇ္ဈန္တိ။ **ကံ ဘံ ဒ္ဗေတ္ထာ**တိ ဥက္ကဋ္ဌဝသေန ရူပဓာတုယာ ဝါ အရူပဓာတုယာ ဝါ ကေံ ဘဝံ ဝဇ္ဇေတ္ဝာ။ **ရူပဓာတုယာ ဝါ အရူပဓာတုယာ ဝါ**တိ ဒုတိယကဘဝေ ရူပဓာတုယာ စေဝ အရူပဓာတုယာ စ။ **နာမဉ္စ ရူပဉ္စာ**တိ ဇ္ဈေ ရူပဘဝေ နာမရူပံ၊ အရူပဘဝေ နာမမေဝ။ **ဇေတ္ထေတေ နိဂုဏ္ဌန်**တိ ဇ္ဈေ အနာဂါမိမဂ္ဂေ ဇေတေ နာမရူပဓမ္မာ ဝုတ္တနယေန နိဂုဇ္ဈန္တိ။

အရဟတောတိ ကိလေသေဟိ အာရကတ္တာ "အရဟာ"တိ လဒ္ဓနာမဿ ဒီဃာသဝဿ။ **အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ**တိ ဒုဝိဓာ ဟိ နိဗ္ဗာနဓာတု သဥပါဒိသေသာ စ အနုပါဒိသေသာ စ။ တတ္ထ ဥပါဒိယတိ "အဟံ မမာ"တိ ဘုသံ ဂဏှိယတီတိ ဥပါဒိ၊ ခန္ဓပဉ္စကဿေတံ အဓိဝစနံ။ ဥပါဒိယေဝ သေသော အဝသိဋ္ဌော ဥပါဒိသေသော၊ သဟ ဥပါဒိသေသေန ဝတ္တတီတိ **သဥပါဒိသေသာ**။ နတ္ထေတ္ထ ဥပါဒိသေသောတိ **အနုပါဒိသေသာ**။ တာယ အနုပါဒိ-သေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ။ **ပရိနိဗ္ဗာယန္တာ**တိ နိဂိန္ဆနဿ ဝိယ ဇာတဝေဒဿ နိဗ္ဗာယန္တာ အပ္ပဝတ္တံ ပဝိသန္တာ။ **စရိမဝိညာဏဿ နိရောဓေနာ**တိ ဇ္ဈေ အဿာဿပဿာသာနံ နိရောဓဝသေန။ တယော စရိမာ ဘဝစရိမော ဗျာနစရိမော စုတိစရိမောတိ။ ဘဝေသု ဟိ ကာမဘဝေ အဿာသပဿာသာ ပဝတ္တန္တိ၊ ရူပါရူပဘဝေသု နပ္ပဝတ္တန္တိ။ တသ္မာ သော **ဘဝစရိမော**။ ဗျာနေသု ပုရိမဗျာနတ္တယေဝ ပဝတ္တန္တိ၊ စတုတ္ထေ နပ္ပဝတ္တန္တိ။ တသ္မာ သော **ဗျာနစရိမော**။ ယေ ပန စုတိစိတ္တသဒ္ဒံ ပုရတော သောဋ္ဌ-သမေန စိတ္တေန သဟုပ္ပန္နော၊ တေ စုတိစိတ္တေန သဟ နိဂုဇ္ဈန္တိ။ သော[1] **စုတိစရိမော** နာမ။ အယံ ဇုဓ စရိမောတိ အဓိပ္ပေတော။ ယေ ဟိ ကေစိ ဇုဒ္ဓါ ဝါ ပစ္စေကဇုဒ္ဓါ ဝါ အရိယသာဝကာ ဝါ အန္တိမသော ကုဋ္ဌ-ကိဝိလိကံ ဥပါဒါယ သဗ္ဗေ ဘဝင်္ဂစိတ္တေနေဝ အဗျာကတေန ဒုက္ခသစ္စေန ကာလံ ကရောန္တိ။ တသ္မာ **စရိမဝိညာဏဿ နိရောဓေနာ**တိ စုတိစိတ္တသ နိရောဓေနာတိ အတ္ထော။

၁-အယံ (သီ၊ သျာ)၊ တသ္မာ သော (?)

နာဘိဂိရွေယျာတိ ဂေဓံ နာ့ပဇ္ဇေယျ။ **နာ ပလိဂိရွေယျာ**တိ လောဘံ နာပဇ္ဇေယျ။ **နာ ပလိဗုန္ဓေယျာ**တိ လောဘဝသေန နာ အလ္လိယေယျ။

အာဝိလကရေ ကိလေသေ ဇဟေယျာတိ စိတ္တာလုဋ္ဌကရေ ဥပတာပသင်္ခါတေ ကိလေသေ ဇဟေယျ။

သဗ္ဗေ ဓမ္မာ အနတ္တာတိ နိဗ္ဗာနံ အန္တောကရိတ္တာ ဝုတ္တံ။ **ယံ ကိဉ္စိ သမုဒယဓမ္မန္တိ** ယံ ကိဉ္စိ သပ္ပစ္စယသဘာဝံ။

သဟ ဂါထာပရိယောသာနာတိ ဂါထာဝသာနေနေဝ သဒ္ဓိံ။ **ယေတေ ဗြာဟ္မဏေန သဒ္ဓိံ ကေဆ္ဆန္ဒာ**တိ ယေ တေ အဇိတမာဏဝေန ကလျာဏ-ဆန္ဒေန ကေစ္ဆာသယာ။ **ကေပွယောဂါ**တိ ကာယဝစီမနောပယောဂေဟိ ကေပွယောဂါ။ **ကောဓိပွါယာ**တိ ကော အဓိပွါယော ရုစိ တေသန္တိ ကောဓိပွါယာ၊ ကေရုစိကာတိ အတ္ထော။ **ကေဝါသနဝါသိတာ**တိ အတိတ-ဗုဒ္ဓသာသနေ တေန သဒ္ဓိံ ဘာဝိတဘာဝနာ။ **အနေကပါဏသဟဿာနန္တိ** အနေကေသံ ဒေဝမနုဿသင်္ခါတာနံ ပါဏသဟဿာနံ။ **ဝိရဇံ ဝီတမလန္တိ** ရာဂါဒိရဇဝိရဟိတံ ရာဂါဒိမလဝိရဟိတဉ္စ။

ဓမ္မစက္ခုန္တိ ဣဓ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါ အဓိပ္ပေတော။ အညတ္ထ ဟေဋ္ဌာမဂ္ဂတ္တယံ။ တသ့ဉ္ပတ္တိကာရဏဒဿနတ္ထံ **“ယံ ကိဉ္စိ သမုဒယဓမ္မံ၊ သဗ္ဗံ တံ နိရောဓဓမ္မ”**န္တိ အာဟ။ တဉ္ဩိ နိရောဓံ အာရမ္မဏံ ကတ္ဝာ ကိစ္စဝသေန ဧဝံ သဗ္ဗသင်္ခတံ ပဋိဝိဇ္ဈန်ဉ္ပဇ္ဇတိ။ **တသ့ ဗြာဟ္မဏသ့ အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စီ**တိ တသ့ စ အဇိတဗြာဟ္မဏသ့ အန္တေဝါသိကာသဟဿာနဉ္စ တက္ခဏေဒိဟိ အဂ္ဂဟေတ္ဝာ ကာမာသဝါဒိဟိ မဂ္ဂက္ခဏေ စိတ္တံ ဝိမုစ္စမာနံ ဖလက္ခဏေ ဝိမုစ္စိ။ **သဟ အရဟတ္တ-ပ္ပတ္တာ**တိ အရဟတ္တပ္ပတ္တိယာ စ သဟေဝ အာယသ္မတော အဇိတသ့ စ အန္တေဝါသိကသဟဿသ့ စ အဇိနဇဋာဝါကစိရတိဒ္ဓက္ခ ကမဏ္ဍလုအာဒယော အန္တရဓာယိံသု။ သဗ္ဗေဝ ဇုဠ္ဍိမယပတ္တစီဝရရာ ဒွဂ်ုလကေသာ ဟောဘိက္ခု။ ဟုတ္ဝာ ဘဂဝန္တံ နမဿမာနာ ပဉ္ဇလိကာ နိသီဒိံသု။ ပါဋိယံ ပန အဇိတတ္ထေရော၀ ပညာယတိ။ တတ္ထ **အန္ဓဋ္ဌပဋိပတ္တိယာ**တိ သယံ ပစ္ဆာသီသိ-ဟလဒ္ဓပဋိပတ္တိယာ၊ နိဗ္ဗာနလဒ္ဓဘာဝေနာတိ အတ္ထော။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ပါကဋမေဝ။ ဧဝံ ဘဂဝါ အရဟတ္တနိကူဋေန ဒေသနံ နိဋ္ဌာပေသီတိ။

သဒ္ဓမ္မပ္ပဇ္ဇောတိကာယ စူဠနိဒ္ဒေသဋ္ဌကထာယ

အဇိတမာဏဝသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-တိသမေတ္တေယျမာဏဝသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၉။ ဒုတိယေ တိသမေတ္တေယျသုတ္တနိဒ္ဒေသေ—**ကောဓ သန္တ့ာသိတောတိ** နိဋ္ဌိတေ ပန အဇိတသုတ္တေ "ကထံ လောကံ အဝေက္ခန္တံ၊ မစ္စုရာဇာ န ပဿတီ"တိ ဧဝံ မောဃရာဇာ ပုစ္ဆိတုံ အာရဒ္ဓဘိ။ "န တာဝသ ဣန္ဒြိယာနိ ပရိပါကံ ဂတာနီ"တိ ဉတ္ဝာ ဘဂဝါ "တိဋ္ဌ တ္ဝံ မောဃရာဇ၊ အညော ပုစ္ဆတူ"တိ ပဋိက္ခိပိ။ တတော တိသမေတ္တေယျော အတ္တနော သံသယံ ပုစ္ဆန္တော "**ကော-ဓော**တိ ဂါထမာဟ။ တတ္ထ **ကောဓ သန္တ့ာသိတော**တိ ကော ဣဓ သတ္တော တုဋ္ဌော။ **ဣဇ္ဈိတော**တိ တဏှာဒိဋ္ဌိပမုခေဟိ ဣဇ္ဈိတော နာမ။ **ဥဘန္တ့ာမဘိညာယော**တိ ဥဘော အန္တေ အဘိဇာနိတွာ။ **မန္တာ န လိပ္ပတီ**တိ ပညာယ န လိပ္ပတိ။

ပရိပုဏ္ဏဿက်ပ္ပေါတိ နေက္ခမ္မာဒိဝိတက္ကေဟိ ပရိပုဏ္ဏသက်ပ္ပတ္တာ ပရိပုဏ္ဏ-မနောရထော။

တဏှိဋ္ဌိတန္တိ တဏှာယ စလိတံ။ **ဒိဋ္ဌိဋ္ဌိတော**ဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။ **ကာမိဋ္ဌိတ**န္တိ ကိလေသကာမေဟိ ဣဋ္ဌိတံ ဖန္ဒိတံ။ "ကမ္မိဋ္ဌိတ"န္တိပိ ပါဠော၊ တံ န သုန္ဒရံ။

မဟန္တော ပုရိသောတိ **မဟာပုရိသော**။ ဥတ္တမော ပုရိသောတိ **အုဠုပုရိ-သော**။ ပဓာနော ပုရိသောတိ **သဠ္ဠပုရိသော**။ အလာမကော ပုရိသောတိ **ဝိသဠ္ဠပုရိသော**။ ဇေဋ္ဌကော ပုရိသောတိ **ပါမောက္ခပုရိသော**။ န ဟေဋ္ဌိမ-ကော ပုရိသောတိ **ဥတ္တမပုရိသော**။ ပုရိသာနံ ကောဋိပ္ပတ္တော ပုရိသောတိ **ပဓာနပုရိသော**။ သဗ္ဗေသံ ဣဿိတော ပုရိသောတိ **ပဝရပုရိသော**။

သိဒ္ဓိနိမစ္ဆဂါတိ တဏှံ အတိအဂါ၊ အတိက္ကမိတ္ဝာ ဋ္ဌိတော။ **ဥပစ္ဆဂါ**တိ ဘုသံ အတိအဂါ။

၁၀။ တသ္သေတမတ္ထံ ဘဂဝါ ဗျာကရောန္တော "**ကာမေသု**"တိ ဂါထာ-ဒ္ဒယမာဟ။ တတ္ထ **ကာမေသု ဗြဟ္မစရိယဝါ**တိ ကာမနိမိတ္တံ ဗြဟ္မစရိယဝါ၊ ကာမေသု အာဒီနဝံ ဒိသ္ဝာ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယေန သမန္နာဂတောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဇော္ဍောဝတာ သန္တ့ာသိတတံ ဒသ္သေသိ။ "ဝိတတဏှော"တိအာဒိဟိ အနိဋ္ဌိတတံ၂။ တတ္ထ **သန်ဒိယ နိဗ္ဗုတေ**တိ အနိစ္စာဒိဝသေန ဓမ္မေ ဝိမံသိတ္ဝာ ရာဂါဒိနိဗ္ဗာ-နေန နိဗ္ဗုတော။

၁-ခု ၁-၄၄၇၊ ခု ဂ-၁၉-ပိဋ္ဌေသု။　　၂-အနေဇတံ (သျာ)

အသဒ္ဓမ္မသမာပတ္တိယာတိ နိစဓမ္မသမာယောဂတော။ **အာရတီ**တိ အာရကာ ရမနံ။ **ဝိရတီ**တိ တာယ ဝိနာ ရမနံ။ **ပဋိဝိရတီ**တိ ပဋိနိဝတ္တိတ္ဝာ တာယ ဝိနာ ရမနံ။ **ဓေရမဏီ**တိ ဓေရဝိနာဝသနံ[၁]။ **အကိရိယာ**တိ ကိရိယာပစ္ဆိန္ဒနံ[၂]။ **အကရဏန္တိ** ကရဏာပရိစ္ဆိန္ဒနံ။ **အနဏ္ဍာပတ္တိ**တိ အနာပဇ္ဇနတာ။ **ဓေလာအနတိက္ကမော**တိ သိမာအနတိက္ကမော။ သေသံ တတ္ထ တတ္ထ ဝုတ္တနယတ္တာ ပါကဋမေဝ။

ဧဝံ ဘဂဝါ ဇာဒမ္ပိ သုတ္တံ အရဟတ္တနိကူဋေနေဝ ဒေသေသိ။ ဒေသနာပရိယောသာနေ အယမ္ပိ ဗြာဟ္မဏော အရဟတ္တေ ပတိဋ္ဌာသိ သဒ္ဓိံ အန္တေဝါသိကသဟဿေန၊ အညေသဉ္စ အနေကသဟဿာနံ ဓမ္မစက္ခုံ ဥဒပါဒိ။ သေသံ ပုဗ္ဗသဒိသမေဝ။

သဒ္ဓမ္မပ္ပဇ္ဇောတိကာယ စူဠနိဒ္ဒေသဋ္ဌကထာယ

တိဿမေတ္တေယျမာဏဝသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ပုဏ္ဏကမာဏဝသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၁၂။ တတိယေ ပုဏ္ဏကသုတ္တနိဒ္ဒေသေ—**အနေဇန္တိ** ဇာဒမ္ပိ ပုရိမနယေနေဝ မောဃရာဇာနံ ပဋိက္ခိပိတ္ဝာ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **မူလဒဿာဝိ**န္တိ အကုသလမူလာဒိဒဿာဝိ[၃]။ **ဇာသဓေယျာ**တိ ဇာသိနာမကာ ဇဋိလာ။ **ယညန္တိ** ဒေယျဓမ္မံ။ **အကပ္ပယိ[၄]သူ**တိ ပရိယေသိ[၅]သု။

ဟေတုဒဿာဝီတိအာဒိနိ သဗ္ဗာနိ ကာရဏဝေဝစနာနေဝ။ ကာရဏဉ္ဠိ ယသ္မာ အတ္တနော ဖလတ္ထာယ ဟိနောတိ ပဝတ္တတိ၊ တသ္မာ **ဟေတူ**တိ ဝုစ္စတိ။ ယသ္မာ တံ ဖလံ နိဒေတိ 'ဟန္ဒ ဂဏှထ န'န္တိ အပ္ပေတိ ဝိယ[၇]၊ တသ္မာ **နိဒါန**န္တိ ဝုစ္စတိ။ **သမ္ပာဝဒဿာဝီ**တိအာဒိနိ ပဉ္စ ပဒါနိ ဟေဋ္ဌာ ဒဿိတနယာနိ ဧဝ။ ယသ္မာ တံ ပဋိစ္စ တေ ပဝတ္တတိ၊ တဉ္စ ဖလံ တတော သမုဒေတိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ **ပစ္စယော**တိ စ **သမုဒ်ယော**တိ စ ဝုစ္စတိ။

ယာ ဝါ ပနညာဝိ ကာစိ သုဂတိယောတိ စတုအပါယဝိနိမုတ္တကာ ဥတ္တရမာတာဒယော အပ္ပေသက္ခာ ကပဏမနုဿာ စ ဒုလ္လဘဃာသစ္ဆာဒနာ ဒုက္ခပီဠိတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **ယာ ဝါ ပနညာဝိ ကာစိ ဒုဂ္ဂတိယော**တိ ယမရာဇနာဂ သုပဏ္ဏ ပေတမဟိဒ္ဓိကာဒယော ပစ္စေတဗ္ဗာ။ **အတ္တာဘာဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိယာ**တိ တိသု

၁-ရမနံ (က) ၂-ကိရိယာပရိစ္ဆိန္ဒနံ (သီ) ၃-ဒဿေတိ ဝိယ (က)

ဌာနေသုပဋိသန္ဓိဝသေန အတ္ထဘာဝပဋိလာဘတ္ထာယ။ **ဇာနာတီ**တိ သမ္ဗညုတ-ညာဏေန ဇာနာတိ။ **ပဿတီ**တိ သမန္တစက္ခုနာ ပဿတိ။

အကုသလာတိ အကောသလ္လသမ္ဘူတာ။ အကုသလံ ဘဇန္တီတိ **အကုသလ-ဘာဂိယာ**။ အကုသလပက္ခေ ဘဝါတိ **အကုသလပက္ခိကာ**။ သဗ္ဗေ တေ အဝိဇ္ဇာ မူလံ ကာရဏံ ဧတေသန္တိ **အဝိဇ္ဇာမူလကာ**။ အဝိဇ္ဇာယ သမောသရဏ္တိ သမ္မာ ဩသရဏ္တိ ဂစ္ဆန္တီတိ **အဝိဇ္ဇာသမောသရဏာ**။ **အဝိဇ္ဇာသမုဿိတာ**တိ အရ-ဟတ္တမဂ္ဂေန အဝိဇ္ဇာယ ဟတတာယ။ **သဗ္ဗေ တေ သမုဿိတံ ဂစ္ဆန္တီ**တိ ဝုတ္တပ္ပ-ကာရာ အကုသလဓမ္မာ၊ တေ သဗ္ဗေ ဟတဘာဝံ ပါပုဏန္တိ။

အပုမာဒမူလကာတိ သတိအဝိပ္ပဝါသော အပုမာဒေါ မူလံ ကာရဏံ ဧတေသန္တိ အပုမာဒမူလကာ။ အပုမာဒေသု သမ္မာ ဩသရဏ္တိ ဂစ္ဆန္တီတိ **အပုမာဒသမောသရဏာ**။ **အပုမာဒေါ တေသံ ဓမ္မာနံ အဂ္ဂမက္ခာယတီ**တိ သယံ ကာမာဝစရော‌ပိ သမာနော စတုဘူမကဓမ္မာနံ ပတိဋ္ဌာဘာဝေန အဂ္ဂေါ နာမ ဇာတော။

အလမတ္ထောတိ သမတ္ထစိတ္တော။ **မယာ ပုဋ္ဌံ**တိ မယာ ပုဋ္ဌံ။ **ဝဟဿေတံ ဘာရန္တိ** ဧတံ အာဘတဘာရံ ဝဟဿု။ **ယေ ကေစိ ဣသိပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတာ**။ “ဣသိပဗ္ဗဇ္ဇာ ပဗ္ဗဇိတာ”တိပိ ပါဌော။

အာဇိဝကသာဝကာနံ အာဇိဝကာ ဒေဝတာတိ ယေ အာဇိဝကဝစနံ သုဏန္တိ သုဿူသန္တိ၊ တေ အာဇိဝကသာဝကာ၊ တေသံ အာဇိဝက-သာဝကာနံ။ အာဇိဝကာ စ တေသံ ဒေယျဓမ္မံ ပဋိဂ္ဂဏ္ဟန္တိ၊ တေ ဝေ အာဇိဝ-ကာ ဒေဝတာ။ ဧဝံ သဗ္ဗတ္ထ။ **ယေ ယေသံ ဒက္ခိဏေယျာ**တိ ယေ အာဇိဝကာ-ဒယော ဒိသာပရိယောသာနာ ယေသံ ခတ္တိယာဒီနံ ဒေယျဓမ္မာနုဿဝိကာ။ **တေ တေသံ ဒေဝတာ**တိ တေ အာဇိဝကာဒယော တေသံ ခတ္တိယာဒီနံ ဒေဝတာ။

ယေဝိ ယည်ံ ဿန္တီတိ ဒေယျဓမ္မံ ဒုဿန္တိ။ **ဂဝေဿန္တီ**တိ ဩလောကေန္တိ။ **ပရိယေသန္တီ**တိ ဥပ္ပါဒေန္တိ။ **ယညာ ဝါ ဧတေ ပုဏ္ဏံ**တိ ယညာ ဧဝ ဝါ ဧတေ ပုထုကာ။ **ယညယာဇကာ ဝါ ဧတေ ပုဏ္ဏံ**တိ ဒေယျဓမ္မဿ ယာဇနကာ ဧဝ ဝါ ဧတေ ပုထုကာ။ **ဒက္ခိဏေယျာ ဝါ ဧတေ ပုဏ္ဏံ**တိ ဒေယျဓမ္မာနုဿဝိကာ ဧဝ ဝါ ဧတေ ပုထုကာ။ တေ ဝိတ္ထာရတော ဒဿေတုံ “**ကထံ ယညာ ဝါ ဧတေ ပုဏ္ဏံ**”တိအာဒိနာ နယေန ဝိတ္ထာရေန ဒဿေတိ။

၁-ဒီပေတိ (ဒု)

၁၃။ **အာသီသမာနာ**တိ ရူပါဒိနိ ပတ္ထယမာနာ။ **ဒုတ္ထုတ္ထာ**နန္တိ ဒုတ္ထဘာဝဿ ပတ္ထယမာနာ၊ မနုဿဒိဘာဝံ ဒုစ္ဆန္နာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **ဇရံ သိတာ**တိ ဇရံ နိဿိတာ။ ဇရာမုခေန စေတ္ထ သဗ္ဗံ ဝဋ္ဋဒုက္ခံ ဝုတ္တံ။ တေန ဝဋ္ဋဒုက္ခနိဿိတာ တတော အပရိမုစ္စမာနာယေဝ ကပ္ပယိံသူတိ ဒီပေတိ။

ရူပပဋိလာဘံ အာသီသမာနာတိ ဝဏ္ဏာယတနသမ္ပတ္တိလာဘံ ပတ္ထယမာနာ။ **သဒ္ဒါ**ဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။ **ခတ္တိယမဟာသာလကုလေ အတ္တဘာဝ-ပဋိလာဘ**န္တိ သာရပ္ပတ္တေ ခတ္တိယာနံ မဟာသာလကုလေ အတ္တဘာဝလာဘံ ပဋိ-သန္ဓိံ ပတ္ထယမာနာ။ **ဗြာဟ္မဏမဟာသာလကုလာ**ဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။ **ဗြဟ္မကာယိကေသု ဒေဝေသု**တိ ဇေတ္ထ ပုဗ္ဗဘဝံ[1] သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ **ဇေဋ္ဌာ**တိ ခတ္တိယကုလာဒိသု။

ဇရာနိဿိတာတိ ဇရံ အဿိတာ။ **ဗျာဓိနိဿိတာ**တိအာဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဧတေဟိ သဗ္ဗံ ဝဋ္ဋဒုက္ခံ ပရိယာဒိယိတ္ဝာ ဒဿိတံ ဟောတိ။

၁၄။ **ကစ္စိသု တေ ဘဂဝါ ယညပထေ အပ္ပမတ္တာ၊ အတာရု ဇာတိဉ္စ ဇရဉ္စ မာရိသာ**တိ ဇေတ္ထ ယညော ဧဝ ယညပထောဿ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ— ကစ္စိ ဧတ ယညေ အပ္ပမတ္တာ ဟုတ္ဝာ ယညံ ကပ္ပယန္တာ ဝဋ္ဋဒုက္ခမုတ္တာရိံသူတိ။ **ယေဝိ ယညံ ဒေန္တိ ယဇန္တိ**တိ ဒေယျဓမ္မဒါနဝသေန ယဇန္တိ။ **ပရိစ္စဇန္တိ**တိ ဝိဿဇ္ဇေန္တိ။

၁၅။ **အာသီသန္တိ**တိ ရူပပဋိလာဘာဒယော ပတ္ထေန္တိ။ **ထောမယန္တိ**တိ "သုစိံ ဒိန္န"န္တိအာဒိနာ နယေန ယညာဒိနိ ပသံသန္တိ။ **အဘိဇပ္ပန္တိ**တိ ရူပါဒိ-ပဋိလာဘာယ ဝါစံ ဂိရန္တိ[2]။ **ဇုဟန္တိ**တိ ဒေန္တိ။ **ကာမာဘိဇပ္ပတိ ပဋိစ္ဆ လာဘ**န္တိ ရူပါဒိလာဘံ ပဋိစ္ဆ ပုနပ္ပုနံ ကာမေ ဧဝ အဘိဇပ္ပန္တိ၊ "အဟော ဝတ အမှာကမ္ပိ သိယျု"န္တိ ဝဒန္တိ၊ တဏ္ဟာ တတ္ထ ဝမေန္တိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **ယာဇယေဝါ**တိ ယာဝါဓိမုတ္တာ။ **ဘဝရာဂရတ္တာ**တိ ဧဝမိမေဟိ အာသိ-သနာဒိဟိ ဘဝရာဂေနေဝ ရတ္တာ၊ ဘဝရာဂရတ္တာ ဝါ ဟုတ္ဝာ တောနိ အာသိသနာဒိနိ ကရောန္တာ **နာတရိံသူ**တိအာဒိဝဋ္ဋဒုက္ခံ နာ ဥတ္တရိံသု။

ယညံ ဝါ ထောမေန္တီတိ ဒါနံ ဝါ ဝဏ္ဏေန္တိ။ **ဖလံ ဝါ**တိ ရူပါဒိပဋိလာဘံ။ **ဒက္ခိဏေယျေ ဝါ**တိ ဇာတိသမ္ပန္နာဒိသု။ **သုစိံ ဒိန္နန္တိ** သုစိံ ကတ္ဝာ ဒိန္နံ။ **မနာပန္တိ** မနဝဓုနကံ။ **ပဏီတန္တိ** သြဇဝန္တံ။ **ကာလေနာ**တိ တတ္ထ တတ္ထ

၁-ပုဗ္ဗဘာဂံ (သီ၊ သျာ၊ ဂ္ဂ) ၂-ဘဏန္တိ (သီ၊ သျာ၊ ဇ္ဈ)

သမ္ပတ္တကာလေ။ **ကပ်ိယန္တိ** အကပ်ိယံ ဝဇ္ဇေတ္ဝာ ဒိန္နံ။ **အနဝဇ္ဇန္တိ** နိဒ္ဒေါသံ။ **အဘိက္ခဏ္တိ** ပုနပ္ပုနံ။ **ဒဒံ စိတ္တံ ပသာဒိတန္တိ** ဒဒတော မုဉ္စနစိတ္တံ ပသာဒိတန္တိ။ **ထောမေန္တိ ကိတ္တေန္တိ**တိ ဂုဏံ ပါကဋံ ကရောန္တိ။ **ဝဏ္ဏေန္တိ**တိ ဝဏ္ဏံ ဘဏန္တိ။ **ပသံသန္တိ**တိ ပသာဒံ ပါပေန္တိ။

ဣတော နိဒါနန္တိ ဣတော မနုဿလောကတော ဒိန္နကာရဏာ။ **အစ္ဆာယကာ**တိ မန္တေ ပရိဝတ္တေန္တာ။ **မန္တဓရာ**တိ မန္တေ ဓာရေန္တာ။ **တိဏ္ဏံ ဝေဒါန**န္တိ ဣရုဝေဒယဇုဝေဒသာမဝေဒါနံ။ [1]သြဋ္ဌပဟဋ္ဌကရဏဝသေန[2] ပါရိံ ဂတာတိ **ပါရဂူ**။ သဟ နိဃဏ္ဍုနာ စ ကေဋုဘေန စ **သနိဃဏ္ဍုကေဋုဘာ**နံ။ **နိဃဏ္ဍု**။္တိ နိဃဏ္ဍုရုက္ခာဒိနံ ဝေဝစနပဘေဒကာသကံ သတ္ထု၂။ **ကေဋုဘ**န္တိ ကိရိယာကပ္ပဝိကပ္ပေါ ကဝိနံ ဥပကာရာဝဟံ သတ္ထု။ သဟ အက္ခရပဘေဒေန **သာက္ခရပဘေဒါ**နံ။ **အက္ခရပဘေဒေါ**တိ သိက္ခာ စ နိရုတ္တိ စ။ **ဣတိဟာသပဉ္စမာန**န္တိ အာထဗ္ဗဏဝေဒံ စတုတ္ထံ ကတ္ဝာ "ဣတိဟ အာသ, ဣတိဟ အာသာ"တိ ဤဒိသဝစနပဋိသံယုတ္တပုရာဏကထာသမ်ိဟိတော ဣတိဟာသော ပဉ္စမော ဧတေသန္တိ ဣတိဟာသပဉ္စမာ၊ တေသံ ဣတိဟာသပဉ္စမာနံ ဝေဒါနံ။

ပဒံ တဒဝသေသဉ္စ ဗျာကရဏံ အဓိယန္တိ၊ ဝေဒေန္တိ ဝါတိ **ပဒကော ဝေယျာကရဏော**။ **လောကာယတံ** ဝုစ္စတိ ဝိတ္ထာဝါဒသတ္ထံ။ **မဟာပုရိသလက္ခဏန္တိ** မဟာပုရိသာနံ ဗုဒ္ဓါဒီနံ လက္ခဏဒီပကံ ဒွါဒသသဟဿဓနပ္ပမာဏံ သတ္ထံ။ ယတ္ထ သောဠသသဟဿဓါဏာပဒပရိမာဏာ ဗုဒ္ဓမန္တာ နာမ အဟေသုံ။ ယေသံ ဝသေန "ဣမိနာ လက္ခဏေန သမန္နာဂတာ ဗုဒ္ဓါ နာမ ဟောန္တိ၊ ဣမိနာ ပစ္ဆိကဗုဒ္ဓါ၊ အဂ္ဂသာဝကာ၊ အသီတိမဟာသာဝကာ[3]၊ ဗုဒ္ဓမာတာ၊ ဗုဒ္ဓပိတာ၊ အဂ္ဂုပဋ္ဌာကော၊ အဂ္ဂုပဋ္ဌာယိကာ၊ ရာဇာ စက္ကဝတ္တီ"တိ အယံ ဝိသေသော ဉာယတိ။ **အနဝယာ**တိ ဣမေသု လောကာယတမဟာပုရိသလက္ခဏေသု အနူနာ ပရိပူရကာရိနော၊ အဝယာ နာ ဟောန္တိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အဝယာ နာမ ယေ တာနိ အတ္ထတော စ ဂန္ထတော စ သန္ဓာရေတုံ နာ သက္ကောန္တိ။ **ဗိတရာဂါ**တိ ပဟီနရာဂါ။ ဧတေန အရဟတ္တဖလဋ္ဌာ ဝုတ္တာ။ **ရာဂဝိနယာယ ဝါ ပဋိပန္နာ**တိ ဧတေန အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာ။ **ဗိတဒေါသာ**တိ အနာဂါမိဖလဋ္ဌာ။ **ဒေါသဝိနယာယ ဝါ ပဋိပန္နာ**တိ ဧတေန အနာဂါမိမဂ္ဂဋ္ဌာ။ **ဗိတမောဟာ**တိ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာ။ **မောဟဝိနယာယ ဝါ ပဋိပန္နာ**တိ အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာ။

၁-သြဋ္ဌပဟရဏဝသေန (သီ)　　၂-ရုက္ခာဒိနံ ဝေဝစနပကာသနသတ္ထံ (သီ၊ သျာ၊ ဇ)

၃-ထေရဂါထာ-၄ ၂-၅၁-ပိဋ္ဌာဒီသု။

သီလသမာဓိပညာဝိမုတ္တိသမ္ပန္နာတိ ဧတေဟိ စတူဟိ လောကိယလောကုတ္တရ-မိဿကေဟိ သီလာဒီဟိ သမ္ပန္နာ။ **ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနသမ္ပန္နာ**တိ ဧတေန ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏသမ္ပန္နာ ဝုတ္တာတိ ဉာတဗ္ဗံ၊ တဒုဘေ လောကိယမေဝ။ **အဘိဇပ္ပန္တီ**တိ ပတ္ထေန္တိ။ **ဇပ္ပန္တီ**တိ ပစ္စာသီသန္တိ။ **ပဇပ္ပန္တီ**တိ အတိဝ ပစ္စာသီသန္တိ။ **ယာဇယောဂေသု ယုတ္တာ**တိ အနုယောဂေ ဒေယျဓမ္မေ ဒိယျမာနေ အဘိယောဂဝသေန ယုတ္တာ။

၁၆။ **အထ ကော စရဟီ**တိ အထ ဇုဒၶိနိ ကော အညော အတၳိ။

၁၇။ **သန်ဒါယာ**တိ ဉာဏေနဝိမံသိတွာ။ **ပရောပရာနီ**တိ ပရာနိ စ ဩပရာနိ စ၊ ပရတ္ထာဘာဝသကတ္ထာဘာဝါဒိနိ ပရာနိ စ ဩပရာနိ စာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **ဝိဓူမော**တိ ကာယဒုစ္စရိတာဒိဓူမဝိရဟိတော။ **အနီဃော**တိ ရာဂါဒိဣဃဝိရဟိတော။ **အတာရိ သော**တိ သော ဧဝရူပေါ အရဟာ ဇာတိဇရံ အတာရိ။

သကရူပါတိ အတ္တနော ရူပါ။ **ပရရူပါ**တိ ပရေသံ ရူပါ။ **ကာယဒုစ္စရိတံ ဝိဓူမိတန္တိ** တိဝိဓကာယဒုစ္စရိတံ ဝိဓူမံ ကတံ။ **ဝိဓမိတန္တိ** နာသိတံ။

မာနော ဟိ တေ ဗြာဟ္မဏ ခါရိဘာရောတိ ယထာ ခါရိဘာရော ခန္ဓေန ဝယ္ဟမာနော[1] ဥပရိဋ္ဌတောပိ အက္ကန္တက္ကန္တဋ္ဌာနံ[2] ပထဝိယာ သဒ္ဒိံ ဖသ္သေတိ ဝိယ၊ ဧဝံ ဇာတိဂေါတ္တကုလာဒီနိ မာနဝတ္ထူနိ နိဿာယ ဥဿာပိတော မာနော။ တတ္ထ တတ္ထ ဇုဿံ ဥပ္ပါဒေန္တော စတူသု အပါယေသု သံသီဒါပေတိ။ တေနာဟ "မာနော ဟိ တေ ဗြာဟ္မဏ ခါရိဘာရော"တိ။ **ကောဓော ဓူမော**တိ တဝ ဉာဏဂ္ဂိဿ ဥပက္ကိလေသဋ္ဌေန ကောဓော ဓူမော။ တေန ဟိ တေ ဥပက္ကိလိဋ္ဌော ဉာဏဂ္ဂိ န ဝိရောစတိ။ **ဘသ္မနိ မောသဝဇ္ဇန္တိ** နိရောဇဋ္ဌေန မုသာဝါဒေါ ဆာရိကာ နာမ။ ယထာ ဟိ ဆာရိကာယ ပဋိစ္ဆန္နော အဂ္ဂိ န ဇောတတိ၊ ဧဝံ တေ မုသာဝါဒေန ပဋိစ္ဆန္နံ ဉာဏန္တိ ဒဿေတိ။ **ဇိဂ္ဂါ သုဇာ**တိ ယထာ တုယ်ံ သုဝဏ္ဏရဇတလောဟကဋ္ဌမတ္တိကာသု အညတရမယာ ယာဂုယဇနတ္ထာယ သုဇာ ဟောတိ၊ ဧဝံ မယ်ံ ဓမ္မယာဂ-ယဇနတ္ထာယ ပဟုတဇိဂ္ဂါ သုဇာတိ ဝဒတိ။ ယထာ တုယ်ံ နဒီတီရေ ယဇနဋ္ဌာနံ၊ ဧဝံ ဓမ္မယာဂယဇနဋ္ဌာနဋ္ဌေန **ဟဒယံ ဇဇာတိဋ္ဌာနံ**။ **အတ္ထာ**တိ စိတ္တံ။

ဇာတိတိ ဇာယနကဝသေန ဇာတိ။ ဇုဒမေတ္ထ သဘာဝပစ္စတ္တံ။ သဉ္ဇာယန-ဝသေန **သဉ္ဇာတိ**၊ ဥပသဂ္ဂေန ပဒံ ဝဍ်ိတံ။ သြက္ကမနဝသေန **သြက္ကန္တိ**။

၁-ဝဟိယမာနော (ဇ)　　၂-....ဋ္ဌာနေ (သီ၊ သျာ၊ ဇ)

ဇာယနဌေန ဝါ **ဇာတိ**။ သာ အပရိပုဏ္ဏာယတနဝသေန ယုတ္တာ။ သဇ္ဇာယန-ဌေန **သဇ္ဇာတိ**။ သာ ပရိပုဏ္ဏာယတနဝသေန ယုတ္တာ။ သြက္ကမနဌေန **သြက္ကန္တိ**။ သာ အက္ခဇလာဗုဇဝသေန ယုတ္တာ။ တေ ဟိ အက္ခကောသဉ္စ ဝတ္ထိကောသဉ္စ သြက္ကမန္တိ ပဝိသန္တိ သြက္ကမန္တာ ပဝိသန္တာ ဝိယ ပဋိသန္ဓိံ ဂဏှန္တိ။ အဘိနိပ္ပတ္တန-ဌေန **အဘိနိပ္ပတ္တိ**။ သာ သံသေဒဇသြပပါတိကဝသေန ယုတ္တာ။ တေ ဟိ ပါကဋာ ဇေ ဟုတ္ဝာ နိပ္ဖတ္တန္တိ။ အယံ တာဝ သမ္မုတိကထာ။

ဣဒါနိ ပရမတ္ထကထာ ဟောတိ။ ခန္ဓာ ဇေ ဟိ ပရမတ္ထတော ပါတုဘဝန္တိ၊ န သတ္တာ။ တတ္ထ စ **ခန္ဓာန**န္တိ ကေဝေါကာရဘဝေ ဇကသ်, စတုဝေါကာရ-ဘဝေ စတုန္နံ,ပဉ္စဝေါကာရဘဝေ ပဉ္စန္နမ်ိ ဂဟဏံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **ပါတုဘာဝေါတိ** ဥပ္ပတ္တိ။ **အာယတနာန**န္တိ ထွေ တတြ တတြ ဥပပဇ္ဇမာနာယတနာနံ သဂ်ဟော ဝေဒိတဗ္ဗော။ **ပဋိလာဘော**တိ သန္တတိယာ ပါတုဘာဝေါယေဝ။ ပါတု-ဘဝန္တာနေဝ ဟိ တာနိ ပဋိလဒ္ဓါနိ နာမ ဟောန္တိ။ သာ ပနေသာ တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပဌမာဘိနိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏာ ဇာတိ၊ နိယျာတနရသာ၊ အတီတဘဝတော ဣဓ ဥမ္မုဇ္ဇနပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ ဖလဝသေန ဒုက္ခဝိစိတ္တတာပစ္စုပဋ္ဌာနာ ဝါ။

ဇရာတိ သဘာဝပစ္စတ္တံ။ **ဇိရဏတာ**တိ အာကာရဘာဝနိဒ္ဒေသော။ **ခဏ္ဍိစ္စ**န္တိ-အာဒယော တယော ကာလာတိက္ကမေ ကိစ္စနိဒ္ဒေသာ၊ ပစ္ဆိမာ ဒွေ ပကတိ-နိဒ္ဒေသာ။ အယံ ဟိ ဇရာတိ ဣမိနာ ပဒေန သဘာဝတော ဒီပိတာ။ တေနသာ ဣဒံ သဘာဝပစ္စတ္တံ။ ဇိရဏတာတိ ဣမိနာ အာကာရတော၊ တေနသာယံ အာကာရနိဒ္ဒေသော။ **ခဏ္ဍိစ္စ**န္တိ ဣမိနာ ကာလာတိက္ကမေ ဒန္တနခါနံ ခဏ္ဍိတ-ဘာဝကရဏကိစ္စတော။ **ပါလိစ္စ**န္တိ ဣမိနာ ကေသလောမာနံ ပလိတဘာဝ-ကရဏကိစ္စတော။ **ဝလိတ္တစတာ**တိ ဣမိနာ မံသံ မိလာပေတ္ဝာ တစေ ဝလိ-ဘာဝကရဏကိစ္စတော။ တေနသာ ဣမေ ခဏ္ဍိစ္စန္တိအာဒယော တယော ကာလာတိက္ကမေ ကိစ္စနိဒ္ဒေသာ။ တေဟိ ဣမေသံ ဝိကာရာနံ ဒဿနဝသေန ပါကဋီဘူတာ ပါကဋဇရာ ဒဿိတာ။ ယထေဝ ဟိ ဥဒကသ်ဝါ ဝါတသ်ဝါ အဂ္ဂိနော ဝါ တိဏရုက္ခာဒိနံ သံဘဂ္ဂပလိဘဂ္ဂတာယ ဝါ ဈာမတာယ ဝါ ဂတ-မဂ္ဂေါ ပါကဋော ဟောတိ၊ န စ သော ဂတမဂ္ဂေါ တာနေဝ ဥဒကာဒိနိ၊ ဧဝမေဝ ဇရာယ ဒန္တာဒိနံ[1] ခဏ္ဍိစ္စာဒိဝသေန ဂတမဂ္ဂေါ ပါကဋော၊ စက္ခုံ ဥမ္မိလေတ္ဝာပိ ဂယှတိ၊ န စ ခဏ္ဍိစ္စာဒိနေဝ ဇရာ။ န ဟိ ဇရာ စက္ခုဝိညေယ္ယာ ဟောတိ။

၁-ဒန္တာဒီသု (က)

အာယုနော သံဟာနိ ဣန္ဒြိယာနံ ပရိပါကောတိ ဣမေဟိ ပန ပဒေဟိ ကာလာတိက္ကမေယေဝ အဘိဗ္ဘာယ အာယုက္ခယစက္ခာဒိဣန္ဒြိယပရိပါကသင်္ခါ-တာယ ပကတိယာ ဒိဝိတ္ထာ၊ တေနသိမေ ပစ္ဆိမာ ဒွေ ပကတိနိဒ္ဒေသာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တတ္ထ ယသ္မာ ဇရံ ပတ္တာသ အာယု ဟာယတိ၊ တသ္မာ ဇရာ "အာယုနော သံဟာနိ"တိ ဖလူပစာရေန ဝုတ္တာ။ ယသ္မာ စ ဒဟရကာလေ သုပ္ပသန္နာနိ သုခုမမိဿ အတ္ထနော ဝိသယံ သုခေနေဝ ဂဏှနသမတ္ထာနိ စက္ခာဒီနိ ဣန္ဒြိယာနိ ဇရံ ပတ္တာသ ပရိပက္ကာနိ အာလုဠိတာနိ အဝိသဒါနိ၊ သြဋ္ဌာရိကမိဿ အတ္ထနော ဝိသယံ ဂဟေတုံ အသမတ္ထာနိ ဟောန္တိ။ တသ္မာ "ဣန္ဒြိယာနံ ပရိ-ပါကော"တိ ဖလူပစာရေနေဝ ဝုတ္တာ။

သာ ပနေသာ ဇံ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ သဗ္ဗာပိ ဇရာ ပါကဋာ ပဋိစ္ဆန္နာတိ ဒုဝိဓာ ဟောတိ။ တတ္ထ ဒန္တာဒီသု ခဏ္ဍာဒိဘာဝဒဿနတော ရူပဓမ္မေသု ဇရာ **ပါကဋဇရာ** နာမ။ အရူပဓမ္မေသု ပန ဇရာ တာဒိသဿ ဝိကာရဿ အဒဿန-တော **ပဋိစ္ဆန္နဇရာ** နာမ။ တတ္ထ ယွာယံ ခဏ္ဍာဒိဘာဝေါ ဒိဿတိ၊ သော တာဒိသာနံ ဒန္တာဒီနံ သုဝိညေယျတ္တာ ဝဏ္ဏောယေဝ။ တဋ္ဌ စက္ခုနာ ဒိသ္ဝာ မနောဒ္ဝါရေန စိန္တေတ္ဝာ "ဣမေ ဒန္တာ ဇရာယ ပဟဋာ"တိ ဇရံ ဇာနာတိ။ ဥဒကဋ္ဌာနေ ဗဒ္ဓါနိ ဂေါသိင်္ဂါဒိနိ သြလောကေတ္ဝာ ဟေဋ္ဌာ ဥဒကဿ အတ္ထိ-ဘာဝဇာနနံ ဝိယ။

ပုန အဝိစိသဝိစိတိ ဧဝမ်ိ အယံ ဇရာ ဒုဝိဓာ ဟောတိ။ တတ္ထ မဏိ-ကနကရဇတပဝါဠစန္ဒသူရိယာဒီနံ မန္ဒဒဿကာဒိသု ပါကဋံ ဝိယ စ ပုပ္ဖဖလ-ပလ္လဝါဒိသု အပါကဋံ ဝိယ စ အန္တရန္တရာ ဝဏ္ဏဝိသေသာဒိနံ ဒုဗ္ဗိဉ္ဉေယျတ္တာ ဇရာ **အဝိစိဇရာ** နာမ၊ နိရန္တရဇရာတိ အတ္ထော။ တတော အညေသု ပန ယထာဝုတ္တေသု အန္တရန္တရာ ဝဏ္ဏဝိသေသာဒိနံ သုဝိညေယျတ္တာ ဇရာ **သဝိစိ-ဇရာ** နာမ။

တတ္ထ သဝိစိဇရာ ဥပါဒိန္နကအနုပါဒိန္နကဝသေန ဧဝံ ဒိဝေတဗ္ဗာ— ဒဟရကုမာရကာနံ ဟိ ပဌမမေဝ ခီရဒန္တာ နာမ ဥဋ္ဌဟန္တိ၊ နံ တေ ထိရာ။ တေသု ပန ပတိတေသု ပုန ဒန္တာ ဥဋ္ဌဟန္တိ၊ တေ ပဌမမေဝ သေတာ ဟောန္တိ၊ ဇရာဝါတေန ပန ပဟဋကာလေ ကာဠကာ ဟောန္တိ။ ကေသာ ပန ပဌမမေဝ တမ္ဗာပိ ဟောန္တိ ကာဠကာပိ သေတကာပိ။ ဆဝိ ပန သလောဟိတကာ ဟောတိ။ ဝမုန်ဟာနံ ဝမုန်ဟာနံ သြဒါတာနံ သြဒါတဘာဝေါ, ကာဠကာနံ ကာဠကဘာဝေါ ပညာယတိ။ ဇရာဝါတေန ပဟဋကာလေ စ ဝလိ် ဂဏှာတိ။ သဗ္ဗမ်ိ သသံ ဝဝိတကာလေ သေတံ ဟောတိ၊ ပစ္ဆာ နီလံ။ ဇရာဝါတေန ပန ပဟဋကာလေ

ပဏ္ဍာရံ ဟောတိ။ အမ္ဟကံ့ရေနာပိ ဒီပေတုံ ဝဋ္ဋတိ ဧဝ။ သာ ပနေသာ ခန္ဓပရိ-ပါကလက္ခဏာ ဇရာ၊ မရဏူပနယနရသာ၊ ယောဗ္ဗနဝိနာသပစ္စုပဋ္ဌာနာ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ပါကဋမေဝ။ ဧဝံ ဘဂဝါ ဇာဒမ္ပိ သုတ္တံ အရဟတ္တနိကူဋေနေဝ ဒေသေသိ၊ ဒေသနာပရိယောသာနေ အယမ္ပိ ဗြာဟ္မဏော အရဟတ္တေ ပတိဋ္ဌာသိ သဒ္ဓိ အန္တေဝါသိကသဟဿေန။ အညေသဉ္စ အနေကသဟဿာနံ ဓမ္မစက္ခုံ ဥဒပါဒိ။ သေသံ ဝုတ္တာသဒိသမေဝ။

သဒ္ဓမ္မပ္ပဇ္ဇောတိကာယ စူဠနိဒ္ဒေသဋ္ဌကထာယ

ပုဏ္ဏကမာဏဝသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-မေတ္တာဂုမာဏဝသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၁၈။ စတုတ္ထေ မေတ္တာဂုသုတ္တေ—**မညာမိ တံ ဝေဒဂူ ဘာဝိတတ္တာ**နီ "အယံ ဝေဒဂူ"တိ စ "ဘာဝိတတ္တော"တိ စ ဧဝံ တံ မညာမိ။

အပရိတ္တောတိ နအပ္ပေါ။ **မဟန္တော**တိ နဓုဒ္ဒကော။ **ဂန္ဓိဗ္ဗော**တိ နဥဋ္ဌာနော။ **အပ္ပမေယ္ယော**တိ မိနိတုံ နသက္ကုဏေယျော။ **ဒုပ္ပရိယောဂါဠှော**တိ အဝဂါဟိတုံ ဩတရိတုံ ဒုက္ခော။ **ဗဟုရတနော သာဂရူပမော**တိ ဗဟူနံ ဓမ္မရတနာနံ အာကရတ္တာ အနေကဝိဓရတနသမ္ဗန္ဓော မဟာသမုဒ္ဒေါ ဝိယ ဗဟုရတနော သာဂရသဒိသော။

နာ မကိ် ဟောတီတိ နဝိကုဏိတမုခေါ ဟောတိ။ **အပ္ပတိဋ္ဌစိတ္တော**တိ ဒေါသဝသေန နဃနိဘာဝတစိတ္တော။ **အလီနမနသော**တိ နသက်စိတစိတ္တော။ **အဗျာပန္နစေတသော**တိ နပူတိစိတ္တော။

ဒိဋ္ဌေ ဒိဋ္ဌမတ္တောတိ စက္ခုဝိသယေ ရူပါရမ္မဏေ ဒိဋ္ဌမတ္တောယေဝ တံ အာရမ္မဏံ ဘဝိဿတိ၊ ကတ္တာ ဝါ ကာရေတာ ဝါ နတ္ထိ။ ယံ စက္ခုနာ ဒိဋ္ဌံ ဝဏ္ဏာယတနမေဝ။ **သုတာ**ဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။ အပိ စ **ဒိဋ္ဌေ**တိ ဒဿန-ယောဂေန ဝဏ္ဏာယတနံ, သဝနယောဂေန သဒ္ဒါယတနံ, မုတယောဂေန ဃာနဇိဝှါကာယာယတနာနိ ဒဿေတိ။ ဃာနဿ ဂန္ဓာယတနံ, ဇိဝှါယ ရသာယတနံ, ကာယဿ ပထဝီ တေဇော ဝါယူတိ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနံ, ဝိညာတယောဂေန ဓမ္မာယတနံ ဒဿေတိ။ **ဒိဋ္ဌေ အနုပဲယော**တိ စက္ခု-ဝိညာဏေန ဒိဋ္ဌေ ရာဂူပယဝိရဟိတော။ **အနုပါယော**တိ ကောဓဝိရဟိတော

၁-ဟတိ....(သီ)

အပ္ပဋိဃော။ **အနိဿိတော**တိ တဏှာယ အနလ္လိနော။ **အပ္ပဋိဗဒ္ဓော**တိ မာနေန နဝဗန္ဓေါ။ **ဝိပ္ပမုတ္တော**တိ သမ္မာရမ္မဏတော မုတ္တော။ **ဝိသညုတ္တော**တိ ကိလေသေဟိ ဝိယုတ္တော ဟုတ္ဝာ ဌိတော။

သံဝိဇ္ဇတိ ဘဂဝတော စက္ခု။တိ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော ပကတိမံသစက္ခု ဥပလဗ္ဘတိ။ **ပဿတီ**တိ ဒက္ခတိ ဩလောကေတိ။ **စက္ခုနာ ရူပန်**တိ စက္ခုဝိညာဏေန ရူပါရမ္မဏံ။ **ဆန္နရာဂေါ**တိ တဏှာဆန္နော။

ဒန်္တံ နယန်တိ သမိတိန်တိ ဥယျာနကီဠာမဏ္ဍလာဒိသု ဟိ မဟာဇနမဇ္ဈေ ဂန္ဓဗ္ဗာ ဒန္တမေဝ ဂေါဏံ ဝါ ဒန်္တံ အဿာဇာနိယံ ဝါ ယာနေ ယောဇေတ္ဝာ နယန်တိ။ **ရာဇာ**တိ တထာရူပါနေဝ ဌာနာနိ ဂန္ဓဗ္ဗော ရာဇာ့ပိ ဒန္တမေဝ အဘိရုဟတိ။ **မနုဿေသု**တိ မနုဿေသုပိ စတူဟိ အရိယမဂ္ဂေဟိ ဒန္တော နိဗ္ဗိသေဝနော၁ သေဋ္ဌော။ **ယော'တိဝါက္ယ**န်တိ ဝေရုပံ အတိက္ကမ္မ ဝဓံ ပုနပ္ပုနံ ဝုစ္စမာနမ္ပိ တိတိက္ခတိ နပ္ပတိပ္ပရတိ နဝိဟညတိ၊ ဝေရုပေါ ဒန္တော သေဋ္ဌောတိ အတ္ထော။

အဿတရာတိ ဝဠဝါယ ဂဒြဘေန ဇာတာ။ **အာဇာနိယော**တိ ယံ အဿဒမ္မသာရထိ ကာရဏံ ကာရေတိ၊ တဿ ခိပ္ပံ ဇာနနသမတ္ထော။ **သိန္ဓဝါ**တိ သိန္ဓဝရဋ္ဌေ ဇာတာ အဿာ။ **မဟာနာဂါ**တိ ကုဉ္ဇရသင်္ခါတာ မဟာဟတ္ထိနော။ **အတ္တဒန္တော**တိ ဧတေ အဿတရာ ဝါ သိန္ဓဝါ ဝါ ကုဉ္ဇရာ ဝါ ဒန္တော၁ နာ အဒန္တော။ ယော ပန စတုမဂ္ဂသင်္ခါတေန အတ္တနော ဒန္တတာယ အတ္တဒန္တော နိဗ္ဗိသေဝနော၊ အယံ တတော၁ပိ ဝရံ၊ သမ္ဗေဟိပိ ဧတေဟိ ဥတ္တရိတရော်တိ အတ္ထော။

နာ ဟိ ဧတေဟိ ယာနေဟိတိ ယာနိ တောနိ ဟတ္ထိယာနာဒီနိ ဥတ္တမယာနာနိ၊ ဧတေဟိ ယာနေဟိ ကောစိ ပုဂ္ဂလော သုဝိနန္တေနပိ အဂတပုဗ္ဗတ္တာ "အဂတ"န်တိ သင်္ခါတံ နိဗ္ဗာနဒိသံ တထာ နာ ဂစ္ဆေယျ။ ယထာ ပုဗ္ဗဘာဂေ ဥုဇ္ဇုယဒမေန ဒန္တေန၊ အပရဘာဂေ အရိယမဂ္ဂဘာဝနာယ သုဒန္တေန ဒန္တော နိဗ္ဗိသေဝနော သပ္ပညော ပုဂ္ဂလော တံ အဂတပုဗ္ဗံ ဒိသံ ဂစ္ဆတိ၊ ဒန္တဘူမိံ ပါပုဏာတိ၊ တသ္မာ အတ္တဒမနမေဝ ဝရတရန်တိ အတ္ထော ၂။

ဝိဓာသု နာ ဝိကမ္ပန်တိ နဝိဓမာနကော်ဋ္ဌာသေသု နာ စလန်တိ နာ ဝေဓေန်တိ။ **ဝိပ္ပမုတ္တာ ပုနဗ္ဘဝါ**တိ ကမ္မကိလေသတော်ဝ သမုဋ္ဌာဒဝိမုတ္တိယာ သုဋ္ဌု မုတ္တာ။ **ဒန္တဘူမိံ အနုပ္ပတ္တာ**တိ အရဟတ္တဖလံ ပါပုဏိတ္ဝာ ဌိတာ။ **တေ လောကေ**

၁-ဒန္တာဝရာ (ပီ) ၂-ဓမ္မပဒ-ဋ္ဌ ၂-၃၀၉၊၃၁၀၊ မဟာနိဒ္ဒေသ-ဋ္ဌ ၃၀၅-ဝိဋ္ဌာဒီသုပိ ပဿိတဗ္ဗံ။

ဝိဇိတာဝိနောတိ တေ ဝုတ္တပ္ပကာရာ ဒိဏ္ဍာသဝါသတ္တလောကေ ဝိဇိတဝိဇယာ နာမ[1]။

ယသိဿိယာနိ ဘာဝိတာနိတိ ယသ ဒိဏ္ဍာသဝသ သဒ္ဓါဒိပဉ္စိဿိယာနိ အရဟတ္တဖလံ ပါပေတ္ဝာ ဝဍ်ိတာနိ။ **အဿုတ္တ မဟိဒ္ဓါ စာ**တိ စက္ခာဒိအဿုတ္တာ-ယတနာနိ စ ရူပါဒိဗဟိဒ္ဓါယတနာနိ စ နိဗ္ဗိသေဝနာနိ ကတာနိ။ **သဗ္ဗ-လောဓေ**တိ သကလတေဓာတုကေ လောကေ စ။ **နိဗ္ဗိဒ္ဓ ဇုမံ ပရဉ္စ လောက**န္တိ ဇုမဉ္စ အတ္တဘာဝံ ပရလောကေ စ အတ္တဘာဝံ အကိဉ္စိတ္တာ ဌိတော ဒိဏ္ဍာ-သဝေါ။ **ကာလံ ကဒ်တိ ဘာဝိတော သ ဒန္တော**တိ သော ဒိဏ္ဍာသဝေါ စက္ခာဒိတော ဒန္တော ဝဍ်ိတစိတ္တော မရဏကာလံ ပတ္ထေတိ ၂။

ယေသံ ဓမ္မာနံ အာဒိတော သမုဒါဂမနံ ပညာယတီတိ ယေသံ ခန္ဓာဒိ-ဓမ္မာနံ ဥပ္ပတ္တိ ပညာယတိ။ **အတ္ထင်္ဂမတော နိရောဓော**တိ အတ္ထင်္ဂမနဝသေန တေသံယေဝ အဘာဝေါ ပညာယတိ။ **ကမ္မသန္နိဿိတော ဝိပါကော**တိ ကုသလာကုသလကမ္မနိဿိတော ဝိပါကော ကမ်ံ အမုဉ္စိတ္ဝာ ပဝတ္တနတော ဝိပါကောဝိ ကမ္မသန္နိဿိတော၀ နာမ။ **နာမသန္နိဿိတံ ရူပ**န္တိ သဗ္ဗရူပံ နာမံ ဂဟေတ္ဝာ ပဝတ္တနတော နာမသန္နိဿိတံ နာမ ဇာတံ။ **ဇာတိယာ အနုဂတ**န္တိ သဗ္ဗံ ကမ္မာဒိကံ ဇာတိယာ အနုပဝိဋ္ဌံ။ **ဇရာယ အနုသဋ်ဌ**န္တိ ဇရာယ ပတ္ထဋ်ံ။ **ဗျာဓိနာ အဘိဘူတ**န္တိ ဗျာဓိဒုက္ခေန အဘိမဒ္ဒိတံ။ **မရဏေန အဒ္ဒါဟတ**န္တိ မစ္ဆုနာ အဘိဟဋ်ံ ပဟဋ်ံ။ **အတာဏ**န္တိ ပုတ္တာဒီဟိပိ တာယနသ အဘာဝတော အတာယနံ အနာရက္ခံ အလဿ္တဏေယျံ ခေမံ ဝါ။ **အလေဏ**န္တိ အလ္လိယိတုံ နိသယိတုံ အနရဟံ၊ အလ္လိနာနမ္ပိ န လေဏကိစ္စကရဏံ။ **အသရဏ**န္တိ နိသိ-တာနံ န ဘယဟာရကံ[2], န ဘယဝိနာသကံ။ **အသရဏီဘူတ**န္တိ ပုရေ ဥပ္ပတ္တိယာ အတ္တနော အဘာဝေနေဝ အသရဏံ၊ ဥပ္ပတ္တိသမကာလမေဝ အသရဏဘူတန္တိ အတ္ထော။

၁၉။ **အပုဉ္ဆံသီ**တိ တ္ထေ အ-ဇ္ဈတိ ပဒပူရဏမတ္တေ နိပါတော၊ ပုစ္ဆသိတ္ထေဝ အတ္ထော။ **ပဝတ္တာရိ ယထာ ပဇာန**န္တိ ယထာ ပဇာနန္တော အာစိက္ခတိ၊ ဧဝံ အာစိက္ခိဿာမိ။ **ဥပဓိနိဒါနံ့ဟ ပဘဝန္တိ ဒုက္ခာ**တိ တဏှာဒိဥပဓိနိဒါနာ ဇာတိအာဒိဒုက္ခဝိသေသာ ပဘဝန္တိ။

၁-သံ-ဋ္ဌ ၂-၂၆၀၊ မဟာနိဒ္ဒေသ-ဋ္ဌ ၃၀၅-ပိဋ္ဌာဒီသုပိ ပဿိတဗ္ဗံ။

၂-သုတ္တနိပါတ-ဋ္ဌ ၂-၁၅၀၊ မဟာနိဒ္ဒေသ-ဋ္ဌ ၃၀၅-ပိဋ္ဌာဒီသုပိ ပဿိတဗ္ဗံ။

၃-အနဘယကာရကံ (သီ)

တဏ္ဟုပမိတိ တဏ္ဟာ ဧဝ တဏ္ဟုပမိ။ သဿတုစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ ဧဝ **ဒိဋ္ဌုပမိ**။ ရာဂါဒိကိလေသာ ဧဝ **ကိလေသုပမိ**။ ပုညာဒိကမ္မာနိ ဧဝ **ကမ္မုပမိ**။ တိဝိဓ-ဒုစ္စရိတာနိယေဝ **ဒုစ္စရိတူပမိ**။ ကဗဠီကာရာဒယော အာဟာရာ ဧဝ **အာဟာ-ရူပမိ**။ ဒေါသပဋိဃော ဧဝ **ပဋိဃူပမိ**။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနာ ကမ္မဇနေဝ ဂဟိတာ ပထဝါဒယော စတသော ဓာတုယော ဝ **စတသော ဉပါဒိန္နဓာတုယော ဉပမိ**။ စက္ခာဒိဆအဇ္ဈတ္တိကာနိ အာယတနာနိ ဧဝ **ဆ အဇ္ဈတ္တိကာနိ အာယ-တနာနိ ဉပမိ**။ စက္ခုဝိညာဏာဒိဆဝိညာဏကာယာဝ **ဆ ဝိညာဏကာယာ ဉပမိ။ သဗ္ဗမိဒံ ဒုက္ခံ ဒုက္ခမနုဿနာ**တိ သဗ္ဗတောဘူမကံ ဒုက္ခံ ဒုဿဟနဋ္ဌေန ဉပမိ။

၂၀။ ဧဝံ ဉပမိနိဒါနတော ပဘဝန္တော သုံ ဒုက္ခေသု—**ယော ဧဝ အဝိဒ္ဓါ**တိ ဂါထာ။ တတ္ထ **ပဇာန**န္တိ သမ်ိဝိရေ အနိစ္စာဒိဝသေန ဇာနန္တော။ **ဒုက္ခသ-ဇာတိပဘဝါနုပဿီ**တိ ဝဋ္ဋဒုက္ခသ ဇာတိကာရဏံ“ဉပဓိ”တိ အနုပဿန္တော။ ဣမိသာ ဂါထာယ နိဒ္ဒေသေ ဝတ္တုံ့ နတ္ထိ။

၂၁။ **သောကပရိဒ္ဒဝဉ္စာ**တိ သောကဉ္စ ပရိဒေဝဉ္စ။ **တထာ ဟိ တေ ဝိဒိတော သေ ဓမ္မော**တိ ယထာ ယထာ သတ္တာ ဇာနန္တိ၊ တထာ တထာ ဉာပနဝသေန ဝိဒိတော သေ တယာ ဓမ္မောတိ။

တတ္ထ **တရန္တိ**တိ ပဌမမဂ္ဂေန ဒိဋ္ဌောဃံ တရန္တိ။ **ဥတ္တရန္တိ**တိ ဒုတိယမဂ္ဂေန ကာမောဃံ တနုကရဏဝသေန ဥဂ္ဃန္တွာ တရန္တိ။ **ပတရန္တိ**တိ တမေဝ နိရဝသေသပ္ပဟာနဝသေန တတိယမဂ္ဂေန ဝိသေသေန တရန္တိ။ **သမတိက္ကမန္တိ**တိ ဘဝေါဃအဝိဇ္ဇောဃပ္ပဟာနဝသေန စတုတ္ထမဂ္ဂေန သမ္မာ အတိက္ကမန္တိ။ **ဝိတိဝတ္တန္တိ**တိ ဖလံ ပါပုဏိတ္ဝာ တိဋ္ဌန္တိ။

၂၂။ **ကိတ္တယိဿာမိ တေ ဓမ္မ**န္တိ နိဗ္ဗာနဓမ္မံ နိဗ္ဗာနဂါမိနိပဋိပဒါဓမ္မဉ္စ တေ ဒေသယိဿာမိ။ **ဒိဋ္ဌေ ဓမ္မေ**တိ ဒိဋ္ဌေဝ ဒုက္ခာဒိဓမ္မေ၊ ဣမသ္မိံယေဝ ဝါ အတ္တဘာဝေ။ **အနီတိဟ**န္တိ အတ္တပစ္စက္ခံ။ **ယံ ဝိဒိတ္ဝာ**တိ ယံ ဓမ္မံ “သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနိစ္စာ”တိအာဒိနာ[1] နယေန သမ္မသန္တော ဝိဒိတ္ဝာ။

တတ္ထ **အာဒိကလ္ယာဏ**န္တိ ဟိတ္ဝာပိ အနုတ္ထရံ ဝိဓေကသုခံ ဓမ္မံ တဝ ကိတ္တယိဿာမိ၊ တဒ္ဓေ ခေါ အပ္ပံ ဝါ ဗဟုံ ဝါ ကိတ္တယန္တော အာဒိကလ္ယာဏာ-ဒိပ္ပကာရမေဝ ကိတ္တယိဿာမိ။ အာဒိမ္ဟိ ကလ္ယာဏံ ဘဒ္ဒကံ အနဝဇ္ဇမေဝ ကတ္ဝာ ကိတ္တယိဿာမိ။ မဇ္ဈေပိ။ ပရိယောသာနေပိ ဘဒ္ဒကံ အနဝဇ္ဇမေဝ ကတ္ဝာ

၁-ခု ၁-၅၃၊ ခ ၂-၃၁၇၊ အဘိ ၄-၃၈၅-ဝိဇ္ဇာဒီသု။

ကိတ္တယိဿာမိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ယသ္မိ ဟိ ဘဂဝါ ကေဂါထမ္ဖို ဒေသေသိ၊ သာ သမန္တဘဒ္ဒကတ္တာ ဓမ္မဿ ပဌမပါဒေန အာဒိကလ္လာဏာ၊ ဒုတိယ-တတိယပါဒေဟိ မဇ္ဈေကလ္လာဏာ၊ ပစ္ဆိမပါဒေန ပရိယောသာနကလ္လာဏာ။ ကောနုသန္ဓိကံ သုတ္တံ နိဒါနေန အာဒိကလ္လာဏံ၊ နိဂမနေန ပရိယောသာန-ကလ္လာဏံ၊ သေသေန မဇ္ဈေကလ္လာဏံ။ နာနာနုသန္ဓိကံ သုတ္တံ ပဌမာနုသန္ဓိနာ အာဒိကလ္လာဏံ၊ ပစ္ဆိမေန ပရိယောသာနကလ္လာဏံ၊ သေသေဟိ မဇ္ဈေ-ကလ္လာဏံ။

အပိ စ သနိဒါနဥပ္ပတ္တိတ္တာ အာဒိကလ္လာဏံ၊ ဝေနေယျာနံ အနုရူပတော အတ္ထသဲ အဝိပရိတတာယ စ ဟေတုဒါဟရဏယုတ္တတော စ မဇ္ဈေကလ္လာဏံ၊ သောတူနံ သဒ္ဓါပဋိလာဘဇနနေန နိဂမနေန စ ပရိယောသာနကလ္လာဏံ။

သကလော ဟိ သာသနဓမ္မော အတ္တနော အတ္ထဘူတေန သီလေန အာဒိ-ကလ္လာဏော၊ သမထဝိပဿနာမဂ္ဂဖလေဟိ မဇ္ဈေကလ္လာဏော၊ နိဗ္ဗာနေန ပရိယောသာနကလ္လာဏော။ သီလသမာဓိဟိ ဝါ အာဒိကလ္လာဏော၊ ဝိပဿနာမဂ္ဂေဟိ မဇ္ဈေကလ္လာဏော၊ ဖလနိဗ္ဗာနေဟိ ပရိယောသာနကလ္လာ-ဏော။ ပုဗ္ဗသုဓောဓိတာယ ဝါ အာဒိကလ္လာဏော၊ ဓမ္မသုဓမ္မတာယ မဇ္ဈေ-ကလ္လာဏော၊ သံဃသုပ္ပဋိပတ္တိယာ ပရိယောသာနကလ္လာဏော။ တံ သုတ္ဝာ တထတ္တာယ ပဋိပန္နေန အဓိဂန္တဗ္ဗာယ အဘိသမ္ဘောဓိယာ ဝါ အာဒိကလ္လာ-ဏော၊ ပစ္စေကဗောဓိယာ မဇ္ဈေကလ္လာဏော၊ သာဝကဗောဓိယာ ပရိယော-သာနကလ္လာဏော။

သုယျမာနော စေသ နိဝရဏဝိက္ခမ္ဘနတော သဝနေနပိ ကလ္လာဏမေဝ အာဝဟတီတိ အာဒိကလ္လာဏော၊ ပဋိပတ္တိယမာနော သမထဝိပဿနာသုခါ-ဝဟနတော ပဋိပတ္တိယာပိ ကလ္လာဏမေဝ အာဝဟတီတိ မဇ္ဈေကလ္လာဏော၊ တထာပဋိပန္နော[1] စ ပဋိပတ္တိဖလေ နိဋ္ဌိတေ တာဒိဘာဝါဝဟနတော ပဋိပတ္တိ-ဖလေနပိ ကလ္လာဏမေဝ အာဝဟတီတိ ပရိယောသာနကလ္လာဏောတိ ၂။

ယံ ပနေသ ဘဂဝါ ဓမ္မံ ဒေသေန္တော သာသနဗြဟ္မစရိယံ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယဉ္စ ပကာသေတိ၊ နာနာနယေဟိ ဒီပေတိ။ တံ ယထာနုရူပံ အတ္ထသမ္ပတ္တိယာ **သာတ္ထံ**။ ဗျဉ္ဇနသမ္ပတ္တိယာ **သဗ္ယဉ္ဇနံ**။ သက်ာသန ပကာသန ဝိဝရဏ ဝိဘဇန-ဥတ္တာနီကရဏ ပညတ္တိ အတ္ထပဒသမာယောဂတော **သာတ္ထံ**။ အက္ခရ ပဒ ဗျဉ္ဇနာ-ကာရ နိရုတ္တိ နိဒ္ဒေသသမ္ပတ္တိယာ **သဗ္ယဉ္ဇနံ**။ အတ္ထဂမ္ဘီရတာပဋိဝေဓဂမ္ဘီရတာဟိ

၁-တထာ တထာ ပဋိပန္နဿ (သီ၊ သျာ)　　၂-ဝိ-ဋ္ဌ ၁-ဋ္ဌ.ဂ-ဝိဋ္ဌာဒီသု ပဿိတဗ္ဗံ။

သာတ္ထိ။ ဓမ္မဂမ္ဘီရတာဒေသနာဂမ္ဘီရတာဟိ **သဗ္ဗဒ္ဓနံ**။ အတ္ထပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒါဝိသယတော **သာတ္ထိ**။ ဓမ္မနိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါဝိသယတော **သဗ္ဗဒ္ဓနံ**။ ပဋိဘာဝေဒနီယတော သရိက္ခကဇနပ္ပသာဒကန္တိ **သာတ္ထိ**။ သဒ္ဓေယျတော လောကိယဇနပ္ပသာဒကန္တိ **သဗ္ဗဒ္ဓနံ**။ ဂမ္ဘီရာဓိပ္ပါယတော **သာတ္ထိ**။ ဥတ္တာနပဒတော **သဗ္ဗဒ္ဓနံ**။ ဥပနေတမ္ဗဿ အဘာဝတော သကလပရိပုဏ္ဏဘာဝေန **ဧကဝလပရိပုဏ္ဏံ**။ အပနေတမ္ဗဿ အဘာဝတော နိဒ္ဒေါသဘာဝေန **ပရိသုဒ္ဓံ**။

အပိ စ—ပဋိပတ္တိယာ အဓိဂမဗျတ္တိတော **သာတ္ထိ**။ ပရိယတ္တိယာ အာဂမဗျတ္တိတော **သဗ္ဗဒ္ဓနံ**။ သိလာဒိပဉ္စဓမ္မက္ခန္ဓယုတ္တတော **ဧကဝလပရိပုဏ္ဏံ**။ နိရုပက္လိလေသတော နိတ္ထရဏတ္ထာယ ပဝတ္တိတော လောကာမိသနိရပေက္ခတော စ **ပရိသုဒ္ဓံ**။ သိက္ခတ္တယပရိဂ္ဂဟိတတ္တာ ဗြဟ္မဘူတေဟိ သေဋ္ဌေဟိ စရိတပ္ပတော, တေသဉ္စ စရိယဘာဝတော **ဗြဟ္မစရိယံ**[၁]။

ဧဝံ ပရိယတ္တိမုံ ဒဿေတ္ဝာ ဣဒါနိ လောကုတ္တရမုံ ဒဿေတုံ **"စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနေ"**တိ အာဟ။ သတ္တတိံသဗောဓိပက္ခိယဓမ္မေ ဒဿေတ္ဝာ နိဗ္ဗတ္တိတလောကုတ္တရံ ဒဿေတုံ **"နိဗ္ဗာနဉ္စာ"**တိ အာဟ။ **နိဗ္ဗာနဂါမိနိဉ္စ ပဋိပဒ**န္တိ ပုဗ္ဗဘာဂသိလသမာဓိဝိပဿနာဓမ္မဉ္စ ကိတ္တယိဿာမိ။

ဒုက္ခေ ဒိဋ္ဌေတိ ဒုက္ခသစ္စေ သရသလက္ခဏေန ဒိဋ္ဌေ ဒုက္ခသစ္စံ ပကာသေဿာမိ။ **သမုဒယာဒိသုပိ** ဧသေဝ နယော။

၂၃။ **တဉ္စာဟံ အာဂိနန္ဒာမီ**တိ တံ ဝုတ္တပ္ပကာရဓမ္မဇောတကံ တဝ ဝစနံ အဟံ ပတ္ထယာမိ။ **ဓမ္မမုတ္တမန္တိ** တဉ္စ ဓမ္မမုတ္တမံ အာဂိနန္ဒာမိ။

တတ္ထ **မဟတော တမောကာယဿ ပဒါလန**န္တိ မဟတော အဝိဇ္ဇာရာသိဿ ဆေဒနံ။ အနိစ္စလက္ခဏဝသေန **ဒံသီ**။ ဒုက္ခလက္ခဏဝသေန **ဂဝေသီ**။ အနတ္တလက္ခဏဝသေန သမန္တတော **ပရိယေသီ**။ **မဟတော ဝိပလ္လာသဿ ပဘေဒန**န္တိ မဟန္တဿ အသုဘေ သုဘန္တိအာဒိဝိဒါဒသဝိဓဿ ဝိပလ္လာသဿ ဘေဒနံ။ **မဟတော တဏှာဿလ္လဿ အဗ္ဗူဟန**န္တိ မဟန္တဿ အနောတုဒနဋ္ဌေန တဏှာကဏ္ဍကဿ လုဉ္စနံ။ **ဒိဋ္ဌိသံဃာဋ္ဌဿ ဝိနိဝေဋ္ဌန**န္တိ ဒိဋ္ဌိယေဝ အဗ္ဘောဆ္ဆန္နပဝဝတ္တိတော သံဃဋ္ဋိတဋ္ဌေန သံဃာဋ္ဌော၊ တဿ ဒိဋ္ဌိသံဃာဋ္ဌဿ နိဝတ္တနံ[၂]။ **မာနဓဇဿ ပါတန**န္တိ ဥဿိတဋ္ဌေန ဥန္နတိလက္ခဏဿ မာနဒ္ဓဇဿ ပါတနံ။ **အဘိသင်္ခါရဿ ဂူပသမန္တိ** ပုညာဘိသင်္ခါရဿ ဥပသမနံ။ **သြဃဿ နိတ္ထရဏ**န္တိ ဝဋ္ဋေ သြသိဒါပနဿ

၁-ဝိ-ဋ္ဌ ၁-၉၉-ပိဋ္ဌေ ပဿိတဗ္ဗံ။ ၂-နိဝဋ္ဋနံ (က)

ကာမေဃဘဒ်ဩဃသဲ နိတ္ထရဏံ နိက္ခမနံ။ **ဘာရသ နိက္ခေပန**ဿ ရူပါဒိ-ပဉ္စက္ခန္ဓဘာရသ ဓိပနံ ဆဋ္ဌနံ။ **သံသာရဝဋ္ဋသ ဥပစ္ဆေဒ**ဿ ခန္ဓာဒိ-ပဋိပါဋိသံသာရဝဋ္ဋသ ဟေတုနသနေန ဥစ္ဆိဇ္ဇနံ။ **သန္တာပသ နိဗ္ဗာပန**ဿ ကိလေသသန္တာပသ နိဗ္ဗုတိံ။ **ပရိဋ္ဌာဟသ ပဋိပသ္သဒ္ဓိ**ဿ ကိလေသပရိဋ္ဌာ-ဟသ ဝူပသမံ ပဋိပသ္သမ္ဘနံ။ **ဓမ္မဓာသ ဥဿာပန**ဿ နဝဝိဓလောကုတ္တရ-ဓမ္မသ ဥဿာပေတ္ဝာ ဌပနံ။ **ပရမတ္ထံ အမတံ နိဗ္ဗာန**ဿ ဥတ္တမဋ္ဌေန ပရမတ္ထံ။ နတ္ထိ တေသ မရဏာသဒ္ဓါတံ မတန္တိ အမတံ။ ကိလေသဝိသပဋိပက္ခတ္တာ အဂဒန္တိပိ အမတံ။ သံသာရဒုက္ခပဋိပက္ခဘူတတ္တာ နိဗ္ဗုတန္တိ **နိဗ္ဗာနံ**။ နတ္ထေတ္ထ တဏှာသဒ္ဓါတံ ဝါနန္တိပိ **နိဗ္ဗာနံ**။

မဟေသက္ခေဟိ သတ္ထေဟိတိ မဟာနုဘာဝေဟိ သက္ကာဒီဟိ သတ္ထေဟိ။ **ပရိယေသိတောတိ** ပရိယိဋ္ဌော။ **ကဟံ ဒေဝဒေဝေါ**တိ ဒေဝါနံ အတိဒေဝေါ ကုဟိံ။ **ကဟံ နရာသဘော**တိ ဥတ္တမပုရိသော။

၂၄။ **ဥဒ္ဓံ အဓော တိရိယဉ္စာပိ မဇ္ဈေ**တိ ဇေတ္ထ **ဥဒ္ဓ**န္တိ အနာဂတဒ္ဓါ ဝုစ္စတိ။ **အဓော**တိ အတီတဒ္ဓါ။ **တိရိယဉ္စာပိ မဇ္ဈေ**တိ ပစ္စုပ္ပန္နဒ္ဓါ။ **ဇေတသု နဒီဠ္ဆ နိဝေသနဠ္ဆ၊ ပနုဒ္ဇ ဝိညာဏ**န္တိ ဇေတသု ဥဒ္ဓါဒိသု တဏှဠ္ဆ ဒိဋ္ဌိနိဝေသနဠ္ဆ အဘိသင်္ခရိဝိညာဏဠ္ဆ ပနုဒေဟိ။ ပနုဒိတ္ဝာ စ **ဘဝေ နေ တိဋ္ဌေ**တိ ဇေံ သန္တေ ဒုဝိဓေပိ ဘဝေ နေ တိဋ္ဌေယျ။ ဇေံ တာဝ ပနုဇ္ဇသဒ္ဒဿ ပနုဒေဟိတိ ဣမသ္မိံ အတ္တဝိကပ္ပေ သမ္ဘန္ဓော။ ပနုဒိတ္ဝာတိ ဇေသ္သိံ ပန အတ္တဝိကပ္ပေ ဘဝေ နေ တိဋ္ဌေတိ အယမေဝ သမ္ဘန္ဓော။ ဇေဘေ နဒ္ဒီနိဝေသနဝိညာဏာနိ ပနုဒိတ္ဝာ ဒုဝိဓေပိ ဘဝေ နေ တိဋ္ဌေယျာတိ။

သဟောကာသဝသေန ဒေဝလောကော ဥဒ္ဓံ။ အပါယလောကော အဓော။ မနုဿလောကော မဇ္ဈေ။ တတ္ထ **ကုသလာ ဓမ္မာ**တိ အပါယံ မုဉ္စိတ္ဝာ ဥပရိ ပဋိသန္ဓိဒါနတော ကုသလာ ဓမ္မာ **ဥဒ္ဓ**န္တိ ဝုစ္စန္တိ။ **အကုသလာ ဓမ္မာ** အပါယေသု ပဋိသန္ဓိဒါနတော **အဓော**တိ။ တဒုဘယဝိမုတ္တတ္တာ **အဗျာကတာ ဓမ္မာ တိရိ-ယဉ္စာပိ မဇ္ဈေ**တိ ဝုစ္စန္တိ။ သဗ္ဗောပရိဝသေန အရူပဓာတု ဥဒ္ဓံ။ သဗ္ဗအဓောဝသေန ကာမဓာတု အဓော။ တဒုဘယန္တရဝသေန ရူပဓာတု မဇ္ဈေ။ ကာယစိတ္တာဗာ-ဓနနဝသေန သုခါဝေဒနာ ဥဒ္ဓံ။ ဒုက္ခမနဝသေန ဒုက္ခာ ဝေဒနာ အဓော။ အဒုက္ခ-မသုခါ ဝေဒနာ မဇ္ဈေ။ အတ္တဘာဝဝသေန ပရိဏ္ဍေဒံ ဒသ္သေန္တော **"ဥဒ္ဓံ ဥဒ္ဓံ ပါဒတလာ"**တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ဥဒ္ဓံ ပါဒတလာ**တိ ပါဒတလတော ဥပရိ။ **အဓော ကေသမတ္ထကာ**တိ ကေသမတ္ထကတော အဓော။ **မဇ္ဈေ**တိ ဒ္ဝိန္နံ အန္တရံ။

ပုညာဘိသန်ါရသဟဂတံ ဝိညာဏန္တိ တေရသဝိဓပုညာဘိသင်္ခါရသမ္ပယုတ္တံ ကမ္မဝိညာဏံ။ **အပုညာဘိသန်ါရသဟဂတံ ဝိညာဏ**န္တိ ဒွါဒသဝိဓအပုညာဘိသင်္ခါရသမ္ပယုတ္တံ ကမ္မဝိညာဏံ။ **အာနေဉ္ဇာဘိသန်ါရသဟဂတံ ဝိညာဏ**န္တိ စတုဗ္ဗိဓံ အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရသဟဂတံ ကမ္မဝိညာဏံ။ **နုဇ္ဇာ**တိ ဒိပ။ **ပနုဇ္ဇာ**တိ အတိဝ ဒိပ။ **နုဒါ**တိ လုဒ္ဓ။ **ပနုဒါ**တိ အတိဝ လုဒ္ဓ။ **ပဇဟာ**တိ ဆဋ္ဌေဟိ။ **ဝိနောဒေဟီ**တိ ဒူရံ ကရောဟိ။

ကမ္မဘဝဉ္ဇာတိ ပုညာဘိသင်္ခါရစေတနာဝ။ **ပဋိသန္ဓိကဉ္ဇ ပုနဗ္ဘဝ**န္တိ ပဋိသန္ဓိယာ ရူပါဒိပုနဗ္ဘဝဉ္ဇ။ **ပဇဟန္တော** ပဌမမဂ္ဂေန၊ **ဝိနောဒေန္တော** ဒုတိယမဂ္ဂေန၊ **ပဉ္စိ်ကရောန္တော** တတိယမဂ္ဂေန၊ **အနဘာဝံ ဂမေန္တော** စတုတ္ထမဂ္ဂေန။ **ကမ္မဘဝေ န တိဋ္ဌေယျာ**တိ ပုညာဒိအဘိသင်္ခါရေ န တိဋ္ဌေယျ။

၂၅။ တောနိ ဝိနောဒေတွာ ဘဝေ အတိဋ္ဌန္တော သော—**ဧဝံ ဝိဟာရီ**တိ ဂါထာ။ တတ္ထ **ဇူဧေဝါ**တိ ဇုမသ္မိံယေဝ သာသနေ၊ ဇုမသ္မိံယေဝ ဝါ အတ္တဘာဝေ။ ဇုမိသာ ဂါထာယ နိဒ္ဒေသော ဥတ္တာနတ္ထော၀။

၂၆။ **သုကိတ္တိတံ ဂေါတမ'နုပဓိက**န္တိ ဣတ္ထေ **အနုပဓိက**န္တိ နိဗ္ဗာနံ၊ တံ သန္ဓာယ ဘဂဝန္တံ အာလပန္တော အာဟ "သုကိတ္တိတံ ဂေါတမ'နုပဓိက"န္တိ။

နိဒ္ဒေသေ **ကိလေသာ စာ**တိ ဥပတာပနဋ္ဌေန ရာဂါဒယော ကိလေသာ စ ရာသဋ္ဌေန ဝိပါကဘူတာ ပဉ္စက္ခန္ဓာ စ ကုသလာဒိအဘိသင်္ခါရာ စေတနာ စ "ဥပဓိ"တိ ဝုစ္စန္တိ ကထိယန္တိ။ **ဥပဓိပ္ပဟာနံ** တဒင်္ဂပ္ပဟာနေန၊ **ဥပဓိဋ္ဌပဿံ** ဝိက္ခမ္ဘနပ္ပဟာနေန၊ **ဥပဓိပဋိနိဿဂ္ဂံ** သမုစ္ဆေဒပ္ပဟာနေန၊ **ဥပဓိပဋိပဿဒ္ဓိံ** ဖလေနာတိ။

၂၇။ န ကေဝလံ ဒုက္ခမေဝ ပဟာသိ—**တေ စာ**တိ ဂါထာ။ တတ္ထ **အဒ္ဒိတ**န္တိ သက္ကစ္စံ၊ သဒါ ဝါ။ **တံ တံ နမဿာမီ**တိ တသ္မာ တံ နမဿာမိ။ **သမေစ္စာ**တိ ဥပဂန္ဒွာ။ **နာဂါ**တိ ဘဂဝန္တံ အာလပန္တော အာဟ။

နိဒ္ဒေသေ **သမေစ္စာ**တိ ဇာနိတ္ဝာ၊ ကေတော ဟုတ္ဝာ ဝါ။ **အဘိသမေစ္စာ**တိ ပဋိဝိဇ္ဈိတ္ဝာ။ **သမာဂန္ဒွာ**တိ သမ္မုခါ ဟုတ္ဝာ။ **အဘိသမာဂန္ဒွာ**တိ သမိပံ ဂန္ဒွာ။ **သမ္မုခါ**တိ သမ္မုခေ။ **အာဂုံ န ကရောတီ**တိ ပါပံ န ကရောတိ။

၂၈။ ဇုဒါနိ နံ ဘဂဝါ "အဒ္ဓါ ဟိ ဘဂဝါ ပဟာသိ ဒုက္ခ"န္တိ ဧဝံ တေန ဗြာဟ္မဏေန ဝိဒိတောဝိ အတ္တာနံ အနုပနေတ္ဝာဝ ပဟီနဒုက္ခေန ပုဂ္ဂလေန

သြဝဒန္တော **"ယံ ဗြာဟ္မဏာ"**န္တိ ဂါထမာဟ။ တဿတ္ထော—**ယံ** တံ အဘိ-ဇာနန္တော "အယံ ဗာဟိတပါပတ္တာ **ဗြာဟ္မဏော၊** ဝေဒေဟိ ဂတတ္တာ **ဝေဒဂူ၊** ကိဉ္စနာဘာဝါ **အကိဉ္စနော၊** ကာမေသု စ ဘဝေသု စ အသတ္တတ္တာ **ကာမ-ဘဝေ အသတ္တော**"တိ ဇညာ ဇာနေယျာသိ။ **အဒ္ဓါ ဟိ သော သြဃမိမံ အတာရိ၊ တိဏ္ဏော စ ပါရံ အဓိလော အကခ်ေါ**။

နိဒ္ဒေသေ **ရာဂကိဉ္စနန္တိ** ရာဂပလိဗောဓံ။ **ဒေါသကိဉ္စနန္တိ**အာဒိပိ သေဝနယော။ **ကာမေသံ တိဏ္ဏော** အနာဂါမိမဂ္ဂေန။ **ဘဝေါသံ တိဏ္ဏော** ဒအရဟတ္တမဂ္ဂေန။ **ဒိဋ္ဌေါသံ တိဏ္ဏော** သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန။ **အဓိဇ္ဇာသံ တိဏ္ဏော** အရဟတ္တမဂ္ဂေန။ **သံသာရပထံ တိဏ္ဏော** ကုသလာကုသလ-ကမ္မပ္ပဘေဒေနာတိ။ **ဥတ္တိဏ္ဏော** ပဌမမဂ္ဂေန။ **နိတ္တိဏ္ဏော** ဒုတိယမဂ္ဂေန။ **အတိက္ကန္တော** တတိယမဂ္ဂေန။ **သမတိက္ကန္တော** စတုတ္ထမဂ္ဂေန။ **ဗိတိဝတ္တော** ဖလေန။

၂၉။ ကိဉ္စ ဘိယ္ယော—**ဗိဒ္ဓါ စ ယော**တိ ဂါထာ။ တတ္ထ **ဗုဓော**တိ ဗုမသ္မိံ သာသနေ၊ အတ္တဘာဝေ ဝါ။ **ဗိသဋ္ဌော**တိ ဝေါသဋ္ဌတ္တာ။

နိဒ္ဒေသေ **သဋ္ဌ**န္တိ မုဉ္စနံ။ **ဗိသဋ္ဌ**န္တိ ဝေါသဋ္ဌနံ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ပါကဋ-မေဝ။ ဧဝံ ဘဂဝါ ဗုဒ္ဓမိဿ သုတ္တံ အရဟတ္တနိကူဋေနေဝ ဒေသေသိ။ ဒေသနာ-ပရိယောသာနေ စ ဝုတ္တသဒိသော ဧဝ ဓမ္မာဘိသမယော အဟောသီတိ။

သဒ္ဓမ္မပ္ပဇ္ဇောတိကာယ စူဠနိဒ္ဒေသဋ္ဌကထာယ
မေတ္တဂူမာဏဝသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ဓေတကမာဏဝသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၃၀။ ပဉ္စမေ ဓေတကသုတ္တေ—**ဝါစာဘိကင်္ခါမီ**တိ ဝါစံ အဘိကင်္ခါမိ။ **သိက္ခေ နိဗ္ဗာနမတ္တနော**တိ အတ္တနော ရာဂါဒိနံ နိဗ္ဗာနတ္ထာယ အဓိသီလာဒိနိ သိက္ခေယျ။ နိဒ္ဒေသေ အပုဗ္ဗံ နတ္ထိ။

၃၁။ **ဗုဓော**တိ မမ မုခတော။

နိဒ္ဒေသေ **အာဘပ္ပန်**တိ ကိလေသတာပနံ။ **ဥဿာဟ**န္တိ အသက်ော်စံ။ **ဥဿောဠှိ**န္တိ ဗလဝဝိရိယံ။ **ထာမ**န္တိ အသိထိလံ။ **ဓိတိ**န္တိ ဓာရဏံ။ **ဝိရိယံ ကရောဟီ**တိ ပရက္ကမံ ကရောဟိ။ **ဆန်ဒံ ဇနေဟီ**တိ ရုစိံ ဥပ္ပါဒေဟိ။

၃၂။ ဧဝံ ဝုတ္တေ အတ္တာမနော ဓောတကော ဘဂဝန္တံ အဘိတ္ထဝမာနော ကထံကထာပမောက္ခံ ယာစန္တော **"ပဿာမဟ"**န္တိ ဂါထမာဟ။ တတ္ထ **ပဿာမဟံ ဒေဝမနုဿလောကေ**တိ ပဿာမိ အဟံ ဒေဝမနုဿလောကေ။ **တံ တံ နမဿာမီ**တိ တံ ဇဝရုပံ တံ နမဿာမိ။ **ပမုဉ္စာ**တိ ပမောစေဟိ။

နိဒ္ဒေသေ **ပစ္ဆေကဗုဒ္ဓါ**တိ[1] တံ တံ အာရမ္မဏံ ပါဋိယေက္ကံ စတုသစ္စံ သယမေဝ ဗုဒ္ဓါ ပဋိဝေဓပ္ပတ္တာတိ ပစ္ဆေကဗုဒ္ဓါ။ **သီဟသီဟော**တိ အဆိန္ဒိတတ္ထေန သီဟာနံ အတိသီဟော။ **နာဂနာဂေါ**တိ နိက္ကိလေသတ္ထေန, မဟန္တတ္ထေန ဝါ နာဂါနံ အတိနာဂေါ။ **ဂဏိဂဏီ**တိ ဂဏဝန္တာနံ အတိဝ ဂဏဝါ။ **မုနိမုနီ**တိ ဉာဏဝန္တာနံ အတိဝ ဉာဏဝါ။ **ရာဇရာဇာ**တိ ဥတ္တမရာဇာ။ **မုဉ္စ မန္တိ** မောစေဟိ မံ။ **ပမုဉ္စ မန္တိ** နာနာဝိဓေန မုဉ္စေဟိ မံ။ **မောစေဟိ မန္တိ** သိထိလံ ကရောဟိ မံ။**ပမောစေဟိ မန္တိ** အတိဝ သိထိလံ ကရောဟိ မံ။**ဉဒ္ဓရ မန္တိ** မံ သံသာရပင်္ကာ ဥဒ္ဓရိတ္ဝာ ထလေ ပတိဋ္ဌာပေဟိ။ **သမုဒ္ဓရ မန္တိ** သမ္မာ ဥဒ္ဓရိတ္ဝာ ထလေ ပတိဋ္ဌာပေဟိ မံ။ **ဝုဋ္ဌာပေဟိ**တိ ဝိစိကိစ္ဆာသလ္လတော အပနေတ္ဝာ ဝိသုံ ကရဏဝသေန ဥဋ္ဌာပေဟိ။

၃၃။ အထဿ ဘဂဝါ အတ္တာဓိနမေဝ ကထံကထာပမောက္ခံ ဩဝဒတရဏမုခေန ဒဿေန္တော **"နာဟ"**န္တိ ဂါထမာဟ။ တတ္ထ **နာဟံ သဟိဿာမီ**တိ အဟံ နံ သဟိဿာမိ နံ သဟ္ကောမိ၊ နံ ဝါယမိဿာမီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **ပမောစနာယာ**တိ ပမောစေတုံ။ **ကထံကထိန္တိ** သကင်္ခံ။ **တရေသီ**တိ တရေယျာသိ။

နိဒ္ဒေသေ **နာ ဤဟာမီ**တိ ပယောဂံ နာ ကရောမိ။ **နာ သမီဟာမီ**တိ အတိဝ ပယောဂံ နာ ကရောမိ။ **အဿဒ္ဓေ ပုဂ္ဂလေ**တိ ရတနတ္တယေ သဒ္ဓါဝိရဟိတေ ပုဂ္ဂလေ။ **အဆ္ဆန္ဒိကေ**တိ မဂ္ဂဖလတ္ထံ ရုစိဝိရဟိတေ။ **ကုသီတေ**တိ သမာဓိဝိရဟိတေ။ **ဟီနဝီရိယေ**တိ နိဗ္ဗီရိယေ။ **အပဋိပဇ္ဇမာနေ**တိ ပဋိပတ္တိယာ နာ ပဋိပဇ္ဇမာနေ။

၃၄။ ဧဝံ ဝုတ္တေ အတ္တာမနတရော ဓောတကော ဘဂဝန္တံ အဘိတ္ထဝမာနော အနုသာသနိံ ယာစန္တော **"အနုသာသ ဗြဟ္မေ"**တိ ဂါထမာဟ။ တတ္ထ **ဗြဟ္မေ**တိ သေဋ္ဌဝစနမေတံ။ တေန ဘဂဝန္တံ အာမန္တယမာနော အာဟ"အနုသာသ ဗြဟ္မေ"တိ။ **ဝိဝေကဓမ္မန္တိ** သမ္ဘသဒ္ဓါရဝိဝေကံ နိဗ္ဗာနံဓမ္မံ။ **အပ္ပဋိပဇ္ဇမာနော**တိ နာနုပ္ပဋိပဇ္ဇမာနော။ **ဇုဓေဝ သန္တော**တိ ဇုဓေဝ သမာနော။ **အသိတော**တိ အနိဿိတော။

၁-ပစ္ဆေကသမ္ဗုဒ္ဓါ....(သမ္ဘတ္ထ)

၃၅-၇။ ဣတော ပရာ ဒွေ ဂါထာ မေတ္တာဂုသုတ္တေ ဝုတ္တနယာ ဧဝ။ ကေဝလဉ္ဍိ တတ္ထ ဓမ္မံ၊ ဣဓ သန္တိန္တိ အယံ ဝိသေသော။ တတိယဂါထာယပိ ပုဗ္ဗဏ္ဍံ တတ္ထ ဝုတ္တနယမေဝ။ အပရမ္ပေ **သင်္ဂီတိ** သဇ္ဇနဋ္ဌာနံ၊ လဂ္ဂနန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ပါကဋမေဝ။

ဧဝံ ဘဂဝါ ဣဒမ်ပိ သုတ္တံ အရဟတ္တနိကူဋေနေဝ ဒေသေသိ၊ ဒေသနာပရိ-ယောသာနေ စ ဝုတ္တသဒိသော ဧဝ ဓမ္မာဘိသမယော အဟောသီတိ။

သဒ္ဓမ္မပ္ပဇ္ဇောတိကာယ စူဠနိဒ္ဒေသဋ္ဌကထာယ

ခေတကမာဏဝသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ဥပသီဝမာဏဝသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၃၀။ ဆဋ္ဌေ ဥပသီဝသုတ္တေ—**မဟန္တမောဃန္တိ** မဟန္တံ သြဃံ။ **အနိသိ-တောတိ** ပုဂ္ဂလံ ဝါ ဓမ္မံ ဝါ အနုလ္လိနောဝ။ **နော ဝိသဟာမီ**တိ နာ သက္ကောမိ။ **အာရမ္မဏန္တိ** နိဿယံ။ **ယံ နိသိတောဝ**တိ ယံ ဓမ္မံ ဝါ ပုဂ္ဂလံ ဝါ နိသိတောဝ။ နိဒ္ဒေသေ **ကာမောဃန္တိ** အနာဂါမိမဂ္ဂေန ကာမောဃံ။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန **ဘဝေါဃံ**။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန **ဒိဋ္ဌောဃံ**။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန **အဝိဇ္ဇောဃံ** တရေယျံ။ **သက္ကာယလာ ပဗ္ဗဇိတောဝ**တိ ဘဂဝတော ဥစ္စာကုလပရိဒိပနဝသေန ဝုတ္တံ။ **အာလမ္ဗဏန္တိ** အဝတ္ထုရိတ္ဝာ ဌာနံ။ **နိဿယန္တိ** အလ္လိယနံ။ **ဥပနိဿယန္တိ** အပသာယနံ။

၃၉။ ဣဒါနိ ယသ္မာ ဗြာဟ္မဏော အာကိဉ္စညာယတနလာဘီ တဉ္စ သန္တမ်ပိ နိဿယံ နာ ဇာနာတိ။ တေနဿ ဘဂဝါ တဉ္စ နိဿယံ ဥတ္တရိဉ္စ နိယျာနပထံ ဒဿေန္တော **“အာကိဉ္စညံ”**န္တိ ဂါထမာဟ။ တတ္ထ **ပေက္ခမာနော**တိ တံ အာကိဉ္စညာယတနသမာပတ္တိံ သတော သမာပဇ္ဇိတ္ဝာ ဝုဋ္ဌဟိတ္ဝာ စ အနိစ္စာ-ဒိဝသေန ပဿမာနော။ **နတ္ထိတိ နိဿာယာ**တိ တံ “နတ္ထိ ကိဉ္စိ”တိ ပဝတ္တံ သမာပတ္တိံ အာရမ္မဏံ ကတ္ဝာ။ **တရဿူ သြဃန္တိ** တတော ပဘုတိ ပဝတ္တာယ ဝိပဿနာယ ယထာနုရူပံ စတုဗ္ဗိဓမ္ပိ သြဃံ တရဿု။ **ကထာဟီ**တိ ကထံ-ကထာဟိ။ **တဏ္ဟက္ခယံ နတ္တမဟာ’ဘိပဿာ**တိ ရတ္တိန္ဒိဝံ နိဗ္ဗာနံ ဝိဘူတံ ကတ္ဝာ ပဿ။ ဧတေနဿ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရံ ကထေသိ။

၁-ခု ဂ-၇-ဝိဋ္ဌေ။

နိဒ္ဒေသေ **တညွေဝ ဝိညာဏံ အဘာဝေတီ**တိ အာကာသာလမ္ဗဏံ ကတ္ဝာ ပဝတ္တမဟဂ္ဂတဝိညာဏံ အဘာဝေတိ အဘာဝံ ဂမေတိ။ **ဝိဘာဝေတီ**တိ ဝိဝိဓာ အဘာဝံ ဂမေတိ။ **အန္တရာဓာယေတီ**တိ အဒဿနံ ဂမေတိ။ **နတ္ထိ ကိဉ္စီတိ ပဿတီ**တိ အန္တမသော ဘင်္ဂမတ္တမ္ပိဿ နတ္ထိတိ ပဿတိ။

၄၀။ ဇုဒါနိ "ကာမေ ပဟာယာ"တိ သုတ္တာ ဝိကွမ္ဘနဝသေန အတ္တနာ ပဟိနေ ကာမေ သမ္မသမာနော **"သဗ္ဗေသူ"**တိ ဂါထမာဟ။ တတ္ထ **ဟိတ္ဝာ မညန္တိ** အညံ တတော ဟေဋ္ဌာ ဆဇ္ဇိမ္ပိ သမာပတ္တိံ ဟိတ္ဝာ။ **သညာဝိမောက္ခေ ပရမေ**တိ သတ္တသု သညာဝိမောက္ခေသု ဥတ္တမေ အာကိဉ္စညာယတနေ။ **တိဋ္ဌေ နု သော တတ္ထ အနာနုယာယီ**တိ သော ပုဂ္ဂလော တတ္ထ အာကိဉ္စညာယတန-ဗြဟ္မလောကေ အဝိဂစ္ဆမာနော တိဋ္ဌေယျ။ နု-တိ ပုစ္ဆတိ။

နိဒ္ဒေသေ **အဝိစ္ဆမာနော**တိ အဝိယုဇ္ဇမာနော။ **အဝိဂစ္ဆမာနော**တိ ဝိယောဂံ အနာပဇ္ဇမာနော။ **အနန္တရမာယမာနော**တိ အန္တရဓာနံ အနာပဇ္ဇမာနော။ **အပရိဟာယမာနော**တိ အနန္တရာပရိဟာနံ အနာပဇ္ဇမာနော။

၄၁-၂။ အထဿ ဘဂဝါ သဒ္ဓိကပ္ပသဟဿမတ္တကံယေဝ ဌာနံ အနုဇာနန္တော စတုတ္ထံ ဂါထမာဟ။ ဧဝံ တဿ တတ္ထ ဌာနံ သုတ္ဝာ ဇုဒါနိဿ သဿတုစ္ဆေဒဘာဝံ ပုစ္ဆန္တော **"တိဋ္ဌေ စေ"**တိ ဂါထမာဟ။ တတ္ထ **ပူဂမ္ဟိ ဝဿာန**န္တိ အနေကသင်္ခမ္ပိ ဝဿာနံ၊ ဂဏနရာသိန္တိ အတ္ထော။ "ပူဂမ္ပိ ဝဿာနိ"တိပိ ပါဌော။ တတ္ထ ဝိဘတ္တိဝိပလ္လာယေန သာမိဝစနဿ ပစ္စတ္တဝစနံ ကာတဗ္ဗံ၊ ပူဂန္တိ ဝါ ဧတဿ ဗဟူနိတိ အတ္ထော ဝတ္တဗ္ဗော။ "ပူဂါနိ"တိ ဝါပိ ပဌန္တိ၊ ပုရိမပါဌော-ယေဝ သမ္မသုန္ဒရော။ **တတ္ထေဝ သော သိတိ သိယာ ဝိမုတ္တော**တိ သော ပုဂ္ဂလော တတ္ထေဝါကိဉ္စညာယတနေ နာနာဒုက္ခေဟိ ဝိမုတ္တော သိတိ-ဘာဝပ္ပတ္တော ဘဝေယျ၊ နိဗ္ဗာနပ္ပတ္တော သဿတော ဟုတ္ဝာ တိဋ္ဌေယျာတိ အဓိပ္ပါယော။ **စဇဝထ ဝိညာဏံ တထာဝိဓဿာ**တိ "ဥဒါဟု တထာဝိဓဿ ဝိညာဏံ အနုပါဒါယ ပရိနိဗ္ဗာယေယျာ"တိ ဥစ္ဆေဒံ ပုစ္ဆတိ၊ "ပဋိသန္ဓိဂ္ဂဟဏတ္ထံ ဝါဝိ ဘဝေယျာ"တိ ပဋိသန္ဓိမ္ပိ တဿ ပုစ္ဆတိ။

တဿ ဝိညာဏံ စဝေယျာတိ တဿ အာကိဉ္စညာယတနေ ဥပ္ပန္နဿ ဝိညာဏံ စုတိံ ပါပုဏေယျ။ **ဥစ္ဆိဇ္ဇေယျာ**တိ ဥစ္ဆေဒံ ဘဝေယျ။ **ဝိနဿေယျာ**တိ ဝိနာသံ ပါပုဏေယျ။ **နော ဘဝေယျာ**တိ အဘာဝံ ဂမေယျ။ **ဥပပန္နဿာ**တိ ပဋိသန္ဓိဝသေန ဥပပန္နဿ။

၄၃။ အထဿ ဘဂဝါ ဥဒ္ဓေဒဿဿတံ အနုပဂမ္မ တတ္ထုပပန္နဿ အရိယသာဝကဿ အနုပါဒါယ ပရိနိဗ္ဗာနံ ဒဿေန္တော "**အစ္ဆိ ယထာ**"တိ ဂါထမာဟ။ တတ္ထ **အတ္ထိ ပလေတီ**တိ အတ္ထိ ဂစ္ဆတိ။ **နာ ဥပေတိ သန်**န္တိ "အသုကံ နာမ ဒိသံ ဂတော"တိ ဝေါဟာရံ န ဂစ္ဆတိ။ **ဇိမုတ္တော**တိ ဇဝံ တတ္ထ ဥပ္ပန္နော သေက္ခမုနိ ပကတိယာ ပုဗ္ဗေဝ ရူပကာယာ ဝိမုတ္တော၊ တတ္ထ စတုတ္ထမဂ္ဂံ နိဗ္ဗတ္တေတွာ ဓမ္မကာယဿ[1] ပရိညာတတ္တာ ပုန နာမကာယာပိ ဝိမုတ္တော ဉာတတောဘာဂဝိမုတ္တော ဒီဃာသဝေါ ဟုတွာ အနုပါဒါနိဗ္ဗာနသင်္ခါတံ အတ္ထံ ပလေတိ နာ ဥပေတိ သန်ဴ "ခတ္တိယော ဝါ ဗြာဟ္မဏော ဝါ"တိ ဇဝမာဒိကံ။

နိဒ္ဒေသေ **ဒိတ္တာ**တိ စလိတာ။ **ဥက္ခိတ္တာ**တိ အတိစလိတာ။ **နုန္နာ**တိ ပပ္ပေါဋိယာ။ **ပဏုန္နာ**တိ ဒူရိကတာ။ **ခန္ဓိတာ**တိ ပဋိက္ကမာပိတာ။ **ဝိက္ခန္ဓိတာ**တိ နာ သန္တိကေ ကတာ။

၄၄။ ဇာဒါနိ "အတ္ထံ ပလေတိ"တိ သုတ္တာ တဿ ယောနိသော အတ္ထ-မသလ္လက္ခေန္တော "**အတ္ထဂ်ံတော ဿာ**"တိ ဂါထမာဟ။ တဿတ္ထော— သော အတ္ထဂ်ံတော ဥဒါဟု နတ္ထိ၊ **ဥဒါဟု ဧဝ သဿတီယာ** သဿတ-ဘာဝေန **အရောဂေါ** အဝိပရိဏာမဓမ္မော သောတိ ဧဝံ **တံ မေ မုနိ သာဓု** ဗျာကရောဟိ။ ကိံကာရဏာ? **တထာ ဟိ တေ ဝိဒိတော ဿ ဓမ္မော**တိ။

နိဒ္ဒေသေ **နိဂ္ဂဠ္ဟေါ**တိ နိရောဓံ ပတ္တော။ **ဥဩဠ္ဠေန္တော**တိ ဥဩဠ္ဠေန္တသန္တောနော။ **ဝိနဒ္ဒေါ**တိ ဝိနာသံ ပတ္တော။

၄၅။ အထဿ ဘဂဝါ တထာ အဝတ္တုမ္ဘတံ ဒဿေန္တော "**အတ္ထဂ်ံတဿာ**"တိ ဂါထမာဟ။ တတ္ထ **အတ္ထဂ်ံတဿာ**တိ အနုပါဒါပရိနိဗ္ဗုတဿ။ **နုပမာဏမ'တ္ထိ**တိ ရူပါဒိပမာဏံ နတ္ထိ။ **ယေန နံ ဝဇ္ဇုံ**ကို ယေန ရာဂါဒိနာ နံ ဝဒေယျုံ။ **သဗ္ဗေသု ဓမ္မေသူ**တိ သဗ္ဗေသု ခန္ဓာဒိဓမ္မေသု။

နိဒ္ဒေသေ **အဓိဝစနာနိ စာ**တိ သိရိဝမုကော ဓနဝမုကောတိအာဒယော ဟိ ဝစနမတ္တံယေဝ အဓိကာရံ ကတွာ ပဝတ္တာ အဓိဝစနာ နာမ။ အဓိဝစနာနံ ပထာ **အဓိဝစနပထာ** နာမ။ "အဘိသင်္ခရောတီ ဓေါ ဘိက္ခဝေ တဿာ သင်္ခါရာ"တိ ၂ ဧဝံ နိဒ္ဒါရိတွာ သဟေတုကံ ကတွာ ဝုစ္စမာနာ အဘိလာပါ **နိဂ္ဂဟိ** နာမ။ နိရုတ္တိနံ ပထာ **နိရုတ္တိပထာ** နာမ။ "တက္ကော ဝိတက္ကော

၁-နာမကာယဿ (သျာ၊က) ၂-သံ ၂-၇ ၂-ဝိဇ္ဇေ။

သက်ပွေါ”တိ၁ ဧဝံ တေန တေန ပကာရေန ပညာပနတော **ပညတ္တိ** နာမ။ ပညတ္တိနံ ပထာ **ပညတ္တိပထာ**၂ နာမ။ သေသံ သမ္မတ္ထ ပါကဋမေဝ။

ဧဝံ ဘဂဝါ ဇာဒမ္မိ သုတ္တံ အရဟတ္တနိကူဋေနေဝ ဒေသေသိ၊ ဒေသနာ-ပရိယောသာနေ စ ဝုတ္တသဒိသောဝ ဓမ္မာဘိသမယော အဟောသိတိ။

သဒ္ဓမ္မပ္ပဇ္ဇောတိကာယ စူဠနိဒ္ဒေသဋ္ဌကထာယ
ဥပသိဝမာဏဝသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-နန္ဒမာဏဝသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၄၆။ သတ္တမေ နန္ဒသုတ္တေ—ပဌမဂါထာယတ္ထော—**လောကေ** ခတ္တိယာ-ဒယော **ဇနာ** အာဇီဝကနိဂဏ္ဌာဒိကေ သန္ဓာယ“သန္တိ လောကေ မုနယော”တိ ဝဒန္တိ။ **တယိဒံ ကထံသူ**တိ ကိံ နု ခေါ တေ သမာပတ္တိဉာဏာဒိနာ ဉာဏေန ဥပပန္နတ္တာ **ဉာဏုပပန္နံ မုနိ နော ဝဒန္တိ၊** ဧဝံဝိဓံ နု ဝဒန္တိ၊ **ဥဒါဟု ဧဝ** နာနုပ္ပကာရကေန လူခဇီဝိတသဒိသေန **ဇီဝိတေနူပပန္နန္တိ**။

နိဒ္ဒေသေ **အဒ္ဓသမာပတ္တိဉာဏေန ဝါ**တိ ပဌမဇ္ဈာနာဒိအဒ္ဓသမာပတ္တိ-သမ္ပယုတ္တဉာဏေန ဝါ။ **ပဉ္စာဘိညာဉာဏေန ဝါ**တိ ပုဗ္ဗေနိဝါသာဒိဇာနန-ဉာဏေန ဝါ။

၄၇။ အထသဲ ဘဂဝါ တဒုဘယမ္ပိ ပဋိက္ခိပိတ္ဝာ မုနိံ ဒဿေန္တော “**နဒ္ဒိဒ္ဓိယာ**”တိ ဂါထမာဟ။

၄၈။ ဇာဒါနိ “ဒိဋ္ဌာဒိဟိ သုဒ္ဓိ”တိ ဝဒန္တာနံ ဝါဒေ ကမ္မိပဟာနတ္ထံ “**ယေ ကေစိမေ**”တိ ပုစ္ဆတိ။ တတ္ထ **အနေကရူပေနာ**တိ ကောဋ္ဌာသလမဂ်လာဒိနာဝိ။ **တတ္ထ ယတော စရန္တာ**တိ တတ္ထ သက္ကာယဒိဋ္ဌိယာ ဂုတ္တာ ဝိဟရန္တာ။

၄၉။ အထသဲ တထာ သုဒ္ဓိအဘာဝံ ဒိပေန္တော ဘဂဝါ စတုတ္ထံ ဂါထ-မာဟ။

၅၀။ ဧဝံ “နာတရိံသူ”တိ သုတ္ဝာ ဇာဒါနိ ယော အတရိ၊ တံ သောတု-ကာမော “**ယေ ကေစိမေ**”တိ ပုစ္ဆတိ။ အထသ ဘဂဝါ သြဃတိဏ္ဏမုခေန ဇာတိဇရာတိဏ္ဏော ဒဿေန္တော ဆဋ္ဌံ ဂါထမာဟ။

၁-အဘိ ၁-၁၈-ဝိဇ္ဇာဒီသု။ ၂-အဘိ-ဋ္ဌ ၁-၉၄-ဝိဇ္ဇေ ပဿိတဗ္ဗံ။

၅၁။ တတ္ထ **နိဝုတာ**တိ သြဝုဋ္ဌာ ပရိယောနဒ္ဓါ။ **ယေ သိဓေ**တိ ယေ သု ဒ္ဗ၀၊ ထ္ထေ စ သု-ဒ္ဗတိ နိပါတမတ္တံ။ **တဏှံ ပရိညာယာ**တိ တိဟိ ပရိညာဟိ တဏှံ ပရိဇာနိတ္ဝာ။ သေသံ သမ္ဗတ္ထ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယတ္တာ ပါကဋမေ၀။

၅၂။ ဧ၀ံ ဘဂ၀ါ အရဟတ္တနိကူဋေနေ၀ ဒေသနံ နိဋ္ဌာပေသိ၊ ဒေသနာ-ပရိယောသာနေ ပန နန္ဒော ဘဂ၀တော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒမာနော **ဧတာ'ဘိနန္ဒာမီ**တိ ဂါထမာဟ။ ဒ္ဗ၀ါပိ စ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တသဒိသော ဧ၀ ဓမ္မာဘိ-သမယော အဟောသိတိ။

သဒ္ဓမ္မပ္ပဋိဏ္ဍောတိကာယ စူဠနိဒ္ဒေသဋ္ဌကထာယ

နန္ဒမာဏ၀သုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈-ဟေမကမာဏ၀သုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၅၃။ အဋ္ဌမေ ဟေမကသုတ္တေ—**ယေ မေ ပုဗ္ဗေ ဗိယာကံသူ**တိ ယေ ဗာ၀ရိအာဒယော ပုဗ္ဗေ မယှံ သကံ လဒ္ဓိံ ဝိယာကံသု။ **ဟုရံ ဂေါတမသာ-သနာ**တိ ဂေါတမသာသနတော ပုဗ္ဗတရံ။ **သဗ္ဗံ တံ တက္ကာ၀ဏုနာ်** သဗ္ဗံ တံ ကာမဝိတက္ကာဒိ၀မှနံ။

ယေ စဉ္ဇေ တဿ အာစရိယာတိ ယေ စ အညေ တဿ ဗာ၀ရိယဿ အာစရေ သိက္ခာပကာ အာစရိယာ။ **တေ သကံ ဒိဋ္ဌိ**နာ်် တေ အာစရိယာ အတ္တနော ဒိဋ္ဌိံ။ **သကံ ခန္တိ**နာ်် အတ္တနော ခမနံ။ **သကံ ရုစိ**နာ်် အတ္တနော ရောစနံ။ **ဝိတက္ကာ၀ဏုနာ်** ကာမဝိတက္ကာဒိဝိတက္ကာနံ ဥပ္ပါဒနံ ပုနပ္ပုနံ ပ၀တ္တနံ။ **သက်္ပ-၀ဏုနာ်** ကာမသက်ပ္ပါဒိနံ ၀မှနံ။ ဒ္ဗမာနိ ဒ္ဒေ ပဒါနိ သဗ္ဗသင်္ဂါဟိကာ၀သေန ဝုတ္တာနိ။ ဒ္ဗဒါနိ ကာမဝိတက္ကာဒိကေ သရူပတော ဒသေတုံ “**ကာမဝိတက္က-၀ဏုန**”ာ််အာဒိနာ နယေန နဝဝိတက္ကေ ဒသေသိ။

၅၄။ **တက္ကာနိ ဿါတနာ််** တက္ကာ၀ိနာသနံ။

၅၅-၆။ အထဿ ဘဂ၀ါတံ ဓမ္မံ အာစိက္ခန္တော “**ဒ္ဗ၀ေ**”တိ ဂါထာဒ္ဒယ-မာဟ။ တတ္ထ **ဇေဝ်ညာယ ယေ သတာ**တိ ဇေတံ နိဗ္ဗာနံ ပဒမစ္ဆုတံ “သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနိစ္စာ”တိအာဒိနာ် နယေန ၀ိပဿန္တာ အနုပုဗ္ဗေန ဇာနိတ္ဝာ ယေ

၁-ခု ၁-၅၃၊ ခု ၂-၃၁၇၊ အဘိ ၄-၃၀၅-၀၌ဒိဿ။

ကာယာနုပဿနာသတိအာဒိဟိ သတာ။ **ဒိဋ္ဌဓမ္မာဘိနိဗ္ဗုတာ**တိ ဝိဒိတဓမ္မတ္တာ ဒိဋ္ဌဓမ္မာ စ ရာဂါဒိနိဗ္ဗာနေန စ အဘိနိဗ္ဗုတာ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ပါကဋမေဝ။

၉၀ ဘဂဝါ ဇုဒမ္ပိ သုတ္တံ အရဟတ္တနိကူဋေနေဝ ဒေသေသိ၊ ဒေသနာ-ပရိယောသာနေ စ ပုဗ္ဗသဒိသော ၉၀ ဓမ္မာဘိသမယော အဟောသိတိ။

သဒ္ဓမ္မပ္ပဇ္ဇောတိကာယ စူဠနိဒ္ဒေသဋ္ဌကထာယ

ဟေမကမာဏဝသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-တောဒေယျမာဏဝသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၅၇။ နဝမေ တောဒေယျသုတ္တေ—**ဝိမောက္ခော တဿ ကိဒိသော**တိ တဿ ကိဒိသော ဝိမောက္ခော ဇုဆိတဗ္ဗောတိ ပုစ္ဆတိ။

၅၈။ ဇုဒါနိဿ အညဝိမောက္ခာဘာဝံ ဒဿေန္တော ဘဂဝါ ဒုတိယံ ဂါထမာဟ။ တတ္ထ **ဝိမောက္ခော တဿ နာ'ပရော**တိ တဿ အညော ဝိမောက္ခော နတ္ထိ။

၅၉။ ဧဝံ "တက္ကကဿေသော ဧဝ ဝိမောက္ခော"တိ ဝုတ္တေဝိ တမတ္ထံ အသလ္လက္ခေန္တော "**နိရာသသော သော ဥဒ အာသသာနော**"တိ ပုန ပုစ္ဆတိ။ တတ္ထ **ဥဒ ပညကပ္ပီ**တိ ဥဒါဟု သမာပတ္တိဉာဏာဒိနာ ဉာဏေန တက္ကာကပ်ံ ဝါ ဒိဋ္ဌိကပ်ံ ဝါ ကပ္ပယတိ။

၆၀။ အထဿ ဘဂဝါ တံ အာစိက္ခန္တော စတုတ္ထံ ဂါထမာဟ။ တတ္ထ **ကာမဘဝေ**တိ ကာမေ စ ဘဝေ စ။

ရူပေ နာသိသတီတိ စတုသမုဋ္ဌာနိကေ ရူပါရမ္မဏေ ဆန္ဒရာဂဝသေန နပတ္ထေတိ။ **သဒ္ဓါဒိသုပိ** ဧသေဝ နယော။ ပလိဗောဓဋ္ဌေန ရာဂေါ ဧဝ ကိဉ္စနံ **ရာဂကိဉ္စနံ** မဒနဋ္ဌေန ဝါ။ **ဒေါသကိဉ္စနာဒိသုပိ** ဧသေဝ နယော။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ပါကဋမေဝ။

ဧဝံ ဘဂဝါ ဇုဒမ္ပိ သုတ္တံ အရဟတ္တနိကူဋေနေဝ ဒေသေသိ၊ ဒေသနာ-ပရိယောသာနေ စ ပုဗ္ဗသဒိသော ၉၀ ဓမ္မာဘိသမယော အဟောသိတိ။

သဒ္ဓမ္မပ္ပဇ္ဇောတိကာယ စူဠနိဒ္ဒေသဋ္ဌကထာယ

တောဒေယျမာဏဝသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ကပ္ပမာဏဝသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၆၁။ ဒသမေ ကပ္ပသုတ္တနိဒ္ဒေသေ—**မဇ္ဈေ သရသ္မိန်** ပုရိမပစ္ဆိမကောဋ္ဌိ-ပညာဏာဘာဝတော မဇ္ဈဘူတေ သံသာရေတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **တိဋ္ဌတ**န်္တိ တိဋ္ဌမာနာနံ။ **ယထာယိဒံ နာဗရုံ သိယာ**တိ ယထာ ဣဒံ ဒုက္ခံ ပုန နဘဝေယျ။

အာဂမနန်္တိ ပုဗ္ဗန္တတော ဣဓဝဂမနံ။ **ဂမန**န်္တိ ဣတော ပရလောကဂမနံ။ **ဂမနာဂမန**န်္တိ တဒုဘယဝသေန ဝုတ္တံ။ **ကာလ**န်္တိ မရဏကာလံ။ **ဂတီ**တိ နိဗ္ဗတ္တိ။ **ဘဝါဘဝေါ**တိ ဘဝတော ဘဝေါ။ **စုတိ စာ**တိ ဘဝတော စဝနဉ္စ။ **ဥပပတ္တိ စာ**တိ စုတသ္သ ဥပပတ္တိ စ။ **နိဗ္ဗတ္တိ စာ**တိ ပါတုဘာဝေါ စ။ **ဘေဒေါ စာ**တိ ခန္ဓဘေဒေါ စ။ **ဇာတိ စာ**တိ ဇနနဉ္စ။ **ဇာ စာ**တိ ဟာနိ စ။ **မရဏဉ္စာ**တိ ဇီဝိတိန္ဒြိယဿ စာဝေါ စ။ **ပုရိမာဝိ ကောဋ္ဌိ နာ ပညာယတီ**တိ ပုဗ္ဗာဝိ ကောဋ္ဌိ နတ္ထိ နာ သံဝိဇ္ဇတိ။ တထာ **ပစ္ဆိမာဝိ ကောဋ္ဌိ**။

ဇွာကာ ဇာတိယောတိ ဇောပရမာ ဇာတိယော။ **ဝဋ္ဋံ ဝတ္တီ**တိ သံသာရ-ပဝတ္တိ။ **တတော ပရံ နု ဝတ္တာတီ**တိ တတော ဥဒ္ဓံ နုပ္ပဝတ္တာတိ။ **ဟေဝံ နတ္ထီ**တိ ဧဝံ နတ္ထိ နာ သံဝိဇ္ဇတိ။ **ဟိ-**ဣတိ နိပါတော။ **အနုမတဂ္ဂါယ**န်္တိ အယံ သံသာရော အဝိဒိတဂ္ဂေါ။

အဝိဇ္ဇာနီဝရဏာနန်္တိ အဝိဇ္ဇာယ အာဝရိတာနံ။ **တဏ္ဟာသံယောဇနာန**န်္တိ ကာမရာဂသဓိတတဏ္ဟာဗန္ဓနဗဒ္ဓါနံ။ **သန္ဓာဝတ**န်္တိ ကာမဓာတုယာ ပုနပ္ပုနံ ဓာဝန္တာနံ။ **သံသရတ**န်္တိ ရူပါရူပဓာတုယာ သံသရန္တာနံ။ **ဒုက္ခံ ပစ္စနုဘူတ**န်္တိ ကာယိကစေတသိကဒုက္ခံ အနုဘူတံ ဝိန္ဒိတံ။ **တိဗ္ဗ**န်္တိ ဗဟလံ။ **ဗျသန**န်္တိ အဝမို ဝိနာသော။ **ကဋုသိ ဝမိတာ**တိ သုသာနဝမိတံ။ **အလမေဝါ**တိ ယုတ္တမေဝ။ **သဗ္ဗသန္ဓါရေသူ**တိ တေဘူမကသံသာရေသု။ **နိဗ္ဗိန္ဒိတု**န်္တိ ဥက္ကဏ္ဌိတုံ။ **ဝိရဇ္ဇိတု**န်္တိ ဝိရာဂံ ဥပ္ပါဒေတုံ။ **ဝိမုစ္စိတု**န်္တိ မောစေတုံ။ **ဝဋ္ဋံ ဝတ္တိသတီ**တိ သံသာရပဝတ္တံ တေဘူမကဝဋ္ဋံ အနာဂတေ ပဝတ္တိသ္သတိ။ **တတော ပရံ နု ဝတ္တိသတီ**တိ တတော ဥဒ္ဓံ အနာဂတေ သံသာရပဝတ္တံ နုပ္ပဝတ္တိသ္သတိ။ **ဇာတိဘယေ**တိ ဇာတိံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇနကဘယေ။ **ဇာဘယာဒီသု**ပိ ဧသေဝ နယော။

၆၂-၃။ အထသ္သ ဘဂဝါ တမတ္ထံ ဗျာကရောန္တော ဥပရူပရိဂါထာယော အဘာသိ။ ဒုတိယဂါထာ ဝုတ္တတ္ထာယေဝ။ တတိယဂါထာယ **အကိဉ္စန**န်္တိ ကိဉ္စနပဋိပက္ခံ။ **အနာဒါန**န်္တိ အာဒါနပဋိပက္ခံ၊ ကိဉ္စနာဒါနဝူပသမန်္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **အနာပရ**န်္တိ အပရပဋိဘာဂဒီပဝိရဟိတံ၊ သေဋ္ဌန်္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

၆၄။ စတုတ္ထဂါထာယ **နာ ဇေ မာရဿ ပဒွဂ္ဂတိ** ဇေ မာရဿ ပဒ္ဓစရာ ပရိစာရိကာ သိဿာ နာ ဟောန္တိ။

မဟာဇနံ ပါသေ နိယောဇေတ္ဝာ မာရေတီတိ **မာရော**။ အကုသလကမ္မေ နိယုတ္တတ္တာ **ကဏ္ဍော**။ ဆသု ဒေဝလောကေသု အဓိပတိတ္တာ **အဓိပတိ**။ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ အန္တံ ဂတတ္တာ **အန္တဂူ**။ ပါပဇနံ နာ မုဉ္စတီတိ **နာမုစိ**။ သတိဝိပ္ပဝါသပ္ပမတ္တပုဂ္ဂလာနံ ဉာတကောတိ **ပမတ္တဗန္ဓု**။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ပါကဋမေဝ။

ဧဝံ ဘဂဝါ ဇာဒမ္ပိ သုတ္တံ အရဟတ္တနိကူဋေနေဝ ဒေသေသိ၊ ဒေသနာ-ပရိယောသာနေ စ ပုဗ္ဗသဒိသောဝ ဓမ္မာဘိသမယော အဟောသိတိ။

သဒ္ဓမ္မပ္ပဇ္ဇောတိကာယ စူဠနိဒ္ဒေသဋ္ဌကထာယ

ကပ္ပမာဏဝသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၁-ဇတုကဏ္ဍိမာဏဝသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၆၅။ ကောဒသမေ ဇတုကဏ္ဍိသုတ္တေ—**သုတ္ဝာနဟံ ဝိရ အကာမကာမိန်** အဟံ "ဇာတိဝိ သော ဘဂဝါ"တိအာဒိနာ နယေန ဝိရ ကာမာနံ အကာမနတော အကာမကာမိ ဗုဒ္ဓံ သုတ္ဝာ။ **အကာမမာဂမန်** နိဂ္ဂာမံ ဘဂဝန္တံ ပုစ္ဆိတုံ အာဂတောမှိ။ **သဟဇနေတ္တာ**တိ သဟဇာတသမ္ဗညုတညာဏစက္ခု။ **ယထာ-တစ္ဆန်** ယထာတထံ။ **ဗြာဟ္မဏော မေ**တိ ပုန ယာစန္တော ဘဏတိ။ ယာစန္တော ဟိ သဟသဲက္ခတ္တုမှိ ဘဏေယျ၊ ကော ပန ဝါဒေါ ဒ္ဝိက္ခတ္တုံ။

ဇာတိဝိ သော ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ ဇာမေသံ ပဒါနံ အတ္ထော ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တောဝ။ ဝိဇ္ဇာဟိ ပန စရဏေန စ သမ္ပန္နတ္တာ **ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော**။ တတ္ထ **ဝိဇ္ဇာ**တိ တိသ္သောပိ ဝိဇ္ဇာ အဋ္ဌပိ ဝိဇ္ဇာ။ တိသ္သော ဝိဇ္ဇာ ဘယဘေရဝ-သုတ္တေ[၂] ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ အဋ္ဌ အမ္ဗဋ္ဌသုတ္တေ[၃]။ တတ္ထ ဟိ ဝိပဿနာ-ဉာဏေန မနောမယိဒ္ဓိယာ စ သဟ ဆ အဘိညာ ပရိဂ္ဂဟေတ္ဝာ အဋ္ဌ ဝိဇ္ဇာ ဝုတ္တာ။ **စရဏ**န်တိ သီလသံဝရော ဇ္ဈာနဿိယေသု ဂုတ္တဒ္ဝါရတာ ဘောဇနေ မတ္တညုတာ ဇာဂရိယာနုယောဂေါ သတ္တ သဒ္ဓမ္မာ စတ္တာရိ ရူပါဝစရဇ္ဈာနာ-နိတိ ဇာမေ ပန္နရသ ဓမ္မာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဇာမေယေဝ ဟိ ပန္နရသ ဓမ္မာ ယသ္မာ

၁-ဝိ ၁-၁၊ ဒီ ၁-၄၆၊ ဂ ၂၊ ၁၀၄၊ အံ ၂-၂၅၂၂၊ သံ ၃-၂၉၈၊ မ ၃-၃၁၀-ဝိဋ္ဌာဒီသု။
၂-မ ၁-၂၀-ဝိဋ္ဌာဒီသု။ ၃-ဒီ ၁-ဂ ၂-ဝိဋ္ဌာဒီသု။

ဧတေဟိ စရတိ အရိယသာဝကော ဂန္ဆတိ အမတံ ဒိသံ၊ တသ္မာ "စရဏ"န္တိ ဝုတ္တာ။ ယထာဟ "ဣဓ မဟာနာမ အရိယသာဝကော သီလဝါ ဟောတိ"တိ သဗ္ဗံ မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသကေ[1] ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဘဂဝါ ဣမာဟိ ဝိဇ္ဇာဟိ ဣမိနာ စ စရဏေန သမန္နာဂတော၊ တေန ဝုစ္စတိ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နောတိ။ တတ္ထ ဝိဇ္ဇာသမ္ပဒါ ဘဂဝတော သဗ္ဗညုတံ ပူရေတ္ဝာ ဌိတာ၊ စရဏသမ္ပဒါ မဟာကာရုဏိကတံ။ သော သဗ္ဗညုတာယ သဗ္ဗသတ္တာနံ အတ္ထာနတ္ထံ ဉတ္ဝာ မဟာကာရုဏိကတာယ အနတ္ထံ ပရိဝဇ္ဇေတ္ဝာ အတ္ထေ နိယောဇေတိ၊ ယထာ တံ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော။ တေနသ သာဝကာ သုပ္ပဋိပန္နာ ဟောန္တိ၊ နော ဒုပ္ပဋိပန္နာ၊ ဝိဇ္ဇာစရဏဝိပန္နာနဉ္ဒိ သာဝကာ အတ္တန္တိကပါဒယော ဝိယ ၂။

သောဘနဂမနတ္တာ သုန္ဒရံ ဌာနံ ဂတတ္တာ သမ္မာ ဂတတ္တာ သမ္မာ စ ဂဒတ္တာ **သုဂတော**။ ဂမနမ္ပိ ဟိ ဂတန္တိ ဝုစ္စတိ။ တဉ္စ ဘဂဝတော သောဘနံ ပရိသုဒ္ဓမနဝဇ္ဇံ။ ကိံ ပန တန္တိ? အရိယမဂ္ဂေါ။ တေန ဟေသ ဂမနေန ခေမံ ဒိသံ အသင်္ကမာနော ဂတောတိ **သောဘနဂမနတ္တာ သုဂတော**။ သုန္ဒရဉ္စေသ ဌာနံ ဂတော အမတံ နိဗ္ဗာနန္တိ **သုန္ဒရံ ဌာနံ ဂတတ္တာဝိ သုဂတော**။ သမ္မာ စ ဂတော တေန တေန မဂ္ဂေန ပဟီနေ ကိလေသေ ပုန အပစ္စာဂစ္ဆန္တော။ ဝုတ္တံ ဟေတံ—

"သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန ယေ ကိလေသာ ပဟီနာ၊ တေ ကိလေသေ န ပုနေတိ န ပစ္စေတိ န ပစ္စာဂစ္ဆတီတိ သုဂတော။ပ။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန ယေ ကိလေသာ ပဟီနာ၊ တေ ကိလေသေ န ပုနေတိ န ပစ္စေတိ န ပစ္စာဂစ္ဆတီတိ သုဂတော"တိ[2]။

သမ္မာ ဝါ ဂတော ဒိပက်ရပါဒမူလတော ပဘုတိ ယာဝ ဗောဓိမဏ္ဍာ တာဝ သမတိံသပါရမိပူရိကာယ သမ္မာ ပဋိပတ္တိယာ သဗ္ဗလောကဿ ဟိတသုခမေဝ ကရောန္တော သဿတံ ဥစ္ဆေဒံ ကာမသုခံ အတ္တကိလမထန္တိ ဣမေ စ အန္တေ အနုပဂစ္ဆန္တော ဂတောတိ **သမ္မာ ဂတတ္တာဝိ သုဂတော**။ သမ္မာ စေသ ဂဒတိ ယုတ္တဋ္ဌာနေသု ယုတ္တမေဝ ဝါစံ ဘာသတီတိ **သမ္မာ ဂဒတ္တာဝိ သုဂတော**။

တတြိဒံ သာဓကသုတ္တံ—

"ယံ တထာဂတော ဝါစံ ဘာနာတိ အဘူတံ အတစ္ဆံ အနတ္ထသံဟိတံ၊ သာ စ ပရေသံ အပ္ပိယာ အမနာပါ၊ န တံ တထာဂတော ဝါစံ ဘာသတိ။ ယမ္ပိ တထာဂတော ဝါစံ ဘာနာတိ ဘူတံ

၁-မ ၂-၁၇-ပိဋ္ဌာဒီသု။　၂-ဝိ-ဋီ ၁-၈၈-ပိဋ္ဌေ ပဿိတဗ္ဗံ။　၃-ခ ၇-၈၈၊ ခ ၈-၈၃-ပိဋ္ဌေသု။

တစ္ဆံ အနတ္ထသံဟိတံ၊ သာ စ ပရေသံ အပ္ပိယာ အမနာပါ၊ တမ္ပိ တထာဂတော ဝါစံ န ဘာသတိ။ ယဉ္စ ခေါ တထာဂတော ဝါစံ ဇာနာတိ ဘူတံ တစ္ဆံ အတ္ထသံဟိတံ၊ သာ စ ပရေသံ အပ္ပိယာ အမနာပါ၊ တတြ ကာလညူ တထာဂတော ဟောတိ တဿာ ဝါစာယ ဝေယျာကရဏာယ။ ယံ တထာဂတော ဝါစံ ဇာနာတိ အဘူတံ အတစ္ဆံ အနတ္ထသံဟိတံ။ သာ စ ပရေသံ ပိယာ မနာပါ၊ န တံ တထာဂတော ဝါစံ ဘာသတိ။ ယမ္ပိ တထာဂတော ဝါစံ ဇာနာတိ ဘူတံ တစ္ဆံ အနတ္ထသံဟိတံ၊ သာ စ ပရေသံ ပိယာ မနာပါ၊ တမ္ပိ တထာဂတော ဝါစံ န ဘာသတိ။ ယဉ္စ ခေါ တထာဂတော ဝါစံ ဇာနာတိ ဘူတံ တစ္ဆံ အတ္ထသံဟိတံ၊ သာ့ စ ပရေသံ ပိယာ မနာပါ၊ တတြ ကာလညူ တထာဂတော ဟောတိ တဿာ ဝါစာယ ဝေယျာကရဏာယာ”တိ ၁။

ဧဝံ **သမ္မာ ဂဒတ္ထာဝိ သုဂတော**တိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

သမ္ဗထာ ဝိဒိတလောကတ္ထာ ပန **လောကဝိဒူ**။ သော ဟိ ဘဂဝါ သဘာဝတော သမုဒယတော နိရောဓတော နိရောဓူပါယတောတိ သမ္ဗထာ လောကံ အဝေဒိ အညာသိ ပဋိဝိဇ္ဈိ။ ယထာဟ—

“ယတ္ထ ခေါ အာဝုသော န ဇာယတိ န ဇီယတိ န မီယတိ န စဝတိ န ဥပပဇ္ဇတိ၊ နာဟံ တံ ဂမနေန လောကဿ အန္တံ ဉာတေယ္ယံ ဒဋ္ဌေယ္ယံ ပတ္တေယ္ယန္တိ ဝဒါမိ။ န စာဟံ အာဝုသော အပ္ပတ္ဝာဝ လောကဿ အန္တံ ဒုက္ခဿ အန္တကိရိယံ ဝဒါမိ။ အပိ စာဟံ အာဝုသော ဇူမသ္မိံယေဝ ဗျာမမတ္တေ ကဠေဝရေ သသညိမှိ သမနကေ လောကဉ္စ ပညပေမိ လောကသမုဒယဉ္စ လောကနိရောဓဉ္စ လောကနိရောဓဂါမိနိဉ္စ ပဋိပဒံ။

ဂမနေန န ပတ္တဗ္ဗော၊ လောကဿန္တော ကုဒါစနံ။
န စ အပ္ပတ္ဝာ လောကန္တံ၊ ဒုက္ခာ အတ္ထိ ပမောစနံ။
တသ္မာ ဟဝေ လောကဝိဒူ သုမေဓော၊
လောကန္တဂူ ဝုသိတဗြဟ္မစရိယော။
လောကဿ အန္တံ သမိတာဝိ ဉတ္ဝာ၊
နာသီသတီ လောကမိမံ ပရဉ္စာ”တိ ၂။

၁-မ ၂-၅၇-ပိဋ္ဌာဒီသု။ ၂-သံ ၁-၆၁၊ အံ ၁-၃၅၇-ပိဋ္ဌာဒီသု။

အဝိ စ—တယော လောကာ သဒ္ဓါရလောကော သတ္တလောကော ဩကာသလောကောတိ။ တတ္ထ "ကော လောကော သဗ္ဗေ သတ္တာ အာဟာရဋ္ဌိတိကာ"တိ အာဂတဋ္ဌာနေ သဒ္ဓါရလောကော ဝေဒိတဗ္ဗော။ "သသတော လောကော့တိ ဝါ အသသတော လောကောတိ ဝါ"တိ အာဂတဋ္ဌာနေ သတ္တလောကော။

"ယာဝတာ စန္ဒိမသူရိယာ ပရိဟရန္တိ၊ ဒိသာ ဘန္တိ ဝိရောစမာနာ။
တာဝ သဟဿဓာ လောကော၊ ထ္ဍေ တေ ဝတ္တတိ ဝသော"တိ?—

အာဂတဋ္ဌာနေ ဩကာသလောကော။ တမ္ပိ ဘဂဝါ သဗ္ဗထာ အဝေဒိ။ တထာ ဟိဿ "ကော လောကော သဗ္ဗေ သတ္တာ အာဟာရဋ္ဌိတိကာ။ ဒွေ လောကာ နာမဉ္စ ရူပဉ္စ။ တယော လောကာ တိဿော ဝေဒနာ။ စတ္တာရော လောကာ စတ္တာရော အာဟာရာ။ ပဉ္စ လောကာ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ။ ဆ လောကာ ဆ အဇ္ဈတ္တိကာနိ အာယတနာနိ။ သတ္တ လောကာ သတ္တ ဝိညာဏဋ္ဌိတိယော။ အဋ္ဌ လောကာ အဋ္ဌ လောကဓမ္မာ။ နဝ လောကာ နဝ သတ္တာဝါသာ။ ဒသ လောကာ ဒသာယတနာနိ။ ဒွါဒသ လောကာ ဒွါဒသာယတနာနိ။ အဋ္ဌာရသလောကာ အဋ္ဌာရသ ဓာတုယော"တိ? အယံ သဒ္ဓါရလောကောပိ သဗ္ဗထာ ဝိဒိတော။

ယသ္မာ ပနေသ သဗ္ဗေသမ္ပိ သတ္တာနံ အာသယံ ဇာနာတိ၊ အနုသယံ ဇာနာတိ၊ စရိတံ ဇာနာတိ၊ အဓိမုတ္တိံ ဇာနာတိ၊ အပ္ပရဇက္ခေ မဟာရဇက္ခေ တိက္ခိန္ဒြိယေ မုဒိန္ဒြိယေ၊ သွာကာရေ ဒွါကာရေ၊ သုဝိညာပယေ ဒုဝိညာပယေ၊ ဘဗ္ဗေ အဘဗ္ဗေ သတ္တေ ဇာနာတိ။ တသ္မာဿ သတ္တလောကောပိ သဗ္ဗထာ ဝိဒိတော။ ယထာ စ သတ္တလောကော၊ ဧဝံ ဩကာသလောကောပိ။ တထာ ဟေဿ ဧကံ စက္ကဝါဠံ အာယာမတော စ ဝိတ္ထာရတော စ ယောဇနာနံ ဒွါဒသ သတသဟဿာနိ စတုတိံသ သတာနိ စ ပညာသဉ္စ ယောဇနာနိ။ ပရိက္ခေပတော—

သဗ္ဗံ သတသဟဿာနိ၊ ဆတ္တိံသ ပရိမဏ္ဍလံ။
ဒသ ဧစဝ သဟဿာနိ၊ အမ္ဗုမှာနိ သတာနိ စ။

၁-ခ ဓ-၁၁၇-ဖိဒ္ဓေ။

၂-ဒိ ၁-၁၇၅၊ မ ၁-၂၁၂၊ သံ ၂-၅၅၉၊ အဘိ ၂-၃၈၈၊ အဘိ ၄-၄၀၆-ဖိဒ္ဓာဒီသု။

၃-မ ၁-၄၀၄-ဖိဒ္ဓေ။　　၄-ခ ဓ-၁၁၇-ဖိဒ္ဓေ။

တတ္ထ—

ဒုဝေ သတသဟဿာနိ၊ စတ္တာရိ နဟုတာနိ စ။
ဧတ္တကံ ဗဟလတ္တေန၊ သဒ္ဓါတာယံ ဝသုန္ဓရာ။

တဿာယေဝ သန္ဓာရကံ—

စတ္တာရိ သတသဟဿာနိ၊ အဋ္ဌေဝ နဟုတာနိ စ။
ဧတ္တကံ ဗဟလတ္တေန၊ ဇလံ ဝါတေ ပတိဋ္ဌိတံ။

တဿာပိ သန္ဓာရကော—

နဝ သတသဟဿာနိ၊ မာလုတော နဘမုဂ္ဂတော။
သဋ္ဌိ စေဝ သဟဿာနိ၊ သော လောကဿ သက္ခိတိ။

ဧဝံ သက္ခိတေ စတ္ထ ယောဇနာနံ—

စတုရာသီတိ သဟဿာနိ၊ အဏ္ဍောဂါဠော မဟာဏ္ဍဝေ။
အစ္ဆဂ္ဂတော တာဝဒေဝ၊ သိနေရု ပဗ္ဗတုတ္တမော။

တတော ဥပဓုပဓုနေ၊ ပမာဏေန ယထာက္ကမံ။
အဏ္ဍောဂါဠဂ္ဂတာ ဒိဗ္ဗာ၊ နာနာရတနစိတ္တိတာ။

ယုဂန္ဓရော ဣသဓရော၊ ကရဝိကော သုဒဿနော။
နေမိန္ဓရော ဝိနတကော၊ အဿကဏ္ဏော ဂိရိ ဗြဟာ။

ဧတေ သတ္တ မဟာသေလာ၊ သိနေရုဿ သမန္တတော။
မဟာရာဇာနမာဝါသာ၊ ဒေဝယက္ခနိသေဝိတာ။

ယောဇနာနံ သတာနုဗ္ဗေ၊ ဟိမဝါ ပဉ္စ ပဗ္ဗတော။
ယောဇနာနံ သဟဿာနိ၊ တိဏ္ဏံ အာယတဝိတ္ထတော။

စတုရာသီတိသဟဿေဟိ၊ ကူဋေဟိ ပဋိမဏ္ဍိတော။
တိပဉ္စယောဇနုန္နန္ဒ-ပရိက္ခေပါ နဂဝ္ဘယာ။

ပညာသယောဇနုန္နန္ဒ-သာခါယာမာ သမန္တတော။
သတယောဇနဝိတ္ထိဏ္ဏာ၊ တာဝဒေဝ စ ဥဂ္ဂတာ။
ဇမ္မု။ ယဿာနုဘာဝေန၊ ဇမ္မုဒီပေါ ပကာသိတော။[၁]

၁-ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၁၉၉၊ ဝိ-ဋ ၁-၉၁၊ အဘိ-ဋ ၁-၃၃၆-ဝိဋ္ဌာဒီသု။

ယဉ္စေတံ ဇမ္မဖယာ ပမာဏံ၊ ဧတဒေဝ အသုံရာနံ စိတ္တပါဋဲလိယာ၊ ဂရုဋ္ဌာနံ သိမ္မလိရုက္ခဿ၊ အပရဂေါယာနေ ကဒမ္မဿ၊ ဥတ္တရကုရူသု ကပ္ပရုက္ခဿ၊ ပုဗ္ဗဝိဒေဟေ သိရိသဿ၊ တာဝတိံသေသု ပါရိဆ္ဆတ္တကဿာတိ။ တေနာဟု ပေါရာဏာ—

"ပါဋဲလိ သိမ္မလိ ဇမ္မူ၊ ဒေဝါနံ ပါရိဆ္ဆတ္တကော။
ကဒမ္မော ကပ္ပရုက္ခော စ၊ သိရိသေန ဘဝတိ သတ္တမံ။

ဒွေ အသိတိ သဟဿာနိ၊ အဇ္ဈောဂါဠ္ဍော မဟဏ္ဏဝေ။
အစ္ဆုဂ္ဂတော တာဝဒေဝ၊ စက္ကဝါဠသိလုစ္စယော။
ပရိက္ခိပိတ္ဝာ တံ သမ္ဗံ၊ လောကဓာတုမယံ ဋ္ဌိတော"တိ။

တတ္ထ စန္ဒမဏ္ဍလံ ကျေနပညာသယောဇနံ၊ သူရိယမဏ္ဍလံ ပညာသ-ယောဇနံ၊ တာဝတိံသဘဝနံ ဒသသဟဿယောဇနံ၊ တထာ အသုရဘဝနံ အဝီစိမဟာနိရယော ဇမ္မုဒီပေါ စ။ အပရဂေါယာနံ သတ္တသဟဿယောဇနံ။ တထာ ပုဗ္ဗဝိဒေဟော။ ဥတ္တရကုရု အဋ္ဌသဟဿယောဇနော။ ကေမေကော စတ္ထ မဟာဒီပေါ ပဉ္စသတပဉ္စသတပရိတ္တဒီပပရိဝါရော။ တံ သမ္ဗမ္ပိ ကေံ စက္ကဝါဠံ ကော လောကဓာတု။ တဒန္တရေသု လောကန္တရိကနိရယာ။ ဧဝံ အနန္တာနိ စက္ကဝါဠာနိ အနန္တာ လောကဓာတုယော ဘဂဝါ အနန္တေန ဗုဒ္ဓ-ဉာဏေန အဝေဒိ အညာသိ ပဋိဝိဇ္ဈိ။ဝေမသ် သြကာသလောကော၀ိ သမ္ဗထာ ဝိဒိတော။ ဧဝမ္ပိ **သမ္ဗထာ ဝိဒိတလောကတ္တာ လောကဝိဒူ**။

အတ္တနော ပန ဂုဏေဟိ ဝိသိဋ္ဌတရဿ ကဿစိ အဘာဝတော နတ္ထိ တေဿ ဥတ္တရောတိ **အနုတ္တရော**။ တထာ ဟေသ သီလဂုဏေနပိ သမ္ဗံ လောကံ အဘိဘဝတိ သမာဓိ။ပ။ ပညာ။ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနဂုဏေနပိ။ သီလဂုဏေနပိ အသမော အသမသမော အပ္ပဋိမော အပ္ပဋိဘာဂေါ အပ္ပဋိပုဂ္ဂလော။ပ။ ဝိမုတ္တိ-ဉာဏဒဿနဂုဏေနပိ။ ယထာဟ—"န ခေါ ပနာဟံ ပဿာမိ သဒေဝကေ လောကေ။ပ။ သဒေဝမနုဿာယ အတ္တနာ သီလသမ္ပန္နတရ"န္တိ၂ ဝိတ္ထာရော။

ဧဝံ အဂ္ဂပသာဒသုတ္တာဒီနိ၃ "န မေ အာစရိယော အတ္ထီ"တိ၄အာဒိကာ ဂါထာယော စ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗာ။

၁-ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၂၀၀၊ အဘိ-ဋ္ဌ ၁-၃၃၇-ဝိဇ္ဇေသု။　　၂-သံ ၁-၁၄၁၊ အံ ၁-၃၂၈-ဝိဇ္ဇေသု။
၃-အံ ၁-၃၄၃၊ ခု ၁-၂၅၄-ဝိဇ္ဇေသု။
၄-မ ၁-၂၂၇၊ ဝိ ခု-၁၂၊ အဘိ ၄-၂၁၈၊ ခု ၁၁-၂၂၈-ဝိဇ္ဇာဒီသု။

ပုရိသဒမ္မေ သာရေတီတိ **ပုရိသဒမ္မသာရထိ၊** ဒမေတိ ဝိနေတီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တတ္ထ **ပုရိသဒမ္မာ**တိ အဒန္တာ ဒမေတုံ ယုတ္တာ တိရစ္ဆာနပုရိသာပိ မနုဿပုရိသာပိ အမနုဿပုရိသာပိ။ တထာ ဟိ ဘဂဝတာ တိရစ္ဆာနပုရိသာပိ အပလာလော နာဂရာဇာ စူဠောဒရော မဟောဒရော အဂ္ဂိသိခေါ ဓူမသိခေါ အရဝါဠော နာဂရာဇာ ဓနပါလကော ဟတ္ထိတိ ဧဝမာဒယော ဒမိတာနိဗ္ဗိသာ ကတာ၊ သရဏေသု စ သီလေသု စ ပတိဋ္ဌာပိတာ။ မနုဿပုရိသာပိ သစ္စက-ိရဏ္ဍကပုတ္တ အမ္ဗဋ္ဌမာဏဝပေါက္ခရသာတိသောဏဒန္တကူဋဒန္တာဒယော။ အမနု-ဿပုရိသာပိ အာဠဝက သူစိလောမ ခရလောမ ယက္ခ သက္က ဒေဝရာဇာဒယော ဒမိတာ ဝိနိတာ ဝိစိတြေဟိ ဝိနယနူပါယေဟိ။ "အဟံ ဧခါ ကေသိ ပုရိသ-ဒမ္မေ သဏ္ဍေနပိ ဝိနေမိ၊ ဖရုသေနပိ ဝိနေမိ၊ သဏ္ဍဖရုသေနပိ ဝိနေမီ"တိ ဇုဒံ စေတ္ထ သုတ္တံ ဝိတ္ထာရေတမ္ဗံ။ အပိစ ဘဂဝါ ဝိသုဒ္ဓသီလာဒီနံ ပဌမံ္ဈာနာဒီနိ သောတာပန္နာဒီနဉ္စ ဥတ္တရိမဂ္ဂပဋိပဒံ အာစိက္ခန္တော ဒန္တေပိ ဒမေတိယေဝ။

အထ ဝါ **အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထီ**တိ ကေမေဝိဒံ အတ္ထပဒံ။ ဘဂဝါ ဟိ တထာ ပုရိသဒမ္မေ သာရေတိ၊ ယထာ ကေပလ္လကေ်နေဝ နိသိန္နာ အဋ္ဌ ဒိသာ အသဇ္ဇမာနာ ဓာဝန္တိ။ တသ္မာ "အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိ"တိ ဝုစ္စတိ။ "ဟတ္ထိဒမကေန ဘိက္ခဝေ ဟတ္ထိ ဒမ္မော သာရိတော ကေံယေဝ ဒိသံ ဓာဝတိ"တိ ဇုဒၵေတ္ထ သုတ္တံ၂ ဝိတ္ထာရေတမ္ဗံ၃။

ဝိရိယဝါတိ အရိယမဂ္ဂေန သမ္ဗပါပကေဟိ ဝိရတော။ **ပဟူ**တိ ပဘူ။ **ဝိသ-ဝီ**တိ ပရသန္တာနေ ဝိရိယုပ္ပါဒကော။ **အလမတ္ထော**တိ သမတ္ထစိတ္တော။

ဝိရတောတိ အရိယမဂ္ဂေန ဝိရတတ္တာ အာယတိံ အပ္ပဋိသန္ဓိကော။ **သမ္ဗ-ပါပကေဟိ နိရယဒုက္ခံ အတိစ္စာ**တိ အာယတိံ အပ္ပဋိသန္ဓိတာယ နိရယဒုက္ခံ အတိစ္စ ဋ္ဌတော။ **ဝိရိယဝါသော**တိ ဝိရိယနိကေတော။ **သော ဝိရိယဝါ**တိ သော ဒိဏာသဝေါ "ဝိရိယဝါ"တိ ဝတ္တုမ္ဘတံ အရဟတိ။ **ပဓာနဝါ ဝိရော တာဒိ**တိ ဇုမာနိ ပနဿ ထုတိဝစနာနိ။ သော ဟိ ပဓာနဝါ မဂ္ဂဖ္လာနပဓာနေန၊ ဝိရော ကိလေသာရိဝိဒ္ဓံသနသမတ္ထတာယ၊ တာဒိ နိဗ္ဗိကာရတာယ။ **ပဝုစ္စတေ တထတ္ထာ**တိ တထာရူပေါ "ဝိရိယဝါ"တိ ပဝုစ္စတိ။

တေ ကာမကာမိနောတိ ဧတေ ရူပါဒိဝတ္ထုကာမေ ဇုန္ဆန္တာ။ **ရာဂရာဂိ-နော**တိ ရာဂေန ရဇ္ဇန္တာ။ **သညာသညိနော**တိ ရာဂသညာယ သညိနော။

၁-အံ ၁-၄၂၇-ပိဋ္ဌေ။ ၂-မ ၃-၂၆၄-ပိဋ္ဌေ။ ၃-ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၂၉၇၊ ဝိ-ဋ ၁-၈၉-ပိဋ္ဌာဒီသုပိ ပသိတမ္ဗံ။

နာ ကာမေ ကာမေတီတိ ရူပါဒိဝတ္ထုကာမေ နာ ပတ္ထေတိ။ **အကာမော**တိ ကာမေဟိ ဝိရဟိတော။ **နိက္ကာမော**တိ နိက္ကန္တကာမော။

သမ္မညှတ်ညာဏန်တိ တိယဒ္ဓဂတံ သမ္မနေယျပထံ ဇာနာတီတိ သမ္မညှ၊ တဿ ဘာဝေါ သမ္မညှတာ၊ သမ္မညှတာ ဧဝ ညာဏံ သမ္မညှတညာဏံ၊ သမ္မညှတ-ညာဏသဒ္ဒါတိ **နေတ္တုဠ္ဆ** ဝါသနာယ သဟ ကိလေသေ ပရာဇေတ္တာ ဇိတတ္တာ **ဇိနဘာဝေါ စ အပုဗ္ဗံ အစရိမံ** အပုရေ အပန္တာ **ကေသ္မိံ ခဏေ** ကေသ္မိံ ကာလေ **ဥပပဇ္ဇော** ပုဗ္ဗန္တတော ဥဒ္ဓံ ပဒ္ဓော်တိ ဥပပဇ္ဇော။

၆၆။ **တေဇိတေဇသာ**တိ တေဇေန သမန္နာဂတော တေဇသာ အဘိဘုယျ။ **ယမဟံ ဝိဇည် ဇာတိဇရာယ ဇ္ဈဓ ဝိပ္ပဟာနန်**တိ ယံ အဟံ ဇာတိဇရာယ ပဟာနဘူတံ ဓမ္မံ ဇ္ဈဓေဝ ဇာနေယျံ။

ဇဂတိတိ ပုထဝိ။ **သဒ္ဒံ အာကာသဂတန်**တိ သကလံ အာကာသေ ပဝတ္တံ ပဏ္ဍဋ္ဌံ။ **တမဂတန်**တိ တမမေဝ တမဂတံ အန္ဓကာရံ ယထာ ဂူထဂတံ မုတ္တ-ဂတန်တိ။ **အဘိဝိဟစ္စာ**တိ နာသေတ္ဝာ။ **အန္ဓကာရံ ဝိဓမိတ္ဝာ**တိ စက္ခုဝိညာ-ဏုပ္ပတ္တိနိဝါရကံ အန္ဓကာရံ ပလာပေတ္ဝာ။ **အာလောကံ ဒဿယိတ္ဝာ**တိ သူရိယာလောကံ ဒဿယိတ္ဝာ။ **အာကာသေ**တိ အဇ္ဈာကာသေ။ **အန်္တလိက္ခေ**-တိ အန္တရဓာတုသမတ္ထတုဏ္ဍောကာသေ။ **ဂဂနပထေ**တိ ဒေဝတာနံ ဂမနမဂ္ဂေ ဂဏ္ဌတိ။ **သဒ္ဒံ အဘိသန်ဒါရသမုဒယန်**တိ သကလံ ကမ္မံ သမုဒယံ ဥပ္ပါဒံ၊ **တဏှန်**တိ အတ္ထော။ **ကိလေသတမံ အဝိဇ္ဇန္ဓကာရံ ဝိဓမိတ္ဝာ**တိ ကိလေသတမသဒ္ဒါတံ အညာဏံ အဝိဇ္ဇန္ဓကာရံ နိဟရိတ္ဝာ နာသေတ္ဝာ။ **ညာဏာလောကံ** ပညာလော-ကံ ဒဿယိတ္ဝာ။ **ဝတ္ထုကာမေ ပရိဇာနိတ္ဝာ**တိ ရူပါဒိဝတ္ထုကာမေ ညာတ-တီရဏပရိညာယ ဇာနိတ္ဝာ။ **ကိလေသကာမေ ပဟာယာ**တိ ဥပတာပန-သဒ္ဒါတေ ကိလေသကာမေ ပဟာနပရိညာယ ပဇဟိတ္ဝာ။

၆၇။ အထဿ ဘဂဝါ တံ ဓမ္မံ အာစိက္ခန္တော ဥပရူပရိဂါထာယော အဘာသိ။ တတ္ထ **နေက္ခမ်ံ ဒန္တ္ဝါ ခေမတော**တိ နိဗ္ဗာနဉ္စ နိဗ္ဗာနဂါမိနိဉ္စ ပဋိပဒံ "ခေမ"န္တိ ဒိသ္ဝာ။ **ဥဠုဟီတ**န္တိ တဏှာဝသေန ဒိဋ္ဌိဝသေန ဂဟိတံ။ **နိရတ္တိံ ဝါ**တိ နိရဿိတဗ္ဗံ ဝါ၊ မုဉ္စိတဗ္ဗန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **မာ ဓေ ဝိဇ္ဇိတ္ထော**တိ မာ တေ အဟောသိ။ **ကိဉ္စနန်**တိ ရာဂါဒိကိဉ္စနံ၊ တမ္ပိ တေ မာ ဝိဇ္ဇိတ္ထ။

မုဉ္စိတဗ္ဗန်တိ မုဉ္စိတ္ဝာ နာ ပုန ဂဟေတဗ္ဗံ။ **ဝိဇဟိတဗ္ဗန်**တိ စဇိတဗ္ဗံ။ **ဝိနော-ဒေတဗ္ဗန်**တိ ဝိပါတဗ္ဗံ။ **ဗျန္တီကာတဗ္ဗန်**တိ ဝိဂတန်နံ ကာတဗ္ဗံ။ **အနဘာဝံ ဂမေတဗ္ဗန်**တိ အနု အနု အဘာဝံ ဂမေတဗ္ဗံ။

၆၈-၉။ **ပုဗ္ဗေ**တိ အတိတေ သဒ္ဓိရေ အာရဒ္ဓာ ဥပ္ပန္နကိလေသာ။ **ဗြာဟ္မ-ဏာ**တိ ဘဂဝါ ဇတုက္ကဏ္ဏိံ အာလပတိ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ပါကဋမေဝ။

၉၀ ဘဂဝါ ဣဒမ်ိ သုတ္တံ အရဟတ္တနိကူဋေနေဝ ဒေသေသိ၊ ဒေသနာပရိ-ယောသာနေ စ ပုဗ္ဗသဒိသော ၉၀ ဓမ္မာဘိသမယော အဟောသီတိ။

သဒ္ဓမ္မပ္ပဇ္ဇောတိကာယ စူဠနိဒ္ဒေသဋ္ဌကထာယ
ဇတုက္ကဏ္ဏိမာဏဝသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၂-ဘဒြာဝုဓမာဏဝသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၇၀။ ဒွါဒသမေ ဘဒြာဝုဓသုတ္တေ—**ဩကဉ္ဇဟန္တိ** အာလယံ ဇဟံ။ **တဏ္ဟာ-ဒုတိယာ**တိ တဏ္ဟာကာယဿ ဒုတိယံ။ **အနေဇ**န္တိ လောကဓမ္မေသု နိက္ကမ္ပံ။ **နန္ဒီဇ္ဇဟန္တိ** အနာ-ဂတရူပါဒိပတ္ထနာဇဟံ။ ကော ဧဝ ဟိ သာ တဏ္ဟာ၊ ထုတိဝသေန ဋ္ဌဓ နာနပ္ပ-ကာရတော ဝုတ္တာ။ **ကပ္ပဇ္ဇဟန္တိ** ဒုဝိဓံ ကပ္ပဇဟံ။ **အဘိယာစေ**တိ အတိဝိယ ယာစာမိ။ **သုတ္တာန နာဂဿ အပနမိဿန္တိ ဋ္ဌတော**တိ နာဂဿ တဝ ဘဂဝတော ဝစနံ သုတ္တာ ဋ္ဌတော ပါသာဏကစေတိယတော ဗဟိဇနာ ပက္ကမိဿန္တိ အဓိပ္ပါယော။

ယေ ဥပယုပါဒါနာတိ တဏ္ဟာဒိဋ္ဌိဟိ ဥပဂန္ဆာ ဂဟိတာ။ **စေတသော အဓိဋ္ဌာနာ**တိ စိတ္တေ ပတိဋ္ဌိတာ။ **အဘိနိဝေသာနုသယာ**တိ ပတိဋ္ဌဟိတ္ဝာ အာဂန္ဆာ သယိတာ။

၇၁။ **ဇနပဒေဟိ သဒ်္ဒာ**တိ အဂ်ါဒိဟိ ဇနပဒေဟိ ဋ္ဌဓ သမာဂတာ။ **ဝိယာကရောဟီ**တိ ဓမ္မံ ဒေသေဟိ။

သဒ်္ဒာတိ ဧတေ ခတ္တိယာဒယော ကေဘူတာ။ **သမာဂတာ**တိ ဝုတ္တပ္ပ-ကာရေဟိ ဇနပဒေဟိ အာဂတာ။ **သမောဟိတာ**တိ ရာသီဘူတာ။ **သန္နိပတိ-တာ**တိ အဓိပ္ပါယော။

၇၂။ အထဿ အာသယာနုလောမေန ဓမ္မံ ဒေသေန္တော ဘဂဝါ ဥပရူ-ပရိဂါထာယော အဘာသိ။ တတ္ထ **အာဒါနတဏ္ဟာ**နန္တိ ရူပါဒိနံ အာဒါယိကံ ဂဟဏတဏ္ဟံ၊ တဏ္ဟုပါဒါနန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **ယံ ယဒ္ဒိ လောကသ္မိံ**ဟု**ပါဒိ-ယန္တိ**တိ ဧတေသု ဥဒ္ဓါဒိဘေဒေသု ယံ ယံ ဂဏ္ဟန္တိ။ **တေနေဝ မာရော အန္ဝေတိ**

ဇန္တုနိ့ တနေ၀ ဥပါဒါနပစ္စယနိဗ္ဗတ္တကမ္မာဘိသင်္ခါရနိဗ္ဗတ္တ၀သေန ပဋိသန္ဓိ-ကွန္ဓမာရော တုံ သတ္တံ အနု၀ဏ္ဏတိ။

၇၃။ **တသ္မာ ပဇာန**နိ့ တသ္မာ တေမာဒိနံ၀ံ အနိစ္စာဒိ၀သေန ၀ါ သင်္ခါရေ ပဇာနန္တော။ **အာဒါနသတ္တေ ဇုတိ ပေက္ခမာနော၊ ပဇံ ဇုမံ မစ္စု၊ဓေယ္ယ ၀ိသတ္တ**နိ့ အာဒါတဗ္ဗဋ္ဌေန အာဒါနေသု ရူပါဒိသု သတ္တေ သဗ္ဗလောကေ ဇုမံ ပဇံ မစ္စု၊ဓေယ္ယေ လဂ္ဂံ ပေက္ခမာနော, အာဒါနသတ္တေ ၀ါ အာဒါနာဘိနိ၀ိဋ္ဌေ ပုဂ္ဂလေ အာဒါနသင်္ခေတုဇ္ဇ ဇုမံ ပဇံ မစ္စု၊ဓေယ္ယေ လဂ္ဂံ တတော ၀ိတိက္ကမိတုံ အသမတ္ထံ ဇုတိ ပေက္ခမာနော ကိဇ္ဇနံ သဗ္ဗလောကေ န ဥပါဒိယေထာတိ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ပါကဋမေ၀။

ဧ၀ံ ဘဂ၀ါ ဇုဒမ္မိ သုတ္တံ အရဟတ္တနိကူဋေနေ၀ ဒေသေသိ၊ ဒေသနာပရိ-ယောသာနေ စ ပုဗ္ဗသဒိသော ဧ၀ ဓမ္မာဘိသမယော အဟောသိတိ။

သဒ္ဓမ္မပ္ပဋိဏော်တိကာယ စူဠနိဒ္ဒေသဋ္ဌကထာယ

ဘဒ္ဒြာဝုဓသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၃-ဥဒယမာဏဝသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၇၄။ တေရသမေ ဥဒယသုတ္တေ—**အညာ၀ိမောက္ခ**နိ့ ပညာနုဘာ၀နိဗ္ဗာနံ တံ ၀ိမောက္ခံ ပုစ္ဆတိ။

ပဌမေန၀ိ ဈာနေန ဈာယီတိ ၀ိတက္ကဝိစာရဝိတိသုခစိတ္တေကဂ္ဂတာ-သမ္မယုတ္တေန ပဋိကေန ပဌမဇ္ဈာနေန ဈာယတိတိ ဈာယီ။ **ဒုတိယေနာ**တိ ဒိတိသုခစိတ္တေကဂ္ဂတာသမ္မယုတ္တေန။ **တတိယေနာ**တိ သုခစိတ္တေကဂ္ဂတာ-သမ္မယုတ္တေန။ **စတုတ္ထေနာ**တိ ဥပေက္ခာစိတ္တေကဂ္ဂတာသမ္မယုတ္တေန။ **သ၀ိ-တက္ကသ၀ိစာရေန၀ိ ဈာနေန ဈာယီ**တိ စတုက္ကနယပဋိကနယေသု ပဌမ-ဇ္ဈာနေန သ၀ိတက္ကသ၀ိစာရေန၀ိ ဈာနေန ဈာယတိတိ ဈာယီ။ **အ၀ိတက္က-၀ိစာရမတ္တေနာ**တိ ပဋိကနယေ ဒုတိယေန ဈာနေန။ **အ၀ိတက္ကအ၀ိစာရေ-နာ**တိ ဒုတိယတတိယာဒိအ၀သေသဈာနေန။ **သပ္ပီတိကေနာ**တိ ဝိတိသမ္ပ-ယုတ္တေန ဒုကတိကဈာနေန။ **နိပ္ပီတိကေနာ**တိ ဝိတိ၀ိရဟိတေန တဒု၀သေသ-ဈာနေန။ **သာတသဟဂတေနာ**တိ သုခသဟဂတေန တိကစတုက္ကဈာနေန။ **ဥပေက္ခာသဟဂတေနာ**တိ စတုက္ကပဋိကေန။ **သုညတေန၀ီ**တိ သုညတ၀ိမောက္ခ-သမ္မယုတ္တေန။ **အနိမိတ္တေန၀ီ**တိ အနိစ္စနိမိတ္တံ ဓု၀နိမိတ္တံ အနိမိတ္တဗ္ဗ ဥဿုဒ္ဒေတွာ

ပဋိလဒ္ဓေန အနိမိတ္တေနပိ ဈာနေန ဈာယတိတိ ဈာယီ။ **အပ္ပကိဟိတေနဝိတိ** မဂ္ဂါဂမနဝသေန ပကိဏ္ဏော သောဓေတွာ ပရိယာဒိယိတွာ ဖလသမာပတ္တိဝသေန အပ္ပကိဟိတေနပိ။ **လောကိယေနဝိတိ** လောကိယေန ပဌမဒုတိယတတိယစတုတ္ထေန။

လောကုတ္တရေနဝိတိ တေနဝ လောကုတ္တရသမ္မယုတ္တေန။ **ဈာနရတောတိ** ဈာနေသု အဘိရတော။ **ဧကတ္တမနုယုတ္တောတိ** ဧကတ္တံ ဧကီဘာဝံ အနုယုတ္တော ပယုတ္တော။ **သဒ္ဓာဓုရေကောတိ** သကတ္ထဂရုကော၊ **က-ကာရသာယံ ဒ-ကာရော** ကတော။ သဒ္ဓတ္ထောတိ စ အရဟတ္တံ ဝေဒိတမ္ပိ။ တံ ဟိ အတ္တ။ပနိဗ္ဗဒ္ဓေန အတ္တာနံ အဝိဇဟနဋ္ဌေန အတ္တနော ပရမတ္ထဋ္ဌေန စ အတ္တနော အတ္ထတ္တာ သကတ္ထောတိ ဝုစ္စတိ။ ဖလသမာပတ္တိသမာပဇ္ဇနဝသေန သကတ္ထဂရုကော၊ "နိဗ္ဗာနဂရုကော"တိ ဧကော။ **အရဇောတိ** နိက္ကိလေသော။ **ဝိရဇောတိ** ဝိဂတကိလေသော။ **နိရဇောတိ** အပနိတကိလေသော၊ "ဝိတရဇော"တိပိ ပါဌော၊ သောယေဝတ္ထော။ **ရဇာပဂတောတိ** ကိလေသေဟိ ဒူရီဘူတော။ **ရဇဝိပဟိနောတိ** ကိလေသပဟိနော။ **ရဇဝိပဟယုတ္တောတိ** ကိလေသေဟိ မုတ္တော။

ပါသာဏကေ စေတိယေတိ ပါသာဏပိဋ္ဌေ ပါရာယနသုတ္တန္တဒေသိတဋ္ဌာနေ။ **သမ္ဗေဿကုက္ကုပဋိပဋိသဒ္ဒတ္ထောတိ** သမ္ဗေသံ ကိလေသဉ္ဇသုက္ကာနံ ပဋိပဋိသဒ္ဓတ္ထော၊ နာသိတတ္ထော **ဆာသီနော။**

ကိစ္ဆာကိစ္ဆန္တိ "ဇုဒံ ကတ္တဗ္ဗံ၊ ဇုဒံ နု ကတ္တဗ္ဗ"န္တိ ဧဝံ မနသာ စိန္တေတဗ္ဗံ။ **ကရဏီယာကရဏီယန္တိ** ကာယဒ္ဒါရေန အဝသံ ဇုဒံ ကရဏီယံ၊ ဇုဒံ နု ကရဏီယန္တိ ဧဝံ ကရဏီယာကရဏီယံ။ **ပဟီနန္တိ** ဝိသဋ္ဌံ။ **ဝသီဘူတောတိ** ပဂုဏဘာဝပ္ပတ္တော။

၇၅။ အထ ဘဂဝါ ယသ္မာ ဥဒယော စတုတ္ထဈာနလာဘီ၊ တသ္မာသ ပဋိလဒ္ဓဈာနဝသေန နာနပ္ပကာရတော အညာဝိမောက္ခေ ဒသေန္တော ဥပရူပရိဂါထမာဟ။ တတ္ထ **ပဟာနံ ကာမစ္ဆန္ဒာနန္တိ** ယဒိဒံ ပဌမံ ဈာနံ နိဗ္ဗတ္တေန္တသ ကာမစ္ဆန္ဒပဟာနံ၊ တမ္ပိ အညာဝိမောက္ခန္တိ ပဇာ။မိ။ ဧဝံ သဗ္ဗပဒါနိ ယောဇေတဗ္ဗာနိ။

ယာ စိတ္တသ အကလ္လတာတိ စိတ္တသ ဂိလာနဘာဝေါ။ ဂိလာနော ဟိ အကလ္လကောတိ ဝုစ္စတိ။ ဝိနယေပိ ဝုတ္တံ "နာဟံ ဘန္တေ အကလ္လကော"တိ။

အကမ္မညတာတိ စိတ္တဧလညသဒ္ဒါတော၀ အကမ္မညတာကာရော။ **ဩလီယနာ**တိ ဩလီယနာကာရော။ ဣရိယာပထိကစိတ္တံ ဟိ ဣရိယာပထံ သန္ဓာရေတုံ အသက္ကောန္တံ ရုက္ခေ ၀ဂ္ဂုလိ ၀ိယ ဒီလေ လဂ္ဂိတဖာဏိတ၀ါရကော ၀ိယ စ ဩလီယတိ၊ တသ္မာ တံ အာကာရံ သန္ဓာယ "ဩလီယနာ"တိ ၀ုတ္တံ။ ဒုတိယ-ပဒံ ဥပသဂ္ဂ၀သေန ၀မိုတံ။ **လီနာ**တိ အ၀ိပ္ဖါရိကတာယ ပဋိကုဋိတံ။ ဣတရေ ဒွေ အာကာရဘာ၀နိဒ္ဒေသာ။ **ထိနံ**နွံ သပ္ပိ၀ိဏ္ဍော ၀ိယ အ၀ိပ္ဖါရိကတာယ ဃန-ဘာ၀ေန ဌိတံ။ **ထိယနာ**တိ အာကာရနိဒ္ဒေသော။ ထိယိတဘာ၀ေါ **ထိယိတတ္တံ၊** အ၀ိပ္ဖါရ၀သေနေ၀ ထဒ္ဓတာတိ အတ္ထော[1]။

၇၆။ **ဥပေက္ခာသတိသံသုဒ္ဓ**နွံ စတုတ္ထဈာနဥပေက္ခာသတိဟိ သံသုဒ္ဓံ။ **ဓမ္မ-တဏှာပုရေဇ၀**နွံ ဏှမိနာ တသ္မိံ စတုတ္ထဈာန၀ိမောက္ခေ ဌတ္ဝာ ဈာနင်္ဂါနိ[2] ၀ိပဿိတ္ဝာ အဓိဂတံ အရဟတ္တ၀ိမောက္ခံ ၀ဒတိ။ အရဟတ္တ၀ိမောက္ခသ္မိဉ္ဉ ဟိ မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တသမ္မာသင်္ကပ္ပါဒိဘေဒေါ ဓမ္မတဏှော ပုရေဇ၀ေါ ဟောတိ။ တေနာဟ "ဓမ္မတဏှာပုရေဇ၀"နွံ။ **အ၀ိဇ္ဇာယ ပဓာ၀နာ**နွံ တေမေ၀ စ အညာ-၀ိမောက္ခံ အ၀ိဇ္ဇာပဓာ၀နသဒ္ဒါတံ နိဗ္ဗာနံ နိဿာယ ဇာတတ္တာ ကာရဏော-ပစာရေန "အ၀ိဇ္ဇာယ ပဓာ၀နာ"နွံ ဗြူဟိတံ။

ယာ စတုတ္ထေ ဈာနေ ဥပေက္ခာတိ ဇာတေ ဥပပတ္တိတော ဏှာဒီသု ဥပေက္ခာ၊ သမံ ပဿတိ အပက္ခပတိတာ ဟုတ္ဝာ ပဿတီတိ အတ္ထော။ **ဥပေက္ခနာ**တိ အာကာရနိဒ္ဒေသော။ **အဿုပေက္ခနာ**တိ ဥပသဂ္ဂ၀သေန ပဒံ ၀မိုတံ။ **စိတ္တသမ-တာ**တိ စိတ္တဿေကဂ္ဂဘာ၀ေါ။ **စိတ္တပဿဒ္ဓတာ**တိ စိတ္တဿ ဒိုနာတိရိတ္တ-၀ဇ္ဇိတဘာ၀ေါ။ **မဇ္ဈတ္တတာ**တိ စိတ္တဿ မဇ္ဈေ ဌိတဘာ၀ေါ။

၇၇။ ဧ၀ံ အ၀ိဇ္ဇာပဓာဒ၀စနေန ၀ုတ္တံ နိဗ္ဗာနံ သုတ္ဝာ "တံ ကိဿ ဓိပ္ပဟာနေန ၀ုစ္စတီ"တိ ပုစ္ဆန္တော **"ကိံသု သံယောဇနော"**တိ ဂါထမာဟ။ တတ္ထ **ကိံသု သံယောဇနော**တိ ကိံ သံယောဇနော။ **စိစာရဏာ**နွံ စိစာရဏာ-ကာရဏံ။ **ကိဿဿ ဓိပ္ပဟာနေနာ**တိ ကိံနာမကဿ အဿ ဓမ္မဿ ဓိပ္ပဟာ-နေန။

၇၈။ အထဿ ဘဂ၀ါ တမတ္ထံ ဗျာကရောန္တော **"နန္ဒီသံယောဇနော"**တိ ဂါထမာဟ။ တတ္ထ **စိတက္ကသာ**တိ ကာမ၀ိတက္ကာဒိကော ၀ိတက္ကော အဿ။

၁-အဘိ-ဋ္ဌ ၁-၄၀၈-ပိဋ္ဌာဒီသု ပဿိတဗ္ဗံ။ ၂-ဋ္ဌတဈာနင်္ဂါနိ (သီ၊ သျာ)

၇၉။ ဣဒါနိ တဿ နိဗ္ဗာနဿ မဂ္ဂံ ပုစ္ဆန္တော **"ကထံ သတဿာ"**တိ ဂါထမာဟ။ တတ္ထ **ဝိညာဏန္တိ** အဘိသင်္ခါရဝိညာဏံ။

၈၀။ အထဿ မဂ္ဂံ ကထေန္တော ဘဂဝါ **"အဿုတဝ္ဘာ"**တိ ဂါထမာဟ။ တတ္ထ **ဧဝံ သတဿာ**တိ ဧဝံ သတဿ သမ္ပဇာနဿ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ပါကဋမေဝ။

ဧဝံ ဘဂဝါ ဣဒမ်ိ သုတ္တံ အရဟတ္တနိကူဋေနေဝ ဒေသေသိ၊ ဒေသနာပရိ-ယောသာနေ စ ပုဗ္ဗသဒိသော၁ ဓမ္မာဘိသမယော အဟောသီတိ။

သဒ္ဓမ္မပ္ပဇ္ဇောတိကာယ စူဠနိဒ္ဒေသဋ္ဌကထာယ

ဥဒယမာဏဝသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၄-ပေါသာလမာဏဝသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၈၁။ စုဒ္ဒသမေ ပေါသာလသုတ္တေ—**ယော အတီတံ အာဒိသတီ**တိ ယော ဘဂဝါ အတ္တနော စ ပရေသဉ္စ "ကေဠိ ဇာတိ"န္တိအာဒိဘေဒံ အတီတံ အာဒိသတိ။

ကေဠိ ဇာတိန္တိ ကေဠိ ပဋိသန္ဓိမူလကံ စုတိပရိယောသာနံ ကောဝပရိ-ယာပန္နံ ခန္ဓသန္တာနံ။ သေ နယော **ဒွေဘိ ဇာတိယော**တိအာဒိသု။ **အနေကေဘိ သံဝဋ္ဋကပ္ပေ**တိအာဒိသု ပန ပရိဟာယမာနော ကပ္ပေါ သံဝဋ္ဋကပ္ပေါ၊ တဒါ သဗ္ဗေသံ ဗြဟ္မလောကေ သန္ဓိပတနတော[1]။ ဝဗ္ဘမာနော ကပ္ပေါ ဝိဝဋ္ဋကပ္ပေါ၊ တဒါ ဗြဟ္မလောကတော သတ္တာနံ ဝိဝဋ္ဋနတော။ တတ္ထ သံဝဋ္ဋေန သံဝဋ္ဋဋ္ဌာယိ ဂဟိတော ဟောတိ တံမူလကတ္တာ၊ ဝိဝဋ္ဋေန စ ဝိဝဋ္ဋဋ္ဌာယိ။ ဧဝံ ဟိ သတိ ယာနိ တာနိ။ "စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ ကပ္ပသ အသင်္ခ်ေယျာနိ၊ ကတမာနိ စတ္တာရိ? သံဝဋ္ဋော သံဝဋ္ဋဋ္ဌာယိ ဝိဝဋ္ဋော ဝိဝဋ္ဋဋ္ဌာယိ"တိ ဝုတ္တာနိ[2]၊ တာနိ ပရိဂ္ဂဟိတာနိ ဟောန္တိ။ **သံဝဋ္ဋကပ္ပေ ဝိဝဋ္ဋကပ္ပေ**တိ စ ကပ္ပသ အဒ္ဓံ ဂဟေတ္ဝာ ဝုတ္တံ။ **သံဝဋ္ဋဝိဝဋ္ဋကပ္ပေ**တိ သကလံ ကပ္ပံ ဂဟေတ္ဝာ ဝုတ္တံ။ ကထံ အနုဿရတိတိ စေ? **အမုတြာသိ**န္တိအာဒိနာ နယေန။ တတ္ထ **အမုတြာသိ**န္တိ အမုမ်ိ သံဝဋ္ဋကပ္ပေ အဟံ အမုမ်ိ ဘဝေ ဝါ ယောနိယာ ဝါ ဂတိယာ ဝါ ဝိညာဏ-ဋ္ဌိတိယာ ဝါ သတ္တာဝါသေ ဝါ သတ္တနိကာယေ ဝါ အာသိ"ံ။ **ဧဝံနာမော**တိ တိဿော ဝါ ဖုဿော ဝါ။ **ဧဝံဂေါတ္တော**တိ ကစ္စာနော့ ဝါ ကဿပေါ

၁-ပဋိသန္ဓိဝတ္တနတော (က်) ၂-ဝိဝဋ္ဋ....(က) ၃-အံ ၁-၄၆ဝ-ပိဋ္ဌေ။

၀၂။ ဣဒမသ္မ အတီတဘဝေ အတ္တနော နာမရေါတ္တာနုသ္သရဏဝသေန ဝုတ္တံ။ သဲစေ ပန တသ္မိံ ကာလေ အတ္တနော ဝဏ္ဏသမ္ပတ္တိံ ၀ါ လူခပဏီတဇိ၀ိတဘာဝံ ၀ါ သုခဒုက္ခဗဟုလတံ ၀ါ အပ္ပါယုကဒီဃာယုကဘာဝံ ၀ါ အနုသ္သရိတုကာမော၊ တမ္မိ အနုသ္သရတိယေ၀။ တေနာဟ **"ဧံ၀ဏ္ဏော ဧ၀မာယုပရိယန္တော"**တိ။ တတ္ထ **ဧံ၀ဏ္ဏော**တိ သြဒါတော ၀ါ သာမော ၀ါ။ **ဧ၀မာဟာရော**တိ သာလိမံသောဒနာဟာရော ၀ါ ပ၀တ္တဖလဘောဇနော ၀ါ။ **ဧံ သုခဒုက္ခ-ပဋိသံ၀ေဒီ**တိ အနေကပ္ပကာရေန ကာယိကစေတသိကာနံ သာမိသနိရာမိသဒိပ္ပဘေဒါနံ ၀ါ သုခဒုက္ခာနံ ပဋိသံ၀ေဒီ။ **ဧ၀မာယုပရိယန္တော**တိ ဧံ၀ံ ဒသ္သသတပရမာယုပရိယန္တော ၀ါ စတုရာသီတိ ကပ္ပသဟဿပရမာယု-ပရိယန္တော ၀ါ။

သော တတော စုတော အမုတြ **ဥဒပါဒိ**န္တိ သော အဟံ တတော ဘ၀တော ယောနိတော ဂတိတော ဝိညာဏဋ္ဌိတိတော သတ္တာ၀ါသတော သတ္တနိကာယတော ၀ါ စုတော ပုန အမုကသ္မိံ နာမ ဘ၀ေ ယောနိယာ ဂတိယာ ဝိညာဏဋ္ဌိတိယာ သတ္တာ၀ါသေ သတ္တနိကာယေ ၀ါ ဥဒပါဒိံ။ **တတြာ-ပါသိ**န္တိ အထ တတြာပိ ဘ၀ေ ယောနိယာ ဂတိယာ ဝိညာဏဋ္ဌိတိယာ သတ္တာ၀ါသေ သတ္တနိကာယေ ၀ါ ပုန အဟောသိံ။ **ဧ၀ံနာမော**တိအာဒိ ဝုတ္တနယမေ၀။

အပိ စ—ယသ္မာ **အမုတြာသိ**န္တိ ဣဒံ အနုပုဗ္ဗေန အာရောဟန္တသ္သ ယာ၀ဒိစ္ဆကံ အနုသ္သရဏံ။ **သော တတော စုတော**တိ ပဋိနိ၀တ္တန္တသ္သ ပစ္ဆ-ဝေက္ခဏံ။ တသ္မာ **ဣဓူပပန္နော**တိ ဣမိသ္မာ ဣဓူပပတ္တိယာ အနန္တရမေ၀သ္သ ဥပပတ္တိဋ္ဌာနံ သန္ဓာယ အမုတြ ဥဒပါဒိန္တိ ဣဒံ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **တတြ-ပါသိ**န္တိ ဧ၀မာဒိ ပနသ္သ တတြာ ဣမိသ္မာ ဥပပတ္တိယာ အန္တရေ ဥပပတ္တိဋ္ဌာနေ နာမရေါတ္တာဒိနံ အနုသ္သရဏဒသ္သနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ **သော တတော စုတော ဣဓူပ-ပန္နော**တိ သ္မာဟံ တတော အနန္တရူပါပတ္တိဋ္ဌာနတော စုတော ဣဓ အသုကသ္မိံ နာမ ခတ္တိယကုလေ ၀ါ ဗြာဟ္မဏကုလေ ၀ါ နိဗ္ဗတ္တော။

ဣတိ ဧ၀ံ။ **သာကာရံ သဉ္ဇဋ္ဌေသ**န္တိ နာမရေါတ္တာ၀သေန သဉ္ဇဋ္ဌေသံ၊ ဝဏ္ဏာဒိ၀သေန သာကာရံ။ နာမရေါတ္တေန ဟိ သတ္တော "တိသ္သော ကသ္သ-ပေါ"တိ ဥဋ္ဌိသိယတိ၊ ဝဏ္ဏာဒိဟိ "သြဒါတော သာမော"တိ နာနတ္တတော ပညာယတိ။ တသ္မာ နာမရေါတ္တံ ဥဋ္ဌေသော၊ ဣတရေ အာကာရာတိ။

၁-ဥဒါန-၌ ၂၉၇-ဝိဋ္ဌေ၀။

ပုဗ္ဗေနိဝါသန္တိ ပုဗ္ဗေ အတီတဇာတိသု နိဝုဋ္ဌက္ခန္ဓာ ပုဗ္ဗေနိဝါသော။ နိဝုဋ္ဌာတိ အဏ္ဍာဝုဋ္ဌာ အနုဘူတော အတ္တနော သန္တာနေ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ဝာ နိရုဒ္ဓါ၊ နိဝုဋ္ဌမမ္မာ ဝါ။ နိဝုဋ္ဌာတိ ဂေါစရနိဝါသေန နိဝုဋ္ဌာ၊ အတ္တနော ဝိညာဏေန ဝိညာတာ ပရိစ္ဆိန္နာ၊ ပရဝိညာဏေန ဝိညာတာပိ ဝါ ဆိန္နဝဋ္ဋမကာနုဿရဏာဒိသု။ တေ ဗုဒ္ဓါနံယေဝ လဗ္ဘန္တိ။ တံ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အာဒိသတိ ကထေတိ။ **ပရေသံ ဘဗ်တိတ**န္တိ အညေသံ ပရပုဂ္ဂလာနံ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ ကေမို ဇာတိန္တိအာဒိနာ နယေန အာဒိသတိ[1]။

မဟာပဒါနိယသုတ္တန္တန္တိ မဟာပုရိသာနံ အပဒါနနိယုတ္တံ မဟာပဒါန-သုတ္တံ[2]။ **မဟာသုဒဿနိယသုတ္တန္တ**န္တိ မဟာသုဒဿနသဿ သမ္ပတ္တိယုတ္တံ မဟာ-သုဒဿနသုတ္တံ[3]။ **မဟာဂေါဝိန္ဒိယသုတ္တန္တ**န္တိ မဟာဂေါဝိန္ဒဗြာဟ္မဏသ အပဒါနနိယုတ္တံ မဟာဂေါဝိန္ဒသုတ္တံ[4]။ **မာယဒေဝိယသုတ္တန္တ**န္တိ မဃဒေဝရညော အပဒါနနိယုတ္တံ မဃဒေဝသုတ္တံ[5]။ **သတာနုသာရိဉာဏံ ဟောတီ**တိ ပုဗ္ဗေ-နိဝါသာနုဿတိသမ္ပယုတ္တဉာဏံ ဟောတိ။

ယာဝတကံ အာကင်္ခတီတိ ယတ္တကံ ဉာတုံ ဣစ္ဆတိ၊ တတ္တကံ ဇာနိသာမီတိ ဉာဏံ ပေသေသိ။ အထဿ ဒုဗ္ဗလပတ္တပုဋ္ဌေ ပက္ခန္ဒနာရာစော ဝိယ အပ္ပဋိဟဋ္ဌံ အနိဝါရိတံ ဉာဏံ ဂစ္ဆတိ။ တေန ယာဝတကံ အာကင်္ခတိ၊ တာဝတကံ အနု-ဿရတိ။ **ဗောဓိဇ**န္တိ ဗောဓိယာ မူလေ ဇာတံ။ **ဉာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတီ**တိ စတုမဂ္ဂဉာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ **အယမန္တိမာ ဇာတီ**တိ တေန ဉာဏေန ဇာတိမူလဿ ပဟီနတ္တာ ပုန "အယမန္တိမာ ဇာတိ၊ နတ္ထိဒါနိ ပုနဗ္ဘဝေါ"တိ[6] အပရမ္ပိ ဉာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ **ဣဒ္ဓိဗိယ-ပရောပရိယတ္တဉာဏ**န္တိ ထ္ထေ ဥပရိ "သတ္တာန"န္တိ ပဒံ ဣဓေဝ အာဟရိတ္ဝာ သတ္တာနံ ဣဒ္ဓိဗိယပရောပရိယတ္တဉာဏန္တိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ ပရာနိ စ အပရာနိ စ "ပရာပရာ-နိ"တိ ဝတ္တဗ္ဗေ သန္ဓိဝသေန **ရော**-ကာရံ ကတ္ဝာ "ပရောပရာနိ"တိ ဝုစ္စတိ။ ပရောပရာနံ ဘာဝေါ ပရောပရိယံ၊ ပရောပရိယမေဝ ပရောပရိယတ္တံ၊ ဝေနေယ္ယ-သတ္တာနံ သဒ္ဓါဒိနံ ပဥ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ ပရောပရိယတ္တံ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တံ၊ ဣန္ဒြိယ-ပရောပရိယတ္တသ ဉာဏံ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တဉာဏံ၊ ဣန္ဒြိယာနံ ဥတ္တမာနုတ္တမ-ဘာဝဉာဏန္တိ အတ္ထော။ "ဣန္ဒြိယဝရောဝရိယတ္တဉာဏ"န္တိပိ ပါဌော၊ ဝရာနိ စ အဝရာနိ စ ဝရောဝရိယာနိ၊ ဝရောဝရိယာနံ ဘာဝေါ ဝရောဝရိယတ္တန္တိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ **အဝရိယာနီ**တိ စ ဥတ္တမာနီတိ အတ္ထော။ အထ ဝါ—ပရာနိ စ

၁-ဗိသုဒ္ဓိ ၂-၄၄၊ဗိ-ဋ္ဌ ၁-၁၂၈-ဗိဋ္ဌာဒိသုပိ ပဿိတဗ္ဗံ။
၂-ဒီ ၂-၁၃၉-ဗိဋ္ဌာဒိသု။
၅-မ ၂-၂၆၂-ဗိဋ္ဌာဒိသု။
၂-ဒီ ၂-၁-ဗိဋ္ဌာဒိသု။
၄-ဒီ ၂-၁၇၈-ဗိဋ္ဌာဒိသု။
၆-ဒီ ၂-၁၃-ဗိဋ္ဌေ။

သြပရာနိ စ ပရောပရာနိ၊ တေသံ ဘာဝေါ ပရောပရိယတ္တန်္တိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ **သြပရာနိ**တိ စ သြရာနိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ လာမကာနိတိ အတ္ထော "ပရော-ပရာယသ သမေစ္စ မ္မော"တိအာဒီသု ဝိယ ၁။ "ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တေ ဉာဏ"န္တိ ဘုမ္မဝစနေနပိ ပါဌော ၂။

ထထာဂတသ္သာတိ ယထာ ဝိပသ္သိအာဒယော ပုဗ္ဗကာ ဇုသယော အာဂတာ၊ တထာ အာဂတသ္သ။ ယထာ စ တေ ဂတာ၊ တထာ ဂတသ္သ။ **တထာဂတဗလ**န္တိ အညေဟိ အသာဓာရဏံ တထာဂတသ္သေဝ ဗလံ။ ယထာ ဝါ ပုဗ္ဗဗုဒ္ဓါနံ ဗလံ ပုညုသယသမ္ပတ္တိယာ အာဂတံ၊ တထာ အာဂတ-ဗလန္တိပိ အတ္ထော။ တတ္ထ ဒုဝိဓံ တထာဂတသ္သ ဗလံ ကာယဗလဉ္စ ဉာဏဗလဉ္စ။ တေသု ကာယဗလံ ဟတ္ထိကုလာနုသာရေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ ပေါရာဏေဟိ—

> "ကာဠာဝကဉ္စ ဂင်္ဂေယ္ယံ၊ ပဏ္ဍရံ တမ္ဗဝိဂ်လံ။
> ဂန္ဓမဂ်လဟေမဉ္စ၊ ဥပေါသထဆဒ္ဒန္တိ မေ ဒသာ"တိ ၃။

ယဒေတံ ပကတိဟတ္ထိဂ္ဂဏနာယ ဟတ္ထိနံ ကောဋိသဟဿသ္သ ပုရိသဂဏ-နာယ ဒသန္နံ ပုရိသကောဋိသဟဿာနံ ဗလံ ဟောတိ၊ ဧဒံ တာဝ တထာဂတသ္သ ကာယဗလံ။ ဉာဏဗလံ ပန မဟာသီဟနာဒေ ၄ အာဂတံ ဒသဗလဉာဏံ စတု-ဝေသာရဇ္ဇဉာဏံ အဋ္ဌသု ပရိသာသု အကမ္ပနဉာဏံ စတုယောနိပရိစ္ဆေဒကဉာဏံ ပဉ္စဂတိပရိစ္ဆေဒကဉာဏံ သံယုတ္တကေ ၅ အာဂတာနိ တေသတ္တတိ ဉာဏာနိ သတ္တသတ္တတိ ဉာဏာနိ ဧဝံ အညာနိပိ အနေကာနိ ဉာဏသဟဿာနိ၊ တေသံ ဉာဏဗလံ နာမ။ ဧဓဝါပိ ဉာဏဗလမေဝ အဓိပ္ပေတံ၊ ဉာဏဥိ အကမ္ပိယဋ္ဌေန ဥပထမ္ဘကဋ္ဌေန စ ဗလန္တိ ၆ ဝုတ္တံ။

သတ္တာနံ အာသယာနုသယေ ဉာဏန္တိ ဏ္ဍေ ရူပါဒိသု ခန္ဓေသု ဆန္ဒရာဂေန သတ္တာ ဝိသတ္တာတိ သတ္တာ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ ဘဂဝတာ—

> "ရူပေ ခေါ ရာဓ ယော ဆန္ဒော ယော ရာဂေါ ယာ နန္ဒီ ယာ တဏှာ၊ တတြ သတ္တော တတြ ဝိသတ္တော၊ တသ္မာ 'သတ္တော'တိ

၁-အံ ၁-၃၁ ၂၊ ခု ၁-၃၄၈-ဝိဇ္ဇေသု။ ၂-ပဋိသံ-ဋ္ဌ ၁-၅၃-ဝိဋ္ဌာဒီသု ပဿိတဗ္ဗံ။
၃-မ-ဋ္ဌ ၁-၃၃၁၊ သံ-ဋ္ဌ ၂-၄၁၊ အံ-ဋ္ဌ ၃-၂၉၃၊ အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၃၈၀၊ ဥဒါန-ဋ္ဌ ၃၆၄၊
ပဋိသံ-ဋ္ဌ ၂-၂၃၀-ဝိဋ္ဌာဒီသု။
၄-မ ၁-၉၇-ဝိဋ္ဌာဒီသု။ ၅-သံ ၁-၂၉၀-ဝိဋ္ဌာဒီသု။
၆-အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၃၈၀၊ ပဋိသံ-ဋ္ဌ ၂-၂၃၀-ဝိဋ္ဌာဒီသုပိ ပဿိတဗ္ဗံ။

ဝုစ္စတိ။ ဝေဒနာယ။ သညာယ။ သင်္ခါရေသု။ ဝိညာဏေ ယော ဆန္ဒော ယော ရာဂေါ ယာ နန္ဒီ ယာ တဏှာ၊ တတြ သတ္ထော တတြ ဝိသတ္ထော၊ တသ္မာ 'သတ္ထော'တိ ဝုစ္စတီ"တိ ၁။

အက္ခရစိန္တကာ ပန အတ္ထံ အဝိစာရေတွာ "နာမမတ္တမေတ"န္တိ ဒုဆ္ဆန္တိ။ ယေပိ အတ္ထံ ဝိစာရေန္တိ၊ တေ သတ္ထယောဂေန သတ္ထာတိ ဒုဆ္ဆန္တိ။ တေသံ သတ္ထာနံ အာသယန္တိ နိသ်ယန္တိ ဇ္ဈောတိ အာသယော၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ ဝါ ကာမာဒီဟိ နေက္ခမ္မာဒီဟိ ဝါ ပရိဘာဝိတသ စိတ္တသန္တာနသ္သေတံ အဓိဝစနံ။ သတ္တာသန္တာနေ အနုသေန္တိ အနုပဝတ္တန္တိတိ အနုသယာ၊ ထာမဂတာနံ ကာမရာဂါဒိနံ ဧတံ အဓိဝစနံ။ အာသယော စ အနုသယော စ အာသယာနုသယော။ ဇာတိဂ္ဂဟဏေန စ ဒွန္ဒသမာသဝဏေန စ ဧကဝစနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ယသ္မာ စရိတာဓိမုတ္တိယော အာသယာနုသယသဂ်ဟိတာ၊ တသ္မာ ဥဒ္ဒေသေ စရိတာဓိမုတ္တိသုဉ္ဉာနိ အာသယာနုသယဉာဏေနေဝ သဂ်ဟေတွာ "အာသယာနုသယေ ဉာဏ"န္တိ ဝုတ္တံ။

ယမကပါဋိဟီရေ ဉာဏန္တိ ဇ္ဈေ အဂ္ဂိက္ခန္ဓဉဒကဓာရာဒိနံ အပုဗ္ဗံ အစရိမံ သကိံယေဝ ပဝတ္တိတော ယမကံ၊ အဿဒ္ဓိယာဒိနံ ပဋိပက္ခဓမ္မာနံ ဟရဏတော ပါဋိဟီရံ၊ ယမကဉ္စ တံ ပါဋိဟီရဉ္စာတိ ယမကပါဋိဟီရံ။

မဟာကရုဏာသမာပတ္တိယာ ဉာဏန္တိ ဇ္ဈေ ပရဒုက္ခေ သတိ သာဓုနံ ဟဒယကမ္ပနံ ကရောတီတိ ကရုဏာ၊ ကိနာတိ ဝါ ပရဒုက္ခံ ဟိံသတိ ဝိနာသေတီတိ ကရုဏာ၊ ကိရိယတိ ဝါ ဒုက္ခိတေသု ဖရဏဝသေန ပသာရိယတီတိ ကရုဏာ၊ ဖရဏကမ္မဝသေန ကမ္မဂုဏဝသေန စ မဟတီ ကရုဏာ မဟာကရုဏာ၊ သမာပဇ္ဇနတ္ထံ ဧတံ မဟာကာရုဏိကာတိ သမာပတ္တိ၊ မဟာကရုဏာ စ သာ သမာပတ္တိ စာတိ မဟာကရုဏာသမာပတ္တိ၊ တသံ မဟာကရုဏာသမာပတ္တိယံ။ တံ သမ္ပယုတ္တံ ဝါ ဉာဏံ။

သဗ္ဗညုတညာဏံ အနာဝရဏဉာဏန္တိ ဇ္ဈေ ပဉ္စနေယျပထပ္ပဘေဒံ သဗ္ဗံ အညာသီတိ သဗ္ဗညူ၊ သဗ္ဗညုဿ ဘာဝေါ သဗ္ဗညုတာ၊ သဗ္ဗညုတာ ဧဝ ဉာဏံ သဗ္ဗညုတာဉာဏန္တိ ဝတ္တဗ္ဗေ သဗ္ဗညုတညာဏန္တိ ဝုတ္တံ။ သဒ်္ဓံတာသဒ်္ဓံတာဒိဘေဒါ သဗ္ဗဓမ္မာ ဟိ သင်္ခါရောဝိကာရော လက္ခဏံ နိဗ္ဗာနံ ပညတ္တိတိ ပဉ္စဝေ နေယျပထာ ဟောန္တိ။ အာဝဇ္ဇနပဋိဗဒ္ဓတ္တာ ဧဝ ဟိ နတ္ထိ တဿ အာဝရဏန္တိ တဒေဝ **အနာဝရဏဉာဏ**န္တိ ဝုစ္စတိ၂။

၁-သံ ၂-၁၅၅၊ခ ၇-၁၈-ပိဋ္ဌေသု။ ၂-ပဋိသံ-ဋ ၁-၅၃-ပိဋ္ဌာဒီသုပိ ပဿိတဗ္ဗံ။

သဗ္ဗတ္ထ အာသင်္ကပ္ပဋိဟတမနာ၀ရဏာဉာဏန္တိ တ္ထေ အတိတာနာဂတ-ပစ္စုပ္ပန္နေသု အသင်္ခံ သင်္ခရိဟိတံ အပ္ပဋိဟတံ ပဋိပက္ခရိဟိတံ ဟုတ္ဝာ ပ၀တ္တံ အာ၀ရဏ၀ိရဟိတံ ဉာဏံ။

အနာဂတမ္ပိ အာဒိသတိတိ—

"ဣမသ္မိံ ဘဒ္ဒကေ ကပ္ပေ၊ တယော အာသိံသု နာယကာ။
အဟမေတရဟိ သမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ မေတ္တေယျော စာပိ ဟောသတိ" တိ စ[1]—

"အသိတိ၀ဿသဟဿာယုကေသု ဘိက္ခ၀ေ မနုဿေသု မေတ္တေယျော နာမ ဘဂ၀ါ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော" တိ စ[2]—

"အထ ခေါ ဘိက္ခ၀ေ သင်္ခေါ နာမ ရာဇာ ယော သော ယူပေါ ရညော မဟာပနာဒေန ကာရာပိတော၊ တံ ယူပံ ဥဿာပေတ္ဝာ အဋ္ဌာ၀သိတ္ဝာ တံ ဒတ္ဝာ ဝိဿဇ္ဇိတ္ဝာ သမဏ ဗြာဟ္မဏ ကပဏဒ္ဓိက-၀ဏိဗ္ဗကယာစကာနံ ဒါနံ ဒတ္ဝာ မေတ္တေယျဿ ဘဂ၀တော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ သန္တိကေ ကေသမဿုံ ဩဟာရေတ္ဝာ ကာသာယာနိ ၀တ္ထာနိ အစ္ဆာဒေတ္ဝာ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိဿတိ" တိ စ[3]—

"အနာဂတေ အဇ္ဇိဿရော နာမ ပစ္စေကသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဘ၀ိဿတိ" တိ[4] စ, "သုမနိဿရော နာမ ပစ္စေကသမ္ဗုဒ္ဓေါ[5] ဘ၀ိဿတိ" တိ စ—

အာဒိနာ နယေန ဒေ၀ဒတ္တာဒိနံ အနာဂတံ အာစိက္ခတိ။ ပစ္စုပ္ပန္နမ္ပိ အာဒိသတိတိ ဣဒံ ပါကဋမေ၀။

၈၂။ **ဝိဘူတရူပသညိဿာ**တိ သမတိက္ကန္တရူပသညိဿ။ **သဗ္ဗကာယပ္ပဟာယိနော**တိ တဒင်္ဂ၀ိက္ခမ္ဘနဝသေန သဗ္ဗရူပကာယပဟာယိနော၊ ပဟီနရူပဘ၀-ပဋိသန္ဓိကဿာတိ အဓိပ္ပါယော။ **နတ္ထိ ကိဉ္စီတိ ပဿတော**တိ ဝိညာဏာဘာ၀-ဒဿနေန "နတ္ထိ ကိဉ္စီ"တိ ပဿတော၊ အာကိဉ္စညာယတနလာဘိနော တိ ၀တ္တုံ ဟောတိ။ **ဉာဏံ သက္ကာ'နုပုဗ္ဗာမီ**တိ သက္ကာတိ ဘဂ၀န္တံ အာလပန္တော အာဟ။ တသ္မံ ပုဂ္ဂလဿ ဉာဏံ ပုဗ္ဗာမိ၊ ကိဒိသံ ဣဒ္ဓိတပ္ပန္တိ။ **ကထံ နေယျာ**တိ ကထဉ္ဇ သော နေတပ္ပော၊ ကထမဿ ဥတ္တရိဉာဏံ ဥပ္ပါဒေတပ္ပန္တိ။

၁-ဂ၀ေသိတပ္ပံ။
၂-ခု ၁၁-၁၁၆-ပိဋ္ဌေ။
၂-ဒီ ခ-၆ ခ-ပိဋ္ဌာဒီသု။
၄-သုမနိဿရောနာမ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ (က)

ကတမာ ရူပသညာတိ ဣဒ္ဓေ **ရူပသညာ**တိ သညာသီသေန ဝုတ္တရူပါဝစရ-ဈာနဥ္စေဝ တဒါရမ္မဏဉ္စ။ ရူပါဝစရဈာနမ္ပိ ဟိ ရူပန္တိ ဝုစ္စတိ "ရူဝီ ရူပါနိ ပသ္သတီ"တိအာဒီသု[1]။ တသ္မာ အာရမ္မဏမ္ပိ "ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပသ္သတိ သုဝဏ္ဏ-ဒုဗ္ဗဏ္ဏာနိ"တိအာဒီသု[2]။ တသ္မာ ဣဓ ရူပေ သညာ ရူပသညာတိ ဧဝံ သညာ-သီသေန ရူပါဝစရဈာနသ္သေတံ အဓိဝစနံ။ ရူပံ သညာ အသ္သာတိ ရူပသညာ၊ ရူပမသ္သ နာမန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဧဝံ ပထဝီကသိဏာဒိဘေဒဿ တဒါရမ္မဏဿ စေတံ အဓိဝစနန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣဓ ပန ကုသလဝိပါကကိရိယဝသေန ပဉ္စဒသဈာနသင်္ဂါဟာ ရူပသညာ ဧဝ အဓိပ္ပေတာ။ **ရူပါဝစရသမာပတ္တိံ သမာပန္နဿ ဝါ**တိ ရူပါဝစရကုသလဈာနသမာပတ္တိံ သမာပန္နဿ။ **ဥပပန္နဿ ဝါ**တိ ဝိပါကဈာနဝသေန တသ္မိံ ဘဝေ ဥပပန္နဿ။ **ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရိဿ ဝါ**တိ ဣမသ္မိံယေဝ အတ္တဘာဝေ ကိရိယာဈာနံ သမာပဇ္ဇိတ္ဝာ သုခံ ဥပ္ပါဒေတ္ဝာ ဝိဟာရန္တဿ။ **အရူပသမာပတ္တိယော**တိ အာကာသာနဉ္စာယတနာဒီနိ။ **ပဋိ-လဒ္ဓဿာ**တိ ဥပ္ပါဒေတ္ဝာ ဌိတဿ။ **ရူပသညာ ဝိဘူတာ ဟောန္တီ**တိ ရူပသညာ အပဂတာ ဟောန္တိ။ **ဝိဂတာ**တိ ဝိနာသိတာ။ "အဘာဝိတာ"တိပိ ပါဌော၊ သုန္ဒရော။

တဒင်္ဂသမတိက္ကမာတိ တဒင်္ဂပ္ပဟာနဝသေန အတိက္ကမေန။ **ဝိက္ခမ္ဘနံ ပဟာ-နေန ပဟီနော**တိ အရူပဈာနပဋိလာဘေန ဝိက္ခမ္ဘနေန ပဟီနော။ **တသ္မ ရူပ-ကာယော**တိ တသ္မ အရူပသမာပတ္တိပဋိလာဘိနော အရူပပုဂ္ဂလဿ ရူပါ-ဝစရကာယော။

အာကိဉ္စညာယတနန္တိ ဣဒ္ဓေ နာသ္သ ကိဉ္စနန္တိ အကိဉ္စနံ၊ အနွမသော ဘာဂ်မတ္တမ္ပိ အသ္သ အဝသိဋ္ဌံ နတ္ထိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အကိဉ္စနဿ ဘာဝေါ အာကိဉ္စညံ၊ အာကာသာနဉ္စာယတနဝိညာဏာဝဂမသ္သေတံ အဓိဝစနံ၊ တံ အာကိဉ္စညံ အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေန ဣမိဿံ သညာယ အာယတနန္တိ အာကိဉ္စညာယ-တနံ၊ အာကာသေ ပဝတ္တိတဝိညာဏာဝဂမာရမ္မဏဿ ဈာနသ္သေတံ အဓိဝစနံ။ **ဝိညာဏဉ္စာယတနသမာပတ္တိံ သတော သမာပဇ္ဇိတ္ဝာ**တိ တံ ဝိညာဏဉ္စာယ-တနံ သတောကာရိ ဟုတ္ဝာ သမာပဇ္ဇိတ္ဝာ။ **တတော ဝုဋ္ဌဟိတ္ဝာ**တိ သတော-ကာရိ ဟုတ္ဝာ တာယ သမာပတ္တိယာ ဝုဋ္ဌာယ။ **တညေဝ ဝိညာဏန္တိ** တံ အာကာသေ ပဝတ္တိတံ မဟဂ္ဂတဝိညာဏံ။ **အဘာဝေတီ**တိ ဝိနာသေတိ။ **ဝိဘာဝေတီ**တိ ဝိဝိဓာ နာသေတိ[3]။ **အနွရဓံဝေ**[4]**တီ**တိ အဒဿနံ ဂမေတိ။

၁-အဘိ ၁-၆၅၊ ခု ၉-၂၃၁-ပိဋ္ဌာဒီသု။
၂-ဝိဘာဝိတာတိဝိ (သီ၊ သျာ၊ ဋီ)
၃-အဘိ ၁-၅၉-ပိဋ္ဌာဒီသု။
၄-ဝိဒ္ဓံသေတိ (သီ)

ကထံ သော့ နေတမ္ဘောတိ သော ပုဂ္ဂလော ကေနပ္ပကာရေန ဇာနိတမ္ဘော။ **၀ိနေ့တမ္ဘော**တိ နာနာ၀ိဓေန ဇာနိတမ္ဘော။ **အနုနေတမ္ဘော**တိ ပုနပ္ပုနံ စိတ္တေန ကထံ ဂမယိတမ္ဘော။

၈၃။ အထဿ ဘဂ၀ါ တာဒိသေ ပုဂ္ဂလေ အတ္တနော အပ္ပဋိဟတဉာဏတံ ပကာသေတွာ တံ ဉာဏံ ဗျာကာတုံ ဂါထမာဟ။ တတ္ထ **၀ိညာဏဋ္ဌိတိယော သမ္ဘာ၊ အဘိဇာနံ တထာဂတော**တိ အဘိသမ္ဗါရ၀သေန စတသော ပဋိသန္ဓိ-၀သေန သတ္တာတိ ဧ၀ံ သမ္ဘာ ၀ိညာဏဋ္ဌိတိယော အဘိဇာနန္တော တထာ-ဂတော။ **တိဋ္ဌန္တမေနံ ဇာနာတီ**တိ ကမ္မာဘိသမ္ဗါရ၀သေန တိဋ္ဌမေတံ ပုဂ္ဂလံ ဇာနာတိ "အာယတိံ အယံ ဧ၀ံဂတိကော ဘ၀ိဿတီ"တိ။ **၀ိမုတ္တိန္တိ** အာကိဉ္စ-ညာယတနာဒိသု အ၀ိမုတ္တံ။ **တပ္ပရာယဏန္တိ** တမ္မယံ။

၀ိညာဏဋ္ဌိတိယောတိ ပဋိသန္ဓိ၀ိညာဏဿ ဌာနာနိ သ၀ိညာဏကာ ခန္ဓာ ဧ၀။ တတ္ထ **သေယျထာပိ**တိ နိဒဿနတ္ထေ နိပါတော ယထာ မနုဿာတိ အတ္ထော။ အပရိမာဏေသုပိ ဟိ စက္ကဝါဠေသု အပရိမာဏာနံ မနုဿာနံ ၀ဏ္ဏသဏ္ဌာနာဒိ၀သေန ဒ္ဝေပိ ကေသဒိသာ နတ္ထိ။ ယေပိ ဟိ ကတ္ထစိ ယမက-ဘာတရော ၀ဏ္ဏေန ၀ါ သဏ္ဌာနေန ၀ါ သဒိသာ ဟောန္တိ။ တေပိ အာလော-ကိတ၀ိလောကိတာဒိဟိ ၀ိသဒိသာ၀ ဟောန္တိ။ တသ္မာ **နာနတ္တကာယာ**တိ ၀ုတ္တာ။ ပဋိသန္ဓိသညာ ပန နေသံ တိဟေတုကာပိ ဒုဟေတုကာပိ အဟေတု-ကာပိ ဟောတိ။ တသ္မာ **နာနတ္တသညိနော**တိ ၀ုတ္တာ။ **ဧကစ္ဆေ စ ဒေ၀ါ**တိ ဆကာမာ၀စရဒေ၀ါ။ တေသု ဟိ ကေသဉ္စိ ကာယော နိလော ဟောတိ၊ ကေသဉ္စိ ပိတကာဒိ၀ဏ္ဏော။ သညာ ပန နေသံ တိဟေတုကာပိ ဒုဟေတုကာပိ ဟောတိ၊ အဟေတုကာ န ဟောတိ။ **ဧကစ္ဆေ စ ၀ိနိပါတိကာ**တိ စတု-အပါယ၀ိနိမုတ္တာ ပုနဗ္ဘသုမာတာ ယကွိနိ ပိယက်ရမာတာ ဖုဿမိတ္တာ ဓမ္မဂုတ္တာ-တိ ဧ၀မာဒယော အညေ စ ၀ေမာနိကာ ပေတာ။ ဧတေသံ ဟိ ဩဒါတ-ကာဠ မင်္ဂုရဏ္ဍ၀ိ သာမ၀ဏ္ဏာဒိ၀သေန ဧ၀ံ ကိသ ထူလ ရဿ ဒီဃ၀သေန စ ကာယော နာနာ ဟောတိ၊ မနုဿာနံ ၀ိယ တိဟေတုကဒုဟေတုကာဟေတုက-၀သေန သညာပိ။ တေ ပန ဒေ၀ါ ၀ိယ နာ မဟေသက္ခာ၊ ကပဏမနုဿာ ၀ိယ အပ္ပေသက္ခာ ဒုလ္လဘဃာသစ္ဆာဒနာ ဒုက္ခပီဠိတာ ၀ိဟရန္တိ။ ကေစ္ဆေ ကာဠပက္ခေ ဒုက္ခိတာ ဇုဏ္ဟပက္ခေ သုခိတာ ဟောန္တိ၊ တသ္မာ သုခသမုဿယ-တော ၀ိနိပတိတတ္တာ **၀ိနိပါတိကာ**တိ ၀ုတ္တာ။ ယေ ပနေတ္ထ တိဟေတုကာ၊ တေသံ ဓမ္မာဘိသမယောပိ ဟောတိ ပိယက်ရမာတာဒိနံ ၀ိယ။

ဗြဟ္မကာယိကာတိ ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇဗြဟ္မပုရောဟိတ မဟာဗြဟ္မာနော။ **ပဌမာ-ဘိနိဗ္ဗတ္တာ**တိ တေ သဗ္ဗေပိ ပဌမဈာနေန နိဗ္ဗတ္တာ။ ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇာ ပန ပရိတ္တေန၊ ဗြဟ္မပုရောဟိတာ မဇ္ဈိမေန၊ ကာယေဝ နေသံ ဝိပ္ဖါရိကတရော ဟောတိ။ မဟာဗြဟ္မာနော ပဏီတေန၊ ကာယော ပန နေသံ အတိဝိပ္ဖါရိကတရော ဟောတိ။ ဣတိ တေ ကာယဿ နာနတ္တာ, ပဌမဈာနဝသေန သညာယ ဧကတ္တာ **နာနတ္တကာယာ ဧကတ္တသညိနော**တိ ဝုတ္တာ။ ယထာ စ တေ၊ ဧဝံ စတ္တာရော အပါယေသု သတ္တာ။ နိရယေသု ဟိ ကေသဉ္စိ ဂါဝုတံ၊ ကေသဉ္စိ အဍ္ဎယောဇနံ၊ ကေသဉ္စိ တိဂါဝုတံ အတ္တဘာဝေါ ဟောတိ၊ ဒေဝဒတ္တာဿ ပန ယောဇနသတိကော ဇာတော။ တိရစ္ဆာနေသုပိ ကေစိ ခုဒ္ဒကာ ဟောန္တိ၊ ကေစိ မဟန္တာ။ ပေတ္တိဝိသယေသုပိ ကေစိ သဋ္ဌိဟတ္ထာ၊ ကေစိ အသီတိဟတ္ထာ ဟောန္တိ၊ ကေစိ သုဝဏ္ဏာ၊ ကေစိ ဒုဗ္ဗဏ္ဏာ။ တထာ ကာလကဉ္စိကာ အသုရာ။ အပိ စေတ္ထ ဒီဃပိဋ္ဌိကပေတာ နာမ သဋ္ဌိယောဇနိကာပိ ဟောန္တိ။ သညာ ပန သဗ္ဗေသမ္ပိ အကုသလဝိပါကာဟေတုကာဝ ဟောတိ။ ဣတိ အာပါယိကာပိ **နာနတ္တကာယာ ဧကတ္တသညိနော**တိ သင်္ခံ ဂစ္ဆန္တိ။

အာဘဿရာတိ ဒက္ခဉ္ဉက္ခာယ အစ္ဆိ ဝိယ ဧတေသံ သရီရတော အာဘာ ဆိဇ္ဇိတ္ဝာ ဘိဇ္ဇိတ္ဝာ ပတန္တီ ဝိယ သရတိ ဝိသရတီတိ အာဘဿရာ။ တေသု ပဌမနယေ ဒုတိယတတိယဈာနဒ္ဝယံ ပရိတ္တံ ဘာဝေတ္ဝာ ဥပပန္နာ **ပရိတ္တာဘာ** နာမ ဟောန္တိ။ မဇ္ဈိမံ ဘာဝေတ္ဝာ ဥပပန္နာ **အပ္ပမာဏာဘာ** နာမ ဟောန္တိ။ ပဏီတံ ဘာဝေတ္ဝာ ဥပပန္နာ အာဘဿရာ နာမ ဟောန္တိ။ ဣဓ ပန ဥက္ကဋ္ဌပရိစ္ဆေဒဝသေန သဗ္ဗေ ဂဟိတာ။ သဗ္ဗေသံ ဟိ တေသံ ကာယော ကေဝိပ္ဖါရော ဟောတိ၊ သညာ ပန အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တာ စ အဝိတက္ကအဝိစာရာ စာတိ နာနာ။

သုဘကိဏ္ဟာတိ သုဘေန ဝေါကိဏ္ဏာ၊ သုဘေန သရီရပ္ပဘာဝဏ္ဏေန ကေဏ္ဍနာတိ အတ္ထော။ ဧတေသံ ဟိ နာ အာဘဿရာနံ ဝိယ ဆိဇ္ဇိတ္ဝာ ဆိဇ္ဇိတ္ဝာ ပဘာ ဂစ္ဆတီတိ။ စတုက္ကနယေ တတိယဿ ပဉ္စကနယေ စတုက္ကဿ ပရိတ္တမဇ္ဈိမပဏီတဿ ဈာနဿ ဝသေန ပရိတ္တသုဘအပ္ပမာဏသုဘသုဘကိဏ္ဟာ နာမ ဟုတ္ဝာ နိဗ္ဗတ္တန္တိ။ ဣတိ သဗ္ဗေပိ တေ **ဧကတ္တကာယာ** စေဝ စတုတ္ထဈာနသညာယ **ဧကတ္တသညိနော** စာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **ဝေဟပ္ဖလာ**ပိ စတုတ္ထဝိညာဏဋ္ဌိတိမေဝ ဘဇန္တိ။ **အသညသတ္တာ** ဝိညာဏာဘာဝါ ဇေဋ္ဌ သင်္ခံ နာ ဂစ္ဆန္တိ၊ သတ္တာဝါသေသု ဂစ္ဆန္တိ။

သုဒ္ဓါ၀ါသာ ၀ိ၀ဋ္ဋပက္ခေ ဌိတာ၊ နာ သဗ္ဗကာလိကာ၊ ကပ္ပသတသဟဿမ္ပိ အသင်္ခ်ေယျမ္ပိ ဗုဒ္ဓသုညေ လောကေ နာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ သောဋ္ဌသကပ္ပသဟဿဒ္ဓနန္တရေ ဗုဒ္ဓေသု ဥပ္ပန္နေသုယေ၀ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ ဓမ္မစက္ကပ၀တ္တိသ်ာ ဘဂ၀တော ခန္ဓာ-၀ါရသဒိသာ ဟောန္တိ။ တသ္မာ နေ၀ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ၊ နာ စ သတ္တာ၀ါသံ ဘဇန္တိ။ မဟာသီ၀တ္ထေရော ပန "နာ ခေါ ပနာ သော သာရိပုတ္တ အာ၀ါသော သုလဘရူပေါ၊ ယော မယာ အနာဝုဋ္ဌပုဗ္ဗော ဒုမိနာ ဒိဿေန အဒ္ဓုနာ အညတြ သုဒ္ဓါ၀ါသေဟိ ဒေ၀ေဟိတိ ဒုမိနာ သုတ္တေနာ² သုဒ္ဓါ၀ါသာ၀ိ စတုတ္ထ-ဝိညာဏဋ္ဌိတိ° စတုတ္ထသတ္တာ၀ါသဉ္စ ဘဇန္တိ"တိ ၀ဒတိ၊ တံ အပ္ပဋိဗာဟိတတ္တာ သုတ္တသ အနုညာတံ³။

သဗ္ဗသော ရူပသညာနံ သမတိက္ကမာတိ ဇေတ္ထ **သဗ္ဗသော**တိ သဗ္ဗာကာရေန၊ သဗ္ဗာသံ ၀ါ အနဝသေသာနန္တိ အတ္ထော။ **ရူပသညာန**န္တိ သညာသီသေန ဝုတ္တရူပါ၀စရဈာနာနဉ္စေ၀ တဒါရမ္မဏာနဉ္စ။ ရူပါ၀စရဈာနမ္ပိ ဟိ ရူပန္တိ ဝုစ္စတိ "ရူပီ ရူပါနိ ပသတီ"တိအာဒီသု⁴၊ တသ အာရမ္မဏမ္ပိ "ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပသတိ သု၀ဏ္ဏဒုဗ္ဗဏ္ဏာနိ"တိအာဒီသု⁵။ တသ္မာ ဇုဓ "ရူပေ သညာ ရူပ-သညာ"တိ ဧ၀ံ သညာသီသေန ဝုတ္တရူပါ၀စရဈာနသ်ေတံ အဓိ၀စနံ။ ရူပံ သညာ အသ်ာတိ ရူပသညာ၊ ရူပမသ နာမန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဧ၀ံ ပထဝိ-ကသိဏာဒိဘေဒသ တဒါရမ္မဏသ စေတံ အဓိ၀စနန္တိ ၀ေဒိတဗ္ဗံ။

သမတိက္ကမာတိ ဝိရာဂါ နိရောဓေ စ။ ကိ° ဝုတ္တံ ဟောတိ? ဧတေသံ ကုသလဝိပါကကိရိယ၀သေန ပဉ္စဒသန္နံ စျာနသ်ါတာနံ ရူပသညာနံ ဧတေသဉ္စ ပထဝိကသိဏာဒိ၀သေန အဋ္ဌန္နံ အာရမ္မဏသ်ါတာနံ ရူပသညာနံ သဗ္ဗာ-ကာရေန အန၀သေသာနံ ၀ါ ဝိရာဂါ စ နိရောဓေ စ ဝိရာဂဟေတု စေ၀ နိရောဓေဟေတု စ အာကာသာနဉ္စာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ နာ ဟိ သက္ကာ သဗ္ဗသော အနတိက္ကန္တရူပသညေန တံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရိတုန္တိ။ တတ္ထ ယသ္မာ အာရမ္မဏေ အဝိရတ္တသ သညာသမတိက္ကမော နာ ဟောတိ၊ သမတိက္ကန္တာသု စ သညာသု အာရမ္မဏံ သမတိက္ကန္တမေ၀ ဟောတိ။ တသ္မာ အာရမ္မဏ-သမတိက္ကမံ အ၀တ္ဝာ—

"တတ္ထ ကတမာ ရူပသညာ? ရူပါ၀စရသမာပတ္တိ° သမာပန္နသ်ေ ၀ါ ဥပပန္နသ်ေ ၀ါ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခ၀ိဟာရိသ်ေ ၀ါ သညာ သဉ္ဇာနနာ

၁-သံ ၃-၃၆၈၊၀ ၃-၁၄၊ ခုံ ၉-၃၂၉-ပိဋ္ဌာဒီသု။ ၂-မ ၁-၁၁၆-ပိဇ္ဇေ။
၃-အံ-ဋ္ဌ ၃-၁၆၃၊ ပဋိသံ-ဋ္ဌ ၁-၁၀၄-ပိဋ္ဌာဒီသု။ ၄-အဘိ ၁-၆၅၊ ခု ၉-၂၃၁-ပိဋ္ဌာဒီသု။
၅-အဘိ ၁-၅၉-ပိဋ္ဌာဒီသု။

သဉ္ဉာနိတတ္တံ၊ ဣမာ ဝုစ္စန္တိ ရူပသညာယော။ ဣမာ ရူပသညာယော အတိက္ကန္တော ဟောတိ ဝိတိက္ကန္တော သမတိက္ကန္တော၊ တေန ဝုစ္စတိ သဗ္ဗသော ရူပသညာနံ သမတိက္ကမာ”တိ—

ဧဝံ **ဝိဘင်္ဂေ**[1] သညာနံယေဝ သမတိက္ကမော ဝုတ္တော။ ယသ္မာ ပန အာရမ္မဏသမတိက္ကမေန ပတ္တဗ္ဗာ ဧတော သမာပတ္တိယော၊ နာ ကေသ္မိံယေဝ အာရမ္မဏေ ပဌမဇ္ဈာနာဒီနိ ဝိယ၊ တသ္မာ အယံ အာရမ္မဏသမတိက္ကမဝသေနာပိ အတ္ထဝဏ္ဏနာ ကတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ပဋိဃသညာနံ အတ္ထင်္ဂမာတိ စက္ခာဒီနံ ဝတ္ထူနံ ရူပါဒီနံ အာရမ္မဏာနဉ္စ ပဋိဃာတေန ဥပ္ပန္နာ သညာ ပဋိဃသညာ၊ ရူပသညာဒီနံ ဧတံ အဓိဝစနံ။ ယထာဟ “တတ္ထ ကတမာ ပဋိဃသညာ? ရူပသညာ သဒ္ဒသညာ ဂန္ဓသညာ ရသသညာ ဖောဋ္ဌဗ္ဗသညာ၊ ဣမာ ဝုစ္စန္တိ ပဋိဃသညာယော”တိ[2]။ တာသံ ကုသလဝိပါကာနံ ပဉ္စန္နံ အကုသလဝိပါကာနံ ပဉ္စန္နန္တိ သဗ္ဗသော ဒသန္နံ ပဋိဃသညာနံ အတ္ထင်္ဂမာ ပဟာနာ အသမုပ္ပါဒါ၊ အပ္ပဝတ္တိံ ကတ္ဝာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

ကာမဉ္စေတာ ပဌမဇ္ဈာနာဒီနိ သမာပန္နဿာပိ နာ သန္တိ၊ နာ ဟိ တသ္မိံ သမယေ ပဉ္စဒ္ဒါရဝသေန စိတ္တံ ပဝတ္တတိ၊ ဧဝံ သန္တေပိ အညတ္ထ ပဟီနာနံ သုခဒုက္ခာနံ စတုတ္ထဇ္ဈာနေ ဝိယ သက္ကာယဒိဋ္ဌာဒီနံ တတိယမဂ္ဂေ ဝိယ စ ဣမသ္မိံယေဝ ဈာနေ ဥဿာဟဇနနတ္ထံ ဣမဿ ဈာနဿ ပသံသာဝသေန ဧတာသံ ဧတ္ထ ဝစနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အထ ဝါ—ကိဉ္စာပိ တာ ရူပါဝစရံ သမာပန္နဿ နာ သန္တိ၊ အထ ခေါ နာ ပဟီနတ္တာ နာ သန္တိ၊ နာ ဟိ ရူပဝိရာဂါယ ရူပါဝစရဘာဝနာ သံဝတ္တတိ၊ ရူပါယတ္တာ စ ဧတာသံ ပဝတ္တိ၊ အယံ ပန ဘာဝနာ ရူပဝိရာဂါယ သံဝတ္တတိ။ တသ္မာ တာ ဧတ္ထ “ပဟီနာ”တိ ဝတ္တုံ ဝဋ္ဋတိ။ နာ ကေဝလဉ္စ ဝတ္တုံ၊ ကေသေနေဝ ဧဝံ ဓာရေတုမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ။ တာသံ ဟိ ဣတော ပုဗ္ဗေ အပ္ပဟီနတ္တာယေဝ “ပဌမဇ္ဈာနံ သမာပန္နဿ သဒ္ဒါ ကဏ္ဍကော”တိ ဝုတ္တော ဘဂဝတာ။ ဣဓ စ ပဟီနတ္တာယေဝ အရူပသမာပတ္တိနံ အာနေဉ္ဇတာ သန္တဝိမောက္ခတာ စ ဝုတ္တာ “အာဠာရော စ ကာလာမော အရူပံ သမာပန္နော ပဉ္စမတ္တာနိ သကဒ္ဒသတာနိ နိဿာယ နိဿာယ အတိက္ကန္တာနိ နေဝ အဒ္ဒသ၊ နာ ပန သဒ္ဒိ အသောသီ”တိ[3]။

နာနတ္တသညာနံ အမနသိကာရာတိ နာနတ္တေ ဂေါစရေ ပဝတ္တာနံ သညာနံ၊ နာနတ္တာနံ ဝါ သညာနံ။ ယသ္မာ ဟိ ဧတာ—

၁-အဘိ ၂-၂၇ ၂-ဝိဒ္ဓေ။ ၂-အံ ၃-၃၆၃-ဝိဒ္ဓေ။ ၃-ဒီ ၂-၁၀၈-ဝိဒ္ဓေ။

"တတ္ထ ကတမာ နာနတ္တသညာ? အသမာပန္နဿ မနောဓာတု-သမဂ္ဂိဿ ဝါ မနောဝိညာဏဓာတုသမဂ္ဂိဿ ဝါ သညာ သဉ္ဇာနနာ သဉ္ဇာနိတတ္တံ၊ ဣမာ ဝုစ္စန္တိ နာနတ္တသညာယော"တိ—

ဧဝံ **စိဘင်္ဂေါ** ဝိဘဇိတ္ဝာ ဝုတ္တာဝ ဣဓ အဓိပ္ပေတာ အသမာပန္နဿ မနော-ဓာဘုမနောဝိညာဏဓာတုသင်္ဂဟိတာ သညာ ရူပသဒ္ဒါဒိဘေဒေ နာနတ္တေ နာနာသဘာဝေ ဂေါစရေ ပဝတ္တာန္တိ။ ယသ္မာ စေတာ အဋ္ဌ ကာမာ-ဝစရကုသလသညာ ဒွါဒသ အကုသလသညာ ဧကာဒသ ကာမာဝစရ-ကုသလဝိပါကသညာ ဒွေ အကုသလဝိပါကသညာ ဧကာဒသ ကာမာဝစရ-ကိရိယသညာတိ ဧဝံ စတုစတ္တာလီသမ္ပိ သညာ နာနတ္တာ နာနာသဘာဝါ အည-မညံ အသဒိသာ၊ တသ္မာ "နာနတ္တသညာ"တိ ဝုတ္တာ။ တာသံ သဗ္ဗသော နာနတ္တ-သညာနံ အမနသိကာရာ အနာဝဇ္ဇနာ အသမန္နာဟာရာ အပစ္စဝေက္ခဏာ။ ယသ္မာ တာ နာဝဇ္ဇတိ န မနသိကရောတိ န ပစ္စဝေက္ခတိ၊ တသ္မာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

ယသ္မာ စေတ္ထ ပုရိမာ ရူပသညာ ပဋိဃသညာ စ ဣမိနာ စျာနေန နိဗ္ဗတ္တေ ဘဝေပိ န ဝိဇ္ဇန္တိ၊ ပဂေဝ တသ္မိံ ဘဝေ ဣမံ စျာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရဏကာလေ၊ တသ္မာ တာသံ "သမတိက္ကမာ အတ္ထင်္ဂမာ"တိ ဒွေဓာပိ အဘာဝေါယေဝ ဝုတ္တော။ နာနတ္တသညာသု ပန ယသ္မာ အဋ္ဌ ကာမာဝစရ-ကုသလသညာ နဝ ကိရိယသညာ ဒသ အကုသလသညာတိ ဣမာ သတ္တ-ဝိသတိ သညာ ဣမိနာ စျာနေန နိဗ္ဗတ္တေ ဘဝေ ဝိဇ္ဇန္တိ၊ တသ္မာ တာသံ "အမနသိကာရာ"တိ ဝုတ္တာန္တိ ဓေဒိတဗ္ဗံ။ တတြာပိ ဟိ ဣမံ စျာနံ ဥပ-သမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရန္တော တာသံ အမနသိကာရာယေဝ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ တာ ပန မနသိကရောန္တော အသမာပန္နော ဟောတီတိ။ သခ်ေပတော စေတ္ထ "ရူပသညာနံ သမတိက္ကမာ"တိ ဣမိနာ သဗ္ဗရူပါဝစရဓမ္မာနံ ပဟာနံ ဝုတ္တံ။ "ပဋိဃသညာနံ အတ္ထင်္ဂမာ နာနတ္တသညာနံ အမနသိကာရာ"တိ ဣမိနာ သဗ္ဗေသံ ကာမာဝစရစိတ္တစေတသိကာနဉ္စ ပဟာနံ အမနသိကာရော စ ဝုတ္တောတိ ဓေဒိတဗ္ဗော ၂။

ဣတိ ဘဂဝါ ပန္နရသန္နံ ရူပသညာနံ သမတိက္ကမေန ဒသန္နံ ပဋိဃသညာနံ အတ္ထင်္ဂမေန စတုစတ္တာလီသာယ နာနတ္တသညာနံ အမနသိကာရေနာတိ တီဟိ ပဒေဟိ အာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ္တိယာ ဝဏ္ဏံ ကထေသိ။ ကိံ ကာရ-ဏာတိ စေ? သောတူနံ ဥဿာဟဇနနတ္ထဉ္စေဝ ပလောဘနတ္ထဉ္စ။ သစေ ဟိ

၁-အဘိ ၂-၂၇ ၂-ဝိဇ္ဇေ။　　၂-ပဋိသံ-ဋ ၂-၁၅၄-ဝိဇ္ဇာဒီသုပိ ပသိတဗ္ဗံ။

ကေစိ အပဏ္ဏိတာ ဝဒေယျုံ "သတ္ထာ အာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ္တိံ နိဗ္ဗတ္တေထာတိ ဝဒတိ၊ ကော နု ခေါ တေဝယ နိဗ္ဗတ္တိတာယ အတ္ထော၊ ကော အာနိသံသော"တိ။ "တေ ဧဝံ ဝတ္တုံ မာ လဘန္တူ"တိ ဣမေဟိ အာကာရေဟိ သမာပတ္တိယာ ဝဏ္ဏံ ကထေသိ။ တဋ္ဋ နေသံ သုတ္ဝာ ဧဝံ ဘဝိဿတိ "ဧဝံ သန္တာ ကိရ အယံ သမာပတ္တိ ဧဝံ ပဏီတာ၊ နိဗ္ဗတ္တေဿာမ နု"န္တိ၊ အထဿာ နိဗ္ဗတ္တနတ္ထာယ ဥဿာဟံ ကရိဿန္တီတိ။

ပလောဘနတ္ထဉ္စာဝိ တေသံ ဧတိဿာ ဝဏ္ဏံ ကထေသိ ဝိသကဏ္ဋကဝါ-ဏိဇော၀ိယ၊ ဝိသကဏ္ဋကဝါဏိဇော နာမ ဂဉ္ဇဝါဏိဇော ဝုစ္စတိ။ သော ကိရ ဂဉ္ဇဖာဏိတခဏ္ဍာသက္ကရာဒိနိ သကဋေန အဒါယ ပစ္စန္တဂါမံ ဂန္ဒွာ "ဝိသကဏ္ဋကံ ဂဏှထ၊ ဝိသကဏ္ဋကံ ဂဏှထာ"တိ ဥဋ္ဌေါသေသိ။ တံ သုတ္ဝာ ဂါမိကာ "ဝိသံ နာမ ကဿဥ္စိ၊ ယော နံ ခါဒတိ၊ သော မရတိ၊ ကဏ္ဋကော၀ိ ဝိဇ္ဈိတ္ဝာ မာရေတိ၊ ဥဘောပေတေ ကဿဋ္ဌာ၊ ကော ဇော အာနိသံသော"တိ ဂေဟဒ္ဝါရာနိ ထကေသုံ၊ ဒါရကေ စ ပလာပေသုံ။ တံ ဒိသွာ ဝါဏိဇော "အဝေါဟာရကုသလာ ဣမေ ဂါမိကာ, ဟန္ဒ နေ ဥပါယေန ဂဏှာပေမီ"တိ "အတိမဓုရံ ဂဏှထ၊ အတိသာဒုံ ဂဏှထ၊ ဂဠံ ဖာဏိတံ သက္ကရံ သမ္ပဒံ လဇ္ဇတိ၊ ကူဋမာသကကူဋကဟာပဏာဒိဟိပိ လဇ္ဇတီ"တိ ဥဋ္ဌေါသေသိ။ တံ သုတ္ဝာ ဂါမိကာ ဟဋ္ဌပဟဋ္ဌာ နိက္ခန္တာ ဗဟုမွိ မူလံ ဒတ္ဝာ ဂဟေသုံ။

တတ္ထ ဝါဏိဇသ္သ "ဝိသကဏ္ဋကံ ဂဏှထာ"တိ ဥဋ္ဌေါသနံ ဝိယ ဘဂဝတော "အာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ္တိံ နိဗ္ဗတ္တေထာ"တိ ဝစနံ။ "ဥဘောပေတေ ကဿဋ္ဌာ၊ ကော ဇော အာနိသံသော"တိ ဂါမိကာနံ စိန္တနံ ဝိယ "ဘဂဝါ 'အာကာသာနဉ္စာယတနံ နိဗ္ဗတ္တေထာ'တိ အာဟ၊ ကော နု ခေါ ဇော အာနိသံသော၊ နာသ္သ ဂဏှံ ဇာနာမာ"တိ သောတုံ စိန္တနံ။ အထဿ ဝါဏိဇသ္သ "အတိမဓုရံ ဂဏှထာ"တိအာဒိဝစနံ ဝိယ ဘဂဝတော ရူပသညာသမတိက္ကမနာဒိကံ အာနိသံသပဋိကာသနံ။ ဣဒဉ္စိ သုတ္ဝာ တေ ဗဟုမွိ မူလံ ဒတ္ဝာ ဂါမိကာ ဝိယ ဂဠံ "ဣမိနာ အာနိသံသေန ပလောဘိတ-စိတ္တာ မဟန္တမွိ ဥဿာဟံ ကတ္ဝာ ဣမံ သမာပတ္တိံ နိဗ္ဗတ္တေဿန္တိ"တိ ဥဿာဟဇနနတ္ထံ ပလောဘနတ္ထဉ္စ ကထေသိ။

၁-မဟဋ္ဌံ(သီ)

အာကာသာနဉ္စာယတနုပဂါတိ ဏ္ဍေ နာဿ အန္တောတိ အနန္တံ၊ အာကာသံ အနန္တံ အာကာသာနန္တံ၊ အာကာသာနန္တံ ဧ၀ အာကာသာနဉ္စံ၊ တံ အာကာသာနဉ္စံ အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေန အာယတနမဿ သဿမ္ပယုတ္တဓမ္မဿ စျာနဿ ဒေ၀ါနံ ဒေ၀ါယတနမိ၀ါတိ အာကာသာနဉ္စာယတနံ။ ကသိဏုဂ္ဃါဋိမာကာသဿေတံ အဓိ၀စနံ။ တတ္ထ စျာနံ နိဗ္ဗတ္တေတွာ ပဋိသန္ဓိ၀သေန အာကာသာနဉ္စာယတနဘ၀ံ ဥပဂတာ အာကာသာနဉ္စာယတနုပဂါ။ ဒုတော ပရေသု ဝိဿဿမတ္တမေ၀ ၀ဏ္ဏယိဿာမ၁။

အာကာသာနဉ္စာယတနံ သမတိက္ကမ္မာတိ ဏ္ဍေ တာ၀ ပုဗ္ဗေ ၀ုတ္တနယေန အာကာသာနဉ္စံ အာယတနမဿ အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေနာတိ စျာနမ္ပိ အာကာသာနဉ္စာယတနံ၊ ၀ုတ္တနယေနေ၀ အာရမ္မဏမ္ပိ။ ဧ၀မေတံ စျာနဉ္စ အာရမ္မဏဉ္စာတိ ဥဘယမ္ပိ အပ္ပ၀တ္တိကရဏေန စ အမနသိကရဏေန စ သမတိက္ကမိတ္မာ၀ ယသ္မာ ဇုဒံ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရိတုံ၊ တသ္မာ ဥဘယမ္ပေတံ ဧကဋ္ဌံ ကတ္မာ "အာကာသာနဉ္စာယတနံ သမတိက္ကမ္မာ"တိ ဇုဒံ ၀ုတ္တန္တိ ၀ေဒိတဗ္ဗံ။

ဝိညာဏဉ္စာယတနုပဂါတိ ဏ္ဍေ ပန "အနန္တံ"န္တိ မနသိကာတဗ္ဗ၀သေန နာဿ အန္တောတိ အနန္တံ၊ အနန္တမေ၀ အာနဉ္စံ၊ ဝိညာဏံ အာနဉ္စံ "ဝိညာဏာနဉ္စ"န္တိ အ၀တ္မာ "ဝိညာဏဉ္စ"န္တိ ၀ုတ္တံ။ အယံ ဟေတ္ထ ရုဇ္ဇိသဒ္ဒေါ။ တဒေ၀ ဝိညာဏဉ္စံ အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေန အာယတနန္တိ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ။ တတ္ထ စျာနံ နိဗ္ဗတ္တေတွာ ဝိညာဏဉ္စာယတနဘ၀ံ ဥပဂတာ ဝိညာဏဉ္စာယတနုပဂါ။

ဝိညာဏဉ္စာယတနံ သမတိက္ကမ္မာတိ ဏ္ဍေပိ ပုဗ္ဗေ ၀ုတ္တနယေနေ၀ ဝိညာဏဉ္စံ အာယတနမဿ အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေနာတိ စျာနမ္ပိ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ၊ ၀ုတ္တနယေနေ၀ စ အာရမ္မဏမ္ပိ။ ဧ၀မေတံ စျာနဉ္စ အာရမ္မဏဉ္စာတိ ဥဘယမ္ပိ အပ္ပ၀တ္တိကရဏေန စ အမနသိကရဏေန စ သမတိက္ကမိတ္မာ၀ ယသ္မာ ဇုဒံ အာကိဉ္စညာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရိတုံ၊ တသ္မာ ဥဘယမ္ပေတံ ဧကဋ္ဌံ ကတ္မာ "ဝိညာဏဉ္စာယတနံ သမတိက္ကမ္မာ"တိ ဇုဒံ ၀ုတ္တန္တိ ၀ေဒိတဗ္ဗံ၂။

အာကိဉ္စညာယတနုပဂါတိ ဏ္ဍေ ပန နာဿ ကိဉ္စနန္တိ အကိဉ္စနံ၊ အန္တမသော ဘင်္ဂမတ္တမ္ပိ အဿ အ၀သိဋ္ဌံ နတ္ထီတိ ၀ုတ္တံ ဟောတိ။ အကိဉ္စနဿ ဘာ၀ေါ အာကိဉ္စညံ၊ အာကာသာနဉ္စာယတနဝိညာဏာဘာ၀ံ အဓိ၀စနံ။ တံ အာကိဉ္စညံ အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေန အာယတနန္တိ အာကိဉ္စညာယတနံ။ တတ္ထ စျာနံ နိဗ္ဗတ္တေတွာ အာကိဉ္စညာယတနဘ၀ံ ဥပဂတာ အာကိဉ္စညာယတနုပဂါ။ **အယံ**

၁-အဘိ-ဋ္ဌ ၁-၂၄၅၊ ၄၄၆-ဝိဇ္ဇာဒီသုပိ ပဿိတဗ္ဗံ။　　၂-ဝိ-ဋ္ဌ ၁-၂၄၅ ဝိဇ္ဇာဒီသုပိ ပဿိတဗ္ဗံ။

သတ္တမဝိညာဏဋ္ဌိတိတိ ဣမံ သတ္တမံ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏသ ဌာနံ ဇာနာတိ။ နေဝသညာနာသညာယတနံ ယထေဝ သညာယ၊ ဧဝံ ဝိညာဏဿာပိ သုခုမတ္တာ နေဝ ဝိညာဏံ နာဝိညာဏံ၊ တသ္မာ ဝိညာဏဋ္ဌိတိသု န ဂုတ္တံ။

အာဘုတန္တိ အာဘုတတ္ထံ "ရူပံ အတ္တာ"တိအာဒိဝစနံ။ တံ ဝိပလ္လာသဘာဝတော **အတစ္ဆံ**။ ဒိဋ္ဌိနိဿယတော **အနတ္ထသဉ္ဍိတံ**။ အထ ဝါ **အာဘုတန္တိ** အသန္တံ အဝိဇ္ဇမာနံ။ အစောရသ္မေဝ "ဣဒံ တေ စောရိကာယ အာဘတံ၊ နဲ ဣဒံ တုယ္ဟံ ဃရေ ခန"န္တိအာဒိဝစနံ။ **အတစ္ဆ**န္တိ အတထာကာရံ အညထာ သန္တံ။ **အနတ္ထ-သဉ္ဍိတ**န္တိ နဲ ဣဓလောကတ္ထံ ဝါ ပရလောကတ္ထံ ဝါ နိဿိတံ။ **နဲ တံ တထာ-ဂတော ဗျာကရောတီ**တိ တံ အနိယျာနိကကထံ တထာဂတော နဲ ကထေတိ။ **ဘူတံ တစ္ဆံ အနတ္ထသဉ္ဍိတ**န္တိ ရာဇကထာဒိတိရစ္ဆာနကထံ။ **ဘူတံ တစ္ဆံ အတ္ထ-သဉ္ဍိတ**န္တိ အရိယသစ္စသန္နိဿိတံ။ **တ[တြ] ကာလညူ တထာဂတော ဟောတီ**တိ တသ္မိံ တတိယဗျာကရဏေ တသ္မ ပဥ္ဍသ ဗျာကရဏတ္ထာယ တထာဂတော ကာလညူ ဟောတိ။ မဟာဇနသ္မ အာဒါနကာလံ ဂဟဏကာလံ ဇာနိတ္ဝာ သဟေတုကံ သကာရဏံ ကတ္ဝာ ယုတ္တပတ္တကာလေယေဝ ဗျာကရောတီတိ အတ္ထော။

ယုတ္တပတ္တကာလေ ဝဒတီတိ **ကာလဝါဒီ**။ ဘူတံ သဘာဝံ ဝဒတီတိ **ဘူတဝါဒီ**။ ပရမတ္ထံ နိဗ္ဗာနံ ဝဒတီတိ **အတ္ထဝါဒီ**။ မဂ္ဂဖလဓမ္မံ ဝဒတီတိ **ဓမ္မ-ဝါဒီ**။ သံဝရာဒိဝိနယံ ဝဒတီတိ **ဝိနယဝါဒီ**။ တတ္ထ ဒိဋ္ဌန္တိ အပရိမာဏာသု လောကဓာတူသု အပရိမာဏာနံ သတ္တာနံ စက္ခုဒ္ဒါရေသု အာပါထံ အာဂစ္ဆန္တံ ရူပါရမ္မဏံ နာမ အတ္ထိ၊ တံ သဗ္ဗာကာရတော ဇာနာတိ ပဿတီ။ ဧဝံ ဇာနတာ ပဿတာ စ တေန တံ ဇဋ္ဌာနိဋ္ဌာဒိဝသေန ဝါ ဒိဋ္ဌသုတမုတဝိညာတေသု လဗ္ဘမာနကပဒဝသေန ဝါ "ကတမံ တံ ရူပံ ရူပါယတနံ? ယံ ရူပံ စတုန္နံ မဟာ-ဘူတာနံ ဥပါဒါယ ဝဏ္ဏနိဘာ သနိဒဿနံ သပ္ပဋိဃံ နီလံ ပီတက"န္တိအာဒိနာ နယေန အနေကေဟိ နာမေဟိ တေရသဟိ ဝါရေဟိ ဒ္ဝိပညာသာယ နယေဟိ ဝိဘဇ္ဇမာနံ တထမေဝ ဟောတိ ဝိတထံ နတ္ထိ။ သေ နယော သောတဒ္ဓါရာဒိသုပိ။ အာပါထမာဂစ္ဆန္တေသု သဒ္ဒါဒိသု တေသံ ဝိဝိဓံ ဒသ္သေတုံ **"ဒိဋ္ဌံ သုတ"**န္တိ အာဟ။ တတ္ထ **ဒိဋ္ဌ**န္တိ ရူပါယတနံ။ **သုတ**န္တိ သဒ္ဒါယတနံ။ **မုတ**န္တိ ပတ္တွာ ဂဟေတဗ္ဗတော ဂန္ဓာယတနံ ရသာယတနံ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနံ။ **ဝိညာတ**န္တိ သုခဒုက္ခာဒိဓမ္မာရမ္မဏံ။ **ပတ္တ**န္တိ ပရိယေသိတ္ဝာ ဝါ အပရိယေသိတ္ဝာ ဝါ ပတ္တံ။

၁-အာဘိ ၁-၁၆၃-ပိဋ္ဌေ။

ပရိယေသိတန္တိ ပတ္တံ ဝါ အပတ္တံ ဝါ ပရိယေသိတံ။ **အနုဝိစရိတံ မနသာ**တိ စိတ္တေန အနုသဉ္စရိတံ။

တထာဂတေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓန္တိ ဣမိနာ ဧတံ ဒဿေတိ—ယဉ္ဍိ အပရိမာဏာသု လောကဓာတူသု ဣမဿ သဒေဝကဿ လောကဿ နိလံ ပိတကန္တိအာဒိ ရူပါရမ္မဏံ စက္ခုဒ္ဒါရေ အာပါထံ အာဂစ္ဆတိ၊ "အယံ သတ္တော ဣမသ္မိံ ခဏေ ဣမံ နာမ ရူပါရမ္မဏံ ဒိသ္ဝာ သုမနော ဝါ ဒုမ္မနော ဝါ မဇ္ဈတ္တော ဝါ ဇာတော"တိ သဗ္ဗံ တံ တထာဂတဿ ဧဝံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓံ။ တထာ ယံ အပရိမာဏာသု လောကဓာတူသု ဣမဿ သဒေဝကဿ လောကဿ ဘေရိသဒ္ဒေါ မုဒိင်္ဂသဒ္ဒေါတိအာဒိ သဒ္ဒါရမ္မဏံ သောတဒ္ဒါရေ အာပါထံ အာဂစ္ဆတိ၊ မူလဂန္ဓော တစဂန္ဓောတိအာဒိ ဂန္ဓာရမ္မဏံ ဃာနဒ္ဒါရေ အာပါထံ အာဂစ္ဆတိ၊ မူလရသော ခန္ဓရသောတိအာဒိ ရသာရမ္မဏံ ဇိဝှါဒ္ဒါရေ အာပါထံ အာဂစ္ဆတိ၊ ကက္ခဋံ မုဒုကန္တိအာဒိ ပထဝီဓာတုတေဇောဓာတုဝါယောဓာတုဘေဒံ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရမ္မဏံ ကာယဒ္ဒါရေ အာပါထံ အာဂစ္ဆတိ၊ "အယံ သတ္တော ဣမသ္မိံ ခဏေ ဣမံ နာမ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရမ္မဏံ ဖုသိတ္ဝာ သုမနော ဝါ ဒုမ္မနော ဝါ မဇ္ဈတ္တော ဝါ ဇာတော"တိ သဗ္ဗံ တံ တထာဂတဿ ဧဝံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓံ။ တထာ ယံ အပရိမာဏာသု လောကဓာတူသု ဣမဿ သဒေဝကဿ လောကဿ သုခဒုက္ခာဒိဘေဒံ ဓမ္မာရမ္မဏံ မနောဒ္ဒါရဿ အာပါထံ အာဂစ္ဆတိ၊ "အယံ သတ္တော ဣမသ္မိံ ခဏေ ဣမံ နာမ ဓမ္မာရမ္မဏံ ဝိဇာနိတ္ဝာ သုမနော ဝါ ဒုမ္မနော ဝါ မဇ္ဈတ္တော ဝါ ဇာတော"တိ သဗ္ဗံ တံ တထာဂတဿ ဧဝံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓံ။

ယဉ္ဍိ စုန္ဒ ဣမေသံ သတ္တာနံ ဒိဋ္ဌံ သုတံ မုတံ ဝိညာတံ၊ တတ္ထ တထာဂတေန အဒိဋ္ဌံ ဝါ အသုတံ ဝါ အမုတံ ဝါ အဝိညာတံ ဝါ နတ္ထိ၊ ဣမဿ ပန မဟာဇနဿ ပရိယေသိတ္ဝာ အပတ္တမိ အတ္ထိ၊ အပရိယေသိတ္ဝာ အပတ္တမိ အတ္ထိ၊ ပရိယေသိတ္ဝာ ပတ္တမိ အတ္ထိ၊ အပရိယေသိတ္ဝာ ပတ္တမိ အတ္ထိ၊ သဗ္ဗမိ တထာဂတဿ အသမ္ဗုတ္တံ နာမ နတ္ထိ ဉာဏေန အသစ္ဆိကတံ။ **တသ္မာ တထာဂတော**တိ **ဝုစ္စတီ**တိ ယံ တထာ လောကေန ဂတံ၊ တဿ တထေဝ ဂတတ္တာ တထာဂတောတိ ဝုစ္စတီတိ။ ပါဠိယံ ပန "အဘိသမ္ဗုဒ္ဓ"န္တိ ဝုတ္တံ၊ တံ ဂတဿေန ကေတ္ထံ။ ဣမိနာ နယေန သဗ္ဗဝါရေသု တထာဂတောတိ နိဂမဿ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော၂။

"ယဉ္ဍ စုန္ဒ ရတ္တိံ တထာဂတော အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ အဘိသမ္ဗုဇ္ဈတိ၊ ယဉ္ဍ ရတ္တိံ အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊

၁-ဧဝံ (က) ၂-ဒီ-ဋ္ဌ ၃-၉၈-၉၉၊ အံ-ဋ္ဌ ၂-၂၆၉-ပိဋ္ဌေသုပိ ပဿိတဗ္ဗံ။

ယံ ဇေတ္ဝိ အန္တေ ဝာသတိ လပတိ နိဒ္ဒါသတိ၊ သဗ္ဗံ တံ တထေဝ ဟောတိ၊ နော အညထာ၊ တသ္မာ တထာဂတောတိ ဝုစ္စတိ”တိ—

ဣတ္ထေ ယံ ရတ္တိံ ဘဂဝါ ဗောဓိမဏ္ဍေ အပ္ပရာဇိတပလ္လင်္ကေ နိသိန္နော တိဏ္ဏံ မာရာနံ မတ္ထကံ မဒ္ဒိတ္ဝာ အနုတ္တရသမ္မာသမ္ဗောဓိံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ယဉ္စ ရတ္တိံ ယမကသာလာနမန္တရေ အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ ပရိနိဗ္ဗာယိ၊ ဣတ္ထေန္တရေ ပဉ္စစတ္တာလီသဝဿပရိမာဏေ ကာလေ ပဌမဗောဓိယာပိ မဇ္ဈိမ-ဗောဓိယာပိ ပစ္ဆိမဗောဓိယာပိ ယံ ဘဂဝတာ ဘာသိတံ သုတ္တံ ဂေယျံ။ပ။ ဝေဒလ္လံ၊ တံ သဗ္ဗံ အတ္ထတော စ ဗျဉ္ဇနတော စ အနုပဝဇ္ဇံ အနူနမနဓိကံ သဗ္ဗာကာရပရိပုဏ္ဏံ ရာဂမဒနိမ္မဒနံ ဒေါသမောဟမဒနိမ္မဒနံ နတ္ထိ၊ တတ္ထ ဝါဠဂ္ဂ-မတ္တမ္ပိ အဝက္ခလိတံ၊ သဗ္ဗံ တံ ကေမုဒ္ဒိကာယ လဉ္ဆိတံ ဝိယ, ဇေနာဒ္ဒိယာ မိတံ ဝိယ, ကေတုလာယ တုလိတံ ဝိယ စ တထမေဝ ဟောတိ ဝိတထံ နတ္ထိ။ တေနာဟ “ယဉ္စ ဗုဒ္ဓ ရတ္တိံ တထာဂတော။ပ။ သဗ္ဗံ တံ တထမေဝ ဟောတိ၊ နော အညထာ၊ တသ္မာ တထာဂတောတိ ဝုစ္စတိ”တိ။ ဂဒအတ္ထော ဟိ ဣတ္ထ ဂတသဒ္ဒေါ။

အပိ စ—အာဂဒနံ အာဂဒေါ၊ ဝစနန္တိ အတ္ထော။ တထော အဝိပရီတော အာဂဒေါ အဿာတိ ဒကာရဿ တကာရံ ကတ္ဝာ ဂတောတိ ဇဝမေတသ္မိံ အတ္ထေ ပဒသိဒ္ဓိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

“ယထာဝါဒိ စုဒ္ဓ။ပ။ ဝုစ္စတိ”တိ ဣတ္ထေ ဘဂဝတော ဝါစာယ ကာယော အနုလောမေတိ ကာယဿပိ ဝါစာ၊ တသ္မာ ဘဂဝါ ယထာဝါဒိ တထာကာရီ၊ ယထာကာရီ တထာဝါဒိ စ ဟောတိ၊ ဧဝံဘူတဿ စဿ ယထာ ဝါစာ၊ ကာယောပိ တထာ ဂတော ပဝတ္တောတိ အတ္ထော။ ယထာ စ ကာယော၊ ဝါစာပိ တထာ ဂတာ ပဝတ္တာတိ တထာဂတောတိ ဇဝမေတ္ထ ပဒသိဒ္ဓိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

အဘိဘူ အနဘိဘူတောတိ ဥပရိ ဘဝဂ္ဂံ ဟေဋ္ဌာ အဝီစိပရိယန္တံ အပရိ-မာဏာသု လောကဓာတူသု သဗ္ဗသတ္တေ အဘိဘဝတိ သီလေနပိ သမာဓိနာပိ ပညာယပိ ဝိမုတ္တိယာပိ၊ န တသ္မ တုလာ ဝါ ပမာဏံ ဝါ အတ္ထိ။ အတုလော အပ္ပမေယ္ယော အနုတ္တရော ရာဇရာဇာ ဒေဝဒေဝေါ သက္ကာနံ အတိသက္ကော ဗြဟ္မာနံ အတိဗြဟ္မာ။ **အညာတ္ထ**။တိ ဇေဋ္ဌသတ္ထေ နိပါတော။ ဒဲက္ခတီတိ **ဒဿော**။ ဝသံ ဝတ္တေတီတိ **ဝသဝတ္တီ**။

၁-သဉ္ဇနံ (က)

တတြာယံ ပဒသိဒ္ဓိ ဝေဒိတဗ္ဗာ— အဂဒေါ ဝိယ အဂဒေါ၊ ကော ပနေသ? ဒေသနာဝိလာသော စေဝ ပုဉ္ဇသယော စ။ တေန ဟသ မဟာနုဘာဝေါ ဘိသက္ကော ဒိဗ္ဗာဂဒေန သပ္ပေ ဝိယ သဗ္ဗပရပ္ပဝါဒိနော သဒေဝကဿ လောကံ အဘိဘဝတိ။ ဇုတိ သဗ္ဗလောကာဘိဘဝနေ တထော အဝိပရိတော ဒေသနာ-ဝိလာသမယော စေဝ ပုဉ္ဇသယော စ အဂဒေါ အသာတိ ဒကာရသဲ တကာရံ ကတွာ တထာဂတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော[1]။

ဇုဇ္ဈဉ္ဇေဝ ဇာနာတိ ကမ္မာဘိသန်ဒါရဝသေနာတိ အပုဉ္ဉာဘိသင်္ခါရ-ဝသေန ဇုဇ္ဈဉ္ဇေဝ ဇာနာတိ။ **ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ**တိ ဥပါဒိန္နက-ခန္ဓဘေဒါ မရဏတော ပရံ။ **အပါယန္တိ**အာဒိသု ဝုဠိသင်္ခါတသုခသာတတော အယာ အပေတတ္တာ အပါယော။ ဒုက္ခဿ ဂတိ ပဋိသရဏန္တိ **ဒုဂ္ဂတိ**။ ဒုက္ကရ-ကာရိနော ဇ္ဈေ ဝိနိပတန္တိတိ **ဝိနိပါတော**။ နိရတိအဒ္ဓေန နိရဿာဒဒ္ဓေန **နိရယော**။ တံ **အပါယံ**။ပ။ **နိရယံ**။ **ဥပပဇ္ဇိဿတီ**တိ ပဋိသန္ဓိဝသေန ဥပပဇ္ဇိ-ဿတိ။ **တိရစ္ဆာနယောနိ**န္တိ တိရိယံ အဉ္ဆန္တိတိ တိရစ္ဆာနာ၊ တေသံ ယောနိ တိရစ္ဆာနယောနိ၊ တံ တိရစ္ဆာနယောနိံ။ **ပေတ္တိဝိသယ**န္တိ ပစ္စဘာဝံ ပတ္တာနံ ဝိသယောတိ ပေတ္တိဝိသယော၊ တံ ပေတ္တိဝိသယံ။ မနသော ဥဿန္နတာယ မနုဿာ၊ တေသု **မနုဿေသု**။ ဇုတော ပရံ **ကမ္မာဘိသင်္ခါရဝသေနာ**တိ ဇ္ဈေ ပုဉ္ဉာဘိသင်္ခါရဝသေန အဇ္ဈော ဂဟေတဗ္ဗော။

အာသဝါနံ ခယာတိ အာသဝါနံ ဝိနာသေန။ **အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိ**န္တိ အာသဝဝိရဟိတံ အရဟတ္တဖလသမာဓိံ။ **ပညာဝိမုတ္တိ**န္တိ အရဟတ္တဖလပညံ။ အရဟတ္တဖလသမာဓိ ရာဂဝိရာဂါ စေတောဝိမုတ္တိ၊ အရဟတ္တဖလပညာ အဝိဇ္ဇာဝိရာဂါ ပညာဝိမုတ္တိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တတ္ထာစရိတေန ဝါ အပ္ပနာဈာန-ဗလေန ကိလေသေ ဝိက္ခမ္ဘေတွာ အဓိဂတံ အရဟတ္တဖလံ ရာဂဝိရာဂါ စေတောဝိမုတ္တိ၊ ဒိဋ္ဌိစရိတေန ဥပစာရဈာနမတ္တံ နိဗ္ဗတ္တေတွာ ဝိပဿိတွာ အဓိဂတံ အရဟတ္တဖလံ အဝိဇ္ဇာဝိရာဂါ ပညာဝိမုတ္တိ။ အနာဂါမိဖလံ ဝါ ကာမရာဂံ သန္ဓာယ ရာဂဝိရာဂါ စေတောဝိမုတ္တိ၊ အရဟတ္တဖလံ သဗ္ဗပ္ပ-ကာရတော အဝိဇ္ဇာဝိရာဂါ ပညာဝိမုတ္တိ။

အာကိဉ္စညာယတနံ ဓိမုတ္တိန္တိ ဝိမောက္ခေနာတိ ကေနဋ္ဌေန ဝိမောက္ခော ဝေဒိတဗ္ဗောတိ? အဓိမုစ္စနဋ္ဌေန။ ကော အယံ အဓိမုစ္စနဋ္ဌော နာမ? ပစ္စနီက-ဓမ္မေဟိ စ သုဋ္ဌု ဝိမုစ္စနဋ္ဌော, အာရမ္မဏေ စ အဘိရတိဝသေန သုဋ္ဌု ဝိမုစ္စနဋ္ဌော၊

၁-ဒီ-ဋ္ဌ ၁-၆၅-ဝိဋ္ဌာဒီသုပိ ပဿိတဗ္ဗံ။

ဝိတု အကေ် ဝိဿဋ္ဌအင်္ဂပစ္စင်္ဂသ ဒါရကသ သယနံ ဝိယ အနိဂ္ဂဟိတဘာဝေန နိရာသင်္ကတာယ အာရမ္မဏော ပဝတ္တိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဧဝရူပေန ဝိမောက္ခေန။ **ဓိမုတ္တာနံ** ဝိညာဏဿုပ္ပာယတနံ မုဉ္စိတွာ အာကိဉ္စညာယတနေ နိရာသင်္ကဝသေန ဓိမုတ္တံ အလ္လီနံ။ **တဗ္ဘြာဓိမုတ္တာနံ** တသ္မိံ သမာဓိမ္ဟိ အလ္လီနံ။ **တဒဓိမုတ္တာနံ** တသ္မိံ ဈာနေ အဓိမုတ္တံ။ **တဒါဓိပတေယျာနံ** တံ ဈာနံ ဇေဋ္ဌကံ။ **ရူပါဓိမုတ္တောတိ-အာဒီနိ** ပဋ္ဌကာမဂုဏာဂရုကဝသေန ဝုတ္တာနိ။ **ကုလာဓိမုတ္တောတိအာဒီနိ** တိဏာဒိခတ္တိယာဒိကုလဂရုကဝသေန ဝုတ္တာနိ။ **လာဘာဓိမုတ္တောတိအာဒီနိ** အဋ္ဌလောကဓမ္မဝသေန ဝုတ္တာနိ။ **စီဝရာဓိမုတ္တောတိအာဒီနိ** စတ္တာရိ ပစ္စယဝသေန ဝုတ္တာနိ။ **သုတ္တန္တာဓိမုတ္တော**တိအာဒီနိ ဝိဋ္ဌကတ္တယဝသေန ဝုတ္တာနိ။ **အာရညကင်္ဂါဓိမုတ္တော**တိအာဒီနိ ဓုတင်္ဂသမာဒါနဝသေန ဝုတ္တာနိ။ **ပဌမဈာနာဓိမုတ္တော**တိအာဒီနိ ပဋိလာဘဝသေန ဝုတ္တာနိ။

ကမ္မပရာယဏာနံ အဘိသင်္ခါရဝသေန။ **ဝိပါကပရာယဏာနံ** ပဝတ္တိဝသေန။ **ကမ္မဂရုကာနံ** စေတနာဂရုကံ။ **ပဋိသန္ဓိဂရုကာနံ** ဥပပတ္တိဂရုကံ။

၈၄။ **အာကိဉ္စညာသမ္ဘဝံ ဥတ္တာ**တိ အာကိဉ္စညာယတနသမာပတ္တိတော ဝုဋ္ဌဟိတ္တာ အာကိဉ္စညာယတနဇနကကမ္မာဘိသင်္ခါရံ ဥတ္တာ "ကိန္တိ ပလိဗောဓော အယ"န္တိ။ **နန္ဒီသံယောဇနံ ဣတိ**တိ ယာ စတုဋ္ဌအရူပရာဂသင်္ခါတာ နန္ဒီ တဉ္စ သံယောဇနံ ဥတ္တာ။ **တတော တဋ္ဌ ဝိပဿတီ**တိ အထ တဋ္ဌ အာကိဉ္စညာယတနသမာပတ္တိတော ဝုဋ္ဌဟိတ္တာ တံ သမာပတ္တိံ အနိစ္စာဒိဝသေန ဝိပဿတိ။ **ဧတံ ဉာဏံ တထံ တသ္သာ**တိ ဧတံ တသ္သ ပုဂ္ဂလဿ ဧဝံ ဝိပဿတော အနုက္ကမေန ဥပ္ပန္နံ အရဟတ္တဉာဏံ အဝိပရီတံ။ **ဒုသီမတော**တိ ဒုသိတဝန္တဿ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ပါကဋမေဝ။

ဧဝံ ဘဂဝါ ဣဒမ္ပိ သုတ္တံ အရဟတ္တနိကူဋေနေဝ ဒေသေသိ၊ ဒေသနာပရိ-ယောသာနေ စ ပုဗ္ဗသဒိသော ဧဝ ဓမ္မာဘိသမယော အဟောသိတိ။

သဒ္ဓမ္မပ္ပဇ္ဇောတိကာယ စူဠနိဒ္ဒေသဋ္ဌကထာယ

ပေါသာလမာဏဝသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၅-မောဃရာဇမာဏဝသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၈၅။ ပန္နရသမေ မောဃရာဇသုတ္တေ—**ဒွါဟ**န္တိ ဒ္ဝေ ၀ါရေ အဟံ။ သော ဟိ ပုဗ္ဗေ အဇိတသုတ္တသ်ာ စ တိဿမေတ္တေယျသုတ္တသ်ာ စ အ၀သာနေ ဒ္ဝိက္ခတ္တုံ ဘဂ၀န္တံ ပုစ္ဆိ၊ ဘဂ၀ါ ပနဿ ဣန္ဒြိယပရိပါကံ အာဂမယမာနော န ဗျာကာသိ။ တေနာဟ “ဒွါဟံ သက္ကံ အပုစ္ဆိသ”န္တိ။ **ယာ၀တတိယ၌ ဒေဝိသိ၊ ဗျာကရောတိ မေ သုတ**န္တိ ယာ၀တတိယ၌ သဟ၀မ္ဘိကံ ပုဋ္ဌော ဝိသုဒ္ဓိဒေ၀ဘူတော ဣသိ ဘဂ၀ါ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဗျာကရောတိတိ ဧ၀ံ မေ သုတံ။ ဂေါ၁၀ရိတိရေယေ၀ ကိရ သော ဧ၀မသော်သိ။ တေနာဟ “ဗျာကရောတိတိ မေ သုတ”န္တိ။ ဣမိသာ ဂါထာယ နိဒ္ဒေသေ ယံ ၀တ္တဗ္ဗံ သိယာ၊ တံ ဟေဋ္ဌာ ၀ုတ္တနယံ ဧ၀။

၈၆။ **အယံ လောကော**တိ မနုဿလောကော။ **ပရော လောကော**တိ တံ ဌပေတ္ဝာ အ၀သေသော။ **သဒေ၀ကော**တိ ဗြဟ္မလောကံ ဌပေတ္ဝာ အ၀သေသော ဥပပတ္တိဒေ၀သမ္ဗတိဒေ၀ယုတ္တော။ “ဗြဟ္မလောကော သဒေ၀ကော”တိ ဧတံ ၀ါ “သဒေ၀ကော လောကော”တိအာဒိနယနိဒဿနမတ္တံ။ တေန သမ္ဘေါဝိ တထာ၀ုတ္တပ္ပကာရလောကော ၀ေဒိတမ္ဘေါ။

၈၇။ **ဧ၀ံ အဘိက္ကန္တဒဿာ၀ီ**န္တိ ဧ၀ံ အဂ္ဂဒဿာ၀ိံ၊ သဒေ၀ကဿ လောကဿ အဗ္ဘာသယာဓိမုတ္တိဂတိပရာယဏာဒီနိ ပဿိတုံ သမတ္ထန္တိ ဒသ္သေတိ။

၈၈။ **သုညတော လောကံ အ၀ေက္ခဿူ**တိ အ၀သိယပ၀တ္တ[1]သလ္လက္ခဏ၀သေန ၀ါ တုစ္ဆသ်ာရဿမနုပဿနာ၀သေန ၀ါတိ ဒ္ဝိဟာကာရေဟိ သုညတော လောကံ ပဿ။ **အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ ဥိဟစ္စာ**တိ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဥဒ္ဓရိတ္ဝာ။

လုဇ္ဇတီတိ ဘိဇ္ဇတိ။ စက္ခတိတိ **စက္ခု**။ တဒေတံ သသမ္ဘာရစက္ခုနော သေတမတ္တလပရိက္ခိတ္တသ ကက္ခမတ္တလသ မဇ္ဈေ အဘိမုခေ ဋ္ဌိတာနံ သရီရသဏ္ဌာနပ္ပဘေဒသဘူတေ ဒိဋ္ဌမတ္တလေ စက္ခုဝိညာဏာဒီနံ ယထာရဟံ ၀တ္ထုဒ္ဝါရဘာ၀ံ သာဓယမာနံ တိဋ္ဌတိ။ ရူပယန္တိတိ **ရူပါ**၊ ၀ဏ္ဏဝိကာရမာပဇ္ဇန္တော ဟဒယင်္ဂတဘာ၀ံ ပကာသေန္တိတိ အတ္ထော။ စက္ခုတော ပ၀တ္တံ ဝိညာဏံ၊ စက္ခုသ်ေ ၀ါ စက္ခုသန္နိဿိတံ ၀ါ ဝိညာဏံ **စက္ခုဝိညာဏံ**။ စက္ခုတော ပ၀တ္တော သမ္ဖဿော **စက္ခုသမ္ဖဿော**။ **စက္ခုသမ္ဖဿပစ္စယာ**တိ စက္ခုဝိညာဏသမ္ပယုတ္တဖဿပစ္စယာ။

၁-ခု ၁-၄၃၄-ပိဋ္ဌေ။ ၂-ခု ၁-၄၃၅-ပိဋ္ဌေ။ ၃-အ၀သ၀တ္ထိ(က)

ဝေဒယိတန် ဝိန္ဒနံ၊ ဝေဒနာတိ အတ္ထော။ တဒေဝ သုခယတီတိ **သုခံ**၊ ယဿ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တံ သုခိတံ ကရောတီတိ အတ္ထော။ သုဋ္ဌု ဝါ ခါဒတိ၊ ခနတိ စ ကာယစိတ္တာဗာဓန်ကို **သုခံ**။ ဒုက္ခယတီတိ **ဒုက္ခံ**၊ ယဿ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တံ ဒုက္ခိတံ ကရောတီတိ အတ္ထော။ န ဒုက္ခံ န သုခန်ကို **အဒုက္ခမသုခံ**။ **မ**-ကာရော သန္ဓိပဒ-ဝသေန ဝုတ္တော။ သော ပန စက္ခုသမ္ဖဿေ အတ္တနော သမ္ပယုတ္တာယ ဝေဒနာယ သဟဇာတ အညမညနိဿယဝိပါက အာဟာရ သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတဝသေန အဋ္ဌဓာ ပစ္စယော ဟောတိ၊ သမ္ပဋိစ္ဆနသမ္ပယုတ္တာယ အနန္တရသမနန္တရူပ-နိဿယနတ္ထိဝိဂတဝသေန ပဉ္စဓာ၊ သန္တီရဏာဒိသမ္ပယုတ္တာနံ ဥပနိဿယ-ဝသေနေဝ ပစ္စယော ဟောတိ။

သုဏာတီတိ **သောတံ**၊ တံ သသမ္ဘာရသောတဗိလဿ အန္တော တနုတမ္ဗ-လောမာစိတေ အဂ်္ဂလိဝေကသဏ္ဌာနေ ပဒေသေ သောတဝိညာဏာဒိနံ ယထာရဟံ ဝတ္ထုဒ္ဒါရဘာဝံ သာဓယမာနံ တိဋ္ဌတိ။ သဒ္ဒိယန်ကို **သဒ္ဒါ**၊ ဥဒါဟရိ-ယန်ကို အတ္ထော။ ဃာယတီတိ **ဃာနံ**၊ တံ သသမ္ဘာရဃာနဗိလဿ အန္တော အဇပဒသဏ္ဌာနေ ပဒေသေ ဃာနဝိညာဏာဒိနံ ယထာရဟံ ဝတ္ထုဒ္ဒါရဘာဝံ သာဓယမာနံ တိဋ္ဌတိ။ ဂန္ဓိယန်ကို **ဂန္ဓာ**၊အတ္တနော ဝတ္ထုံ သူစိယန်ကို အတ္ထော။ ဇိဝိတံ အဂ္ဂါယတီတိ **ဇိဝှါ**၊ သာယနဋ္ဌေန ဝါ **ဇိဝှါ**။သာ သသမ္ဘာရဇိဝှါယ အတိ-အဂ္ဂမူလပသာနိ ဝဇ္ဇေတွာ ဥပရိမတလမဇ္ဈေ ဘိန္နဥပ္ပလဒလဂ္ဂသဏ္ဌာနေ ပဒေ-သေ ဇိဝှါဝိညာဏာဒိနံ ယထာရဟံ ဝတ္ထုဒ္ဒါရဘာဝံ သာဓယမာနာ တိဋ္ဌတိ။ ရသန်ကို တေ သတ္တာတိ **ရသာ**၊ အဿာဒေန်ကို အတ္ထော။

ကုစ္ဆိတာနံ အာသဝမဗ္ဘာနံ အာယောတိ **ကာယော**။ အာယောတိ ဥပ္ပတ္တိ-ဒေသော။ သော ယာဝတာ ဇ္ဈမသ္မိံ ကာယေ ဥပါဒိန္နပဝတ္တိ နာမ အတ္ထိ၊ တတ္ထ ယေဘုယျေန ကာယပ္ပသာဒေါ ကာယဝိညာဏာဒိနံ ယထာရဟံ ဝတ္ထုဒ္ဒါရဘာဝံ သာဓယမာနော တိဋ္ဌတိ။ ဖုသိယန်ကို **ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ**။ မနတိတိ **မနော**၊ ဝိဇာနာတီတိ အတ္ထော။ အတ္တနော လက္ခဏံ ဓာရေန်ကို **ဓမ္မာ**။ **မနော**တိ သဟာဝဇ္ဇနဘဝင်္ဂံ။ **ဓမ္မာ**တိ နိဗ္ဗာနံ မုဉ္စိတွာ အဝသေသာ ဓမ္မာရမ္မဏဓမ္မာ။ **မနောဝိညာဏ**န်ကို ဇဝနမနောဝိညာဏံ။ **မနောသမ္ဖဿော**တိ တံသမ္ပယုတ္တော ဖဿော၊ သော သမ္ပယုတ္တာယ ဝေဒနာယ ဝိပါကပစ္စယဝဇ္ဇေဟိ သေသေဟိ သတ္တဟိ ပစ္စယေဟိ ပစ္စယော ဟောတိ။ အနန္တရာယ တဟော၀ သေသာနံ ဥပနိဿယေနေဝ ပစ္စယော ဟောတိ။

အဝသိယပဝတ္တသလ္လက္ခဏဝသေန ဝါတိ အဝသော ဟုတွာ ပဝတ္တသဒ္ဒါရေ ပသ်ိနဝသေန ဩလောကနဝသေနာတိ အတ္ထော။ **ရူပေ ဝသော နု လဒ္ဓ**်တိတိ

ရူပသ္မိံ ဝသဝတ္တိဘာဝေါ ဇုဿရဘာဝေါ နု လဇ္ဇတိ။ **ဝေဒနာ**ဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။

နာယံ ဘိက္ခဝေ ကာယော တုမှာကန္တိ အတ္တနိ သတိ အတ္တနိယံ နာမ ဟောတိ၊ အတ္တာယေဝ စ နတ္ထိ။ တသ္မာ "နာယံ ဘိက္ခဝေ ကာယော တုမှာက"န္တိ အာဟ။ **နာပိ အညေသ**န္တိ အညော နာမ ပရေသံ အတ္တာ။ တသ္မိံ သတိ အညေသံ နာမ သိယာ၊ သောပိ နတ္ထိ။ တသ္မာ "နာပိ အညေသ"န္တိ အာဟ။ **ပုရာဏမိဒံ ဘိက္ခဝေ ကမ္မ**န္တိ နယိဒံ ပုရာဏကမ္မမေဝ၊ ပုရာဏကမ္မနိဗ္ဗတ္တော ပနေသ ကာယော။ တသ္မာ ပစ္စယဝေါဟာရေန ဧဝံ ဝုတ္တော။ **အဘိသင်္ခတ**န္တိ-အာဒိ ကမ္မဝေါဟာရသေဝ ဝသေန ပုရိမလိင်္ဂသဘာဝတာယ ဝုတ္တံ။ အယံ ပနေတ္ထ အတ္ထော—**အဘိသင်္ခတ**န္တိ ပစ္စယေဟိ ကတောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ **အဘိ-သဉ္စေတယိတ**န္တိ စေတံနာဝတ္ထုကော၊ စေတနာမူလကောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ **ဝေဒနိယ**န္တိ ဝေဒနာယ ဝတ္ထု။တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ရူပေ သာရော နု လဇ္ဇတီတိ ရူပသ္မိံ နိစ္စာဒိသာရော နု လဇ္ဇတိ။ **ဝေဒနာ-**ဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။ **ရူပံ အဿာရံ နိဿာရ**န္တိ ရူပံ[1] အဿာရံ သာရဝိရဟိ-တ္တ။ **သာရုပဂတ**န္တိ သာရတော အပဂတံ။ **နိစ္စသာရသာရေန ဝါ**တိ ဘင်္ဂံ အတိက္ကမိတ္ဝာ ပဝတ္တမာနေန နိစ္စသာရေန ဝါ။ ကဿစိ နိစ္စသာရဿ အဘာဝတော နိစ္စသာရေန သာရော နတ္ထိ။ **သုခသာရသာရေန ဝါ**တိ ဒုက္ခံ အတိက္ကမိတ္ဝာ ပဝတ္တမာနဿ ကဿစိ သုခသာရဿ[2] အဘာဝတော သုခသာရသာရေန ဝါ။ **အတ္တသာရသာရေန ဝါ**တိ အတ္တာတ္တနိယသာရသာရေန ဝါ။ **နိစ္ဓေန ဝါ**တိ ဘင်္ဂံ အတိက္ကမိတ္ဝာ ပဝတ္တမာနဿ ကဿစိ နိစ္စဿ အဘာဝတော[3] နိစ္ဓေန ဝါ။ **ဓုဝေန ဝါ**တိ ဝိဇ္ဇမာနကာလေပိ ပစ္စယာယတ္တ-ဝုတ္တိတာယ ထိရဿ ကဿစိ အဘာဝတော ဓုဝေန ဝါ။ **သဿတေန ဝါ**တိ အဗ္ဗောစ္ဆိန္နဿ သဗ္ဗကာလေ ဝိဇ္ဇမာနဿ ကဿစိ အဘာဝတော သဿ-တေန ဝါ။ **အဝိပရိဏာမဓမ္မေန ဝါ**တိ ဇရာဘင်္ဂဝသေန အဝိပရိဏာမပကတိ-ကဿ ကဿစိ အဘာဝတော အဝိပရိဏာမဓမ္မေန ဝါ။

စက္ခု၊ သုညံ အတ္တေန ဝါ အတ္တနိယေန ဝါတိ "ကာရကော ဝေဒကော သယံဝသီ"တိ ဧဝံ ပရိကပ္ပိကေန အတ္တနာ ဝါ အတ္တာဘာဝတောယေဝ အတ္တနော သန္တကေန ပရိက္ခာရေန စ သုညံ။ သဗ္ဗံ စက္ခာဒိလောကိယဓမ္မဇာတံ ယသ္မာ အတ္တာ စ ဇ္ဍော နတ္ထိ, အတ္တနိယဉ္စ ဇ္ဍော နတ္ထိ၊ တသ္မာ "သုည"န္တိ ဝုစ္စတိတိ

၁-သယံ(သီ၊က)　　၂-ဒိတိသုခံ(သီ)၊ ဝိမုတ္တိသုခံ(သျာ၊ဋ္ဌ)

၃-သာရဿ(သီ)　　၄-သဘာဝတော(က)

အတ္ထော။ လောကုတ္တရာပိ ဓမ္မာ အတ္တတ္တနိယေဟိ သုညာယေဝ၊ သုညာတိတ-
ဓမ္မာ နတ္ထိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တသ္မိံ ဓမ္မေ အတ္တတ္တနိယသာရဿ နတ္ထိ-
ဘာဝေါ ဝုတ္တော ဟောတိ။ လောကေ စ "သုညံ ဃရံ သုညော ဃဋ္ဌော"တိ
ဝုတ္တော ဃရဿ ဃဋ္ဌဿ စ နတ္ထိဘာဝေါ နာ ဟောတိ၊ တသ္မိံ ဃဋ္ဌေ စ
အညဿ နတ္ထိဘာဝေါ ဝုတ္တော ဟောတိ။ ဘဂဝတာ စ ဣတိ ယမ္ပိ ကောစိ
တတ္ထ နာ ဟောတိ၊ တေန တံ သုညံ။ ယံ ပန တတ္ထ အဝသိဋ္ဌံ ဟောတိ၊ တံ သန္ဓာ
ဣဒမတ္ထိတိ ပဇာနာတိတိ အယမေဝတ္ထော ဝုတ္တော။ တထာ **ဉာယဂတ္ထံ**
သဒ္ဒဂတ္ထံ စ အယမေဝတ္ထော။ ဣတိ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ အနတ္တလက္ခဏမေဝ
ကထိတံ။ (**အနိဿရိယတော**တိ အတ္တနော ဣဿရိယေ အဝသဝတ္တနတော[1]။
အကာမကာရိယတောတိ အတ္တနော အကာမံ အရိစကရဏဝသေန။ **အပါပုဏိ-
ယတော**တိ ဌာတုံ ပတိဋ္ဌာဘာဝတော။ **အဝသဝတ္တနတော**တိ အတ္တနော
ဝသေ အဝတ္တနတော။ **ပရတော**တိ အနိစ္စတော ပစ္စယာယတ္တဝုတ္တိတော။
ဒိဒိတ္တတောတိ နိဿရတော) ၂။

သုဒ္ဓန္တိ ကေဝလံ ဣဿရကာလပကတိဟိ ဝိနာ ကေဝလံ ပစ္စယာယတ္တပဝတ္တိ-
ဝသေန ပဝတ္တမာနံ သုဒ္ဓိ နာမ။ အတ္တနိယဝိရဟိတော သုဒ္ဓမေမ္မပုဒ္ဂလောတိ စ။ **သုဒ္ဓိ-
ဓမ္မသမုပ္ပါဒံ၊ သုဒ္ဓိ သင်္ခါရသန္တတိ**န္တိ သုဒ္ဓိ ပဿန္တသ္သ ဇာနန္တသ္သ သင်္ခါရာနံ
သန္တတိံ အပ္ပောစ္ဆိန္နသင်္ခါရသန္တတိံ။ တထေဝ သုဒ္ဓိ ပဿန္တသ္သ သင်္ခါရဒိနိ၊
ကေဋ္ဌာနိ အာဒရေန ဒွတ္တိက္ခတ္တုံ ဝုတ္တာနိ။ ဧဝံ ပဿန္တသ္သ မရဏမုခေ ဘယံ နာ
ဟောတိ။ **ဂါမဏီ**တိ အာလပနံ။ **တိဏကဋ္ဌသမံ လောက**န္တိ ဣမံ ဥပါဒိန္နက္ခန္ဓ-
သင်္ခါတံ လောကံ။ ယဒါ တိဏကဋ္ဌသမံ ပညာယ ပဿတိ။ ယထာ အရညေ
တိဏကဋ္ဌာဒိသု ဂဏ္ဍန္တေသု အတ္တာနံ ဝါ အတ္တနိယံ ဝါ ဂဏ္ဍာတိတိ နာ ဟောတိ၊
တေသု ဝါ တိဏကဋ္ဌာဒိသု သယမေဝ နသန္တေသုပိ ဝိနသန္တေသုပိ အတ္တာ
နသ္သတိ၊ အတ္တနိယော နသ္သတီတိ နာ ဟောတိ။ ဧဝံ ဣမသ္မိံ ကာယေပိ
နသန္တေ ဝါ ဝိနသန္တေ ဝါ အတ္တာ ဝါ အတ္တနိယံ ဝါ ဘိဇ္ဇတီတိ အပသန္တော
ပညာယ တိဏကဋ္ဌသမံ ပဿတီတိ ဝုစ္စတိ။ **နာညံ ပတ္ထယတေ ကိဉ္စိ၊ အညံ-
တြပ္ပဋိသန္ဓိယာ**တိ ပဋိသန္ဓိဝိရဟိတံ နိဗ္ဗာနံ ဌပေတ္ဝာ အညံ ဘဝံ ဝါ အတ္တဘာဝံ
ဝါ နာ ပတ္ထေတိ။

ဣပံ သမန္နေသတီတိ ရူပဿ သာရံ ပရိယေသတိ။ **အဟန္တိ ဝါ**တိ ဒိဋ္ဌိဝသေန။
မမန္တိ ဝါတိ တဏှာဝသေန။ **အသ္မီတိ ဝါ**တိ မာနဝသေန။ **တမ္ပိ တဿ နာ
ဟောတီ**တိ တံ တိဝိဓမ္ပိ တဿ ပုဂ္ဂလဿ နာ ဟောတိ။

၁-အပဝတ္တနတော (သီ) ၂-( )ထွေနှရေ သံဝဏ္ဏေတမ္ပပဒါနိ ပါဠိယံ နာ ဒိဋ္ဌာနိ။

ဣဓာတိ ဒေသာပဒေသေ နိပါတော၊ သ္မာယံ ကတ္ထစိ လောကံ ဥပါဒါယ ဝုစ္စ-တိ။ ယထာဟ "ဣဓ တထာဂတော လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇတီ"တိ[1]။ ကတ္ထစိ သာသနံ။ ယထာဟ "ဣဓေဝ ဘိက္ခဝေ သမဏော၊ ဣဓ ဒုတိယော သမဏော"တိ[2]။ ကတ္ထစိ ဩကာသံ။ ယထာဟ—

"ဣဓေဝ တိဋ္ဌမာနဿ၊ ဒေဝဘူတဿ မေ သတော။
ပုနရာယု စ မေ လဒ္ဓေါ၊ ဧဝံ ဇာနာဟိ မာရိသာ"တိ[3]။

ကတ္ထစိ ပဒပူရဏမတ္တမေဝ။ ယထာဟ "ဣဓာဟံ ဘိက္ခဝေ ဘုတ္တာဝီ အဿံ ပဝါရိတော"တိ[4]။ ဣဓ ပန လောကံ ဥပါဒါယ ဝုတ္တောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ **အဿုတဝါ ပုထုဇ္ဇနော**တိ ဏ္ဍေ ပန အာဂမာဓိဂမာဘာဝါ ဥယျော "အဿုတဝါ" ဣတိ။ ယဿ ဟိ ခန္ဓာတုအာယတနပစ္စယာကာရသတိ-ပဋ္ဌာနာဒီသု ဉဏဟပရိပုစ္ဆာဝိနိစ္ဆယရဟိတတ္တာ ဒိဋ္ဌိပဋိသေဓကော နေဝ အာဂမော, ပဋိပတ္တိယာ အဓိဂန္တ္ဗဿ အနဓိဂတတ္တာ နေဝ အဓိဂမော အတ္ထိ၊ သော အာဂမာဓိဂမာဘာဝါ ဥယျော "အဿုတဝါ"ဣတိ။ သ္မာယံ—

ပုထူနံ ဇနနာဒီဟိ၊ ကာရဏေဟိ ပုထုဇ္ဇနော။
ပုထုဇ္ဇနန္တောဝဂတ္တာ၊ ပုထုဝါယံ ဇနော ဣတိ[5]။

သော ဟိ ပုထူနံ နာနပ္ပကာရာနံ ကိလေသာဒီနံ ဇနနာဒီဟိပိ ကာရဏေဟိ **ပုထုဇ္ဇနော**။ ယထာဟ—ပုထု ကိလေသေ ဇနေန္တီတိ ပုထုဇ္ဇနာ၊ ပုထု အဝိဟတသက္ကာယဒိဋ္ဌိကာတိ ပုထုဇ္ဇနာ၊ ပုထု သတ္ထာရာနံ မုခုလ္လောကိကာတိ ပုထုဇ္ဇနာ၊ ပုထု သဗ္ဗဂတိဟိ အဝုဋ္ဌိတာတိ ပုထုဇ္ဇနာ၊ ပုထု နာနာဘိသင်္ခါရေ အာဘိသင်္ခရောန္တီတိ ပုထုဇ္ဇနာ၊ ပုထု နာနာဩဃေဟိ ဝုယ္ဟန္တီတိ ပုထုဇ္ဇနာ၊ ပုထု နာနာသန္တာပေဟိ သန္တပ္ပေန္တီတိ ပုထုဇ္ဇနာ၊ ပုထု နာနာပရိဠာဟေဟိ ပရိ-ဍယ္ဟန္တီတိ ပုထုဇ္ဇနာ၊ ပုထု ပဉ္စသု ကာမဂုဏေသု ရတ္တာ ဂိဒ္ဓါ ဂဓိတာ မုဇ္ဆိတာ အဇ္ဈောသန္နာ လဂ္ဂါ လဂ္ဂိတာ ပလိဗုဒ္ဓါတိ ပုထုဇ္ဇနာ၊ ပုထု ပဉ္စဟိ နိဝရဏေဟိ အာဝုဋာ နိဝုဋာ ဩဝုဋာ ပိဟိတာ ပဋိစ္ဆန္နာ ပဋိကုဇ္ဈိတာတိ ပုထုဇ္ဇနာ[6]၊ ပုထူနံ ဝါ ဂဏနပထမတိတာနံ အရိယဓမ္မပရမ္မုခါနံ နိစဓမ္မသမာစာရာနံ ဇနံဝနံ အန္တောဝဂတ္တာဝိ ပုထုဇ္ဇနာ၊ ပုထု၀ အယံ[7] ဝိသုံယေဝ သဒ္ဒံ ဂတော, ဝိသံ-

---

၁-သံ ၂-၇၀၊ အံ ၁-၃၄၂-ဝိဇ္ဇေသု။ ၂-မ ၁-၉၂၊ ဒီ ၂-၁ ၂၅-ဝိဇ္ဇာဒီသု။
၃-ဒီ ၂-၂၂၇-ဝိဇ္ဇေ။ ၄-မ ၁-၁၆-ဝိဇ္ဇေ။
၅-ဒီ-ဋ္ဌ ၁-၅၉၊ မ-ဋ္ဌ ၁-၂၁၊ အံ-ဋ္ဌ ၁-၄၆၊ ပဋိသံ-ဋ္ဌ ၂-၅၀-ဝိဇ္ဇာဒီသု။
၆-ခု ၇-၁၁၃-၁၉၂-ဝိဇ္ဇေသု။ ၇-ပုထု ဝါ အယံ (သဗ္ဗတ္ထ)

သဒ္ဒေါ သိလသုတာဒိဂဏယုတ္တေဟိ အရိယေဟိ ဇနေတိဝိ ပုထုဇ္ဇနော။ ဧဝမေတေဟိ "အဿုတဝါ ပုထုဇ္ဇနော"တိ ဒ္ဝိဟိ ပဒေဟိ ယေ တေ—

"ဒုဝေ ပုထုဇ္ဇနာ ဝုတ္တာ၊ ဗုဒ္ဓေနာဒိစ္စဗန္ဓုနာ။
အန္ဓော ပုထုဇ္ဇနော ဧကော၊ ကလျာဏေကော ပုထုဇ္ဇနော"တိ[1]—

ဒ္ဝေ ပုထုဇ္ဇနာ ဝုတ္တာ၊ တေသု အန္ဓပုထုဇ္ဇနော ဝုတ္တော ဟောတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

အရိယာနံ အဒဿာဝီတိအာဒိသုံ **အရိယာ**တိ အာရကတ္တာ ကိလေသေဟိ, အနယေ န ဣရိယနတော, အယေ ဣရိယနတော, သဒေဝကေန စ လောကေန အရဏီယတော ဗုဒ္ဓါ စ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ စ ဗုဒ္ဓသာဝကာ စ ဝုစ္စန္တိ၊ ဗုဒ္ဓါ ဧဝ ဝါ ဣဓ အရိယာ။ ယထာဟ "သဒေဝကေ ဘိက္ခဝေ လောကေ။ပ။ တထာဂတော အရိယောတိ ဝုစ္စတီ"တိ[2]။

သပ္ပုရိသာတိ ဇ္ဈေ ပန ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတထာဂတသာဝကာ စ "သပ္ပုရိသာ"တိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ တေ ဟိ လောကုတ္တရဂုဏယောဂေန သောဘနာ ပုရိသာတိ သပ္ပုရိသာ။ သမ္ဗေဝ ဝါ တေ ဒ္ဝိဓာပိ ဝုတ္တာ။ ဗုဒ္ဓါပိ ဟိ အရိယာ စ သပ္ပုရိသာ စ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါပိ ဗုဒ္ဓသာဝကာပိ။ ယထာဟ—

"ယော ဧဝ ကတညူ ကတဝေဒိ ဓီရော၊
ကလျာဏမိတ္တော ဒဠ္ဠဘတ္တိ စ ဟောတိ။
ဒုဒ္ဒိတဿ သက္ကစ္စ ကရောတိ ကိစ္စံ၊
တထာဝိဓံ သပ္ပုရိသံ ဝဒန္တိ"တိ။

"ကလျာဏမိတ္တော ဒဠ္ဠဘတ္တိ စ ဟောတိ"တိ ဇ္ဈောဝတာ ဟိ ဗုဒ္ဓသာဝကော ဝုဇ္ဈော။ ကတညုတာဒိဟိ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ဗုဒ္ဓါတိ၊ ယော ဣမေသံ အရိယာနံ အဒဿနသီလော၊ န စ ဒဿနေ သာဓုကာရီ၊ သော **အရိယာနံ အဒဿာ-ဝီ**တိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ သော စက္ခုနာ အဒဿာဝီ, ဉာဏေန အဒဿာဝီတိ ဒုဝိဓော၊ တေသု ဉာဏေန အဒဿာဝီ ဣဓ အဓိပ္ပေတော။ မံသစက္ခုနာ ဟိ ဒိဗ္ဗစက္ခုနာ ဝါ အရိယာ ဒိဋ္ဌာပိ အဒိဋ္ဌာဝ ဟောန္တိ တေသံ စက္ခုနာ ဝဏ္ဏမတ္တ-ဂဟဏတော၊ န အရိယဘာဝဂဟဏတော။ သောဏသိင်္ဂါလာဒယော ဝိ စက္ခုနာ အရိယေ ပဿန္တိ၊ န စ တေ အရိယာနံ ဒဿာဝိနော။

၁-ဒီ-ဋ္ဌ ၁-၅၈၊ မ-ဋ္ဌ ၁-၂၂၊ သံ-ဋ္ဌ ၂-၉၀၊ အံ-ဋ္ဌ ၁-၄၇၊ ပဋိသံ-ဋ္ဌ ၂-၅၁-ဝိဋ္ဌာဒီသု။
၂-သံ ၃-၃၀၁-ဝိဋ္ဌေ။

တတြိဒံ ဝတ္ထု—စိတ္တလပဗ္ဗတဝါသိနော ကိရ ဒီဏာသဝတ္ထေရဿ ဥပ-ဋ္ဌာကော ဝုဳပဗ္ဗဇိတော ဧကဒိဝသံ ထေရေန သဒ္ဒိံ ပိဏ္ဍာယ စရိတ္ဝာ ထေရဿ ပတ္တစီဝရံ ဂဟေတ္ဝာ ပိဋ္ဌိတော အာဂစ္ဆန္တော ထေရံ ပုစ္ဆိ “အရိယာ နာမ ဘန္တေ ကီဒိသာ”တိ။ ထေရော အာဟ “ဣမေကေစ္ဆော မဟလ္လကော အရိယာနံ ပတ္တစီဝရံ ဂဟေတ္ဝာ ဝတ္တပဋိပတ္တိံ ကတ္ဝာ သဟ စရန္တော ပိ နေဝ အရိယေ ဇာနာတိ၊ ဧဝံ ဒုဇ္ဇာနာ အာဝုသော အရိယာ”တိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေပိ သော နေဝ အညာသိ။ တသ္မာ စက္ခုနာ ဒဿနံ, န ဒဿနံ၊ ဉာဏေန ဒဿနမေဝ ဒဿနံ။ ယထာဟ “အလံ တေ ဝက္ကလိ၊ ကိံ တေ ဣမိနာ ပူတိကာယေန ဒိဋ္ဌေန၊ ယော ခေါ ဝက္ကလိ ဓမ္မံ ပဿတိ၊ သော မံ ပဿတီ”တိ[1]။ တသ္မာ စက္ခုနာ ပဿန္တောပိ ဉာဏေန အရိယေဟိ ဒိဋ္ဌံ အနိစ္စာဒိလက္ခဏံ အပဿန္တော, အရိယာနံ အဓိဂတ္တေ ဓမ္မေ အနဓိဂစ္ဆန္တော, အရိယကရဓမ္မာနံ အရိယဘာဝဿ စ အဒိဋ္ဌတ္တာ “အရိယာနံ အဒဿာဝီ”တိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

အရိယဓမ္မဿ အကောဝိဒေါတိ သတိပဋ္ဌာနာဒိဘေဒေ အရိယဓမ္မေ အကုသလော။ **အရိယဓမ္မေ အဝိနီတော**တိ ဏ္ဍေ ပန—

ဒုဝိဓော ဝိနယော နာမ၊ ဧကမေကတ္ထ ပဉ္စဓာ။
အဘာဝတော တဿ အယံ၊ “အဝိနီတော”တိ ဝုစ္စတိ[2]။

အယဉ္ဩိ သံဝရဝိနယော ပဟာနဝိနယောတိ ဒုဝိဓော ဝိနယော။ ဏ္ဍေ စ ဒုဝိဓေပိ ဝိနယေ ဧကမေကောပိ ဝိနယော ပဉ္စဓာ ဘိဇ္ဇတိ။ **သံဝရဝိနယော**ပိ ဟိ သီလသံဝရော သတိသံဝရော ဉာဏသံဝရော ခန္တိသံဝရော ဝီရိယသံဝရောတိ ပဉ္စဝိဓော။ **ပဟာနဝိနယော**ပိ တဒင်္ဂပ္ပဟာနံ ဝိက္ခမ္ဘနပ္ပဟာနံ သမုစ္ဆေဒပ္ပဟာနံ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိပ္ပဟာနံ နိဿရဏပ္ပဟာနန္တိ ပဉ္စဝိဓော။

တတ္ထ “ဣမိနာ ပါတိမောက္ခသံဝရေန ဥပေတော ဟောတိ သမုပေ-တော”တိ[3] အယံ **သီလသံဝရော**။ “ရက္ခတိ စက္ခုန္ဒြိယံ၊ စက္ခုန္ဒြိယေ သံဝရံ အာပဇ္ဇတီ”တိ[4] အယံ **သတိသံဝရော**။

၁-ဝတ္တပဋိဝတ္တံ (သီ၊ သျာ၊ ဣ) ၂-သံ ၂-၉၈-ဝိဇ္ဇေ။
၃-မ-ဋ္ဌ ၁-၂၃၊ သုတ္တနိပါတ-ဋ္ဌ ၁-၇၊ ပဋိသံ-ဋ္ဌ ၂-၅၂-ဝိဋ္ဌာဒီသု။ ၄-အဘိ ၂-၂၅၅-ဝိဇ္ဇေ။
၅-ဒီ ၁-၁၆၆၊ မ ၁-၂၃၈၊ သံ ၂-၃၈၄၊ အံ ၁-၁၁၁-ဝိဋ္ဌာဒီသု။

"ယာနိ သောတာနိ လောကသ္မိံ၊ (အဇိတာတိ ဘဂဝါ၊)
သတိ တေသံ နိဝါရဏံ။
သောတာနံ သံဝရံ ဗြူမိ၊
ပဉ္ဉာယေတေ ပိဓိယျရေ"တိ[1]—
အယံ **ဉာဏသံဝရော**။ "ခမော ဟောတိ သီတသ္သ ဥဏ္ဟသ္သာ"တိ[2] အယံ **ခန္တိသံဝရော**။ "ဥပ္ပန္နံ ကာမဝိတက္ကံ နာဓိဝါသေတီ"တိ[3] အယံ **ဝီရိယသံဝရော**။ သဗ္ဗောပိ စာယံ သံဝရော ယထာသကံ သံဝရိတဗ္ဗာနံ ဝိနေတဗ္ဗာနဉ္စ ကာယ-ဒုစ္စရိတာဒီနံ သံဝရဏတော "သံဝရော" ဝိနယနတော "ဝိနယော"တိ ဝုစ္စတိ။ ဧဝံ တာဝ သံဝရဝိနယော ပဉ္စဓာ ဘိဇ္ဇတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

တထာ ယံ နာမရူပပရိစ္ဆေဒါဒိသု ဝိပဿနာဉာဏေသု ပဋိပက္ခဘာဝတော ဒိပါလောကေနေဝ တမသ္သ, ဝေန တေန ဝိပဿနာဉာဏေန တသ္သ တသ္သ အနတ္တသ္သ[4] ပဟာနံ။ သေယျထိဒံ—နာမရူပဝဝတ္ထာနေန သက္ကာယဒိဋ္ဌိယာ၊ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေန အဟေတုဝိသမဟေတုဒိဋ္ဌိနံ၊ တသ္သေဝ အပရဘာဂေန ကင်္ခါဝိတရဏေန ကထံကထီဘာဝဿ၊ ကလာပသမ္မသနေန "အဟံ မမာ"တိ ဂါဟဿ၊ မဂ္ဂါမဂ္ဂဝဝတ္ထာနေန အမဂ္ဂေ မဂ္ဂသညာယ၊ ဥဒယဒဿနေန ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိယာ၊ ဝယဒဿနေန သဿတဒိဋ္ဌိယာ၊ ဘယဒဿနေန သဘယေ အဘယသညာယ၊ အာဒီနဝဒဿနေန အသုခသညာယ[5]၊ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာယ အဘိရတိသညာယ၊ မုဉ္ဆိတုကမျတာဉဏေန အမုဉ္ဆိတုကာမတာယ၊ ဥပေက္ခာ-ဉဏေန အနုပေက္ခာယ၊ အနုလောမေန ဓမ္မဋ္ဌိတိယံ နိဗ္ဗာနေ စ ပဋိလောမ-ဘာဝဿ၊ ဂေါတြဘုနော သဗ္ဗံရနိမိတ္တဂ္ဂါဟဿ ပဟာနံ။ ဧတံ **တဒင်္ဂပ္ပဟာနံ** နာမ။

ယံ ပန ဥပစာရပ္ပနာဘေဒေန သမာဓိနော ပဝတ္တိဘာဝနိဝါရဏတော ဃဋ္ဋပ္ပဟာရေနေဝ ဥဒကပိဋ္ဌေ သေဝါလဿ တေသံ တေသံ နိဝရဏာဒိဓမ္မာနံ ပဟာနံ၊ ဧတံ **ဝိက္ခမ္ဘနပ္ပဟာနံ** နာမ။ ယံ စတုန္နံ အရိယမဂ္ဂါနံ ဘာဝိတတ္တာ တံတံမဂ္ဂဝတော အတ္တနော အတ္တနော သန္တာနေ "ဒိဋ္ဌဂတာနံ ပဟာ-နာယာ"တိအာဒိနာ[6] နယေန ဝုတ္တဿ သမုဒယပက္ခိယဿ ကိလေသဂဏဿ အစ္စန္တအပ္ပဝတ္တိဘာဝေန ပဟာနံ၊ ဣဒံ **သမုစ္ဆေဒပ္ပဟာနံ** နာမ။ ယံ ပန ဖလက္ခဏေ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓတ္တံ ကိလေသာနံ၊ ဧတံ **ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိပ္ပဟာနံ** နာမ။ ယံ

၁-ခု ၁-၄၃၄၊ ခု ဂ-၃၀၊ ခ ၁၀-၁၃-ဖ၁-ဝိဋ္ဌာဒီသု။
၃-မ ၁-၁၃၊ အံ ၂-၄၃၂၊ အံ ၃-၃၄၂-ဝိဋ္ဌာဒီသု။
၃-မ ၁-၁၄၊ အံ ၂-၄၃၂၊ အံ ၃-၃၄၂-ဝိဋ္ဌာဒီသု။
၄-အာဒီနဝသညာယ (က)
၄-အဂ်ဿ (ဝိ-က)
၆-အဘိ ၁-၇၂၊ အဘိ ၂-၂၇၆-ဝိဇ္ဇေသု။

သဗ္ဗသဒ်္ဒနိဿဋ္ဌတ္တာ ပဟီနသဗ္ဗသဒ်္ဒတံ နိဗ္ဗာနံ၊ ဧတံ **နိဿရဏပဗဟာနံ** နာမ။ သဗ္ဗမ္ပိ စေတံ ပဟာနံ ယသ္မာ စာဂဋ္ဌေန ပဟာနံ၊ ဝိနယနဋ္ဌေန ဝိနယော၊ တသ္မာ "ပဟာနဝိနယော"တိ ဝုစ္စတိ။ တံတံပဟာနဝတော ဝါ တဿ တဿ ဝိနယဿ သမ္ဘဝတောပေတံ "ပဟာနဝိနယော"တိ ဝုစ္စတိ။ ဧဝံ ပဟာန-ဝိနယောပိ ပဒ္ဓဓာ ဘိဇ္ဇတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗော ၁။

ဧဝမယံ သခ်ေပတော ဒုဝိဓော ဘေဒတော စ ဒသဝိဓော ဝိနယော ဘိန္နသံဝရတ္တာ, ပဟာတဗ္ဗဿ စ အပဟီနတ္တာ ယသ္မာ ဧတဿ အဿုတဝတော ပုထုဇ္ဇနဿ နတ္ထိ၊ တသ္မာ အဘာဝတော တဿ အယံ "အဝိနီတော"တိ ဝုစ္စတိတိ။ ဧသေဝ နယော **သပ္ပုရိသာနံ အဒဿာဝီ သပ္ပုရိသဓမ္မဿ အကောဝိဒါ, သပ္ပုရိသဓမ္မေ အဝိနီတော**တိ ဣတ္ထိပိ။ နိန္ဒာနာဂရဏံ ဟိ ဧတ-မတ္ထတော။ ယထာဟ "ယော တေ အရိယာ၊ တော တေ သပ္ပုရိသာ။ ယော တေ သပ္ပုရိသာ၊ တော တေ အရိယာ။ ယော ဧော သော အရိယာနံ ဓမ္မော၊ သော ဧော သော သပ္ပုရိသာနံ ဓမ္မော။ ယော ဧော သော သပ္ပုရိသာနံ ဓမ္မော၊ သော ဧော သော အရိယာနံ ဓမ္မော။ ယော တေ အရိယဝိနယာ၊ တော တေ သပ္ပုရိသဝိနယာ။ ယော တေ သပ္ပုရိသဝိနယာ၊ တော တေ အရိယဝိနယာ။ အရိယော တိ ဝါ, သပ္ပုရိသော တိ ဝါ, အရိယဓမ္မော တိ ဝါ, သပ္ပုရိသဓမ္မော တိ ဝါ, အရိယဝိနယော တိ ဝါ, သပ္ပုရိသဝိနယော တိ ဝါ ဧသေသေ ဧကေ ကေဠေ သမေ သမဘာဂေ တဇ္ဇာတေ တညော ဝါတိ ၂။

ရူပံ အတ္တာတော သမနုပဿတီတိ ဣမေကစ္စော ရူပံ အတ္တာတော သမနု-ပဿတိ၊ "ယံ ရူပံ၊ သော အဟံ။ ယော အဟံ၊ တံ ရူပ"န္တိ ရူပဉ္စ အတ္တာနဉ္စ အဒ္ဓယံ သမနုပဿတိ။ သေယျထာပိ တေလပဒီပဿ စျာယတော "ယာ အစ္စိ၊ သော ဝဏ္ဏော။ ယော ဝဏ္ဏော၊ သာ အစ္စီ"တိ အစ္စိဉ္စ ဝဏ္ဏဉ္စ အဒ္ဓယံ သမနုပဿတိ၊ ဧဝမေဝ ဣမေကစ္စော ရူပံ အတ္တာတော။ ပ ။ သမနုပဿတီတိ? ဧဝံ ရူပံ "အတ္တာ"တိ ဒိဋ္ဌိပဿနာယ ပဿတိ။ **ရူပဝန္တံ ဝါ အတ္တာနန္တိ** အရူပံ "အတ္တာ"တိ ဂဟေတ္ဝာ ဆာယာဝန္တံ ရုက္ခံ ဝိယ တံ ရူပဝန္တံ "အတ္တာ"တိ သမနုပဿတိ။ **အတ္တနိ ဝါ ရူပန္တိ** အရူပမေဝ "အတ္တာ"တိ ဂဟေတ္ဝာ ပုပ္ဖသ္မိံ ဂန္ဓံ ဝိယ အတ္တနိ ရူပံ သမနုပဿတိ။ **ရူပသ္မိံ ဝါ အတ္တာနန္တိ** အရူပမေဝ "အတ္တာ"တိ ဂဟေတ္ဝာ ကရဏ္ဍကေ မဏိံ ဝိယ တံ အတ္တာနံ ရူပသ္မိံ သမနု-ပဿတိ။ **ဧဝဒန်ဝဒီသုပိ** ဧသေဝ နယော။

၁-မ-၌ ၁-၂၃၊ သုတ္တနိပါတ-၌ ၁-၇၊ ပဋိသံ-၌ ၂-၅ ၂-ပိဋ္ဌဒီသုပိ ပဿိတဗ္ဗံ။
၂-အဘိ-၌ ၁-၃၈၇၊ပဋိသံ-၌ ၂-၅၄-ပိဋ္ဌေသုပိ ပဿိတဗ္ဗံ။　　၃-ခု ၉-၁၃၇-ပိဋ္ဌေ။

တတ္ထ "ရူပံ အတ္တာတော သမနုပဿတီ"တိ သုဒ္ဓရူပံယေဝ "အတ္တာ"တိ ကထိတံ။ "ရူပဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ၊ အတ္တနိ ဝါ ရူပံ၊ ရူပသ္မိံ ဝါ အတ္တာနံ။ ဝေဒနံ အတ္တတော။ သညံ။ သင်္ခါရေ။ ဝိညာဏံ အတ္တတော သမနုပဿတီ"တိ ဣမေသု သတ္တသု ဌာနေသု အရူပံ "အတ္တာ"တိ ကထိတံ၊ "ဝေဒနာဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ၊ အတ္တနိ ဝါ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာယ ဝါ အတ္တာန"န္တိ ဧဝံ စတ္တာရော ခန္ဓေသု တိဏ္ဏံ တိဏ္ဏံ ဝသေန ဒွါဒသသု ဌာနေသု ရူပါရူပမိဿကော အတ္တာ ကထိတော။ တတ္ထ ရူပံ အတ္တတော သမနုပဿတိ။ ဝေဒနံ။ သညံ။ သင်္ခါရေ။ ဝိညာဏံ အတ္တတော သမနုပဿတီတိ ပဉ္စသု ဌာနေသု ဥဿဒဒိဋ္ဌိ ကထိတာ။ အဝသေသေသု သဿတဒိဋ္ဌိ။ ဧဝမေတ္ထ ပန္နရသ ဘဝဒိဋ္ဌိယော ပဉ္စ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိယော ဟောန္တိ။ တာ သဗ္ဗာပိ မဂ္ဂါဝရဏာ၊ နု သဂ္ဂါဝရဏာ၊ ပဌမမဂ္ဂဝဇ္ဈာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

အာရညိကောတိ အရညေ နိဝါသံ။ **ပဝနေ**တိ မဟန္တေ ဂမ္ဘီရဝနေ။ **စရမာနော**တိ တဟိံ တဟိံ ဝိစရမာနော။ **ဝိဿဇ္ဇော ဂစ္ဆတီ**တိ နိဗ္ဘယော နိရာသင်္ကော စရတိ။ **အနာပါထဂတော လုဒ္ဒဿာ**တိ မိဂလုဒ္ဒဿ ပရမ္မုခဂတော။ **အန္တမကာသိ မာရန္တိ** ကိလေသမာရံ ဝါ ဒေဝပုတ္တမာရံ ဝါ အန္တံ အကာသိ။ **အပဒံ ဝဓိတ္ဝာ**တိ ကိလေသပဒံ ဟန္ဒ္ဝာ နာသေတ္ဝာ။ **မာရစက္ခုံ အဒဿနံ ဂတော**တိ မာရဿ အဒဿနဝိသယံ ပတ္တော။ **အနာပါထဂတော**တိ မာရဿ ပရမ္မုခံ ပတ္တော။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ပါကဋမေဝ။

ဧဝံ ဘဂဝါ ဇုဒမွိ သုတ္တံ အရဟတ္တနိကူဋေနေဝ ဒေသေသိ၊ ဒေသနာပရိယောသာနေ စ ဝုတ္တသဒိသောယေဝ ဓမ္မာဘိသမယော အဟောသီတိ။

သဒ္ဓမ္မပ္ပဇ္ဇောတိကာယ စူဠနိဒ္ဒေသဋ္ဌကထာယ

မောဃရာဇမာဏဝသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၆-ပိင်္ဂိယမာဏဝသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၇၉။ သောဋ္ဌသမေ ပိင်္ဂိယသုတ္တနိဒ္ဒေသေ— **ဇိဏ္ဏောဟမသ္မိ အဗလော ဝိတဝဏ္ဏော**တိ သော ကိရ ဗြာဟ္မဏော ဇရာဘိဘူတော ဝိသဝဿသတိကော ဇာတိယာ၊ ဒုဗ္ဗလော စ "ဣဓ ပါဒံ ကရိဿာမီ"တိ အညတြဝ ကရောတိ၊ ဝိနဋ္ဌပုရိမဆဝိဝဏ္ဏော စ။ တေနာဟ "ဇိဏ္ဏောဟမသ္မိ အဗလော ဝိတဝဏ္ဏော"တိ။

မာ'ဟံ နသံ မေမုဟော အန္တရာ၀ါတိ မာဟံ တုယ္ဟံ ဓမ္မံ အသ္သုကတ္တာ အန္တရာ ဧ၀ အဝိဒ္ဒါ ဟုတ္ဝာ အနသိ'ံ။ **ဇာတိဇရာယ ဣဓ ဝိပ္ပဟာနဿ်** ဣဓေ၀ တ၀ ပါဒမူလေ ပါသာဏကေ စေတိယေ ၀ါ ဇာတိဇရာယ ဝိပ္ပဟာနံ နိဗ္ဗာနံ ဓမ္မရသံ အဟံ' ဝိဇညိ်၊ တံ မေ အာစိက္ခ။

အမလောတိ ဗလဝိရဟိတော။ **ဒုဗ္ဗလော**တိ ဒုဗ္ဗလဗလော။ **အပ္ပဗလော**တိ ပရိတ္တဗလော။ **အပ္ပဌာမော**တိ ပရိတ္တဝိရိယော။ **ဝိတ၀ဏ္ဏော**တိ ပရိ၀တ္တိတ-ဆဝိ၀ဏ္ဏော။ **ဝိဂတ၀ဏ္ဏော**တိ အပဂတဆဝိ၀ဏ္ဏော။ **ဝိဂန္ဆီတ၀ဏ္ဏော**တိ ဒူရီဘူတဆဝိ၀ဏ္ဏော။ **ယာ သာ ပုရိမာ သုဘာ ၀ဏ္ဏနိဘာ**တိ ယာ သာ သုဘာ သုန္ဒရာ ပုရိမကာလေ သတိ၊ သာ ၀ဏ္ဏနိဘာ ဧတရဟိ အန္တရဟိတာ ဝိဂတာ။ **အာဒီနဝေါ ပါတုဘူတော**တိ ဥပဒ္ဒ၀ေါ ပါတုရဟောသိ။ "ယာ သာ ပုရိမာ သုဘာ ၀ဏ္ဏနိဘာ"တိ ပါဠိံ ဌပေတ္ဝာ "ယာ သုဘာ အဿာ"တိ ဧကေ ၀ဏ္ဏယန္တိ။

အသုဒ္ဓါတိ ပဋိလာဒိဟိ အသုဒ္ဓါ။ **အဝိသုဒ္ဓါ**တိ တိမိရာဒိဟိ အဝိသုဒ္ဓါ။ **အပရိသုဒ္ဓါ**တိ သမန္တတော ဖောဋပဋိလာဒိဟိ ပရိယောနဒ္ဓတ္တာ အပရိသုဒ္ဓါ။ **အ၀ေါဒါတာ**တိ နပ္ပသန္နာ ပသန္နသဒိသာ။ **နော တထာ စက္ခုနော ရူပေ ပသာဒီ**တိ ယထာ ပေါရာဏစက္ခုနော ရူပါရုမ္မဏံ ပသာဒိ ဩလောကေဓိ၊ တထာ တေန ပကာရေန ဣဒါနိ နော ပသာဒိ။ **သော'ံ အသုဒ္ဓန္တိ**အာဒိသုဝိ ဧသေ၀ နယော။ **မာဟံ နသန္တိ** အဟံ မာ ဝိနသိ'ံ။

၉၀။ ဣဒါနိ ယသ္မာ ပိဂိယော ကာယေ သာပေက္ခတာယ "ဇိဏ္ဏောဟ-မသ္မီ"တိအာဒိမာဟ။ တေနသ ဘဂ၀ါ ကာယေ သိနေဟပ္ပဟာနတ္ထံ **"ဒိသ္ဝာန ရူပေသု ဝိဟညမာနေ"**တိ ဂါထမာဟ။ တတ္ထ **ရူပေသု**တိ ရူပဟေတု ရူပပစ္စယာ။ **ဝိဟညမာနေ**တိ ကမ္မကာရဏာဒိဟိ ဥပဟညမာနေ။ **ရူပိန်** **ရူပေသု**တိ စက္ခုရောဂါဒိဟိ စ ရူပဟေတုယော၀ ဇနာ ရူပိန်ဿ ဗာဓိယန္တိ။

ဟညန်္တိတိ ဃဋ္ဋိယန္တိ။ **ဝိဟညန်္တိ**တိ ဝိဟေသိယန္တိ။ **ဥပဝိဟညန်္တိ**တိ ဟတ္ထ-ပါဒစ္ဆေဒါဒိ' လဘန္တိ။ **ဥပဃာတိယန်္တိ**တိ မရဏံ လဘန္တိ။ **ကုပ္ပန်္တိ**တိ ပရိ၀တ္တန္တိ။ **ဗီဇယန်္တိ**တိ ဝိဃာတံ အာပဇ္ဇန္တိ။ **ဃဋ္ဋယန်္တိ**တိ ဃဋ္ဋနံ ပါပုဏန္တိ။ **ဗျာဓိတာ**တိ ဘိတာ။ **ဒေါမနဿိတာ**တိ စိတ္တဝိဃာတံ ပတ္တာ။ **၀ေမာနေ**တိ နဿမာနေ။

၁-နိဗ္ဗာနဓမ္မံ ယမဟံ (သုတ္တနိပါတဋ္ဌကထာယံ)

၉၁။ ဧဝံ ဘဂဝတာ ယာဝ အရဟတ္တံ၊ တာဝ ကထိတံ ပဋိပတ္တိံ သုတ္ဝာ ပိဂိယော ဇရာဒုဗ္ဗလတာယ ဝိသေသံ အနဓိဂန္ဆာ စ ပုန **"ဒိသာ စတသ္သော"**တိ ဣမာယ ဂါထာယ ဘဂဝန္တံ ထောမေန္တော ဒေသနံ ယာစတိ။

၉၂။ အထသ္သ ဘဂဝါ ပုနဝိ ယာဝ အရဟတ္တံ၊ တာဝ ပဋိပဒံ ဒသ္သေန္တော **"တဏ္ဟာဓိပန္ဧ"**တိ ဂါထမာဟ။

တဏ္ဟာဓိပန္ဧတိ တဏ္ဟာယ ဝိမုစ္ဆိတ္ဝာ ဋ္ဌတော။ **တဏ္ဟာနုဂေ**တိ တဏ္ဟာယ သဟ ဂစ္ဆန္တေ။ **တဏ္ဟာနုဂတေ**တိ တဏ္ဟာယ အနုဗန္ဓန္တေ။ **တဏ္ဟာနုသဋ္ဌေ**တိ တဏ္ဟာယ သဟ ဓာဝန္တေ့။ **တဏ္ဟာယ ပန္ဧ**တိ တဏ္ဟာယ နိမုဠ္ဂေ။ **ပဋိပန္ဧ**တိ တဏ္ဟာယ အဝတ္ထဋ္ဌေ။ **အဘိဘူတေ**တိ မဒ္ဒိတော။ **ပရိယာဒိန္ဧစိတ္တော**တိ ပရိယာဒိယိတ္ဝာ ဂဟိတကုသလစိတ္တော။

သန္တာပဇာတေတိ သန္တာတစိတ္တာသန္တာပေ။ **ဠိတိဇာတေ**တိ ရောဂုပ္ပန္ဧ။ **ဥပဒ္ဒဝဇာတေ**တိ အာဒိနဝဇာတော။ **ဥပသဂ္ဂဇာတေ**တိ ဥပ္ပန္နဒုက္ခဇာတော။

ဝိရဇံ ဝိတမလန္တိ ဏ္ဍေ **ဝိရဇ**န္တိ ဝိဂတရာဂါဒိရဇံ။ **ဝိတမလန္တိ** ဝိတရာဂါဒိ-မလံ။ ရာဂါဒယော ဟိ အဇ္ဈောတ္ထရဏ္ဍေန ရဇော နာမ၊ ဒူသဏ္ဍေန မလံ နာမ။ **ဓမ္မစက္ခု**န္တိ ကတ္ထစိ ပဌမမဂ္ဂဉ္ဉာဏံ၊ ကတ္ထစိ အာဒိနိ တီဏိ မဂ္ဂဉ္ဉာဏာနိ၊ ကတ္ထစိ စတုတ္ထမဂ္ဂဉ္ဉာဏမ္ပိ။ ဣဓ ပန ဇဋ္ဌိလသဟသ္သသ္သ စတုတ္ထမဂ္ဂဉ္ဉာဏံ။ ပိဂိယသ္သ တတိယမဂ္ဂဉ္ဉာဏမေဝ။ **ယံ ကိဉ္စိ သမုဒယဓမ္မံ၊ သဗ္ဗံ တံ နိရောဓဓမ္မ**န္တိ ဝိပသ္သနာ-ဝသေန ဧဝံ ပဝတ္တသ္သ ဓမ္မစက္ခုံ ဥဒပါဒိတိ အတ္ထော။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ပါကဋ-မေဝ။

ဧဝံ ဣဒမ္ပိ သုတ္တံ ဘဂဝါ အရဟတ္တနိကူဋေနေဝ ဒေသေသိ၊ ဒေသနာ-ပရိယောသာနေ စ ပိဂိယော အနာဂါမိဖလေ ပတိဋ္ဌာသိ။ သော ကိရ အန္တရန္တရာ စိန္တေသိ "ဧဝံ ဝိစိတြပဒ္ဒိဘာနံ နာမ ဒေသနံ နာ လဘတိ မယ္ပံ မာတုလော ဗာဝရိ သဝနာယာ"တိ။ တေန သိနေဟဝိက္ခေပေန အရဟတ္တံ ပါပုဏိတုံ နာသက္ခိ။ အန္တေဝါသိကာ ပနဿ သဟဿဇဋ္ဌိလာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိံသု။ သဗ္ဗေဝ ဣဒ္ဓိမယပတ္တစီဝရဓရာ ဟေဘိက္ခုနော အဟေသုန္တိ။

သဒ္ဓမ္မပ္ပဇ္ဇောတိကာယ စူဠနိဒ္ဒေသဋ္ဌကထာယ

ပိဂိယမာဏဝသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၇-ပါရာယနတ္ထုတိဂါထာနိဒ္ဒေသ၀ဏ္ဏနာ

၉၃။ ဇာတော ပရံ သဂ်ီတိကာရာ ဒေသနံ ထောမေန္တော **"ဇာဒမဝေါစ ဘဂဝါ"**တိအာဒိမာဟံသု။ တတ္ထ **ဇာဒမဝေါစာ**တိ ဇာဒံ ပါရာယနံ အဝေါစ။ **ပရိစာရကသောဠသာနန္တိ** ဗာ၀ရိဿ ပရိစာရိကေန ပိဂိ်ယေန သဟ သောဠသာနံ, ဗုဒ္ဓဿ ၀ါ ဘဂဝတော ပရိစာရိကာနံ သောဠသာနန္တိ ပရိစာရကသောဠသာနံ။ တေ ဧ၀ စ ဗြာဟ္မဏာ တတ္ထ သောဠသသု ဒိသာသု ပုရတော စ ပစ္ဆတော စ ၀ါမပဿတော စ ဒက္ခိဏပဿတော စ ဆ ဆ ယောဇနာ နိသိန္နာ ဥဇုကေန ဒွါဒသယောဇနိကာ အဟောသိ။ **အဇ္ဈိဒ္ဓေါ**တိ ယာစိတော။

၉၄-၉၇။ **အတ္ထမညာယာ**တိ ပါဠိအတ္ထမညာယ။ **ဓမ္မမညာယာ**တိ ပါဠိ-မညာယ။ **ပါရာယန**န္တိ ဧ၀ံ ဇာမသ္သ ဓမ္မပရိယာယသ္သ အဓိ၀စနံ အာရောပေတ္ဝာ တေသံ ဗြာဟ္မဏာနံ နာမာနိ ကိတ္တယန္တော **"အဇိတော။ပ။ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌမုပါ-ဂမု"**န္တိ အာဟံသု။ တတ္ထ **သမ္ပန္နစရဏာ**န္တိ နိဗ္ဗာနပဒဋ္ဌာနဘူတေန ပါတိမောက္ခသီလာဒိနာ သမ္ပန္နံ။ **ဇုသီ**န္တိ မဟေသိံ။

နိဒ္ဒေသေ **ဥပါဂမိ"သု**တိ သမီပံ ဂမိ"သု။ **ဥပသင်္ကမိ"သု**တိ အဝိဒူရဋ္ဌာနံ ဂမိ"သု။ **ပယိရုပါသိ"သု**တိ သမီပေ နိသီဒိ"သု။ **ပရိပုစ္ဆိ"သု**တိ ပရိပုစ္ဆံ အာဟရိ"သု။ **ပရိဂဏှိ"သု**တိ တုလယိ"သု။ "စောဒယိ"သု"တိ ကေစိ။

သီလာစာရနိဗ္ဗတ္တိတိ ဥတ္တမသီလာစာရနိဗ္ဗတ္တိ၊ မဂ္ဂေန နိပ္ပန္နသီလန္တိ အတ္ထော။

ဂန္ဓိရေတိ ဥတ္တာနဘာ၀ပဋိကွေပ၀စနံ။ **ဒုဒ္ဒသေ**တိ ဂမ္ဘီရတ္တာ ဒုဒ္ဒသေ၊ ဒုက္ခေန ဒဋ္ဌဗ္ဗေ, နာ သက္ကာ သုခေန ဒဋ္ဌုံ။ ဒုဒ္ဒသတ္တာ၀ **ဒုရနုဗောဓေ၊** ဒုက္ခေန အ၀ဗုဇ္ဈိတဗ္ဗေ, နာ သက္ကာ သုခေန အ၀ဗုဇ္ဈိတုံ။ **သန္တေ**တိ နိဗ္ဗုတေ။ **ပဏီတေ**တိ အတပ္ပကေ ။ ဇာဒံ ဒွယံ လောကုတ္တရမေ၀ သန္ဓာယ ၀ုတ္တံ။ **အတက္ကာ၀စရေ**တိ တက္ကေန နာ အ၀စရိတဗ္ဗေ နာ သြဂါဟိတဗ္ဗေ ဉာဏေနေ၀ အ၀စရိတဗ္ဗေ။ **နိပုဏေ**တိ သဏှေ။ **ပဏ္ဍိတ၀ေဒနီယေ**တိ သမ္မာ ပဋိပန္နေဟိ ပဏ္ဍိတေဟိ ၀ေဒိတဗ္ဗေ။

၉၈။ **တောသေသီ**တိ တုဋ္ဌိံ အာပါဒေသိ။ **၀ိတောသေသီ**တိ ၀ိ၀ေ တေသံ သောမနဿံ ဥပ္ပါဒေသိ။ **ပသာဒေသီ**တိ တေသံ စိတ္တပ္ပသာဒံ

၁-အဋ္ဌပတ္တေ (သီ၊ သျာ)၊ အတိတ္တိကရေ (ဋီ)

အကာသိ။ **အာရာဓေသီ**တိ အာရာဓယိ သိဒ္ဓိံ ပါပေသိ။ **အတ္တာမနေ အကာသီ**တိ သောမနဿံဝသေန သကမနေ အကာသိ။

၉၉။ တတော ပရံ **ဗြဟ္မစရိယမစရိံသူ**တိ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယံ အစရိံသု။

၁၀၁။ **တသ္မာ ပါရာယနန္တိ** တသ္မာ ပါရဘူတသ္မာ နိဗ္ဗာနသ္မာ အာယတနန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

ပါရာယနတ္ထုတိဂါထာနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ပါရာယနာနုဂီတိဂါထာနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၁၀၂။ **ပါရာယနမနုဂါယိဿန္တိ** အဿ အယံ သမ္ဗန္ဓော—ဘဂဝတာ ဟိ ပါရာယနေ ဒေသိတေ သောဠသသဟဿေဇဋိလာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိံသု၊ အဝသေသာနဉ္စ စုဒ္ဒသကောဋိသင်္ခါတာနံ ဒေဝမနုဿာနံ ဓမ္မာဘိသမယော အဟောသိ။ ဝုတ္တဉ္ဉေတံ ပေါရာဏေဟိ—

“တတော ပါသာဏကေ ရမ္မေ၊ ပါရာယနသမာဂမေ။
အမတံ ပါပယီ ဗုဒ္ဓေါ၊ စုဒ္ဒသ ပါဏကောဋိယော”တိ[1]။

နိဋ္ဌိတာယ ပန ဓမ္မဒေသနာယ တတော တတော အာဂတာ မနုဿာ ဘဂဝတော အာနုဘာဝေန အတ္တနော အတ္တနော ဂါမနိဂမာဒီသ္ဝေဝ ပါတုရဟေသုံ။ ဘဂဝါပိ သာဝတ္ထိမေဝ အဂမာသိ ပရိစာရိကသောဠသာဒိဟိ အနေကေဟိ ဘိက္ခုသဟဿေဟိ ပရိဝုတော။ တတ္ထ ပိဏ္ဍိယော ဘဂဝန္တံ ဝန္ဒိတ္ဝာ အာဟ “ဂစ္ဆာမဟံ ဘန္တေ ဗာဝရိဿ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒံ အာရောစေတုံ၊ ပဋိသုတံ ဟိ တသ္မေဝ မယာ”တိ။ အထ ဘဂဝတာ အနုညာတော ဉာဏဂမနေနေဝ ဂေါဓာဝရိတီရံ ဂန္ဒွာ ပါဒဂမနေန အဿမာဘိမုခေါ အဂမာသိ။ တမေနံ ဗာဝရိ ဗြာဟ္မဏော မဂ္ဂံ သြလောကေန္တော နိသိန္နော ဒိုရတော၀ တံ ခါရိဇဋာဒိဝိရဟိတံ ဘိက္ခုဝေသေနာဂစ္ဆန္တံ ဒိသ္ဝာ “ဗုဒ္ဓေါ လောကေ ဥပ္ပန္နော”တိ နိဋ္ဌမဂမာသိ။ သမ္ဗတ္တစ္ဆာဝိ နံ ပုစ္ဆိ “ကိံ ပိင်္ဂိယ ဗုဒ္ဓေါ လောကေ ဥပ္ပန္နော”တိ။ အာမ ဗြာဟ္မဏ ဥပ္ပန္နော၊ ပါသာဏကေ စေတိယေ နိသိန္နော အမှာကံ ဓမ္မံ ဒေသေသိ၊ တမဟံ တုယ္ဟံ ဒေသေဿာမီတိ။ တတော ဗာဝရိ

၁-သုတ္တနိပါတ-၄ ၂-၃၂၀-ဝိတ္ထေ။

မဟတာ သက္ကာရေန သပရိသော တံ ပူဇေတ္ဝာ အာသနံ ပညာပေသိ။ တတ္ထ နိသိဒိတ္ဝာ ပိဂိယော **"ပါရာယနမနုဂါယိဿ"**န္တိအာဒိမာဟ။

တတ္ထ **အနုဂါယိဿန္တိ** ဘဂ၀တော ဂိတံ အနုဂါယိဿံ။ **ယထာ'ဒ္ဒက္ခိတိ** ယထာ သာမံ သစ္ဆာဘိသမ္ဗောဓေန အသာဓာရဏဉာဏေန စ အဒ္ဒက္ခိ။ **နိက္ကာမောတိ** ပဟိနကာမော။ "နိက္ကမော"တိပိ ပါဠိဒ္ဝေ၊ ဝိရိယ၀ါတိ အတ္ထော။ နိက္ခန္တော ၀ါ အကုသလပက္ခာ။ **နိဗ္ဗနော**တိ ကိလေသ၀န-ဝိရဟိတော၊ တဏှာဝိရဟိတော ဧ၀ ၀ါ။ **ကိဿ ဟေတု မုခာ ဘဏေ**တိ ယေဟိ ကိလေသေဟိ မုသာ ဘဏေယျ၊ ဧတေ တဿ ပဟီနာတိ ဒဿေတိ။ ဧတေန ဗြာဟ္မဏဿ သ၀နေ ဥဿာဟံ ဇနေတိ[1]။

အမလောတိ ကိလေသမလဝိရဟိတော။ **ဝိမလော**တိ ဝိဂတကိလေသ-မလော။ **နိမ္မလော**တိ ကိလေသမလသုဒ္ဓေါ။ **မလာပဂတော**တိ ကိလေသမလော ဒူရီဘူတော ဟုတ္ဝာ စရတိ။ **မလဝိပ္ပဟီနော**တိ ကိလေသမလပ္ပဟီနော။ **မလဝိမုတ္တော**တိ ကိလေသေဟိ ဝိမုတ္တော။ **သမ္မမလဝိတိ၀တ္တော**တိ ၀ါသနာ-ဒိသမ္ပဒကိလေသမလံ အတိက္ကန္တော။ **တေ ၀နာ**တိ ဧတေ ၀ုတ္တပ္ပကာရာ ကိလေသာ။

၁၀၃။ **၀ဏ္ဏ။ပသံဟိတန္တိ** ဂုဏူပသံဟိတံ။

၁၀၄။ **သန္တဋ္ဌေ**တိ ဗုဒ္ဓေါ ဟိ သစ္စေနေ၀ အဝိနေန နာမေန ယုတ္တော။ **ဗြဟ္မေ**တိ တံ ဗြာဟ္မဏံ အာလပတိ။

တတ္ထ **လောကော**တိ လုဇ္ဇနဋ္ဌေန လောကော။ **ဧကော လောကော ဘ၀လောကော**တိ တေဘူမကဝိပါကော။ သော ဟိ ဘ၀တိတိ ဘ၀ေါ၊ ဘ၀ေါ ဧ၀ လောကော ဘ၀လောကော။ **ဘ၀လောကော စ သမ္ဘ၀လောကော စာ**တိ တ္ထေ ကေကော ဒ္ဝေ ဒ္ဝေ ဟောတိ။ ဘ၀လောကော ဟိ သမုတ္တိဘ၀ဝိပတ္တိဘ၀၀သေန ဒုဝိဓော။ သမ္ဘ၀လောကောပိ သမုတ္တိသမ္ဘ၀-ဝိပတ္တိသမ္ဘ၀၀သေန ဒုဝိဓော။ တတ္ထ **သမုတ္တိဘ၀လောကော**တိ သုဂတိ-လောကော။ သော ဟိ ဇုဋ္ဌဖလတ္တာ သုန္ဒရော လောကောတိ သမုတ္တိ၊ ဘ၀တီတိ ဘ၀ေါ၊ သမုတ္တိ ဧ၀ ဘ၀ေါ သမုတ္တိဘ၀ေါ၊ သော ဧ၀ လောကော သမုတ္တိဘ၀လောကော။ **သမုတ္တိသမ္ဘ၀လောကော**တိ သုဂတူပဂံ ကမ္မံ။ တံ ဟိ

၁-သုတ္တနိပါတ-ဋ္ဌ ၂-၃၂၀-ပိဋ္ဌာဒီသုပိ ပဿိတဗ္ဗံ။

သမ္ဘဝတိ ဇေတ္ဆာ ဖလန္တိ သမ္ဘဝေါ၊ သမ္ပတ္တိယာ သမ္ဘဝေါ သမ္ပတ္တိသမ္ဘဝေါ၊ သမ္ပတ္တိသမ္ဘဝေါ ဇေ လောကော သမ္ပတ္တိသမ္ဘဝလောကောတိ။

ဝိပတ္တိဘဝလောကောတိ အပါယလောကော။ သော ဟိ အနိဋ္ဌဖလတ္တာ ဝိရူပေါ လောကောတိ ဝိပတ္တိ၊ ဘဝတိတိ ဘဝေါ၊ ဝိပတ္တိ ဇေ ဘဝေါ ဝိပတ္တိဘဝေါ၊ ဝိပတ္တိဘဝေါ ဇေ လောကော ဝိပတ္တိဘဝလောကော။ **ဝိပတ္တိသမ္ဘဝလောကော**တိ အပါယူပဂံ ကမ္မံ။ တံ ဟိ သမ္ဘဝတိ ဇေတ္ဆာ ဖလန္တိ သမ္ဘဝေါ၊ ဝိပတ္တိယာ သမ္ဘဝေါ ဝိပတ္တိသမ္ဘဝေါ၊ ဝိပတ္တိသမ္ဘဝေါ ဇေ လောကော ဝိပတ္တိသမ္ဘဝ-လောကောတိ။ **တိဿော ဝေဒနာ**တိ သုခါ ဝေဒနာ ဒုက္ခာ ဝေဒနာ အဒုက္ခမသုခါ ဝေဒနာ လောကိယာ ဇေ။ **အာဟာရော**တိ ပစ္စယာ။ ပစ္စယာ ဟိ အတ္တနော ဖလံ အာဟရန္တိတိ အာဟာရော။ ကဗဠီကာရာဟာရော ဖဿာ-ဟာရော မနောသဉ္စေတနာဟာရော ဝိညာဏာဟာရောတိ စတ္တာရော။ ဝတ္ထု-ဝသေန ကဗဠီကတ္တာဗ္ဘတ္တာ ကဗဠီကာရော၊ အဇ္ဈောဟရိတဗ္ဗတ္တာ အာဟာရော၊ သြဒနကုမ္မာသာဒိဝတ္ထုကာယ သြဇာယေတံ နာမံ။ သာ ဟိ သြဇဋ္ဌမကရူပါနိ အာဟရတိတိ အာဟာရော။ စက္ခုသမ္ဖဿဒိကော ဆဗ္ဗိဓော ဖဿော တိဿော ဝေဒနာ အာဟရတိတိ အာဟာရော။ မနသော သဉ္စေတနာ နသတ္တသာတိ မနောသဉ္စေတနာ ယထာ စိတ္တေကဂ္ဂတာ၊ မနသာ ဝါ သမ္ပယုတ္တာ သဉ္စေတနာ[1] မနောသဉ္စေတနာ ယထာ အာဇညရထော၊ တေဘူမက-ကုသလာကုသလစေတနာ။ သာ ဟိ တယော ဘဝေ အာဟရတိတိ အာဟာရော။ ဝိညာဏန္တိ ကေနဝိသတိဘေဒံ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏံ။ တံ ဟိ ပဋိသန္ဓိနာမရူပံ အာဟရတိတိ အာဟာရော။

ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတိ ဥပါဒါနဂေါစရာ ခန္ဓာ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ မဇ္ဈေ ပဒလောပေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဥပါဒါနသမ္ပယုတ္တာ ဝါ ခန္ဓာ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ယထာ တိဏဂ္ဂိ, ထုသဂ္ဂိ။ ဥပါဒါနဝိယောဂေါ ခန္ဓာ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ယထာ ရာဇပုရိသော။ ဥပါဒါနပဗ္ဘဝေါ ဝါ ခန္ဓာ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ယထာ ပုပ္ဖရုက္ခော, ဖလရုက္ခော။ ဥပါဒါနာနိ ပန ကာမုပါဒါနံ ဒိဋ္ဌုပါဒါနံ သီလဗ္ဗတုပါဒါနံ အတ္တဝါဒုပါဒါနန္တိ စတ္တာရိ။ အတ္ထတော ပန ဘုသံ အာဒါနန္တိ ဥပါဒါနံ။ ရူပုပါဒါနက္ခန္ဓော ဝေဒနုပါဒါနက္ခန္ဓော သညုပါဒါနက္ခန္ဓော သင်္ခါ-ရုပါဒါနက္ခန္ဓော ဝိညာဏုပါဒါနက္ခန္ဓောတိ ပဒ္ဓ။ **ဆ အဇ္ဈတ္တိကာနိ အာယ-တနာနိ**တိ စက္ခာယတနံ သောတာယတနံ ဃာနာယတနံ ဇိဝှါယတနံ ကာယာယတနံ မနာယတနံ။ **သတ္တ ဝိညာဏဋ္ဌိတိယော** ဝုတ္တနယာ ဇေ။ တထာ

၁-စေတနာ (သီ၊ သျာ၊ ဂ္ဂ)

အဒ္ဓ လောကဓမ္မာ။ အဝိ စ—လာဘော အလာဘော ယသော အယသော နိန္ဒာ ပသံသာ သုခံ ဒုက္ခန္တိ ဣမေ အဒ္ဓ လောကပ္ပဝတ္တိယာ သတိ အနုပရိဝတ္တနဋ္ဌေန ဓမ္မကတ္တာ လောကဿ ဓမ္မာတိ လောကဓမ္မာ။ ဧတေဟိ မုတ္တော သတ္တော နာဓ နတ္ထိ၊ ဗုဒ္ဓါနမ္ပိ ဟောန္တိယေဝ။ ယထာဟ—

“အဋ္ဌမေ ဘိက္ခဝေ လောကဓမ္မာ လောကံ အနုပရိဝတ္တန္တိ၊ လောကော စ အဒ္ဓ လောကဓမ္မေ အနုပရိဝတ္တတိ။ ကတမေ အဋ္ဌ? လာဘော စ အလာဘော စ။ပ။ သုခဉ္စ ဒုက္ခဉ္စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ အဋ္ဌ လောကဓမ္မာ လောကံ အနုပရိဝတ္တန္တိ၊ လောကော စ ဣမေ အဋ္ဌ လောကဓမ္မေ အနုပရိဝတ္တတီ”တိ၂။

တတ္ထ **အနုပရိဝတ္တန္တီ**တိ အနုဗန္ဓန္တိ နပ္ပဇဟန္တိ၊ လောကတော န နိဝတ္တန္တီတိ အတ္ထော။ **လာဘော**တိ ပဗ္ဗဇိတဿ စိဝရာဒိ, ဂဟဋ္ဌဿ ဓနဓညာဒိလာဘော။ သောယေဝ အလဇ္ဇမာနော လာဘော အလာဘော နာမ လာဘော **အလာဘော**တိ ဝုစ္စတိ၊ နော စ အတ္ထာဘာဝပ္ပတ္တိတော ပရိညေယ္ယော သိယာ။ **ယသော**တိ ပရိဝါရော။ သောယေဝ အလဇ္ဇမာနော ယသော **အယသော**။ **နိန္ဒာ**တိ အဝဏ္ဏဘဏနံ။ **ပသံသာ**တိ ဝဏ္ဏဘဏနံ။ **သုခ**န္တိ ကာမာဝစရကာယိကစေတသိကံ။ **ဒုက္ခ**န္တိ ပုထုဇ္ဇနသောတာပန္နသကဒါဂါမိနံ ကာယိကစေတသိကံ၊ အနာဂါမိအရဟန္တာနံ ကာယိကမေဝ။ **သတ္တာဝါသာ**တိ သတ္တာနံ အာဝါသာ၊ ဝသနဋ္ဌာနာနီတိ အတ္ထော။ တာနိ ပန တထာ ပကာသိတာ ခန္ဓာဧဝ။ သတ္တာသု ဝိညာဏဋ္ဌိတီသု အသညသတ္တေန စ နေဝသညာနာသညာယတနေန စ သဒ္ဓိံ နဝ သတ္တာဝါသာ။ **ဒဿာယတနာနီ**တိ စက္ခာယတနံ ရူပါယတနံ သောတာယတနံ သဒ္ဒါယတနံ ဃာနာယတနံ ဇိဝှါယတနံ ကာယာယတနံ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနန္တိ ဧဝံ ဒသ။ **ဒွါဒသာယတနာနီ**တိ မနာယတနဓမ္မာယတနေဟိ သဒ္ဓိံ ဧဝံ ဒွါဒသ။ **အဋ္ဌာရသ ဓာတုယော**တိ စက္ခုဓာတု ရူပဓာတု စက္ခုဝိညာဏဓာတု။ပ။ မနောဓာတု ဓမ္မဓာတု မနောဝိညာဏဓာတူတိ ဧကေကသ္မိံ တီဏိ တီဏိ ကတ္ဝာ အဋ္ဌာရသ ဓာတုယော။

သဒ္ဓိသနာမောတိ တေသံ သဒ္ဓိသနာမော ကေဂဏဝဏ္ဏနာမော။ **သဒ္ဓိသဋ္ဌယော**တိ ကေဂဏဝဏ္ဏနာမေန အဝဋ္ဌိယနော။ **သဗ္ဗသဒ္ဓိသဋ္ဌယော**တိ အဝိတထကေဂဏဝဏ္ဏနာမေန အဝိပရီတေန အဝဋ္ဌိယနော။

၁-အနုပရမ....(သီ၊ ဋ္ဌ) ၂-အံ ၃-၇-ဝိဇ္ဇေ။

အာသိတောတိ ဥပသင်္ကမိတော။ **ဥပါသိတော**တိ ဥပဂန္ဆာ သေဝိတော။ **ပယိရုပါသိတော**တိ ဘတ္တိဝသေန အတိဝ သေဝိတော။

၁၀၅။ **ကုမ္မနက**န္တိ ပရိတ္တဝနံ။ **မဟုဖ္ဖလံ ကာနနမာဝသေယျာ**တိ အနေကဖလာဒိဝိကတိဘရိတကာနနံ အာဂမ္မ ဝသေယျ။ **အပ္ပဒဿေ**တိ ဗာဝရိပ္ပဘုတိကေ ပရိတ္တပညေ။ **မဟာဒဗိ**န္တိ အနောတတ္တာဒိံ မဟန္တံ ဥဒကရာသိံ။

အပ္ပဒဿာတိ မန္ဒဒဿိနော။ **ပရိတ္တဒဿာ**တိ အတိမန္ဒဒဿိနော။ **ထောကဒဿာ**တိ ပရိတ္တတောဝိ အတိပရိတ္တဒဿိနော။ **ဩမကဒဿာ**တိ ဟေဋ္ဌိမဒဿိနော။ **လာမကဒဿာ**တိ အပ္ပဓနဒဿိနော။ **ဆတုက္ကဒဿာ**တိ နု ဥတ္တာမဒဿိနော။ **အပ္ပမာဏဒဿိ**န္တိ ပမာဏံ အတိက္ကမိတ္ဝာ အပ္ပမာဏံ နိဗ္ဗာနဒဿိံ။ **အဂ္ဂဒဿိ**န္တိ "အဂ္ဂတော ဝေ ပသန္နာန"န္တိအာဒိနာ နယေန အဂ္ဂဓမ္မဒဿိံ။ **သဒ္ဒဒဿိ**န္တိ သမ္မုခ္ဘေါ ဒ္ဝိပဒသေဋ္ဌောတိ သေဋ္ဌဒဿိံ။ **ဝိသေဋ္ဌဒဿိ**န္တိအာဒိနိ စတ္တာရိ ဥပသဂ္ဂေန ဝဓိတာနိ။ **အသမ**န္တိ နု သမံ အသမံ သဗ္ဗညုံ။ **အသမသမ**န္တိ အသမေဟိ အတိတဗုဒ္ဓေဟိ သမံ အသမသမံ။ **အပ္ပဋိသမ**န္တိ အတ္တနော သဒိသဝိရဟိတံ။ **အပ္ပဋိဘာဂ**န္တိ အတ္တနော ပဋိဘဂ်ဝိရဟိတံ။ **အပ္ပဋိပုဂ္ဂလ**န္တိ ပဋိမလ္လပုဂ္ဂလဝိရဟိတံ။ **ဒေဝါတိဒေဝ**န္တိ ဝိသုဒ္ဓိဒေဝါနမ္ပိ အတိဒေဝံ။ အာဘိမင်္ဂလသမ္မတဋ္ဌေန **ဥသဘံ**။ အဆမ္ဘိတဋ္ဌေန **ပုရိသသီဟံ**။ နိဒ္ဒေါသဋ္ဌေန **ပုရိသနာဂံ**။ ဥတ္တမဋ္ဌေန **ပုရိသာဇညံ**။ အဋ္ဌပရိသပထဝိံ ဥပ္ပဋ္ဌေတ္ဝာ သဒေဝကေ လောကေ ကေနစိ ပစ္စတ္ထိကေန ပစ္စာမိတ္တေန အကမ္ပိယေ အစလဋ္ဌာနေ တိဋ္ဌနဋ္ဌေန **ပုရိသနိသဘံ**။ ဓမ္မဒေသနာဓုရဝဟနဋ္ဌေန **ပုရိသဓောရယှံ**။

မာနဲသကံ ဝါ သရန္တိ မနသာ စိန္တေတ္ဝာ ကတံ ပလ္လံ ဝါ နာမမေဝ ဝါ။ **အနောတတ္တံ ဝါ ဒဟ**န္တိ စန္ဒိမသူရိယာ ဒက္ခိဏေန ဝါ, ဥတ္တရေန ဝါ ဂန္ဆန္တာ ပဗ္ဗတန္တရေန တံ သြဘာသေန္တိ၊ ဥဇုံ ဂန္ဆန္တာ နု သြဘာသေန္တိ၊ တေနဝဿ "အနောတတ္တ"န္တိ သင်္ခါ ဥဒပါဒိ။ ဧဝရူပံ အနောတတ္တံ ဝါ ဒဟံ။ **အက္ခောဘံ အမိတောဒဓိ**န္တိ စာလေတုံ အသက္ကုဏေယျံ အပရိမိတံ ဥဒကဇလရာသိံ။ **ဧဝမေဝါ**တိ သြပမ္မသံသန္ဒနံ၊ ဗုဒ္ဓံ ဘဂဝန္တံ အက္ခောဘံ အာသဘံ ဌာနဋ္ဌာနေန စာလေတုံ အသက္ကုဏေယျံ။ **အမိတတေဇ**န္တိ အပရိမိတဉာဏတေဇံ။ **ပဘိန္နဉာဏ**န္တိ ဒသဗလဉာဏာဒိဝသေန ပဘေဒဂတဉာဏံ။ **ဝိဝဋ္ဋစက္ခု**န္တိ သမန္တစက္ခုံ။

၁-အံ ၁-၃၄၄၊ခု ၁-၂၅၅-ဖိဋ္ဌေသု။

ပညာပဘေဒကုသလန္တိ "ယာ ပညာ ပဇာနနာ ဝိစယော ပဝိစယော"တိ-အာဒိနာ[၁] နယေန ပညာယ ပဘေဒဇာနနေ ဆေကံ။ **အဓိဂတပဋိသမ္ဘိဒ**န္တိ ပဋိလဒ္ဓစတုပဋိသမ္ဘိဒံ။ **စတုဝေသာရဇ္ဇပ္ပတ္တ**န္တိ "သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသ္သ တေ ပဋိဇာန-တော ဣမေ ဓမ္မာ အနဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ"တိအာဒိနာ[၂] နယေန ဝုတ္တေသု စတူသု ဌာနေသု ဝိသာရဒဘာဝပ္ပတ္တံ။ **သဒ္ဓါဓိမုတ္တ**န္တိ ပရိသုဒ္ဓေ ဖလသမာပတ္တိစိတ္တေ အဓိမုတ္တံ၊ တတ္ထ ပဝိဋ္ဌံ။ **သေတပစ္ဆတ္တ**န္တိ ဝါသနာယ ဝိပ္ပဟီနတ္တာ ပရိသုဒ္ဓံ အာဝေနိကအတ္တဘာဝံ။ **အဒ္ဓယဘာဏိ**န္တိ ပရိစ္ဆိန္နဝစနတ္တာ ဒ္ဝိဝစနဝိရဟိတံ။ **တာဒိ**န္တိ တာဒိသံ၊ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌေသု အကမ္မနံ ဝါ။ တထာ ပဋိညာ အဿာတိ **တထာပဋိညော၊** တံ။ **အပရိဂ္ဂ**န္တိ န ခုဒ္ဓကံ။ **မဟန္တ**န္တိ တေဓာတုံ အတိက္ကမိတ္တာ မဟန္တပ္ပတ္တံ။

ဂမ္ဘီရန္တိ အညေသံ ဒုပ္ပဝေသံ။ **အပ္ပမေယ္ယ**န္တိ အတုလဋ္ဌေန အပ္ပမေယ္ယံ။ **ဒုပ္ပရိယောဂါဟ**န္တိ ပရိယောဂါဟိတုံ ဒုက္ခပ္ပဝေသံ။ **ပဟူတရတန**န္တိ သဒ္ဓါ-ဒိရတနေဟိ ပဟူတရတနံ။ **သာဂရသမ**န္တိ ရတနာကရတော သမုဒ္ဒသဒိသံ။ **ဆဋ္ဌိပေက္ခာယ သမန္နာဂတ**န္တိ "စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသွာ နေဝ သုမနော ဟောတိ န ဒုမ္မနော"တိ[၃] ဝုတ္တနယေန ဆဋ္ဌိပေက္ခာယ ပရိပုဏ္ဏံ။ **အတုလ**န္တိ တုလဝိရဟိတံ၊ တုလယိတုံ အသက္ကုဏေယ္ယံ။ **ဝိပုလ**န္တိ အတိမဟန္တံ။ **အပ္ပမေ-ယ္ယ**န္တိ ပမေတုံ အသက္ကုဏေယ္ယံ။ **တံ တာဒိသ**န္တိ တံ ဘဂဝန္တံ တာဒိဂုဏ-သမ္ပန္နံ။ **ပဝဒန္တာနံ မဂ္ဂဝါဒိန**န္တိ ပဝဒန္တာနံ ကထေန္တာနံ ဥတ္တမံ ကထယန္တံ ဝဒန္တံ အဓိဂစ္ဆန္တိ သမ္ဗန္ဓော။ **မေရုမိဝ နဂါန**န္တိ ပဗ္ဗတာနံ အန္တရေ သိနေရုံ ဝိယ။ **ဂရုဠမိဝ ဝိဇာန**န္တိ ပက္ခိဇာတာနံ အန္တရေ သုပဏ္ဏံ ဝိယ။ **သီဟမိဝ မိဂါန**န္တိ စတုပ္ပဒါနမန္တရေ သီဟံ ဝိယ။ **ဥဒမိဝ ဘဏ္ဍဝါန**န္တိ ဝိတ္ထိဏ္ဏအဏ္ဏဝါနံ အန္တရေ သမုဒ္ဒံ ဝိယ အဓိဂစ္ဆိ[၄]။ **ဇိနပဝရ**န္တိ ဗုဒ္ဓံ။

၁၀၆။ **ယေမေ ပုဗ္ဗေ**တိ ယေ ဣမေ ပုဗ္ဗေ။

၁-အဘိ ၁-၁၉၊ အဘိ ၂-၂၅၉-ဝိဇ္ဇေသုံ။　၂-မ ၁-၁၀၃၊ အံ ၁-၃၁၅-ဝိဇ္ဇေသု။　၃-အံ ၂-၂၄၇-ဝိဇ္ဇေ။

အာလောကံ ကရောတီတိ **ပဒီပကရော။ ဥဇ္ဇောတကရော**တိ ပတာပကရော။ **ပဇ္ဇောတကရော**တိ ဒိသာဝိဒိသာ ပတာပကရော။

ဘူရိပညာဏောတိ ပုထုလဉ္ဉော။ **ဉာဏပညာဏော**တိ ဉာဏေန ပါကဋော။ **ပညာဓဇော**တိ ဉဿိတဋ္ဌေန ပညာဝ ဓဇော အဿာတိ ပညာဓဇော၊ ဓဇော ရထဿ ပညာဏန္တိအာဒိသု[1] ဝိယ။ **ဝိဘူတဝိဟာရီ**တိ ပါကဋဝိဟာရော။

၁၀၈။ **သန္နိဋ္ဌကမကာလိက**န္တိ သာမံ ပဿိတဗ္ဗံ ဖလံ၊ နာ စ ကာလန္တရေ ပတ္တဗ္ဗဖလံ။ **အနီတိက**န္တိ ကိလေသာဒိဏ္ဍိတိဝိရဟိတံ။

သန္နိဋ္ဌန္တိ လောကုတ္တရမေဝ ယေန အဓိဂတော ဟောတိ၊ တေန ပရသန္ဓါယ ဂန္ထဗ္ဗတံ ဟိတ္ဝာ ပစ္ဆဝေက္ခဏဉ္ဏေန[2] သယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗောတိ သန္နိဋ္ဌကော၊ တံ သန္နိဋ္ဌကံ။ အတ္တနော ဖလံ ဒါနံ သန္ဓာယ နာသ ကာလောတိ အကာလော၊ အကာလောယေဝ အကာလိကော။ ယော ဣဏ္ဍေ အရိယမဂ္ဂဓမ္မော၊ သော အတ္တနော သမနန္တရမေဝ ဖလံ ဒေတီတိ အတ္ထော၊ တံ **အကာလိကံ**။ ဟိ ပသ ဒုမံ ဓမ္မန္တိ ဧဝံ ပဝတ္တံ ဟိပသ္သဝိဓိံ အရဟတီတိ ဟိပသ္သိကော၊ တံ **ဟိပသ္သိကံ**။ အာဒိတ္တံ စေလံ ဝါ သီသံ ဝါ အစ္ဆုပေက္ခိတ္ဝာပိ အတ္တနော စိတ္တေ ဥပနယံ အရဟတီတိ ဩပနေယျိကော၊ တံ **ဩပနေယျိကံ**။ သမ္ပေဟိပိ ဥဿဋ္ဌိတညာဏအာဒိဟိ "ဘာဝိတော မေ မဂ္ဂေါ၊ အဓိဂတံ ဖလံ၊ သစ္ဆိကတော နိရောဓော"တိ အတ္တနိ အတ္တနိ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ **ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗံ ဝိညူဟိ**။

၁၀၉။ အထ နံ ဗာဝရိ အာဟ **"ကိံ နု တမ္မာ"**တိ ဒွေ ဂါထာ။

မုဟုတ္တမိတိ ထောကမိ။ **ခဏမိ**တိ နာ ဗဟုကမိ။ **လယမိ**တိ မနမိ။ **ဝယမိ**တိ ကောဋ္ဌာသမိ။ **အဒ္ဓမိ**တိ ဒိဝသမိ။

၁၁၁-၁၁၃။ တတော ပိင်္ဂိယော ဘဂဝတော သန္တိကာ အဝိပ္ပဝါသမေဝ ဒိပေန္တော **"နာဟံ တမ္မာ"**တိအာဒိမာဟ။ **နာဟံ ယော မေ။ ပ။ ပဿာမိ နံ မနသာ စက္ခုနာဝါ**တိ တံ ဗုဒ္ဓံ မံသစက္ခုနာ ဝိယ မနသာ ပဿာမိ။ **နမဿမာနော ဝိဝသေမိ ရတ္တိန္တိ**အာ နမဿမာနောဝ ရတ္တိံ အတိနာမေမိ။

၁-ခု ၆-၃၂၇၊ ခု ဂ-၂၁၃-ဖိဒ္ဓေသု။

၂-ပစ္စက္ခဉ္ဏေန (က) ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၂၀၉-ဖိဒ္ဓေပိ ပဿိတဗ္ဗံ။

၁၁၄။ **တေန တေနေဝ နတော**တိ ယေန ယေန ဒိသာဘာဂေန ဗုဒ္ဓေါ၊ တေန တေနေဝါဟမ္ပိ နတော၊ တန္နိန္နော တပ္ပေါဏော်တိ[1] ဒသေတိ။

၁၁၅။ **ဒုမ္မလဏာမကဿာ**တိ အပ္ပဏာမကဿ။ အထ ဝါ ဒုမ္မလဿ ဒုဏ္ဍာမကဿ စ၊ ဗလဝိရိယဟီနဿာပိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **တေနေဝ ကာယော နု ပလေတီ**တိ တေနေဝ ဒုမ္မလဏ္ဍာမကတ္တေန ကာယော နု ဂစ္ဆတိ၊ ယေန ဗုဒ္ဓေါ၊ နု တေန ဂစ္ဆတိ။ "နု ပရေတိ"တိပိ ပါဌော၊ သော ဧဝတ္ထော။ **တတ္ထာ**တိ ဗုဒ္ဓဿ သန္တိကေ။ **သက်ပ္ပယန္တာဃာ**တိ သက်ပ္ပဂမနေန။ **တေန ယုတ္တော**တိ ယေန ဗုဒ္ဓေါ၊ တေန ယုတ္တော ပယုတ္တော အနုယုတ္တောတိ ဒသေတိ။

ယေန ဗုဒ္ဓေါတိ ယေန ဒိသာဘာဂေန ဗုဒ္ဓေါ ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗော၊ တေန ဒိသာဘာဂေန နု ပလေတိ။ အထ ဝါ ဘုမ္မတ္ထေ ကရဏဝစနံ။ ယတ္ထ ဗုဒ္ဓေါ၊ တတ္ထ နု ပလေတိ နု ဂစ္ဆတိ။ **နု ဝဇတိ**တိ ပုရတော နု ယာတိ။ **နု ဂစ္ဆတိ**တိ နိဝတ္တတိ။ **နာတိက္ကမတိ**တိ နု ဥပသင်္ကမတိ။

၁၁၆။ **ပင်္ကေ သယာနော**တိ ကာမကဒ္ဒမေ သယမာနော။ **ဒိပါ ဒိပံ ဥပလ္လဝိန်**္တ သတ္ထာရာဒိတော သတ္ထာရာဒိံ အဓိဂစ္ဆိံ။ **အထဒ္ဒသာသိံ သမ္ဗုဒ္ဓန်**္တ သောဟံ ဧဝံ ဒုဒ္ဒိဋ္ဌိံ ဂဟေတ္ဝာ အန္ဓာဟိတ္လာန္တော အထ ပါသာဏကစေတိယေ ဗုဒ္ဓမဒ္ဒက္ခိံ။

တတ္ထ **သေမာနော**တိ နိသဇ္ဇမာနော။ **သယမာနော**တိ သေယျံ ကပ္ပယမာနော။ **အာဝသမာနော**တိ ဝသမာနော။ **ပရိဝသမာနော**တိ နိစ္စံ ဝသမာနော။

ပလ္လဝိန်္တ ဥဂ္ဂမိံ။ **ဥပလ္လဝိန်**္တ ဥတ္တရိံ၊ **သမ္ပလ္လဝိန်**္တ ဥပသင်္ကန ပဒံ ဝတ္ထိတံ။ **အဒ္ဒသန်**္တ နိဒ္ဒေသဿ ဥဒ္ဒေသပဒံ။ **အဒ္ဒသန်**္တ ပဿိံ။ **အဒ္ဒက္ခိန်**္တ သြလောကေသိံ။ **အပဿိန်**္တ သေိံ။ **ပဋိဝိဇ္ဈိန်**္တ ဝိနိဝိဇ္ဈိံ။

၁၁၇။ ဇုမိဿဲာ ဂါထာယ အဝသာနေ ပီဂိယဿ စ ဗာဝရိဿ စ ဇုဇ္ဈိယ-ပရိပါကံ ဝိဒိတ္ဝာ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဋ္ဌတောယေဝ သုဝဏ္ဏောဘာသံ မုဉ္စိ။ ပိင်္ဂိယော ဗာဝရိဿ ဗုဒ္ဓဂဏော ဝဏ္ဏယန္တော နိသိန္နော ဧဝ တံ သြဘာသံ ဒိသွာ "ကိံ ဇုဒ" န္တိ သြလောကေန္တော ဘဂဝန္တံ အတ္တနော ပုရတော ဋ္ဌိတံ ဝိယ ဒိသွာ ဗာဝရိဗြာဟ္မဏဿ "ဗုဒ္ဓေါ အာဂတော"တိ အာရောစေသိ။ ဗြာဟ္မဏော

၁-တပ္ပေါဏော တပ္ပဋ္ဌာရောတိ (သျာ)

ဥဒ္ဒေဝေယာသနာ အန္တလိ် ပဂ္ဂဟေတွာ အဋ္ဌာသိ။ ဘဂဝါပိ သြဘာသံ ဖရိတွာ ဗြာဟ္မဏသ္သ အတ္ထာနံ ဒသ္သေန္တော ဥဘိန္နမ္ပိ သပ္ပါယံ ဝိဒိတွာ ပိ်ဂိယမေဝ အာလပမာနော “**ယထာ အဟ္ဂါ ဝက္ကလီ**”တိ ဣမံ ဂါထမဘာသိ။

တဿတ္ထော—**ယထာ ဝက္ကလိ**တ္ထေရော သဒ္ဓါမိမုတ္တော အဟောသိ၊ သဒ္ဓါဓုရေနေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ၊ ယထာ စ သောဋ္ဌသန္နံ ဧကော **ဘဒ္ဒြာဝုဓော** နာမ, ယထာ စ **အာဠဝိဂေါတမော** စ။ **ဧဝမေဝ တွမ္ပိ ပမုဉ္စဿု သဒ္ဓံ**၊ တတော သဒ္ဓါယ အဓိမုစ္စန္တော “သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနိစ္စာ”တိအာဒိနာ နယေန ဝိပဿနံ အာရဘိတ္ဝာ **မစ္စုဒေယျဿ ပါရံ** နိဗ္ဗာနံ ဂမိဿတိတိ အရဟတ္တနိကူဋေန ဒေသနံ နိဋ္ဌာပေသိ၊ ဒေသနာပရိယောသာနေ ပိ်ဂိယော အရဟတ္တေ, ဗာဝရိ အနာဂါမိဖလေ ပတိဋ္ဌဟိ၊ ဗာဝရိဗြာဟ္မဏသ္သ သိဿာ ပန ပဉ္စသတာ သောတာပန္နာ အဟောသုံ။

တတ္ထ **မုဉ္စဿူ**တိ မောစယသု။ **ပမုဉ္စဿူ**တိ မောစေဟိ။ **အဓိမုဉ္စဿူ**တိ တတ္ထ အဓိမောက္ခံ ကရဿု။ **သြကပ္ပေဟိ**တိ ဗဟုမာနံ ဥပ္ပါဒေဟိတိ။ **သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနိစ္စာ**တိ ဟုတ္ဝာ အဘာဝဋ္ဌေန။ **သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ ဒုက္ခာ**တိ ဒုက္ခမဋ္ဌေန။ **သဗ္ဗေ ဓမ္မာ အနတ္တာ**တိ အဝသဝတ္တနဋ္ဌေန။

၁၁၈။ ဣဒါနိ ပိ်ဂိယော အတ္တနော ပဿာဒံ နိဝေဒေန္တော “**သေ ဘိယ္ယော**တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ပဋိဘာနဝါ**တိ ပဋိဘာနပ္ပဋိသမ္ဘိဒါယ ဥပေတော။

ဘိယ္ယော ဘိယ္ယောတိ ဥပရူပရိ။

၁၁၉။ **အဓိဒေဝေ အဘိညာယာ**တိ အဓိဒေဝကရေ ဓမ္မေ ဉတ္ဝာ။ **ပရောပရာန်**အိ ဟိနပဏီတံ၊ အတ္တနော စ ပရဿ စ အဓိဒေဝတ္တကရံ သဗ္ဗဓမ္မဇာတံ အဝေဒိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **ကဒ္ဒိနံ ပဋိဇာနတ**န်အိ ကဒ္ဒိနံယေဝ သတံ “နိက္ကဒ္ဒမာ”တိ ပဋိဇာနန္တာနံ။

နိဒ္ဒေသေ **ပါရာယနိကပဉ္ဉာန**်အိ ပါရာယနိကဗြာဟ္မဏာနံ ပုဏ္ဏာနံ။ အဝသာနံ ကရောတိတိ **အန်အိကရော**။ ကောဋိ် ကရောတိတိ **ပရိယန်အိကရော**။ သိမံ မရိယာဒံ ကရောတိတိ **ပရိစ္ဆေဒကရော**။ နိဂမံ ကရောတိတိ **ပရိဝဋ္ဋုမကရော**။ **သဘိယပဉ္ဉာန**်အိ န ကေဝလံ ပါရာယနိကဗြာဟ္မဏာနံ ပဉ္ဉာနံ ဧဝ၊ အထ ခေါ သဘိယပရိဗ္ဗာဇကာဒိနမ္ပိ ပဉ္ဉာနံ အန်အိ ကရောတိတိ ဒဿေတုံ “**သဘိယ-ပဉ္ဉာန**”န်အိအာဒိမာဟ။

၁-မ ၁-၂၉၁၊ ခ ၁-၅၃၊ ခ ၂-၃၁၇၊ ခ ၉-၃၆၊ အဘိ ၄-၃၀၅-ဝိဇ္ဇာဒီသု။

၁၂၀။ **အသံဟီရန္တိ** ရာဂါဒိဟိ အသံဟာရိယံ။ **အသက်ံပွန်** အသံကုပ်ံ အဝိပရိဏာမဓမ်ံ။ ဒ္ဝိဟိပိ ပဒေဟိ နိဗ္ဗာနံ ဘဏတိ။ **အဒ္ဓါ ဂမိဿာမိ**တိ ဧကံ-သေနေ၀ တံ အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာနဓာတုံ ဂမိဿာမိ။ **နု မေတ္ထ ကင်္ခါ**တိ နတ္ထိ မေ ဇ္ဈေ နိဗ္ဗာနေ ကင်္ခါ။ **ဧ၀ံ မံ ဓာရေဟိ အဓိမုတ္တစိတ္တန်** ပိဂိ်ယော "ဧ၀မေ၀ တ္ဝမ်ိ ပမုဇ္ဈဿု သဒ္ဓ"န်ိ ဇုမိနာ ဘဂဝတော သြ၀ါဒေန အတ္တံနိ သဒ္ဓံ ဥပ္ပါ-ဒေတွာ သဒ္ဓါဓုရေနေ၀ စ ၀ိမုဇ္ဈိတွာ တံ သဒ္ဓါဓိမုတ္တိံ ပကာသေန္တော ဘဂဝန်ံ အာဟ "ဧ၀ံ မံ ဓာရေဟိ အဓိမုတ္တစိတ္တ"န်ိ။ အယဉ္စေတ္ထ အဓိပ္ပါယော "ယထာ မံ တ္ဝံ အ၀စ၊ ဧ၀မေ၀ မံ အဓိမုတ္တစိတ္တံ ဓာရေဟီ"တိ။

နံ သံဟရိယတီတိ ဂဟေတွာ သံဟရိတုံ နု သက္ကာ။ **နိယျာဂ၀စန**န်ိ ယုတ္တ၀စနံ။ **အ၀တ္ထာပန၀စန**န်ိ သန္နိဋ္ဌာန၀စနံ။ ဇုမသ်ိံ ပါရာယန၀ဂ္ဂေ ယံ အန္တရန္တရာ နု ၀ုတ္တံ၊ တံ ဟေဋ္ဌာ ၀ုတ္တနယေန ဂဟေတဗ္ဗံ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ပါကဋမေ၀။

သဒ္ဓမ္မပ္ပဇ္ဇောတိကာယ စူဠနိဒ္ဒေသဋ္ဌကထာယ

ပါရာယနာနုဂိတိဂါထာနိဒ္ဒေသ၀ဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပါရာယန၀ဂ္ဂ၀ဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၉-ခဏ္ဍိသာဏသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

ပဌမဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၎တော ပရံ ခဏ္ဍိသာဏသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာယ သြကာသော အနုပ္ပတ္တော။ တတ္ထ "သမ္ဗေသု ဘူတေသု နိဓာယ ဒဏ္ဍ"န္တိ ၎တော ပရံ အတိရေက-ပဒမတ္တမေဝ ဝဏ္ဏယိဿာမ။ တတ္ထ **သမ္ဗေသူ**တိ အနဝသေသေသု။ **ဘူတေသူ**တိ သတ္တေသု။ ဣဏ္ဍ ဘူတေသူတိ ကိန္တုဝိ ဘူတသဒ္ဒေါ "ဘူတသ္မိံ ပါစိတ္တိယ"န္တိ ဧဝမာဒီသု[၁] ဝိဇ္ဇမာနေ၊ "ဘူတမိဒံ သာရိပုတ္တ သမနုပဿသီ"တိ ဧဝမာဒီသု[၂] ခန္ဓပဉ္စကေ၊ "စတ္တာရော ခေါ ဘိက္ခု မဟာဘူတာ ဟေတူ"တိ ဧဝမာဒီသု[၃] စတုဗ္ဗိဓေ ပထဝီဓာတ္ဝာဒိရူပေ၊ "ယော စ ကာလဃသော ဘူတော"တိ ဧဝမာဒီသု[၄] ဒီဏာဿဝေ၊ "သဗ္ဗဝ နိက္ခိပိဿန္တိ၊ ဘူတာ လောကေ သမုဿယ"န္တိ ဧဝမာဒီသု[၅] သဗ္ဗသတ္တေ၊ "ဘူတဂါမပါတဗျတာယာ"တိ ဧဝမာဒီသု[၆] ရုက္ခာဒိကေ၊ "ဘူတံ ဘူတတော ပဇာနာတိ"တိ ဧဝမာဒီသု[၇] စာတုမဟာရာဇိကာနံ ဟေဋ္ဌာ သတ္တနိကာယံ ဥပါဒါယ ဝတ္တတိ။ ၎ဓ ပန အဓိပ္ပေတတော ပထဝီပဗ္ဗတာဒိသု ဇာတာ သတ္တာ ဘူတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တေသု ဘူတေသု။ **နိဓာယာ**တိ နိက္ခိပိတ္ဝာ။

ဒဏ္ဍန္တိ ကာယဝစီမနောဒဏ္ဍံ၊ ကာယဒုစ္စရိတာဒိနမေတံ အဓိဝစနံ။ ကာယဒုစ္စရိတံ ဟိ ဒဏ္ဍယတီတိ ဒဏ္ဍော၊ ဗာဓေတိ အနယဗျသနံ ပါပေတီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဧဝံ ဝစီဒုစ္စရိတဉ္စ မနောဒုစ္စရိတဉ္စ။ ပဟရဏဒဏ္ဍော ဧဝ ဝါ ဒဏ္ဍော၊ တံ နိဓာယာတိပိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **အဓိဟေဋ္ဌယ**န္တိ အဓိဟေဋ္ဌယန္တော။ **အညတရမ္ပီ**တိ ယံ ကိဉ္စိ ဧကမ္ပိ။ **တေသမ္ပီ**တိ တေသံ သဗ္ဗဘူတာနံ။ **နိပုတ္တမိစ္ဆေယျာ**တိ အတြဇော ခေတ္တဇော ဒိန္နကော အန္တေဝါသိကောတိ ဣမေသု စတူသု ပုတ္တေသု ယံ ကိဉ္စိ ပုတ္တံ နဂ္ဂိစ္ဆေယျ။ **ကုတော သဟာယ**န္တိ သဟာယံ ပန ဣစ္ဆေယျာတိ ကုတော ဧဝ တေံ။

ဧကောတိ ပဗ္ဗဇ္ဇာသင်္ခါတေန ဧကော၊ အဒုတိယဋ္ဌေန ဧကော၊ တဏှာ-ပဟာနဋ္ဌေန ဧကော၊ ကေန္တိဝဂတကိလေသောတိ ဧကော၊ ဧကော ပစ္ဆေက-သမ္မောဓိ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ ဧကော။ သမဏသဟဿသ္သပိ ဟိ မဇ္ဈေ ဝတ္တမာနော ဂိဟိသညောဇနသ္သ ဆိန္နတ္တာ ဧကော၊ ဧဝံ **ပဗ္ဗဇ္ဇာသင်္ခါတေန**

၁-ဒိ ၂-၃၇-ဒိဋ္ဌေ။ ၂-မ ၁-၃၂၆-ဒိဋ္ဌေ။ ၃-မ ၃-၆၇-ဒိဋ္ဌေ။ ၄-ခ ၅-၆၈-ဒိဋ္ဌေ။
၅-ဒိ ၂-၁၂၉-ဒိဋ္ဌေ။ ၆-ဒိ ၂-၅၂-ဒိဋ္ဌေ။ ၇-မ ၁-၂-ဒိဋ္ဌေ။

ဇကော။ ဇကော တိဋ္ဌတိ၊ ဇကော ဂစ္ဆတိ၊ ဇကော နိသီဒတိ၊ ဇကော သေယ္ယံ
ကပ္ပေတိ၊ ဇကော ဇုရိယတိ ဝတ္တတိတိ ဇကော။ ဧဝံ **အဒုတိယဇ္ဈေန** ဇကော။

"တဏှာဒုတိယော ပုရိသော၊ ဒီဃမဒ္ဓါန သံသရံ။
ဇုတ္ထဘာဝညထာဘာဝံ၊ သံသာရံ နာတိဝတ္တတိ။
ဧဝမာဒီနဝံ ဉတ္ဝာ၊ တဏှံ ဒုက္ခသ သမ္ဘဝံ။
ဝိတတဏှော အနာဒါနော၊ သတော ဘိက္ခု ပရိဗ္ဗဇေ"တိ[1]—

ဧဝံ **တဏှာပဟာနဇ္ဈေန** ဇကော။ သဗ္ဗကိလေသသ ပဟီနာ ဥစ္ဆိန္နမူလာ
တာလာဝတ္ထုကတာ အနဘာဝံကတာ အာယတိံ အနုပ္ပါဒဓမ္မာတိ ဧဝံ
ကေန္တ္ဝိဂတကိလေသောတိ ဇကော။ အနာစရိယကော ဟုတ္ဝာ သယမ္ဘူ
သာမညေဝ ပစ္စေကသမ္ဗောဓိံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ ဧဝံ **ဇကော ပစ္စေကသမ္ဗောဓိံ
အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ**တိ ဇကော။

စရေတိ ယာ ဇုမာ အဒ္ဓ စရိယာယော။ သေယ္ယထိဒံ? ယာ ပဏိဓိသမ္ပန္နာနံ
စတူသု ဇုရိယာပထေသု ဇုရိယာပထစရိယာ၊ ဇုန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒ္ဝါရာနံ
အဇ္ဈတ္တိကာယတနေသု အာယတနစရိယာ၊ အပ္ပမာဒဝိဟာရိနံ စတူသု သတိ-
ပဋ္ဌာနေသု သတိစရိယာ၊ အဓိစိတ္တမနုယုတ္တာနံ စတူသု ဈာနေသု သမာဓိ-
စရိယာ၊ ဗုဒ္ဓိသမ္ပန္နာနံ စတူသု အရိယသစ္စေသု ဉာဏစရိယာ၊ သမ္မာ ပဋိပန္နာနံ
စတူသု အရိယမဂ္ဂေသု မဂ္ဂစရိယာ၊ အဓိဂတဖလာနံ စတူသု သာမညဖလေသု
ပဋိပတ္တိစရိယာ[2]၊ တိဏ္ဏံ ဗုဒ္ဓါနံ သဗ္ဗသတ္တေသု လောကတ္ထစရိယာ၊ တတ္ထ ပဒေသ-
တော ပစ္စေကဗုဒ္ဓသာဝကာနန္တိ။ ယထာဟ "စရိယာတိ အဒ္ဓ စရိယာယော
ယာ ဇုရိယာပထစရိယာ"တိ? ဝိတ္ထာရော။ တာဟိ စရိယာဟိ သမန္နာဂတော
ဘဝေယျာတိ အတ္ထော။ အထ ဝါ ယာ ဇုမာ "အဓိမုစ္စန္တော သဒ္ဓါယ စရတိ၊
ပဂ္ဂဏှန္တော ဝီရိယေန စရတိ၊ ဥပဋ္ဌဟန္တော သတိယာ စရတိ၊ အဝိက္ခိတ္တော
သမာဓိနာ စရတိ၊ ပဇာနန္တော ပညာယ စရတိ၊ ဝိဇာနန္တော ဝိညာဏေန စရတိ၊
ဧဝံ ပဋိပန္နသ ကုသလာ ဓမ္မာ အာယာပေန္တိတိ အာယတနစရိယာယ စရတိ၊
ဧဝံ ပဋိပန္နော ဝိသေသမဓိဂစ္ဆတီတိ ဝိသေသစရိယာယ စရတိ"တိ[3] ဧဝံ အပရာပိ
အဒ္ဓ စရိယာ ဝုတ္တာ။ တာဟိ သမန္နာဂတော ဘဝေယျာတိ အတ္ထော။
ခဂ္ဂဝိသာဏကပ္ပေါတိ ခဂ္ဂဝိသာဏော နာမ ခဂ္ဂမိဂသိင်္ဂံ[4]။

၁-ခု ၁-၂၀၁-၂၆ဂ၊ ခု ၇-၃၆၂၊ ခု ဂ-၂၁၁-ပိဋ္ဌေသု။ ၂-ပတ္တိစရိယာ (သီ၊သျာ)
၃-ခု ဂ-၂၃၂၊ ခု ၉-၂၁၅၊ ခု ၉-၂၁၆၊ ၄၀၁-ပိဋ္ဌေသု။ ၄-ခု ဂ-၂၃၁၊ ခု ၉-၂၁၆၊ ၄၀၁-ပိဋ္ဌေသု။
၅-သုတ္တနိပါတ-၄ ၁-၅၇-ပိဋ္ဌာဒီသုပိ ပဿိတဗ္ဗံ။

ကပ္ပ-သဒ္ဒေါ ပနာယံ အဘိသဒ္ဒဟနဝေါဟာရကာလပညတ္တိဆ္ဆေဒဝိကပ္ပ-လေသသမန္တဘာဝသဒိသာဒိအနေကတ္ထော။ တထာ ဟိသ “သြကပ္ပနိယမေတံ ဘောတော ဂေါတမသ။ ယထာ တံ အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသာ”တိ ဧဝမာဒိသု ၁ အဘိသဒ္ဒဟနတ္ထော။ “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ပဉ္စဟိ သမဏ-ကပ္ပေဟိ ဖလံ ပရိဘုဉ္ဇိတု”န္တိ ဧဝမာဒိသု ၂ ဝေါဟာရော။ “ယေန သုဒံ နိစ္စ-ကပ္ပံ ဝိဟရာမီ”တိ ဧဝမာဒိသု ၃ ကာလော။ “ဣစ္ဆာယသ္မာ ကပ္ပေါ”တိ ဧဝမာဒိသု ၄ ပညတ္တိ။ “အလက်ံတော ကပ္ပိတကေသမသ္သု”တိ ဧဝမာဒိသု ၅ ဆေဒနံ။ “ကပ္ပတိ ဒ္ဝင်္ဂုလကပ္ပေါ”တိ ဧဝမာဒိသု ၆ ဝိကပ္ပေါ။ “အတ္ထိ ကပ္ပေါ နိပဇ္ဇိတု”န္တိ ဧဝမာ-ဒိသု ၇ လေသော။ “ကေဝလကပ္ပံ ဝေဠုဝနံ သြဘာသေတ္ဝာ”တိ ဧဝမာဒိသု ၈ သမန္တဘာဝေါ။ “သတ္ထုကပ္ပေန ဝတ ကိရ ဘော သာဝကေန သဒ္ဒိံ မန္တယ-မာနာ န ဇာနိမှာ”တိ ဧဝမာဒိသု ၉ သဒိသော၊ ပဋိဘာဂေါတိ အတ္ထော။ ဣဓ ပနဿ သဒိသော ပဋိဘာဂေါတိ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ခဂ္ဂဝိသာဏ-သဒိသောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အယံ တာဝေတ္ထ ပဒတော အတ္ထဝဏ္ဏနာ။

အဓိပ္ပါယာနုသန္ဓိတော ပန ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော—ယ္ဟာယံ ဝုတ္တပ္ပကာရော ဒဿော ဘူတေသု ပဝတ္တိယမာနော အဟိတော ဟောတိ၊ တံ တေသု အပ္ပဝတ္တိယမာနေသု ၁၀ တပ္ပဋိပက္ခဘူတာယ မေတ္တာယ ဟိတူပသံဟာရေန စ သဗ္ဗေသု ဘူတေသု နိစ္စယ ဒဿံ, နိဟိတဒဿတ္တာ ဧဝ စ ယထာ အနိဟိတ-ဒဿာ သတ္တာ ဘူတာနိ ဒဿေန ဝါ သတ္ထေန ဝါ ပါဏိနာ ဝါ လေဋ္ဌုနာ ဝါ ဝိဟေဌေန္တိ၊ တထာ အဝိဟေဌယံ, အညတရမ္ပိ တေသံ ဒုမံ မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာန-မာဂမ္ဖ ယဒေဝ တတ္ထ ဝေဒနာဂတံ သညာသင်္ခါရဝိညာဏာဂတံ တဉ္စ တဒနု-သာရေနေဝ တဒညဉ္စ သင်္ခါရဂတံ ဝိပသိတ္ဝာ ဒုမံ ပစ္စေကဗောဓိံ အဓိ-ဂတောမှိ”တိ အယံ တာဝ အဓိပ္ပါယော။

အယံ ပန အနုသန္ဓိ—ဧဝံ ဝုတ္တေ တေ အမစ္စာ အာဟံသု “ဒုဒါနိ ဘန္တေ ကုဟိံ ဂစ္ဆထာ”တိ။ တတော တေန “ပုဗ္ဗပစ္စေကသမ္ဗုဒ္ဓါ ကတ္ထ ဝသန္တီ”တိ အာဝဇ္ဇေတ္ဝာ ဉတ္ဝာ “ဂန္ဓမာဒနပဗ္ဗတေ”တိ ဝုတ္တေ ပုနာဟံသု “အမှေ ဒါနိ ဘန္တေ ပဇဟထ၊ န ဒုစ္ဆထာ”တိ။ အထ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ အာဟ “န ပုတ္တ-မိစ္ဆေယျော”တိ သဗ္ဗံ။ တတြာယံ အဓိပ္ပါယော—အဟံ ဒုဒါနိ အတြဇာဒိသု

၁-မ ၁-၃၁၆-ဖိဒ္ဌေ။ ၂-ဖ ၄-၂၄၄-ဖိဒ္ဌေ။ ၃-မ ၁-၃၁၆-ဖိဒ္ဌေ။
၄-ခ-၁-၄၄၄၊ ခ ဂ-၁၅-၁၃၀-ဖိဒ္ဌေသု။ ၅-ခ ၆-၂၇၀-ဖိဒ္ဌေ။ ၆-ဖ ၄-၄၉၁-ဖိဒ္ဌေ။
၇-အံ ၃-၁၄၀-ဖိဒ္ဌေ။ ဂ-သံ ၁-၅၀-ဖိဒ္ဌေ။
၉-မ ၁-၂၀၅-ဖိဒ္ဌေ။ ၁၀-အပ္ပဝတ္တိယမာနော (သျာ)

ယံ ကိဉ္စိ ပုတ္တမိ္မ နု ဇာနေယျ၊ ကုတော ပန တုမှာဒိသံ သဟာယံ။ တသ္မာ တုမှေသုဝိ ယော မယာ သဒ္ဓိံ ဂန္တုကာမော မာဒိသော ၀ါ ဟောတုံ ဇာနာတိ၊ သော ကော စရေ ခဂ္ဂဝိသာဏကပ္ပေါ။ အထ ၀ါ တေဟိ "အမှေ ဒါနိ ဘန္တေ ပဇဟထ, နု ဇာနာထာ"တိ ဝုတ္တေ သော ပစ္စေကသမ္ဗုဒ္ဓေါ "နု ပုတ္တ-မိစ္ဆေယျ, ကုတော သဟာယ"န္တိ ၀တ္ဝာ အတ္တနော ယထာဝုတ္တေနဋ္ဌေန ကေ-စရိယာယ ဂုဏံ ဒိသ္ဝာ ပမုဒိတော ဝိတိသောမနသ္သဇာတော ဇာတိံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ"။

တတ္ထ **တသာ**တိ၂ ဝိပါသကိရိယာ။ **ထာ၀ရာ**တိ ဒိဏ္ဍာသ၀ါ။ **ဘယဘေရ၀ါ**တိ ခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒကာ စိတ္တုတ္တြာသာ။ **နိဓာယာ**တိ ဆဍ္ဍေတ္ဝာ။ **နိဒဟိတ္ဝာ**တိ ဌပေတ္ဝာ။ **ဩရောပယိတ္ဝာ**တိ အဓောကရိတ္ဝာ။ **သမောရောပယိတ္ဝာ**တိ အဓောဂတံ ဝိသဇ္ဇေတ္ဝာ။ **နိက္ခိ၀ိတ္ဝာ**တိ တတော အပနေတ္ဝာ။ **ပဋိပဿမ္ဘိတ္ဝာ**တိ သန္နိသိဒါပေတ္ဝာ။

အာလပနန္တိ အာဒိတော လပနံ။ **သလ္လပန**န္တိ သမ္မာ လပနံ။ **ဥလ္လပန**န္တိ ဥဒ္ဓံ ကတ္ဝာ လပနံ။ **သမုလ္လပန**န္တိ ပုနပ္ပုနံ ဥဒ္ဓံ ကတ္ဝာ လပနံ။

ဇုရိယာပထစရိယာတိ ဇုရိယာပထာနံ စရိယာ၊ ပ၀တ္တနန္တိ အတ္ထော။ သေသေသုပိ ဧသေ၀ နယော။အာယတနစရိယာ ပန အာယတနေသု သတိ-သမ္ပဇညာနံ စရိယာ။ **ပတ္တီ**တိ ဖလာနိ။ တာနိ ဟိ ပါပုဏိယန္တိတိ "ပတ္တိ"တိ ဝုတ္တာနိ။ သတ္တလောကဿ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္ပရာယိကာ အတ္ထာ **လောကတ္ထာ**တိ အယံ ဝိသေသော။

ဇာဒါနိ တာသံ စရိယာနံ ဘူမိံ ဒဿေန္တော "**စတူသု ဇုရိယာပထေသူ**"တိ-အာဒိမာဟ။ **သတိပဋ္ဌာနေသူ**တိ အာရမ္မဏသတိပဋ္ဌာနေသုပိ ဝုစ္စမာနေသု သတိတော အနညာနိ၊ ဝေါဟာရ၀သေန ပန အညာနိ ဝိယ ကတ္ဝာ ဝုတ္တံ။ **အရိယသစ္စေသူ**တိ ပုဗ္ဗဘာဂေ လောကိယသစ္စဉ္ဇောန ဝိသုံ ဝိသုံ သစ္ဆ-ပရိဂ္ဂဟ၀သေန ဝုတ္တံ။ **အရိယမဂ္ဂေသု သာမညဖလေသူ**တိ စ ဝေါဟာရ၀သေ-နေ၀ ဝုတ္တံ။ **ပဒေသတော**တိ လောကတ္ထစရိယာယ ဧကဒေသေ။ နိပ္ပဒေသတော ဟိ လောကတ္ထစရိယံ ဗုဒ္ဓါ ဧ၀ ကရောန္တိ။ ပုန တာ ဧ၀ စရိယာယော ကာရက-ပုဂ္ဂလ၀သေန ဒဿေန္တော "**ပဏိဓိသမ္ပန္နာန**"န္တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ပဏိဓိ-သမ္ပန္နာ နာမ ဇုရိယာပထာနံ သန္တတ္တာ ဇုရိယာပထာ၀ ဒ္ဝိတိယာ သမ္ပန္နာ အကမ္ပိတဇုရိယာပထာ ဘိက္ခုဘာ၀ါနုရူပေန သန္တေန ဇုရိယာပထေန သမ္ပန္နာ။

၁-သုတ္တနိပါတ-၅ ၁-၅၈-ဝိဇ္ဇာဒိသုဝိ ပသိတပ္ပံ။　　၂-တသိနာတိ (သီ)၊ တသိတာတိ (သျာ)

ဇုန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒ္ဝါရာနန္တိ စက္ခာဒီသု ဆသု ဇုန္ဒြိယေသု အတ္တနော အတ္တနော ဝိသယေ ပဝတ္တံ ကေကဒ္ဝါရဝသေန ဂုတ္တံ ဒ္ဝါရံ ဇေတသ္မိ ဂုတ္တဒ္ဝါရာ၊ တေသံ ဂုတ္တဒ္ဝါရာနံ။ ဒ္ဝါရန္တိ စေတ္ထ ဥပ္ပတ္တိဒ္ဝါရဝသေန စက္ခာဒယော ဇေ။ **အပ္ပမာဒ-ဝိဟာရိနန္တိ** သိလာဒီသု အပ္ပမာဒဝိဟာရဝတ်ံ။ **အဓိစိတ္တမနုယုတ္တာနန္တိ** ဝိပဿနာယ ပါဒကဘာဝေန အဓိစိတ္တသင်္ခါတံ သမာဓိံ အနုယုတ္တာနံ။ **ဗုဒ္ဓိသမ္ပဒ္ဒာ-နန္တိ** နာမရူပဝဝတ္ထာနံ အာဒိံ ကတ္ဝာ ယာဝ ဂေါတြဘု၊တာဝ ပဝတ္တေန ဉာဏေန သမ္ပန္နာနံ။ **သမ္မာ ပဋိပန္နာန** စတုမဂ္ဂင်္ဂေ။ **အဓိဂတဖလာန** စတု-ဖလင်္ဂေ။ **တထာဂတာန** တထာ အာဂတာနံ။ **အရဟန္တာန** ဥရကိလေသာနံ။ **သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါန** သမ္မာ သာမဉ္စ သမ္ဗောဓိမဗုဒ္ဓါနံ။ ဇုမေသံ ပဒါနံ အတ္ထော ဟေဋ္ဌာ ပကာသိတော ဧဝ။

ပဒေသတော ပစ္စေကဗုဒ္ဓါန ပစ္စေကသမ္ဗုဒ္ဓါနံ ကေဒေသတော။ **သာဝ-ကာန** သာဝကာနဉ္စိ ကေဒေသတော။ **အဓိမုစ္စန္တော** အဓိမောက္ခံ ကရောန္တော။ **သဒ္ဓါယ စရိတ်ိ** သဒ္ဓါဝသေန ပဝတ္တတိ်။ **ပဂ္ဂဏှန္တော** စတု-သမ္မပ္ပဓာနဝီရိယေန ပဒဟန္တော။ **ဥပဋ္ဌပေန္တော** သတိယာ အာရမ္မဏံ ဥပဋ္ဌ-ပေန္တော[1]။ **အဓိက္ခိပံ ကရောန္တော** သမာဓိဝသေန ဝိက္ခေပံ အကရောန္တော။ **ပဇာနန္တော** စတုသစ္စဇာနနပညာယ ပကာရေန ဇာနန္တော။ **ဝိဇာနန္တော** ဇုန္ဒြိယသမ္ပယုတ္တဇဝနပုဗ္ဗင်္ဂမေန အာဝဇ္ဇနဝိညာဏေန အာရမ္မဏံ ဝိဇာနန္တော။ **ဝိညာဏစရိယာယာ** အာဝဇ္ဇနဝိညာဏစရိယာဝသေန။ **ဧဝံ ပဋိပန္နာသာ** သဟာဝဇ္ဇနာယ ဇုန္ဒြိယစရိယာယ ပဋိပန္နာသ။ **ကုသလာ ဓမ္မာ အာယာပေန္တိ** သမထဝိပဿနာဝသေန ပဝတ္တာ ကုသလာ ဓမ္မာ ဘုသံ ယာပေန္တိ၊ ပဝတ္တေန္တိ အတ္ထော။ **အာယတနစရိယာယာ** ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဘုသံ ယတန-စရိယာယ၊ ပဝတ္တနစရိယာယာ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **ဝိသေသမဓိဂန္ဆုံ** ဝိသေသံ အဓိဂန္ဆုံ။

ဒဿနစရိယာ စ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ အာဒိသု သမ္မာ ပဿတိ၊ သမ္မာ ဝါ တာယ ပဿန္တိ၊ ပဿဉ္စာ သုန္ဒရာ ဝါ ဒိဋ္ဌိ **သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊** တဿာ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ နိဗ္ဗာန-ပစ္စက္ခကရဏေန ဒဿနစရိယာ။ သမ္မာ သက်ပ္ပေါ၊ သမ္မာ ဝါ တေန သက်ပ္ပေန္တိ၊ ပဿဒ္ဓော သုန္ဒရော ဝါ သက်ပ္ပေါ **သမ္မာသက်ပ္ပေါ**။ တဿ အာရမ္မဏေ စိတ္တသ အဘိနိရောပနစရိယာ။ သမ္မာ ဝဒတိ၊ သမ္မာ ဝါ တာယ ဝဒန္တိ၊ ပဿဒ္ဓာ သုန္ဒရာ ဝါ ဝါစာ **သမ္မာဝါစာ၊** မိဿာဝါစာဝိရတိယာ ဧတံ နာမံ။ တဿာ စတုဗ္ဗိဓဝစီသံဝရပရိဂ္ဂဟစရိယာ။ သမ္မာ ကရောတိ၊ သမ္မာ ဝါ

၁-ဝိဇာနန္တော (သီ၊ သျာ၊ ဋ္ဌ)

တေန ကရောန္တိ၊ ပသဋ္ဌံ သုန္ဒရံ ဝါ ကမ္မန္တိ သမ္မာကမ်ံ၊ သမ္မာကမ္မမေဝ **သမ္မာ-ကမ္မန္တော၊** မိစ္ဆာကမ္မန္တော်ရတိယာ ဧတံ နာမံ။ တဿ တိဝိဓကာယသံဝရသမုဋ္ဌာ-နစရိယာ။ သမ္မာ အာဇီဝတိ၊ သမ္မာ ဝါ တေန အာဇီဝန္တိ၊ ပသဋ္ဌော သုန္ဒရော ဝါ အာဇီဝေါတိ **သမ္မာအာဇီဝေါ၊** မိစ္ဆာအာဇီဝ၀ိရတိယာ ဧတံ နာမံ။ တဿ ဝေါဒါနစရိယာ ပရိသုဒ္ဓစရိယာ။ သမ္မာ ဝါယမတိ၊ သမ္မာ ဝါ တေန ဝါယမန္တိ၊ ပသဋ္ဌော သုန္ဒရော ဝါ ဝါယာမော်တိ **သမ္မာဝါယာမော၊** တဿ ပဂ္ဂဟစရိယာ။ သမ္မာ သရတိ၊ သမ္မာ ဝါ တာယ သရန္တိ၊ ပသဋ္ဌာ သုန္ဒရာ ဝါ သတီတိ **သမ္မာ-သတိ၊** တဿာ ဥပဋ္ဌာနစရိယာ။ သမ္မာ သမာဓိယတိ၊ သမ္မာ ဝါ တေန သမာဓိ-ယန္တိ၊ ပသဋ္ဌော သုန္ဒရော ဝါ သမာဓိတိ **သမ္မာသမာဓိ၊** တဿ အဝိက္ခေပ-စရိယာ။

တက္ကပ္ပေါတိ တေန ကပ္ပေါ၊ ဝေရူပေါတိ အတ္ထော။ **တဿဒိသော**တိ တေန သဒိသော၊ "တဿဒိကော"တိ ဝါ ပါဌော။ **တပ္ပဋိဘာဂေါ**တိ တေန ပဋိဘာဂေါ တပ္ပဋိဘာဂေါ၊ ဒေါသော်တိ အတ္ထော။ သာဒုရသံ အတိက္ကန္တံ လောကံ **အတိလောကံ။ လောကာယတိကပ္ပေါ**တိ လောကာယဒိသော်တိ ဝုစ္စတိ။ **အတိတိဏ္ဏာ**ကန္တိ အတိက္ကန္တတိဏ္ဏာကံ၊ ပုစိမန္ဒာဒိကပ္ပေါ တိဏ္ဏာကဒိသော်တိ ဝုစ္စတိ။ **အတိမဂ္ဂရန္တိ** ဒိရပါယာသာဒိကံ။ **ဟိမကပ္ပေါ**တိ ဟိမောဒကသဒိသော။ **သဏ္ဌာ၊ကပ္ပေါ**တိ သဏ္ဌာနာ ဗုဒ္ဓေန သဒိသော။ **ဧဝမေဝါ**တိ ဩပမ္မသမ္ပဋိပါဒနံ။

တတြာယံ ဧတဿ ပစ္စေကဗုဒ္ဓဿ သန်္ခေပေန ဝိပဿနာအာစိက္ခနဝိဓိံ ဒသ္သေတွာ ဂမိဿာမ။ တတ္ထ နာမရူပပရိဂ္ဂဟံ ကာတုကာမော ပစ္စေကဗောဓိ-သတ္တော ရူပါရူပအဋ္ဌသမာပတ္တိသု ယံ ကိဉ္စိ ဈာနံ သမာပဇ္ဇိတွာ ဝုဋ္ဌာယ ဝိတက္ကာဒိနိ ဈာနင်္ဂါနိ စ တံသမ္ပယုတ္တေ စ ဖဿာဒယော ဓမ္မေ လက္ခဏရသ-ပစ္စုပဋ္ဌာနပဒဋ္ဌာနဝသေန ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ "သဗ္ဗမ္မေတံ အာရမ္မဏာဘိမုခံ နမနတော နမနဋ္ဌေန နာမ"န္တိ ဝဝတ္ထပေတိ။ တတော တဿ ပစ္ဆယံ ပရိ-ယေသန္တော "ဟဒယဝတ္ထုံ နိဿာယ ပဝတ္တတိ"တိ ပသ်တိ။ ပုန ဝတ္ထုဿ ပစ္ဆယဘူတာနိ စ ဥပါဒါရူပါနိ စ ပသ်တွာ "ဣဒံ သဗ္ဗံ ရူပွနတော ရူပ"န္တိ ပရိဂ္ဂဏှာတိ။ ပုန တဒုဘယံ "နမနလက္ခဏံ နာမံ၊ ရူပွနလက္ခဏံ ရူပ"န္တိ ဧဝံ သင်္ခေပတော နာမရူပံ ဝဝတ္ထပေတိ။ သမထယာနိကဝသေနေတံ ဝုတ္တံ။ဝိပဿနာ-ယာနိကော ပန စတုဓာတုဝဝတ္ထာနမုခေန ဘူတုပါဒါယရူပါနိ ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ "သဗ္ဗမ္မေတံ ရူပွနတော ရူပ"န္တိ ပသ်တိ။ တတော ဧဝံ ပရိစ္ဆိန္နရူပသ်ာ စက္ခာ-ဒိနိ နိဿာယ ပဝတ္တမာနာ အရူပဓမ္မာ အာပါထမာဂစ္ဆန္တိ။ တတော သဗ္ဗေဝိ တေ အရူပဓမ္မေ နမနလက္ခဏေန ဧကတော ဂဟေတွာ "ဣဒံ နာမ"န္တိ ပသ်တိ၊

သော "ဣဒံ နာမံ, ဣဒံ ရူပ"န္တိ ဒွေဓာ ဝဝတ္ထပေတိ။ ဧဝံ ဝဝတ္ထပေတ္ဝာ "နာမ-ရူပတော ဥဒ္ဓံ အညော သတ္တော ဝါ ပုဂ္ဂလော ဝါ ဒေဝေါ ဝါ ဗြဟ္မာ ဝါ နတ္ထိ"တိ ပသ္သတိ။

ယထာ ဟိ အဂ်သမ္ဘာရာ၊ ဟောတိ သဒ္ဒေါ ရထော ဣတိ။
ဧဝံ ခန္ဓေသု သန္တေသု၊ ဟောတိ "သတ္တော"တိ သမ္မုတိ[1]။

ဧဝမေဝ ပန္ဆသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု သန္တေသု[2] "သတ္တော ပုဂ္ဂလော"တိ ဝေါဟာရမတ္တံ ဟောတိတိ ဧဝမာဒိနာ နယေန နာမရူပါနံ ယာထာဝဒဿန-သဓိတေန ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိဘူတေန ဉာဏေန နာမရူပံ ပရိဂ္ဂဟေတ္ဝာ ပုန တဿ ပစ္စယပ္ပဓိ ပရိဂ္ဂဏှန္တော ဝုတ္တနယေန နာမရူပံ ပရိဂ္ဂဟေတ္ဝာ "ကော နု ခေါ ဣမဿ ဟေတူ"တိ ပရိယေသန္တော အဟေတုဝါဒဝိသမဟေတုဝါဒေသု ဒေါသံ ဒိသ္ဝာ ရောဂံ ဒိသ္ဝာ တဿ နိဒါနံ သမုဋ္ဌာနပ္ပဓိ ပရိယေသန္တော ဝေဒ္ဓော ဝိယ တဿ ဟေတုဉ္စ ပစ္စယဉ္စ ပရိယေသန္တော အဝိဇ္ဇာ တဏှာ ဥပါဒါနံ ကမ္မန္တိ ဣမေ စတ္တာရော ဓမ္မေ နာမရူပဿ ဥပ္ပါဒပစ္စယတ္တာ "ဟေတူ"တိ အာဟာရံ ဥပတ္ထမ္ဘနပစ္စယတ္တာ "ပစ္စယော"တိ စ ပသ္သတိ။ ဣမဿ ဟိ ကာယဿ အဝိဇ္ဇာဒယော တယော ဓမ္မာ မာတာ ဝိယ ဒါရကဿ ဥပနိဿယာ ဟောန္တိ၊ ကမ္မံ ပိတာ ဝိယ ပုတ္တဿ ဇနကံ၊ အာဟာရော ဓာတိ ဝိယ ဒါရကဿ သန္ဓာရကော တိ။ ဧဝံ ရူပကာယဿ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟံ ကတ္ဝာ ပုန "စက္ခုံ စ ပဋိစ္စ ရူပေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စက္ခုဝိညာဏ"န္တိအာဒိနာ[3] နယေန နာမကာယဿပိ ပစ္စယံ ပရိဂ္ဂဏှာတိ၊ ဧဝံ ပရိဂ္ဂဏှန္တော "အတီတာနာဂတာပိ ဓမ္မာ ဧဝမေဝ ဝတ္တန္တိ"တိ သန္နိဋ္ဌာနံ ကရောတိ။

တသ္မဲ ယာ သာ ပုဗ္ဗန္တံ အာရဗ္ဘ "အဟောသိံ နု ခေါ အဟံ အတီတမဒ္ဓါနံ၊ နု နု ခေါ အဟောသိံ၊ ကိံ နု ခေါ၊ ကထံ နု ခေါ၊ ကိံ ဟုတ္ဝာ ကိံ အဟောသိံ နု ခေါ အဟံ အတီတမဒ္ဓါန"န္တိ[4] ပဝတ္တိဓာ ဝိစိကိစ္ဆာ ဝုတ္တာ။

ယာဝိ အပရန္တံ အာရဗ္ဘ "ဘဝိဿာမိ နု ခေါ အဟံ အနာဂတမဒ္ဓါနံ၊ နု နု ခေါ ဘဝိဿာမိ၊ ကိံ နု ခေါ ဘဝိဿာမိ၊ ကထံ နု ခေါ ဘဝိဿာမိ၊ ကိံ ဟုတ္ဝာ ကိံ ဘဝိဿာမိ နု ခေါ အဟံ အနာဂတမဒ္ဓါန"န္တိ[4] ပဝတ္တိဓာ ဝိစိကိစ္ဆာ ဝုတ္တာ။

၁-သံ ၁-၁၃၇၊ ခု ၁၁-၂၆၊ အဘိ ၄-၅၈-ဝိဇ္ဇေသု။ ၂-သတိ (သီ၊ သျာ)
၃-မ ၁-၃၂၀၊ မ ၃-၁၂၈၊ သံ ၂-၂၆၁၊အံ ၁-၃၈၂၊ ခု ၁၁-၇၊ အဘိ ၄-၂၄၈-ဝိဘ္ဘင်္ဂဋီသု။
၄-မ ၁-၁၀၊ သံ ၁-၂၆၅-ဝိဇ္ဇေသု။

ယာဝိ တေရဟိ ဝါ ပန ပစ္ဆုပ္ပန္နံ အဒ္ဓါနံ အာရဗ္ဘ ကထံကထီ ဟောတိ "အဟံ နု ခေါသ္မိ၊ နော နု ခေါသ္မိ၊ ကိံ နု ခေါသ္မိ၊ ကထံ နု ခေါသ္မိ၊ အယံ နု ခေါ သတ္တော ကုတော အာဂတော၊ သော ကုဟိံ ဂါမိ ဘဝိဿတီ"တိ ဆဗ္ဗိဓာ ဝိစိကိစ္ဆာ ဝုတ္တာ၊ သာ သဗ္ဗာဝိ ပဟီယျတိ။ ဧဝံ ပစ္ဆယပရိဂ္ဂဟဏေန တီသု အဒ္ဓါသု ကင်္ခံ ဝိတရိတ္ဝာ ဌိတံ ဉာဏံ "ကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိ"တိပိ "ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏ"န္တိပိ "ယထာဘူတဉာဏ"န္တိပိ "သမ္မာဒဿန"န္တိပိ ဝုစ္စတိ။

ဧတ္ထ ပန တိဿော ဟိ လောကိယပရိညာ ဉာတပရိညာ တီရဏပရိညာ ပဟာနပရိညာတိ။ တတ္ထ "ရူပူနလက္ခဏံ ရူပံ၊ ဝေဒယိတလက္ခဏာ ဝေဒနာ"တိ ဧဝံ တေသံ တေသံ ဓမ္မာနံ ပစ္စတ္တလက္ခဏသလ္လက္ခဏဝသေန ပဝတ္တာ ပညာ ဉာတပရိညာ နာမ။ "ရူပံ အနိစ္စံ၊ ဝေဒနာ အနိစ္စာ"တိအာဒိနာ ပန နယေန တေသံယေဝ ဓမ္မာနံ သာမညလက္ခဏံ အာရောပေတ္ဝာ ပဝတ္တာ လက္ခဏာ-ရမ္မဏိကဝိပဿနာပညာ တီရဏပရိညာ နာမ။ တေသု ဧဝ ပန ဓမ္မေသု နိစ္စသညာဒိပဇဟနဝသေန ပဝတ္တာ လက္ခဏာရမ္မဏိကဝိပဿနာဝ ပညာ ပဟာနပရိညာ နာမ။

တတ္ထ သင်္ခါရပရိစ္ဆေဒတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ပစ္ဆယပရိဂ္ဂဟာ ဉာတပရိညာယ ဘူမိ။ ဧတေသ္မိံ ဟိ အန္တရေ ဓမ္မာနံ ပစ္စတ္တလက္ခဏပဋိဝေဓသော အာမိပစ္စံ ဟောတိ။ ကလာပသမ္မသနတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာ တီရဏပရိညာယ ဘူမိ။ ဧတေသ္မိံ ဟိ အန္တရေ သာမညလက္ခဏပဋိဝေဓသော အာမိပစ္စံ ဟောတိ။ ဘင်္ဂါနုပဿနတော ပဋ္ဌာယ ဥပရိ ပဟာနပရိညာယ ဘူမိ။ တတော် စ ပဋ္ဌာယ ဟိ အနိစ္စတော အနုပဿန္တော နိစ္စသညံ ပဇဟတိ၊ ဒုက္ခတော အနုပဿန္တော သုခသညံ၊ အနတ္တတော အနုပဿန္တော အတ္တသညံ၊ နိဗ္ဗိန္ဒန္တော နန္ဒိံ၊ ဝိရဇ္ဇန္တော ရာဂံ၊ နိရောဓေန္တော သမုဒယံ၊ ပဋိနိဿဇ္ဇန္တော အာဒါနံ ပဇဟတိတိ ဧဝံ နိစ္စသညာဒိပဟာနသာမိကာနံ သတ္တန္နံ အနု-ပဿနာနံ အာမိပစ္စံ။ ဣတိ ဣမာသု တီသု ပရိညာသု သင်္ခါရပရိစ္ဆေဒဿ စေဝ ပစ္ဆယပရိဂ္ဂဟဿ စ သာမိတတ္တာ ဣမိနာ ယောဂိနာ ဉာတပရိညာဝ အဓိဂတာ။

ပုန "ယံ ကိဉ္စိ ရူပံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ။ပ။ ယံ ဒူရေ သန္တိကေ ဝါ၊ သဗ္ဗံ ရူပံ ဟုတ္ဝာ အဘာဝတော အနိစ္စံ၊ ဥဒယဗ္ဗယပဋိပီဠိ-တတ္တာ ဒုက္ခံ၊ အဝသဝတ္တိတ္တာ အနတ္တာ။ ယာ ကာစိ ဝေဒနာ။ သညာ။ ယေ ကေစိ

၁-မ ၁-၁၀၊ သံ ၁-၂၆၅-ဝိဇ္ဇေသု။

သဒ်ိရာ။ ယံ ကိဉ္စိ ဝိညာဏံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဩဠာရိကံ ဝါ သုခုမံ ဝါ ဟီနံ ဝါ ပဏီတံ ဝါ ယံ ဒူရေ သန္တိကေ ဝါ၊ သဗ္ဗံ ဝိညာဏံ ဟုတ္ဝာ အဘာဝတော အနိစ္စံ၊ ဥဒယဗ္ဗယပဋိပီဠိတတ္တာ ဒုက္ခံ၊ အဝသဝတ္တိတ္တာ အနတ္တာ”တိ ဧဝမာဒိနာ နယေန ကလာပသမ္မသနံ ကရောတိ။ ဣဒံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “တိလက္ခဏံ အာရောပေတ္ဝာ”တိ။

ဧဝံ သဒ်ိရေ အနိစ္စဒုက္ခာနတ္တဝသေန ကလာပသမ္မသနံ ကတ္ဝာ ပုန သဒ်ိရာနံ ဥဒယဗ္ဗယမေဝ ပဿတိ။ ကထံ? “အဝိဇ္ဇာသမုဒယာ ရူပသမုဒယော၊ တဏှာကမ္မအာဟာရသမုဒယာ ရူပသမုဒယော”တိ၂။ ဧဝံ ရူပက္ခန္ဓဿ ပစ္စယာယတ္တတာဒဿနေန ရူပက္ခန္ဓဿ ဥဒယံ ပဿတိ၊ နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏံ ပဿန္တော်ပိ ရူပက္ခန္ဓဿ ဥဒယံ ပဿတိ။ ဧဝံ ပဗ္ဗဟာကာရေဟိ ရူပက္ခန္ဓဿ ဥဒယံ ပဿတိ။ “အဝိဇ္ဇာနိရောဓာ ရူပနိရောဓော၊ တဏှာကမ္မအာဟာရ-နိရောဓာ ရူပနိရောဓော”တိ၂ ပစ္စယနိရောဓဒဿနေန ရူပက္ခန္ဓဿ ဝယံ ပဿတိ၊ ဝိပရိဏာမလက္ခဏံ ပဿန္တော်ပိ ရူပက္ခန္ဓဿ ဝယံ ပဿတိတိ ဧဝံ ပဗ္ဗဟာကာရေဟိ ရူပက္ခန္ဓဿ ဝယံ ပဿတိ။

တထာ “အဝိဇ္ဇာသမုဒယာ ဝေဒနာသမုဒယော၊ တဏှာကမ္မဖဿသမုဒယာ ဝေဒနာသမုဒယော”တိ၂ ပစ္စယာယတ္တတာဒဿနေန ဝေဒနာက္ခန္ဓဿ ဥဒယံ ပဿတိ၊ နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏံ ပဿန္တော်ပိ ဝေဒနာက္ခန္ဓဿ ဥဒယံ ပဿတိ။ “အဝိဇ္ဇာနိရောဓာ ဝေဒနာနိရောဓော၊ တဏှာကမ္မဖဿနိရောဓာ ဝေဒနာနိ-ရောဓော”တိ၂ ပစ္စယနိရောဓဒဿနေန ဝေဒနာက္ခန္ဓဿ ဝယံ ပဿတိ၊ ဝိပရိဏာမလက္ခဏံ ပဿန္တော်ပိ ဝေဒနာက္ခန္ဓဿ ဝယံ ပဿတိ၂။ ဧဝံ သညာက္ခန္ဓာဒီသုပိ။

အယံ ပန ဝိသေသော—ဝိညာဏက္ခန္ဓဿ ဖဿဒ္ဒါနေ “နာမရူပသမုဒယာ၊ နာမရူပနိရောဓာ”တိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ ဧဝံ ဧကေကသ္မိံ ခန္ဓေ ပစ္စယသမုဒယဝသေန စ နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏဝသေန စ ပစ္စယနိရောဓဝသေန စ ဝိပရိဏာမလက္ခဏဝသေန စ ဥဒယဗ္ဗယဒဿနေန စ ဒသ ဒသ ကတ္ဝာ ပညာသ လက္ခဏာနိ ဝုတ္တာနိ။ တေသံ ဝသေန “ဧဝမ္ပိ ရူပဿ ဥဒယော၊ ဧဝမ္ပိ ရူပဿ ဝယော”တိ ပစ္စယတော စေဝ ခဏတော စ ဝိတ္ထာရေန မနသိကာရံ ကရောတိ။

တသ္သေဝံ ကရောတော “ဣတိ ကိရ ဣမေ ဓမ္မာ အဟုတ္ဝာ သမ္ဘောန္တိ၊ ဟုတ္ဝာ ပဋိဝေန္တိ”တိ ဉာဏံ ဝိသဒံ ဟောတိ။ “ဧဝံ ကိရ ဣမေ ဓမ္မာ

၁-သံ ၂-၃၉၊ ခု ၉-၅၁-ဝိဇ္ဇေသု။ ၂-ခု ၉-၅၄-ဝိဇ္ဇေ ပဋိသန္ဓိဒါမဂ္ဂေ။

အနုပ္ပန္နာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ နိရုဇ္ဈန္တိ”တိ နိစ္စနဝါ ဟုတ္ဝာ သဒ္ဒါရာ ဥပဒ္ဒဟန္တိ။ န ကေဝလဉ္စ နိစ္စနဝါ၊ သူရိယုဂ္ဂမနေ ဥဿာဝဗိန္ဒု ဝိယ ဥဒကပုဗ္ဗုဋ္ဌော ဝိယ ဥဒကေ ဒဏ္ဍရာဇိ ဝိယ အာရဂ္ဂေ သာသပေါ ဝိယ ဝိဇ္ဇုပ္ပါဒေါ ဝိယ စ ပရိတ္တဋ္ဌာယိနော၊ မာယာမရီစိသုပိနာလာတစက္ကဂန္ဓဗ္ဗနဂရဖေဏကဒလိ-အာဒယော ဝိယ အသာရာနိသာရာ ဝိယ ဟုတ္ဝာ ဥပဒ္ဒဟန္တိ။ ဇွော၀တာ စ ပန အနေန “၀ယဓမ္မမေ၀ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နဉ္စ ၀ယံ ဥပေတိ”တိ ဇုမိနာ အာကာရေန သမ္မသနပညာယ လက္ခဏာနိ[1] ပဋိဝိဇ္ဈိတ္ဝာ ဌိတံ **ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနံ** နာမ ပဌမံ တရုဏဝိပဿနာဉာဏံ အဓိဂတံ ဟောတိ။ ယဿာဓိဂမာ “အာရဒ္ဓ-ဝိပဿ၊ကော”တိ သဒ္ဒံ ဂစ္ဆတိ၂။

အထဿ အာရဒ္ဓဝိပဿကဿ ကုလပုတ္တဿ ဩဘာသော ဉာဏံ ဝိတိ ပဿဒ္ဓိ သုခံ အဓိမောက္ခော ပဂ္ဂဟော ဥပဋ္ဌာနံ ဥပေက္ခာ နိကန္တိတိ ဒသ ဝိပဿနုပက္ကိလေသာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ ဇွော **ဩဘာသော** နာမ ဝိပဿနာဉာဏော ဉာဏဿ ဗလ၀တ္တာ လောဟိတံ သန္နိသိဒတိ၊ တေန စ စိတ္တောဘာသော နိဗ္ဗတ္တတိ။ တံ ဒိသွာ အကုသလော ယောဂိ “မဂ္ဂေါ မေ ပတ္တော”တိ တမေ၀ ဩဘာသံ အဿာဒေတိ။ **ဉာဏ**မ္ပိ ဝိပဿနာဉာဏမေ၀။ တံ သဒ္ဓိရေ သမ္မ-သန္တသ[2] သုဒ္ဓံ ပဿန္နံ ဟုတ္ဝာ ပ၀တ္တတိ။ တံ ဒိသွာ ပုဗ္ဗေ ဝိယ “မဂ္ဂေါ”တိ အဿာဒေတိ။ **ဗိ၀ိ**ပိ ဝိပဿနာဝိတိ ဧ၀။ တဿ ဟိ တဿိံ ခဏေ ပဋ္ဌဝိဓာ ဝိတိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ **ပဿဒ္ဓိ**တိ ဝိပဿနာပဿဒ္ဓိ။ တဿိံ သမယေ နေ၀ ကာယစိတ္တာနံ ဒရထော၊ န ဂါရ၀ံ၊ န ကက္ခဋတာ၊ န အကမ္မညတာ၊ န ဂေလညတာ၊ န ၀င်္ကတာ ဟောတိ။ **သုခ**မ္ပိ ဝိပဿနာသုခမေ၀။ တဿ ကိရ တသ္မိံ သမယေ သကလသရီရံ အဘိသန္နယမာနံ အတိပဏီတံ သုခံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

အဓိမောက္ခော နာမ ဝိပဿနာဉာဏော ပ၀တ္တာ သဒ္ဓါ။ တသ္မိံ ဟိ ခဏေ စိတ္တ-စေတသိကာနံ အတိ၀ိယ ပသာဒဘူတာ ဗလ၀တီ သဒ္ဓါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ **ပဂ္ဂဟော** နာမ ဝိပဿနာသမ္ပယုတ္တံ ဝိရိယံ။ တသ္မိံ ဟိ ခဏေ အသိထိလံ အနစ္စာရဒ္ဓံ သုပဂ္ဂဟိတံ ဝိရိယံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ **ဥပဋ္ဌာန**န္တိ ဝိပဿနာသမ္ပယုတ္တာ သတိ။ တသ္မိံ ဟိ ခဏေ သုပဋ္ဌိတာ သတိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ **ဥပေက္ခာ** ဒုဝိဓာ ဝိပဿနာ၀ဇ္ဇနေ၀သေန။ တသ္မိံ ဟိ ခဏေ သဗ္ဗသင်္ခါရဂဟဏေ မဇ္ဈတ္တဘူတံ ဝိပဿနုပေက္ခာသင်္ခါတံ ဉာဏံ ဗလ၀န္တံ ဟုတ္ဝာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ မနောဒ္ဝါရာ၀ဇ္ဇနုပေက္ခာ စ။ သာ စ တံ

၁-သမပညာသလက္ခဏာနိ (သီ၊ သျာ၊ ဋ္ဌ) ၂-ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၂၆၆-ဝိဇ္ဇာဒိသုဝိ ပဿိတဗ္ဗံ။

၃-သမ္မသန္တသ သမ္မသန္တသ (သီ၊ ဥျာ၊ ဋ္ဌ)

တံ ဌာနံ အာဝဇ္ဇန္တသ္သ သူရာတိဓာဝာ ဟုတ္ဝာ ဝဟတိ။ **နိကန္တီ**တိ ဝိပဿနာ-နိကန္တိ။ ဩဘာသာဒိသု ဟိ အာလယံ ကုရုမာနာ သုခုမာ သန္တာကာရာ နိကန္တိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဏ္ဍေ ဩဘာသာဒယော ကိလေသဝတ္ထု၊တာယ "ဥပက္လိ-လေသာ"တိ ဝုတ္တာ နာ အကုသလတ္တာ။ နိကန္တိ ပန ဥပက္လိလေသော စေဝ ကိလေသဝတ္ထု၊ စ။

ပက္လိတော ပန ဘိက္ခု၊ ဩဘာသာဒိသု ဥပ္ပန္နေသု ဝိက္ခေပံ အဂစ္ဆန္တော "ဩဘာသာဒယော ဓမ္မာ, နာ မင္ဂေါ၊ ဥပက္လိလေသဝိမုတ္တံ ပန ဝိထိပဋိပန္နံ" ဝိပဿနာဉာဏံ မင္ဂေါ"တိ မဂ္ဂဉ္စ အမဂ္ဂဉ္စ ဝဝတ္ထပေတိ။ တသ္သေဝံ "အယံ မင္ဂေါ၊ အယံ နာ မင္ဂေါ"တိ ဥတ္ဝာ ဒ္ဝိတံ ဉာဏံ **မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ**တိ ဝုစ္စတိ။ ဏ္ဍတော ပဋ္ဌာယ အဋ္ဌန္နံ ဝိပဿနာဉာဏာနံ ဝသေန သိခါပတ္တ-ဝိပဿနာဉာဏံ နဝမဉ္စ သစ္စာနုလောမိကံ ဉာဏန္တိ အယံ **ပဋိပဒါဉာဏဒဿန-ဝိသုဒ္ဓိ** နာမ ဟောတိ။ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာဉာဏံ ဘင်္ဂါနုပဿနာဉာဏံ ဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏံ အာဒီနဝါနုပဿနာဉာဏံ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာဉာဏံ မုဉ္စိ-တုကမျတာဉာဏံ ပဋိသင်္ခါနုပဿနာဉာဏံ သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏန္တိ ဏ္ဍမာနိ အဋ္ဌ ဉာဏာနိ နာမ။ နဝမံ သစ္စာနုလောမိကံ ဉာဏန္တိ အနုလောမသေတံ နာမံ။

တသ္မာ တံ သမ္မာဒေတုကာမေန ဥပက္လိလေသဝိမုတ္တံ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏံ အာဒိံကတ္ဝာ ဧတေသု ဉာဏေသု ယောဂေါ ကရဏီယော။ ဥဒယဗ္ဗယံ ပဿန္တသ္သ ဟိ အနိစ္စလက္ခဏံ ယထာဘူတံ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ဥဒယဗ္ဗယပဋိပီဠနံ ပဿတော ဒုက္ခလက္ခဏဉ္စ၊ "ဒုက္ခမေဝ ဟိ သမ္ဘောတိ၊ ဒုက္ခံ တိဋ္ဌတိ ဧတိ စာ"တိ၂ ပဿတော အနတ္တလက္ခဏဉ္စ။

ဏ္ဍေ စ အနိစ္စံ အနိစ္စလက္ခဏံ ဒုက္ခံ ဒုက္ခလက္ခဏံ အနတ္တာ အနတ္တလက္ခဏန္တိ အယံ ဝိဘာဂေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ တတ္ထ **အနိစ္စန္တိ** ခန္ဓပဉ္စကံ။ ကသ္မာ? ဥပ္ပါဒ-ဝယညထတ္တာဘာဝေါ၊ ဟုတ္ဝာ အဘာဝတော ဝေါ။ အညထတ္တံ နာမ ဇရာ။ ဥပ္ပါဒဝယညထတ္တံ **အနိစ္စလက္ခဏံ**၊ ဟုတ္ဝာ အဘာဝသင်္ခါတော ဝေါ အာကာရ-ဝိကာရော။ "ယဒနိစ္စံ၊ တံ ဒုက္ခ"န္တိ၃ ဝစနတော တဒေဝ ခန္ဓပဉ္စကံ **ဒုက္ခံ**။ ကသ္မာ? အဘိဏှံ ပဋိပီဠနတော။ အဘိဏှံ ပဋိပီဠနာကာရော **ဒုက္ခလက္ခဏံ**။ "ယံ ဒုက္ခံ၊ တဒနတ္တာ"တိ၃ ဝစနတော တဒေဝ ခန္ဓပဉ္စကံ **အနတ္တာ**။ ကသ္မာ? အဝသဝတ္တ-နတော။ အဝသဝတ္တနာကာရော **အနတ္တလက္ခဏံ**။ ဏ္ဍမာနိ တီဏိပိ လက္ခဏာနိ ဥဒယဗ္ဗယံ ပဿန္တသ္သေဝ အာရမ္မဏာနိ ဟောန္တိ။

၁-ဝိပဿနာဝိထိပဋိပန္နံ (သီ၊ ဋ္ဌ) ၂-သံ ၁-၁၃၇၊ အဘိ ၄-၅၀-ဝိဇ္ဇေသု။ ၃-သံ ၂-၁၉-ဝိဇ္ဇေ။

ပုနပိ သော ရူပါရူပဓမ္မေ "ဧဝံ အနိစ္စာ"တိအာဒိနာ ဝိပသ္သတိ၊ တသ္သ သမ်ိဳရာ လဟုံ လဟုံ အာပါထံ အာဂစ္ဆန္တိ၊ တတော ဥပ္ပါဒံ ၀ါ ဋ္ဌိတိံ ၀ါ ပ၀တ္တံ ၀ါ နိမိတ္တံ ၀ါ အာရမ္မဏံ အကတ္ဝာ တေသံ ခယ၀ယနိရောဓေ ဧ၀ သတိ သန္တိဋ္ဌတိ၊ ဣဒံ **ဘင်္ဂာဏံ** နာမ။ ဣမသ္မ ဥပ္ပါဒတော ပဋ္ဌာယ အယံ ယောဂိ "ယထာ ဣမေ သမ်ိဳရာ ဘိဇ္ဇန္တိ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ဧ၀ံ အတီတေပိ သမ်ိဳရဂတံ ဘိဇ္ဇိ၊ အနာဂတေပိ ဘိဇ္ဇိဿတိ"တိ နိရောဓမေ၀ ပဿန္တော တိဋ္ဌတိ။ တသ္သ ဘင်္ဂါ-နုပဿနာဉာဏံ အာသေ၀န္တဿ ဗဟုလိကရောန္တဿ သဗ္ဗဘ၀ယောနိ၀တိ-ဋ္ဌတိ သတ္တာ၀ါသေသု ပဘေဒကာ သမ်ိဳရာ ဇလိတအင်္ဂါရကာသုအာဒယော ဝိယ မဟာဘယံ ဟုတ္ဝာ ဥပဋ္ဌဟန္တိ။ ဧတံ **ဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏံ** နာမ။

တသ္သ တံ ဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏံ အာသေ၀န္တဿ သဗ္ဗေ ဘ၀ါဒယော အာဒိတ္တအင်္ဂါရံ ဝိယ သမုဿိတခဂ္ဂေါ ဝိယ ပစ္စတ္ထိကော အပ္ပဋိသရဏာ သာဒိန၀ါ ဟုတ္ဝာ ဥပဋ္ဌဟန္တိ။ ဣဒံ **အာဒီန၀ါနုပဿနာဉာဏံ** နာမ။ တသ္သ ဧ၀ံ သမ်ိဳရေ အာဒီန၀တော ပဿန္တဿ ဘ၀ါဒိသုပိ သမ်ိဳရာနံ အာဒီန၀တ္တာ သမ်ိဳရေသု ဥက္ကဏ္ဌနာ အနဘိရတိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဣဒံ **နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာဉာဏံ** နာမ။

သဗ္ဗသမ်ိဳရေသု နိဗ္ဗိန္ဒန္တဿ ဥက္ကဏ္ဌန္တဿ တသ္မာ သမ်ိဳရဂတာ မုဉ္စိတုကာမတာ နိသရိတုကာမတာ ဟောတိ။ ဣဒံ **မုဉ္စိတုကမ္မတာဉာဏံ** နာမ။ ပုန တသ္မာ သမ်ိဳရဂတာ မုဉ္စိတုံ ပန တေ ဧ၀ သမ်ိဳရေ ပဋိသမ်ိဒါနုပဿနာဉာဏေန တိလက္ခဏံ အာရောပေတ္ဝာ တိရဏံ **ပဋိသင်္ခါနုပဿနာဉာဏံ** နာမ။

သော ဧ၀ံ တိလက္ခဏံ အာရောပေတ္ဝာ သမ်ိဳရေ ပရိဂ္ဂဏှန္တော တေသု အနတ္တလက္ခဏသ္သ သုဒိဋ္ဌတ္တာ "အတ္တာ"တိ ၀ါ "အတ္တနိယ"န္တိ ၀ါ အဂဏှန္တော သမ်ိဳရေသု ဘယဉ္စ နန္ဒိဉ္စ ပဟာယ သမ်ိဳရေသု ဥဒါသီနော ဟောတိ မဇ္ဈတ္တော၊ "အဟ"န္တိ ၀ါ "မမ"န္တိ ၀ါ န ဂဏှာတိ၊ တီသု ဘ၀ေသု ဥပေက္ခကော၊ ဣဒံ **သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏံ** နာမ။

တံ ပနေသ စေ သန္တိပဒံ နိဗ္ဗာနံ သန္တတော ပဿတိ၊ သဗ္ဗသမ်ိဳရပ၀တ္တံ ဝိဿဇ္ဇေတ္ဝာ နိဗ္ဗာနနိန္နံ ပက္ခန္ဒံ ဟောတိ။ နော စေ နိဗ္ဗာနံ သန္တတော ပဿတိ၊ ပုနပ္ပုနံ "အနိစ္စ"န္တိ ၀ါ "ဒုက္ခ"န္တိ ၀ါ "အနတ္တာ"တိ ၀ါ တိဝိ၀ာနုပဿနာ-၀သေန သမ်ိဳရာရမ္မဏမေ၀ ဟုတ္ဝာ ပ၀တ္တတိ။ ဧ၀ံ တိဋ္ဌမာနဉ္စ ဧတံ တိဝိဓ-ဝိမောက္ခမုခဘာ၀ံ အာပဇ္ဇတ္ဝာ တိဋ္ဌတိ။ တိဿော ဟိ အနုပဿနာ "တိဏ္ဏံ ဝိမောက္ခမုခါန"ိ တိ ဝုစ္စန္တိ။ ဧ၀ံ အနိစ္စတော မနသိကရောန္တော အဓိမောက္ခ-ဗဟုလော **အနိမိတ္တံ ဝိမောက္ခံ** ပဋိလဘတိ၊ ဒုက္ခတော မနသိကရောန္တော

ပဿဒ္ဓိဗဟုလော **အပ္ပဏိဟိတံ ဝိမောက္ခံ** ပဋိလဘတိ၊ အနတ္တတော မနသိ-ကရောန္တော ဝေဒဗဟုလော **သုညတံ ဝိမောက္ခံ** ပဋိလဘတိ။

ထွေ စ အနိမိတ္တော ဝိမောက္ခေါတိ အနိမိတ္တာကာရေန နိဗ္ဗာနံ အာရမ္မဏံ ကတ္ဝာ ပဝတ္တော အရိယမဂ္ဂေါ။ သော ဟိ အနိမိတ္တာယ ဓာတုယာ ဥပ္ပန္နတ္တာ အနိမိတ္တော၊ ကိလေသေဟိ စ ဝိမုတ္တတ္တာ ဝိမောက္ခေါ။ တေနေဝ နယေန အပ္ပဏိဟိတာကာရေန နိဗ္ဗာနံ အာရမ္မဏံ ကတ္ဝာ ပဝတ္တော အပ္ပဏိဟိတော၊ သုညတာကာရေန နိဗ္ဗာနံ အာရမ္မဏံ ကတ္ဝာ ပဝတ္တော သုညတော တိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဧဝံ အဓိဂတသမ္မိရုပေက္ခဿ ကုလပုတ္တဿ ဝိပဿနာ သိခါပ္ပတ္တာ ဟောတိ။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိဝိပဿနာတိ ဇေဒဝေ။ အဿ တံ သမ္မိရုပေက္ခာဉာဏံ အာသေဝန္တဿ တိက္ခတရာ သမ္မိရုပေက္ခာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တဿ "ဣဒါနိ မဂ္ဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ" တိ သမ္မိရေ "အနိစ္စာ"တိ ဝါ "ဒုက္ခာ"တိ ဝါ "အနတ္တာ"တိ ဝါ သမ္မသိတ္ဝာ ဘဝင်ံ ဩတရတိ၊ ဘဝင်ါနန္တရံ သမ္မိရုပေက္ခာယ ကထိတ-နယေနေဝ[1] အနိစ္စာဒိအာကာရေန မနသိကရိတ္ဝာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ မနောဒ္ဝါရာဝဇ္ဇနံ၊ တဝေဝ မနသိကရောတော ပဌမံ ဇဝနစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ယံ ပရိကမ္မန္တိ ဝုစ္စတိ၊ တဒနန္တရံ တဒေဝ ဒုတိယဇဝနစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ယံ ဥပစာရန္တိ ဝုစ္စတိ၊ တဒနန္တရမ္ပိ တဒေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ တတိယံ ဇဝနစိတ္တံ။ ယံ အနုလောမန္တိ ဝုစ္စတိ၊ ဣဒံ တေသံ ပါဠိက္ကေံ နာမ။

အဝိသေသေန ပန တိဝိဓမ္မေတံ "အာသေဝန"န္တိပိ "ပရိကမ္မ"န္တိပိ "ဥပစာရ"န္တိပိ "အနုလောမ"န္တိပိ ဝုစ္စတိ။ ဣဒံ ပန အနုလောမဉာဏံ သမ္မိရာရမ္မဏာယ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိယာ ဝိပဿနာယ ပရိယောသာနံ ဟောတိ၊ နိပ္ပရိယာယေန ပန ဂေါတြဘုဉာဏမေဝ ဝိပဿနာယ ပရိယောသာနန္တိ ဝုစ္စတိ။ တတော ပရံ နိဗ္ဗာနံ အာရမ္မဏံ ကုရုမာနံ ပုထုဇ္ဇနဂေါတ္တံ အတိက္ကမမာနံ အရိယဂေါတ္တံ ဩက္ကမမာနံ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏော ပဌမသမန္နာဟာရ-ဘူတံ အပုနရာဝဇ္ဇနံ[2] ဂေါတြဘုဉာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဣဒံ ပန ဉာဏံ ပဋိပဒါ-ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိဠ ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိဠ နာမ ဘဇတိ။ အန္တရာ အဗ္ဘောဟာရိက-မေဝ ဟောတိ။ ဝိပဿနာသောတေ ပတိတတ္တာ "ပဋိပဒါဉာဏဒဿန-ဝိသုဒ္ဓိ"တိ ဝါ "ဝိပဿနာ"တိ ဝါ သဒ်ံ ဂစ္ဆတိ။ နိဗ္ဗာနံ အာရမ္မဏံ ကတ္ဝာ ဂေါတြဘုဉာဏေ နိရုဒ္ဓေ တေန ဒိန္နသညာယ နိဗ္ဗာနံ အာရမ္မဏံ ကတ္ဝာ

၁-အာဂတနယေနေဝ (သီ)

၂-အပုနဘဝင်္ဂံ (က)

ဒိဋ္ဌိသံယောဇနံ သီလဗ္ဗတပရာမာသသံယောဇနံ ဝိစိကိစ္ဆာသံယောဇနန္တိ တီဏိ သံယောဇနာနိ ဝိဒ္ဒံသေန္တော သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဒနန္တရံ တဿေ၀ ဝိပါကဘူတာနိ ဒွေ တီဏိ ၀ါ ဖလစိတ္တာနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ အနန္တရဝိပါကတ္တာ လောကုတ္တရကုသလာနံ၊ ဖလပရိယေသာသနေ ပနဿ ဥပ္ပန္နဘာ၀ဂ်ံ ဝိစ္ဆိန္ဒိတ္ဝာ ပစ္စ၀ေက္ခဏထ္ထာယ မနောဒ္ဝါရာ၀ဇ္ဇနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ သော ဟိ "ဣမိနာ ၀တာဟံ မဂ္ဂေန အာဂတော"တိ မဂ္ဂံ ပစ္စ၀ေက္ခတိ။ တတော "မေ အယံ အာနိသံသော လဒ္ဓေါ"တိ ဖလံ ပစ္စ၀ေက္ခတိ။ တတော "ဣမေ နာမ ကိလေသာ ပဟီနာ"တိ ပဟီနကိလေသေ ပစ္စ၀ေက္ခတိ။ တတော "ဣမေ နာမ ကိလေသာ အ၀သိဋ္ဌာ"တိ ဥပရိမဂ္ဂတ္ထာယ၀ဏ္ဏကိလေသေ ပစ္စ၀ေက္ခတိ။ အ၀သာနေ စ "အယံ ဓမ္မော မယာ ပဋိဝိဒ္ဓေါ"တိ အမတံ နိဗ္ဗာနံ ပစ္စ၀ေက္ခတိ။ ဣတိ သောတာပန္နဿ အရိယသာ၀ကဿ ပဉ္စ ပစ္စ၀ေက္ခဏာနိ ဟောန္တိ။ တထာ သကဒါဂါမိအနာဂါမိဖလာ၀သာနေ။ အရဟတ္တဖလာ၀သာနေ အ၀သိဋ္ဌကိလေသပစ္စ၀ေက္ခဏံ နာမ နတ္ထိ။ ဧ၀ံ သဗ္ဗာနိပိ ဧကူနဝိသတိပစ္စ၀ေက္ခဏာနိ ဟောန္တိ။

ဧ၀ံ ပစ္စ၀ေက္ခိတ္ဝာ သော ယောဂါ၀စရော တသ္မိံ ယေ၀ အာသနေ နိသိန္နော ၀ုတ္ထာနယေန ဝိပဿိတ္ဝာ ကာမရာဂဗျာပါဒါနံ တနုဘာ၀ံ ကရောန္တော ဒုတိယမဂ္ဂံ ပါပုဏာတိ၊ တဒနန္တရံ ၀ုတ္ထာနယေနေ၀ ဖလဋ္ဌော။ တတော ၀ုတ္ထာနယေန ဝိပဿိတ္ဝာ ကာမရာဂဗျာပါဒါနံ အနေ၀သေသပ္ပဟာနံ ကရောန္တော တတိယမဂ္ဂံ ပါပုဏာတိ၊ ၀ုတ္ထာနယေန ဖလဋ္ဌော။ တတော တသ္မိံ ယေ၀ါသနေ ၀ုတ္ထာနယေန ဝိပဿိတ္ဝာ ရူပရာဂါရူပရာဂမာနုဒ္ဓစ္စာဝိဇ္ဇာနံ အနေ၀သေသပ္ပဟာနံ ကရောန္တော စတုတ္ထမဂ္ဂံ ပါပုဏာတိ၊ ၀ုတ္ထာနယေန ဖလဋ္ဌော။ ဇ္ဈာ၀တာ စေသ ဟောတိ အရဟာ မဟာခီဏာသ၀ေါ ပစ္ခေကဗုဒ္ဓေါ။ ဣတိ ဣမေသု စတူသု မဂ္ဂေသု ဉာဏံ **ဉာဏ၁သနဝိသုဒ္ဓိ** နာမ။

ဧ၀ံ ပစ္စ၀ေက္ခိတ္ဝာ သော ယောဂါ၀စရော တသ္မိံ ယေ၀ အာသနေ နိသိန္နော ၀ုတ္ထာနယေန ဝိပဿိတ္ဝာ ကာမရာဂဗျာပါဒါနံ တနုဘာ၀ံ ကရောန္တော ဒုတိယမဂ္ဂံ ပါပုဏာတိ၊ တဒနန္တရံ ၀ုတ္ထာနယေနေ၀ ဖလဋ္ဌော။ တတော ၀ုတ္ထာနယေန ဝိပဿိတ္ဝာ ကာမရာဂဗျာပါဒါနံ အနေ၀သေသပ္ပဟာနံ ကရောန္တော တတိယမဂ္ဂံ ပါပုဏာတိ၊ ၀ုတ္ထာနယေန ဖလဋ္ဌော။ တတော တသ္မိံ ယေ၀ါသနေ ၀ုတ္ထာနယေန ဝိပဿိတ္ဝာ ရူပရာဂါရူပရာဂမာနုဒ္ဓစ္စာဝိဇ္ဇာနံ အနေ၀သေသပ္ပဟာနံ ကရောန္တော စတုတ္ထမဂ္ဂံ ပါပုဏာတိ၊ ၀ုတ္ထာနယေန ဖလဋ္ဌော။ ဇ္ဈာ၀တာ စေသ ဟောတိ အရဟာ မဟာခီဏာသ၀ေါ ပစ္ခေကဗုဒ္ဓေါ။ ဣတိ ဣမေသု စတူသု မဂ္ဂေသု ဉာဏံ **ဉာဏ၁သနဝိသုဒ္ဓိ** နာမ။

ဇ္ဈာ၀တာ "သဗ္ဗေသု ဘူတေသု နိဓာယ ဒ ဏ္ဍံ အဝိဟေဌယံ အညတရမ္ပိ တေသ"န္တိ ဇေတန ပါတိမောက္ခသံ၀ရဒိသီလဿ ၀ုတ္ထတ္တာ သီလဝိသုဒ္ဓိ။ "နပုတ္တမိစ္ဆေယျ ကုတော သဟာယ"န္တိ ဇေတန ပဋိသာနုနယဝိ၀ဇ္ဇန၀သေန မေတ္တာဒီနံ ၀ုတ္ထတ္တာ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ။ "ကော စရေ ခဂ္ဂဝိသာဏကပ္ပေါ"တိ ဣမိနာ ပန နာမရူပပရိဂ္ဂဟာဒီနံ ၀ုတ္ထတ္တာ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ ကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိ မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိတိ သတ္တ ဝိသုဒ္ဓိယော ၀ုတ္တာ ဟောန္တိ။ အယမေတ္ထ မုခမတ္တနိဒ္ဒေသော၊ ဝိတ္ထာရံ ပန

ဇနဆန္ဒေန ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂံ[1] သြလောကေတွာ ဂဟေတမ္ဗံ။ တ္ထောဝတာ စေသော ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ—

“စာတုဒ္ဒိသော အပ္ပဋိဃော စ ဟောတိ၊
သန္တုဿမာနော ဇုတရီတရေန။
ပရိဿယာနံ သဟိတာ အဆမ္ဘီ၊
ဧကော စရေ ခဂ္ဂဝိသာဏကပ္ပေါ”တိ[2]—

ပသံသိယာဒိဘာဝံ အာပဇ္ဇိတွာ ဂန္ဓမာဒနပဗ္ဗတံ ဥပသောဘယမာနော ဝိဟာသိန္တိ ဧဝံ သဗ္ဗတ္ထ။

ပဌမဂါထာနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ။

၁၂၂။ ဒုတိယေ **သံသဂ္ဂစာတဿာ**တိ စာတသံသဂ္ဂဿ။ တတ္ထ ဒဿန-သဝနကာယသမုလ္လပနသမ္ဘောဂဝသေန ပဇ္ဇဝိစော သံသဂ္ဂေါ။ တတ္ထ အည-မညံ ဒိဿာ စက္ခုဝိညာဏဝိထိဝသေန ဥပ္ပန္နရာဂေါ **ဒဿနသံသဂ္ဂေါ** နာမ။ တတ္ထ သိဟဋ္ဌိပေ ကာဋ္ဌဒိဃဝါဝိဂါမေ ဝိဏ္ဏာယ စရန္တံ ကလျာဏဝိဟာရ-ဝါသိံ ဒဟရဘိက္ခုံ ဒိဿာ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တာ ကေနစိ ဥပါယေန တံ အလဘိတွာ ကာလကတာ ကုဋုမ္ဗိယဓိတာ တဿာ နိဝါသနစောဋကွဏ္ဏံ ဒိဿာ “ဧဝရူပါယ ဝဏ္ဏဓာရိနိယာ နာမ သဒ္ဒိံ သံဝါသံ နာလတ္ထ”န္တိ ဟဒယံ ဖာလေတွာ ကာလ-ကတော၊ သော ဧဝ စ ဒဟရော နိဒဿနံ။

ပရေဟိ ပန ကထိယမာနံ ရူပါဒိသမ္ပတ္တိံ အတ္တနာ ဝါ ဟသိတလပိတကိတ-သဒ္ဒံ သုတ္ဝာ သောတဝိညာဏဝိထိဝသေန ဥပ္ပန္နော ရာဂေါ **သဝနသံသဂ္ဂေါ** နာမ။ တတြာပိ ဂိရိဂါမဝါသိကမ္မာရဓိတာယ ပဇ္ဇဟိ ကုမာရိဟိ သဒ္ဒိံ ပဒုမဿရံ ဂန္တ္ဝာ နှာယိတွာ မာလံ သိသေ အာရောပေတွာ ဥစ္စာသဒ္ဒေန ဂါယန္တိယာ အာကာသေန ဂစ္ဆန္တော သဒ္ဒံ သုတ္ဝာ ကာမရာဂေန စျာနာ ပရိဟာယိတွာ အနယဗျသနံ ပတ္တော ပဇ္ဇဂ္ဂဠေဏဝါသိ တိဿဒဟရော နိဒဿနံ။

အည်မည်ံ အင်္ဂပရာမသနေန ဥပ္ပန္နရာဂေါ **ကာယသံသဂ္ဂေါ** နာမ။ ဓမ္မဂါယန-ဒဟရဘိက္ခု စေတ္ထ နိဒဿနံ။ မဟာဝိဟာရေ ကိရ ဒဟရဘိက္ခု ဓမ္မံ ဘာသတိ၊ တတ္ထ မဟာဇနေ အာဂတေ ရာဇာဝိ အဂမာသိ သဒ္ဒိံ အန္တေပုရေန။ တတော ရာဇဓိတာယ တဿ ရူပဉ္စ သဒ္ဒဉ္စ အာဂမ္ဗ ဗလဝရာဂေါ ဥပ္ပန္နော တဿ စ ဒဟရဿာပိ။ တံ ဒိဿာ ရာဇာ သလ္လက္ခေတွာ သာဏိပါကာရေန

၁-ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၂၂၂-၂၃၁-၂၄၁-၂၇၆-၃၁၂-ဝိဋ္ဌာဒီသု။ ၂-ခု ၁-၂၀၆၊ ခု ဂ-၂၄ဂ-ဝိဋ္ဌာဒီသု။

ပရိက္ခိပါပေသိ၊ တေ အညမညံ ပရာမသိတ္ဝာ အာလိင်္ဂိ°သု။ ပုန သာဏိပါ-
ကာရံ အပနေတ္ဝာ ပဿန္တာ ဒ္ဝေပိ ကာလကတေယေ၀ အဒ္ဒသံသူတိ။

အညမညံ အာလပနသမုလ္လပနေ ဥပ္ပန္နရာဂေါ ပန **သမုလ္လပနသံသဂ္ဂေါ** နာမ။ ဘိက္ခုဘိက္ခုနိဟိ သဒ္ဓိံ ပရိဘောဂကရဏော ဥပ္ပန္နရာဂေါ **သမ္ဘောဂ-သံသဂ္ဂေါ** နာမ။ ဒ္ဝိသုပိ စ ဧတေသု မရိစ၀ဋ္ဋိဝိဟာရေ ဘိက္ခု စ ဘိက္ခုနိ စ နိဒ္ဒသနံ။ မရိစ၀ဋ္ဋိမဟာဝိဟာရမဟေ ကိရ ဒုဋ္ဌဂါမဏိ အာဘယမဟာရာဇာ မဟာဒါနံ ပဋ္ဌိယာဒေ့တ္ဝာ ဥာတေဟိသံဃံ ပရိ၀ိသတိ။ တတ္ထ ဥက္ကဿာဂုဿာ ဒိန္နာယ သံဃနော၀ကသာမဏေရိ အနာဓရကဿ သတ္တ၀ဿိကသံဃန၀က-သာမဏေရဿ ဒန္တ၀လယံ[1] ဒတ္ဝာ သမုလ္လာပံ အကာသိ၊ တေ ဥဘောပိ ဥပ-သမ္ပဇ္ဇိတ္ဝာ သဋ္ဌိ၀ဿာ ဟုတ္ဝာ ပရတီရံ ဂတာ အညမညံ သမုလ္လာပေန ပုဗ္ဗ-သညံ ပဋိလဘိတ္ဝာ တာ၀ဒေ၀ ဇာတသိနေဟာ သိက္ခာပဒါနိ ဝိတိက္ကမိတ္ဝာ ပါရာဇိကာ အဟေသုန္တိ။

ဧ၀ံ ပန္ဆုဝိဓေ သံသဂ္ဂေ ယေန ကေနစိ သံသဂ္ဂေန ဇာတသံသဂ္ဂဿ **ဘ၀န္တိ သ္နေဟာ၊** ပုရိမရာဂပစ္စယာ ဗလ၀ရာဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တတော **သ္နေဟ-န္တယံ ဒုက္ခမိဒံ ပဟောတီ**တိ တမေ၀ သ္နေဟံ အနုဂစ္ဆန္တံ သန္နိဋ္ဌကသမ္ပရာယိက-သောကပရိဒေ၀ါဒိနာနပ္ပကာရကံ ဒုက္ခမိဒံ ပဟောတိ နိဗ္ဗတ္တတိ ဘ၀တီ ဇာယတိ။ အပရေ ပန "အာရမ္မဏော စိတ္တေ၀ါသဂ္ဂေါ သံသဂ္ဂေါ"တိ ဘဏန္တိ။ တတော သ္နေဟော သ္နေဟဒုက္ခန္တိ။

ဧ၀မတ္ထပ္ပဘေဒံ ဇ္ဈမံ အမုဂါထံ ၀တ္ဝာ သော ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ အာဟ "သ္နာဟံ ယမိဒံ သ္နေဟန္တယံ သောကာဒိဒုက္ခံ ပဟောတိ၊ တဿ ဒုက္ခဿ မူလံ ခနန္တော ပစ္စေကသမ္ဗောဓိ° အဓိဂတော"တိ။ ဧ၀ံ ၀ုတ္တေ တေ အမစ္စာ အာဟံသု "အမ္ဟေဟိ ဒါနိ ဘန္တေ ကိ° ကတ္တဗ္ဗ"န္တိ။ တတော သော အာဟ "တုမှေ ၀ါ အညေ ၀ါ ယော ဇ္ဈမမ္ဟာ ဒုက္ခာ မုစ္စိတုကာမော၊ သော သဗ္ဗေပိ **အာဒိနံ၀ သ္နေဟံ ပေက္ခ-မာနော၊ ကေ၀ စရေ ခဂ္ဂဝိသာဏကပ္ပေါ**တိ။ တ္ထေ စ ယံ တံ "သ္နေဟန္တယံ ဒုက္ခမိဒံ ပဟောတီ"တိ ၀ုတ္တံ၊ တဒေ၀ သန္ဓာယ "အာဒိနံ၀ သ္နေဟံ ပေက္ခ-မာနော"တိ ဇ္ဈံ ၀ုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အထ ၀ါ ယထာ၀ုတ္တေန သံသဂ္ဂေန **သံသဋ္ဌဿ ဘ၀န္တိ သ္နေဟာ၊ သ္နေဟန္တယံ ဒုက္ခမိဒံ ပဟောတိ၊** ဧ၀ံ ယထာဘူတံ အာဒိနံ၀ သ္နေဟံ ပေက္ခမာနော အဟံ အဓိဂတောတိ ဧ၀မ္ပိ အဘိသမ္ဗန္ဓိတ္ဝာ စတုတ္ထပါဒေါ ပုဗ္ဗေ ၀ုတ္တနယေနေ၀ ဥဒါန၀သေန ၀ုတ္တောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ တတော ပရံ သဗ္ဗံ ပုရိမဂါထာယ ၀ုတ္တသဒိသမေ၀ါတိ[2]။

၁-ထာလကံ (က) ၂-သုတ္တနိပါတ-ဋ္ဌ ၁-၆၂-ပိဋ္ဌာဒိသုပိ ပဿိတဗ္ဗံ။

နိဒ္ဒေသေ **အနုပ္ပါဒေတီ**တိ ရုပသ္မိံ အနုပ္ပဇ္ဇနံ ဒိသ္ဝာ အလ္လီယတိ။ **အနုပ္ပန္နာတီ**တိ ရုပသ္မိံ သ္ဥဟဝသေန ဗန္ဓတိ။ **ဘဝန္တီ**တိ ဟောန္တိ။ **ဇာယန္တီ**တိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ **နိဗ္ဗတ္တန္တီ**တိ ဝတ္တန္တိ။ **ပါတုဘဝန္တီ**တိ ပါကဋာ ဟောန္တိ။ **သမ္ဘဝန္တိ သဉ္ဇာယန္တိ**ဿ **အဘိနိဗ္ဗတ္တန္တီ**တိ တိဏ္ဏိ ဥပသဂ္ဂေန ဝုတ္တိတာနိ။ ဣတော ပရံ အဋ္ဌကဝဂ္ဂေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဒုတိယဂါထာနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ။

၁၂၃။ တတိယေ မေတ္တာယနဝသေန **မိတ္တာ**။ သုဟဒဘာဝေန **သုဟဇ္ဇာ**။ ကေစိ ဟိ ကေန္တိဟိတကာမတာယ မိတ္တာဝ ဟောန္တိ၊ န သုဟဇ္ဇာ။ ကေစိ ဂမနာဂမနဋ္ဌာနနိသဇ္ဇာသမုလ္လာပါဒီသု ဟဒယသုခဇနနေန သုဟဇ္ဇာဝ ဟောန္တိ၊ န မိတ္တာ။ ကေစိ တဒုဘယဝသေန သုဟဇ္ဇာ စေဝ မိတ္တာ စ။ တေ ဒုဝိဓာ ဟောန္တိ အဂါရိယာ စ အနဂါရိယာ စ။ တတ္ထ အဂါရိယာ တိဝိဓာ ဟောန္တိ ဥပကာရာ သမာနသုခဒုက္ခာ အနုကမ္ပကာတိ။ အနဂါရိယာ ဝိသေသေန အတ္ထက္ခာယိနော။ ဧဝံ တေ စတ္တာဟိ စတ္တာဟိ အဂေဟိ သမန္နာဂတာ ဟောန္တိ။

ယထာဟ—

> “စတ္တာဟိ ခေါ ဂဟပတိပုတ္တ ဌာနေဟိ ဥပကာရော မိတ္တော သုဟဒေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ပမတ္တံ ရက္ခတိ၊ ပမတ္တသ္မ သာပတေယ္ယံ ရက္ခတိ၊ ဘီတသ္မ သရဏံ ဟောတိ၊ ဥပ္ပန္နေသု ကိစ္စကရဏီယေသု တဒ္ဓိဂဏံ ဘောဂံ အနုပ္ပဒေတိ ၂။

တထာ—

> စတ္တာဟိ ခေါ ဂဟပတိပုတ္တ ဌာနေဟိ သမာနသုခဒုက္ခော မိတ္တော သုဟဒေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဂုယ္ဟမသ္မ အာစိက္ခတိ၊ ဂုယ္ဟမသ္မ ပရိဂူဟတိ၊ အာပဒါသု န ဇဟတိ၊ ဇီဝိတံ ပိသ္မ အတ္ထာယ ပရိစ္စတ္တံ ဟောတိ ၂။

တထာ—

> စတ္တာဟိ ခေါ ဂဟပတိပုတ္တ ဌာနေဟိ အနုကမ္ပကော မိတ္တော သုဟဒေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ အဘဝေနသ္မံ နန္ဒတိ၊ ဘဝေနသ္မ နန္ဒတိ၊ အဝဏ္ဏံ ဘဏမာနံ နိဝါရေတိ၊ ဝဏ္ဏံ ဘဏမာနံ ပသံသတိ [၃]။

၁-ခု ၇-၁-ပိဋ္ဌာဒီသု။ ၂-ဒီ ၃-၁၅၂-ပိဋ္ဌေ။ ၃-ဒီ ၃-၁၅၃-ပိဋ္ဌေ။

တထာ—

စတူဟိ ခေါ ဂဟပတိပုတ္တ ဌာနေဟိ အတ္ထက္ခာယီ မိတ္တော သုဟဒေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ပါပါ နိဝါရေတိ၊ ကလ္လာဏေ နိဝေသေတိ၊ အဿုတံ သာဝေတိ၊ သဂ္ဂဿ မဂ္ဂံ အာစိက္ခတီ”တိ ၁။

တေသု ဋ္ဌမ အဂါရိယာ အဓိပ္ပေတာ၊ အတ္ထတော ပန သဗ္ဗေပိ ယုဇ္ဈန္တိ။ တေ မိတ္တေ သုဟဇ္ဇေ။ **အနုကမ္ပမာနော**တိ အနုဒယမာနော၊ တေသံ သုခံ ဥပသံဟရိတုကာမော ဒုက္ခံ အပဟရိတုကာမော။

ဟာပေတိ အတ္ထံနွံ ဒိဋ္ဌမင်္ဂိကသမ္ပရာယိကပရမတ္ထဝသေန တိဝိဓံ, တထာ အတ္တာတ္ထပရတ္ထဥဘယတ္ထဝသေနာပိ တိဝိဓံ အတ္ထံ လဒ္ဓဝိနာသနေန အလဒ္ဓါနုပ္ပါဒနေနာတိ ဒ္ဝိဓာပိ ဟာပေတိ ဝိနာသေတိ။ **ပဋိမန္ထိစ္ဆော**တိ “အဟံ ဋ္ဌံ ဝိနာန ဇိဝါမိ၊ သော မေ ဂတိ၊ သော မေ ပရာယဏ”နွံ ဇဝံ အတ္တာနံ နိစေဋာနေ ဋပေန္တော ပဋိမန္ထိစ္ဆော ဟောတိ။ “ဋ္ဌမေ မံ ဝိနာ နဇိဝန္တိ၊ အဟံ တေသံ ဂတိ၊ အဟံ တေသံ ပရာယဏ”နွံ ဇဝံ အတ္တာနံ ဥစ္ဆေဋာနေ ဋပေန္တော ပဋိမန္ထိစ္ဆော ဟောတိ။ ဋ္ဌမ ပန ဇဝံ ပဋိမန္ထိစ္ဆော အဓိပ္ပေတော။

ဇေတံ ဘယနွံ ဇေတံ အတ္ထဟာပနဘယံ၊ အတ္တနော သမာပတ္တိဟာနိံ သန္ဓာယ ဘဏတိ။ **သန္ထဝေ**တိ တိဝိဓော သန္ထဝေါ တဏှာဒိဋ္ဌိမိတ္တသန္ထဝဝသေန။ တတ္ထ အဋ္ဌသတပဘေဒါ တဏှာ တဏှာသန္ထဝေါ၊ ဒ္ဝါသဋ္ဌိပဘေဒါ ဒိဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌိသန္ထဝေါ၊ ပဋိမန္ထိစ္ဆတာယ မိတ္တာနုကမ္ပနာ မိတ္တသန္ထဝေါ။ သော ဋ္ဌမ အဓိပ္ပေတော။ တေန ဟိသ သမာပတ္တိ ပရိဟီနာ။ တေနာဟ “ဇေတံ ဘယံ သန္ထဝေ ပေက္ခမာနော”တိ ၂။ သေသံ ပုဗ္ဗသဒိသမေဝါတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ နိဋ္ဌေသေ ဝတ္တဗ္ဗံ နတ္ထိ ၃။

တတိယဂါထာနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ။

၁၂၄။ စတူသ္ဝေ **ဝံသော**တိ ဝေဋ္ဌ။ **ဝိသာလော**တိ ဝိတ္ထိဏ္ဏော။ **ဝ**-ကာရော အဝဓာရဏတ္ထော၊ ဇေကာရော ဝါ အယံ။ သန္ဓိဝသေနေတ္ထ **ဇ**-ကာရော နဒ္ဒော။ တသ္မ ပရပဒေန သမ္ဗန္ဓော၊ တံ ပစ္ဆာ ယောဇေဿာမ။ **ယထာ**တိ ပဋိဘာဂေ။ **ဝိသတ္တော**တိ လဂ္ဂေါ ဇဋိတော သံသိဗ္ဗိတော။ **ပုတ္တေသု ဒါရေသု စာ**တိ ပုတ္တဓိတုဘရိယာသု။ **ယာ အပေက္ခာ**တိ ယာ တဏှာ ယော

၁-ဒီ ၃-၁၅၃-ပိဋ္ဌေ။ ၂-အဟံ အဓိဂတောတိ (သီ၊ သျာ)

၃-သုတ္တနိပါတ-ဋ္ဌ ၁-၆၄၊ အပဒါန-ဋ္ဌ ၁-၁၇၈-ပိဋ္ဌာဒိသုပိ ပဿိတဗ္ဗံ။

သ္မေဟော။ **ဝံသက္ကဋ္ဌိရော၀ အသဇ္ဇမာနော**တိ ဝံသကဋ္ဌိရော ဝိယ အလဂ္ဂ-မာနော။ ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ? ယထာ ဝံသော ဝိသာလော ဝိသတ္ထော ဧ၀ ဟောတိ၊ ပုတ္တေသု စ ဒါရေသု စ ယာ အပေက္ခာ၊ သာပိ ဧ၀ံ တာနိ ၀တ္ထူနိ သံသိဗ္ဗိတ္ဝာ ဋ္ဌိတတ္တာ ဝိသတ္တာ ဧ၀။ သ္မာဟံ တာယ အပေက္ခာယ အပေက္ခ၀ါ ဝိသာလော ဝံသော ဝိယ ဝိသတ္တောတိ ဧ၀ံ အပေက္ခာယ အာဒီနံ၀ ဒိသ္မွာ တံ အပေက္ခံ မဂ္ဂဉ္စေန ဆိန္ဒန္တော အယံ ဝံသကဋ္ဌိရော၀ ရူပါဒီသု ၀ါ ဒိဋ္ဌာဒီသု ၀ါ လာဘာဒီသု ၀ါ ကာမဘ၀ါဒီသု ၀ါ တဏ္ဟာမာနဒိဋ္ဌိ၀သေန အသဇ္ဇမာနော ပစ္စေကသမ္ဗောဓိံ အဓိဂတောတိ။ သေသံ ပုရိမနယေနေ၀ ၀ေဒိတဗ္ဗံ။ ဣမာယပိ နိဒ္ဒေသေ အတိရေကံ နတ္ထိ ၁။

စတုတ္ထဂါထာနိဒ္ဒေသ၀ဏ္ဏနာ။

၁၂၅။ ပဉ္စမေ **မိဂေါ**တိ သဗ္ဗေသံ အာရညိကံစတုပ္ပဒါနံ ဧ၀ ဧတံ အဓိ၀စနံ။ ဣဓ ပန ပသဒမိဂေါ အဓိပ္ပေတော။ **အရညမ္ဟိ**တိ ဂါမဋ္ဌ ဂါမူပစာရဋ္ဌ ဌပေတ္ဝာ အ၀သေသံ အရညံ၊ ဣဓ ပန ဥယျာနံ အဓိပ္ပေတံ၊ တသ္မာ "ဥယျာနမ္ဟိ"တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **ယထာ**တိ ပဋိဘာဂေ။ **အဗဒ္ဓေါ**တိ ရဇ္ဇုဗန္ဓနာဒီသု ယေန ကေနစိ အဗဒ္ဓေါ။ ဧတေန ဝိသဋ္ဌစရိယံ ဒီပေတိ။ **ယေနိစ္ဆကံ ဂစ္ဆတိ ဂေါစရာ-ယာ**တိ ယေန ဒိသာဘာဂေန ဂန္တုံ ဣစ္ဆတိ၊ တေန ဂေါစရတ္ထံ ဂစ္ဆတိ။ တသ္မာ တတ္ထ ယတ္တကံ ဣစ္ဆတိ ဂန္တုံ၊ တတ္တကံ ဂစ္ဆတိ။ ယံ ဣစ္ဆတိ ခါဒိတုံ၊ တံ ခါဒတီတိ ဒီပေတိ။ **ဝိညူ နရော**တိ ပဏ္ဍိတပုရိသော။ **သေရိတ**န္တိ သစ္ဆန္ဒ၀ုတ္တိတံ အပရာ-ယတ္တဘာ၀ံ။ **ပေက္ခမာနော**တိ ပညာစက္ခုနာ ဩလောကယမာနော။ အထ ၀ါ ဓမ္မသေရိတံ ပုဂ္ဂလသေရိတဉ္စ။ လောကုတ္တရဓမ္မာ ဟိ ကိလေသ၀သံ အဂမနတော သေရိနော တေဟိ သမန္နာဂတာ ပုဂ္ဂလာ၀၊ တေသံ ဘာ၀နိဒ္ဒေသော သေရိတံ ပေက္ခမာနောတိ။ ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ? **မိဂေါ အရညမ္ဟိ ယထာ အဗဒ္ဓေါ၊ ယေနိစ္ဆကံ ဂစ္ဆတိ ဂေါစရာယ**။ ကဒါ နု ခေါ အဟမ္ပိ တဏ္ဟာဗန္ဓနံ ဆိန္ဒိတ္ဝာ ဧ၀ံ ဂစ္ဆေယျန္တိ ဣတိ မေ တုမ္ဟေဟိ ဣတော စိတော စ ပဂိ၀ါရေတ္ဝာ ဋ္ဌိတေဟိ ဗဒ္ဓဿ ယေနိစ္ဆကံ ဂန္တုံ အလဘန္တဿ တသ္မိံ ယေနိစ္ဆကဂမနာဘာ၀ေ အာဒီနံ၀ ယေနိစ္ဆကဂမနေ အာနိသံသံ ဒိသ္မွာ အနုက္ကမေန သမထ၀ိပဿနာ-ပါရိပူရိံ အဂမိံ။ တတော ပစ္စေကဗောဓိံ အဓိဂတောမှိ။ တသ္မာ အညောပိ ဝိညူ **နရော သေရိတံ ပေက္ခမာနော၊ ကော စရေ ခဂ္ဂ၀ိသာဏကပ္ပေါ**တိ ၂။

ပဉ္စမဂါထာနိဒ္ဒေသ၀ဏ္ဏနာ။

၁-သုတ္တနိပါတ-၌ ၁-၆၇-ဝိဋ္ဌေပိ ပဿိတဗ္ဗံ။ ၂-သုတ္တနိပါတ-၌ ၁-၇၃-ဝိဋ္ဌာဒီသုပိ ပဿိတဗ္ဗံ။

၁၂၆။ ဆဋ္ဌေ အယံ ပိဏ္ဍတ္ထော—**သဟာယမရွေ** ဋ္ဌိတသ ဒိ၀ါသေယျသဒ်ိတေ **၀ါသေ** စ မဟာဥပဋ္ဌာနသဒ်ိတေ **ဌာနေ** စ ဥယျာနဂမနသဒ်ိတေ **ဂမနေ** စ ဇနပဒစာရိကသဒ်ိတာယ **စာရိကာယ** စ "ဣဒံ မေ သုဏာ၊ ဣဒံ မေ ဒေဟီ"တိအာဒိနာ နယေန တထာ တထာ အာမန္တနာ ဟောတိ၊ တသ္မာ အဟံ တတ္ထ တတ္ထ နိဗ္ဗိဇ္ဈိတ္ဝာ ယာယံ အရိယဇနသေ၀ိတာ အနေကာနိသံသာ ကေန္တသုခါ၊ ဧ၀ံ သန္တေပိ လောဘာဘိဘူတေဟိ သဗ္ဗကာပုရိသေဟိ အနဘိဇ္ဈိတာ အပတ္ထိတာ ပတ္ထေဒ္ဓာ၊ တံ **အနဘိဇ္ဈိတံ** ပရေသံ အ၀သ၀တ္တနေန ဘဗ္ဗပုဂ္ဂလ၀သေနေ၀ [1] စ **သေရိတံ ပေက္ခမာနော** ဝိပဿနံ အာရဘိတ္ဝာ အနုက္ကမေန ပစ္စေကသမ္ဗောဓိံ အဓိဂတောတိ။ သေသံ ဥတ္တာနယမေ၀ [2]။

ဆဋ္ဌဂါထာနိဒ္ဒေသ၀ဏ္ဏနာ။

၁၂၇။ သတ္တမေ **ဒိန္နော**တိ ကိဋ္ဌနာ။ သာ ဒုဝိဓာ ဟောတိ ကာယိကာ စ ၀ါစသိကာ စ။ တတ္ထ ကာယိကာ နာမ ဟတ္ထိဟိ၀ိ ကိဋ္ဌန္တို၊ အဿေဟိ၀ိ ရထေဟိ၀ိ ဓနူဟိ၀ိ ထရုဟိ၀ိတိ ဧ၀မာဒိ။ ၀ါစသိကာ နာမ ဂိတံ သိလောကဘဏနံ မုခဘေရိကန္တို ဧ၀မာဒိ။ **ရတီ**တိ ပဉ္စကာမဂုဏရတိ။ **ဗိပုလ**န္တို ယာ၀ အဋ္ဌမိဠုံ အာဟစ္စ ဌာနေန သကလတ္တဘာ၀ဗျာပကံ။ သေသံ ပါကဋမေ၀။ အနုသန္ဓိယောဇနာပိ စေတ္ထ သံသဂ္ဂဂါထာယ ဥတ္တာနယေနေ၀ ဧ၀ဒိတဗ္ဗာ [3]။

သတ္တမဂါထာနိဒ္ဒေသ၀ဏ္ဏနာ။

၁၂၈။ အဋ္ဌမေ **စာတုဒ္ဒိသော**တိ စတူသု ဒိသာသု ယထာသုခ၀ိဟာရီ၊ "ကံ ဒိသံ ဖရိတ္ဝာ ၀ိဟရတီ"တိအာဒိနာ [4] ၀ါ နယေန ဗြဟ္မ၀ိဟာရဘာ၀နာဖရိတာ စတသ္သော ဒိသာ အဿ သန္တီတိ စာတုဒ္ဒိသော။ တာသု ဒိသာသု ကတ္ထစိ သတ္တေ ၀ါ သဒ်ိရေ ၀ါ ဘယေန န ပဋိဟညတိတိ **အပ္ပဋိဃော**။ **သန္တုဿမာနော**တိ ဒ္ဝါဒသ၀ိဓသ္မိ သန္တောသသ္မိ ၀သေန သန္တုဿကော။ **ဣတရီတရေနာ**တိ ဥစ္စာ၀စေန ပစ္စယေန။ **ပရိဿယာနံ သဟိတာ အဆဒ္ဒီ**တိ ဇ္ဈေ ပရိဿယန္တို [5] ကာယစိတ္တာနိ၊ ပရိဟာပေန္တို ၀ါ တေသံ သမ္ဗတ္တိံ၊ တာနိ ၀ါ ပဋိစ္စ သယန္တီတိ ပရိဿယာ၊ ဗာဟိရာနံ သီဟဗျဂ္ဃါဒီနံ အဇ္ဈတ္တိကာနဉ္စ ကာမစ္ဆန္ဒာဒီနံ ကာယစိတ္တုပဒ္ဒ၀ါနံ ဧတေ အဓိ၀စနံ။ တေ ပရိဿယေ အဓိ၀ါသနခန္တိယာ စ ဝီရိယာဒီဟိ စ ဓမ္မေဟိ သဟတီတိ **ပရိဿယာနံ သဟိတာ**။

၁-ဓမ္မပုဂ္ဂလ၀သေနေ၀ (သီ) ၂-သုတ္တနိပါတ-ဋ္ဌ ၁-၇၅-ဝိဇ္ဇေဝိ ပဿိတဗ္ဗံ။
၃-သုတ္တနိပါတ-ဋ္ဌ ၁-၇၆-ဝိဇ္ဇေဝိ ပဿိတဗ္ဗံ။
၄-ဒီ ၁-၂၃၄၊ ဒီ ၃-၁၀၇၊ အံ ၁-၄၄၁၊ အဘိ ၂-၂၀၄၊ ခု ဂ-၂၄ဂ-ဝိဇ္ဇာဒီသု။
၅-ပရိဿဟန္တို (သီ၊ က)

ထဒ္ဓဘာဝကရဘယာဘာဝေန **အဆမ္ဘီ**။ ကိ ဝုတ္တံ ဟောတိ? ယထာ တေ စတ္တာရော သမဏာ၊ ဧဝံ ဣတရိတရေန ပစ္စယေန သန္တုဿမာနော ဣတ္ထေ ပဋိပတ္တိပဒဋ္ဌာနေ သန္တောသေ ဌိတော စတူသု ဒိသာသု မေတ္တာဒိဘာဝနာယ စာတုဒ္ဒိသော၊ သတ္တာသမိုရေသု ပဋိဟာနနကရဘယာဘာဝေန အပ္ပဋိဃော စ ဟောတိ။ သော စာတုဒ္ဒိသတ္တာ ဝုတ္တပ္ပကာရာနံ ပရိဿယာနံ သဟိတာ၊ အပ္ပဋိဃတ္တာ အဆမ္ဘီ စ ဟောတိတိ ဧတံ ပဋိပတ္တိဂဏှံ ဒိသ္မာ ယောနိသော ပဋိပဇ္ဇိတ္တာ ပစ္စေကသမ္ဗောဓိ အဓိဂတောမှိတိ။

အထ ဝါ တေ သမဏာ ဝိယ သန္တုဿမာနော ဣတရိတရေန ဝုတ္တ-နယေနေဝ စာတုဒ္ဒိသော ဟောတိတိ ဥတ္တာ ဧဝံ စာတုဒ္ဒိသဘာဝံ ပတ္ထယန္တော ယောနိသော ပဋိပဇ္ဇိတ္တာ အဓိဂတောမှိ။ တသ္မာ အညောပိ ဤဒိးသံ ဌာနံ ပတ္ထယမာနော စာတုဒ္ဒိသတာယ ပရိဿယာနံ သဟိတာ အပ္ပဋိဃတာယ စ အဆမ္ဘီ ဟုတ္ဝာ ဧကော စရေ ခဂ္ဂဝိသာဏကပ္ပေါတိ [၁]။

နိဒ္ဒေသေ **မေတ္တာ**တိ အတ္ထတော တာဝ မိဇ္ဇတီတိ မေတ္တာ၊ သိနေဟတီတိ အတ္ထော။ မိတ္တေ ဝါ ဘဝါ၊ မိတ္တသ္မ ဝါ သော ပဝတ္တိတိပိ မေတ္တာ။ **မေတ္တာ-သဟဂတေနာ**တိ မေတ္တာယ သမန္နာဂတေန။ **စေတသာ**တိ စိတ္တေန။ **ဧကံ ဒိသ**န္တိ ကေသဉ္စိ ဒိသာယ ပဌမပရိဂ္ဂဟိတံ သတ္တံ ဥပါဒါယ ဧကံ ဒိသံ ပရိယာပန္နသတ္တဖရဏဝသေန ဝုတ္တံ။ **ဖရိတ္ဝာ**တိ ဖုသိတ္ဝာ အာရမ္မဏံ ကတ္ဝာ။ **ဝိဟရတီ**တိ ဗြဟ္မဝိဟာရမိဇ္ဈတံ ဣရိယာပထဝိဟာရံ ပဝတ္တေတိ။ **တထာ ဒုတိယ**န္တိ ယထာ ပုရတ္ထိမာဒီသု ဒိသာသု ယံ ကိဉ္စိ ဧကံ ဒိသံ ဖရိတ္ဝာ ဝိဟရတိ၊ တထေဝ တဒနန္တရံ ဒုတိယံ တတိယံ စတုတ္ထဉ္စာတိ အတ္ထော။

ဣတိ ဥဒ္ဓန္တိ ဧတေနေဝ စ နယေန ဥပရိမံ ဒိသန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **အဓော တိရိယ**န္တိ အဓောဒိသမ္ပိ တိရိယံ ဒိသမ္ပိ ဧဝမေဝ။ တတ္ထ စ **အဓော**တိ ဟေဋ္ဌာ။ **တိရိယ**န္တိ အနုဒိသာ။ ဧဝံ သဗ္ဗဒိသာသု အဿမဏ္ဍလေ အဿမိဝ မေတ္တာ-သဟဂတံ စိတ္တံ သာရေတိပိ ပစ္စာသာရေတိပိတိ။ ဧတ္တာဝတာ ဧကမေကံ ဒိသံ ပရိဂ္ဂဟေတ္ဝာ ဩဖရဏံ ဒဿိတံ။ **သဗ္ဗဓိ**တိအာဒိ ပန အနောဓိသော ဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **သဗ္ဗဓိ**တိ သဗ္ဗတ္ထ။ **သဗ္ဗတ္ထတာယာ**တိ သဗ္ဗေသု ဟိနမဇ္ဈိမဥက္ကဋ္ဌမိတ္တာသပတ္တမဇ္ဈတ္တာဒိပဘေဒေသု အတ္တတာယ၊ "အယံ ပရသတ္တော"တိ ဝိဘာဂံ အကတ္ဝာ အတ္တာသမတာယာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

၁-သုတ္တနိပါတ-ဋ္ဌ ၁-၇၇-ပိဋ္ဌာဒိသုပိ ပဿိတဗ္ဗံ။

အထ ဝါ **သမ္မတ္တတာယာ**တိ သမ္မေန စိတ္တဘာဝေန၊ ဤသကမ္မိ ဗဟိ အဝိက္ခေ-ပမာနောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **သမ္မာဝန္တိ**နိ့ သမ္မသတ္တဝန္တံ၊ သမ္မသတ္တယုတ္တန်ိ အတ္ထော။ **လောက**န်ိ သတ္တလောကံ။ **ဝိပုလေနာ**တိ ဧဝမာဒိပရိယာယဒဿန-တော ပနေတ္ထ ပုန "**မေတ္တာသဟဂတေနာ**"တိ ဝုတ္တံ။ ယသ္မာ ဝါ ထ္ထေ ဩဖိသော ဖရဏော ဝိယ ပုန တထာ-သဒ္ဒေါ ဇုတိ-သဒ္ဒေါ ဝါ န ဝုတ္တော၊ တသ္မာ ပုန "မေတ္တာသဟဂတေန စေတသာ"တိ ဝုတ္တံ။ နိဂမနဝသေန ဝါ ဧတံ ဝုတ္တံ။ ဝိပုလေနာတိ ထ္ထေ စ ဖရဏဝသေန ဝိပုလတာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ ဘူမိဝသေန ပန တံ **မဟဂ္ဂတံ**။ ပဂုဏဝသေန အပ္ပမာဏသတ္တာရမ္မဏဝသေန စ **အပ္ပမာဏံ**။ ဗျာပါဒပစ္စတ္ထိကပွဟာနေန **အဧဝံ**။ ဒေါမနဿပွဟာနေန **အဗျာပဇ္ဈံ**။ နိဒ္ဒါကွန်ိ ဝုတ္တံ ဟောတိ[1]။ **ကရုဏာ** ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တတ္ထာယေဝ။ မောဒန်ိ တာယ တံသမဂ်ိနော၊ သယံ ဝါ မောဒတိ၊ မောဒနမတ္တမေဝ ဝါ သာတိ **မုဒိတာ**။ "အဝေရာ ဟောန္တု"တိအာဒိဗျာပါဒပွဟာနေန မဇ္ဈတ္တာဘာဝူပဂမနေန စ ဥပေက္ခတိတိ **ဥပေက္ခာ**။

လက္ခဏာဒိတော ပနေတ္ထ ဟိတာကာရပ္ပဝတ္တိလက္ခဏာ မေတ္တာ၊ ဟိတူပ-သံဟာရရသာ၊ အာဃာတဝိနယပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ သတ္တာနံ မနာပဘာဝဒဿန-ပဒဋ္ဌာနာ။ ဗျာပါဒူပသမော တေသံ သမ္ပတ္တိ၊ သိနေဟသမ္ဖဿော ဝိပတ္တိ။ ဒုက္ခာပနယနာကာရပ္ပဝတ္တိလက္ခဏာ ကရုဏာ၊ ပရဒုက္ခာသဟနရသာ၊ အဝိ-ဟိံသာပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ ဒုက္ခာဘိဘူတာနံ အနာထဘာဝဒဿနပဒဋ္ဌာနာ။ ဝိဟိं-သူပသမော တသ္သာ သမ္ပတ္တိ၊ သောကသမ္ဖဿော ဝိပတ္တိ။ ပမောဒလက္ခဏာ မုဒိတာ၊ အနိဿာယနရသာ၊ အရတိဝိဃာတပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ သတ္တာနံ သမ္ပတ္တိ-ဒဿနပဒဋ္ဌာနာ။ အရတိဝူပသမော တသ္သာ သမ္ပတ္တိ၊ ပဟာနသမ္ဖဿော ဝိပတ္တိ။ သတ္တေသု မဇ္ဈတ္တာကာရပ္ပဝတ္တိလက္ခဏာ ဥပေက္ခာ၊ သတ္တေသု သမဘာဝ-ဒဿနရသာ၊ ပဋိဃာနုနယဝူပသမပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ "ကမ္မဿကာ သတ္တာ၊ တေ ကဿ ရုစိယာ သုခိတာ ဝါ ဘဝိဿန်ိ၊ ဒုက္ခတော ဝါ မုစ္စိဿန်ိ၊ ပတ္တသမ္ပတ္တိ-တော ဝါ န ပရိဟာယိဿန်ိ"တိ ဧဝံ ပဝတ္တကမ္မဿကတာဒဿနပဒဋ္ဌာနာ။ ပဋိဃာနုနယဝူပသမော တသ္သာ သမ္ပတ္တိ၊ ဧဟသိတာယ အညာကုပေက္ခာယ သမ္ဖဿော ဝိပတ္တိ ၂။

တတ္ထ **သန်္ဒဿေဒ္ဘော ဟောတီ**တိ ပစ္စယသန်္ဓောသဝသေန သန်္ဓဿေဒ္ဘော ဟောတိ။ **ဇုတရိတရေန စိဝရေနာ**တိ န ထူလသုခုမလူခပကိတထိရဇိဏ္ဏာနံ

၁-ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၃၀၁၊ အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၃၆၁-ဝိဋ္ဌာဒီသုပိ ပဿိတဗ္ဗံ။

၂-အဘိ-ဋ္ဌ ၁-၂၇၃-ဝိဋ္ဌာဒီသုပိ ပဿိတဗ္ဗံ။

ယေန ကေနစိ စိဝရေန၊ အထ ခေါ ယထာလဒ္ဓါနံ ဇုတရိတရေန ယေန ကေနစိ သန္တုဋ္ဌော ဟောတိတိ အတ္ထော။ စိဝရသ္မိံ ဟိ တယော သန္တောသာ—ယထာလာဘသန္တောသော ယထာဗလသန္တောသော ယထာသာရုပ္ပသန္တောသောတိ။ ပိဏ္ဍပါတာဒီသုပိ သော နယော။ ဇုတိ ဇုမေ တယော သန္တောသေ သန္ဓာယ "သန္တုဋ္ဌော ဟောတိ ဇုတရိတရေန စိဝရေန။ ယထာလဒ္ဓါဒီသု ယေန ကေနစိ စိဝရေန သန္တုဋ္ဌော ဟောတိ"တိ ဝုတ္တံ။

ထ္ထေ စ စိဝရံ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ စိဝရခေတ္တံ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ ပံသုကူလံ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ စိဝရသန္တောသော ဇာနိတဗ္ဗော၊ စိဝရပဋိသံယုတ္တာနိ ဓုတင်္ဂါနိ ဇာနိတဗ္ဗာနိ။ တတ္ထ **စိဝရံ ဇာနိတဗ္ဗန္တိ** ခေါမာဒီနိ ဆ စိဝရာနိ ဒုကူလာဒီနိ ဆ အနုလောမစိဝရာနိပိ ဇာနိတဗ္ဗာနိ။ ဇုမာနိ ဒွါဒသ ကပ္ပိယစိဝရာနိ။ ကုသစိရံ ဝါကစိရံ ဖလကစိရံ ကေသကမ္ဗလံ ဝါဠကမ္ဗလံ ပေါတ္ထကော စမ္မံ ဥလူကပက္ခံ ရုက္ခဒုဿံ လတာဒုဿံ ရေကဒုဿံ ကဒလိဒုဿံ ဝေဠုဒုဿန္တိ ဧဝမာဒီနိ ပန အကပ္ပိယစိဝရာနိ။

စိဝရခေတ္တန္တိ "သံဃတော ဝါ ဂဏတော ဝါ ဉာတိတော ဝါ မိတ္တတော ဝါ အတ္တနော ဝါ ဓနေန ပံသုကူလံ ဝါ"တိ ဧဝံ ဥပ္ပဇ္ဇနတော ဆ ခေတ္တာနိ၊ အဋ္ဌန္နမ္ပိ မာတိကာနံ ဝသေန အဋ္ဌ ခေတ္တာနိ ဇာနိတဗ္ဗာနိ။

ပံသုကူလန္တိ သောသာနိကံ ပါပဏိကံ ရထိယံ သင်္ကာရကူဋံ သောတ္ထိယံ သိနာနံ တိတ္ထံ ဂတပစ္စာဂတံ အဂ္ဂိဒဍ္ဎံ ဂေါဓါယိတံ ဥပစိကာခါယိတံ ဥန္ဒူရခါယိတံ အန္တစ္ဆိန္နံ ဒသစ္ဆိန္နံ ဓဇာဟဋံ ထူပံ သမဏစိဝရံ သာမုဒ္ဒိယံ အာဘိသေကိယံ ပန္ထိကံ ဝါတာဟဋံ ဇုဒ္ဓဝိမယံ ဒေဝဒတ္တိယန္တိ တေဝိသတိ ပံသုကူလာနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ ထ္ထေ စ **သောတ္ထိယန္တိ** ဂဇ္ဈမလဟရဏံ။ **ဂတပစ္စာဂတန္တိ** မတကသရီရံ ပါရုပိတ္ဝာ သုသာနံ နေတ္ဝာ အာနီတစိဝရံ။ **ဓဇာဟဋန္တိ** ဓဇံ ဥဿာပေတ္ဝာ တတော အာနီတံ။ **ထူပန္တိ** ဝမ္မိကေ ပူဇိတစိဝရံ။ **သာမုဒ္ဒိယန္တိ** သမုဒ္ဒဝိစိဟိ ထလံ ပါပိတံ။ **ပန္ထိကန္တိ** ပန္ထံ ဂစ္ဆန္တေဟိ စောရဘယေန ပါသာဏေဟိ ကောဋ္ဋေတ္ဝာ ပါရုတစိဝရံ။ **ဇုဒ္ဓဝိမယန္တိ** ဟိဘိက္ခုစိဝရံ။ သေသံ ပါကဋမေဝ။

စိဝရသန္တောသောတိ ဝိသတိ စိဝရသန္တောသာ—စိဝရေ ဝိတက္ကသန္တောသော ဂမနသန္တောသော ပရိယေသနသန္တောသော ပဋိလာဘသန္တောသော မတ္တပဋိဂ္ဂဟဏသန္တောသော လောလုပ္ပဝိဝဇ္ဇနသန္တောသော

ယထာလာဘသန္တောသော ယထာဗလသန္တောသော ယထာသာရုပ္ပ-
သန္တောသော ဥဒကသန္တောသော ဓောဝနသန္တောသော ဂဏသန္တောသော
ပရိမာဏသန္တောသော သုတ္တသန္တောသော သိဗ္ဗနသန္တောသော ရဇန-
သန္တောသော ကပ္ပသန္တောသော ပရိဘောဂသန္တောသော သန္နိဓိပရိဝဇ္ဇန-
သန္တောသော ဝိဿဇ္ဇနသန္တောသောတိ။ တတ္ထ သာဒကဘိက္ခုနော တေမာသံ
နိဗ္ဗဝါသံ ဝသိတ္ဝာ ဧကမာသမတ္တံ ဝိတက္ကိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ သော ဟိ ပဝါရေတ္ဝာ
စီဝရမာသေ စီဝရံ ကရောတိ။ ပံသုကူလိကော အဒ္ဓမာသေနေဝ ကရောတိ။ ဣဒံ
မာသဒ္ဓမာသမတ္တံ ဝိတက္ကနံ **ဝိတက္ကသန္တောသော**။ စီဝရတ္ထာယ ဂန္ဆန္တသ
ပန "ကတ္ထ လဘိဿာမီ"တိ အစိန္တေတ္ဝာ ကမ္မဋ္ဌာနသီသေနေဝ ဂမနံ
ဂမနသန္တောသော နာမ။ ပရိယေသန္တသ ပန ယေန ဝါ တေန ဝါ
သဒ္ဒိံ အပရိယေသိတ္ဝာ လဒ္ဓိံ ပေသလဘိက္ခုံ ဂဟေတ္ဝာ ပရိယေသနံ
ပရိယေသနသန္တောသော နာမ။ ဧဝံ ပရိယေသန္တသ အာဟရိယမာနံ
စီဝရံ ဒိုရတောဝ ဒိသွာ "ဧတံ မနာပံ ဘဝိဿတိ၊ ဧတံ အမနာပ"န္တိ ဧဝံ
အဝိတက္ကေတ္ဝာ ထူလသုခုမာဒိသု ယထာလဒ္ဓေနေဝ သန္တုဿနံ **ပဋိလာဘ-
သန္တောသော** နာမ။ ဧဝံ လဒ္ဓံ ဂဏ္ဟန္တသာပိ "ဤတ္တကံ ဒုပဋ္ဋဿ ဘဝိဿတိ၊
ဤတ္တကံ ကေပဋ္ဋဿာ"တိ အတ္တနော ပဟောနကမတ္တေနေဝ သန္တုဿနံ
မတ္တပဋိဂ္ဂဟဏသန္တောသော နာမ။ စီဝရံ ပရိယေသန္တသ ပန "အသုကဿ
ဃရဒ္ဒါရေ မနာပံ လဘိဿာမီ"တိ အစိန္တေတ္ဝာ ဒ္ဝါရပဋိပါဋိယာ စရဏံ
လောလုပ္ပဝိဝဇ္ဇနသန္တောသော နာမ။

လူခပဏိတေသု ယေန ကေနစိ ယာပေတုံ သက္ကောန္တသ ယထာလဒ္ဓေနေဝ
ယာပနံ **ယထာလာဘသန္တောသော** နာမ။ အတ္တနော ထာမံ ဇာနိတ္ဝာ ယေန
ယာပေတုံ သက္ကောတိ၊ တေန ယာပနံ **ယထာဗလသန္တောသော** နာမ။ မနာပံ
အညဿ ဒတ္ဝာ အတ္တနာ ယေန ကေနစိ ယာပနံ **ယထာသာရုပ္ပသန္တောသော**
နာမ။ "ကတ္ထ ဥဒကံ မနာပံ၊ ကတ္ထ အမနာပ"န္တိ အဝိစာရေတ္ဝာ ယေန ကေနစိ
ဓောဝနုပဂေန ဥဒကေန ဓောဝန **ဥဒကသန္တောသော** နာမ။ တထာ
ပက္ခုမတ္တိကဂေရုကပူတိပဏ္ဏရသကိလိဋ္ဌာနိ ပန ဥဒကာနိ ဝဇ္ဇေတုံ ဝဋ္ဋတိ။
ဓောဝန္တသ ပန မုဂ္ဂရာဒီဟိ အပဟာရိတ္ဝာ ဟတ္ထေဟိ မဒ္ဒိတ္ဝာ ဓောဝနံ
ဓောဝနသန္တောသော နာမ။ တထာ အသုဇ္ဈန္တံ ပဏ္ဏာနိ ပက္ခိပိတ္ဝာ တာပိတ-
ဥဒကေနာပိ ဓောဝိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဧဝံ ဓောဝိတ္ဝာ ကရောန္တသ "ဤဒံ
ထူလံ၊ ဤဒံ သုခုမ"န္တိ အကောပေတ္ဝာ ပဟောနကနိဟာရေနေဝ ကရဏံ
ကရဏသန္တောသော နာမ။ တိမဏ္ဍလပဋိစ္ဆာဒနမတ္တသေဝ ကရဏံ

ပရိမာဏသန္တောသော နာမ။ စိဝရကရဏတ္ထာယ ပန "မနာပံ သုတ္တံ ပရိယေသိဿာမိ"တိ အဝိစာရေတ္ဝာ ရထိကာဒီသု ဝါ ဒေဝဋ္ဌာနေ ဝါ အာဟရိတ္ဝာ ပါဒမူလေ ဝါ ဌပိတံ ယံ ကိဉ္စိဒေဝ သုတ္တံ ဂဟေတ္ဝာ ကရဏံ **သုတ္တသန္တောသော** နာမ။

ကုသိဗန္ဓနကာလေ ပန အင်္ဂုလိမတ္တေ သတ္တဝါရေ န ဝိဇ္ဈိတပ္ပံ။ ဧဝံ ကရောန္တသ္သ ဟိ ယော ဘိက္ခု သဟာယော နု ဟောတိ၊ တဿ ဝတ္တဘေဒေါပိ နတ္ထိ။ တိဝင်္ဂုလမတ္တေ ပန သတ္တဝါရေ ဝိဇ္ဈိတပ္ပံ။ ဧဝံ ကရောန္တသ္သ မဂ္ဂပဋိပန္နေနာပိ သဟာယေန ဘဝိတပ္ပံ။ ယော နု ဟောတိ၊ တဿ ဝတ္တ-ဘေဒေါ။ အယံ **သိဗ္ဗနသန္တောသော** နာမ။ ရဇန္တေန ပန ကာဋ္ဌကဋ္ဌကာဒီနိ ပရိယေသန္တေန နု ရဇိတပ္ပံ၊ သောမဝက္ကလာဒီသု ယံ လဘတိ၊ တေန ရဇိတပ္ပံ။ အလဘန္တေန ပန မနုဿေဟိ အရညေ ဝါကံ ဂဟေတ္ဝာ ဆဒ္ဒိတရဇနံ ဝါ ဘိက္ခူဟိ ပစိတ္ဝာ ဆဒ္ဒိတကသဋံ ဝါ ဂဟေတ္ဝာ ရဇိတပ္ပံ။ အယံ **ရဇနသန္တောသော** နာမ။ နိလကဒ္ဒမကာဋ္ဌသာမေသု ယံ ကိဉ္စိ ဂဟေတ္ဝာ ဟတ္ထိပိဋ္ဌေ နိသိန္နဿ ပညာယမာနကပ္ပကရဏံ **ကပ္ပသန္တောသော** နာမ။

ဟိရိကောပိနပဋိစ္ဆာဒနမတ္တဝသေန ပရိဘုဉ္ဇနံ **ပရိဘောဂသန္တောသော** နာမ။ ဒုဿံ ပန လဘိတ္ဝာ သုတ္တံ ဝါ သူစိံ ဝါ ကာရကံ ဝါ အလဘန္တေန ဌပေတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ လဘန္တေန နု ဝဋ္ဋတိ။ ကတမို စေ အန္တေဝါသိကာဒီနံ ဒါတုကာမော ဟောတိ၊ တေ စ အသန္နိဟိတာ၊ ယာဝ အာဂမနာ ဌပေတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ အာဂတမတ္တေသု တေသု ဒါတဗ္ဗံ။ ဒါတုံ အသက္ကောန္တေန အဓိဋ္ဌာတပ္ပံ။ အညသ္မိံ စိဝရေ သတိ ပစ္စတ္ထရဏမို အဓိဋ္ဌာတုံ ဝဋ္ဋတိ။ အနဓိဋ္ဌိတမေဝ ဟိ သန္ဓိမိ ဟောတိ။ အဓိဋ္ဌိတံ နု ဟောတိတိ မဟာသီဝတ္ထေရော အာဟ။ အယံ **သန္ဓိဓိပရိဝဋ္ဋနသန္တောသော** နာမ။ ဝိဿဇ္ဇေန္တေန ပန မုခံ ဩလောကေတ္ဝာ နု ဒါတပ္ပံ၊ သာရဏီယဓမ္မေ ဌတ္ဝာဝ ဝိဿဇ္ဇေတဗ္ဗန္တိ အယံ **ဝိဿဇ္ဇနသန္တောသော** နာမ။

စီဝရပဋိသံယုတ္တာနိ ဓုတင်္ဂါနိ နာမ ပံသုကူလိကင်္ဂေဝ တေစီဝရိကင်္ဂံ။ ဣတိ စီဝရသန္တောသမဟာအရိယဝံသံ ပူရယမာနော ပစ္စေကသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဣမာနိ ဒ္ဝေ ဓုတင်္ဂါနိ ဂဏှိပေတိ၊ ဣမာနိ ဂဏှိပေန္တော စီဝရသန္တောသမဟာအရိယ-ဝံသဝသေန သန္တုဋ္ဌော ဟောတိ။

ဝက္ကဝါဒီတိ ကော သန္တုဋ္ဌော ဟောတိ၊ သန္တောသဿ ဝက္ကံ နု ကထေတိ။ ကော နု သန္တုဋ္ဌော ဟောတိ၊ သန္တောသဿ ဝက္ကံ

ကထေတိ။ ဧကော နေဝ သန္တုဋ္ဌော ဟောတိ၊ န သန္တောသဿ ဝဏ္ဏံ ကထေတိ။ ဧကော သန္တုဋ္ဌော စ ဟောတိ၊ သန္တောသဿ စ ဝဏ္ဏံ ကထေတိ။ တထာရူပေါ သော ပစ္စေကသမ္မုဒ္ဓေါ တံ ဒဿေတုံ “**ဣတရီတရ-စီဝရသန္တုဋ္ဌိယာ စ ဝဏ္ဏဝါဒီ**”တိ ဝုတ္တံ။

အနေသနန္တိ ဒူတေယျပဟိဏကဂမနာနုယောဂပ္ပဘေဒံ နာနုပ္ပကာရံ အနေသနံ။ **အပ္ပတိရူပ**န္တိ အယုတ္တံ။ **အလဒ္ဓါစာ**တိ အလဘိတ္ဝာ။ ယထာ ဧကစ္စော “ကထံ နု ခေါ စီဝရံ လဘိဿာမိ”တိ ပုညဝန္တေဟိ ဘိက္ခူဟိ သဒ္ဓိံ ဧကတော ဟုတ္ဝာ ကောဟညံ ကရောန္တော ဥတ္တသတိ ပရိတဿတိ၊ ပစ္စေကသမ္မုဒ္ဓေါ ဧဝံ အလဒ္ဓါ စ စီဝရံ န ပရိတဿတိ။ **လဒ္ဓါစာ**တိ ဓမ္မေန သမေန လဘိတ္ဝာ။ **အဓိဂတော**တိ ဝိဂတလောဘဂိဒ္ဓေါ။ **အမုစ္ဆိတော**တိ အဓိမတ္တတဏှာယ မုစ္ဆနံ အနာပန္နော။ **အနဇ္ဈာပန္နော**တိ တဏှာယ အနောတ္ထဋ္ဌော အပရိယောနဒ္ဓေါ။ **အာဒီနဝ-ဒဿာဝီ**တိ အနေသနာပတ္တိယဉ္စ ဂဓိတပရိဘောဂေ စ အာဒီနဝံ ပဿမာနော။ **နိဿရဏပညော**တိ “ယာဝဒေဝ သီတဿ ပဋိဃာတာယာ”တိ ဝုတ္တံ နိဿရဏမေဝ ပဇာနန္တော။

ဣတရီတရစီဝရသန္တုဋ္ဌိယာတိ ယေန ကေနစိ စီဝရေန သန္တုဋ္ဌိယာ။ **နေဝတ္တာနုက္ကံသေတီ**တိ ယထာ ပနိဓေကစ္စော “အဟံ ပံသုကူလိကော၊ မယာ ဥပသမ္ပဒမာဠ္ဍေယေဝ ပံသုကူလိကင်္ဂံ ဂဟိတံ၊ ကော မယာ သဒိသော အတ္ထီ”တိ အတ္တာနုက္ကံသနံ ကရောတိ။ ဧဝံ သော အတ္တာနုက္ကံသနံ န ကရောတိ။ **န ပရံ ဝမ္ဘေတီ**တိ “ဣမေ ပနညေ ဘိက္ခူ။ န ပံသုကူလိကာတိ ဝါ ပံသုကူလိကမတ္တမ္ပိ ဇေတသံ နတ္ထီ”တိ ဝါ ဧဝံ ပရံ န ဝမ္ဘေတိ။ **ယော ဟိ တတ္ထ ဒက္ခော**တိ ယော တသ္မိံ စီဝရသန္တောသေ ဝဏ္ဏဝါဒီ။ တာသု ဝါ ဒက္ခော ဆေကော ဗျတ္တော။ **အနလသော**တိ သာကစ္ဆကိရိယာယ အာလသိယဝိရဟိတော။ **သမ္ပဇာနော ပတိဿတော**တိ သမ္ပဇာနပညာယ စေဝ သတိယာ စ ယုတ္တော။ **အရိယဝံသေ ဌိတော**တိ အရိယဝံသေ ပတိဋ္ဌိတော။

ဣတရီတရေန စီဝရပါဇေနာတိ ယေန ကေနစိ စီဝရပါဇေန။ တ္ထေပိ စီဝရပါဇေတော ဇာနိတဗ္ဗော၊ စီဝရပါတခေတ္တံ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ စီဝရပါတသန္တောသော ဇာနိတဗ္ဗော၊ စီဝရပါတပဋိသံယုတ္တံ ဓုတင်္ဂံ ဇာနိတဗ္ဗံ။ တတ္ထ **စီဝရပါဇေတော**တိ သြဒနော ကုမ္မာသော သတ္တု၊ မဏ္ဍော မံသံ ခီရံ ဒဓိ သပ္ပိ နဝနီတံ တေလံ မဓု ဖာဏိတံ ယာဂု ခါဒနီယံ သာယနီယံ လေဟနီယန္တိ သောဠသ စီဝရပါတော။

၁-မ ၁-၁၃၊ အံ ၂-၃၄၁၊ ခု ဂ-၃၉၇-စီဋ္ဌာဒီသု။

ဝိဇ္ဇာပါတခေတ္တာနိ သံဃဘတ္တံ ဥဒ္ဒေသဘတ္တံ နိမန္တနံ သလာကဘတ္တံ ပက္ခိကံ ဥပေါသထိကံ ပါဋိပဒိကံ အာဂန္တုကဘတ္တံ ဂမိကဘတ္တံ ဂိလာနဘတ္တံ ဂိလာနုပဋ္ဌာကဘတ္တံ ဓုရဘတ္တံ ကုဋိဘတ္တံ ဝါရဘတ္တံ ဝိဟာရဘတ္တာနိ ပန္နရသ ပိဏ္ဍပါတခေတ္တာနိ။

ဝိဇ္ဇာပါတသန္တောသောတိ ပိဏ္ဍပါတေ ဝိတက္ကသန္တောသော ဂမနသန္တောသော ပရိယေသနသန္တောသော ပဋိလာဘသန္တောသော ပဋိဂ္ဂဟဏသန္တောသော မတ္တပဋိဂ္ဂဟဏသန္တောသော လောလုပ္ပဝိဝဇ္ဇနသန္တောသော ယထာလာဘသန္တောသော ယထာဗလသန္တောသော ယထာသာရုပ္ပသန္တောသော ဥပကာရသန္တောသော ပရိမာဏသန္တောသော ပရိဘောဂသန္တောသော သန္နိမိပရိဝဇ္ဇနသန္တောသော ဝိဿဇ္ဇနသန္တောသောတိ ပန္နရသ သန္တောသာ။ တတ္ထ သာဒကော ဘိက္ခု မုခံ ဓောဝိတ္ဝာ ဝိတက္ကေတိ။ ပိဏ္ဍပါတိကေန ပန ဂန္ဓေန သဒ္ဓိံ စရတာ သာယံ ထေရုပဋ္ဌာနကာလေ "သ္ဝေ ကတ္ထ ပိဏ္ဍာယ စရိဿာမာ"တိ "အသုကဂါမေ ဘန္တေ"တိ ဝုတ္တေ စိန္တေတ္ဝာ တတော ပဋ္ဌာယ န ဝိတက္ကေတမ္ပီ။ ကေစာရိကေန ဝိတက္ကမာဠကေ ဌတ္ဝာ ဝိတက္ကေတမ္ပီ။ တတော ပဋ္ဌာယ ဝိတက္ကေန္တော ပန အရိယဝံသာ စုတော ဟောတီ ပရိဗာဟိရော။ အယံ **ဝိတက္ကသန္တောသော** နာမ။ ပိဏ္ဍာယ ပဝိသန္တေန ပန "ကုဟိံ လဘိဿာမီ"တိ အစိန္တေတ္ဝာ ကမ္မဋ္ဌာနသီသေန ဂန္တမ္ပီ။ အယံ **ဂမနသန္တောသော** နာမ။ ပရိယေသန္တေန ယံ ဝါ တံ ဝါ အဂ္ဂဟေတ္ဝာ လဇ္ဇိံ ပေသလမေဝ ဂဟေတ္ဝာ ပရိယေသိတမ္ပီ။ အယံ **ပရိယေသနသန္တောသော** နာမ။ ဒုရတော၀ အာဟရိယမာနံ ဒိသ္ဝာ "တေံ မနာပံ၊ တေံ အမနာပ"န္တိ စိတ္တံ န ဥပ္ပါဒေတမ္ပီ။ အယံ **ပဋိလာဘသန္တောသော** နာမ။ "ဣဒံ မနာပံ ဂဏှိဿာမိ၊ ဣဒံ အမနာပံ န ဂဏှိဿာမီ"တိ အစိန္တေတ္ဝာ ယံ ကိဉ္စိ ယာပနမတ္တံ ဂဟေတမ္ပမေဝ။ အယံ **ပဋိဂ္ဂဟဏသန္တောသော** နာမ။

ဣတ္ထေ ပန ဒေယျဓမ္မော ဗဟု၊ဒါယကော အပ္ပံ ဒါတုကာမော၊ အပ္ပံ ဂဟေတမ္ပီ။ ဒေယျဓမ္မော ဗဟု၊ ဒါယကောပိ ဗဟုဒါတုကာမော၊ ပမာဏေန၀ ဂဟေတမ္ပီ။ ဒေယျဓမ္မောပိ န ဗဟု၊ ဒါယကောပိ အပ္ပံ ဒါတုကာမော၊ အပ္ပံ ဂဟေတမ္ပီ။ ဒေယျဓမ္မော နေ ဗဟု၊ ဒါယကော ပန ဗဟုဒါတုကာမော၊ ပမာဏေန ဂဟေတမ္ပီ။ ပဋိဂ္ဂဟဏသ္မိံ ဟိ မတ္တံ အဇာနန္တော မနုဿာနံ ပသာဒံ မကြွေတိ၊ သဒ္ဓါဒေယျံ ဝိနိပါတေတိ၊ သာသနံ န ကရောတိ။ ဝိဇာတမာတုယာပိသ စိတ္တံ ဂဟေတုံ န သက္ကောတိ။ ဣတိ မတ္တံ ဇာနိတ္ဝာ၀ ပဋိဂ္ဂဟေတမ္မန္တိ အယံ **မတ္တညုတာဂဟဏသန္တောသော** နာမ။ အမုကုလာနိယေ၀ အဂန္ဒွာ

ဒွါရပဋိပါဋိယာ ဂန္တုံ။ အယံ **လောလုပ္ပဝိဓ္ဓံသနသဒ္ဒော**သော နာမ။ **ယထာ-လာဘသဒ္ဒော**ဒယော စိဝရေ ဝုတ္တနယာ ဧဝ။

ဝိဏ္ဍုပါတံ ပရိဘုဉ္ဇိတ္ဝာ ''သမဏဓမ္မံ အနုပါလေဿာမိ''တိ ဧဝံ ဥပကာရံ ဥတ္ဝာ ပရိဘုဉ္ဇနံ **ဥပကာရသဒ္ဒော**သော နာမ။ ပတ္တံ ပူရေတ္ဝာ အာနီတံ နပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ။ အနုပသမ္ပန္နေ သတိ တေန ဂါဟာပေတဗ္ဗံ၊ အသတိ အာဟရာ-ပေတ္ဝာ ပဋိဂ္ဂဟဏပရိမာဏမတ္တံ ဂဟေတဗ္ဗံ။ အယံ **ပရိမာဏသဒ္ဒော**သော နာမ။ ဇိဃစ္ဆာယ ပဋိဝိနောဒနံ "န ဋ္ဌဒမေတ္ထ နိဿရဏ"န္တိ ဧဝံ ပရိဘုဉ္ဇနံ **ပရိဘောဂသဒ္ဒော**သော နာမ။ နိဒဟိတ္ဝာ န ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ။ အယံ **သန္နိဓိ-ပရိဝတ္တနသဒ္ဒော**သော နာမ။ မုခံ အနောလောကေတ္ဝာ သာရဏီယဓမ္မေ ဋ္ဌတေန ဝိဿဇ္ဇေတဗ္ဗံ။ အယံ **ဝိဿဇ္ဇနသဒ္ဒော**သော နာမ။

ဝိဏ္ဍုပါတပဋိသံယုတ္တာနိ ပန **ပဉ္စ ဓုတင်္ဂါနိ** ဝိဏ္ဍုပါတိကင်္ ဘပဒါနစာရိ-ကင်္ ဧကာသနိကင်္ ပတ္တပိဏ္ဍိကင်္ ခလုပစ္ဆာဘတ္တိကင်္နာ။ ဋ္ဌတိ ဝိဏ္ဍုပါတ-ဘန္တောဘမဟာအရိယဝံသံ ပူရယမာနော ပစ္စေကသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဋ္ဌမာနိ ပဉ္စ ဓုတင်္ဂါနိ ဂေါပေတိ၊ ဋ္ဌမာနိ ဂေါပေန္တော ဝိဏ္ဍုပါတဘန္တောဘမဟာအရိယဝံသဝသေန သန္တုဋ္ဌော ဟောတိ။ **ဝဏ္ဏဝါဒီ**တိအာဒီနိ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။

သေနာသနာနိတိ ဋ္ဌဓ သေနာသနံ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ သေနာသနခေတ္တံ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ သေနာသနသန္တောသော ဇာနိတဗ္ဗော၊ သေနာသနပဋိသံယုတ္တဓုတင်္ ဇာနိ-တဗ္ဗံ။ တတ္ထ **သေနာသန**န္တိ မဉ္စော ပီဌံ ဘိသိ ဗိမ္ဗောဟနံ ဝိဟာရော အဗ္ဘောကာသော၊ ဂေါ ပါသာဒေါ ဟမ္မိယံ ဂုဟာ လေဏံ အဋ္ဌော မာဠော ဝေဠုဂုမ္ဗော ရုက္ခမူလံ ယတ္ထ ဝါ ပန ဘိက္ခု။ ပဋိက္ကမန္တိ ဋ္ဌမာနိ ပန္နရသ သေနာသနာနိ။

သေနာသနခေတ္တန္တိ သံဃတော ဝါ ဂဏတော ဝါ ဉတ္တိတော ဝါ မိတ္တတော ဝါ အတ္တနော ဝါ ဓနေန ပံသုကူလံ ဝါတိ ဆ ခေတ္တာနိ။

သေနာသနသန္တောသောတိ သေနာသနေ ဝိတက္ကသန္တောသာဒယော ပန္နရသ သန္တောသာ။ တေ ပိဏ္ဍုပါတေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **သေနာသန-ပဋိသံယုတ္တာနိ** ပန **ပဉ္စ ဓုတင်္ဂါနိ** အာရညိကင်္ ရုက္ခမူလိကင်္ အဗ္ဘောကာသိ-ကင်္ သောသာနိကင်္ ယထာသန္ထတိကင်္နာ။ ဋ္ဌတိ သေနာသနသန္တောသံ မဟာအရိယဝံသံ ပူရယမာနော ပစ္စေကသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဋ္ဌမာနိ ပဉ္စ ဓုတင်္ဂါနိ ဂေါပေတိ၊ ဋ္ဌမာနိ ဂေါပေန္တော သေနာသနသန္တောသမဟာအရိယဝံသ-ဝသေန သန္တုဋ္ဌော ဟောတိ။

ဣတိ အာယသ္မာ ဓမ္မသေနာပတိ သာရိပုတ္တတ္ထေရော ပထဝိံ ပတ္ထရမာနော ဝိယ သာဂရကုစ္ဆိံ ပူရယမာနော ဝိယ အာကာသံ ဝိတ္ထာရယမာနော ဝိယ စ ပဌမံ စိဝရသန္နောသံ အရိယဝံသံ ကထေတ္ဝာ စန္ဒံ ဥဋ္ဌာပေန္တော ဝိယ သူရိယံ ဥလ္လမ္ပေန္တော ဝိယ စ ဒုတိယပိဏ္ဍပါတသန္တောသံ ကထေတ္ဝာ သိနေရုံ ဥက္ခိပေန္တော ဝိယ တတိယံ သေနာသနသန္တောသံ အရိယဝံသံ ကထေတ္ဝာ ဣဒါနိ ဂိလာနပစ္စယသန္တောသံ အရိယဝံသံ ကထေတုံ **"သန္တုဋ္ဌော ဟောတိ ဣတရီတရေန ဂိလာနပစ္စယ ဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရေနာ"**တိအာဒိမာဟ။ တံ ပိဏ္ဍပါတဂတိကမေဝ။ တတ္ထ ယထာလာဘယထာဗလယထာသာရုပ္ပသန္တောသေနေဝ သန္တုဿိတမ္ဘိ။ ဘာဝနာရာမအရိယဝံသော ပန ဣဓ အနာဂတော၊ နေသဒ္ဓိကင်္ ဘာဝနာရာမအရိယဝံသံ ဘဇတိ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ—

"ပဠု သေနာသနေ ဝုတ္ထော၊ ပဠု အာဟာရနိဿိတော။
ဧကော ဝိရိယသံယုတ္တော၊ ဒ္ဝေ စ စိဝရနိဿိတော"တိ၂။

ပေါရာဏော အဂ္ဂညေ အရိယဝံသေ ဋ္ဌိတောတိ ဣတ္ထေ **ပေါရာဏော**တိ နအဓုနပ္ပတ္တိကော။ **အဂ္ဂညေ**တိ အဂ္ဂေတိ ဇာနိတဗ္ဗေ။ **အရိယဝံသေ**တိ အရိယာနံ ဝံသေ။ ယထာ ဟိ ခတ္တိယဝံသော ဗြာဟ္မဏဝံသော ဝေဿဝံသော သုဒ္ဒဝံသော သမဏဝံသော ကုလဝံသော ရာဇဝံသော၊ ဧဝမယမ္ပိ အဋ္ဌမော အရိယဝံသော၊ အရိယတန္တိ အရိယပဝေဏီ နာမ ဟောတိ။ သော ခေါ ပနာယံ ဝံသော ဣမေသံ ဝံသာနံ မူလဂန္ဓာဒီနံ ကာလာနုသာရိဂန္ဓာဒယော ဝိယ အဂ္ဂမဂ္ဂါယတိ။ ကေ ပန တေ အရိယာ၊ ယေသံ ဧသော ဝံသော တိ? အရိယာ ဝုစ္စန္တိ ဗုဒ္ဓါ စ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ စ တထာဂတသာဝကာ စ၊ ဧတေသံ အရိယာနံ ဝံသော တိ အရိယဝံသော။ ဣတော ပုဗ္ဗေ ဟိ သတသဟဿကပ္ပါဓိကာနံ စတုန္နံ အသင်္ချေယ္ယာနံ မတ္ထကေ တဏှင်္ကရော မေဓင်္ကရော သရဏင်္ကရော ဒီပင်္ကရောတိ စတ္တာရော ဗုဒ္ဓါ ဥပ္ပန္နာ၊ တေ အရိယာ၊ တေသံ အရိယာနံ ဝံသော တိ အရိယဝံသော။ တေသံ ဗုဒ္ဓါနံ ပရိနိဗ္ဗာနတော အပရဘာဂေ အသင်္ချေယ္ယံ အတိက္ကမိတ္ဝာ ကောဏ္ဍညော နာမ ဗုဒ္ဓေါ ဥပ္ပဇ္ဇော။ပ။ ဣမသ္မိံ ကပ္ပေ ကကုသန္ဓော ကောဏာဂမနော ကဿပေါ အမှာကံ ဘဂဝါ ဂေါတမော တိ စတ္တာရော ဗုဒ္ဓါ ဥပ္ပန္နာ၊ တေသံ အရိယာနံ ဝံသော တိ အရိယဝံသော။ အပိ စ အတီတာနာဂတ-ပစ္စုပ္ပန္နာနံ သဗ္ဗဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓဗုဒ္ဓသာဝကာနံ အရိယာနံ ဝံသော တိ အရိယဝံသော၊ တသ္မိံ အရိယဝံသေ၇။ **ဋ္ဌိတော**တိ ပတိဋ္ဌိတော။ သေသံ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အဋ္ဌမဂါထာနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ။

၁-ဒီ-ဋ္ဌ၃-၁၉၁၊အံ-၆၂-၂၇၇-ပိဒ္ဓေသု။၂-ဒီ-ဋ္ဌ၃-၁၉၉၊အံ-၆၂-၂၈၄-ပိဒ္ဓေသု။၃-အံ-၆၂-၂၇၆-၇-ပိဒ္ဓေသုပိ။

၁၂၉။ နဝမေ အယံ ယောဇနာ—**ဒုဿင်္ဟာ ပဗ္ဗဇိတာဝိ ဧကေ၊** ယေ အသန္တောသာဘိဘူတာ၊ တထာဝိဓော ဧဝ စ **အထော ဂဟဋ္ဌာ ဃရမာဝသန္တာ**။ တေမဟံ ဒုဿင်္ဟာဘာဝံ ဇိဂုစ္ဆန္တော ၀ိပဿနံ အာရဘိတ္ဝာ ပစ္စေကဗောဓိံ အဓိဂတောမှိတိ။ သေသံ ပုရိမနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ[1]။

နိဒ္ဒေသေ **အနဿ၀ါ**တိ ဝစနံ အသဝနကာ။ **အဝစနကရာ**တိ ဒုဗ္ဘစာ။ **ပဋိလောမဝုတ္တိနော**တိ ပစ္စနိကံ[2] ကထနသီလာ၊ ပဋိမလ္လာ ဟုတ္ဝာ ပဝတ္တာန္တိ အတ္ထော။ **အညေနေဝ မုခံ ကရောန္တီ**တိ သြဝါဒဒါယကေ ဒိသွာ မုခံ ပရိဝတ္တေတ္ဝာ အညံ ဒိသာဘာဂံ သြလောကေန္တိ။ **အဗျာဝဋ္ဌော ဟုတ္ဝာ**တိ အဝါဝဋ္ဌော ဟုတ္ဝာ။ **အနပေက္ခော ဟုတ္ဝာ**တိ အနလ္လီနော ဟုတ္ဝာ။

နဝမကထာနိဒ္ဒေသ၀ဏ္ဏနာ။

၁၃၀။ ဒသမေ **သြရောပယိတ္ဝာ**တိ အပနေတ္ဝာ။ **ဂိဟိဗျဉ္ဇနာနီ**တိ ကေသမဿု-သြဒါတ၀တ္ထာလင်္ကာရမာလာဂန္ဓဝိလေပနဘူတိပုတ္တဒါသိဒါသာဒီနိ။ တောနိ ဂိဟိဘာဝံ ဗျဉ္ဇယန္တိ၊ တသ္မာ "ဂိဟိဗျဉ္ဇနာနီ"တိ ဝုစ္စန္တိ။ **သဠ္လိန္ဒြိယတ္တော**တိ ပတိတပတ္တော။ **ဆေတ္ဝာနာ**တိ မဂ္ဂဉ္ဇောန ဆိန္ဒိတ္ဝာ။ **ဓိရော**တိ မဂ္ဂဝိရိယ-သမန္နာဂတော။ **ဂိဟိဗန္ဓနာနီ**တိ ကာမဗန္ဓနာနိ။ ကာမာ ဟိ ဂိဟိနံ ဗန္ဓနာနိ။ အယံ တာဝ ပဒတ္ထော။

အယံ ပန အဓိပ္ပါယော—"အဟော ဝတာဟမ္ပိ သြရောပယိတ္ဝာ ဂိဟိဗျဉ္ဇနာနိ သဠ္လိန္ဒြိယတ္တော ယထာ ကောဝိဋ္ဌာရော ဘဝေယျ"န္တိ ဧဝံ ဟိ စိန္တယမာနော ၀ိပဿနံ အာရဘိတ္ဝာ ပစ္စေကဗောဓိံ အဓိဂတောမှိတိ[3]။ သေသံ ပုရိမနယေနေဝ ဇာနိတဗ္ဗံ။

နိဒ္ဒေသေ **သာဂဿနဠ္ဟော**တိ သာဂရံ အာသနံ။ **ဆိန္နော**နီတိ ဂဋ္ဌိတော နိ။ **သဠ္လိန္ဒြော**နီတိ နိပက္ကော နိ။ **ပတိတော**နီတိ ဝဏ္ဏတော မုတ္တော နိ။ **ပရိပတိတော**နီတိ ဘူမိယံ ပတိတော နိ။

ဒသမဂါထာနိဒ္ဒေသ၀ဏ္ဏနာ။

ပဌမ၀ဂ္ဂ၀ဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-သုတ္တနိပါတ-ဋ္ဌ ၁-၂၉-ဝိဋ္ဌေ ပဿိတဗ္ဗံ။ ၂-ပဋိလောမကထံ (က)

၃-သုတ္တနိပါတ-ဋ္ဌ ၁-၈၀-ဝိဋ္ဌာဒီသု ပဿိတဗ္ဗံ။

၂-ဒုတိယဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၁၃၁-၂။ ဒုတိယဝဂ္ဂသ္သ ပဌမဒ္ဝယေ **နိပကန္တိ** ပကတိနိပုဏံ ပဏ္ဍိတံ ကသိဏ-ပရိကမ္မာဒိသု ကုသလံ။ **သာရုပ္ပိဟာရိ**န္တိ အပ္ပနာဝိဟာရေန ဝါ ဥပစာရေန ဝါ သမန္နာဂတံ။ **ဓီရ**န္တိ မိတိသမ္ပန္နံ။ တတ္ထ နိပကတ္တေန မိတိသမ္ပဒါ ဝုတ္တာ။ ဣမ ပန မိတိသမ္ပန္နမေဝါတိ အတ္ထော။ မိတိ နာမ အသိထိလပရက္ကမတာ၊ "ကာမံ တစော စ နှာရု စာ"တိ ဧဝံ ပဝတ္တိရိယသေတံ အဓိဝစနံ။ အပိ စ မိက္ကတပါပေါတိပိ မိရော။ **ရာဇာဝ ရဋ္ဌံ ဝိဇိတံ ပဟာယာ**တိ ယထာ ပဋိရာဇာ "ဝိဇိတံ ရဋ္ဌံ အနတ္ထာဝဟ"န္တိ ဉတွာ ရဋ္ဌံ ပဟာယ ဧကော စရတိ ဧဝံ ဗာလသဟာယံ ပဟာယ ဧကော စရေ။ အထ ဝါ **ရာဇာဝ ရဋ္ဌန္တိ** ယထာ သုတသောမော ရာဇာ ဝိဇိတံ့ ရဋ္ဌံ ပဟာယ ဧကော စရိ၊ ယထာ စ မဟာဇနကော ဧဝံ ဧကောဝ စရေတိ အယမ္ပိ တေသတ္ထော။ သေသံ ဝုတ္တာနုသာရေန သက္ကာ ဇာနိတုန္တိ န ဝိတ္ထာရိတံ၂။ နိဒ္ဒေသေ ဝတ္တမ္ပံ နတ္ထိ။

ပဌမဒ္ဝယံ။

၁၃၃။ တတိယဂါထာ ပဒတ္ထတော ဉတ္တာနာ ဧဝ။ ကေဝလဉ္စ ပန **သဟာယသမ္ပဒ**န္တိ ဇ္ဈာ အသေက္ခေဟိ သီလာဒိက္ခန္ဓေဟိ သမ္ပန္နာ သဟာယာ ဧဝ "သဟာယသမ္ပဒါ"တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အယံ ပနေတ္ထ ယောဇနာ—ယာ အယံ ဝုတ္တာ သဟာယသမ္ပဒါ၊ တံ သဟာယသမ္ပဒံ **အဒ္ဓါ ပသံသာမ၊** ကေသေနဝ ထောမေမာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ကထံ? **သေဋ္ဌာ သမာသေဝိတဗ္ဗာ သဟာယာ**တိ။ ကသ္မာ? အတ္တနော သီလာဒိဟိ သေဋ္ဌေ သေဝမာနသ္သ သီလာဒယော ဓမ္မာ အနုပ္ပန္နာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ ဝုဒ္ဓိံ ဝိရူဠ္ဍိံ ဝေပုလ္လံ ပါပုဏန္တိ။ သမေ သေဝမာနသ္သ အညမညသမဓာရဏေန ကုက္ကုစ္စဝိနောဒနေန စ လဒ္ဓါ န ပရိဟာယန္တိ။ ဧတေ ပန သဟာယကေ သေဋ္ဌေ စ သမေ စ အလဒ္ဓါ ကုဟနာဒိမိစ္ဆာဇီဝံ ဝဇ္ဇေတ္ဝာ ဓမ္မေန သမေန ဥပ္ပန္နံ ဘောဇနံ ဘုဉ္ဇန္တော တတ္ထ စ ပဋိဃာနုနယံ အနုပ္ပါ-ဒေန္တော အနဝဇ္ဇဘောဇီ ဟုတ္ဝာ အတ္ထကာမော ကုလပုတ္တော ဧကော စရေ ခဂ္ဂဝိသာဏကပ္ပေါ။ အဟမ္ပိ ဟိ ဧဝံ စရန္တော ဇ္ဈမံ သမ္ပတ္တိံ အဓိဂတောမ္ဟိတိ၃။ နိဒ္ဒေသော ဝုတ္တနယော ဧဝ။

တတိယံ။

၁-မ ၂-၁၄၆၊ အံ ၁-၅၂၊ ခ ၇-၃၇၉-ဝိဇ္ဇာဒိသု။ ၂-သုတ္တနိပါတ-ဋ္ဌ ၁-၈၃-ဝိဇ္ဇေဝိ ပဿိတဗ္ဗံ။
၃-သုတ္တနိပါတ-ဋ္ဌ ၁-၈၄-ဝိဇ္ဇေဝိ ပဿိတဗ္ဗံ။

၁၃၄။ စတုတ္ထေ **ဒိဿာ**တိ ဩလောကေတ္ဝာ။ **သုဝဏ္ဏသာ**တိ ကဉ္စနသဏ္ဌာနာ။ “ဝလယာနီ”တိ ပါဠိသေဓသာ။ သာဝသေသပါဠိဝော ဟိ အယံ အတ္ထော။ **ပဘဿရာနီ**တိ ပဘာသနသီလာနိ၊ ဇုတိမန္တာနီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ သေသံ ဥတ္တာနပဒတ္ထမေဝ။ အယံ ပန ယောဇနာ—ဒိဿာ ဘုဇသ္မိံ သုဝဏ္ဏသဒိသာ ဝလယာနိ ‘‘ဂဏဝါသေ သတိ သံဃဋ္ဋနာ၊ ဧကဝါသေ သတိ အဃဋ္ဋနာ’’တိ ဧဝံ စိန္တေန္တော ဝိပဿနံ အာရဘိတ္ဝာ ပစ္စေကဗောဓိံ အဓိဂတောမှိတိ။ သေသံ ဝုတ္တနယမေဝါတိ ၁။ **နူပုရာနီ**တိ ဝလယာနိ။ “နိယုရာ”တိ ကေစိ ဝဒန္တိ။ **ဃဋ္ဋန္တီ**တိ အညမညံ ဟနန္တိ။

စတုတ္ထံ။

၁၃၅။ ပဉ္စမဂါထာ ပဒတ္ထတော ဥတ္တာနာ ဧဝ။ အယံ ပန တ္ထေ အဓိပ္ပါယော—ယွာယံ၂ ဧတေန **ဒုတိယေန** ကုမာရေန သိတုကာမော နိဝေဒေန္တေန သဟဝါသေန တံ သညာပေန္တော သ မမ ဝါစာဘိလာပေါ၊ တသ္မိံ သိနေဟဝသေန **အဘိသဇ္ဇနာ ဝါ** ဇာတာ။ သစေ အဟံ ဣမံ န ပရိစ္စဇာမိ၊ တတော **အာယတိမ္ပိ** တထေဝ ဟေဿတိ။ ယထာ ဣဒါနိ၊ **ဧဝံ ဒုတိယေန သဟ မမဿ၊ ဝါစာဘိလာပေါ အဘိသဇ္ဇနာ ဝါ**။ ဥဘယမ္ပိ စေတံ အန္တရာယကရံ ဝိသေသဓိဂမဿာတိ **ဧတံ ဘယံ အာယတိံ ပေက္ခမာနော** တံ ဆဋ္ဌေတ္ဝာ ယောနိသော ပဋိပဇ္ဇိတ္ဝာ ပစ္စေကဗောဓိံ အဓိဂတောမှိတိ၃။ သေသံ ဝုတ္တနယမေဝ။

ပဉ္စမံ။

၁၃၆။ ဆဋ္ဌေ **ကာမာ**တိ ဒွေ ကာမာ ဝတ္ထုကာမာ စ ကိလေသကာမာ စ။ တတ္ထ ဝတ္ထုကာမာ မနာပိယာ ရူပါဒယော ဓမ္မာ၊ ကိလေသကာမာ ဆန္ဒာဒယော သဗ္ဗေပိ ရာဂပဗ္ဘေဒါ။ ဣဓ ပန ဝတ္ထုကာမာ အဓိပ္ပေတာ။ ရူပါဒိ-အနေကပ္ပကာရေန **စိတြာ**။ လောကဿာဒဝသေန **မဓုရာ**။ ဗာလပုထုဇ္ဇနာနံ မနံ ရမေန္တီတိ **မနောရမာ**။ **ဝိရူပရူပေနာ**တိ ဝိရူပေန ရူပေန၊ အနေကဝိဓေန သဘာဝေနာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တေ ဟိ ရူပါဒိဝသေန စိတြာ၊ ရူပါဒိသုပိ နိလာဒိဝသေန ဝိဝိဓရူပါ။ ဧဝံ တေန ဝိရူပရူပေန တထာ တထာ အဿာဒံ ဒဿေတ္ဝာ **မထေန္တီ စိတ္တံ၊** ပဗ္ဗဇ္ဇာယ အဘိရမိတုံ န ဒေန္တီတိ။ သေသမေတ္ထ ပါကဋမေဝ။ နိဂမနမ္ပိ ဒ္ဝိဟိ တီဟိ ဝါ ပဒေဟိ ယောဇေတ္ဝာ ပုရိမဂါထာသု ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ ၄။

၁-သုတ္တနိပါတ-ဋ္ဌ ၁-၈၅-ဝိဇ္ဇေဝိ ပဿိတဗ္ဗံ။　　၂-သ္မာယံ (သျာ၊ က)
၃-သုတ္တနိပါတ-ဋ္ဌ ၁-၈၇-ဝိဇ္ဇေဝိ ပဿိတဗ္ဗံ။　　၄-သုတ္တနိပါတ-ဋ္ဌ ၁-၈၈-ဝိဇ္ဇေဝိ ပဿိတဗ္ဗံ။

ကာမဂုဏာတိ ကာမယိတဗ္ဗဋ္ဌေန ကာမာ။ ဗန္ဓနဋ္ဌေန ဂုဏာ။“အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ အဟတာနံ ဝတ္ထာနံ ဒိဂုဏံ သဃ်ာဋိ”န္တိ ဣတ္ထေ ပဋ္ဌလဋ္ဌော ဂုဏဋ္ဌော။ “အစ္ဆေန္တိ ကာလာ တရုယန္တိ့ ရတ္တိယော၊ ဝယောဂုဏာ အနုပုဗ္ဗံ ဇဟန္တိ”တိ၂ ဣတ္ထေ ရာသဋ္ဌော ဂုဏဋ္ဌော။ “သတဂုဏာ ဒက္ခိဏာ ပါဋိုကဒ်ိတဗ္ဗာ”တိ၃ ဣတ္ထေ အာနိသံသဋ္ဌော ဂုဏဋ္ဌော။“အန်ံ အန်ာဂုဏံ၄၊ ကယိရာ မာလာဂုဏော ဗဟူ”တိ၅ ဣတ္ထေ ဗန္ဓနဋ္ဌော ဂုဏဋ္ဌော။ ဤဓာပိ ဧသေဝ အဓိပ္ပေတော၊ တေန ဝုတ္တံ “ဗန္ဓ-နဋ္ဌေန ဂုဏာ”တိ။ **စက္ခုဝိညေယ္ယာ**တိ စက္ခုဝိညာဏေန ပသိတဗ္ဗာ။ ဧတေ-နုပါယေန **သောတဝိညေယ္ယာ**ဒိသုပိ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ **ဋ္ဌာ**တိ ပရိယိဋ္ဌာ ဝါ ဟောန္တု၊မာ ဝါ၊ ဋ္ဌာဒရမ္မဏဘူတာတိ အတ္ထော။ **ကန္တာ**တိ ကာမနီယာ။ **မနာပါ**တိ မနဝဓုနကာ။ **ဝိယရူပါ**တိ ဝိယဇာတိကာ။ **ကာမူပသံဟိတာ**တိ အာရမ္မဏံ ကတ္ဝာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနေန ကာမေန ဥပသံဟိတာ။ **ရဇနီယာ**တိ ရဇ္ဇနီယာ၊ ရာဂုပ္ပတ္တိကာရဏဘူတာတိ အတ္ထော။

ယဒိ မုဒ္ဒါယာဘိအာဒိသု **မုဒ္ဒါ**တိ အင်္ဂုလိပဗ္ဗေသု သညံ ဌပေတ္ဝာ ဟတ္ထမုဒ္ဒါ။ **ဂဏနာ**တိ အစ္ဆိဒ္ဒဂဏနာ။ **သင်္ခါန**န္တိ ပိဏ္ဍဂဏနာ။ ယာယ ခေတ္တံ ဩလော-ကေတ္ဝာ “ဋ္ဌမ ဣတ္ထိကာ ဝိဟိ ဘဝိဿန္တိ”၊ ရုက္ခံ ဩလောကေတ္ဝာ “ဋ္ဌမ ဣတ္ထိကာနံ ဖလာနိ ဘဝိဿန္တိ”၊ အာကာသံ ဩလောကေတ္ဝာ “ဋ္ဌမေ အာကာသေ သကုဏာ ဣတ္ထိကာ နာမ ဘဝိဿန္တိ”တိ ဇာနနန္တိ။ **ကသိ**တိ ကသိကမ္မံ။ **ဝဏ်ဓာ**တိ ဇဃ်ဝဏ်ဓံ ထလဝဏ်ဓာဒိဝဏ်ဓပ္ပဘေဒော။ **ဂေါရက္ခေ**န္တိ အတ္တနော ဝါ ပရေသံ ဝါ ဂါဝေါ ရက္ခိတ္ဝာ ပဋ္ဇဂေါရသဝိက္ကယေန ဇီဝနကမ္မံ။ **ဋ္ဌာယဇ္ဇော** ဝုစ္စတိ အာဝုဓံ ဂဟေတ္ဝာ ဥပဋ္ဌာနကမ္မံ။ **ရာဇပေါရိသ**န္တိ ဝိနာ အာဝုဓေန ရာဇကမ္မံ ကတ္ဝာ ရာဇုပဋ္ဌာနံ။ **သိပ္ပညတ**ရန္တိ ဂဟိတာဝသေသဟတ္ထိ-အာသသိပ္ပါဒိ။

သီတသ ပုရက္ခတောတိ လက္ခံ ဝိယ သရဿ သီတဿ ပုရတော ဋ္ဌိတော၊ သီတေန ဗာဓိယမာနော်တိ အတ္ထော။ ဥက္ကေပိ ဧသေဝ နယော။ **ဒုံသာ**ဒိသု **ဒုံသာ**တိ ပိဂ်လမက္ခိကာ။ **မကသာ**တိ သမ္ဗမက္ခိကာ။ **သရီသပါ**တိ ယေ ကေစိ သရိတ္ဝာ ဂစ္ဆန္တိ။ **ရိဿမာနော**တိ ပိဋ္ဌိယမာနော ရုပ္ပမာနော ဃဋ္ဋိယမာနော ၇။ **မိယမာနော**တိ မရုမာနော။ **အယံ ဘိက္ခဝေ**တိ ဘိက္ခဝေ အယံ မုဒ္ဒါဒိဟိ ဇီဝိကကပ္ပနံ အာဂမ္မ သိတာဒိပစ္စယော အာဗာဓော။ **ကာမာနံ အာဒီနဝေါ**တိ

၁-ဝိ ၃-၃၀၄-ဝိဋ္ဌေ။ ၂-သံ ၁-၃-ဝိဋ္ဌေ။ ၃-မ ၃-၂၉၈-ဝိဋ္ဌေ။
၄-ဒိ ၂-၂ ၃၃၊ မ ၁-၇၂၊ ခု ၁-၂-ဝိဋ္ဌာဒီသု။ ၅-ခု ၁-၂၁-ဝိဋ္ဌေ မမ္မပဒေ။ ၆-ဇလ....(သီ)
၇-ဒိယမာနောတိ ရုပ္ပမာနော၊ ဃဋ္ဋိယမာနော (က)

ကာမေသု ဥပဒ္ဒဝေါ၊ ဥပသဂ္ဂေါတိ အတ္ထော။ **သန္နိဋ္ဌိကော**တိ ပစ္ဆိဋ္ဌော သာမံ ပဿိတဗ္ဗော။ **ဒုက္ခက္ခန္ဓော**တိ ဒုက္ခရာသိ။ **ကာမဟေတူ**တိအာဒီသု ပစ္စယဋ္ဌေန ကာမာ အဿ ဟေတူတိ **ကာမဟေတု**။ မူလဋ္ဌေန ကာမာ နိဒါနမဿာတိ **ကာမနိဒါနော**။ လိင်္ဂဝိပလ္လာသေန ပန "ကာမနိဒါန"န္တိ ဝုတ္တော။ ကာရဏဋ္ဌေန ကာမာ အဓိကရဏံ အဿာတိ **ကာမာဓိကရဏော**။ လိင်္ဂဝိပလ္လာသေနေဝ ပန "ကာမာဓိကရဏ"န္တိ ဝုတ္တော။ **ကာမာနမေဝ ဟေတူ**တိ ဣဒံ နိယမဝစနံ ကာမပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇတိယေဝါတိ အတ္ထော။

ဥဋ္ဌဟတောတိ အာဇိဝသမုဋ္ဌာပကဝိရိယေန ဥဋ္ဌဟန္တော်သ။ **ဃဋ္ဋတော**တိ တံ ဝိရိယံ ပုဗ္ဗေနာပရံ ဃဋ္ဋေန္တော်သ။ **ဝါယမတော**တိ ဝါယာမံ ပရက္ကမံ ပယောဂံ ကရောန္တော်သ။ **နာဘိနိပ္ဖဇ္ဇန္တီ**တိ န နိပ္ဖဇ္ဇန္တိ၊ ဟတ္ထံ နာဘိရုဟန္တိ။ **သောစတီ**တိ စိတ္တေ ဥပ္ပန္နဗလဝသောကေန သောစတိ။ **ကိလမတီ**တိ ကာယေ ဥပ္ပန္နဒုက္ခေန ကိလမတိ။ **ပရိဒေဝတီ**တိ ဝါစာယ ပရိဒေဝတိ။ **ဥရတ္တာဠိန္တိ** ဥရံ တာဠေတ္ဝာ။ **ကန္ဒတီ**တိ ရောဒတိ။ **သမ္မောဟံ အာပဇ္ဇတီ**တိ ဝိသညိ ဝိယ သမ္မူဠှော ဟောတိ။ **မောဃန္တိ** တုစ္ဆံ။ **အဖလော**တိ နိပ္ဖလော။

အာရက္ခာဓိကရဏန္တိ အာရက္ခကာရဏာ။ **ကိန္တီ မေ**တိ ကေန နု ခေါ မေ ဥပါယေန။ **ယဋ္ဌိ မေ**တိ ယဋ္ဌိ မယ္ဟံ ကသိကမ္မာဒီနိ ကတ္ဝာ ဥပ္ပါဒိတံ ဓနံ အဟောသိ။ **တဋ္ဌိ နော နတ္ထီ**တိ တဋ္ဌိ အမှာကံ ဣဒါနိ နတ္ထိ။

ပုန စ ပရံ ဘိက္ခဝေ ကာမဟေတူတိအာဒိနာပိ ကာရဏံ ဒဿေတ္ဝာဝ အာဒိနဝံ ဒိပေတိ။ တတ္ထ **ကာမဟေတူ**တိ ကာမပစ္စယာ **ရာဇာနောပိ ရာဇူဟိ ဝိဝဒန္တီ**တိ အတ္ထော။ **ကာမနိဒါနန္တိ** ဘာဝနပုံသကံ၊ ကာမေ နိဒါနံ ကတ္ဝာ ဝိဝဒန္တီတိ အတ္ထော။ **ကာမာဓိကရဏန္တိပိ** ဘာဝနပုံသကမေဝ၊ ကာမေ အဓိကရဏံ ကတ္ဝာ ဝိဝဒန္တီတိ အတ္ထော။ **ကာမာနမေဝ ဟေတူ**တိ ဂါမနိဂမသေနာပတိပုရောဟိတဒ္ဒါနန္တရာဒီနံ ကာမာနံယေဝ ဟေတု ဝိဝဒန္တီတိ အတ္ထော။ **ဥပက္ကမန္တီ**တိ ပဟာရန္တိ။

အသိစမ္မန္တိ အသိံ စေဝ ခေဋ္ဌကဖလကာဒိနိ စ။

ဓနုကလာပံ သန္နယ္ဟိတ္ဝာတိ ဓနုံ ဂဟေတ္ဝာ သရကလာပံ သန္နယ္ဟိတ္ဝာ။ **ဥဘတောဗျူဠှန္တိ** ဥဘတောရာသိဘူတံ။ **ပက္ခန္ဒန္တီ**တိ ပဝိသန္တိ။ **ဥသူသူ**တိ ကဏ္ဍေသု။ **ဝိဇ္ဇောတလန္တေသူ**တိ ပရိဝတ္တမာနေသု။ **တေ တတ္ထာ**တိ တေ တသ္မိံ သင်္ဂါမေ။

အဒ္ဒါဝလေပနံ့ာ ဥပကာရိယောတိ စေတ္ထ မနုသ်ာ ပါကာရပါဒံ အသ-ခုရသဏ္ဌာနေန ဋ္ဌကာဟိ စိနိတ္ဝာ ဥပရိ သုဓာယ လိမ္ပန်။ ဧဝံ ကတပါ-ကာရပါဒါ "ဥပကာရိယော"တိ ဝုစ္စန်။ တာ တိန်နေန ကလလေန သိတ္ထာ အဒ္ဒါဝလေပနာ နာမ ဟောန်။ **ပက္ခန္ဒိကီ**တိ တာသံ ဟေဋ္ဌာ တိဓာ-အယသူလရုက္ခသူလာဒီဟိ ဝိဇ္ဈိယမာနာ ပါကာရသဒိစ္ဆိလ္လဘာဝေန အာရော-ဟိတုံ အသက္ကောန်ာပိ ဥပဓာဝန်္တိယေဝ။ **ဆကကကာယာ**တိ ကုထိတဂေါ-မယေန။ **အဘိဝဂ္ဂေနာ**တိ သတဒန်နေန[1]။ တံ အဋ္ဌဒန်နာကာရေန ကတ္ဝာ "နဂရဒ္ဒါရံ ဘိန္ဒိတ္ဝာ ပဝိသိဿာမာ"တိ အာဂတေ ဥပရိဒ္ဒါရေ ဋ္ဌိတာ တဿ ဗန္ဓနယောတ္တာနိ ဆိန္ဒိတ္ဝာ တေန အဘိဝဂ္ဂေန သြမဒ္ဒန်။

သန္ဓိမ္ဖိ ဆိန္ဒန်တိ ဃရသန္ဓိမ္ဖိ။ **နိလ္လောပန်** ဂါမေ ပဟရိတ္ဝာ မဟာဝိလောပံ ကရောန်။ **ကောဂါရိက**န်တိ ပဏ္ဏာသမတ္တာဝိ သဋ္ဌိမတ္တာဝိ ပရိဝါရေတ္ဝာ ဇိဝဂ္ဂါဟံ ဂဟေတ္ဝာ ဓနံ အာဟရာပေန်။ **ပရိပန္ထေ ဌိတ ဒ္ဝေ**တိ ပန္ထဒူဟန-ကမ္မံ ကရောန်။ **အစ္ဆဒ္ဒကေဟိ**တိ မုဂ္ဂရေဟိ[2]။ သေသံ ဝုတ္တတ္ထမေဝ။

ဆဋ္ဌံ။

၁၃၇။ သတ္တမေ ဇေတိတိ **ဤတိ၊** အာဂန်္တုကာနံ အကုသလဘာဂိယာနံ ဗျသနဟေတူနံ ဇေတံ အဓိဝစနံ။ တသ္မာ ကာမဂုဏာဝိ ဇေတေ အနေကဗျသနာ-ဝဟတ္ထေန ဒဠ္ဠသန္ဓိပါတတ္ထေန စ ဤတိ။ ဂဏ္ဌောဝိ အသုစိ ပဿရတိ၊ ဥဒ္ဓုမာတ-ပရိပက္ကပရိဘိန္နော ဟောတိ။ တသ္မာ ဇေတေ ကိလေသာ အသုစိပဿရဏ-တော ဥပ္ပါဒေဇရာဘင်္ဂေဟိ ဥဒ္ဓုမာတပရိပက္ကပရိဘိန္နဘာဝတော စ **ဂဏ္ဌော**။ ဥပဒ္ဒဝတိတိ **ဥပဒ္ဒဝေါ၊** အနတ္ထံ ဇနေန်ော အဘိဘဝတိ အဇ္ဈောတ္ထရတိတိ အတ္ထော၊ ရာဂဂဏ္ဌောဒိနမေတံ[3] အဓိဝစနံ။ တသ္မာ ကာမဂုဏာပေတေ အဝိဒိတ-နိဗ္ဗာနတ္ထာဝဟဟေတုတာယ သမ္ဘုပဒ္ဒဝဝတ္ထုတာယ စ ဥပဒ္ဒဝေါ။ ယသ္မာ ပနေတေ ကိလေသာတုရဘာဝံ ဇနေန်ော သီလသမ်ိတမာရောဂျံ လောလုပ္ပံ ဝါ ဥပ္ပါဒေန်ော ပါကတိကမေဝ အာရောဂျံ ဝိလုမ္ပန်၊ တသ္မာ ဗုမိနာ အာရောဂျ-ဝိလုမ္ပနဋ္ဌေန **ရောဂေါ**။ အဇ္ဈတ္တံ ရမနုပဝိဋ္ဌဋ္ဌေန ပန အန်ော်ာတုဒနဋ္ဌေန ဒုန္နီဟရဏီယဋ္ဌေန စ **သလ္လံ**။ ဒိဋ္ဌမိုကသမ္ပရာယိကဘယာဝဟနတော **ဘယံ**။ **မေတ**န်္တိ တေံ။ သေသမေတ္ထ ပါကဋမေဝ။ နိဂမနမ္ပိ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ[4]။

၁-သတ္တဒန်နေန....(သီ၊ သျာ၊ ဗ္ဟ)
၂-ရာဇဒဏ္ဍာဒိနမေတံ (က)
၂-မ-ဋ္ဌ ၁-၃၆၀၊ ပိဋ္ဌာဒိသုပိ ပဿိတဗ္ဗံ။
၄-သုတ္တနိပါတ-ဋ္ဌ ၁-၈၉-၉၀-ပိဋ္ဌေသုပိ ပဿိတဗ္ဗံ။

ကာမရာဂရတ္တာယန္တိ ကာမရာဂေန ရတ္တော အယံ။ **ဆန္ဒရာဂဝိနိမုဒ္ဓါ**တိ ဆန္ဒရာဂေန သ္ဝေဟေန ဗန္ဓော။ **ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာဝိ ဂဒ္ဓာ**တိ ဣမသ္မိံ အတ္တဘာဝေ ၀တ္တမာနသဠာယတနဂဒ္ဓာ။ **သမ္ပရာယိကာဝိ ဂဒ္ဓာ**တိ ပရလောကေဝိ သဠာယတနဂဒ္ဓာ။ **နိ ပရိမုစ္စတီ**တိ ပရိမုစ္စိတုံ န သက္ကောတိ။ **ဩတိဏ္ဏော သာတ-ရူပေနာ**တိ မဓုရသဘာ၀ေန ရာဂေန ဩတိဏ္ဏော ဩဂါဟိတော။ **ပလိပထန္တိ** ကာမကလလမဂ္ဂံ။ **ဒုဂ္ဂန္တိ** ဒုဂ္ဂမံ။

သတ္တမံ။

၁၃၈။ အဋ္ဌမေ **သီတံ** ဒုဗ္ဘိဓံ အဇ္ဈန္တရဓာတုက္ခောဘပစ္စယဉ္စ ဗာဟိရဓာတု-က္ခောဘပစ္စယဉ္စ။ တထာ **ဥဏ္ဟံ**။ တတ္ထ **ခုံသာ**တိ ပိဒ်လမက္ခိကာ။ **သရီသပေ**တိ ယေ ကေစိ ဒီဃဇာတိကာ သရိတ္ဝာ ဂစ္ဆန္တိ။ သေသံ ပါကဋမေ၀။ နိဂမနမ္ပိ ၀ုတ္တနယေနေ၀ ၀ေဒိတဗ္ဗံ။

အဋ္ဌမံ။

၁၃၉။ နဝမဂါထာ ပဒတ္ထတော ပါကဋာ ဧ၀။ အယံ ပနေတ္ထ အဓိပ္ပါယ-ယောဇနာ—သာ စ ခေါ ယုတ္တိ၀သေန၊ န အနုသ၀၀သေန။ ယထာ အယံ ဟတ္ထိ မနုဿဲကန္တေသု သီလေသု ဒန္တော အဒန္တဘူမိံ နာဂစ္ဆတိတိ ၀ါ, သရိရမဟန္တတာယ ၀ါ **နာဂေါ**။ ဧ၀ံ ကုဒါသု နာမာဟမ္ပိ အရိယ-ကန္တေသု သီလေသု ဒန္တော အဒန္တဘူမိံ နာဂမနေန, အာဂုံ အကရဏေန, ပုန ဣတ္ထတ္တံ အနာဂမနေန စ ဂဏသရိရမဟန္တတာယ ၀ါ နာဂေါ ဘ၀ေယျုံ။ ယထာ စေသ **ယူထာနိ ၀ံဇယိတ္ထာ** ဧကစရိယသုခေန **ယထာဘိရန္တံ ၀ိဟရေ အရညေ၊ ဧကော စရေ ခဂ္ဂ၀ိသာဏကပ္ပေါ၊** ကုဒါသု နာမာဟမ္ပိ ဧ၀ံ ဂဏံ ၀ံဇယိတ္ထာ ဧကတ္တာဘိရတိသုခေန[1] စျာနသုခေန ယထာဘိရန္တံ အရညေ အတ္တနော ယထာ ယထာ သုခံ၊ တထာ တထာ ယတ္တကံ ၀ါ ဣစ္ဆာမိ၊ တတ္တကံ အရညေ နိ၀ါသံ ဧကော စရေ ခဂ္ဂ၀ိသာဏကပ္ပေါ ဧကော စရေယျန္တိ အတ္ထော။ ယထာ စေသ သုသဏ္ဌိတကဿနမဟန္တတာယ **သဠာတကဿနော၊** ကုဒါသု နာမာဟမ္ပိ ဧ၀ံ အသေက္ခသီလကဿနမဟန္တတာယ သဠာတကဿနော ဘ၀ေယျုံ။ ယထာ စေသ ပဒုမသဒိသဂတ္တတာယ ၀ါ, ပဒုမကုလေ ဥပ္ပန္နတာယ ၀ါ **ပဒုမီ၊** ကုဒါသု နာမာဟမ္ပိ ဧ၀ံ ပဒုမသဒိသဗောဇ္ဈင်္ဂမဟန္တတာယ ၀ါ, အရိယဇာတိပဒုမေ ဥပ္ပန္နတာယ ၀ါ ပဒုမီ ဘ၀ေယျုံ။ ယထာ စေသ ထာမဗလ-ဇ၀ါဒိဟိ **ဥဠာရော၊** ကုဒါသု နာမာဟမ္ပိ ဧ၀ံ ပရိသုဒ္ဓကာယသမာစာရတာဒိဟိ

၁-ကေန္တာဘိရတိသုခေန....(သီ)

သီလသမာဓိနိဗ္ဗေဓိက်ပညာဒီဟိ ဝါ ဥဠာရော ဘဝေယျန္တိ ဧဝံ စိန္တေန္တော ဝိပဿနံ အာရဘိတ္ဝာ ပစ္စေကဗောဓိံ အဓိဂတောမ္ဟိတိ ၁။

နဝမံ။

၁၄၀။ ဒဿမေ **အဋ္ဌာန'တ**န္တိ အဋ္ဌာနံ တံ၊ အကာရဏံ တန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အနုနာသိကဿ လောပေါ ကတော "အရိယသစ္စာန ဒဿန"န္တိအာဒိသု ၂ ဝိယ။ **သင်္ကိကာရတဿာ**တိ ဂဏာဘိရတဿ။ **ယ**န္တိ ကာရဏဝစနမေတံ "ယံ ဟိရိယတိ ဟိရိယိတဗ္ဗေနာ"တိအာဒီသု ၃ ဝိယ။ **ဖဿယေ**တိ အဓိဂစ္ဆေ။ **သာမယိကံ ဝိမုတ္တိ**န္တိ လောကိယသမာပတ္တိံ။ သာ ဟိ အပ္ပိတပ္ပိတသမယေ ဧဝ ပစ္စနီကေဟိ ဝိမုစ္စနတော "သာမယိကာ ဝိမုတ္တိ"တိ ဝုစ္စတိ။ တံ သာမ-ယိကံ ဝိမုတ္တိံ။ အဋ္ဌာနံ တံ၊ နံ တံ ကာရဏံ ဝိဇ္ဇတိ သင်္ကိကာရတဿ၊ ယေန ကာရဏေန ဖဿယေ ဇာတိ ဧတံ အာဒိစ္စဗန္ဓုဿ ပစ္စေကဗုဒ္ဓဿ ဝစော နိသမ္မ သင်္ကိကာရတိံ ပဟာယ ယောနိသော ပဋိပဇ္ဇန္တော အဓိဂတောမ္ဟိ"တိ အာဟ။ သေသံ ဝုတ္တနယမေဝ ၄။

နိဒ္ဒေသေ **နေက္ခမ္မသုခ**န္တိ ပဗ္ဗဇ္ဇာသုခံ။ **ပဝိဝေကသုခ**န္တိ ကာယစိတ္တဥပဓိ-ဝိဝေကေ သုခံ။ **ဥပသမသုခ**န္တိ ကိလေသုပသမံ ဖလသမာပတ္တိသုခံ။ **သမ္ဗောဓိ-သုခ**န္တိ မဂ္ဂသုခံ။ **နိကာမလာဘီ**တိ အတ္တနော ရုစိဝသေန ယထာကာမလာဘီ။ **အကိစ္ဆလာဘီ**တိ အဒုက္ခလာဘီ။ **အကသိရလာဘီ**တိ ဝိပုလလာဘီ။ **အသာ-မယိက**န္တိ လောကုတ္တရံ။ **အကုပ္ပ**န္တိ ကုပ္ပဝိရဟိတံ အစလိတံ လောကုတ္တရမဂ္ဂံ။

ဒသမံ။

ဒုတိယဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-တတိယဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၁၄၁။ တတိယဝဂ္ဂသ္သ ပဌမေ **ဒိဋ္ဌိဝိသုကာနီ**တိ ဒွါသဋ္ဌိဒိဋ္ဌိဂတာနိ။ တာနိ ဟိ မဂ္ဂသမ္မာဒိဋ္ဌိယာ ဝိသုကဘူတေန ဝိဖ္ဖန္ဒိတေန ဝိလောမဘူတေန စ ဝိသုကာနိ။ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိယာ ဝိသုကာနိတိ ဒိဋ္ဌိဝိသုကာနိ၊ ဒိဋ္ဌိယော ဧဝ ဝါ ဝိသုကာနိ ဒိဋ္ဌိဝိသုကာနိ။

၁-သုတ္တနိပါတ-ဋ္ဌ ၁-၉၂-ဝိဘင်္ဂေဝိ ပသိတဗ္ဗံ။ ၂-ခု ၁-၄၊ ဥ၉-ဝိဘင်္ဂေသု။ ၃-အဘိ ၁-၂၂-ဝိဘင်္ဂေ။
၄-သုတ္တနိပါတ-ဋ္ဌ ၉၄၊ အပဒါန-ဋ္ဌ ၁-၂၀၀-ဝိဘင်္ဂေသုဝိ ပသိတဗ္ဗံ။

ဥပါတိ၀တ္ထောတိ ဒဿနမဂ္ဂေန အတိက္ကန္တော။ **ပတ္တော နိယာမန္တိ** အ၀ိနိ-ပါတမမ္မတာယ သမ္မောဓိပရာယနတာယ စ နိယတဘာဝံ အဓိဂတော၊ သမ္မတ္တနိယာမသဒ္ဒါတံ ၀ါ ပဌမမဂ္ဂန္တိ။ တော၀တာ ပဌမမဂ္ဂကိစ္စနိပ္ဖတ္တိ စ တဿ ပဋိလာဘော စ ၀ုတ္တော။ ဣဒါနိ **ပဋိလဒ္ဓမဂ္ဂေါ**တိ ဣမိနာ သေသမဂ္ဂ-ပဋိလာဘံ ဒဿေတိ။ **ဥပ္ပန္နဉာဏော**ဓိတိ ဥပ္ပန္နပစ္စေကဗောဓိဉာဏော အမ္မိ။ ဧတေန ဖလံ ဒဿေတိ။ **အနညနေယျော**တိ အညေဟိ "ဣဒံ သစ္စံ ဣဒံ သစ္စ"န္တိ နနေတဗ္ဗော။ ဧတေန သယမ္ဘုတံ ဒီပေတိ။ ပတ္တေ ၀ါ ပစ္စေကဗောဓိဉာဏော အညနေယျတာယ အဘာ၀ါ သယံ၀သိတံ။ သမထ၀ိပဿနာယ ၀ါ[1] ဒိဋ္ဌ-ဓိသုကာနိ ဥပါတိ၀တ္ထော၊ အာဒိမဂ္ဂေန ပတ္တော နိယာမံ၊ သေသေဟိ ပဋိလဒ္ဓ-မဂ္ဂေါ၊ ဖလဉ္စာနေန ဥပ္ပန္နဉ္စာနော၊ တံ သဗ္ဗံ အတ္တနာ၀ အဓိဂတောတိ အနညနေယျော။ သေသံ ၀ုတ္တနယေနေ၀ ၀ေဒိတဗ္ဗံ[2]။

နာ ပရနေယျောတိ နာ အညေဟိ နေတဗ္ဗော။ **နာ ပရပ္ပတ္တိယော**တိ ပစ္စက္ခ-ဓမ္မတ္တာ နာ အညေဟိ သဒ္ဓါဟာပေတဗ္ဗော။ **နာ ပရပ္ပစ္စယော**တိ နာ အဿ ပရော ပစ္စယော၊ နာ ပရဿ သဒ္ဓါယ ၀တ္တတီတိ နာ ပရပ္ပစ္စယော။ **နာ ပရပဋိဓဒ္ဓါ**တိ နာ အညေသံ ပဋိဓဒ္ဓဉာဏ၀မနော။

ပဌမံ။

၁၄၂။ ဒုတိယေ **နိလ္လောလုပေါ**တိ အလောလုပေါ။ ယော ဟိ ရသ-တဏှာဘိဘူတော ဟောတိ၊ သော ဘုသံ လုပ္ပတိ ပုနပ္ပုနဉ္စ လုပ္ပတိ၊ တေန "လောလုပေါ"တိ ၀ုစ္စတိ။ တဿာ သေ တံ ပဋိက္ခိပန္တော အာဟ "နိလ္လော-လုပေါ"တိ။ **နိက္ကုဟော**တိ ထဒ္ဓေ ကိဉ္စာပိ ယဿ တိ၀ိဓကုဟန၀တ္ထု နတ္ထိ၊ သော "နိက္ကုဟော"တိ ၀ုစ္စတိ၊ ဣမိဿာ ပန ဂါထာယ မနုညဘောဇနာဒီသု ၀ိမ္ဟယမနာပဇ္ဇနတော နိက္ကုဟောတိ အယမဓိပ္ပါယော။ **နိပ္ပါပေါ**တိ ထဒ္ဓေ ပါတုမိစ္ဆာ ပိပါသာ၊ တဿာ အဘာ၀ေန နိပ္ပိပါသော၊ သာဒုရသလောဘေန ဘောတ္တုကမ္မတာ၀ိရဟိတောတိ အတ္ထော။ **နိမ္မဂ္ဂေါ**တိ ထဒ္ဓေ ပရဂုဏ၀ိနာသန-လက္ခဏော မဂ္ဂေါ၊ တဿ အဘာ၀ေန နိမ္မဂ္ဂေါ။ အတ္တနော ဂဟဋ္ဌကာလေ သူဒဿိ[3] ဂုဏမဂ္ဂနာဘာ၀ံ သန္ဓာယ အာဟ။ **နိဒ္ဒန္တကသာ၀မောဟော**တိ ထဒ္ဓေ ရာဂါဒယော တယော ကာယဒုစ္စရိတာဒိနိ စ တိဏ္ဏိတိ ဆ ဓမ္မာ

၁-၀ိပဿနာယ ၀ါ (သီ)

၂-သုတ္တနိပါတ-ဋ္ဌ ၁-၉၅၊အပဒါန-ဋ္ဌ ၁-၂၀၃-ဝိဇ္ဇေသုပိ ပဿိတဗ္ဗံ။　　၃-ပရဿ....(က)

ယထာသမ္ဘဝံ အပ္ပသန္နဋ္ဌေန သကဘာဝံ ဝိဇဟာပေတ္ဝာ ပရဘာဝံ ဂဏှာပနဋ္ဌေန ကသဋ္ဌေန စ "ကသာဝါ"တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ယထာဟ—

"တတ္ထ ကတမေ တယော ကသာဝါ? ရာဂကသာဝေါ ဒေါသကသာဝေါ မောဟကသာဝေါ၊ ဣမေ တယော ကသာဝါ။ တတ္ထ ကတမေ အပရေပိ တယော ကသာဝါ? ကာယကသာဝေါ ဝစီကသာဝေါ မနောကသာဝေါ"တိ[1]။

တေသု မောဟံ ဌပေတ္ဝာ ပဉ္ဆန္နံ ကသာဝါနံ တေသဉ္စ သဗ္ဗေသံ မူလဘူတသ မောဟသ နိဒ္ဒနတ္ထာ နိဒ္ဒနကသာဝမောဟော၊ တိဏ္ဏံ ဧဝ ဝါ ကာယဝစီမနောကသာဝါနံ မောဟသ စ နိဒ္ဒနတ္ထာ နိဒ္ဒနကသာဝမောဟော။ ဣတရေသု နိလ္လောလုပတာဒိဟိ ရာဂကသာဝသ, နိမ္မဒ္ဒတာယ ဒေါသကသာဝသ နိဒ္ဒနဘာဝေါ သိဒ္ဓေါ ဝေ။ **နိရာသသော**တိ နိတ္တဏှော။ **သဗ္ဗလောကေ**တိ သကလလောကေ၊ တီသု ဘဝေသု ဒွါဒသသု ဝါ အာယတနေသု ဘဝဂိဘဝတဏှာဝိရဟိတော ဟုတ္ဝာတိ အတ္ထော။ သေသံ ဥတ္တာနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အထ ဝါ တယောပိ ပါဒေ ဝတ္ဝာ[2] **ကော စ**ရေတိ ကော စရိတုံ သက္ကုဏေယျာတိ ဝေါ ဣမိနာ ကာတဗ္ဗော?။

ဒုတိယံ။

၁၄၃။ တတိယေ အယံ သင်္ခေပတ္ထော—ယ္ဝာယံ ဒသဝတ္ထုကာယ ပါပဒိဋ္ဌိယာ သမန္နာဂတတ္တာ **ပါပေါ**။ ပရေသမ္ပိ အနတ္ထံ ဒဿေတီတိ **အနတ္ထဒဿီ**။ ကာယဒုစ္စရိတာဒိမ္ပိ စ **ဝိသမေ နိဝိဋ္ဌော**။ တံ အတ္ထကာမော ကုလပုတ္တော **ပါပံ သဟာယံ ပရိဝဇ္ဇယေထ၊ အနတ္ထဒဿိံ ဝိသမေ နိဝိဋ္ဌံ**။ **သယံ နသေဓေ**တိ အတ္တနော ဝသေန တံ နသေဓေယ္ယ။ ယဒိ ပန ပရဝသော ဟောတိ၊ ကိံ သက္ကာ ကာတုန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **ပသုတ**န္တိ ပသဋ္ဌံ၊ ဒိဋ္ဌိဝသေန တတ္ထ တတ္ထ လဂ္ဂန္တိ အတ္ထော။ **ပမတ္တ**န္တိ ကာမဂုဏေသု ဝေါဿဋ္ဌစိတ္တံ, ကုသလဘာဝနာရဟိတံ ဝါ။ တံ ဧဝရူပံ နသေဓေ နသေဓေ ဘဇေ နပယိရုပါသေ၊ အညဒတ္ထု ကော စရေ ခဂ္ဂဝိသာဏကပ္ပေါတိ။

နိဒ္ဒေသေ **သယံ နသေဓေယျော**တိ သာမံ နဉပသက်မေယျ။ **သာမံ နသေဓေယျော**တိ စိတ္တေနပိ နဉပသက်မေယျ။ **နသေဓေယျော**တိ နဘဇေယျ။

၁-အဘိ ၂-၃၈၃-ပိဋ္ဌေ။ ၂-ဝါရေတ္ဝာ (သီ)၊ ဝါရေ ဝတ္ဝာ (သျာ၊က)

၃-သုတ္တနိပါတ-ဋ္ဌ ၁-၉၆-၉၇-ပိဋ္ဌေသုပိ ပဿိတဗ္ဗံ။

နာ နိသေ၀ေယျာတိ သမိပမ္ဖိ နာ ဂန္တွေယျ။ **နာ သံသေ၀ေယျာ**တိ ဒူရေ ဘ၀ေယျ။ **နာ ပရိသံသေ၀ေယျာ**တိ ပဋိက္ကမေယျ။

တတိယံ။

၁၄၄။ စတုတ္ထေ အယံ သင်္ခေပတ္ထော—**မဟုဿုတ**န္တိ ဒုဝိဓော ဗဟုဿုတော တီသု ပိဋကေသု အတ္ထတော နိဒ္ဒိလော[1] ပရိယတ္တိဗဟုဿုတော စ မဂ္ဂဖလဝိဇ္ဇာဘိညာနံ ပဋိဝိဒ္ဓတ္တာ ပဋိ၀ေဓဗဟုဿုတော စ။ အာဂတာဂမော **ဓမ္မ၀ေရော**။ ဥဋ္ဌာရေဟိ ပန ကာယ၀စီမနောကမ္မေဟိ သမန္နာဂတော **ဥဋ္ဌာရော**။ ယုတ္တပဋိဘာနော စ မုတ္တပဋိဘာနော စ ယုတ္တမုတ္တပဋိဘာနော စ **ပဋိဘာန၀ါ**။ ပရိယတ္တိပရိပုစ္ဆာဓိဂမ၀သေန ၀ါ တိဓာ ပဋိဘာန၀ါ ၀ေဒိတဗ္ဗော။ ယဿ ဟိ ပရိယတ္တိ ပဋိဘာတိ၊ သော ပရိယတ္တိပဋိဘာန၀ါ။ ယဿ အတ္ထဉ္စ ဉာယဉ္စ လက္ခဏဉ္စ ဋာနာဋာနဉ္စ ပရိပုစ္ဆန္တဿ ပရိပုစ္ဆာ ပဋိဘာတိ၊ သော ပရိပုစ္ဆာပဋိဘာန၀ါ။ ယေန မဂ္ဂါဒယော ပဋိဝိဒ္ဓါ ဟောန္တိ၊ သော အဓိဂမပဋိဘာန၀ါ။ တံ ၀ေရုံ **မဟုဿုတံ ဓမ္မ၀ရံ ဘ၀ေထ၊ မိတ္တံ ဥဋ္ဌာရံ ပဋိဘာန၀န္တံ**။ တတော တဿာနုဘာ၀ေန အတ္တာတ္ထပရတ္ထဉာယတ္ထဘေဒတော ၀ါ ဒိဋ္ဌဓ္မိကသမ္ပရာယိကပရမတ္ထဘေဒတော ၀ါ အနေကပ္ပကာရာနိ **အညာယ အတ္ထာန်**, တတော "အဟောသိံ နု ခေါ အဟံ အတီတမဒ္ဓါန"န္တိအာဒိသု[2] ကဓိဋ္ဌာနေသု **ဝိနေယျ ကန်**ံ ဝိစိကိစ္ဆံ ဝိနေတွာ ဝိနာသေတွာ ဧ၀ံ ကတသမ္ဘာရော ဧကော စရေ ခဂ္ဂဝိသာဏကပ္ပေါတိ?။

စတုတ္ထံ။

၁၄၅။ ပဉ္စမေ **ဒိန္နာ** စ **ရတိ** စ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တာ၀။ **ကာမသုခ**န္တိ ၀တ္ထုကာမသုခံ။ ၀တ္ထုကာမာပိ ဟိ သုခသဲ ဝိသယာဒိဘာ၀ေန သုခန္တိ ဝုစ္စန္တိ။ ယထာဟ "အတ္ထိ ရူပံ သုခံ သုခါနုပတိတ"န္တိ[3]။ ဧ၀မေတံ ဒိဋ္ဌံ ရတိံ ကာမသုခဉ္စ ဇုမသ္မိံ ဩကာသလောကေ **အနလင်္ကရိတ္ဝာ** အလန္တိ အကတ္ဝာ "ဧတံ တပ္ပက"န္တိ ၀ါ"သာရဘ္ဘုတ"န္တိ ၀ါ ဧ၀ံ အဂ္ဂဟေတွာ။**အနပေက္ခမာနော**တိ တေန အနလင်္ကရဏေန အနပေက္ခနသီလော အပိဟာလုကော နိတ္တဏှော။ **ဝိဘူသဒ္ဓါနာဝိရတော သဗ္ဘ၀ါဒီ** ဧကော စရေတိ။ တတ္ထ ဝိဘူသာ ဒုဝိဓာ အဂါရိကဝိဘူသာ စ အနဂါရိကဝိဘူသာ စ။ တတ္ထ အဂါရိကဝိဘူသာ

၁-နိစ္ဆလော (သီ၊က)
၃-သုတ္တနိပါတ-ဋ္ဌ ၁-၉၉-ဝိဋ္ဌေ ပဿိတဗ္ဗံ။
၂-မ ၁-၁၀၊ သံ ၁-၂၆၅၊ ခု ၇-၃ ၂၉-ဝိဋ္ဌေသု။
၄-သံ ၂-၅၇-၅၈-ဝိဋ္ဌေသု။

သာကဋ္ဌဝေဌနမာလာဂန္ဓာဒိ၊ အနဂါရိကဝိဘူသာ စ ပတ္တမဏ္ဍနာဒိ။ ဝိဘူသာ ဧဝ **ဝိဘူသဋ္ဌာနံ၊** တသ္မာ ဝိဘူသဋ္ဌာနာ တိဝိဓောယပိ ဂိရတိယာ **ဝိရတော**။ အဝိတထဝစနတော **သစ္စဝါဒီ**တိ ဧဝမတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော[1]။

ပဉ္စမံ။

၁၄၆။ ဆဋ္ဌေ **ဓနာနီ**တိ မုတ္တာ မဏိ ဝေဠုရိယ သင်္ခ သိလာ ပဝါဠ ရဇတ-ဇာတရူပါဒိနိ ရတနာနိ။ **ဓညာနီ**တိ သာလိ ဝိဟိ ယဝ ဂေါဓုမ ကင်္ဂု ဝရက ကုဒြူ-သကပဠဘေဒါနိ သတ္တ ဓညာနိ စ။ **ပသုဝါနီ**တိ ဥတ္တိပသု၊ ဂေါတ္တ-ပသု၊ မိတ္တပသု၊ သိပ္ပိပသု၊ဝသေန စတုဗ္ဗိဓပသုဝေ။ **ယထောဓိကာနီ**တိ[2] သကသက-ဩဓိဝသေန ဋ္ဌိတာနိယေဝ။ သေသံ ဥတ္တာနယမေဝါတိ[3]။

ဆဋ္ဌံ။

၁၄၇။ သတ္တမေ **သင်္ဂါ ဇေသော**တိ အတ္တနော ဥပဘောဂံ နိဋ္ဌိသတိ။ သော ဟိ သဇ္ဇိတ္ဝာ တတ္ထ ပါကိနော ကဋ္ဌမေ ပဝိဋ္ဌော ဟတ္ထိ ဝိယာတိ **သင်္ဂါ**။ **ပရိတ္တမေတ္ထ သောဏ္ဍိ** တ္ထေ ပဠကာမဂဏ္ဌပဘောဂကာလေ ဝိပရိတ-သညာယ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗတော ကာမာဝစရဓမ္မပရိယာပန္နတော ဝါလာမကဋ္ဌေန သောဏ္ဍိ ပရိတ္တံ၊ ဝိဇ္ဇုပ္ပဘာဝေ ဩဘာသိတနစ္စဒဿနသုခံ ဝိယ ဇုတ္တရံ၊ တာဝ-ကာလိကန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **အပဿာဒေါ ဒုက္ခမေတ္ထ ဘိယျော**တိ ဧတ္ထေ စယွာယံ "ယံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဇုမေ ပဠ ကာမဂုဏော ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သုခံ သောမနဿံ၊ အယံ ကာမာနံ အဿာဒေါ"တိ[4] ဝုတ္တော၊ သော ယမိဒံ "ကော စ ဘိက္ခဝေ ကာမာနံ အာဒီနဝေါ၊ ဇုဓ ဘိက္ခဝေ ကုလပုတ္တော ယေန သိပ္ပဋ္ဌာနေန ဇီဝိကံ ကပ္ပေတိ ယဒိ မုဒ္ဒါယ ယဒိ ဂဏနာယာ"တိ ဧဝမာဒိနာ[5] နယေနေတ္ထ ဒုက္ခံ ဝုတ္တံ၊ တံ ဥပနိဓာယ အပ္ပေါဒကဗိန္ဒုမတ္တော ဟောတိ၊ အထ ခေါ ဒုက္ခမေဝ ဘိယျော ဗဟု၊ စတ္ထသု သမုဒ္ဒေသု ဥဒကသဒိသော ဟောတိ။ တေန ဝုတ္တံ "အပဿာဒေါ ဒုက္ခမေတ္ထ ဘိယျော"တိ။ **ဂဒ္ဒေ ဇေသော**တိ အဿာဒံ ဒဿေတ္ဝာ အာကဍ္ဎနဝသေန ဗဒ္ဓိသော ဝိယ ဇေသော၊ ယဒိဒံ ပဠ ကာမဂုဏာ။ **ဇုတိ ဥတ္တာ မတိမာ**တိ ဧဝံ ဥတ္တာ ဗုဒ္ဓိမာ ပဏ္ဍိတော ပုရိသော သဗ္ဗမေတံ ပဟာယ ဧကော စရေ ခဂ္ဂဝိသာဏကပ္ပေါတိ[6]။

သတ္တမံ။

၁-သုတ္တနိပါတ-ဋ္ဌ ၁-၁၀၀-ဝိဋ္ဌေဝိ ပဿိတဗ္ဗံ။ ၂-သကောဓိကာနီတိ (သီ၊ သျာ)
၃-သုတ္တနိပါတ-ဋ္ဌ ၁-၁၁၁-ဝိဋ္ဌေဝိ ပဿိတဗ္ဗံ။ ၄-မ ၁-၁၂၀-ဝိဋ္ဌေ။
၅-သုတ္တနိပါတ-ဋ္ဌ ၁-၁၀၂-ဝိဋ္ဌေဝိ ပဿိတဗ္ဗံ။

၁၄၈။ အဋ္ဌမဂါထာယ ဒုတိယပါဒေ **ဇာလ**န္တိ သုတ္တမယံ ဝုစ္စတိ။ **အမ္မ**ဿတိ ဥဒကံ၊ တတ္ထ စရတီတိ **အမ္မစာရီ**၊ မစ္ဆသေဘံ အဓိဝစနံ။ သလိလေ အမ္မစာရီ **သလိလမ္မစာရီ**။ တသ္မိံ နဒီသလိလေ ဇာလံ ဘေတ္ဝာ ဂတအမ္မစာရိဝါတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တတိယပါဒေ **ဒဗ္ဗု**န္တိ ဒမ္ဗုဋ္ဌာနံ ဝုစ္စတိ။ ယထာ အဂ္ဂိ ဒမ္ဗုဋ္ဌာနံ ပုနနိဝတ္တတိ၊ န တတ္ထ ဘိယ္ယော အာဂစ္ဆတိ၊ ဧဝံ မဂ္ဂဉ္ဈာဂ္ဂိနာ ဒမ္ဗုံ ကာမဂုဏဒ္ဗာနံ အနိဝတ္တမာနော၊ တတ္ထ ဘိယ္ယော အနာဂစ္ဆန္တော တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ သေသံ ဝုတ္တနယမေဝါတိ။

သံယောဇနာနီတိ ယဿ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ တံ ပုဂ္ဂလံ ဝဋ္ဋသ္မိံ သံယောဇေန္တိ ဗန္ဓန္တီတိ သံယောဇနာနိ။ ဣမာနိ ပန သံယောဇနာနိ ကိလေသပဋိပါဋိယာပိ အာဟရိတုံ ဝဋ္ဋတိ မဂ္ဂပဋိပါဋိယာပိ။ ကာမရာဂပဋိဃသံယောဇနာနိ အနာဂါမိမဂ္ဂေန ပဟီယန္တိ၊ မာနသံယောဇနံ အရဟတ္တမဂ္ဂေန၊ ဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာသီလဗ္ဗတပရာမာသာ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန၊ ဘဝရာဂသံယောဇနံ အရဟတ္တမဂ္ဂေန၊ ဣဿာမစ္ဆရိယာနိ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန၊ အဝိဇ္ဇာ အရဟတ္တမဂ္ဂေန။ မဂ္ဂပဋိပါဋိယာ ဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာသီလဗ္ဗတပရာမာသဣဿာမစ္ဆရိယာ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန ပဟီယန္တိ၊ ကာမရာဂပဋိဃာ အနာဂါမိမဂ္ဂေန၊ မာနဘဝရာဂအဝိဇ္ဇာ အရဟတ္တမဂ္ဂေနာတိ။ **ဘိန္နိတ္ဝာ**တိ ဘေဒံ ပါပေတ္ဝာ။ **ပဘိန္နိတ္ဝာ**တိ ဆိန္ဒံ ကတ္ဝာ။ **ဒါလယိတ္ဝာ**တိ ဖာလေတ္ဝာ။ **ပဒါလယိတ္ဝာ**တိ ဟိရေတ္ဝာ။ **သမူဒါလယိတ္ဝာ**တိ ဥပသဂ္ဂေန ပဒံ ဝဍ္ဎိတံ၂။

အဋ္ဌမံ။

၁၄၉။ နဝမေ **ဩကိဏ္ဏဘာရ**ာတိ ဟေဋ္ဌာဓိတ္တာစက္ခု၊ သတ္တာ ဂိဝဋ္ဋိနိ ပဋိပါဋိယာ ဌပေတ္ဝာ ပရိဝဇ္ဇနပဟာတဗ္ဗဒဿနတ္ထံ ယုဂမတ္တံ ပေက္ခမာနောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ န တု ဟနုကဋ္ဌိနာ ဟဒယဋ္ဌိံ သံဃဋ္ဋေန္တော။ ဧဝဉ္ဥိ ဩကိဏ္ဏဘာရစက္ခုတာ န သမဏသာရုပ္ပါ ဟောတိ။ **နစပါဒလောလော**တိ ဧကဿ ဒုတိယော ဗျိန္နံ တတိယောတိ ဧဝံ ဂဏမဇ္ဈေ ပဝိသိတ္ဝာ ကာမတာယ ကတ္ထ॥ယမာနပါဒေါ ဝိယ အဘာဝန္တော၊ ဒိဿစာရိကအနဝဋ္ဌိတစာရိကဝိရတော ဝါ၃။ **ဂုတ္တိန္ဒြိယော**တိ ဆသု ဒ္ဝါရေသု ဒ္ဝဓ မနိန္ဒြိယဿ ဝိသုံ ဝုတ္တတ္တာ ဝုတ္တာဝသေသဝသေန ဂေါဝိတိန္ဒြိယော။ **ရက္ခိတမာနသာနော**တိ မာနသံယေဝ မာနသာနံ၊ တံ ရက္ခိတမဿာတိ ရက္ခိတမာနသာနော။ ယထာ ကိလေသေတိ

၁-ဂတံ အမ္မစာရိ' ဝိယာတိ (သီ) ၂-သုတ္တနိပါတ-ဋ္ဌ ၁-၁၀၃-ပိဋ္ဌေ ပဿိတဗ္ဗံ။
၃-....အနိဝတ္တစာရိကဝိရတော (သီ)

နဝိလုပ္ပတိ၊ ဧဝံ ရက္ခိတစိတ္တောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **အနဝဿုတောတိ** ဇုမာယ ပဋိပတ္တိယာ တေသု တေသု အာရမ္မဏေသု ကိလေသအန္ဓာသဝဝိရဟိတော။ **အပရိဒုယ္ဟမာနောတိ** ဧဝံ အန္ဓာသဝဝိရဟိတာ ဧဝ ကိလေသဂ္ဂိဟိ အပရိဒုယ္ဟ-မာနော၊ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ အနဝဿုတော၊ အဇ္ဈတ္တံ အပရိဒုယ္ဟမာနော။ သေသံ ဝုတ္တနယမေဝါတိ။

စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသွာတိ ကာရဏဝသေန "စက္ခူ"တိ လဒ္ဓဝေါဟာရေန ရူပဒဿနသမတ္ထေန စက္ခုဝိညာဏေန ရူပံ ဒိသွာ။ ပေါရာဏာ ပနာဟု—

> "စက္ခု ရူပံ နပဿတိ အစိတ္တကတ္တာ၊ စိတ္တံ နပဿတိ အစက္ခု-ကတ္တာ၊ ဒွါရာရမ္မဏာသံဃဋ္ဋနေ ပန ပသာဒဝတ္ထုကေန စိတ္တေန ပဿတိ။ ဤဒိသိ ပနေသာ "ဓနုနာ ဝိဇ္ဈတိ"တိအာဒီသု ဝိယ သသမ္ဘာရကထာ နာမ ဟောတိ၊ တသ္မာ စက္ခုဝိညာဏေန ရူပံ ဒိသွာတိ အယမေဝေတ္ထ အတ္ထော"တိ[၁]။

နိမိတ္တဂ္ဂါဟီတိ ဇုတ္ထိပုရိသနိမိတ္တံ ဝါ သုဘနိမိတ္တာဒိကံ ဝါ ကိလေသဝတ္ထု-ဘူတံ နိမိတ္တံ ဆန္နရာဂဝသေန ဂဏှာတိ၊ ဒိဋ္ဌမတ္တဝသေန နသဏ္ဌာတိ။ **အနု-ဗ္ယဉ္ဇနဂ္ဂါဟီ**တိ ကိလေသာနံ အနုဗ္ယဉ္ဇနတော ပါကဋဘာဝကရဏတော "အနု-ဗ္ယဉ္ဇန"န္တိ လဒ္ဓဝေါဟာရံ ဟတ္ထပါဒဟသိတလဋိတဝိလောကိတာဒိဘေဒံ အာကာရံ ဂဏှာတိ။

ယတ္ဝာဓိကရဏမေနန္တိအာဒိမှိ ယံကာရဏာ ယသ္သ စက္ခုန္ဒြိယာသံဝရသ္သ ဟောတု။ ဧတံ ပုဂ္ဂလံ သတိကဝါဋေန **စက္ခုန္ဒြိယံ အသံဝုတံ** အပိဟိတစက္ခုဒ္ဒါရံ ဟုတ္ဝာ **ဝိဟရန္တံ** ဧတေ အဘိဇ္ဈာဒယော **ဧမ္မာ အန္ဝာသဝေယျုံ။ တသ္သ သံဝရာယ နပဋိပဇ္ဇတိ**တိ တသ္သ စက္ခုန္ဒြိယသ္သ သတိကဝါဋေန ပိဒဟနတ္ထာယ နပဋိပဇ္ဇတိ။ ဧဝံဘူတော်ယေဝ စ **"နရက္ခတိ စက္ခုန္ဒြိယံ။ နစက္ခုန္ဒြိယေ သံဝရံ အာပဇ္ဇတိ"**တိပိ ဝုစ္စတိ။

တတ္ထ ကိဉ္စာပိ စက္ခုန္ဒြိယေ သံဝရော ဝါ အသံဝရော ဝါ နတ္ထိ။ နဟိ စက္ခုပသာဒံ နိဿာယ သတိ ဝါ မုဋ္ဌဿစ္စံ ဝါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အပိ စ ယဒါ ရူပါရမ္မဏံ စက္ခုဿ အာပါထံ အာဂစ္ဆတိ၊ တဒါ ဘဝင်္ဂေ ဒ္ဝိက္ခတ္တုံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ဝာ နိရုဇ္ဈတိ၊ တတော စက္ခုဝိညာဏံ ဒဿနကိစ္စံ သာယေမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ဝာ နိရုဇ္ဈတိ၊ တတော မနောဓာတု သမ္ပဋိစ္ဆနကိစ္စံ တတော ဟေတုကမနောဝိညာဏဓာတု သန္တီရဏကိစ္စံ တတော

၁-သုတ္တနိပါတ-ဋ္ဌ ၁-၁၀၄-ဝိဋ္ဌေပိ ပဿိတဗ္ဗံ။ ၂-ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၂၀၊ အဘိ-ဋ္ဌ ၁-၄၂၈-ဝိဋ္ဌေသု။

ကိရိယာဟေတုကမနောဝိညာဏဓာတု ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနကိစ္စံ သာယေမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ဝာ နိရုဇ္ဈတိ၊ တဒနန္တရံ ဇဝနံ ဇဝတိ။ တတြာပိ နေဝ ဘဝင်္သမယေ, န အာဝဇ္ဇနာဒီနံ အညတရသမယေ သံဝရော ဝါ အသံဝရော ဝါ အတ္ထိ၊ ဇဝနက္ခဏေ ပန သစေ ဒုဿီလျံ ဝါ မုဋ္ဌဿစ္စံ ဝါ အညာဏံ ဝါ အက္ခန္တိ ဝါ ကောသဇ္ဇံ ဝါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အသံဝရော ဟောတိ။ ဧဝံ ဟောန္တော ပန သော စက္ခုန္ဒြိယေ အသံဝရောတိ ဝုစ္စတိ။ ကသ္မာ? ယသ္မာ တသ္မိံ သတိ ဒ္ဝါရမ္မိ အဂတ္တံ ဟောတိ ဘဝင်္မ္ဍ အာဝဇ္ဇနာဒီနိ ဝိထိစိတ္တာနိပိ။ ယထာ ကိံ? ယထာ နဂရေ စတူသု ဒ္ဝါရေသု အသံဝုတေသု ကိဉ္စာပိ အန္တောဃရဒ္ဝါရကောဋ္ဌကဂတ္တာဒယော သုသံဝုတာ၊ တထာပိ အန္တောနဂရေ သဗ္ဗံ ဘဏ္ဍံ အရက္ခိတံ အဂေါပိတမေဝ ဟောတိ။ နဂရဒ္ဝါရေန ဟိ ပဝိသိတ္ဝာ စောရာ ယဒိစ္ဆကံ၊ တံ ဟရေယျုံ။ ဧဝမေဝ ဇဝနေ ဒုဿီလျာဒီသု ဥပ္ပန္နေသု တသ္မိံ အသံဝရေ သတိ ဒ္ဝါရမ္မိ အဂတ္တံ ဟောတိ ဘဝင်္မ္ဍ အာဝဇ္ဇနာဒီနိ ဝိထိစိတ္တာနိပိတိ။

စက္ခုန္ဒြိယံ ရူပံ ဒိသ္ဝာ န နိမိတ္တဂ္ဂါဟီ ဟောတီတိအာဒီသု န နိမိတ္တဂ္ဂါဟီ **ဟောတီ**တိ ဆန္ဒရာဂဝသေန ဝုတ္တပ္ပကာရံ နိမိတ္တံ န ဂဏှာတိ။ ဧဝံ သေသပဒါနိပိ ဝုတ္တပဋိက္ခေပေန ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ ယထာ စ ဟေဋ္ဌာ “ဇဝနေ ဒုဿီလျာဒီသု ဥပ္ပန္နေသု တသ္မိံ အသံဝရေ သတိ ဒ္ဝါရမ္မိ အဂတ္တံ ဟောတိ ဘဝင်္မ္ဍ အာဝဇ္ဇနာ-ဒီနိ ဝိထိစိတ္တာနိပိ”တိ ဝုတ္တံ၊ ဧဝမိဓ တသ္မိံ သီလာဒီသု ဥပ္ပန္နေသု ဒ္ဝါရမ္မိ ဂတ္တံ ဟောတိ ဘဝင်္မ္ဍ အာဝဇ္ဇနာဒီနိ ဝိထိစိတ္တာနိပိ။ ယထာ ကိံ? ယထာ နဂရဒ္ဝါရေသု သံဝုတေသု ကိဉ္စာပိ အန္တောဃရာဒယော အသံဝုတာ ဟောန္တိ။ တထာပိ အန္တောနဂရေ သဗ္ဗံ ဘဏ္ဍံ သုရက္ခိတံ သုဂေါပိတမေဝ ဟောတိ။ နဂရဒ္ဝါရေသု ပိဟိတေသု စောရာနံ ပဝေသော နတ္ထိ။ ဧဝမေဝ ဇဝနေ သီလာဒီသု ဥပ္ပန္နေသု ဒ္ဝါရမ္မိ ဂတ္တံ ဟောတိ ဘဝင်္မ္ဍ အာဝဇ္ဇနာဒီနိ ဝိထိစိတ္တာနိပိ။ တသ္မာ ဇဝနက္ခဏေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော ပိ စက္ခုန္ဒြိယေ သံဝရောတိ ဝုတ္တော[1]။

အဝဿုတပရိယာယဠ္ဍာတိ ကိလေသေဟိ တိန္တကာရဏဠ္ဍာ။ **အနဝဿုတ-ပရိယာယဠ္ဍာ**တိ ကိလေသေဟိ အတိန္တကာရဏဠ္ဍာ။

ဝိယရူပေ ရူပေတိ ဥဋ္ဌဇာတိကေ ရူပါရမ္မဏေ။ **အဗ္ဗိယရူပေ ရူပေ**တိ အနိဋ္ဌသဘာဝေ ရူပါရမ္မဏေ။ **ဗျာပဇ္ဇတီ**တိ ဒေါသဝသေန ပူတိဘာဝမာပဇ္ဇတိ။ **ဆြတာ**ရန္တိ ဆိဒ္ဒံ အန္တရံ။ **အာရမ္မဏ**န္တိ ပစ္စယံ။

၁-အဘိ-ဋ္ဌ ၁-၄၂၀၊ ဝိသုဒ္ဓိ ၁·၂၀ ဝိဉ္ဉာဒီသုပိ ပသိတဗ္ဗံ။

အဓိဘံသူတိ မဒ္ဒံသု။ **နာ အဓိဘောသီ**တိ နာ မဒ္ဒိ။ **ဗဟလမတ္တိကာ**တိ ပုနပ္ပုနံ ဒါနဝသေန ဥဒ္ဓမာယိကာ ဗဟလမတ္တိကာ။ **အဒ္ဒါဝလေပနာ**တိ အသုက္ခ-မတ္တိကဒါနာ။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနံ။

နဝမံ။

၁၅၀။ ဒသမေ **ကာသာယဝတ္ထော အဘိနိက္ခမိတ္ဝာ**တိ ဇုမဿ ပါဒဿ ဂေဟာ အဘိနိက္ခမိတ္ဝာ ကံသာယဝတ္ထော ဟုတ္ဝာတိ ဧဝမတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ သေသံ ဝုတ္တနယေနေဝ သက္ကာ ဇာနိတုန္တိ နာ ဝိတ္ထာရိတန္တိ။

ဒသမံ။

တတိယဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-စတုဋ္ဌဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၁၅၁။ စတုဋ္ဌဝဂ္ဂဿ ပဌမေ **ရဿေသူ**တိ အမ္ဖိလမဓုရတိတ္တကကဋုက-လောဏိကခါရိကကသာဝါဒိဘေဒေသု သာယနိယေသု။ **ဂေဓံ အကရန္တိ** ဂိဒ္ဓိံ အကရောန္တော၊ တဏှံ အနုပ္ပါဒေန္တောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **အလောလော**တိ "ဇုဒံ သာယိဿာမိ၊ ဇုဒံ သာယိဿာမိ"တိ ဧဝံ ရသဝိသေသေသု အနာကုလော။ **အနညပေါသီ**တိ ပေါသေတဗ္ဗကသဒ္ဒါဝိဟာရိကာဒိဝိရဟိတော၊ ကာယ-သန္ဓာရဏမတ္တေန သန္တုဋ္ဌောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ယထာ ဝါ ပုဗ္ဗေ ဥယျာနေ ရသေသု ဂေဓကရဏလောလော ဟုတ္ဝာ အညပေါသိ အာသိ၊ ဧဝံ အဟုတ္ဝာ ယာယ တဏှာယ လောလော ဟုတ္ဝာ ရသေသု ဂေဓံ ကရောတိ၊ တံ တဏှံ ဟိတ္ဝာ အာယတိံ တဏှာမူလကဿ အညဿ အတ္တဘာဝဿ အနိဗ္ဗတ္တနေန အနညပေါသိတိ ဒဿေတိ။ အထ ဝါ အတ္ထဘဉ္ဇနကဋ္ဌေန ကိလေသာ "အညေ"တိ ဝုစ္စန္တိ၊ တေသံ အပေါသနေန အနညပေါသိတိ အယမေတ္ထ အတ္ထော။ **သပဒါနစာရီ**တိ အဝေါက္ကမ္မစာရီ အနုပုဗ္ဗစာရီ၊ ဃရပဋိပါဋိံ အဆဋ္ဌေတ္ဝာ အမုကုလဿ ဒလိဒ္ဒကုလဿ နိဂန္တုံ ဝိယ္ဟာယ ပဝိသမာနောတိ အတ္ထော။ **ကုလေ ကုလေ အပဋိဗဒ္ဓစိတ္တော**တိ ခတ္တိယကုလာဒီသု ယတ္ထ ကတ္ထစိ ကိလေသဝသေန အလဂ္ဂစိတ္တော၊ စန္ဒူပမော နိစ္စနဝကော ဟုတ္ဝာတိ အတ္ထော။ သေသံ ဝုတ္တနယမေဝါတိ[1]။

ပဌမံ။

၁-သုတ္တနိပါတ-၌ ၁-၁၀၆၊အပဒါန-၌ ၁-၂၁၃-ဝိဋ္ဌေသု ပဿိတဗ္ဗံ။

၁၅၂။ ဒုတိယေ **အာဝရဏာနီ**တိ နိဝရဏာနေဝ၊ တာနိ အတ္ထတော ဥရဂသုတ္တေ ဝုတ္တာနိ။ တာနိ ပန ယသ္မာ အဇ္ဈာဒယော ဝိယ စန္ဒံ သူရိယံ ဝါ စေတော အာဝရန္တိ၊ တသ္မာ "အာဝရဏာနိ စေတသော"တိ ဝုတ္တာနိ။ တာနိ ဥပစာရေန ဝါ အပ္ပနာယ ဝါ **ပဟာယ။ ဥပက္ကိလေသေ**တိ ဥပဂမ္မ စိတ္တံ ဝိဗာဓေန္တေ အကုသလေ ဓမ္မေ၊ **ဝဇ္ဇောပမာဒီသု**[၂] ဝုတ္တေ အာဒီဈာဒယော ဝါ။ **ဗျပနုဇ္ဇာ**တိ ပနုဒိတ္ဝာ ဝိနာသေတ္ဝာ[၁]၊ ဝိပဿနာမဂ္ဂေန ပဇဟိတ္ဝာတိ အတ္ထော။ **သမ္မေ**တိ အနဝသေသေ။ ဧဝံ သမထဝိပဿနာသမ္ပယုတ္တော ပဌမမဂ္ဂေန ဒိဋ္ဌိ-နိဿယဿ ပဟီနတ္တာ **အနိဿိတော**။ သေသမဂ္ဂေဟိ ဆေတ္ဝာ တေဓာတုက-ဂတံ **သိနေဟဒေါသံ**၊ တက္ကာရာဂန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ သိနေဟော ဧဝ ဟိ ဂဏ္ဍပဋိပဂ္ဂတော သိနေဟဒေါသောတိ ဝုစ္စတေ။ သေသံ ဝုတ္တနယမေဝ[၄]။

ဒုတိယံ။

၁၅၃။ တတိယေ **ဝိဝိဒ္ဓကတ္တာနာ**တိ ဝိဒ္ဓတော ကတ္တာ၊ ဆဋ္ဌေတ္တာ ဇဟိတ္တာတိ အတ္ထော။ **သုခံ ဒုခ္ခဿ**တိ ကာယိကံ သာတာသာတံ။ **သောမနဿ-ဒေါမနဿန္တိ** စေတသိကံ သာတာသာတံ။ **ဥပေက္ခ**န္တိ စတုတ္ထဇ္ဈာနုပေက္ခံ။ **သမထ**န္တိ စတုတ္ထဇ္ဈာနသမထမေဝ။ **ဝိသုဒ္ဓိ**န္တိ ပဉ္စနိဝရဏဝိတက္ကဝိစာရပီတိ-သုခသဒ္ဒါတေဟိ နဝဟိ ပစ္စနိကဓမ္မေဟိ ဝိမုတ္တတ္တာ အတိသုဒ္ဓံ၊ နိဒ္ဒန္တေ သုဝဏ္ဏ-မိဝ ဝိဂတူပက္ကိလေသန္တိ အတ္ထော။

အယံ ပန ယောဇနာ—ဝိဝိဒ္ဓကတ္တာန သုခံ ဒုက္ခဿ ပုဗ္ဗေဝ၊ ပဌမဇ္ဈာနူပ-စာရဘူမိယံယေဝ ဒုက္ခံ၊ တတိယဇ္ဈာနူပစာရဘူမိယဿ သုခန္တိ အဓိပ္ပါယော။ ပုန အာဒိတော ဝုတ္တံ **စ**-ကာရံ ပရတော နေတ္ဝာ "သောမနသံ ဒေါမနဿဿ ဝိဝိဒ္ဓကတ္တာန ပုဗ္ဗေဝါ"တိ အဓိကာရော။ တေန သောမနသံ စတုတ္ထဇ္ဈာနူပ-စာရေ၊ ဒေါမနဿဿ ဒုတိယဇ္ဈာနူပစာရေယေဝါတိ ဒီပေတိ။ ဧတာနိ ဟိ ဧတေသံ ပရိယာယတော ပဟာနင်္ဂဘာနိ။ နိပ္ပရိယာယတော ပန ဒုက္ခဿ ပဌမဇ္ဈာနံ, ဒေါမနဿဿ ဒုတိယဇ္ဈာနံ, သုခဿ တတိယဇ္ဈာနံ, သော-မနဿဿ စာတုတ္ထဇ္ဈာနံ ပဟာနင်္ဂဘာနံ။ ယထာဟ "ပဌမဇ္ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ ဇတ္ထုပ္ပန်ံ ဒုက္ခိန္ဒြိယံ အပရိသေသံ နိရုဇ္ဈတီ"တိအာဒိ[၅]။ တံ သဗ္ဗံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေန ဂဟေတဗ္ဗံ။ ပရတော **ပုဗ္ဗေဝါ**တိ တီသု ပဌမဇ္ဈာနာဒီသု

၁-ခ ၁-၂၇၉-ဝိဋ္ဌာဒီသု။ ၂-မ ၁-၄၁-ဝိဋ္ဌေ။
၃-ဝိနောဒယိတ္ဝာ (သီ၊ သျာ၊ ကဲ) ၄-သုတ္တန်ပါတ-ဋ္ဌ ၁-၁၀၇-ဝိဋ္ဌေဝိ ပဿိတဗ္ဗံ။
၅-သံ ၃-၁၈၈-ဝိဋ္ဌေ။

ဒုက္ခဒေါမနဿသုခါနိ ဝိဝိဋ္ဌကတ္ထာ ဇတ္ထေဝ စ စတုတ္ထဈာနေ သောမနဿံ ဝိဝိဋ္ဌကဘွာ ဇ္ဈမာယ ပဋိပဒါယ **လဒ္ဓါနုပေက္ခံ သမထံ ဝိသုဒ္ဓံ ဧကော စရေ** ဇ္ဈတိ။ သေသံ ဝုတ္တနယမေဝါတိ ။

တတိယံ။

၁၅၄။ စတုတ္ထေ အာရဒ္ဓံ ဝိရိယံ အဿာတိ **အာရဒ္ဓဝိရိယော**။ ဧတေန အတ္တနော ဝိရိယာရမ္ဘံ အာဒိဝိရိယံ ဒဿေတိ။ ပရမတ္ထော ဝုစ္စတိ နိဗ္ဗာနံ၊ တတ္ထ ပတ္တိယာ **ပရမတ္ထပတ္တိယာ**။ ဧတေန ဝိရိယာရမ္ဘေန ပတ္တဗ္ဗဖလံ ဒဿေတိ။ **အလီနစိတ္တော**တိ ဧတေန ဝိရိယုပတ္ထမ္ဘာနံ စိတ္တစေတသိကာနံ အလီနတံ ဒဿေတိ။ **အကုသီတဝုတ္တီ**တိ ဧတေန ဌာနာသနစင်္ကမာဒီသု ကာယဿ အနဝသီဒနံ။ **ဒဠ္ဎနိက္ကမော**တိ ဧတေန "ကာမံ တစော စ နှာရု စာ"တိဿ ဧဝံ ပဝတ္တံ ပဒဟနဝိရိယံ ဒဿေတိ။ယံ တံ အနုပုဗ္ဗသိက္ခာဒီသု ပဒဟန္တော "ကာယေန စေဝ ပရမတ္ထသစ္စံ သစ္ဆိကရောတိ၊ ပညာယ စ နံ အတိဝိဇ္ဈ ပဿတီ"တိ ဝုစ္စတိ။ အထ ဝါ ဧတေန မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တဝိရိယံ ဒဿေတိ။ တဉ္ဒိ ဒဠ္ဎ ဘာဝနာပါရိပူရိဂတတ္တာ၊ နိက္ကမော စ သဗ္ဗသော ပဋိပက္ခာ နိက္ခန္တတ္တာ၊ တသ္မာ တံသမင်္ဂီပုဂ္ဂလောပိ ဒဠ္ဎော နိက္ကမော အဿာတိ "ဒဠ္ဎနိက္ကမော"တိ ဝုစ္စတိ။ **ထာမဗလူပပန္နော**တိ မဂ္ဂက္ခဏေ ကာယထာမေန ဉာဏဗလေန စ ဥပပန္နော။ အထ ဝါ ထာမဘူတေန ဗလေန ဥပပန္နောတိ **ထာမဗလူပပန္နော၊ ထိရဉာဏဗလူပပန္နော**တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဧတေန တဿ ဝိရိယဿ ဝိပဿနာ-ဉာဏသမ္ပယောဂံ ဒီပေန္တော ယောနိသော ပဒဟနဘာဝံ[၃] သာဓေတိ။ ပုဗ္ဗ-ဘာဂမဇ္ဈိမဥက္ကဋ္ဌဝိရိယဝသေန ဝါ တယောပိ ပါဒါ ယောဇေတဗ္ဗာ။ သေသံ ဝုတ္တနယမေဝါတိ[၄]။

စတုတ္ထံ။

၁၅၅။ ပဌမေ **ပဋိသလ္လာနန္တိ** တေဟိ တေဟိ သတ္တသဗ္ဗိရေဟိ ပဋိ-နိဝတ္တိတ္တာ သလ္လိနံ၊ ကေတ္တသေဝိတာ ကိဘာဝေါ ကာယဝိဝေကောတိ အတ္ထော။ **ဈာန**န္တိ ပစ္စနိကဈာပနတော အာရမ္မဏလက္ခဏူပနိဇ္ဈာနတော စ စိတ္တဝိဝေကော ဝုစ္စတိ။ တတ္ထ အဒ္ဒ သမာပတ္တိယော နိဝရဏာဒိပစ္စနိက-ဈာပနတော ကသိဏာဒိအာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာနတော စ "ဈာန"န္တိ ဝုစ္စတိ။

၁-သုတ္တနိပါတ-၄ ၁-၁၀၈-အပဒါန-၄ ၁-၂၁၄-ဝိဇ္ဇေသုဝိ ပဿိတဗ္ဗံ။
၂-မ ၂-၁၄၆၊ သံ ၁-၂၆၆၊ အံ ၁-၅၂၊ ခု ၇-၃၇၉-ဝိဇ္ဇာဒီသု။
၃-ပဓာနဘာဝံ (က) ၄-သုတ္တနိပါတ-၄ ၁-၁၁၀-ဝိဇ္ဇေဝိ ပဿိတဗ္ဗံ။

ဝိပဿနာမဂ္ဂဖလာနိ သတ္တသညာဒိပစ္စနိကစျာပနတော လက္ခဏူပနိဇ္ဈာနတော စ "စျာန"န္တိ ဝုစ္စတိ။ ဣဓ ပန အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာနမေဝ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဧဝမေတံ ပဋိသလ္လာနဉ္စ စျာနဉ္စ **အရိဉ္စမာနော**တိ အဇဟမာနော အနိဿဇ္ဇမာနော။ **ဓမ္မေသူ**တိ ဝိပဿနုပဂေသု ပဉ္စက္ခန္ဓာဒိဓမ္မေသု။ **နိစ္စန္တိ** သတတံ သမိတံ အဗ္ဗောကိဏ္ဏံ။ **အနုဓမ္မစာရီ**တိ တေ ဓမ္မေ အာရဗ္ဘ ပဝတ္တမာနေန အနုဂတံ ဝိပဿနာဓမ္မံ စရမာနော။ အထ ဝါ **ဓမ္မေသူ**တိ ဇ္ဈေ **ဓမ္မာ**တိ နဝ လောကုတ္တရဓမ္မာ၊ တေသံ ဓမ္မာနံ အနုလောမော ဓမ္မေါတိ အနုဓမ္မော၊ ဝိပဿနာယေတံ အဓိဝစနံ။ တတ္ထ "ဓမ္မာနံ နိစ္စံ အနုဓမ္မစာရိ"တိ ဝတ္ထွေ ဂါထာဗန္ဓသုခတ္ထံ ဝိဘတ္တိဝိပလ्လာယေန "ဓမ္မေသူ"တိ ဝုတ္တံ သိယာ။ **အာဒိနဝံ သမ္မသိတာ ဘဝေသူ**တိ တာယ အနုဓမ္မစာရိတာသင်္ခါတာယ ဝိပဿနာယ အနိစ္စာကာရာဒိဒေါသံ တီသု ဘဝေသု သမနုပဿန္တော ဧဝံ ဒုမာယ ကာယ-ဝိဝေကစိတ္တဝိဝေကံ အရိဉ္စမာနော သိခါပ္ပတ္တဝိပဿနာသင်္ခါတာယ ပဋိပဒါယ အဓိဂတောတိ ဝတ္ထွေါ **ဇောေ စရေ**တိ ဧဝံ ယောဇနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ[၁]။

ပဉ္စမံ။

၁၅၆။ ဆဋ္ဌေ **တက္ကိကဿ**န္တိ နိဗ္ဗာနံ၊ ဧဝံ ဒိဋ္ဌာဒီနဝါယ တက္ကာယ ဧဝ အပ္ပဝတ္တိံ။ **အပုမတ္ထော**တိ သာတစ္စကာရိ။ **အနေဠမူဠေါ**တိ အလာလာမုခေါ။ အထ ဝါ အနေဠော စ အမူဠေါ စ၊ ပဏ္ဍိတော ဗျတ္တော တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဟိတသုခသမ္ပာပကံ သုတမယ အတ္ထိတိ **သုတဝါ**၊ အာဂမသမ္ပန္နောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **သတိမာ**တိ စိရကတာဒိနံ အနုဿရိတာ။ **သန်္ဌိတဓမ္မော**တိ ဓမ္မူပ-ပရိက္ခာယ ပရိညာတဓမ္မော။ **နိယတော**တိ အရိယမဂ္ဂေန နိယာမံ ပတ္တော။ **ပဓာနဝါ**တိ သမ္မပ္ပဓာနဝီရိယသမ္ပန္နော။ ဥပ္ပဋိပါဋိယာ ဧသ ပါဌော[၂] ယောဇေတဗ္ဗော။ ဧဝမေတေဟိ အပ္ပမာဒါဒိဟိ သမန္နာဂတော နိယာမ-သမ္ပယောကေန ပဓာနေန ပဓာနဝါ၊ တေန ပဓာနေန ပတ္တနိယာမတ္တာ နိယတော၊ တတော အရဟတ္တပ္ပတ္တိယာ သင်္ခါတဓမ္မော။ အရဟာ ဟိ ပုန သင်္ခါဘဗ္ဗဘာဝတော "သင်္ခါတဓမ္မော"တိ ဝုစ္စတိ။ ယထာဟ "ယေ စ သေက္ခာ ပုထူ ဇ္ဈတ္တ"ဘိ[၃]။ သေသံ ဝုတ္တနယမေဝါတိ[၄]။

ဆဋ္ဌံ။

၁-သုတ္တနိပါတ-၄ ၁-၁၁ ၁-အဗဒါန-၄ ၁-၂၁၇-ဖဋ္ဌသုဝိ ပဿိတဗ္ဗံ။ ၂-ပါဒေါ(သျာ)
၃-သံ ၁-၂၈၁-၂၈၂-၂၈၃၊ ခု ၁-၄၃၄၊ ခု ၈-၆-၃၄၊ ခု ၁၀-၁၆-၂၂၆-ဖဋ္ဌေသုဝိ။
၄-သုတ္တနိပါတ-၄ ၁-၁၁၂-ဖဋ္ဌေဝိ ပဿိတဗ္ဗံ။

၁၅၇။ သတ္တမေ **သီဟော**တိ စတ္တာရော သီဟာ တိဏသီဟော ပဏ္ဍု-သီဟော[1] ကာဠသီဟော ကေသရသီဟောတိ။ တေသံ ကေသရသီဟော အဂ္ဂ-မက္ခာယတိ၊ သေော ဇ္ဈ အဓိပ္ပေတော။ **ဝါတော** ပုရတ္ထိမာဒိဝသေန အနေက-ဝိဓော။ **ပဒုမံ** ရတ္တသေတာဒိဝသေန။ တေသု ယော ကောစိ ဝါတော ယံ ကိဉ္စိ ပဒုမံ ဝန္ဒတိယေဝ။ တတ္ထ ယသ္မာ သန္တာသော အတ္တာသိနေဟေန ဟောတိ၊ အတ္တာသိနေဟော စ တဏှာလေပေါ၊ သောပိ ဒိဋ္ဌိသမ္ပယုတ္တေန ဝါ ဒိဋ္ဌိဝိပ္ပယုတ္တေန ဝါ လောဘေန ဟောတိ၊ သောပိ စ တဏှာယေဝ။ သဇ္ဇနံ ပန တတ္ထ ဥပပရိက္ခာဝိရဟိတသ မောဟေန ဟောတိ၊ မောဟော စ အဝိဇ္ဇာ။ တတ္ထ သမထေန တဏှာယ ပဟာနံ ဟောတိ၊ ဝိပဿနာယ အဝိဇ္ဇာယ။ တသ္မာ သမထေန အတ္တာသိနေဟံ ပဟာယ **သီဟော ဝိယ သဒ္ဒေသု** အနိစ္ဆဒုက္ခာဒိသု **အသန္တသန္တော**, ဝိပဿနာယ မောဟံ ပဟာယ **ဝါတော ဇာလမိဝ** ခန္ဓာယတနာဒိသု **အသဇ္ဇမာနော**, သမထေနေဝ လောဘံ, လောဘ-သမ္ပယုတ္တံ ဒေါ ဒိဋ္ဌိဉ္စ ပဟာယ, **ပဒုမံဝ တောယေန** သဗ္ဗာဝဘောဂ-လောဘေန **အလိပ္ပမာနော**။

ဇ္ဈေ စ သမထသ သီလံ ပဒဋ္ဌာနံ၊ သမထော သမာဓိ၊ ဝိပဿနာ ပညာတိ ဇေံ တေသု ဒ္ဒိသု ဓမ္မေသု သိဒ္ဓေသု တယောပိ ခန္ဓာ သိဒ္ဓါ ဟောန္တိ။ တတ္ထ သီလက္ခန္ဓေန သုရတော ဟောတိ၊ သော သီဟောဝ သဒ္ဒေသု အာဃာတဝတ္ထု[2]သု အကုဗ္ဈတုကာမတာယ[3] န သန္တသတိ၊ ပညာက္ခန္ဓေန ပဋိဝိဒ္ဓသဘာဝေါ ဝါတောဝ ဇာလမိဝ ခန္ဓာဒိဓမ္မဘေဒေ န သဇ္ဇတိ၊ သမာဓိက္ခန္ဓေန ဝိတရာဂေါ ပဒုမံဝ တောယေန ရာဂေန န လိပ္ပတိ။ ဇေံ သမထဝိပဿနာဟိ သီလသ-မာဓိပညာက္ခန္ဓေဟိ စ ယထာသမ္ဘဝံ အဝိဇ္ဇာတဏှာနံ, တိဏ္ဏဉ္စ အကုသလမူလာနံ ပဟာနဝသေန အသန္တသန္တော အသဇ္ဇမာနော အလိပ္ပမာနော စ ဝေဒိတဗ္ဗော။ သေသံ ဝုတ္တနယမေဝါတိ[4]။

သတ္တမံ။

၁၅၈။ အဋ္ဌမေ သဟနာ စ ဟနနာ စ သီဃဇဝတ္တာ စ **သီဟော**။ ကေသရသီဟောဝ ဇ္ဈ အဓိပ္ပေတော။ ဒါဠာ ဗလမဿ အတ္ထိတိ **ဒါဋ္ဌဗလီ**။ **ပသယ္ဟ အဘိဘုယျာတိ ဥဘယံ စာရီသဒ္ဒေန သဟ ယောဇေတဗ္ဗံ ပသယ္ဟစာရီ အဘိဘုယျစာရီတိ**။ တတ္ထ ပသယ္ဟ နိဂ္ဂယ္ဟ ပဝါဟေတ္ဝာ စရဏေန ပသယ္ဟစာရီ။

၁-တမ္ဗသီဟော (သီ) ၂-လောဘသမ္ပယုတ္တတ္တာ ဇေ (သီ) ၃-ကုဗ္ဈတုကာမတာယ (က)
၄-သုတ္တနိပါတ-၁ ၁-၁၁၃-၁၁၄၊ အဋဌာန-၁ ၁-၂၂၀-ဝိဇ္ဇေသုဝိ ပဿိတဗ္ဗံ။

အဘိဘဝိတ္ဝာ သန္တာသေတ္ဝာ ဝသီကတ္ဝာ စရဏေန အဘိဘုယျစာရီ။ သွာယံ ကာယဗလေန ပသယျစာရီ၊ တေဇသာ အဘိဘုယျစာရီ။ တတ္ထ သစေ ကောစိ ဝဒေယျ "ကိံ ပသယျ အဘိဘုယျ စာရီ"တိ။ တတော **မိဂါနံ** သာမိဝစနံ ဥပယောဂတ္ထေ ကတ္ဝာ "မိဂေ ပသယျ အဘိဘုယျ စာရီ"တိ ပဋိဝတ္တမ္ဗံ။ **ပန္တာနိ**တိ ဒူရာနိ။ **သေနာသနာနိ**တိ ဝသနဋ္ဌာနာနိ။ သေသံ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေနေဝ သက္ကာ ဇာနိတုန္တိ နဝိတ္ထာရိတံ[1]။

အဋ္ဌမံ။

၁၅၉။ နဝမေ "သဗ္ဗေ သတ္တာ သုခိတာ ဘဝန္တု"တိအာဒိနာ နယေန ဟိတသုခူပနယနကာမတာ **မေတ္တာ**။ "အဟော ဝတ ဣမမ္ဟာ ဒုက္ခာ ဝိမုစ္စေယျ"န္တိ-အာဒိနာ နယေန အဟိတဒုက္ခာပနယနကာမတာ **ကရုဏာ**။ "မောဒန္တိ ဝတ ဘောန္တော သတ္တာ၊ မောဒန္တိ သာဓု သုဋ္ဌု"တိအာဒိနာ နယေန ဟိတသုခါ-ဝိပ္ပယောဂကာမတာ **မုဒိတာ**။ "ပညာယိဿန္တိ သကေန ကမ္မေနာ"တိ သုခ-ဒုက္ခေသု အစ္ဆေ့ပေက္ခနတာ **ဥပေက္ခာ**။ ဂါထာဗန္ဓသုခတ္ထံ ပန ဥပ္ပဋိပါဋိယာ မေတ္တံ ဝတ္ဝာ ဥပေက္ခာ ဝုတ္တာ၊ မုဒိတာ စ ပစ္ဆာ။ **ဝိမုတ္တိ**န္တိ စတသောပိ ဟိ ဝိမုတ္တိ။ ဇတော အတ္တနော ပစ္စနီကဓမ္မေဟိ ဝိမုတ္တာတ္တာ ဝိမုတ္တိယော။ တေန ဝုတ္တံ "မေတ္တံ ဥပေက္ခံ ကရုဏံ ဝိမုတ္တိ"ံ၊ အာသေဝမာနော မုဒိတဉ္စ ကာလေ"တိ။

တတ္ထ **အာသေဝမာနော**တိ တိဿာ တိကစတုက္ကဇ္ဈာနဝသေန ဘာဝယ-မာနော၊ ဥပေက္ခံ စတုတ္ထဇ္ဈာနဝသေန ဘာဝယမာနော။ **ကာလေ**တိ မေတ္တံ အာသေဝိတ္ဝာ တတော ဝုဋ္ဌာယ ကရုဏံ၊ တတော ဝုဋ္ဌာယ မုဒိတံ၊ တတော ဣတရတော ဝါ နိပ္ပိတိကဇ္ဈာနတော ဝုဋ္ဌာယ ဥပေက္ခံ အာသေဝမာနော ဝ "ကာလေ အာသေဝမာနော"တိ ဝုစ္စတိ၊ အာသေဝိတုံ ဖာသုကာလေ ဝါ။ **သဗ္ဗေန လောကေန အဝိရုဇ္ဈမာနော**တိ ဒဿသု ဒိဿာသု သဗ္ဗေန သတ္တ-လောကေန အဝိရုဇ္ဈမာနော။ မေတ္တာဒိနံ ဟိ ဘာဝိတတ္တာ သတ္တာ အပ္ပဋိက္ကူလာ ဟောန္တိ၊ သတ္တေသုပိ ဝိရောဓဘူတော ပဋိဃော ဒူပသမ္မတိ။ တေန ဝုတ္တံ "သဗ္ဗေန လောကေန အဝိရုဇ္ဈမာနော"တိ။ သေသံ ဝုတ္တာနုတ္တာနဒိသမေဝါတိ[2]။

နဝမံ။

၁၆၀။ ဒဿမေ **သံယောဇနာနီ**တိ ဒသ သံယောဇနာနိ၊ တာနိ စ တေန တေန မဂ္ဂေန **သန္ဒာလယိတ္ဝာန**။ **အသန္တံ သံ ဇိဝိတသန်ယမ္ဘိ**တိ ဇိဝိတသင်္ခယော

၁-သုတ္တနိပါတ-ဋ္ဌ ၁-၁၁၅-ဝိဇ္ဇေဝိ ပသိတဗ္ဗံ။ ၂-သုတ္တနိပါတ-ဋ္ဌ ၁-၁၁၆-ဝိဇ္ဇေဝိ ပသိတဗ္ဗံ။

ဝုစ္စတိ စုတိစိတ္တသဲ့ ပရိဘေဒေါ၊ တသ္မိံ စ ဇိဝိတသင်္ခယေ ဇိဝိတနိကန္တိယာ ပဟီနတ္တာ အသန္တသန္တိ။ တ္ထောဝတာ သဥ္ဇပါဒိသေသနိဗ္ဗာနဓာတုံ အတ္ထနော ဒသေတ္ဝာ ဂါထာပရိယောသာနေ အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ ပရိနိဗ္ဗာယိတိ ၁။

ဒသမံ။

၁၆၁။ ကောဒသမေ **ဘဇန္တီ**တိ သရိရေန အလ္လိယိတ္ဝာ ပယိရုပါသန္တိ။ **သေဝန္တီ**တိ အဥ္ဇလိကမ္မာဒိဟိ ကိံကာရပဋိသာဝိတာယ စ ပရိစရန္တိ။ ကာရဏံ အတ္ထော ဇေတသ္မိံ **ကာရဏတ္ထော၊** ဘဇနာယ သေဝနာယ စ နာညံ ကာရဏမတ္ထိ၊ အတ္ထော ဇဝဇေတသံ ကာရဏံ၊ အတ္ထဟေတု သေဝန္တီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **နိက္ကာရဏာ ဒုလ္လဘာ အဇ္ဇ မိတ္တာ**တိ "ဣတော ကိဉ္စိ လဒ္ဓုမာ"တိ ဇဝံ အတ္တ-ပဋိလာဘကာရဏေန နိက္ကာရဏာ၊ ကေဝလံ—

"ဥပကာရော စ ယော မိတ္တော၊
သုခေ ဒုက္ခေ စ ယော သခါ။
အတ္ထက္ခာယီ စ ယော မိတ္တော၊
ယော စ မိတ္တာနုကမ္ပကော"တိ ၂—

ဇဝံ ဝုတ္တေန အရိယေန မိတ္တဘာဝေန သမန္နာဂတာ ဒုလ္လဘာ အဇ္ဇ မိတ္တာ။ အတ္တနိ ဌိတာ ဇတေသံ ပညာ၊ အတ္တာနံယေဝ ဩလောကေန္တိ၊ န အညန္တိ **အတ္တဋ္ဌပညာ**။ "ဒိဋ္ဌတ္ထပညာ"တိ အယမ္ပိ ကိရ ပေါရာဏပါဋ္ဌော။ သမ္ပတ္တိ ဒိဋ္ဌေယေဝ အတ္ထေ ဇတေသံ ပညာ၊ အာယတိံ နာ ပေက္ခန္တိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **အသုစီ**တိ အသုစိနာ အနရိယေန ကာယဝစီမနောကမ္မေန သမန္နာဂတာတိ။ သေသံ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ယံ အန္တရန္တရာ အတိဝိတ္ထာရဘယေန နာ ဝုတ္တံ၊ တံ သဗ္ဗံ ပါဠာနုသာရေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ ၃။ ။ကောဒသမံ။

စတုတ္ထဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သဒ္ဓမ္မပ္ပဇ္ဇောတိကာယ စူဠနိဒ္ဒေသဋ္ဌကထာယ
ခဂ္ဂဝိသာဏသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-သုတ္တနိပါတ-၌ ၁-၁၁၇-ဝိဇ္ဇေဝိ ပဿိတဗ္ဗံ။ ၂-ဒီ ၃-၁၅၃-ဝိဇ္ဇေ။
၃-သုတ္တနိပါတ-၌ ၁-၁၁၈-၁၁၉၊ အပဒါန-၌ ၁-၂၂၃-ဝိဇ္ဇေသုပိ ပဿိတဗ္ဗံ။

နိဂမနကထာ

ယော သော သုဂတပုတ္တာနံ၊ အဓိပတိဘူတေန ဟ်တရတိနာ[1]။
ထေရေန ထိရဂုဏာဝတာ၊ သုဝိဘတ္တော **မဟာနိဒ္ဒေသော**။

တဿတ္ထဝဏ္ဏနာ ယာ၊ ပုဗ္ဗင်္ဂကထာနယံ တထာ။
ယုတ္တိံ နိဿာယ မယာ'ရဒ္ဓါ၊ နိဋ္ဌာနမုပဂတာ ဧသာ။

ယံ ပုရံ ပုရတ္တာမံ၊ **အနုဂုဓပုရဋ္ဌယံ**[2]။
ယော တဿ ဒက္ခိဏော ဘာဂေ၊ မဟာဝိဟာရော ပတိဋ္ဌိတော။

ယော တဿ တိလကော ဘူတော၊ မဟာထူပေါ သိလုစ္စယော။
ယံ တဿ ပစ္ဆိမေ ဘာဂေ၊ လေခါ ကထိကသညိတော။

ကိတ္တိသေနောတိ[3] နာမေန၊ သဇ်ဇေါ ရာဇသမ္မတော။
သုစိစာရိတ္တသမ္ပန္နော၊ လေခါ ကုသလကမ္မိကော။

သီတစ္ဆာယတရုပေတံ၊ သလိလာသယသမ္ပဒံ။
စာရုပါကာရသဋ္ဌိတံ၊ ပရိဝေဏမကာရယိ။

ဥပသေနော မဟာထေရော၊ မဟာပရိဝေဏဝါသိ ယော။
တဿာဒါသိ ပရိဝေဏံ၊ လေခါ ကုသလကမ္မိကော။

ဝသန္တေနေတ္ထ ထေရေန[4]၊ ထိရသီလေန တာဒိနာ။
ဥပသေနဂ္ဂယေန သာ၊ ကတာ သဒ္ဓမ္မဇောတိကာ။

ရညော သိရိနိဝါသဿ၊ သိရိသင်္ဃဿ ဗောဓိနော။
ဆဇ္ဇိသတိမှိ ဝဿမှိ၊ နိဋ္ဌိတာ **နိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ**။

သမယံ အနုလောမေန္တိ၊ ထေရာနံ ထေရဝံသဒီပါနံ။
နိဋ္ဌံ ဂတာ ယထာယံ၊ အဋ္ဌကထာ လောကဟိတဇနနီ။

သဒ္ဓမ္မံ အနုလောမေန္တာ၊ အတ္တဟိတံ ပရဟိတဉ္စ သာဓေန္တာ။
နိဋ္ဌံ ဂစ္ဆန္တု၊ တထာ၊ မနောရထာ သမ္ပတ္တာနံ။

၁-ဘူတဟိတရတိနာ (သီ၊ သျာ)
၂-ဘတ္တိသေနောတိ (သီ)
၃-ပရမအနုရာဓပုရဋ္ဌယံ (သီ)
၄-တေနေဝ (သီ)

သဒ္ဓမ္မပ္ပဇ္ဇောတိကာယ၊ အဋ္ဌကထာယေတ္ထ ဂဏိတကုသလေဟိ။
ဂဏိတာ တု ဘာဏဝါရာ၊ ဥယျာတိရေကစတ္တာရိသာ။

အာနုဋ္ဌဘေန အသာ၊ ဆန္ဒော ဗဒ္ဓေန ဂဏိယမာနာ တု။
အတိရေကဒသသဟဿ-သမ်ိ ဂါထာတိ ဝိဉ္ဉေယျာ။

သာသနစိရဋ္ဌိတတ္ထံ၊ လောကဟိတတ္ထဉ္စ သာဒရေန မယာ။
ပုညံ ဣမံ ရစယတာ၊ ယံ ပတ္တမနပ္ပကံ ဝိပုလံ။

ပုညေန တေန လောကော၊ သဒ္ဓမ္မရသာယနံ ဒသဗလဿ။
ဥပဘုဉ္ဇိတ္ဝာ ဝိမလံ၊ ပပ္ပေါတု သုခံ သုခေနေဝါတိ။

သဒ္ဓမ္မပ္ပဇ္ဇောတိကာ နာမ
စူဠနိဒ္ဒေသဋ္ဌကထာ နိဋ္ဌိတာ။

သံဝဏ္ဏိတပဒါနိ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော်
[အ]	
အကပ္ပယိံသု	၁၀
အကမ္မညတာ	၄၅
အကရံ	၁၃၂
အကရဏံ	၁၀
အကလ္လတာ	၄၄
အကသိရလာဘီ	၁၂၄
အကာမံ	၃၄
အကာမကာမိံ	၃၄
အကာမကာရိယတော	၆၀
အကာမော	၄၁
အကာလိကံ	၈၄
အကိန္ဓလာဘီ	၁၂၄
အကိန္ဓနော	၂၅
အကိရိယာ	၁၀
အကုပ္ပံ	၁၂၄
အကုသလပက္ခိကာ	၁၁
အကုသလဘာဂိယာ	၁၁
အကုသလာ	၁၁
အကုသီတဝုတ္တိ	၁၃၄
အကောဝိဒေါ	၇၁
အက္ခရပ္ပဘေဒေါ	၁၃
အက္ခောဘံ	၈၂
အဂ္ဂဒဿံ	၈၂
အဂ္ဂပုရိသော	၉
အဂ္ဂမက္ခာယတိ	၁၁
အစရိမံ	၄၁

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော်
[အ]	
အဆ္ဆင်္ကေ	၂၆
အဆမ္ဘီ	၁၀၈
အဆ္ဆာယကာ	၁၃
အဇ္ဈိဒ္ဓော	၇၇
အညေသံ	၆၇
အဉ္ဉသမာပတ္တိဉာဏေန	၃၀
အဉ္ဉာနံ	၁၂၄
အဋ္ဌိတံ	၂၄
အဏုဒယ္ဟကေဟိ	၁၂၂
အတက္ကာဝစရေ	၇၇
အတစ္ဆံ	၆၀
အတာဏံ	၁၉
အတာရိ	၁၄
အတိက္ကန္တော	၂၅
အတိန္ဓ	၄၀
အတိတိတ္တကံ	၉၃
အတိမဓုရံ	၉၃
အတိလောဏံ	၉၃
အတ္တဉ္ဉပညာ	၁၃၈
အတ္တနိယေန	၆၇
အတ္တဘာဝါဘိနိမ္မတ္တိယာ	၁၀
အတ္တသာရသာရေန	၆၇
အတ္တာ	၁၄
အတ္တာနုဒိဋ္ဌိံ	၆၅
အတ္ထမညာယ	၇၇
အတ္ထဂ်တဿ	၂၉

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[အ]	
အတ္ထဂ်မဠ္ဆ	၃
အတ္ထဂ်မတော	၂
အတ္ထဂ်မာ	၅၆
အတ္ထဝါဒိ	၆၀
အဒဿနံ	၇၄
အဒဿာဝိ	၇၀
အဒုက္ခမသုခံ	၆၆
အဒ္ဓဂ္ဂိုံ	ဂ၅
အဒ္ဓသံ	ဂ၅
အဒ္ဓသာသိုံ	ဂ၅
အဒ္ဓါဝလေပနာ	၁၂၂၊၁၃၂
အဒ္ဓမိဓိ	ဂ၄
အဒ္ဓယဘာဏိုံ	ဂ၃
အဓိဂတပဋိသမ္ဘိဒံ	ဂ၃
အဓိဂတဖလာနံ	၉၂
အဓိဂတော	၁၁၃
အဓိစိတ္တံ	၉၂
အဓိဒေဝေ	ဂ၆
အဓိပတိ	၃၄
အဓိဘံသု	၁၃၂
အဓိဘော်သိ	၁၃၂
အဓိမုစ္စန္တော	၉၂
အဓိမုဆ္စသု	ဂ၆
အဓိမုတ္တံ	၆၄
အဓိမုတ္တစိတ္တံ	ဂ၇
အဓိမောက္ခော	၉၇
အဓိဝစနပထာ	၂၉
အဓိဝစနာနိ	၂၉
အဓေဝေ	၂၃
အနဏ္ဏာပတ္တိ	၁၀

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[အ]	
အနဏ္ဏာပန္နော	၁၁၃
အနညနေယျော	၁၂၅
အနညပေါသီ	၁၃၂
အနတ္တလက္ခဏံ	၉၈
အနတ္တာ	ဂ၆၊၉၈
အနတ္တဒဿီ	၁၂၆
အနတ္တသညီတံ	၆၀
အနန္တရဓာယမာနော	၂ဂ
အနပါယော	၁၇
အနပေက္ခမာနော	၁၂၇
အနပေက္ခော	၁၁၇
အနဟာဝံ	၂၄၊၄၂
အနဘိဘူတော	၆၂
အနဝဇ္ဇံ	၁၃
အနဝယာ	၁၃
အနဝသုတပရိယာယံ	၁၃၁
အနဝသုတော	၁၃၀
အနလင်္ကရိတ္ထာ	၁၂၇
အနလသော	၁၁၃
အနသဝါ	၁၁၇
အနာနုယာယီ	၂ဂ
အနာပါထဂတော	၇၄
အနာဝရဏာညဏံ	၅၀
အနာသဝံ	၆၃
အနိဒ္ဓံ	၉ဂ
အနိဒ္ဓလက္ခဏံ	၉ဂ
အနိဒ္ဓာ	ဂ၆
အနိမိတ္တံ	၉၉
အနိမိတ္တေန	၄၃
အနိဿရိယတော	၆ဂ

ပဒါနုက္ကမော	ဗိဇ္ဈကော်
[အ]	
အနိသိတော	၁၀
အနီဃော	၁၄
အနီတိကံ	၀၄
အနီတိဟံ	၂၀
အနုကမ္ပမာနော	၁၀၅
အနုဂတံ	၁၉
အနုဂါယိသံ	၇၉
အနုတ္တရော	၃၉
အနုဓမ္မစာရီ	၁၃၅
အနုနေတမ္ဗော	၅၃
အနုပရိဝတ္တိန်	ဂ၁
အနုပါဒိသေသာယ	၆
အနုပ္ပါဒေတိ	၁၀၄
အနုဗန္ဓတိ	၁၀၄
အနုဗျဉ္ဇနဂ္ဂါဟီ	၁၃၀
အနုယုတ္တော	၄၄
အနုဝိစရိတံ	၆၁
အနုသဋ္ဌံ	၁၉
အနူပဓိကံ	၂၄
အနူပယော	၁၇
အနေကပါဏသဟဿာနံ	ဂ
အနေကရူပေန	၃၀
အနေဇံ	၄၂
အနေသနံ	၁၁၃
အနေဠမူဠေါ	၁၃၅
အနောတတ္တံ	ဂ၂
အန္တကရော	ဂ၆
အန္တဂူ	၃၄
အန္တရဓာပေတိ	၂ဂ
အန္တလိက္ခေ	၄၁

ပဒါနုက္ကမော	ဗိဇ္ဈကော်
[အ]	
အန္ဓကာရံ	၄၁
အန္ဓေတိ	၄၂
အပရိဒုယ္ဟမာနော	၁၃၀
အပရိတ္တော	၁၇
အပရိသုဒ္ဓါ	၇၅
အပရိဟာယမာနော	၂ဂ
အပသိဒ်	ဂ၅
အပါပုဏိယတော	၆ဂ
အပါယံ	၆၃
အပုစ္ဆသိ	၁၉
အပုညာဘိသန္ဒါရသဟဂတံ	၂၄
အပုဗ္ဗံ	၄၁
အပေက္ခော	၁၀၅
အပ္ပဋိဃော	၁၀၇
အပ္ပဋိပုဂ္ဂလံ	ဂ၂
အပ္ပဋိဗန္ဓစိတ္တော	၁၃၂
အပ္ပဋိဗန္ဓော	၁ဂ
အပ္ပဘာဝံ	ဂ၂
အပ္ပဋိရူပံ	၁၁၃
အပ္ပဋိသမံ	ဂ၂
အပ္ပဋိဟတံ	၅၁
အပ္ပကိဟိတံ	၁၀၀
အပ္ပကိဟိတေန	၄၄
အပ္ပတိဋ္ဌိတစိတ္တော	၁၇
အပ္ပထာမော	၇၅
အပ္ပဒဿာ	ဂ၂
အပ္ပဒဿေ	ဂ၂
အပ္ပဗလော	၇၅
အပ္ပမတ္တော	၁၃၅
အပ္ပမာဏံ	၁၀၉

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[အ]	
အပ္ပမာဏဒဿံ	ဂ၂
အပ္ပမာဏာဘာ	၅၄
အပ္ပမာဒမူလကာ	၁၁
အပ္ပမာဒဝိဟာရိနံ	၉၂
အပ္ပမာဒသမောသရဏာ	၁၁
အပ္ပမေယျံ	ဂ၃
အပ္ပမေယျော	၁၇
အပ္ပိယရူပေ	၁၃၁
အဗဒ္ဓေါ	၁၀၆
အဗလော	၇၅
အဗ္ဘဟနံ	၂၂
အဗ္ဘာဟတံ	၁၉
အဗျာပဇ္ဈံ	၁၀၉
အဗျာပန္နစေတသော	၁၇
အဗျာဝဋော	၁၁၇
အဘာဝေတိ	၂ဂ
အဘိက္ကန္တဒဿာဝိ°	၆၅
အဘိဇပ္ပန္တိ	၁၂၁၄
အဘိညာယ	၉၁ဂ၆
အဘိဏှံ	၁၃
အဘိနန္ဒာမိ	၂၂
အဘိနိက္ခမိတွာ	၁၃၂
အဘိနိဇ္ဇတ္တိ	၁၅
အဘိနိဝေသာနုသယာ	၄၂
အဘိဘူတံ	၁၉
အဘိဘူတေ	၇၆
အဘိဝဂ္ဂေန	၁၂၂
အဘိဝိဟစ္စ	၄၁
အဘိသန်တံ	၆၇
အဘိသမ်ိဳရဝိညာဏဿ	၃

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[အ]	
အဘိသမ်ိဳရသမုဒယံ	၄၁
အဘိသဇ္ဇေတယိတံ	၆၇
အဘိသမာဂန္ဆာ	၂၄
အဘိသမေစ္စ	၂၄
အဘိသမ္ဘုဏိံ	၆၁
အဘိဟတံ	၆၀
အမတံ	၂၃
အမနသိကာရာ	၅၆
အမလော	၇၉
အမိတောဒကံ	ဂ၂
အမုဆ္ဆိတော	၁၁၃
အမ္ဘု	၁၂၉
အမ္ဘုစာရိ	၁၂၉
အယသော	ဂ၁
အရဇော	၄၄
အရညမ်ဳိ	၁၀၆
အရဟတော	၆
အရဟန္တာနံ	၉၂
အရိဇ္ဇမာနော	၁၃၅
အရိယဝံသေ	၁၁၆
အရိယာ	၇၀
အလဒ္ဓါ	၁၁၃
အလမတ္တော	၁၁
အလာဘော	ဂ၁
အလိနစိတ္တော	၁၃၄
အလိနမနသော	၁၇
အလေဏံ	၁၉
အလောလော	၁၃၂
အဝစနကရာ	၁၁၇
အဝတ္ထာပနဝစနံ	ဂ၇

ပဒါနုက္ကမော	ဗိဇ္ဈကော်
[အ]	
အဝသဝတ္တနတော	၆၀
အဝသိယပဝတ္တသလ္လက္ခဏ-ဝသေန	၆၆
အဝသုတပရိယာယံ	၁၃၁
အဝိက္ခေပံ	၉၂
အဝိဂန္ဆမာနော	၂၀
အဝိစ္ဆမာနော	၂၀
အဝိဇ္ဇန္ဓကာရံ	၄၁
အဝိဇ္ဇာမူလကာ	၁၁
အဝိဇ္ဇာသမုဿိတာ	၁၁
အဝိဇ္ဇာသမောသရဏာ	၁၁
အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တေန	၄၃
အဝိနိတော	၇၁
အဝိပရိဏာမဓမ္မေန	၆၇
အဝိသုဒ္ဓါ	၇၅
အဝိဟေဌယံ	၈၈
အဒ်ဒိဋ္ဌာ	၁၆
အဝေက္ခသု	၆၅
အဝေရံ	၁၀၉
အဝေဒါတာ	၇၅
အသံဟီရံ	၈၇
အသက်ုပ်ံ	၈၇
အသင်ံ	၅၁
အံသဇ္ဇမာနော	၁၀၆
အသဒ္ဓမ္မသမာပတ္တိယာ	၁၀
အသမံ	၈၂
အသမသမံ	၈၂
အသရဏံ	၁၉
အသရဏီဘူတံ	၁၉
အသာမယိကံ	၁၂၄

ပဒါနုက္ကမော	ဗိဇ္ဈကော်
[အ]	
အသိစမ္မံ	၁၂၁
အသိတော	၂၆
အသုစိ	၁၃၈
အသုဒ္ဓါ	၇၅
အဿတရာ	၁၈
အဿဒ္ဓေ	၂၆
အဿာဒဒ္ဓု	၃
အဿာရံ	၆၇
အဿုတဝါ	၆၉
[အာ]	
အာကဒ်ံတိ	၄၈
အာကာသာနဉ္စာယတနူပဂါ	၅၉
အာကိဉ္စညာယတနံ	၅၂
အာကိဉ္စညာယတနူပဂါ	၅၉
အာဂမနံ	၃၃
အာစရံ	၇
အာစရိယာ	၃၁
အာစိက္ခသိ	၂
အာဇာနိယာ	၁၈
အာဇီဝကသာဝကာနံ	၁၁
အာတပ်ံ	၂၅
အာဒါနသင်္ခေ	၄၃
အာဒိကလျာဏံ	၂၀
အာဒိနဝဉ္စ	၃
အာဒိနဝါနုပဿနာဉာဏံ	၆၉
အာဒိနဝေါ	၁၂၀
အာဓိပတေယျံ	၆၄
အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရသဟဂတံ	၂၄
အာဘဿရာ	၅၄

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[အာ]	
အာရညိကော	၇၄
အာရဒ္ဓဝိရိယော	၁၃၄
အာရမ္မဏံ	၁၃၁
အာရာဓေသိ	၇၈
အာလပနံ	၉၁
အာလမ္ဗဏံ	၂၇
အာလောကကရော	၈၃
အာဝရဏာနိ	၁၃၃
အာဝသမာနော	၈၅
အာဝုတော	၁
အာသယာနုသယေ	၄၉
အာသဝန်္တိ	၂
အာသိတော	၈၂
အာသိနော	၄၄
အာသိသန်္တိ	၁၂
အာသိသမာနော	၁၂
အာသေဝမာနော	၁၃၇
အာဟာရာ	၈၀
အာဟာရူပဓိ	၂၀
[ဣ]	
ဣဇ္ဈိတော	၉
ဣဋ္ဌော	၁၂၀
ဣတရိတရေန	၁၀၇
ဣတိဟာသပဥ္စမာနံ	၁၃
ဣဒ္ဓိမယံ	၁၁၀
ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တဉာဏံ	၄၈
ဣရိယံ	၇
ဣသယော	၁၀
ဣသိ	၇၇
ဣသိတ္တော	၁၂၀

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[ဤ-ဥ]	
ဤတိ	၁၂၂
ဤတိဇာတေ	၇၆
ဥက္ခိတ္တာ	၂၉
ဥဇ္ဇောတကရော	၈၄
ဥဇ္ဇဟတော	၁၂၁
ဥတ္တမပုရိသော	၉
ဥတ္တရန်္တိ	၂၀
ဥတ္တာနိကရောသိ	၂
ဥတ္တိဏ္ဏော	၂၅
ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနံ	၉၇
ဥဒ္ဓံ	၂၃
ဥဒ္ဓရ	၂၆
ဥပက္ကမန်္တိ	၁၂၁
ဥပက္ကိလေသေ	၁၃၃
ဥပဃာတိယန်္တိ	၇၅
ဥပစ္စဂါ	၉
ဥပဋ္ဌပေန္တော	၉၂
ဥပဋ္ဌာနံ	၉၇
ဥပဋ္ဌဝေဇာတေ	၇၆
ဥပဋ္ဌဝေါ	၁၂၂
ဥပဓိပဋိနိဿဂ္ဂံ	၂၄
ဥပဓိပဋိပဿဒ္ဓိံ	၂၄
ဥပဓိပဟာနံ	၂၄
ဥပဓိရူပသမံ	၂၄
ဥပပတ္တိံ	၃၃
ဥပလဒ္ဓိံ	၈၅
ဥပဝိဟညန်္တိ	၇၅
ဥပသဂ္ဂဇာတေ	၇၆
ဥပသက်မိ်သု	၇၇
ဥပသမသုခံ	၁၂၄

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဧ-ဩ]	
ဧဝမာဟာရော	၄၇
ဧသန်္တိ	၁၁
ဧသီ	၂၂
ဧဟိပဿိကံ	၁၄
ဩကပ္ပေဟိ	၁၆
ဩက္ကန်္တိ	၁၄
ဩက္ခိတ္တစက္ခု	၁၂၉
ဩဃသေ	၂၂
ဩတိဏ္ဏော	၁၂၃
ဩပနေယျိကံ	၁၄
ဩဘာသကရော	၁၃
ဩဘာသော	၉၇
ဩရောပယိတ္ထာ	၉၁၁၁၇
ဩလီယနာ	၄၅
ဩဝုတော	၁
[၈]	
ကဉ်တိ	၁၉
ကဋ္ဌသီ	၃၃
ကထာဟိ	၂၇
ကမ္မဂရုကံ	၆၄
ကမ္မပရာယဏံ	၆၄
ကမ္မသန္နိဿိတော	၂၁၉
ကမ္မာဘိသမ်ိရဝသေန	၆၃
ကမ္မူပဓိ	၂၀
ကရုဏာ	၁၀၉
ကသိ	၁၂၀
ကာမဂုဏာ	၁၂၀
ကာမနိဒါနော	၁၂၁
ကာမသုခံ	၁၂၇
ကာမဟေတု	၁၂၁

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဥ-ဦ]	
ဥပါဂမိ်သု	၇၇
ဥပါတိဝတ္တော	၁၂၅
ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ	၈၀
ဥပါသိတော	၈၂
ဥပေက္ခံ	၁၃၃
ဥပေက္ခာ	၉၇
ဥပေက္ခာသတိသံသုဒ္ဓံ	၄၅
ဥပေတိ	၂၉
ဥပ္ပန္နော	၄၁
ဥဘတောဗျူဠှံ	၁၂၁
ဥရတ္တာဒ်ိ်	၁၂၁
ဥလ္လပနံ	၉၁
ဥသဘံ	၈၂
ဥသူသု	၁၂၁
ဥဿာဟံ	၂၅
ဥဿောဒ်ိ်	၂၅
ဥဋ္ဌာရော	၁၂၃
ဦဟစ္စ	၆၅
[ဧ]	
ဧကဉ္ဆန္နော	၈
ဧကတ္တံ	၄၄
ဧကတ္တသညိနော	၅၄
ဧကပွယောဂေါ	၈
ဧကဝါသနဝါသိတာ	၈
ဧကာဂါရိကံ	၁၂၂
ဧဝံဂေါတ္တော	၄၆
ဧဝံနာမော	၄၆
ဧဝံဝဏ္ဏော	၄၇
ဧဝံသုခဒုက္ခပဋိသံဝေဒီ	၄၇
ဧဝမာယုပရိယန္တော	၄၇

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[ဂ]	
ကာမာ	၁၁၉
ကာမာဓိကရဏော	၁၂၁
ကာမိဋ္ဌိတံ	၉
ကာမူပသံဟိတာ	၁၂၀
ကာယသံသဂ္ဂါ	၁၀၂
ကာယဿ	၆၃
ကာယော	၆၆
ကာရဏာတ္ထာ	၁၃၀
ကာလံ	၃၃
ကာလညူ	၆၀
ကာလဝါဒိ	၆၀
ကိဉ္စနံ	၄၁
ကိတ္တယိဿာမိ	၂၀
ကိလမတိ	၁၂၁
ကိလေသူပဓိ	၂၀
ကုပ္ပန္တိ	၇၅
ကုမ္ဘနကံ	ဂ၂
ကေဋုဘံ	၁၃
ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ	၂၂
[ခ-ဂ]	
ခဏံ	ဂ၄
ခတ္တိစ္ဆံ	၁၅
ခတ္တိယမဟာသာလကုလေ	၁၂
ခန္ဓိသံဝရော	၇၂
ခမ္ဘိတာ	၂၉
ခယာ	၆၃
ဒိဋ္ဌာ	၁၀၇
ဒိတ္တာ	၂၉
ဂဂနပထေ	၄၁

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[ဂ]	
ဂဏနာ	၁၂၀
ဂဏိဂဏိ	၂၆
ဂတပစ္စာဂတံ	၁၁၀
ဂတိ	၃၃
ဂန္ဓာ	၆၆
ဂမနံ	၃၃
ဂမ္ဘီရံ	ဂ၃
ဂမ္ဘီရေ	၇၇
ဂဝေသန္တိ	၁၁
ဂဝေသီ	၂၂
ဂဠော	၁၂ဂ
ဂါထာပရိယောသာနာ	ဂ
ဂိဟိဗန္ဓနာနိ	၁၁၇
ဂိဟိဗျူနာနိ	၁၁၇
ဂုတ္တိဒ္ဒြိယော	၁၂၉
ဂေဓံ	၁၃၂
ဂေါစရံ	၇
ဂေါရကွံ	၁၂၀
[ဃ]	
ဃဋတော	၁၂၁
ဃဋယန္တိ	၇၅
ဃဋ္ဋေန္တိ	၁၁၉
ဃာနံ	၆၆
[စ]	
စက္ခု	၆၅
စက္ခုဝိညာဏံ	၆၅
စက္ခုဝိညေယျာ	၁၂၀
စက္ခုသမ္ဖဿဇပစ္စယာ	၆၅
စက္ခုသမ္ဖဿော	၆၅
စရဏံ	၃၄

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[စ]	
စရိယံ	၇
စရိမဝိညာဏသ	၆
စာတုဒ္ဒိသော	၁၀၇
စိတ္တပ္ပသဒ္ဓတာ	၄၅
စိတ္တသမတာ	၄၅
စိတြာ	၁၁၉
စုတိ	၃၃
စေတသော	၄၂
စေတောဝိမုတ္တိ	၆၃
[ဆ]	
ဆန်ဒံ	၂၅
ဆန္ဒရာဂဝိနိဗန္ဓော	၁၂၃
ဆိန္နဘိ	၁၁၇
ဆေတ္တာန	၁၁၇
[ဇ]	
ဇပ္ပန္တိ	၁၄
ဇပ္ပါဘိလေပနံ	၂
ဇရာ	၁၅
ဇရာနိဿိတာ	၁၂
ဇာတိ	၁၄
ဇာနာတိ	၁၁
ဇာလံ	၁၂၉
ဇိဂျွါ	၆၆
ဇိရဏာတာ	၁၅
ဇုဟန္တိ	၁၂
[ဈ]	
ဈာနံ	၁၃၄
ဈာနေန	၄၃
ဈာယီ	၄၃

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[ဉ-ဋ]	
ဉာဏံ	၉၇
ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ	၁၀၁
ဉာဏသံဝရော	၇၂
ဉာယတိ	၁
ဌံသာ	၁၂၀
[ဒ]	
တက္ကပ္ပေါ	၉၃
တက္ကကိယံ	၁၃၅
တက္ကိဿံ	၄၂
တာဝဓိပန္နေ	၇၆
တာဝနုဂတေ	၇၆
တာဝနုဂေ	၇၆
တာဝနုသဋ္ဌေ	၇၆
တာဝသလ္လသ	၂၂
တိက္ခိဋ္ဌတံ	၉
တိက္ခူပမိ	၂၀
တိတိယေန	၄၃
တိထာဂတဗလံ	၄၉
တိဒဂ်ပဟာနံ	၇၂
တိဒဂ်သမတိက္ကမာ	၅၂
တိပတိ	၁
တိပုရာယဏံ	၅၃
တိမောကာယသ	၂၂
တိရန္တိ	၂၀
တိသာ	၉၁
တိသဒိသော	၉၃
တိဿတံ	၃၃
တိဏကဋ္ဌသမံ	၆၀
တိဗ္ဗံ	၃၃

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[တ-ထ]	
တိရိယံ	၂၃
တောသေတိ	၇၇
ထာမံ	၂၅
ထာမဗလူပပန္နော	၁၃၄
ထာဝရာ	၉၁
ထိနံ	၄၅
ထိယနာ	၄၅
ထိယိတတ္တံ	၄၅
ထူပံ	၁၁၀
ထောကဒဿာ	ဂ၂
ထောမယန္တိ	၁၂
[ဒ]	
ဒက္ခိဏေယျော	၁၁
ဒဗ္ဗံ	၁၂၉
ဒဏ္ဍံ	ဂဂ
ဒန္တဘူမိံ	၁ဂ
ဒန္တော	၁၉
ဒသော	၆၂
ဒဿနသံသဂ္ဂေါ	၁ဝ၂
ဒဠ္ဠနိက္ကမော	၁၃၄
ဒါဌဗလီ	၁၃၆
ဒါလယိတ္ထာ	၁၂၉
ဒိဋ္ဌံ	၆ဝ
ဒိဋ္ဌမမ္မသုခဝိဟာရိဿ	၅၂
ဒိဋ္ဌမမ္မာဘိနိဗ္ဗုတာ	၃၂
ဒိဋ္ဌိသံဃာတဿ	၂၂
ဒိဋ္ဌိဝိသူကာနိ	၁၂၄
ဒိဋ္ဌုပဓိ	၂ဝ
ဒိပက်ရော	ဂ၃

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[ဒ-ဓ]	
ဒုက္ခံ	ဂဂ
ဒုက္ခက္ခန္ဓော	၁၂၁
ဒုက္ခမနုဋ္ဌေန	၂ဝ
ဒုက္ခလက္ခဏံ	၉ဂ
ဒုဂ္ဂတိ	၆၃
ဒုစ္စရိတူပဓိ	၂ဝ
ဒုတိယေန	၄၃
ဒုပ္ပရိယောဂါဟံ	ဂ၃
ဒုပ္ပရိယောဂါဠ္ဟော	၁၇
ဒုဗ္ဘလော	၇၅
ဒေဝါ	၅၃
ဒေဝါတိဒေဝံ	ဂ၂
ဒေဒိသိ	၆၅
ဒေသေသိ	၂
ဒေါမနဿိတာ	၇၅
ဓောဟဋ္ဌံ	၁၁ဝ
ဓညာနိ	၁၂ဂ
ဓနာနိ	၁၂ဂ
ဓမ္မစက္ခုံ	ဂ
ဓမ္မတက္ကပုရေစဝံ	၄၅
ဓမ္မသမုပ္ပါဒံ	၆ဂ
ဓမ္မေသု	၁၃၅
ဓိတိံ	၂၅
ဓိမုတ္တံ	၅၃
ဓိရံ	၁၁ဂ
ဓုဝေန	၆၇
[န]	
နန္ဒိဠ္ဟံ	၄၂
နပုကာသတိ	၁
နမုစိ	၃၄

ပဒါနုက္ကမော	ဗိဇ္ဈင်္ကော်
[နံ]	
နရာသဘော	၂၃
နာဂနာဂေါ	၂၆
နာဂါ	၂၄
နာဂေါ	၁၂၃
နာနတ္တကာယာ	၅၃
နာနတ္တသညာနံ	၅၆
နာနတ္တသညိနော	၅၃
နာမသန္နိဿိတံ	၂၁၉
နိကန္တိ	၉၈
နိကာမလာဘိ	၁၂၄
နိက္ကာမော	၇၉
နိက္ကုဟော	၁၂၅
နိက္ခိပိတ္ထာ	၉၁
နိဃက္ကော	၁၃
နိစ္စသာရသာရေန	၆၇
နိဇ္ဈေန	၆၇
နိဇ္ဈိတ္ထော	၂၅
နိဒဟိတ္ထာ	၉၁
နိဒ္ဒေသကသာဝမောဟော	၁၂၅
နိဓာယ	၈၈
နိဗ္ဗာ	၈၁
နိပကံ	၁၁၈
နိပကော	၇
နိပုဏော	၇၇
နိပ္ပိပါသော	၁၂၅
နိပ္ပိတိကေန	၄၃
နိဗ္ဗတ္တိ	၃၃
နိဗ္ဗနော	၇၉
နိဗ္ဗာနံ	၂၃
နိဗ္ဗာနဓာတုယာ	၆

ပဒါနုက္ကမော	ဗိဇ္ဈင်္ကော်
[နံ-ပ]	
နိဗ္ဗိဒ္ဓ	၁၉
နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာဉာဏံ	၉၉
နိဗ္ဗိန္ဒိတုံ	၃၃
နိမိတ္တဂ္ဂါဟီ	၁၃၀
နိမ္မဏော	၁၂၅
နိမ္မလော	၇၉
နိယတော	၁၃၅
နိယောဂဝစနံ	၈၇
နိရဓော	၄၄
နိရုတ္တိံ	၄၁
နိရာသသော	၁၂၆
နိရုတ္တိ	၂၉
နိလ္လောပံ	၁၂၂
နိလ္လောလုပေါ	၁၂၅
နိဝုတာ	၃၁
နိဝုတော	၁
နိသယံ	၂၇
နိသရဏ္ဍ	၃
နိသရဏ္ဍပဟာနံ	၇၃
နိသာရံ	၆၇
နုဇ္ဇု	၂၄
နုဒ	၂၄
နုဒ္ဒါ	၂၉
နူပူရာနိ	၁၁၉
နေက္ခမ္မသုခံ	၁၂၄
နေတဇ္ဇော	၅၃
ပက္ခန္ဒိတ္ထ	၁၂၂
ပဂ္ဂဏှန္တော	၉၂
ပဂ္ဂဟော	၉၇
ပစ္စတ္ထံ	၈၄

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[ပ]	
ပဋိသန္ဓိဂရုကံ	၆၄
ပဋိသလ္လာနံ	၁၃၄
ပဋ္ဌပေသိ	၂
ပဏ်ိဓိသမ္ပန္နာနံ	၉၁
ပဏိတံ	၁၂
ပဏီတေ	၇၇
ပဏ္ဍုန္နာ	၂၉
ပဏ္ဍိတဝေဒနိယေ	၇၇
ပတ္တရန္တိ	၂၀
ပတိတာနိ	၁၁၇
ပတိသတော	၁၁၃
ပတ္တံ	၆၀
ပတ္တိ	၉၁
ပတ္ထယတေ	၆၈
ပဒကာ	၁၃
ပဒါလနံ	၂၂
ပဒါလယိတ္ဝာ	၁၂၉
ပဒီပကရော	၈၄
ပဒုမံ	၁၃၆
ပဒုမိ	၁၂၃
ပဒေသတော	၉၂
ပဒ္ဓဂ္ဂ	၃၄
ပဓာနပုရိသော	၉
ပဓာနဝါ	၁၃၅
ပနဒ္ဓ	၂၃
ပနုဒ	၂၄
ပန္ထာနံ	၁၃၇
ပန္ထိကံ	၁၁၀
ပဘဿရာနိ	၁၁၉
ပဘိန္နိတ္ဝာ	၁၂၉

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[ပ]	
ပဓိနုဘူတံ	၃၃
ပဓိယော	၁၀
ပဓိဇနိ	၃
ပဗ္ဘာဘိညာဉာဏေန	၃၀
ပဘကပ္ပိ	၃၂
ပဘတ္တိ	၃၀
ပဘပေသိ	၂
ပဘာယတိ	၁
ပဘာဝိမုတ္တိ်	၆၃
ပဘိကုဇ္ဈတော	၁
ပဘိဃသညာနံ	၅၆
ပဘိဃူပဓိ	၂၀
ပဘိဆန္နဇရာ	၁၆
ပဘိဆန္နော	၁
ပဇပတိ	၁၄
ပဇဟ	၂၄
ပဇာနန္တော	၉၂
ပဇ္ဇောတကရော	၈၄
ပဋိပဒံ	၇
ပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ	၉၈
ပဋိပန္နေ	၇၆
ပဋိပဿမ္ဘတိ	၃
ပဋိပဿမ္ဘိတ္ဝာ	၉၁
ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တော	၁၀၅
ပဋိဘာနဝါ	၈၆
ပဋိလာဘော	၁၅
ပဋိလောမဝုတ္တိနော	၁၁၇
ပဋိဝိဇ္ဈ	၈၅
ပဋိဝိရတိ	၁၀
ပဋိသင်္ခါနုပဿနာဉာဏံ	၉၉

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[ပ]	
ပရိဝဇ္ဇယေထ	၁၂၆
ပရိဝဠ္ဠမကရော	ဂ၆
ပရိဝသမာနော	ဂ၅
ပရိသုဒ္ဓံ	၂၂
ပရိဿယာနံ	၁၀၇
ပရောပရံ	ဂ၆
ပရောပရာနိ	၁၄
ပလေတိ	၂၉
ပလ္လင်္ကော	ဂ၅
ပဝက္ခာမိ	၁၉
ပဝတ္တာရော	၂
ပဝဒတံ	ဂ၃
ပဝနေ	၇၄
ပဝရပုရိသော	၉
ပဝိဝေကသုခံ	၁၂၄
ပသံသန္တိ	၁၃
ပသံသာ	ဂ၁
ပသုတံ	၁၂၆
ပဿဒ္ဓိ	၉၇
ပဟာယ	၄၁
ပဟီနံ	၄၄
ပဟူဟရတနံ	ဂ၃
ပါကဋဇရာ	၁၆
ပါတုဘာဝေါ	၁၅
ပါဒလောလော	၁၂၉
ပါပေါ	၁၂၆
ပါမောက္ခပုရိသော	၉
ပါရဂူ	၁၃
ပါလိစ္ဆံ	၁၅
ပါသာဏကေ	၄၄

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[ပ]	
ပမတ္တံ	၁၂၆
ပမတ္တဗန္ဓု	၃၄
ပမာဒါ	၂
ပမုဋ္ဌ	၂၆
ပမုဋ္ဌဿု	ဂ၆
ပမောစေဟိ	၂၆
ပယိရုပါသိံသု	၇၇
ပယိရုပါသိတော	ဂ၂
ပရတော	၆ဂ
ပရနေယျော	၁၂၅
ပရပဋိပဒ္ဓဂူ	၁၂၅
ပရပ္ပစ္စယော	၁၂၅
ပရပ္ပတ္တိယော	၁၂၅
ပရမတ္ထံ	၂၃
ပရမတ္ထပတ္တိယာ	၁၃၄
ပရရူပါ	၁၄
ပရိဂဏှိံသု	၇၇
ပရိစ္ဆေဒကရော	ဂ၆
ပရိဇာနိတ္ဝာ	၄၁
ပရိဇ္ဈာဒဿာ	ဂ၂
ပရိဇ္ဈာဘာ	၅၄
ပရိဒေဝတိ	၁၂၁
ပရိနိဗ္ဗာယန္တိဿ	၆
ပရိပတိတာနိ	၁၁၇
ပရိပုဏ္ဏသင်္ကပ္ပေါ	၉
ပရိယန္တကရော	ဂ၆
ပရိယာဒိန္နစိတ္တော	၇၆
ပရိယေသန္တိ	၁၁
ပရိယေသိတံ	၆၁
ပရိယေသိ	၂၂

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[ဝ]	
ဝိက္ကာပါတခေတ္တံ	၁၁၄
ဝိက္ကာပါတော	၁၁၃
ဝိဓိယရေ	၃
ဝိယရူပါ	၁၂၀
ဝိယရူပေ	၁၃၁
ဝိဟိတော	၁
ဝိတိ	၉၇
ဝိဋဌယန္တိ	၇၅
ပုညာဘိသန္ဒိရသဟဂတံ	၂၄
ပုတ္တံ	ဂဂ
ပုထုဇ္ဇနော	၆၉
ပုထူ	၇
ပုဗ္ဗေနိဝါသံ	၄ဂ
ပုဗ္ဗေဝ	၁၃၃
ပုရာဏံ	၆၇
ပုရိသဒမ္မသာရထိ	၄ဝ
ပုရိသဓောရယှံ	ဂ၂
ပုရိသနာဂံ	ဂ၂
ပုရိသနိသဘံ	ဂ၂
ပုရိသသီဟံ	ဂ၂
ပုရိသာဇညံ	ဂ၂
ပေက္ခမာနော	၁ဝ၆
ပေတ္တိဝိသယံ	၆၃
ပေါရာဏော	၁၁၆
[ဖ-ဗ]	
ဖရိတ္ဝာ	၁ဝဂ
ဖဿယေ	၁၂၄
ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ	၆၆
ဗန္ဓဝါနိ	၁၂ဂ
ဗဟလမတ္တိကာ	၁၃၂

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[ဗ]	
ဗဟုရတနော	၁၇
ဗဟုဿုတံ	၁၂၇
ဗုဒ္ဓိသမ္ပန္နာနံ	၉၂
ဗောဓိံ	၄ဂ
ဗျန္တီကာတဗ္ဗံ	၄၁
ဗျပနုဒ္ဓ	၁၃၃
ဗျသနံ	၃၃
ဗျာဓိတာ	၇၅
ဗျာပဇ္ဇတိ	၁၃၁
ဗြဟ္မကာယိကာ	၅၄
ဗြဟ္မစရိယံ	၂၂
ဗြာဟ္မဏော	၂၅
[ဘ]	
ဘက်ဉ္ဇကံ	၆၆
ဘဇန္တိ	၁၃ဂ
ဘယံ	၁၂၂
ဘယတုပဋ္ဌာနဉ္ဇကံ	၆၆
ဘယဘေရဝါ	၆၁
ဘဝလောကော	၇၆
ဘာရဿ	၂၃
ဘာဝိတာနိ	၁၆
ဘိန္နိတ္ဝာ	၁၂၆
ဘူတဝါဒိ	၆ဝ
ဘူတေသု	ဂဂ
ဘေဒေါ	၃၃
[မ]	
မကသာ	၁၂ဝ
မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ	၆ဂ
မင်္ကံ	၁၇
မဏ္ဍတ္ထတာ	၄၅

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[မ]	
မဇ္ဈေ	၂၃
မဓုရာ	၁၁၉
မနာပံ	၁၂
မနာပါ	၁၂၀
မနုဿသု	၆၃
မနော	၆၆
မနောရမာ	၁၁၉
မနောဝိညာဏံ	၆၆
မနောသမ္ဖဿော	၆၆
မန္ဒာဓရာ	၁၃
မန္ဒာ	၉
မလဝိပွဟီနော	၇၉
မလဝိမုတ္တော	၇၉
မလာပဂတော	၇၉
မဟာကရုဏာသမာပတ္တိယာ	၅၀
မဟာနာဂါ	၁၀
မဟာပုရိသလက္ခဏံ	၁၃
မဟာပုရိသော	၉
မဟေသက္ခေဟိ	၂၃
မဟောဒဓိ	၀၂
မာနဓဇဿ	၂၂
မာနသကံ	၀၂
မာရံ	၇၄
မာရော	၃၄
မိဂါနံ	၁၃၇
မိဂေါ	၁၀၆
မိတ္တာ	၁၀၄
မိယမာနော	၁၂၀
မုဉ္ဇသု	ဂ၆
မုဋ္ဌိတမ္ဟံ	၄၁

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[မ]	
မုဋ္ဌိတုကမျတာဉ္ဉဏံ	၉၉
မုတံ	၆၀
မုဒိတာ	၁၀၉
မုဒ္ဒါ	၁၂၀
မုနိမုနိ	၂၆
မုဟုတ္တံ	ဂ၄
မူလဒဿာဝိ	၁၀
မေတ္တာ	၁၀ဂ
မေရုံ	ဂ၃
မောမုဟော	၇၅
မောသဝဇ္ဇံ	၁၄
[ယ]	
ယညံ	၁၀
ယညပထေ	၁၂
ယထောမိကာနိ	၁၂ဂ
ယမကပါဋိဟီရေ	၅၀
ယသော	ဂ၁
[ရ]	
ရက္ခိတမာနသာနော	၁၂၉
ရဇနီယာ	၁၂၀
ရဇဝိပွယုတ္တော	၄၄
ရဇဝိပွဟီနော	၄၄
ရဇာပဂတော	၄၄
ရသာ	၆၆
ရာဂကိဉ္စနံ	၂၅
ရာဇပေါရိသံ	၁၂၀
ရာဇရာဇာ	၂၆
ရိဿမာနော	၁၂၀
ရူပပဋိလာဘံ	၁၂

ပဒါနုက္ကမော	ဗိဋ္ဌကော်
[ရ]	
ရူပသညာ	၅၂
ရူပသညာနံ	၅၅
ရူပသန္ဒိဿိတံ	၂
ရူပါ	၆၅
ရူပါဝစရသမာပတ္တိံ	၅၂
ရောဂေါ	၁၂၂
[လ]	
လဃံ	ဂ၄
လာဘော	ဂ၁
လာမကဒဿာ	ဂ၂
လိင်္ဂော	၂
လိနာ	၄၅
လုဒ္ဒတိ	၆၅
လောကံ	၁၀၉
လောကတ္ထာ	၉၁
လောကဝိဒူ	၃၆
လောကာယတံ	၁၃
လောကိယေန	၄၄
လောကုတ္တရေန	၄၄
[ဝ]	
ဝံသက္ကဠိရော၀	၁၀၆
ဝဇတိ	ဂ၅
ဝံသော	၁၀၅
ဝင်္ကီဇော	၁၂၀
ဝင်္ကဝါဒိ	၁၁၂
ဝင်္ကူပသံဟိတံ	၇၉
ဝင်္ကောန်	၁၃
ဝယံ	ဂ၄
ဝလိတ္တစတာ	၁၅

ပဒါနုက္ကမော	ဗိဋ္ဌကော်
[ဝ]	
ဝသဝတ္တိ	၆၂
ဝသိပွတ္တော	၄၄
ဝသော	၆၆
ဝါတော	၁၃၆
ဝါယမတော	၁၂၁
ဝိကမွန်	၁ဂ
ဝိက္ခမ္ဘနပွဟာနံ	၇၂
ဝိက္ခမ္ဘနပွဟာနေန	၅၂
ဝိက္ခမ္ဘိတာ	၂၉
ဝိဂစ္ဆိတဝတ္ထော	၇၅
ဝိဂဇဝတ္ထော	၇၅
ဝိဇဟိတဗ္ဗံ	၄၁
ဝိဇာနန်္ဂော	၉၂
ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော	၃၄
ဝိဇ္ဇိတ္ထ	၄၁
ဝိဇ္ဇောတလန်္ဂေသု	၁၂၁
ဝိညာဏံ	၇
ဝိညာဏဋ္ဌိတိယတနုပဂါ	၅၉
ဝိညာတံ	၆၀
ဝိတက္ကဝမုနံ	၃၁
ဝိတက္ကသ	၄၅
ဝိတောသေသိ	၇၇
ဝိဓမိတံ	၁၄
ဝိဓမိတ္ထာ	၄၁
ဝိဓူမိတံ	၁၄
ဝိဓူမော	၁၄
ဝိနယဝါဒိ	၆၀
ဝိနိပါတိကာ	၅၃
ဝိနိပါတော	၆၃
ဝိနိဝေဌနံ	၂၂

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[ဝ]	
ဝိနေတမ္ဘော	၅၃
ဝိနောဒေတဗ္ဗံ	၄၁
ဝိနောဒေဟိ	၂၄
ဝိပတ္တိဘဝလောကော	ဂဝ
ဝိပတ္တိသမ္ပာဝလောကော	ဂဝ
ဝိပါကပရာယဏံ	၆၄
ဝိပါကသန္နိဿိတံ	၂
ဝိဝိဒ္ဓကတ္ထာန	၁၃၃
ဝိပွမုတ္တာ	၁ဂ
ဝိပွမုတ္တော	၁ဂ
ဝိဘဇ္ဇသိ	၂
ဝိဘာဝေတိ	၂ဂ
ဝိဘူတရူပသညိသ	၅၁
ဝိဘူတာ	၅၂
ဝိဘူသဒ္ဒါနာဝိရတော	၁၂၇
ဝိမလော	၇၆
ဝိမုစ္စိတုံ	၃၃
ဝိမုတ္တိံ	၁၃၇
ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနသမ္ပန္နာ	၁၄
ဝိယာကရောဟိ	၄၂
ဝိရဇံ	၇၆
ဝိရဇော	၄၄
ဝိရဇ္ဇိတုံ	၃၃
ဝိရတိ	၁ဝ
ဝိရတော	၄ဝ
ဝိရူပရူပေန	၁၁၉
ဝိရောစတိ	၁
ဝိဝရသိ	၂
ဝိဝေကဓမ္မံ	၂၆
ဝိသဇ္ဇံ	၂၅

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[ဝ]	
ဝိသညုတ္တော	၁ဂ
ဝိသတ္တော	၁ဝ၅
ဝိသဝိ	၄ဝ
ဝိသာလော	၁ဝ၅
ဝိသီဒ္ဓပုရိသော	၉
ဝိဟညန္တိ	၇၅
ဝိဟညမာနေ	၇၅
ဝိဟာရံ	၇
ဝိတဒေါသာ	၁၃
ဝိတမလံ	၇၆
ဝိတမောဟာ	၁၃
ဝိတရာဂါ	၁၃
ဝိတဝတ္ထော	၇၅
ဝိတိဝတ္တန္တိ	၂ဝ
ဝိတိဝတ္တော	၂၅
ဝိရိယံ	၂၅
ဝိရိယဝါ	၄ဝ
ဝိရိယသံဝရော	၇၂
ဝိရော	၁၁၇
ဝုဋ္ဌဟိတ္ထာ	၅၂
ဝုဋ္ဌာပေဟိ	၂၆
ဝုတ္တိံ	၇
ဝုသိမတော	၆၄
ဝေဒဂူ	၂၅
ဝေဒယိတံ	၆၆
ဝေဒါနံ	၁၃
ဝေမာနေ	၇၅
ဝေရမဏိ	၁ဝ
ဝေလာအနတိက္ကမော	၁ဝ
ဝေဝိဆော	၂

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[သ]	
သံယောဇနာနိ	၁၂၉
သံဝဋ္ဋကပ္ပေ	၄၆
သံသဂ္ဂဇာတသဿ	၁၀၂
သံသရတံ	၃၃
သံသာရဝဋ္ဋဿ	၂၃
သံဟရိယတိ	၀၇
သဉ္ဇဋ္ဌေသံ	၄၇
သကဒါဂါမိမဂ္ဂဉ္စာနေန	၆
သကရူပါ	၁၄
သဒ္ဓိတဓမ္မာ	၇
သဒ္ဓိတဓမ္မော	၁၃၅
သဒ္ဓိနံ	၁၂၀
သဒ္ဓိယ	၁၄
သဒ္ဓိရုပေက္ခာဉာဏံ	၉၉
သဒ်္ဓိကာရတဿ	၁၂၄
သဒ်တာ	၄၂
သဓေါ	၁၂၀
သဓ္မသဒိသ၅ယော	၀၁
သဓ္ဒံ	၂၅
သဓ္မိန္နပတ္တော	၁၁၇
သဓ္မိန္နာနိ	၁၁၇
သဓ္မောတက္ခန္ဓော	၁၂၃
သဓ္မောတိ	၁၄
သတိသံဝရော	၇၁
သတိမာ	၁၃၅
သတ္တာနံ	၄၉
သတ္တာဝါသာ	၀၁
သာတ္ထံ	၂၁
သတ္ထုကပ္ပေါ	၉၃
သဒတ္ထဂရုကော	၄၄

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[သ]	
သဒိသနာမော	၀၁
သဒိသ၅ယော	၀၁
သဒ္ဓါ	၆၆
သဒ္ဓါဓိမုတ္တံ	၀၃
သန္တာပဇာတေ	၇၆
သန္တုသိတော	၉
သန္တုသိမာနော	၁၀၇
သန္တေ	၇၇
သန္ဓိဝေ	၁၀၅
သန္ဓိဿ	၂
သန္ဓိဿ်ကံ	၀၄
သန္ဓိဿ်ကော	၁၂၁
သန္နာဝတံ	၃၃
သန္နိပတိတာ	၄၂
သပဒါနစာရိ	၁၃၂
သပ္ပုရိသာ	၇၀
သမ္ဘကာယပ္ပဟာယိနော	၅၁
သမ္ဘညုတညာဏံ	၄၁
သမ္ဘတ္တာတာယ	၁၀၀
သမ္ဘမလဒိတိ၀ဏ္ဏော	၇၉
သမ္ဘာ၀နံ	၁၀၉
သမျဉ္ဇနံ	၂၁
သမတိက္ကန္တော	၂၅
သမတိက္ကမနံ	၂၀
သမတိက္ကမော	၅၅
သမန္နေသတိ	၆၀
သမာဂတာ	၄၂
သမာဂန္ဓော	၂၄
သမုဒ္ဓေဒပ္ပဟာနံ	၇၂
သမုဒယဉ္စ	၃

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[သ]	
သဟာယသမ္ပဒံ	၁၁၈
သာကာရံ	၄၇
သာဂရူပမော	၁၇
သာဓုဝိဟာရိံ	၁၁၈
သာမုဒ္ဒိယံ	၁၁၀
သာရာသနဇ္ဇ	၁၁၇
သာရော	၆၇
သိနေဟဒေါသံ	၁၃၃
သိန္ဓဂါ	၁၈
သိပ္ပဲညတရံ	၁၂၀
သိဗ္ဗိနိမစ္ဆဂါ	၉
သိလသံဝရော	၇၁
သိလသမာဓိပညာဝိမုတ္တိသမ္ပန္နာ	၁၄
သီဟသီဟော	၂၆
သီဟော	၁၃၆
သုခံ	၈၁
သုခသာရသာရေန	၆၇
သုဂတော	၃၅
သုညတံ	၁၀၀
သုညတေန	၄၃
သုညတော	၆၅
သုတံ	၆၀
သုတဝါ	၁၃၅
သုဒ္ဓံ	၆၈
သုဘကိဏ္ဏာ	၅၄
သုဝဏ္ဏသ	၁၁၉
သုဟဇ္ဇာ	၁၀၄
သေက္ခာ	၇
သေဋ္ဌဒသံ	၈၂
သေဋ္ဌပုရိသော	၉

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[သ]	
သမုဒယော	၁၀
သမုဒါဂမနံ	၂
သမုဒ္ဓရ	၂၆
သမုလ္လပနံ	၉၁
သမေစ္စ	၂၄
သမောရောပယိတ္ထာ	၉၁
သမောဟိတာ	၄၂
သမ္ဗတ္တိဘဝလောကော	၇၉
သမ္ဗတ္တိသင်္ခဝလောကော	၇၉
သမ္ဗဒါလယိတ္ထာ	၁၂၉
သမ္ဗလ္လဝိံ	၈၅
သမ္ဘာအာဇိဝေါ	၉၃
သမ္ဘာကမ္မန္တော	၉၃
သမ္ဘာဒိဋ္ဌိ	၉၂
သမ္ဘာ ပဋိပန္နာနံ	၉၂
သမ္ဘာဝါစာ	၉၂
သမ္ဘာဝါယာမော	၉၃
သမ္ဘာသက်ပ္ပေါ	၉၂
သမ္ဘာသတိ	၉၃
သမ္ဘာသမာဓိ	၉၃
သမ္ဘာသမ္ဗုဒ္ဓါနံ	၉၂
သရသ္မိံ	၃၃
သရိသပါ	၁၂၀
သလိလမ္ဗုစာရီ	၁၂၉
သလ္လံ	၁၂၂
သလ္လပနံ	၉၁
သဝန္တိ	၂
သဝိစိဇရာ	၁၆
သဿတေန	၆၇
သဟဇနေတ္တ	၃၄

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[သ]	
သေတပစ္ဆတ္တံ	ဂ၃
သေနာသနခေတ္တံ	၁၁၅
သေနာသနာနိ	၁၁၅
သေမာနော	ဂ၅
သေရိတံ	၁၀၆
သေဝန္တိ	၁၃ဂ
သေဝေယျ	၁၂၆
သောကပရိဒ္ဒဝံ	၂၀
သောဆျံ	၁၂ဂ
သောစတိ	၁၂၁

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[သ]	
သောတံ	၆၆
သောတာပတ္တိမဂ္ဂဉ္စာန	၃
သောတ္ထိယံ	၁၁၀
[ဟ]	
ဟညန္တော	၇၅
ဟာပေတိ	၁၀၅
ဟိမကပ္ပေါ	၉၃
ဟုရံ	၃၁
ဟေဟု	၁၀

လက္ခဏာဒီပနီ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော ဝိဇ္ဇကော်ာ

[အ]

အဂါရိယာ,နဂါရိယာနံ မိတ္တာသုဟဇ္ဇာ ၁၀၄
အဓိဂမပဋိဘာနဝါ ၁၂၇
အနာဂါမိအရဟန္တာနံ ဒုက္ခံ ၈၁
အနောတတ္တာ ၈၂
အပ္ပဋိပုဂ္ဂလာ ၈၂
အရိယဝံသော ၁၁၆
အရိယာနံ ဒဿာဝိ ဒုဝိဓာ အဝိဇ္ဇာဒယော မာတာ ဝိယ ၇၀
အဝိစိဇရာ ၁၆
အဿကတ္ထော ၃၈
အဿတရ,အာဇာနိယ,သိန္ဓ-ဝါနံ ဝိသေသာ ၁၈

[အာ-ဇ-ဦ-ဥ]

အာကာသ,အန္တလိက္ခာနံ ဝိသေသာ ၄၁
အာစိက္ခာဒီနိ အဋ္ဌ ပဒဋ္ဌာနိ ၂
အာဟာရော ဓာတိ ဝိယ ၉၄
ဇုတိဟာသ ၁၃
ဇုန္ဒြိယေသု သံဝရာသံဝရော ၁၃၀-၁
ဇုသဟ္ဍ,ရာဇပေါရိသာနံ ဝိသေသာ ၁၂၀
ဦသဓရော ၃၈
ဥဒ္ဓေဒဒိဋ္ဌိဇ္ဇာနာနိ ပဉ္စ ၇၄
ဥဒကဗဟလသ ပမာဏံ ၃၈

ပဒါနုက္ကမော ဝိဇ္ဇကော်ာ

[ဥ-ဧ-ဩ]

ဥဒ္ဓံ,အဓော,တိရိယာနံ ပရိစ္ဆေဒါ ၂၃
ဥပဓိ ၂၀
ဧကသဋ္ဌိသ အတ္ထော ၈၈
ဧဟိဘိက္ခူနံ ဧဝသော ၈
ဩကိဏ္ဏတ္တစက္ခု ၁၂၉

[က]

ကင်္ခါ ၁၂၈
ကဒမ္မော ၃၉
ကပ္ပရုက္ခော ၃၉
ကပ္ပသဋ္ဌိသ အတ္ထုဒ္ဓါရော ၉၀
ကပ္ပါ စတ္တာရော ၄၆
ကမ္မံ ပိတာ ဝိယ ၉၄
ကမ္မနိသိတဝိပါက ၂
ကရဝိကော ၃၈
ကလျာဏာနိ တိဏိ ၂၀-၁
ကသာဝါ တယော ၁၂၆
ကာမာ ဒွေ ၁၁၉
ကာယကသာဝေါ ၁၂၆
ကာယဗလာနံ ပမာဏာနိ ၄၉
ကာယသံသဂ္ဂ ၁၀၂
ကလည်္ဂု ၆၀
ကိစ္စ,ကရဏီယာနံ ဝိသေသာ ၄၄
ကုဋ္ဌသက ၁၂၈
ကုလဝံသော ၁၁၆

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[ခ-ဂ-ဃ]	
ခတ္တိယဝံသော	၁၁၆
ခီဏာသွာ နာမ နတ္ထိရာ	၁၆
ဂမနာ	၇ဂ
ဂိဟိနံ ဗျန္ဇနာနိ	၁၁၇
ဂုဏာသဒ္ဒဿ အတ္ထုဒ္ဓါရော	၁၂၀
ဃေါတ္တမန္ဒဝ	၁၂ဂ
ဃေါဓုမ	၁၂ဂ
ဃေါရက္ခ	၁၂၀
ဃာနဒ္ဝာန	၆၆
[စ-ဇ-ဈ]	
စက္ကဝါဠဿ ပမာဏံ	၃၇
စက္ခုဒ္ဝာန	၆၅
စန္ဒမဏ္ဍလဿ ပမာဏာနိ	၃၉
စရဏာနိ ပန္နရသ	၃၄
စရိမာ တယော	၆
စရိယာယော အဒ္ဓ	ဂဇ
စိဝရဓောနိ ဆ အဒ္ဓ	၁၁ဝ
စိဝရမောဝံနံ	၁၁၁
စိဝရသန္နောဿာ ဝိသတိ	၁၁ဝ
စိဝရာနံ ကပ္ပိယာကပ္ပိယာနိ	၁၁ဝ
စုတိစရိမော	၆
ဇမ္ဗုရုက္ခဿ ပမာဏံ	၃ဂ
ဇမ္ဗုရုက္ခော	၃၉
ဇရာ နာမ ဒုဝိဓာ	၁၆
ဇရာယ ဖလူပစာရော	၁၆
ဇရာယ လက္ခဏရသာဒီနိ	၁၇
ဇာတိယာ လက္ခဏရသာဒီနိ	၁၅
ဇိဝှါဒ္ဝာန	၆၆
ဈာနစရိမော	၆

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[ဉ-တ-ဒ-ဓ-န]	
ဉာဏဗလာနံ ပမာဏာနိ	၄၉
ဉာတိဗန္ဓဝ	၁၂ဂ
တဏှာသန္ဓဝေါ	၁ဝ၅
တထာဂတဿ ဗလံ ဒုဝိဓံ	၄၉
တိရိယံ	၁ဝဂ
ဒဿနသံသဂ္ဂ	၁ဝ၂
ဒိဋ္ဌိသန္ဓဝေါ	၁ဝ၅
ဒီပင်္ကရ	ဂဒ
ဒေါသကသာဝေါ	၁၂၆
ဓညာနိ သတ္တ	၁၂ဂ
ဓနာနိ သတ္တ အဒ္ဓ	၁၂ဂ
နာမရူပတော အညော နတ္ထိ သတ္တော ပုဂ္ဂလော	၉၄
နိဗ္ဗာနဓာတု ဒုဝိဓာ	၆
နိရယသတ္တာနံ အတ္တဘာဝ-ပမာဏာနိ	၅၄
နိရောဓော ဒုဝိဓော	၃၃
နိဝုတ,သြဝုတာနံ ဝိသေသော	၁
နေမိန္ဓရော	၃ဂ
[ပ]	
ပံသုကူလစိဝရာနိ တေဝိသတိ	၁၁ဝ
ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ	၂၆
ပစ္စေကသမ္ဗုဒ္ဓါနံ ဂေါဝိတ-ဓုတင်္ဂါနိ ပဉ္စ	၁၁၅
ပဋိဘာနဝါ တိဓာ	၁၂၇
ပဋိဘာနော တိဝိဓော	၁၂၇
ပဋိဝေဓဟုသုတော	၁၂၇
ပထဝီဗဟလဿ ပမာဏာ	၃ဂ

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[ပ]	
ပဒဟနဝိရိယ	၁၃၄
ပရမတ္ထတော ခန္ဓာ ဧဝ ပါတုဘဝန္တိ နု သတ္ထာ	၁၅
ပရိပုန္ဆပဋိဘာနဝါ	၁၂၇
ပရိယတ္တိပဋိဘာနဝါ	၁၂၇
ပရိယတ္တိဗဟုသုတော	၁၂၇
ပဝါဠ	၁၂၀
ပဟာနဝိနယော ပဋ္ဌဝိဓော	၇၁
ပါဠလီ	၃၉
ပါရဂူ	၁၃
ပါရိဆ္ဆတ္တကော	၃၉
ပါရာယနသုတ္တဿ အာနိသံသာ	၇၀
ပိယ္ဂုဂဏနာနံ နယော	၁၂၀
ပိယ္ဂုပါတခေတ္တာနိ ပန္နရသ	၁၁၄
ပိယ္ဂုပါတသန္တောသာ ပန္နရသ	၁၁၄
ပိယ္ဂုပါတာ သောဠသ	၁၁၃
ပုထုဇ္ဇနာ ဒွေ	၆၉၊၇၀
ပေါရာဏာနံ ကထာ	၁၃၀
[ဖ-ဗ-ဘ]	
ဖရိတ္ဝာတိ အာရမ္မဏံ ကတ္ဝာ	၁၀၀
ဗန္ဓဝါ စတ္တာရော	၁၂၀
ဗဟုသုတော ဒုဝိဓော	၁၂၇
ဗုဒ္ဓမန္တာ	၁၃
ဗုဒ္ဓါဒိနံ လက္ခဏဒီပနံ	၁၃
ဗုဒ္ဓါနမ္ပိ လောကဓမ္မတော နာ မုစ္စတိ	၈၁
ဗြာဟ္မဏဝံသော	၁၁၆
ဘဂဝတော ဂုဏာ နဝ	၃၄
ဘဝစရိမော	၆

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[ဘ-မ]	
ဘဝဒိဋ္ဌယော ပန္နရသ	၇၄
ဘဝေါ ဒုဝိဓော	၇၉
မဂ္ဂပဋိပါဋိယာ ဘဝနိရောဓနံ	၅
မဂ္ဂပဋိပါဋိယာ သံယောဇန-ပဟာနံ	၁၂၉
မဏိ	၁၂၈
မနောကသာဝေါ	၁၂၆
မဟာဒီပါ စတ္တာရော	၃၈-၉
မဟာပုရိသာ အဋ္ဌ	၉
မဟာရဂ္ဂါ သတ္တ	၃၉
မဟာသေလာ သတ္တ	၃၈
မိတ္တဗန္ဓဝ	၁၂၈
မိတ္တသန္ထဝေါ	၁၀၅
မိတ္တ,သုဟဇ္ဇာနံ ဝိသေသာ	၁၀၄
မိတ္တာ စတ္တာရော	၁၃၈
မုတ္တပဋိဘာနော	၁၂၇
မုတ္တာ	၁၂၈
မုသာဝါဒေါ ဆာရိကာ နာမ	၁၄
မောဟကသာဝေါ	၁၂၆
[ယ-ရ-လ]	
ယဝ	၁၂၈
ယုဂန္ဓရော	၃၈
ယုတ္တပဋိဘာနော	၁၂၇
ယုတ္တမုတ္တပဋိဘာနော	၁၂၇
ယောဗ္ဗန	၁၆
ရဇတဇာတရူပ	၁၂၈
ရာဇကသာဝေါ	၁၂၆
ရာဇဝံသော	၁၁၆
လောကန္တရိကနိရယာနံ ဌာနာနိ	၃၉

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[လ]	
လောကဓမ္မာ အဋ္ဌ	ဂ၁
လောကဓမ္မေဟိ မုတ္တော သတ္တော နာမ နတ္ထိ	ဂ၄
လောကဓာတု	၃၉
လောကာ တယော	၃၇
လောကာယတံ ဝုစ္စတိ ဝိတ္ထာ-ဝါဒသတ္ထံ	၁၃
လောကိယပရိညာ တိဿော	၉၅
လောလုပ	၁၂၅
[ဝ]	
ဝံသာ အဋ္ဌ	၁၁၆
ဝစီကသာဝေါ	၁၂၆
ဝရက	၁၂ဂ
ဝါတဗဟလဿ ပမာဏံ	၃ဂ
ဝိစိကိစ္ဆာ ဒသ	၉၄
ဝိဇ္ဇာ တိဿော အဋ္ဌ	၃၄
ဝိနတကော	၃ဂ
ဝိနယော ဒုဝိဓော	၇၁
ဝိနိပါတိကာနံ ဝိဘာဝနာ	၅၃
ဝိပဿနာယာနိကနယ	၉၃
ဝိဘဝဒိဋ္ဌိယော ပဟ္ဏ	၇၄
ဝိဝဋ္ဋကပ္ပေါ	၄၆
ဝိဝဋ္ဋဌာယိကပ္ပေါ	၄၆
ဝိသကဏ္ဋကဝါဏိဇ	၅ဂ
ဝိဟိ	၁၂ဂ
ဝုဋ္ဌပဗ္ဗဇိတဝတ္ထု	၇၁
ဝေဒဂူ	၂၅
ဝေဒါ တယော	၁၃
ဝေဿံသော	၁၁၆

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[ဝ-သ]	
ဝေဠုရိယ	၁၂ဂ
သံဝဋ္ဋကပ္ပေါ	၄၆
သံဝဋ္ဋဌာယိကပ္ပေါ	၄၆
သံဝရိနယော ပဉ္ဉတ္တိဓော	၇၁
သံသဂ္ဂေါ ပဉ္ဉတ္တိဓော	၁ဝ၂
သံသာရ	၅
သကျကုလ	၂၇
သဒ်	၁၂ဂ
သန္တောသာ တယော	၁၁ဝ
သန္ထဝေါ တိဝိဓော	၁ဝ၅
သပ္ပုရိသ	၇ဝ
သမ္မသတ္တာနံ စုတိစိတ္တံ	၆
သမ္မေ ဓမ္မာ အနတ္တာ	ဂ
သမထယာနိကနယ	၉၃
သမဏဝံသော	၁၁၆
သမုလ္လပနသံသဂ္ဂ	၁ဝ၃
သမုလ္လပန,သမ္ဖောဂါနံ ဝိသေသာ	၁ဝ၃
သမ္မုခ္ဘေါ ဒ္ဝိပဒါနံ သေဋ္ဌော	ဂ၂
သမ္ဖောဂသံသဂ္ဂ	၁ဝ၃
သဝနသံသဂ္ဂ	၁ဝ၂
သဝိစိဇာ	၁၆
သာလိ	၁၂ဂ
သိနေရုပဗ္ဗတသ ပမာဏံ	၃ဂ
သိပ္ပဗန္ဓဝ	၁၂ဂ
သိမ္မလိရုက္ခော	၃၉
သိရီသရုက္ခော	၃၉
သိလာ	၁၂ဂ
သိဟာ စတ္တာရော	၁၃၆
သုခါနိ စတ္တာရိ	၁၂၄

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဉ္ဇကော်	ပဒါနုက္ကမော	ဝိဉ္ဇကော်
[သ]		[သ-ဟ]	
သုဒဿနော	၃၈	သေက္ခာသေက္ခာနံ ပဋိပဒါ	၇
သုဒ္ဓဝံသော	၁၁၆	သေနာသနသန္ထော၀သ	၁၁၅
သုဒ္ဓါဝါသ	၅၅	သောတဌာန	၆၆
သုရိယုမက္ကာလသ ပမာဏာနိ	၃၉	ဟိမဝန္တပဗ္ဗတသ ပမာဏံ	၃၈

ဂဠုန်ဒေသဋ္ဌကထာယ

နာမာနံ အနုက္ကမကိတာ

နာမာနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[အ-အာ]	
အဂ္ဂိသိခ (နာဂရာဇာ)	၄၀
အင်္ဂ (ဇနပဒ)	၄၂
အဇိတ (ဗြာဟ္မဏ)	၈၊၇၂၊၇၇
အဇိတ (မာဏဝ)	၁၊၃
အဇိတတ္ထေရ	၈
အဋ္ဌသရ (ပစ္ဆေကဗုဒ္ဓါ)	၅၁
အနုရာဓ (ပုရ)	၁၃၉
အပရဂေါယာန	၃၉
အပလာလ (နာဂရာဇာ)	၄၀
အပွရာဇိတပလ္လင်္ကော	၆၂
အမ္ဗဋ္ဌ (မာဏဝက)	၄၀
အမ္ဗုစာရိ (မဏ္ဍ)	၁၂၉
အရဝါဠ (နာဂရာဇာ)	၄၀
အသုရာ	၃၉
အဿကဏ္ဍ (ပဗ္ဗတ)	၃၈
အာဠဝက (ယက္ခ)	၄၀
အာဠာရ (ဗြဟ္မာ)	၅၆
[ဣ-ဥ-ဩ]	
ဣသိဒတ္တ (ပဗ္ဗတ)	၃၈
ဥက္ကာရကုရ	၃၉
ဥဒယ (မာဏဝက)	၄၃-၄
ဥပသီဝ (မာဏဝက)	၂၇
ဥပသေန (မဟာထေရ)	၁၃၉
ဥပေါသထ (ဟတ္ထိ)	၄၉
ဩဒါတသာမ	၄၇

နာမာနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[က]	
ကကုသန္ဓ (ဗုဒ္ဓ)	၁၁၆
ကဏ္ဍာန	၄၆
ကဒမ္ဗရုက္ခ	၃၉
ကပ္ပ (မာဏဝ)	၃၃
ကပ္ပရုက္ခ	၃၉
ကရဝီက (ပဗ္ဗတ)	၃၈
ကလျာဏ (ဝိဟာရ)	၁၀၂
ကဿပ (ဂေါတ္တ)	၄၆
ကဿပ (ဗုဒ္ဓ)	၁၁၆
ကာလကဏ္ဏိက (အသုရ)	၅၄
ကာလာမ (ဗြဟ္မာ)	၅၆
ကာဠဒီဃဝါပိ (ဂါမ)	၁၀၂
ကာဠသိဟ	၁၃၆
ကာဠာဝက (ဟတ္ထိ)	၄၉
ကိတ္တိသေန	၁၃၉
ကုဋဒန္တ (ဗြာဟ္မဏ)	၄၀
ကေသရသိဟ	၁၃၆
ကောဏာဂမန (ဗုဒ္ဓ)	၁၁၆
ကောဏ္ဍည (ဗုဒ္ဓ)	၁၁၆
[ခ-ဂ]	
ခရလောမ (ယက္ခ)	၄၀
ဂဂ်ေယျ (ဟတ္ထိ)	၄၉
ဂန္ဓ (ဟတ္ထိ)	၄၉
ဂန္ဓမာဒန (ပဗ္ဗတ)	၉၀
ဂိရိဂါမ	၁၀၂

နာမာနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဂ-စ-ဆ-ဇ]	
ဂေါတမ (ဗုဒ္ဓ)	၉၀၊၁၁၆
ဂေါဓဝရိ (နဒီ)	၆၅၊၇၀
စိတ္တလ (ပဗ္ဗတ)	၇၁
စုန္ဒ	၆၁-၂
စူဠောဒရ (နာဂရာဇာ)	၄၀
ဆဒ္ဒန္တ (ဟတ္ထီ)	၄၉
ဇတုကဏ္ဍီ (ဗြာဟ္မဏ)	၄၂
ဇတုကဏ္ဍီ (မာဏဝ)	၃၄
ဇမ္ဗုဒီပ	၃၀
ဇမ္ဗု (ရုက္ခ)	၃၉
[တ-ဒ-ဓ-န]	
တက္ကာရိ (ဗုဒ္ဓ)	၁၁၆
တမ္ဗ (ဟတ္ထီ)	၄၉
တိဏသိဟ	၁၃၆
တိသကဿပ	၄၇
တိသဒဟရ	၁၀၂
တိသမေတ္တေယျ	၉
တောဒေယျ (မာဏဝ)	၃၂
ဒီဃဝိဇိက (ပေတ)	၅၄
ဒီပင်္ကရ (ဗုဒ္ဓ)	၁၁၆
ဒုဋ္ဌဂါမဏိအဘယရာဇာ	၁၀၃
ဒေဝဒတ္တ	၅၁၊၅၄
ဓနပါလက	၄၀
ဓမ္မဂုတ္တာ (ဝေမာနိကာ)	၅၃
ဓူမသိခ (နာဂရာဇာ)	၄၀
ဓောတက (မာဏဝ)	၂၅-၇
နန္ဒ (မာဏဝ)	၃၀-၁
နေမိန္ဓရ (ပဗ္ဗတ)	၃၈

နာမာနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ပ-ဖ-ဗ-ဘ]	
ပဉ္စင်္ဂုဠ (လေဏ)	၁၀၂
ပဏ္ဍရ (ဟတ္ထီ)	၄၉
ပဏ္ဍု (သိဟ)	၁၃၆
ပါဠလိရုက္ခ	၃၉
ပါရိဆ္ဆတ္တကရုက္ခ	၃၉
ပါသာဏက (စေတိယ)	၄၂၊၇၅၊ ၇၀၊၀၅
ပိင်္ဂလ (ဟတ္ထီ)	၄၉
ပိဋိယ (မာဏဝ)	၇၅-၆-၇-၀-၉၊ ၀၄-၅-၆-၇
ပိယင်္ကရမာတာ (ဝေမာနိကာ)	၅၃
ပုနဗ္ဗသုမာတာ (ဝေမာနိကာ)	၅၃
ပုဗ္ဗဝိဒေဟ	၃၉
ပေါက္ခရသာတိ (ဗြာဟ္မဏ)	၄၀
ပေါသာလ (မာဏဝ)	၄၆
ဖုဿမိတ္တာ (ဝေမာနိကာ)	၅၃
ဗာဝရီ (ဗြာဟ္မဏ)	၀၂၊၀၅-၆
ဗောဓိမင်္ဂ	၆၂
ဘဒ္ဒြာဝုဓ (မာဏဝ)	၄၂
[မ]	
မဃဒေဝ (ရာဇာ)	၄၀
မင်္ဂလ (ဟတ္ထီ)	၄၉
မရိစဝဋ္ဋီမဟာဝိဟာရ	၁၀၃
မဟာဂေါဝိန္ဒ (ဗြာဟ္မဏ)	၄၀
မဟာဇနက (ရာဇာ)	၁၁၀
မဟာနာဝ	၃၅
မဟာပနာဒ (ရာဇာ)	၅၁
မဟာဝိဟာရ	၁၀၂၊၁၃၉

နာမာနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[မ]	
မဟာသီဝတ္ထေရ	၅၅
မဟာသုဒဿန	၄၈
မဟောဒရ (နာဂရာဇာ)	၄၀
မာရ (ဒေဝပုတ္တ)	၆၂
မေတ္တဂူ (မာဏဝ)	၁၇
မေတ္တေယျ (ဗုဒ္ဓ)	၅၁
မေဓင်္ကရ (ဗုဒ္ဓ)	၁၁၆
မောဃရာဇ (မာဏဝ)	၉၊၆၅
[ယ-ရ-လ-ဝ]	
ယုဂန္ဓရ (ပဗ္ဗတ)	၃၈
ရာဓ (ဗြာဟ္မဏ)	၄၉
လောကန္တရိက (နိရယ)	၃၉
ဝက္ကလိတ္ထေရ	၇၁၊၈၆
ဝိနတက (ပဗ္ဗတ)	၃၈
ဝိပဿီ (ဘဂဝါ)	၄၉
ဝိသကဏ္ဌက (ဝါဏိဇ္ဇ)	၅၈
ဝေဠုဝန (ဝိဟာရ)	၉၀
[သ]	
သက္က (ဒေဝရာဇာ)	၄၀
သဒ္ဒ (ရာဇာ)	၅၁

နာမာနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[သ]	
သဗ္ဗက (နိဂဏ္ဌပုတ္တ)	၄၀
သဘိယ (ပရိဗ္ဗာဇက)	၈၆
သရဏင်္ကရ (ဗုဒ္ဓ)	၁၁၆
သလိလမ္ဘုစာရီ	၁၂၉
သာရိပုတ္တထေရ	၅၅၊၁၁၆
သာဝတ္ထိ	၈၅
သိနေရု (ပဗ္ဗတ)	၃၈
သိမ္ဗလိရုက္ခ	၃၉
သိရိနိဝါသ (ရာဇာ)	၁၃၉
သိရိသဃ်မေဃမိ (ရာဇာ)	၁၃၉
သိရိသရုက္ခ	၃၉
သီဟဠ (ဒီပ)	၁၀၂
သုတသောမ (ရာဇာ)	၁၁၈
သုဒဿန (ပဗ္ဗတ)	၃၈
သုမနိဿရ (ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ)	၅၁
သူစိလောမ (ယက္ခ)	၄၀
သောဏဒန္တ (ဗြာဟ္မဏ)	၄၀
[ဟ]	
ဟေမ (ဟတ္ထိ)	၄၉
ဟေမက (မာဏဝ)	၃၁

စဉ်ဒုနိဒ္ဒေသဋ္ဌကထာယ

နာနာပါဌာ

ပဌမော မူလပါဌော၊ သီ····သီဟဠပေါတ္ထကံ၊ သျာ····သျာမပေါတ္ထကံ၊ ကံ····ကမ္ဗောဇပေါတ္ထကံ၊ ဋ္ဌ····ဋ္ဌဂ်ံလိသပေါတ္ထကံ၊ က····ကေသုစိ မရမ္ဗပေါတ္ထကေသု ဒိဿမာနပါဌော၊ က-သီ····ကေသုစိ သီဟဠပေါတ္ထကေသု ဒိဿမာနပါဌော၊ ဋ္ဌ····အဋ္ဌကထာ။

နာနာပါဌာ	ဗိဋ္ဌက်ာ
[အ]	
အကုဗ္ဗိတုကာမတာယ = ကုဗ္ဗိတုကာမတာယ (က)	၁၃၆
အက္ကန်က္ကန်ဋ္ဌာနံ = အက္ကန်က္ကန်ဋ္ဌာနေ (သီ၊ သျာ၊ ဋ္ဌ)	၁၄
အတပ္ပကေ = အဂ္ဂပတ္တေ (သီ၊ သျာ) အတိတ္တိကရေ (ဋ္ဌ)	၇၇
အနတ္တသ = အဂ်သ (ဝိ-က)	၇၂
အနိဋ္ဌိတတံ = အနေဇတံ (သျာ)	၉
အနုပရိဝတ္တန ··· = အနုပရမ····(သီ၊ ဋ္ဌ)	၈၁
အနုရာဓပုရဂ္ဂယံ = ပရမအနုရာဓပုရဂ္ဂယံ (သီ)	၁၃၉
အပုနရာဝဋ္ဋကံ = အပုနဘဝတ္တကံ (က)	၁၀၀
အံပ္ပဝတ္တိယမာနေသု = အပ္ပဝတ္တမာနော (သျာ)	၉၀
အပ္ပေတိ ဝိယ = ဒဿေတိ ဝိယ (က)	၁၀
အဘာဝတော = သဘာဝတော (က)	၆၇
အဝသဝတ္တနတော = အပဝတ္တနတော (သီ)	၆၈
အဝသိယပဝတ္တ = အဝသဝတ္တိ (က)	၆၅
အဿာဒသညာယ = အာဒီနဝသညာယ (က)	၇၂
"အဘာဝိတာ"တိပိ = ဝိဘာဝိတာတိပိ (သီ၊ သျာ၊ ဋ္ဌ)	၅၂
[ဥ-ဧ-ဩ]	
ဥပဋ္ဌပေန္တော = ဝိဇာနန္တော (သီ၊ သျာ၊ ဋ္ဌ)	၉၂
ကေတ္ထာဘိရတိသုခေန = ကေန္တာဘိရတိသုခေန (သီ)	၁၂၃
ဧတံ = ဧဝံ (က)	၆၁
ဩဋ္ဌပဟဋ္ဌကရဏဝသေန = ဩဋ္ဌပဟရဏဝသေန (သီ)	၁၃

နာနာပါဌာ ဝိဋ္ဌက်ာ

[က]

ကထိတနယေနေဝ = အာဂတနယေနေဝ (သီ) ၁၀၀
ကိတ္တိသေနောတိ = ဘတ္တိသေနောတိ (သီ) ၁၃၉
ကိရိယာပစ္ဆိန္ဒနံ = ကိရိယာပရိစ္ဆိန္ဒနံ (သီ) ၁၀

[ဂ-ဃ]

ဂတအမ္ဗုစာရိဝါတိ = ဂတံ အမ္ဗုစာရိ° ဝိယာတိ (သီ) ၁၂၉
ဂိရန္တိ = ဘဏန္တိ (သီ၊သျာ၊ဋ္ဌ) ၁၂
ဃနီဘူတစိတ္တော = ဟတီဘူတစိတ္တော (သီ) ၁၇

[ဇ-ဌ]

ဇဃ်ဝဏ်ဍ = ဇလဝဏ်ဍ (သီ) ၁၂၀
ဌတ္ဝာ စျာနဂ်ါနိ = ဌိတစျာနဂ်ါနိ (သီ၊သျာ) ၄၅
ဌိတိသုခံ = ဝိတိသုခံ (သီ) ဝိမုတ္တိသုခံ (သျာ၊ဋ္ဌ) ၆၇

[တ-ထ]

တထာပဋိပန္နော = တထာ တထာ ပဋိပန္နဿ (သီ၊သျာ) ၂၁
တဒေတံ = ယဒေတံ (သျာ) ၃
တပ္ပေါဏောတိ = တပ္ပေါဏော တပ္ပဿာရောတိ (သျာ) ဂ၅
တသာတိ = တသိနာတိ (သီ) တသိတာတိ (သျာ) ၉၁
ထေရေန = တေနေဝ (သီ) ၁၃၉

[ဒ-ဓ]

ဒန္တဝလယံ = ထာလကံ (က) ၁၀၃
ဒန္တာဒိနံ = ဒန္တာဒိသု (က) ၁၅
ဒန္တာဝ = ဒန္တာဝရာ (ဋ္ဌ) ၁ဂ
ဒဿေတိ = ဒိပေတိ (ဋ္ဌ) ၁၁
ဒိဃစာရိကအနဝဋ္ဌိတစာရိကဝိရတော ဝါ = ဒိဃစာရိကအနိဝတ္တ-
စာရိကဝိရတော (သီ) ၁၂၉
ဒေသိတာ = ခေပိတာ (သျာ၊ဋ္ဌ) ၇
ဓမ္မကာယဿ = နာမကာယဿ (သျာ၊က) ၂၉

နာနာပါဠာ ဝိဉ္ဇက်ာ

[နံ]

နံ ဘယဟာရကံ = အနဘယကာရကံ (သီ) ၁၉
နိဒိလော = နိစ္စလော (သီ၊က) ၁၂၇
နိဗ္ဗာနံ ဓမ္မရသံ အဟံ = နိဗ္ဗာနဓမ္မံ ယမဟံ (သုတ္တနိပါတဋ္ဌကထာယံ) ၇၅
နိရန္တရဂါမိနော ဟုတ္ဝာ သန္ဒမာနာ ပဝတ္တန္တိ = နိရန္တဘရဂါမိနော ဟုတ္ဝာ သဝန္တိ (သျာ) ၂

[ပ]

ပစ္စနီကံ = ပဋိလောမကထံ (က) ၁၁၇
ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏေန = ပစ္စက္ခဉာဏေန (က) ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၂၀၉-ပိဋ္ဌေ ၈၄
ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတိ = ပစ္စေကသမ္ဗုဒ္ဓါတိ (သဗ္ဗတ္ထ) ၂၆
ပဋိပတ္တိစရိယာ = ပတ္တိစရိယာ (သီ၊သျာ) ၈၉
ပဏ္ဍုသိဟော = တမ္ဗသိဟော (သီ) ၁၃၆
ပဒဟနဘာဝံ = ပဓာနဘာဝံ (က) ၁၃၄
ပရိဿယန္တိ = ပရိသဟန္တိ (သီ၊က) ၁၀၇
ပါဠေါ = ပါဒေါ (သျာ) ၁၃၅
ပါဒေ ဝတ္ဝာ = ဝါရေတ္ဝာ (သီ) ဝါရေ ဝတ္ဝာ (သျာ၊က) ၁၂၆
ပုထုဝ အယံ = ပုထု ဝါ အယံ (သဗ္ဗတ္ထ) ၆၉
ပုဗ္ဗဘဝံ = ပုဗ္ဗဘာဂံ (သီ၊သျာ၊ဋ္ဌ) ၁၂

[ဘ]

ဘဗ္ဗပုဂ္ဂလဝသေနဝ = ဓမ္မပုဂ္ဂလဝသေနဝ (သီ) ၁၀၇
ဘယံ သန္ဆဝေ ပေက္ခမာနောတိ = အဟံ အဓိဂတောတိ (သီ၊သျာ) ၁၀၅

[ယ-ရ]

ယထောဓိကာနိတိ = သကောဓိကာနိတိ (သီ၊သျာ) ၁၂၈
ယွာယံ = သွာယံ (သျာ၊က) ၁၁၉
ရာဂဂဏ္ဌာဒီနမေတံ = ရာဇဒဏ္ဌာဒီနမေတံ (က) ၁၂၂
ရိဿမာနောတိ ဗိဇ္ဇိယမာနော ရုပ္ပမာနော ဃဋ္ဋိယမာနော = ဒိယမာနောတိ ရုပ္ပမာနော၊ ဃဋ္ဋိယမာနော (က) ၁၂၀

နာနာပါဌာ ဝိဋ္ဌက်ာ

[ရ]

ရက္ခဒိနံ ဝေဝစနပ္ပကာသကံ သတ္ထံ = ရက္ခာဒိနံ ဝေဝစနပကာသန-
သတ္ထံ (သီ၊သျာ၊ဋ္ဌ) ၁၃
ရူပံ = သယံ (သီ၊က) ၆၇

[လ-ဝ]

လဇ္ဇိတံ = လဇ္ဇနံ (က) ၆၂
လောဘသမ္မယုတ္တံ ဇဝ = လောဘသမ္မယုတ္တတ္တာ ဇဝ (သီ) ၁၃၆
ဝဒုမာနော = ဝိဝဒ္ဒမာနော (က) ၄၆
ဝတ္တာပဋိပတ္တိ° = ဝတ္တာပဋိဝတ္တံ (သီ၊သျာ၊ဋ္ဌ) ၇၁
ဝယ္ဟမာနော = ဝဟိယမာနော (ဋ္ဌ) ၁၄
ဝိနာသေတ္ဝာ = ဝိနောဒယိတ္ဝာ (သီ၊သျာ၊ဋ္ဌ) ၁၃၃
ဝိဝိဓာ နာသေတိ = ဝိဒ္ဓံသေတိ (သီ) ၅၂
ဝိထိပဋိပန္နံ = ဝိပဿနာဝိထိပဋိပန္နံ (သီ၊ဋ္ဌ) ၉၈
ဝေရဝိနာသနံ = ရမနံ (က) ၁၀

[သ-ဟ]

သဏ္ဌေတနာ = စေတနာ (သီ၊သျာ၊ဋ္ဌ) ၈၀
သတဒန္တေန = သတ္တာဒန္တေန (သီ၊သျာ၊ဋ္ဌ) ၁၂၂
သန္တေသု = သတိ (သီ၊သျာ) ၉၄
သန္ဓိပတနတော = ပဋိသန္ဓိဝတ္တနတော (က) ၄၆
သမဋ္ဌံ = မဟဋ္ဌံ (သီ) ၅၈
သမထဝိပဿနာယ ဝါ = ဝိပဿနာယ ဝါ (သီ) ၁၂၅
သမ္မသနပညာယ လက္ခဏာနိ = သမပညာသလက္ခဏာနိ (သီ၊သျာ၊ဋ္ဌ) ၉၇
သမ္မသန္တသ = သမ္မသန္တသ သမ္မသန္တသ (သီ၊သျာ၊ဋ္ဌ) ၉၇
သုခသာရဿ = သာရဿ (သီ) ၆၇
သုမနိဿရာ နာမ ပစ္စေကသမ္ဗုဒ္ဓေါ = သုမနိဿရာ နာမ
ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ (က) ၅၁
သူဒဿ = ပရဿ (က) ၁၂၅
သေ = အယံ (သီ၊သျာ) တဿာ သေ (?) ၆
ဟိတရတိနာ = ဘူတဟိတရတိနာ (သီ၊သျာ) ၁၃၉

ဂဠိထာသူစိ

ပဌမပါဒါ [ကွ-ဥ-ဧ-က-ခ-ဂ-စ-တ]	ဝိဋ္ဌက်ာ
ကွဧဝ တိဋ္ဌမာနဿ	၆၉
ကွမသ္မိ ဘဋ္ဌကေ ကပ္ပေ	၅၁
ဥပကာရော စ ယော မိတ္တော	၁၃ဂ
ဧတေ သတ္တ မဟာသေလာ	၃ဂ
ဧဝမာဒိနဝံ ဥတ္တာ	ဂ၉
ကာဋ္ဌာဝကဿ ဂင်္ဂေယျံ	၄၉
ကေနသု နိဝုတော လောကော	၁
ခန္ဓာနဉ္စ ပဋိပါဋိ	၅
ဂမနေန န ပတ္တမ္ဗော	၃၆
စတုရာသီတိ သဟဿာနိ	၃ဂ
စတုရာသီတိသဟဿေဟိ	၃ဂ
စတ္တာရိ သတသဟဿာနိ	၃ဂ
စာဘုဒ္ဒိသော အပ္ပဋိဃော စ ဟောတိ	၁ဝ၂
တဏှာဒုတိယော ပုရိသော	ဂ၉
တတော ဥပဓုပဓုန	၃ဂ
တတော ပါသာဏကေ ရမ္မေ	၇ဂ
တသ္မာ ဟဝေ လောကဝိဒူ သုမေဓော	၃၆

ပဌမပါဒါ [ဒ-နု-ပ-ယ-သ]	ဝိဋ္ဌက်ာ
ဒုဝိဓော ဝိနယော နာမ	၇၁
ဒုဝေ ပုထုဇ္ဇနာ ဝုတ္တာ	၇ဝ
ဒုဝေ သတသဟဿာနိ	၃ဂ
ဒွေ အသီတိသဟဿာနိ	၃၉
နဝ သဟဿာနိ	၃ဂ
ပဉ္စ သေနာသနေ ဝုတ္တာ	၁၁၆
ပညာသယောဇနကဉ္စ	၃ဂ
ပါဠလိ သိမ္ဗလိ ဇမ္ဗု။	၃၉
ပုထုနံ ဇနနာဒိဟိ	၆၉
ယထာ ဟိ အင်္ဂသမ္ဘာရာ	၉၄
ယာနိ သောတာနိ လောကသ္မိံ	၇၂
ယာဝတာ စန္ဒိမသူရိယာ ပရိဟရန္တိ	၃၇
ယုဂန္ဓရော ဘြိသဓရော	၃ဂ
ယောဇနာနံ သတာနုဿော	၃ဂ
ယော ဝေ ကတညူ ကတဝေဒိ ဓိရော	၇ဝ
သဗ္ဗံ သတသဟဿာနိ	၃၇

ဂုဇ္ဇနိဒ္ဒေသဋ္ဌကထာယ

သောဓနပတ္တံ

ဝိဒ္ဓေ	ပန္နိယံ	အသုဒ္ဓပါဒ္ဒော	သုဒ္ဓပါဒ္ဒော
၃၁	၁၆	အာစရေ	အာစာရေ
၄၇	၂၄	အနန္တရုပါပတ္တိဒ္ဒောနတော	အနန္တရုပပတ္တိဒ္ဒောနတော
၆၂	၉	နတ္ထိ၊ တတ္ထ	၊နတ္ထိ တတ္ထ
၇၆	၆	ဝိမုစ္စိတ္ထာ	နိမုဇ္ဇိတ္ထာ
၇၀	၁၆		ယော ဝေ ကတညူ
			ကတဝေဒိ မိရော
			(ခု ၆-၁၀-ဝိဒ္ဓေ)
၅၁	၇	၁-ဂဝေသိတဗ္ဗံ	၁-ခု ၄-၃၀၃-ဝိဒ္ဓေ ဗုဒ္ဓံသေ

နေတ္တိအဋ္ဌကထာ

မာတိကာ			ပိဋ္ဌင်
ဂန္ထာရမ္ဘကထာ	....	....	၁
၁-သင်္ဂဟဝါရဝဏ္ဏနာ	....	....	၅
၂-ဥဒ္ဒေသဝါရဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၄
၃-နိဒ္ဒေသဝါရဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၉
ဟာရသင်္ခေပ	....	....	၁၉
နယသင်္ခေပ	....	....	၂၉
ဋ္ဌါဒသပဒ	....	....	၃၁
၄-ပဋိနိဒ္ဒေသဝါရ	....	....	၄၀
၁-ဒေသနာဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ	....	....	၄၀
၂-ဝိစယဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ	....	....	၆၁
၃-ယုတ္တိဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ	....	....	၈၀
၄-ပဒဋ္ဌာနဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ	....	....	၉၁
၅-လက္ခဏဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ	....	....	၉၄
၆-စတုဗျူဟဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ	....	....	၉၉
၇-အာဝဋ္ဋဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၀၄
၈-ဝိဘတ္တိဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၁၀
၉-ပရိဝတ္တနဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၁၅
၁၀-ဝေဝစနဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၁၇
၁၁-ပညတ္တိဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၂၁
၁၂-သြတရဏဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၂၆
၁၃-သောဓနဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၂၈
၁၄-အဓိဋ္ဌာနဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၃၉
၁၅-ပရိက္ခာရဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၄၆
၁၆-သမာရောပနဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၄၈

မာတိကာ			ဗိဋ္ဌက်
၁-ဒေသနာဟာရသမ္ပာတဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၄၁
၂-ဝိစယဟာရသမ္ပာတဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၄၇
၃-ယုတ္တိဟာရသမ္ပာတဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၇၅
၄-ပဒဋ္ဌာနဟာရသမ္ပာတဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၇၆
၅-လက္ခဏဟာရသမ္ပာတဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၇၆
၆-စတုဗျူဟဟာရသမ္ပာတဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၇၇
၇-အာဝဋ္ဋဟာရသမ္ပာတဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၇၈
၈-ဝိဘတ္တိဟာရသမ္ပာတဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၇၈
၉-ပရိဝတ္တနဟာရသမ္ပာတဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၇၉
၁၀-ဓဝဓနဟာရသမ္ပာတဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၇၉
၁၁-ပညတ္တိဟာရသမ္ပာတဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၈၀
၁၄-အဓိဋ္ဌာနဟာရသမ္ပာတဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၈၀
မိဿကဟာရသမ္ပာတဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၈၀
နယသမုဋ္ဌာနဝါရဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၉၂
သာသနပဋ္ဌာနဝါရဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၁၈
နိဂမနကထာ	....	....	၂၇၅

နေတ္တိအဋ္ဌကထာယ မာတိကာ နိဋ္ဌိတာ။

၈ နေတ္တိဒါဠကထာ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ဂန္ထာရမ္ဘကထာ

မဟာကာရုဏိကံ **နာထံ၊** ညေယျသာဂရပါရဂုံ။
ဝန္ဒေ နိပုဏဂမ္ဘီရ-ဝိစိတြနယဒေသနံ။

ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နာ၊ ယေန နိယျန္တိ လောကတော။
ဝန္ဒေ တမုတ္တမံ **ဓမ္မံ၊** သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓပူဇိတံ။

သီလာဒိဂုဏသမ္ပန္နော၊ ဌိတော မဂ္ဂဖလေသု ယော။
ဝန္ဒေ **အရိယသံဃံ** တံ၊ ပုညက္ခေတ္တံ အနုတ္တရံ။

ဝန္ဒနာဇနိတံ ပုညံ၊ ဇုတိ ယံ ရတနတ္တယေ။
ဟတန္တရာယော သဗ္ဗတ္ထ၊ ဟုတ္ဝာဟံ တဿ တေဇသာ။

ဌိတိ° အာကပ္ပမာနေန၊ စိရံ သဒ္ဓမ္မနေတ္တိယာ။
ဓမ္မရက္ခိတနံာမေန၊ ထေရေန အဘိယာစိတော။

ပဒုမုတ္တရနာထဿ၊ ပါဒမူလေ ပဝတ္တိတံ။
ပဿတာ အဘိနီဟာရံ၊ သမ္ပတ္တံ ယဿ မတ္ထကံ။

သံခိတ္တံ ဝိဘဇန္တာနံ၊ သော အဂ္ဂေါတိ တာဒိနာ။
ဌပိတော တေဒဂ္ဂသ္မိ°၊ ယော မဟာသာဝကုတ္တမော။

ဆဠဘိညော ဝသိပ္ပတ္တော၊ ပဘိန္နပဋိသမ္ဘိဒေါ။
မဟာကစ္စာယနော ထေရော၊ သမ္မုခေန ပသံသိတော။

တေန ယာ ဘာသိတာ နေတ္တိ၊ သတ္ထာရာ အနုမောဒိတာ။
သာသနဿ သဒ္ဓါယတ္တာ၊ နဝင်္သတ္ထဝဏ္ဏနာ။

တဿာ ဂမ္ဘီရဉ္ဉဏောဟိ၊ ဩဂါဟေတမ္ဘဘာဝတော။
ကိန္ဓာပိ ဒုက္ကရာ ကာတုံ၊ အတ္ထသံဝဏ္ဏနာ မယာ။

သဟ သံဝဏ္ဏန ယသ္မာ၊ ဓရတေ သတ္ထုသာသနံ။
ပုဗ္ဗာစရိယသီဟာနံ၊ တိဋ္ဌတေဝ ဝိနိစ္ဆယော။

တသ္မာ တမုပနိဿာယ၊ ဩဂါဟေတွာန ပဋ္ဌပိ။
နိကာယေ ပေဋကေနာပိ၊ သံသန္ဒိတ္ဝာ ယထာဗလံ။

သုဝိသုဒ္ဓမသံကိဏ္ဏံ၊ နိပုဏတ္ထဝိနိစ္ဆယံ။
မဟာဝိဟာရဝါသိနံ၊ သမယံ အဝိလောမယံ။

ပမာဒလေခံ ဝဇ္ဇေတွာ၊ ပါဋိံ သမ္မာ နိယောဇယံ။
ဥပဒေသံ ဝိဘာဝေန္တော၊ ကရိဿာမတ္ထဝဏ္ဏနံ။

ဣတိ အတ္ထံ အသံကိဏ္ဏံ၊ **နေတ္တိပ္ပကရဏဿ** မေ။
ဝိဘဇန္တသ္သ သက္ကစ္စံ၊ နိသာမယထ သာဓဝေါတိ။

တတ္ထ ကေနဋ္ဌေန နေတ္တိ[၁]? သဒ္ဒမ္မနယနဋ္ဌေန **နေတ္တိ**။ ယထာ ဟိ တဏ္ဟာ သတ္တေ ကာမာဒိဘဝံ နယတိတိ "ဘဝနေတ္တိ"တိ ဝုစ္စတိ၊ ဧဝမယမ္ပိ ဝေနေယျသတ္တေ အရိယမဂ္ဂံ နယတိတိ သဒ္ဒမ္မနယနဋ္ဌေန "နေတ္တိ"တိ ဝုစ္စတိ။ အထ ဝါ နယန္တိ တာယာတိ **နေတ္တိ**။ နေတ္တိပ္ပကရဏေန ဟိ ကရဏဘူတေန မဂ္ဂကထိကာ ဝေနေယျသတ္တေ ဒဿနမဂ္ဂံ နယန္တိ သမ္ပာပေန္တိတိ၊ နိယန္တိ ဝါ တတ္ထ တေသုံ ပကရဏေ အဓိဋ္ဌာနဘူတေ ပတိဋ္ဌာပေတွာ ဝေနေယျာ နိဗ္ဗာနံ သမ္ပာပိယန္တိတိ **နေတ္တိ**။ န ဟိ နေတ္တိဥပဒေသသန္နိဿယေန ဝိနာ အဝိပရိတသုတ္တတ္ထာဝဗောဓော သမ္ဘဝတိ။ တထာ ဟိ ဝုတ္တံ "တသ္မာ နိဗ္ဗာယိတုကာမေနာ"တိအာဒိ။ သဗ္ဗာပိ ဟိ သုတ္တသဲ အတ္ထသံဝဏ္ဏနာ နေတ္တိဥပဒေသာယတ္တာ၊ နေတ္တိ စ သုတ္တပဋိဘဝါ၊ သုတ္တံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓပဋိဘဝန္တိ။

သာ ပနာယံ နေတ္တိ ပကရဏပရိစ္ဆေဒတော တိပဋိဘေဒါ ဟာရနယပဋ္ဌာနာနံ ဝသေန။ ပဌမဋ္ဌိ ဟာရဝိစာရော၊ တတော နယဝိစာရော၊ ပစ္ဆာ ပဋ္ဌာနဝိစာရောတိ။ ပါဋိဝဝတ္ထာနတော ပန သင်္ဂဟဝါရဝိဘာဂဝါရဝသေန ဒုဝိဓာ။ သဗ္ဗာပိ ဟိ နေတ္တိ သင်္ဂဟဝါရော ဝိဘာဂဝါရောတိ ဝါရဒ္ဒယမေဝ ဟောတိ။

၁-တတ္ထ နေတ္တိတိ ကေနဋ္ဌေန နေတ္တိ (သီ)

တတ္ထ **သင်္ဃဝါရော** အာဒိတော ပဋ္ဌဟိ ဂါထာဟိ ပရိဩဒေါ။ သဗ္ဗော ဟိ ပကရဏတ္ထော "ယံ လောကော ပူဇယတေ"တိအာဒိဟိ ပဋ္ဌဟိ ဂါထာဟိ အပရိဂ္ဂဟိတော နာမ နတ္ထိ။ နနု စေတ္ထ ပဒ္ဓာနံ အသင်္ဂဟိတန္တိ? နယိဒမေဝံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မူလပဒဂ္ဂဟဏေန ပဒ္ဓာနသ္သ သင်္ဂဟိတတ္တာ။ တထာ ဟိ ဝက္ခတိ "အဒ္ဓာရသ မူလပဒါ ကုဟိ" ဒဋ္ဌဗ္ဗာ သာသနပဒ္ဓာနေ"တိ။ မူလပဒပဒ္ဓာနာနိ ဟိ အတ္ထနယသမ်ိဟိတ္တိကာ ဝိယ အညမညံ သင်္ဂဟိတာနိ။

ဝိဘာဂဝါရော ပန ဥဒ္ဒေသနိဒ္ဒေသပဋိနိဒ္ဒေသဝသေန တိဝိဓော။ တေသု "တတ္ထ ကတမေ သောဠသ ဟာရာ"တိ အာရဘိတ္တာ ယာဝ "ဘဝန္တိ အဒ္ဓာရသ ပဒါနိ"တိ အယံ ဥဒ္ဒေသဝါရော။ "အဿာဒါဒိနဝတာ"တိ အာရဘိတ္တာ ယာဝ "တေတ္တိံသာ ဇွတ္တိကာ နေတ္တိ"တိ အယံ နိဒ္ဒေသဝါရော။ ပဋိနိဒ္ဒေသဝါရော ပန ဟာရဝိဘင်္ဂဝါရော ဟာရသမ္ပာတဝါရော နယသမုဋ္ဌာနဝါရော သာသနပဋ္ဌာနဝါရောတိ စတုဗ္ဗိဓော။ တေသု "တတ္ထ ကတမော ဒေသနာဟာရော"တိ အာရဘိတ္တာ ယာဝ "အယံ ပဟာနေန သမာရောပနာ"တိ အယံ ဟာရဝိဘင်္ဂဝါရော။ တတ္ထ "ကတမော ဒေသနာဟာရသမ္ပာတော"တိ အာရဘိတ္တာ ယာဝ "အနုပါဒိသေသာ စ နိဗ္ဗာနဓာတု"တိ အယံ ဟာရသမ္ပာတဝါရော။ ဣတ္ထာဟ—ဟာရဝိဘင်္ဂဟာရသမ္ပာတဝါရာနံ ကိံ နာနာကရဏန္တိ? ဝုစ္စတေ—ယတ္ထ အနေကေဟိပိ ဥဒါဟရဏသုတ္တေဟိ ဧကော ဟာရော နိဒ္ဒိသီယတိ၊ အယံ ဟာရဝိဘင်္ဂဝါရော။ ယတ္ထ ပန ဧကေဿိံ သုတ္တေ အနေကေ ဟာရာ သမ္ပတန္တိ၊ အယံ ဟာရသမ္ပာတဝါရော။ ဝုတ္တဉ္ဉေတံ **ပေဋကေ**—

> "ယတ္ထ စ သဗ္ဗေ ဟာရာ၊ သမ္ပတမာနာ နယန္တိ သုတ္တတ္ထံ။
> ဗျဉ္ဇနဝိမိပုထုတ္တာ၊ သာ ဘူမိ ဟာရသမ္ပာတော"တိ။

နယသမုဋ္ဌာန,သာသနပဋ္ဌာနဝါရဝိဘာဂေါ ပါကဋော ဧဝ။ သာသနပဋ္ဌာနဝါရော ပန သင်္ဂဟဝါရေ ဝိယ ဥဒ္ဒေသနိဒ္ဒေသဝါရေသုပိ န သရူပတော ဥဒ္ဓဋော တိ။ ဣတ္ထာဟ—"ဣဒံ နေတ္တိပုကရဏံ မဟာသာဝကဘာသိတံ၊ ဘဂဝတာ အနုမောဒိတ"န္တိ စ ကထမေတံ ဝိညာယတီတိ? ပါဠိတော ဧဝ။ န ဟိ ပါဠိတော အညံ ပမာဏတရံ အတ္ထိ။ ယာ ဟိ စတူဟိ မဟာပဒေသေဟိ အဝိရုဒ္ဓါ ပါဠိ၊ သာ ပမာဏံ။ တထာ ဟိ အဂရဟိတာယ အာစရိယပရမ္ပရာယ ပေဋကောပဒေသော ဝိယ ဣဒံ နေတ္တိပုကရဏံ အာဘတံ။ ယဒိ ဧဝံ ကသ္မာဿ နိဒါနံ န ဝုတ္တံ။ သာဝကဘာသိတာနမ္ပိ ဟိ **သုဘသုတ္တာ**[1]**အနင်္ဂဏသုတ္တာ**[2]-

---

၁-ဒီ ၁-၁၈၈-ဝိဇ္ဇာဒီသု။ ၂-မ ၁-၂၉-ဝိဇ္ဇာဒီသု။

ကစ္စာယနသံယုတ္တာဒိနံ နိဒါနံ ဘာသိတန္တိ? နယိဒံ ကေန္တိက်။ သာဝကဘာသိတာနံ ဗုဒ္ဓဘာသိတာနမ္ပိ ဟိ ကေစ္စာနံ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂနိဒ္ဒေသာဒိနံ ဓမ္မပဒဗုဒ္ဓဝံသာဒိနဉ္စ နိဒါနံ န ဘာသိတံ၊ နာ စ တာဝတာ တာနိ အပ္ပမာဏံ၊ ဧဝမိဓာပိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

နိဒါနဉ္စ နာမ သုတ္တာဝိနယာနံ ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိကဉ်ပါလိတ္ထေရာဒီဟိ မဟာသာဝကေဟေဝ ဘာသိတံ၊ ဇာဒဉ္စ မဟာသာဝကဘာသိတံ၊ ထေရံ မုဉ္စိတ္ဝာ အနညဝိသယတ္တာ ဇာမိသာ ဝိစာရဏာယာတိ ကိမေတေန နိဒါနဂဝေသနေန၊ အတ္ထောယေဝေတ္ထ ဂဝေသိတဗ္ဗော၊ ယော ပါဠိယာ အဝိရုဒ္ဓေါတိ။ အထ ဝါ ပါဠိယာ အတ္ထသံဝဏ္ဏနာဘာဝတော နာ ဇာမသာ ပကရဏသာ ဝိသုံ နိဒါနဝစနကိစ္စံ အတ္ထိ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂနိဒ္ဒေသာဒီနံ ဝိယာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ဇာဒါနိ တေသိံ ပကရဏော နာနုပ္ပကာရကောသလ္လတ္ထံ အယံ ဝိဘာဂေါ ဝေဒိတဗ္ဗော—သဗ္ဗမေဝ စေတံ ပကရဏံ သာသနပရိယေဋ္ဌိဘာဝတော ကေဝိဓံ၊ တထာ အရိယမဂ္ဂသမ္ပယုတ္တနတော ဝိမုတ္တိရသတော စ။ ဗျဉ္ဇနတ္ထဝိစာရဘာဝတော ဒုဝိဓံ၊ တထာ သင်္ဂဟဝိဘာဂဘာဝတော ဓမ္မဝိနယတ္ထသံဝဏ္ဏနတော လောကိယလောကုတ္တရတ္ထသင်္ဂဟဏတော ရူပါရူပဓမ္မပရိဂ္ဂါဟကတော လက္ခဏလက္ခိယဘာဝတော ပဝတ္တိနိဝတ္တိဝစနတော သဘာဂဝိသဘာဂနိဒ္ဒေသတော စ။

တိဝိဓံ ပဂ္ဂလတ္တယနိဒ္ဒေသတော တိဝိဓကလျာဏဝိဘာဂတော ပရိညတ္တယကထနတော ပဟာနတ္တယူပဒေသတော သိက္ခတ္တယသင်္ဂဟဏတော တိဝိဓသံကိလေသဝိသောဓနတော မူလဂိတိအနုဂိတိသဂ်ိတိဘေဒတော ပဋိကတ္တယတ္ထသံဝဏ္ဏနတော ဟာရနယပဋ္ဌာနပ္ပဘေဒတော စ။

စတုဗ္ဗိဓံ စတုပ္ပဋိသမ္ဘိဒါဝိသယတော စတုနယဒေသနတော ဓမ္မတ္ထဒေသနာပဋိဝေဓမ္ဘိရဘာဝတော စ။ ပဉ္စဝိဓံ အာဘိညျဒိဓမ္မဝိဘာဂတော ပဉ္စက္ခန္ဓနိဒ္ဒေသတော ပဉ္စဂတိပရိဏ္ဍေဒတော ပဉ္စနိကာယတ္ထဝိဝရဏတော စ။ ဆဗ္ဗိဓံ ဆဠာရမ္မဏဝိဘာဂတော ဆအဘိညတ္တိကဗာဟိရာယတနဝိဘာဂတော စ။သတ္တဝိဓံ သတ္တဝိညာဏဋ္ဌိတိပရိဏ္ဍေဒတော။ နဝဝိဓံ သုတ္တာဒိနဝင်္ဂနိဒ္ဒေသတော။ ဒသဝိဓံ သုတ္တာဓိဋ္ဌာနဝိဘာဂတော။ သောဠသဝိဓံ အဋ္ဌဝိသတိဝိဓ္ဓေ သာသနပဋ္ဌာနပ္ပဘေဒတော။ စတုရာသီတိသဟဿဝိဓံ စတုရာသီတိသဟဿဓမ္မက္ခန္ဓဝိစာရဘာဝတောတိအာဒိနာ နယေန ပကရဏဝိဘာဂေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။

တတ္ထ **သာသနပရိယေဋ္ဌိဘာဝတော**တိ သကလံ နေတ္တိပ္ပကရဏံ သိက္ခတ္တယသင်္ဂဟဿ နဝင်္ဂဿ သတ္ထုသာသနဿ အတ္ထသံဝဏ္ဏနာဘာဝတော။

အရိယမဂ္ဂသမ္မာဒိဋ္ဌိတောဘိ ဒဿနဘူမိဘာဝနာဘူမိသမ္မာဒိဋ္ဌိတော။ **ဝိမုတ္တိ-ရသတော**တိ သာသနသ အမတပရိယောသာနတ္တာ ဝုတ္တံ။ **ဗျဉ္ဇနဆ္ဆဝိစာရ-ဘာဝတော**တိ ဟာရဗျဉ္ဇနပဒကမ္မနယာနံ ဗျဉ္ဇနဝိစာရတ္တာ အတ္ထပဒအတ္ထ-နယာနံ အတ္ထဝိစာရတ္တာ ဝုတ္တံ။ **သင်္ဂဟဝိဘာဂဘာဝေါ** ပရတော အာဝိဘဝိသတိ။**ဓမ္မဝိနယဘဏ္ဍသံဝဏ္ဏနတော**တိ သကလသာပိ ပရိယတ္တိသာသနသ ဓမ္မဝိနယဘာဝတော ဝုတ္တံ။ **လက္ခဏလက္ခိယဘာဝတော**တိ နေတ္တိဝစနသ လက္ခဏတ္တာ ဥဒါဟရဏသုတ္တာနဉ္စ လက္ခိယတ္တာ ဝုတ္တံ။ **သဘာဂဝိသဘာဂ-နိဒ္ဒေသတော**တိ သမာနဇာတိယာ ဓမ္မာ သဘာဂါ၊ ပဋိပက္ခာ ဝိသဘာဂါ၊ တံဝိစာရဘာဝတောတိ အတ္ထော။**သာဓာရဏာသာဓာရဏဓမ္မဝိဘာဂတော**တိ ပဟာနေကဋ္ဌသဟဇေကဋ္ဌတာဒိသာမညေန ယေ ဓမ္မာ ယေသံ ဓမ္မာနံ နာမ-ဝတ္ထာဒိနာ သာဓာရဏာ တဗ္ဘိဓုရတာယ အသာဓာရဏာ စ၊ တံဝိဘာဂတော ဒုဝိဓန္တိ အတ္ထော။

ပုဂ္ဂလတ္တယနိဒ္ဒေသတောတိ ဥဿဋ္ဌိတညုအာဒိပုဂ္ဂလတ္တယနိဒ္ဒေသတော။ **တိဝိဓကလျာဏဝိဘာဂတော**တိ အာဒိကလျာဏာဒိဝိဘာဂတော။ **မူလဂိတိ-အနုဂိတိသဂိတိဘေဒတော**တိ ပဌမံ ဝစနံ မူလဂိတိ၊ ဝုတ္တသေဝ အတ္ထသ သင်္ဂဟဂါထာ အနုဂိတိ၊ တံတံသုတ္တာတ္ထယောဇနဝသေန ဝိပ္ပကိဏ္ဏသ ပကရဏသ သင်္ဂါယနံ သဂီတိ၊ သာ ထေရသ ပရတော ပဝတ္တိတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ တောသံ တိသန္နံ ဘေဒတော တိဝိဓန္တိ အတ္ထော။ **ပဉ္စက္ခန္ဓ-နိဒ္ဒေသတော**တိ ရူပါဒိပဉ္စက္ခန္ဓသီလာဒိပဉ္စဓမ္မက္ခန္ဓနိဒ္ဒေသတော ပဉ္စဝိဓန္တိ အတ္ထော။ **သုတ္တာဓိဋ္ဌာနဝိဘာဂတော**တိ လောဘဒေါသမောဟာနံ အလော-ဘာဒေါသာမောဟာနံ ကာယဝစီမနောကမ္မာနံ သဒ္ဓါဒိပဉ္စိန္ဒြိယာနဉ္စ ဝသေန စုဒ္ဒသဝိဓသ သုတ္တာဓိဋ္ဌာနသ ဝိဘာဂဝစနတော စုဒ္ဒသဝိဓန္တိ အတ္ထော။ သေသံ သုဝိညေယျန္တိ န ပပဉ္စိတံ။

၁-သင်္ဂဟဝါရဝဏ္ဏနာ

ဧဝံ အနေကဘေဒဝိဘတ္တေ နေတ္တိပ္ပကရဏေ ယဒိဒံ ဝုတ္တံ "သင်္ဂဟဝိဘာဂ-ဝါရဝသေန ဒုဝိဓ"န္တိ၊ တတ္ထ သင်္ဂဟဝါရော အာဒိ။ တသ္မာပိ "**ယံ လောကော ပူဇယတေ**"တိ အယံ ဂါထာ အာဒိ။ တတ္ထ **ယ**န္တိ အနိယမတော ဥပယောဂ-နိဒ္ဒေသော၊ တသ္မ "တသ္မာ"တိ ဣမိနာ နိယမနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **လောကော**တိ ကတ္တုနိဒ္ဒေသော။ **ပူဇယတေ**တိ ကိရိယာနိဒ္ဒေသော။ **သလောကပါလော**တိ ကတ္တုဝိသေသနံ။ **သဒါ**တိ ကာလနိဒ္ဒေသော။ **နမဿတိ စာ**တိ ဥပစယေန

ကိရိယာနိဒ္ဒေသော။ **တဿာ**တိ သာမိနိဒ္ဒေသော။ **ဇော**န္တိ ပစ္စတ္တနိဒ္ဒေသော။ **သာသနဝရ**န္တိ ပစ္စတ္တနိဒ္ဒေသေန နိဒ္ဒိဋ္ဌမမ္မနိဒ္ဒေသံ။ **ဝိဂူဟီ**တိ ကရဏဝစနေန ကတ္တုနိဒ္ဒေသော။ **ဥ္ဇုယျန္တိ** ကမ္မဝါစကကိရိယာနိဒ္ဒေသော။ **နရဝရဿာ**တိ "တဿာ"တိ နိယမေတ္ဝာ ဒဿိတဿ သရူပတော ဒဿနံ။

တတ္ထ လောကိယန္တိ ထြေ ပုညာပုညာနိ တဗ္ဗိပါကော စာတိ **လောကော၊** ပဇာ၊ သတ္တနိကာယောတိ အတ္ထော။ လောက-သဒ္ဒေါ ဟိ ဇာတိသဒ္ဒတာယ သာမညဝသေန နိရဝသေသတော သတ္တေ သင်္ကာတိ။ ကိဉ္စာပိ ဟိ လောက-သဒ္ဒေါ သင်္ခါရဘာဇနေသုပိ ဒိဋ္ဌပ္ပယောဂေါ၊ ပုဇနကိရိယာယောဂျဘူတတာ-ဝသေန ပန သတ္တလောကဝစနော ဧဝ ဇ္ဈ၀ ဂဟိတောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ **ပူဇယတေ**တိ မာနယတိ၊ အပစာယတီတိ အတ္ထော။

လောကံ ပါလေန္တိတိ လောကပါလာ၊ စတ္တာရော မဟာရာဇာနော။ လောကိယာ ပန ဇ္ဈန္ဒယမဝရုဏကုဝေရာ လောကပါလာတိ ဝဒန္တိ။ သဟ လောကပါလေဟိတိ **သလောကပါလော၊** "လောကော"တိ ဇ္ဈမိနာ တုလျာ-မိကရဏံ။ အထ ဝါ ဇ္ဈသရိယာမိပစ္စေန တံတံသတ္တလောကဿ ပါလနတော ရက္ခဏတော ခတ္တိယစတုမဟာရာဇသင်္ကသုယာမသန္နါသိတသုနိမ္မိတပရနိမ္မိတ-ဝသဝတ္တိမဟာဗြဟ္မာဒယော လောကပါလာ။ တေဟိ သဟ တံတံသတ္တနိကာ-ယော သလောကပါလော လောကောတိ ဝုတ္တော။ အထ ဝါ "ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ သုက္ကာ ဓမ္မာ လောကံ ပါလေန္တိ"တိ[1] ဝစနတော ဟိရောတ္တပ္ပဓမ္မာ လောကပါလာ။ တေဟိ သမန္နာဂတော လောကော **သလောကပါလော။** ဟိရောတ္တပ္ပသမ္ပန္နာ ဟိ ပါပဂရဟိနော သပ္ပုရိသာ ဓမ္မဆန္ဒဝန္တတာယ[2] ဘဂဝတိ ပူဇာနမင်္ကာရပရာ ဟောန္တိတိ။

သဒ္ဒါတိ သဗ္ဗကာလံ ရတ္တိဥ္ဇော ဒိဝါ စ၊ **သဒ္ဒါ**တိ ဝါ ဘဂဝတော ဓရမာန-ကာလေ တတော ပရဉ္စ။ အထ ဝါ **သဒ္ဒါ**တိ အဘိနိဟာရတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ သာသနန္တရဓာနာ၊ တတော ပရမ္ပိ ဝါ။ မဟာဘိနိဟာရတော ပဋ္ဌာယ ဟိ မဟာဗောဓိသတ္တာ ဗောဓိယာ နိယတတာယ ဗုဒ္ဓကိရဉ္စတော သဒေဝ-ကဿ လောကဿ ပူဇနိယာ ဓေ၀ ဝန္ဒနိယာ စ ဟောန္တိ။ ယထာဟ ဘဂဝါ သုမေဓဘူတော—

"ဒိပင်္ကရော လောကဝိဒူ၊ အာဟုတီနံ ပဋိဂ္ဂဟော။
မမ ကမ္မံ ပကိတ္တေတွာ၊ ဒက္ခိဏံ ပါဒမုဒ္ဓရိ။

၁-အံ ၁-၅၃၊ ခု ၁-၂၁၉-ဝိဇ္ဇေသု။ ၂-သပ္ပုရိသာ ဗောဓိသတ္တာ ဓမ္မဆန္ဒဝန္တတာယ (သီ)

ယေ တတ္ထာသုံ ဇိနပုတ္တာ၊ ပဒက္ခိဏမကံသု မံ[၁]။
ဒေဝါ မနုဿာ အသုရာ စ[၂]၊ အဘိဝါဒေတ္ဝာန ပဏ္ဍမု"န္တိ[၃]။

နမဿတိ စာတိ ကေစိ ကေသဉ္စိ ပူဇာသက္ကာရာဒိနိ ကရောန္တာဝိ တေသံ အပါကဋဒုဂ္ဂတာယ နမက္ကာရံ န ကရောန္တိ၊ န ဧဝံ ဘဂဝတော၊ ယထာ-ဘူတအတ္ထာဂုတကိတ္တိသဒ္ဒတာယ ပန ဘဂဝန္တံ သဒေဝကော လောကော ပူဇယတိ စေဝ နမဿတိ စာတိ အတ္ထော။ "သဒါ နရမနုဿော"တိ ကေစိ ပဌန္တိ၊ တံ န သုန္ဒရံ။ **တဿာ**တိ ယံ သဒေဝကော လောကော ပူဇယတိ စေဝ နမဿတိ စ၊ တဿ။ **ဧတ**န္တိ ဣဒါနိ ဝတ္တဗ္ဗံ ဗုဒ္ဓိယံ ဝိပရိဝတ္တမာနံ သာမညေန ဒဿေတိ။ **သာသနဝရ**န္တိ တံ သရူပတော ဒဿေတိ။ တတ္ထ ဒိဋ္ဌမင်္ဂိကသမ္ပရာယိကပရ-မတ္ထေဟိ ယထာရဟံ သတ္တေ သာသတိ ဝိနေတိ ဧတေနာတိ သာသနံ၊ တဒေဝ ကေန္တနိယျာနဋ္ဌေန အနည်သ်ာဓေရဏ္ဍဏတာယ စ ဥတ္တမဋ္ဌေန တံတံဒေဝိ-ပတ္ထိတသမိဒ္ဓိဟေတုတာယ ပဏ္ဍိတေဟိ ဝရိတဗ္ဗတော ဝါ ဝရံ၊ သာသနမေဝ ဝရန္တိ **သာသနဝရံ။ ဝိဒူဟိ**တိ ယထာသဘာဝတော ကမ္မကမ္မဖလာနိ ကုသလာဒိ-ဘေဒေ စ ဓမ္မေ ဝိဒန္တီတိ ဝိဒူ၊ ပဏ္ဍိတမနုဿာ၊ တေဟိ။ ဉာတဗ္ဗံ, ဉာဏမရဟတီတိ ဝါ **ဉေယျံ။ နရဝရဿာ**တိ ပုရိသဝရဿ၊ အဂ္ဂပုဂ္ဂလဿာတိ အတ္ထော။

ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ယော အနည်သာဓေရဏာမဟာကရုဏာသမ္ပဉ္ဇုတ-ဉာဏာဒိဂုဏဝိသေသယောဂေန သဒေဝကေန လောကေန ပူဇနီယော နမဿနီယော စ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ တဿ လောကေ ဥတ္တမ-ပုဂ္ဂလဿ တေံ ဣဒါနိ အမှေဟိ ဝိဘဇိတဗ္ဗဟာရနယပဋ္ဌာနဝိစာရဏဝိသယ-ဘူတံ သာသနံ အာဒိကလျာဏတာဒိဂုဏသမ္ပတ္တိယာ ဝရံ အဂ္ဂံ ဥတ္တမံ နိပုဏ-ဉာဏဂေါစရတာယ ပဏ္ဍိတဝေဒနိယမေဝါတိ။ ဘဂဝတော ဟိ ဝစနံ ကေ-ဂါထာမတ္တမ္ပိ သစ္ဆပဋိစ္ဆသမုပ္ပါဒခန္ဓာယတနဓာတိန္ဒြိယသတိပဋ္ဌာနာဒိသဘာဝ-ဓမ္မနိဒ္ဓါရဏာကာရမတာယ သောဋ္ဌသဟာရပဉ္ဇနယသောဋ္ဌသအင်္ဂဝိသတိဝိဓပဋ္ဌာန-ဝိစာရယောဂျဘာဝေန စ ပရမဂမ္ဘီရံ အတ္ထတော အဂါဓပါရံ သဏှသုခုမ-ဉာဏဝိသယမေဝါတိ။ တေနေဝါဟ "ပညဝန္တာသာယံ ဓမ္မော၊ နာယံ ဓမ္မော ဒုပ္ပညဿာ"တိ[၄]။ အထ ဝါ ဘဂဝတော သာသနံ ပရိညာဂ္ဂမေန လက္ခဏာ-ဝဗောဓပဋိပတ္တိယာ သုညတမုခါဒိဟိ ဩဂါဟိတဗ္ဗတ္တာ အဝိညာနံ သုပိနန္တေနပိ နာ-ဝိသယော ဟောတီတိ အာဟ **"ဝိဒူဟိ ဉေယျ"**န္တိ။ တထာ စ ဝုတ္တံ "တေ ဝိညူ ပုရိသော"တိအာဒိ။

၁-သဗ္ဗေ ပဒက္ခိဏမကံသု (သီ၊ က)
၂-ခ ၄-၃၁၂-ပိဋ္ဌေ။
၃-နရာ နာဂါ စ ဂန္ဓဗ္ဗာ (သီ)
၄-ဒိ ၃-၂၅၀၊ အံ ၃-၆၅-ပိဋ္ဌေသု။

အပရေ ပန "တံ တသ္သ သာသနဝရ"န္တိ ပဌန္တိ၊ တေသံ မတေန ယံ-သဒ္ဒေါ သာသန-သဒ္ဒေန သမာနာဓိကရဏောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဇုဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ ယံ သာသနဝရံ သလောကပါလော လောကော ပူဇယတိ နမသ္သတိ စ၊ တံ သာသနဝရံ ဝိဒူဟိ ဉာတဗ္ဗန္တိ။ ဇုမသ္မိဉ္စ နယေ လောကပါလ-သဒ္ဒေန ဘဂဝါဝိ ဝုစ္စတိ။ ဘဂဝါ ဟိ လောကဂ္ဂတာယကတ္တာ[၁] နိပ္ပရိယာယေန လောက-ပါလော၊ တသ္မာ "တသာ"တိ လောကပါလသ သတ္ထုနောတိ အတ္ထော။ သလောကပါလောတိ စေတ္ထ လောကပါလ-သဒ္ဒေါ ဂဏီဘူတောပိ သတ္ထု-ဝိသယတ္တာ သာသန-သဒ္ဒါပေက္ခတာယ သာမိဘာဝေန သမ္ဗန္ဓိဝိသေသဘူတော ပဓာနဘူတော[၂] ဝိယ ပဋိနိဒ္ဒေသံ အရဟတီတိ။

ကထံ ပန သယံ ဓမ္မသာမိ ဘဂဝါ ဓမ္မံ ပူဇယတီတိ? နာယံ ဝိရောဓော။ ဓမ္မဂရုနော ဟိ ဗုဒ္ဓါ ဘဂဝန္တော၊ တေ သဗ္ဗကာလံ ဓမ္မံ အပစာယမာနာဝ ဝိဟရန္တီတိ။ ဝုတ္တဉ္ဧတံ "ယန္နူနာဟံ ယွာယံ ဓမ္မော မယာ အဘိသမ္မုဒ္ဓေါ၊ တမေဝ ဓမ္မံ သက္ကတ္ဝာ ဂရုံ ကတ္ဝာ ဥပနိဿာယ ဝိဟရေယ္ယ"န္တိ[၃]။

အပိ စ ဘဂဝတော ဓမ္မပူဇနာ သတ္တသတ္တာဟပဋိပတ္တိအာဒိဟိ ဒီပေတဗ္ဗာ။ ဓမ္မသာမိတိ စ ဓမ္မေန သဒေဝကသ္သ လောကသ္သ သာမိတိ အတ္ထော၊ န ဓမ္မသ္သ သာမိတိ။ ဧဝမ္ပိ နမသ္သတိတိ ဝစနံ နယုဇ္ဇတိ။ နဟိ ဘဂဝါ ကဿဉ္စိ နမဿတိတိ၊ ဧသောပိ နိဒ္ဒေါသော[၄]။ နဟိ နမသ္သတိတိ ပဒသ္သ နမက္ကာရံ ကရောတီတိ အယမေဝ အတ္ထော၊ အထ ခေါ ဂရုကရဏေန တန္နိဒ္ဒေသော တပ္ပေါဏော တပ္ပဋ္ဌာရောတိ အယမ္ပိ အတ္ထော လဗ္ဘတိ။ ဘဂဝါ စ ဓမ္မဂရုတာယ သဗ္ဗကာလံ ဓမ္မနိန္နပေါဏပဋ္ဌာရဘာဝေန ဝိဟရတီတိ။ အယဉ္စ အတ္ထော "ယေန သုဒံ သ္ဝာဟံ နိစ္စကပ္ပံ ဝိဟရာမီ"တိဿ ဧဝမာဒိဟိ သုတ္တပဒေဟိ ဒီပေတဗ္ဗော။ "ဝိဒူဟိ နေယ္ယ"န္တိပိ ပါဌော၊ တသ္သ ပက္ခိတေဟိ သပရသန္တာနေသု နေတဗ္ဗံ ပါပေတဗ္ဗန္တိ အတ္ထော။ တတ္ထ အတ္တာသန္တာနေ ပါပနံ ဗုဇ္ဈနံ၊ ပရသန္တာနေ ဗောဓနန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ဧဝံ ဘဂဝတော သဒေဝကသ္သ ဧလောကသ္သ ပူဇနီယဝန္ဒနီယဘာဝေါ အဂ္ဂပုဂ္ဂလဘာဝေါ စ ဝုစ္စမာနော ဂဏဝိသိဋ္ဌတံ ဒီပေတိ၊ သာ စ ဂဏဝိသိ-ဋ္ဌတာ မဟာဗောဓိယာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အာသဝက္ခယဉာဏပဒဋ္ဌာနဠှိ သဗ္ဗညု-တညာဏံ သဗ္ဗညုတညာဏပဒဋ္ဌာနန္တု အာသဝက္ခယဉာဏံ "မဟာဗောဓိ"တိ ဝုစ္စတိ။ သာ အဓိပရိတဓမ္မဒေသနတော တထာဂတေ သုပ္ပတိဋ္ဌိတာတိ

၁-လောကဂ္ဂနာယကတ္တာ (က) ၂-ပဋ္ဌာနဘူတော (က) ၃-သံ ၁-၁၄၁၊ အံ ၁-၃၂၉-ဝိဇ္ဇေသု။
၄-န ဒေါသော (သီ) ၅-မ ၁-၃၁၆-ဝိဇ္ဇေ။

ဝိညာယတိ။ နု ဟိ သဝါသနနိရဝသေသကိလေသပ္ပဟာနံ အနာဝရဏဉာဏဿ ဝိနာ တာဒိသိ ဓမ္မဒေသနာ သမ္ဘဝတိ။ ဣစ္ဆသေ စတုဝေသာရဇ္ဇယောဂေါ။ တေန ဒသဗလဆအသာဓာရဏဉာဏအဒ္ဓာရသာဝေဏိကဗုဒ္ဓဓမ္မာဒိသဂ်လသမ္ပတ္တိဉာဏပါရိပူရိ ပကာသိတာ ဟောတိ။ တောဒိသိ စ ဂုဏဝိဘူတိ မဟာကရုဏာပုဗ္ဗင်္ဂမံ အဘိနီဟာရသမ္ပတ္တိံ ပုရသဿ ကတ္ဝာ သမ္မာဒိတံ သမတ္တိံသပါရမိသင်္ခါတံ ပုညဉာဏသမ္ဘာရမန္တရေန နု ဥပလဗ္ဘတိတိ ဟေတုသမ္ဘဝါပိ အတ္ထတော ဝိဘာဝိတာ ဟောတိတိ ဧဝံ ဘဂဝတော တီသုပိ အဝတ္ထာသု သမ္ဘသတ္ထာနုံ ကေန္တဟိတပ္ပဋိလာဘဟေတုဘူတာ အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနကလ္လာဏာ နိရဝသေသာ ဗုဒ္ဓဂုဏာ ဋ္ဌမာယ ဂါထာယ ပကာသိတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဒုတိယနယေ ပန ယသ္မာ သိက္ခတ္တယသင်္ဂဟံ သဖလံ အရိယမဂ္ဂသာသနံ တသ အာရမ္ဘဏဘူတဿ အမတဓာတုံ တဒဓိဂမူပါယဿ ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပတ္တိသာသနံ တဒတ္ထပရိဒီပနဿ ပရိယတ္တိသာသနံ ယထာရဟံ သစ္ဆာဘိသမယဝသေန အဘိသမေန္တော သွာက္ခာတတာဒိဂုဏဝိသေသယုတ္တတံ မနသိကရောန္တော သက္ကစ္စံ သဝနဓာရဏပရိပုစ္ဆာဒီဟိ ပရိစယံ ကရောန္တော စ သဒေဝကော လောကော ပူဇယတိ နာမ။ လောကနာထော စ သမ္မာသမ္ဗောဓိပ္ပတ္တိယာ ဝေနေယျာနံ သက္ကစ္စံ ဓမ္မဒေသနေန “အရိယံ ဝေါ ဘိက္ခဝေ သမ္မာသမာဓိံ ဒေသေဿာမိ”ာ, “မဂ္ဂါနဉ္စင်္ဂိကော သေဋ္ဌော”၂, “ယာဝတာ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ သင်္ခတာ ဝါ အသင်္ခတာ ဝါ၊ ဝိရာဂေါ တေသံ အဂ္ဂမက္ခာယတိ”၃, “ခယံ ဝိရာဂံ အမတံ ပဏီတံ”၄, “ကောယနော အယံ ဘိက္ခဝေ မဂ္ဂေါ သတ္တာနံ ဝိသုဒ္ဓိယာ”၅, “ဓမ္မံ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ဒေသေဿာမိ အာဒိကလ္လာဏ”န္တိ၆အာဒီဟိ ဝစနေဟိ ထောမနေန စ ပူဇယတိ နာမ။ တသ္မာ သာသနဝရဿ ပူဇနီယဘာဝေါ ဇ္ဈမဝုစ္စမာနော အနဝသေသတော ဓမ္မဂုဏော ဒီပေတိတိ ယေ အရိယဘာဝါဒယော နိယျာနာဒယော ခယဝိရာဂါဒယော မဒနိမ္မဒနာဒယော အသင်္ခတာဒယော သွာက္ခာတတာဒယော အာဒိကလ္လာဏတာဒယော စ အနေကေဟိ သုတ္တပဒေဟိ ပဝေဒိတာ အနေကေ ဓမ္မဂုဏာ၊ တေ နိရဝသေသတော ဇ္ဈမာယ ဂါထာယ ပကာသိတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၁-မ ဒု-၁၁၆၊သံ ဒု-၁၇၊ခု ၁၀-၂၀၀-ပိဋ္ဌာဒီသု။
၂-ခု ၁-၂၅၄၊ အံ ၁-၃၄၃-ပိဋ္ဌာဒီသု။
၃-ဒီ ၂-၂၃၁၊မ ၁-၇၀၊ သံ ဒု-၁၂၃-ပိဋ္ဌေသု။
၄-ခု ၁-၅၂၊အဘိ ၎-၄၃၃၊ ခု ၁၀-၁၆၂-၂၀၆-ပိဋ္ဌေသု။
၅-ခု ၁-၅၁-၃၁၂-ပိဋ္ဌေသု။
၆-မ ဒု-၃၂၇၊ခု ၁၀-၅-ပိဋ္ဌာဒီသု။

ယသ္မာ ပန အရိယသစ္စပ္ပဋိဝေဓေန သမုဿိဋိတသမ္မောဟာယေဝ ပရမတ္ထ-
တော ပဏ္ဍိတာ ဗာလျာဒိသမတိက္ကမနတော၊ တသ္မာ ဘာဝိတလောကုတ္တရမဂ္ဂါ
သန္ဆိကတသာမညဖလာ စ အရိယပုဂ္ဂလာ ဝိသေသတော ဝိဒူတိ ဝုစ္စန္တိ။ တေ ဟိ
ယထာဝုတ္တသာသနဝံသံ အဝိပရိတတော ဉတ္တံ နေတုဉ္စ သပရသန္တာနေ
သက္ကုဏန္တိ အဋ္ဌအရိယပုဂ္ဂလသမ္ဘဟသ္သ ပရမတ္ထသံဃသ္သာဝိ ဇ္ဈဓ ဂဟိတတ္တာ
ယေ သုပ္ပဋိပန္နတာဒယော အနေကေဟိ သုတ္တပဒေဟိ သံဝဏ္ဏိတာ အရိယသံဃ-
ဂုဏာ၊ တေပိ နိရဝသေသတော ဇ္ဈဓ ပကာသိတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ဧဝံ ပဌမဂါထာယ သာတိသယံ ရတနတ္တယဂုဏပရိဒီပနံ ကတ္ဝာ ဒုဒါနိ—

“သမ္ဗုဓါဓိသ အကရဏံ၊ ကုသလသ ဥပသမ္ပဒါ။
သစိတ္တပရိယောဒပနံ၊ ဧတံ ဗုဒ္ဓါန သာသန”န္တိ ာ—

ဝစနတော သခ်ေပတော သိက္ခတ္တယသင်္ဂဟံ သာသနံ၊ တံ ပန သိက္ခတ္တယံ
ဉဏဝိသေသဝိသယဘာဝဘေဒတော အဝတ္ထာဘေဒတော စ တိဝိဓံ ဟောတိ။
ကထံ? သုတမယဉဏဂေါစရော စ ယော “ပရိယတ္တိသဒ္ဓမ္မော”တိ ဝုစ္စတိ။
စိန္တာမယဉဏဂေါစရော စ ယော အာကာရပရိဝိတက္ကဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္တိဟိ
ဂဟေတဗ္ဗာကာရော ဝိမုတ္တာယတနဝိသေသော “ပဋိပတ္တိသဒ္ဓမ္မော”တိ ဝုစ္စတိ။
ဝိပဿနာဉဏာဒိသဟဂတော ဘာဝနာမယဉဏဂေါစရော စ ယော
“ပဋိဝေဓသဒ္ဓမ္မော”တိ ဝုစ္စတိ။ ဧဝံ တိဝိဓမ္ပိ သာသနံ သာသနဝရန္တိ ပဒေန
သင်္ခိတ္တာ တတ္ထ ယံ ပဌမံ၊ တံ ဇုတရေသံ အဓိဂမူပါယောတိ သမ္ဗသာသန-
မူလဘူတံ အတ္တနော ပကရဏသ္သ စ ဝိသယဘူတံ ပရိယတ္တိသာသနမေဝ တာဝ
သခ်ေပတော ဝိဘဇန္တော **“ဒွါဒသ ပဒါနိ”**တိ ဂါထမာဟ။

တတ္ထ **ဒွါဒသာ**တိ ဂဏနပရိစ္ဆေဒေါ။ **ပဒါနိ**တိ ပရိစ္ဆိန္နဝမ္ဘနိဒဿနံ။
တေသု ဗျဉ္ဇနပဒါနိ ပဇ္ဇတိ အတ္ထော ဧတေဟီတိ ပဒါနိ။ အတ္ထပဒါနိ ပန ပဇ္ဇန္တိ
ဉာယန္တိ ပဒါနိ။ ဉာဝယမ္ပိ ဝါ ဉာဝယထာ ယောဇေတဗ္ဗံ ဗျဉ္ဇနပဒါနမ္ပိ
အဝိပရိတံ ပဋိပဇ္ဇတဗ္ဗတ္တာ၊ အတ္ထပဒါနံ ဥတ္တရိဝိသေသာဓိဂမသ္သ ကာရဏ-
ဘာဝတော၊ တာနိ ပဒါနိ ပရတော ပါဋိယညေဝ အာဝိ ဘဝိသန္တိတိ တတ္ထေဝ
ဝတ္ထုယိသ္သာမ။ အတ္ထသ္သုစနာဒိအတ္ထတော **သုတ္တံ**။ ဝုတ္တဉ္ဧတံ သင်္ဂဟေသု—

“အတ္ထာနံ သုစနတော၊ သုဝုတ္တတော သဝနတောထ သုဒနတော။
သုတ္တာဂဏာ သုတ္တသဘာ·ဂတော စ ‘သုတ္တ’န္တိ အက္ခာတ”န္တိ ၎။

၁-ဒီ ၂-၎၂-ခု ၁-၎၁၊ ခုဝ-၃၇-၆ဂ-၁၎ဂ-၁၆၁-ပိဋ္ဌာဒီသု။
၂-ဧတံ တိဝိဓမ္ပိ (သီ) ၃-သုတ္တံ သုတ္တန္တိ (သီ) ၎-ဝိ-ဋ္ဌ ၁-၁၅၊ဒီ-ဋ္ဌ ၁-၁ဂ၊ အဘိ-ဋ္ဌ ၁-၂၀-ပိဋ္ဌေသု။

တဒေတံ တတ္ထ သုတ္တပိဋကဝသေန အာဂတံ၊ ဣဓ ပန ပိဋကတ္တယဝသေန ယောဇေတမ္ဗံ။ "ဒ္ဝါဒသ ပဒါနိ သုတ္တ"န္တိ ဝုတ္တံ၊ ယံ ပရိယတ္တိသာသနန္တိ အတ္ထော။ **တံ သမ္ဗန္တိ** တံ "သုတ္တ"န္တိ ဝုတ္တံ သကလံ ပုဒ္ဓဝစနံ။ **ဗျဉ္ဇနဉ္စ အတ္ထော စာ**တိ ဗျဉ္ဇနဉ္စေဝ တဒတ္ထော စ။ ယတော "ဒ္ဝါဒသ ပဒါနိ သုတ္တ"န္တိ ဝုတ္တံ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—အတ္ထသူစနာဒိတော သုတ္တံ ပရိယတ္တိဓမ္မော၊ တဉ္စ သမ္ဗံ အတ္ထတော ဒ္ဝါဒသ ပဒါနိ ဆ ဗျဉ္ဇနပဒါနိ စေဝ ဆ အတ္ထပဒါနိ စာတိ။ အထ ဝါ ယဒေတံ "သာသနဝရ"န္တိ ဝုတ္တံ၊ တံ သမ္ဗံ သုတ္တံ၊ ပရိယတ္တိသာသနဿ အဓိပ္ပေတတ္တာ။ အတ္ထတော ပန ဒ္ဝါဒသ ပဒါနိ၊ ဗျဉ္ဇနတ္ထပဒသမုဒါယဘာဝတော။ ယထာဟ "ဗျဉ္ဇနဉ္စ အတ္ထော စာ"တိ။ **တံ ဝိညေယျံ ဥဘယ**န္တိ ယသ္မိံ ဗျဉ္ဇနေ အတ္ထေ စ ဝစနဝစနီယဘာဝေန သမ္ဗန္ဓေ သုတ္တဝေါဟာရော၊ တဒုဘယံ သရူပတော ဝိညာတမ္ဗံ တတ္ထ ကတမံ ဗျဉ္ဇနံ ကတမော အတ္ထောတိ။ တေနေဝါဟ "**ကော အတ္ထော ဗျဉ္ဇနံ ကတမ**"န္တိ။

ဧဝံ "သာသနဝရ"န္တိ ဝုတ္တသ္မ သုတ္တသ္မ ပရိယတ္တိဘာဝံ တသ္မ စ အတ္ထ-ဗျဉ္ဇနပဒဘာဝေန ဝေဒိတမ္ဗတံ ဒသ္သေတ္ဝာ ဣဒါနိ တသ္မ ပဝိစယုပါယံ နေတ္တိပ္ပကရဏံ ပဒတ္ထဝိဘာဂေန ဒသ္သေတုံ "**သောဠသဟာရာ**"တိ ဂါထမာဟ။

တတ္ထ သောဠသ ဟာရာ ဇေတိသာတိ **သောဠသဟာရာ**။ **ပဉ္စနယာ အဒ္ဓာ-ရသမူလပဒါ**တိ ဇေဋ္ဌာပိ ဇေသေဝ နယော။ အထ ဝါ သောဠသ ဟာရာ သောဠသဟာရာ။ ဧဝံ ဣတရတ္ထာပိ။ ဟာရနယမူလပဒါနိ ဧဝ ဟိ သခ်ေပတော ဝိတ္ထာရတော စ ဘာသိတာနိ[1] နေတ္တိတိ။ **သာသနဿ ပရိယေဋ္ဌီ**တိ သာသနဿ အတ္ထပရိယေသနာ၊ ပရိယတ္တိသာသနဿ အတ္ထသံဝဏ္ဏနာတိ အတ္ထော၊ သကလ-သေသဝ ဝါ သာသနဿ အတ္ထဝိစာရဏာတိ အတ္ထော။ ပဋိပတ္တိပဋိဝေဓေပိ ဟိ နေတ္တိနယာနုသာရေန အဓိဂန္တုန္တိ။ **မဟာကစ္စာနေနာ**တိ ကစ္စောတိ ပုရာ-တနော ဣသိ၊ တဿ ဝံသာလင်္ကာရဘူတောယံ မဟာထေရော "ကစ္စာနော"တိ ဝုစ္စတိ။ မဟာကစ္စာနောတိ ပန ပူဇာဝစနံ၊ ယထာ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနောတိ၊ "ကစ္စာယနဂေါတ္တနိဒ္ဒေသော"တိပိ ပါဠော။ အယဉ္စ ဂါထာ နေတ္တိံ သင်္ဂါယန္တေဟိ ပကရဏတ္ထသင်္ဂဟနဝသေန ဌပိတာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ ယထာ စာယံ၊ ဧဝံ **ဟာရ-ဝိဘင်္ဂဝါရေ** တံတံဟာရနိဒ္ဒေသနိဂမနေ "တေနာဟ အာယသ္မာ"တိအာဒိ-ဝစနံ၊ ဟာရာဒိသမုဒါယဘူတာယံ နေတ္တိယံ ဗျဉ္ဇနတ္ထသမုဒါယေ စ သုတ္တေ ကိံ ကေန ဝိစိယတီတိ ဝိစာရဏာယံ အာဟ "**ဟာရာ ဗျဉ္ဇနဝိစယော**"တိအာဒိ။

၁-ပကာသိတာနိ (သီ)

တတ္ထ သောဋ္ဌသပိ ဟာရာ မူလပဒနိဒ္ဒါရဏမန္တရေန ဗျဉ္ဇနမုခေနေဝ သုတ္တသဿ သံဝဏ္ဏနာ ဟောန္တိ၊ န နယာ ဝိယ မူလပဒသဒ္ဒါတသဘာဝမေမ္မနိဒ္ဒါရဏမုခေနာတိ တေ "ဗျဉ္ဇနဝိစယော သုတ္တသဿာ"တိ ဝုတ္တာ။ အတ္ထနယာ ပန ယထာဝုတ္တအတ္ထမုခေနေဝ သုတ္တသဿ အတ္ထသမ္ပဋိပတ္တိယာ ဟောန္တိတိ အာဟ **''နယာ တယော စ သုတ္တဿာ''**တိ။ အယဉ္ဟ ဝိစာရဏာ ပရတောပိ အာဂမိဿတိ။ ကေစိ "နယော စာ"တိ ပဌန္တိ၊ တံ နုသုန္ဒရံ။ **ဥဘယံ ပရိဂ္ဂဟီတန္တိ** ဟာရာနယာ စာတိ တေ တံ ဥဘယံ သုတ္တသဿ အတ္ထနိဒ္ဒါရဏဝသေန ပရိသမန္တတော ဂဟိတံ သဗ္ဗထာ သုတ္တေ ယောဇိတံ။ **ဝုစ္စတိ သုတ္တံ** ဝဒတိ သံဝဏ္ဏေတိ။ ကထံ? **ယထာသုတ္တံ** သုတ္တာနုရူပံ၊ ယံ သုတ္တံ ယထာ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗံ၊ တထာ သံဝဏ္ဏေတီတိ အတ္ထော။ ယံ ယံ သုတ္တန္တိ ဝါ **ယထာသုတ္တံ၊** သဗ္ဗံ သုတ္တန္တိ အတ္ထော။ နေတ္တိနယေန ဟိ သံဝဏ္ဏေတုံ အသက္ကုဏေယ္ယံ နာမ သုတ္တံ နတ္ထိတိ။

ဣဒါနိ ယံ ဝုတ္တံ "သာသနဝံသံ ဝိဒူဟိ ဥယျု"န္တိ၊ တတ္ထ နေတ္တိသံဝဏ္ဏနာယ ဝိသယဘူတံ ပရိယတ္တိမမ္မမေဝ ပကာသေန္တော ဒဿေတုံ **"ယာ စေဝါ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

တတ္ထ အတ္ထေသု ကတပရိစ္ဆေဒေါ ဗျဉ္ဇနပ္ပဗန္ဓော ဒေသနာ၊ ယော ပါဠ္ဍောတိ ဝုစ္စတိ။ တဒတ္ထော ဒေသိတံ တာယ ဒေသနာယ ပဗောဓိတတ္တာ။ တဒုဘယဉ္ဇ ဝိမုတ္တာယတနသီသေန ပရိစယံ ကရောန္တော နံ အနုပါဒါပရိနိဗ္ဗာနပရိယောသာနာနံ သမ္ပတ္တိနံ ဟေတုဘာဝတော ဇကန္တေန ဝိညေယ္ယံ၊ တဒုဘယဝိနိမုတ္တသဘာဝါ ဥယျသ အဘာဝတော တဒေဝ ဒွယံ ဝိညေယျန္တိ ဣမမတ္ထံ ဒဿေတိ **ယာ စေဝ။ ပ။ ဝိညေယျန္တိ**။ **တတြာ**တိ တသ္မိံ ဝိဇာနနေ သာဓေတဗ္ဗေ၊ နိပ္ဖါဒေတဗ္ဗေ စေတံ ဘုမ္မံ။ **အယမာနုပုဗ္ဗီ**တိ အယံ ဝက္ခမာနာ အနုပုဗ္ဗီ ဟာရနယာနံ အနုက္ကမော၊ အနုက္ကမေန ဝက္ခမာနာ ဟာရနယာတိ အတ္ထော။ **နဝဝိဓသုတ္တန္တပရိယေဋ္ဌီ**တိ သုတ္တာဒိဝသေန နဝင်္ဂသ သာသနဿ ပရိယေသနာ၊ အတ္ထဝိစာရဏာတိ အတ္ထော။ သာမိအတ္ထေ ဝါ ဧတံ ပဒဿ္တံ နဝဝိဓသုတ္တန္တပရိယေဋ္ဌိယာ အနုပုဗ္ဗီတိ။ အထ ဝါ **အနုပုဗ္ဗီ**တိ ကရဏတ္ထေ ပဒဿ္တံ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ယထာဝုတ္တဝိဇာနနေ သာဓေတဗ္ဗေ ဝက္ခမာနာယ ဟာရနယာနုပုဗ္ဗိယာ အယံ နဝဝိဓသုတ္တန္တသ အတ္ထပရိယေသနာတိ။

ဏ္ဍောဟ—ကထံ ပနေတ္ထ ဂေယျဂါဒိနံ သုတ္တဘာဝေါ၊ သုတ္တဘာဝေ စ တေသံ ကထံ သာသနဿ နဝင်္ဂဘာဝေါ။ ယဉ္ဟ သင်္ဂဟေသု ဝုစ္စတိ "သဂါထကံ သုတ္တံ ဂေယျံ၊ နိဂ္ဂါထကံ သုတ္တံ ဝေယျာကရဏ"န္တိ၊ တထာ စ သတိ သုတ္တင်္ဂမေဝ

နာ သိယာ။ အထာပိ ဝိသုံ သုတ္တာင်္ ° သိယာ၊ မင်္လသုတ္တာဒီနံ ° ၁ သုတ္တာင်္သင်္ဂဟော နာ သိယာ၊ ဂါထာဘာဝတော ဓမ္မပဒါဒီနံ ဝိယ၊ ဂေယျင်္သင်္ဂဟော ဝါ သိယာ၊ သဂါထကတ္တာ သဂါထာဝဂ္ဂသ ဝိယ၊ တထာ ဥဘတောဝိဘင်္ဂါဒိသု သဂါထကပ္ပဒေသာနန္တိ ? ဝုစ္စတေ—

သုတ္တန္တိ သာမညဝိဓိ၊ ဝိသေသဝိဓေယော ပဂေ။
သနိမိတ္တာ နိရုဇ္ဈတ္တာ၊ သဟတာညေန နာညတော။

သဗ္ဗသာပိ ဟိ ဗုဒ္ဓဝစနသ သုတ္တန္တိ အယံ **သာမညဝိဓိ**။ တထာ ဟိ "တ္တေကံ တသ ဘဂဝတော သုတ္တာဂတံ သုတ္တပရိယာပန္နံ၂, သာဝတ္ထိယာ သုတ္တဝိဘင်္, သကဝါဒေ ပဉ္စ သုတ္တသတာနိ"၃တိအာဒိဝစနတော ဝိနယာဘိဓမ္မပရိယတ္တိ-ဝိသေသေပိ သုတ္တဝေါဟာရော ဒိသတိ။ တဒေကဒေသေသု ပန ဂေယျာဒယော **ဝိသေသဝိဓေယော** တေန တေန နိမိတ္တေန ပတိဋ္ဌိတာ။ တထာ ဟိ ဂေယျသ သဂါထကတ္တံ တဒ္ဘာဝနိမိတ္တံ။ လောကေပိ ဟိ သသိလောကံ သဂါထကံ စုဏ္ဏိယဂန္ထံ၄ "ဂေယျ"န္တိ ဝဒန္တိ။ ဂါထာဝိရဟေ ပန သတိ ပုစ္ဆိတ္ဝာ ဝိသဇ္ဇန-ဘာဝေါ ဝေယျာကရဏသ။ ပုစ္ဆာဝိသဇ္ဇနဉ္စိ "ဗျာကရဏ"န္တိ ဝုစ္စတိ။ ဗျာကရဏမေဝ ဝေယျာကရဏန္တိ။ ဧဝံ သန္တေ သဂါထကာဒိနမ္ပိ ပဉ္စာဝိသဇ္ဇန-ဝဒသန ပဝတ္တာနံ ဝေယျာကရဏဘာဝေါ အာပဇ္ဇတီတိ ? နာပဇ္ဇတိ၊ ဂေယျာဒိသညာနံ အနောကာသဘာဝတော "ဂါထာဝိရဟေ သတိ"တိ ဝိသေသိတတ္တာ စ။ တထာ ဟိ ဓမ္မပဒါဒိသု ကေဝလံ ဂါထာဗန္ဓေသု သဂါထ-ကတ္တေပိ သောမနသ္သဉာဏမယိကဂါထာယုတ္တေသု "ဝုတ္တဉ္ဧတ"န္တိအာဒိဝစန-သမ္ဗန္ဓေသု အဇ္ဈာတဓမ္မပဋိသံယုတ္တေသု စ သုတ္တဝိသေသေသု ယထာက္ကမံ ဂါထာ-ဥဒါနဇာတိဝုတ္တကအဇ္ဈာတဓမ္မသညာ ပတိဋ္ဌိတာ၊ တထာ သတိပိ ဂါထာဗန္ဓ-ဘာဝေ ဘဂဝတော အတီတာသု ဇာတီသု စရိယာနုဘာဝပ္ပကာသကေသု ဇာတကသညာ။ သတိပိ ပဉ္စာဝိသဇ္ဇနဘာဝေ သဂါထကတ္တေ စ ကေသုစိ သုတ္တန္တေသု ဝေဒလ္လသညာ ပတိဋ္ဌိတာတိ ဧဝံ တေန တေန သဂါထကတ္တာဒိနာ နိမိတ္တေန တေသု တေသု သုတ္တဝိသေသေသု ဂေယျင်္ဂါဒိသညာ ပတိဋ္ဌိတာတိ ဝိသေသဝိဓေယော သုတ္တင်္တော ပဂေ ဂေယျာ-ဒယော။

ယံ ပနေတ္ထ ဂေယျင်္ဂါဒိနိမိတ္တရဟိတံ သုတ္တံ၊ တံ သုတ္တင်္ ° ဝိသေသ-သညာပရိဟာရေန သာမညသညာယ ပဝတ္တနတောတိ။ နနု စ သဂါထကံ

၁-ခ ၁-၃-၃၁၈-ပိဋ္ဌာဒိသု။ ၂-ဝိ ၂-၄၇၀-ဝိဇ္ဇေ။
၃-အဘိ-ဋ္ဌ ၄-၁၀၅-ပိဇ္ဇေ။ ၄-စုဏ္ဏိယဝန္ဓံ (သီ)

သုတ္တံ ဂေယျံ၊ နိဂ္ဂါထကံ သုတ္တံ ဝေယျာကရဏန္တိ သုတ္တင်္ န သမ္ဖ္ဝတိတိ စောဒနာ တဒဝတ္ထာ ဧဝါတိ? န တဒဝတ္ထာ၊ သောဓိတတ္တာ။ သောဓိတဥ္ဠိ ပုဗ္ဗေ ဂါထာဝိရဟေ သတိ ပုစ္ဆာဝိသဇ္ဇနဘာဝေါ ဝေယျာကရဏဿ တဒ္ဘာဝ-နိမိတ္တန္တိ။ ယဉ္စ ဝုတ္တံ "ဂါထာဘာဝတော မင်္ဂလသုတ္တာဒီနံ သုတ္တင်္သင်္ဂဟော န သိယာ"တိ၊ တမ္မိ န နိရုဇ္ဈတ္တာ။ နိရုဇ္ဈော ဟိ မင်္ဂလသုတ္တာဒီသု သုတ္တဘာဝေါ၊ န ဟိ တာနိ ဓမ္မပဒဗုဒ္ဓဝံသဒယော ဝိယ ဂါထာဘာဝေန ပညာတာနိ၊ ကိန္တု သုတ္တဘာဝေနေဝ။ တေနေဝ ဟိ **အဋ္ဌကထာယံ** "သုတ္တနာမက"န္တိ နာမဂ္ဂဟဏံ ကတံ။

ယံ ပန ဝုတ္တံ "သဂါထကတ္တာ ဂေယျင်္သင်္ဂဟော ဝါ သိယာ"တိ၊ တဒပိ နတ္ထိ၊ ယသ္မာ သဟတာညေန။ သဟ ဂါထာဟိတိ ဟိ သဂါထကံ။ သဟဘာဝေါ စ နာမ အတ္ထတော အညေန ဟောတိ၊ န စ မင်္ဂလသုတ္တာဒီသု ဂါထာဝိနိမုတ္တော ကောစိ သုတ္တပ္ပဒေသော အတ္ထိ။ ယော သဟ ဂါထာဟိတိ ဝုစ္စေယျ၊ န စ သမုဒါယော နာမ ကောစိ အတ္ထိ။ ယဒပိ ဝုတ္တံ "ဥဘတော-ဝိဘင်္ဂါဒိသု သဂါထကပ္ပဒေသာနံ ဂေယျင်္သင်္ဂဟော သိယာ"တိ၊ တဒပိ န အညတော။ အညော ဧဝ ဟိ တာ ဂါထာ၊ ဇာတကာဒိပရိယာပန္နတ္တာ။ အတော န တာဟိ ဥဘတောဝိဘင်္ဂါဒိနံ ဂေယျင်္သင်္ဂဟော တာဝေါတိ ဧဝံ သုတ္တာဒီနံ အင်္ဂါနံ အညမညသင်္ကာဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ယသ္မာ ပန သမ္ဗဗ္ဗိ ဗုဒ္ဓဝစနံ ယထာ-ဝုတ္တနယေန အတ္ထာနံ သူစနာဒိအတ္ထေန သုတ္တန္တေဝ ဝုစ္စတိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ "နဝင်္ဂဓသုတ္တန္တာပရိယေဋ္ဌ"တိ။

သင်္ဂဟဝါရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဥဒ္ဒေသဝါရဝဏ္ဏနာ

၁။ ဧဝံ သင်္ဂဟဝါရေန သင်္ခေပတော ဒဿိတေ ဟာရာဒယော ဇုဒါနိ ဝိဘာဂေန ဒဿေတုံ "**တတ္ထ ကတမေ သောဠသ ဟာရာ**"တိအာဒိဒေသနာ အာရဒ္ဓါ။ တတ္ထ **တတ္ထာ**တိ ယံ ဝုတ္တံ "သောဠသဟာရာ နေတ္တိ"တိ၊ တသ္မိံ ဝစနေ၊ တိသံ ဝါ ဂါထာယံ၊ ယာနိ ဟာရနယမူလပဒါနိ ဥဒ္ဓဋာနိ၊ တေသူတိ အတ္ထော။ **ကတမေ**တိ ပုစ္ဆာဝစနံ။ ပုစ္ဆာ စ နာမေသာ ပဉ္စဝိဓာ အဒိဋ္ဌဇောတနာ-ပုစ္ဆာ ဒိဋ္ဌသံသန္ဒနာပုစ္ဆာ ဝိမတိစ္ဆေဒနာပုစ္ဆာ အနုမတိပုစ္ဆာ ကထေတု-ကမ္မတာပုစ္ဆာတိ။ တာသု အယံ ကထေတုကမ္မတာပုစ္ဆာ။ **သောဠသာ**တိ ဂဏနဝသေန ပရိစ္ဆေဒေါ။ တေန နေသံ န တတော ဥဒ္ဓံ အဓေါ စာတိ

တေပရမတံ ဒသေတိ။ သာ စေတပရမတာ ပရတော အာဝိ ဘဝိဿတိ။ **ဟာရ**တိ ဂဏနဝသေန ပရိစ္ဆိန္နာနံ သာမညတော ဒဿနံ။ **ဒေသနာ ဝိစယော**တိအာဒိ သရူပဒဿနံ။

တတ္ထ ကေနဋ္ဌေန ဟာရာ? ဟရိယန္တိ ဇေတိ, ဣတ္ထေ ဝါ သုတ္တဂေယျာဒိ-ဝိသယာ အညာဏသံသယဝိပလ္လာသာတိ **ဟာရာ**၊ ဟရန္တိ ဝါ သယံ တာနိ, ဟရဏမတ္တမေဝ ဝါတိ **ဟာရာ** ဖလူပစာရေန။ အထ ဝါ ဟရိယန္တိ ဝေါဟရိယန္တိ ဓမ္မသံဝဏ္ဏကဓမ္မပဋိဂ္ဂါဟကေတိ ဓမ္မသာ ဒါနဂ္ဂဟဏဝသေနာတိ **ဟာရာ**။ အထ ဝါ ဟာရာ ဝိယာတိ **ဟာရာ**။ ယထာ ဟိ အနေကရတနာဝလိသမူဟာ ဟာရသဒ္ဒါတော အတ္ထနော အဝယဝဘူတရတနသမ္ဖဿော သမုပ္ပဇ္ဇနိယ-မာနဟိလာဒသုခေါ ဟုတ္ဝာ တဒုပဘောဂီဇနသရိရသန္တာပံ နိဒါဃပရိဠာဟုပ-ဇနိတံ ဝူပသမေတိ၊ ဧဝမေတေပိ နာနာဝိဓပရမတ္ထရတနပဋိမန္ဒိတာ သံဝဏ္ဏနာ-ဝိသေသာ အတ္ထနော အဝယဝဘူတပရမတ္ထရတနာဓိဂမေန သမုပ္ပါဒိယမာန-နိဗ္ဗုတိသုခါ ဓမ္မပဋိဂ္ဂါဟကဇနဟဒယပရိတာပံ ကာမရာဂါဒိကိလေသဟေတုကံ ဝူပသမေန္တိတိ။ အထ ဝါ ဟာရယန္တိ အညာဏာဒိနံ ဟာရံ အပဂမံ ကရောန္တိ အာစိက္ခန္တိတိ ဝါ **ဟာရာ**။ အထ ဝါ သောတုဇနစိတ္တသ ဟရဏတော ရမဏတော စ **ဟာရာ** နိရုတ္တိနယေန၊ ယထာ "ဘဝေသု ဝန္တာဂမနော ဘဂဝါ"တိ[1]။ အယံ တာဝ ဟာရာနံ သာဓာရဏတော အတ္ထော။

အသာဓာရဏတော ပန ဒေသိယတိ သံဝဏ္ဏိယတိ ဇေတာယ သုတ္တတ္ထောတိ **ဒေသနာ**၊ ဒေသနာသဟစရဏတော ဝါ **ဒေသနာ**။ နနု စ အညေပိ ဟာရာ ဒေသနာသဒ္ဒါတသ သုတ္တသ အတ္ထသံဝဏ္ဏနတော ဒေသနာသဟစာရိနော-ဝါတိ? သစ္စမေတံ၊ အယံ ပန ဟာရော ယေဘုယ္ယေန ယထာရုတဝသေနေဝ ဝိညာယမာနော ဒေသနာယ သဟ စရတီတိ ဝတ္တုံ ဝဋ္ဋတိ အရဟတိ၊ န တထာ ပရေ။ န ဟိ အသဲခဒါဒိနဝနိဿရဏာဒိသန္နိဿနရဟိတာ သုတ္တဒေသနာ အတ္ထိ။ အသဲခဒါဒိသန္နိဿနဝိဘာဝနလက္ခဏော စာယံ ဟာရောတိ။

ဝိစိယန္တိ ဇေတေန, ဣတ္ထေ ဝါ ပဒပဋိဂ္ဂါဒယော, ဝိစိတိ ဧဝ ဝါ တေသန္တိ **ဝိစယော**။ ပါဋိယံ ပန ဝိစိနတိတိ ဝိစယောတိ အယမတ္ထော ဒဿိတော။

ယုတ္တီတိ ဥပပတ္တိသာဓနယုတ္တိ၊ ဣဓ ပန ယုတ္တိဝိစာရဏာ ယုတ္တိ ဥတ္တရပဒ-လောပေန "ရူပဘဝေါ ရူပ"န္တိ ယထာ၊ ယုတ္တိသဟစရဏတော ဝါ။ ဣဓာပိ ဒေသနာဟာရေ ဝုတ္တနယေန အတ္ထော ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗော။

၁-ဝိသုဒ္ဓိ ၁- ၂၀၄-၂၀၅၊ ဝိ-ဋ ၁-၉၅-၉၇-ဝိဋ္ဌာဒီသု။

ပဒဋ္ဌာနန္တိ အာသန္နကာရဏံ၊ ဇုဓာဝိ ပဒဋ္ဌာနဝိစာရဏာတိအာဒိ ဝုတ္တ-နယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

လက္ခိယန္တိ တေန, တ္ထေ ဝါ ကေလက္ခဏာ ဓမ္မာ အဝုတ္တာဝိ ကေဝစနေ-နာတိ **လက္ခဏံ**။

ဝိယူဟိယန္တိ ဝိဘာဂေန ပိဏ္ဍိယန္တိ တေန, တ္ထေ ဝါတိ ဗျူဟော။ နိဗ္ဗစနာဒိနံ သုတ္တေ ဒဿိယမာနာနံ စတုန္နံ ဗျူဟောတိ **စတုဗျူဟော၊** စတုန္နံ ဝါ ဗျူဟော တ္ထောတိ **စတုဗျူဟော**။

အာဝဋ္ဋိယန္တိ တေန, တ္ထေ ဝါ သဘာဂါ ဝိသဘာဂါ စ ဓမ္မာ, တေသံ ဝါ အာဝဋ္ဋနန္တိ **အာဝဋ္ဋော**။

ဝိဘဇ်ိယန္တိ တေန, တ္ထေ ဝါ သာဓာရဏာသာဓာရဏာနံ သံကိလေသ-ဝေါဒါနဓမ္မာနံ ဘူမိယောတိ **ဝိဘူတို၊** ဝိဘဇနံ ဝါ တေသံ ဘူမိယာတိ **ဝိဘူတို**။

ပဋိပက္ခဝသေန ပရိဝတ္တိယန္တိ ဇုမိနာ, တ္ထေ ဝါ သုတ္တေ ဝုတ္တဓမ္မာ, ပရိဝတ္တနံ ဝါ တေသန္တိ **ပရိဝတ္တနော**။

ဝိဝိဓံ ဝစနံ ကေသေဝတ္ထဿ ဝါစကမေတ္ထာတိ ဝိဝစနံ၊ ဝိဝစနမေဝ **ဝေဝစနံ၊** ဝိဝိဓံ ဝုစ္စတိ ဇေတန အတ္ထောတိ ဝါ ဝိဝစနံ။ သေသံ ဝုတ္တနယမေဝ။

ပကာရေဟိ ပဘေဒတော ဝါ ဉာပိယန္တိ ဇုမိနာ, တ္ထေ ဝါ အတ္ထာတိ **ပဉ္ဉတ္တို**။

ဩတာရိယန္တိ အနုပ္ပဝေသိယန္တိ ဇေတန, တ္ထေ ဝါ သုတ္တာဂတာ ဓမ္မာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒါဒိသူတိ **ဩတရဏော**။

သောဓိယန္တိ သမာဓိယန္တိ ဇေတန, တ္ထေ ဝါ သုတ္တေ ပဒပဒတ္ထပဥ္စာရမ္ဘာတိ **သောဓနော**။

အဓိဋ္ဌိယန္တိ အနုပဝတ္တိယန္တိ ဇေတန, တ္ထေ ဝါ သာမညဝိသေသဘူတာ ဓမ္မာ ဝိနာ ဝိကပ္ပေနာတိ **အဓိဋ္ဌာနော**။

ပရိကရောတိ အဘိသဒ္ဒရောတိ ဖလန္တိ ပရိက္ခာရော၊ ဟေတု ပစ္စယော စ၊ ပရိက္ခာရံ အာစိက္ခတီတိ **ပရိက္ခာရော၊** ဟာရော၊ ပရိက္ခာရဝိသယတ္တာ ပရိက္ခာရ-သဟစရဏတော ဝါ **ပရိက္ခာရော**။

သမာရောပိယန္တိ ဇေတန, တ္ထေ ဝါ ပဒဋ္ဌာနာဒိမုခေန ဓမ္မာတိ **သမာရော-ပနော**။ သဗ္ဗတ္ထ စ ဘာဝသာဓနဝသေနာပိ အတ္ထော သမ္ဘဝတီတိ တဿာပိ ဝသေန ယောဇေတဗ္ဗံ။

တဿာတိ ယထာဝုတ္တာသ ဟာရဒ္ဒေသဿ။ **အနုဂီတီ**တိ ဝုတ္တသေဝတ္ထသ သုခဂ္ဂဟဏတ္ထံ အနုပစ္ဆာဂါယနဂါထာ၊ တာသု သြသာနဂါထာယ **အတ္ထတော အသံကိဏ္ဏာ**တိ ပဒတ္ထေန သက်ရရဟိတာ၊ တေန ယဒိပိ ကေစိ ဟာရာ အညမညံ အဝိသိဋ္ဌာ ဝိယ ဒိဿန္တိ၊ တထာပိ တေသံ အတ္ထတော သက်ရော နတ္ထိတိ ဒဿေတိ။ သော စ နေသံ အသက်ရော လက္ခဏနိဒ္ဒေသေ သုပါကဋော ဟောတိ။ **ဇေဿဠ္ဗေါ**တိ ဇေတသံ သောဋ္ဌသန္ဒံ ဟာရာနံ။ ယထာ အသက်ရော၊ တထာ စေဝ ဘဝတိ။ ကိံ ဘဝတိ? **ဝိတ္ထာရတယာ** ဝိတ္ထာရေန။ **နယဝိဘတ္တိ** နယေန ဥပါယေန ဉာယေန ဝိဘာဂေါ။ ဇတေန တံ ဧဝ အသံကိဏ္ဏတံ ဝိဘာဝေတိ။ ကေစိ "ဝိတ္ထာရနယာ"တိ ပဌန္တိ၊ တံ န သုန္ဒရံ၊ အယဉ္စ ဂါထာ ကေသုစိ ပေါတ္ထကေသု နတ္ထိ။

၂။ ဧဝံ ဟာရေ ဥဒ္ဒိသိတ္ဝာ ဒုဒ္ဒါနိ နယေ ဥဒ္ဒိသိတုံ **"တတ္ထ ကတမေ"**တိ-အာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ နယန္တိ သံကိလေသေ ဝေါဒါနာနိ စ ဝိဘာဂတော ဉာပေန္တိ **နယာ၊** နိယန္တိ ဝါ တာနိ ဇေတိ, တတ္ထ ဝါတိ **နယာ၊** နယနမတ္တမေဝ ဝါတိ **နယာ၊** နိယန္တိ ဝါ သယံ ဓမ္မကထိကေဟိ ဥပနိယန္တိ သုတ္တာသ အတ္ထပဝိစ-ယတ္ထန္တိ **နယာ**။ အထ ဝါ နယာ ဝိယာတိ **နယာ**။ ယထာ ဟိ ဇကတ္တာဒယော နယာ သမ္မာ ပဋိဝိဇ္ဈိယမာနာ ပစ္စယပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မာနံ ယထာက္ကမံ သမ္ဗန္ဓဝိဘာဂ-ဗျာပါရဝိရဟာနုရူပဖလဘာဝဒဿနေန အသက်ရတော သမ္မာတိသစ္စပရမတ္ထ-သစ္စာနံ သဘာဝံ ပဇေဒယန္တာ ပရမတ္ထသစ္စပ္ပဋိဇေဓာယ သံဝတ္တန္တိ၊ ဇေမေ-တေဝိ ကဏ္ဟသုက္ကသပ္ပဋိဘာဂဓမ္မဝိဘာဂဒဿနေန အဝိပရီတသုတ္တတ္ထာဝဗော-ဓာယ အဘိသမ္ဘုဏန္တာ ဝေနေယျာနံ စတုသစ္စပ္ပဋိဇေဓာယ သံဝတ္တန္တိ။ အထ ဝါ ပရိယတ္တိအတ္ထသ နယနတော သံကိလေသတော ယမနတော စ **နယာ** နိရုတ္တိနယေန။

နန္ဒိယာဝဋ္ဋောတိအာဒိသု နန္ဒိယာဝဋ္ဋသ ဝိယ အာဝဋ္ဋော ဇောသောတိ **နန္ဒိယာဝဋ္ဋော၊** ယထာ ဟိ နန္ဒိယာဝဋ္ဋော အန္တောဋ္ဌတေန ပဓာနာဝယဝေန ဗဟိဒ္ဓါ အာဝဋ္ဋတိ၊ ဧဝမယမ္ပိ နယော တိ အတ္ထော။ အထ ဝါ နန္ဒိယာ တဏ္ဟာယ ပမောဒသ ဝါ အာဝဋ္ဋော ဇတ္ထောတိ **နန္ဒိယာဝဋ္ဋော**။ တီဟိ အဝယဝေဟိ လောဘာဒီဟိ သံကိလေသပက္ခေ အလောဘာဒီဟိ စ ဝေါဒါနပက္ခေ ပုက္ခလော သောဘနောတိ **တိပုက္ခလော**။ အသန္တာသနဇဝပရက္ကမာဒိဝိသေသယောဂေန သိဟော ဘဂဝါ၊ တသ ဝိက္ကီဠိတံ ဒေသနာဝစီကမ္မဘူတော ဝိဟာရောတိ ကတ္ဝာ ဝိပလ္လာသတပ္ပဋိပက္ခပရိဒီပနတော်ာ သိဟသ ဝိက္ကီဠိတံ ဇတ္ထောတိ

သီဟဝိက္ကီဠိတော၊ နယော။ ဗလဝိသေသယောဂဒီပနတော ဝါ သီဟဝိက္ကီဠိတသဒိသတ္တာ နယော **သီဟဝိက္ကီဠိတော**။ ဗလဝိသေသော စေတ္ထ သဒ္ဓါဒိဗလံ၊ ဒသဗလာနိ ဧဝ ဝါ။ အတ္ထနယတ္တယဒိသာဘာဝေန ကုသလာဒိဓမ္မာနံ အာလောစနံ **ဒိသာလောစနံ**။ တထာ အာလောစိတာနံ တေသံ ဓမ္မာနံ အတ္ထနယတ္တယယောဇနေ သမာနယနတော အက်ိသော ဝိယ **အက်ိသော**။ ဂါထာသု လဒ္ဓေတိ ပကာသေတိ သုတ္တတ္ထန္တိ လဒ္ဓကော၊ နယော စ သော လဒ္ဓကော စာတိ **နယလဒ္ဓကော**။ **ဂတာ**တိ ဉာတာ၊ မတာတိ အတ္ထော။ သော ဧဝ ဝါ ပါဒ္ဒေါ။ သေသံ ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၃။ ဧဝံ နယေပိ ဥဒ္ဒိသိတ္တာ ဇ္ဈဒါနိ မူလပဒါနိ ဥဒ္ဒိသိတုံ "**တတ္ထ ကတမာနီ**"တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ မူလာနိ စ တာနိ နယာနံ ပဋ္ဌာနဘာဂါနဉ္စ ပတိဋ္ဌာဘာဝတော ပဒါနိ စ အဓိဂမူပါယဘာဝတော ကောဋ္ဌာသဘာဝတော စာတိ **မူလပဒါနိ**။ ကောသလ္လသမ္ဘူတဋ္ဌေန, ကုစ္ဆိတာနံ ဝါ ပါပဓမ္မာနံ သလနတော ဝိဒ္ဓံသနတော, ကုသာနံ ဝါ ရာဂါဒီနံ လဝနတော, ကုသာ ဝိယ ဝါ လဝနတော, ကုသေန ဝါ ဉာဏေန လာတဗ္ဗတော ပဝတ္တေတဗ္ဗတော **ကုသလာနိ**၊ တပ္ပဋိပက္ခတော **အကုသလာနိ**တိ ပဒတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဧဝံ ဂဏနပရိစ္ဆေဒတော ဇာတိဘေဒတော စ မူလပဒါနိ ဒဿေတ္ဝာ ဇ္ဈဒါနိ သရူပတော ဒဿေန္တော သံကိလေသပက္ခံ ဃေဝ ပဌမံ ဥဒ္ဒိသတိ "**တတ္ထာ**"တိအာဒိနာ။ တတ္ထ တသတိ ပရိတသတီတိ **တတ္ထာ**။ အဝိန္ဒိယံ ဝိန္ဒတိ, ဝိန္ဒိယံ နာ ဝိန္ဒတီတိ **အဝိဇ္ဇာ**၊ ဝိဇ္ဇာပဋိပက္ခာတိ ဝါ **အဝိဇ္ဇာ**။ လုဇ္ဇနဋ္ဌေန တေန, သယံ ဝါ လုဇ္ဇတိ, လုဇ္ဇနမတ္တမေဝ ဝါ သောတိ **လောကော**။ **ဒေါသမောဟော**ပိ ဧသေဝ နယော။ အသုဘေ "သုဘ"န္တိ ပဝတ္တာ သညာ **သုဘသညာ**။ **သုခသညာ**ဒိသုပိ ဇ္ဈမိနာဝ နယေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ **သင်္ခ**န္တိ ဂဏနံ။ **သမောသရဏ**န္တိ သမောရောပနံ။

ပစ္ဆိနိကဓမ္မေ သမေတိတိ **သမထော**။ အနိစ္စာဒိဟိ ဝိဝိဓေဟိ အာကာရေဟိ ပသီဒတိတိ **ဝိပဿနာ**။ **အလောဘော**ဒယော လောဘာဒိပဋိပက္ခတော ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အသုဘေ "အသုဘ"န္တိ ပဝတ္တာ သညာ **အသုဘသညာ**၊ ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနံ။ သညာသီသေန ဟိ ဒေသနာ။ **ဒုက္ခသညာ**ဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။

ဇ္ဈံ ဥဒ္ဒါနန္တိ ဇ္ဈံ ဝုတ္တသေဝ အတ္ထသ ဝိပ္ပကိဏ္ဏဘာဝေန နသိတုံ အဒတ္ဝာ ဥဒ္ဒိံ ဒါနံ ရက္ခဏံ ဥဒ္ဒါနံ၊ သင်္ဂဟဝစနန္တိ အတ္ထော။ "စတ္တာရော

ဝိပလ္လာသာ”တိဝိ ပါဠော။ **ကိလေသဘူမီ**တိ သံကိလေသဘူမိ သဗ္ဗေသံ အကုသလဓမ္မာနံ သမောသရဏဋ္ဌာနတ္တာ။ ကုသလာနံ ယာနိ တိဏိ မူလာနိ။ “ကုသလာနီ”တိပိ ပဌန္တိ။ **သတိပဋ္ဌာနာ**တိ အသုဘသညာဒယော သန္ဓာယဟာ။ **ဣန္ဒြိယဘူမီ**တိ သဒ္ဓါဒိနံ ဝိမုတ္တိပရိပါစနိန္ဒြိယာနံ သမောသရဏဋ္ဌာနတ္တာ ဝုတ္တံ။ **ယုဇ္ဇန္တီ**တိ ယောဇိယန္တိ။ **ခေါ**တိ ပဒပူရဏေ, အဝဓာရဏဋ္ဌေ ဝါ နိပါတော။ တေန ဇော ဓေါတိ ဒဿေတိ။ အဋ္ဌာရသေဝါတိ ဝါ။ **မူလပဒါ**တိ မူလပဒါနိ၊ လိင်္ဂဝိပလ္လာသော ဝါ။

ဥဒ္ဒေသဝါရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-နိဒ္ဒေသဝါရဝဏ္ဏနာ

၄။ ဓေံ ဥဒ္ဒိဋ္ဌေ ဟာရာဒယော နိဒ္ဒိသိတုံ “**တတ္ထ သန္တေ၌ပတေသော**”တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ **တတ္ထာ**တိ တသ္မိံ ဥဒ္ဒေသပါဌေ။ **သန္တေ၌ပတေသော နေတ္တိ ကိတ္တိတာတိ** သမာသတော နေတ္တိပ္ပကရဏံ ကထိတံ။ ဟာရနယမူလပဒါနဉ္စိ သရူပဒဿနံ ဥဒ္ဒေသပါဌေန ကတန္တိ။ ဇေ္ဌ စ ဟာရနယာနံ—

သာမညတော ဝိသေသေန၊ ပဒဇ္ဇော လက္ခဏံ ကမော။
ဇ္ဈာဝတာ စ ဟေတွာဒိ၊ ဝေဒိတမ္ဗာ ဟိ ဝိညုနာ။

ဇတသု အဝိသေသတော ဝိသေသတော စ ဟာရနယာနံ အဇ္ဇော ဒဿိ-တော။ လက္ခဏာဒိသု ပန အဝိသေသတော သဗ္ဗေပိ ဟာရာ နယာ စ ယထာက္ကမံ ဗျဉ္ဇနတ္ထမုခေန နဝဂ်ဿ သာသနဿ အတ္ထသံဝဏ္ဏနလက္ခဏာ။ ဝိသေသတော ပန တဿ တဿ ဟာရဿ နယဿ စ လက္ခဏံ နိဒ္ဒေသေ ဇဝ ကထယိ-ဿာမ။ ကမာဒိနိ စ ယသ္မာ နေသံ လက္ခဏေသု ဉာတေသု ဝိညေယျာနိ ဟောန္တိ၊ တသ္မာ တာနိပိ နိဒ္ဒေသတော ပရတော ပကာသယိဿာမ။

ဟာရဿခ်ေပ

၁။ ယာ ပန **အဿာဒါဒိနဝတာ**တိအာဒိကာ နိဒ္ဒေသဂါထာ၊ တာသု **အဿာဒါဒိနဝတာ**တိ အဿာဒေါ အာဒိနဝတာတိ ပဒဝိဘာဂေါ။ အာဒိန-ဝတာတိ စ အာဒိနဝေါ ဇေ။ ကေစိ “အဿာဒါဒိနဝတော”တိ ပဌန္တိ၊ တံ နသုန္ဒရံ။ တတ္ထ အဿာဒိယတီတိ အဿာဒေါ၊ သုခံ သောမနဿန္တု။ ဝုတ္တဉ္ဉေတံ “ယံ ဘိက္ခဝေ ပဋ္ဌုပါဒါနက္ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သုခံ သောမနဿံ၊ အယံ ပဋ္ဌသု

ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု အဿာဒေါ”တိ ။ ယထာ စေတံ သုခံ သောမနဿံ၊ ဧဝံ ဇာဋ္ဌာရမ္မဏမ္ပိ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ “သော တဒဿာဒေတိ တံ နိကာမေတိ”တိ,[1] “ရူပံ အဿာဒေတိ အဘိနန္ဒတိ တံ အာရဗ္ဘ ရာဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ”တိ,[2] “သံယောဇနိယေသု ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေသု အဿာဒါနုပဿိနော”တိ[3] စ။ အဿာဒေတိ တောယာတိ ဝါ အဿာဒေါ၊ တဏှာ။ တဏှာယ ဟိ ကာရဏဘူတာယ ပုဂ္ဂလော သုခမ္ပိ သုခါရမ္မဏမ္ပိ အဿာဒေတိ။ ယထာ စ တဏှာ၊ ဧဝံ ဝိပလ္လာသာပိ။ ဝိပလ္လာသဝသေန ဟိ သတ္တာ အနိဋ္ဌမ္ပိ အာရမ္မဏံ ဇာဋ္ဌာကာရေန အဿာဒေန္တိ၊ ဧဝံ ဝေဒနာယ သဗ္ဗေသံ တေဘူမကသဒ္ဒါရာနံ တဏှာယ ဝိပလ္လာသာနဉ္စ အဿာဒဝိစာရော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ကထံ ပန ဒုက္ခာဒုက္ခမသုခဝေဒနာနံ အဿာဒနီယတာတိ? ဝိပလ္လာသတော သုခပရိယာယသဒ္ဘာဝတော စ။ တထာ ဟိ ဝုတ္တံ “သုခါ ခေါ အာဝုသော ဝိသာခ ဝေဒနာ ဌိတိသုခါ ဝိပရိဏာမဒုက္ခာ။ ဒုက္ခာ ဝေဒနာ ဌိတိဒုက္ခာ ဝိပရိဏာမသုခါ၊ အဒုက္ခမသုခါ ဝေဒနာ ဉာဏသုခါ အညာဏဒုက္ခာ”တိ[4]။ တတ္ထ ဝေဒနာယ အဋ္ဌသတပရိယာယဝသေန၊ တေဘူမကသဒ္ဒါရာနံ နိက္ခေပကလ္လရူပကလ္လာဝသေန၊ တဏှာယ သံကိလေသဝတ္ထုဝိဘင်္ဂေ **နိက္ခေပကလ္လော** စ တဏှာနိဒ္ဒေသဝသေန၊ ဝိပလ္လာသာနံ သုခသညာဒိဝသေန[5] ဒွါသဋ္ဌိဒိဋ္ဌဂတ-ဝသေန စ ဝိဘာဂေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။

အာဒိနဝေါ ဒုက္ခာ ဝေဒနာ တိဿောပိ ဝါ ဒုက္ခတာ။ အထ ဝါ သဗ္ဗေပိ တေဘူမကာ သဒ္ဒါရာ အာဒိနဝေါ။ အာဒိနံ အတိဝိယ ကပဏံ ဝါတိ ပဝတ္တ-တိတိ ဟိ အာဒိနဝေါ၊ ကပဏမနုဿော၊ ဧဝံသဘာဝါ စ တေဘူမကာ ဓမ္မာ အနိစ္စတာဒိယောဂေန။ ယတော တတ္ထ အာဒိနဝါနုပဿနာ အာရဒ္ဓ-ဝိပဿကာနံ ယထာဘူတနယောတိ ဝုစ္စတိ။ တထာ စ ဝုတ္တံ “ယံ ဘိက္ခဝေ ပဗ္ဗုပါဒါနက္ခန္ဓာ အနိစ္စာ ဒုက္ခာ ဝိပရိဏာမဓမ္မာ၊ အယံ ပဗ္ဗု သုဉ္ဉတော ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု အာဒိနဝေါ”တိ။ တသ္မာ အာဒိနဝေါ ဒုက္ခသစ္စနိဒ္ဒေသဘူတာနံ ဇာတိယာဒီနံ အနိစ္စတာဒီနံ ဒွါစတ္တာလိသာယ အာကာရာနဉ္စ ဝသေန ဝိဘဇိတ္ဝာ နိဒ္ဒိသိ-တဗ္ဗော။

နိဿရတိ ဧတေနာတိ **နိဿရဏံ၊** အရိယမဂ္ဂေါ။ နိဿရတိတိ ဝါ **နိဿရဏံ၊** နိဗ္ဗာနံ။ ဥဘယမ္ပိ သာမညနိဒ္ဒေသေန ဧကသေသေန ဝါ

၁-မ ၁-၁၂၊ သံ ၂-၂၃-၂၄-ဝိဘင်္ဂဒီသု အတ္ထတော သမာနံ။
၃-အဘိ ဂ-၁၅၃-ဝိဋ္ဌေ။
၅-မ ၁-၃၇၇-ဝိဋ္ဌေ။
၂-အဘိ ဂ-၁၃၃-ဝိဋ္ဌေ။
၄-သံ ၁-၃၁၂-ဝိဋ္ဌေ။
၆-သုဘသညာဒိဝသေန (သီ)

"နိဿရဏာ"နှိ ဝုတ္တံ။ ဒိ-သဒ္ဒေါ ပုရိမာနံ ပစ္ဆိမာနဉ္စ သမ္ပိဏ္ဍနတ္ထော။ တတ္ထ အရိယမဂ္ဂပက္ခေ သတိပဋ္ဌာနာဒီနံ သတ္တတ္တိံသဗောဓိပက္ခိယဓမ္မာနံ ကာယာနုပဿနာဒီနဉ္စ တဒန္တောဂဓဘေဒါနံ ဝသေန နိဿရဏံ ဝိဘဇိတ္ဝာ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗံ။

နိဗ္ဗာနပက္ခေ ပန ကိဉ္စာပိ အသင်္ခတာယ ဓာတုယာ နိပ္ပရိယာယေန ဝိဘာဂေါ နတ္ထိ။ ပရိယာယေန ပန သောပါဒိသေသနိရုပါဒိသေသဘေဒေန။ ယတော ဝါ တံ နိဿဋ္ဌံ၊ တေသံ **ပဋိသန္ဓိဒါမဂ္ဂေါ** ဒဿိတပဗဘေဒါနံ စက္ခာဒီနံ ဆန္နံ ဒွါရာနံ ရူပါဒိနံ ဆန္နံ အာရမ္မဏာနံ တံတံဒွါရပ္ပဝတ္တာနံ ဆန္နံ ဆန္နံ ဝိညာဏဖဿ-ဝေဒနာသညာစေတနာတဏှာဝိတက္ကဝိစာရာနံ ပထဝီဓာတုအာဒီနံ ဆန္နံ ဓာတူနံ ဒသန္နံ ကသိဏာယတနာနံ အသုဘာနံ ကေသာဒီနံ ဒွတ္တိံသာယ အာကာရာနံ ပဉ္စန္နံ ခန္ဓာနံ ဒွါဒသန္နံ အာယတနာနံ အဋ္ဌာရသန္နံ ဓာတူနံ လောကိယာနံ ဥဋ္ဌိယာနံ ကာမဓာတုအာဒီနံ တိဿန္နံ ဓာတူနံ ကာမဘဝါဒိနံ တိဏ္ဏံ တိဏ္ဏံ ဘဝါနံ စတုန္နံ ဈာနာနံ အပ္ပမညာနံ အာရုပ္ပါနံ ဒွါဒသန္နံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒင်္ဂါနဉ္စာတိ ဧဝမာဒိနံ သင်္ခတဓမ္မာနံ နိဿရဏဘာဝေန စ ဝိဘဇိတ္ဝာ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗံ။

ဖလန္တိ ဒဲသနာဖလံ။ ကိံ ပန တန္တိ? ယံ ဒေသနာယ နိပ္ဖါဒိယတိ။ နနု စ နိဗ္ဗာနာဓိဂမော ဘဂဝတော ဒေသနာယ နိပ္ဖါဒိယတိ။ နိဗ္ဗာနဉ္စ "နိဿရဏာ"နှိ ဥမိနာ ဝုတ္တမေဝါတိ? သစ္စမေတံ၊ တဉ္စ ခေါ ပရမ္မုခယ။ ဥဓ ပန ပစ္ဆိဂ္ဂတော ဒေသနာဖလံ အဓိပ္ပေတံ။ တံ ပန သုတမယဉာဏံ။ အတ္ထဓမ္မဝေဒါဒိအရိယ-မဂ္ဂသ ပုဗ္ဗဘာဂပ္ပဋိပတ္တိဘူတာ ဆဗ္ဘိသုဒ္ဓိယော။ ယဉ္စ တသ္မိံ ခဏေ မဂ္ဂံ အနဘိသမ္ဘုဏန္တသ ကာလန္တရေ တဒဓိဂမကာရဏဘူတံ သမ္ပတ္တိဘဝဟေတု စ သိယာ။ တထာ ဟိ ဝက္ခတိ "အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ ဥိဟစ္စ၊ ဧဝံ မစ္စုတရော သိယာတိ၂ ဥဒံ ဖလ"နှိ, "ဓမ္မော ဟဝေ ရက္ခတိ ဓမ္မစာရိနှိ ဥဒံ ဖလ"နှိ? စ။ ဧတေန နယေန ဒေဝေသု စ မာနုသေသု စ အာယုဝဏ္ဏသုခယသပရိဝါရ-အာဓိပတေယျသမ္ပတ္တိယော ဥပဓိသမ္ပတ္တိယော စက္ကဝတ္တိသိရိ ဒေဝရဇ္ဇသိရိ စတ္တာရိ သမ္ပတ္တိစက္ကာနိ သီလသမ္ပဒါ သမာဓိသမ္ပဒါ တိဿော ဝိဇ္ဇာ ဆ အဘိညာ စတဿော ပဋိသမ္ဘိဒါ သာဝကဗောဓိ ပစ္ဆေကဗောဓိ သမ္ဘာသမ္ဘော-ဓိတိ သဗ္ဗာပိ သမ္ပတ္တိယော ပုညသမ္ဘာရဟေတုကာ ဘဂဝတော ဒေသနာယ သာဓေတဗ္ဗတာယ ဖလန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၁-ခု ဓ-ဖ-ဂ-ပိဋ္ဌာဒိသု။

၂-ခု ၁-၄၄၀၊ အဘိ ၄-၅၆၊ ခု ဂ-၁၉-၁၀၀၊ ခု ၁၀-ဂ-ပိဋ္ဌာဒိသု။ ၃-ခု ၅-၂၁၅-၃၅၇-ပိဋ္ဌေသု။

ဥပါယောတိ အရိယမဂ္ဂပဒဋ္ဌာနဘူတာ ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒါ။ သာ ဟိ ပုရိမာ ပုရိမာ ပစ္ဆိမာယ ပစ္ဆိမာယ အဓိဂမူပါယဘာဝတော ပရမ္မုခာယ မဂ္ဂနိဗ္ဗာနာဓိဂမဿ စ ဟေတုဘာဝတော ဥပါယော။ ယာ စ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တဖလာဓိဂမဿ ဥပါယပဋိပတ္တိ။ ကေစိ ပန “သဟ ဝိပဿနာယ မဂ္ဂေါ ဥပါယော”တိ ဝဒန္တိ၊ တေသံ မတေန နိဿရဏန္တိ နိဗ္ဗာနမေဝ ဝုတ္တံ သိယာ။ ဖလံ ဝိယ ဥပါယောပိ ပုဗ္ဗဘာဂေါတိ ဝုတ္တံ သိယာ၊ ယံ ပန ဝက္ခတိ “သဗ္ဗေ ဓမ္မာ။ပ။ ဝိသုဒ္ဓိယာတိ” အယံ ဥပါယော”တိ။ ဇ္ဈာဝိ ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒါ ဧဝ ဥဒါဟဋာတိ သက္ကာ ဝိညာတုံ။ ယဉ္စာ ပန “တေ ပဟာယ တရေ ဩဃန္တိ၂ ဣဒံ နိဿရဏ”န္တိ အရိယမဂ္ဂဿ နိဿရဏဘာဝံ ဝက္ခတိ။ အရိယမဂ္ဂေါ ဟိ ဩဃတရဏန္တိ။

အာဏတ္တီတိ အာဏာရဟဿ ဘဂဝတော ဝေနေယျဇနဿ ဟိတသိဒ္ဓိယာ ‘‘ဧဝံ ပဋိပဇ္ဇာဟီ’’တိ ဝိဓာနံ။ တထာ ဟိ ဝက္ခတိ “သုညတော လောကံ အဝေက္ခဿု၊ မောဃရာဇာတိ အာဏတ္တိ”တိ။

ယောဂိနန္တိ စတုသစ္စကမ္မဋ္ဌာနဘာဝနာယ ယုတ္တပ္ပယုတ္တာနံ ဝေနေယျာနံ၊ အတ္ထာယာတိ ဝစနသေသော။ **ဒေသနာဟာရော**တိ ဧတေသံ ယထာဝုတ္တာနံ အဿာဒါဒီနံ ဝိဘဇနလက္ခဏော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော ဒေသနာဟာရော နာမာတိ အတ္ထော။ ဇ္ဈာဟ—ကိံ ပနေတေသံ အဿာဒါဒီနံ အနဝသေသာနံ ဂစနံ ဒေသနာဟာရော, ဥဒါဟု ကေစ္စာနန္တိ? နိရဝသေသာနံယေဝ။ ယသ္မိဉ္ဩိ သုတ္တေ အဿာဒါဒီနဝနိဿရဏာနိ သရူပတော အာဂတာနိ၊ တတ္ထ ဝုတ္တမ္ပေဝ နတ္ထိ။ ယတ္ထ ပန ကေဒေသေန အာဂတာနိ၊ နော ဝါ သရူပေန။ တတ္ထ အနာဂတံ အတ္ထဝသေန နိဒ္ဒါရေတွာ ဟာရော ယောဇေတဗ္ဗော။ အယဉ္ဩ အတ္ထော ဒေသနာဟာရဝိဘင်္ဂေ အာဂမိဿတိတိ ဣဓ န ပပဉ္စိတော။

၂။ **ယံ ပုဗ္ဗေ**တန္တိ ယာ ပုဗ္ဗာ၊ ဝိဓိယမာနာတိ ဝစနသေသော။ **ဝိဿဇ္ဇိတံ အနုဂီတိ**တိ ဇ္ဈာဝိ ဧသေဝ နယော။ တတ္ထ **ဝိဿဇ္ဇိတ**န္တိ ဝိဿဇ္ဇနာ၊ သာ ကေသဗျာကရဏာဒိဝသေန စတုဗ္ဗိဓံ ဗျာကရဏံ။ **စ**-သဒ္ဒေါ သမ္ပိဏ္ဍနတ္ထော၊ တေန ဂါထာယံ အဝုတ္တံ ပဒါဒိံ သင်္ဂဏှာတိ။ တာ ပန ပုစ္ဆာဝိဿဇ္ဇနာကာရာတိ အာဟ **“သုတ္တဿာ”**တိ။ ဧတေန သုတ္တေ အာဂတံ ပုစ္ဆာဝိဿဇ္ဇနံ ဝိစေတဗ္ဗန္တိ ဒဿေတိ။ **ယာ စ အနုဂီတီ**တိ ဝုတ္တသေဝ အတ္ထဿ ယာ အနုပစ္ဆာ ဂီတိ အနုဂီတိ၊ သင်္ဂဟဂါထာ၊ ပုစ္ဆာယ ဝါ အနုရူပါ ဂီတိ။ ဧတေန

၁-ခု ၁-၅၁၊ ခု ၂-၃၁၇-ပိဋ္ဌာဒီသု။ ၂-ခု ၁-၃၉၉၊ ခု ၇-၁၄-ပိဋ္ဌာဒီသု။

၃-ခု ၁-၄၄၈၊ အဘိ ၄-၅၆၊ ခု ၁၀-၇-၁၉၈-ပိဋ္ဌာဒီသု။

ပုဗ္ဗာပရံ ဂဟိတံ။ ဗျာကရဏသဲ ဟိ ပုစ္ဆာနုရူပတော ဇာဓ ပုဗ္ဗာပရံ အဓိပ္ပေတံ[1]။ ယာ "ပုစ္ဆာနုသန္ဓီ"တိ ဝုစ္စတိ။ ပုရိမံ "သုတ္တသာ"တိ ပဒံ ပုဗ္ဗာပေက္ခန္တော ပုန "**သုတ္တသာ**"တိ ဝုတ္တံ။ တေန သုတ္တသ နိဿယဘူတေ အသာဒါဒိကေ ပရိဂ္ဂဟာတိ။တ္တောဝတော ဝိစယဟာရသ ဝိသယော နိရဝသေသေန ဒဿိတော ဟောတိ။ တထာ စ ဝက္ခတိ ဝိစယဟာရဝိဘင်္ဂေ "ပဒံ ဝိစိနတိ။ပ။ အနုဂိတိံ ဝိစိနတီ"တိ။

တတ္ထ သုတ္တေ သဗ္ဗေသံ ပဒါနံ အနုပုဗ္ဗေန အတ္ထသော ဗျဉ္ဇနသော စ ဝိစယော **ပဒဝိစယော**။ "အယံ ပုစ္ဆာ အဒိဋ္ဌဇောတနာ ဒိဋ္ဌသံသန္ဒနာ ဝိမတိစ္ဆေဒနာ အနုမတိပုစ္ဆာ ကထေတုကမျတာပုစ္ဆာ သတ္ထာမိဋ္ဌာနာ ဓမ္မာမိဋ္ဌာနာ ကောမိဋ္ဌာနာ အနေကာမိဋ္ဌာနာ သမ္မုတိဝိသယာ ပရမတ္ထ-ဝိသယာ အတီတဝိသယာ အနာဂတဝိသယာ ပစ္စုပ္ပန္နဝိသယာ"တိအာဒိနာ **ပုစ္ဆာဝိစယော** ဝေဒိတဗ္ဗော။ "ဇဒံ ဝိဿဇ္ဇနံ ကေသဗျာကရဏံ ဝိဘဇ္ဇ-ဗျာကရဏံ ပဋိပုစ္ဆာဗျာကရဏံ ဌပနံ သာဝသေသံ နိရဝသေသံ သဥ္ဇာနံ အနုတ္တရံ လောကိယံ လောကုတ္တရ"န္တိအာဒိနာ **ဝိဿဇ္ဇနဝိစယော**။

"အယံ ပုစ္ဆာ ဇာမိနာ သမေတိ၊ ဧတေန နာ သမေတီ"တိ ပုစ္ဆိတတ္ထံ အာနေတွာ ဝိစယော ပုဗ္ဗေနာပရံ သံသန္ဒိတွာ စ[2] ဝိစယော **ပုဗ္ဗာပရဝိစယော**။ "အယံ အနုဂိတိ ဝုတ္တတ္ထသင်္ဂဟာ အဝုတ္တတ္ထသင်္ဂဟာ တဒုဘယတ္ထသင်္ဂဟာ ကုသလတ္ထ-သင်္ဂဟာ အကုသလတ္ထသင်္ဂဟာ"တိအာဒိနာ **အနုဂိတိဝိစယော**။ အသာဒါ-ဒိသု သုခဝေဒနာယ "ဇဋ္ဌာရမ္မဏာနုဘဝနလက္ခဏာ"တိအာဒိနာ, တဏှာယ "အာရမ္မဏဂ္ဂဟဏလက္ခဏာ"တိအာဒိနာ, ဝိပလ္လာသာနံ "ဝိပရီတဂ္ဂဟဏ-လက္ခဏာ"တိအာဒိနာ, အဝသိဋ္ဌာနံ တေဘူမကဓမ္မာနံ "ယထာသကလက္ခ-ဏာ"တိအာဒိနာ သဗ္ဗေသဉ္စ ဒွါဒိသတိယာ တိကေသု ဒွါစတ္တာလီသာဓိကေ စ ဒုကသတေ လဗ္ဘမာနပဒဝဝေသန တံတံအသာဒတ္ထဝိသေသနိဒ္ဓါရဏံ **အသာဒဝိစယော**။

ဒုက္ခဝေဒနာယ "အနိဋ္ဌာနုဘဝနလက္ခဏာ"တိအာဒိနာ, ဒုက္ခသစ္စာနံ "ပဋိသန္ဓိလက္ခဏာ"တိအာဒိနာ, အနိစ္စတာဒီနံ အာဒိအန္တဝန္တတာယ အနိစ္စန္တိကတာယ စ "အနိစ္စာ"တိအာဒိနာ သဗ္ဗေသဉ္စ လောကိယ-ဓမ္မာနံ သံကိလေသဘာဂိယဟာနဘာဂိယတာဒိဝသေန အာဒိနဝဂ္ဂတ္တိယာ ဩကာရနိဒ္ဓါရဏေန **အာဒီနဝဝိစယော**။ နိဿရဏပဒေ အရိယမဂ္ဂသ

၁-နာမ (သီ) ၂-ပုဗ္ဗာပရံ သံသန္ဒေတွာဝ (သီ)

အာဂမနတော ကာယာနုပဿနာဒိပုဗ္ဗဘာဂပ္ပဋိပဒါဝိဘာဂဝိသေသနိဒ္ဓါရဏာ-ဝသေန နိဗ္ဗာနဿ ယထာဝုတ္တပရိယာယဝိဘာဂဝိသေသနိဒ္ဓါရဏာဝသေနာတိ ဧဝံ **နိဿရဏာဝိစယော**။ **ဖလာ**ဒိနံ တံတံသုတ္တဒေသနာယ သာဓေတဗ္ဗ-ဖလဿ တဒုပါယဿ တတ္ထ တတ္ထ သုတ္တာဝိဠဝစနဿ စ ဝိဘာဂနိဒ္ဓါရဏာ-ဝသေန **ဝိစယော** ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဧဝံ ပဒပုဉ္ဆာဝိဿဇ္ဇနပုဗ္ဗာပရာနုဂိတိနံ အဿာဒါဒိနဉ္စ ဝိသေသနိဒ္ဓါရဏာဝသေနေဝ ဝိစယလက္ခဏော “ဝိစယော ဟာရော”တိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

၃။ **သဗ္ဗေသန္တိ** သောဠသန္နံ။ **ဘူမီ**တိ ဗျဉ္ဇနံ သန္ဓာယာဟ။ ဗျဉ္ဇနဉ္ဠိ မူလပဒါနိ ဝိယ နယာနံ ဟာရာနံ ဘူမိ ပဝတ္တိဋ္ဌာနံ၊ တေသံ ဗျဉ္ဇနဝိစာရဘာဝတော။ ဝုတ္တဉ္ဠိ “ဟာရာ ဗျဉ္ဇနဝိစယော”တိ၊ ပေဋကေဝိ ဟိ ဝုတ္တံ “ယတ္ထ စ သဗ္ဗေ ဟာရာ၊ သမ္မာတမာနာ နယန္တိ သုတ္တတ္ထံ။ ဗျဉ္ဇနဝိမိပုထုတ္တာ”တိ။ **ဂဂါစရော**တိ သုတ္တဂ္ဂေါ။ သုတ္တဿ ဟိ ပဒတ္ထဒ္ဒါရဏာမုခေန ဟာရယောဇနာ။ တေသံ ဗျဉ္ဇနတ္ထာနံ။ **ယုတ္တာယုတ္တပရိက္ခာ**ဝိ ယုတ္တဿ စ အယုတ္တဿ စ ဥပပရိက္ခာ။ “ယုတ္တာယုတ္တိပရိက္ခာ”တိပိ ပါဌော၊ ယုတ္တိအယုတ္တိနံ ဝိစာရဏာတိ အတ္ထော။ ကထံ ပန တေသံ ယုတ္တာယုတ္တဇာနနာ? စတ္ထာဟိ မဟာပဒေသေဟိ အဝိရုဇ္ဈ-နေန။ တတ္ထ ဗျဉ္ဇနဿ တာဝ သဘာဝနိရုတ္တိဘာဝေါ အဓိပ္ပေတတ္ထဝါစက-ဘာဝေါ စ ယုတ္တဘာဝေါ။ အတ္ထဿ ပန သုတ္တဝိနယဓမ္မတာဟိ အဝိလောမနံ။ အယမေတ္ထ သန်ဒေါ။ ဝိတ္ထာရော ပန ပရတော အာဝိ ဘဝိဿတိ။ **ဟာရော ယုတ္တိတိ နိဒ္ဒိဋ္ဌော**တိ ဧဝံ သုတ္တေ ဗျဉ္ဇနတ္ထာနံ ယုတ္တာယုတ္တဘာဝဝိဘာဝန-လက္ခဏော ယုတ္တိဟာရောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

၄။ **ဓမ္မန္တိ** ယံ ကိဉ္စိ သုတ္တာဂတံ ကုသလာဒိဓမ္မမာဟ။ **တဿ ဓမ္မဿာ**တိ တဿ ယထာဝုတ္တဿ ကုသလာဒိဓမ္မဿ။ **ယံ ပဒဋ္ဌာန**န္တိ ယံ ကာရဏံ၊ ယောနိသောမနသိကာရာဒိ သုတ္တေ အာဂတံ ဝါ အနာဂတံ ဝါ သမ္ပာဝေတော နိဒ္ဓါရေတ္ဝာ ကထေတဗ္ဗန္တိ အဓိပ္ပါယော။ **ဋ္ဌာ**တိတိ ဧဝံ၊ ဝုတ္တနယေနာတိ အတ္ထော။ **ယာဝ သဗ္ဗဓမ္မာ**တိ ယတ္တကာ တသ္မိံ သုတ္တေ အာဂတာ ဓမ္မာ၊ တေသံ သဗ္ဗေသမ္ပိ ယထာနုရူပံ ပဒဋ္ဌာနံ နိဒ္ဓါရေတ္ဝာ ကထေတဗ္ဗန္တိ အဓိပ္ပါယော။ အထ ဝါ **ယာဝ သဗ္ဗဓမ္မာ**တိ သုတ္တာဂတဿ ဓမ္မဿ ယံ ပဒဋ္ဌာနံ၊ တဿပိ ယံ ပဒဋ္ဌာနန္တိ သမ္ပာဝေတော ယာဝ သဗ္ဗဓမ္မာ ပဒဋ္ဌာနဝိစာရဏာ ကာတဗ္ဗာတိ အတ္ထော။ **ဧသော ဟာရော ပဒဋ္ဌာနော**တိ ဧဝံ သုတ္တေ အာဂတဓမ္မာနံ ပဒဋ္ဌာ-နဘူတာ ဓမ္မာ တေသဉ္စ ပဒဋ္ဌာနဘူတာတိ သမ္ပာဝေတော ပဒဋ္ဌာနဘူတဓမ္မနိဒ္ဓါ-ရဏာလက္ခဏော ပဒဋ္ဌာနော နာမ ဟာရောတိ အတ္ထော။

၅။ **ဝုတ္ထာမိ ကေဓမ္မေ**တိ ကုသလာဒိသု ခန္ဓာဒိသု ဝါယသ္မိံ ကိသ္မိဉ္စိ ကေဓမ္မေ၊ သုတ္တေ သရူပတော နိဒ္ဒါရဏဝသေန ဝါကထိတော။ **ယေ ဓမ္မာ ကေလက္ခဏာ ကေစိ**တိ ယေ ကေစိ ဓမ္မာ ကုသလာဒိဘာဝေန ရူပက္ခန္ဓာဒိဘာဝေန ဝါ တေန ဓမ္မေန သမာနလက္ခဏာ။ **ဝုတ္ထာ ဘဝန္တီ သဗ္ဗေ**တိ တေ သဗ္ဗေပိ ကုသလာဒိ-သဘာဝါ, ခန္ဓာဒိသဘာဝါ ဝါ ဓမ္မာ သုတ္တေ အဝုတ္ထာပိ တာယ သမာနလက္ခဏ-တာယ ဝုတ္ထာ ဘဝန္တီ အာနေတ္ဝာ သံဝဏ္ဏနာဝသေနာတိ အဓိပ္ပါယော။ တ္ထေ စ **ကေလက္ခဏာ**တိ သမာနလက္ခဏာ ဝုတ္ထာ။ တေန သဟစာရိတာ သမာန-ကိစ္စတာ သမာနဟေတုတာ သမာနဖလတာ သမာနာရမ္မဏတာတိ ဧဝမာဒိဟိ အဝုတ္ထာနမိဿိ ဝုတ္ထာနံ ဝိယ နိဒ္ဒါရဏံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **သော ဟာရော လက္ခဏော နာမော**တိ ဧဝံ သုတ္တေ အနာဂတေပိ ဓမ္မေ ဝုတ္ထပုကာရေန အာဂတေ ဝိယ နိဒ္ဒါရေတ္ဝာ ယာ သံဝဏ္ဏနာ၊ သော လက္ခဏော နာမ ဟာရောတိ အတ္ထော။

၆။ **နေရုတ္တ**န္တိ နိရုတ္တိံ၊ ပဒနိဗ္ဗစနန္တိ အတ္ထော။ **အဓိပ္ပါယော**တိ ဗုဒ္ဓါနံ သာဝကာနံ ဝါ တဿ သုတ္တဿ ဒေသကာနံ အဓိပ္ပါယော။ **ဗျဉ္ဇန**န္တိ ဗျဉ္ဇနေန၊ ကရဏေ ဟိ ဧတံ ပစ္စတ္တံ။ ကာမဉ္စ သဗ္ဗေ ဟာရာ ဗျဉ္ဇနဝိစယာ၊ အယံ ပန ဝိသေသတော ဗျဉ္ဇနဒ္ဝါရေနေဝ အတ္ထပရိယေသနာတိ ကတ္ဝာ "ဗျဉ္ဇန"န္တိ ဝုတ္တံ။ တထာ ဟိ ဝက္ခတိ "ဗျဉ္ဇနေန သုတ္တဿ နေရုတ္တာဒ္ဓ အဓိပ္ပါယော စ နိဒါနဒ္ဓ ပုဗ္ဗာပရာနုသန္ဓိ စ ဂဝေသိတဗ္ဗာ"တိ။ **အထာ**တိ ပဒပူရဏမတ္တံ။ **ဒေသနာနိဒါန**န္တိ နိဒဒါတိ ဖလန္တိ နိဒါနံ၊ ကာရဏံ၊ ယေန ကာရဏေန ဒေသနာ ပဝတ္တာ၊ တံ ဒေသနာယ ပဝတ္တိနိမိတ္တန္တိ အတ္ထော။ **ပုဗ္ဗာပရာနုသန္ဓိ**တိ ပုဗ္ဗေန စ အပရေန စ အနုသန္ဓိ။ "ပုဗ္ဗာပရေန သန္ဓိ"တိပိ ပါဠော၊ သုတ္တဿ ပုဗ္ဗဘာဂေန အပရဘာဂံ သံသန္ဒိတ္ဝာ ကထနန္တိ အတ္ထော။ သဂီတိဝသေန ဝါ ပုဗ္ဗာပရဘူတေဟိ သုတ္တန္တရေဟိ သံဝဏ္ဏိယမာနဿ သုတ္တဿ သံသန္ဒနံ ပုဗ္ဗာပရာနုသန္ဓိ။ ယဉ္စ ပုဗ္ဗပဒေန ပရပဒဿ သမ္ဗန္ဓနံ၊ အယမ္ပိ ပုဗ္ဗာပရာနုသန္ဓိ။ **သော ဟာရော စတုဗ္ဗိဓော**တိ ဧဝံ နိဗ္ဗစနာဓိပ္ပါယာဒိနံ စတုန္နံ ဝိဘာဝန-လက္ခဏော စတုဗ္ဗိဓော ဟာရော နာမာတိ အတ္ထော။

၇။ **ကေဓိ ပဒဋ္ဌာနေ**တိ ကေသ္မိံ အာရမ္မဏဘူတအာဒိကေ ပရိက္ကမဓာတု-အာဒိနံ ပဒဋ္ဌာနဘူတေ ဓမ္မေ ဒေသနာရဉ္ဇေ သတိ။ **ပရိယေသတိ သေသကံ ပဒဋ္ဌာန**န္တိ တဿ ဝိသဘာဂတာယ အဂ္ဂဟဏေန ဝါ သေသကံ ပမာဒါ-ဒိနံ အာသန္နကာရဏဘဏ္ဍာ ပဒဋ္ဌာနဘူတံ ကောသဇ္ဇာဒိကံ ဓမ္မန္တရံ ပရိယေ-သတိ ပညာယ ဂဝေသတိ၊ ပရိယေသိတ္ဝာ စ သံဝဏ္ဏနာယ ယောဇေန္တော

ဒေသနံ **အာဝဋ္ဋတိ ပဋိပက္ခေ**တိ ဝိရိယာရမ္ဘာဒိမုခေန အာရဒ္ဓသုတ္တံ ဝုတ္တ-နယေန ပမာဒါဒိဝသေန နိဒ္ဒိသန္တော ဒေသနံ ပဋိပက္ခတော အာဝဋ္ဋေတိ နာမ။ **အာဝဋ္ဋော နာမ သော ဟာရော**တိ ဒေသနာယ ဂဟိတမမ္မာနံ သဘာဂဝိသ-ဘာဂမမ္မဝသေန အာဝဋ္ဋနလက္ခဏော အာဝဋ္ဋော ဟာရော နာမာတိ အတ္ထော။

၇။ **ဓမ္မဿ** သဘာဝမံ့၊ တံ ကုသလာဒိဝသေန အနေကဝိဓံ။ **ပဒ-ဋ္ဌာန**ဿ ယသ္မိံ ပတိဋ္ဌိတေ ဥတ္တရိ ဂဏှဝိသေသေ အဓိဂစ္ဆတိ၊ တံ ဝိသေ-သာဓိဂမကာရဏံ။ **ဘူမိ**ဿ ပုထုဇ္ဇနဘူမိ ဒဿနဘူမိတိ ဧဝမာဒိကံ ဘူမိံ။ **ဝိဘဇ္ဇတေ**တိ ဝိဘာဂေန ကထေတိ။ **သာဓာရဏော**တိ ဒဿနပဟာတဗ္ဗာဒိ-နာမဝသေန ဝါ ပုထုဇ္ဇနသောတာပန္နာဒိဝတ္ထုဝသေန ဝါ သာဓာရဏော အဝိ-သိဋ္ဌော သမာနေတိ အတ္ထော။ ဝုတ္တဝိပရိယာယေန **အသာဓာရဏာ** ဝေဒိ-တဗ္ဗာ။ **နေယျော ဝိဘတ္တီ**တိ ယထာဝုတ္တမမ္မာဒိနံ ဝိဘဇနော အယံ ဟာရော ဝိဘတ္တီတိ ဉာတဗ္ဗောတိ အတ္ထော။ တသ္မာ သံကိလေသမမ္မေ ဝေါဒါနမမ္မေ စ သာဓာရဏာသာဓာရဏတော ပဒဋ္ဌာနတော ဘူမိတော စ ဝိဘဇနလက္ခ-ဏော "ဝိဘတ္တိဟာရော"တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

၉။ **နိဒ္ဒိဋ္ဌေ**တိ ကထိတေ သုတ္တေ အာဂတော၊ သံဝဏ္ဏိတေ ဝါ။ **ဘာဝိ-တော**တိ ယထာ ဥပ္ပန္နသဒိသာ ဥပ္ပန္နာတိ ဝုစ္စန္တိ၊ ဧဝံ ဘာဝိတသဒိသေ ဘာဝေတဗ္ဗေတိ အတ္ထော။ **ပဟီနေ**တိ တ္ထောပိ ဧသေဝ နယော။ **ပရိ-ဝတ္တေတိ ပဋိပက္ခေ**တိ ဝုတ္တာနံ ဓမ္မာနံ ယေ ပဋိပက္ခာ၊တေသံ ဝသေန ပရိဝတ္တေ-တိတိ အတ္ထော။ ဧဝံ နိဒ္ဒိဋ္ဌာနံ ဓမ္မာနံ ပဋိပက္ခတော ပရိဝတ္တနလက္ခဏော "ပရိ-ဝတ္တနော ဟာရော"တိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

၁၀။ ဝိဝိဓာနိ ကေသ္မိံယေဝ အတ္ထေ ဝစနာနိ ဝိဝစနာနိ၊ ဝိဝစနာနိ ဧဝ **ဧဝဝစနာနိ၊** ပရိယာယသဒ္ဒါတိ အတ္ထော။ တာနိ ဧဝဝစနာနိ။ **ဗဟူနီ**တိ အနေကာနိ။ **တု-**သဒ္ဒေါ အဝဓာရဏေ။ တေန ဗဟူ ဧဝ ပရိယာယသဒ္ဒါ ဧဝ-ဝစနဟာရယောဇနာယံ ကထေတဗ္ဗာ၊ နာ ကတိပယာတိ ဒဿေတိ။ **သုတ္တေ ဝုတ္တာနီ**တိ နဝဝိဓသုတ္တန္တသင်္ဂါတေ တေပိဋကေ ဗုဒ္ဓဝစနေ ဘာသိတာနိ။ တ္ထောပိ တု-သဒ္ဒသ အတ္ထော အာနေတ္ဝာ ယောဇေတဗ္ဗော၊ တေန ပါဠိယံ အာဂတာနိယေဝ ဧဝဝစနာနိ ဂဟေတဗ္ဗာနိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **ကေဓမ္မ-သာ**တိ ကေသ ပဒတ္ထသ။ **ယော ဇာနာတိ သုတ္တဝိဒူ**တိ ယထာ "သပ္ပိသ ဇာနာဟီ"တိ ဝုတ္တေ "သပ္ပိနာ ဝိစာရေဟိ၊ သပ္ပိံ ဒေဟိ, ဒေထာ"တိ ဝါ အာဏာပေတီတိ အတ္ထော၊ ဧဝံ ယော သုတ္တကောဝိဒေါ ဓမ္မကထိကော

ဧကဿ အတ္ထဿ ဗဟူပိ ပရိယာယသဒ္ဒေ ဝိစာရေတိ ဝိဘာဝေတိ ယောဇေ-တိတိ အတ္ထော။ **ဧဝံစနော နာမ သော ဟာရော**တိ တဿ အတ္ထဿ ဝုတ္တပ္ပကာရပရိယာယသဒ္ဒယောဇနာလက္ခဏော ဧဝံစနဟာရော နာမ။ တသ္မာ ဧကေသ္မိံ အတ္ထေ အနေကပရိယာယသဒ္ဒယောဇနာလက္ခဏော “ဧဝံစန-ဟာရော”တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၁၁။ **စမူနံ** ခန္ဓာဒိစမ်ံ။ **ပညတ္တိဟီ**တိ ပညာပနေဟိ ပကာရေဟိ ဉာပနေဟိ၊ အသင်္ကရတော ဝါ ဌပနေဟိ။ **ဝိဝိစာဟီ**တိ နိက္ခေပပဋာဝါဒိဝသေန အနေက-ဝိစာဟိ။ **သော အာကာရော**တိ ယော ဧကဿေဝတ္ထဿ နိက္ခေပပဋာဝ-ပညတ္တိအာဒိဝသေန အနေကာဟိ ပညတ္တီဟိ ပညာပနာကာရော။ **ဧဒိယျော ပညတ္တိ နာမ ဟာရော**တိ ပညတ္တိဟာရော နာမာတိ ဉာတမ္ဘော။ တသ္မာ ဧကေကဿ ဓမ္မဿ အနေကာဟိ ပညတ္တီဟိ ပညာပေတမ္ဘာကာရဝိဘာဝန-လက္ခဏော “ပညတ္တိဟာရော”တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၁၂။ **ဝိဿဇ္ဇိတ္ထိ**တိ ဗုဒ္ဓါဒိဟိ ဗျာကတော။ **ပဉ္ဉေ**တိ ဉာတုံ ဋ္ဌိတေ အတ္ထေ။ **ဂါထာယ**န္တိ ဂါထာရဋ္ဌေ။ ဋီဒန္တ ပုစ္ဆကာ ယေဘုယျေန ဂါထာဗန္ဓဝသေန ပုစ္ဆန္တိတိ ကတ္ဝာ ဝုတ္တံ။ **ယမာရဗ္ဘာ**တိ သာ ပန ဂါထာ ယံ အတ္ထံ အာရဗ္ဘ အဓိကိစ္စ ပုစ္ဆိတာ၊ တဿ အတ္ထဿ။ **သုဒ္ဓါသုဒ္ဓပရိက္ခာ**တိ ပဒံ သောဓိတံ၊ အာရမ္ဘော န သောဓိတော၊ ပဒဉ္စ သောဓိတံ အာရမ္ဘော စ သောဓိတောတိ ဧဝံ ပဒါဒိနံ သောဓိတာသောဓိတဘာဝဝိစာရော။ **ဟာရော သော သောဓနော နာမာ**တိ ယထာဝုတ္တဝိစာရော သောဓနော ဟာရော နာမ။ ဧဝံ သုတ္တေ ပဒပဒတ္ထပဉ္စာ-ရမ္ဘာနံ သောဓနလက္ခဏော “သောဓနော ဟာရော”တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၁၄။ **ကေတ္တာတာယာ**တိ ကေသ ဘာဝေါ ကေတ္တံ၊ ကေတ္တမေဝ ကေတ္တ-တာ၊ တာယ ကေတ္တတာယ။ **ကေ-**သဒ္ဒေါ စေတ္ထ သမာနသဒ္ဒပရိယာယော၊ တသ္မာ သာမညေနာတိ အတ္ထော။ ဝိသိဋ္ဌာ မတ္တာ ဝိမတ္တာ၊ ဝိမတ္တာဝ ဝေမတ္တံ၊ တသ္သ ဘာဝေါ ဝေမတ္တတာ၊ တာယ **ဝေမတ္တတာယ၊** ဝိသေသေနာတိ အတ္ထော။ **တေန ဝိကပ္ပယိတမ္ဖာ**တိ ယေ ဓမ္မာ "ဒုက္ခံ သမုဒယော"တိအာဒိနာ သာမညေန, "ဇာတိ ဇရာ ကာမတဏှာ ဘဝတဏှာ"တိအာဒိနာ ဝိသေသေန စ သုတ္တေ ဒေသိတာ၊ တေ "ကိမေတ္ထ သာမညံ, ကော ဝါ ဝိသေသော"တိ ဧဝံ သာမညဝိသေသဝိကပ္ပနဝသေန နာ ဝိကပ္ပယိတမ္ဖာ။ ကသ္မာ? သာမည-ဝိသေသကပ္ပနာယ ဝေါဟာရဘာဝေန အနဝဋ္ဌာနတော ကာလဒိသာဝိသေ-သာဒိနံ ဝိယ အပေက္ခာသိဒ္ဓိတော စ။ ယထာ ဟိ "အဇ္ဇ ဟိယ္ယော သ္ဝေ"တိ ဝုစ္စမာနာ ကာလဝိသေသာ အနဝဋ္ဌိတသဘာဝါ "ပုရိမာဒိသဒ္ဒပစ္ဆိမာဒိသဒ္ဒ"တိ ဝုစ္စမာနာ ဒိသာဝိသေသာ စ၊ ဧဝံ သာမညဝိသေသာပိ။ တထာ ဟိ "ဇ္ဈဒိ ဒုက္ခ"န္တိ ဝုစ္စမာနံ ဇာတိအာဒိအပေက္ခာယ သာမညမ္ပိ သမာနံ သစ္ဆာပေက္ခာယ ဝိသေသော ဟောတိ။ ဧသ နယော သမုဒယာဒီသုပိ။ **ဧသော ဟာရော အဓိဋ္ဌာနော**တိ ဧဝံ သုတ္တာဂတာနံ ဓမ္မာနံ အဝိကပ္ပနဝသေန သာမည-ဝိသေသနိဒ္ဓါရဏလက္ခဏော အဓိဋ္ဌာနော ဟာရော နာမာတိ အတ္ထော။

၁၅။ **ယေ ဓမ္မာ**တိ ယေ အဝိဇ္ဇာဒိကာ ပစ္စယဓမ္မာ။ **ယံ ဓမ္မံ**တိ ယံ သင်္ခါရာဒိကံ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မံ။ **ဇနယန္တီ**တိ နိဗ္ဗတ္တေန္တိ။ **ပစ္စယာ**တိ သဟဇာတ-ပစ္စယဘာဝေန။ **ပရမ္ပရတော**တိ ပရမ္ပရပစ္စယဘာဝေန၊ အနုရူပသန္တာန-ဃဋ္ဋနဝသေန ပစ္စယော ဟုတ္ဝာတိ အတ္ထော။ ဥပနိဿယကောဋိ ဟိ ဇ္ဈာဓိပ္ပေတာ။ ပုရိမသ္မိံ အဝသိဋ္ဌော ပစ္စယဘာဝေါ။ **ဟေတုမဝကန္တိယတ္တာ**တိ တံ ယထာဝုတ္တပစ္စယသင်္ခါတံ ဇနကာဒိဘေဒဘိန္နံ ဟေတုံ အာကမိတ္ဝာ သုတ္တတော နိဒ္ဒါရေတ္ဝာ ယော သံဝဏ္ဏနာသင်္ခါတော၊ **ဧသော ဟာရော ပရိက္ခာရော**တိ ဧဝံ သုတ္တေ အာဂတဓမ္မာနံ ပရိက္ခာရသင်္ခါတေ ဟေတုပစ္စယေ နိဒ္ဒါရေတ္ဝာ သံဝဏ္ဏနလက္ခဏော ပရိက္ခာရော ဟာရောတိ အတ္ထော။

၁၆။ **ယေ ဓမ္မာ**တိ ယေ သိလာဒိဓမ္မာ။ **ယံ မူလာ**တိ ယေသံ သမာဓိ-အာဒိနံ မူလဘူတာ၊ တေ တေသံ သမာဓိအာဒိနံ ပဒဋ္ဌာနဘာဝေန သမာ-ရောပယိတမ္ဖာတိ သမ္ဗန္ဓော။ **ယေ စေကတ္ထာ ပကာသိတာ မုနိနာ**တိ ယေ စ ရာဂဝိရာဂါစေတောဝိမုတ္တိသေက္ခဖလကာမဓာတုသမတိက္ကမနာဒိသဒ္ဒါ အနာ-ဂါမိဖလတ္ထတာယ ဧကတ္ထာ ဗုဒ္ဓမုနိနာ ပရိဒီပိတာ၊ တေ အညမညဝေဝစန-ဘာဝေန သမာရောပယိတမ္ဖာတိ သမ္ဗန္ဓော။ သမာရောပနဉ္စေတ္ထ သုတ္တေ

ယထာရုတဝသေန နိဒ္ဓါရဏဝသေန ဝါ ဂယ္ဟမာနသ္မာ သိက္ခာပဒယသ္မာတသ္မာ သီလာဒိကွန္ဓပ္ပဒယသ္မ ပရိယာယန္တရဝိဘာဝနမုခေန ဘာဝနာပါရိပူရိကထနံ၊ ဘာဝနာပါရိပူရိ စ ပဟာတဗ္ဗသ္မ ပဟာနေနာတိ ပဟာနသမာရောပနာပိ အတ္ထတော ဒဿိတာ ဧဝ ဟောတိ။ **သေ သမာရောပနော ဟာရော**တိ သေသုတ္တေ အာဂတဓမ္မာနံ ပဒဋ္ဌာနဝေဝစနဘာဝနာပဟာနသမာရောပနဝိစာရဏာလက္ခဏော သမာရောပနော နာမ ဟာရောတိ အတ္ထော။

နယသခ်ပ

၁၇။ ဧဝံ ဂါထာဗန္ဓဝသေန သောဠသဝိဟာရေ နိဒ္ဒိသိတ္ဝာ ဒုဒါနိ နယေ နိဒ္ဒိသိတုံ **"တဏ္ဟာ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **တဏ္ဟာ အဝိဇ္ဇာ စာ**တိ သုတ္တေ အာဂတံ အတ္ထတော နိဒ္ဓါရဏဝသေန ဝါ ဂဟိတံ တဏ္ဟံ အဝိဇ္ဇဉ္စ ယော နေတိတိ သမ္ဗန္ဓော။ ယော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော၊ တံ နေတိ သံကိလေသပက္ခံ ပါပေတိ၊ သံကိလေသဝသေန သုတ္တတ္ထံ ယောဇေတီတိ အဓိပ္ပါယော။ **သမထေနာ**တိ သမာဓိနာ။ **ဝိပဿနာယာ**ကိ ပညာယ၊ ယော နေတိ ဝေဒါနပက္ခံ ပါပေတိ၊ တထာ သုတ္တတ္ထံ ယောဇေတီတိ အဓိပ္ပါယော။ **သဗ္ဗေဟိ ယောဇ-ယိတ္ဗာ**တိ နယန္တော စ တဏ္ဟာ စ အဝိဇ္ဇာ စ ဘဝမူလကတ္တာ သမုဒယသစ္စံ၊ အဝသေသာ တေဘူမကဓမ္မာ ဒုက္ခသစ္စံ၊ သမထဝိပဿနာ မဂ္ဂသစ္စံ၊ တေန ပတ္တဗ္ဗာ အသင်္ခတဓာတု နိရောဓသစ္စန္တိ ဧဝံ ဇုမေဟိ စတူဟိ သစ္စေဟိ ယောဇေတ္ဝာ။ **အယံ နယော နန္ဒိယာဝဋ္ဋော**တိ ယော တဏ္ဟာဝိဇ္ဇာဟိ သံကိလေသပက္ခသ္မ သုတ္တတ္ထသ္မ သမထဝိပဿနာဟိ ဝေဒါနပက္ခသ္မ စတုသစ္စယောဇနမုခေန နယနလက္ခဏော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော၊ အယံ နန္ဒိယာဝဋ္ဋော နယော နာမာတိ အတ္ထော။ ဧတ္ထ စ နယသ္မ ဘူမိ ဂါထာယံ "နယော"တိ ဝုတ္တာ၊ တသ္မာ သံဝဏ္ဏနာဝိသေသောတိ ဝုတ္တံ။ နာ ဟိ အတ္ထ-နယော သံဝဏ္ဏနာ၊ စတုသစ္စပဋိဝေဓသ္မ အနုရူပေါ ပုဗ္ဗဘာဂေ အနုဂါဟ-ဏနယော အတ္ထနယော။ တသ္မ ပန ယာ ဥဿဋ္ဌိတညာအာဒိနံ ဝသေန တဏ္ဟာ-ဒိမုခေန နယဘူမိရစနာ၊ တတ္ထ နယဝေါဟာရော။

၁၈။ **အကုသလေ**တိ ဒွါဒသစိတ္တုပ္ပါဒသင်္ဂဟိတေ သမ္ဗေပိ အကုသလေ ဓမ္မေ။ **သမူလေဟီ**တိ အတ္တနော မူလေဟိ၊ လောဘဒေါသမောဟေဟီတိ အတ္ထော။ **ကုသလေ**တိ သမ္ဗေပိ စတုဘူမကေ ကုသလေ ဓမ္မေ။ **ကုသလမူလေ-ဟီ**တိ ကုသလေဟိ အလောဘာဒိမူလေဟိ **ယော နေတိ**။ နယန္တော စ ကုသလာကုသလံ မာယာမရီစိအာဒယော ဝိယ အဘူတံ နာ ဟောတီတိ **ဘူတံ**။

ပဋ္ဌဃဋ္ဌာဒယော ဝိယ နံ သမ္မုတိသစ္စမတ္တန္တိ **တထံ**။ အကုသလဿ ဇာဋ္ဌ-ဝိပါကတာဘာဝတော ကုသလဿ စ အနိဋ္ဌဝိပါကတာဘာဝတော ဝိပါကေသတိ အဝိသံဝါဒကတ္တာ **အဝိတထံ** နေတိ။ ဧဝမေတေသံ တိဏ္ဏမ္ပိ ပဒါနံ ကုသလာကုသလဝိသေသနတာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ ဇထ ဝါ အကုသလမူလေဟိ အကုသလာနိ ကုသလမူလေဟိ စ ကုသလာနိ. နယန္တော အယံ နယော **ဘူတံ တထံ အဝိတထံ** နေတိ၊ စတ္တာရိ သစ္စာနိ နိဒ္ဒါရေတ္ဝာ ယောဇေတိတိ အတ္ထော။ ဒုက္ခာဒီနံ ဟိ ဗာဓကာဒိဘာဝတော အညထာဘာဝါဘာဝေန ဘူတာနိ၊ သစ္စသဘာဝတ္တာ တထာနိ၊ အဝိသံဝါဒနတော ဇဝိတထာနိ။ ဝုတ္တဉ္ဉေတံ ဘဂဝတာ “စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ တထာနိ အဝိတထာနိ အနညထာနိ”တိ ၁။ **တိပုဂ္ဂလံ တံ နယံ အာဟူ**တိ ယော အကုသလမူလေဟိ သံကိလေသပက္ခဿ ကုသလမူလေဟိ ဝေါဒါနပက္ခဿ သုတ္တတ္တဿ စတုသစ္စယောဇနမုခေန နယနလက္ခဏော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော၊ တံ တိပုဂ္ဂလံ နယန္တိ ဝဒန္တီတိ အတ္ထော။

၁၉။ **ဝိပလ္လာသေဟိ**တိ အသုဘေ သုဘန္တိအာဒိနယပ္ပဝတ္တေဟိ စတူဟိ ဝိပလ္လာသေဟိ။ **ကိလေသေ**တိ ကိလိဿန္တိ ဝိဗာဓိယန္တိတိ ကိလေသော၊ သံကိလိဋ္ဌဓမ္မော၊ သံကိလေသပက္ခန္တိ အတ္ထော။ ကေစိ “သံကိလေသေ”တိပိ ပဋ္ဌန္တိ၊ ကိလေသသဟိတေတိ အတ္ထော။ **ဒုန္နိဗ္ဗေယဟိ**တိ သဒ္ဓါဒိဟိ ဒုန္နိဗ္ဗေယေဟိ။ **သဒ္ဓမ္မေ**တိ ပဋိပတ္တိပဋိဝေဓသဒ္ဓမ္မေ၊ ဝေါဒါနပက္ခန္တိ အတ္ထော။ **ဧတံ နယန္တိ** ယော သုဘသညာဒိဟိ ဝိပလ္လာသေဟိ သကလဿ သံကိလေသပက္ခဿ သဒ္ဓိန္ဒြိယာဒိဟိ ဝေါဒါနပက္ခဿ စတုသစ္စယောဇနဝသေန နယနလက္ခဏော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော၊ ဧတံ နယံ **နယဝိဒူ** သဒ္ဓမ္မနယကောဝိဒါ၊ အတ္ထနယ-ကုသလာ ဧဝ ဝါ သိဟဝိက္ကီဠိတံ နယန္တိ ဝဒန္တီတိ အတ္ထော။

၂၀။ **ဧဝယျာကရဏော**တိ တဿ တဿ အတ္ထနယဿ ယောဇနတ္ထံ ကတော သုတ္တဿ အတ္ထဝိဿဇ္ဇနေသူတိ အတ္ထော။ တေနေဝါဟ “တဟိံ တဟိ”န္တိ။ **ကုသလာကုသလာ**တိ ဝေါဒါနိယာ သံကိလေသိကာ စ တဿ တဿ နယဿ ဒိသာဘူတဓမ္မာ။ **ဝုတ္တာ**တိ သုတ္တတော နိဒ္ဒါရေတ္ဝာ ကထိတာ။ **မနသာ ဝေါလောကယတေ**တိ တေ ယထာဝုတ္တဓမ္မေ စိတ္တေနေဝ ‘‘အယံ ပဋမာ ဒိသာ အယံ ဒုတိယာ ဒိသာ”တိအာဒိနာ တဿ တဿ နယဿ ဒိသာဘာဝေန ဥပဓာရိတ္ဝာတိ၊ ဝိစာရေတီတိ အတ္ထော။ “သြလောကယတေ တေ

၁-သံ ၃-၃၇၇-ဝိဇ္ဇေ။

အဗဟိ”တိဝိ ပါဠေါ။ တတ္ထ **တေ**တိ တေ ယထာဝုတ္တဓမ္မေ။ **အဗဟိ**တိ အဗ္ဘန္တရံ၊ စိတ္တေ ဝေါတိ အတ္ထော။ **တံ ခု ဒိသာလောစနံ အာဟု**တိ ဩလောကယတေတိ တ္ထေ ယဒေတံ ဩလောကနံ၊ တံ ဒိသာလောစနံ နာမ နယံ ဝဒန္တိ။ **ခု**-တိ စ နိပါတော အဝဓာရဏေ။ တေန ဩလောကနမေဝ အယံ နယော၊ န ကောစိ အတ္ထဝိသေသောတိ ဒသေ့တိ။

၂၁။ **ဩလောကေတွာ**တိ ပဌမာဒိဒိသာဘာဝေန ဥပပရိက္ခိတ္တာ။ **ဒိသာ-လောစနေနာ**တိ ဒိသာလောစနနယေန ကရဏဘူတေန။ ယေန ဟိ ဝိမိနာ တဿ တဿ အတ္ထနယဿ ယောဇနာယ ဒိသာ ဩလောကီယန္တိ၊ သော ဝိဓိ ဒိသာလောစနန္တိ ဧဝံ ဝါ တ္ထေ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ **ဥက္ခိပိယာ**တိ ဥဒ္ဓရိတ္တာ၊ ဒိသာဘူတဓမ္မေ သုတ္တတော နိဒ္ဓါရေတ္တာတိ အတ္ထော။ “ဥက္ခိပိယ ယော သမာနေတိ”တိဝိ ပဌန္တိ၊ တဿတ္ထော “ယော တေသံ ဒိသာဘူတဓမ္မာနံ သမာနယနံ ကရောတိ”တိ။ **ယ**န္တိ ဝါ ကိရိယာပရာမသနံ။ **သမာနေတိ**တိ သမံ, သမ္မာ ဝါ အာနေတိ တဿ တဿ နယဿ ယောဇနာဝသေန။ ကေ ပန အာနေတိ? သဗ္ဗေ ကုသလာကုသလေ တံတံနယဒိသာဘူတေ။ **အယံ နယော**တိ သမာနေတိတိ တ္ထေ ယဒေတံ တံတံနယဒိသာဘူတဓမ္မာနံ သမာနယနံ၊ အယံ **အက္ခိသော** နာမ နယောတိ အတ္ထော။ တေန္တ ဒွယံ “ဝေါဟာရနယော, ကမ္မနယော”တိ စ ဝုစ္စတိ။

၂၂။ ဧဝံ ဟာရေ နယေ စ နိဒ္ဒိသိတ္ဝာ ဒုဒါနိ နေသံ ယောဇနက္ကမံ ဒသေန္တော “**သောဠသ ဟာရာ ပဌမ**”န္တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ပဌမံ သောဠသ ဟာရာ “ယောဇေတဗ္ဗာ”တိ ဝစနသေသော။ ဟာရသံဝဏ္ဏနာ ပဌမံ ကာတဗ္ဗာ ဗျဉ္ဇနပရိယေဋ္ဌိဘာဝတောတိ အဓိပ္ပါယော။ **ဒိသလောစနတော**တိ ဒိသာ-လောစနေန၊ အယမေဝ ဝါ ပါဠေါ။ **အက္ခိသေန** **ဟိ**တိ **ဟိ**-သဒ္ဒေါ နိပါတမတ္တံ။ သေသံ ဥတ္တာနမေဝ။

ဒွါဒသပဒ

၂၃။ ဒုဒါနိ ယေသံ ဗျဉ္ဇနပဒါနံ အတ္ထပဒါနဉ္စ ဝသေန ဒွါဒသ ပဒါနိ သုတ္တန္တိ ဝုတ္တံ၊ တာနိ ပဒါနိ နိဒ္ဒိသိတုံ “**အက္ခရံ ပဒ**”န္တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ အပရိယောသိတေ ပဒေ ဝတ္ထော **အက္ခရံ** ပရိယာယဝသေန အက္ခရဏတော အသဉ္ဇရဏတော။ နု ဟိ ဝတ္ထာသ ပရိယာယော ဝိဇ္ဇတိ၊ အထ ဝတ္ထောတိ ကေနဋ္ဌေန ဝတ္ထော? အတ္ထသံဝတ္ထနဋ္ဌေန။ ဝတ္ထော ဧဝ ဟိ ဇုတ္တရဓာတာယ အပရာပရ-ဘာဝေန ပဝတ္တော ပဒါဒိဘာဝေန ဂယ္ဟမာနော ယထာသမ္ဘန္နံ တံ တံ အတ္ထံ

ဝဒတိ။ ဧကဂ္ဂံ ဝါ ပဒံ **အဂ္ဂံ**၊ ကေစိ ပန "မနသာ ဒေသနာဝါစာယ အဂ္ဂရဏ္ဏတော အဂ္ဂ"န္တိ ဝဒန္တိ။

ပဒန္တိ ပဇ္ဇတိ အတ္ထော ဧတေနာတိ ပဒံ၊ တံ နာမပဒံ အာချာတပဒံ ဥပသဂ္ဂ-ပဒံ နိပါတပဒန္တိ စတုဗ္ဗိဓံ။ တတ္ထ "ဖဿော ဝေဒနာ စိတ္တ"န္တိ ဧဝမာဒိကံ သတ္ထုပ္ပဓာနံ နာမပဒံ။ "ဖုသတိ ဝေဒယတိ ဝိဇာနာတိ"တိ ဧဝမာဒိကံ ကိရိယာပဓာနံ အာချာတပဒံ။ ကိရိယာဝိသေသဂ္ဂဟဏနိမိတ္တံ "ပ" ဣတိ ဧဝမာဒိကံ ဥပသဂ္ဂပဒံ။ ကိရိယာယ သတ္တသ္သ စ သရ္ဂပဝိသေသပ္ပကာသန-ဟေတုဘူတံ "ဧဝ"န္တိ ဧဝမာဒိကံ နိပါတပဒံ။

ဗျဉ္ဇနန္တိ သခ်ေပတော ဝုတ္တံ ပဒါဘိဟိတံ အတ္ထံ ဗျဉ္ဇယတီတိ ဗျဉ္ဇနံ၊ ဝါကျံ။ တံ ပန အတ္ထတော ပဒသမုဒါယောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ပဒမတ္တသဝနေပိ ဟိ အဓိကာရာ-ဒိဝသေန လဇ္ဇမာနေဟိ ပဒန္တရေဟိ အနုသန္ဓာနံ ကတ္တာဝ အတ္ထသမ္ပဋိပတ္တိ ဟောတီတိ ဝါကျမေဝ အတ္ထံ ဗျဉ္ဇယတိ။ **နိရုတ္တိ**တိ အာကာရာဘိဟိတံ နိဗ္ဗစနံ နိရုတ္တိ။

နိဒ္ဒေသောတိ နိဗ္ဗစနဝိတ္ထာရော နိရဝသေသဒေသနတ္တာ နိဒ္ဒေသော။ ပဒေဟိ ဝါကျဿ ဝိဘာဂေါ အာကာရော။ ယဒိ ဧဝံ ပဒတော အာကာရဿ ကော ဝိသေသော? အပရိယောသိတေ ဝါကျေ အဝိဘဇ္ဇမာနေ ဝါ တဒဝယဝေါ ပဒံ။ ဥစ္စာရဏဝသေန ပရိယောသိတေ ဝါကျေ ဝိဘဇ္ဇမာနေ ဝါ တဒဝယဝေါ အာကာရော တိ အယမေတေသံ ဝိသေသော။ ဆဋ္ဌံ ဝစနံ ဆဋ္ဌဝစနံ။ အာကာရော ဆဋ္ဌဝစနံ ဧတဿာတိ **အာကာရဆဋ္ဌဝစနံ**၊ ဗျဉ္ဇနပဒံ။ ဧတ္ထ စ ဗျဉ္ဇနန္တိ ဣမဿ ပဒဿ အနန္တရံ ဝတ္တဗ္ဗံ အာကာရပဒံ နိဒ္ဒေသပဒါနန္တရံ ဝဒန္တေန "အာကာရဆဋ္ဌဝစန"န္တိ ဝုတ္တံ၊ ပဒါနုပုဗ္ဗိကံ ပန ဣစ္ဆန္တေဟိ တံ ဗျဉ္ဇနပဒါနန္တရမေဝ ကာတဗ္ဗံ။ တထာ ဟိ ဝက္ခတိ "အပရိမာဏာ ဗျဉ္ဇနာ အပရိမာဏာ အာကာရာတိ, ဗျဉ္ဇနေဟိ ဝိဝရတိ အာကာရေဟိ ဝိဘဇတိ"တိ စ။ ကေစိ ပန "အာကာရပဒဗျဉ္ဇနနိရုတ္တိယော စ နိဒ္ဒေသော"တိ ပဌန္တိ။ **ဧတ္ထာဝ ဗျဉ္ဇနံ သဗ္ဗ**န္တိ ယာနိမာနိ အက္ခရာဒီနိ နိဿိဋ္ဌာနိ၊ ဧတ္တကမေဝ သဗ္ဗံ ဗျဉ္ဇနံ၊ ဧတေဟိ အသင်္ကိတံ ဗျဉ္ဇနံ နာမ နတ္ထီတိ အတ္ထော။

၂၄။ **သင်္ကာသနာ**တိ သံခိတ္တေန ကာသနာ။ **ပကာသနာ**တိ ပဌမံ ကာသနာ၊ ကာသိယတိ ဒီပိယတီတိ အတ္ထော။ ဣမိနာ ဟိ အတ္ထပဒဗ္ဗယေန အက္ခရပဒေဟိ ဝိဘာဝိယမာနော အတ္ထာကာရော ဂဟိတော။ ယသ္မာ အက္ခရေဟိ သုယျမာနေဟိ သုဏန္တာနံ ဝိသေသဝိဓာနဿ ကတတ္တာ

ပဒပရိယောသာနေ ပဒတ္ထသမ္ပဋိပတ္တိ ဟောတိ။ တထာ ဟိ ဝက္ခတိ "တတ္ထ ဘဂဝါ အက္ခရေဟိ သင်္ဂဟေတိ ပဒေဟိ ပကာသေတိတိ, အက္ခရေဟိ ပဒေဟိ စ ဥဿါဒ္ဒေတိ"တိ စ။

ဝိဝရဏာတိ ဝိတ္ထာရဏာ။ ဝိဘဇနာ စ ဥတ္တာနီကမ္မဉ္စ ပညတ္တိ စ **ဝိဘဇနုတ္တာနီကမ္မပညတ္တိ**။ တတ္ထ **ဝိဘဇနာ**တိ ဝိဘာဂကရဏံ၊ ဥဘယေနာပိ နိဒ္ဒိသနမာဟ။ ဣဒ ပုရိမနယေနေဝ ဗျဉ္ဇနာဂမာရေဟိ နိဒ္ဒိသိယမာနော အတ္ထာ-ကာရော ဒဿိတောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ **ဥတ္တာနီကမ်ံ** ပါကဋကရဏံ။ ပကာရေဟိ ဉာပနံ **ပညတ္တိ**။ ဒွယေနာပိ ပဋိနိဒ္ဒိသနံ ကဇဏတိ။ ဏ္ဍောပိ နိရုတ္တိနိဒ္ဒေသသဒ္ဒိ-တေဟိ ဗျဉ္ဇနပဒေဟိ နိဒ္ဒိသိယမာနော အတ္ထာကာရော ဝုတ္တော၊ ယော ပဋိ-နိဒ္ဒိသိယတိတိ ဝုစ္စတိ။ **ဧတေဟိ**တိ ဧတေဟိ ဧဝ သင်္ခါသနာဒိဝိနိမုတ္တသ ဒေသနာတ္ထသ အဘာဝတော။ **အတ္ထော**တိ သုတ္တတ္ထော။ **ကမ္မန်** ဥဿဒ္ဓနာဒိကမ်ံ။ သုတ္တတ္ထေန ဟိ ဒေသနာယ ပဝတ္တိယမာနေန ဥဿဒ္ဓိတညုအာဒိဝေနေယျာနံ စိတ္တသန္တာနသ ပဗောဓနကိရိယာနိဗ္ဗတ္တိ။ သော စ သုတ္တတ္ထော သင်္ခါသနာ-ဒိအာကာရောတိ။ တေန ဝုတ္တံ "အတ္ထော ကမ္မဉ္စ နိဒ္ဒိဋ္ဌ"န်။

၂၅။ **တီဏိ**တိ လိင်္ဂဝိပလ္လာသေန ဝုတ္တံ၊ တယောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **နဝဟိ ပဒေဟိ**တိ နဝဟိ ကောဋ္ဌာသေဟိ။ **အတ္ထော သမာယုတ္တော**တိ အတ္ထော သမ္ဗာ-ယုတ္တော န ဝိနာ ဝတ္တတိ။ သမ္ဗန္ဓ ဟိ ဗုဒ္ဓဝစနသ စတုသစ္စပကာသနတော အတ္ထနယာနဉ္စ စတုသစ္စယောဇနဝသေန ပဝတ္တနတော သဗ္ဗော ပါဋိအတ္ထော အတ္ထနယတ္တယသင်္ဂဟိတော သင်္ခါသနာဒိအာကာရဝိသေသဝုတ္တိ စာတိ။

၂၆။ ဏ္ဍဒါနိ ယထာနိဒ္ဒိဋ္ဌေ ဒေသနာဟာရာဒိကေ နေတ္တိပ္ပကရဏသ ပဒတ္ထေ သုခဂ္ဂဟဏတ္ထံ ဂဏနဝသေန ပရိစ္ဆိန္ဒိတ္ဝာ ဒဿေန္တော "**အတ္ထ ဿာ**"တိအာဒိ-မာဟ။ တတ္ထ **စတုဒ္ဒိသာ**တိ သောဠသ ဟာရာ ဆ ဗျဉ္ဇနပဒါနိ ဒ္ဝေ ကမ္မနယာတိ ဧဝံ စတုဒ္ဒိသ။ **ဥဘယန်**္တိ ဆ အတ္ထပဒါနိ တယော အတ္ထနယာတိ ဏ္ဍံ နဝဝိဓံ ယထာဝုတ္တံ စတုဒ္ဒိသဝိဓ္ဗာတိ ဧတံ ဥဘယံ။ **သင်္ခ်လယိတ္ဝာ**တိ သမ္ပိဏ္ဍေတ္ဝာ။ "သင်္ခ်ပယတော"တိပိ ပါဌော၊ ကေတော ကရောန်္တသာတိ အတ္ထော။ **ဒေသိကာ**တိ တေပ္ပမာဏာ၊ ဏ္ဍတော ဝိနိမုတ္တော ကောစိ နေတ္တိပဒတ္ထော နတ္ထိတိ အတ္ထော။

ဧဝံ တေတ္တိံသပဒတ္ထာယ နေတ္တိယာ သုပ္ပဿ အတ္ထပရိယေသနာယ ယော "သောဠသ ဟာရာ ပဌမ"န်္တိ နယေဟိ ပဌမံ ဟာရာ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗာတိ ဟာရနယာနံ သံဝဏ္ဏနာဏမော ဒဿိတော၊ သွာယံ ဟာရနယာနံ

ဒေသနာက္ကမေနေဝ သိဒ္ဓေါ။ ဧဝံ သိဒ္ဓေ သတိ အယံ အာရမ္ဘော ဣမမတ္ထံ ဒီပေတိ—သမ္ဗေါမေ ဟာရာ နယာ စ ဣမိနာ ဒသိတက္ကမေနေဝ သုတ္တေသု သံဝဏ္ဏနာဝသေန ယောဇေတမ္ဘာ၊ န ဥပ္ပဋိပါဋိယာတိ။

ကိံ ပနေတ္ထ ကာရဏံ၊ ယဒေတေ ဟာရာ နယာ စ ဣမိနာဝ ကမေန ဒေသိတာတိ? ယဒိပိ နာယမနုယောဂေါ ကတ္ထစိ အနုက္ကမေ နိဝိသတိ၊ အပိ စ ဓမ္မဒေသနာယ နိဿယဖလတဒုပါယသရိရဘူတာနံ အဿာဒါဒီနံ ဝိဘာဝန-သဘာဝတ္ထာ ပကတိယာ သမ္ဘသုတ္တာနုရူပါတိ သုဝိညေယျဘာဝတော ပရေသဉ္စ သံဝဏ္ဏနာဝိသေသာနံ ဝိစယဟာရာဒီနံ ပတိဋ္ဌာဘာဝတော ပဌမံ ဒေသနာဟာရော ဒဿိတော။

ပဒပုဉ္ဆာဝိဿဇ္ဇနပုဗ္ဗာပရာနုဂိတိဟိ သဒ္ဓိံ ဒေသနာဟာရပဒတ္ထာနံ ပဝိစယ-သဘာဝတာယ တဿ အနန္တရံ ဝိစယော။ တထာ ဟိ ဝက္ခတိ “ပဒံ ဝိစိနတိ။ပ။ အာဏတ္တိံ ဝိစိနတိ အနုဂိတိံ ဝိစိနတီ”တိ။

ဝိစယေန ဟာရေန ပဝိစိတာနံ အတ္ထာနံ ယုတ္တာယုတ္တိဝိစာရဏာ ယုတ္တာတိ ယုတ္တိဝိစာရဏာဘာဝတော ဝိစယာနန္တရံ ယုတ္တိဟာရော ဝုတ္တော။ တထာ ဟိ ဝက္ခတိ “ဝိစယေန ဟာရေန ဝိစိနိတ္ဝာ ယုတ္တိဟာရေန ယောဇေတမ္ဘ”န္တိ။

ယုတ္တာယုတ္တာနံယေဝ အတ္ထာနံ ဥပပတ္တိအနုရူပံ ကာရဏပရမ္ပရာယ နိဒ္ဒါ-ရဏလက္ခဏံ ပဒဋ္ဌာနစိန္တနံ ကတ္တုမ္ဘန္တိ ယုတ္တိဟာရာနန္တရံ ပဒဋ္ဌာနဟာရော ဒဿိတော။ တထာ ဟိ ဝက္ခတိ “ယော ကောစိ ဥပနိဿယော ယော ကောစိ ပစ္စယော စ၊ သမ္ဘော သော ပဒဋ္ဌာန”န္တိ။

ယုတ္တာယုတ္တာနံ ကာရဏပရမ္ပရာယ ပရိဂ္ဂဟိတသဘာဝါနံယေဝ စ ဓမ္မာနံ အဝုတ္တာနမ္ပိ ကေလက္ခဏတာယ ဂဟဏံ ကာတုမ္ဘန္တိ ဒဿနတ္ထံ ပဒဋ္ဌာနာနန္တရံ လက္ခဏော ဟာရော ဝုတ္တော။ တထာ ဟိ လက္ခဏဟာရဝိဘင်္ဂေ “အဝိဇ္ဇာ-ပစ္စယာ သင်္ခါရာ”တိအာဒိနာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒံ ဒဿေတ္ဝာ “ဧဝံ ယေ ဓမ္မာ ကေလက္ခဏာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

အတ္ထတော နိဒ္ဒါရိတာနမ္ပိ ဓမ္မာနံ နိဗ္ဗစနာဒိနိ ဝတ္တုမ္ဘာန်၊ န သုတ္တေ သရူပတော အာဂတာနမေဝါတိ ဒဿနတ္ထံ လက္ခဏာနန္တရံ စတုဗ္ဗိဟော ဝုတ္တော။ ဧဝဉ္ဒိ နိရဝသေသတော အတ္ထာဝဗောဓော ဟောတိ၊ ဧဝဉ္ဆ ကတ္ဝာ “ယဒါ ဟိ ဘိက္ခု အတ္ထသ စ နာမံ ဇာနာတိ ဓမ္မသ စ နာမံ ဇာနာတိ တထာ တထာ နံ အဘိနိရောပေတီ”တိ အနဝသေသပရိယာဒါနံ ဝက္ခတိ။ တထာ “ပုနပ္ပုနံ ဂဗ္ဘမုပေတီ”တိ ဧတ္ထ “ယေ ဇရာမရဏေန အဋ္ဋိယိတုကာမာ

ဘဝိဿန္တိ၊ တေ ဘဝိဿံန္တိ ဘောဇနေ မတ္တညုနော ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒ္ဝါရာ”တိ-အာဒိနာ သမ္မာပဋိပတ္တိံ အဓိပ္ပါယဘာဝေန ဝက္ခတိ။

နိဗ္ဗစနာဓိပ္ပါယနိဒါနဝစနေဟိ သဒ္ဓိံ သုတ္တေ ပဒတ္ထာနံ သုတ္တန္တရဿံသန္ဒန-သဒိသတေ ပုဗ္ဗာပရဝိစာရေ ဒဿိတေ တေသံ သဘာဂဝိသဘာဂဓမ္မန္တရာဝဋ္ဋနံ သုခေန သက္ကာ ဒသ္သေတုန္တိ စတုဗ္ဗိဟာနန္တရံ အာဝဋ္ဋော ဝုတ္တော။ တေနေဝ ဟိ “အာရမ္ဘထ[1] နိက္ကမထာ”တိ ဂါထာယံ အာရမ္ဘနိက္ကမနဗုဒ္ဓသာသန-ယောဂဓုနနေဟိ ဝိရိယသမာဓိပညြ်ယာနိ နိဒ္ဒါရေတ္ဝာ တဒနုယောဂဿ မူလံ “ပမာဒေါ”တိ သုတ္တန္တရေ ဒဿိတော ပမာဒေါ အာဝဋ္ဋိတော။

သဘာဂဝိသဘာဂဓမ္မာဝဋ္ဋနေ နိယောဇိတေ သာဓာရဏာသာဓာရဏာ-ဝသေန သံကိလေသဝေါဒါနဓမ္မာနံ ပဒဋ္ဌာနတော ဘူမိတော စ ဝိဘာဂေါ သက္ကာ သုခေန ယောဇိတုန္တိ အာဝဋ္ဋာနန္တရံ ဝိဘတ္တိဟာရော ဝုတ္တော။ ယတော ဝိဘတ္တိဟာရဝိဘင်္ဂေ ‘‘ကတမေ ဓမ္မာ သာဓာရဏာ။ ဒ္ဝေ ဓမ္မာ သာဓာရဏာ နာမသာဓာရဏာ ဝတ္ထုသာဓာရဏာ စာ”တိ အာရဘိတ္ဝာ “မိဿကန္တိယတာနံ သတ္တာနံ အနိယတာနဉ္စ သတ္တာနံ ဒဿနပ္ပဟာတဗ္ဗာ[2] ကိလေသာ သာဓာ-ရဏာ၊ ပုထုဇ္ဇနဿ သောတာပန္နဿ စ ကာမရာဂဗျာပါဒါ သာဓာရဏာ”တိ-အာဒိနာ သဘာဂဝိသဘာဂပရိယာယဝန္တေယေဝ ဓမ္မေ ဝိဘဇိဿတိ။

သာဝဇ္ဇာနဝဇ္ဇဓမ္မာနံ သပ္ပဋိဘာဂါဘာဝတော တေသံ ဝိဘာဂေ ကတေ သုတ္တာဂတေ ဓမ္မေ အကသိရေန ပဋိပက္ခတော ပရိဝတ္တေတုံ သက္ကာတိ ဝိဘတ္တိအနန္တရံ ပရိဝတ္တနဟာရော ဝုတ္တော။ တထာ ဟိ “သမ္မာဒိဋ္ဌိဿ ပုရိသပုဂ္ဂလဿ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ နိဇ္ဇိဏ္ဏာ ဘဝတီ”တိ ပဋိဝိဘတ္တသဘာဝေ ဧဝ ဓမ္မေ ပရိဝတ္တနဟာရဝိဘင်္ဂေ ဥဒါဟရိဿတိ။

ပဋိပက္ခတော ပရိဝတ္တိတာပိ ဓမ္မာ ပရိယာယဝစနေဟိ ဗောဓေတဗ္ဗာ၊ န သုတ္တေ အာဂတာယေဝါတိ ဒဿနတ္ထံ ပရိဝတ္တနာနန္တရံ ဂေဝစနဟာရော ဝုတ္တော။

ဧဝံ တေ ဓမ္မာ ပရိယာယသဒ္ဒတောပိ ဝိဘာဝိတာ ဟောန္တိ တိ ပရိယာယ-တော ပကာသိတာနံ ဓမ္မာနံ ပဘေဒတော ပညတ္တိဝသေန ဝိဘဇနံ သုခေန သက္ကာ ဉာတုန္တိ ဂေဝစနဟာရာနန္တရံ ပညတ္တိဟာရော ဝုတ္တော။ တထာ ဟိ သုတ္တေ အာဂတဓမ္မာနံ ပရိယာယပညတ္တိဝိဘာဂံ သုဗောဓနဉ္စ[3] ပညတ္တိဟာရ-ဝိဘင်္ဂေ ဝက္ခတိ။

၁-အာရဘထ (သီ) ၂-ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗာ (သီ) ၃-သုဗောဓဉ္စ (သီ)

ပဘဝပရိညာဒိပညတ္တိဝိဘာဂမုခေန ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒသစ္စာဒိဓမ္မဝိဘာဂေ ကတေ သုတ္တေ အာဂတဓမ္မာနံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒါဒိမုခေန အဝဓာရဏံ သက္ကာ ဒဿေတုန္တိ ပညတ္တိအနန္တရံ သြတ္ထရဏောာ ဟာရော ဝုတ္တောာ။ တထာ ဟိ "ဥဒ္ဒိ အဓေ"တိ ဂါထံ ဥဒ္ဒိသိတ္ဝာ "ဝိပ္ပမုတ္တောာ"တိ ပဒေန အသေက္ခံ ဝိဇ္ဇံ နိဒ္ဒါရေတ္ဝာ "ဝိဇ္ဇုပ္ပါဒါ အဝိဇ္ဇာနိရောဓေ"တိအာဒိနာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒံ ဥဒါဟရိသတိ။

ဓာတာယတနာဒိသု သြတာရိတာနံ သုတ္တေ ပဒတ္ထာနံ ပုဗ္ဗာရမ္ဘဝိသောဓနံ သက္ကာ သုခေန သမ္မာဒေတုန္တိ သြတရဏာနန္တရံ သောဓနော ဟာရော ဝုတ္တောာ။ တထာ ဟိ ဝက္ခတိ "ယတ္ထ ဧဝံ သုဒ္ဓါ အာရမ္ဘော၊ သော ပဠော ဝိသဇ္ဇီတော ဘဝတီ"တိအာဒိ။

ဝိသောဓိတေသု သုတ္တေ ပဒပဒတ္ထေသု တတ္ထ လဒ္ဓမာနသာမညဝိသေသ-ဘာဝေါ သုကရော ဟောတီတိ ဒဿေတုံ သောဓနာနန္တရံ အဓိဋ္ဌာနော ဟာရော ဒဿိတောာ။ သောဓနော ဟိ အဓိဋ္ဌာနဿ ဗဟူပကာရော၊ တတော ဧဝ ဟိ "ယထာ ယထာ ဝါ ပန ပုဗ္ဗိတံ၊ တထာ တထာ ဝိသဇ္ဇယိတဗ္ဗ"န္တိ[၁] ဝက္ခတိ။

သာမညဝိသေသဘူတေသု သာဓာရဏာသာဓာရဏေသု ဓမ္မေသု ပဝေဒိ-တေသု ပရိကပ္ပါရသင်္ခါတဿ သာဓာရဏာသာဓာရဏရူပဿ ပစ္စယဟေတု-ရာသိဿ ပဘေဒေါ သုဝိညေယျောတိ အဓိဋ္ဌာနာနန္တရံ ပရိကပ္ပါရော ဝုတ္တောာ။ တထာ ဟိ ဝက္ခတိ "အသာဓာရဏလက္ခဏောာ ဟေတု၊ သာဓာရဏလက္ခဏောာ ပစ္စယော။ ယထာ ကိံ ဘဝေ၊ ယထာ အက်ံရဿ နိပ္ဖတ္တိယာ ဗီဇံ အသာဓာရဏံ ပထဝီ အာပေါ စ သာဓာရဏာ"တိအာဒိ။

အသာဓာရဏော သာဓာရဏော စ ကာရဏော ဒဿိတေ တဿ အတ္ထနော ဖလေသု ကာရဏာကာရော တေသံ ဟေတုဖလာနံ ပဘေဒတော ဒေသနာ-ကာရော ဘာဝေတဗ္ဗပဟာတဗ္ဗဓမ္မာနံ ဘာဝနာပဟာနာနိ စ နိဒ္ဒါရေတ္ဝာ ဝုစ္စမာနာနိ သမ္မာ သုတ္တဿ အတ္ထံ တထတ္တာဝဗောဓယ သံဝတ္တန္တိတိ ပရိကပ္ပါရာနန္တရံ သမာရောပနော ဟာရော ဒဿိတောတိ။ ဣဒံ ဟာရာနံ အနုက္ကမကာရဏံ။

နယာနံ ပန ဝေနေယျတ္တယပ္ပယောဇိတတ္တာ အတ္ထနယတ္တယူပဒေသသ တဒနုက္ကမေနေဝ နန္ဒိယာဝဋ္ဋာဒီနံ တိဏ္ဏံ အတ္ထနယာနံ ကမော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဥဿဋ္ဌိတညာဒေသနာယော ဟိ တယော ဝေနေယျော နန္ဒိယာဝဋ္ဋာဒယော ပယော-ဇေန္တိ။ တသ္မာ တေ ဥဒ္ဒေသနိဒ္ဒေသပဋိနိဒ္ဒေသာ ဝိယ ယထာက္ကမံ တေသံ

၁-....ပုဗ္ဗတိ၊ ယဒိ ကေတ္တာယ ယဒိ ဝေမတ္တတာယ....(သီ)

ဥပကာရာယ သံဝတ္တန္တိ။ တထာ ဟိ နေသံ စတ္တာရော ဆ အင္ဂ စ မူလပဒါ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ။ ဣတရသ္မ ပန နယဒ္ဒယသ္မ အတ္ထနယတ္တယသ္မ ဘူမိယာ အာလောစနံ တသ္မ တတ္ထ သမာနယနဒ္ဓာတိ ဣမိနာ ကာရဏေန ဥဒ္ဒေသဏ္ဍမော ဝေဒိတဗ္ဗော။ န ဟိ သဏ္ဍာ အနောလောကေတ္ဝာ သမာနေတုန္တိ။

ဧတေပရမတာ စ ဟာရာနံ ဇ္ဈာကေဟိ ပကာရဝိသေသေဟိ အတ္ထနယတ္တယ-သဟိတေဟိ သုတ္တသ္မ အတ္ထော နိဒ္ဒါရိယမာနော ဝေနေယျာနံ အလမနုတ္တရာယ ပဋိမာယ ဘူမိယာ သမဓိဂမာယာတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဒသနဘူမိသမနုပ္ပတ္တိ-အတ္ထာ ဟိ နေတ္တိပ္ပကရဏဒေသနာတိ။ အထ ဝါ ဧတဒန္တောဂဓတ္တာ သဗ္ဗေသံ သုတ္တသ္မ သံဝဏ္ဏနာဝိသေသာနံ ဇ္ဈာဝတာ ဟာရာနံ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ ယတ္တကာ ဟိ သုတ္တသ္မ သံဝဏ္ဏနာဝိသေသာ၊ သဗ္ဗေ တေ နေတ္တိဥပဒေသာယတ္တာတိ ဝုတ္တောဝါယမတ္ထော။

တထာ ဟိ ယေ ကေစိ သုတ္တသ္မ သံဝဏ္ဏနာပကာရာ နိဒ္ဒိသိယန္တိ။ သေယ္ယထိဒံ? သုတ္တသ္မ သမုဋ္ဌာနံ ဝတ္တုံ၊ အဓိပ္ပါယော ဝိဘာဝေတဗ္ဗော၊ အနေကဓာ ပဒတ္ထော သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗော၊ ဝိဓိ အနုဝါဒေါ စ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဝိရောဓော သမာဓာတဗ္ဗော၊ အနုသန္ဓိယာ[1] အနုရူပံ နိဂမေတဗ္ဗန္တိ။ တထာ သုတ္တသ္မ ပယောဇနံ ဝိဇ္ဇ္ဘတ္ထော ပဒတ္ထော အနုသန္ဓိ စောဒနာ ပရိဟာရော စ အတ္ထံ ဝဒန္တေန ဝတ္တဗ္ဗာတိ။ တထာ ဥပေဋ္ဌါဒ္ဓပဒဝိဂ္ဂဟပဒတ္ထစာလနာပန္နုပဒ္ဒါနာနိ ဝတ္တဗ္ဗာနိတိ။

တထာ တိသော ကထာ ကေနာဒ္ဋိကာ စတုရသာ နိသိန္နဝတ္တိကာ။ တတ္ထ ပါဋိံ ဝတ္ဝာ ဧကေကပဒသ္မ အတ္ထကထနံ **ဧကနာဋ္ဌိကာ** နာမ။

ပဋိပက္ခံ ဒသ္မေတ္ဝာ ပဋိပက္ခသ္မ ဥပမံ ဒသ္မေတ္ဝာ သပက္ခံ ဒသ္မေတ္ဝာ သပက္ခသ္မ ဥပမံ ဒသ္မေတ္ဝာ ကထနံ **စတုရသာ** နာမ။

ဝိသဘာဂဓမ္မဝသေနေဝ ပရိယောသာနံ ဂန္ဒ္ဝာ ပုန သဘာဂဓမ္မဝသေနေဝ ပရိယောသာနဂမနံ **နိသိန္နဝတ္တိကာ** နာမ။

ဘေဒကထာယ တတ္ဝကထာယ ပရိယာယဝစနေဟိ စ သုတ္တံ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗန္တိ စ ဧဝမာဒယော။ တေသမိဒံ ဇ္ဈေဝ အဝရောဓေ၊ ယသ္မာ တေ ဣဓ ကတိ-ပယဟာရသင်္ဂဟိတာတိ။

နယာနံ ပန ယသ္မာ ဥဿဒ္ဒိတညေဘာဒယော တယော ဧဝ ဝေနေယျာ သစ္ဆာဘိသမယဘာဂိနော တဒတ္ထာယ စ အတ္ထနယဒေသနာ၊ တသ္မာ သတိပိ

၁-အနုသန္ဓိသ (က)

သံကိလေသဝေါဒါနဓမ္မာနံ ယထာဝုတ္တမူလပဒဘေဒတော ဝဓေတ္ဝာ ဝိဘဇိ-တဗ္ဗပ္ပကာရေ တထာ မူလပဒါနိ အဝဓေတ္ဝာ ဝေနေယျတ္တယဝသေနေဝ ဧတပရမတာ ဝုတ္တာ။ နဝသု နဝသု ဧဝ ဟိ မူလပဒေသု သဗ္ဗေသံ သံကိလေသ-ဝေါဒါနဓမ္မာနံ အန္တောဂဓဘာဝတော နာ တာနိ ဝဓေတဗ္ဗာနိ ဝေနေယျတ္တ-ယာဓိကာရတော နာ ဟာပေတဗ္ဗာနိတိ နယာနံ ဧတပရမတာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

ကမ္မနယာနံ ပန အာလောစနသမာနယနတော အညဿ ပကာရန္တရဿ အသမ္ဘဝတော ဧတပရမတာ။ **ဟေတ္ဝာဒီ**တိ ဣတ္ထေ အာဒိသဒ္ဒေန ဖလဘူမိ-ဥပနိဿာသဘာဂဝိသဘာဂလက္ခဏနယာဒယော ပရိဂ္ဂဟိတာ။ တေသု **ဟေ-တူ**တိ ကာရဏံ၊ ယော ဓမ္မောတိပိ ဝုစ္စတိ၊ သော ပန ပစ္စယဘာဝေန ကေဝိဓော။ ကာရကော သမ္ပာပကောတိ ဒုဝိဓော။ ပုန ကာရကော ဉာပကော သမ္ပာပကောတိ တိဝိဓော။ ဟေတုဟေတု ပစ္စယဟေတု ဉတ္တမဟေတု သာ-ဓာရဏဟေတူတိ စတုဗ္ဗိဓော။ ပစ္စယဓမ္မော ကုသလော အကုသလော သဒ္ဒေါ အရိယမဂ္ဂေါတိ ပဉ္စဝိဓော။ တထာ သဘာဂဟေတု အသဘာဂဟေတု အဇ္ဈတ္တိကဟေတု ဗာဟိရဟေတု ဇနကဟေတု ပရိဂ္ဂါဟကဟေတု သာဓာရ-ဏဟေတု အသာဓာရဏဟေတု သမနန္တရဟေတု ပရမ္ပရဟေတု သဟ-ဇာတဟေတု အသဟဇာတဟေတု သာသဝဟေတု အနာသဝဟေတူတိ-အာဒိနာ အနေကဝိဓော စာတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဖလမ္ပိ ပစ္စယုပ္ပန္နဘာဝေန ဧကဝိဓံ။ အဓိဂန္တဗ္ဗတောပိ သမ္ပာပကဟေတု-ဝသေန ဖလပရိယာယော လဗ္ဘတိတိ နိဗ္ဗတ္တေတဗ္ဗအဓိဂန္တဗ္ဗဘာဝတော ဒုဝိဓံ။ ဉာပေတဗ္ဗနိဗ္ဗတ္တေတဗ္ဗပတ္တဗ္ဗတော တိဝိဓံ။ ပစ္စယုပ္ပန္နဝိပါကာရိယာဝစနတ္ထ-နိဗ္ဗာနဝသေန ပဉ္စဝိဓံ။ သဘာဂဟေတုနိဗ္ဗတ္တံ အသဘာဂဟေတုနိဗ္ဗတ္တန္တိ ဧဝမာဒိဝသေန အနေကဝိဓ္ဥာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တထာ လောကိယံ လောကုတ္တ-ရန္တိ။ တတ္ထ လောကုတ္တရံ စတ္တာရိ သာမညဖလာနိ။ လောကိယဖလံ ဒုဝိဓံ ကာယိကံ မာနသဉ္စ။ တတ္ထ ကာယိကံ ပဉ္စဒ္ဝါရိကံ၊ အဝသိဋ္ဌံ မာနသံ။ ယဉ္စ တာယ တာယ သုတ္တဒေသနာယ သာဓေတဗ္ဗံ၊ တဒပိ ဖလန္တိ။

ဘူမိပိ သာသဝဘူမိ အနာသဝဘူမိ သန်္ခတဘူမိ အသင်္ခတဘူမိ ဒဿနဘူမိ ဘာဝနာဘူမိ ပုထုဇ္ဇနဘူမိ သေက္ခဘူမိ အသေက္ခဘူမိ သာဝကဘူမိ ပစ္ဆေက-ဗုဒ္ဓဘူမိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဘူမိ ဈာနဘူမိ အသမာဟိတဘူမိ ပဋိပဇ္ဇမာနဘူမိ ပဋိပန္န-ဘူမိ ပဋ္ဌမာဘူမိ ယာဝ စတုတ္ထီဘူမိ ကာမာဝစရဘူမိ ယာဝ လောကုတ္တရဘူမိတိ ဗဟုဝိဓော။ တတ္ထ သာသဝဘူမိ ပရိတ္တမဟဂ္ဂတာ ဓမ္မာ။ အနာသဝဘူမိ အပ္ပမာဏာ ဓမ္မာ။ သန်္ခတဘူမိ နိဗ္ဗာနဝဇ္ဇာ သဗ္ဗေ သဘာဝဓမ္မာ။ အသင်္ခတဘူမိ

အပ္ပစ္ခယာ ဓမ္မာ။ ဒဿနဘူမိ ပဌမမဂ္ဂဖလဓမ္မာ။ ဘာဝနာဘူမိ အဝသိဋ္ဌမဂ္ဂ-ဖလဓမ္မာ။ ပုထုဇ္ဇနဘူမိ ဟီနမဇ္ဈိမာ ဓမ္မာ။ သေက္ခဘူမိ စတ္တာရော အရိယ-မဂ္ဂဓမ္မာ ဟေဋ္ဌိမာ စ တယော ဖလဓမ္မာ။ အသေက္ခဘူမိ အဂ္ဂဖလဓမ္မာ။ သာဝကပစ္စေကဗုဒ္ဓဗုဒ္ဓဓမ္မာ သာဝကာဒိဘူမိယော။ ဈာနဘူမိ ဈာနဓမ္မာ။ အသမာဟိတဘူမိ ဈာနဝဇ္ဇိတာ ဓမ္မာ။ ပဋိပဇ္ဇမာနဘူမိ မဂ္ဂဓမ္မာ။ ပဋိပန္နဘူမိ ဖလဓမ္မာ။ ပဌမာဒိဘူမိယော သဟ ဖလေန စတ္တာရော မဂ္ဂါ အပရိယာပန္နာ ဓမ္မာ ''ပဌမာယ ဘူမိယာ ပတ္တိယာ''တိအာဒိဝစနတော။ ကာမာဝစရာဒိဘူမိယော ကာမာဝစရာဒိဓမ္မာ။ ယေ စ ဓမ္မာ တေသံ တေသံ ဟာရနယာနံ ပတိဋ္ဌာန-ဘာဝေန သုတ္တေသု နိဒ္ဒါရိယန္တိ၊ တေပိ ဘူမိယောတိ ဝိညာတဗ္ဗာ။

ဥပနိဿာတိ ဗလဝကာရဏံ၊ ယော ဥပနိဿယပစ္စယောတိ ဝုစ္စတိ။ ယဉ္ဆ သန္ဓာယ သုတ္တေ ''ဒုက္ခူပနိသာ သဒ္ဓါ သဒ္ဓူပနိသံ သီလ'န္တိ ယာဝ ဝိမုတ္တူပနိသံ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿန''န္တိ ဝုတ္တံ။ အပိ စ ဥပနိသာတိ တဿိံ တဿိံ သမယေ သိဒ္ဓန္တေ ဟဒယဘူတံ အဗ္ဘန္တရံ ဝုစ္စတိ။ ဣဓာပိ နေတ္တိဟဒယံ၊ ယံ သမ္မာ ပရိဂ္ဂဏှန္တာ ဓမ္မကထိကာ တဿိံ တဿိံ သုတ္တေ အာဂတဓမ္မမုခေန သဗ္ဗ-ဟာရနယယောဇနာယ သမတ္ထာ ဟောန္တိ။ ကိံ ပနေတံ နေတ္တိဟဒယံ? ယဒိဒံ ဇာတေသဝ တေတ္တိံသဝိဓေသ ပကရဏပဒတ္ထသောဠသသ အဋ္ဌဝိသတိဝိဓ-ပဋ္ဌာနဝိဘင်္ဂသဟိတသ ဝိသယော သဟ နိမိတ္တဝိဘာဝေန အသင်္ကရတော ဝဝတ္ထိတော။

သေယျထိဒံ? ဒေသနာဟာရသ အသံဝဒါဒယော ဝိသယော၊ တသ အသာဒါဒိဝိဘာဝနလက္ခဏတ္တာ။ တသ အသာဒေါ သုခံ သောမန-သန္တိ ဇဝမာဒိဝိဘာဝေါ၊ တသ နိမိတ္တံ ဣဋ္ဌာရမ္မဏာဒိ၊ အယဉ္ဆ အတ္ထော ဒေသနာဟာရဝိစယဟာရနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာယံ ဝိတ္ထာရတော ပကာသိတော ဇဝ။ သုတ္တေ အာဂဘဓမ္မသ သဘာဂဝိသဘာဂဓမ္မာဝဋ္ဋနဝိသယော အာဝဋ္ဋ-ဟာရော၊ တဒုဘယအာဝဋ္ဋနလက္ခဏတ္တာ။ သုတ္တေ အာဂတဓမ္မာနံ ပစ္ဆိကဓမ္မ-ဝိသယော ပရိဝတ္တနဟာရော၊ ပဋိပက္ခဓမ္မပရိဝတ္တနလက္ခဏတ္တာ။ ပဒဋ္ဌာန-ပရိက္ခာရေသု အာသန္နကာရဏံ ဥပနိဿယကာရဏာဠ္ဟ ပဒဋ္ဌာနံ၊ ဟေတု ပရိက္ခာရောတိ အယမေတေသံ ဝိသေသော။

သဘာဂဝိသဘာဂဓမ္မာ စ တေသံ တေသံ ဓမ္မာနံ အနုကူလပဋိကူလဓမ္မာ ယထာကြံ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ယထာ? သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ သဘာဂေါ၊ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပေါ ဝိသဘာဂေါတိ ဣမိနာ နယေန သဗ္ဗံ သဘာဂဝိသဘာဂတော ဝေဒိတဗ္ဗံ။

လက္ခဏန္တိ သဘာဝေါ။ သော ဟာရနယာနံ နိဒ္ဒေသေ ဝိဘာဝိတော ဧဝေ။

ယံ ပနေတံ ဟေတုအာဒိဝိသေသဝိနိမုတ္တံ ဟာရနယာနံ ယောဇနာနိဗန္ဓနံ၊ သော နယော။ ယဿာဟ **လက္ခဏဟာရေ** "ဧဝံ ယေ ဓမ္မာ ကေလက္ခဏာ( )[1] ကိစ္စတော စ လက္ခဏတော စ သာမညတော စာ"တိအာဒိ။ တထာ ဝိစယေန ဟာရေန ဝိစိနိတ္ဌာ ယုတ္တိဟာရေန ယောဇေတဗ္ဗာတိ။ တထာ သောဓန-ဟာရာဒိသု သုဒ္ဓေါ အာရမ္ဘော ဟောတိ၊ သော ပဥ္ဉော ဝိသဇ္ဇိတော ဘဝ-တိတိ[2] ဧဝမာဒိ။ ကေတ္တာဒယောဝိ နယာ ဣဓ နယောတိ ဂဟေတဗ္ဗာ။

ဧဝံ ဟေတုဖလာဒိနိ ဥပဓာရေတ္ဝာ နေသံ ဝသေန တတ္ထ တတ္ထ သုတ္တေ လဇ္ဇမာနပဒတ္ထနိဒ္ဓါရဏမုခေန ယထာလက္ခဏံ ဧတေ ဟာရာ နယာ စ ယောဇေတဗ္ဗာ။ ဝိသေသတော ပန ပဒဋ္ဌာနပရိက္ခာရာ ဟေတုဝသေန။ ဒေသနာဝိစယစတုက္ကံ ဟသမာရောပနာ ဟေတုဖလဝသေန။ တထာ ဝေဝစန-ပညတ္တိသြတရဏသောဓနာ ဖလဝသေနေဝါတိ ဂေါ့စိ။ ဝိဘတ္တိ ဟေတုဘူမိ-ဝသေန။ ပရိဝတ္တော ဝိသဘာဂဝသေန။ အာဝဋ္ဋော သဘာဂဝိသဘာဂဝသေန။ လက္ခဏယုတ္တိအဓိဋ္ဌာနာ နယဝသေန ယောဇေတဗ္ဗာတိ။ ဇ္ဈာဝတာ စ ယံ ဝုတ္တံ—

"သာမညတော ဝိသေသေန၊ ပဒတ္ထော လက္ခဏံ ကမော။
ဇ္ဈာဝတာ စ ဟေတ္ဝာဒိ၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ ဟိ ဝိညုနာ"တိ။

အယံ ဂါထာ ဝုတ္တတ္ထာ ဟောတိ။

နိဒ္ဒေသဝါရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ပဋိနိဒ္ဒေသဝါရ

၁-ဒေသနာဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ

၅။ ဧဝံ ဟာရာဒယော သုခဂ္ဂဟဏတ္ထံ ဂါထာဗန္ဓဝသေန သရူပတော နိဒ္ဒိ-သိတ္ဝာ ဣဒါနိ တေသု ဟာရေ တာဝ ပဋိနိဒ္ဒေသဝသေန ဝိဘဇိတုံ "**တတ္ထ ကတမော ဒေသနာဟာရော**"တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ **ကတမော**တိ ကထေတု-ကမ္မတာပုစ္ဆာ။ **ဒေသနာဟာရော**တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗဓမ္မနိဒဿနံ။ ကိဉ္စာပိ ဒေသနာ-ဟာရော နိဒ္ဒေသဝါရေ သရူပတော ဒဿိတော၊ ပဋိနိဒ္ဒေသဿ ပန

၁-(တေ ကိစ္စတော၀ ဝုတ္တာ) (သီ)

၂-ဟောတီတိ (သီ)

ဝိသယံ ဒသ္သေန္တော **''အဿာဒါဒီနဝတာ''**တိ ဂါထံ ကေဒေသေန ပစ္စာ-
မသတိ။ အယံ ဒေသနာဟာရော ပုဗ္ဗာပရာပေက္ခော။ တတ္ထ ပုဗ္ဗာပေက္ခတ္တေ
"ကတမော ဒေသနာဟာရော"တိ ပုစ္ဆိတ္ဝာ "အဿာဒါဒီနဝတာ"တိ သရူပ-
တော ဒဿိတဿ နိဂမနံ ဟောတိ။ ပရာပေက္ခတ္တေ ပန "အယံ ဒေသနာ-
ဟာရော ကိံ ဒေသယတီ"တိ ဒေသနာကိရိယာယ ကတ္တုနိဒ္ဒေသော ဟောတိ။
တေန ဒေသနာဟာရဿ အန္ဓတ္ထသညုတံ ဒသ္သေတိ။ **ဒေသယတီ**တိ သံဝဏ္ဏေတိ၊
ဝိတ္ထာရေတီတိ အတ္ထော။

ဋ္ဌဒါနိ အနေန ဒေသေတဗ္ဗမေ့မေ့ သရူပတော ဒသ္သေန္တော **''အဿာဒ''**န္တိ-
အာဒိမာဟ၊ တံ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယတ္တာ ဥတ္တာနမေဝ။ တသ္မာ ဋ္ဌတော ပရမ္ပိ
အဝုတ္တမေဝ ဝဏ္ဏယိဿာမ။ "ကတ္ထ ပန အာဂတေ အဿာဒါဒိကေ အယံ
ဟာရော သံဝဏ္ဏေတီ"တိ အနုယောဂံ မနသိကတ္ဝာ ဒေသနာဟာရေန
သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗမ့ံ ဒသ္သေန္တော **"ဓမ့ံ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ဒေသေဿာမီ"**တိအာဒိကံ
သဗ္ဗပရိယတ္တိဓမ္မသင်္ဂါဟကံ ဘဂဝတော ဆဆက္ကဒေသနံ ကေဒေသေန ဒသ္သေတိ။

တတ္ထ **ဓမ္မန္တိ** အယံ **ဓမ္မ**-သဒ္ဒေါ ပရိယတ္တိသစ္ဆသမာဓိပညာပကတိပုညာပတ္တိ-
ဥယျာဒိသု ဗဟူသု အတ္ထေသု ဒိဋ္ဌပ္ပယောဂေါ။ တထာ ဟိ "ဋ္ဌဓ ဘိက္ခု ဓမ့ံ ပရိ-
ယာပုဏာတီ"တိအာဒိသု[၁] ပရိယတ္တိဓမ္မေ ဒိဿတိ။ "ဒိဋ္ဌဓမ္မော ပတ္တဓမ္မော"တိ-
အာဒိသု[၂] သစ္ဆေ။ "ဧဝံဓမ္မာ တေ ဘဂဝန္တော အဟေသု"န္တိအာဒိသု[၃] သမာဓိမှိ။
''သစ္စံ ဓမ္မော မိတိ စာဂေါ"တိ ဧဝမာဒိသု[၄] ပညာယံ။ "ဇာတိဓမ္မာနံ ဘိက္ခဝေ
သတ္တာန"န္တိ ဧဝမာဒိသု[၅]ပကတိယံ။ "ဓမ္မော ဟဝေ ရက္ခတိ ဓမ္မစာရိ"န္တိအာဒိသု[၆]
ပုညေ။ "စတ္တာရော ပါရာဇိကာ ဓမ္မာ"တိ ဧဝမာဒိသု[၇] အာပတ္တိယံ။ "ကုသလာ
ဓမ္မာ အကုသလာ"တိအာဒိသု[၀] ဥေယျေ။ ဋ္ဌဓ ပန ပရိယတ္တိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗောတိ[၉]။

ဝေါတိ ပန အယံ **ဝေါ**-သဒ္ဒေါ "ဟန္ဒ ဒါနိ ဘိက္ခဝေ ပဝါရေမိ ဝေါ"တိ[၁၀]
ဇ္ဈေ ဥပယောဂဇ္ဈေ အာဂတော။ "သန္နိပတိတာနံ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ဒ္ဝယံ
ကရဏီယ"န္တိအာဒိသု[၁၁] ကရဏဇ္ဈေ။ "ယေ ဟိ ဝေါ အရိယာ ပရိသုဒ္ဓကာ-
ယကမ္မန္တာ"တိအာဒိသု[၁၂] ပဒပူရဏေ။ "အာရောစယာမိ ဝေါ ဘိက္ခဝေ"တိ-
အာဒိသု[၁၃] သမ္ပဒါနဇ္ဈေ။ ဋ္ဌဓေဝိ သမ္ပဒါနဇ္ဈေ ဝေါတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

၁-အံ ၂-၇၆-ပိဋ္ဌေ။　　၂-ဒီ ၁-၁၈၂၊ ၀ ၃-၁၇-ပိဋ္ဌဒိသု။　　၃-ဒီ ၂-၇-၇၀-ပိဋ္ဌာဒီသု။
၄-ခု ၅-၁၄-၆၁-ပိဋ္ဌေသု။　　၅-ဒီ ၂-၂၄၅၊ မ ၁-၀၄-ပိဋ္ဌေသု။　　၆-ခု ၅-၂၁၀-ပိဋ္ဌာဒိသု။
၇-ဝိ ၁-၁၅၀-ပိဋ္ဌေ။　　၀-အဘိ ၁-၁-ပိဋ္ဌေ။
၉-မ-ဋ္ဌ ၁-၁၀၊ အဘိ-ဋ္ဌ ၁-၀၁၊ ဗုဒ္ဓဝံသ-ဋ္ဌ ၁၅-ပိဋ္ဌာဒိသုပိ ပဿိတဗ္ဗံ။
၁၀-သံ ၁-၁၉၂-ပိဋ္ဌေ။　　၁၁-မ ၁-၂၁၇-ပိဋ္ဌာဒိသု။　　၁၂-ဂဝေသိတဗ္ဗော။　　၁၃-အံ ၂-၄၉၅-ပိဋ္ဌာဒိသု။

ဘိက္ခုနသိလတာဒိဂဏယောဂေန ဘိက္ခူ။ ဘိန္နကိလေသတာဒိဂဏယောဂေန ဝါ။ အထ ဝါ သံသာရေ ဘယံ ဇနကွန်္တိတိ ဘိက္ခူ။ **ဘိက္ခဝေ**တိ တေသံ အာလပနံ။ တေန ဧတ ဓမ္မသဝနေ နိယောဇေန္တော အတ္တနော မုခါဘိမုခံ ကရောတိ။ **ဒေသေဿာမိ**တိ ကထေဿာမိ။ တေန နာဟံ ဓမ္မိဿရတာယ တုမှေ အညံ ကိဉ္စိ ကာရေထျာမိ၁၊ အနာဝရဏာဉာဏေန သဗ္ဗံ ဉေယျဓမ္မံ ပစ္စက္ခကာရိတာယ ပန ဓမ္မံ ဒေသေဿာမိတိ ဇာဒါနိ ပဝတ္တိယမာနံ ဓမ္မဒေသနံ ပဋိဇာနာတိ။ **အာဒိကလျာဏန္တိ**အာဒိသု အာဒိမှိ ကလျာဏံ **အာဒိကလျာဏံ၊** အာဒိ-ကလျာဏမေတဿာတိ ဝါ **အာဒိကလျာဏံ**။ သေသပဒဒွယေပိ ဧသေဝ နယော။ တတ္ထ သီလေန အာဒိကလျာဏံ။ သမာဓိနာ မဇ္ဈေကလျာဏံ။ ပညာယ ပရိယောသာနကလျာဏံ။ ဗျဉ္ဇနသုဗျဉ္ဇနတာယ ဝါ အာဒိကလျာဏံ။ ဓမ္မသုဓမ္မတာယ မဇ္ဈေကလျာဏံ။ သံဃသုပ္ပဋိပတ္တိယာ ပရိယောသာန-ကလျာဏံ။ အထ ဝါ ဥဿဋိတညဝိနယနေန အာဒိကလျာဏံ။ ဝိပဋ္ဋိတညဝိနယ-နေန မဇ္ဈေကလျာဏံ။ နေယျပုဂ္ဂလဝိနယနေန ပရိယောသာနကလျာဏံ။ အယမေဝတ္ထော ဇုဓာဓိပ္ပေတော။

အတ္ထသမ္ပတ္တိယာ **သာတ္ထံ**။ ဗျဉ္ဇနသမ္ပတ္တိယာ **သဗ္ယဉ္ဇနံ**။ သက်ာသနာဒိ-ဆအတ္ထပဒသမာယောဂတော ဝါ **သာတ္ထံ**။ အက္ခရာဒိဆဗျဉ္ဇနပဒသမာ-ယောဂတော **သဗ္ယဉ္ဇနံ**။ အယမေဝတ္ထော ဇုဓာဓိပ္ပေတော။ ဥပနေတဗ္ဗာ-ဘာဝတော ကေနွန္တေန ပရိပုဏ္ဏန္တိ **ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ**။ အပနေတဗ္ဗာဘာဝတော **ပရိသုဒ္ဓံ**။ သီလာဒိပဉ္စဓမ္မက္ခန္ဓပါရိပူရိယာ ဝါ **ပရိပုဏ္ဏံ**။ စတုရောဃနိတ္ထရဏာယ ပဝတ္တိယာ လောကာမိသနိရပေက္ခတာယ စ **ပရိသုဒ္ဓံ**။ ဗြဟ္မံ သေဋ္ဌံ ဥတ္တမံ, ဗြဟ္မုနံ ဝါ သေဋ္ဌာနံ အရိယာနံ စရိယံ သိက္ခတ္တယသင်္ဂဟံ သာသနံ **ဗြဟ္မစရိယံ ပကာသယိဿာမိ** ပရိဒီပယိဿာမီတိ အတ္ထော။

ဧဝံ ဘဂဝတာ ဒေသိတော ပကာသိတော စ သာသနဓမ္မော ယေသံ အဿာဒါဒိနံ ဒဿနဝသေန ပဝတ္တော၊ တေ အဿာဒါဒယော ဒေသနာ-ဟာရဿ ဝိသယဘူတာ ယတ္ထ ယတ္ထ ပါဠေ သဝိသေသံ ဝုတ္တာ၊ တတော တတော နိဒ္ဒါရေတ္ဝာ ဥဒါဟရဏဝသေန ဇုဓာနေတ္ဝာ ဒဿေတုံ "**တတ္ထ ကတမော အဿာဒေါ**"တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ **ကာမ**န္တိ မနာပိယရူပါဒိံ တေဘူမကဓမ္မသမ်ိတံ ဝတ္ထုကာမံ။ **ကာမယမာနဿာ**တိ ဇုန္တိနဿ။ **တဿ စေတံ သမိဇ္ဈတီ**တိ တဿ ကာမယမာနဿ သတ္တဿ တံ ကာမသမ်ိတံ ဝတ္ထု သမိဇ္ဈတိ စေ၊ သစေ သော တံ လဘတိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **အဒ္ဓါ**

၁-ကာရေဿာမိ (သီ)

ဒိတိမနော ဟောတိတိ ကေံသေန တုဋ္ဌစိတ္တော ဟောတိ။ **လဒ္ဓါ**တိ လဘိတ္ဝာ။ **မစ္ဆော**တိ သတ္တော။ **ယဒိစ္ဆ**တိတိ ယံ ဣစ္ဆတိ။ အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ။ ဝိတ္ထာရော ပန **နိဒ္ဒေသေ**၁ ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗော။ **အယံ အာဒီနဝော**တိ ယာယံ အဓိပ္ပါယသမိဒ္ဓိနာ ဣစ္ဆိတလာဘော ဒိတိမနတာ သောမနသံ၊ အယံ အာဒီန-ဝေတဗ္ဗတော အာဒီနဝော။

တသ္သ စေ ကာမယာနသာတိ တသ္သ ပုဂ္ဂလဿ ကာမေ ဣစ္ဆမာနဿ၊ ကာမေန ဝါ ယာယမာနဿ။ **ဆန္ဒဇာတသာ**တိ ဇာတတဏှဿ။ **ဇန္တုနော**တိ သတ္တဿ။ **တေ ကာမာ ပရိဟာယန္တီ**တိ တေ ဝတ္ထုကာမာ ကေနစိ အန္တရာယေန ဝိနဿန္တိ စေ။ **သလ္လဝိဒ္ဓေါ ရုပ္ပတီ**တိ အဃ အယောမယာဒိနာ သလ္လေန ဝိဒ္ဓေါ ဝိယ ဝိဋ္ဌယတိတိ အတ္ထော။ **အယံ အာဒီနဝေါ**တိ ယာယံ ကာမာနံ ဝိပရိဏာမညထာဘာဝေါ ကာမယာနဿ သတ္တဿ ရုပ္ပနာ ဒေါမန-သုပ္ပတ္တိ၊ အယံ အာဒီနဝေါ။

ယော ကာမေ ပရိဝဇ္ဇေတီတိ ယော ဘိက္ခု ယထာဝုတ္တေ ကာမေ တတ္ထ ဆန္ဒရာဂဿ ဝိက္ခမ္ဘနေန ဝါ သမုစ္ဆိန္ဒနေန ဝါ သဗ္ဗဘာဂေန ဝဇ္ဇေတိ။ ယထာ ကိံ? **သပ္ပဿေဝ ပဒါသိရော**တိ၊ ယထာ ကောစိ ပုရိသော ဇိဝိတုကာမော ကဏှသပ္ပံ ပဋိပထေ ပဿိတွာ အတ္တနော ပါဒေန တဿ သိရံ ပရိဝဇ္ဇေတိ၊ **သောမံ။ပ။ သမတိဝတ္တီ**တိ သော ဘိက္ခု သဗ္ဗံ လောကံ ဝိသရိတွာ ဌိတတ္တာ လောကေ ဝိသတ္တိကာသင်္ခါတံ ဣမံ တဏှံ သတိမာ ဟုတွာ သမတိက္ကမတိ။ **ဣဒံ နိဿရဏ**န္တိ ယဒိဒံ ဝိသတ္တိကာသင်္ခါတာယ တဏှာယ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏေန အရိယမဂ္ဂေန သမတိဝတ္တနံ၊ ဣဒံ နိဿရဏံ။

ခေတ္တန္တိ ကေဒါရာဒိခေတ္တံ။ **ဝတ္ထု**န္တိ ဃရဝတ္ထုအာဒိဝတ္ထုံ။ **ဟိရညံ ဝါ**တိ ကဟာပဏသင်္ခါတံ သုဝဏ္ဏသင်္ခါတဉ္စ ဟိရညံ။ **ဝါ**-သဒ္ဒေါ ဝိကပ္ပနတ္ထော၊ သော သဗ္ဗပဒေသု ယောဇေတဗ္ဗော။ **ဂဝါဿ**န္တိ ဂါဝေါ စ အဿေ စာတိ ဂဝါဿံ။ **ဒါသပေါရိသ**န္တိ ဒါသေ စ ပေါရိသေ စာတိ ဒါသပေါရိသံ။ **ထိယော**တိ ဣတ္ထိယော။ **ပုတ္တ**န္တိ ဉာတိပုတ္တဝေါ။ **ပုတ္တ ကာမေ**တိ အညေပိ ဝါ မနာပိယရူပါဒိကေ ဗဟူ ကာမဂုဏေ။ **ယော နရော အနုဂိဇ္ဈတီ**တိ ယော သတ္တော အနု အနု အဘိကင်္ခတိ ပတ္ထေတိတိ အတ္ထော။ **အယံ အာဒီနဝေါ**တိ ယာဒိဒံ ခေတ္တာဒိနံ အနုဂိဇ္ဈနံ၊ အယံ အာဒီနဝေါ ဝတ္ထုကာမေ ဇေနာတိ အာဒီနဝေါ။

၁-ခု ၇-၁-ဝိဘင်္ဂဒီသု။

အဗလာ နံ ဗလိယန္တိတိ ခေတ္တာဒိဘေဒေ ကာမေ အနုဂိဏ္ဍန္တံ တံ ပုဂ္ဂလံ ကုသလေဟိ ပဟာတဗ္ဗတ္တာ အဗလသဒ္ဒါတာ ကိလေသာ ဗလိယန္တိ အဘိဘဝန္တိ၊ သဒ္ဓါဗလာဒိဝိရဟေန ဝါ အဗလံ တံ ပုဂ္ဂလံ အဗလာ ကိလေသာ ဗလိယန္တိ၊ အဗလတ္တာ အဘိဘဝန္တိတိ အတ္ထော။ **မဒ္ဒန္တေနံ ပရိဿယာ**တိ နေနံ ကာမဂိဒ္ဓံ ကာမေ ပရိယေသန္တံ ရက္ခန္တာပ္စု သိဟာဒယော စ ပါကဋ္ဌပရိဿယာ ကာယဒုစ္စရိတာဒယော စ အပါကဋ္ဌပရိဿယာ မဒ္ဒန္တိ။ **တတော နံ။ပ။ ဒုက္ခ**န္တိ တတော တေဟိ ပါကဋ္ဌာပါကဋ္ဌပရိဿယေဟိ အဘိဘူတံ တံ ပုဂ္ဂလံ ဇာတိအာဒိဒုက္ခံ သမုဒ္ဒေ ဘိန္နနာဝံ ဥဒကံ ဝိယ အနေကေ အနုဂန္ဆတီတိ အတ္ထော။ **အယံ အာဒီနဝေါ**တိ ယွာယံ တဏ္ဟာဒုစ္စရိတသံကိလေသဟေတုကော ဇာတိအာဒိဒုက္ခာနုဗန္ဓော၊ အယံ အာဒီနဝေါ။

တသ္မာတိ ယသ္မာ ကာမဂိဒ္ဓဿ ဝုတ္တနယေန ဒုက္ခာနုဗန္ဓော ဝိဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ။ **ဇန္တု**။တိ သတ္တော။ **သဒ္ဒါ သတေဝ**တိ ပုဗ္ဗရတ္တာပရရတ္တံ ဇာဂရိယာနုယောဂေန သတော ဟုတ္ဝာ။ **ကာမာနိ ပရိဝဇ္ဇယေ**တိ ဝိက္ခမ္ဘနဝသေန သမုစ္ဆေဒဝသေန စ ရူပါဒိသု ဝတ္ထုကာမေသု သဗ္ဗပ္ပကာရံ ကိလေသကာမံ အနုပ္ပါဒေန္တော ကာမာနိ ပရိဝဇ္ဇယေ ပဇဟေယျ။ **တေ ပဟာယ တရေ ဩဃ**န္တိ ဧဝံ တေ ကာမေ ပဟာယ တပ္ပဟာနကရအရိယမဂ္ဂေနေဝ စတုဗ္ဗိဓမ္ပိ ဩဃံ တရေယျ၊ တရိတုံ သက္ကုဏေယျာတိ အတ္ထော။ **နာဝံ သိတ္ဝာဝ ပါရဂူ**တိ ယထာ ပုရိသော ဥဒကဂ္ဂဟဏေန ဂရုဘာရံ နာဝံ ဥဒကံ ဗဟိ သိဉ္စိတ္ဝာ လဟုကာယ နာဝါယ အပ္ပကသိရေနေဝ ပါရဂူ ဘဝေယျ၊ ပါရံ ဂစ္ဆေယျ၊ ဧဝမေဝ အတ္တဘာဝနာဝံ ကိလေသူဒကဂရုကံ သိဉ္စိတ္ဝာ လဟုကေန အတ္တဘာဝေန ပါရဂူ ဘဝေယျ၊ ပါရံ နိဗ္ဗာနံ အရဟတ္တပ္ပတ္တိယာ ဂစ္ဆေယျ အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ ပရိနိဗ္ဗာနေနာတိ အတ္ထော။ **ဣဒံ နိဿရဏ**န္တိ ယံ ကာမပ္ပဟာနမုခေန စတုရောဃံ တရိတ္ဝာ အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ နိဗ္ဗာနံ၊ ဣဒံ သဗ္ဗသန်္ဓိတနိဿရဏတော နိဿရဏန္တိ။

ဓမ္မောတိ ဒါနာဒိပုညဓမ္မော။ **ဟဓေ**တိ နိပါတမတ္တံ။ **ရက္ခတိ ဓမ္မစာရိ**န္တိ ယော တံ ဓမ္မံ အပ္ပမတ္တော စရတိ၊ တံ ဓမ္မစာရိ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္ပရာယိကဘေဒေန ဒုဝိဓတောပိ အနတ္ထတော ရက္ခတိ ပါလေတိ။ **ဆတ္တံ မဟန္တံ ယထ ဝဿကာလေ**တိ ဝဿကာလေ ဒေဝေ ဝဿန္တေ ယထာ မဟန္တံ ဆတ္တံ ကုသလေန ပုရိသေန ဓာရိတံ တံ ဝဿတေမနတော ရက္ခတိ။ တတ္ထ ယထာ တံ ဆတ္တံ အပ္ပမတ္တော ဟုတ္ဝာ အတ္တာနံ ရက္ခန္တံ ဆာဒေန္တမ္ပိ ဝဿာဒိတော ရက္ခတိ၊ ဧဝံ ဓမ္မောပိ အတ္တသမ္မာပဏိဓာနေန အပ္ပမတ္တော ဟုတ္ဝာ ဓမ္မစရိယာယ အတ္တာနံ

ရက္ခန္တံယေဝ ရက္ခတီတိ အဓိပ္ပါယော။ **သော။ပ။ စာရီ**တိ ဧတေန ဝုတ္တမေဝတ္ထံ ပါကဋတရံ ကရောတိ၊ တံ သုဝိညေယ္ယမေဝ။ **ဣဒံ ဖလ**န္တိ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကေဟိ သမ္ပရာယိကေဟိ စ အနတ္ထေဟိ ယဒိဒံ ဓမ္မသ ရက္ခဏံ ဝုတ္တံ ရက္ခာဝသာနသ စ အဇ္ဈာဒယသ နိပ္ဖါဒနံ၊ ဣဒံ နိသရဏံ အနာမသိတ္ဘာ ဒေသနာယ နိဗ္ဗတ္တေ-တဗ္ဗတာယ ဖလန္တိ။

သဗ္ဗေ ဓမ္မာတိ သဗ္ဗေ သခ််တာ ဓမ္မာ။ **အနတ္တာ**တိ နတ္ထိ ဧတေသံ အတ္တာ ကာရကဝေဒကသဘာဝေါ၊ သယံ ဝါ နာ အတ္တာတိ အနတ္တာတိ။ **ဣတိ**တိ ဧဝံ။ **ယဒါ ပညာယ ပဿတီ**တိ ယသ္မိံ ကာလေ ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာပေန္တော အနတ္တာနုပဿနာသင်္ခါတာယ ပညာယ ပဿတိ။ **အထ နိဗ္ဗိန္ဒတိ ဒုက္ခေ**တိ အထ အနတ္တာနုပဿနာယ ပုဗ္ဗေ ဧဝ အနိစ္စတာဒုက္ခတာနံ သုပရိဒိဋ္ဌတ္တာ နိဗ္ဗိဒါ-နုပဿနာဝသေန ဝိပဿနာဂေါစရဘူတေ ပဉ္စက္ခန္ဓဒုက္ခေ နိဗ္ဗိန္ဒတိ နိဗ္ဗေဒံ အာပဇ္ဇတိ။ **သေ မဂ္ဂေါ ဝိသုဒ္ဓိယာ**တိ ယာ ဝုတ္တလက္ခဏာ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာ သဗ္ဗကိလေသဝိသုဒ္ဓိနတော ဝိသုဒ္ဓိသင်္ခါတသ အရိယမဂ္ဂသ အင်္ဂန္တိ ဝိသုဒ္ဓိယာ ဝါ အမတဓာတုယာ မဂ္ဂေါ ဥပါယော။ **အယံ ဥပါယော**တိ ယဒိဒံ အနတ္တာ-နုပဿနာမုခေန သဗ္ဗသ္မိံ ဝဋ္ဋသ္မိံ နိဗ္ဗိန္ဒနံ ဝုတ္တံ၊ တံ ဝိသုဒ္ဓိယာ အဓိဂမဟေတု-ဘာဝတော ဥပါယော။

"စက္ခုမာ။ပ။ ပရိဝဋ္ဋယေ"တိ ဣမိဿာ ဂါထာယ အယံ သင်္ခေပတ္ထော— ယထာ စက္ခုမာ ပုရိသော သရိရေ ဝဟန္တေ ဝိသမာနိ ဘူမိပ္ပဒေသာနိ စက္ခုတာယ ဝါ ဝိသမေ ဟတ္ထိအာဒယော ပရိဝဇ္ဇေတိ၊ ဧဝံ လောကေ သပ္ပညော ပုရိသော သပ္ပညတာယ ဟိတာဟိတံ ဇာနန္တော ပါပါနိ လာမကာနိ ဒုစ္စရိတာနိ ပရိဝဇ္ဇေယ္ယာတိ။ **အယံ အာဏာ**တိ ယာ အယံ "ပါပါနိ ပရိဝဇ္ဇေ-တဗ္ဗာနီ"တိ ဓမ္မရာဇသ ဘဂဝတော အာဏာ၊ အယံ အာဏာတိ။

ဧဝံ ဝိသုံ ဝိသုံ သုတ္တေသု အာဂတာ ဖလူပါယာဏတ္တိယော ဥဒါဟရဏ-ဘာဝေန ဒဿေတ္ဝာ ဣဒါနိ တာ ဧကတော အာဂတာ ဒဿေတုံ **"သုည-တော"**တိ ဂါထမာဟ။

တတ္ထ **သုညတော လောကံ အဝေက္ခဿု၊ မောဃရာဇာတိ အာဏာ**တိ "မောဃရာဇ သဗ္ဗမ္ပိ သင်္ခါရလောကံ အဝသဝတ္တိတာသလ္လက္ခဏဝသေန ဝါ တုစ္ဆဘာဝသမနုပဿနဝသေန ဝါ သုညောတိ ပဿာ"တိ ဣဒံ ဓမ္မရာဇသ ဝစနံ ဝိဓေနဘာဝတော အာဏာတိ။ သဗ္ဗဒါ သတိကိရိယာယ တံသုညတာဒဿနံ သမ္ပဇ္ဇတီတိ **"သဒါ သတော**တိ ဥပါယော"တိ ဝုတ္တံ။ **အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ**ံ ဥိဟစ္စာတိ

ဝိသတိဝတ္ထုကံ သက္ကာယဒဿနံ ဥဒ္ဓရိတ္ဝာ သမုဒ္ဆိန္နိတ္ဝာ။ **ဧဝံ မစ္ဆုတရောသိယာတိ။ ဣဒံ ဖလန္တိ** ယံ ဧဝံ ဝုတ္တေန ဝိဓိနာ မစ္ဆုတရဏံ မစ္ဆုနော ဝိသယာတိက္ကမနံ တဿ ယံ ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒါပဋိပဇ္ဇနံ၊ ဣဒံ ဒေသနာယ ဖလန္တိ အတ္ထော။ ယထာ ပန အဿာဒါဒယော သုတ္တေ ကတ္ထစိ သရူပတော ကတ္ထစိ နိဒ္ဒါရေတဗ္ဗတာယ ကတ္ထစိ ဝိသုံ ဝိသုံ ကတ္ထစိ ဧကတော ဒဿိတာ၊ နဝံ ဖလာဒယော။ ဖလာဒယော ပန သဗ္ဗတ္ထ သုတ္တေ ဂါထာသု ဝါ ကေတော ဒဿေတဗ္ဗာတိ ဣမဿ နယဿ ဒဿနတ္ထံ ဝိသုံ ဝိသုံ ဥဒါဟရိတ္ဝာပိ ပုန "သုညတော လောက"န္တိအာဒိနာ ကေတော ဥဒါဟရဏံ ကတန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

၆။ ဧဝံ အဿာဒါဒယော ဥဒါဟရဏဝသေန သရူပတော ဒဿေတ္ဝာ ဣဒါနိ တတ္ထ ပုဂ္ဂလဝိဘာဂေန ဒေသနာဝိဘာဂံ ဒဿေတုံ "**တတ္ထ ဘဂဝါ**"တိ-အာဒိ ဝုတ္တံ။

တတ္ထ ဥဿဒ္ဒိတံ ဃဋ္ဋိတမတ္တံ ဥဒ္ဒိဋ္ဌမတ္တံ ယဿ နိဒ္ဒေသပဋိနိဒ္ဒေသာ နကတာ၊ တံ ဇာနာတိတိ ဥဿဒ္ဒိတညူ။ ဥဒ္ဒေသမတ္တေန သပ္ပဘေဒံ သဝိတ္ထာရမတ္ထံ ပဋိဝိဇ္ဈတိတိ အတ္ထော၊ ဥဿဒ္ဒိတံ ဝါ ဥစ္စလိတံ ဥဋ္ဌပိတန္တိ အတ္ထော၊ တံ ဇာနာတိတိ ဥဿဒ္ဒိတညူ။ ဓမ္မော ဟိ ဒေသိယမာနော ဒေသကတော ဒေသနာဘာဇနံ သက်မန္တော ဝိယ ဟောတိ၊ တမေဿ ဥစ္စလိတမေဝ ဇာနာတိတိ အတ္ထော၊ စလိတမေဝ ဝါ ဥဿဒ္ဒိတံ။ သဿတာဒိအာကာရဿ ဟိ ဝေနေယျာနံ အာသယဿ ဗုဒ္ဓါဝေဏိကာ ဓမ္မဒေသနာ တခ်ဏပတိတာ ဧဝ စလနာယ ဟောတိ၊ တတော ပရမ္မုခာနုဝတ္တိယာ၊ တတ္ထာယံ ဥဿဒ္ဒိတေ စလိတမတ္တေယေဝ အာသယေ ဓမ္မံ ဇာနာတိ အဓုဗ္ဘတိတိ ဥဿဒ္ဒိတညူ၊ တဿ **ဥဿဒ္ဒိတညူဿ နိဿရဏံ ဒေသယတိ၊** တတ္ထကေနေဝ တဿ အတ္ထသိဒ္ဓိတော။ ဝိပဿိတံ ဝိတ္ထာရိတံ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ ဇာနာတိတိ ဝိပဿိတညူ၊ ဝိပဿိတံ ဝါ မန္တံ သဏိကံ ဓမ္မံ ဇာနာတိတိ ဝိပဿိတညူ၊ တဿ **ဝိပဿိတညူဿ အာဒိနဝဉ္စ နိဿရဏဉ္စ ဒေသယတိ၊** နာတိသင်္ခေပဝိတ္ထာရာယ ဒေသနာယ တဿ အတ္ထသိဒ္ဓိတော။ နေတဗ္ဗော ဓမ္မဿ ပဋိနိဒ္ဒိသေန အတ္ထံ ပါပေတဗ္ဗောတိ နေယျော၊ မုဒိန္ဒြိယ-တာယ ဝါ ပဋိလောမဂ္ဂဟဏတော နေတဗ္ဗော အနုနေတဗ္ဗောတိ နေယျော၊ တဿ **နေယျဿ အဿာဒံ အာဒီနဝံ နိဿရဏဉ္စ ဒေသယတိ၊** အနဝသေ-သေတ္ဝာဝ ဒေသနေန တဿ အတ္ထသိဒ္ဓိတော။ တတ္ထာယံ ပါဠိ—

> "ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ဥဿဒ္ဒိတညူ? ယဿ ပုဂ္ဂလဿ သဟ ဥဒါဟဋဝေလာယ ဓမ္မာဘိသမယော ဟောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော ဥဿဒ္ဒိတညူ။

ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ဝိပဋ္ဌိတည္ဟ? ယဿ ပုဂ္ဂလဿ သံခိတ္တေန ဘာသိတဿ ဝိတ္ထာရေန အတ္ထေ ဝိဘဇိယမာနေ ဓမ္မာဘိသမယော ဟောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော ဝိပဋ္ဌိတည္ဟ။

ကတမော စ ပုဂ္ဂလော နေယျော? ယဿ ပုဂ္ဂလဿ ဥဒ္ဓေ-သတော ပရိပုစ္ဆတော ယောနိသောမနသိကရောတော ကလျာဏ-မိတ္တေ သေဝတော ဘဇတော ပယိရုပါသတော ဧဝံ အနုပုဗ္ဗေန ဓမ္မာဘိသမယော ဟောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော နေယျော"တ်၁။

ပဒပရမော ပနေတ္ထ နေတ္တိယံ ပဋိဝေဓဿ အဘာဇနန္တိ နု ဂဟ်တောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တ္ထေ စ အဿာဒေါ, အာဒီနဝေါ, နိဿရဏံ, အဿာဒေါ စ အာဒီနဝေါ စ, အဿာဒေါ စ နိဿရဏဉ္စ, အာဒီနဝေါ စ နိဿရဏဉ္စ, အဿာဒေါ စ အာဒီနဝေါ စ နိဿရဏဉ္စာတိ ဧတေ သတ္တ ပဋ္ဌာနနယာ။

တေသု တတိယဆဋ္ဌသတ္တမာ ဝေနေယျတ္တယဝိနယနေ သမတ္ထတာယ ဂဟိတာ၊ ဇုတရေ စတ္တာရော နု ဂဟိတာ။ နု ဟိ ကေဝလေန အဿာဒေန အာဒီနဝေန တဒုဘယေန ဝါ ကထိတေန ဝေနေယျဝိနယနံ သမ္ဘဝတိ၊ ကိလေသာနံ ပဟာနာဝစနတော။ ပဉ္စမော ပိ အာဒီနဝါဝစနတော နိဿရ-ဏဿ အနုပါယော ဧဝ။ နု ဟိ ဝိမုတ္တိရသာ ဘဂဝတော ဒေသနာ ဝိမုတ္တိံ တဒုပါယဉ္စ အနာမသန္တိ ပဝတ္တတိ။ တသ္မာ ဧတေ စတ္တာရော နယာ အနုဒ္ဒဋာ။ သစေ ပန ပဒပရမဿ ပုဂ္ဂလဿ ဝသေန ပဝတ္တံ သံကိလေသဘာဂိယံ ဝါသနာဘာဂိယံ တဒုဘယဘာဂေ ဒ္ဝိတံ ဒေသနံ သုတ္တေကဒေသံ ဂါထံ ဝါ တာဒိသံ ဧတေသံ နယာနံ ဥဒါဟရဏဘာဝေန ဥဒ္ဓရတိ၊ ဧဝံ သတိ သတ္တန္နမ်ိ နယာနံ ဂဟဏံ ဘဝေယျ။ ဝေနေယျဝိနယနံ ပန တေသံ သန္တာနေ အရိယ-မဂ္ဂဿ ဥပ္ပါဒနံ။ တံ ယထာဝုတ္တေဟိ ဧဝ နယေဟိ၊ နာဝသေသေဟိတိ ဇုတရေ ဇုဧ နု ဝုတ္တာ။ ယသ္မာ ပန **ပေဋကေ**၂—

"တတ္ထ ကတမော အဿာဒေါ စ အာဒီနဝေါ စ?

ယာနိ ကရောတိ ပုရိသော၊ တာနိ အတ္တာနိ ပဿတိ။
ကလျာဏကာရိ ကလျာဏံ၊ ပါပကာရိ စ ပါပကန္တိ။

တတ္ထ ယံ ကလျာဏကံ္ဘာရိ ကလျာဏံ ပစ္စနုဘောတိ၊ အယံ အဿာဒေါ။ ယံ ပါပကာရိ ပါပံ ပစ္စနုဘောတိ၊ အယံ အာဒီနဝေါ။

၁-အဘိ ၃-၁၄၇-ဝိဇ္ဇေ။　　၂-ခု ၁၀-၁၉၉-ဝိဇ္ဇေ။

အဋ္ဌမေ ဘိက္ခဝေ လောကဓမ္မာ။ ကတမေ အဋ္ဌ? လာဘောတိအာဒိ။ တတ္ထ လာဘော ယသော သုခံ ပသံသာ၊ အယံ အဿာဒေါ။ အလာဘော အယသော ဒုက္ခံ နိန္ဒာ၊ အယံ အာဒီနဝေါ။

တတ္ထ ကတမော အဿာဒေါ စ နိဿရဏဉ္စ?

သုခေါ ဝိပါကော ပုညာနံ၊ အဓိပ္ပါယော စ ဇာတိ။
ခိပ္ပဉ္စ ပရမံ သန္တိံ၊ နိဗ္ဗာနမဓိဂစ္ဆတိတိ၂။

အယံ အဿာဒေါ စ နိဿရဏဉ္စ။

ဒုတိ်ယသိမာနိ ဘိက္ခဝေ မဟာပုရိသဿ မဟာပုရိသလက္ခဏာနိ၊ ယေဟိ သမန္နာဂတဿ မဟာပုရိသဿ ဒွေဝ ဂတိယော ဘဝန္တိ အနညာ။ ပ။ ဝိဝဋ္ဋဆဒေါတိ သဗ္ဗံ **လက္ခဏသုတ္တံ**[1]၊ အယံ အဿာဒေါ စ နိဿရဏဉ္စ။

တတ္ထ ကတမော အာဒီနဝေါ စ နိဿရဏဉ္စ?

ဘာရာ ဟဝေ ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ ဘာရဟာရော စ ပုဂ္ဂလော။
ဘာရာဒါနံ ဒုခံ လောကေ၊ ဘာရနိက္ခေပနံ သုခံ။
နိက္ခိပိတ္ဝာ ဂရုံ ဘာရံ၊ အညံ ဘာရံ အနာဒိယံ။
သမူလံ တဏှမဗ္ဗုယှ၊ နိစ္ဆာတော ပရိနိဗ္ဗုတောတိ[2]။

အယံ အာဒီနဝေါ စ နိဿရဏဉ္စ။

တတ္ထ ကတမော အဿာဒေါ စ အာဒီနဝေါ စ နိဿရဏဉ္စ?

ကာမာ ဟိ စိတြာ မဓုရာ မနောရမာ၊
ဝိရူပရူပေန မထေန္တိ စိတ္တံ။
တသ္မာ အဟံ ပဗ္ဗဇိတောမှိ ရာဇ၊
အပက္ကမ်ံ သာမညမေဝ သေယျောတိ[3]။

အယံ အဿာဒေါ စ အာဒီနဝေါ စ နိဿရဏဉ္စာ”တိ ဝုတ္တံ။ တသ္မာ တေပိ နယာ ဇာဓ နိဒ္ဓါရေတ္ဝာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဖလာဒီသုပိ အယံ နယော လဒ္ဓတိ ဧဝ။ ယသ္မာ **ဧဝဥ္စ**[4] “တတ္ထ ကတမံ ဖလဉ္စ ဥပါယော စ? သိလေ ပတိဋ္ဌာယ နရော သပညော”တိ ဂါထာ[5]၊ ဇာဒံ ဖလဉ္စ ဥပါယော စ။

၁-အံ ၃-၇-ပိဋ္ဌေ။ ၂-ခု ၁၀-၁၉၉-ပိဋ္ဌေ။ ၃-ဒီ ၃-၁၁၇-ပိဋ္ဌေ။ ၄-သံ ၂-၂၂-ပိဋ္ဌေ။
၅-မ ၂-၂၆၁၊ ခ ၂-၁၂၇၊ ခ ၁၀-၂၀၀-ပိဋ္ဌာဒီသု ထောကံ ဝိသဒိသံ။
၆-ခု ၁၁-၁၉၇-ပိဋ္ဌာဒီသု။ ၇-သံ ၁-၁၃-ပိဋ္ဌေ။

တတ္ထ ကတမံ ဖလဋ္ဌ အာဏတ္တိ စ?

သစေ ဘာယထ ဒုက္ခဿ၊ သစေ ၀ေါ ဒုက္ခမပ္ပိယံ။
မာကတ္ထ ပါပကံ ကမ္မံ၊ အာဝိ ၀ါ ယဒိ ၀ါ ရဟောတိ[1]။

ဣဒံ ဖလဋ္ဌ အာဏတ္တိ စ။

တတ္ထ ကတမော ဥပါယော စ အာဏတ္တိ စ?

ကုမ္ဘူပမံ ကာယမိမံ ဝိဒိတ္ဝာ၊
နဂရူပမံ စိတ္တမိဒံ ဌပေတ္ဝာ။
ယောဓေထ မာရံ ပညာဝုဓေန၊
ဇိတဉ္စ ရက္ခေ အနိဝေသနော သိယာတိ[2]။

အယံ ဥပါယော စ အာဏတ္တိ စ။ ဧဝံ ဖလာဒီနံ ဒုက၀သေနပိ ဥဒါဟရဏံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဤ စ ယော နိဿရဏဒေသနာယ ဝိနေတဗ္ဗော၊ သော ဥဿဋ္ဌိတညူတိအာဒိနာ ယထာ ဒေသနာဝိဘာဂေန ပုဂ္ဂလဝိဘာဂသိဒ္ဓိ ဟောတိ၊ ဧဝံ ဥဿဋ္ဌိတညုဿ ဘဂ၀ါ နိဿရဏံ ဒေသေတိတိအာဒိနာ ပုဂ္ဂလဝိဘာဂေန ဒေသနာဝိဘာဂေါ သမ္ဘ၀တီတိ သော တထာ ဒဿိတော။

ဧဝံ ယေသံ ပုဂ္ဂလာနံ ဝသေန ဒေသနာဝိဘာဂေါ ဒဿိတော၊ တေ ပုဂ္ဂလေ ပဋိပဒါဝိဘာဂေန ဝိဘဇိတ္ဝာ ဒသေတုံ **"စတသ္သော ပဋိပဒါ"**တိ-အာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ပဋိပဒါဘိညာကတော ဝိဘာဂေါ ပဋိပဒါကတော ဟောတိတိ အာဟ "စတသ္သော ပဋိပဒါ"တိ။ တာ ပနေတာ စ သမထ-ဝိပဿနာပဋိပတ္တိဝသေန ဒုဝိဓာ ဟောန္တိ။ ကထံ? သမထပက္ခေ တာ၀ ပဌမသမန္နာဟာရတော ပဋ္ဌာယ ယာ၀ တဿ တဿ ဈာနဿ ဥပစာရံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တာ၀ ပ၀တ္တာ သမထဘာ၀နာ "ပဋိပဒါ"တိ ဝုစ္စတိ။ ဥပစာရတော ပန ပဋ္ဌာယ ယာ၀ အပ္ပနာ တာ၀ ပ၀တ္တာ ပညာ "အဘိညာ"တိ ဝုစ္စတိ။

သာ ပနာယံ ပဋိပဒါ ကေစ္စဿ ဒုက္ခာ ဟောတိ နိ၀ရဏာဒိပစ္စနိကဓမ္မသမုဒါ-စာရဂဟဏတာယ ကိစ္ဆာ အသုခသေ၀နာတိ အတ္ထော၊ ကေစ္စဿ တဒ-ဘာ၀ေန သုခါ။ အဘိညာပိ ကေစ္စဿ ဒန္ဓာ ဟောတိ မန္ဒာ အသီဃပ္ပ၀တ္တိ၊ ကေစ္စဿ ခိပ္ပါ အမန္ဒာ သီဃပ္ပ၀တ္တိ။ တတ္ထ ယော အာဒိတော ကိလေသေ ဝိက္ခမ္ဘေန္တော ဒုက္ခေန သသမ္ဘါရေန သပ္ပယောဂေန ကိလမန္တော ဝိက္ခမ္ဘေတိ၊ တဿ ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ ဟောတိ။ ယော ပန ဝိက္ခမ္ဘိတကိလေသော

---

[1] ၁-ခု ၁-၁၃၇-ဝိဋ္ဌေ။　　[2] ၂-ခု ၁-၁၈-ဝိဋ္ဌေ။

အပ္ပနာပရိဝါသံ ဝသန္တော စိရေန အဂ််ပါတုဘာဝံ ပါပုဏာတိ၊ တဿ ဒန္ဓာဘိညာ နာမ ဟောတိ။ ယော ခိပ္ပံ အဂ််ပါတုဘာဝံ ပါပုဏာတိ၊ တဿ ခိပ္ပါဘိညာ နာမ ဟောတိ။ ယော ကိလေသေ ဝိက္ခမ္ဘေန္တော သုခေန အကိလမန္တော ဝိက္ခမ္ဘေတိ၊ တဿ သုခါပဋိပဒါ နာမ ဟောတိ။

ဝိပဿနာပက္ခေ ပန ယော ရူပါရူပမုခေန ဝိပဿနံ အဘိနိဝိသန္တော စတ္တာရိ မဟာဘူတာနိ ပရိဂ္ဂဟေတ္ဝာ ဥပါဒါရူပံ ပရိဂ္ဂဏှာတိ အရူပံ ပရိဂ္ဂဏှာတိ၊ ရူပါရူပံ ပန ပရိဂ္ဂဏှန္တော ဒုက္ခေန ကသိရေန ကိလမန္တော ပရိဂ္ဂဟေတုံ သက္ကောတိ၊ တဿ ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ နာမ ဟောတိ။ ပရိဂ္ဂဟိတရူပါရူပဿ ပန ဝိပဿနာပရိဝါသေ မဂ္ဂပါတုဘာဝဒန္ဓတာယ ဒန္ဓာဘိညာ နာမ ဟောတိ။ ယောပိ ရူပါရူပံ ပရိဂ္ဂ-ဟေတ္ဝာ နာမရူပံ ဝဝတ္ထပေန္တော ဒုက္ခေန ကသိရေန ကိလမန္တော ဝဝတ္ထပေတိ၊ ဝဝတ္ထပိတေ စ နာမရူပေ ဝိပဿနာပရိဝါသံ ဝသန္တော စိရေန မဂ္ဂံ ဥပ္ပါဒေတုံ သက္ကောတိ။ တဿာပိ ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ နာမ ဟောတိ။

အပရော နာမရူပမ္ပိ ဝဝတ္ထပေတ္ဝာ ပစ္စယေ ပရိဂ္ဂဏှန္တော ဒုက္ခေန ကသိရေန ကိလမန္တော ပရိဂ္ဂဏှာတိ၊ ပစ္စယေ စ ပရိဂ္ဂဟေတ္ဝာ ဝိပဿနာပရိဝါသံ ဝသန္တော စိရေန မဂ္ဂံ ဥပ္ပါဒေတိ။ ဧဝမ္ပိ **ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ** နာမ ဟောတိ။

အပရော ပစ္စယေပိ ပရိဂ္ဂဟေတ္ဝာ လက္ခဏာနိ ပဋိဝိဇ္ဈန္တော ဒုက္ခေန ကသိ-ရေန ကိလမန္တော ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ ပဋိဝိဒ္ဓလက္ခဏော စ ဝိပဿနာပရိဝါသံ ဝသန္တော စိရေန မဂ္ဂံ ဥပ္ပါဒေတိ။ ဧဝမ္ပိ **ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ** နာမ ဟောတိ။

အပရော လက္ခဏာနိပိ ပဋိဝိဇ္ဈိတ္ဝာ ဝိပဿနာဉာဏော တိက္ခေ သူရေ သုပ္ပသန္နေ ဝဟန္တေ ဥပ္ပန္နံ ဝိပဿနာနိကန္တိံ ပရိယာဒိယမာနော ဒုက္ခေန ကသိရေန ကိလမန္တော ပရိယာဒိယတိ၊ နိကန္တိဉ္စ ပရိယာဒိယိတ္ဝာ ဝိပဿနာ-ပရိဝါသံ ဝသန္တော စိရေန မဂ္ဂံ ဥပ္ပါဒေတိ။ ဧဝမ္ပိ **ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ** နာမ ဟောတိ။ ဣမိနာဝုပါယေန ဣတရာပိ တိဿော ပဋိပဒါ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဝိပဿနာပက္ခိကာ ဧဝ ပနေတ္ထ စတဿော ပဋိပဒါ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာတိ ယထာဝုတ္တပဋိပဒါဝိဘာဂေန စတ္တာရော ပဋိပန္နက-ပုဂ္ဂလာ။ တံ ပန ပဋိပဒါဝိဘာဂံ သဒ္ဓိံ ဟေတုပါယဖလေဟိ ဒဿေတုံ **"တဏှာစရိတော"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

တတ္ထ **စရိတန္တိ** စရိယာ၊ ဝုတ္တိတိ အတ္ထော။ တဏှာယ နိဗ္ဗတ္တိတံ စရိတံ ဇေဿာတိ **တဏှာစရိတော၊** တဏှာယ ဝါ ပဝတ္တိတော စရိတော

တဏှာစရိတော၊ လောဘဇ္ဈာသယောတိ အတ္ထော။ **ဒိဋ္ဌိစရိတော**တိ ဇ္ဈောဝိ ဧသေဝ နယော။ **မန္ဒော**တိ မန္ဒိယံ ဝုစ္စတိ အဝိဇ္ဇာ၊ တာယ သမန္နာဂတော မန္ဒော၊ မောဟာဓိကောတိ အတ္ထော။

သတိန္ဒြိယေနာတိ သတိယာ အာဓိပစ္စံ ကုရုမာနာယ။ သတိန္ဒြိယမေဝ ဟိဿ ဝိသဒံ ဟောတိ။ ယသ္မာ တဏှာစရိတတာယ ပုဗ္ဗဘာဂေ ကောသဇ္ဇာဘိဘဝေန န ဝိရိယံ ဗလဝံ ဟောတိ၊ မောဟာဓိကတာယ န ပညာ ဗလဝတိ။ တဒုဘယေနာပိ န သမာဓိ ဗလဝါ ဟောတိ၊ တသ္မာ "သတ်ိန္ဒြိယမေဝ ဟိဿ ဝိသဒံ ဟောတိ"တိ ဝုတ္တံ။ တေနေဝါဟ "သတိပဋ္ဌာနေဟိ နိသေ့ယျောတိ"တိ။ တဏှာစရိတတာယ စဿ ကိလေသဝိက္ခမ္ဘနံ န သုကရန္တိ ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ၊ အဝိသဒဉာဏတာယ ဒန္ဓာဘိညာတိ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယံ အာနေတွာ ယောဇေတဗ္ဗံ။ **နိယျာတီ**တိ အရိယမဂ္ဂေန ဝဋ္ဋဒုက္ခတော နိဂ္ဂစ္ဆတိ။

ဥဒဇ္ဈောတိ ဥဒအတ္ထော၊ ဥဋ္ဌာရပညောတိ အတ္ထော။ ပညာသဟာယ-ပဋိလာဘေန စဿ သမာဓိ တိက္ခော ဟောတိ သမ္ပယုတ္တေသု အာဓိပစ္စံ ပဝတ္တေတိ။ တေနေဝါဟ "သမာဓိန္ဒြိယေနာ"တိ။ ဝိသဒဉာဏတ္တာ **"ဒိဋ္ဌိ-ဘိညာယာ"**တိ ဝုတ္တံ။ သမာဓိပဓာနတ္တာ စျာနာနံ စျာနေဟိ နိသေ့ယျောတိ အယံ ဝိသေသော။ သေသံ ပုရိမသဒိသမေဝ။ ဒိဋ္ဌိစရိတော အနိယျာနိကမဂ္ဂမ္ဘိ နိယျာနိကန္တိ မညမာနော တတ္ထ ဥဿာဟဗဟုလတ္တာ ဝိရိယာဓိကော ဟောတိ။ ဝိရိယာဓိကတာယေဝ စဿ ကိလေသဝိက္ခမ္ဘနံ သုကရန္တိ သုခါ ပဋိပဒါ၊ အဝိသဒဉာဏတာယ ပန ဒန္ဓာဘိညာတိ ဣမမတ္ထံ ဒဿေတိ **"ဒိဋ္ဌိစရိတော မန္ဒော"**တိအာဒိနာ။ သေသံ ဝုတ္တနယမေဝ။

သဒ္ဓေဟီတိ အရိယသဒ္ဓေဟိ။ အရိယသဒ္ဓါနိ ဟိ လောကိယာနိ ပုဗ္ဗဘာဂ-ဉာဏဿ သမ္မသနဋ္ဌာနတာယ လောကုတ္တရာနိ အဓိမုစ္စနတာယ မဂ္ဂဉာဏဿ အာဘိသမယဋ္ဌာနတာယ စ နိဿယာနိ ဟောန္တိတိ။ သေသံ ဝုတ္တနယမေဝ။ ဇ္ဈော စ ဒိဋ္ဌိစရိတော ဥဒဇ္ဈော ဥဿဋ္ဌိတညူ။ တဏှာစရိတော မန္ဒော နေယျော။ ဣတရေ ဒွေပိ ဝိပရီတညူတိ ဧဝံ ယေန ဝေနေယျတ္တယေန ပုဗ္ဗေ ဒေသနာ-ဝိဘာဂေါ ဒဿိတော၊ တဒေဝ ဝေနေယျတ္တယံ ဣမိနာ ပဋိပဒါဝိဘာဂေန ဒဿိတန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ဣဒါနိ တံ ဝေနေယျပုဂ္ဂလဝိဘာဂံ အတ္ထနယယောဇနာယ ဝိသယံ ကတ္ဝာ ဒဿေတုံ **"ဥဘော တဏှာစရိတာ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တဏှာယ သမာဓိပဋိပက္ခတ္တာ တဏှာစရိတော ဝိသုဒ္ဓိမာနော သမာဓိမုခေန ဝိသုဒ္ဓိတီတိ

အာဟ **"သမထပုဗ္ဗင်္ဂမာယာ"**တိ။ "သမထဝိပဿနံ ယုဂနဒ္ဓံ ဘာဝေတီ"တိ ဝစနတော ပန သမ္မာဒိဋ္ဌိသဟိတေနေဝ သမ္မာသမာဓိနာ နိယျာနံ၊ နာ သမ္မာသမာဓိနာ ဧဝါတိ အာဟ "သမထပုဗ္ဗင်္ဂမာယ ဝိပဿနာယာ"တိ။ "ရာဂဝိရာဂါ စေတောဝိမုတ္တိတိ အရဟတ္တဖလသမာဓိ"တိ ဣဂ်ဟေသု ဝုတ္တံ။ ဣဓ ပန အနာဂါမိဖလသမာဓိတိ ဝက္ခတိ။ သော ဟိ သမာဓိသ္မိံ ပရိပူရ-ကာရိတိ။ တတ္ထ ရဇ္ဇနဒ္ဒေန ရာဂေါ။ သော ဝိရဇ္ဈတိ ဧတာယာတိ ရာဂဝိရာဂါ၊ တာယ **ရာဂဝိရာဂါယ၊** ရာဂပ္ပဟာယိကာယာတိ အတ္ထော။

စေတောဝိမုတ္တိယာတိ **စေတော**တိ စိတ္တံ၊ တဒပဒေသေန စေတ္ထ သမာဓိ ဝုစ္စတိ "ယထာ စိတ္တံ ပညျ ဘာဝယ"န္တိ ၂။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိဝသေန ပဋိပက္ခတော ဝိမုစ္စတိဘိ ဝိမုတ္တိ၊ တေန ဝါ ဝိမုတ္တော၊ တတော ဝိမုစ္စနန္တိ ဝါ ဝိမုတ္တိ၊ သမာဓိယေဝ။ ယထာ ဟိ လောကိယကထာယံ သညာ စိတ္တဿ ဒေသနာသီသံ။ ယထာဟ "နာနတ္တကာယာ နာနတ္တသညိနော"တိ ? "ကိံ စိတ္တော တုံ ဘိက္ခု"တိ ? စ၊ ဧဝံ လောကုတ္တရကထာယံ ပညာ သမာဓိ စ။ ယထာဟ "ပဇ္ဇာဣဓိကော သမ္မာသမာဓိ"တိ ? စ "သမထဝိပဿနံ ယုဂနဒ္ဓံ ဘာဝေတီ"တိ စ။ တေသု ဣဓ ရာဂသ ဥဇုဝိပစ္စနီကတော သမထပုဗ္ဗင်္ဂမတာဝစနတော စ စေတောဂ္ဂဟဏေန သမာဓိ ဝုတ္တော။ တထာ ဝိမုတ္တိဝစနေန။ တေန ဝုတ္တံ "သမာဓိယေဝါ"တိ။ စေတော စ တံ ? ဝိမုတ္တိ စာတိ စေတောဝိမုတ္တိ။ အထ ဝါ ဝုတ္တပ္ပကာရသေဝ စေတသော ပဋိပက္ခတော ဝိမုတ္တိ ဝိမောက္ခေါတိ စေတော-ဝိမုတ္တိ၊ စေတသိ ဝါ ဖလဝိညာဏေ ဝုတ္တပ္ပကာရာဝ ဝိမုတ္တိတိ စေတောဝိမုတ္တိ၊ စေတသော ဝါ ဖလဝိညာဏသ ပဋိပက္ခတော ဝိမုတ္တိ ဝိမောက္ခော ဧဝ သို့နှိ စေတောဝိမုတ္တိ၊ သမာဓိယေဝ။ **ပညာဝိမုတ္တိယာ**တိ ဏ္ဍောပိ အယံ နယော ယထာသမ္ဘဝံ ယောဇေတဗ္ဗော။

ဒိဋ္ဌိယာ သဝိသယေ ပညာသဒိသိ ပဝတ္တိတိ ဒိဋ္ဌိစရိတော ဝိသုဒ္ဓိမာနော ပညာမုခေန ? ဝိသုဒ္ဓိတိတိ အာဟ **"ဥဘော ဒိဋ္ဌိစရိတာ ဝိပဿနာ"**တိအာဒိ။ **အဝိဇ္ဇာဝိရာဂါ ပညာဝိမုတ္တိ**တိ အရဟတ္တဖလပညာ။ သမထဂ္ဂဟဏေန တပ္ပဋိ-ပက္ခတော တဏှံ ဝိပဿနာဂ္ဂဟဏေန အဝိဇ္ဇာ နိဒ္ဒါရေတ္ဝာ ပဌမနယသ္မိံ ဘူမိံ သဏ္ဌာ သုခေန ဒသ္သေတုန္တိ အာဟ **"ဧယ သမထော ပ။ ဟာတဗ္ဗာ"**တိ။

၁-အံ ၁-၄၇၅၊ ခု ၉-၂၀၃-၂၀၈-ဝိဘင်္ဂဒီသု။ ၂-သံ ၁-၁၃-၁၆၇-ဝိဘင်္ဂဒီသု။
၃-ဒီ ၃-၂၀၉-၂၁၈-၂၄၁၊ အံ ၂-၄၂၇၊ အံ ၃-၁၀၁-ဝိဘင်္ဂဒီသု။
၄-ဝိ ၁-၇၂-ဝိဘင်္ဂဒီသု။ ၅-အဘိ ၂-၃၄၇-ဝိဋ္ဌေ။
၆-သော (?) ၇-ပညာဒုရေန (က)

တတ္ထ **သမထပုဗ္ဗင်္ဂမာ ပဋိပဒါ**တိ ပုရိမာ ဒွေ ပဋိပဒါ၊ ဇုတရာ **ဝိပဿနာ-ပုဗ္ဗင်္ဂမာ**တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ **ဟာတဗ္ဗာ**တိ ဂမေတဗ္ဗာ၊ နေတဗ္ဗာတိ အတ္ထော။ ဝိပဿနာယ အနိစ္စဒုက္ခအနတ္တာသညာဘာဝတော ဒုက္ခသညာပရိဝါရတ္တာ စ အသုဘသညာယ ဇုမာ စတဿော သညာ ဒဿိတာ ဟောန္တိ။ တပ္ပဋိပက္ခေန စ စတ္တာရော ဝိပလ္လာသာတိ သကလဿ သိဟဝိက္ကီဠိတနယဿ ဘူမိံ သုခေန သက္ကာ ဒဿေတုန္တိ အာဟ **"ယေ ဝိပဿနာ။ပ။ ဟာတဗ္ဗာ"**တိ။

၇။ ဧဝံ ပဋိပဒါဝိဘာဂေန ဝေနေယျပုဂ္ဂလဝိဘာဂံ ဒဿေတွာ ဇုဒါနိ တံ ဉာဏဝိဘာဂေန ဒဿေန္တော ယသ္မာ ဘဂဝတော ဒေသနာ ယာဝဒေဝ ဝေနေယျဝိနယနတ္ထာ၊ ဝိနယနဉ္စ နေသံ သုတမယာဒီနံ တီဏန္နံ ပညာနံ အနုက္ကမေန နိဗ္ဗတ္တနံ၊ ယထာ ဘဂဝတော ဒေသနာယ ပဝတ္တိဘာဝဝိဘာဝနဉ္စ ဟာရနယဗျာပါရော၊ တသ္မာ ဇုမဿ ဟာရဿ သမုဋ္ဌိတပဂ်ာရံ တာဝ ပုစ္ဆိတွာ ယေန ပုဂ္ဂလဝိဘာဂဒဿနေန ဒေသနာဘာဇနံ ဝိဘဇိတွာ တတ္ထ ဒေသနာယံ ဒေသနာဟာရံ နိယောဇေတုကာမော တံ ဒဿေတုံ **"သွာယံ ဟာရော ကတ္ထ သမ္ဘဝတီ"**တိအာဒိမာဟ။

တတ္ထ **ယဿာ**တိ ယော သော အဋ္ဌဟိ အက္ခဏေဟိ ဝိမုတ္တော သောတာဝဓာနပရိယောသာနာဟိ စ သမ္ပတ္တိဟိ သမန္နာဂတော ယဿ။ **သတ္ထာ**တိ ဒိဋ္ဌဓမ္မိက-သမ္ပရာယိကပရမတ္ထေဟိ ယထာရဟံ အနုသာသနတော သတ္ထာ။ **ဓမ္မန္တိ** ယထာနုသိဋ္ဌံ ပဋိပဇ္ဇမာနေ အပါယေသု အပတမာနေ ဓာရေတီတိ ဓမ္မော၊ တံ ဓမ္မံ။ **ဒေသယတီ**တိ သခ်ေပတိ္ထာရနယေဟိ ဘာသတိ ကထေတိ။ **အညတရော**တိ ဘဂဝတော သာဝကေသု အညတရော။ **ဂရုဋ္ဌာနိယော**တိ သီလသုတာဒိဂုဏဝိသေသယောဂေန ဂရုကရဏီယော။ **သဗြဟ္မစာရီ**တိ ဗြဟ္မံ ဝုစ္စတိ သေဋ္ဌဋ္ဌေန သကလံ သတ္ထုသာသနံ။ သမံ သဟ ဝါ ဗြဟ္မံ စရတီ ပဋိပဇ္ဇတီတိ သဗြဟ္မစာရိ။ **သဒ္ဓံ ပဋိလဘတီ**တိ "သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဝတ သော ဘဂဝါ ယော ဧဝရူပဿ ဓမ္မဿ ဒေသေတာ"တိ တထာဂတေ, "သွာက္ခာတော ဝတာယံ ဓမ္မော ယော ဧဝံ ကေန္တပရိပုဏ္ဏော ကေန္တပရိသုဒ္ဓေါ"တိအာဒိနာ ဓမ္မေ စ သဒ္ဓံ လဘတိ ဥပ္ပါဒေတိတိ အတ္ထော။

တတ္ထ **ယဿာ**တိ ယော သော အဋ္ဌဟိ အက္ခဏေဟိ ဝိမုတ္တော သောတာဝဓာနပရိယောသာနာဟိ စ သမ္ပတ္တိဟိ သမန္နာဂတော ယဿ။ **သတ္ထာ**တိ ဒိဋ္ဌဓမ္မိက-သမ္ပရာယိကပရမတ္ထေဟိ ယထာရဟံ အနုသာသနတော သတ္ထာ။ **ဓမ္မန္တိ** ယထာနုသိဋ္ဌံ ပဋိပဇ္ဇမာနေ အပါယေသု အပတမာနေ ဓာရေတီတိ ဓမ္မော၊ တံ ဓမ္မံ။ **ဒေသယတီ**တိ သခ်ေပတိ္ထာရနယေဟိ ဘာသတိ ကထေတိ။ **အညတရော**တိ ဘဂဝတော သာဝကေသု အညတရော။ **ဂရုဋ္ဌာနိယော**တိ သီလသုတာဒိဂုဏဝိသေသယောဂေန ဂရုကရဏီယော။ **သဗြဟ္မစာရီ**တိ ဗြဟ္မံ ဝုစ္စတိ သေဋ္ဌဋ္ဌေန သကလံ သတ္ထုသာသနံ။ သမံ သဟ ဝါ ဗြဟ္မံ စရတီ ပဋိပဇ္ဇတီတိ သဗြဟ္မစာရိ။ **သဒ္ဓံ ပဋိလဘတီ**တိ "သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဝတ သော ဘဂဝါ ယော ဧဝရူပဿ ဓမ္မဿ ဒေသေတာ"တိ တထာဂတေ, "သွာက္ခာတော ဝတာယံ ဓမ္မော ယော ဧဝံ ကေန္တပရိပုဏ္ဏော ကေန္တပရိသုဒ္ဓေါ"တိအာဒိနာ ဓမ္မေ စ သဒ္ဓံ လဘတိ ဥပ္ပါဒေတိတိ အတ္ထော။

တတ္ထာတိ တသ္မိံ ယထာသုတေ ယထာပရိယတ္တေ ဓမ္မေ။ **ဝိမံသာ**တိ ပါဠိယာ ပါဠိအတ္ထသ စ ဝိမံသနပညာ။ သေသံ တသ္သာ ဧဝ ဝေဝစနံ။ သာ ဟိ ယထာဝုတ္တဝိမံသနေ သကော်ဝစံ အနာပဇ္ဇိတွာ ဥဿဟနဝသေန **ဥဿာဟနာ၊** တုလနဝသေန **တုလနာ၊** ဥပပရိက္ခာဝသေန **ဥပပရိက္ခာ**တိ စ ဝုတ္တာ။ အထ

ဝါ ဝိမံသတိတိ **ဝိမံသာ၊** သာ ပဒပဒတ္ထဝိစာရဏာ ပညာ။ **ဥဿာဟနာ**တိ ဝိရိယေန ဥပတ္ထမ္ဘိတာ ဓမ္မသ ဓာရဏာပရိစယသာဓိကာ ပညာ။ **တုလနာ**တိ ပဒေန ပဒန္တရံ, ဒေသနာယ ဝါ ဒေသနန္တရံ[1] တုလယိတ္ဝာ[2] သံသန္ဒိတ္ဝာ ဂဟဏပညာ။ **ဥပပရိက္ခာ**တိ မဟာပဒေသေ ဩတာရေတ္ဝာ ပါဠိယာ ပါဠိအတ္ထသ စ ဥပပရိက္ခဏပညာ။ အတ္ထဟိတံ ပရဟိတဉ္စ အာကခ်ံန္တေဟိ သုယျတီတိ သုတံ၊ ကာလဝစနိဿာယ အဘာဝတော၊ ယထာ ဒုဒ္ဓန္တိ။ ကိံ ပန တန္တိ? အဓိကာရတော သာမတ္ထိယတော ဝါ ပရိယတ္တိမေဝါတိ ဝိညာယတိ။ အထ ဝါ သဝနံ သုတံ၊ သောတဒ္ဓါရာနုသာရေန ပရိယတ္တိမမ္မသ ဥပဓာရဏန္တိ အတ္ထော။ သုတေန ဟေတုနာ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ **သုတမယီ**။ ပကာရေန ဇာနာတီတိ **ပညာ**။ ယာ ဝိမံသာ၊ အယံ သုတမယီ ပညာတိ ပစ္စေကမ္ပိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ **တထာ**တိ ယထာ သုတမယီ ပညာ ဝိမံသာဒိပရိယာယဝတိ ဝိမံသာဒိဝိ-ဘာဂဝတိ စ၊ တထာ **စိန္တာမယီ** စာတိ အတ္ထော။ ယထာ ဝါ သုတမယီ ဩရမတ္တိကာ အနဝဋ္ဌိတာ စ၊ ဧဝံ စိန္တာမယီ စာတိ ဒဿေတိ။

သုတေန နိဿယေနာတိ သုတေန ပရိယတ္တိမမ္မေန ပရိယတ္တိမမ္မသဝနေန ဝါ ဥပနိဿယေန၊ ဇာတ္ထမ္ဘူတလက္ခဏော ကရဏဝစနံ၊ ယထာဝုတ္တံ သုတံ ဥပနိဿာယာတိ အတ္ထော။ **ဝိမံသာ**တိအာဒိသု "ဇာဒံ သိလံ၊ အယံ သမာဓိ၊ ဇာမေ ရူပါရူပမမ္မာ၊ ဇာမေ ပဇ္ဇုန္နာ"တိ တေသံ တေသံ ဓမ္မာနံ သဘာဝ-ဝိမံသနဘူတာ ပညာ **ဝိမံသာ**။ တေသ်ယေဝ ဓမ္မာနံ ဝစနတ္ထံ မုဉ္စိတ္ဝာ သဘာဝသရသလက္ခဏသ တုလယိတ္ဝာ ဝိယ ဂဟဏပညာ **တုလနာ**။ တေသံယေဝ ဓမ္မာနံ သလက္ခဏံ အဝိဇဟိတ္ဝာ အနိစ္စတာဒိရူပနသပ္ပစ္စယာဒိ-အာကာရေ စ တက္ကေတ္ဝာ ဝိတက္ကေတ္ဝာ စ ဥပပရိက္ခဏပညာ **ဥပပရိက္ခာ**။ တဆာ ဥပပရိက္ခိတေ ဓမ္မေ သဝိဂ္ဂဟေ ဝိယ ဥပဋ္ဌဟန္တေ ဝေမေတေတိ နိဗ္ဗာနက္ခမေ ကတ္ဝာ စိတ္တေန အနုအနုပေက္ခဏာ **မနသာနုပေက္ခဏာ**။ ဣတ္ထေ စ ယထာ သုတမယီ ပညာ ယထာသုတသ ဓမ္မသ ဓာရဏာပရိစယဝသေန ပဝတ္တနတော ဥဿာဟဇာတာ "ဥဿာဟနာ"တိ ဝတ္တုမ္မတံ အရဟတိ၊ နဧဝံ စိန္တာမယီတိ ဇာဓ "ဥဿာဟနာ"တိ ပဒံ နာဝုတ္တံ။ စိန္တနံ စိန္တာ၊ နိဗ္ဗာနန္တိ အတ္ထော။ သေသံ ဝုတ္တနယမေဝ။

ဇာမာဟိ ဒ္ဝီဟိ ပညာဟီတိ ယထာဝုတ္တာဟိ ဒ္ဝီဟိ ပညာဟိ ကာရဏဘူတာဟိ။ သုတစိန္တာမယဉ္ဉဏေသု ဟိ ပတိဋ္ဌိတော ဝိပဿနံ အာရဘတီတိ။ "ဇာမာသု ဒ္ဝီသု ပညာသူ"တိပိ ပဌန္တိ။ "တေဟိ ဇာတာသု ဥပ္ပန္နာသူ"တိ ဝါ

၁-ဒေသနာနန္တရံ (က)

၂-တုလေတ္ဝာ (က)

၀စနသေသော ယောဇေတဗ္ဗော။ **မနသိကာရသမ္ပယုတ္တာသာ**တိ ရူပါရူပပရိဂ္ဂ-ဟာဒိမနသိကာရေ ယုတ္တာပ္ပယုတ္တာသ။ **ယံ ဉာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတီ**တိ ဝုတ္တာနယေန မနသိကာရပ္ပယောဂေန ဒိဋ္ဌဝိသုဒ္ဓိကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ-ပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိနံ သမ္မာဒနေန ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကန္တာသ ယံ ဉာဏ-ဒဿနဝိသုဒ္ဓိသင်္ခါတံ အရိယမဂ္ဂဉာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အယံ **ဘာဝနာမယီ ပညာ**တိ သမ္မန္နော။ တံ ပန ဒဿနံ ဘာဝနာတိ ဒုဝိဓန္တိ အာဟ **"ဒဿနဘူမိယံ ၀ါ ဘာဝနာဘူမိယံ ၀ါ"**တိ။ ယဒိ ဒဿနန္တိ ဝုစ္စတိ၊ ကထံ တတ္ထ ပညာ ဘာဝနာမယီတိ? ဘာဝနာမယမေဝ ဟိ တံ ဉာဏံ၊ ပဌမံ နိဗ္ဗာနဒဿနတော ပန "ဒဿန"န္တိ ဝုတ္တန္တိ သဖလော ပဌမမဂ္ဂေါ ဒဿနဘူမိ။ သေသာ သေက္ခာသေက္ခမဂ္ဂာ ဘာဝနာဘူမိ။

၈။ ဣဒါနိ ဣမာ တိဿော ပညာ ပရိယာယန္တရေန ဒဿေတုံ **"ပရတော-ယောသာ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ပရတော**တိ နာ အတ္တတော၊ အညတော သတ္တုတော သာ၀ကတော ၀ါတိ အတ္ထော။ **ယောသာ**တိ တေသံ ဒေသနာ-ယောသတော၊ ဒေသနာပစ္စယာတိ အတ္ထော။ အထ ၀ါ ပရတော ယောသော တေသာတိ **ပရတောယောသာ၊** ယာ ပညာ၊ သာ သုတမယိတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ **ပစ္စတ္တသမုဋ္ဌိတာ**တိ ပစ္စတ္တံ တသ တသ အတ္တနိ သမ္ဘူတာ။ **ယောနိသော-မနသိကာရာ**တိ တေသံ တေသံ ဓမ္မာနံ သဘာ၀ပရိဂ္ဂဏှနာဒိနာ ယထာဝုတ္တေန ဥပါယေန ပ၀တ္တမနသိကာရာ။ **ပရတော စ ယောသေနာ**တိ ပရတော-ယောသေန ဟေတုဘူတေန။ သေသံ ဝုတ္တနယမေ၀။

ဣဒါနိ ယဒတ္ထံ ဣမာ ပညာ ဥဒ္ဒဋ္ဌာ၊ တမေ၀ ၀ေနေယျပုဂ္ဂလဝိဘာဂံ ယော-ဇေတွာ ဒဿေတုံ **"ယသာ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ဣမာ ဒွေ**တိ ဂဏနပ၀သေန ၀တွာ ပုန တာ **သုတမယီ စိန္တာမယီ စာ**တိ သရူပတော ဒဿေတိ။ **အယံ ဥဿင်္ခီ-တညှ**တိ အယံ သုတမယစိန္တာမယဉာဏေဟိ အာသယပယောဂပဗေဒဓသ နိပ္ဖါဒိတတ္တာ ဥဒ္ဒေသမတ္တေနေ၀ ဇာနနတော "ဥဿင်္ခီတညှ"တိ ဝုစ္စတိ။ **အယံ ဝိပဉ္စီတညှ**တိ စိန္တာမယဉာဏေန အာသယသ အပရိကွတတ္တာ ဥဒ္ဒေသနိဒ္ဒေ-သေဟိ ဇာနနတော ဝိပဉ္စီတညှ။ **အယံ နေယျော**တိ သုတမယဉာဏသဟိ အဘာ၀တော နိရ၀သေသံ ဝိတ္ထာရဒေသနာယ နေတဗ္ဗတော နေယျော။

၉။ ဧ၀ံ ဒေသနာပဋိပဒါဉာဏဝိဘာဂေဟိ ဒေသနာဘာဇနံ ၀ေနေယျဇ္ဈယံ ဝိဘဇိတွာ ဣဒါနိ တတ္ထ ပ၀တ္တိတာယ ဘဂ၀တော ဓမ္မဒေသနာယ ဒေသနာ-ဟာရံ နိဒ္ဒါရေတွာ ယောဇေတုံ **"သာယံ ဓမ္မဒေသနာ"**တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။

တတ္ထ **သာယ**န္တိ သာ အယံ။ ယာ ပုဗ္ဗေ"ဓမ္မံ ဝေါဘိက္ခဝေ ဒေသေဿာမိ"တိ-အာဒိနာ[1] ပဋိနိဒ္ဒေသဝါရဿ အာဒိတော ဒေသနာဟာရဿ ဝိသယဘာဝေန နိက္ခိတ္တာ ပါဠိ၊ တမေဝေတ္ထ ဒေသနာဟာရံ နိယောဇေတုံ "သာယံ ဓမ္မ-ဒေသနာ"တိ ပစ္စာမသတိ။ **ကိံ ဒေသယတီ**တိ ကထေတုကမ္မတာဝသေန ဒေသနာယ ပိဏ္ဍတ္ထံ ပုစ္ဆိတ္ဝာ တံ ဂဏနာယ ပရိစ္ဆိန္ဒိတ္ဝာ သာမညတော ဒဿေတိ "**စတ္တာရိ သစ္စာနိ**"တိ။ သစ္စဝိနိမုတ္တာ ဟိ ဘဂဝတော ဒေသနာ နတ္ထိတိ။ တဿာ စ စတ္တာရိ သစ္စာနိ ပိဏ္ဍတ္ထော။ ပဝတ္တိပဝတ္တကနိဝတ္တိတဒုပါယဝိမုတ္တာသ နေယျသ၂ အဘာဝတော စတ္တာရိ အဝိပရီတဘာဝေန သစ္စာနိတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တာနိ "**ဒုက္ခံ သမုဒယံ နိရောဓံ မဂ္ဂ**"န္တိ သရူပတော ဒဿေတိ။

တတ္ထ အနေကုပဒ္ဒဝါဓိဋ္ဌာနဘာဝေန ကုစ္ဆိတတ္တာ ဗာလဇနပရိကပ္ပိတဓုဝ-သုဘသုခတ္တာဘာဝဝိရဟေန တုစ္ဆတ္တာ စ **ဒုက္ခံ**။ အဝသေသပစ္စယသမဝါယေ ဒုက္ခဿ ဥပ္ပတ္တိကာရဏတ္တာ **သမုဒယော**။ သဗ္ဗဂတိသုညတ္တာ နတ္ထိ ဧတ္ထ သံသာရစာရကသမ်ိတော ဒုက္ခရောဓော၊ ဧတေသ်ံ ဝါ အဓိဂတေ သံသာရ-စာရကသမ်ိတဿ ဒုက္ခရောဓဿ အဘာဝေါတိပိ **နိရောဓော**၊ အနုပ္ပါဒ-နိရောဓပစ္စယတ္တာ ဝါ။ မာရေန္တော ဂစ္ဆတိ, နိဗ္ဗာနတ္ထိကေဟိ မဂ္ဂိယတိတိ ဝါ **မဂ္ဂေါ**။ တတ္ထ သမုဒယေန အဿာဒေါ၊ ဒုက္ခေန အာဒီနဝေါ၊ မဂ္ဂနိရောဓေဟိ နိဿရဏံ။ ဧဝံ ယသ်ံ သုတ္တေ စတ္တာရိ သစ္စာနိ သရူပတော အာဂတာနိ၊ တတ္ထ ယထာရုတဝသေန။ ယတ္ထ ပန သုတ္တေ စတ္တာရိ သစ္စာနိ သရူပတော န အာဂတာနိ၊ တတ္ထ အတ္ထတော စတ္တာရိ သစ္စာနိ ဥဒ္ဓရိတ္ဝာ တေသံ ဝသေန အဿာဒါဒယော နိဒ္ဒါရေတဗ္ဗာ။ ယတ္ထ စ အဿာဒါဒယော သရူပ-တော အာဂတာ၊ တတ္ထ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထိ။ ယတ္ထ ပန န အာဂတာ၊ တတ္ထ အတ္ထ-တော ဥဒ္ဓရိတ္ဝာ တေသံ ဝသေန စတ္တာရိ သစ္စာနိ နိဒ္ဒါရေတဗ္ဗာနိ။ ဧဝ ပန အဿာဒါဒယော ဥဒါဟရဏဝသေန သရူပတော ဒဿိတာတိ တေဟိ သစ္စာနိ နိဒ္ဒါရေတုံ "**အာဒီနဝေါ စာ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

တတ္ထ "သံခိတ္တေန ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ ဒုက္ခာ"တိ ဝစနတော တဏှာဝဇ္ဇာ တေဘူမကဓမ္မာ ဒုက္ခသစ္စံ၊ တေ စ အနိစ္စာဒိသဘာဝတ္တာ အာဒီနဝေါ၊ ဖလဋ္ဌ ဒေသနာယ သာဓေတဗ္ဗံ။ တတ္ထ ယံ လောကိယံ၊ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ "**ဖလဋ္ဌ ဒုက္ခ**"န္တိ။ အဿာဒေါတိ တဏှာဝိပလ္လာသာနမိ ဇနဆ္ဆိတတ္တာ တေ သန္ဓာယ "**အဿာဒေါ သမုဒယော**"တိ ဝုတ္တံ။ သဟ ဝိပဿနာယ အရိယမဂ္ဂေါ ဒေသနာ

၁- ခု ၁၀-၅-ဝိဋ္ဌေ။ ၂-ဥေယျဿ (သီ)

ခု-ဒီ ၂-၂၄၃၊ မ ၁-၈၂၊ မ ခု-၂၉၂၊ အဘိ ၂-၁၀၅-ဝိဘင်္ဂဋီသု။

စ ဒေသနာဖလာဓိဂမဿ ဥပါယောတိ ကတွာ **"ဥပါယော အာဏတ္တိ စ မဂ္ဂေါ"**တိ ဝုတ္တံ။ နိဿရဏပဒေ စာပိ အရိယမဂ္ဂေါ နိဒ္ဓါရေတဗ္ဗော၊ နစာယံ သစ္ဆိဘာဂေါ အာကုလောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ယထာ ဟိ **သစ္ဆိဘင်္ဂေ**၁ "တဏ္ဟာ အဝသိဋ္ဌာ ကိလေသာ အဝသိဋ္ဌာ အကုသလာ ဓမ္မာ သာသဝါနိ ကုသလမူလာနိ သာသဝါ စ ကုသလာ ဓမ္မာ သမုဒယသစ္စဘာဝေန ဝိဘင်္ဂာ"တိ တသ္မိံ တသ္မိံ နယေ တံတံအဝသိဋ္ဌာ တေဘူမကဓမ္မာ ဒုက္ခသစ္စဘာဝေန ဝိဘင်္ဂာ၊ ဧဝမိဓာပိ ဒဋ္ဌဗ္ဗန္တိ။ **ဣမာနိ စတ္တာရိ သစ္စာနိ**တိ နိဂမနံ။ **ဣဒံ ဓမ္မစက္ကန္တိ** ယာယံ ဘဂဝတော စတုသစ္စဝသေန သာမုက္ကံသိကာ ဓမ္မဒေသနာ၊ ဣဒံ ဓမ္မစက္ကံ။

ဣဒါနိ တဿာ ဓမ္မဒေသနာယ ဓမ္မစက္ကဘာဝံ **သစ္စဝိဘင်္ဂသုတ္တဝသေန**၂ ဒဿေတုံ **"ယထာဟ ဘဂဝါ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ဣဒံ ဒုက္ခ**န္တိ ဣဒံ ဇာတိအာဒိဝိဘာဂံ သန္ဓါယတော ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓသင်္ခါတံ တဏ္ဟာဝဇ္ဇံ တေဘူမကဓမ္မဇာတံ ဒုက္ခသ အဓိဋ္ဌာနဘာဝေန ဒုက္ခဒုက္ခာဒိဘာဝေန စ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စန္တိ အတ္ထော။ **မေ**တိ ဘဂဝါ အတ္တာနံ နိဒ္ဒိသတိ။ **မာရဏာသိယ**န္တိ မာရဏာသိနာမကဿ နဂရဿ အဝိဒူရေ။ ပစ္ဆိကဗုဒ္ဓဇုသိနံ အာကာသတော ဩတရဏဋ္ဌာနတာယ **ဇုသိပတနံ**။ မိဂါနံ တတ္ထ အဘယဿ ဒိန္နတ္တာ **မိဂ-ဒါယ**န္တိ စ လဒ္ဓနာမေ အဿမေ။ ဥတ္တရတိ အတိက္ကမတိ, အဘိဘဝတီတိ ဝါ ဥတ္တရံ၊ နတ္ထိ ဧတဿ ဥတ္တရန္တိ **အနုတ္တရံ**။ အနတိသယံ အပ္ပဋိဘာဂံ ဝါ။ ကိန္တာပိ ဘဂဝတော ဓမ္မဒေသနာ အနေကာသု ဒေဝမနုဿပရိသာသု အနေကသတက္ခတ္တုံ ဧတသံ အရိယသစ္စပ္ပဋိဝေဓသမ္ဘဝဒနဝသေန ပဝတ္တိတာ၊ တထာပိ သဗ္ဗပဌမံ အညာသိကောဏ္ဍညဿ[1]ပမုခါယ အဋ္ဌာရသပရိမာဏာယ ဗြဟ္မကောဋိယာ စတုသစ္စပ္ပဋိဝေဓဝိဘာဝနိယာ ဓမ္မဒေသနာ၊ တဿာ သာတိသယာ ဓမ္မစက္ကသမညာတိ **"ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တိတ"**န္တိ ဝုတ္တံ။

တတ္ထ သတိပဋ္ဌာနာဒိမဗ္ဘော ဧဝ ပဝတ္တနဋ္ဌေန စက္ကန္တိ **ဓမ္မစက္ကံ**၊ စက္ကန္တိ ဝါ အာဏာ။ ဓမ္မတော အနပေတတ္တာ ဓမ္မဉ္စ တံ စက္ကဉ္စာတိ **ဓမ္မစက္ကံ**။ ဓမ္မေန ဉာယေန စက္ကန္တိပိ **ဓမ္မစက္ကံ**။ ယထာဟ "ဓမ္မဉ္စ ပဝတ္တေတိ စက္ကဉ္စာတိ ဓမ္မစက္ကံ၊ စက္ကဉ္စ ပဝတ္တေတိ ဓမ္မဉ္စာတိ ဓမ္မစက္ကံ၊ ဓမ္မေန ပဝတ္တေတိတိ ဓမ္မစက္က"န္တိအာဒိ[2]။ **အပ္ပဋိဝတ္တိယ**န္တိ ဓမ္မိဿရဿ ဘဂဝတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဘာဝတော ဓမ္မစက္ကဿ စ အနုတ္တရဘာဝတော အပ္ပဋိသေဓနီယံ။ ကေန ပန အပ္ပဋိဝတ္တိယန္တိ အာဟ **"သမဏေန ဝါ"**တိအာဒိ။ တတ္ထ **သမဏေန**ာတိ ပဗ္ဗဇ္ဇံ ဥပဂတေန။

၁-အဘိ ၂-၁၁၄-ဝိဇ္ဇေ။　　၂-မ ၃-၂၉၁-ဝိဇ္ဇေ။

၃-အညာကောဏ္ဍညဿ ...(သီ)၊ အညာတကောဏ္ဍညဿ....(က)　　၄-ခ ၉-၃၄၆-၃၄၈-ဝိဇ္ဇေသု။

ဗြာဟ္မဏောနာတိ ဇာတိဗြာဟ္မဏောန။ ပရမတ္ထသမဏဗြာဟ္မဏာနဥ္ဍိ ပဋိလော-မနစိတ္တံယေဝ နတ္ထိ။ **ဒေဝေနာ**တိ ကာမာဝစရဒေဝေန။ **ကေနစိ**တိ ယေန ကေနစိ အဝသိဋ္ဌပါရိသဇ္ဇေန။ တ္ထောဝတာ အဋ္ဌန္နမ္ပိ ပရိသာနံ အနဝသေသပရိ-ယာဒါနံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ **လောကသ္မိန္တိ** သတ္တလောကေ။

တတ္ထာတိ တိသံ စတုသစ္စမ္ဘဒေသနာယံ။ **အပရိမာဏာ ပဒါ၊ အပရိ-မာဏာ အက္ခရာ**တိ ဥပ္ပဋိပါဋိဝစနံ ယေဘုယျေန ပဒသင်္ခါတာနိ အက္ခရာ-နိတိ ဒဿနတ္ထံ။ ပဒါ အက္ခရာ ဗျဉ္ဇနာတိ လိင်္ဂဝိပလ္လာသော ကတောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ **အတ္ထသာ**တိ စတုသစ္စသဒ္ဒါတသ အတ္ထသ။ **သင်္ခသနာ**တိ သင်္ခသိ-တဗ္ဗာကာရော။ သေ နယော သေသေသုပိ။ အတ္ထသာတိ စ သမ္ဘန္ဓေ သာမိ-ဝစနံ။ **ဒုတိဝိဒန္တိ ဒုတိ**တိ ပကာရတ္ထော၊ ဝိ-သဒ္ဒေါ သမ္ပိလ္လာနတ္ထော၊ ဒုမိနာပိ ဒုမိနာပိ ပကာရေန ဒုဒံ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ အတ္ထော။ တေန ဇာတိအာဒိဘေဒေန ယထာဝုတ္တသ ဒုက္ခသစ္စသ အနေကဘေဒတံ တံ-ဒိပကာနံ အက္ခရပဒါဒိနံ ဝုတ္တပ္ပကာရံ အပရိမာဏတ္တ သမတ္ထေတိ။

အယံ ဒုက္ခသမုဒယောတိ အယံ ကာမတဏှာဒိဘေဒါ တဏှာဝဋ္ဋသ မူလ-ဘူတာ ယထာဝုတ္တသ ဒုက္ခသ နိဗ္ဗတ္တိဟေတုဘာဝတော ဒုက္ခသမုဒယော။ **အယံ ဒုက္ခနိရောဓော**တိ အယံ သဗ္ဗသင်္ခတနိသဒ္ဒာ အသင်္ခတဓာတု ယထာ-ဝုတ္တသ ဒုက္ခသ အနုပ္ပါဒနိရောဓပစ္စယတ္တာ ဒုက္ခနိရောဓော။ **အယံ ဒုက္ခနိ-ရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ**ဘိ အယံ သမ္ဘာဒိဋ္ဌိအာဒိအင်္ဂဂ်သမူဟော ဒုက္ခနိရောဓ-သင်္ခါတံ နိဗ္ဗာနံ ဂစ္ဆတိ အာရမ္မဏဝသေန တဒဘိမုခီဘူတတ္တာ ပဋိပဒါ စ ဟောတိ ဒုက္ခနိရောဓပ္ပတ္တိယာတိ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ။ **ဒုတိဝိဒန္တိ** ပဒသ္မ ပန သမုဒယသစ္စေ အဋ္ဌသတတဏှာဝိစရိတေဟိ, နိရောဓသစ္စေ မဒ-နိမ္မဒနာဒိပရိယာယေဟိ, မဂ္ဂသစ္စေ သတ္တတ္တိံသဗောဓိပက္ခိယဓမ္မေဟိ အတ္ထော ဝိဘဇိတ္ဝာ ဝေဒိတဗ္ဗော။ သေသံ ဝုတ္တနယမေဝ။

ဧဝံ "ဒွါဒသ ပဒါနိ သုတ္တ"န္တိ ဂါထာယ သကလသ သာသနသ ဆန္ဒံ အတ္ထ-ပဒါနံ ဆန္ဒဇ္ဇ ဗျဉ္ဇနပဒါနံ ဝသေန ယာ ဒွါဒသပဒတာ ဝုတ္တာ၊ တမေဝ "ဓမ္မံ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ဒေသေဿာမိ"တိအာဒိနာ ဒေသနာဟာရသ ဝိသယဒဿန-ဝသေန **ဆဆက္ကပရိယာယံ**[၁] ကေဒေသေန ဥဒ္ဒိသိတ္ဝာ **ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တနသုတ္တန**[၂] တဒတ္ထသ သင်္ခိတဘာဝဒဿနမုခေန သဗ္ဗသာဝိ ဘဂဝတော ဝစနသ စတုသစ္စဒေသနာဘာဝံ တဒတ္ထသ စ စတုသစ္စဘာဝံ ဝိဘာဝေန္တော "ဣဒံ

၁-မ ၃-၃၂၇-ဝိဇ္ဇေ။ ၂-သံ ၃-၃၆၈၊ ဝိ ၃-၁၄၊ ခု၉-၃၂၉-ဝိဇ္ဇာဒီသု။

ဒုက္ခန္တိ မေ ဘိက္ခဝေ ဗာရာဏသိယ”န္တိအာဒိနာ **သစ္စဝိဘင်္ဂသုတ္တံ**[1] ဥဒ္ဒေသတော ဒဿေတွာ “တတ္ထ အပရိမာဏာ ပဒါ”တိအာဒိနာ ဗျဉ္ဇနတ္ထပဒါနိ ဝိဘဇန္တော ဒွါဒသပဒဘာဝံ ဒီပေတွာ ဣဒါနိ တေသံ အညမညဝိသယိဝိသယဘာဝေန သမ္ဗန္ဓဘာဝံ ဒဿေတုံ “**တတ္ထ ဘဂဝါ အက္ခရေဟိ သင်္ခေတီ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

တတ္ထ ပဒါဝယဝဏ္ဏဟာရမုခေန ပဒဝဏ္ဏဟာရံ၊ ဂဟိတေ စ ပဒေ ပဒတ္ထာဝဗောဓော ဂဟိတပုဗ္ဗသင်္ကေတသ ဟောတိ။ တတ္ထ စ ပဒါဝယဝဏ္ဏဟာရေန ဝိယ ပဒဝဏ္ဏဟာရသ်, ပဒတ္ထာဝယဝဏ္ဏဟာရေနာပိ ပဒတ္ထဝဏ္ဏဟာရသ ဝိသေသာဓာနံ ဇာယတီတိ အာဟ “**အက္ခရေဟိ သင်္ခေတီ**”တိ။ ယသ္မာ ပန အက္ခရေဟိ သံဒိဿေန ဒီပိယမာနော အတ္ထော ပဒပရိယောသာနေ ဝါကျသ အပရိယောသိတဘ္ဘာ ပဒေနေဝ ပကာသိတော ဒီပိတော ဟောတိ၊ တသ္မာ “**ပဒေဟိ ပကာသေတီ**”တိ ဝုတ္တံ။ ဝါကျပရိယောသာနေ ပန သော အတ္ထော ဝိဝရိတော ဝိဝဋော ကတော ဟောတီတိ ဝုတ္တံ “**ဗျဉ္ဇနေဟိ ဝိဝရတီ**”တိ။ ယသ္မာ စ ပကာရေဟိ ဝါကျဘေဒေ ကတေ တဒတ္ထော ဝိဘတ္တော နာမ ဟောတိ၊ တသ္မာ “**အာကာရေဟိ ဝိဘဇတီ**”တိ ဝုတ္တံ။ တထာ ဝါကျာဝယဝါနံ ပစ္ဆေကံ နိဗ္ဗစနဝိဘာဂေ ကတေ သော အတ္ထော ပါကဋော ဟောတီတိ ဝုတ္တံ “**နိရုတ္တီဟိ ဥတ္တာနီကရောတီ**”တိ။ ကတနိဗ္ဗစနေဟိ ဝါကျာဝယဝေဟိ ဝိတ္ထာရဝသေန နိရဝသေသတော ဒေသိတေဟိ[2] ဝေနေယျာနံ စိတ္တပရိတောသနံ ဗုဒ္ဓိနိသာနဉ္စ ကတံ ဟောတီတိ အာဟ “**နိဒ္ဒေသေဟိ ပညပေတီ**”တိ။ ဧတ္ထ စ အက္ခရေဟိ ဧဝ သင်္ခေတီတိ အဝဓာရဏံ အကတ္တာ အက္ခရေဟိ သင်္ခေတီယေဝါတိ ဧဝံ အဝဓာရဏံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဧဝဉ္ဟိ သတိ အတ္ထပဒါနံ နာနာဝါကျဝိသယတာပိ သိဒ္ဓါ ဟောတိ။ တေန ဧကောနုသန္ဓိကေ သုတ္တေ ဆဋ္ဌေဝ အတ္ထပဒါနိ၊ နာနာနုသန္ဓိကေ ပန အနုသန္ဓိမှိ အနုသန္ဓိမှိ ဆ ဆ အတ္ထပဒါနိ နိဒ္ဓါရေတဗ္ဗာနိ။

“**အက္ခရေဟိ စ ပဒေဟိ စ ဥဿဒ္ဒေတီ**”တိအာဒိနာ ဗျဉ္ဇနပဒါနံ ကိစ္စသာဓနံ ဒဿေတိ။ ဝေနေယျတ္တယဝိနယနမေဝ ဟိ တေသံ ဗျာပါရော။ အဋ္ဌာနဘာဝတော ပန သစ္စပ္ပဋိဝေဓသ ပဒပရမော နာ ဇ္ဈာ ဝုတ္တော။ နေယျဂ္ဂဟဏေနေဝ ဝါ တဿာဝိ ဇ္ဈာ ဂဟဏံ သေက္ခဂ္ဂဟဏေန ဝိယ ကလျာဏပုထုဇ္ဇနဿာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ အက္ခရေဟိတိအာဒိသု ကရဏသာဓနေ ကရဏဝစနံ၊ န ဟေတ္ထမှိ။ အက္ခရာဒိနိ ဟိ ဥဿဒ္ဒနာဒိအတ္ထာနိ၊ န ဥဿဒ္ဒနာဒိအက္ခရာဒိအတ္ထံ။ ယဒတ္ထာ စ

၁-မ ၃-၂၉၁-ဝိဇ္ဇေ။　　၂-ဒေသိတေ(က)

ကိရိယာသော ဟေတု၊ ယထာ"အန္ဓေနဝဿတိ"တိ။ ဥပ္ပဇ္ဇေတိတိ သောတာဝဓာနံ ကတ္ဝာ သမာဟိတစိတ္တာနံ ဝေနေယျာနံ သက်ာသနဝသေန အက္ခရေဟိ ဝိသေသံ အာဒဟန္တော ယထာ ပဒပရိယောသာနေ အာသယပ္ပဋိဗောဓော ဟောတိ၊ တထာ ယထာဓိပ္ပေတံ အတ္ထံ သဒ္ဒေပေန ကထေတိ ဥဒ္ဒိသတိတိ အတ္ထော။ **ဝိပဉ္စယတီ**တိ ယထာဥဒ္ဒိဋ္ဌံ အတ္ထံ နိဒ္ဒိသတိ။ **ဝိတ္ထာရေတီ**တိ ဝိတ္ထာရံ ကရောတိ၊ ဝိတ္ထာရံ ကတ္ဝာ အာစိက္ခတိ ဝါ၊ ပဋိနိဒ္ဒိသတိတိ အတ္ထော။ ယသ္မာ စေတ္ထ ဥဒ္ဒေတိတိ ဥဒ္ဒိသနံ အဓိပ္ပေတံ။ ဥဒ္ဒေသော စ ဒေသနာယ အာဒိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ "**ဥဒ္ဒိနာ အာဒိ**"တိ။ တထာ ဝိပဉ္စနံ နိဒ္ဒိသနံ၊ ဝိတ္ထရဏံ ပဋိနိဒ္ဒိသနံ၊ နိဒ္ဒေသပဋိနိဒ္ဒေသာ စ ဒေသနာယ မတ္ထပရိယောသာနာတိ။ တေန ဝုတ္တံ "**ဝိပဉ္စနာ မဇ္ဈေ၊ ဝိတ္ထာရဏာ ပရိယောသာန**"န္တိ။

၉ဝံ "အက္ခရေဟိ သက်ာသေတိ"တိအာဒိနာ ဆန္နံ ဗျဉ္ဇနပဒါနံ ဗျာပါရံ ဒဿေတွာ ဇုဒါနိ အတ္ထပဒါနံ ဗျာပါရံ ဒဿေတုံ "**သောယံ ဓမ္မဝိနယော**"တိ-အာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ သိလာဒိဓမ္မော ၉ဝ ပရိယတ္တိအတ္ထဘူတော ဝေနေယျဝိနယနတော **ဓမ္မဝိနယော**။ **ဥဿဋိယန္တော**တိ ဥဒ္ဒိသိယမာနော။ **တေနာ**တိ ဥဿဋိတည္ဟိဝိနယနေန။ **ဝိပဉ္စိယန္တော**တိ နိဒ္ဒိသိယမာနော။ **ဝိတ္ထာရိယန္တော**တိ ပဋိနိဒ္ဒိသိယမာနော။

၁ဝ။ ဇောဝတာ"ဓမ္မံ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ဒေသေဿာမိ"တိ ဥဒ္ဒိဋ္ဌာယ ပါဋိယာ တိဝိဓကလျာဏတံ ဒဿေတွာ ဇုဒါနိ အတ္ထပ္ပဋိသမ္ဘိဒ်ာသမ္ပတ္တိံ ဒဿေတုံ "**ဆ ပဒါနိ အဘ္ဘော**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တံ သုဝိညေယ္ယံ။ "**တေနာဟ ဘဂဝါ**"တိအာဒိနာ ဒေသနာဟာရဿ ဝိသယဘာဝေန ဥဒ္ဒိဋ္ဌံ ပါဋိံ နိဂမနဝသေန ဒဿေတိ။ **လောကုတ္တရန္တိ**အာဒိ "ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ ပရိသုဒ္ဓ"န္တိ ပဒါနံ အတ္ထဝိဝရဏံ။ တတ္ထ **ဥပဋ္ဌိတံ သမ္ဗဝိသေသာန**န္တိ သမ္ဗေသံ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မသင်္ခါတာနံ ဝိသေသာနံ အဓိသီလသိက္ခာဒိဝိသေသာနံ ဝါ ဥပတိဋ္ဌနဋ္ဌာနံ။ "ဇုဒံ နေသံ ပဒက္ခိန္တ"န္တိအာဒိနံ ဝိယ တေသေ သဒ္ဒသိဒ္ဓိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ "**ဇုဒံ ဝုစ္စတိ တထာဂတပဒံ ဇုတိဗိ**"တိအာဒိသု ဇုဒံ သိက္ခတ္တယသင်္ဂဟံ သာသနပြဟ္မစရိယံ တထာဂတဂန္ထဟဋ္ဌိနော ပဋိပတ္တိဒေသနာဂမနေဟိ ကိလေသဂဟနံ ဩတ္ထရိတ္တာ ဂတမဂ္ဂေါတိပိ။ တေန ဂေါစရဘာဝနာသေဝနာဟိ **နိသေဓိတံ** ဘဇိတန္တိပိ။ တသေ မဟာဝဇိရဉာဏသမ္ဗညုတညာဏဒန္တေဟိ **အာရဒ္ဓိတံ** တေဘူမကဓမ္မာနံ အာရဇ္ဇနဋ္ဌာနန္တိပိ ဝုစ္စတိတိ အတ္ထော။ **အတော စေတ**န္တိ ယတော တထာဂတပဒါဒိဘာဝေန ဝုစ္စတိ၊ အတော အနေနေဝ ကာရဏေန ပြဟ္မုနော သမ္ဗသတ္တုတ္တမသ ဘဂဝတော၊ ပြဟ္မံ ဝါ သမ္ဗသေဋ္ဌံ စရိယန္တိ **ပညာယတိ**

ယာ၀ဒေ၀ မနုဿေဟိ သုပ္ပကာသိတတ္တာ ယထာဝုတ္တပ္ပကာရေဟိ ဉာယတိ။ **တေနာဟ ဘဂဝါ**တိ ယထာဝုတ္တတ္ထံ ပါဠိံ နိဂမန၀သေန ဒဿေတိ။

အနုပါဒါပရိနိဗ္ဗာနတ္ထတာယ ဘဂဝတော ဒေသနာယ ယာ၀ဒေ၀ အရိယ-မဂ္ဂသမ္မာပနတ္ထာ ဒေသနာဟာရောတိ ဒဿေတုံ **"ကေသံ အယံ ဓမ္မ-ဒေသနာ"**တိ ပုစ္ဆိတ္ဝာ **"ယောဂိန"**န္တိ အာဟ။ စတုသစ္စကမ္မဋ္ဌာနဘာ၀နာယ ယုတ္တပ္ပယုတ္တာတိ ယောဂိနော။ တေ ဟိ ဣမံ ဒေသနာဟာရံ ပယောဇေန္တိ။ ဣဒံ ၀စနံ ဒေသနာဟာရဝိဘင်္ဂသ ယထာနုသန္ဓိနာ သမ္မာ ဌပိတဘာ၀ံ ဒဿေတုံ ပကရဏံ သင်္ဂိယန္တေဟိ ဌပိတန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တထာ ဟိ ဝုတ္တံ **"တေနာဟ ဘာဂျသ္မာ မဟာကစ္စာယနော"**တိ။ **နိယုတ္တော**တိ ပါဠိတော အဿာဒါဒိပဒတ္ထေ နိဋ္ဌါရေတ္ဝာ ယောဇိတောတိ အတ္ထော။

ဒေသနာဟာရဝိဘင်္ဂ၀ဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဝိစယဟာရဝိဘင်္ဂ၀ဏ္ဏနာ

၁၁။ **တတ္ထ ကတမော ဝိစယော ဟာရော**တိအာဒိ ဝိစယဟာရဝိဘင်္ဂေါ။ ကဿာယံ အပုဗ္ဗပဒ၀ဏ္ဏနာ—**ကိံ ဝိစိနတီ**တိ ဧတ္ထ "ဝိစိနတိ"တိ ဧတေန ဝိစယသဒ္ဒဿ ကတ္တုနိဒ္ဒေသတံ ဒဿေတိ။ **ကိ**န္တိ ပနတ္ထဿ ဟာရဿ ဝိသယော ပုစ္ဆိတော၀တိ တံ တဿ ဝိသယံ ဒဿေတုံ **"ပဒံ ဝိစိနတိ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ပဒံ ဝိစိနတိ**တိ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ ယာ၀ နိဂမနာ သုတ္တဿ သမ္ဗဒ္ဓံ ပဒံ ဝိစိနတိ။ အယဉ္စ ဝိစယော ဒုဝိဓော သဒ္ဒတော အတ္ထတော စ။ တေသု "ဣဒံ နာမပဒံ၊ ဣဒံ အာချာတပဒံ၊ ဣဒံ ဥပသဂ္ဂပဒံ၊ ဣဒံ နိပါတပဒံ၊ ဣဒံ ဣတ္ထိလိင်္ဂံ၊ ဣဒံ ပုရိသလိင်္ဂံ၊ ဣဒံ နပုံသကလိင်္ဂံ၊ ဣဒံ အတီတကာလံ၊ ဣဒံ အနာဂတကာလံ၊ ဣဒံ ၀တ္တမာနကာလံ၊ ဣဒံ ကတ္တုသာဓနံ၊ ဣဒံ ကရဏသာဓနံ၊ ဣဒံ ကမ္မသာဓနံ၊ ဣဒံ အဓိကရဏသာဓနံ၊ ဣဒံ ပစ္စတ္တ၀စနံ၊ ဣဒံ ဥပယောဂ၀စနံ၊ ယာ၀ ဣဒံ ဘုမ္မ၀စနံ၊ ဣဒံ ကော၀စနံ၊ ဣဒံ အနေက၀စန"န္တိ ဧ၀မာဒိဝိဘာဂ၀စနံ၊ အယံ သဒ္ဒဘော ပဒဝိစယော။ သော ပနာယံ ပဒဝိစယော အဝိပရီတသဘာ၀-နိရုတ္တိသလက္ခဏေနေ၀ သမ္ပဇ္ဇတီတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ အတ္ထတော ပန ဝိစယော တေန တေန ပဒေန ၀ုတ္တမတ္ထသံ၀ဏ္ဏနာ။ သစေ ပန ပဒံ ပုဏ္ဏာဒိ၀သေန ပ၀တ္တံ၊ တဿ တဒတ္ထဿ စ ပုစ္ဆာဒိဘာ၀ေါ ဝိစေတဗ္ဗောတိ ဣမမတ္ထံ ဒဿေန္တော **"ပဒံ ဝိစိနတိ"**တိအာဒိမာဟ။

ယသ္မာ စ သဗ္ဗော ဒေသနာဟာရော ဝိစယဟာရသ္မ ဝိသယော သုတ္တသ္မ ဝိစယောတိ ကတ္ဝာ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ **"အသေသံ ဝိစိနတီ"**တိအာဒိ။ ယသ္မာ ပန **အနုဂီတိ**တိ ဣတ္ထေ အနုရူပါ ဂိတိ အနုဂိတိတိ အယမ္ပိ အတ္ထော ဒ္ဒဿိတော၊ တသ္မာ ဝိစိယမာနသ္မ သုတ္တပဒသ္မ အနုရူပတော သုတ္တန္တရပဒါနိဝိ အတ္ထုဒ္ဓါရဝသေန ဝါ ပဒုဒ္ဓါရဝသေန ဝါ အာနေတ္ဝာ ဝိစေတဗ္ဗာနိတိ ဒဿေန္တော **"သဗ္ဗေ နဝ သုတ္တန္တေ ဝိစိနတီ"**တိ အာဟ။ **နဝ သုတ္တန္တေ**တိ သုတ္တဂေယျာဒိကေ နဝ သုတ္တေ၊ ယထာသမ္ဘဝတောတိ အဓိပ္ပါယော။ အယံ ဝိစယဟာရသ္မ ပဒတ္ထနိဒ္ဒေသော။

ဧဝံ နိဒ္ဒေသဝါရေ ဝိစယဟာရော သခ်ေပတော နိဒ္ဒိဋ္ဌောတိ တံ ဝိဘာဂေန နိဒ္ဒိသိတ္ဝာ ပဋိနိဒ္ဒေသဝသေန ဝိဘဇန္တော ယသ္မာ ပဒဝိစယော သုတ္တသ္မ အနုပဒံ ပဝတ္တေတဗ္ဗတာယ အတိဘာရိကော နု သုကရော စာတိ တံ အနာမသိတ္ဝာ ပဌဝိသဇ္ဇနဝိစယေ တာဝ ဒဿေန္တော **"ယထာ ကိံ ဘဝေ"**တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ယထာ ကိံ ဘဝေ**တိ ယေန ပကာရေန သော ဝိစယော ပဝတ္တေတဗ္ဗော၊ တံ ပကာရဇာတံ ကိံ ဘဝေ၊ ကိဒိသံ ဘဝေယျာတိ အတ္ထော။ "ယထာ ကိံ ဘဝေယျ"တိပိ ပါဌော။ ပုန **ယထာ**တိ နိပါတမတ္တံ။ **အာယသ္မာ**တိ ပိယဝစနံ။ **အဇိတော**တိ ဗာဝဝိဗြာဟ္မဏသ္မ ပရိစာရကဘူတော နံ သောဠသန္နံ အညတရော။ **ပါရာယနေ**တိ ပါဌံ ဝုစ္စတိ နိဗ္ဗာနံ၊ တဿ အဓိဂမူပါယဒေသနတ္တာ ကိန္တာပိ သဗ္ဗံ ဘဂဝတော ဝစနံ "ပါရာယန"န္တိ ဝတ္တုမ္ပတံ အရဟတိ၊ သဒ္ဓိတကာရေဟိ ပန ဝတ္ထုဂါထာနုဂိတိဂါထာဒိဟိ သဒ္ဓိံ **အဇိတသုတ္တာဒီနံ**ာ သောဠသန္နံ သုတ္တာနံ ဣဒံ နာမံ ကတန္တိ တေသညေဝ ပါရာယနသမညာတိ အာဟ "ပါရာယနေ"တိ။ ကေစိ "ပါရာယနိကော"တိ ပဌန္တိ။ တေ ကိရ တာပသပဗ္ဗဇ္ဇ။ပဂမနတော ပုဗ္ဗေ ပါရာယနံ အဓိယန္တာ ဝိစရိံသု။ တသ္မာ အယမ္ပိ ပါရာယနံ ဝတ္တေတိတိ ပါရာယနိကောတိ ဝုတ္တော။ **ပုန္ဆ**တိတိ ကသ္မာ ဝုတ္တံ၊ နနု ပုစ္ဆာနိဗ္ဗတ္တာတ္တာ အတီတာတိ? သစ္စမေတံ၊ ပုစ္ဆနာကာရံ ပန ဗဟုဿုတဝိပရိဝတ္တမာနံ ကတ္ဝာ ဧဝမာဟ။

ပုစ္ဆာ စ နာမေသာ အဒိဋ္ဌဇောတနာပုစ္ဆာ ဒိဋ္ဌသံသန္ဒနာ ဝိမတိစ္ဆေဒနာ အနုမတိပုစ္ဆာ ကထေတုကမ္မတာပုစ္ဆာ ကေဝလ္လကရဏီယာ ဝိဘဇ္ဇ-ကရဏီယာ ပဋိပုစ္ဆာလ္လကရဏီယာ ဌပနီယာ ဓမ္မာဓိဋ္ဌာနာ သတ္တာဓိဋ္ဌာနာတိ အနေကဝိဓာ။ တသ္မာ "ကိမယံ ပုစ္ဆာ အဒိဋ္ဌဇောတနာ"တိအာဒိနာ ယထာသမ္ဘဝံ ပုစ္ဆာ ဝိစေတဗ္ဗာ။ ယထာ စေတ္ထ ပုစ္ဆာဝိဘာဂေါ၊ ဧဝံ

၁-ခ ၁-၄၃၄၊ခ ဂ-၆-၂၄-ဝိဋ္ဌာဒီသု။

ဝိဿဇ္ဇနဝိဘာဂေါဝိ ဝိဿဇ္ဇနဝိစယေ ယထာသမ္ဘဝံ ဝတ္တမ္မေဝ။ ပုစ္ဆာသဘာဂေန ဟိ ဝိဿဇ္ဇနန္တိ။ ဣဓ ပန ဝိမတိစ္ဆေဒနံ သတ္ထာဓိဋ္ဌာနံ ပုစ္ဆံ ဥဒါဟရိတ္ဝာ တတ္ထ ဝိစယနာကာရံ ဒဿေတုံ **"ကေနဿု နီဝုတော လောကော"**တိ-အာဒိမာဟ။

တတ္ထ **ကေနာ**တိ ကတ္တာရိ ကရဏဝစနံ။ **သူ**တ် နိပါတမတ္တံ၊ **သူ**တိ ဝါ သံသယေ နိပါတော၊ တေနဿ ပဋိဿ ဝိမတ်ဆ္ဆေဒနပုစ္ဆာဘာဝံ ဒဿေတိ။ **နီဝုတော**တိ ပဋိစ္ဆာဒိတော။ **လောကော**တိ သတ္တလောကော။ **ဣစ္ဆာယသ္မာ အဇိတော**တိ သဂိတိကာရကဝစနံ။ **နပ္ပကာသတိ**တိ န ပညာယတိ။ **ကိဿာဘိလေပနံ ဖြူသီ**တိ ကိံ အဿ လောကဿ အဘိလေပနံ ဝဒသိ။ "ကံ် သွာဘိလေပန"န္တိပိ ပါဌော၊ တဿ ကိံ သု အဘိလေပနန္တိ ပဒဝိဘာဂေါ။

ပဒါနီတိ ပဇ္ဇတိ ဧတေဟိ အတ္ထောတိ ပဒ'ါနိ၊ ဝါကျာနိ။ **ပုစ္ဆိတာနီ**တိ ပုစ္ဆာဘာဝေန ဝုတ္တာနိတိ အတ္ထော။ **ဧကော ပဠော**တိ ယဒိပိ စတ္တာရိ ပဒါနိ ပုစ္ဆနဝသေန ဝုတ္တာနိ၊ ဉတုံ ဣစ္ဆိတော ပန အတ္ထော ဧကော ဇေါတိ "ဧကော ပဠော"တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ကာရဏမာဟ **"ကေဝတ္ထု ပရိဂ္ဂဟာ"**တိ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ— ကိဉ္စာပိ နိဝါရဏအပ္ပကာသနဒီဘိလေပနမဟာဘယသဒ္ဒါတော ပုစ္ဆာယ ဂဟိတာ စတ္တာရော ဧတေ အတ္ထာ၊ တေ ပနေကံ လောကံ ပတိဂဏှ-ဘူတာ၊ လောကော ပဓာနဘာဝေန ဂဟိတောတိ တဒ္ဓသေန ဧကောဝါယံ ပဠောတိ။ တေနေဝါဟ **"လောကာဓိဋ္ဌာန"**န္တိအာဒိ။ ကော ပန သော လောကောတိ? အာဟ **"လောကော တိဝိဓော"**တိအာဒိ။

တတ္ထ ရာဂါဒိကိလေသဗဟုလတာယ ကာမာဝစရသတ္တာ **ကိလေသ-လောကော**။ စျာနာဘိညာပရိဗ္ဗိယာ ရူပါဝစရသတ္တာ **ဘဝလောကော**။ အာနေဉ္ဇသမာဓိဗဟုလတာယ ဝိသဒိန္ဒြိယတ္တာ အရူပါဝစရသတ္တာ **ဣန္ဒြိယ-လောကော**။ အထ ဝါ ကိလိသ်ဿနံ ကိလေသော၊ ဝိပါကဒုက္ခန္တိ အတ္ထော။ တသ္မာ ဒုက္ခဗဟုလတာယ အပါယေသု သတ္တာ **ကိလေသလောကော**။ တဒဉ္ဇသတ္တာ သမ္ပတ္တိဘဝဘာဝဘော **ဘဝလောကော**။ တတ္ထ ယေ ဝိမုတ္တိပရိပါစ-ကေဟိ ဣန္ဒြိယေဟိ သမန္နာဂတာ သတ္တာ၊ သော **ဣန္ဒြိယလောကော**တိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ပရိယာပန္နဓမ္မဝသေန လောကသမညာတိ အရိယပုဂ္ဂလာ ဣဓ နာ-သင်္ဂယ္ဟန္တိ။

အဝိဇ္ဇာယ နီဝုတော လောကောတိ စတုရင်္သမန္နာဂတေန အန္ဓကာရေန ဝိယ ရထဃဋ္ဋာဒိဓမ္မသဘာဝပ္ပဋိစ္ဆာဒနလက္ခဏာယ အဝိဇ္ဇာယ နီဝုတော

ပဋိဆ္ဆာဒိတော လောကော။ **ဓိဓိဆ္ဆာ**တိ ဝိစိကိစ္ဆာဟေတု။ "ဝိဝိဆ္ဆာ မဆ္ဆရိယ"န္တိ သင်္ဂဟေ ဝုတ္တံ။ **ပမာဒါ**တိ ပမာဒဟေတု။ **ဇပ္ပါဘိလေပန**န္တိ ဇပ္ပါ တဏှာ အဿ လောကဿ မက္ကဋ္ဌာလေပေါ ဝိယ မက္ကဋ္ဌဿ အဘိလေပနံ သိလေသောတိ ဗြူမိ။ **ဒုက္ခ**န္တိ ဇာတိအာဒိကံ ဝဋ္ဋဒုက္ခန္တိ အယံ ပဒတ္ထော။ သေသံ ပါဠိယာ ဧဝ ဝိညာယတိ။ **ဣမာနိ စတ္တာရိ ပဒါနိ** ပုဆ္ဆာဂါထာယံ ဝုတ္တာနိ "**ဣမေဟိ**"တိ ဝိဿဇ္ဇနဂါထာယံ ဝုတ္တေဟိ ဣမေဟိ စတူဟိ ပဒေဟိ ဝိဿဇ္ဇိတာနိ။ ကထန္တိ အာဟ "**ပဌမ**"န္တိအာဒိံ။ တေန ယထာဂ္ဂမံ ပုဆ္ဆာဝိဿဇ္ဇနာနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိတိ ဒဿေတိ။

ဣဒါနိ တံ ယထာဂ္ဂမံ ပုဆ္ဆံ ဝိဿဇ္ဇနဥ္စ သရူပတော ဒဿေတုံ ဂါထာယ စ အတ္ထံ ဝိဝရိတုံ "**ကေနဿူ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ "နိဝရဏောဟိ"တိ ပဒေန ဝုတ္တမေဝတ္ထံ ပါကဋံ ကတ္ဝာ ဒဿေတုံ "**အဝိဇ္ဇာနိဝရဏာ ဟိ သဗ္ဗေ သတ္တာ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဧတ္ထ စ "**ယထာဟာ**"တိအာဒိနာ သုတ္တန္တရဒဿနေန ဣမသ္မိံ ပဉ္ဟဝိဿဇ္ဇနဝိစယေ အနုဂီတိဝိစယံ ဒဿေတိတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တတ္ထ **ပရိယာယတော**တိ ကာရဏတော။ နိဝရဏသဒ္ဒီတာနံ ကာမစ္ဆန္ဒာဒီနမ္ပိ ကာရဏဘာဝတော ပဋိဆ္ဆာဒနဘာဝတော စ ကေဉ္စိဝေ နိဝရဏံ ဝဒါမိ၊ န ပန အညေသံ နိဝရဏသဘာဝါနံ အဘာဝါတိ အတ္ထော။ ယထာ စ အဝိဇ္ဇာယ သတိ နိဝရဏာနံ ဘာဝေါ၊ ဧဝံ အဝိဇ္ဇာယ အသတိ န သန္တိ နိဝရဏာနီတိ ဒဿေတုံ "**သဗ္ဗေသော**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

တေနာတိ "အဝိဇ္ဇာယ နိဝုတော လောကော"တိ ပဒေန။ **ပဌမဿ ပဒဿာ**တိ "ကေနဿု နိဝုတော လောကော"တိ ပဒဿ။ **ယုတ္တာ**တိ ယောဇိတာ၊ အနုရူပါတိ ဝါ အတ္ထော။ ဧတေန ပုဆ္ဆာနုရူပတာ ဝိဿဇ္ဇနဿ ဒဿိတာတိ ပုဗ္ဗာပရဝိစယော ဝုတ္တောတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ "ယော ပုဂ္ဂလော နိဝရဏေဟိ နိဝုတော"တိအာဒိနာ ဝိဝိဆ္ဆာပမာဒါနံ အဝိဇ္ဇာယ ပစ္စယဘာဝံ ဒဿေတိ။ နိဝုတော ဧဝ ဟိ နပ္ပကာသတိ။ **ဓိဓိဆ္ဆာ**တိ ဝိစိကိစ္ဆာ။ တေနေဝါဟ **"ဓိဓိဆ္ဆာ နာမ ဝုစ္စတိ ဓိစိကိစ္ဆာ"**တိ။ တတြာယံ ပဒသိဒ္ဓိ—ယထာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသမ္မာဒိဋ္ဌိယော "နိစ္စံ အနိစ္စ"န္တိအာဒိနာ ဧကံသဂ္ဂါဟဘာဝေန ပဝတ္တန္တိ၊ နဧဝမယံ။ အယံ ပန အနေကံသဂ္ဂါဟဘာဝတော "နိစ္စံ နု ခေါ အနိစ္စံ နု ခေါ"တိအာဒိနာ ဝိဝိဓံ ဝိရုဒ္ဓံ ဝါ ဇ္ဈာသတိ သေတိတိ ဝိဝိဆ္ဆာတိ။ "**သော ဓိစိကိစ္ဆန္တော**"တိအာဒိနာ အပ္ပကာသနဿ ဝိဝိဆ္ဆာပမာဒါနံ ကာရဏဘာဝံ ဝိဝရတိ။ **သုက္ကေ ဧမေ နု ဥပ္ပါဒိယတီ**တိ နု သမာဒါယ ဝတ္တတိ။ **နပ္ပကာသန္တီ**တိ တေ အတ္တနော သန္တာနေ အနုပ္ပါဒိယမာနာ ကုသလာ ဓမ္မာ တံ ပုဂ္ဂလံ

ပကာသံ လောကေ အဘိညာတံ နာ ကရောန္တိတိ အတ္ထော။ **အဘိလိမ္ပတီတိ** မက္ကဋာလေပေါ ဝိယ မက္ကဋံ ဒါရုသိလာဒီသု ပုရိသံ ရူပါဒိဝိသယေ အလ္လီယာ-ပေတီတိ အတ္ထော။ **အာသင်္ကိမဟုလဿာ**တိ အာသင်္ကမဟုလဿ။ **ဧဝံ အဘိဇပ္ပါတိ ကရီတ္ထာ**တိ ဧဝံ ပရိယုဋ္ဌာနဋ္ဌာယိနိတိ ဇုမိနာ ကာရဏေန။ **တတ္ထာ**တိ တာယ တဏှာယ။ **လောကော အဘိလိတ္ထော** သိလေသေန မက္ခိတော ဝိယ ဟောတိတိ အတ္ထော။

ဘာယတိ တေသ္မာတိ ဘယံ။ မဟန္တံ ဘယံ **မဟဗ္ဘယံ**။ တေနေဝါဟ **"ဒုက္ခမဿ မဟဗ္ဘယ"**န္တိ။ ဒုက္ခံ ဒေါမနဿန္တိ ဒုက္ခမေဝ ဝိဘတ္တာန္တိ သဗ္ဗံ ဒုက္ခံ ဝိဘဇိတ္ထာ ဒဿေတုံ **"တိဿော ဒုက္ခတာ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ [၁]**ဩဓိသော**တိ ကဒါစိ အတ္တ။ပက္ကမမူလာယ ကဒါစိ ပရူပက္ကမမူလာယဘာတိအာဒိနာ ဝိဘာ-ဂေန ဒုက္ခဒုက္ခတာယ မုစ္စနကာ ဝိသေသေန ရူပါဝစရာ။ **တတ္ထာ**တိ ဩဓိ-သော ကဒါစိ ကရဟစိတိ ဧဝံ အာကာရုတိ။ **ဝိပရိဏာမဒုက္ခတာယ** မုစ္စနကာ ဥပေက္ခာသမာပတ္တိဗဟုလာ ဝိသေသေန အရူပါဝစရသတ္တာ။ **အပ္ပါဗာဓာ**တိ ပဒံ[၂] ဒုက္ခဒုက္ခတာယ မုစ္စနဿ ကာရဏဝစနံ။ **ဒီဃာယုကာ**တိ ဝိပရိဏာမ-ဒုက္ခတာယ။ အရူပဒေဝါ ဟိ လောကေ ဝိသေသတော ဒီဃာယုကာတိ။ ဇုဒ္ဓ မုစ္စနမစ္စန္တိကံ။ ယသ္မာ စ ဒုက္ခာ ဝေဒနာပိ သန်တတ္တာ အနိစ္စတာဒိသင်္ခါရ-ဒုက္ခသဘာဝါ ဧဝ၊ တသ္မာ ယတော မုစ္စနမစ္စန္တိကံ၊ တံ အနဝသေသပရိယာ-ဒါနဝသေန သင်္ကိတ္တာ ဒဿေတုံ **''သန်ါရဒုက္ခတာယ ပနာ''**တိအာဒိမာဟ။

တတ္ထ ဥပါဒိယတီတိ ဥပါဒိ၊ ဝိပါကက္ခန္ဓာ ကဋတ္တာ စ ရူပံ။ ဥပါဒိဿ သေသံ ဥပါဒိသေသံ၊ တံ နတ္ထိ ဧတိဿာတိ အနုပါဒိသေသာ၊ နိဗ္ဗာနဓာတု၊ တံသယ **အနု-ပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ၊** ဇုတ္ထမ္ဘူတာယ စာယံ ကရဏနိဒ္ဒေ-သော။ နိဗ္ဗာနဓာတုတိ စ နိဗ္ဗာယနမတ္တံ။ **တသ္မာ**တိ ယသ္မာ သကလလောကဗျာပိနိ သဗ္ဗသင်္ခါဟိနိ စ သင်္ခါရဒုက္ခတာ၊ တသ္မာ။ **လောကဿာ**တိ သမ္မန္နေ သာမိဝစနံ။ တေန "ဒုက္ခမဿာ"တိ ပဒဿ အတ္ထံ ဒဿေတိ။ ဧဝမေတ္ထ လောကဿ နိဝရဏာ-ဒိနိ အဇာနန္တေန, သမယန္တရပရိစယေန ဝါ တတ္ထ သံသယပက္ခန္ဒေန ကံသေနေဝ ဗျာကာတဗ္ဗာ သတ္ထာဓိဋ္ဌာနာ ပုစ္ဆာ ကတာ၊ သာ စ အဇာနနဿ, သံသယဿ ဝါ နိဝရဏာဒိဝိသယတာယ စတုဗ္ဗိဓာ။ ပါဋိယံ ပန နိဝရဏာဒိနံ လောကော အာဓာရဘာဝေန ဂါထာယံ ဝုတ္တောတိ ဧကော ပညောတိ ဒဿိတန္တိ။ အယမေတ္ထ ပုစ္ဆာဝိစယော။ ဝိဿဇ္ဇနဝိစယောပိ အဒိဋ္ဌဇောတိနိ ဝိဿဇ္ဇနာ ဝိမတိစ္ဆေဒိနိ စာတိအာဒိနာ ပုစ္ဆာဝိစယေ ဝုတ္တနယာနုသာရေန ဝေဒိတဗ္ဗော။

၁-ဩမိသောတိ (သီ)　　၂-အပ္ပါဗာဓာတိ ဋီ။ (သီ)

နေတ္တိ-ဋ ၅—န-ဗု-သ

ဇေဝံ ကောခေါရံ ပုစ္ဆံ ဒသေတ္ဝာ ဇ္ဈဒါနိ အနေကာခေါရံ ဒသေတုံ **"သဝန္တိ သဗ္ဗဓိ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **သဝန္တိ**တိ သန္ဒန္တိ။ **သဗ္ဗဓိ**တိ သဗ္ဗေသု ရူပါဒိသု အာယတနေသု။ **သောတာ**တိ တဏှာဒိသောတာ။ **ကိ ံ နိဝါရဏန္တိ** တေသံ ကိ ံ အာဝရဏံ ကာ ရက္ခာ။ **သံဝရံ ဖြ။ဟိ**တိ တံ နေသံ နိဝရဏသင်္ခါတံ သံဝရံ ကထေဟိ။ **ကေန သောတာ ပိဓိယရေ**တိ ကေန ဓမ္မေန တဏှာဒိသောတာ ပိဓိယျန္တိ ပစ္ဆိဇ္ဇန္တိတိ အယမေတ္ထ ပဒတ္ထော။ သေသံ ပါဠိဝသေနေဝ အာဝိဘာဝိသတိ။

တေ ဒွေ ပဉ္ဉာတိ ယဒိဝိ ဇ္ဈမိသာ ဂါထာယ ပုစ္ဆာဝသေန ပဝတ္တာယ စတ္တာရိ ပဒါနိ စတ္တာရိ ဝါကျာနိ။ ဉ္ဈတုံ ဇ္ဈစ္ဆိတသ္မ ပန အတ္ထသ္မ ဒုဝိဇ္ဈာ တေ ဒွေ ပဉ္ဉာ။ ကသ္မာတိ စေ? **"ဇ္ဈမေဟိ ဗဟွာဓိဝစနေန ပုစ္ဆိတာ"**တိ အာဟ။ တတ္ထာယံ သင်္ခေပတ္ထော—ဇ္ဈမေ ဇတာယ ဂါထာယ ဂဟိတာ အတ္ထာ ယသ္မာ ဗဟူနိ အဓိကိစ္စ ပဝတ္တဝစနေန ပုစ္ဆိတာ၊ တသ္မာ တေ ဒွေ ပဉ္ဉာတိ။ ဇကတော ဉပရိ ဗဟူတိ ဟိ သာသနဝေါဟာရော၊ တမေဝ ပုစ္ဆာယ ဒုဝိဓတ္ထဝိသယတံ ဝိဝရိတုံ **"ဇဝ"**န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တသ္မထ္ထော—ယာဟိ ဉ္ဈတိ-ဗ္ဘသနာဒိသဒ္ဒါတာဟိ ပါဏဝဓာဒိဟိ ဇဝ ဝါ ဒုဂ္ဂတိဟေတုဘူတာဟိ အာပ-ဒါဟိ **သမံ** သဟ, သဇ္ဇထာ ဝါ အယံ လောကော အာပန္နော အစ္ဆေါတ္ထဋ္ဌော။ တံနိမိတ္တေဟိ ဒသဟိ ကိလေသဝတ္ထူဟိ သံကိလိဋ္ဌော စ၊ တသ္မ တံ အာပန္နာ-ကာရံ သံကိလိဋ္ဌာကာရဉ္စ ဗုဒ္ဓိယံ ကတ္ဝာ အာဟ **"ဇဝံ သမာပန္နသ္မ ဇဝံ သံကိလိဋ္ဌသ္မာ"**တိ။ ဝေါဒါယတိ သုဇ္ဈတိ ဇတေနာတိ **ဝေါဒါနံ၊** သဗထ-ဝိပသ္သနာ။ ဝုဋ္ဌာတိ ဇတေန နိမိတ္တတော ပဝတ္တတော စာတိ **ဝုဋ္ဌာနံ၊** အရိယမဂ္ဂေါ။

အသမာဟိတသ္မာတိ နာနာရမ္မဏေသု ဝိက္ခိတ္တစိတ္တသ္မ။ **သဝန္တိ**တိ ပဝတ္တန္တိ။ **အဘိဏှာ**တိအာဒိ အသမာဓာနဟေတုဒသ္မနံ။ တေနေဝါဟ **"ဇဝံ အသမာဟိတသ္မာ"**တိ။ **"ယထာဟ ဘဂဝါ"**တိအာဒိနာ ဇ္ဈာဝိ အနုဂီတိဝိစယံ ဒသ္မေတိ။ သောတာနံ သဝနံ ယေဘုယ္ယေန အနုရောဓဝဓသ္မနေဝါတိ အာဟ **"သဝတိ မနာဝိဓေသု ရူပေသူ"**တိ။ တ္ထေ စ စက္ခာဒယော သော-တာနံ ဒ္ဝါရဘာဝေန ပဝတ္တမာနာ ဉပစာရဝသေန သယံ သဝန္တာ ဝိယ ဝုတ္တာ။ **ဇ္ဈတိ**တိ ဇဝံ။ **သဗ္ဘာ**တိ သဗ္ဘသ္မာ။ **သဗ္ဘထာ**တိ သဗ္ဘပ္ပကာရေန။ **ဇ္ဈံ ဝေါဒါနန္တိ** ဇ္ဈံ "ပရိယုဋ္ဌာနဝိဓာတ"န္တိ ဝုတ္တံ ပရိယုဋ္ဌာနပ္ပဟာနံ ဝေါဒါနံ။

ဝိဿဇ္ဇနဂါထာယ **သတိ တေသံ နိဝါရဏာ**နှိ ဝိပဿနာသမ္ပယုတ္တာ သတိ ကုသလာကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဂတိယော သမန္နေသမာနာ တေသံ သောတာနံ နိဝါရဏာနှိ။ **သောတာနံ သံဝရံ ပြု**မိတိ တမေဝ သတိံ သောတာနံ သံဝရံ ပြုမိ။ **ပညာယေတေ ဝိဓိယရေ**တိ ရူပါဒိသု အနိစ္စတာဒိပဋိဝေဓသာဓိ-ကာယ မဂ္ဂပညာယ ဧတေ သောတာ သဗ္ဗသော ဝိဓိယျနှိ၊ ဥပ္ပဇ္ဇိတုံ အပ္ပဒါနဝသေန သမုစ္ဆိဒ္ဇနှိတိ အတ္ထော။

နာဝိဇ္ဈတိတိ အဘိဏှာဒိပဝတ္တိဒွါရဘာဝေန စိတ္တသန္တာနံ, ပုဂ္ဂလံ ဝါ နာဂစ္ဆတိ။ အနုသယပ္ပဟာနံ ဇာဓ ပိဓာနံ အဓိပ္ပေတနှိ အာဟ **"ပညာယ အနုသယာ ပဟီယန္တိ"**တိ။ ယသ္မာ အနုသယနိမိတ္တံ ပရိယုဋ္ဌာနံ အနုသယာ-ဘာဝေ န ဟောတိတိ အာဟ **"အနုသယေသု"**တိအာဒိ။ ဇာဒါနိ တဿေဝတ္ထံ ဥပမာယ ဝိဘာဝေန္တော **"တံ ယထာ ခန္ဓဝန္တာဿာ"**တိအာဒိမာဟ။ ဧတ္ထာပိ သောတာနံ နိဝါရဏာသဒ္ဒါတံ သံဝရံ ပိဓာနဉ္စ အဇာနန္တေန တတ္ထ ဝါ သံသယိတေန ဧကံသိကတ္တာ ဓမ္မာမိဋ္ဌာနာ ပုစ္ဆာ ကတာတိ ဇာဓ ပုစ္ဆာဝိစယော ဝုတ္တနယေနေဝ ဝိဿဇ္ဇနဝိစယော စ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဧတ္ထ စ ယေန အဓိပ္ပါယေန "ကေနဿု နိဝုတော လောကော"တိ ဂါထာယ[၁] သတိပိ နိဝါရဏာဒီနံ စတုန္နံ ပုစ္ဆိတဗ္ဗဘာဝေ ဧကော ပညှောတိ ဝုတ္တံ။ တေန တာဝ သောတာနံယေဝ သံဝရော ပိဓာနဉ္စ ပုစ္ဆိတန္တိ သောတေ ကေတ္တဝသေန ဂဟေတ္ဝာ ပုစ္ဆာယ ကောဓိဋ္ဌာနဘာဝတော ဧကော ပညှောတိ ဝတ္တုံ သိယာ။ သောတာနံ ဝါ ဗဟုဘာဝတော ဗဟူတိ ယတ္တကာ သောတာ၊ တတ္တကာ ပဉ္ဉာတိ။ ယေန ပန အဓိပ္ပါယေန "သဝန္တိ သဗ္ဗဓိ သောတာ"တိ ဂါထာယံ[၂] သောတေ အနာမသိတ္ဝာ သံဝရပိဓာနာနံ ဝသေန "ဒွေ ပဉ္ဉာ"တိ ဝုတ္တံ။ တေန ပဌမဂါထာယံ သတိပိ နိဝါရဏာဒီနံ လောကာဓရဘာဝေ လောကံ အနာမသိတ္ဝာ နိဝါရဏာဒီနံ ဝိဘာဂေန စတ္တာရော ပဉ္ဉာတိပိ ဝတ္တုမ္ပိ အယံ နယော ဒဿိတောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ဇာဒါနိ ယသ္မာ ပုစ္ဆန္တော နာ ကေဝလံ ပုဗ္ဗေ အတ္တနာ ရစိတနိယာမေနေဝ ပုစ္ဆတိ၊ အထ ခေါ ဒေသနာကာလေ ဝုတ္တမမ္မသ အနုသန္ဓိံ ဂဟေတ္ဝာပိ ပုစ္ဆတိ၊ တသ္မာ တသ အနုသန္ဓိံ ပုစ္ဆာယ ဝိစေတဗ္ဗာကာရံ ဒဿေန္တော "ယာနိ သောတာနိ"တိ ဂါထာယ အနန္တရံ **"ပညာ စေဝ သတိ စာ"**တိ ဂါထမာဟ။ တဿာယံ သင်္ခေပတ္ထော—ယာယံ ဘဂဝတာ ဝုတ္တာ ပညာ၊ ယာ

၁-ခု ၁-၄၃၄၊ ခု ဂ-၆-၂၄၊ ခု ၁၀-၆၀-ပိဋ္ဌာဒီသု။　၂-ခု ၁-၄၃၄၊ ခု ဂ-၆-၂၉၊ ခု ၁၀-၆၁-ပိဋ္ဌာဒီသု။

စ သတိ ယဋ္ဌ တဒဝဝေသံ နာမရူပံ၊ ဧတံ သဗ္ဗမ္ပိ ကတ္ထ နိရုဇ္ဈတိ၊ ဧတံ မေ ပုဋ္ဌော ပဗြူဟီတိ။

ဝိဿဇ္ဇနဂါထာယံ ပနဿ ယသ္မာ ပညာသတိယော နာမေနေဝ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆန္တိ၊ တသ္မာ တာ ဝိသုံ န ဂုတ္တာ။ အယဉ္ဟေတ္ထ သင်္ခေပတ္ထော— ယံ မံ တွံ အဇိတ ဧတံ ပဉှံ အပုစ္ဆိ “ကတ္ထေတံ ဥပရုဇ္ဈတီ”တိ အနန္တရဂါထာယံ[1]၊ ယတ္ထ တံ အသေသံ ဥပရုဇ္ဈတိ၊ တံ တေ ဝဒါမိ။ တဿ တဿ ဟိ ဝိညာဏဿ နိရောဓေန သဟေဝ အပုဗ္ဗံ အစရိမံ ဧတ္ထေတံ ဥပရုဇ္ဈတိ၊ ဧတ္ထေဝ ဝိညာဏဿ နိရောဓေန နိရုဇ္ဈတိ၊ ဧတံ ဝိညာဏနိရောဓံ တဿ နိရောဓော နာတိဝတ္တတီတိ ဂုတ္တံ ဟောတီတိ ဘ။ **အယံ ပဉ္ဉေ[2] အနုသန္ဓိ° ပုဗ္ဗဆီတိ** အနန္တရဂါထာယံ သောတာနံ ပရိယုဋ္ဌာနာနုသယပ္ပဟာနကိစ္စေန သဒ္ဒိ° သတိ ပညာ စ ဂုတ္တာ၊ တံ သုတ္ဝာ တပ္ပဟာနေ ပညာသတိသု တိဋ္ဌန္တီသု တာသံ သန္ဓိသယေန နာမ-ရူပေန ဘဝိတဗ္ဗံ၊ တထာ စ သတိ ဝဋ္ဋတိ ဧဝ။ ကတ္ထ နု ခေါ ဣမာသံ သန်သယာနံ ပညာသတိနံ အသေသနိရောဓေတိ ဣမိနာ အဓိပ္ပါယေန အယံ ပုစ္ဆာ ကတာတိ အာဟ **“အယံ ပဉ္ဉေ။ပ။ ဓာတု”**န္တိ။ တတ္ထ အနုသန္ဓိယတိ ဒေသနာ ဧတာယာတိ အနုသန္ဓိ။

ယာယ ပဋိပဒါယ အနုပါဒိသေသံ နိဗ္ဗာနဓာတုံ အဓိဂစ္ဆန္တိ၊ တံ စတုသစ္စကမ္မဋ္ဌာနဘာဝနာသင်္ခါတံ ပဋိပဒံ သဟ ဝိသယေန ဒသ္သေတုံ **“တိဏ္ဏံ စ သစ္စာနံ”**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **သခ်္ခာနိ**တိ သမေစ္စ သမ္ဘူယ ပစ္စယေဟိ ကတာနိတိ သခ်္ခတာနိ။ **နိရောဓမ္မာနိ**တိ နိရုဇ္ဈနသဘာဝါနိ။ **ဒုက္ခံ သမု-ဒယော မဂ္ဂေါ**တိ တေသံ သရူပဒဿနံ။ နိရောဓော ပန ကထန္တိ အာဟ **“နိရောဓော အသခ်္ခတော”**တိ။ သော ဟိ ကေနစိ ပစ္စယေန န သခ်္ခတောတိ **အသခ်္ခတော**။ သဟ ဝိသယေန ပဟာတဗ္ဗပဟာယကသဘာဝေသု အရိယ-သစ္စေသု ပဟာယကဝိဘာဂမုခေန ပဟာတဗ္ဗဝိဘာဂံ ဒသ္သေတုံ **“တတ္ထ သမု-ဒယော”**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

တတ္ထ **အဝိဇ္ဇာဝေသေသော**တိ ဒဿနမဂ္ဂေန ပဟီနာဝသေသော အဝိဇ္ဇာတိ အတ္ထော။ အယဉ္ဟိ သေသ-သဒ္ဒေါ ကာမဆ္ဆန္ဒော ဗျာပါဒေါ မာနော ဥဒ္ဓစ္စံ ဣတ္ထာပိ ယောဇေတဗ္ဗော။ ယထာ ဟိ အဝိဇ္ဇာ၊ ဧဝံ ဧတေပိ ဓမ္မာ အပါယ-ဂမနီယသဘာဝါ ပဌမမဂ္ဂေန ပဟီယန္တိ ဧဝါတိ။ “အဝိဇ္ဇာနိရောဓေသေသော”တိပိ ပါဌော၊ ဣတ္ထာပိ ယထာဝုတ္တေသု ကာမဆ္ဆန္ဒာဒီပဒေသုပိ နိရောဓေသေသ-သဒ္ဒေါ

၁-ခု ၁-၄၃၄၊ ခု ဂ-ဖ-၃၂။ ခု ၁၀-၁၄-ဖ၁-ပိဋ္ဌာဒီသု။ ၂-ဒီ-ဋ္ဌ ၁-၃၂၅-ပိဋ္ဌာဒီသုပိ ပဿိတဗ္ဗံ။

ယောဇေတဗ္ဗော။ သာဝသေသဥ် ပုရိမမဂ္ဂဒ္ဓယေန ကာမစ္ဆန္ဒာဒယော ပဟီယန္တိ၊ ဇုတရေဟိ ပန နိရဝသေသန္တိ။ **တေဓာတုကေ ဇုမာနိ ဒသ သံယောဇနာနီတိ** ဇ္ဈေ **တေဓာတုကေ**တိ သံယောဇနာနံ ဝိသယဒသနံ။ တဇ္ဈ ဟိ တာနိ သံယောဇနဝသေန ပဝတ္တန္တိ။

၁၂။ **အနုညာတညဿာမီတိန္ဒြိယံ အဓိဋ္ဌာယာ**တိ တံ ပဟာယကံ ပတ္ထော။ **ယံ ပနာ**တိ ဇ္ဈေ ယန္တိ ဟေတုအတ္ထေ နိပါတော။ **ဇုဒံ ခယေ ညာဏန္တိ** ယေန ညာဏေန ဟေတုဘူတေန "ခီဏာ မေ ဇာတီ"တိ အတ္တနော ဇာတိယာ ခီဏဘာဝံ ဇာနာတိ၊ ဇုဒံ ဧဝံ ပစ္စဝေက္ခဏဿ နိမိတ္တဘူတံ အရဟတ္တဖလညာဏံ ခယေ ညာဏံ နာမ။ **နာပရံ ဇုတ္ထတ္တာယာတိ ပဇာနာတီ**တိ ဇ္ဈောပိ **ယန္တိ** အာနေတဗ္ဗံ "ယံ နာပရံ ဇုတ္ထတ္တာယာတိ ပဇာနာတီ"တိ။ **ဇုဒံ အနုပ္ပါဒေ ညာဏန္တိ** ဇုခေါပိ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေနေဝ အရဟတ္တဖလညာဏဝသေန အတ္ထော ယောဇေတဗ္ဗော။ **အဋ္ဌသာလိနိယံ**[1] ပန "ခယေ ညာဏံ ကိလေသက္ခယကရေ အရိယမဂ္ဂေ ညာဏန္တိ ဝုတ္တံ။ အနုပ္ပါဒေ ညာဏံ ပဋိသန္ဓိဝသေန အနုပ္ပါဒဘူတေ တံတံမဂ္ဂဝဇ္ဈကိလေသာနံ အနုပ္ပါဒပရိယောသာနေ ဥပ္ပန္နေ အရိယဖလေ ညာဏ"န္တိ ဝုတ္တံ။ ဇုဓ ပန ဥဘယမ္ပိ အရဟတ္တဖလညာဏဝသေနေဝ ဝိဘတ္တံ။ တေနေဝါဟ "**ဇုမာနိ ဒွေ ညာဏာနိ အညာတာဝိန္ဒြိယ**"န္တိ, "**အာရမ္မဏသင်္ကေတေန ဒွေ နာမာနိ လဒ္ဓန္တိ**"တိ စ။

အညိန္ဒြိယံ ဟေဋ္ဌိမေသု တီသု ဖလေသု, ဥပရိမေသု စ တီသု မဂ္ဂေသု ဥပ္ပတ္တိယာ ပုနပ္ပုနံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနမ္ပိ အနညာတညဿာမီတိန္ဒြိယံ ဝိယ ပဌမ-ဖလုပ္ပတ္တိယာ အဂ္ဂဖလုပ္ပတ္တိယာ အနုပ္ပါဒနိရောဓေန နိရုဇ္ဈတိတိ အာဟ "**ယဋ္ဌ အနညာတညဿာမီတိန္ဒြိယ**"န္တိအာဒိ။ ဧတေန ပဟာတဗ္ဗမဗ္ဗာ ဝိယ ဒဿန-ဘာဝနာဟိ အဂ္ဂဖလုပ္ပတ္တိယာ တဒဝသေသဖလဓမ္မာပိ အနုပ္ပါဒနိရောဓေန နိရုဇ္ဈန္တိ။ ကော ပန ဝါဒေါ တေဘူမကဓမ္မာနန္တိ ဒသ္သေတိ၊ ဧကော ပညာ အညာတာဝိန္ဒြိယတ္တာ။ ယဒိ ဧကော၊ ကထံ ဒ္ဝိဓာ ဝုတ္တာတိ အာဟ "**အဝိစာ**"တိအာဒိ။ **အာရမ္မဏသင်္ကေတေနာ**တိ ခယေ အနုပ္ပါဒေတိ ဇုမာယ အာရမ္မဏသမညာယ။ **သာ ပဇာနနဋ္ဌေန ပညာ**တိ ယာ ပုဗ္ဗေ သောတာနံ ဝိဓာနကိစ္စာ ဝုတ္တာ ပညာ၊ သာ ပဇာနနသဘာဝေန ပညာ။ ဇုတရာ ပန **ယထာဒိဋ္ဌံ** ယထာဂဟိတံ အာရမ္မဏံ **အဝိလာပနဋ္ဌေန** သြဂါဟနဋ္ဌေန **သတီ**တိ။

၁-အဘိ-ဋ္ဌ ၁-ဓ္ဖ-ဝိဋ္ဌေ။

၁၃။ ဧဝံ “ပညာ စေဝ သတိ စာ”တိ ပဒဿ အတ္ထံ ဝိဝရိတ္ဝာ ဣဒါနိ “နာမရူပ”န္တိ ပဒဿ အတ္ထံ ဝိဝရန္တော “**တတ္ထ ယေ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ဣဒံ နာမရူပ**”န္တိ အာဟ။ နာမရူပဉ္စ ဝိဘာဂေန ဒဿေန္တော သုခဂ္ဂဟဏတ္ထံ ပါကဋနာမရူပမေဝ ဝိဘာဝေတုံ “**တတ္ထ ယေ**”တိအာဒိမာဟ။ တဂ္ဂဟဏေနေဝ ဟိ သဟစရဏာဒိနာ တဒညေ စိတ္တစေတသိကာ ရူပဓမ္မာ စ ဂဟိတာ ဟောန္တိတိ။ နာမဂ္ဂဟဏေန စေတ္ထ ခန္ဓတ္တယမေဝ ဂဟိတန္တိ “**နာမရူပံ ဝိညာဏသမ္ပယုတ္တ**”န္တိ ဝုတ္တံ။ တံ ပန ရူပံ သမ္ပယုတ္တန္တိ? နယိဒံ သမ္ပယုတ္တပစ္စယ-ဝသေန ဝုတ္တံ။ ပစုရဇနသ္သ ပန အဝိဘာဂေန ဂဟဏီယသဘာဝံ သန္ဓာယ ဝုတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ဂါထာယ အနုပါဒိသေသာ နိဗ္ဗာနဓာတု ပုစ္ဆိတာတိ တံ စတုရိဋ္ဌိပါဒမုခေန အရိယမဂ္ဂါဓိဂမေန ပတ္တဗ္ဗန္တိ ဒဿေန္တော ဣဋ္ဌိပါဒဘာဝနာမူလဘူတာနိ ဣန္ဒြိယာနိ သတိပညာဟိ နိဒ္ဒါရေတုံ “**တတ္ထ သတိ စ ပညာ စ စတ္တာရိ ဣန္ဒြိယာနိ**”တိ အာဟ။ ကုသလာကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဂတိယော သမန္ဝေ-သမာနာ သတိ သိဇ္ဈန္တိ ကေန္တေန သမာဓိ နိပ္ဖါဒေတိ။ သတိဂ္ဂဟဏေန စေတ္ထ ပရိယုဋ္ဌာနပ္ပဟာနံ ဣဓာဓိပ္ပေတန္တိ အာဟ “**သတိ ဒ္ဝေ ဣန္ဒြိယာနိ၊ သတိန္ဒြိယဉ္စ သမာဓိန္ဒြိယဉ္စာ**”တိ။ တထာ အနုသယသမုဋ္ဌါတဝိဓာယိနိ ပညာ သိဇ္ဈမာနာ န ဝိနာ စတုဗ္ဗိဓသမ္မပ္ပဓာနဝိရိယံ သိဇ္ဈတီတိ ဝုတ္တံ “**ပညာ ဒ္ဝေ ဣန္ဒြိယာနိ ပညိန္ဒြိယဉ္စ ဝိရိယိန္ဒြိယဉ္စာ**”တိ။

ယာ ဣမေသု စတူသု ဣန္ဒြိယေသူတိ ဣမေသု သတိအာဒီသု စတူသု ဣန္ဒြိယေသု နိဿယပစ္စယတာယ အဓိဋ္ဌာနဘူတေသု တံသဟဇာတာ ဧဝ ယာ သဒ္ဒဟနာ။ “ဣမေဟိ စတူဟိ ဣန္ဒြိယေဟီ”တိဝိ ပါဋိ၊ တဿာ ဣမေဟိ စတူဟိ ဣန္ဒြိယေဟိ သမ္ပယုတ္တာတိ ဝစနသေသော၊ အာရမ္မဏေ အဘိပ္ပသာဒလက္ခဏာ သဒ္ဓါ ကတ္ထုကာမတာသဘာဝဿ ဆန္ဒဿ ဝိသေသပစ္စယော ဟောတီတိ အာဟ “**ယာ သဒ္ဓါဓိပတေယျာ စိတ္တေကဂ္ဂတာ၊ အယံ ဆန္ဒသမာဓီ**”တိ။ **သမာဟိတေ စိတ္တေ**တိ ဝိပဿနာသမာဓိနာ သမာဟိတေ စိတ္တေ။ **ဣဒံ ပဟာန**န္တိ ဝိက္ခမ္ဘနပ္ပဟာနသာဓကော သမာဓိ ပဟာနန္တိ ဝုတ္တော ပဇဟတိ ဧတေနာတိ ကတ္ဝာ။ “ပဓာန”န္တိပိ ပါဋ္ဌော၊ အဂ္ဂေါတိ အတ္ထော။ တထာ ဟိ “သမာဓိ ဧကောဒိ”တိ ဝုစ္စတိ။

“**အဿာသပဿာသာ**”တိအာဒိနာ ကာယဝစီစိတ္တသင်္ခါရသီသေန တံ-သမုဋ္ဌာပကာ ဝိရိယသင်္ခါရာဝ ဂဟိတာ။ တေဟိ ယာဝ ဘာဝနာနိပ္ဖတ္တိ တာဝ ကေရသေန သရဏာတော သင်္ကပ္ပေတဗ္ဗတော စ “**သရသင်္ကပ္ပါ**”တိ ဝုတ္တာ

"ဧဝံ မေ ဘာဝနာ ဟောတူ"တိ ယထာ ဣစ္ဆိတာ၊ တထာ ပဝတ္တိယာ ဟေတု-ဘာဝတော။ **တဒုဘယ**န္တိ ဆန္ဒသမာဓိသမ်ိဂါတဉ္စ ပဓာနသမ်ိရသမ်ိဂါတဉ္စ ဝိရိယန္တိ တံ ဥဘယံ။ ဥဘယမေဝ ဟိ ဥပစာရ၀သေန အညံ ဝိယ ကတွာ "**ဆန္ဒသမာဓိပဓာနသင်္ခါရသမန္နာဂတံ ဣဒ္ဓိပါဒ**"န္တိ ဝုတ္တံ။ အဘိန္နမွိ ဟိ ဥပစာရ၀သေန ဘိန္နံ ဝိယ ကတွာ ဝေါဟရန္တိ၊ ယထာ "သိလာပုတ္တကဿ သရီရ"န္တိ။

တတ္ထ ဣစ္ဆတီတိ ဣဒ္ဓိ၊ သဓိစ္ဆတီ နိပ္ဖဇ္ဇတီတိ အတ္ထော။ ဣစ္ဆန္တိ ၀ါ တာယ သတ္တာ ဣဒ္ဓါ ဝုဒ္ဓါ ဥက္ကံသဂတာ ဟောန္တိတိ ဣဒ္ဓိ၊ ပဇ္ဇတိ ဧတေနာတိ ပါဒေါ၊ ပဌမေန အတ္ထေန ဣဒ္ဓိ ဧ၀ ပါဒေါ **ဣဒ္ဓိပါဒေါ**၊ ဣဒ္ဓိကောဋ္ဌာသောတိ အတ္ထော။ ဒုတိယေန အတ္ထေန ဣဒ္ဓိယာ ပါဒေါ ပတိဋ္ဌာ အဓိဂမူပါယောတိ **ဣဒ္ဓိပါဒေါ**။ တေန ဟိ ဥပရူပရိဝိသေသသမ်ိဂါတံ ဣဒ္ဓိံ ပဇ္ဇန္တိ ပါပုဏန္တိ။ **ဝိ၀ေကနိဿိတ**န္တိ တဒင်္ဂဝိ၀ေကနိဿိတံ သမုစ္ဆေဒဝိ၀ေကနိဿိတံ နိဿရဏဝိ၀ေကနိဿိတဉ္စ ဣဒ္ဓိပါဒံ ဘာ၀ေတီတိ အတ္ထော။ တထာ ဟိ အယံ ဣဒ္ဓိပါဒဘာဝနာနုယုတ္တော ယောဂီ ဝိပဿနာကာလေ ကိစ္စတော တဒင်္ဂဝိ၀ေကနိဿိတံ အစ္စာသယတော နိဿရဏဝိ၀ေကနိဿိတံ။ မဂ္ဂကာလေ ပန ကိစ္စတော သမုစ္ဆေဒဝိ၀ေကနိဿိတံ အာရမ္မဏတော နိဿရဏဝိ၀ေကနိဿိတံ ဣဒ္ဓိပါဒံ ဘာ၀ေတီတိ။ သေ နယော **ဝိရာဂနိဿိတ**န္တိ အာဒိသု။

ဝိ၀ေကတ္ထာ[1] ဧ၀ ဟိ ဝိရာဂါဒယော၊ ကေ၀လဉ္စေတ္ထ ၀ေါသဿ္ဂေါ ဒုဝိဓော ပရိစ္စာဂ၀ေါသဿ္ဂေါ စ ပက္ခန္ဒန၀ေါသဿ္ဂေါ စာတိ။ တတ္ထ ပရိစ္စာဂ၀ေါသဿ္ဂေါ ဝိပဿနာကာလေ တဒင်္ဂ၀သေန, မဂ္ဂကာလေ သမုစ္ဆေဒ၀သေန ကိလေသပ္ပဟာနံ။ ပက္ခန္ဒန၀ေါသဿ္ဂေါ ဝိပဿနာကာလေ တန္နိန္နဘာ၀ေန, မဂ္ဂကာလေ အာရမ္မဏကရဏ၀သေန နိဗ္ဗာနပက္ခန္ဒနံ။ တဒုဘယမွိ ဣမသ္မိံ လောကိယလောကုတ္တရမိဿကေ အတ္ထသံ၀ဏ္ဏနာနယေ ယုဇ္ဇတိ။ တထာ ဟိ အယံ ပဌမိဒ္ဓိပါဒေါ ယထာဝုတ္တေန ပကာရေန ကိလေသေ ပရိစ္စဇတိ နိဗ္ဗာနဉ္စ ပက္ခန္ဒတိ။ **၀ေါသဿ္ဂပရိဏာမိ**န္တိ ဣမိနာ ပန ၀စနေန ၀ေါသဿ္ဂတ္ထံ ပရိဏာမန္တံ ပရိဏာတဉ္စ ပရိပစ္စန္တံ ပရိပက္ကဉ္စာတိ အတ္ထော။ အယဉ္ဒိ ဣဒ္ဓိပါဒဘာ၀နာနုယုတ္တော ယောဂီ ယထာ ပဌမော ဣဒ္ဓိပါဒေါ ကိလေသပရိစ္စာဂ၀ေါသဿ္ဂတ္ထံ နိဗ္ဗာနပက္ခန္ဒန၀ေါသဿ္ဂတ္ထဉ္စ ပရိပစ္စတိ၊ ယထာ စ ပရိပက္ကော ဟောတိ၊ တထာ နံ ဘာ၀ေတီတိ။ သေသိဒ္ဓိပါဒေသုပိ ဧသေ၀ နယော။ အယံ ပန ဝိသေသော— ယထာ ဆန္ဒံ ဇေဋ္ဌကံ ကတွာ ပ၀တ္တိတော သမာဓိ **ဆန္ဒသမာဓီ**။ ဧ၀ံ ဝိရိယံ စိတ္တံ ဝိမံသံ ဇေဋ္ဌကံ ကတွာ ပ၀တ္တိတော သမာဓိ **ဝိမံသာသမာဓီ**တိ။

၁-ဝိ၀ေကတ္ထာ (သီ)

၁၄။ နာ ကေဝလံ စတုတ္ထဈ္ဈာနဋ္ဌိပါဒေါ ဧဝ သမာဓိဉ္စာမူလကော၊ အထ ခေါ သဗ္ဗောပိတိ ဒသေတုံ **"သဗ္ဗော သမာဓိ ဉာဏမူလကော ဉာဏပုဗ္ဗင်္ဂမော ဉာဏာနုပရိဝတ္တီ"**တိ ဝုတ္တံ။ ယဒိ ဧဝံ ကသ္မာ သော ဧဝ ဝိမံသာသမာဓိတိ ဝုစ္စောတိ? ဝိမံသံ ဇေဋ္ဌကံ ကတ္ဝာ ပဝတ္တိတတ္တာတိ ဝုစ္စောဝါယမတ္ထော။ တတ္ထ ပုဗ္ဗဘာဂပညာယ **ဉာဏမူလကော**။ အဓိဂမပညာယ **ဉာဏပုဗ္ဗင်္ဂမော**။ ပစ္ဆဧဝက္ခဏပညာယ **ဉာဏာနုပရိဝတ္တိ**။ အထ ဝါ ပုဗ္ဗဘာဂပညာယ **ဉာဏ-မူလကော**။ ဥပစာရပညာယ **ဉာဏပုဗ္ဗင်္ဂမော**။ အပ္ပနာပညာယ **ဉာဏာနုပရိ-ဝတ္တိ**။ ဥပစာရပညာယ ဝါ **ဉာဏမူလကော**။ အပ္ပနာပညာယ **ဉာဏပုဗ္ဗင်္ဂမော**။ အဘိညာပညာယ **ဉာဏာနုပရိဝတ္တိ**တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ယထာ ပုရေတိ ယထာ သမာဓိဿ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏာနုပရိ-ဝတ္တိဘာဝေန ပုရေ ပုဗ္ဗေ အတီတာသု ဇာတီသု အသင်္ခေ်ယျသုပိ သံဝဋ္ဋဝိဝဋ္ဋေသု အတ္တနော ပရေသဉ္စ ခန္ဓံ ခန္ဓပဋိပါဋိဉ္စ ဒုပ္ပဋိဝိဇ္ဈ နာမ နတ္ထိ၊ တထာ ပစ္ဆာ သမာဓိဿ အနာဂတံသဉာဏာနုပရိဝတ္တိဘာဝေန အနာဂတာသု ဇာတီသု အသင်္ခေ်ယျသုပိ သံဝဋ္ဋဝိဝဋ္ဋေသု အတ္တနော ပရေသဉ္စ ခန္ဓံ ခန္ဓပဋိပါဋိဉ္စ ဒုပ္ပဋိဝိဇ္ဈ နာမ နတ္ထိတိ အတ္ထော။

ယထာ ပစ္ဆာတိ ယထာ သမာဓိဿ စေတောပရိယဉာဏာနုပရိ-ဝတ္တိဘာဝေန အနာဂတေသု သတ္တသု ဒိဝသေသု ပရသတ္တာနံ စိတ္တံ ဒုပ္ပဋိဝိဇ္ဈ နာမ နတ္ထိ၊ တထာ ပုရေ အတီတေသု သတ္တသု ဒိဝသေသု ပရသတ္တာနံ စိတ္တံ ဒုပ္ပဋိဝိဇ္ဈ နာမ နတ္ထိတိ အတ္ထော။ **ယထာ ဒိဝါ**တိ ယထာ ဒိဝသဘာဂေ သူရိယာလောကေန အန္ဓကာရဿ ဝိဓမိတတ္တာ စက္ခုမန္တာနံ သတ္တာနံ အာပါထ-ဂတံ စက္ခုဝိညေယ္ယံ ရူပံ သုဝိညေယ္ယံ။ **တထာ ရတ္တိ**န္တိ တထာ ရတ္တိဘာဂေ စတုရင်္ဂသမန္နာဂတေပိ အန္ဓကာရေ ဝတ္တမာနေ သမာဓိဿ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏာ-နုပရိဝတ္တိတာယ ဒုပ္ပဋိဝိဇ္ဈံ ရူပါယတနံ နတ္ထိ။

ယထာ ရတ္တိံ **တထာ ဒိဝါ**တိ ယထာ စ ရတ္တိယံ တထာ ဒိဝါပိ အတီသုခုမံ ကေနစိ တိရောဟိတံ ယဉ္စ အတီဒူရေ၊ တံ သဗ္ဗရူပံ ဒုပ္ပဋိဝိဇ္ဈံ နာမ နတ္ထိ။ ယထာ စ ရူပါယတနေ ဝုတ္တံ၊ တထာ သမာဓိဿ ဒိဗ္ဗသောတဉာဏာ-နုပရိဝတ္တိတာယ သဒ္ဒါယတနေ စ နေတဗ္ဗံ။ တေနေဝါဟ **"ဣတိ ဝိဝဋ္ဋေန စေတသာ"**တိအာဒိ။ တတ္ထ **အပရိယောနဒ္ဓေနာ**တိ အဘိညာဉာဏဿ ပါရိဗန္ဓကာကိလေသေဟိ အနဇ္ဈောတ္ထဋ္ဌေန၊ အပရိယောနဒ္ဓတ္တာ ဧဝ သပ္ပဘာသံ စိတ္တံ။ ဧတေနေဝ သမာဓိဿ ဣဒ္ဓိဝိဓဉာဏာနုပရိဝတ္တိတာပိ ဝုတ္တာ ဧဝါတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ **ပဋိဗြိယောနိ**တိ ဣဒ္ဓိပါဒသမ္ပယုတ္တာနိ သေက္ခဿ ပဋိဗြိယောနိ အဓိပ္ပေတာနိတိ

အာဟ **"ကုသလာနိ"**တိ။ **စိတ္တသဟဘူနိ**တိအာဒိ တေသံ ဝိညာဏနိရောဓေန နိရောဓဒဿနတ္ထံ အာရဒ္ဓံ။ တထာ **"နာမရူပဉ္စ"**တိအာဒိ။ တေနေတံ ဒဿေတိ"နု ကေဝလံ ပဋိန္ဒြိယာနိ ဧဝ၊ အထ ခေါ နာမရူပဉ္စ ဝိညာဏဟေတုကံ ဝိညာဏဿ နိရောဓေ နိရုဇ္ဈတီ"တိ။

တဿာတိ ဝိညာဏဿ။ **ဟေတူ**တိ တဏှာအဝိဇ္ဇာဒိကော။ **အနာဟာရန်တိ** ပဒဿ အတ္ထဝိဝရဏံ။ **အနာဟိနန္ဒိတန်တိ** အာဟိနန္ဒနဘူတာယ တဏှာယ ပဟီနတ္တာ ဧဝ အပတ္ထိတံ။ တတော ဧဝ **အပ္ပဋိသန္ဓိကံ** ဝိညာဏံ တံ နိရုဇ္ဈတိ။ ယထာ စ ဝိညာဏံ၊ ဧဝံ နာမရူပမ္ပိ ဝိညာဏသမ်ဓိတဿ ဟေတုနော ပစ္ဆယဿ စ အဘာဝါ တပ္ပစ္ဆယာနံ သမ်ဓိရာဒိနံ အဘာဝါ **အဟေတု အပ္ပစ္စယံ**။ သေသံ ပါကဋမေဝ။ ပုစ္ဆာဝိဿဇ္ဇနဝိစယော ပဂုဏယာနုသာရေန ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဧဝံ အနုသန္ဓိပုစ္ဆမ္ပိ ဒဿေတွာ ဟေဋ္ဌာ သတ္တာဓိဋ္ဌာနာ ဓမ္မာဓိဋ္ဌာနာ စ ပုစ္ဆာ ဝိသုံ ဝိသုံ ဒဿိတာတိ ဇုဒါနိ တာ သဟ ဒဿေတုံ **"ယေ စ သင်္ခါတ-ဓမ္မာသေ"**တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထာယံ ပဒတ္ထော— **သင်္ခါတဓမ္မာ**တိ အနိစ္စာ-ဒိဝသေန ပရိဝိမံသိတဓမ္မာ၊ အရဟတံ ဧတံ အဓိဝစနံ။ **သေက္ခာ**တိ သိလာဒိနိ သိက္ခမာနာ အဝသေသာ အရိယပုဂ္ဂလာ။ **ပုထူ**တိ ဗဟူ သတ္တာ ဇနာ။ **တေသံ မေ နိပဇ္ဇာ ဇုရိယံ၊ ပုဒ္ဒေါ ပဇြု**ဟိတိ တေသံ သေခါသေခါနံ နိပဇ္ဇာ ပဇ္ဇိတော တံ ဘဂဝါ ပဒ္ဓိပတ္တိံ ပုဒ္ဒေါ မေ ဇြု၊ဟိတိ။ သေသံ ပါဠိဝသေနေဝ ဝိညာယတိ။

၁၅။ **ကိဿာ**တိ ကိဿ ဟေတု၊ ကေန ကာရဏေနာတိ အတ္ထော။ **သေခါ-သေခဝိပဿနာပုဗ္ဗင်္ဂမပဋိပဒါနယော**ဂေနာ**ဒိ**တိ သေခေ အသေခေ ဝိပဿနာ-ပုဗ္ဗင်္ဂမပဋိပဒါနေ စ ပုစ္ဆနယော၀ေန၊ ပုစ္ဆာဝိဓိနာတိ အတ္ထော။

ဝိဿဇ္ဇနဂါထာယံ **ကာမေသု နာဘိဂိဇ္ဈေယျာ**တိ ဝတ္ထုကာမေသု ကိလေသကာမေန နာဘိဂိဇ္ဈေယျ။ **မနသာ'နာဝိလော သိယာ**တိ ဗျာပါဒ-ဝိတက္ကာဒယော ကာယဒုစ္စရိတာဒယော စ မနသော အာဝိလဘာဝကရေ ဓမ္မေ ပဇဟန္တော စိတ္တေန အနာဝိလော ဘဝေယျ။ ယသ္မာ ပန အသေက္ခော အနိစ္စတာဒိဝသေန သင်္ခဓမ္မာနံ ပရိတုလိတတ္တာ ကုသလော သင်္ခဓမ္မေသု ကာယာနုပဿနာသတိအာဒိဟိ စ သတော သင်္ခကိလေသာနံ ဘိန္နတ္တာ ဥတ္တမဘိက္ခုဘာဝံ ပတ္တော စ ဟုတ္ဝာ သင်္ခဇုရိယာပထေသု ပဝတ္တတိ၊ တသ္မာ **"ကုသလော။ ပ ။ ပရိဇ္ဇဏေ"**တိ အာဟာတိ အယံ သင်္ခေပတ္ထော။

တတ္ထ ယံ ပုစ္ဆာဂါထာယံ "နိပကော"တိ ပဒံ ဝုတ္တံ၊ တံ ဘဂဝန္တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ ဘဂဝတော စ နေပက္ကံ ဉက္ကံသပါရမိပ္ပတ္တံ အနာဝရဏဉာဏဒဿနေန ဒီပေတဗ္ဗန္တိ အနာဝရဏဉာဏံ တာဝ ကမ္မဋ္ဌာနဘေဒေဟိ ဝိဘဇိတ္ဝာ သေခါ-သေခပဋိပဒံ ဒသေတုံ "**ဘဂဝတော သဗ္ဗံ ကာယကမ္မ**"န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တေန သဗ္ဗတ္ထ အပ္ပဋိဟတဉာဏဒဿနေန တထာဂတဿ သေခါသေခပဋိပတ္တိ-ဒေသနာကောသလ္လမေဝ ဝိဘာဝေတိ။ တတ္ထ **ကော စာ**တိ ကွ စ၊ ကသ္မိံ ဝိသယေတိ အတ္ထော။ တံ ဝိသယံ ဒသေတိ "**ယံ အနိစ္စေ ဒုက္ခေ အနတ္တနိ စာ**"တိ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ— ဉာဏဒဿနံ နာမ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ "သဗ္ဗံ သင်္ခတံ အနိစ္စံ ဒုက္ခံ သဗ္ဗေ ဓမ္မာ အနတ္တာ"တိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ ပန တသ္မိံ ဝိသယေ ယေန အပ္ပဝတ္တိ၊ သော ပဋိဃာတောတိ၊ ဧတေန လက္ခဏတ္တယပ္ပဋိဝေဓဿ ဒုရဘိ-သမ္ဘဝတံ အနညသာဓာရဏတ္တ ဒသေတိ။ လက္ခဏတ္တယဝိဘာဝနေန ဟိ ဘဂဝတော စတုသစ္စပ္ပဋိဝေဓံ သမ္ဘာသမ္ဘောမိဠ္ဆ ပဏ္ဍိတာ ပဋိဇာနန္တိ။

အညာဏံ အဒဿနန္တိ တံ ပဋိဃာတံ သရူပတော ဒသေတိ။ ဆဠာရမ္မဏာ-သဘာဝပ္ပဋိစ္ဆာဒကော ဟိ သမ္မောဟော ဉာဏဒဿနဿ ပဋိဃာတောတိ။ ယသ္မိံ ဝိသယေ ဉာဏဒဿနံ ဥပ္ပတ္တိရဟံ၊ တတ္ထေဝ တဿ ပဋိဃာတေန ဘဝိတဗ္ဗန္တိ အာဟ "ယံ အနိစ္စေ ဒုက္ခေ အနတ္တနိ စာ"တိ။ **ယထာ ဇာဝ ပုရိသောတိ**အာဒိ ဥပမာဒဿနံ။ တတြိဒံ သြပမ္မသံသန္ဒနံ— ပုရိသော ဝိယ သဗ္ဗော လောကော၊ တာရကရူပါနိ ဝိယ ဆ အာရမ္မဏာနိ၊ တဿ ပုရိသဿ တာရကရူပါနံ ဒဿနံ ဝိယ လောကဿ စက္ခုဝိညာဏာဒီဟိ ယထာရဟံ ဆဠာရမ္မဏဂ္ဂဟဏံ၊ တဿ ပုရိသဿ တာရကရူပါနိ ပဿန္တဿာပိ "တ္ထေကာနိ သတာနိ, တ္ထေကာနိ သဟဿာနိ"တိအာဒိနာ ဂဏနသင်္ခေတေန အဂ္ဂဟဏံ ဝိယ လောကဿ ရူပါဒိအာရမ္မဏံ ကထ္ထဗ္ဗံ ဂဟဏန္တဿာပိ အနိစ္စာဒိလက္ခဏ-တ္တယာနဝဗောဓတော။ သေသံ ပါကဋမေဝ။

ဣဒါနိ ယေဟိ ပဒေဟိ ဘဂဝတော အာယသ္မတော အဇိတဿ သေခါ-သေခပဋိပဒါ ဝုတ္တာ၊ တေသံ ပဒါနံ အတ္ထံ ဝိဘဇိတုံ "**တတ္ထ သေခေနာ**"တိ-အာဒိမာဟ။ တတ္ထ **တတ္ထာ**တိ နိပါတမတ္တံ၊ တသ္မိံ ဝါ ဝိသယေ့နေ။ **သေခေ-နာ**တိ သိက္ခာ တေဿ သိလန္တိ သေခေါ၊ တေန သေခေန။ **ဒ္ဋ္ဌိသု ဓမ္မေသူ**တိ ဒုဝိဓေသု ဓမ္မေသူတိ အဓိပ္ပါယော။ **ပရိယုဋ္ဌာနိယေသူ**တိ ဒေါသေန ပရိယု-ဋ္ဌိတေန ယတ္ထ ပရိဝတ္တိတဗ္ဗံ၊ တေသု အာဃာတဝတ္ထူသူတိ အတ္ထော။ "ပဋိဃ-ဋ္ဌာနိယေသူ"တိပိ ပါဌော၊ သောယေဝတ္ထော။

ဇ္ဈေ စ ဂေဓပဋိသေဓစောဒနာယံ ဂေဓနိမိတ္တော ဒေါသော ဂေဓေ သတိ ဟောတိတိ တတောဝိ စိတ္တာသ ရက္ခိတမ္ဗတာ နိဒ္ဒါရေတ္ဝာ ဝုတ္တာ။ ယသ္မာ ပန ဘဂဝတာ "ကာမေသု နာဘိဂိဇ္ဈေယျာ"တိ ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ "တတ္ထ ယာ ဇ္ဈာ"တိအာဒိနာ ဂေဓဝသေန နိဒ္ဒေသော ကတော။ အထ ဝါ ဒေါသတော စိတ္တာသ ရက္ခိတမ္ဗတာ ဂါထာယ ဒုတိယပါဒေန ဝုတ္တာယေဝါတိ ဒဋ္ဌမ္ဗာ။ ဒုတိယပါဒေန ဟိ သေသကိလေသဝေါဒါနဓမ္မာ ဒဿိတာ။ တထာ ဟိ ဥပ္ပန္နာနုပ္ပန္နဘေဒတော သမ္မာဝါယာမဿ ဝိသယဘာဝေန သဗ္ဗေ သံကိလေသ-ဝေါဒါနဓမ္မေ စတုဓာ ဝိဘဇိတ္ဝာ သမ္မပ္ပဓာနမုခေန သေခပဋိပဒံ မတ္ထကံ ပါပေတ္ဝာ ဒဿေတုံ **"သေခါ အာဘိဂိဇ္ဈန္တော"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **အနာဝိလသင်္ကပ္ပေါ**တိ အာဝိလာနံ ကာမသင်္ကပ္ပါဒိနံ အဘာဝေန အနာဝိလ-သင်္ကပ္ပေါ။ တတော ဇေ စ **အနာဝိဇ္ဈန္တော ဝါယမတိ၊** ဝိရိယံ ပဝတ္တေတိ။ ကထံ ဝါယမတိတိ အာဟ **"သော အနုပ္ပန္နာန"**န္တိအာဒိ။

တတ္ထ **သော**တိ ဥတ္တရိဝိသေသတ္ထာယ ပဋိပဇ္ဇမာနော သေက္ခော။ **အနုပ္ပန္နာန**န္တိ အနိဗ္ဗတ္တာနံ။ **ပါပကာန**န္တိ လာမကာနံ။ **အကုသလာနံ ဓမ္မာန**န္တိ အကောသလ္လသမ္ဘူတာနံ ဓမ္မာနံ။ **အနုပ္ပါဒါယာ**တိ နဥပ္ပါဒ-နတ္ထာယ။ **ဆန္ဒံ ဇနေတီ**တိ ကတ္တုကမ္မတာသမ္ဘိတံ ကုသလစ္ဆန္ဒံ ဥပ္ပါ-ဒေတိ။ **ဝါယမတီ**တိ ပယောဂပရက္ကမံ ကရောတိ။ **ဝီရိယံ အာရဘတီ**တိ ကာယိကစေတသိကဝီရိယံ ကရောတိ။ **စိတ္တံ ပဂ္ဂဏှာတီ**တိ တေနေဝ သဟ-ဇာတဝီရိယေန စိတ္တံ ဥက္ခိပတိ။ **ပဒဟတီ**တိ ပဓာနဝီရိယံ ကရောတိ။ ဝါယမတိတိအာဒိနိ ပန စတ္တာရိ ပဒါနိ အာသေဝနာဘာဝနာဗဟုလီ-ကမ္မသာတစ္စကိရိယာဟိ ယောဇေတဗ္ဗာနိ။ **ဥပ္ပန္နာနံ ပါပကာန**န္တိ အနုပ္ပန္နာတိ အဝတ္ထုဗ္ဘတံ အာပန္နာနံ ပါပဓမ္မာနံ။ **ပဟာနာယာ**တိ ပဇဟနတ္ထာယ။ **အနုပ္ပန္နာနံ ကုသလာန**န္တိ အနိဗ္ဗတ္တာနံ ကောသလ္လသမ္ဘူတာနံ ဓမ္မာနံ။ **ဥပ္ပါဒါယာ**တိ ဥပ္ပါဒနတ္ထာယ။ **ဥပ္ပန္နာန**န္တိ နိဗ္ဗတ္တာနံ။ **ဋ္ဌိတိယာ**တိ ဋ္ဌိတတ္ထံ။ **အသမ္မောသာယာ**တိ အနသနတ္ထံ။ **ဘိယ္ယောဘာဝါယာ**တိ ပုနပ္ပုနံ ဘာဝါယ။ **ဓေ ပုလ္လာယာ**တိ ဝိပုလဘာဝါယ။ **ဘာဝနာယာ**တိ ဝဍ္ဎိယာ။ **ပါရိပူရိယာ**တိ ပရိပူရဏတ္ထာယာတိ အယံ တာဝ ပဒတ္ထော။

၁၆။ **"ကတမေ အနုပ္ပန္နာ"**တိအာဒိ အကုသလဓမ္မာ ကုသလဓမ္မာ စ ယာဒိသာ အနုပ္ပန္နာ ယာဒိသာ စ ဥပ္ပန္နာ၊ တေ ဒဿေတုံ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ **ဣမေ အနုပ္ပန္နာ**တိ ဣမေ ကာမဝိတက္ကာဒယော အသမုဒါစာရဝသေန ဝါ

၁-ခ ၁-၄၃၄၊ ခ ဂ-၆-၃၆-၄၀၊ ခ ၁၀-၁၆-၁၉-ဝိဘင်္ဂဋီသု။

အနနုဘူတာရမ္မဏာဝသေန ဝါ အနုပ္ပန္နာ နာမ။ အညထာ ဟိ အနမတဂ္ဂေ သံသာရေ အနုပ္ပန္နာ နာမ အကုသလာ ဓမ္မာ နတ္ထိ။ ဝိတက္ကတ္တယဂ္ဂဟဏဧတ္တေ[1] နိဒၵသနမတ္တံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ **အကုသလမူလာနီ**တိ အနုသယာ ဧဝ သဗ္ဗေသံ အကုသလာနံ မူလဘာဝတော ဧဝံ ဝုတ္တာ၊ န လောဘာဒယော ဧဝ။ ဣမေ ဥပ္ပန္နာ အနုသယာ ဘူမိလဒ္ဓုပ္ပန္နာ အသမုဋ္ဌါဠိတုပ္ပန္နာတိအာဒိ ဥပ္ပန္နပရိယာယသဒ္ဒာဝတော နာမဝသေန ဥပ္ပန္နာ နာမ၊ န ဝတ္တမာနဘာဝေနာတိ အတ္ထော။ **ဣမေ အနုပ္ပန္နာ ကုသလာ ဓမ္မာ**တိ ဣမေ သောတာပန္နဿ သဒ္ဓါဒယော သောတာပတ္တိဖလသမ္ပိကိရိယာယ ပဋိပန္နဿ အနုပ္ပန္နာ ကုသလာ ဓမ္မာ နာမ၊ ကောပန ဝါဒေါ ပုထုဇ္ဇနာနန္တိ ဒဿေတိ။ **ကုသလ**သဒ္ဒေါ စေတ္ထ **ဗာဟိတိကသုတ္တေ**[2] ဝိယ အနဝဇ္ဇပရိယာယော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ **ဣမေ ဥပ္ပန္နာ ကုသလာ ဓမ္မာ**တိ ဣမေ ပဌမမဂ္ဂေ သဒ္ဓါဒယော သောတာပတ္တိဖလသမ္ပိကိရိယာယ ပဋိပန္နဿ ဥပ္ပန္နာ ကုသလာ ဓမ္မာ နာမ။

သတိပဋ္ဌာနဘာဝနာယ သုနိဂ္ဂဟိတော ကာမဝိတက္ကော[3]တိ အာဟ “**ယေန ကာမဝိတက္ကံ ဝါရေတိ၊ ဣဒံ သတိန္ဒြိယ**”န္တိ။ အနဝဇ္ဇသုခပဒဋ္ဌာနေန အဝိက္ခေပေန စေတောဒုက္ခသန္နိဿယော ဝိက္ခေပပစ္စယော ဗျာပါဒဝိတက္ကော သုနိဂ္ဂဟိတောတိ ဝုတ္တံ “**ယေန ဗျာပါဒဝိတက္ကံ ဝါရေတိ၊ ဣဒံ သမာဓိန္ဒြိယ**”န္တိ။ ကုသလေသု ဓမ္မေသု အာရဒ္ဓဝီရိယော ပရာပရာဓံ သုခေန သဟတီတိ ဝီရိယေန ဝိဟိံသာဝိတက္ကော သုနိဂ္ဂဟိတောတိ[4] အာဟ **“ယေန ဝိဟိံသာဝိတက္ကံ ဝါရေတိ၊ ဣဒံ ဝီရိယိန္ဒြိယ**”န္တိ။ သမာဓိအာဒီနမ္ပိ ယထာသကံ ပဋိပက္ခပဟာနံ ပညဝန္တသေဝ ဣစ္ဆတိတိ ဣမမတ္ထံ ဒဿေန္တော အာဟ **“ယေန ဥပ္ပန္နာ-ပဒေန**”တိအာဒိ။

ဧတေသံ ယထာနိဒ္ဒါရိတာနံ ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ သဝိသယေ ဧဇ္ဇကဘာဝံ ဒဿေတုံ **“သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ကတ္ထ ဒဋ္ဌဗ္ဗ**”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တံ သုဝိညေယ္ယမေဝ။ ဣမေသဉ္စ သဒ္ဓါဒီနံ သေခါနံ ဣန္ဒြိယာနံ နိဗ္ဗတ္တိယာ သဗ္ဗေပိ သေခါ ဓမ္မာ မတ္ထကပ္ပတ္တာ ဟောန္တိတိ ဒဿေန္တော **“ဧဝံ သေခေါ**”တိအာဒိနာ သေခပဋိပဒံ နိဂမေတိ။

၁၇။ ဧဝံ သေခပဋိပဒံ ဝိဘဇိတ္ဝာ ဣဒါနိ အသေခပဋိပဒံ ဝိဘဇိတုံ “**ကုသ-လော သမ္ဗဓမ္မာန**”န္တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **သမ္ဗဓမ္မာန**န္တိ ဣမိနာ ပဒေန ဝုတ္တ-ဓမ္မေ တာဝ ဝိဘဇိတ္ဝာ တတ္ထ အသေက္ခဿ ကောသလ္လံ ဒဿေတုံ “**လောကော**

၁-ဝိတက္ကတ္တယပဟာနဧ္ဧတ္ထ (သီ) ၂-မ ၂-၃၁၄-ပိဋ္ဌာဒီသု။ ၃-သုနိဂ္ဂဟောတိ (သီ၊ က)

နာမာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တံ ဝုတ္တတ္ထမေဝ။ **ကိလေသလောကေန ဘဝ-လောကော သမုဒါဂစ္ဆတီ**တိ ကာမာဝစရဓမ္မံ နိဿာယ ရူပါရူပါဝစရ-ဓမ္မေ သမုဒါဂမေတီတိ အတ္ထော။ **သော**တိ သော မဟဂ္ဂတဓမ္မေသု, ပရိတ္တမဟဂ္ဂတဓမ္မေသု ဝါ ဌိတော။ **ဇုန္နိယာနိ နိဗ္ဗတ္တေတီ**တိ သိလ့သမာဓယော နိဗ္ဗေဓဘာဂိယေ ကတ္ဝာ ဝိမုတ္တိပရိပါစနိယာနိ သဒ္ဓါဒိနိ ဇုန္နိယာနိ ဥပ္ပါ-ဒေတိ။ **ဇုန္နိယေသု ဘာဝိယမာနေသူ**တိ ယထာဝုတ္တေဇုန္နိယေသု ဝမိုယမာနေသု ရူပါရူပပရိဂ္ဂဟာဒိဝသေန နေယျသ ပရိညာ ဘဝတိ။

ဒဿနပရိညာတိ ဉာတပရိညာ။ **ဘာဝနာပရိညာ**တိ တီရဏပရိညာ ပဟာနပရိညာ စ။ “**သာ ဒုဝိဓေနာ**”တိအာဒိနာ သန်ဓ်ပတော ဝုတ္တမတ္ထံ “**ယဒါ ဟိ သေခေါ**”တိအာဒိနာ ဝိဝရတိ။ တတ္ထ “**နိဗ္ဗိဒါသဟဂတေဟိ သညာမနသိကာရေဟိ**”တိ ဇုမိနာ ဗလဝဝိပဿနံ ဒဿေတိ။ ယဒါ ဟိ သေခေါတိ စေတ္ထ သိက္ခနသိလတာယ ကလျာဏပုထုဇ္ဇနောပိ သေခပဒေန သင်္ဂဟိတောတိ ကတ္ဝာ“**ဒွေ ဓမ္မာ ကောသလ္လံ ဥစ္ဆိနွိ ဒဿနကောသလ္လဉ္စာ**”တိ-အာဒိ ဝုတ္တံ။ အယမေတ္ထ အဓိပ္ပါယော—ယဒါ ကလျာဏပုထုဇ္ဇနော ပုဗ္ဗဘာဂ-သိက္ခံ သိက္ခန္တော နိဗ္ဗိဒါသဟဂတေဟိ သညာမနသိကာရေဟိ ဥ[1]ယျံ ပရိ-ဇာနာတိ၊ တဒါ တသ္သ တေ ဝိပဿနာဓမ္မာ ဒဿနကောသလ္လံ ပဌမမဂ္ဂဉာဏံ ဥစ္ဆိနွိ သမ္မာပုဏာနွိ တေန သဒ္ဓိံ ဃဋ္ဋေနွိ။ ယဒါ ပန သောတာပန္နာဒိသေခေါ ဝုတ္တနယေန နေယျံ ပရိဇာနာတိ၊ တဒါ တသ္သ တေ ဝိပဿနာဓမ္မာ ဘာဝနာကောသလ္လံ ဥစ္ဆိနွိတိ။

တံ ဉာဏနွိ ယာ ပုဗ္ဗေ နေယျသ ပရိညာ ဝုတ္တာ၊ တံ နေယျပရိဇာနန-ဉာဏံ။ **ပဋိဝေန ဧဝဒိတဗ္ဗ**နွိ ဝိသယဘေဒေန တသ္သ ဘေဒံ ဒဿေတိ။ **ဓမ္မာနံ သလက္ခဏေ ဉာဏ**နွိ ရူပါရူပဓမ္မာနံ ကက္ခဋဖုသနာဒိသလက္ခဏေ ဉာဏံ။ တံ ပန ယသ္မာ သဗ္ဗံ နေယျံ ဟေတုဟေတုဖလဘေဒတော ဒုဝိဓမေဝ ဟောတိ၊ တသ္မာ “**ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါ စ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါ စာ**”တိ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ။

ပရိညာတိ တီရဏပရိညာ အဓိပ္ပေတာ။ ယသ္မာ ပနဿ ရူပါရူပဓမ္မေ သလက္ခဏတော ပစ္စယတော စ အဘိဇာနိတ္ဝာ ကုသလာဒိဝိဘာဂေဟိ တေ ပရိဂ္ဂဟေတ္ဝာ အနိစ္စာဒိဝသေန ဇာနနာ ဟောတိ၊ တသ္မာ “**ဧဝံ အဘိ-ဇာနိတ္ဝာ ယာ ပရိဇာနနာ၊ ဣဒံ ကုသလ**”နွိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ဧဝံ-ဂတိတာ**တိ ဧဝံ အနိစ္စာဒိတော ကလာပသမ္မသနာဒိဝသေန ဂတိတာ သမ္မ-သိတာ။ **ဣဒံ ဖလံ နိဗ္ဗတ္တေနွိ**တိ ဣဒံ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏာဒိကံ ဖလံ ပဋိပါဋိယာ

၁-ဥ[1]ယျံ(သီ)

ဥပ္ပါဒေန္တိ၊ နိမိတ္တသ္မိံ ကတ္တုဘာဝေန ဥပစရဏ္ဏတော ယထာ အရိယဘာဝ-
ကရာနိ သစ္စာနိ အရိယသစ္စာနိတိ။ **တေသန္တိ** ဥဒယဗ္ဗယဉာဏာဒိနံ။ **ဧဝံဂဟိ-
တာနန္တိ** ဧဝံပဝတ္တိတာနံ။ **အယံ အတ္ထော**တိ အံသံ သစ္စာနံ အနုဗောဓ-
ပဋိဝေဓော အတ္ထော။ ယထာ ဟိ ပရိညာပညာ သမ္မသိတဗ္ဗဓမ္မေ သမ္မသန-
ဓမ္မေ တတ္ထ သမ္မသနာကာရံ ပရိဇာနာတိ၊ ဧဝံ သမ္မသနဖလဘိံ ပရိဇာနာ-
တီတိ ကတ္ဝာ အယံ နယော ဒဿိတော။

ယေ အကုသလာတိ သမုဒယသစ္စမာဟ။ သဗ္ဗေ ဟိ အကုသလာ သမုဒယ-
ပက္ခိယာတိ။ **ယေ ကုသလာ**တိ မဂ္ဂဓမ္မာ သမ္မာဒိဋ္ဌိအာဒယော။ ယဒိပိ ဖလ-
ဓမ္မာပိ သစ္ဆိကာတဗ္ဗာ၊ စတုသစ္စပ္ပဋိဝေဓသ္မာ ပန အဓိပ္ပေတတ္တာ **"ကတမေ ဓမ္မာ
သစ္ဆိကာတဗ္ဗာ၊ ယံ အသင်္ခတ"**န္တိ ဝုတ္တံ။ **အတ္ထကုသလော**တိ ပစ္စယုပ္ပန္နေသု
အတ္ထေသု ကုသလော။ **ဓမ္မကုသလော**တိ ပစ္စယဓမ္မေသု ကုသလော။ ပါဠိအတ္ထ-
ပါဠိဓမ္မာ ဝါ အတ္ထဓမ္မာ။ **ကလျာဏတာကုသလော**တိ ယုတ္တတာကုသလော၊
စတုနယကောဝိဒေါတိ အတ္ထော၊ ဒေသနာယုတ္တိကုသလော ဝါ။ **ဖလတာ-
ကုသလော**တိ ဒိဏ္ဏာသဝဖလကုသလော။ **"အာယကုသလော"**တိအာဒိသု
အာယောတိ ဝဍ္ဎိ။ သာ အနတ္ထဟာနိတော အင်္ဂုပ္ပတ္တိတော စ ဒုဝိဓာ။
အပါယာတိ အဝဍ္ဎိ။ သာပိ အတ္ထဟာနိတော အနင်္ဂုပ္ပတ္တိတော စ ဒုဝိဓာ။
ဥပါယောတိ သတ္တာနံ အစ္စာယိကေ ကိစ္စေ ဝါ ဘယေ ဝါ ဥပ္ပန္နေ တသ္မိ
တိကိစ္ဆနသမတ္ထံ ဌာနုပ္ပတ္တိကာရဏံ၊ တတ္ထ ကုသလောတိ အတ္ထော။ ဒိဏ္ဏာ-
သဝေါ ဟိ သဗ္ဗသော အဝိဇ္ဇာယ ပဟီနတ္တာ ပညာဝေပုလ္လပ္ပတ္တော ဧတေသု
အာယာဒိသု ကုသလောတိ။ ဧဝံ အသေခသ္မ ကောသလ္လံ ကေဒေသေန
ဝိဘာဝေတ္ဝာ ပုန အနဝသေသတော ဒဿေန္တော **"မဟတာ ကောသလ္လေန
သမန္နာဂတော"**တိ အာဟ။

ပရိနိဋ္ဌိတသိက္ခဿ အသေခသ္မ သတောကာရိတာယ အညံ ပယောဇနံ
နတ္ထိတိ ဝုတ္တံ **"ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရတ္ထ"**န္တိ။ ဣဒါနိ ယထာနိဒ္ဒိဋ္ဌံ သေခါသေခပဋိပဒံ
နိဂမေန္တော **"ဣမာ ဒွေ စရိယာ"**တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ဗောဇ္ဈ**န္တိ ဗုဇ္ဈိတဗ္ဗံ။
တံ စတုဗ္ဗိဓန္တိ တံ ဗောဇ္ဈံ စတုဗ္ဗိဓံ၊ စတုသစ္စဘာဝတော။ **ဧဝံ ဇာနာတီ**တိ
ဧဝံ ပရိညာဘိသမယာဒိဝသေန ယော ဇာနာတိ။ **အယံ ဝုစ္စတီ**တိ အယံ
အသေခေါ သဘိဝေပုလ္လပ္ပတ္တော နိပ္ပရိယာယေန **"သတော အဘိက္ကမတီ"**တိ-
အာဒိနာ ဝုစ္စတိတိ။ သေသံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။ ဣဓ၀ပိ ပုဗ္ဗာဝိသဇ္ဇနဝိစယာ
ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယာနုသာရေန ဝေဒိတဗ္ဗာ။

တ္ထောဝတာ စ မဟာထေရော ဝိစယဟာရံ ဝိဘဇန္တော **အဇိတသုတ္တံ ဝသေန** ပုစ္ဆာဝိစယံ ဝိဿဇ္ဇနဝိစယဉ္စ ဒဿေတ္ဝာ ဣဒါနိ သုတ္တန္တရေသုပိ ပုစ္ဆာဝိဿဇ္ဇန-ဝိစယာနံ နယံ ဒဿေန္တော **"ဧဝံ ပုစ္ဆိတဗ္ဗံ၊ ဧဝံ ဝိဿဇ္ဇိတဗ္ဗ"**န္တိ အာဟ။ တတ္ထ **ဧဝ**န္တိ ဣမိနာ နယေန။ **ပုစ္ဆိတဗ္ဗ**န္တိ ပုစ္ဆာ ကာတဗ္ဗာ၊ အာစိက္ခိတဗ္ဗာ ဝါ၊ ဝိဓေစေတဗ္ဗာတိ အတ္ထော။ **ဧဝံ ဝိဿဇ္ဇိတ**န္တိ တ္ထောပိ သေဝ နယော။ **သုတ္တသ** စာတိအာဒိ အနုဂိတိဝိစယနိဒဿနံ။ **အနုဂိတိ အတ္ထတော စ ဗျဉ္ဇနတော စ သမာနေတဗ္ဗာ**တိ သုတ္တန္တရဒေသနာသဒိသာတာ အနုဂိတိ အတ္ထတော ဗျဉ္ဇနတော စ သံဝဏ္ဏိယမာနေန သုတ္တေန သမာနာ သဒိသီ ကာတဗ္ဗာ၊ တသ္မိံ ဝါ သုတ္တေ သမ္မာ အာနေတဗ္ဗာ။ **အတ္ထာပဂတ**န္တိ အတ္ထ-တော အပေတံ၊ အသမ္ဗန္ဓတ္ထံ ဝါ ဒဿဒါဋ္ဌိမာဒိဝစနံ ဝိယ။ တေနေဝါဟ **"သမ္မပ္ပ-လာပံ ဘဝတီ"**တိ။ ဧတေန အတ္ထသ သမာနေတဗ္ဗတာယ ကာရဏမာဟ။ **ဒုန္နိက္ခိတ္တသာ**တိ အသမ္မာဝုတ္တသ။ **ဒုန္နယော**တိ ဒုက္ခေန နေတဗ္ဗော၊ နေတုံ ဝါ အသက္ကုဏေယျော။ **ဗျဉ္ဇနပေတ**န္တိ သဘာဝနိရုတ္တိသမုပေတံ။

ဧဝံ အနုဂိတိဝိစယံ ဒဿေတ္ဝာ နိဒ္ဒေသဝါရေ "သုတ္တသ ယော ပဝိစယော"တိ သံခိတ္တေန ဝုတ္တမတ္ထံ ဝိဘဇိတုံ **"သုတ္တဿ ပဒီနိတဗ္ဗ"**န္တိ ဝတ္ဝာ တသ္သ ဝိဓိနနာကာရံ ဒဿေန္တော **"ကိံ ဣဒံ သုတ္တံ အာဟစ္စ ဝစန"**န္တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **အာဟစ္စ ဝစန**န္တိ ဘဂဝတော ဌာနကရဏာနိ၂ အာဟစ္စ အဘိဟန္တွာ ပဝတ္တဝစနံ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန သာမံ ဒေသိတသုတ္တန္တိ အတ္ထော။ **အနုသန္ဓိဝစန**န္တိ သာဝကဘာသိတံ။ တဉ္ဒိ ဘဂဝတော ဝစနံ အနုသန္ဓေတ္ဝာ ပဝတ္တနတော "အနုသန္ဓိဝစန"န္တိ ဝုတ္တန္တိ။ **နိတ္ထ**န္တိ ယထာရုတဝသေန ဉာတဗ္ဗတ္ထံ။ **နေယျ**န္တိ နိဒ္ဓါရေတ္ဝာ ဂဟေတဗ္ဗတ္ထံ။ **သံကိလေသဘာဂိယ**န္တိအာဒိနံ ပဒါနံ အတ္ထော ပဌာနဝါရဝဏ္ဏနာယံ အာဝိ ဘဝိဿတိ။ ယသ္မာ ပန ဘဂဝတော ဒေသနာ သောဠသဝိဓေ သာသနပဋိဘာနေ ဧကံ ဘာဂံ အဘဇန္တိ နာမ နတ္ထိ၊ တသ္မာ သောပိ နယော ဝိစေတဗ္ဗဘာဝေန ဣဓ နိက္ခိတ္တော။

ကုဟိံ ဣမဿ သုတ္တဿာတိ ဣမဿ သုတ္တဿ ကတ္ထိံ ပဒေသေ အာဒိမဇ္ဈ-ပရိယောသာနေသု။ **သမ္ပဒါနိ သစ္ဆာနိ ပဿိတဗ္ဗာနီ**တိ ဒုက္ခသစ္စံ သုတ္တဿ "ကုဟိံ ကတ္ထိံ ပဒေသေ ကတ္ထိံ ဝါ ပဒေ ပဿိတဗ္ဗံ နိဒ္ဓါရေတ္ဝာ ဝိစေတုံ၊ သမုဒယသစ္စံ နိရောဓသစ္စံ မဂ္ဂသစ္စံ ကုဟိံ ပဿိတဗ္ဗံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ နိဒ္ဓါရေတ္ဝာ ဝိစေတု"န္တိ ဧဝံ သမ္ပဒါနိ သစ္ဆာနိ ဥဒ္ဓရိတ္ဝာ ဝိစေတဗ္ဗာနီတိ အဓိပ္ပါယော။ **အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနေ**တိ ဧဝံ သုတ္တံ ပဝိစေတဗ္ဗန္တိ အာဒိတော မဇ္ဈတော

၁-ခု ၁-၄၃၄၊ ခု ဂ-၆-၂၄-ပိဋ္ဌေသု။　　၂-ကရဏာဒိ (သီ)

ပရိယောသာနတော စ ဧဝံ ဇာမိနာ ပုစ္ဆာဝိစယာဒိနယေန သုတ္တံ ပဝိစိတာမ္ဗန္တိ အတ္ထော။ ထ္ထေ စ ပုစ္ဆာဝိဿဇ္ဇနပုဗ္ဗာပရာနုဂိတိဝိစယာ ပါဠိယံ သရူပေနေဝ ဒဿိတာ။ အဿာဒါဒိဝိစယော ပန သစ္စနိဒ္ဒါရဏမုခေန နယတော ဒဿိ-တော၊ သော နိဒ္ဒေသဝါရေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ တဗ္ဘိစယေနေဝ စ ပဒဝိစယော သိဒ္ဓေါတိ။

ဝိစယဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ယုတ္တိဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ

၁၈။ **တတ္ထ ကတမော ယုတ္တိဟာရော**တိအာဒိ ယုတ္တိဟာရဝိဘင်္ဂေါ။ တတ္ထ **ကိံ ယောဇယတီ**တိ ယုတ္တိဟာရဿ ဝိသယံ ပုစ္ဆတိ။ ကော ပနေတဿ ဝိသယော? အတထာကာရေန ဂယှမာနာ သုတ္တတ္ထာ ဝိသယော၊ တေဟိ တေန သာတိသယံ ယာထာဝတော ယုတ္တိနိဒ္ဒါရဏေန ယောဇေတဗ္ဗာ။ ဇ္ဈတရေသုပိ အယံ ဟာရော ဇ္ဈဋ္ဌတော ဧဝေ။ တံ ပန ဘူတကထနမတ္တံ ဟောတိ။ ယသ္မာ ပနာယံ ယုတ္တိဂဝေသနာ နာမ န မဟာပဒေသေန ဝိနာ၊ တသ္မာ ယုတ္တိဟာရံ ဝိဘဇန္တော တဿ လက္ခဏံ တာဝ ဥပဒိသိတုံ **"စတ္တာရော မဟာပဒေသာ"**တိ-အာဒိမာဟ။

တတ္ထ **မဟာပဒေသာ**တိ မဟာအပဒေသာ၊ ဗုဒ္ဓါဒယော မဟန္တေ အပဒိသိတ္တာ ဝုတ္တာနိ မဟာကာရဏာနိတိ အတ္ထော။ အထ ဝါ **မဟာ-ပဒေသာ**တိ မဟာဩကာသာ၊ မဟန္တာနိ ဓမ္မသ ပတိဋ္ဌာနာနိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တတြာယံ ဝစနတ္ထော—အပဒိဿတီတိ အပဒေသော၊ ဗုဒ္ဓေါ အပဒေသော ဇေဿာတိ **ဗုဒ္ဓါပဒေသော**။ သေ နယော သေသေသုပိ။ "သမ္မုခါ မေတံ ဘဂဝတော သုတ"န္တိအာဒိနာ ကေနစိ အာဘတဿ ဂန္ထဿ ဓမ္မောတိ ဝါ အဓမ္မောတိ ဝါ ဝိနိစ္ဆယနေ ကာရဏံ။ ကိံ ပန တန္တိ? တဿ တထာ အာဘတဿ သုတ္တောတရဏာဒိ ဧဝံ။ ယဒိ ဧဝံ ကထံ စတ္တာရောတိ? အပဒိသိတပုဗ္ဗေဒတော။ ဓမ္မဿ ဟိ ဒ္ဝေ သမ္ပဒါယော ဘဂဝါ သာဝကာ စ။ တေသု သာဝကာ သံဃဂဏပုဂ္ဂလဝသေန တိဝိဓာ။ "ဧဝမမ္မာ မယာယံ ဓမ္မော ပဋိဂ္ဂဟိတော"တိ အပဒိသိတဗ္ဗာနံ ဘေဒေန စတ္တာရော။ တေနာဟ "ဗုဒ္ဓါပဒေသော။ပ။ ဧကေတ္ထေရာပဒေသော"တိ။ **တာနိ ပဒပ္ပဒေသာနိ**တိ ကေနစိ အာဘတသုတ္တာဿ ပဒါနိ ဗျဉ္ဇနာနိ စ၊ အတ္ထ-ပဒါနိ စေဝ ဗျဉ္ဇနပဒါနိ စာတိ အတ္ထော။ သံဝဏ္ဏကေန ဝါ သံဝဏ္ဏနာဝသေန

အာဟရိယမာနာနိ ပဒဗျဉ္ဇနာနိ။ **သုတ္တေ ဩတာရယိတဗ္ဗာနီ**တိ သုတ္တေ အနုပ္ပဝေသိတဗ္ဗာနိ။ **သန္ဒဿယိတဗ္ဗာနီ**တိ သံသန္ဒေတဗ္ဗာနိ။ **ဥပနိက္ခိပိတဗ္ဗာနီ**တိ ပက္ခိပိတဗ္ဗာနိ။

သုတ္တာဒီနိ ဒဓေသတုံ "**ကတမသ္မိ**"န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ယသ္မာ ဘဂဝတော ဝစနံ ကေဂါထာမတ္တမ္ပိ သစ္ဆိနိမုတ္တံ နတ္ထိ၊ တသ္မာ သုတ္တေတိ ပဒဿ အတ္ထံ ဒဿေတုံ "**စတ္ထာရာ အရိယသစ္စာနီ**"တိ ဝုတ္တံ။ အဋ္ဌကထာယံ ပန တီဏိ ပိဋကာနိ သုတ္တန္တိ ဝုတ္တံ၊ တံ ဣမိနာ နေတ္တိဝစနေန အညဒတ္ထု သံသန္ဒနတိ စေဝ သမေတိ စာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ယာဝဒေဝ အနုပါဒါပရိနိဗ္ဗာနတ္ထာ ဘဂဝတော ဒေသနာ၊ သာ ကေန္တေန ရာဂါဒိကိလေသရူပသမံ ဝဒတီတိ **ဝိနယေတိ**-ပဒဿ အတ္ထံ ဒဿေန္တော "**ရာဂဝိနယေ**"တိအာဒိမာဟ။ ဝိနယောတိ ဟိ ကာရဏံ ရာဂါဒိရူပသမနိမိတ္တံ ဣဓာဓိပ္ပေတံ။ ယထာဟ—

> "ယေ ခေါ တွံ ဂေါတမိ ဓမ္မေ ဇာနေယျာသိ၊ ဣမေ ဓမ္မာ သရာဂါယ သံဝတ္တန္တိ နော ဝိရာဂါယ၊ သညောဂါယ သံဝတ္တန္တိ နော ဝိသညောဂါယ၊ အာစယာယ သံဝတ္တန္တိ နော အပစယာယ၊ မဟိစ္ဆတာယ သံဝတ္တန္တိ နော အပ္ပိစ္ဆတာယ၊ အသန္တုဋ္ဌိယာ သံဝတ္တန္တိ နော သန္တုဋ္ဌိယာ၊ သင်္ဂဏိကာယ သံဝတ္တန္တိ နော ပဝိဝေကာယ၊ ကောသဇ္ဇာယ သံဝတ္တန္တိ နော ဝီရိယာရမ္ဘာယ၊ ဒုဿရတာယ သံဝတ္တန္တိ နော သုဿရတာယ၊ ဧကံသေန ဂေါတမိ ဓာရေထျာသိ 'နေသော ဓမ္မော၊ နေသော ဝိနယော၊ နေတံ သတ္ထုသာသန'န္တိ။ ယေ စ ခေါ တွံ ဂေါတမိ ဓမ္မေ ဇာနေယျာသိ ဣမေ ဓမ္မာ ဝိရာဂါယ သံဝတ္တန္တိ နော သရာဂါယ၊ ဝိသညောဂါယ သံဝတ္တန္တိ နော သညောဂါယ၊ အပစယာယ သံဝတ္တန္တိ နော အာစယာယ၊ အပ္ပိစ္ဆ-တာယ သံဝတ္တန္တိ နော မဟိစ္ဆတာယ၊ သန္တုဋ္ဌိယာ သံဝတ္တန္တိ နော အသန္တုဋ္ဌိယာ၊ ပဝိဝေကာယ သံဝတ္တန္တိ နော သင်္ဂဏိကာယ၊ ဝီရိယာရမ္ဘာယ သံဝတ္တန္တိ နော ကောသဇ္ဇာယ၊ သုဿရတာယ သံဝတ္တန္တိ နော ဒုဿရတာယ၊ ဧကံသေန ဂေါတမိ ဓာရေထျာသိ 'ဧသော ဓမ္မော၊ ဧသော ဝိနယော၊ ဧတံ သတ္ထုသာသန'န္တိ"[၁]။

ဓမ္မတာယန္တိပဒဿ အတ္ထံ ဒဿေတုံ "**ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေ**"တိ ဝုတ္တံ။ ပဋိစ္စ-သမုပ္ပါဒေါ ဟိ ဋ္ဌိတာဝ သာ ဓာတု ဓမ္မဋ္ဌိတတာ ဓမ္မနိယာမတာတိ[၂] ဝုစ္စတေ။

၁-ဝိ ၄-၄၄၉-၄၅၀-ဝိဋ္ဌေသု။　　၂-အံ ၁-၂၀၉-ဝိဋ္ဌေ။

"ဓမ္မတာယံ ဥပနိက္ခိပိတဗ္ဗာနိ"တိ ဣဒံ **ပါဠိယံ** နတ္ထိ၊ အတ္ထဒဿနဝသေန ပန ဣဓ ဝုတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ထေ စ ပဝတ္တိံ နိဝတ္တိံ တဒုပါယဉ္စ ဗာဓကာဒိဘာဝေ နိယဘံ ပရိဒိပေန္တော သုတ္တေ ဩတရတိ နာမ။ ကေန္တေန ရာဂါဒိကိလေသ-ဝိနယံ ဝဒန္တော ဝိနယေ သန္နိဿတိ နာမ။ တထာ သဿတံ ဥစ္ဆေဒဉ္စ ဝဇ္ဇေတ္ဝာ ကေတ္တနယာဒိပရိဒိပနေန သဘာဝဓမ္မာနံ ပစ္စယပစ္စယုပ္ပန္နဘာဝံ ဝိဘာဝေန္တော ဓမ္မတံ နာ ဝိလောမေတိ နာမ။

ဧဝံဝိဓော စ ကာမာသဝါဒိကံ အာသဝံ နာ ဥပ္ပါဒေတိတိ ဣမမတ္ထံ ဒဿေန္တော **"ယဒိ စတ္ထု အရိယသစ္စေသု"**တိအာဒိမာဟ။ နနု စ အနု-လောမတော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ ပဝတ္တိ၊ ပဋိလောမတော နိဝတ္တိတိ .သော စတ္တာရိ အရိယသစ္စာနိ အနုပဝိဋ္ဌော ကသ္မာ ဣဓ ဝိသုံ ဂဟိတောတိ? သစ္စမေတံ။ ဣဓ ပန ဝိသုံ ဂဟဏံ ဓမ္မာနံ ပစ္စယာယတ္တဝုတ္တိဒဿနေန အနိစ္စ-ပစ္စယလက္ခဏံ အသမတ္ထပစ္စယလက္ခဏံ နိရိဟပစ္စယလက္ခဏဉ္စ ဝိဘာဝေတ္ဝာ တေသံ ဥဒယဝန္တတာ တတော ဧဝ ဝယဝန္တတာ တဒုဘယေန အနိစ္စတာ ဥဒယဗ္ဗယပဋိပီဠနေန ဒုက္ခဘာ အနတ္တတာတိ တိလက္ခဏသမာယောဂပရိဒိပနိ သဗ္ဗဒိဋ္ဌိဂတကုမတိဝိဒ္ဓံသနိ အနညသာဓာရဏာ သာသနသမ္ပတ္တိ ပကာသိတာ ဟောတီတိ ဒဿနတ္ထံ။

ထေ စ သုတ္တံ သုတ္တာနုလောမံ အာစရိယဝါဒေါ အတ္တနောမတိတိ ဣဒံ စတုက္ကံ ဝေဒိတဗ္ဗံ— တတ္ထ **သုတ္တံ** နာမ တိသ္သော သင်္ဂီတိယော အာရုဠ္ဍာနိ တိဏ္ဏိ ပိဋကာနိ။ **သုတ္တာနုလောမံ** နာမ မဟာပဒေသာ၊ ယံ "အနုလောမ-ကပ္ပိယ"န္တိ ဝုစ္စတိ။ **အာစရိယဝါဒေါ** နာမ အဋ္ဌကထာ။ **အတ္တနောမတိ** နာမ နယဂ္ဂါဟေန အနုဗုဒ္ဓိယာ အတ္တနော ပဋိဘာနံ။ တတ္ထ သုတ္တံ အပ္ပဋိဗာဟိယံ၊ တံ ပဋိဗာဟန္တေန သတ္ထာဝ ပဋိဗာဟိတော ဟောတိ။ အနုလောမကပ္ပိယံ ပန သုတ္တေန သမေန္တမေဝ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ န ဣတရံ။ အာစရိယဝါဒေါပိ သုတ္တေန သမေန္တော ဧဝ ဂဟေတဗ္ဗော၊ န ဣတရော။ တထာ အတ္တနောမတိ၊ သာ ပန သဗ္ဗဒုဗ္ဗလာတိ။

ဣဒါနိ ယဒတ္ထံ ဣဓ စတ္တာရော မဟာပဒေသာ အာဘတာ၊ တံ ဒဿေတုံ **"စတ္ထာဟိ မဟာပဒေသေဟိ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ယံ ယန္တိ** ယံ ယံ အတ္ထဇာတဉ္စ ဓမ္မဇာတဉ္စ။ **ယုဇ္ဇတီ**တိ ယထာဝုတ္တေဟိ စတ္ထာဟိ မဟာပဒေသေဟိ ယုဇ္ဇတိ။ **ယေန ယေနာ**တိ ယေန ယေန ကာရဏေန။ **ယထာ ယထာ**တိ ယေန ယေန ပကာရေန။ **တံ တံ ဂဟေတဗ္ဗန္တိ** သံဝဏ္ဏိယမာနေ သုတ္တေ အာဘတေန ကာရဏေန ပသင်္ဂေန ပကာရေန စ သုတ္တတော ဥဒ္ဓရိတ္ဝာ သံဝဏ္ဏနာဝသေန

ဂဟေတဗ္ဗန္တိ အတ္ထော။ တေန စဘုမဟာပဒေသာဝိရုဒ္ဓါယ ယုတ္တိယာ သုတ္တတော အတ္ထေ နိဒ္ဓါရေတွာ ယုတ္တိဟာရယောဇနာ ကာတဗ္ဗာတိ ဒဿေတိ။

၁၉။ ဋီဒါနိ တံ ယုတ္တိနိဒ္ဓါရဏံ ဒဿေတုံ **"ပဌံ ပုစ္ဆိတေနာ"**တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ **ကတိ ပဒါနိ**တိ ကိတ္တကာနိ ပဒါနိ။ **ပရိယောဂါဟိတဗ္ဗန္တိ** ပဒဿ အတ္ထံ ဒဿေတုံ **"ဝိစေတဗ္ဗ"**န္တိ ဝုတ္တံ။ ယတ္တကာနိ ပဒါနိ ယထာဓိပ္ပေတံ အတ္ထံ အဘိဝဒန္တိ၊ တတ္တကာနိ ပဒါနိ တဒတ္ထသေကသ ဉ္ဉတုံ ဋီကာကာရော "ကော ပဠော"တိ ဝုစ္စတိ၊ တာနိ ပန ကေဂါထာယံ ယဒိ ဝါ သဗ္ဗာနိ ပဒါနိ ယာဝ ယဒိ ဝါ ကေံ ပဒံ ကေံ အတ္ထံ အဘိဝဒတိ၊ ကောယေဝ သော ပဠောတိ ဋီကာယံ အတ္ထံ ဒဿေတိ **"ယဒိ သဗ္ဗာနီ"**တိအာဒိနာ။ **တန္တိ** တံ ပဠုံ။ **အညာတဗ္ဗန္တိ** အာဇာနိတဗ္ဗံ။ **ကိံ ဋီမေ ဓမ္မာ**တိအာဒိ အာဇာနနာကာရဒဿနံ။ တတ္ထ **ဓမ္မာ**တိ ပရိယတ္တိဓမ္မာ။ **နာနတ္ထာ**တိ နာနာ အတ္ထာ။

ပုစ္ဆာဂါထာယံ အယံ ပဒတ္ထော— **ကေနဿုဇ္ဇာဟတော လောကော**တိ အယံ သတ္တလောကော စောရော ဝိယ စောရဃာတကေန ကေန အဘိဟတော ဝဓိယတိတိ အတ္ထော။ **ကေနဿု ပရိဝါရိတော**တိ မာလုဝလတာယ ဝိယ နိဿိတရက္ခော ကေန လောကော အစ္ဆောဇ္ဇဋ္ဌော။ **ကေန သလ္လေန ဩတိဏ္ဏော**တိ ကေန ဝိသပိတခုရပ္ပေန ဝိယ သရိရဗ္ဘန္တရနိမုဂ္ဂေန သလ္လေန အနုပဝိဋ္ဌော။ **ကိဿ ဓူပါယိတော**တိ ကိဿ ကေန ကာရဏေန ဓူပါယိတော သန္ဓာပိတော လောကော။ **သဒါ**တိ ပဒံ သဗ္ဗတ္ထ ယောဇေတဗ္ဗံ။ **တေ**တိ စတ္တာရိ ပဒါနိ။ ပဠုသဒ္ဒါပေက္ခာယ ပုလ္လိင်္ဂနိဒ္ဒေသော။ "ဝိဿဇ္ဇေတီ"တိ ဧတေန ဝိဿဇ္ဇနတော တယော ပဠာတိ ဉာယတိတိ ဒဿေတိ။

၂၀။ **တတ္ထာ**တိ ဝိဿဇ္ဇနဂါထာယံ ဒုတိယပါဒေ ဝုတ္တာ **ဇရာ စ** ပဌမပါဒေ ဝုတ္တံ **မရဏဉ္စာ**တိ **ဋီမာနိ ဒွေ သခ််တဿ** ပဠုဂ္ဂလဿ "သခ််တော"တိ လက္ခီယတိ ဧတေဟိတိ **သခ််တလက္ခဏာနိ**။ ပုတ္တဥ္ဇေတံ ဘဂဝတာ "တိဏိ-မာနိ ဘိက္ခဝေ သခ််တဿ သခ််တလက္ခဏာနိ။ ကတမာနိ တီဏိ? ဥပ္ပါဒေါ ပညာယတိ၊ ဝယော ပညာယတိ၊ ဌိတဿ အညထတ္တံ ပညာယတိ"တိ။ တေန ဝုတ္တံ **"ဇရာယံ ဌိတဿ အညထတ္တံ၊ မရဏံ ဝယော"**တိ။ ဤတ္ထ စ "ဌိတဿ အညထတ္တ"န္တိ ဧတေန ခန္ဓပ္ပဗန္ဓဿ ပုဗ္ဗာပရဝိသေသော ဋီဓ ဇရာ၊ နာ ခဏဌိတိတိ ဒဿေတိ။ "မရဏံ ဝယော"တိ ဋီမိနာ စ "တိသော မတော,

---

၁-အံ ၁-၁၅၀၊ အဘိ ၄-၅၄-ဝိဋ္ဌေသု။

ဖုဿော မတော”တိ ဧဝံ လောကေ ဝုတ္တံ သမ္မုတိမရဏံ ဒဿေတိ၊ နခဏိကမရဏံ, သမုစ္ဆေဒမရဏံ ဝါ။

ဣဒါနိ “တေ တယော ပဍ္ဍာ”တိ ဝုတ္တမတ္ထံ ယုတ္တိဝသေန ဒဿေတုံ “**ဇရာယ စာ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ယောဘုယျေန ဇိဏ္ဏာသ မရဏဒဿနတော ဇရာမရဏာနံ နာနတ္တံ အသမ္ပဋ္ဌမာနံ ပတိ တေသံ နာနတ္တဒဿနတ္ထံ “**ဇဇ္ဈဂတာဝိ ဟိ မီယန္တီ**”တိ ဝုတ္တံ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ— ယထာဓိပ္ပေတ-ဇရာဝိရဟိတသ မရဏသ ဒဿနတော အညာ ဇရာ အညံ မရဏန္တိ။ တေနေဝါဟ “**နစေ ဇိဏ္ဏာ ဘဝန္တီ**”တိ။ ကိဉ္စ ဘိယျော? ကေဝလသ မရဏသ ဒိဋ္ဌတ္တာ အညာဝ ဇရာ အညံ မရဏံ၊ ယထာ တံ ဒေဝါနန္တိ ဣမမတ္ထံ ဒဿေတိ “အတ္ထိ စ ဒေဝါန”န္တိအာဒိနာ။ အနုတ္တရိမနုသဓမ္မေန စ တိကိစ္ဆနေန သက္ကာ ဇရာယ ပဋိကာရံ ကာတုံ၊ န တထာ မရဏသ္သာတိ ဧဝမ္ပိ ဇရာမရဏာနံ အတ္ထတော နာနတ္တံ သမ္ပဋိစ္ဆိတမ္ပန္တိ ဒဿေတုံ “**သက္က တေ ဝါ**”တိ-အာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **သက္က တေ**တိ သက္ကတေ၊ သက္ကာတိ အတ္ထော။ **ပဋိကမ္မန္တိ** ပဋိကရဏံ။ နနု စ မရဏသ္သာပိ ပဋိကာရံ ကာတုံ သက္ကာ ဣဒ္ဓိပါဒဘာဝနာယ ဝသိဘာဝေ သတိတိ စောဒနံ မနသိ ကတ္ဝာ အာဟ “**အညတြ ဣဒ္ဓိမန္တာနံ ဣဒ္ဓိဝိသယာ**”တိ။ ဝုတ္တဉ္ဧတံ ဘဂဝတာ—

> “ယဿ ကဿစိ အာနန္ဒ စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ ဘာဝိတာ ဗဟုလီ-ကတာ ယာနီကတာ ဝတ္ထုကတာ အနုဋ္ဌိတာ ပရိစိတာ သုသမာရဒ္ဓါ၊ သော အာကင်္ခမာနော ကပ္ပံ ဝါ တိဋ္ဌေယျ ကပ္ပါဝသေသံ ဝါ”တိ[1]။

ကော ပနေတ္ထ ကပ္ပေါ၊ ကော ဝါ ကပ္ပါဝသေသောတိ? ကပ္ပေါတိ အာယု-ကပ္ပေါ၊ ယသ္မိံ တသ္မိဉ္စိ ကာလေ[2] ယံ မနုဿာနံ အာယုပ္ပမာဏံ၊ တံ ပရိပုဏ္ဏံ ကရောန္တော ကပ္ပံ တိဋ္ဌတိ နာမ။ “အပ္ပံ ဝါ ဘိယျော”တိ? ဝုတ္တံ ပန ဝဿသတာ-ဒိတော အတိရေကံ တိဋ္ဌန္တော ကပ္ပါဝသေသံ တိဋ္ဌတိ နာမ။ ယဒိ ဧဝံ ကသ္မာ ဣဒ္ဓိမန္တော စေတောဝသိပ္ပတ္တာ ဒိဏ္ဏာသဝါ လောကဟိတတ္ထံ တထာ နတိဋ္ဌန္တိ? ခန္ဓသန္တာနသ္သ ဒုက္ခဘာရဿ ပရိညာတတ္တာ အနုသုက္ကတာယ စ။ ပဋိပဿဒ္ဓ-သမ္ဘုသုက္ကာ ဟိ တေ ဥတ္တမပုရိသာတိ။ ဝုတ္တဉ္ဧတံ ဓမ္မသေနာပတိနာ—

> “နာဘိနန္ဒာမိ မရဏံ၊ နာဘိကင်္ခါမိ ဇီဝိတံ။
> ကာလဉ္စ ပဋိကင်္ခါမိ၊ ဝေတနံ ဘတကော ယထာ”တိ[3]။

၁-ဒီ ၂-၀၆-၉၉၊ သံ ၃-၂၂၇၊ အဘိ ၄-၃၃၁၊ ခု ၁-၁၅၁-၁၅၂-ပိဋ္ဌာဒီသု။

၂-တသ္မိံ တသ္မိဉ္စိ ကာလေ(က) ၃-ဒီ ၂-၃၊ အံ ၂-၅၀၃-ပိဋ္ဌေသု။ ၄-ခု ၂-၃၁၄၊ ခု ၁၁-၄၅-ပိဋ္ဌာဒီသု။

ယထာ ဇရာမရဏာနံ အညမညံ အယ္ဆတော နာနတ္တံ၊ ဧဝံ တေဟိ တဏှာယ စ နာနတ္တေ ဒဿိတေ "တယော ပဥ္စာ"တိ ဋီဒံ သိဒ္ဓတိတိ တံ ဒဿေတုံ "**ယံ ပနာ**"တိအာဒိမာဟ။

တတ္ထ ယသ္မာ တဏှာယ အဘာဝေဝိ သတိ ဇရာမရဏံ လဒ္ဓတိ ခိဏာသဝ-သန္တာနေ၊ တသ္မာ အညံ ဇရာမရဏံ အညာ တဏှာတိ ဋီမမတ္ထမာဟ "**ဒိဿန္တိ ဝိတရာဂါ ဇိရန္တာဝိ မိယန္တာဝိ**"တိ။ နနု စ တဏှာပိ ဇိရဏာဘိဇုနသဘာဝါတိ? သစ္စံ၊ န ဋီဒံ ဇရာမရဏံ ဋီခဝိပ္ပဝတ္တိံ ဝုတ္တောဝါယမတ္ထော။ "ယဒိ စာ"တိအာဒိနာ ဇရာမရဏတော တဏှာယ အနညတ္တေ ဒေါသံ ဒဿေတိ။ ယောဗ္ဗနဋ္ဌာဝိ ဝိဂတတဏှာ သိယုံ၊ န ဋီဒံ ယုတ္တန္တိ အဓိပ္ပါယော။ ဇရာမရဏမိဝ သိယာ ဒုက္ခဿ သမုဒယော တဏှာယ အနညတ္တေ သတိတိ အဓိပ္ပါယော။ န စ သိယာ တဏှာ ဒုက္ခဿ သမုဒယော ဇရာမရဏတော အနညတ္တေ သတိတိ ဘာဝေါ။ န ဟိ ဇရာမရဏံ ဒုက္ခဿ သမုဒယော တဏှာ ဒုက္ခဿ သမုဒယော၊ တသ္မာ ဝေဒိတဗ္ဗံ ဇေတသမတ္ထတော နာနတ္တန္တိ အဓိပ္ပါယော။ ယထာ စ တဏှာ မဂ္ဂဝဇ္ဈာ၊ ဧဝံ ဇရာမရဏမိဝ သိယာ မဂ္ဂဝဇ္ဈံ တဏှာယ အနညတ္တေ သတိ။ ယထာ စ ဇရာမရဏံ န မဂ္ဂဝဇ္ဈံ၊ တထာ တဏှာဝိ သိယာတိ အယမ္ပိ နယော ဝုတ္တော ဧဝါတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ **ဋီမာယ ယုတ္တိယာ**တိ ဋီမာယ ယထာဝုတ္တာယ ဥပပတ္တိယာ။ **အညမညေဟိ**တိ အညာဟိ အညာဟိ ကာရဏူပပတ္တိဟိ အတ္ထတော ဧစ အညတ္တံ တဒညမ္ပိ ဗျဉ္ဇနတော ဂဓေသိတမ္ပန္တိ အတ္ထော။

ဋီမေသံ ဓမ္မာနံ အတ္ထတော ကတ္တာန္တိ ဋီမမေဝတ္ထံ "**န ဟိ ယုဇ္ဇတီ**"တိ-အာဒိနာ ဝိဝရတိ။ **တဏှာယ အဓိပ္ပါယေ အပရိပူရမာနေ**တိ ဋီစိတ္တာလာ-ဘမာဟ။ တေန ဋီစ္ဆာတဏှာနံ အတ္ထတော ကေတ္တံ ဝုတ္တံ ဟောတိတိ။ ဧတေန န ဟိ ယုဇ္ဇတိ ဋီစ္ဆာယ စ တဏှာယ စ အတ္ထတော အညတ္တန္တိ။ ယထာ ဋီဒံ ဝစနံ သမတ္ထနံ ဟောတိ၊ ဧဝံ ဋီစ္ဆာဝိပရိယာယေ အာဃာတ-ဝတ္ထု။သု ကောဓော စ ဥပနာဟော စ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ ဋီဒမ္ပိ သမတ္ထနံ ဟောတိ၊ န တထာ ဇရာမရဏဝိပရိယာယေတိ ဇရာမရဏတဏှာနံ အတ္ထတော အညတ္တမ္ပိ သမတ္ထိတံ ဟောတိတိ ဧတမတ္ထံ ဒဿေတိ "ဋီမာယ ယုတ္တိယာ"တိအာဒိနာ။

ယဒိ ဋီစ္ဆာတဏှာနံ အတ္ထတော အနညတ္တံ၊ အထ ကသ္မာ ဘဂဝတာ ဋီမိဿာ ဂါထာယ ဒ္ဝိဓာ ဝုတ္တာတိ? တတ္ထ ပရိဟာရမာဟ "**ယံ ပနိဒ**"န္တိ-အာဒိနာ။ တတ္ထ **ယန္တိ** ကိရိယာပရာမသနံ။ **အဘိလဗိတ**န္တိ ဝုတ္တံ ယံ ဋီဒံ

အဘိလပနံ၊ ဣဒံ ဗာဟိရာနံ ရူပါဒိနံ ဝတ္ထူနံ အာရမ္မဏဝသေန, အာရမ္မဏ-ကရဏဝသေန ဝါ ယောဧေတပ္ပံ။ **ဒ္ဝိဟိ ဓမ္မေဟိတိ** ဒ္ဝိဟိ ပကတီဟိ။ ကာ ပန တာ ပကတိယော တိ? အပ္ပတ္တာသ ဝိသယာသ သေနဝသေန ဣဆ္ဆာ၊ ပတ္တာသ အပ္ပတ္တာသ ဝါ ပါတုကာမတာဝသေန တဏှာ၊ အယမေတာသံ ဝိသေသော။ ယဒိပိ ဧဝံ၊ တထာပိ သဗ္ဗာ တဏှာ ရူပါဒိဝိသယံ ဂိလိတ္ဝာ ပရိနိဋ္ဌပေတ္ဝာ ဂဟဏေန ကေသဉ္စာဝါ ဧဝါတိ ဒဿေန္တော **"သဗ္ဗာ ဟိ တဏှာ အဏ္ဏော-သာနလက္ခဏေန ကေလက္ခဏာ"**တိ အာဟ။ ဣဒါနိ တမတ္ထံ ဥပမာယ ပကာသေန္တော **"သဗ္ဗော အဂ္ဂိ"**တိအာဒိမာဟ၊ တံ သုဝိညေယ္မေဝ။

အယံ ပန နကေဝလံ တဏှာ အာရမ္မဏေ ပဝတ္တိဝိသေသေန ဒ္ဝိဟိ ဧဝ နာမေဟိ ဝုတ္တာ၊ အထ ခေါ အနေကေဟိပိ ပရိယာယေဟိတိ ဒဿနတ္ထံ **"ဣဆ္ဆာဣတိဒိ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

တတ္ထ ဣဆ္ဆနံ တာယ အာရမ္မဏာနိတိ **ဣဆ္ဆာ**။ တဏှာယနဋ္ဌေန **တဏှာ**။ ပိဋ္ဌာဇနနတော ဒုရုဒ္ဓါရဏတော စ ဝိသဝိတံ သလ္လံ ဝိယာတိ **သလ္လံ**။ သန္တာပနဋ္ဌေန **ဓူပါယနာ**။ အာကဍ္ဎနဋ္ဌေန သိဃသောတာ သရိတာ ဝိယာတိ **သရိတာ၊** အလ္လဋ္ဌေန ဝါ **သရိတာ၊** "သရိတာနိ သိနေဟိတာနိ စ၊ သောမ-နဿာနိ ဘဝန္တိ ဇန္တုနော"တိ ဟိ ဝုတ္တံ။ အလ္လာနိ စေဝ သိနိဒ္ဓါနိ စာတိ အယမေတ္ထ အတ္ထော။ **ဝိသတ္တိကာ**တိ ဝိသတာတိ ဝိသတ္တိကာ။ ဝိသဋာတိ ဝိသတ္တိကာ။ ဝိသမာတိ ဝိသတ္တိကာ။ ဝိသာလာတိ ဝိသတ္တိကာ။ ဝိသက္ကတီတိ ဝိသတ္တိကာ။ ဝိသံဝါဒိကာတိ ဝိသတ္တိကာ။ ဝိသံဟရတီတိ ဝိသတ္တိကာ။ ဝိသမူ-လာတိ ဝိသတ္တိကာ။ ဝိသဖလာတိ ဝိသတ္တိကာ။ ဝိသပရိဘောဂါတိ ဝိသတ္တိကာ။ ဝိသတာ ဝါ ပန သာ တဏှာ ရူပေ သဒ္ဒေ ဂန္ဓေ ရသေ ဖောဋ္ဌဗ္ဗေ ဓမ္မေ ကုလေ ဂဏေ ဝိသတာ ဝိတ္ထတာတိ ဝိသတ္တိကာ။

သိနေဟနဝသေန **သိနေဟော**။ နာနာဂတိသု ကိလမထုပ္ပါဒနေန **ကိလ-မထော**။ ပလိဝေဋနဋ္ဌေန လုတာ ဝိယာတိ **လတာ**။ "လတာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဧတ္ထ"တိ ဟိ ဝုတ္တံ။ မမန္တိ မညနဝသေန **မညနာ**။ ဒုရဂတမဂ္ဂေ အာကဍ္ဎိတ္ဝာ ဗန္ဓနဋ္ဌေန **ဗန္ဓနော**။ အာသိသနဋ္ဌေန **အာသာ**။ အာရမ္မဏရသံ ပါတုကာမတာဝသေန **ဝိပါသာ**။ အဘိနန္ဒနဋ္ဌေန **အဘိနန္ဒနာ**။ **ဣတိ**တိ ဧဝံ အာရမ္မဏေ ပဝတ္တိဝိသေသေန အနေကေဟိ နာမေဟိ ဂယှမာနာပိ သဗ္ဗာ တဏှာ အဋ္ဌသတနလက္ခဏေန ကေလက္ခဏာတိ ယထာဝုတ္တမတ္ထံ နိဂမေတိ။

၁-ဒ္ဝိဟိ နာမေဟိတိ (က)
၃-ဥဇ္ဈိဇ္ဈ (သီ၊က)
၂-ခ ၁-၆၂-ပိဋ္ဌေ ဓမ္မပဒေ။
၄-ခ ၁-၆၂-ပိဋ္ဌေ ဓမ္မပဒေ။

ပုန တဏှာယ အနေကေဟိ နာမေဟိ ဂဟိတဘာဝမေဝ **"ယထာ စာ"**တိ-အာဒိနာ ဥပစယေန ဒဿေတိ။ တတ္ထ **ဝေဝစနေ**တိ ဝေဝစနဟာရဝိဘင်္ဂေ။ "အာသာ စ ပိဟာ"တိ ဂါထာယ အတ္ထံ တတ္ထေဝ ဝဏ္ဏယိဿာမ။ **အဝိဂတ-ရာဂဿာ**တိအာဒိသု ရဇ္ဇနဋ္ဌေန **ရာဂေါ**၊ ဆန္ဒနဋ္ဌေန **ဆန္ဒော**၊ ပိယာယနဋ္ဌေန **ပေမံ**၊ ပရိဒဟနဋ္ဌေန **ပရိဒါဟော**တိ တဏှာဝ ဝုတ္တာ။ တေနေဝါဟ "**တဏှာ-ယေတံ ဝေဝစန**"န္တိ။ **ဧဝံ ယုဇ္ဇတီ**တိ ဧဝံ ဣစ္ဆာတဏှာနံ အတ္ထတော အနညတ္တာ "တယော ပဥ္စာ"တိ ယံ ဝုတ္တံ၊ တံ ယုဇ္ဇတိ ယုတ္တိယာ သံဂစ္ဆတီတိ အတ္ထော။

၂၁။ ဧဝံ "ကေနဿုဇ္ဇာဟတော လောကော"တိ၂ ဂါထာယ "တယော ပဥ္စာ"တိ ပဥ္စတ္တယဘာဝေ ယုတ္တိံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ အညေဟိ ပကာရေဟိ ယုတ္တိဂဝေသနံ ဒဿေန္တော **"သဗ္ဗော ဒုက္ခ္။ပစာရော"**တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ဒုက္ခ္။ပစာရော**တိ ဒုက္ခပ္ပဝတ္တိ။ **ကာမတဏှာသန်ဒါရမ္မုလကော**တိ ကာမတဏှာ-ပစ္စယသန်ဓါရဟေတုကောတိ ယုဇ္ဇတ်တိ အမိပ္ပါယော။ **နိဗ္ဗိဒူပစာရော**တိ နိဗ္ဗိဒါပဝတ္တိ ကာမာနံ ဝိပရိဏာမညထာဘာဝါ ဥပဍ္ဍမာနာ အနဘိရတိ ဉာဏနိဗ္ဗိဒါ စ။ **ကာမတဏှာပရိက္ခာရမ္မုလကော**တိ ကာမတဏှာယ ပရိ-က္ခာရဘူတဝတ္ထု၊ကာမဟေတုကော။ တတ္ထ အနဘိရတိသန်ဓါတာ နိဗ္ဗိဒါ ကာမတဏှာပရိက္ခာရမ္မူလိကာ၊ နာ ဉာဏနိဗ္ဗိဒါတိ သဗ္ဗော နိဗ္ဗိဒူပစာရော ကာမတဏှာပရိက္ခာရမ္မူလကောတိ နာ ပန ယုဇ္ဇတီတိ ဝုတ္တံ။ **ဣမာယ ယုတ္တိယာ**တိ နယံ ဒဿေတိ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ— ယထာ ပဥ္စတ္တယဘာဝေ ယုတ္တိ ဝုတ္တာ၊ ယထာ စ ဒုက္ခ္။ပစာရနိဗ္ဗိဒူပစာရေသု၊ ဧဝံ ဣမာယ ယုတ္တိယာ ဣမိနာ ယောဂေန နယေန အညမညေဟိ ကာရဏေဟိ တံတံပါဠိပ္ပဒေသေ အနုရူပေဟိ အညထာ အညေဟိ ဟေတူဟိ ယုတ္တိ ဂဝေသိတဗ္ဗာတိ။

ဣဒါနိ တံ နယဒဿနံ သံခိတ္တေန္တိ ဝိတ္ထာရတော ဝိဘဇိတ္တာ ဒဿေတုံ **"ယထာဟိ ဘဂဝါ"**တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထာယံ သင်္ခေပတ္ထော— ရာဂဒေါသ-မောဟစရိတာနံ ယထာက္ကမံ အသုဘမေတ္တာပစ္စယာကာရကထာ ရာဂါဒိဝိနယ-နတော သပ္ပါယာတိ အယံ သာသနယုတ္တိ။ ဧဝမဝဋ္ဌိတေ ယဒိ ရာဂစရိတသ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိံ ဒေသေယျ၊ သာ ဒေသနာ နာ ယုဇ္ဇတိ အသပ္ပါယ-ဘာဝတော။ တထာ သုခါပဋိပဒါဒယောတိ။ နနု စ သုခါပဋိပဒါဒယော ပဋိ-ပတ္တိယာ သမ္ဘဝန္တိ၊ နာ ဒေသနာယာတိ? သစ္စမေတံ၊ ဣဓ ပန ရာဂစရိတော တိဗ္ဗကိလေသော ရာဂစရိတော အဓိပ္ပေတော။ တသ္မာ ဒုက္ခာယ ပဋိပဒါယ

၁-ခု ၁၀-၄၅-၁၈၀-ပိဋ္ဌေသု။　　၂-သံ ၁-၃၇-ပိဋ္ဌေ။

ဘာဝနာ သမိဇ္ဈတိ။ ယဿ စ ဒုက္ခာယ ပဋိပဒါယ ဘာဝနာ သမိဇ္ဈတိ၊ တဿ ဂရုတရာ အသုဘဒေဿနာ သပ္ပါယာ၊ ယဿ ဂရုတရာ အသုဘဒေဿနာ သပ္ပါယာ၊ နတဿ မန္ဒကိလေသဿ ဝိယ လဟုကတရာတိ ဇုမမတ္ထံ ဒဿေန္တော အာဟ **"သုခံ ဝါ ပဋိပဒံ ။ပ။ ဒေဿေယျ နု ယုဇ္ဇတိ ဒေသနာ"**တိ။ ဇုမိနာ နယေန သေသပဒေသုပိ ယထာသမ္ဘဝံ အတ္ထော ဝတ္တဗ္ဗော။ ဇေတ္ထ စ အယုတ္တ-ပရိဟာရေန ယုတ္တိသမဓိဂမောတိ ယုတ္တိဝိစာရဏာယ အယုတ္တိပိ ဂဝေသိတဗ္ဗာတိ ဝုတ္တံ **"ယဒိ ဟိ။ပ။ နု ယုဇ္ဇတိ ဒေသနာ"**တိ။ သေသေသုပိ ဧသေဝ နယော။ **ဧဝံ ယံ ကိဉ္စီ**တိအာဒိ ယုတ္တိဟာရယောဇနာယ နယဒဿနမေဝ။

တတ္ထ **ဧဝ**န္တိ ဇုမိနာ နယေန။ **ယံ ကိဉ္စီ**တိ အညမ္ပိ ယံ ကိဉ္စိ။ **အနုလောမပဋိ-ဟာန**န္တိ ပဟာနဿ အနုရူပံ၊ ပဟာနသမတ္ထန္တိ အတ္ထော။ သုတ္တေ အနဝဿဝသာနံ ပဒတ္ထာနံ အနုပဒဝိစာရဏာ ဝိစယော ဟာရော ဝိစယဟာရသံဝဏ္ဏနာယ နိဒ္ဒါရိတေသု အတ္ထေသု ယုတ္တိဂဝေသနံ သုကရန္တိ အာဟ **"သဗ္ဗံ တံ ဝိစယေန ဟာရေန ဝိစိနိတ္ဝာ ယုတ္တိဟာရေန ယောဇေတဗ္ဗ"**န္တိ။ **ယာဝတိကာ ဉာဏဿ ဘူမိ**တိ သံဝဏ္ဏေန္တေန သာ စရိယသယံ ဉာဏံ ယံ ပဋိဘာနံ၊ တသာ ယတ္တကော ဝိသယော၊ တတ္တကော ယုတ္တိဟာရဝိစာရော တိ အတ္ထော။ တံ ကိဿ ဟေတု? အနန္တနယော သမန္တဘဒ္ဒကော ဝိမဒ္ဒက္ခမော ဝိစိတ္တဒေသနော စ သဒ္ဓမ္မောတိ။

ဧဝံ နယဒဿံနဝသေနေဝ ယုတ္တိဟာရယောဇနာ ဒဿိတာတိ တံ ပြဟ္မ-ဝိဟာရဖလသမာပတ္တိ နဝါနုပုဗ္ဗသမာပတ္တိဝသိဘာဝေဟိ ဝိဘဇိတ္ဝာ ဒဿေတုံ **"မေတ္တာဝိဟာရိဿ သတော"**တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ **မေတ္တာဝိဟာရိဿာ**တိ မေတ္တာဝိဟာရလာဘိနော။ **သတော**တိ သမာနဿ၊ တထာဘူတဿာတိ အတ္ထော။ **ဗျာပါဒေါ**တိ ပဒေါသော။ **စိတ္တံ ပရိယာဒါယ ဋ္ဌဿတီ**တိ စိတ္တံ အဘိဘဝိဿတိ။ ယသ္မာ ပန ကုသလာကုသလာနံ ဓမ္မာနံ အပုဗ္ဗံ အစရိမံ ပဝတ္တိ နာမ နတ္ထိ၊ တသ္မာ သမာပတ္တိတော ဝုဋ္ဌာနဿ အပရဘာဂေတိ ဒဿနတ္ထံ **"ဋ္ဌဿတီ"**တိ ဝုတ္တံ။ **နု ယုဇ္ဇတိ ဒေသနာ**တိ ဗျာပါဒပဋိပက္ခတ္တာ မေတ္တာယ တာဒိသိ ကထာ နု ယုတ္တာတိ အတ္ထော။ **ဗျာပါဒေါ ပဟာနံ အဇ္ဈတ္တံ ဂစ္ဆတီတိ ယုဇ္ဇတိ ဒေသနာ**တိ ယထာဝုတ္တကာရဏတော ဧဝ အယံ ကထာ ယုဉ္ဇာဘိ။ သေသဝါရေသုပိ ဇုမိနာဝ နယေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ အနုတ္တာနံ ဧဝ ဝဏ္ဏယိဿာမ။

အနိမိတ္တဝိဟာရိဿာတိ အနိစ္စာနုပဿနာမုခေန ပဋိလဒ္ဓဖလသမာပတ္တိ-ဝိဟာရဿ။ **နိမိတ္တာနုသာရီ**တိ သဒ္ဒါရနိမိတ္တာနုသာရိ။ **ဇာန ဇာနေဝါ**တိ

နိစ္စာဒိသု ယံ ယံ ပဟိနံ၊ တေန တေနေဝ နိမိတ္တေန။ **အသ္မိတိ ဝိဂတ**န္တိ ပဉ္စသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု ဒိဋ္ဌိမာနဝသေန ယံ အသ္မိတိ မညိတံ၊ တံ ဝိဂတံ။ တမေဝတ္ထံ ဝိဝရတိ **"အယမဟမသ္မိတိ န သမနုပဿာမီ"**တိ။ **ဝိစိကိစ္ဆာ ကထံကထာ-သလ္လ**န္တိ ဝိနယကုက္ကုစ္စသာဝိ ကထံ ကထန္တိ ပဝတ္တိသဒ္ဒာဝတော ဝိစိကိစ္ဆာ-ပဒေန ဝိသေသိတံ။ **နယုဇ္ဇုတိ ဒေဿနာ**တိ ဝိစိကိစ္ဆာယ ပဟာနေကဋ္ဌာဝတော နံ ယုတ္တာယ ကထာ။

ပဌမံ ဈာနံ သမာပန္နဿာတိ ပဌမဈာနသမင်္ဂိနော။ **ကာမရာဂဗျာပါဒါ ဝိဿသာယ သံဝတ္တန္တိ**တိ **န ယုဇ္ဇတိ**တိ ယသ္မာ နိဝရဏေသု အပ္ပဟီနေသု ပဌမဈာနဿ ဥပစာရမ္ပိ န သမ္ပဇ္ဇတိ၊ ပဂေဝ ဈာနံ၊ တသ္မာ ကာမရာဂဗျာပါဒါ ဝိဿသာယ ဒုတိယဈာနာယ သံဝတ္တန္တိတိ န ယုတ္တာယံ ကထာ။ ယထာ-လဒ္ဓဿ ပန ပဌမဈာနဿ ကာမရာဂဗျာပါဒါ ပရိယုဋ္ဌာနပ္ပတ္တာ ဟာနာယ သံဝတ္တန္တိတိ ယုဇ္ဇတိ ဒေဿနာ ယုတ္တာ ကထာတိ၊ ဧဝံ သဗ္ဗတ္ထ ယောဇေတဗ္ဗံ။ အဝိတက္ကသဟဂတာ သညာမနသိကာရာ နာမ သဟ ဥပစာရေန ဒုတိယဈာန-ဓမ္မာ၊ အာရမ္မဏကရဏတ္ထော ဟေတ္ထ သဟဂတ-သဒ္ဒေါ။ **ဟာနာယာ**တိ ပဌမဈာနတော ပရိဟာနာယ။ **ဝိဿသာယာ**တိ ဒုတိယဈာနာယ။ ဣမိနာ နယေန တတ္ထ တတ္ထ ဟာနန္တိ, ဝိသေသောတိ စ ဝုတ္တဓမ္မာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **ဝိတက္ကဝိစာရသဟဂတာ**တိ ပဌမဈာနဓမ္မာ, ကာမာဝစရဓမ္မာ ဧဝ ဝေါ။ **ဥပေက္ခာ-သုခသဟဂတာ**တိ ဥပစာရေန သဒ္ဓိံ ဒုတိယဈာနဓမ္မာ၊ တတြမဇ္ဈတ္တုပေက္ခာ ဟိ ဣဓ ဥပေက္ခာတိ အဓိပ္ပေတာ။ **ဒီတိသုခသဟဂတာ**တိ သဟ ဥပစာရေန တတိယဈာနဓမ္မာ။ **ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိသဟဂတာ**တိ စတုတ္ထဈာနဓမ္မာ။

သညူပစာရာတိ ပဋိသညာကိစ္စံ ကရောန္တာ ဧဝ ယေ ကေစိ စိတ္တုပ္ပါဒါ၊ "အာကိဉ္စညာယတနမ္မာ"တိပိ ဝဒန္တိ။ **သညာဝေဒယိတနိရောဓသဟဂတာ**တိ "သညာဝေဒယိတနိရောဓံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရိဿာမိ"တိ တဿ ပရိကမ္မဝသေန ပဝတ္တဓမ္မာ။ တေ ပန ယသ္မာ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိယံ ဋ္ဌိတေနေဝ သက္ကာ သညာဝေဒယိတနိရောဓံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရိတုံ၊ န တတော ပရိဟီနေန၊ တသ္မာ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိယာ ဟာနာယ သံဝတ္တန္တိတိ န ယုတ္တာ ကထာ။ ဝိသေသာယ သံဝတ္တန္တိတိ ပန ယုတ္တာ ကထာတိ အာဟ **"ဟာနာယ ။ပ။ ဒေဿနာ"**တိ။ **ကလ္လတာပရိစိတ**္တန္တိ သမတ္ထဘာဝေန ပရိစိတံ၊ ယထာဝုတ္တသမာပတ္တိသု ဝသိဘာဝေန ပရိစိတန္တိ အတ္ထော။ တေနေဝါဟ **"အဘိနီဟာရံ ခမတီ"**တိ။ သေသံ သဗ္ဗံ ဥတ္တာနမေဝ။

အပိ စေတ္ထ အပ္ပဋိက္ကူလသညာမုခေန ကာမဋ္ဌန္ဓော ဝဠ္ဆေတိတိ ယုဇ္ဇတိ။ ပဋိက္ကူလသညာပတိရူပတာယ ဗျာပါဒေါ ဝဠ္ဆေတိတိ ယုဇ္ဇတိ။ သမာဓိမုခေန ထိနမိဒ္ဓံ ဝဠ္ဆေတိတိ ယုဇ္ဇတိ။ ဝိရိယာရမ္ဘမုခေန ဥဒ္ဓစ္စံ ဝဠ္ဆေတိတိ ယုဇ္ဇတိ။ သိက္ခာကာမတာမုခေန ကုက္ကုစ္စံ ဝဠ္ဆေတိတိ ယုဇ္ဇတိ။ ဉာဏယုတ္တသန္တီရဏာ-မုခေန ဝိစိကိစ္ဆာ ဝဠ္ဆေတိတိ ယုဇ္ဇတိ။ ဇဋ္ဌာနိဋ္ဌသမုပေက္ခနမုခေန သမ္မောဟော ဝဠ္ဆေတိတိ ယုဇ္ဇတိ။ အတ္တာနုတာမုခေန အတ္တာနိ အပရိဘဝေန မာနော ဝဠ္ဆေတိတိ ယုဇ္ဇတိ။ ဝိမံသာမုခေန ဟေတုပတိရူပကပရိဂ္ဂဟေန မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဝဠ္ဆေတိတိ ယုဇ္ဇတိ။ ဝိရတ္တတာပတိရူပကေန သတ္တေသု အဒယာပန္နတာ ဝဠ္ဆေတိတိ ယုဇ္ဇတိ။ အနုညာတပဋိသေဝနပတိရူပတာယ ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂေါ ဝဠ္ဆေတိတိ ယုဇ္ဇတိ။ အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိပတိရူပတာယ အသံဝိဘာဂသီလတာ ဝဠ္ဆေတိတိ ယုဇ္ဇတိ။ သံဝိဘာဂသီလတာပတိရူပတာယ မိစ္ဆာဇီဝေါ ဝဠ္ဆေတိတိ ယုဇ္ဇတိ။ အသံသဂ္ဂဝိဟာရိတာပတိရူပတာယ အသဂ်ဟသီလတာ ဝဠ္ဆေတိတိ ယုဇ္ဇတိ။ သဂ်ဟသီလတာပတိရူပတာယ အနနုလောမိကသံသဂ္ဂေါ ဝဠ္ဆေတိတိ ယုဇ္ဇတိ။ သစ္စဝါဒိတာပတိရူပတာယ ဝိသုဏ္ဏဝါစာ ဝဠ္ဆေတိတိ ယုဇ္ဇတိ။ အဝိသုဏ္ဏ-ဝါဒိဘာပတိရူပတာယ အနတ္ထကာမတာ ဝဠ္ဆေတိတိ ယုဇ္ဇတိ။ ဝိယဝါဒိတာ-ပတိရူပတာယ စာဋုကမျတာ ဝဠ္ဆေတိတိ ယုဇ္ဇတိ။ မိတဘာဏိတာပတိရူပ-တာယ အသမ္မောဒနသီလတာ ဝဠ္ဆေတိတိ ယုဇ္ဇတိ။ သမ္မောဒနသီလတာ-ပတိရူပဘာယ မာယာ သာဌေယျဠု ဝဠ္ဆေတိတိ ယုဇ္ဇတိ။ နိဂ္ဂယ္ဟဝါဒိတာ-ပတိရူပတာယ ဖရုသဝါစတာ ဝဠ္ဆေတိတိ ယုဇ္ဇတိ။ ပါပဂရဟိတာပတိရူပတာယ ပရဝဇ္ဇာနုပဿိတာ ဝဠ္ဆေတိတိ ယုဇ္ဇတိ။ ကုလာနုဒ္ဒယတာပတိရူပတာယ ကုလမဋ္ဌရိယံ ဝဠ္ဆေတိတိ ယုဇ္ဇတိ။ အာဝါသစိရဋ္ဌိတိကာမတာမုခေန အာဝါသ-မဋ္ဌရိယံ ဝဠ္ဆေတိတိ ယုဇ္ဇတိ။ ဓမ္မပရိဗန္ဓပရိဟရဏမုခေန ဓမ္မမဋ္ဌရိယံ ဝဠ္ဆေတိတိ ယုဇ္ဇတိ။ ဓမ္မဒေသနာဘိရတိမုခေန ဘဿာရာမတာ ဝဠ္ဆေတိတိ ယုဇ္ဇတိ။ အဖရုသဝါစတာဂဏာနုဂ္ဂဟကရဏမုခေန သဂ်ဏိကာရာမတာ ဝဠ္ဆေတိတိ ယုဇ္ဇတိ။ ပုညကာမတာပတိရူပတာယ ကမ္မာရာမတာ ဝဠ္ဆေတိတိ ယုဇ္ဇတိ။ သံဝေဂပတိရူပေန စိတ္တသန္တာပေါ ဝဠ္ဆေတိတိ ယုဇ္ဇတိ။ သဒ္ဓါလုတာပတိရူပတာယ အပရိက္ခတာ ဝဠ္ဆေတိတိ ယုဇ္ဇတိ။ ဝိမံသနာပတိရူပေန အဿဒ္ဓိယံ ဝဠ္ဆေတိတိ ယုဇ္ဇတိ။ အတ္တာဓိပတေယျပတိရူပေန ဂရုနံ အနုသာသနိယာ အပ္ပဒက္ခိဏဂ္ဂါ-ဟိတာ ဝဠ္ဆေတိတိ ယုဇ္ဇတိ။ ဓမ္မာဓိပတေယျပတိရူပေန သဗြဟ္မစာရိသု အဂါရဝံ ဝဠ္ဆေတိတိ ယုဇ္ဇတိ။ လောကာဓိပတေယျပတိရူပေန အတ္တာနိ ဓမ္မေ စ ပရိဘဝေါ ဝဠ္ဆေတိတိ ယုဇ္ဇတိ။ မေတ္တာယနာမုခေန ရာဂေါ ဝဠ္ဆေတိတိ ယုဇ္ဇတိ။ ကရုဏာ-ယနာပတိရူပေန သောကော ဝဠ္ဆေတိတိ ယုဇ္ဇတိ။ မုဒိတာဝိဟာရပတိရူပေန

ပဟာသော ဝဇ္ဇေတိတိ ယုဇ္ဇတိ။ ဥပေက္ခာဝိဟာရပတိရူပေန ကုသလေသု ဓမ္မေသု နိက္ခိတ္တာဆန္ဒတာ ဝဇ္ဇေတိတိ ယုဇ္ဇတိ။ ဧဝံ အာဂမပတိရူပကအဓိဂမ-ပတိရူပကာဒီနမ်ိ တထာ တထာ ဝုန္တသဘာဝေါ ယုတ္တိတော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဧဝံ အာဂမာနုသာရေန ယုတ္တိဂဝေသနာ ကာတဗ္ဗာတိ။

ယုတ္တိဟာရဝိဘင်္ဂ၀ဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ပဒဋ္ဌာနဟာရဝိဘင်္ဂ၀ဏ္ဏနာ

၂၂။ **တတ္ထ ကတမော ပဒဋ္ဌာနော ဟာရော**တိအာဒိ ပဒဋ္ဌာနဟာရဝိဘင်္ဂေါ။ တတ္ထ ယသ္မာ "ဣဒံ ဣမသ္မ ပဒဋ္ဌာနံ, ဣဒံ ဣမသ္မ ပဒဋ္ဌာန"န္တိ တေသံ တေသံ ဓမ္မာနံ ပဒဋ္ဌာနဘူတဓမ္မဝိဘာဝနလက္ခဏော ပဒဋ္ဌာနော ဟာရော၊ တသ္မာ ပဝတ္တိယာ မူလဘူတံ အဝိဇ္ဇံ အာဒိံ ကတ္ဝာ သဘာဝဓမ္မာနံ ပဒဋ္ဌာနံ အာသန္နကာရဏံ နိဒ္ဒါရေန္တော အဝိဇ္ဇာယ သဘာဝံ နိဒ္ဒိသတိ **"သင်္ခဓမ္မယာ-ထာဝအသမ္ပဋိဝေဓလက္ခဏာ အဝိဇ္ဇာ"**တိ။ တသ္မထ္ထော—သင်္ခေသံ ဓမ္မာနံ အဝိပရိတသဘာဝေါ န သမ္ပဋိဝိဇ္ဈိယတိ ဧတေနာတ် သင်္ခဓမ္မယာထာဝ-အသမ္ပဋိဝေဓေါ။ သော လက္ခဏံ တေိသာတိ သာ တထာ ဝုတ္တာ။ ဧတေန ဓမ္မသဘာဝပ္ပဋိစ္ဆာဒနလက္ခဏာ အဝိဇ္ဇာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အထ ဝါ သမ္မာ ပဋိဝေဓေါ သမ္ပဋိဝေဓေါ။ တသ္မ ပဋိပက္ခော အသမ္ပဋိဝေဓေါ။ ကတ္ထ ပန သော သမ္ပဋိဝေဓသ္မ ပဋိပက္ခောတိ အာဟ "သင်္ခ။ပ။ လက္ခဏာ"တိ။ ယသ္မာ ပန အသုဘေ သုဘန္တိအာဒိ ဝိပလ္လာသေ သတိ တတ္ထ သမ္မောဟော ဥပရူပရိ ဇာယတိယေဝ န ဟာယတိ၊ တသ္မာ **"တသ္မာ ဝိပလ္လာသာ ပဒဋ္ဌာန"**န္တိ ဝုတ္တံ။

ဝိယရူပံ သာတရူပန္တိ ဝိယာယိတဗ္ဗဇာတိယံ ဇုဋ္ဌဇာတိယဉ္စ ပဒဋ္ဌာနံ။ "ယံ လောကေ ဝိယရူပံ သာတရူပံ ဇေဋ္ဌသာ တဏှာ ဥပဂ္ဂမာနာ ဥပဂ္ဂတိ"တိ ဟိ ဝုတ္တံ။ **အဒိန္နာဒါန**န္တိ အဒိန္နာဒါနစေတနာ။ သာ ဟိ ကေဝါရံ ဥပန္နာဝိ အနာဒိနဝဒဿိတာယ လောဘသ္မ ဥပ္ပတ္တိကာရဏံ ဟောတိတိ တသ္မ ပဒဋ္ဌာနံ ဝုတ္တံ။ ဒေါသသ္မ ပါဏာတိပါတော ပဒဋ္ဌာနံ၊ မောဟသ္မ မိစ္ဆာပဋိပဒါ ပဒဋ္ဌာနန္တိ ဣတောပိ ဣမိနာဝ နယေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ **ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနပ္ပဒေ-နဂ္ဂဟဏလက္ခဏာ**တိ နိမိဇ္ဈာနပ္ပဒေနဂ္ဂဟဏလက္ခဏာ။ သုခသညာယ ဖဿသ္မ ဥပဂမနလက္ခဏတာ ဖဿပစ္စယတာဝ ဝုတ္တာ။ "ဖုဋ္ဌော သဇ္ဇာနာတိ"တိ ဟိ

၁-ဒီ ၂-၂၄၆၊ မ ၁-၈၅၊ အဘိ ၂-၁၀၆-ဝိဇ္ဇေသု။　　၂-သံ ၂-၂၉၂-ဝိဇ္ဇေ။

ဝုတ္တံ။ **အဿာဒေါ**တိ တဏှာ။ သခ်ံတလက္ခဏာနိ ဥပ္ပါဒဝယညထတ္တာနိ။ ယေဘုယ္ယေန နိစ္စဂ္ဂဟဏံ ဝိညာဏာဓိနန္တိ နိစ္စသညာယ ဝိညာဏပဒဋ္ဌာနတာ ဝုတ္တာ။ တထာ ဟိ သော ဘိက္ခု တံယေဝ ဝိညာဏံ သန္ဓာဝတိ သံသရတိတိ ဝိညာဏဝိသယမေဝ အတ္တနော နိစ္စဂ္ဂါဟံ ပဝေဒေသိ။ ပဋ္ဌန်း ခန္ဓာနံ ယဒိ အနိစ္စတာ ဒုက္ခတာ စ သုဒိဋ္ဌာ၊ အတ္တာသညာ သုခသညာ အနဝကာသာတိ အာဟ **"အနိစ္စသညာဒုက္ခသညာအသမနုပဿနလက္ခဏာ အတ္တသညာ"**တိ။ "ယဒနိစ္စံ တံ ဒုက္ခံ၊ ယံ ဒုက္ခံ တဒနတ္တာ"တိ ဟိ ဝုတ္တံ။

ယေဘုယ္ယေန အတ္တာဘိနိဝေသော အရူပဓမ္မေသူတိ အာဟ **"တဿာနာမကာယော ပဒဋ္ဌာန"**န္တိ။ **သဗ္ဗံ နေယျန္တိ** စတ္တာရိ သစ္စာနိ စတုသစ္စ-ဝိနိမုတ္တာသ ညေယျသ အဘာဝတော။ **စိတ္တဝိက္ခေပပဋိသံဟရဏံ** ဥဒ္ဓစ္စဝိက္ခမ္ဘနံ။ **အသုဘာ**တိ အသုဘာနုပဿနာ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ္တဘူတာ အသုဘာ ဧဝ ဝါ၊ တဏှာပဋိပက္ခတ္တာ သမထသ အသုဘာ ပဒဋ္ဌာနန္တိ ဝုတ္တံ။ အဘိဈာယ တနုကရဏတော အဒိန္နာဒါနာဝေရမဏိ အလောဘသ ပဒဋ္ဌာနန္တိ ဝုတ္တာ။ တထာ ဗျာပါဒသ တနုကရဏတော ပါဏာတိပါတာဝေရမဏိ အဒေါသသ ပဒဋ္ဌာနန္တိ ဝုတ္တာ။ **ဝတ္ထု**အဝိပ္ပဋိပတ္တိ ဝိသယသဘာဝပဋိဝေဓေ၊ **သမ္မာပဋိပတ္တိ** သိလသမာဓိသမ္ပဒါနံ နိဗ္ဗိဒါဉာဏာနု အနဘိရတိဉာဏမေဝ ဝါ တထာ ပဝတ္တံ။ သဗ္ဗာပိ ဝေဒနာ ဒုက္ခဒုက္ခတာဒိဘာဝတော ဒုက္ခန္တိ ကတ္ဝာ ဝုတ္တံ "ဒုက္ခသညာယ ဝေဒနာ ပဒဋ္ဌာန"န္တိ။ **ဓမ္မသညာ**တိ ဓမ္မမတ္တန္တိ သညာ။

သတ္တာနံ ကာယေ အဝိတရာဂတာ ပဋ္ဌန်း အဇ္ဈတ္တိကာယတနာနံ ဝသေန ဟောတီတိ အာဟ **"ပဋိဋ္ဌိယာနိ ရူပိနိ ရူပရာဂသ ပဒဋ္ဌာန"**န္တိ။ ကာယော ဟိ ဣဓ ရူပန္တိ အဓိပ္ပေတော။ ဝိသေသတော စျာနနိသယဘူတေ မနာယ-တနေ စ နိကန္တိ ဟောတီတိ အာဟ **"ဆဋ္ဌာယတနံ ဘဝရာဂသ ပဒဋ္ဌာန"**န္တိ။ ဧဒိသံ မာ ရူပံ နိဗ္ဗတ္တတု၊ မာ ဧဒိသီ ဝေဒနာတိ ဧဝံ ပဝတ္တာ ရူပါဒိအာဒီ-နဝနာ **နိဗ္ဗတ္တိဘဝါနုပဿိတာ**။ **ဉာဏဒဿနသုဒ္ဓီ**တိ ကမ္မသကတညာဏ-ဒဿနသု။ ယောနိသောမနသိကာရဝတော ဟိ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုသတိ ကမ္မသ-ကတညာဏသ ကာရဏံ ဟောတိ၊ နာ အယောနိသော ဥမ္မုဇ္ဇနသ။ ဣမသ စ အတ္ထသ ဝိဘာဝနတ္ထံ **မဟာနာရဒကသပဇာတကံ**[1] ဖြဟ္မဇာလေ[2] ကေစ္ဆ-သသတဝါဒေါ စ ဥဒါဟရိတဗ္ဗော။ **"ဩကပ္ပနလက္ခဏာ"**တိအာဒိနာ သဒ္ဓါ-ပသာဒါနံ ဝိသေသံ ဒဿေတိ။ သော ပန သဒ္ဓါယယေဝ အဝတ္ထာဝိသေသော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ တတ္ထ **ဩကပ္ပနံ** သဒ္ဒဟနဝသေန အာရမ္မဏသ ဩဂါဟံ နိစ္ဆယော။

၁-သံ ၂-၁၉-ဝိဋ္ဌေ။ ၂-ညေယျန္တိ (သီ) ၃-၃၆-၂၅၇-ဝိဋ္ဌေ။ ၄-ဒီ ၁-၁၆-ဝိဋ္ဌေ။

အနာဝိလတာ အဃဋ္ဌိယာပဂမေန စိတ္တသ အကာလုသိယတာ။ **အဘိ-ပတ္ထိယနာ** သဒ္ဒဟနမေ၀။ **အဝေစ္စပသာဒေါ** ပညာသဟိတော အာယတန-ဂတော အဘိပ္ပသာဒေါ။ **အဝိလာပနံ** အသမ္မောသေါ နိမုဇ္ဇိတ္ဝာ ဝိယ အာရမ္မဏသ ဩဂါဟကံ ၀ါ၊ တ္ထေ စ သဒ္ဓါဒိနံ ပသာဒသဒ္ဓါသမ္မပ္ပဓာန-သတိပဋ္ဌာနစျာနင်္ဂါနိ ယထာက္ကမံ ပဒဋ္ဌာနန္တိ ၀ဒန္တေန အ၀တ္ထာဝိသေသ၀သေန ပဒဋ္ဌာနဘာ၀ေါ ၀ုတ္တောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ သတိသမာဓိနံ ၀ါ ကာယာဒယော သတိ-ပဋ္ဌာနာတိ။ ဝိတက္ကာဒယော စ စျာနာနိတိ ပဒဋ္ဌာနဘာ၀ေန ၀ုတ္တာ။

အဿာဒမနသိကာရော သံယောဇနိယေသု ဓမ္မေသု အဿာဒါနုပဿိတာ။ **ပုနဗ္ဘ၀ဝိရောဟကာတိ** ပုနဗ္ဘ၀ါယ ဝိရောဟကာ၊ ပုနဗ္ဘ၀နိဗ္ဗတ္တနာရဟတာ ဝိပါကခမ္မတာတိ အတ္ထော။ **ဩပမ္မနိဒ္ဒေသေါ** ဥပပတ္တိဘ၀ဘာ၀ေန နိဒ္ဒေသာ။ **နာမကာယရူပကာယသမ်ာတလက္ခဏာနံ** အရူပရူပကာ-ယာနံ သမူဟိယဘာ၀ံ။ **ဒုန္နိယ၀ဏ္ဏာနံ** စက္ခာဒီနံ ဆန္နံ ဒုန္နိယာနံ ၀ဏ္ဏိတဘာ၀ေါ။ **ဩပမ်ိတိ** အတ္ထ-ဘာ၀ေါ။ အတ္ထနော ပိယသ မရဏံ စိန္တေန္တသ ဗာလသ ယောဂုယုန သောကော ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ မရဏံ သောကသ ပဒဋ္ဌာနန္တိ ၀ုတ္တံ။ **ဥသုက္ကံ** စေတသော သန္နာပေါ။ **သြဒဟနန္တိ** အ၀ဒဟနံ။ အတ္ထနော နိသယသ သန္တပနမေ၀ ဘ၀သာတိ ၀ုတ္တံ ဘ၀ံ ဒသေတုံ **"ဂ္ဂမာနိ"**တိအာဒိ ၀ုတ္တံ။ တတ္ထ ဘ၀သ အင်္ဂါနိ ဘ၀သမ်ိတာနိ စ အင်္ဂါနိ ဘ၀င်္ဂါနိ။ တေသု ကိလေသာ ဘ၀သ အင်္ဂါနိ။ ကမ္မ၀ိပါက၀ဋ္ဋံ ဘ၀သမ်ိတာနိ အင်္ဂါနိ။ **သမင်္ဂါနီ**တိ သဗ္ဗာနိ။ ခန္ဓာယတနာဒီနံ အပရာပရုပ္ပတ္တိသံသရဏံ သံသာရော။ တသ ပုရိမပုရိမ-ဇာတိနိပ္ဖန်ံ ကိလေသာဒိ၀ဋ္ဋံ ကာရဏန္တိ အာဟ **"ဘ၀ေါ သံသာရသ ပဒဋ္ဌာန"**န္တိ။ သမ္ပာပကဟေတုဘာ၀ံ သန္ဓာယ "မင်္ဂါနိရောဓသ ပဒဋ္ဌာန"န္တိ ၀ုတ္တံ။

ကမ္မဋ္ဌာနော၀ါဟကသ ဩတရဏဋ္ဌာနတာယ ဗဟုသုတော တိတ္ထံ နာမ၊ တသ သမ္မာပယိရုပါသနာ **တိတ္ထညုတာ။** ဓမ္မ॥ပသဒ္ဓိတံ ပါမောဇ္ဇံ ဝိတံ နာမ၊ သပ္ပါယဓမ္မသ၀နေန တံ ဥပ္ပါဒေတ္ဝာ ကမ္မဋ္ဌာနသ မြ॥ဟနာ **ဒီတညုတာ၊** ဘာ၀နာယ ထောကမ္ပိ လယာပတ္တိယာ ဥဒ္ဓံပတ္တိယာ စ ဇာနနာ **ပတ္တညုတာ။** အတ္ထနော ပဓာနိယင်္ဂေါ သမန္နာဂတသ ဇာနနာ **အတ္ထညုတာ၊** တေသု ပုရိမာနံ ပုရိမာနံ ပစ္ဆိမသ ပစ္ဆိမသ ပဒဋ္ဌာန-ဘာ၀ေါ သုဝိညေယျော ဇ၀။ ကတပုညသ၀ ပတိရူပဒေသ၀ါသော

၁-အသမ္မောဟော (သီ)

သမ္ဘဝတိ၊ နှ ဣတရဿာတိ **"ပုဗ္ဗေကတပုညတာ ပတိရူပဒေသဝါသဿ ပဒဋ္ဌာန"**န္တိ ဝုတ္တံ။ **ယထာဘူတဉာဏဒဿနံ** သဟ အဓိဋ္ဌာနေန တရုဏ-ဝိပဿနာ။ **နိဗ္ဗိဒါ**တိ ဗလဝဝိပဿနာ။ **ဝိရာဂေါ**တိ မဂ္ဂေါ။ **ဝိမုတ္တိ**တိ ဖလံ။ **ဧဝံ**န္တိ ယဒိဒံ "တဿာ ဝိပလ္လာသာ ပဒဋ္ဌာန"န္တိအာဒိနာ အဝိဇ္ဇာဒိနံ ပဒဋ္ဌာနံ ဒဿိတံ၊ ဣဓိနာ နယေန အထာပိ ယော ကောစိ ဥပနိဿယော ဗလဝ-ပစ္စယောတိ ယော ကောစိ အဝသေသပစ္စယော၊ **သဗ္ဗော သော ပဒဋ္ဌာနံ** ကာရဏန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ "ဧဝံ ယာ ကာစိ ဥပနိဿာ ယောဂတော စ ပစ္စယတော စာ"တိပိ ပဌန္တိ။ တတ္ထ **ဥပနိဿာ**တိ ကာရကံ၊ **ယောဂတော**တိ ယုတ္တိတော၊ **ပစ္စယတော**တိ ပစ္စယဘာဝမတ္တတောတိ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ယံ ပနေတ္ထ အတ္ထတော နှ ဝိဘတ္တိ၊ တံ သုဝိညေယ္ယမေဝ။

ပဒဋ္ဌာနဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-လက္ခဏဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ

၂၃။ **တတ္ထ ကတမော လက္ခဏော ဟာရော**တိအာဒိ လက္ခဏဟာရ-ဝိဘင်္ဂေါ။ တတ္ထ **ကိံ လက္ခဏ**န္တိတိ လက္ခဏဟာရသ ဝိသယံ ပုစ္ဆတိ။ **"ယေ ဓမ္မာ"**တိအာဒိနာ လက္ခဏဟာရံ သင်္ခေပတော ဒဿေတွာ တံ ဥဒါဟရ-ဏေဟိ ဝိဘဇိတုံ **"စက္ခု"**န္တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ **"ဝဓကဋ္ဌေန ကေ-လက္ခဏာနိ"**တိ ဣမိနာ အနဝဋ္ဌိတဘာဝါဒိနာဝိ ကေလက္ခဏတာ ဝုတ္တာ ဧဝါတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ဧဝံ အာယတနဝသေန ကေလက္ခဏတံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ ခန္ဓာဒိဝသေန ဒဿေတုံ **"အတီတေ စာဓ ရူပေ အနုပေက္ခော ဟောတီ"**တိအာဒိ သုတ္တံ အာဘတံ။ **ယမကေ ဝါဒသုတ္တေ**[1] **ဝဓကဋ္ဌေန ကေလက္ခဏာ ဝုတ္တာ**တိ တသ္မိံ သုတ္တေ "ဝဓကံ ရူပံ ဝဓကံ ရူပန္တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတီ"တိအာဒိနာ အာဂတတ္တာ ဝုတ္တံ။ **ဣတိ**တိ ဧဝံ၊ ဣမိသံ ဂါထာယံ ကာယဂတာယ သတိယာ ဝုတ္တာယ သတိ ဝေဒနာဂတာ သတိ စိတ္တဂတာ သတိ ဓမ္မဂတာ စ သတိ ဝုတ္တာ ဘဝတိ သတိပဋ္ဌာနဘာဝေန ကေလက္ခဏတ္တာတိ အဓိပ္ပါယော။ **ဒိဋ္ဌန္တိ**အာဒိနံ အတ္ထံ ပရတော ဝက္ခာယိဿာမ။

၁-သံ ၂-၈၉-ဖိဋ္ဌေ။

ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိတို့ ထဲက **ကာယေ**တို့ ရူပကာယေ။ ရူပကာယော ဟိ ဇာဓာတုသမူဟဒ္ဒေန ကာယောတိ အဓိပ္ပေတော။ ယထာ စ သမူဟဒ္ဒေန၊ ဧဝံ ကုစ္ဆိတာနံ အာယဒ္ဒေန။ ကုစ္ဆိတာနဉ္စိ ပရမဇေဂုစ္ဆာနံ သော အာယောတိပိ **ကာယေ၊ အာယော**တို့ ဥပယုတ္တိဒေသော။ တတြာယံ ဝစနတ္ထော— အာယန္တိ တဉ္စေတာတိ အာယော။ ကေ အာယန္တိ? ကုစ္ဆိတာ ကေသာဒယော၊ ဇာတိ ကုစ္ဆိတာနံ အာယောတိ ကာယော။

ကာယာနုပဿီတို့ ကာယံ အနုပဿနသီလော၊ ကာယံ ဝါ အနုပဿမာနော။ "ကာယေ"တိ စ ဝတ္ဝာ ပုန "ကာယာနုပဿီ"တိ ဒုတိယံ ကာယဂ္ဂဟဏံ အသမ္မိဿတော ဝဝတ္ထာနဿနဝိနိဗ္ဘောဂါဒိဒဿနတ္ထံ။ တေန နာ ကာယေ ဝေဒနာနုပဿီ စိတ္တဓမ္မာနုပဿီ ဝါ၊ အထ ခေါ ကာယာနုပဿီ ဧဝါတိ ကာယသင်္ခါတေ ဝတ္ထုသ္မိံ ကာယာနုပဿနာကာရဿေဝ ဒဿနေန အသမ္မိဿတော ဝဝတ္ထာနံ ဒဿိတံ ဟောတိ။ တထာ နာ ကာယေ အဂ််ပစ္စဂ််-ဝိနိမုတ္တကေဓမ္မာနုပဿီ၊ နာပိ ကေသလောမာဒိဝိနိမုတ္တဇုတ္ထိပုရိသာနုပဿီ။

ယောပိ စေတ္ထ ကေသလောမာဒိကော ဘူတုပါဒါယသမူဟသင်္ခါတော ကာယော၊ တတ္ထပိ နာ ဘူတုပါဒါယဝိနိမုတ္တကေဓမ္မာနုပဿီ၊ အထ ခေါ ရထသမ္ဘာရာနုပဿနကော ဝိယ အဂ််ပစ္စဂ််သမူဟာနုပဿီ၊ နဂရာဝယဝါနုပဿနကော ဝိယ ကေသလောမာဒိသမူဟာနုပဿီ၊ ကဒလိက္ခန္ဓပတ္တဝင်္ဇိဝိနိဗ္ဘုဇ္ဇကော ဝိယ ရိတ္တမုဋ္ဌိဝိနိဝေဌကော ဝိယ စ ဘူတုပါဒါယသမူဟာနုပဿီ ဧဝါတိ နာနုပဂကာရတော သမူဟဝသေနေဂ ကာယသင်္ခါတသ ဝတ္ထုနော ဒဿနေန ဃနဝိနိဗ္ဘောဂေါ ဒဿိတော ဟောတိ။ နာ ဟေတ္ထ ယထာဝုတ္တသမူဟဝိနိမုတ္တော ကာယော ဝါ အညော ဝါ ကောစိ ဓမ္မော ဒိဿတိ၊ ယထာဝုတ္တဓမ္မသမူဟမတ္တေ ဧဝ ပန တထာ တထာ သတ္တာ မိစ္ဆာဘိနိဝေသံ ကရောန္တိ။ တေနာဟု ပေါရာဏာ—

"ယံ ပဿတိ နာ တံ ဒိဋ္ဌံ၊ ယံ ဒိဋ္ဌံ တံ နာ ပဿတိ။
အပဿံ ဗဇ္ဈတေ မူဠှော၊ ဗဇ္ဈမာနော နာ မုစ္စတီ"တိ။

ဃနဝိနိဗ္ဘောဂါဒိဒဿနတ္ထန္တိ အာဒိသဒ္ဒေန အယမတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ အယဉ္ဟိ စေတသ္မိံ ကာယေ ကာယာနုပဿီယေဝ၊ နာ အညဓမ္မာနုပဿီ။

ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ— ယထာ အနုဒကာဘူတာယပိ မရိစိယာ ဥဒကာနုပဿီနော ဟောန္တိ၊ နာ ဧဝံ အနိစ္စဒုက္ခာနတ္တာအသုဘာဘူတေ ဧဝ ဣမသ္မိံ ကာယေ

၁-ဒိ-ဋ္ဌ ၂-၃၄၇၊မ-ဋ္ဌ ၁-၂၄၇၊ အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၂၀၇၊ ပဋိသံ-ဋ္ဌ ၁-၁၆၁၊မဟာနိဒ္ဒေသ-ဋ္ဌ ၃၉-ပိဋ္ဌာဒီသု။

နိစ္စသုခအတ္တသုဘဘာဝါနုပသ္သီ၊ အထ ခေါ ကာယာနုပသ္သီ အနိစ္စဒုက္ခအနတ္တ-အသုဘာကာရသမ္ပဟာနုပသ္သီတိ အတ္ထော။ အထ ဝါ ယ္ဝာယံ **မဟာ-သတိပဋ္ဌာနေ**[1] အသ္သာသပသ္သာသာဒိစုဏ္ဏိကဇာတအဋ္ဌကပရိယောသာနော ကာယော ဝုတ္တော၊ ယော စ "ဣမေကစ္စော ပထဝီကာယံ အနိစ္စတော အနုပသ္သတိ၊ အာပေါကာယံ တေဇောကာယံ ဝါယောကာယံ ကသကာယံ။ပ။ အဋ္ဌိမိဉ္ဇကာယ"န္တိ **ပဋိသမ္ဘိဒါယံ**[2] ကာယော ဝုတ္တော၊ တသ္သ သဗ္ဗသ္သ ဣမသ္မိံ-ယေဝ ကာယေ အနုပသ္သနတော ကာယေ ကာယာနုပသ္သိတိ ဧဝမ္ပေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

အထ ဝါ ကာယေ အဟန္တိ ဝါ မမန္တိ ဝါ ဂဟေတဗ္ဗသ္သ ကသ္သစိ အနနု-ပသ္သနတော, တသ္သ ပန ကသလောမာဒိကသ္သ နာနာဓမ္မသမ္ပဟာသ္သ အနုပသ္သနတော ကာယေ ကေသာဒိမ္မသမ္ပဟာသ္မိံတေ ကာယာနုပသ္သိတိ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ အပိ စ "ဣမသ္မိံ ကာယေ အနိစ္စတော အနုပသ္သတိ နော နိစ္စတော"တိအာဒိနာ အနုက္ကမေန **ပဋိသမ္ဘိဒါယံ**[3] အာဂတနယသ္သ သဗ္ဗသ္သေဝ အနိစ္စလက္ခဏာဒိကသ္သ အာကာရသမ္ပဟာသ္မိံတသ္သ ကာယသ္သ အနုပသ္သနတော ကာယေ ကာယာနုပသ္သိတိ အတ္ထော။

ဝိဟရာဟီတိ ဝတ္တာဟိ။ **အာတာပီ**တိ တီသု ဘဝေသု ကိလေသေ အာတာ-ပေတီတိ အာတာပေါ၊ သော အသ္သ အတ္ထီတိ အာတာပီ။ **သမ္ပဇာနော**တိ သမ္ပဇညသ္မိံတေန ဉာဏေန သမန္နာဂတော။ **သတိမာ**တိ ကာယပရိဂ္ဂါဟိ-ကာယ သတိယာ သမန္နာဂတော။ အယံ ပန ယသ္မာ သတိယာ အာရမ္မဏံ ပရိဂ္ဂဟေတ္ဝာ ပညာယ အနုပသ္သတိ၊ န ဟိ သတိဝိရဟိတာ အနုပသ္သနာ အတ္ထိ၊ တေနေဝါဟ "သတိံ စ ခွါဟံ ဘိက္ခဝေ သဗ္ဗတ္ထိကံ ဝဒါမီ"တိ[4]။ အနာ-တာပိနော စ အန္တော သင်္ကော်စော အန္တရာယကရော ဟောတိ၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ န သမ္ပဇ္ဇတိ။ တသ္မာ ယေသံ ဓမ္မာနံ အာနုဘာဝေန တံ သမ္ပဇ္ဇတိ၊ တံ ဒဿနတ္ထံ "အာတာပီ"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

တတ္ထ **ဝိနေယ္ယာ**တိ တဒင်္ဂဝိနယေန ဝါ ဝိက္ခမ္ဘနဝိနယေန ဝါ ဝိနယိတ္ဝာ။ **လောကေ**တိ တသ္မိံယေဝ ကာယေ။ ကာယော ဟိ ဣဓ လုဇ္ဇနပလုဇ္ဇနဋ္ဌေန လောကောတိ အဓိပ္ပေတော။ အဘိဇ္ဈာဂ္ဂဟဏေန စေတ္ထ ကာမဆ္ဆန္ဒော၊ ဒေါမနဿဂ္ဂဟဏေန ဗျာပါဒေါ ဂဟိတောတိ နိဝရဏေသု ဗလဝဓမ္မဒ္ဒယပ္ပ-ဟာနဒဿနေန နိဝရဏပ္ပဟာနံ ဝုတ္တန္တိ ကာယာနုပသ္သနာသတိပဋ္ဌာနသ္သ

၁-ဒီ ၂-၂၃၁-ပိဋ္ဌာဒီသု။ ၂-ခု ၉-၄၀၆-ပိဋ္ဌာဒီသု။ ၃-သံ ၃-၁၀၀-ပိဋ္ဌေ။

ပဟာနင်္ ဒသိတံ။ "အာတာပီ"တိအာဒိနာ ပန သမ္မယောဂင်္ ဒသိတန္တိ ဇ္ဈမမတ္ထံ ဒသေတုံ "အာတာပီ"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿာနံ သမထေ ဥဇုပဋိပက္ခေါတိ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿဝိနယော ဝုစ္စမာနော သမာ-ဓိန္ဒြိယံ ဒိပေတိတိ အာဟ **"ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿန္တိ သမာဓိန္ဒြိယ"**န္တိ။ **ကေလက္ခဏတ္တာ စတုန္နံ ဣန္ဒြိယာန**န္တိ ယထာ ဝိရိယပညာ-သမာဓိန္ဒြိယေဟိ ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနံ ဇ္ဈတ္တိ၊ ဧဝံ ဝေဒနာစိတ္တ-ဓမ္မာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနာနိပိ တေဟိ ဇ္ဈတ္တိတိ စတုသတိပဋ္ဌာနသာဓနေ ဇ္ဈမေသံ ဣန္ဒြိယာနံ သဘာဝဘေဒါဘာဝတော သမာနလက္ခဏတ္တာ ဇ္ဈတရာနိ သတိပဋ္ဌာနာနိပိ ဝုတ္တာနိ ဧဝ ဟောန္တိတိ အတ္ထော။

၂၄။ ဇ္ဈဒါနိ သတိပဋ္ဌာနေသု ဂဟိတေသု သဗ္ဗေသံ ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မာနံ ဂဟိတဘာဝံ ဒသေတုံ **"စတ္တာသု သတိပဋ္ဌာနေသု"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ဗောဓ်ဈာ**တိ ဗောဓိ အရိယမဂ္ဂညာဏံ ဂစ္ဆန္တီတိ ဗောဓ်ဈာ။ ယထာဝုတ္တသဗ္ဗ-ဗောဓသ ပက္ခေ ဘဝါတိ **ဗောဓိပက္ခိယာ။ နေယျာနိကလက္ခဏောနာ**တိ ဇ္ဈေ နိမိတ္တတော ပဝတ္တတော စ ဝုဋ္ဌာနံ နိယျာနံ၊ နိယျာနေ နိယုတ္တာတိ နေယျာ-နိကာ၊ ယထာ ဒေါဝါရိကောတိ။ နိယျာနသဒ္ဒါတံ ဝါ ဖလံ အရဟန္တိတိ နေယျာနိကာ။ နိယျာနံ ပယောဇနံ ဇေတသ္တိ ဝါ နေယျာနိကာ။ "နိယျာ-နိကာ"တိပိ ပါဠ္ဍေ၊ တတ္ထ နိယျာနံ ဇေတသံ အတ္ထိတိ နိယျာနိကာတိ အတ္ထော။ "နိယျာနိယာ"တိပိ ပါဠ္ဍေ၊ တသ နိယျန္တိတိ နိယျာနိယာတိ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ နိယျာနိကလက္ခဏောနာတိ နိယျာနိကသဘာဝေန။

ဧဝံ အကုသလာဝိ ဓမ္မာတိ ယထာ ကုသလာ ဓမ္မာ ဧကလက္ခဏာဘာဝေန နိဒ္ဒါရိတာ၊ ဧဝံ အကုသလာပိ ဓမ္မာ ဧကလက္ခဏဋ္ဌေန နိဒ္ဒါရေတဗ္ဗာ။ ကထံ? ပဟာနေကဋ္ဌတာဝေသနာတိ ဒသ္သေန္တော **"ပဟာနံ အဇ္ဈတ္တံ ဂစ္ဆန္တီ"**တိ အာဟ။ ဇ္ဈဒါနိ တံ ပဟာနံ ဒသေတုံ **"စတ္တာသု သတိပဋ္ဌာနေသု"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ကာယာနုပဿနာဒိသု စတူသု သတိပဋ္ဌာနေသု ဘာဝိယမာနေသု အသုဘေ သုဘန္တိအာဒယော စတ္တာရော ဝိပလ္လာသာ ပဟီယန္တိ၊ ကဗဠီကာရာ-ဟာရာဒယော စတ္တာရော အာဟာရာ စသ္သ ပရိညံ ဂစ္ဆန္တိ၊ တေသံ ပရိဇာနနသ္သ ပရိဗန္ဓိနော ကာမရာဂါဒယော ဗျန္တီကတာ ဟောန္တိတိ အတ္ထော၊ ကသ္မာ? တေဟိ ပဟာတဗ္ဗဘာဝေန ဧကလက္ခဏတ္တာတိ။ ဧဝံ သဗ္ဗတ္ထ အတ္ထော ယောဇေတဗ္ဗော။ တေနေဝါဟ "ဧဝံ အကုသလာဝိ ဓမ္မာ ဧကလက္ခဏတ္တာ ပဟာနံ အဇ္ဈတ္တံ ဂစ္ဆန္တီ"တိ။

၁-သံ-၌ ၃-၂၁၅-ပိဋ္ဌာဒိသုပိ ပဿိတဗ္ဗံ။

ဣဒါနိ အညေနပိ ပရိယာယေန လက္ခဏဟာရသဒ္ဒဒါဟရဏာနိ ဒဿေတုံ **''ယတ္ထ ဝါ ပနာ''**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ယတ္ထာ**တ် ယသ်ံ ဒေသနာယံ။ **ဝါ**-သဒ္ဒေါ ဝိကပ္ပတ္ထော။ **ပနာ**တိ ပဒပူရဏော။ **ရူပိန္ဒြိယန္တိ** ရုပ္ပနသဘာဝံ အဋ္ဌဝိဓံ ဣန္ဒြိယံ။ **တတ္ထာ**တိ တသ်ံ ဒေသနာယံ။ **ရူပဓာတု**တိ ရုပ္ပနသဘာဝါ ဒသ ဓာတုယော။ **ရူပါယတနန္တိ** ရုပ္ပနသဘာဝံ ဒသာယတနံ၊ ရူပိနိ ဒသာ-ယတနာနိတိ အတ္ထော။ ရုပ္ပနလက္ခဏေန ကေလက္ခဏ္ဍာ ဣမာနိ ဒေသိတာ-နိတိ အဓိပ္ပါယော။ ဒေသိတံ တတ္ထ သုခိန္ဒြိယံ သောမနသိန္ဒြိယံ သုခဝေဒနာ-ဘာဝေန ကေလက္ခဏ္ဍာတိ အဓိပ္ပါယော။

ဒုက္ခသမုဒယော စ အရိယသစ္စန္တိ ဣဒံ အကုသလသ သောမနသ်သ ဝသေန ဝုတ္တံ၊ သာသဝကုသလသ်ာပိ ဝသေန ယုဇ္ဇတိ ဧဝ။ သဗ္ဗော စ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ ဒေသိတောတိ သမ္ဗန္ဓော။ အဝိဇ္ဇာနုသယိတတ္တာ အဒုက္ခ-မသုခါယ ဝေဒနာယ။ ဝုတ္တဉ္ဧတံ ''အဒုက္ခမသုခါယ ဝေဒနာယ အဝိဇ္ဇာ-နုသယော အနုသေတီ''တိ [1]။ တထာ စ ဝုတ္တံ **''အဒုက္ခမသုခါယ ဟိ ဝေဒနာယ အဝိဇ္ဇာ အနုသေတီ''**တိ။ ဧတေန အဒုက္ခမသုခါဝေဒနာဂ္ဂဟဏေန အဝိဇ္ဇာ ဂ္ဟိတာတိ ဒသ်ေတိ။ သတိ စ အဝိဇ္ဇာဂ္ဂဟဏေ သဗ္ဗော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ ဒေသိတောတိ ဒသ်ေတုံ **''အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ''**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **သော စာ**တိ ဏ္ဍေ **စ**-သဒ္ဒေါ ဗျတိရေကတ္ထော၊ တေန သော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ အနုလောမပဋိလောမဝသေန ဒ္ဝိဝိေဓတိ ဣမံ ဝက္ခမာနဝိသေသံ ဇောတေတိ။ တေသု အနုလောမတော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ ယထာဒဿိတော သရာဂ-သဒေါသသမောဟသံကိလေသပက္ခေန ဟာတဗ္ဗောတိ ဝုတ္တော၊ ပဋိလောမ-တော ပန ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ ယော ''အဝိဇ္ဇာယ တ္ဝေဝ အသေသဝိရာဂ-နိရောဓာ''တိအာဒိနာ **ပါဠိယံ** [2] ဝုတ္တော၊ တံ သန္ဓာယ **''ဒိတရာဂဒိတဒေါသ-ဒိတမောဟအရိယဓမ္မေဟိ ဟာတဗ္ဗော''**တိ ဝုတ္တံ။

ဣဒါနိ ကေလက္ခဏတာဝိဘာဝနေန လက္ခဏဟာရယောဇနာယ နယံ ဒသ်ေတုံ **''ဧဝံ ယေ ဓမ္မာ''**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ကိစ္စတော**တိ ပထဝီအာဒိနံ ဖသ်ာဒိနဉ္စ ရူပါရူပဓမ္မာနံ သန္ဓာရဏသင်္ခ်ဋ္ဌနာဒိကိစ္စတော, တေသံ တေသံ ဝါ ပစ္စယဓမ္မာနံ တံတံပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မသ ပစ္စယဘာဝသ်ိတကိစ္စတော။ **လက္ခဏတော**တိ ကက္ခဋဖုသနာဒိသဘာဝတော။ **သဗ္ဗညုတော**တိ ရုပ္ပနနမ-နာဒိတော အနိစ္စတာဒိတော ခန္ဓာယတနာဒိတော စ။ **စုတူပပါတတော**တိ သန်တဓမ္မာနံ ဘင်္ဂတော ဥပ္ပါဒတော စ၊ သမာနနိရောဓတော သမာနုပ္ပါဒတော

၁-မ ၁-၃၇၇-ပိဋ္ဌေ။ ၂-မ ၃-၁၀၉၊ ဝိ ၃-၁-ပိဋ္ဌာဒီသု။

စာတိ အတ္ထော။ ဧတ္ထ စ သဟစရဏံ သမာနဟေတုတာ သမာနဖလတာ သမာနဘူမိတာ သမာနဝိသယတာ သမာနာရမ္မဏတာတိ ဧဝမာဒယော၀ိ ဓ-သဒ္ဒေန သင်္ဂဟိတာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ သေသံ ဥတ္တာနတ္ထမေ၀။

လက္ခဏဟာရဝိဘင်္ဂနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-စတုဿဟဟာရဝိဘင်္ဂနာ

၂၅။ **တတ္ထ ကတမော စတုဿဟော ဟာရော**တိ စတုဿဟဟာရဝိဘင်္ဂေါ။ တတ္ထ **ဿဒ္ဓေနေန သုတ္တဿ နေရုတ္တဿ အဓိပ္ပါယော စ နိဒါနဉ္စ ပုဗ္ဗာပရသန္ဓိ စ ဂဧ၀သိတမ္ဗော**တိ သခ်ေပန တာ၀ စတုဿဟံ ဒသေတိ။ **"ဿဒ္ဓေနေန"**တိ ဋ္ဌမိနာ ဟာရုနံ သုတ္တဿ ဿဒ္ဓေနဝိစယဘာ၀တော ဿဒ္ဓေနမုခေနေ၀ ဧတေ စတုဿဟဟာရပဒဋ္ဌာ နိဒ္ဒါရေတဗ္ဗာတိ ဒသေတိ။ **နေရုတ္တိန်** နိရုတ္တံ နိဗ္ဗစနန်္တိ အတ္ထော။ နိရုတ္တမေ၀ နေရုတ္တံ။ တေနေ၀ါဟ **"ယာ နိရုတ္တိပဒသံဟိတာ"**တိ။ တဿတ္ထော—ယာ နိရုတ္တိ၊ ဋီဒံ နေရုတ္တံ။ ကာ ပန သာ နိရုတ္တိ? ပဒသံဟိတာတိ ပဒေသု သံဟိတာ ယုတ္တာ၊ လိင်္ဂ၀စနကာလသာဓနပုရိသာဒိ-ဝိသေသယောဂေန ယော ယော အတ္ထော ယထာ ယထာ ၀တ္တဗ္ဗော၊ တထာ တထာ ပ၀တ္တာသဘာ၀နိရုတ္တိတိ အတ္ထော။ တထာ ဟိ ၀ုတ္တံ **"ယံ ဓမ္မာနံ နာမသေ ဉာဏ"**န်္တိ။

တတ္ထ **ယ**န်္တိ ဟေတုအတ္ထေ နိပါတော၊ ယာယ ကာရဏာဘူတာယာတိ အတ္ထော။ **ဓမ္မာန**န်္တိ ဥယျဓမ္မာနံ။ **နာမသေ**တိ ပထ၀ိ ဖသေါ ဓန္ဓာ ဓာတု တိသေါ ဖုသေါတိ ဧ၀မာဒိနာမ၀ိသေသေန ဉာဏံ ပ၀တ္တတိ၊ အယံ သဘာ၀နိရုတ္တိ နာမ။ ပထ၀ိတိ ဟိ ဧ၀မာဒိကံ သဒ္ဒံ ဂဟေတ္ဝာ တတော ပရံ သင်္ကေတဒ္ဓါရေန တဒတ္ထပဋိပတ္တိ တံတံအနိယတနာမပညတ္တိဂ္ဂဟဏ၀သေန၀ ဟောတီတိ။ အထ ၀ါ ပဒသံဟိတာတိ ပဒေန သံဟိတာ။ ပဒတော ဟိ ပဒတ္ထာ၀ဗောဓော။ သော ပနဿ အတ္ထေ ပ၀တ္တိနိမိတ္တဘူတာယ ပညတ္တိယာ ဂဟိတာယ ဧ၀ ဟောတီတိ သာ ပန ပညတ္တိ နိရုတ္တိသဒ္ဒါတပဒေန သံဟိတာ ပဒတ္ထံ ဗောဓေတီတိ ပဒသံဟိတာတိ ၀ုတ္တာ။ **"ယဒါ ဟိ ဘိက္ခု"**တိအာဒိနာ "ဓမ္မာနံ နာမသေ ဉာဏ"န်္တိ ပဒဿ အတ္ထံ ဂိ၀ရတိ။

တတ္ထ **အတ္ထဿာ**တိ သဒ္ဒါဘိဓေယျဿ အတ္ထဿ။ **နာမံ ဇာနာတီ**တိ နာမ-ပညတ္တိ၀သေန အယံ နာမာတိ နာမံ ဇာနာတိ။ **ဓမ္မဿာ**တိ သဘာ၀ဓမ္မဿ။

တထာ တထာ နံ အဘိနိရောပေတီတိ ယော ယော အတ္ထော ဓမ္မော စ ယထာ ယထာ စ ဝေါဟရိတမ္ဘော၊ တထာ တထာ နံ နာမံ ဝေါဟာရံ အဘိနိရောပေတိ ဒေသေတီတိ အတ္ထော။ ဧတ္တာဝတာ စ အယံ ဘိက္ခု အတ္ထ-ကုသလော ယာဝ အနေကာဓိဝစနကုသလောတိ ဝုစ္စတီတိ သမ္မန္နိတပ္ပံ။

တတ္ထ **အတ္ထကုသလော**တိ ပါဠိအတ္ထေ ကုသလော။ **ဓမ္မကုသလော**တိ ပါဠိယံ ကုသလော။ **ဗျဉ္ဇနကုသလော**တိ အက္ခရေသု စ ဝါကျေသု စ ကုသလော။ **နိရုတ္တိကုသလော**တိ နိဗ္ဗစနေ ကုသလော။ **ပုဗ္ဗာပရကုသလော**တိ ဒေသနာယ ပုဗ္ဗာပရကုသလော။ **ဒေသနာကုသလော**တိ ဓမ္မဿ ဒေသနာယ ကုသလော။ **အတီတာဓိဝစနကုသလော**တိ အတီတပညတ္တိကုသလော။ သေ နယော သေသေသုပိ။ **ဇံ သဒ္ဒါနိ ကာတဒ္ဒါနိ။ ဇနပဒနိရုတ္တာနိ**တိ ယတ္တကာနိ သတ္တဝေါဟာရပဒါနိ၊ တာနိ သဒ္ဒါနိ ယထာသမ္ဘံ သုတ္တေ နိဒ္ဒိစနဝသေန ကာတဒ္ဒါနိ ဝတ္တဒ္ဒါနိတိ အတ္ထော။ **သဒ္ဒာ စ ဇနပဒနိရုတ္တိ-ယော**တိ သဒ္ဒါ စ လောကသမညာယော ယထာရဟံ ကာတဒ္ဒါ။ "သမညံ နာတိဓာဝေယျာ"တိ ဟိ ဝုတ္တံ။ တထာ ဟိ သမ္မုတိသစ္စမုခေနေဝ ပရမတ္ထ-သစ္စာဓိဂမော ဟောတိတိ။

၂၆။ အဓိပ္ပါယကထာ အနုတ္တာနံ နာမ နတ္ထိ။

၂၇။ နိဒါနကထာ **ဇာမိနာ ဝတ္ထု**နာတိ ဇာမိနာ ပုတ္တဂဝါဒိကိတ္တနသင်္ခါ-တေန ကာရဏေန။ ကာရဏဉ္စေတ္ထ ဝတ္ထု နိဒါနန္တိ စ ဝုတ္တံ။ ဇာမိနာ နယေန သဒ္ဒတ္ထ နိဒါနနိဒ္ဓါရဏံ ဝေဒိတပ္ပံ။

ကာမန္ဓာတိ ကိလေသကာမေန အန္ဓာ။ **ဇာလသဥ္ဆန္နာ**တိ တဏှာဇာလ-ပလိဂုဏ္ဌိတာ။ **တဏှာဆဒနဆာဒိတာ**တိ တဏှာသင်္ခါတေန အန္ဓကာရေန ပိဟိတာ။ **မန္ဓနာမဒ္ဓါ**တိ ကာမဂုဏသင်္ခါတေန ဗန္ဓနေန ဗဒ္ဓါ။ "ပမတ္တဗန္ဓနာ"တိပိ ပါဌော၊ ပမာဒေနာတိ အတ္ထော။ **ပုဗ္ဗာပရေနာ**တိ ပုဗ္ဗေန ဝါ အပရေန ဝါ ဒေသနာကာလေနာတိ အဓိပ္ပါယော။ **ယုဇ္ဈတီ**တိ ယောဂံ ဥပေတိ၊ သမေတိတိ အတ္ထော။ **ဇာမေဟိ ပဒေဟိ ပရိယုဋ္ဌာနေဟိ**တိ ဇာမေဟိ ယထာဝုတ္တေဟိ ဂါထာပဒေဟိ တဏှာပရိယုဋ္ဌာနဒီပကေဟိ။ **သာယေဝ တဏှာ**တိ ယာ ပုရိမဂါထာယ ဝုတ္တာ၊ သာယေဝ တဏှာ။ "**ယဉ္စာဟာ**"တိအာဒိနာ ဒွိန္နမ္ပိ ဂါထာနံ အတ္ထသံသန္ဒနေန ပုဗ္ဗာပရံ ဝိဘာဝေတိ။ **ပယောဇနာ**တိ သမုဒါ-စာရေန။ **တသ္မာ**တိ ယတ္ထ သယံ ဥပ္ပန္နာ၊ တံ သန္ဓာနံ နိဿရိတုံ အဒေန္တီ

နာနာရမ္မဏောဟိ ပလောဘယမာနာ ကိလေသေဟိ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ တိဋ္ဌတိ။ တသ္မာ ကိလေသဝသေန စ ပရိယုဋ္ဌာနဝသေန စ တဏှာဗန္ဓနံ ဝုတ္တာ။

ပပဉ္စေန္တိ သံသာရေ စိရံ ဌပေန္တိတိ **ပပဉ္စာ**။ တိဋ္ဌန္တိ ဧတာဟိတိ **ဋ္ဌိတီ**။ ဗန္ဓနဋ္ဌေန သန္ဒာနံ ဝိယာတိ **သန္ဒါနံ**။ နိဗ္ဗာနနဂရပ္ပဝေသဿ ပဋိသေဓနတော ပလိဃံ ဝိယာတိ **ပလိဃံ**။ အနဝသေသတဏှာပဟာနေန **နိတ္တဏှော**။ အတ္တ-ဟိတပရဟိတာနံ ဇှဓလောကပရလောကာနဉ္စ မုနနတော **မုနီ**တိ ဧဝံ ဂါထာယ ပဒတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ပပဉ္စာဒိအတ္ထာ ပန **ပါဠိယံ** ဝိဘာတ္တာ ဧဝါတိ။ တတ္ထ ယသ္မာ ယသ္သေတေ ပပဉ္စာဒယော အဇ္ဈတ္တံ ဂတာ၊ တသ္မာ တဏှာယ လေသောပိ နာ ဘဝံတိ။ တေန ဝုတ္တံ **"ယော တံ သဗ္ဗံ သမတိက္ကန္တော အယံ ဝုစ္စတိ နိတ္တဏှော"**တိ။

၂၀။ **ပရိယုဋ္ဌာန**န္တိ "တဏှာယ ပရိယုဋ္ဌာန"န္တိ ဝုတ္တာနိ တဏှာဝိစရိတာနိ။ **သဒ္ဒါဏ္ဏ**တိ "တဒဘိသံတာ သမ်ိဏာ"တိ ဝုတ္တာ တဏှာဒိဋ္ဌိမာနဟေတုကာ သမ်ိဏာ။ တေ ပန ယသ္မာ သတ္တသု ဇဝနစေတနာသု ပဌမစေတနာ သတိ ပစ္စယသမဝါယေ ဇှမသ္မိံယေဝ အတ္တဘာဝေ ဖလံ ဒေတိ။ ပစ္ဆိမစေတနာ အနန္တရေ အတ္တဘာဝေ။ ဥဘိန္နံ ဝေမဇ္ဈစေတနာ ယတ္ထ ကတ္ထစိ ဖလံ ဒေတိ၊ တသ္မာ ဝိပစ္စနောကာသဝသေန ဝိဘဇိတ္ဝာ ဒသေတုံ **"ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယာ ဝါ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ယသ္မာ ပန တံတံစေတနာသမ္ပယုတ္တာ တဏှာဝိ စေတနာ ဝိယ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယာဒိဝသေန တိဓာ ဟောတိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ **"ဧဝံ တဏှာ တိဝိဓံ ဖလံ ဒေတီ"**တိ။ **ပုဗ္ဗာပရေန ယုဇ္ဇတီ**တိ ယံ ပုဗ္ဗံ ပုရိမံ သမ်ိဏာနံ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယတာဒိဝစနံ ဝုတ္တံ၊ တံ ဇှမိနာ အပရေန ကမ္မဿ ဒိဋ္ဌဓမ္မ-ဝေဒနီယဘာဒိဝစနေန ယုဇ္ဇတိ၊ ဂဂ်ါဒကံ ဝိယ ယမုနောဒကေန သံသန္ဒတိ သမေတိတိ အတ္ထော။

သဒ္ဒါဏ္ဏ ဒဿနဗလေနာတိ စတ္ဂူသု ဒိဋ္ဌဂတသမ္ပယုတ္တေသု ဝိစိကိစ္ဆာ-သမ္ပယုတ္တော စာတိ ပဉ္စသု စိတ္တုပ္ပါဒေသု သမ်ိဏာ ပဌမမဂ္ဂပညာဗလေန။ **ဆတ္တိံသ တဏှာဝိစရိတာနိ ဘာဝနာဗလေနာ**တိ ပဌမမဂ္ဂေန ပဟီနာ-ဝသေသဝသေန ဝုတ္တံ၊ နာ သဗ္ဗေသံ ဝသေန။

အနုဗန္ဓောတိ တဏှာဒိနံ အနုပ္ပဗန္ဓေန ပဝတ္တိ။ **ယော စာဝိ ပပဉ္စော**တိ-အာဒိနာ "ပပဉ္စေတိ"တိအာဒိနာ ဝုတ္တံ **ဏာဓသုတ္တန္တ**[1] သံသန္ဒတိ။ တေနေ-ဝါဟ "**ဇှဒံ ဧကတ္ထ**"န္တိ။ ယဒိပိ အတ္ထတော ဧကံ၊ ဒေသနာယ ပန

၁-ဏာမသုတ္တန္တ (က)

ဝိသေသော ဝိဇ္ဇတိတိ ဒသေတုံ **"အဝိ စာ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **ဧဝံ**နှိ ဣမိနာ ဝုတ္တပ္ပကာရေန။ **သုတ္တေနာ**တိ သံဝဏ္ဏိယမာနေန သုတ္တေန။ **သုတ္တ**နှိ သုတ္တန္တံ။ **သံသန္ဒယိတ္ထာ**တိ ပဲမိသိတ္ထာ အတ္ထတော အဘိန္နံ ကတ္ထာ။ **ပုဗ္ဗာပရေန သန္ဓိံ ယောဇယိတ္ထာ**တိ ပုဗ္ဗေန ဝါ အပရေန ဝါ သုတ္တေန သန္ဓိံ အတ္ထတော သမ္ဗန္ဓံ ယောဇေတ္ထာ။ ဝုတ္တမေဝတ္ထံ ပါကဋံ ကရောတိ တေန သုတ္တသ အတ္ထော နိဒ္ဒိဋ္ဌော ဟောတိ ဝိတ္ထာရိတော သုတ္တန္တရဒဿနေန။

နာ ကေဝလံ သုတ္တန္တရသံသန္ဒနမေဝ ပုဗ္ဗာပရသန္ဓိ၊ အထ ခေါ အညောပိ အတ္ထိတိ ဒသေတုံ **"သော စာယ"**န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **အတ္ထသန္ဓီ**တိ ကိရိယာ-ကာရကာဒိဝသေန အတ္ထသ သမ္ဗန္ဓော။ သော ပန ယသ္မာ သက်ာဒနာဒိနံ ဆန္နံ အတ္ထပဒါနံယေဝ ဟောတိ၊ သဗ္ဗသ္မာပိ ပဒတ္ထသ တဒဝရောတော။

သမ္ဗန္ဓော စ နာမ နကောစိ အတ္ထော။ တသ္မာ **"အတ္ထသန္ဓိ ဆပ္ပဒါနိ"**တိ-အာဒိ ဝုတ္တံ။ **ဗျဉ္ဇနသန္ဓီ**တိ ပဒသ ပဒန္တရေန သမ္ဗန္ဓော။ ယသ္မာ ပန သဗ္ဗမ္ပိ နာမာဒိပဒံ ဆ ဘိ ဗျဉ္ဇနပဒေဟိ အသင်္ကိတံ နာမ နတ္ထိ၊ တသ္မာ **"ဗျဉ္ဇနသန္ဓီ ဆပ္ပဒါနိ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

ဒေသနာသန္ဓီတိ ယထာဝုတ္တဒေသနန္တရေန ဒေသနာယ သံသန္ဒနံ။ **နဝ ပထဝိံ နိဿာယာ**တိ ပထဝိံ ဝိသယသင်္ခါတံ နိဿယံ ကတ္ထာ၊ ပထဝိံ အာလမ္ဗိတ္ထာတိ အတ္ထော။ **ဗျာယိ**တိ ဖလသမာပတ္တိဗျာနေန ဗျာယိ။ သော ဟိ သဗ္ဗသင်္ခါရနိဿဠံ နိဗ္ဗာနံ အာလမ္ဗိတ္ထာ သမာပဇ္ဇနဝသေန ဗျာယတိ၊ န ပထဝိံ နိဿာယ ဗျာယတီတိ ဝုတ္တော။ သေသပဒေသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဇော စ စတူဟိ မဟာဘူတေဟိ ရူပပ္ပဒိဗ္ဗဝုတ္တိတာယ သဗ္ဗော ကာမဘဝေါ ရူပဘဝေါ စ ဂဟိတာ။ အရူပဘဝေါ ပန သရူပေနေဝ ဂဟိတောတိ သဗ္ဗံ လောကံ ပရိယာဒိယိတ္ထာ ပုန အညေနပိ ပရိယာယေန တံ ဒသေတုံ **"န စ ဣမံ လောက"**န္တိအာဒိမာဟ။ သဗ္ဗော ဟိ လောကော ဣဓလောကော ပရလောကော စာတိ ဒွေဝ ကောဋ္ဌာသာ ဟောန္တိ။ ယသ္မာ ပန "ဣဓ-လောကော"တိ ဝိသေသတော ဒိဋ္ဌဓမ္မဘူတော သတ္တသန္တာနော ဝုစ္စတိ။ "ပရလောကော"တိ ဘဝန္တရသင်္ခေပဂတော သတ္တသန္တာနော တဒုဘယဝိနိ-မုတ္တော အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓေါ ရူပသန္တာနော။ တသ္မာ တံ သန္ဓာယ **"ယမိဒံ ဥဘယ-မန္တရေနာ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

ယေ ပန "ဥဘယမန္တရေနာ"တိ ဝစနံ ဂဟေတ္ထာ အန္တရာဘဝံ ဣစ္ဆန္တိ၊ တေသံ တံ မိစ္ဆာ။ အန္တရာဘဝေါ ဟိ အဘိဓမ္မေ ပဋိက္ခိတ္တောတိ။ **ဒိဋ္ဌ**နှိ

ရူပါယတနံ။ **သုတန္တိ** သဒ္ဒါယတနံ။ **မုတန္တိ** ပတ္ဝာ ဂဟေတဗ္ဗတော ဂန္ဓာယတနံ ရသာယတနံ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနဉ္စ။ **ဝိညာတန္တိ** အဝသိဋ္ဌံ ဓမ္မာရမ္မဏပရိယာပန္နရူပံ။ **ပတ္ထန္တိ** ပရိယေသိတ္ဝာ ဝါ အပရိယေသိတ္ဝာ ဝါ ပတ္တံ။ **ပရိယေသိတ**န္တိ ပတ္တံ ဝါ အပ္ပတ္တံ ဝါ ပရိယေသိတံ။ **ဝိတက္ကိတံ ဝိစာရိတ**န္တိ ဝိတက္ကနဝသေန အနုမဇ္ဇန-ဝသေန စ အာလမ္ဗိတံ။ **မနသာနုဗိန္တိတ**န္တိ စိတ္တေန အနု အနု စိန္တိတံ။ **အယံ သဒ္ဒေဝကေ။ပ။ အနိသိတေန စိတ္တေန နံ ဉာယတိ ဗျာယန္တော**တိ အယံ ဒိဏ္ဍာသဝေါ ဖလသမာပတ္တိဗျာနေန ဗျာယန္တော ပုဗ္ဗေဝ တဏ္ဍာဒိဋ္ဌိနိသယာနံ သုဋ္ဌု ပဟီနတ္တာ သဒ္ဒေဝကေ လောကေ။ပ။ မနုဿာယ ယတ္ထ ကတ္ထစိပိ အနိသိတေန စိတ္တေန ဗျာယတိ နာမ။ တတော ဧဝ လောကေ ကေနစိပိ နံ ဉာယတိ "အယံ ဣဒံ နာမ နိဿာယ ဗျာယတီ"တိ။ ဝုတ္တဉ္ဉေတံ—

"နမော တေ ပုရိသာဇညေ၊ နမော တေ ပုရိသုတ္တမ။
ယဿ တေ နာဘိဇာနာမ၊ ကိံ တွံ နိဿာယ ဗျာယသီ"တိ[1]။

ဣဒါနိ ဒိဏ္ဍာသဝစိတ္တာဿ ကတ္ထစိပိ အနိသိတဘာဝံ **ဂေါဓိကသုတ္တေန**[2] **ဝက္ကလိသုတ္တေန**[3] စ ဝိဘာဝေတုံ "**ယထာ မာရော**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **ဝိညာဏံ သမန္နေသန္တော**တိ ပရိန်ဗ္ဗာနတော ဥဒ္ဓံ ဝိညာဏံ ပရိယေသန္တော။ "**ပပဉ္စာတိ-တော**"တိအာဒိနာ အဒဿနဿ ကာရဏမာဟ။ **အနိသိတစိတ္တာ နံ ဉာယန္တိ ဗျာယမာနာ**တိ နံ ကဝလံ အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ ဒိဏ္ဍာ-သဝဿ စိတ္တဂတိံ မာရဒယော နံ ဇာနန္တိ၊ အပိ စ ခေါ သဥပါဒိသေသာယပိ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ တဿ တံ နံ ဇာနန္တိတိ အတ္ထော။ **အယံ ဒေသနာသဒ္ဒိတိ ဂေါဓိကသုတ္တဝက္ကလိသုတ္တာနံ** ဝိယ သုတ္တန္တာနံ အညမညအတ္ထသံသန္ဒနာ ဒေသနာသဒ္ဒိ နာမ။

နိဋ္ဌေသသဒ္ဒိတိ နိဋ္ဌေသဿ သဒ္ဒိ နိဋ္ဌေသသဒ္ဒိ၊ နိဋ္ဌေသေန ဝါ သဒ္ဒိ နိဋ္ဌေသသဒ္ဒိ။ ပုရိမေန သုတ္တဿ နိဋ္ဌေသေန တဿေဝ ပစ္ဆိမဿ နိဋ္ဌေသဿ၊ ပစ္ဆိမေန ဝါ ပုရိမဿ သမ္ဗန္ဓနန္တိ အတ္ထော။ တံ ဒဿေတုံ ယဿ၁ ဘဂဝါ ယောဂုယျုန ပဌမံ ဝဋ္ဋံ ဒဿေတ္ဝာ ပစ္ဆာ ဝိဝဋ္ဋံ ဒဿေတိ၊ တဿ၁ "**နိဿိတ-စိတ္တာ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ နိဿိတံ စိတ္တံ ဇေတဿန္တိ **နိဿိတစိတ္တာ၊** ပုဂ္ဂလာ၊ နိဋ္ဌိသိတဗ္ဗာ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနာယ ဒေသနာယာတိ အဓိပ္ပါယော။ ဓမ္မာဓိဋ္ဌာနာယ ပန နိဿိတံ စိတ္တံ ဇေတ္ထောတိ **နိဿိတစိတ္တာ၊** နိဿိတစိတ္တဝန္တော တဏ္ဍာဒိဋ္ဌိ-နိဿယဝသေန ပဝတ္တာ သုတ္တပဒေသာ။ သေသမေတ္ထ သဗ္ဗံ ပါကဋမေဝ။

စတုဗ္ဗ။ဟဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ခု ၁၀-၁၃၀-ပိဋ္ဌေ။　　၂-သံ ၁-၁၂၁-ပိဋ္ဌေ။　　၃-သံ ၂-၉၇-ပိဋ္ဌေ။

၇-အာဝဋ္ဋဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ

၂၉။ **တတ္ထ ကတမော အာဝဋ္ဋော ဟာရော**တိ အာဝဋ္ဋဟာရဝိဘင်္ဂေါ။ တတ္ထ **အာရမ္ဘထာ**တိ အာရမ္ဘဓာတုသဒ္ဒါတံ ဝိရိယံ ကရောထ။ **နိက္ကမထာ**တိ ကောသဇ္ဇပက္ခတော နိက္ခန္တတ္တာ နိက္ကမဓာတုသဒ္ဒါတံ တဒုတ္တရိဝိရိယံ ကရေ့ထ။ **ဟဋ္ဌထ ပဋ္ဌသာသနေ**တိ ယသ္မာ သီလသံဝရော ဋ္ဌန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒ္ဝါရတာ ဘောဇနေ့မတ္တညုတာ သတိသမ္ပဇညန္တိ ဋ္ဌမေသု ဓမ္မေသု ပတိဋ္ဌိတာနံ ဇာဂရိ-ယာနုယောဂဝသေန အာရမ္ဘနိက္ကမဓာတုယော သမ္ပဇ္ဇန္တိ၊ တသ္မာ တထာ-ဘူတသမ္ဓဝိပဿနာသဒ္ဒါတေ ဘာဂဝတော သာသနေ ယုတ္တပ္ပယုတ္တာ ဟောထ။ **ဓုနာထ မစ္ဆုနော သေနံ၊ နဒ္ဒာဂါရံဝ ကုဋ္ဌရော**တိ ဧဝံ ပဋိပဇ္ဇန္တာ စ တေဓာတုဋ္ဌသရသ မစ္ဆုရာဇသ ဝသံ သတ္တော နေတိတိ တသ သေနာ-သဒ္ဒါတံ အဗလံ ဒုဗ္ဗလံ ယထာ နာမ ဗလူပပန္နော ကုဋ္ဌရော နဒ္ဒေဟိ ကတံ အဂါရံ ခဏေနေဝ ဝိဒ္ဓံသေတိ၊ ဧဝမေဝ ကိလေသဂဏံ ဓုနာထ ဝိဓမထ ဝိဒ္ဓံသေထာတိ အတ္ထော[1]။

ဋ္ဌဒါနိ ယဒတ္ထံ အယံ ဂါထာ နိက္ခိတ္တာ၊ တံ ယောဇေတ္ဝာ ဒသေတုံ **"အာရမ္ဘထ နိက္ကမထာတိ ဝိရိယသ္သ ပဒဋ္ဌာန"**န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **အာရမ္ဘထ နိက္ကမထာ**တိ ဋ္ဌဒံ ဝစနံ **ဝိရိယသ္သ ပဒဋ္ဌာနံ** ဝိရိယပယောဂသ္သ ကာရဏံ ဝိရိယာရမ္ဘေ နိယောဇနတော၊ "ယောဂါ ဝေ ဇာယတီ ဘူရိ"တ္တိ[2] ဝစနတော ယောဂေါ ဘာဝနာ။ တတ္ထ ဝိပဿနာဘာဝနာယ ဝက္ခမာနတ္တာ သမာဓိဘာဝနာ ဋ္ဌဓာဓိပ္ပေတာတိ ဝုတ္တံ **"ယုဇ္ဇထ ဗုဒ္ဓသာသနေတိ သမာဓိသ္သ ပဒဋ္ဌာန"**န္တိ။ "မစ္ဆုနော သေန"န္တိ ဝုတ္တာယ ကိလေသသေနာယ သမ္မာ ဓုနနံ ဉာဏေနေဝ ဟောတီတိ အာဟ **"ဓုနာထ။ပ။ပဒဋ္ဌာန"**န္တိ။ ပုန ယထာဝုတ္တ-ဝိရိယသမာဓိပညာသမ္ပယုတ္တေသု အာဓိပစ္စကိစ္စတာယ ပပဉ္စပဟာနသမတ္ထာ ဝဋ္ဋမူလံ ဆိန္ဒိတ္ဝာ ဝိဝဋ္ဋံ ပါပေန္တိ စာတိ ဒဿနတ္ထံ **"အာရမ္ဘထ နိက္ကမထာတိ ဝိရိယိန္ဒြိယသ္သ ပဒဋ္ဌာန"**န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **ဋ္ဌမာနိ ပဒဋ္ဌာနာနိ ဒေသနာ**တိ "ယာနိမာနိ ဝိရိယသ္သ ပဒဋ္ဌာန"န္တိအာဒိနာ ဝိရိယာဒိနံ ပဒဋ္ဌာနာနိ ဝုတ္တာနိ၊ သာ အာရမ္ဘထ နိက္ကမထာတိ အာဒိဒေသနာ၊ န ဝိရိယာရမ္ဘဝတ္ထုအာဒိနိတိ အတ္ထော။ တထာ စေဝ သံဝဏ္ဏိတံ။

ဧဝံ ယထာနိက္ခိတ္တာယ ဒေသနာယ ပဒဋ္ဌာနဝသေန အတ္ထံ နိဒ္ဒါရေတ္ဝာ ဋ္ဌဒါနိ တံ သဘာဂဝိသဘာဂဓမ္မဝသေန အာဝဋ္ဋတုကာမော တသ ဘူမိ

၁-သံ-ဋ္ဌ ၁-၂၀၃၊ ဝိဋ္ဌာဒီသုပိ ပသိတမ္ပိ။ [2] ခု ၁-၅၃-ဝိဋ္ဌေ ဓမ္မပဒေ။

ဒသေတံ "**အယုဉ္ဇန်္တာနံ ဝါ သတ္တာနံ ယောဂေ ယုဉ္ဇန်္တာနံ ဝါ အာရမ္ဘော**"တိ-အာဒိမာဟ။ တဿတ္ထော— ယောဂေ ဘာဝနာယံ တံ အယုဉ္ဇန်္တာနံ ဝါ သတ္တာနံ အပရိပက္ကဉာဏံ ဝါသနာဘာဂေန အာယတိံ ဝိဇာနနတ္ထံ အယံ ဒေသနာရမ္ဘော ယုဉ္ဇန်္တာနံ ဝါ ပရိပက္ကဉာဏာနန္တိ။

သော ပမာဒေါ ဒုဝိဓောတိ ယေန ပမာဒေန ဘာဝနံ နာနုယုဉ္ဇန္တိ၊ သော ပမာဒေါ အတ္တနော ကာရဏာဘေဒေန ဒုဝိဓော။ **အညာဏေနာ**တိ ပဋ္ဌမံ ခန္ဓာနံ သလက္ခဏသာမညလက္ခဏပဋိစ္ဆာဒကေန သမ္မောဟေန။ **နိဒ္ဒေါ**တိ ဆာဒိတော။ **ဥဿဒ္ဓာနန္တိ** ဥဿဒ္ဓေ တံ "ဣတိ ရူပံ, ဣတိ ရူပဿ သမုဒယော"တိအာဒိနာ ဉာဏဿ ပဝတ္တနဒ္ဒာနဒ္ဓေတိ ဥဿဒ္ဓာနံ။ အနေက-ဘေဒဘိန္နာ ပါပဓမ္မာနံ တဇ္ဇသေန အနေကဘေဒေါပိ ပမာဒေါ မူလ-ဘူတာယ အဝိဇ္ဇာယ ဝသေန ဧကော ဧဝါတိ အာဟ **"ဧကဝိဓော အဝိဇ္ဇာယာ"**တိ။ လာဘဝိနိစ္ဆယပရိဂ္ဂဟမစ္ဆရိယာနိ ပရိယေသနာအာရက္ခာ-ပရိဘောဂေသု အန္တောဂဓာနိ။ ဆန္ဒရာဂဧဝေါသာနာ တဏှာ ဧဝါတိ တဏှာမူလကေပိ ဓမ္မေ ဇဏ္ဍေဝ ပက္ခိပိတ္ဝာ **"တိဝိဓော တဏှာယာ"**တိ ဝုတ္တံ။

ရူပီသု ဘဝေသူတိ ရူပဓမ္မေသု။ **အဇ္ဈောသာနန္တိ** တဏှာဘိနိဝေသော။ ဧတေန **"တဏှာယ ရူပကာယော ပဒဋ္ဌာန"**န္တိ ပဒဿ အတ္ထံ ဝိဝရတိ။ အနာဒိမတိ ဟိ သံသာရေ ဣတ္ထိပုရိသာ အညမညရူပါဘိရာမာ၊ အယဉ္စတ္ထော **စိတ္တပရိယာဒါနသုတ္တေန**[1] ဒီပေတဗ္ဗော။ **အရူပီသု သမ္မောဟော**တိ ဖဿာဒိနံ အဘိသုခုမသဘာဝတ္တာ သန္တာတိသမူဟကိစ္စာရမ္မဏဃနဝိနိဗ္ဘောဂဿ ဒုက္ခ-ရတ္တာ စ အရူပဓမ္မေသု သမ္မောဟော၊ သတ္တာနံ ပတိဋ္ဌိတောတိ ဝစနသေသော။ ဧဝံ နိဒ္ဒါရိတေ ရူပကာယနာမကာယသင်္ခါတေ ဥပါဒါနက္ခန္ဓပဉ္စကေ အာရမ္ဘ-ကရဏဝသေန ပဝတ္တံ တဏှဉ္စ အဝိဇ္ဇဉ္စ အဝိသေသေန ဝုတ္တံ စတုပါဒါနာနံ ဝသေန ဝိဘဇိတ္ဝာ တေသံ ခန္ဓာနံ ဥပါဒါနာနဉ္စ ဒုက္ခသမုဒယဘာဝေန သဟပရိညေယျပဟာတဗ္ဗဘာဝံ ဒဿေတိ "**တတ္ထ ရူပကာယော**"တိအာဒိနာ။

၃၀။ ဧဝံ ပမာဒမုခေန ပုရိမသစ္စဒ္ဒယံ နိဒ္ဒါရေတ္ဝာ ပမာဒမုခေနေဝ အပ-ရမ္ပိ သစ္စဒ္ဒယံ နိဒ္ဒါရေတုံ "**တတ္ထ ယော**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **တဿာ**တိ တဿ ပမာဒဿ။ **သမ္ပဋိဝေဓေနာ**တိ သမ္မာ ပရိဇာနနေန အဿာဒါဒိနံ ဇာနနေန။ **ရက္ခဏာ ပဋိသံဟရဏာ**တိ အတ္တနော စိတ္တဿ ရက္ခဏသင်္ခါတာ ပမာဒဿ ပဋိသံဟရဏာ၊ တပ္ပဋိပက္ခေန သင်္ကော်စနာ အပ္ပမာဒါနုယောဂေန

၁-အံ ၁-၁-ပိဋ္ဌာဒီသု။

ယာ ခေပနာ။ **အယံ သမထောတိ** ကိစ္စေန သမာဓိ ဒသ်ေတိ။ အယံ ဝေါဒါနပက္ခိဝိသဘာဂဓမ္မဝသေန အာဝဋ္ဋနာ။ **"ယဒါဇာနာတိ ကာမာနံ။ပ။ အာနိသံသ"**န္တိ ဣမိနာ သမထာဓိဂမဿ ဥပါယံ ဒသ်ေတိ။

တတ္ထ **ကာမာန**န္တိ ဝတ္ထုကာမာနဉ္စ ကိလေသကာမာနဉ္စ။ **အဿာဒဉ္စ အဿာဒတောတိ** ကာမေ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ သုခသောမနဿသဗ္ဘိတံ အဿာဒံ အဿာဒတာယ အဿာဒမတ္တတော။ **အာဒီနဝ**န္တိ "အပ္ပဿာဒါ ကာမာ ဗဟုဒုက္ခာ"တိအာဒီနာ ဝုတ္တံ အာဒီနဝံ ဒေါသံ။ **နိဿရဏ**န္တိ ပဌမဇ္ဈာနံ။ ဝုတ္တဉ္ဧတံ "ကာမာနမေတံ နိဿရဏံ ယဒိဒံ နေက္ခမ္မ"န္တိ[1]။ **သြကာရ**န္တိ လာမကဘာဝံ။ **သံကိလေသ**န္တိ သံကိလိဿနံ။ ကာမဟေတု ဟိ သတ္တာ သံကိလိဿန္တိ။ **ဝေါဒါန**န္တိ ဝိသုဒ္ဓိံ။ **နေက္ခမ္မ စ အာနိသံသ**န္တိ နိဝရဏပ္ပဟာနာဒိဂုဏဝိသေသယောဂံ။ **တတ္ထာ**တိ တသ္မိံ ယထာဝုတ္တေ သမထေ သတိ။ **ယာ ဝိမံသာ**တိ ယာ ပညာ။ "သမာဟိတော ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ယထာဘူတံ ပဇာနာတီ"တိ[2] ဟိ ဝုတ္တံ။ ယထာ တဏ္ဍာသဟိတာဝ အဝိဇ္ဇာ သဗ္ဗိရာနံ ပစ္စယော၊ ဧဝံ အဝိဇ္ဇာသဟိတာဝ တဏ္ဍာ ဥပါဒါနာဒီနံ ပစ္စယော။ တာသု နိရုဇ္ဈါသု ဥပါဒါနာဒီနံ အဘာဝေါ ဧဝါတိ တဏ္ဍာအဝိဇ္ဇာပဟာနေန သကလဝဋ္ဋဒုက္ခနိရောဓံ ဒသ်ေန္တော "**ဣမေသု ဒ္ဝီသု ဓမ္မေသု ပဟီနေသု**"တိ-အာဒိမာဟ။ ဣမာနိ စတ္တာရိ သစ္စာနိ ဝိသဘာဂသဘာဂဓမ္မာဝဋ္ဋနဝသေန နိဒ္ဒါရိတာနိတိ အဓိပ္ပါယော။

ဧဝံ ဝေါဒါနပက္ခံ နိက္ခိပိတ္ဝာ တသ္မ ဝိသဘာဂဓမ္မဝသေန သဘာဂဓမ္မဝသေန စ အာဝဋ္ဋနံ ဒသ်ေတ္ဝာ ဣဒါနိ သံကိလေသပက္ခံ နိက္ခိပိတ္ဝာ တသ္မ ဝိသဘာဂဓမ္မဝသေန သဘာဂဓမ္မဝသေန စ အာဝဋ္ဋနံ ဒသ်ေတုံ **"ယထာဝိ မူလေ"**တိ ဂါထမာဟ။ တသ္မေြာ— ယထာ နာမ ပတိဋ္ဌာဟေတုဘာဝေန မူလန္တိ လဒ္ဓဝေါဟာရေ ဘူမိဂတေ ရုက္ခသ္မ အဝယဝေ ဖရသုဆေဒါဒိ-အန္တရာယဘာဝေန အနုပဒ္ဒဝေ တတော ဧဝ ဒဋ္ဌေ ထိရေ သတိ ခန္ဓေ ဆိန္နေပိ အသ္မထ္ထာဒီရုက္ခော ရုဟတိ၊ ဝေမေဝ တဏ္ဍာနုသယသဗ္ဘိတေ အတ္တဘာဝရုက္ခသ္မ မူလေ မဂ္ဂဉ္ဈာဖရသုနာ အနုပစ္ဆိန္နေ တယိဒံ ဒုက္ခံ ပုနပ္ပုနံ အပရာပရဘာဝေန နိဗ္ဗတ္တတိ န နိရုဇ္ဈတိတိ။ ကာမတဏ္ဍာဒိနိဝတ္တနတ္ထံ **"ဘဝတဏ္ဍာယာ"**တိ ဝုတ္တံ။ **တေသု ဓမ္မသု ပစ္စယော**တိ ဧတသ္မ ဘဝ-တဏ္ဍာသဗ္ဘိတသ္မ ဓမ္မသ္မ ဘဝေသု အာဒီနဝပ္ပဋိစ္ဆာဒနာဒိဝသေန အဿာ-ဒဂ္ဂဟဏသ္မ ပစ္စယော။ ဝုတ္တဉ္ဧတံ "သံယောဇနိယေသု ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေသု

၁-မ ၁-၁၀၄-ပိဋ္ဌာဒီသု။ ၂-ခ ၁-၂၃၇-ပိဋ္ဌေ။ ၃-သံ ၃-၃၆၃-ပိဋ္ဌေ။

အဿာဒါနုပဿိနော တဏှာ ပဝုတ္တိ"တိ။ တေနေဝါဟ **"အဝိဇ္ဇာ-ပစ္စယာ ဟိ ဘဝတဏှာ"**တိ။ ဣဓ သမထော ဝိပဿနာ စ မဂ္ဂသမာဓိ မဂ္ဂပညာ စ အဓိပ္ပေတာတိ အာဟ **"ယေန တဏှာနုသယံ သမူဟနတိ"**တိအာဒိ။ **ဣမာနိ စတ္တာရိ သစ္စာနိ**တိ ဝိသဘာဂသဘာဂဓမ္မာဝဋ္ဋနဝသေန နိဒ္ဒါရိတာနိတိ။ သေသံ ဥတ္တာနယမေဝ။

ဣဒါနိ နာ ကေဝလံ နိဒ္ဒါရိတေဟေဝ ဝိသဘာဂသဘာဂဓမ္မေဟိ အာဝဋ္ဋနံ၊ အထ ခေါ ပါဠိအာဂတေဟိပိ တေဟိ အာဝဋ္ဋနံ အာဝဋ္ဋဟာရောတိ ဒဿနတ္ထံ **"သဗ္ဗပါပဿ အကရဏ"**န္တိ ဂါထမာဟ။ တတ္ထ **သဗ္ဗပါပဿာ**တိ သဗ္ဗာ-ကုသလဿ။ **အကရဏန္တိ** အနုပ္ပါဒနံ။ **ကုသလဿာ**တိ စတုဘူမကကုသလဿ။ **ဥပသမ္ပဒါ**တိ ပဋိလာဘော။ **သစိတ္တပရိယောဒါပန**န္တိ အတ္တနော စိတ္တ-ဝေါဒါနံ၊ တံ ပန အရဟတ္တေန ဟောတိ။ ဣတိ သီလသံဝရေန သဗ္ဗပါပံ ပဟာယ သမထဝိပဿနာဟိ ကုသလံ သမ္ပာဒေတွာ အရဟတ္တဖလေန စိတ္တံ ပရိယော-ဒပေတဗ္ဗန္တိ **ဧတံ ဗုဒ္ဓါန သာသနံ** ဩဝါဒေါ အနုသိဋ္ဌိတိ အယံ သခ်ေပတ္ထော၊ ဝိတ္ထာရတော ပန အတ္ထော ပါဠိတော ဧဝ ဝိညာယတိ။

တတ္ထ **"သဗ္ဗပါပံ နာမာ"**တိအာဒိသု **ဒေါသသမုဋ္ဌာန**န္တိ ဒေါသော သမုဋ္ဌာနမေဝ တေသာတိ ဒေါသသမုဋ္ဌာနံ၊ န ဒေါသော ဧဝ သမုဋ္ဌာနန္တိ။ လောဘသမုဋ္ဌာနာယပိ ပိသုဏဝါစာယ သမ္ဘဝတော။ ကာယဒုစ္စရိတန္တိ ပဒံ အပေက္ခိတ္ဝာ "ဒေါသသမုဋ္ဌာန"န္တိ နပုံသကနိဒ္ဒေသော။ **လောဘသမုဋ္ဌာနံ မောဟသမုဋ္ဌာန**န္တိ ဝတ္ထောပိ .ဧသေဝ နယော။ သမ္ဖပ္ပလာပေါ ဥဒ္ဓစ္စစိတ္တေန ပဝတ္တယတိတိ အဓိပ္ပါယေန တဿ မောဟသမုဋ္ဌာနတာ ဝုတ္တာ။

ဧဝံ ဒုစ္စရိတအကုသလကမ္မပထကမ္မဝိဘာဂေန "သဗ္ဗပါပ"န္တိ ဝတ္ထု ဝုတ္ထ-ပါဝံ ဝိဘဇိတ္ဝာ ဣဒါနိဿ အကုသလမူလဝသေန အဂတိဂမနဝိဘာဂမ္ပိ ဒဿေတုံ **"အကုသလမူလ"**န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **အကုသလမူလံ ပယောဂံ ဂစ္ဆတီ**တိ လောဘာဒိအကုသလာနိ ကာယဝစီပယောဂံ ဂစ္ဆန္တာနိ၊ ကာယ-ဝစီပယောဂံ သမုဋ္ဌာပေန္တာနိတိ အတ္ထော။ **ဆန္နာ**တိ ဆန္နဟေတု။ **ယံ ဆန္နာ အဂတိံ ဂစ္ဆတိ၊ ဣဒံ လောဘသမုဋ္ဌာန**န္တိ ဆန္နာ အဂတိံ ဂစ္ဆတိတိ ယဒေတံ အဂတိဂမနံ၊ ဣဒံ လောဘသမုဋ္ဌာနန္တိ။ ဧဝံ သေသေသုပိ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဣတ္ထောဝတာ "သဗ္ဗပါပဿ အကရဏ"န္တိ ဝတ္ထု ပါဝံ ဒဿေတ္ဝာ ဣဒါနိ တဿ အကရဏံ ဒဿေန္တော **"လောဘော။ပ။ပညာယာ"**တိ တိဟိ

၁-သံ ၁-ဂ၁၆-ဝိဋ္ဌေ။

ကုသလမူလေဟိ တိဏ္ဏံ အကုသလမူလာနံ ပဟာနဝသေန သမ္ဖပါပဿ အကရဏံ အနုပ္ပါဒနမာဟ။ တထာ **လောဘော ဥပေက္ခာယတိအာဒိနာ** ဗြဟ္မဝိဟာရေဟိ။ တတ္ထ အရတိ ဂူပသမေန္တီ မုဒိတာ တဿာ မူလဘူတံ မောဟံ ပဇဟတိတိ ကတ္ဝာ ဝုတ္တံ **"မောဟော မုဒိတာယ ပဟာနံ အာဟာ"**တိ။

၃၁။ ဣဒါနိ အညေနပိ ပရိယာယေန ပါပံ တဿ အကရဏဉ္စ ဒဿေတ္ဝာ သေသပဒါနဉ္စ အတ္ထဝိဘာဝနမုခေန သဘာဂဝိသဘာဂဓမ္မာဝဇ္ဇနံ ဒဿေတုံ **"သမ္ဖပါပံ နာမ အဋ္ဌ မိစ္ဆတ္တာနိ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **အကိရိယာ အကရဏံ အနဇ္ဈာစာရော**တိ တိဟိပိ ပဒေဟိ မိစ္ဆတ္တာနံ အနုပ္ပါဒနမေဝ ဝဒတိ။ တထာ **ကိရိယာကရဏံ အဇ္ဈာစာရော**တိ တိဟိပိ ပဒေဟိ ဥပ္ပါဒနမေဝ ဝဒတိ။ **အဇ္ဈာစာရော**တိ အဓိဋ္ဌဟိတ္ဝာ အာစရဏံ။ **အတီတဿာ**တိ စိရကာလပ္ပဝတ္တိဝသေန ပုရာဏဿ။ **မဂ္ဂဿာ**တိ အရိယမဂ္ဂဿ။ ဝုတ္တဉ္ဉေတံ "ပုရာဏမဂ္ဂံ ပုရာဏံ အဇ္ဇသန္တိ ခေါ အရိယသေတံ အင်္ဂိကဿ မဂ္ဂဿ အဓိဝစန"န္တိ။ အတီတေန ဝါ ဝိပဿိနာ ဘဂဝတာ ယထာဓိဂတံ ဒေသိတဘာဝံ သန္ဓာယ "အတီတဿ မဂ္ဂဿာ"တိ ဝုတ္တံ။ ဝိပဿိနော ဟိ အယံ ဘဂဝတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသဂါထာတိ။

ယံ ပဋိဝေဓေနာတိ ယဿ ပရိညာဘိသမယေန။ **ယံ ပရိယောဒါပိတံ၊ အယံ နိရောဓော**တိ ယဒိပိ အသမ်ဘာ ဓာတု ကေနစိ သံကိလေသေန နသံကိလိဿတိ၊ အဓိဂန္ဆန္တဿ ပန ပုဂ္ဂလဿ ဝသေန ဧဝံ ဝုတ္တံ။ တဿ ဟိ ယာဝ သံကိလေသာနဝိဂန္ဆန်္တ၊ တာဝ အသမ်ဘာ ဓာတု အပရိယောဒပိတာတိ ဝုစ္စတိ။ ယထာ နိဗ္ဗာနာဓိဂမေန ယေ ခန္ဓာ ဂူပသမေတဗ္ဗာ၊ တေသံ သေသဘာဝေန အသေသဘာဝေန စ "သဥပါဒိသေသာ"တိ စ, "အနုပါဒိသေသာ"တိ စ ဝုစ္စတိ၊ ဧဝံသမ္ပဒမိဒံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ဣမာနိ ပါဋိအာဂတဓမ္မာနံ သဘာဂဝိသဘာဂဓမ္မာဝဇ္ဇနဝသေန နိဒ္ဒါရိတဘာနိ စတ္တာရိ သစ္စာနိ ပုနပိ ပါဋိအာဂတဓမ္မာနံ သဘာဂဝိသဘာဂဓမ္မာဝဇ္ဇနေန အာဝဇ္ဇဟာရံ ဒဿေတုံ **"ဓမ္မော ဟဝေ ရက္ခတိ"**တိ ဂါထမာဟ။ တဿာ ပဒတ္ထော ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တော ဧဝ။ **ဓမ္မော**တိ ပုညဓမ္မော ဣဓဓိပ္ပေတော။ တံ ဝိဘဇိတ္ဝာ ဒဿေန္တော **"ဓမ္မော နာမ ဒုဝိဓော ဣန္ဒြိယသံဝရော မဂ္ဂေါ စ"**တိ အာဟ။ ဣန္ဒြိယသံဝရသီသေန စေတ္ထ သဗ္ဗမ္ပိ သီလံ ဂဟိတန်္တိ

၁-သံ ၁-၃၂၉-ပိဋ္ဌေ အတ္ထတော သမာနံ။

ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ သဗ္ဗာ ဥပပတ္တိယော **ဒုဂ္ဂတိ** ဒုက္ခဒုက္ခတာဒိယောဂေန ဒုက္ခာဂတိယောတိ ကတ္ဝာ။ ယထာဝုတ္တေ ဒုဝိဓေ ဓမ္မေ ပဌမော ဓမ္မော ယထာ သုစိဏ္ဏော ဟောတိ၊ ယတော စ သော ရက္ခတိ၊ ယတ္ထ စ ပတိဋ္ဌာပေတိ၊ တံ သဗ္ဗံ ဒဿေတုံ **"တတ္ထ ယာ သံဝရသီလေ အခဏ္ဍကာရိတာ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဣဒါနိ တဿ ဓမ္မဿ အပါယတော ရက္ခဏေ ကေန်ကာဘာဝံ ဝိဘာဝေတုံ ဂါမဏိသံယုတ္တော **အသိမန္ဓကပုတ္တသုတ္တံ** အာဘတံ။

တတ္ထ **ဧဝန်** ပကာရေန။ **စ-**သဒ္ဒေါ သမ္ပိဏ္ဍနေ၊ ဣမိနာပိ ပကာရေန အယမတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗောတိ အဓိပ္ပါယော။ **အသိမန္ဓကပုတ္တော**တိ အသိ-မန္ဓကဿ နာမ ပုတ္တော။ ဂါမေ ဇေဋ္ဌကတာယ **ဂါမဏိ**။ **ပစ္ဆာဘူမကာ**တိ ပစ္ဆာဘူမိဝါသိနော။ **ကာမဏ္ဍလုကာ**တိ သကမဏ္ဍလုနော။ **သေဝါလမာလိ-ကာ**တိ ပါတောဝ ဥဒကတော သေဝါလဖ္ဍော ဥပ္ပလာဒိနိ စ ဂဟေတ္ဝာ ဥဒကသုဒ္ဓိဘာဝဇာနနတ္ထံ မာလံ ကတ္ဝာ ပိဠန္ဓနကာ။ **ဥဒကောရောဟကာ**တိ သာယံ ပါတံ ဥဒကံ သြရောဟဏကာ။ **ဥယျာပေန္တိ**တိ ဥပရိယာပေန္တိ။ **သညာပေန္တိ**တိ သမ္မာ ယာပေန္တိ။ **သဂ္ဂံ နာမ သြဂ္ဂာမေန္တိ**တိ ပရိဝါရေတ္ဝာ ဌိတာဝ "ဂစ္ဆ ဘော ဖြဟ္မလောကံ, ဂစ္ဆ ဘော ဖြဟ္မလောက"န္တိ ဝဒန္တာ သဂ္ဂံ ပဝေသေန္တိ။

အနုပရိသက္ကေယျာတိ အနုပရိဂစ္ဆေယျ။ **ဥမ္မုဇ္ဇာ**တိ ဥဋ္ဌဟ။ **ဥပ္ပဝါ**တိ ဇလသ ဥပရိပ္လဝ။ **ထလမုပ္ပဝါ**တိ ထလံ အဘိရုဟ။ **တတြ ယာဿာ**တိ တတြ ယံ အဿ, ယံ ဘဝေယျ။ **သက္ခရကဋ္ဌလ**န္တိ သက္ခရာ ဝါ ကဋ္ဌလာ ဝါ။ **သာ အဓောဂါမိ အဿာ**တိ သာ အဓော ဂစ္ဆေယျ၊ ဟေဋ္ဌာဂါမိ ဘဝေယျ။ **အဓော ဂစ္ဆေယျာ**တိ ဟေဋ္ဌာ ဂစ္ဆေယျ။ **မဂ္ဂဿာ**တိ အရိယမဂ္ဂဿ။ **တိက္ခတာ**တိ တိခိဏတာ။ သာ စ ခေါ န သတ္ထကဿ ဝိယ နိသိတကရဏတာ၊ အထ ခေါ ဉာဏဿ ပဋုဘာဝေါတိ ဒဿေတုံ **"အဓိမတ္တတာ"**တိ အာဟ။ နနု စ အရိယမဂ္ဂေါ အတ္တနော ပဟာတဗ္ဗကိလေသေ အနဝသေသံ သမုစ္ဆိန္ဒတိတိ အတိဒိဋ္ဌော နာမ နတ္ထိတိ? သစ္စမေတံ၊ တထာပိ နော စ ခေါ "ယထာ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တာဿာ"တိ ဝစနတော သဒ္ဓါဝိမုတ္တာဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တာနံ ကိလေသပ္ပဟာနံ ပတိ အတ္ထိ ကာစိ ဝိသေသမတ္တာတိ သက္ကာ ဝတ္တုံ။ အယံ ပန ဝိသေသော နဒ္ဒဓာ-ဓိပ္ပေတော၊ သဗ္ဗုပပတ္တိသမတိက္ကမနဿ အဓိပ္ပေတတ္တာ။ ယသ္မာ ပန အရိယ-မဂ္ဂေန သြဓိသော ကိလေသာ ပဟီယန္တိ၊ တသ္မာ နေသံ တထာပဟာနံ မဂ္ဂဓမ္မသ

၁-သံ ၂-၄၉၈-ဝိဇ္ဇ။

ဇုန္တြိယာနံ အပါဋ္ဌဝပါဋ္ဌဝတရပါဋ္ဌဝတမဘာဝေန ဟောတိတိ ယော ဝဇိရူပမ-
ဓမ္မေသု မတ္ထကပ္ပတ္တာနံ အဂ္ဂမဂ္ဂဓမ္မာနံ ပဋိတမဘာဝေါ။ အယံ ဇုဓ မဂ္ဂသ
တိက္ခတာတိ အဓိပ္ပေတာ။ တေနေဝါဟ **"အယံ ဓမ္မော သုစိဏ္ဏော သမ္ဖာဟိ
ဥပပတ္တိဟိ ရက္ခတီ"**တိ။ **"တသ္မာ ရက္ခိတစိတ္တဿာ"**တိအာဒိနာ **သုတ္တန္တရေန**
သုဂတိသညိတာနမ္ပိ ဥပပတ္တိနံ ဒုဂ္ဂတိဘာဝံ သာဓေတိ။

၃၂။ ဇုဒါနိ ယထာဝုတ္တဿ ဓမ္မဿ ဝိသဘာဂဓမ္မာနံ တက္ကာဝိဇ္ဇာဒိနံ
သဘာဂဓမ္မာနဉ္စ သမထဝိပဿနာဒိနံ နိဒ္ဓါရဏဝသေန အာဝဋ္ဋဟာရံ ယော-
ဇေတွာ ဒဿေတုံ **''တတ္ထ ဒုဂ္ဂတိနံ ဟေတု တက္ကာ စ အဝိဇ္ဇာ စာ''**တိ-
အာဒိမာဟ။ တံ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယတ္တာ သုဝိညေယ္ယမေဝ။ **ဇုဒံ ဝုစ္စတိ ဇြဟ္မစရိယန္တိ**
ဇုဒံ အရိယံ သမထဝိပဿနာသင်္ခါတံ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယန္တိ ဝုစ္စတိ။ **ယံ ရက္ခတိ**တိ
သဗ္ဗာဟိ ဒုဂ္ဂတိဟိ ရက္ခန္တဿ အရိယမဂ္ဂဿ အာရမ္မဏဘူတော နိရောဓော
ရက္ခန္တော ဝိယ ဝုတ္တော၊ နိဗ္ဗာနဿ ကတ္တုဘာဝေန ဥပစရိတတ္တာ။
ဇုမာနိ စတ္တာရိ သစ္စာနိ ဝိသဘာဂသဘာဂဓမ္မာဝဋ္ဋနဝသေန နိဒ္ဓါရိတာနိတိ
အဓိပ္ပါယော။

အာဝဋ္ဋဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈-ဝိဘတ္တိဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ

၃၃။ **တတ္ထ ကတမော ဝိဘတ္တိဟာရော**တိ ဝိဘတ္တိဟာရဝိဘင်္ဂေါ။ တတ္ထ
ဓမ္မဝိဘတ္တိဘူမိဝိဘတ္တိပဒဋ္ဌာနဝိဘတ္တိတိ တိဝိဓာ ဝိဘတ္တိ။ တာသု ယသ္မာ ဓမ္မေသု
ဝိဘာဂတော နိဒ္ဒိဋ္ဌေသု တတ္ထ လဗ္ဘမာနော ဘူမိဝိဘာဂေါ ပဒဋ္ဌာနဝိဘာဂေါ
စ နိဒ္ဒိသိယမာနော သုဝိညေယ္ယော ဟောတိ၊ တသ္မာ ဓမ္မဝိဘတ္တိံ တာဝ
နိဒ္ဒိသန္တော သောဋ္ဌသဝိဓေ ပဋ္ဌာနေ ယေသံ သုတ္တာနံ ဝသေန ဝိသေသတော
ဝိဘဇိတဗ္ဗာ၊ တာနိ သုတ္တာနိ ဒဿေတုံ **"ဒွေ သုတ္တာနိ ဝါသနာဘာဂိယဉ္စ
နိဗ္ဗေဓဘာဂိယဉ္စာ"**တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ဝါသနာ ပုညဘာဝနာ၊ တဿာ ဘာဂေါ
ကောဋ္ဌာသော ဝါသနာဘာဂေါ၊ တဿ ဟိတန္တိ **ဝါသနာဘာဂိယံ၊**
သုတ္တံ။ နိဗ္ဗိဒ္ဓါနံ လောဘကွန္ဓာဒီနံ ပဒါလနံ နိဗ္ဗေဓော၊ တဿ ဘာဂေါတိ
သေသံ ပုရိမသဒိသမေဝ။ ယသ္မိံ သုတ္တေ တိဏ္ဏံ ပုညကိရိယဝတ္ထူနံ ဒေသိတာနံ၊
တံ သုတ္တံ ဝါသနာဘာဂိယံ။ ယသ္မိံ ပန သေက္ခာသေက္ခာ ဒေသိတာ၊ တံ
နိဗ္ဗေဓဘာဂိယံ။ အယဉ္စ အတ္ထော **ပါဠိယံ**ယေဝ အာဂမိဿတိ။

ပုညဘာဂိယာတိ ပုညဘာဂေ ဘဝါ။ တထာ **ဖလဘာဂိယာ** ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **ဖလ**န္တိ ပန သာမညဖလံ။ **သံဝရသီလ**န္တိ ပါတိမောက္ခသံဝရော သတိသံဝရော ဉာဏသံဝရော ခန္တိသံဝရော ဝီရိယသံဝရောတိ ပဉ္စ သံဝရာ သံဝရသီလံ။ **ပဟာန-သီလ**န္တိ တဒင်္ဂပ္ပဟာနံ ဝိက္ခမ္ဘနပ္ပဟာနံ သမုစ္ဆေဒပ္ပဟာနံ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိပ္ပဟာနံ နိဿရဏပ္ပဟာနန္တိ ပဉ္စပ္ပဟာနာနိ။ တေသု နိဿရဏပ္ပဟာနဝဇ္ဇနံ ပဟာ-နာနံ ဝသေန ပဟာနသီလံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **သော**တိ ယော ဝါသနာဘာဂိယ-သုတ္တာသမ္မဋ္ဌဂ္ဂါဟကော၊ သော။ **တေန ဗြဟ္မစရိယေနာ**တိ တေန သံဝရသီလ-သမ်ိတေန သေဋ္ဌစရိယေန ကာရဏဘူတေန ဗြဟ္မစာရိ ဘဝတိ။ ဇ္ဈေ စ အဋ္ဌသမာပတ္တိဗြဟ္မစရိယသ န ပဋိက္ခေပေါ၊ ကေစိ ပန "တေနေဝ ဗြဟ္မစရိ-ယေနာ"တိ ပဌန္တိ၊ တေသံ မတေန သိယာ တဿ ပဋိက္ခေပေါ။

ပဟာနသီလေ ဒ္ဝိတောတိ သမုစ္ဆေဒပဋိပ္ပဿဒ္ဓိပ္ပဟာနာနံ ဝသေန ပဟာန-သီလေ ဒ္ဝိတော။ **တေန ဗြဟ္မစရိယေနာ**တိ တေန ပဟာနသီလေန ဝိသေသ-ဘူတေန မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယေန။ ယေ ပန "တေနေဝ ဗြဟ္မစရိယေနာ"တိ ပဌန္တိ၊ တေသံ အယံ ပါဠျော "ဝါသနာဘာဂိယံ နာမ သုတ္တံ ဒါနကထာ သီလကထာ သဂ္ဂကထာ ပုညဝိပါကကထာ"တိ။ ယေ ပန "တေန ဗြဟ္မစရိယေနာ"တိ ပဌန္တိ၊ တေသံ အယံ ပါဠျော[1] "ဝါသနာဘာဂိယံ နာမ သုတ္တံ ဒါနကထာ သီလကထာ သဂ္ဂကထာ ကာမာနံ အာဒီနဝေါ နေက္ခမ္မေ အာနိသံသော"တိ။ တတ္ထ ကတမော ပါဠျော ယုတ္တတရောတိ? ပစ္ဆိမော ပါဠျောတိ နိဋ္ဌံ ဂန္တွာ။ ယသ္မာ "နိဗ္ဗေဓဘာဂိယံ နာမ သုတ္တံ ယာ စတုသစ္စပ္ပကာသနာ"တိ ဝက္ခတိ၊ နဟိ မဟာထေရော သာဝသေသံ ကတ္ဝာ ဓမ္မံ ဒေသေသိတိ။

"**နတ္ထိ ပဇာနနာ**"တိအာဒိနာ ဥဘိန္နံ သုတ္တာနံ သာတိသယံ အသက်ရ-ကာရဏံ ဒဿေတိ။ တတ္ထ **ပဇာနနာ**တိ အရိယမဂ္ဂသ ပဒဋ္ဌာနဘူတာ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီ ဝိပဿနာပညာ။ **ဣမာနိ စတ္တာရိ သုတ္တာနီ**တိ ဣမေသံ သုတ္တာနံ ဝါသနာဘာဂိယနိဗ္ဗေဓဘာဂိယာနံ ဝသေန စတ္တာရိ သုတ္တာနိ။ **ဒေသနာယာ**တိ ဒေသနာ-နယေန။ **သမ္မတော ဝိစယေန ဟာရေန ဝိစိနိတ္ဘာ**တိ သမ္မတောဘာဂေန ဧကော၀သသု ဌာနေသု ပက္ခိပိတ္ဘာ ဝိစယေန ဟာရေန ဝိစိနိတ္ဘာ။ "**ယုတ္တိ-ဟာရေန ယောဇေတဗ္ဗာနီ**"တိ ဧတေန ဝိစယဟာရယုတ္တိဟာရာ ဝိဘတ္တိ-ဟာရသ ပရိကမ္မဋ္ဌာနန္တိ ဒဿေတိ။ "**ယာဝတိကာ ဉာဏသ ဘူမီ**"တိ ဣမိနာ ဝိဘတ္တိဟာရသ မဟာဝိသယတံ ဒဿေတိ။

၁-တေသဇ္ဇယံ ပါဠျော (သီ)

၃၄။ ဧဝံ ဝါသနာဘာဂိယနိဗ္ဗေဓဘာဂိယဘာဝေဟိ ဓမ္မေ ကေဒေသေန ဝိဘဇိတ္ဝာ ဣဒါနိ တေသံ ကိလေသဘာဂိယအသေက္ခဘာဂိယဘာဝေဟိ သာဓာရဏာသာဓာရဏဘာဝေဟိ ဝိဘဇိတုံ **"တတ္ထ ကတမေ ဓမ္မာ သာဓာရဏာ"** တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ **ကတမေ ဓမ္မာ**တိ ကတမေ သဘာဝဓမ္မာ။ **သာဓာရဏာ**တိ အဝိသိဋ္ဌာ၊ သမာနာတိ အတ္ထော။ **ဒွေ ဓမ္မာ**တိ ဒုဝေ ပကတိယော။ ပကတိအတ္ထော ဟိ အယံ ဓမ္မ-သဒ္ဒေါ "ဇာတိဓမ္မာနံ သတ္တာန"န္တိအာဒီသု ဝိယ။ **နာမသာဓာရဏာ**တိ နာမေန သာဓာရဏာ၊ ကုသလာကုသလာတိ သမာနနာမာတိ အတ္ထော။ **ဝတ္ထုသာဓာရဏာ**တိ ဝတ္ထုနာနိသယေန သာဓာရဏာ၊ ဧကသန္တတိပတိတတာယ သမာနဝတ္ထုကာတိ အတ္ထော။ ဝိသေသတော သံကိလေသပက္ခေ ပဟာနေကဋ္ဌာ နာမသာဓာရဏာ၊ သဟဇေကဋ္ဌာ ဝတ္ထုသာဓာရဏာ။ **အညမ္ပိ ဧဝံ ဇာတိယန္တိ** ကိစ္စပစ္စယပဋိပက္ခာဒိဟိ သမာနံ သဂ်ာဘာတိ။ **မိဿကနိယတာနံ အနိယတာန**န္တိ ဣဒံ ပုထုဇ္ဇနာနံ ဥပလက္ခဏံ။ တသ္မာ သဿတဝါဒါ ဥစ္ဆေဒဝါဒါတိ အာဒိကော သဗ္ဗော ပုထုဇ္ဇနဘေဒေါ အာဟရိတ္ဝာ ဝတ္တဗ္ဗော။ ဒဿနပဟာတဗ္ဗာ ကိလေသာသာဓာရဏာ မိဿကနိယတာနံ အနိယတာနံ ဧဝ စ သမ္ဘဝတော သမ္မတ္တနိယတာနံ အသမ္ဘဝတော စ။ ဣမိနာ နယေန သေသပဒေသုပိ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

အရိယသာဝကောတိ သေက္ခံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ **သဗ္ဗာ သာ အဝိတရာဂေဟိ သာဓာရဏာ**တိ လောကိယသမာပတ္တိ ရူပါဝစရာ အရူပါဝစရာ ဒိဗ္ဗဝိဟာရော ဗြဟ္မဝိဟာရော ပဌမဇ္ဈာနသမာပတ္တိတိ ဧဝမာဒိဟိ ပရိယာယေဟိ သာဓာရဏာ။ ကုသလသမာပတ္တိ ပန ဣမိနာ ပရိယာယေန သိယာ အသာဓာရဏာ၊ ဣမံ ပန ဒေါသံ ပဿန္တော ကေစိ "ယံ ကိဉ္စိ။ပ။ သဗ္ဗာ သာ အဝိတရာဂေဟိ သာဓာရဏာ"တိ ပဌန္တိ။ ကထံ တေ ဩမိသော ဂဟိတာ၊ အထ ဩမိသော ဂဟေတဗ္ဗာ၊ ကထံ သာဓာရဏာတိ? အနုယောဂံ မနသိကတ္ဝာ တံ ဝိသောဓေန္တော အာဟ **"သာဓာရဏာ ဟိ ဓမ္မာ ဧဝံ အညမညံ"**န္တိအာဒိ။ တဿတ္ထော—ယထာ မိဿကနိယတာနံ အနိယတာနဉ္စ သာဓာရဏာတိ ဝုတ္တံ၊ ဧဝံ သာဓာရဏာ ဓမ္မာ နာ သဗ္ဗသတ္တာနံ သာဓာရဏာတာယ သာဓာရဏာ၊ ကသ္မာ? ယသ္မာ **အညမညံ ပရံ ပရံ သကံ သကံ ဝိသယံ နာတိဝတ္တန္တိ**။ ပဋိနိယတဉ္ဩ တေသံ ပဝတ္တိဋ္ဌာနံ၊ ဣတရထာ တထာ ဝေါဟာရော ဧဝ နာ သိယာတိ အဓိပ္ပါယော။ ယသ္မာ စ တေ ဧဝ ဓမ္မာ

၁-ခု ဧ-၃၈-ဝိဋ္ဌေ ပဋိသန္ဓိဒါမဂ္ဂေ။

ဧဝံ နိယတာ ဝိသယာ၊ တသ္မာ **"ယောဝိ ဇာမေဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော နော သော တံ် ဓမ္မံ ဥပါတိဝတ္တတီ"**တိ အာဟ။ န ဟိ မိဆ္ဆတ္တနိယတာနံ် အဒိယဘာနဉ္စ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗာ ကိလေသာ နသ္တိ၊ အညေသံ ဝါ သန္တိတိဧဝံ သေသေဝိ ဝတ္တဗ္ဗံ။

အသာဓာရဏော နာမ မမ္မော တသ တသ ပုဂ္ဂလသ ပစ္စတ္တနိယတော အဓိပ္ပေသသ သော္ဘာသော္ဘဓမ္မဝသေန အနဓိပ္ပေသသ ဘဗ္ဘာဘဗ္ဗပဟာတဗ္ဗ-ဝသေန ဂဓေသိဘဗ္ဗော၊ ဇာတရသ တထာ နိဋ္ဌိသိတဗ္ဗဘာဝါဘာဝတော။ သော စ ခေါ သာခာရဏာဝိဓုရဘာယ တံ် တံ် ဥပါဒါယ တထာဝုတ္တ-ဒေသနာနုသာရေနာတိ ဇာမမတ္တံ် ဒသေတိ **"ကတမေ ဓမ္မာ အသာဓာရဏာ ယာဝ ဒေသနံ် ဥပါဒါယ ဂဓေသိတဗ္ဗာ သော္ဘာသော္ဘာ ဘဗ္ဗာဘဗ္ဗာ"**တိ ဇာမိနာ။ **အဋ္ဌမကသ္သာ**တိ သောတာပတ္တိဖလသစ္ဆိကိရိယာယ ပဋိပန္နသ္သ။ **ဓမ္မတာ**တိ ဓမ္မသဘာဝေါ ပဌမသ္သ မဂ္ဂဋ္ဌတာ ဒုတိယသ္သ ဖလဋ္ဌတာ။ ပဌမသ္သ ဝါ ပဟီယမာနကိလေသတာ။ ဒုတိယသ္သ ပဟီနကိလေသတာ။ ပုန **အဋ္ဌ-မကသ္သာ**တိ အနာဂါမိမဂ္ဂဋ္ဌသ္သ။ **နာမန်္တိ** သော္ဘာတိ နာမံ။ **ဓမ္မတာ**တိ တံ်တံ်-မဂ္ဂဋ္ဌတာ ဟေဋ္ဌိမဖလဋ္ဌတာ စ။ **ပဋိပန္နကာနန်္တိ** မဂ္ဂသမင်္ဂိနံ။ **နာမ**န်္တိ ပဋိပန္န-ကာတိ နာမံ။ ဧဝံ "အဋ္ဌမကသ္သာ"တိအာဒိနာ အရိယပုဂ္ဂလေသု အသာ-ဓာရဏဓမ္မံ ဒသေတ္ဝာ ဇာတရေသု နယဒသနတ္ထံ **"ဧဝံ ဝိသေသာနုပဿိ-နာ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ လောကိယဓမ္မေသု ဧဝ ဟိ ဟိနာဒိဘာဝေါ။ တတ္ထ **ဝိသေသာနုပဿိနာ**တိ အသာဓာရဏဓမ္မာနုပဿိနာ။ မိဆ္ဆတ္တနိယတာနံ် အနိယတာ ဓမ္မာ သာဓာရဏာ မိဆ္ဆတ္တနိယတာ ဓမ္မာ အသာဓာရဏာ။ မိဆ္ဆတ္တနိယတော်သုပိ နိယဘမိဆ္ဆာဒိဋ္ဌိကာနံ် အနိယတာ ဓမ္မာ သာဓာရဏာ။ နိယတမိဆ္ဆာဒိဋ္ဌိ အသာဓာရဏာတိ ဇာမိနာ နယေန ဝိသေသာနုပဿိနာ ဧဝဒိတဗ္ဗာ။

ဧဝံ နာနာနယေဟိ ဓမ္မဝိဘတ္တိံ် ဒသေတ္ဝာ ဇာဒါနိ ဘူမိဝိဘတ္တိံ် ပဒဋ္ဌာန-ဝိဘတ္တိဉ္စ ဝိဘဇိတ္ဝာ ဒသေတုံ "**ဒဿနဘူမိ**"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ဒဿနဘူမိ**တိ ပဌမမဂ္ဂေါ။ ယသ္မာ ပန ပဌမမဂ္ဂကွဏေ အရိယသာဝကော သမ္မတ္တနိယာမံ သြက္ကမန္တော နာမ ဟောတိ၊ တတော ပရံ သြက္ကန္တော၊ တသ္မာ **"ဒဿနဘူမိ နိယာမာဝက္ကန္တိယာ ပဒဋ္ဌာန"**န်္တိ ဝုတ္တံ။ ကိဉ္စာပိ ဟေဋ္ဌိမော ဟေဋ္ဌိမော မဂ္ဂေါ ဥပရိဥပရိမဂ္ဂါဓိဂမသ္သ ကာရဏံ ဟောတိ၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိအာဒီနိ အပ္ပဟာယ ကာမရာဂဗျာပါဒါဒိပ္ပဟာနသ္သ အသက္ကုဏေယျတ္တာ။ တထာပိ အရိယမဂ္ဂေါ အတ္တနော ဖလသ္သ ဝိသေသကာရဏံ် အာသန္နကာရဏဉ္စာတိ ဒသေတုံ

"ဘာဝနာဘူမိ ဥတ္တရိကာနံ ဖလာနံ ပတ္တိယာ ပဒဋ္ဌာန"န္တိ ဝုတ္တံ။ သုခါပဋိပဒါ ဒိပ္ပါဘိညာ ဉာဏုတ္တရသဒ္ဒတထာဝိဓပစ္စယသမာယောဂေ စ ဟောတိတိသာ ဝိပဿနာယ ပဒဋ္ဌာနန္တိ ဝုတ္တာ။ ဇုတရာ ပန တိသ္သောပိ ပဋိပဒါ သမထံ အာဝဟန္တိ ဧဝ။ တာသု သမ္ဘမုဒုတာယ ဒဿိတာယ သေသာပိ ဒဿိတာ ဧဝါတိ အာဟ **"ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ သမထဿ ပဒဋ္ဌာန"**န္တိ။

ဒါနမယံ ပုညကိရိယဝတ္ထူ။တိ ဒါနမေဝ ဒါနမယံ၊ ပုဉ္ဇဖလနိဗ္ဗတ္တနဋ္ဌေန[၁] ပုညံ၊ တဒေဝ ကတ္တုဗ္ဗတော ကိရိယာ၊ ပယောဂသမုတ္ထိယာဒီနံ အဓိဋ္ဌာနဘာဝတော ဝတ္ထု စာတိ ဒါနမယပုညကိရိယဝတ္ထု။ **ပရတော ယောသဿာ**တိ မေ့သဝနဿ။ **သာဓာရဏာ**န္တိ နဗီဇံ ဝိယ အင်္ကုရဿ, ဒဿနဘူမိအာဒယော ဝိယ ဝါနိယာမာဝက္ကန္တိအာဒီနံ အာဝေဏိကံ၊ အထ ခေါ သာဓာရဏံ၊ တဒုကာရဏေဟိပိ ပရတော ယောသဿ ပဝတ္တနတော်တိ အဓိပ္ပါယော။ တတ္ထ ကေစိ ဒါယကဿ ဒါနာနုမောဒနံ အာစိက္ခန္တိ ဒါနံ ပရတော ယောသဿ ကာရဏန္တိ ဝဒန္တိ။ ဒါယကော ပန ဒက္ခိဏာဝိသုဒ္ဓိံ အာကင်္ခန္တော ဒါနသီလာဒိဂုဏဝိသေသာနံ သဝနေ ယုတ္တပ္ပယုတ္တော ဟောတိတိ ဒါနံ ဓမ္မသဝနဿ ကာရဏံ ဝုတ္တံ။

သီလသမ္ပန္နော ဝိပ္ပဋိသာရာဘာဝေန သမာဟိတော ဓမ္မံ စိန္တေသ်ာသမတ္ထော ဟောတိတိ သီလံ စိန္တာမယဉ္စာဿ ကာရဏန္တိ အာဟ **"သီလမယ"**န္တိ-အာဒိ။ **ဘာဝနာမယ**န္တိ သမထသင်္ခါတံ ဘာဝနာမယံ။ **ဘာဝနာမယိယာ**တိ ဥပရိဈာနသင်္ခါတာယ ဝိပဿနာသင်္ခါတာယ စ ဘာဝနာမယိယာ။ ပုရိမံ ပုရိမံ ဟိ ပစ္ဆိမဿ ပစ္ဆိမဿ ပဒဋ္ဌာနံ။ ဇုဒါနိ ယသ္မာ ဒါနံ သီလံ လောကိယဘာဝနာ စ နာ ကေဝလံ ယထာဝုတ္တပရတော ယောသာဒီနံယေဝ၊ အထ ခေါ ယထာက္ကမံ ပရိယတ္တိဗာဟုသစ္စကမ္မဋ္ဌာနာနုယောဂမဂ္ဂသမ္ပဋိပတ္တိပဋိဝေဓာနဉ္စိ ဟောန္တိ၊ တသ္မာ တမ္ပိ နယံ ဒဿေတုံ ပုန **"ဒါနမယ"**န္တိအာဒိနာ ဒေသနံ ဝဓေ့ဍိ။ တဿာ ပဘိရူပဒေသဝါသာဒယော ကာယဝိဝေကစိတ္တဝိဝေကာဒီနံ ကာရဏံ ဟောတိတိ ဇုမံ နယံ ဒဿေတုံ **"ပဘိရူပဒေသဝါသော"**တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ကုသလဝိမံသာယာ**တိ ပဋိသင်္ခါနုပဿနာယ။ **အကုသလပရိစ္စာဂေါ**တိ ဇုမိနာ ပဟာနပရိညာ ဝုတ္တာတိ။ **သမာဓိန္ဒြိယဿာ**တိ မဂ္ဂသမာဓိန္ဒြိယဿ။ သေသံ သုဝိညေယျမေဝ။

ဝိဘင်္ဂဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ပုညဖလနိဗ္ဗတ္တနဋ္ဌေန (သီ)

၉-ပရိဝတ္တနဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ

၃၅။ **တတ္ထ ကတမော ပရိဝတ္တနော ဟာရော**ဘိ ပရိဝတ္တနဟာရဝိဘင်္ဂေါ။ တတ္ထ ယသ္မာ သံဝဏ္ဏိယမာနေ သုတ္တေ ယထာနိဒ္ဒိဋ္ဌာနံ ကုသလာကုသလဓမ္မာနံ ပဋိပက္ခဘူတေ အကုသလကုသလဓမ္မေ ပဟာတဗ္ဗဘာဝါဒိဝသေန နိဒ္ဒါရဏံ ပဋိပက္ခတော ပရိဝတ္တနံ၊ တသ္မာ **“သမ္မာဒိဋ္ဌိဿ ပုရိသပုဂ္ဂလဿ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ နိဂ္ဂိဏ္ဍာ ဘဝတီ”**တ်အာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ သမ္မာ ပသတ္ထာ, သုန္ဒရာ ဒိဋ္ဌိ ဧတဿာတိ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ တဿ။ သာ ပနဿ သမ္မာဒိဋ္ဌိတာ ပုဗ္ဗဘာဂသမ္မာ-ဒိဋ္ဌိယာ ဝါ လောကုတ္တရသမ္မာဒိဋ္ဌိယာ ဝါ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ နိဂ္ဂိဏ္ဍာ ဘဝတီ**တိ ပုရိမနယေ ဝိပဿနာသမ္မာဒိဋ္ဌိယာ ပဟီနာ ဟောတိ၊ ဝိက္ခမ္ဘိတာတိ အတ္ထော။ ပစ္ဆိမနယေ ပဌမမဂ္ဂသမ္မာဒိဋ္ဌိယာ ပဟီနာ သမုစ္ဆိန္နာတိ အတ္ထော။

ယေ စဿ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပစ္စယာတိ မိစ္ဆာဘိနိဝေသဟေတု ယေ အရိယာနံ အဒဿနကာမတာဒယော လောဘာဒယော ပါဏာတိပါတာဒယော စ **အနေကေ** လာမကဋ္ဌေန **ပါပကာ** အကောသလ္လသမ္ဘူတဋ္ဌေန **အကုသလာ** ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇေယ္ယုံ။ ဣမဿ အာရဒ္ဓဝိပဿကဿ အရိယဿ စ။ **ဓမ္မာ**တိ သမထဝိပဿနာဓမ္မာ၊ သတ္တတ္တိံသဗောဓိပက္ခိယဓမ္မာ ဝါ အနုပ္ပန္နာ ဝါ သမ္ဘဝန်္တိ ဥပ္ပန္နာ ဘာဝနာပါရိပူရိံ ဂစ္ဆန်္တိ။ **သမ္မာသင်္ကပ္ပဿာ**တိအာဒီနမ္ပိ ဣမိနာဝ နယေန ဒဋ္ဌော ဝေဒိတဗ္ဗော။ အယံ ပန ဝိသေသော—သမ္မာဝိမုတ္တိအာဒီနံ မိစ္ဆာဝိမုတ္တိ အဝိမုတ္တာဝ သမာနာ “ဝိမုတ္တာ မယ”န်္တိ ဧဝံသညိနော အဝိမုတ္တိယံ ဝါ ဝိမုတ္တိသညိနော။ တတြာယံ ဝစနတ္ထော—မိစ္ဆာ ပါဝိကာ ဝိမုတ္တိ ဝိမောက္ခော ဧတဿာတိ **မိစ္ဆာဝိမုတ္တိ**။ အဋ္ဌင်္ဂါ စ မိစ္ဆာဝိမုတ္တိ ယထာဝုတ္တေနာကာရေန မိစ္ဆာဘိနိဝေသဝသေန စ ပဝတ္တာ အနန္တဒယလက္ခဏာ။ **သမ္မာဝိမုတ္တိ** ပန ဖလဓမ္မာ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကေ သမာသေဝတော မိစ္ဆာဝိမောက္ခော ဝါ မိစ္ဆာဝိမုတ္တိ။ **မိစ္ဆာဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနံ** ပန မိစ္ဆာဝိမောက္ခေ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ စ သာရဏ္ဍိ ဂဟဏဝသေန ပဝတ္တော အကုသလစိတ္တုပ္ပါဒေါ အန္တမသော ပါပံ ကတ္တာ “သုကတံ မယာ”တိ ပစ္စဝေက္ခဏော ဥပ္ပန္နမောဟော စ။ **သမ္မာဝိမုတ္တိဉာဏ-ဒဿနဿာ**တိ ဧတ္ထ သေက္ခာနံ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏံ သမ္မာဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနန်္တိ အဓိပ္ပေတံ။ တဒုဘ ဥတ္တရိဘာဝနာပါရိပူရိယာ သံဝတ္တတိ။

၃၆။ ဧဝံ သမ္မာဒိဋ္ဌိအာဒိမုခေန မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအာဒိံ ဒဿေတ္ဝာ ပုန ပါဏာတိ-ပါတ အဒိန္နာဒါနကာမေသုမိစ္ဆာစာရာဒိတော ဝေရမဏိယာဒိဟိ ပါဏာတိ-ပါတာဒိနံ ပရိဝတ္တနံ ဒဿေတုံ **“ယဿာ”**တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ

ကာလဝါဒိဿာတိ လက္ခဏဝစနံ။ ကာလေန သာပဒေသံ ပရိယန္တဝတိ် အတ္ထ-သဒ္ဒိတန္တိ သော သမ္ဖပ္ပလာပဿ ပဟာနာယ ပဋိပန္နော ဟောတိတိ ဝုတ္တံ။

ပုန **"ယေ စ ခေါ ကေစိ"**တိအာဒိနာ သမ္မာဒိဋ္ဌိအာဒိမုခေနေဝ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ-အာဒိဟိ ဧဝ ပရိဝတ္တေန် ပကာရန္တရေန ဒဿေတိ။ တတ္ထ **သန္နိဋ္ဌိကာ**တိ ပစ္စက္ခာ။ **သဟဓမ္မိကာ**တိ သကာရဏာ။ **ဂါရယ္ဟာ**တိ ဂရဟိတမ္မယုတ္တာ။ **ဝါဒါနုဝါဒါ**တိ ဝါဒါ ဧစဝ အနုဝါဒါ စ။ "ဝါဒါနုပါတာ"တိပိ ပါဌော၊ ဝါဒါနုပဝတ္တိယောတိ အတ္ထော။ **ပုဋ္ဌာ**တိ ပုဇ္ဇနိယာ။ **ပါသံသာ**တိ ပသံသိတမ္မာ။

ပုန **"ယေ စ ခေါ ကေစိ"**တိအာဒိနာ မဇ္ဈိမာယ ပဋိပတ္တိယာ အန္တရယ-ပရိဝတ္တေန် ဒဿေတိ။ တတ္ထ **ဘဒ္ဒိတမ္မာ**တိအာဒိနိ စတ္တာရိ ပဒါနိ ဝတ္ထုကာမ-ဝသေန ယောဇေတမ္မာနိ်။ **ဘာဝယိတမ္မာ ဗဟုလီကာတမ္မာ**တိ ပဒဒွယံ ကိလေသကာမဝသေန။ **တေသံ အဓမ္မော**တိ ဘာဝေတမ္မော နာမ ဓမ္မော သိယာ၊ ကာမာ စ တေသံ ဘာဝေတမ္မာ ဇာတိတာ၊ ကာမေဟိ စ ဝေရမဏိ ကာမာနံ ပဋိပက္ခော [1]၊ ဇာတိ သာ တေသံ အဓမ္မော အာပဇ္ဇတီတိ အဓိပ္ပါယော။

နိယျာနိကော ဓမ္မောတိ သဟ ဝိပဿနာယ အရိယမဂ္ဂေါ။ **ဒုက္ခော**တိ ပါပံ နိဇ္ဇရာပေဿာမာတိ ပဝတ္တိတံ သရီရတ၁ပနံ ဝဒတိ။ **သုခေါ**တိ အန-ဝဇ္ဇပစ္စယပရိဘောဂသုခံ။ ဧကော သုပိ ဝါရေသု ဝုတ္တနယေနေဝ အမ္မောဘာဝါ-ပတ္တိ ဝတ္တဗ္ဗာ။ ဇာဒါနိ အသုဘသညာဒိမုခေန သုဘသညာဒိပရိဝတ္တေန် ဒဿေတုံ **"ယထာ ဝါ ပနာ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ အာရဒ္ဓဝိပဿကဿ ကိလေသာသုစိပဋ္ဌ-ရဏာဝသေန တေဘူမကသင်္ခါရာ အသုဘတော ဥပဋ္ဌဟန္တိတိ ကတွာ ဝုတ္တံ **"သမ္ဗသန်ဒါရေသု အသုဘာနုပဿိနော ဝိဟရတေဝ"**တိ။ **"ယံ ယံ ဝါ ပနာ"**တိ-အာဒိနာ ပဋိပက္ခဿ လက္ခဏံ ဝိဘာဝေတိ။ တတ္ထ **အဇ္ဈာပန္နော**တိ အဓိအာပန္နော၊ အဘိဥပဂတော ပရိညာတောတိ အတ္ထော။

ပရိဝတ္တေနဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ပဋိပက္ခော (သီ)

၁၀-ဝဝစနဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ

၃၇။ **တတ္ထ ကတမော ဝဝစနော ဟာရော**တိ ဝဝစနဟာရဝိဘင်္ဂေါ။ တတ္ထ ယထာ ဝဝစနနိဒ္ဒေသော ဟောတိ၊ တံ ဒသေတုံ **"ကေ ဘဂဝါ ဓမ္မံ အညမညေဟိ ဝဝစနေဟိ နိဒ္ဒိသတီ"**တိ ဝုတ္တံ။ **ဝဝစနေဟိ**တိ ပရိယာယ-သဒ္ဒေဟိတိ အတ္ထော။ ပဒတ္ထော ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တော ဧဝ။ ကသ္မာ ပန ဘဂဝါ ကေဝလံ ဓမ္မံ အနေကပရိယာယေဟိ နိဒ္ဒိသတီတိ? ဝုစ္စတေ— ဒေသနာကာလေ အာယ-တိဗ္ဗ ကသစိ ကထဒ္ဖိ တဒတ္ထပဋိဗောဓော သိယာတိ ပရိယာယဝစနံ၊ တသ္မိံ ခဏေ ဝိက္ခိတ္တစိတ္တာနံ အညဝိဟိတာနံ ဒေသေန ပရိယာယေန တဒတ္ထာဝ-ဗောဓနတ္ထံ ပရိယာယဝစနံ။ တေနေဝ ပဒေန ပုန ဝစနေ [1]တဒညေသံ တတ္ထ အဓိဂတတာ[2] သိယာတိ မန္ဒဗုဒ္ဓိနံ ပုနပ္ပုနံ တဒတ္ထသလ္လက္ခဏေ အသမ္မောသ-နတ္ထံ ပရိယာယဝစနံ။ အနေကေသိ အတ္ထာ သမာနဗျဉ္ဇနာ ဟောန္တိ ယာ အတ္ထန္တရပရိကပ္ပနာ သိယာ၊ တာသာ ပရိဝဇ္ဇနတ္ထမ္ပိ ပရိယာယဝစနံ အနညသ ဝစနေ အနေကာဟိ တာဟိ တာဟိ သညာဟိ တေသံ တေသံ အတ္ထာနံ ဉာပနတ္ထမ္ပိ ပရိယာယဝစနံ သေယျထာပိ နိဃဏ္ဍုသတ္ထေ။ မေ္ဃ-ကထိကာနံ တန္တိအတ္ထုပနိဗန္ဓနပရာဝဗောဓနာနံ သုခဇ္ဈတ္ထံပိ ပရိယာယ-ဝစနံ။ အတ္တနော ဓမ္မနိရုဇ္ဈိပဋိသမ္ဘိဒါပဋိယာ ဝိဘာဝနတ္ထံ, ဝေနေယျာနံ တတ္ထ ဗီဇာဝါပနတ္ထံ ဝါ ပရိယာယဝစနံ ဘဂဝါ နိဒ္ဒိသတိ။

ကိံ ဗဟုနာ ယသ္မာ ဓမ္မဓာတုယာ သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓတ္တာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ ယထာ သဗ္ဗညုံ အတ္ထေ အပ္ပဋိဟတဉာဏစာရာ၊ တထာ သဗ္ဗညုံ သဒ္ဒဝေါဟာရေတိ ကေမ့ိ အတ္ထံ အနေကေဟိ ပရိယာယေဟိ ဗောဓေတိ၊ နာ တတ္ထ ဒန္ဓာယိတတ္တံ ဝိတ္ထာယိတတ္တံ အတ္ထသ္ဒ။ နာပိ ဓမ္မဒေသနာဟာနိ၊ အာဝေဏိကော ဝါယံ ဗုဒ္ဓဓမ္မောတိ ပရိယာယဒေသနံ ဒသေန္တော **"ဘာသာ"**တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ အတ္ထံ ဒသေန္တော **"ဘာသာ နာမ ဝုစ္စတိ ယာ ဘဝိဿဿ အတ္ထဿာ"**တိ-အာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ဘဝိဿဿ အတ္ထဿာ**တိ အနာဂတဿ ဥုစ္စိတဗ္ဗဿ အတ္ထဿ။ **"အဝဿံ ဘာဂဓိဿတိ"**တိအာဒိနာ တဿာ ပဝတ္တိယာကာရံ ဒဿေတိ။ အနာဂတတ္ထဝိသယာ တဏှာ **ဘာသာ**။ အနာဂတပစ္စုပ္ပန္နတ္ထ-ဝိသယာ တဏှာ **ဝိဘာ**တိ အယမေတာသံ ဝိသေသော။

အတ္ထနိဗ္ဗတ္တိပဋိပါလနာတိ ယာယ ဥုစ္စိတဿ အတ္ထဿ နိပ္ဖတ္တိံ ပဋိ-ပါလေတိ အာဂမေတိ၊ ယာယ ဝါ နိပ္ဖန္နံ ဧတ္ထံ ပဋိပါလေတိ ရက္ခတိ။ အယံ

၁-၁-တတ္ထ တဒညေသံ အဓိဂတတာ (သီ)　　၂-အသမ္မောဟနတ္ထံ (သီ)

အဘိနန္ဒနာ နာမ၊ ယထာလဒ္ဓဿ အတ္ထဿ ကေလာယနာ နာမာတိ အတ္ထော။ တံ အတ္ထနိပ္ဖတ္တိံ သတ္တာသဒ္ဒါရဝသေန ဝိဘဇိတ္ဝာ ဒဿေန္တော **"ဝိယံ ဝါ ဉာတိ"**န္တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ဓမ္မန္တိ** ရူပါဒိအာရမ္မဏဓမ္မံ၊ အတိဋ္ဌဒ္ဓာရမ္မဏံ အဘိနန္ဒတိ၊ အနိဋ္ဌာရမ္မဏော ဟိ ဝိ တံ ဒဿေတုံ **"အပ္ပဋိက္ကူလတော ဝါ အဘိနန္ဒတိ"**တိ ဝုတ္တံ။ ပဋိက္ကူလေ ဟိ ဝိပလ္လာသဝသေန သတ္တံ, သဒ္ဓိံ ဝါ အပ္ပဋိက္ကူလတော အဘိနန္ဒတိ။

ယာသု အနေကဓာတူသု ပဝတ္တိယာ တဏှာ "အနေကဓာတူသု သရာ"တိ ဝုတ္တာ၊ တာ ဓာတုယော ဝိဘာဂေန ဒဿေတုံ **"စက္ခုဓာတု"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ကိဉ္စာပိ **ဓာတုဝိဘင်္ဂါဒိသု**[1] ကာမဓာတုအာဒယော အညာပိ အနေကဓာတုယော အာဂတာ၊ တာသမ္ပိ ဇေဋ္ဌေဝ သမဝရောဓေတိ ဒဿနတ္ထံ အဒ္ဒာရသေဝေတ္ထ ဒဿိတာ။ **ကေစိ ရူပါဒိမုတ္တာ**တိအာဒိ တာသု ဓာတူသု တဏှာယ ပဝတ္တိဒဿနံ။ တတ္ထ ယသ္မာ ပဋ္ဌ အဋ္ဌတ္တိကာ ဓာတုယော သတ္တ စ ဝိညာဏဓာတုယော ဓမ္မဓာတု စ ဓမ္မာရမ္မဏေနေဝ သင်္ဂဟိတာ၊ တသ္မာ အဒ္ဒာရသ ဓာတုယော ဥဒ္ဒိသိတ္ဝာ ဆဋ္ဌေဝ တဏှာယ ပဝတ္တိဋ္ဌာနာနိ ဝိဘတ္တာနိတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တဏှာပကာ နေက္ခမ္မသိတာပိ ဒေါမနဿုပဝိစာရာ တဿ အနတ္တရေသု ဝိမောက္ခေသု ပိဟံ ဥပဋ္ဌာပယတော ဥပ္ပဇ္ဇတိ "ပိဟပစ္စယာ ဒေါမနဿ"န္တိ ဝစနတော၊ ကော ပန ဝါဒေါ ဂေဟသိတေသု ဒေါမနဿုပ-ဝိစာရေသူတိ ဇှမာနိ စတုဝိသတိ ပဒါနိ **"တဏှာပက္ခေ"**တိ ဝုတ္တံ။ ဂေဟ-သိတာ ပန ဥပေက္ခာ အညာဏုပေက္ခတာယ ယထာဘိနိဝေသဿ ပစ္စယော ဟောတိတိ **"ယာ ဆ ဥပေက္ခာ ဂေဟသိတာ၊ အယံ ဒိဋ္ဌိပက္ခေ"**တိ ဝုတ္တံ။

၃၈။ ဇှဒါနိ တေသံ ဥပဝိစာရာနံ တဏှာပရိယာယံ ဒဿေန္တော **"သာယေဝ ပဋ္ဌနာကာရေန ဓမ္မနိဒ္ဒေ"**တိအာဒိမာဟ။ ပုန စိတ္တံ ပညာ ဘဝဝါ ဓမ္မော သံဃော သီလံ စာဂေါတိ ဇှမေသံ ပရိယာယဝစနနိဒ္ဓါရဏေန ဝေဝစန-ဟာရံ ဝိဘဇိတ္ဝာ ဒဿေတုံ **"စိတ္တံ မနော ဝိညာဏ"**န္တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ **"အညမ္ပိ ဧဝံ ဇာတိယ"**န္တိ ဇှမိနာ ပညာ ပဇာနနာ ဝိစယော ပဝိစယော ဓမ္မဝိစယော သလ္လက္ခဏာ ဥပလက္ခဏာ ပစ္စုပလက္ခဏာ ပဏ္ဍိစ္စံ ကောသလ္လံ နေပုညံ ဝေဘဗ္ဘာ စိန္တာ ဥပပရိက္ခာ ဘူရိ မေဓာ ပရိဏာယိကာ ဝိပဿနာ သမ္မ-ဇ္ဇညံ ပတောဒေါ ပညာ ပညိန္ဒြိယံ ပညာဗလံ ပညာသတ္ထံ ပညာပါသာဒေါ ပညာအာလောကော ပညာဩဘာသော ပညာပဇ္ဇောတော ပညာရတနံ အမောဟောတိ[2] ဧဝမာဒိနယိဒံ ပညာယ ပရိယာယသဒ္ဒါနံ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

၁-မ ၃-၂၁၈၊ အဘိ ၂-၈၄-ပိဋ္ဌာဒိသု။ ၂-အဘိ ၁-၁၉-၂၀၊ ခု ၇-၂၆၀-ပိဋ္ဌာဒိသု။

ပဋိဋ္ဌိယာနိ လောကုတ္တရာနိတိ ခယေ ဉာဏန္တိအာဒိနိ ပဋိဋ္ဌိယာနိ လောကုတ္တရာနိ၊ လောကုတ္တရပညာယ ဝေဝစနာနိတိ အတ္ထော။ **သဗ္ဗာ ပညာ**တိ ဇာတဓရေဟိ ဝေဝစနေဟိ ပုတ္တာ သဗ္ဗာ ပညာ လောကိယလောဂုတ္တရ-မိဿိကာတိ အတ္ထော။ **"အဝိ စာ"**တိအာဒိနာ ဇာမိနာဝိ ပရိယာယေန ဝေဝစနံ ဝတ္တုန္တိ ဒဿေတိ။ **အာဓိပတေယျဋ္ဌေနာ**တိ အဓိမောက္ခလက္ခဏော အာဓိပတေယျဋ္ဌေန။ **ယထာ စ ဗုဒ္ဓါနုဿတိယံ ဝုတ္တန္တိ** ယထာ **ဗုဒ္ဓါနုဿတိ-နိဒ္ဒေသေ**၁"ဇာတိပိ သော ဘဂဝါ"တိအာဒိနာ ပါဠိယာ သော ဘဂဝါ ဇာတိပိ အရဟံ။ပ။ ဇာတိပိ ဘဂဝါတိ အနေကေဟိ ဝေဝစနေဟိ ဘဂဝါ အနုဿရိ-တဗ္ဗောတိ ဝုတ္တံ။ ဇာမိနာဝ နယေန ဗလနိဗ္ဗတ္တိဂတော ဝေသာရဇ္ဇပဋိလာယဝ ဓမ္မော ဘာသပဇ္ဇောတကရောတိ၊ ဧတေဟိ ပရိယာယေဟိ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော ဝေဝစနံ ဗုဒ္ဓါနုဿတိယံ ဝတ္တုန္တိ ပဒံ အာဟရိတွာ သမ္ဗန္ဓော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဧတာနိပိ ကတိပယာနိ ဧဝ ဘဂဝတော ဝေဝစနာနိ။ အသရိ်ယျာ ဟိ ဗုဒ္ဓဂဏာ ဂဏနေမိတ္တကာနိ စ ဘဂဝတော နာမာနိ။ ဝုတ္တဉ္ဉေတံ ဓမ္မသေနာပတိနာ—

"အသရိ်ယျာနိ နာမာနိ၊ သဂဏေန မဟေသိနော။
ဂဏေန နာမမုဒ္ဓေယ္ယံ၊ အပိ နာမ သဟဿတော"တိ၂။

ဓမ္မာနုဿတိယံ **"အသံ်တ"**န္တိအာဒိသု နကေနစိ ပစ္စယေန သင်္ခတန္တိ **အသင်္ခတံ**။ နတ္ထိ ဧတဿ အန္တော ဝိနာသောတိ **အနန္တံ**။ အာသဝါနံ အနာ-ရမ္မဏတော **အနာသဝံ**။ အဝိပရိတသဘာဝတ္တာ **သစ္စံ**။ သံသာရဿ ပရတီရ-ဘာဝတော **ပါရံ**။ နိပုဏဉာဏဝိသယတ္တာ သုခုမသဘာဝတ္တာ စ **နိပုဏံ**။ အနုပစိတဉာဏသမ္ဘာရေဟိ ဒဋ္ဌုံ နသက္ကာတိ **သုဒုဒ္ဒသံ**။ ဥပ္ပါဒဇရာဟိ အနဇ္ဈာဟတတ္တာ **အဇဇ္ဇရံ**။ ထိရဘာဝေန **ဓုဝံ**။ ဇရောမရဏေဟိ အပ-လုဇ္ဇနတော **အပလောကိတံ**။ မံသစက္ခုနာ ဒိဗ္ဗစက္ခုနာ စ အပဿိတဗ္ဗတ္တာ **အနိဒဿနံ**။ ရာဂါဒိပပဉ္စာဘာဝေန **နိပ္ပပဉ္စံ**။ ကိလေသာဘိသင်္ခါရာနံ ဝူပသမ-ဟေတုတာယ **သန္တံ**။

ဓမ္မာနုဿတိယံ **"အသံ်တ"**န္တိအာဒိသု နကေနစိ ပစ္စယေန သင်္ခတန္တိ **အသင်္ခတံ**။ နတ္ထိ ဧတဿ အန္တော ဝိနာသောတိ **အနန္တံ**။ အာသဝါနံ အနာ-ရမ္မဏတော **အနာသဝံ**။ အဝိပရိတသဘာဝတ္တာ **သစ္စံ**။ သံသာရဿ ပရတီရ-ဘာဝတော **ပါရံ**။ နိပုဏဉာဏဝိသယတ္တာ သုခုမသဘာဝတ္တာ စ **နိပုဏံ**။ အနုပစိတဉာဏသမ္ဘာရေဟိ ဒဋ္ဌုံ နသက္ကာတိ **သုဒုဒ္ဒသံ**။ ဥပ္ပါဒဇရာဟိ အနဇ္ဈာဟတတ္တာ **အဇဇ္ဇရံ**။ ထိရဘာဝေန **ဓုဝံ**။ ဇရောမရဏေဟိ အပ-လုဇ္ဇနတော **အပလောကိတံ**။ မံသစက္ခုနာ ဒိဗ္ဗစက္ခုနာ စ အပဿိတဗ္ဗတ္တာ **အနိဒဿနံ**။ ရာဂါဒိပပဉ္စာဘာဝေန **နိပ္ပပဉ္စံ**။ ကိလေသာဘိသင်္ခါရာနံ ဝူပသမ-ဟေတုတာယ **သန္တံ**။

အမတဟေတုတာယ ဘင်္ဂါဘာဝတော စ **အမတံ**။ ဥတ္တမဋ္ဌေန အတပ္ပကဋ္ဌေန စ **ပဏီတံ**။ အသိဝါနံ ကမ္မကိလေသဝိပါကဝဋ္ဋာနံ အဘာဝေန **သိဝံ**။ စတူဟိ ယောဂေဟိ အနုပဒ္ဒဝဘာဝေန **ခေမံ**။ တဏှာ ဒိယတိ ဇ္ဈာယတိ ဇ္ဈာယတိ **တဏှက္ခယော**။ ကတဟုဉ္ဇေဟိပိ ကဒါစိဒေဝ ပသိတဗ္ဗတ္တာ **အစ္ဆရိယံ**။ အဘူတပုဗ္ဗတ္တာ

၁-ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၁၉၁-ဝိဇ္ဇာဒီသု။　　၂-ဥဒါန-ဋ္ဌ ၃၀၆-ဝိဇ္ဇေ။

အဘ္ဘုတံ။ အနန္တရာယတ္ထာ **အနီတိကံ**။ အနန္တရာယဘာဝဟေတုတော **အနီတိကမံ**[1]။

အနိဗ္ဗတ္တိသဘာဝတ္ထာ **အဇာတံ**။ တတော ဧဝ **အဘူတံ**။ ဥဘယေနာပိ ဥပ္ပါဒရဟိတန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ကေနစိ အနုပဒ္ဒုတတ္ထာ **အနုပဒ္ဒဝံ**။ နု ကေနစိ ပစ္စယေန ကတန္တိ **အကတံ**။ နတ္ထိ ဧတ္ထ သောကောတိ **အသောကံ**။ သောက-ဟေတုဝိဂမေန **ဝိသောကံ**။ ကေနစိ အနုပသဋ္ဌတ္တာ **အနုပသဋ္ဌံ**။ အနုပသဋ္ဌ-ဘာဝဟေတုတော **အနုပသဋ္ဌဓမ္မံ**။

ဂန္ဓီရဥ္ဇကဂေါစရတော **ဂန္ဓီရံ**။ သမ္မာပဋိပတ္တိံ ဝိနာ ပသိတုံ ပတ္ထုံ အသက္ကုဏေယျတ္ထာ **ဒုပ္ပသံ**။ သဗ္ဗလောကံ ဥတ္တရိတ္ဝာ ဋ္ဌိတန္တိ **ဥတ္တရိ**။ နတ္ထိ ဧတသ္မာ ဥတ္တရန္တိ **အနုတ္တရိ**။ သမဿ သဒိသဿ အဘာဝဝေန **အသမံ**။ ပဋိဘာဂါဘာဝဝေန **အပ္ပဋိသမံ**။ ဥတ္တမဋ္ဌေန **ဇေဋ္ဌံ**၊ ပါသံသတမတ္ထာ ဝါ **ဇေဋ္ဌံ**။ သံသာရဒုက္ခဋ္ဌိတေဟိ လေတဗ္ဗတော **လေဏံ**။ တတော ရက္ခဏတော **တာဏံ**။ ရဏာဘာဝေန **အရဏံ**။ အဂ်ဏာဘာဝေန **အနဂ်ဏံ**။ နိဒ္ဒေါသ-တာယ **အကာစံ**။ ရာဂါဒိမလာပဂမေန **ဝိမလံ**။ စတူဟိ သြဃေဟိ အနဇ္ဈောတ္ထရဏီယတော **ဒီပေါ**။ သံသာရဝူပသမသုခတာယ **သုခံ**။ ပမာဏ-ကရဓမ္မာဘာဝတော **အပ္ပမာဏံ**၊ ဂဏေတုံ ဧတသ္မာ နသက္ကာတိ စ **အပ္ပမာဏံ**။ သံသာရသမုဒ္ဒေ အနောသီဒနဋ္ဌာနတာယ **ပတိဋ္ဌာ**။ ရာဂါဒိကိလေသာဘာဝေန ပရိဂ္ဂဟာဘာဝေန စ **အကိဉ္စနန္တိ** ဧဝမတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

သံယာနသတိယံ **သတ္တာနံ သာရော**တိ သီလသာရာဒိသာရဂုဏ-ယောဂတော သတ္တေသု သာရဘူတော။ **သတ္တာနံ မလ္လော**တိ ဂေါရဝသေသု သပ္ပိမလ္လော ဝိယ သတ္တေသု မလ္လဘူတော။ သာရဂုဏဝသေနေဝ သတ္တေသု ဥဒ္ဓရိတဗ္ဗတော **သတ္တာနံ ဥဒ္ဓါရော**။ နိစ္စလဂုဏတာယ **သတ္တာနံ ဿိကာ**။ ဂုဏသောဘာသုရဘိဘာဝေန **သတ္တာနံ ပသူနံ သုရဘီ** ကုသုမန္တိ အတ္ထော။

ဂုဏောသု ဥတ္တမင်္ဂံ ပညာ တဿာ ဥပသောဘာဟေတုတာယ သီလံ **ဥတ္တမင်္ဂပဓာနံ** ဝုတ္တံ။ သီလေသု ပရိပူရကာရိနော အနိစ္စာနုပဿနာ နာမ ဂုဏာ နတ္ထိတိ **"နိစ္စာနုပ္ပဿီ သီလံ သမ္ပဇာနာတိ ဥတ္တမနဓုနော"**တိ ဝုတ္တံ။ အယဉ္စ အတ္ထော **အာဂတေ**[2]**ယျသုတ္တေန**[3] ဒီပေတဗ္ဗော။ အပရမ္ပိ ဝုတ္တံ "ဣဒ္ဓိတိ ဘိက္ခဝေ သီလဝတော စေတောပရိဓိ ဝိသုဒ္ဓတ္တာ"တိ[4]။ **သိပ္ပန္တိ** ဓနုသိပ္ပံ။ **ဓညန္တိ** ဓနာယိတမ္ပံ။ **ဓမ္မဝေါလောကနတာယာ**တိ သမထဝိပဿနာဒိဓမ္မသ

၁-သံ-၌ ၃-၁၄၉-ပိဋ္ဌေဝိ ပဿိတမ္ပံ။ ၂-မ ၁-၃၉-ပိဋ္ဌေ။ ၃-ဒီ ၃-၂၁၄၊ သံ ၂-၄၉၁၊ အံ ၃-၇၁-ပိဋ္ဌေသု။

ဝေါလောကနဘာဝေန။ **ဝေါလောကန္ဒေနာ**တိ သတ္တဘူမကာဒိပါသာဒေ ဝိယ သီလေ ဌတွာ အာဘိညာစကွုနာ လောကဿ[1] ဝေါလောကေတုံ သက္ကာတိ ဝုတ္တံ။ **သဒ္ဓဘူမာနုပရိဝတ္တိ** စ သီလံ စတုဘူမကကုသလဿာပိ တဒနုဝတ္တနတော။ သေသံ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

ဝေဝစနဟာရဝိဘင်္ဂနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၁-ပညတ္တိဟာရဝိဘင်္ဂနာ

၃၉။ **တတ္ထ ကတမော ပညတ္တိဟာရော**တိ ပညတ္တိဟာရဝိဘင်္ဂေါ။ တတ္ထ ကာ ပနာယံ ပညတ္တိတ်? အာဟ **"ယာ ပကတိကထာယ ဒေသနာ"**တိ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ယာ ဒေသနာဟာရဒယော ဝိယ အသာဒါဒိပဒတ္ထဝိသေသ-နိဒ္ဒါရဏံ အကတွာ ဘဂဝတော သာဘာဝိကမ္မကထာယ ဒေသနာ။ ယာ တသာ ပညာပနာ၊ အယံ ပညတ္တိဟာရော။ ယသ္မာ ပန သာ ဘဂဝတော တထာ တထာ ဝေနေယျသန္တာနေ ယထာဓိပ္ပေတမတ္ထံ နိက္ခိပတိတိ နိက္ခေပေါ။ တသ္သ စာယံ ဟာရော ဒုက္ခာဒိသမ်ိတေ ဘာဂေ ပကာရေဟိ ဉာပေတိ၊ အသက်ရတော ဝါဠပေတိ၊ တ. သ္မာ **"နိက္ခေပပညတ္တိ"**တိ ဝုစ္စတေ။ ဣတိ ပကတိ-ကထာယ ဒေသနာတိ သခ်ေပေန ဝုတ္တမတ္ထံ ဝိတ္ထာရေန ဝိဘဇိတုံ **"ကာ စ ပကတိကထာယ ဒေသနာ"**တိ ပုစ္ဆိတွာ **"စတ္တာရိ သစ္စာနီ"**တိအာဒိမာဟ။

တတ္ထ **ဣဒံ ဒုက္ခန်္တိ အယံ ပညတ္တိ**တိ ကက္ခဋဖုသနာဒိသဘာဝေ ရူပါရူပဓမ္မေ အတိတာဒိဝသေန အနေကဘေဒဘိန္နေ အဘ်န္တိတွာ ပိဋ္ဌနသခ််တ-သန္တာပဝိပရိဏာမဇ္ဇတာသဘာဝမညေန ယာ ကုစ္ဆိတဘာဝါဒိမုခေန ကေစ္ဆိ ဂဟဏဿ ကာရဏဘူတာ ပညတ္တိ၊ ကာ ပန သာတိ? နာမပညတ္တိနိဗန္ဓနာ တဇ္ဇာပညတ္တိ။ "ဝိညတ္တိဝိကာရသဟိတော သဒ္ဒေါ ဧဝါ"တိ အပရေ။ ဣမိနာ နယေန တတ္ထ တတ္ထ ပညတ္တိအတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ **"ပဉ္စန်္နံ ခန္ဓာန"**န်္တိအာဒိနာ တသာ ပညတ္တိယာ ဥပါဒါနံ ဒသ္သေတိ။ **ဒသန်္နံ ဣန္ဒြိယာန**န်္တိ အဒ္ဓ ရူပိန္ဒြိယာနိ မနိန္ဒြိယံ ဝေဒနိန္ဒြိယန်္တိ ဧဝံ ဒသန်္နံ။ အနုဘဝနသာမညေန ဟိ ဝေဒနာ ကေမိန္ဒြိယံ ကတာ၊ တထာ သဒ္ဓါဒယော စ မဂ္ဂပက္ခိယာတိ။

ကဗဠီ ကာရိယတိတိ **ကဗဠီကာရော**တိ ဝတ္ထုဝသေန အယံ နိဒ္ဒေသော။ ယာယ ဩဇာယ သတ္တာ ယာပေန္တိ၊ တသာယေတံ အဓိဝစနံ။ သာ ဟိ

၁-လောကံ (သီ)

သြဇဋ္ဌမကသ္သ ရူပသ္သ အာဟရဏဟေဟာ **အာဟာရော**။ **အတ္ထိ**တိ မဇ္ဈန အသမုစ္ဆိန္နတာယ ဝိဇ္ဇတိ။ **ရာဂေါ**တိ ရဇ္ဇနဋ္ဌေန ရာဂေါ။ နန္ဒနဋ္ဌေန **နန္ဒီ**။ တဏှာယနဋ္ဌေန **တဏှာ**။ သဗ္ဗာနေတာနိ လောဘသေဝ နာမာနိ။ **ပတိဋ္ဌိတံ တတ္ထ ဝိညာဏံ ဝိရူဠှန္တံ** ကမ္မံ ဇဝါပေတ္ဝာ ပဋိသန္ဓိအာကဍုနသမတ္ထတာယ ပတိ-ဋ္ဌိတဖ္လေဝ ဝိညာဏံ ဝိရုဠ္ဟတိ။ **ယတ္ထာ**တိ တေဘူမကဝဋ္ဋေ ဘုမ္မံ၊ သဗ္ဗတ္ထ ဝါ ပုရိမ-ပုရိမပဒေ ဧတေ ဘုမ္မံ။ **အတ္ထိ တတ္ထ သန်ါရာနံ ဝုဋ္ဌိ**တိ ယေ ဇာတသ္မိံ ဝိပါကဝဋ္ဋေ ဋ္ဌိတသ္သ အာယတိံ ဝဍ္ဎနဟေတုကာ သင်္ခါရာ၊ တေ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ "**ယတ္ထ အတ္ထိ အာယတိံ ပုနဗ္ဘဝါဘိနိဗ္ဗတ္တီ**"တိ ယသ္မိံ ဌာနေ အာယတိံ ပုနဗ္ဘဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိ အတ္ထိ။ **အတ္ထိ တတ္ထ အာယတိံ ဇာတိဇရာမရဏန္တိ** ယတ္ထ ပဋိသန္ဓိဂ္ဂဟဏံ၊ တတ္ထ ခန္ဓာနံ အဘိနိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏာ ဇာတိ, ပရိပါကလက္ခဏာ ဇရာ, ဘေဒနလက္ခဏံ မရဏန္တု အတ္ထိ။ **အယံ ပဘာဝပညတ္တိ ဒုက္ခဿ စ သမုဒယဿ စာ**တိ အယံ ယထာဝုတ္တာ ဒေသနာ ဒုက္ခသ္စဿ သမုဒယသ္စဿ စ သမုဋ္ဌာနပညတ္တိ၊ ဝိပါကဝဋ္ဋဿ သင်္ခါရာနန္တု တဏှာပစ္စယနိဋ္ဌေသတောတိ အဓိပ္ပါယော။

နတ္ထိ ရာဂေါတိ အဂ္ဂမဂ္ဂဘာဝနာယ သမုစ္ဆိန္နတ္တာ နတ္ထိ ဧစ ရာဂေါ။ **အပုတိဋ္ဌိတံ တတ္ထ ဝိညာဏံ အဝိရူဠှန္တံ** ကမ္မံ ဇဝါပေတ္ဝာ ပဋိသန္ဓိအာကဍုန-သမတ္ထတာယာဘာဝေန အပုတိဋ္ဌိတဖ္လေဝ အဝိရုဠ္ဟတိ ဝုတ္တာပဋိပက္ခနယေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

"**အယံ ပရိညာပညတ္တီ**"တိ အာဒိနာ ကောဘိသမယဝသေနေဝ မဂ္ဂသမ္မာဒိဋ္ဌိ စတ္ထသု အရိယသစ္စေသု ပဝတ္တတိတိ ဒသ္သေတိ။ **အယံ ဘာဝနာပညတ္တီ**တိ အယံ ဒ္ဝါရာရမ္မဏေဟိ ဆဒ္ဝါရပ္ပဝတ္တနမ္မာနံ အနိစ္စာနုပသ္သနာ မဂ္ဂသ္သ ဘာဝနာ-ပညတ္တိ။ **နိရောဓပညတ္တိ နိရောဓသ္သာ**တိ ရောဓသ်ိတာယ တဏှာယ မဂ္ဂေန အနဝသေသနိရောဓပညတ္တိ။ **ဥပဓိဒဗပညတ္တိ**တိ ဥပဓိန္ဒသ္သ ပညာပနာ။ **သြကာသ-ပညတ္တိ**တိ ဌာနသ္သ ပညာပနာ။ **အာဟဋ္ဌနာပညတ္တိ**တိ[1] နိဟရဏပညတ္တိ။ **အာသာဋိကာန**န္တိ ဂုန်ံ ဝဏ္ဏသု နိလမင်္ဂိကာဟိ ဌပိတအတ္ထာကာ အာသာ-ဋိကာ နာမ။ ထေ ယသ္သ ဥပဓိန္နာ၊ တသ္သ သတ္တသ္သ အနယဗျသနဟေတုတာယ အာသာဋိကာ ဝိယာတိ အာသာဋိကာ၊ ကိလေသာ၊ တေသံ အာသာဋိကာနံ။ **အဘိနိဿာတပညတ္တိ**တိ သမုဿါတပညတ္တိ။

၄၁။ ဧဝံ ဝဋ္ဋဝိဝဋ္ဋမုခေန သမ္မသနဥပါဒါနက္ခန္ဓမုခေနေဝ သစ္စေသု ပညတ္တိ-ဝိဘာဂံ ဒသ္သေတ္ဝာ ဣဒါနိ တေပရိဝဋ္ဋဝသေန ဒသ္သေတုံ "**ဣဒံ 'ဒုက္ခ'န္တိ မေ**

၁-အာသာဋနပညတ္တိတိ (သီ)

ဘိက္ခဝေ”တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ ဒဿနဋ္ဌေန **စက္ခု**။ ယထာသဘာဝတော ဇာနနဋ္ဌေန **ဉာဏံ**။ ပဋိဝိဇ္ဈနဋ္ဌေန **ပညာ**။ ဝိဒိတကရဏဋ္ဌေန **ဝိဇ္ဇာ**။ သြဘာသနဋ္ဌေန **အာလောကော**။ သဗ္ဗံ ပညာ၀ေ၀စနမေ၀။ အယံ ၀ေ၀စန-ပညတ္တိ။ **သန္ဓိကိရိယာပညတ္တိ**တိ ပစ္ဆိကရဏပညတ္တိ။

တုလမတုလဋ္ဌောတိ ဂါထာယ ပစုရဇနာနံ ပစ္ဆိဘာဝတော တုလိတံ ပရိစ္ဆိန္နန္တိ **တုလံ**၊ ကာမာ၀စရံ။ န တုလန္တိ **အတုလံ**၊ တုလံ ၀ါ သဒိသ-မဿ အညံ လောကိယကမ်ံ နတ္ထိတိ **အတုလံ**၊ မဟဂ္ဂတကမ်ံ။ ကာမာ၀စရ-ရူပါ၀စရကမ်ံ ၀ါ **တုလံ**၊ အရူပါ၀စရံ **အတုလံ**၊ အပ္ပဝိပါကံ ၀ါ **တုလံ**။ ဗဟုဝိပါကံ **အတုလံ**။ သမ္ဘာ၀တိ ဇေတနာတိ **သမ္ဘံ**၊ သမ္ဘာ၀ဟေတုဘူတံ။ **ဘ၀သင်္ခါရံ** ပုနဗ္ဘ၀သင်္ခရဏကံ။ **အ၀သဇ်ဇ**တိ ဝိသဇ္ဇေသိ။ **မုနီ**တိ ဗုဒ္ဓမုနိ။ **အဈတ္တရတော**တိ နိယကဇ္ဈတ္တရတော။ **သမာဟိတော**တိ ဥပစာရပ္ပနာ-သမာဓိ၀သေန သမာဟိတော။ **အဘိန္နိ ကာ၀စိ၀ါ**တိ ကာ၀စံ ဝိယ ဘိန္နိ။ **အတ္တသမ္ဘာ၀**န္တိ အတ္တနိ သဉ္ဇာတံ ကိလေသံ။ဇုဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—သဝိပါကဋ္ဌေန သမ္ဘံ ဘ၀ါဘိသင်္ခရဏဋ္ဌေန ဘ၀သင်္ခါရန္တိ စ လဒ္ဓနာမံ တုလာတုလသင်္ခါတံ လောကိယကမ္မဉ္စ သြဿဇ်ဇိ၊ သင်္ဂါမသီသေ မဟာယောဓော ကာ၀စံ ဝိယ အတ္တသမ္ဘံ ကိလေသဉ္စ အ၀သဇ်ဇံ နာမ ဟောတိ၊ ကိလေသာဘာ၀ေန ကမ်ံ ဇဟိတိ အတ္ထော၂။

သင်္ခတာသင်္ခတဓာတုဝိနိမုတ္တာသ အဘိညေယျာသ အဘာ၀တော ဝုတ္တံ “**တုလ။ပ။ ဓမ္မာန**”န္တိ။ တေန ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါ ဝုတ္တာ ဟောတိတိ အာဟ “**နိက္ခေပပညတ္တိ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါယာ**”တိ။ ဘ၀သင်္ခါရေ သမုဒယပက္ခိယံ သန္ဓာ-ယာဟ “**ပရိစ္ဆာဂပညတ္တိ**”တိ။ ဒုက္ခသစ္စပက္ခိယ၀သေန “**ပရိညာပညတ္တိ**”တိ။

၁-ခု ဓ-ဂ၁၁-ပိဋ္ဌေ အတ္ထတော သမာနံ။　၂ ဒီ-ဋ္ဌ ၂-၁၄၇၊ဥဒါန-ဋ္ဌ ၂၉၉- ပိဋ္ဌာဒီသုပိ ပသိတမ္ပံ။

သမာဓာနဝိသိဋ္ဌသ အဒ္ဓတ္တရတဘာဝသ ဝသေန **''ဘာဝနာပညတ္တိ ကာယ-ဂတာယ သတိယာ**''တိ ဝုတ္တံ။ အဒ္ဓတ္တရတဟာ ဝိသိဋ္ဌသ ပန သမာဓာနသ ဝသေန **''ဒ္ဝိတိပညတ္တိ စိတ္တေကဂ္ဂတာယာ**''တိ ဝုတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ **အာဘိနိမ္မိဒါပညတ္တိ စိတ္တသာ**တိ အာယုသင်္ခါရောသဇ္ဇနဝသေန စိတ္တသ အာဘိနိဟရဏပညတ္တိ။ **ဥပါဒါနပညတ္တိ**တိ ဂဟဏပညတ္တိ။ **သမ္မညုတာယာ**တိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဘာဝသ။ ဧဘေန အသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသ အာယုသင်္ခါရောသဇ္ဇနံ နတ္ထိတိ ဒဿေတိ။ ကိလေသာဘာဝေန ဘဂဝါ ကမ်ံ ဇဟတီတိ ဒဿေန္တော **''ပဒါလနာပညတ္တိ အဝိဇ္ဇာလ္လာကောသာန**''န္တိ အာဟ။

ယော ဒုက္ခမဒ္ဒက္ခိ ယတောနိဒါနန္တိ ယော အာရဒ္ဓဝိပဿကော သဗ္ဗံ တေဘူမကံ ဒုက္ခံ အဒက္ခိ ပသိ၊ တဒ္ဓ **ယတောနိဒါနံ** ယံ ဟေတုကံ၊ တမ်ပိ သ ကာရဏာဘာဝေန တဏှံ ပသိ။ **ကာမေသု သော ဇန္တု၊ ကထံ နမေယျာ**တိ သော ဧဝံ ပဋိပန္နော ပုရိသော သဝဏ္ဏုကာမေသု ကိလေသကာမေသု ယေန ပကာရေန နမေယျ အာဘိနမေယျ၊ သော ပကာရော နတ္ထိ။ ကသ္မာ? **ကာမာ ဟိ လောကေ သင်္ကိတိ ဥတ္တာ**။ ယသ္မာ ဣမသ်ိံ လောကေ ကာမသဒ်ဒိသံ ဗန္ဓနံ နတ္ထိ။ ဝုတ္တဉ္ဥေတံ ဘဂဝတာ ''နာ တံ ဒဠှံ ဗန္ဓနမာဟု ဓီရာ''တိအာဒိ၁၊ တသ္မာ သဒ်ဒါရေ အာသဇ္ဇနဋ္ဌေန သင်္ကိတိ ဝိဒိတ္တာ။ **တေသံ သတိမာ ဝိနယာယ သိက္ခေ**ဘိ ကာယဂတာသတိယောဂေန သတိမာ တေသံ ကာမာနံ ဝူပသမာယ တိသုပိ သိက္ခာသု အပ္ပမတ္တော သိက္ခေယျာတိ အတ္ထော။

ဝေဝစနပညတ္တိတိ ခန္ဓာဒိနံ ဝေဝစနပညတ္တိ။ အဒက္ခိတိ ပန ပဒေန သမ္ဗန္ဓတ္တာ ဝုတ္တံ ''**ဒုက္ခဿ ပရိညာပညတ္တိ စာ**''တိ။ **ပစ္စတ္ထိကတော ဒဿနပညတ္တိ**တိ အနတ္တဇနနတော ပစ္စတ္ထိကတော ဒဿနပညတ္တိ။ **ပါဝက-ကပ္ပါ**တိ ဇလိတအဂ္ဂိက္ခန္ဓသဒိသာ။ **ပပါတဥရဂေါပမာ**တိ ပပါတူပမာ ဥရဂေါပမာ စ။

မောဟသမ္မန္ဓနော လောကောဘိ အယံ လောကော အဝိဇ္ဇာဟေတုကေဟိ သံယောဇနေဟိ ဗန္ဓော။ **ဘမ္မရူပေါ ဒိဿတီ**တိ ဝိပန္နစ္ဆာဿယော ဝိမာဿာ သာဒ္ဒေယျေန စ ပဋိစ္ဆာဒိတသဘာဝေါ ဘမ္မဇာတိကံ ဝိယ အတ္တာနံ ဒဿေတိ။ **ဥပဓိဗန္ဓနော ဗာလော၊ တမသာ ပရိဝါရိတော**တိ တသ ပန ဗာလဿ တထာ ဒဿနေန သမ္ဗာဟတမသာ ပရိဝါရိတတ္တာ ကာမဂုဏေသု အနာဒီနဝဒဿိတာယ ကိလေသာဘိသင်္ခါရေဟိ ဗန္ဓတ္တာ။ တထာ ဘူတော

၁-ခု ၁-၆၃၊ သံ ၁-၇၇၊ ခု ၁၀-၁၃၂-၁၈၅-ပိဋ္ဌာဒီသု။

စာယံ ဗာလော ပဏ္ဍိတာနံ **အာသီရိ ဝိယ ခါယတိ** အလင်္ကာကော ဧဝ ဟုတ္ဝာ ဥပဒ္ဒါတိ။ တယိဒံ သဗ္ဗံ ဗာလဿ သတော ရာဂါဒိကိဥ္စနတော။ ပဏ္ဍိတဿ ပန ပညာစက္ခုနာ ပဿတော နတ္ထိ ကိဥ္စနန္တိ အယံ သခ်ေပတ္ထော။ မောဟာသိသေန ဝိပလ္လာသာ ဂဟိတာတိ အာဟ **“ဒေသနာပညတ္တိ ဝိပလ္လာသာန”**န္တိ။ **ဝိပရီတပညတ္တီ**တိ ဝိပရိတာကာရေန ဥပဒ္ဒဟမာနဿ ပညာပနာ။

အတ္ထိ နိဗ္ဗာနန္တိ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ ဝါစာဝတ္ထုမတ္တမေဝ။ နတ္ထိ နိဗ္ဗာနန္တိ ပရမတ္ထတော အလဗ္ဘမာနသဘာဝတ္တာတိ ဝိပ္ပဋိပန္နာနံ မိစ္ဆာဝါဒံ ဘဋ္ဋိတုံ ဘဂဝတာ ဝုတ္တံ **“အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ အဇာတံ အဘူတံ အကတံ အသင်္ခတ”**န္တိ။ ကတ္ထ ဟေတုံ ဒသ္သေတုံ **“နော စေတံ ဘိက္ခဝေ”**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တဿတ္ထော—ဘိက္ခဝေ ယဒိ အသင်္ခတာ ဓာတု နာ အဘဝိဿ၊ နာ ဣဓ သဗ္ဗဿ သင်္ခတဿ နိဿရဏံ သိယာ။ နိဗ္ဗာနဉ္စိ အာရမ္မဏံ ကတ္ဝာ ပဝတ္တမာနာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ-အာဒယော မဂ္ဂင်္ဂမ္မာ အနဝသေသကိလေသေ သမုစ္ဆိန္ဒန္တိ၊ တတော တိဝိဓဿပိ ဝဋ္ဋဿ အပ္ပဝတ္တိတိ။

တတ္ထာယမဓိပ္ပါယော—ယထာ ပရိညေယ္ယတာယ သဉ္ဇာရာနံ ကာမာနံ ရူပါနဉ္စ ပဋိပက္ခဘူတံ တဒ္ဓိဂုရဿဘာဝံ နိဿရဏံ ပညာယတိ၊ ဧဝံ တံသဘာဝါနံ သင်္ခါရာနံ ပဋိပက္ခဘူတေန တဒ္ဓိဂုရုတာသဘာဝေန နိဿရဏေန ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ယဉ္စ တံ နိဿရဏံ။ သာ အသင်္ခတာ ဓာတု။ ကိဉ္စ ဘိယ္ယော? သင်္ခတမ္ပါရမ္မဏံ ဝိပဿနာဉာဏံ။ ဒုဝိ စ အနုလောမဉာဏံ ကိလေသေ နာ သမုစ္ဆေဒဝသေန ပဇဟိတုံ သက္ကောတိ။ သမ္မာတိသမ္ဘာရမ္မဏမ္ပိ ပဌမဇ္ဈာနာဒိသု ဉာဏံ ဝိက္ခမ္ဘန-မတ္တမေဝ ကရောတိ၊ ကိလေသေနံ နာ သမုစ္ဆေဒံ၊ သမုစ္ဆေဒပဟာနကရဉ္စ အရိယမဂ္ဂဉာဏံ၊ တသ္မာ သင်္ခတမေဝ သမ္မာတိသမ္ဘဝိပရိတေန အာရမ္မဏေန ဘဝိတဗ္ဗံ၊ သာ အသင်္ခတာ ဓာတု။ တထာ နိဗ္ဗာန-သဒ္ဒေါ ကတ္ထစိ ဝိသယေ အဝိပရိတတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဥပစာရဝုတ္တိသဒ္ဒါဝတော၊ ယထာ တံ “သိဟသဒ္ဒေါ”တိ။

အထ ဝါ “အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ အဇာတံ အဘူတံ အကတံ အသင်္ခတ”န္တိဝါ ဝစနံ အဝိပရိတတ္ထံ၊ ဘဂဝတာ ဘာသိတတ္တာ။ ယဉ္ဒိ ဘဂဝတာ ဘာသိတံ၊ တံ အဝိပရိတတ္ထံ။ ယထာ တံ “သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနိစ္စာ၊ သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ ဒုက္ခာ၊ သဗ္ဗေ ဓမ္မာ အနတ္တာ”တိ၂၊ ဧဝမ္ပိ ယုတ္တိဝသေန အသင်္ခတာယ ဓာတုယာ ပရမတ္ထတော သဒ္ဒါဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ကိံ ဝါ ဧတာယ ယုတ္တိစိန္တာယ? ယသ္မာ

၁-ခ ၁-၁၇-ပိဒ္ဓေ ဥဒါနေ။　　၂-မ ၁-၂၉၀-၂၉၂-အာဘိ ၄-၃၀၅-၀၆-င ၈-၃၀၁-၃ ၉-၃၆၊-၃ ၁၀-၇-ပိဋ္ဌာဒိသု။

ဘဂဝတာ “အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ အဇ္ဈတ္တံ အာကုတံ အကတံ အသမ်တန္တိ, အပ္ပမ္ပိယာ မမ္မာ အသမ်တာ မမ္မာတိ၂ စ, အသမ်တဉ္စ ဝေါ ဘိက္ခဝေ မမံ ဒေသေဿာမိ အသမ်တဂါမိနိဉ္စ ပဋိပဒ”န္တိအာဒိနာ[၃] စ အနေကေဟ် **သုတ္တပဒေဟိ** နိဗ္ဗာန-ဓာတုယာ ပရမတ္ထတော သဗ္ဘာဝေါ ဒေသိတောတိ။ တတ္ထ **ဥပနယနပညတ္တိ**တိ ပဋိပက္ခတော ဟေတု ဥပနယနဿ ပညာပနာ။ **ဇောတနာပညတ္တိ**တိ ပဋိညာ-တဿ အတ္ထဿ သိဒ္ဓိယာ ပကာသနာပညတ္တိ။ သေသံ သဗ္ဗံ သုဝိညေယ္ယမေဝ။

ပညတ္တိဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၂-ဩတရဏဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ

၄၂။ **တတ္ထ ကတမော ဩတရဏော ဟာရော**တိ ဩတရဏဟာရဝိဘင်္ဂေါ။ တတ္ထ **အသေက္ခာဝိမုတ္တိ**တိ အယံ တေဓာတုကေ ဝိတရာဂတာ အသေက္ခာ-ဖလဝိမုတ္တိ။ **တာနိယေဝါ**တိ တာနိ အသေက္ခာယံ ဝိမုတ္တိယံ သဒ္ဓါဒိနိ။ **အယံ ဒုန္နိယေဟိ** ဩတရဏာတိ အသေက္ခာယ ဝိမုတ္တိယာ နိဒ္ဓါရိတေဟိ သဒ္ဓါဒိဟိ ဒုန္နိယေဟိ သံဝဏ္ဏနာယ ဩတရဏာ။

ပဋိပ္ပန္နိယာနံ ဝိဒ္ဓာတိ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ ဝိယ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ ဥပကာရကတ္တာ ပညာက္ခန္ဓေ သဒ္ဓါဒိနိ စတ္တာရိ ဒုန္နိယာနိ ဝိဒ္ဓာယ ဥပကာရကာနိ တာနိ သင်္ခေန-ဝသေန ဝုတ္တာနိ။ **သမ်ာရမရိယာပန္နာနိ**တိ ပဗ္ဗသု ခန္ဓေသု သမ်ာရက္ခန္ဓေ အန္တောဂဓာနိ။ **ယေ သမ်ာရာ အနာသဝါ**တိ တံ သမ်ာရက္ခန္ဓံ ဝိသေသေတိ၊ အဂ္ဂဖလဿ အဓိပ္ပေတတ္တာ။ တတော ဧဝ စ **နော ဘဝင်္ဂါ။ ဓမ္မဓာတု-သင်္ဂဟိတာ**တိ အဋ္ဌာရသဓာတူသု ဓမ္မဓာတုသင်္ဂဟိတာ။ ယဒိဝိ ပုဗ္ဗေ ဝိတရာဂတာ အသေက္ခာဝိမုတ္တိ ဒဿိတာ၊ တဿာ ပန ပဋိပတ္တိဒဿနတ္ထံ “အယံ အဟမသ္မိတိ အနာနုပဿိ”တိ ဒဿနမဂ္ဂေါ ဒုဓ ဝုတ္တောတိ ဒုမမတ္ထံ ဒဿေတုံ “**အယံ အဟမသ္မိတိ အနာနုပဿိ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ သဗ္ဗံ ဝုတ္တနယမေဝ။

၄၃။ **နိဿိတဿ စလိတ**န္တိ တဏှာဒိဋ္ဌိဝသေန ကမ္ပံ အနဝဋ္ဌာနံ။ **စုတူပပါ-တော**တိ အပရာပရံ စဝနံ ဥပပတနဉ္စ။ နိဿိတပဒေ လဗ္ဘမာနံ နိဿယနံ ဥဒ္ဓရန္တော အာဟ “**နိဿယော နာမာ**”တိ။ **တဏှာနိဿယော**တိ တဏှာ-ဘိနိဝေသော။ သော ဟိ တဏှာစရိတဿ ပတိဋ္ဌာဘာဝေန တထာ ဝုတ္တော။

၁-ခု ၁-၁၇၈-ပိဋ္ဌေ ဥဒါနေ။ ၂-အဘိ ၁-၄-ပိဋ္ဌေ။ ၃-သံ ၂-၅၃၅-ပိဋ္ဌာဒီသု။

ဧဝံ **ဒိဋ္ဌိသမ္ပယုတ္တာ**ပိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ **ရတ္တာ စေတနာ**တိ စေတနာပဓာနတ္တာ သမ်ိဳရကွန္ဓဓမ္မာနံ စေတနာသီသေန တကြံ ဧဝ ဝဒတိ။ တေနေဝါဟ **"အယံ တကြာနီသယော"**တိ။ ယသွာ ပန ဝိပရီတာဘိနိဝေသော မောဟသမ္ပယုတ္တာဝေ ဧဝ ဟောတိ၊ တသွာ **"ယာ မူဠှာ စေတနာ၊ အယံ ဒိဋ္ဌိသယော"**တိ ဝုတ္တံ။

ဧဝံ စေတနာသီသေန တကြာဒိဋ္ဌယော ဝတ္တာ ဒုဒါနိ တတ္ထ နိပ္ပရိယာယေန စေတနံယေဝ ဂကြန္တော **"စေတနာ ပန သန်ါဂ"**တိ အာဟ။ **ယာ ရတ္တာ သဝေနာ၊ အယံ သုခါ ဝေဒနာ**ဘိ သုခါယ ဝေဒနာယ ရဂေါ အနုသေတိတိ ကတွာ ဝုတ္တံ။ ဇာထာ အဒုက္ခမသုခါယ ဝေဒနာယ အဝိဇ္ဇာ အနုသေတိတိ အာဟ **"ယာ သမူဠှာ ဝေဒနာ၊ အယံ အဒုက္ခမသုခါ ဝေဒနာ"**တိ။ ဋ္ဌမ ဝေဒနာသီသေန စေတနာ ဝုတ္တာ။ **တကြာယာ**တိ တကြံ။ **ဒိဋ္ဌိယာ**တိ ဒိဋ္ဌိ။ ယထာ ဝါ သေသမဓွာနံ ကကြာယ နိသယဘာဝေ ပဂ္ဂလော တကြာယ နိသိတောတိ ဝုစ္စတိ။

ဧဝံ တကြာယ သေသမဓွာန ပစ္စယဘာဝေ ပဂ္ဂလော တကြာယ နိသိတောတိ ဝုစ္စတီတိ အာဟ **"တကြာယ အနိသိတော"**တိ။ **ပဿဒ္ဓီ**တိ ဒရထပဋိပ္ပဿမ္ဘနာ။ **ကာယိကာ**တိ ကရဇကာယသန်ဿိတာ။ **စေတသိကာ**တိ စိတ္တသန်ဿိတာ။ ယသွာ ပန သာ ဒရထပဋိပ္ပဿဒ္ဓိကာယစိတ္တာနံ သုခေသတိ ပါကဋာ ဟောတိ၊ တသွာ **"ယံ ကာယိကံ သုခ"**န္တိအာဒိနာ ဖလူပစာရေန ဝုတ္တာယ ပဿဒ္ဓိယာ နတိအဘာဝသ ကာရဏဘာဝံ ဒသ်ေတုံ **''ပဿဒ္ဓကာယော''**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **သော**တိ ဧဝံ ဝိမုတ္တစိတ္တော ခီဏာသဝေါ။ **ရူပသဒ်ေ ဝိမုတ္တော**တိ ရူပါနံ သဒ်ယသ်ိတေ နိဗ္ဗာနေ ဝိမုတ္တော။ **အတ္ထိတိဝိနာ ဥပေတိ**တိ သဿတော အတ္ထာ စ လောကော စာတိဝိ တကြာဒိဋ္ဌိဥပယေန ဥပေတိ နာ ဂကြာတိ။ **နတ္ထိ**တိ အသဿတောတိ။ **အတ္ထိ နတ္ထိ**တိ ကေစိ သဿတံ ကေစိ အသဿတန္တိ။ **နေဝတ္ထိ နော နတ္ထိ**တိ အမရာဝိက္ခေပဝသေန။ **ဂန္ဒ်ဗ္ဗေ**တိ ဥတ္တာနဘာဝဟေတုနံ ကိလေသာနံ အဘာဝေန ဂန္ဓ်ဗ္ဗော။ **နိဗ္ဗုတော**တိ အဋ္ဌိဘိအာဒိနာ ဥပဂမနကိလေသာနံ ဝူပသမေန ပရိနိဗ္ဗုတော သီဘိဘူတော။

ဋ္ဌေဂဂီတိ ပရလောကတော ဋ္ဌ အာဂဘိ။ **ဂတီ**တိ ဋ္ဌလောကတော ပရလောကဂမနံ။ တံ ပန ပုနဗ္ဘဝေါတိ အာဟ **''ပေစ္စဘဝေါ''**တိ။ ဋ္ဌ **ဟူရ**န္တိ ဒွါဒသရမ္မဏဓမ္မာ ဒဿိတာတိ **"ဥဘယမန္တရေနာ"**တိ ပဒေန ဒွါဒသဝိဓတ္တာ-ဓမ္မေ ဒသ်ေန္တော **"ဖဿသမုဒိတေသု ဓမ္မေသူ"**တိ အာဟ။ တဿတ္ထော—

ဖဿေန သဒ္ဓိံ ဖဿေန ကာရဏာဘူတေန စ သမုဒိတေသု သမ္ဘာ။တေသု ဝိညာဏာဒေဒနာသညာစေတနာဝိတက္ကဝိစာရာဒိဓမ္မေသု။ **အတ္ထာနံ နာ ပဿ-တီတိ** တေသံ ဓမ္မာနံ အနတ္တဘာဝေနေဝ တတ္ထ အတ္တာနံ နာ ပဿတိ။ ဝိရဇ္ဈတိ ဝိရာဂါ ဝိမုစ္စတိတိ ပဒေဟိ လောကုတ္တရဓမ္မာနံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဘာဝံ ဒဿေန္တော တဒတ္ထတာယ သိလာဒိနမ္ပိ ပရိယာယေန တဿာဝမာဟ **"ဓလာကုတ္တရော"**တိအာဒိနာ။

၄၄။ **နာမသမ္မယုတ္တောတိ** နာဓမေန မိဿိတော။ **သဉ္ဇာဒိဿေသာ နိဒ္ဒာန-ဓာတုတိ** အရဟတ္တဖလံ အဓိပ္ပေတံ။ တဉ္ဟ ပညာပဓာနန္တိ အာဟ **''သဉ္ဇာဒိ-ဿေသာ နိဒ္ဒာနဓာတု ဝိဇ္ဇာတိ**။ သေသံ သဗ္ဗံ ဥတ္တာနမေဝ။

သြဘရဏာဘာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၃-သောဓနဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ

၄၅။ **တတ္ထ ကတမော သောဓနော ဟာရော**တိ သောဓနဟာရဝိဘင်္ဂေါ။ တတ္ထ **ဘဂဝါ ပဒံ သောဓေတီ**တိ "အဝိဇ္ဇာယ နိဝုတော လောကော"တိ ဝဒန္တော ဘဂဝါ "ကေနသ္သု နိဝုတော လောကော"တ် အာယသ္မတာ အဇိတေန ပုဋ္ဌော ဝေသနဝုတ္တံ ပဒံ သောဓေတိ နာမ၊ တဒတ္ထသ္သ ဝိဿဇ္ဇနတော။ **နော စ အာရမ္ဘာနိ** နာ တာဝ အာရမ္ဘံ သောဓေတိ၊ ဉာတုံ ဣစ္ဆိတသ္သ အတ္ထသ္သ အပရိယောသိတတ္တာ။ **သုဒ္ဓါ အာရမ္ဘာ**တိ ဉာတုံ ဣစ္ဆိတသ္သ အတ္ထသ္သ ပဗောဓိတတ္တာ သောဓိတော အာရမ္ဘောတိ အတ္ထော။ အညာဏပက္ခန္ဒာနံ ဒွေဒ္ဓကဇာတာနံ ဝါ ပုဗ္ဗနကာလေ ပုစ္ဆိတာနံ ပုစ္ဆာဝိသယော အဝိဇ္ဇံ မဟာဝဟနံ ဝိယ မဟာဒုဂ္ဂံ ဝိယ စ အန္ဓကာရံ အဝိဘူတံ ဟောတိ။ ယဒါ စ ဘဂဝတော ပဏ္ဍိတေဟိ ဝါ ဘဂဝတော သာဝကေဟိ အပဒေ ပဒံ ဒဿေန္တေဟိ နိဒ္ဒေဋ္ဌံ နိဂုမ္ဗံ ကတ္တာ ပဥ္ဉေ ဝိဿဇ္ဇေဟေ မဟတာ ဂန္ဓဟတ္ထိနာ အဘိဘဝိတ္တာ သြဘဂ္ဂပဒါလိတော ဂဟနပ္ပဒေသော ဝိယ ဝိဂတန္ဓကာရော ဝိဘူတော ဥပဋ္ဌဟမာနော ဝိသောဓိတော နာမ ဟောတိ။

သောဓနဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ခု ၁-၄၃၄၊ ခု ဂ-၆-၂၄-၂၅-ပိဋ္ဌာဒီသု။

၁၄-အဓိဋ္ဌာနဟာရဝိဘင်္ဂ၀ဏ္ဏနာ

၄၆။ **တတ္ထ ကတမော အဓိဋ္ဌာနော ဟာရော**တိ အဓိဋ္ဌာနဟာရဝိဘင်္ဂေါ။ တတ္ထ **တထာ ဓာရယိတဗ္ဗာ**တိ ကေတ္တ၀ေမတ္တတာသဒ္ဓါတသာမညဝိသေသ-မတ္တတော ဓာရယိတဗ္ဗာ၊ န ပန တတ္ထ ကိဉ္စိ ပ်ကပ္ပေတဗ္ဗာတိ အဓိပ္ပါယော။ အဝိဘပ္ပေတဗ္ဗတာယ ကာရဏံ **နိဒ္ဒေသ၀ါရ၀ဏ္ဏနာယံ** ၀ုတ္တမေ၀။ တံ တံ ဖလံ မဂ္ဂတိ ဂ၀ေသတ်ံတိ **မဂ္ဂေါ**၊ တဒတ္ထိကေဟိ မဂ္ဂိယတိ ဂ၀ေသိယတိတိ ၀ါ **မဂ္ဂေါ**။ နိရတိယဋ္ဌေန နိရသာဒဋ္ဌေန စ **နိရယော**။ ဥဒ္ဓံ အနုဂန္တ္၀ာ တိရိယံ အဋ္ဌိဘာဝတိ တိရစ္ဆာနာ။ တိရစ္ဆာနာ၀ **တိရစ္ဆာနယောနိ**။ ပေတတာယ ပေတ္တိ၊ ဣတော ပေစ္စ ဂတဘာ၀ေါတိ အတ္ထော။ ပေတ္တိ ဧ၀ **ပေတ္တိ၀ိသယော**။ နာ သုရန္တိ နာ ဘာသန္တိ နာ ဒိဗ္ဗန္တိတိ အသုရာ။ အသုရာ ဧ၀ **အသုရယောနိ**။ ဒိဗ္ဗေဟိ ရူပါဒိဟိ သုဋ္ဌု အဂ္ဂါတိ **သဂ္ဂေါ**။ မနုဿာ ဥဿန္နတာယ **မနုဿာ**။ ၀ါနံ ၀ုစ္စတိ တဏှာ၊ တံ တတ္ထ·နတ္ထိတိ **နိဗ္ဗာနံ**။ နိရယံ ဂစ္ဆတီတိ **နိရယဂါမိ**။ သေသပဒေသုပိ ဧသေ၀ နယော။ **အသုရယောနိယော**တိ အသုရယောနိယာ ဟိတော၊ အသုရဇာတိနိဗ္ဗတ္တနကော်တိ အတ္ထော။ သဂ္ဂံ ဂမေတီတိ **သဂ္ဂ-ဂါမိ**ယော။ **မနုဿဂါမိ**ဘိ မနုဿလောကဂါမိ။ **ပဋိသန်ဓိနိရောဓော**တိ ပဋိသန္ဓိယ ပဋိပက္ခဘာ၀နာယ နိရောဓော၊ ပဋိပက္ခေ ၀ါ တထာ အပ္ပ၀တ္တေ ဥပ္ပဇ္ဇနာဟရဿ ပဋိပက္ခ၀ုတ္တိယာ အနုပ္ပါဒေါ။ **အပ္ပဋိသန်ဓိနိရောဓော**တိ သန်တဓမ္မာနံ သရသနိရောဓော၊ ခဏိကနိရောဓော်တိ အတ္ထော။

၄၇။ ရူပန္တိ ကေတ္တတာ။ ဘူတာနံ ဥပါဒါယာတိ ၀ေမတ္တတာ။ ဥပါဒါ-ရူပန္တိ ကေတ္တတာ။ စက္ခာယတနံ။ပ။ ကဗဠီကာရော အာဟာရော်တိ ၀ေမတ္တတာ။ တထာ ဘူတရူပန္တိ ကေတ္တတာ။ ပထ၀ိဓာတု။ပ။ ၀ါယော-ဓာတူတိ ၀ေမတ္တတာ။ ပထ၀ိဓာတူတိ ကေတ္တတာ။ ၀ိသဒိတိ အာကာရော ၀ေမတ္တတာ။ အာပေါဓာတူတိ ကေတ္တတာ။ ဒ္ဝါဒသ အာကာရာ ၀ေမတ္တတာ။ တေဇောဓာတူတိ ကေတ္တတာ။ စတ္တာရော အာကာရာ ၀ေမတ္တတာ။ ၀ါယော-ဓာတူတိ ကေတ္တတာ။ ဆ အာကာရာ ၀ေမတ္တတာတိ ဣမမတ္ထံ ဒဿေန္တော **"ဒ္ဝီဟိ အာကာရေဟိ ဓာတုယော ပရိဂ္ဂဟီတာ"**တိအာဒိမာဟ။

တတ္ထ **ကေသာ**တိ ကေသာ နာမ ဥပါဒိန္နကသရိရဋ္ဌကာ ကက္ခဋဋ္ဌလက္ခဏာ ဣမသ္မိံ သရိရေ ပါဋိယေက္ကော ပထ၀ိဓာတုကောဋ္ဌာသော။ **လောမာ** နာမ။ပ။ **မတ္ထလုင်္ဂံ** နာမ သရိရဋ္ဌကံ ကက္ခဋဋ္ဌလက္ခဏံ ဣမသ္မိံ သရိရေ ပါဋိယေက္ကော ကောဋ္ဌာသောတိ အယံ ၀ေမတ္တတာ။ **အာပေါဓာတူ**တိအာဒိကောဋ္ဌာသေသု

ပိတ္ထာဒိသု ဧသေဝ နယော။ အယံ ပန ဝိသေသော—**ယေန စာ**တိ ယေန တေဇောဓာတုနာ ကုပိတေန။ **သန္တုပ္ပတီ**တိ အယံ ကာယော သန္တုပ္ပတိ ဧကောဟိကဇရာဒိဘာဝေန ဥသုမဇာတော ဟောတိ။ **ယေန စ ဇီရီယတီ**တိ ယေန အယံ ကာယော ဇရိယတိ။ ဣန္ဒြိယဝေကလ္လတံ ဗလက္ခယံ ဝလ်ဇ္ဇ စပလိတာဒိဉ္စ ပါပုဏာတိ။ **ယေန စ ပရိဒုယ္ဟတီ**တိ ယေန ကုပိတေန အယံ ကာယော ဒုယ္ဘတိ၊ သော စ ပုဂ္ဂလော ''ဒုယ္ဘာမိ ဒုယ္ဘာမီ''တိ ကန္ဒန္တော သတဓောတသပိဍဝါသိတစန္ဒနာဒိလေပနံ တာလဝဏ္ဏဝါတဉ္စ ပစ္စာသိသတိ။ **ယေန စ အသိတ-ပီတခါယိတသာယိတံ သမ္မာ ပရိဏာမံ ဂစ္ဆတီ**တိ အသိတံ ဝါ ဩဒနာဒိ၊ ပီတံ ဝါ ပါနကာဒိ၊ ခါယိတံ ဝါ ပိဋ္ဌခဇ္ဇကာဒိ၊ သာယိတံ ဝါ အမ္ဗပက္ကမဓုဖာဏိတာဒိ သမ္မာ ပရိပါကံ ဂစ္ဆတိ၊ ရသာဒိဘာဝေန ဝိဝေကံ ဂစ္ဆတီတိ အတ္ထော။ ဧတ္ထ စ ပုရိမာ တယော တေဇောဓာတူ စတုသမုဋ္ဌာနာ။ ပစ္ဆိမော ကမ္မသမုဋ္ဌာနော၀။

ဥဒ္ဓင်္ဂမာ ဝါတာဘိ ဥဋ္ဌဂရဟိဘ္ဘာရာဒိပဝတ္တကာ ဥဒ္ဓံ အာရောဟနဝါတာ။ **အဓောဂမာ ဝါတာ**တိ ဥစ္စာရပဿာဝါဒိနိဟရဏကာ အဓော ဩရောဟနဝါတာ။ **ကုစ္ဆိသယာ ဝါတာ**တိ အန္တာနံ ဗဟိဝါတာ။ **ကောဋ္ဌာသယာ ဝါတာ**ဘိ အန္တာနံ အန္တောဝါတာ။ **အင်္ဂမင်္ဂါနုသာရိနော ဝါတာ**တိ ဓမနီဇာလာနုသာရေန သကလသရီရေ အင်္ဂမင်္ဂါနိ အနုသဋ်ဌာ သမိဉ္ဇနပသာရဏာဒိနိဗ္ဗတ္တကာ ဝါတာ။ **အဿာသော**တိ အန္တောပဝိသနနာသိကဝါတော။ **ပဿာသော**တိ ဗဟိနိက္ခမနနာသိကဝါတော။ ဧတ္ထ စ ပုရိမာ သဗ္ဗေ စတုသမုဋ္ဌာနာ။ အဿာသပဿာသာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာ ဧဝ။ ဧဝံ ဝေမတ္တတာဒဿနဝသေန ဝိဘာဂေန ဥဒါဟဋာ စတသော ဓာတုယော ပဋိက္ကူလမနသိကာရဝသေန ဥပသံဟရန္တော "**ဣမေဟိ ဒွါဒသာကာရေဟီ**"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **နဝယ္ဟုပဂန်**္တိ နဝဟာယောဂ်ံ။ **သဘာဝဘာဝတော**တိ သဘာဝလက္ခဏတော။

ဧဝံ ပဋိက္ကူလမနသိကာရံ ဒဿေတ္ဝာ ပုန တတ္ထ သမ္မသနစာရံ ပါဋိဝသေနေဝ ဒဿေတုံ "**တေနာဟ ဘဂဝါ ယာ ဧစေ ခေါ ပနာ**"တိအာဒိမာဟ။ တံ သဗ္ဗံ သုဝိညေယျံ။

၄၈။ ဧဝံ သစ္ဆမဂ္ဂရူပဓမ္မဝသေန အဓိဋ္ဌာနဟာရံ ဒဿေတ္ဝာ ဣဒါနိ အဓိဋ္ဌာဝိဋ္ဌာဒိနမ္ပိ ဝသေန တံ ဒဿေတုံ "**အဓိဋ္ဌာတိ ကတ္တာ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ "**ဒုက္ခေ ဉာဏ**"န္တိအာဒိသု ယသ္မာ အဓိဋ္ဌာ ဒုက္ခသစ္စဿ

ယာထာဝသရသလက္ခဏံ ဇာနိတုံ ပဋိဝိဇ္ဈိတုံ နဒေတိ ဆာဒေတ္ဝာ ပရိယောနဒ္ဓိဘ္ဝာ တိဋ္ဌတိ၊ တသ္မာ "ဒုက္ခေ အညာဏ" န္တိ ဝုစ္စတိ။ တထာ ယသ္မာ ဒုက္ခသမုဒယသ ဒုက္ခနိရောဓသ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒါယ ယာထာဝသရသလက္ခဏံ ဇာနိတုံ ပဋိဝိဇ္ဈိတုံ နဒေတိ ဆာဒေတ္ဝာ ပရိယောနဒ္ဓိတ္ဝာ တိဋ္ဌတိ၊ တသ္မာ "**ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒါယ အညာဏ**"န္တိ ဝုစ္စတိ။ **ပုဗ္ဗန္တော** အတိတဒ္ဓဘ္ဂတာ ခန္ဓာယတနဓာတုယော။ **အပရန္တော** အနာဂတဒ္ဓဘ္ဂတာ။ **ပုဗ္ဗန္တာပရန္တော** တဒုဘယံ။ **ဣဒပ္ပစ္စယတာ** သင်္ခါရာဒိနံ ကာရဏာနိ အဝိဇ္ဇာဒီနိ။ **ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ** ဓမ္မာ အဝိဇ္ဇာဒီဟိ နိဗ္ဗတ္တာ သင်္ခါရာဒိဓမ္မာ။

တတ္ထာယံ အဝိဇ္ဇာ ယသ္မာ အတီတာနံ ခန္ဓာဒီနံ ယာဝ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာနံ ဓမ္မာနံ ယာထာဝသရသလက္ခဏံ ဇာနိတုံ ပဋိဝိဇ္ဈိတုံ[1] နဒေတိ ဆာဒေတ္ဝာ ပရိယောနဒ္ဓိတ္ဝာ တိဋ္ဌတိ၊ တသ္မာ "ပုဗ္ဗန္တေ အညာဏံ ယာဝ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နေသု ဓမ္မေသု အညာဏ"န္တိ ဝုစ္စတိ၊ ဧဝါယံ အဝိဇ္ဇာ ကိစ္စတော ဇာတိတောပိ ကထိတာ။ အယဉ္ဒိ ဣမာနိ အဋ္ဌာနာနိ ဇာနိတုံ ပဋိဝိဇ္ဈိတုံ နဒေတိတိ ကိစ္စတော ကထိတာ့။ ဥပဠဗ္ဘမာနာပိ ဣမေသု အဋ္ဌသု ဌာနေသု ဥပဠဗ္ဘတိတိ ဇာတိတော ကထိတာ။ ဧဝံ ကိစ္စတော ဇာတိတော စ ကထိတာပိ လက္ခဏတော ကထိတေ ဧဝ သုကထိတာ ဟောတိတိ လက္ခဏတော ဒဿေတုံ "**အညာဏ**"န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

တတ္ထ ဉာဏံ အတ္ထာနတ္ထံ ကာရဏာကာရဏံ စတုသစ္စမ်ဴ ဝိဒိတံ ပါကဋံ ကရောတိ။ အယံ ပန အဝိဇ္ဇာ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ဝာ တံ ဝိဒိတံ ပါကဋံ ကာတုံ နဒေတိတိ ဉာဏပစ္စနိကတော အညာဏံ။ ဒဿနန္တိပိ ပညာ၊ သာ ဟိ တံ အာကာရံ ပသတိ။ အဝိဇ္ဇာ ပန ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ဝာ ပသိတုံ နဒေတိတိ **အဒဿနံ**။ အဘိသမယောတိပိ ပညာ၊ သာ တံ အာကာရံ အဘိသမေတိ။ အဝိဇ္ဇာ ပန ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ဝာ တံ အဘိသမေတုံ နဒေတိတိ **အနဘိသမယော**။ အနဗောဓော သမ္မောဓော ပဋိဝေဓောတိပိ ပညာ၊ သာ တံ အာကာရံ အနဗုဇ္ဈတိ သမ္မုဇ္ဈတိ ပဋိဝိဇ္ဈတိ[2]။ အဝိဇ္ဇာ ပန ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ဝာ တံ အနဗုဇ္ဈိတုံ သမ္မုဇ္ဈိတုံ ပဋိဝိဇ္ဈိတုံ ၂ နဒေတိတိ **အနနုဗောဓော အသမ္မောဓော အပဋိဝေဓော**။ တထာ သလ္လက္ခဏံ ဥပလက္ခဏံ ပစ္စုပလက္ခဏံ သမပေက္ခဏန္တိပိ ပညာ၊ သာ တံ အာကာရံ သလ္လက္ခတိ ဥပလက္ခတိ ပစ္စုပလက္ခတိ သမံ သမ္မာ စ အပေက္ခတိ။ အဝိဇ္ဇာ ပန ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ဝာ တသ္မာ တထာ ကာတုံ နဒေတိတိ **အသလ္လက္ခဏံ အနုပလက္ခဏံ အပစ္စုပလက္ခဏံ အသမပေက္ခဏန္တိ** စ ဝုစ္စတိ။

၁-ပဋိဗုဇ္ဈတိ (က)　　၂-ပဋိဗုဇ္ဈိတုံ (က)

နာဿ ကိဠိ ပစ္ဆကမံ အတ္ထိ သယဉ္ဟ အပုစ္ဆဝေကိုတွာ ကတကမ္မန္တိ **အပုစ္ဆကမံ။** ဒုမ္မေဓာနံ ဘာဝေါ **ဒုမ္မေဏ္ဍံ။** ဗာလာနံ ဘာဝေါ **ဗာလျံ။** သမ္ဗဇ္ဈန္တိ ပညာ၊ သာ အတ္ထာနတ္ထံ ကာရဏာကာရဏံ စတုသစ္စမံ သမ္ဗဇာနာတိ။ အဝိဇ္ဇာ ပန ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ တံ ကာရဏံ ပဇာနိတုံ န ဒေတိ**အသမ္ဗဇ္ဈနံ။** မောဟနဝသေန **မောဟော။** ပမောဟနဝသေန **ပမောဟော။** သမ္မောဟနဝသေန **သမ္မောဟော။** အဝိန္ဒိယံ ဝိန္ဒတိ, ဝိန္ဒိယံ နာ ဝိန္ဒတီတိ **အဝိဇ္ဇာ။** ဝဋ္ဋသ္မိံ ဩဟနတိ ဩတရတီတိ **အဝိဇ္ဇောဃော။** ဝဋ္ဋသ္မိံ ယောဇေတိတိ **အဝိဇ္ဇာယောဂေါ။** အပုဟိနဇ္ဇေန စေဝ ပုနပ္ပုနံ ဥပ္ပဇ္ဇနတော စ **အဝိဇ္ဇာနုသယော။** မဂ္ဂေ ပရိယုဋ္ဌိတစောရာ ဝိယ အဒ္ဓိကေ ကုသလစိတ္တံ ပရိယုဋ္ဌာတိ ဝိလုပ္ပတီတိ ၁ **အဝိဇ္ဇာပရိယုဋ္ဌာနံ။** ယထာ နဂရဒ္ဝါရေ ပလိဃ-သင်္ခါဘာယ လဂ်ိယာ ပတိတာယ မနုဿာနံ နဂရပ္ပဝေသော ပစ္ဆိဇ္ဇတိ၊ ဧဝမေဝ ယဿ သက္ကာယနဂရေ အယံ ပတိတာ၊ တဿ နိဗ္ဗာနသမ္ပာပကံ ဉာဏဂမနံ ပစ္ဆိဇ္ဇတီတိ **အဝိဇ္ဇာလဂ်ိ** နာမ ဟောတိ။ အကုသလဉ္စ တံ မူလဉ္စ၊ အကုသလာနံ ဝါ မူလန္တိ အကုသလမူလံ။ တံ ပန နာ အညံ၊ ဣဓာဓိပ္ပေတော မောဟောတိ **မောဟော အကုသလမူလန္တိ** အယံ ဧကပဒိကော အဝိဇ္ဇာယ အဘ္ဘန္တရိကာ။ **အယံ ဝေမတ္တတာ**တိ အယံ အဝိဇ္ဇာယ ဝေမတ္တတာ။

ဝိဇ္ဇာတိ ဝိန္ဒိယံ ဝိန္ဒတီတိ ဝိဇ္ဇာ၊ ဝိဇ္ဇနဇ္ဇေန ဝိဇ္ဇာ၊ ဝိဒိတကရဏဇ္ဇေန ဝိဇ္ဇာ။ **"ဒုက္ခေ ဉာဏ"**န္တိအာဒိသု ဒုက္ခသစ္စသ္မိံ ယာထာဝသရသလက္ခဏံ ဇာနာတီ ပသဒိတိ ပဋိဝိဇ္ဈတီတိ ဒုက္ခေ အရိယသစ္စေ ဝိသယဘူတေ ဉာဏံ "ဒုက္ခေ ဉာဏ"န္တိ ဝုတ္တံ။ သေ နယော သေသေသုပိ။ **ပညာ**တိ တသ္မိ တသ္မိ အတ္ထသ္မိ ပါကဋ-ကရဏသင်္ခါတေန ပညာပနဇ္ဇေန ပညာ၊ တေန တေန ဝါ အနိစ္စာဒိနာ ပကာရေန ဓမ္မေ ဇာနာတီတိ ပညာ။ ပဇာနနာကာရော **ပဇာနနာ။** အနိစ္စာဒိနိ ဝိစိနတီတိ **ဝိစယော။** ပကာရေဟိ ဝိစိနတီတိ **ပဝိစယော။** စတုသစ္စဓမ္မေ ဝိစိနတီတိ **ဓမ္မဝိစယော။** အနိစ္စာဒိနံ သလ္လက္ခဏဝသေန **သလ္လက္ခဏာ။** တေသံယေဝ ပတိ ပတိ ဥပလက္ခဏဝသေန **ပစ္စုပလက္ခဏာ။** ပဏ္ဍိတဘာဝေါ **ပဏ္ဍိစ္စံ။** ကုသလဘာဝေါ **ကောသလ္လံ။** နိပုဏဘာဝေါ **နေပုညံ။** အနိစ္စာဒိနံ ဝိဘာဝနဝသေန **ဝေဘဗ္ဘာ။** တေသံယေဝ စိန္တနဝသေန **စိန္တာ။** အနိစ္စာဒိနိ ဥပပရိက္ခတိတိ **ဥပပရိက္ခာ။** **ဘူရိ**တိ ပထဝိယာ နာမံ၊ အယမ္ပိ သက္ကာယေန ဝိတ္ထတဋ္ဌေန စ ဘူရိ ဝိယာတိ ဘူရိ။ တေန ဝုတ္တံ "ဘူရိ ဝုစ္စတိ ပထဝီ၊ တာယ ပထဝိသမာယ ဝိတ္ထတာယ ပညာယ သမန္နာဂတောတိ

၁-ဝိလုမ္ပတီတိ (သီ)

ဘူရိပညော”တိ ။ အပိ စ ဘူရိဘိ ပညာယေ၀တံ အဓိ၀စနံ။ ဘူတေ ဒေ ထွေ ရမတီတိ **ဘူရီ**။

ကိလေသေ မေ၀တိ ဟိ ံသတီတိ **မေ၀ာ**၊ ခိပ်ံ ဂဟဏာ၀ာရဏာဒ္ဒေန ၀ါ **မေ၀ာ**။ ယဿုပ္ပဇ္ဇတိ၊ တံ သတ္တံ ဟိတပဋိပတ္တိယံ သမ္မယုတ္တံ ၀ါ ယာထာ၀လက္ခဏပဋိ၀ေ၀ေ ပရိဏာမေတိတ် **ပရိဏာယိကာ**။ အနိစ္စာဒိ၀သေန ဓမ္မေ ဝိပဿတီတိ **ဝိပဿနာ**။ သမ္မာ ပကာရေဟိ အနိစ္စာဒီနိ ဇာနာတီတိ **သမ္မဇညံ**။ ဥပ္ပဇ္ဇပဋိပန္နေ သိန္ဓ၀ေ ဝိထိအာရောပနတ္ထံ ပတောဒေါ ဝိယ ဥပ္ပဇ္ဇေ ဓာ၀နကုဋုစိတ္တံ ဝိထိအာရောပနတ္ထံ ဝိဈ္ဈတီတိ ပတောဒေါ ဝိယာတိ **ပတောဒေါ**။ ဒဿနလက္ခဏော ဇုန္ဒုံ ကာရေတီတိ ဇုန္ဒြိယံ၊ ပညာသဒ္ဒါတံ ဇုန္ဒြိယံ **ပညိန္ဒြိယံ**။ အဝိဇ္ဇာဃ နကမ္မတိတိ **ပညာဗလံ**။ ကိလေသဏ္ဍေဒနဋ္ဌေန ပညာ၀ သတ္ထံ **ပညာသတ္ထံ**။ အစ္ဆဂ္ဂတဋ္ဌေန ပညာ၀ ပါသာဒေါ **ပညာ-ပါသာဒေါ**။ အာလောကနဋ္ဌေန ပညာ၀ အာလောကော **ပညာအာလော-ကော**။

သြဘာသနဋ္ဌေန ပညာ၀ သြဘာသော **ပညာသြဘာသော**။ ပဇ္ဇော-တနဋ္ဌေန ပညာ၀ ပဇ္ဇောတော **ပညာပဇ္ဇောတော**။ ရတိကရဏဋ္ဌေန ရဘိဒါယကဋ္ဌေန ရတိဇနကဋ္ဌေန စိတ္တိကတဋ္ဌေန ဒုလ္လဘပါတုဘာ၀ဋ္ဌေန အတုလဋ္ဌေန အနောမသတ္တပရိဘောဂဋ္ဌေန စ ပညာ၀ ရတနံ **ပညာရတနံ**။ နတေန သတ္တာ မုယ္ဟန္တိ၊ သယံ ၀ါ အာရမ္မဏော နမုယ္ဟတီတိ **အမောဟော**။ ဓမ္မဝိစယပဒံ ဝုတ္တာဝုတ္တမေ၀။ ကသ္မာ ပနေတံ ပုန ဝုတ္တန္တိ? အမောဟသ မောဟပဋိပက္ခဘာ၀ဒီပနတ္ထံ။ တေနေတံ ဒီပေတိ—ယ္ဟာယံ အမောဟော၊ သော နကေ၀လံ မောဟတော အညော ဓမ္မော, မောဟသ ပဋိပက္ခော ဓမ္မ-ဝိစယသဒ္ဒါဒေါ အမောဟော၀ ဇုဓာဝိပ္ပေတောတိ။ **သမ္မာဒိဋ္ဌိ**တိ ယာထာ၀-နိယျာနိကကုသလဒိဋ္ဌိ။ ဓမ္မဝိစယသဒ္ဒါတော ပဋ္ဌာယ သုန္ဒရော ၀ါ ဗောဇ္ဈင်္ဂေါတိ **ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ**။ **မဂ္ဂင်္ဂ**န္တိ အရိယဓ္ဂသ အင်္ဂံ ကာရဏန္တိ မဂ္ဂင်္ဂံ။ အရိယမဂ္ဂသ အင်္ဂေါ၀ဓတ္တာ **မဂ္ဂပရိယာပန္နန္တိ**။

အသညသမာပတ္တိတိ သညာဝိရာဂဘာ၀နာ၀သေန ပဋိတ္တိတာ အသည-ဘ၀ူပပတ္တိနိဗ္ဗတ္တနသမာပတ္တိ။ အနုပ္ပန္နေ ဟိ ဗုဒ္ဓေ ကေစ္စေ တိတ္ထာယတနေ ပဗ္ဗဇိတ္ဘာ ၀ါယောကသိဏော ပရိကမ္မံ ကတ္ဝာ စတုတ္ထဈာနံ နိဗ္ဗတ္တေတ္ဝာ ဈာနာ ဝုဋ္ဌာယ သညာယ ဒေါသံ ပဿန္တိ၊ သညာယ သတိ ဟတ္ထဂ္ဆာဒါဒိဒုက္ခဗ္ဗေ၀

၁-ခ ၇-၂၃-ဖိဋ္ဌေ။

သမ္ဘဘယာနိ စ ဟောန္တိ၊ “အလံ ဣမာယ သညာယ၊ သညာဘာဝေါ သန္တော”တိ ဧဝံ သညာယ ဇေဒါသံ ပဿိတ္ဝာ သညာဝိရာဂဝသေန စတုတ္ထဈာနံ နိဗ္ဗတ္တေတ္ဝာ အပရိဟီနဈာနာ ကာလံ ကတ္ဝာ အသညီသု နိဗ္ဗတ္တန္တိ။ စိတ္တံ နေသံ စုတိစိတ္တာနိရောဓေနေဝ ဣဓ နိဝတ္တတိ၊ ရူပကာယမတ္တမေဝ တတ္ထ နိဗ္ဗတ္တတိ။

တေ ယထာ နာမ ဇိယာဝေဂက္ခိတ္တော သရော ယတ္တကော ဇိယာဝေဂေါ၊ တတ္တကမေဝ အာကာသေ ဂန္ဆတိ၊ ဧဝမေဝံ ဈာနဝေဂက္ခိတ္တာ ဥပပတ္တိယာပိ ကာယော ဈာနဝေဂေါ၊ တတ္တကမေဝ ကာလံ တိဋ္ဌန္တိ။ ဈာနဝေဂေ ပန ပရိက္ခီဏေ တဿ ရူပကာယော အန္တရဓာယတိ၊ ဣဓ ပဋိသန္ဓိသညာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “အသညဘဝူပပတ္တိနိဗ္ဗတ္တနသမာပတ္တိ”တိ။ **ဝိဘူတသညာသမာပတ္တိဘိ** ဝိညာဏဉ္စာယတနသမာပတ္တိ။ သာ ဟိ ပဌမာရုပ္ပဝိညာဏသ ပဌမာရုပ္ပသညာယဝိ ဝိဘာဝနတော “ဝိဘူတသညာ”တိ ဝုစ္စတိ။ ကေစိ “ဝိဘူတရူပသညာ”တိ ပဌန္တိ၊ တေသံ မတေန ဝိဘူတရူပသမာပတ္တိ နာမ သေသာရုပ္ပသမာပတ္တိယော။ သေသာ သမာပတ္တိယော သုဝိညေယ္ယာဝ။

နေဝသေက္ခနာသေက္ခော ဈာယီတိ ဈာနလာဘီ ပုထုဇ္ဇနော။ **အာစာရနိယော ဈာယီ**တိ အရဟာ၊ သဗ္ဗေဝိ ဝါ အရိယပုဂ္ဂလာ။ **အသခလုကော်ဝ ဈာယီ**ဘိ ခလုက်သသဒိသော ဈာယီ။ တထာ ဟိ ခလုကော်ဝ အသော ဒမထံ နာ ဥပေတိ ဣတော စိတော စ ယထာရုစိ ဓာဝတိ၊ ဧဝမေဝံ ယော ပုထုဇ္ဇနော အဘိညာလာဘီ၊ သော အဘိညာ အသာဒေတ္ဝာ “အလမေတ္တာဝဘာဝာ၊ ကာဘမေတ္တာဝတာ”တိ ဥတ္တရိဒမထာယ အပရိသက္ကန္တော အဘိညာစိတ္တာဝသေန ဣတော စိတော စ ဓာဝတိ ပဝတ္တတိ၊ သော “အသခလုကော်ဝ ဈာယီ”တိ ဝုတ္တော။ **ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရီ ဈာယီ**တိ ဈာနလာဘီ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကော။ **ပဋိသလ္လာနသုခဝိဟာရီ ဈာယီ**ဘိ လဒ္ဓဇ္ဈာနပဒဋ္ဌာနေန ဈာယီ၊ သဗ္ဗော ဧဝ ဝါ ပညာဝိကော ဈာယီ။

သရဏော သမာဓီတိ အကုသလစိတ္တေကဂ္ဂတာ၊ သဗ္ဗောပိ ဝါ သာသဝေါ သမာဓိ။ **အရဏော သမာဓီ**တိ သဗ္ဗော ကုသလာဈာနတော သမာဓိ၊ လောကုတ္တရော ဧဝ ဝါ။ **သဧဝရော သမာဓီ**တိ ပဋိဃစိတ္တေသု ကေဂ္ဂတာ။ **အဧဝရော သမာဓီ**ဘိ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ။ အနန္တရဒုကေပိ ဧသေဝ နယော။ **သာမိသော သမာဓီ**တိ လောကိယသမာဓိ။ သော ဟိ အနတိက္ကန္တဝတ္ထာမိသလောကာမိသတာယ သာမိသော။ **နိရာမိသော သမာဓီ**တိ လောကုတ္တရော သမာဓိ။ **သသန်ဒါရော သမာဓီ**တိ ဒုက္ခာပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညော သုခါပဋိပဒါ စ ဒန္ဓာဘိညော။ သော ဟိ သသဒ္ဒါရေန သပ္ပယောဂေန စိတ္တေန ပစ္စနီကဓမ္မေ

ကိစ္စေန ကသိရေန နိဂ္ဂဟေတွာ အဓိဂန္တွေဗ္ဗော။ ဇုတရော **အသန်ါရော သမာဓိ**။ **ဧကံသဘာဝိတော သမာဓိ**တိ သုက္ခဝိပဿကဿ သမာဓိ။ **ဥဘယံသဘာဝိတော သမာဓိ**ဘိ သမထယာနိကဿ သမာဓိ။ **ဥဘယတော ဘာဝိတဘာဝနော သမာဓိ**ဘိ ကာယသက္ခိနော ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တဿ စ သမာဓိ။ သော ဟိ ဥဘယတော ဘာဂေဟိ ဥဘယတော ဘာဝိတဘာဝနော။

အာဂါမ္မပဋိပဒါတိ ကာမာနံ သြရောဟနပဋိပတ္တိ၊ ကာမသုခါနုယောဂေါတိ အတ္ထော။ **နိဗ္ဗာမပဋိပဒါ**တိ ကာမဿ နိဗ္ဗာပနဝသေန ခေဒနဝသေန ပဝတ္တာ ပဋိပတ္တိ၊ အတ္တကိလမထာနုယောဂေါတိ အတ္ထော။ **အက္ခမာ ပဋိပဒါ**တိအာဒိသု ပဓာနကရဏကာလေ သိတာဒိနိ အသဟန်္တသ္သ ပဋိပဒါ၊ တာနိ နက္ခမတိတိ အက္ခမာ။ သဟန်္တသ္သ ပန တာနိ ခမတိတ် **ခမာ**။ "ဥပ္ပန္နံ ကာမဝိတက္ကံ နာဓိဝါသေတီ"တိအာဒိနာ၂ နယေန မိစ္ဆာဝိတက္ကေ သမေတိတိ **သမာ**။ မနစ္ဆဋ္ဌာနိ ဇုန္ဒြိယာနိ ဒမေတိတိ **ဒမာ ပဋိပဒါ**။

ဧဝန္တိ ဇုမိနာ ဝုတ္တနယေန။ **ယော ဓမ္မော**တိ ယော ကောစိ ဇာတိအာဒိ-ဓမ္မော။ **ယဿ ဓမ္မဿာ**တိ တတော အညဿ ဇရာဒိဓမ္မဿ။ **သမာနဘာဝေါ**တိ ဒုက္ခာဒိဘာဝေန သမာနဘာဝေါ။ **ကတ္တဗ္ဗာယာ**တိ သမာနတာယ ဒုက္ခာဒိ-ဘာဝါနံ ဇာတိဘာဝေန။ **ဇာ ဘဝတီ**ဘိ အနေကောပိ "ဒုက္ခ"န္တိအာဒိနာ ကေသဉ္စိဘိမေယျတာယ ဇာ ဘဝတိ။ ဇတေန ကတ္တဗ္ဗာယ လက္ခဏမာဟ။ **ယေန ယေန ဝါ ပန ဓိလက္ခဏော**တိ ယော ဓမ္မော ယဿ ဓမ္မဿ ယေန ယေန ဘာဝေန ဝိသဒိသော။ **တေန တေန ဝေမတ္တံ ဂစ္ဆတီ**တိ တေန တေန ဘာဝေန သော ဓမ္မော တဿ ဓမ္မဿ ဝေမတ္တတံ ဝိသဒိသတ္တံ ဂစ္ဆတိ၊ ဒုက္ခဘာဝေန သမာနောပိ? ဇာတိအာဒိကော အဘိနိဗ္ဗတ္တိအာဒိဘာဝေန ဇရာဒိကဿ ဝိသိဋ္ဌတံ ဂစ္ဆတီတိ အတ္ထော။ ဇုမိနာ ဝေမတ္တတာယ လက္ခဏမာဟ။

ဇုဒါနိ တာဝ ဇကတ္တဝေမတ္တတာဝိသယေ နိယောဇေတ္ဝာ ဒဿေတုံ "**သုတ္တေ ဝါ ဝေယျာကရဏေ ဝါ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ပုန္ဆိတန္တိ ပုန္ဆာ-ဝသေန ဒေသိတသုတ္တဝသေန ဝုတ္တံ၊ န ပန အဓိဋ္ဌာနဟာရဿ ပုန္ဆာဝိသယ-တာယ။ သေသံ ဥတ္တာနမေဝ။

အဓိဋ္ဌာနဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ဆေဒနဝသေန (သီ) ၂-မ ၁-၁၄၊ အံ ၁-၃၂၃၊ အံ ၂-၃၄၂-ဝိဋ္ဌာဒီသု။ ၃-သမာနေပိ (သီ)

၁၅-ပရိက္ခာရဟာရဝိဘင်္ဂနာ

၄၉။ **တတ္ထ ကတမော ပရိက္ခာရော ဟာရော**တိ ပရိက္ခာရဟာရဝိဘင်္ဂေါ။ တတ္ထ **ယော ဓမ္မော ယံ ဓမ္မံ ဇနယတိ၊ တဿ သော ပရိက္ခာရော**တိ သင်္ခေပတော ပရိက္ခာရလက္ခဏံ ဝတ္ဝာ တံ ဝိဘာဂေန ဒဿေတုံ **"ကိံ-လက္ခဏော"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ဟိနောတိ အတ္တနော ဖလံ ပဋိကာရဏာ-ဘာဝံ ဂစ္ဆတီတိ **ဟေတု**။ ပဋိစ္စ တေသ္မာ ဖလံ ဧတီတိ **ပစ္စယော**။ ကိဉ္စာပိ ဟေတုပစ္စယသဒ္ဒေဟိ ကာရဏမေဝ ဝုစ္စတိ၊ တထာပိ တတ္ထ ဝိသေသံ ဝိဘာဂေန ဒဿေတုံ **"အသာဓာရဏလက္ခဏော"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **သဘာဝေါ ဟေတု**တိ သမာနဘာဝေါ ဗိဇံ ဟေတု။ နနု စ ဗိဇံ အင်္ကုရာဒိသဒိသံ နု ဟောတိတိ? နော နု ဟောတိ၊ အညတော ဟိ တာဒိသဿ အနုပ္ပဇ္ဇနတော။

"ယထာ ဝါ ပနာ"တိအာဒိနာပိ ဥဒါဟရဏာနုရဒဿနေန ဟေတုပစ္စယာနံ ဝိသေသမေဝ ဝိဘာဝေတိ။ တတ္ထ **ဒုဗ္ဗိနီ**တိ ဒိရုံ။ **ဒမိ ဘဝတီ**တိ ကေတ္တုနယေန အဘေဒေါပစာရေန ဝါ ဝုတ္တံ၊ နာ အညထာ။ နာ ဟိ ဒိရုံ ဒမိ ဟောတိ။ တေနေဝါဟ **"နာ စတ္ထိ ကေကာလသမဝဓာနံ ဒုဗ္ဗိဿ စ ဒမိဿ စာ"**တိ။ အထ ဝါ ဃဋ္ဋေ ဒုဒ္ဒိံ ပကိတ္တံ ဒမိ ဘဝတိ၊ ဒမိ တတ္ထ ကာလန္တရေ ဇာယတိ ပစ္စယန္တရသမာယောဂေန၊ တသ္မာ နာ စတ္ထိ ကေကာလသမဝဓာနံ ဒုဗ္ဗိဿ စ ဒမိဿ စ ရသဒိရဝိပါကာဒိဟိ ဘိန္နသဘာဝတ္တာ။ **ဧဝမေဝန်** ယထာ ဟေတုဘူတဿ ဒိရဿ ဖလဘူတေန ဒမိနာ နာ ဧကာလသမဝဓာနံ၊ ဧဝမညဿာပိ ဟေတုဿ ဖလေန နာ ဧကာလသမဝဓာနံ၊ နာ တထာ ပစ္စယဿ၊ နာ ဟိ ပစ္စယော ကေန္တေနာ ဖလေန ဘိန္နကာလော ဧဝါတိ။ ဧဝမ်ိ ဟေဘုပစ္စယာနံ ဝိသေသော ဝေဒိတဗ္ဗောတိ အဓိပ္ပါယော။

ဧဝံ ဗာဟိရံ ဟေတုပစ္စယဝိဘာဂံ ဒဿေတ္ဝာ ဇ္ဈတ္တိကံ အဏ္ဍဇိကံ ဒဿေတုံ **"အယဉ္စိ သံသာရော"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **"အဝိဇ္ဇာ အဝိဇ္ဇာယ ဟေတူ"**တိ ဝုတ္တေ ကိံ ကေသ္မိံ စိတ္တေ၊ပ္ပါဒေ အနေကာ အဝိဇ္ဇာ ဝိဇ္ဇန္တိတိ? အာဟ **"ပုရိမိကာ အဝိဇ္ဇာ ပစ္ဆိမိကာယ အဝိဇ္ဇာယ ဟေတူ"**တိ။ တေန ကေသ္မိံ ကာလေ ဟေတုဖလာနံ သမဝဓာနံ နတ္ထိတိ ဧတမေဝတ္ထံ သမတ္ထေတိ။ တတ္ထ **"ပုရိမိကာ အဝိဇ္ဇာ"**တိအာဒိနာ ဟေတုဖလဘူတာနံ အဝိဇ္ဇာနံ ဝိဘာဂံ ဒဿေတိ။ **"မိဇ္ဈကံ့ရော ဝိယာ"**တိအာဒိနာ ဇ္ဈမမတ္ထံ ဒဿေတိ—ယထာ ဗိဇံ အင်္ကုရဿ ဟေတု ဟောန္တံ သမနန္တရဟေတုတာယ ဟေတု ဟောတိ။ ယံ ပန ဗိဇတော ဖလံ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ တဿ ဗိဇံ ပရမ္ပရဟေတုတာယ ဟေတု ဟောတိ။ ဧဝံ အဝိဇ္ဇာယပိ ဟေတုဘာဝေ ဒဋ္ဌဗ္ဗန္တိ။

ပုန **"ယထာ ဝါ ပနာ"**တိအာဒိနံဝိ ဟေတုပစ္စယဝိဘာဂမေဝ ဒဿေတိ။ တတ္ထ **ထာလကန္တိ** ဒိပကပလ္လိကာ။ **အနဂ္ဂိကန္တိ** အင်္ဂိ ဝိနာ။ **ဒီပေတူန္တိ** ဇာလေတုံ။ **ဣတိ သဘာဝေါ ဟေတူ**တိ ဧဝံ ပဒိပုဇ္ဇာလနာဒိသု အင်္ဂိ-အာဒိပဒိပသဒ္ဒိသံ ကာရဏံ သဘာဝေါ ဟေတု။ **ပရဘာဝေါ ပစ္စယော**တိ တတ္ထေဝ ကပလ္လိကာဝဋ္ဋိတေလာဒိသဒ္ဒိသော အင်္ဂိတော အညော သဘာဝေါ ပစ္စယော။ **အဏ္ဍတ္ထိကော**တိ နိယကဏ္ဍတ္ထိကော နိယကဏ္ဍတ္ထော ဘဝေါ။ **ဗဟိရော**တိ တတော ဗဟိဘူတော။ **ဇနကော**တိ နိဗ္ဗတ္တကော။ **ပရိဂ္ဂါ-ဟကော**တိ ဥပတ္ထမ္ဘကော။ **အသာဓာရဏော**တိ အာဝေဏိကော။ **သာဓာရ-ဏော**တိ အညေသမ္ပိ ပစ္စယုပ္ပန္နာနံ သမာနော။

ဣဒါနိ ယသ္မာ ကာရဏံ "ပရိဂ္ဂါရော"တိ ဝုတ္တံ၊ ကာရဏာဘာဝေါ စ ဖလာပေက္ခာယ၊ တသ္မာ ကာရဏာသ ယော ကာရဏာဘာဝေါ ယထာ စ သော ဟောတိ၊ ယဉ္စ ဖလံ ယော စ တသ္မ ဝိသေသော၊ ယော စ ကာရဏဖလာနံ သမ္ဗန္ဓော၊ တံ သဗ္ဗံ ဝိဘာဝေတုံ **"အဝုပစ္ဆေဒတ္ထော"**တိ-အာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ကာရဏဖလဘာဝေန သမ္ဗန္ဓတာ **သန္တိ**တိ။ ကော စ တတ္ထ သမ္ဗန္ဓော၊ ကော ကာရဏဖလဘာဝေါ စ? သော ဧဝ အဝုပစ္ဆေဒတ္ထော။ ယော ဖလဘူတော အညသ အကာရဏံ ဟုတ္ဝာ နိရုဇ္ဈတိ၊ သော ဝုပစ္ဆိန္နော နာမ ဟောတိ၊ ယထာ တံ အရဟတော စုတိစိတ္တံ။ ယော ပန အတ္တနော အနုရူပသ ဖလသ ဟေတု ဟုတ္ဝာ နိရုဇ္ဈတိ၊ သော အနုပစ္ဆိန္နော ဧဝ နာမ ဟောတိ၊ ဟေတုဖလသမ္ဗန္ဓသ ဝိဇ္ဇမာနတ္တာတိ အာဟ "အဝုပစ္ဆေဒတ္ထော သန္တိ အတ္ထော"တိ။

ယသ္မာ စ ကာရဏတော နိဗ္ဗတ္တံ ဖလံ နာမ၊ န အနိဗ္ဗတ္တံ၊ တသ္မာ **"နိဗ္ဗတ္တိ အတ္ထော ဖလတ္ထော"**တိ ဝုတ္တံ။ ယသ္မာ ပန ပုရိမဘဝေန အနန္တရဘဝ-ပဋိသန္ဓာနဝသေန ပဝတ္တာ ဥပပတ္တိက္ခန္ဓာ ပုနဗ္ဘဝေါ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ **"ပဋိသန္ဓိ အတ္ထော ပုနဗ္ဘဝတ္ထော"**တိ။ တထာ ယသ ပုဂ္ဂလသ ကိလေသာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ တံ ပလိဗုန္ဓေန္တိ သမ္မာ ပဋိပဇ္ဇိတုံ န ဒေန္တိ။ ယာဝ စ မဂ္ဂေန အသမုဿိ-တိတာ၊ တာဝ အနသေန္တိ နာမ၊ တေန ဝုတ္တံ **"ပလိဗောဓတ္ထော ပရိယုဋ္ဌာ-နတ္ထော၊ အသမုဿိတတ္ထော အနုသယတ္ထော"**တိ။ ပရိညာဘိသမယဝသေန ပရိညာတေ နု ကဒါစိ တံ နာမရူပင်္ကိရသ ကာရဏံ ဟေသတိတိ အာဟ **"အပရိညာတတ္ထော ဝိညာဏသ ဗီဇတ္ထော"**တိ။ **ယတ္ထ အဝုပစ္ဆေဒေါ တတ္ထ သန္တတိ**ဘိ ယတ္ထ ရူပါရူပဗွဝတ္တိယံ ယထာဝုတ္တော အဝုပစ္ဆေဒေါ၊ တတ္ထ

၁-ပလိဗုဒ္ဓန္တိ (သီ၊က)

သန္တိဝေါဟာရော။ **ယတ္ထ သန္တိ တတ္ထ နိဒ္ဒိဋ္ဌဘိအာဒိ** ပစ္ခယပရမ္မရဒဿနံ ဟေဘုဖလသမ္ဗန္ဓဝိဘာဝနမေဝ။

"ယထာ ဝါ ပန စက္ခုဉ္စ ပဋိစ္စာ"တိအာဒိနာ "သဘာဝေါ ဟေတူ"တိ ဝုတ္တမေဝတ္ထံ ဝိဘာဂေန ဒဿေတိ။ တတ္ထ **သန္နိဿယတာယာ**တိ ဥပနိဿယ-ပစ္ခယတာယ။ **မနသိကာရော**တိ ကိရိယာမနောဓာတု။ သာ ဟိ စက္ခုဝိညာ-ဏာဒိ ဝိညာဏဘာဝေန သမာနဇာတိတာယ သဘာဝေါ ဟေတု။ **သဒ္ဒါဒိ ဝိညာဏာဒိ ပစ္စယော သဘာဝေါ ဟေတူ**တိ ပုညာဒိအာဒိသဒ္ဒါရာ ပဋိသန္ဓိ-ဝိညာဏာဒိ ပစ္စယော၊ တတ္ထ ယော သဘာဝေါ၊ သော ဟေတူတိ။ **သဒ္ဒါရာ**တိ စေတ္ထ သဗ္ဗော လောကိယော ကုသလာကုသလစိတ္တုပ္ပါဒေါ အဓိပ္ပေတော။ ဣမိနာ နဒီသနသောသဒေသုပိ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ **ဧဝံ ယော ကောစိ ဥပ-နိဿယော သဗ္ဗော သော ပရိကွာရော**တိ ယထာဝုတ္တပ္ပဘေဒေါ ယော ကောစိ ပစ္စယော၊ သော သဗ္ဗော အတ္တနော ဖလဿ ပရိကွရဏတော အဘိသင်္ခ-ရဏတော ပရိကွာရော။ တဿ နိဒ္ဒါရေတွာ ကထနံ ပရိကွာရော ဟာရောတိ။

ပရိကွာရဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၆-သမာရောပနဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ

၅၀။ **တတ္ထ ကတမော သမာရောပနော ဟာရော**တိ သမာရောပနဟာရ-ဝိဘင်္ဂေါ။ တတ္ထ **ကေသ္မိံ ပဒဋ္ဌာနေ**တိ ယသ္မိံ ကိသ္မိဉ္စိ ကေသ္မိံ ကာရဏဘူတေ ဓမ္မေ သုတ္တေန ဂဟိတေ။ **ယတ္ထ ကာနိ ပဒဋ္ဌာနာနိ ဩတရန္တီ**တိ ယတ္ထ ကာနိ အညေသံ ကာရဏဘူတာနိ တသ္မိံ ဓမ္မေ သမောသရန္တိ။ **သဗ္ဗာနိ တာနိ သမာရောပယိတဗ္ဗာနီ**တိ သဗ္ဗာနိ တာနိ ပဒဋ္ဌာနာနိ ပဒဋ္ဌာနဘူတာ ဓမ္မာ သမ္မာ နိဒ္ဒါရဏဝသေန အာနေတွာ ဒေသနာယ အာရောပေတဗ္ဗာ၊ ဒေသနာ-ရဉ္ဇေ ဝိယ ကတွာ ကထေတဗ္ဗာတိ အတ္ထော။ ယထာ အာဝဉ္ဇေ ဟာရေ "ကေသ္မိံ ပဒဋ္ဌာနေ၊ ပရိယေသတိ သေသကံ ပဒဋ္ဌာန"န္တိ ဝစနတော အနေကေသံ ပဒဋ္ဌာနာနံ ပရိယေသနာ ဝုတ္တာ၊ ဧဝမိဓာပိ ဗဟူနံ ပဒဋ္ဌာနာနံ သမာရောပနာ ကာတဗ္ဗာတိ ဒဿေန္တော **"ယထာ အာဝဉ္ဇေ ဟာရေ"**တိ အာဟ။ နကေဝလံ ပဒဋ္ဌာနဝသေနေဝ သမာရောပနာ၊ အထ ခေါ ဝေဝစနဘာဝနာ-ပဟာနဝသေနပိ သမာရောပနာ ကာတဗ္ဗာတိ ဒဿေန္တော **"တတ္ထ သမာရော-ပနာ စတုဗ္ဗိဓာ"**တိအာဒိမာဟ။

ကသ္မာ ပနေတ္ထ ပဒဋ္ဌာန၀ေ၀စနာနိ ဂဟိတာနိ၊ နနု ပဒဋ္ဌာန၀ေ၀စနဟာရေ ဧ၀ အယမတ္ထော ဝိဘာဝိတောတိ? သစ္စမေတံ၊ ဇ္ဈ၀ပန ပဒဋ္ဌာန၀ေ၀စနဂ္ဂဟဏံ ဘာ၀နာပဟာနာနံ အဓိဋ္ဌာနဝိသယဒဿနတ္ထ္လေ၀ တေသံ အဓိ၀စနဝိဘာဂ-ဒဿနတ္ထ္လ။ ၀ေဠ္ဍိ ဘာ၀နာပဟာနာန် သုဝိညေယျာနိ ဟောန္တိ သုဂရုနိ စ ပညာပေတုံ။ **ဇ္ဈံ ပဒဋ္ဌာန**န္တိ ဇ္ဈံ တိဝိဓံ သုစရိတံ ဗုဒ္ဓါနုံ သာသနဿ သြ၀ါဒဿ ဝိသယာဓိဋ္ဌာနဘာ၀တော ပဒဋ္ဌာနုံ။ တ္ထ **"ကာယ်က"**န္တိအာဒိနာ တီဟိ သုစရိတေဟိ သီလာဒယော တယော ခန္ဓေ သမထ၀ိပဿနာ တ္ထတိယ-စတုတ္ထဖလာနိ စ နိဒ္ဒါရေတ္ဝာ ဒဿေတိ၊ တံ သုဝိညေယ္မေ၀။ ၀ဏ္ဏိယတ်တိ **၀နုံ၊** ၀နတိ, ၀နုတေ ဇ္ဈတိ ၀ါ **၀နုံ**။ တတ္ထ ယသ္မာ ပဠု ကာမဂုဏာ ကာမတဏှာယ, နိမိတ္တဂ္ဂါဟော အနုဗ္ယဉ္ဇနဂ္ဂါဟဿ, အင်္ဂုတ္တိကဗာဟိရာနိ အာယတနာနိ တပ္ပဋိဗန္ဓဆန္ဒရာဂါဒိနုံ, အနုသယာ စ ပရိယုဋ္ဌာနာနံ ကာရဏာနိ ဟောန္တိ၊ တသ္မာ တမတ္ထံ ဒဿေတုံ **"ပဠု ကာမဂုဏာ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

၅၁။ **အယံ ၀ေ၀စနေန သမာရောပနာ**တိ ယော "ရာဂ၀ိရာဂါ စေတော-၀ိမုတ္တိ သေက္ခဖလံ, အနာဂါမိဖလံ, ကာမဓာတုသမတိက္ကမန"်န္တိ ဧတေဟိ ပရိယာယ၀စနေဟိ တတိယဖလဿ နိဒ္ဒေသော၊ တထာ ယော "အ၀ိဇ္ဇာ၀ိရာဂါ ပညာ၀ိမုတ္တိ အသေက္ခဖလံ, အဂ္ဂဖလံ အရဟတ္တံ, တေဓာတုကာသဓေတိက္ကမန"်န္တိ ဧတေဟိ ပရိယာယ၀စနေဟိ စတုတ္ထဖလဿ နိဒ္ဒေသော၊ ယော စ "ပဋိသ္ဘိ-ယ"်န္တိအာဒိဟိ ပရိယာယ၀စနေဟိ ပညာယ နိဒ္ဒေသော၊အယံ ၀ေ၀စနေဟိ စ သမာရောပနာ။

တသ္မာတိဟ တွံ ဘိက္ခု ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရာဟီတိအာဒိ လက္ခဏဟာရဝိဘင်္ဂ၀ဏ္ဏနာယံ ဝုတ္တနယေန ၀ေဒိတဗ္ဗံ။ ကေ၀လံ တ္ထ ဧကေလက္ခဏတ္တာ အဝုတ္တာနမ္ပိ ဝုတ္တဘာ၀ဒဿန၀သေနေ၀ အာဂတံ၊ ဇ္ဈ၀ ဘာ၀နာသမာရောပန၀သေနာတိ အယမေ၀ ဝိသေသော။ ကာယာနုပဿနာ ဝိသေသတော အသုဘာနုပဿနာ ဧ၀ ကာမရာဂတဒေကဋ္ဌကိလေသာနံ ကေန္တပဋိပက္ခာတိ အသုဘသညာ ကဗဠီကာရာဟာရပရိညာယ ပရိဗန္ဓ-ကိလေသာ ကာမုပါဒါနံ ကာမယောဂေါ အဘိဇ္ဈာကာယဂန္ထော ကာမာ-သ၀ေါ ကာမောဃော ရာဂသလ္လံ ရူပဓမ္မပရိညာယ ပဋိပက္ခကိလေသာ ရူပဓမ္မေသု ရာဂေါ ဆန္ဒာဂတိဂမနန္တိ ဧတေသံ ပါပဓမ္မာနံ ပဟာနာယ သံ၀တ္တတိတိ ဣမမတ္ထံ ဒဿေတိ **"ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရန္တော"**တိ-အာဒိနာ။

တဿာ ဝေဒနာနုပဿနာ ဝိသေသတော ဒုက္ခာနုပဿနာတိ၊ သာ—

"ယော သုခံ ဒုက္ခတော အဒ္ဒ၊ ဒုက္ခမဒ္ဒက္ခိ သလ္လတော။
အဒုက္ခမသုခံ သန္တံ၊ အဒက္ခိ နံ အနိစ္စတော"တိ—

အာဒိဝစနတော သမ္ဗံ ဝေဒနံ "ဒုက္ခ"န္တိ ပဿန္တီ သုခသညာယ ဝေဒနာ-ဟေတုပရိညာယ ပရိဗန္ဓကိလေသာနံ ဂေါသီလာဒီဟိ ဘဝသုခ္ဒိ ဟောတိတိ ဝေဒနာဿာဒေန ပဝတ္တသ ဘဝုပါဒါနသင်္ခါတသ သိလဗ္ဗတုပါဒါနသ ဝေဒနာဝသေန "အနတ္တံ မေ အစရိ"တိ၂အာဒိနယပ္ပဝတ္တ သ ဗျာပါဒကာယ-ဂန္ထ သ ဒေါသသလ္လသ ဝေဒနာဿာဒဝသေနေဝ ပဝတ္တသ ဘဝယောဂ ဘဝါ-သဝ ဘဝေါဃသင်္ခါတသ ဘဝရာဂသ ဘဝပရိညာယ ပရိဗန္ဓကကိလေသာနံ ဝေဒနာဝိသယသ ရာဂသ ဒေါသာဂတိဂမနသ စ ပဟာနာယ သံဝတ္တတိတိ ဇေတမတ္ထံ ဒသေတိ **"ဝေဒနာသု ဝေဒနာနုပဿီ"**တိအာဒိနာ။

တထာ စိတ္တာနုပဿနာ ဝိသေသတော အနိစ္စာနုပဿနာတိ၊ သာ စိတ္တံ "အနိစ္စ"န္တိ ပဿန္တီ တတ္ထ ယောဂယောဂေန သတ္တာ နိစ္စသညိနောတ် နိစ္စသညာယ ဝိညာဏာဟာရပရိညာယ ပရိဗန္ဓကိလေသာနံ နိစ္စာဘိနိဝေသဝဋ္ဋပက္ခတော ဇဝ ဒိဋ္ဌုပါဒါန ဒိဋ္ဌိယောဂ သီလဗ္ဗတပရာမာသ ကာယဂန္ထ ဒိဋ္ဌာသဝ ဒိဋ္ဌောဃ-သင်္ခါတာယ ဒိဋ္ဌိယာ နိစ္စသညာနိမိတ္တသ "သေယျောဟမသ္မိ"တ်၃အာဒိ-နယပ္ပဝတ္တ သ မာနသလ္လသ သညာပရိညာယ ပဋိပက္ခကိလေသာနံ သညာယ ရာဂသ ဒိဋ္ဌာဘိနိဝေသသ အပ္ပဟီနတ္တာ ဥပ္ပဇ္ဇနကသ ဘယာဂတိဂမနသ စ ပဟာနာယ သံဝတ္တတိတိ ဒုမမတ္ထံ ဒသေတိ **"စိတ္တေ စိတ္တာနုပဿီ"**တိ-အာဒိနာ။

တဿာ ဓမ္မာနုပဿနာ ဝိသေသတော အနတ္တသညာတိ၇၊ သာ သင်္ခါရေသု အတ္တသညာယ မနောသဉ္စေတနာဟာရပရိညာယ ပဋိပက္ခကိလေသာနံ သက္ကာယဒိဋ္ဌယာ "ဒုဒမေဝ သစ္စ"န္တိ၅ ပဝတ္တသ မိစ္ဆာဘိနိဝေသသ မိစ္ဆာ-ဘိနိဝေသဟေတုကာယ အဝိဇ္ဇာယောဂ အဝိဇ္ဇာသဝ အဝိဇ္ဇောဃ မောဟသလ္ဂ-သင်္ခါတာယ အဝိဇ္ဇာယ သင်္ခါရပရိညာယ ပရိဗန္ဓကိလေသာနံ သင်္ခါရေသု ရာဂသ

၁-သံ ၂-၄၀၉၊ ခု ၁-၂၂၇-ဝိဇ္ဇေသု။
၂-ဒီ ခု-၂၁၀၊ အံ ခု-၂၀၀-၃၇၅၊ အဘိ ၁-၂၄၄၊ အဘိ ၂-၃၇၆-၄၀၃-ဝိဇ္ဇေသု။
ခု-အဘိ ၁-၂၄၅ အဘိ ၂-၃၅၉၊ ၃၆၆-၄၀၄-ဝိဇ္ဇာဒီသု။
၄-အနတ္တာနုပဿနာတိ (?)
၅-မ ၂-၁၅၀-၁၆၆၊ မ ခု-၂၂-ဝိဇ္ဇာဒီသု။

မောဟာဂတိဂမနဿ စ ပဟာနာယ သံ၀ဏ္ဏတီတိ ဇုမမတ္ထံ ဒဿေတိ **"ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ၀ိဟရန္တော"**တိအာဒိနာ။ သေသံ ဥတ္တာနမေ၀။

သမာရောပနဟာရ၀ိဘင်္ဂ၀ဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

နိဋ္ဌိတာ စ ဟာရ၀ိဘင်္ဂ၀ဏ္ဏနာ။

၁-ဒေသနာဟာရသမ္ပာတ၀ဏ္ဏနာ

ဧ၀ံ သုပရိကမ္မကတာယ ဘူမိယာ နာနာ၀ဏ္ဏာနိ မုတ္တာပုပ္ဖါနိ ပကိရန္တော ၀ိယ သုသိက္ခိတသိပ္ပါစရိယ၀ိစာရိတေသု သုရတ္တဒု၀ဏ္ဏာလင်္ကာရေသု နာနာ-၀ိဓရံသိဇာလသမုဇ္ဇလာနိ ၀ိ၀ိဓာနိ မဏိရတနာနိ ဗန္ဓန္တော ၀ိယ မဟာပထ၀ိံ ပရိ၀တ္တေတွာ ပပ္ပဋ္ဌကောဇံ ခါဒါပေန္တော ၀ိယ ယောဇနိကမဓုဂဏ္ဍံ ပိဋ္ဌေတွာ သုမဓုရသံ ပါယေန္တော ၀ိယ စ အာယသ္မာ မဟာကစ္စာနော နာနာသုတ္တ-ပဒေသေ ဥဒါဟရန္တော သောဠသ ဟာရေ ၀ိဘဇိတွာ ဒုဒါနိ တေ ဂေသ္မံ-ယေ၀ သုတ္တေ ယောဇေတွာ ဒဿေန္တော ဟာရသမ္ပာတ၀ါရံ အာရဘိ။ အာရဘန္တော စ ယာယံ နိဒ္ဒေသ၀ါရေ—

၅၂။ "သောဠသ ဟာရာ ပဌမံ၊
ဒိသလောစနတော ဒိသာ ၀ိလောကေတွာ။
သဒ္ဒ၀ိယ အက်ံသေန ဟိ၊
နယေဟိ တိဟိ နိဋ္ဌိသေ သုတ္တ"န္တိ—

ဂါထာ ၀ုတ္တာ။ ယသ္မာ တံ ဟာရ၀ိဘင်္ဂ၀ါရော နပ္ပယောဇေတိ၊ ၀ိပ္ပကိဏ္ဏ-၀ိသယတ္တာ, နယ၀ိစာရဿ စ အန္တရိတတ္တာ။ အနေကေဟိ သုတ္တပဒေသေဟိ ဟာရာနံ ၀ိဘာဂဒဿနမေ၀ ဟိ ဟာရ၀ိဘင်္ဂ၀ါရော။ ဟာရသမ္ပာတ၀ါရော ပန တံ ပယောဇေတိ၊ ကေသ္မိံယေ၀ သုတ္တပဒေသေ သောဠသ ဟာရေ ယောဇေတွာ၀ တဒနန္တရံ နယသမုဋ္ဌာနဿ ကထိတတ္တာ။ တသ္မာ "သောဠသ ဟာရာ ပဌမ"န္တိ ဂါထံ ပစ္စာမသိတွာ **"တဿာ နိဒ္ဒေသော ကုဟိံ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ဟာရသမ္ပာတေ"**တိ အာဟ။ တဿတ္ထော—"တဿာ ဂါထာယ နိဒ္ဒေသော ကတ္ထ ဒဋ္ဌဗ္ဗော"တိ။ ဧတေန သုတ္တေသု ဟာရာနံ ယောဇနာနယဒဿနံ ဟာရသမ္ပာတ၀ါရောတိ ဒဿေတိ။ ဟာရသမ္ပာတပဒဿ အတ္ထော ၀ုတ္တော ဧ၀။

အရကို့တေန စိတ္တေနာတိ စက္ခုဒ္ဒါရာဒိသုသတိအာရက္ခာဘာဝေန အဂုတ္တေန စိတ္တေန။ **မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဟေတုနာ**တိ သဿတာဒိမိစ္ဆာဘိနိဝေသဒူသိတေန။ **ထိန-မိဒ္ဓါဘိဘူတေနာ**တ် စိတ္တသ ကာယသ စ အကလ္လတာလက္ခဏေဟိ ထိန-မိဒ္ဓေဟိ အစ္ဆောတ္ထဋ္ဌေန။ **ဝသံ မာရသ ဂစ္ဆတီ**တိ က်လေသမာရာဒိနံ ယဝထာ-ကာမံ ကရဏီယာ ဟောတိတိ အယံ တာဝ ဂါထာယ ပဒတ္ထော။

ပမာဒန္တိ "အရက္ခိတေန စိတ္တေနာ"တိ ဣဒံ ပဒံ ဆသု ဒ္ဝါရေသု သတိ-ဝေါသဂ္ဂလက္ခဏံ ပမာဒံ ကထေတိ။ **တံ မစ္စုနော ပဒန္တိ** တံ ပမဇ္ဇနံ ဂုဏမာရ-ဏဘော မစ္စုသဒ်ိဘဿ မာရသ ဝသဝတ္တနဋ္ဌာနံ၊ တေန "အရက္ခိတေန စိတ္တေန၊ ဝသံ မာရသ ဂစ္ဆတီ"တိ ပဋ္ဌမပါဒံ စတုတ္ထပါဒေန သမ္ဗန္ဓိတ္ဝာ ဒသေတိ။ **သော ဝိပလ္လာသော**တိ ယံ အနိစ္စသ ခန္ဓပဉ္စကသ "နိစ္စ"န္တိ ဒဿနံ၊ သော ဝိပလ္လာသော ဝိပရိယေသဂ္ဂါဟော။ တေနေဝါဟ **"ဝိပရီတဂ္ဂါဟလက္ခဏော ဝိပလ္လာသော"**တိ။ သဗ္ဗံ ဝိပလ္လာသသာမညေန ဂဟေတ္ဝာ တသ အဓိဋ္ဌာနံ ပုစ္ဆတိ **"ကိံ ဝိပလ္လာသယတီ"**တိ။ သာမညသ စ ဝိသေသော အဓိဋ္ဌာန-ဘာဝေန ဝေါဟရိယတိတိ အာဟ **"သညံ စိတ္တံ ဒိဋ္ဌိ"**တိ။ တံ "ဝိပလ္လာသယ-တီ"တိ ပဒေန သမ္ဗန္ဓိတဗ္ဗံ။ တေသု သညာဝိပလ္လာသော သဗ္ဗမုဒုကော၊ အနိစ္စာ-ဒိကသ ဝိသယသ မိစ္ဆာဝဓေန ဥပဋ္ဌိတာကာရဂ္ဂဟဏမတ္တံ မဂပေါတကာနံ တိဏပုရိသကေသု ပုရိသောတိ ဥပ္ပန္နသညာ ဝိယ။ စိတ္တဝိပလ္လာသော တတော ဗလဝတရော၊ အမဂ္ဂိအာဒိကေ ဝိသယေ မဂ္ဂိအာဒိအာကာရေန ဥပဋ္ဌဟန္တေ တဏှာ သန္နိဋ္ဌာနံ ဝိယ နိစ္စာဒိဘောဝ သန္နိဋ္ဌာနမတ္တံ။ ဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသော ပန သဗ္ဗဗလဝတရော ယံ ယံ အာရမ္မဏံ ယထာ ယထာ ဥပဋ္ဌာတိ၊ တထာ တထာ နံ သဿတာဒိဝသေန "ဣဒမေဝ သစ္စံ မောဃမညံ"န္တိ အဘိနိဝိသန္တော ပဝတ္တာဘိ။ တဿ သညာဝိပလ္လာသော စိတ္တဝိပလ္လာသသ ကာရဏံ၊ စိတ္တ-ဝိပလ္လာသော ဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသသ ကာရဏံ ဟောတိ။

ဣဒါနိ ဝိပလ္လာသာနံ ပဝတ္တိဋ္ဌာနံ ဝိသယံ ဒသေတုံ **"သော ကုဟိံ ဝိပလ္လာ-သယတိ၊ စတူသု အဋ္ဌာနေသု ဆသု ဒ္ဝါရေသူ"**တိ အာဟ။ တတ္ထ **အဋ္ဌာနေ-သု**ဣ ပဋ္ဌသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု။ တေဟိ အာဟိတော အဟံ မာနော ဇော်တိ အဿာ၊ "အတ္တာ"တိ ဘဝတိ ဇော်တိ ဗုဒ္ဓိ ဝေါဟာရော စာတိ အတ္တ-ဘာဝေါ၊ သော ဧဝ သုဘာဒိနံ ဝိပလ္လာသသ စ အဓိဋ္ဌာနဘာဝတော ဝတ္ထု စာတိ "အဿဘာဝေနတ္ထု"တိ ဝုစ္စတိ။ **"ရူပံ အတ္တာတော သမနုပဿတီ"**တိ-အာဒိနာ တေသံ သဗ္ဗဝိပလ္လာသမူလဘူတာယ သက္ကာယဒိဋ္ဌိယာ ပဝတ္တိဋ္ဌာန-ဘာဝေန အတ္တဘာဝေဝတ္ထုတံ ဒသေတ္ဝာ ပုန ဝိပလ္လာသာနံ ပဝတ္တိအာကာရေန

သဒ္ဒိံ ဝိသယံ ဝိဘဇိတ္ဝာ ဒသေတုံ "**ရူပံ ပဌမံ ဝိပလ္လာသ၀ဏ္ဏ၊ အသုဘေ သုဘ**"န္တိ ဝုတ္တံ။ တံ သဗ္ဗံ သုဝိညေယ္ယံ။ ပုန မူလကာရကော၀သေန ဝိပလ္လာသေ ဝိဘဇိတ္ဝာ ဒသေတုံ "**ဒွေ ဓမ္မာ စိတ္တာသ သံကိလေသာ**"တိအာဒိမာဟ။ တဿ ကိန္တာပိ အဝိဇ္ဇာရဟိတာ ကဏှာ နဏ္ဍိ၊ အဝိဇ္ဇာ စ သုဘသုခသညာနမ္ပိ ပစ္စယော ဧ၀၊ တထာပိ တဏှာ ဧတာသံ သာတိသယံ ပစ္စယောတိ ဒသေတုံ "**တဏှာနိဝုတံ။ပ။ ဒုက္ခေ သုခ**"န္တိ ဝုတ္တံ။ **ဒိဋ္ဌိနိဝုတန္တိ** ဒိဋ္ဌိသဟေသေန အဝိဇ္ဇာ ဝုတ္တာတိ အဝိဇ္ဇာနိဝုတန္တိ အတ္ထော။ ကာမဉ္စေတ္ထ တဏှာရဟိတာ ဒိဋ္ဌိ နတ္ထိ၊ တဏှာပိ ဒိဋ္ဌိယာ ပစ္စယော ဧ၀။ တဏှာပိ "နိစ္စံ အတ္တာ"တိ အယောနိသော ဥမ္မုဇ္ဇန္တာနံ တထာပ၀တ္ထုမိစ္ဆာဘိနိ၀ေသဿ မောဟော ဝိသေသပစ္စယောတိ ဒသေတုံ "**ဒိဋ္ဌိနိဝုတံ။ပ။ အတ္တာ**"တိ ဝုတ္တံ။

ယော ဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသောတိ "အနိစ္စေ နိစ္စံ, အနတ္တနိ အတ္တာ"တိ ပ၀တ္ထုမ္ပိ ဝိပလ္လာသဒ္ဓယံ သန္ဓာယာဟ "**သော အတီတံ ရူပံ။ပ။ အတီတံ.ဝိညာဏံ အတ္တာတော သမနုပဿတိ**"တိ။ ဧတေန အဋ္ဌာရသဝိဓောပိ ပုဗ္ဗန္တာနုကပ္ပိကဝါဒေါ ပစ္ဆိမာနံ ဒ္ဝိန္နံ ဝိပလ္လာသာနံ ၀သေန ဟောတီတိ ဒသေတိ။ **တဏှာဝိပလ္လာသော**ဘိ တဏှာမူလကော ဝိပလ္လာသော။ "အသုဘေ သုဘံ, ဒုက္ခေ သုခ"န္တိ ဧတေ ဝိပလ္လာသဒ္ဓယံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ **အနာဂတံ ရူပံ အဘိနန္ဒတီ**တိ အနာဂတံ ရူပံ ဒိဋ္ဌာဘိနန္ဒနဝသေန အဘိနန္ဒတိ။ **အနာဂတံ ဝေဒနံ၊ သညံ၊ သင်္ခါရေ၊ ဝိညာဏံ အဘိနန္ဒတီ**ဘိ ဧတ္ထာပိ ဧသေ၀ နယော။ ဧတေန စတုစတ္တာလိသဝိဓောပိ အပရန္တာနုကပ္ပိကဝါဒေါ ယောဂုယျေန ပုရိမာနံ ဒ္ဝိန္နံ ဝိပလ္လာသာနံ ၀သေန ဟောတီတိ ဒသေတိ။ **ဒွေ ဓမ္မာ စိတ္တာသ ဥပက္ကိလေသာ**တိ ဧ၀ံ ပရမသာ၀ဇ္ဇသ ဝိပလ္လာသသ မူလကာရဏာန္တိ ဝိသေသတော ဒွေ ဓမ္မာ စိတ္တာသ ဥပက္ကိလေသာ **တဏှာ စ အဝိဇ္ဇာ စာ**တိ ဧတ သရူပတော ဒသေတိ။ တာဟိ ဝိသုဒ္ဓိန္တိ စိတ္တံ ဝိသုဒ္ဓိတိတိ ပဋိပက္ခ၀သေနပိ တာသံ ဥပက္ကိလေသဘာ၀ံယေ၀ ဝိဘာ၀ေတိ၊ န ဟိ တဏှာအဝိဇ္ဇာသု ပဟီနာသု ကောစိ သံကိလေသ၀ဓ္မော န ပဟီယတိတိ။ ယထာ စ ဝိပလ္လာသာနံ မူလကာရဏံ တဏှာဝိဇ္ဇာ၊ ဧ၀ံ သကလသာပိ ဝဋ္ဋသ မူလကာရဏန္တိ ယထာနုသန္ဓိနာ၀ ဂါထံ နိဋ္ဌေတုံ "**တေသ**"န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **တေသ**န္တိ ယေသံ အရက္ခိတံ စိတ္တံ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဟတတ္တာ၊ တေသံ။ "**အဝိဇ္ဇာနိ၀ရဏာန**"န္တိအာဒိနာ မာရသ ၀သဂမနေန အနာဒိမတိသံသာရေ သံသရဏန္တိ ဒသေတိ။

ထိနမိဒ္ဓါဘိဘူတေနာတိ ဧတ္ထ "**ထိနံ နာမ**"တိအာဒိနာ ထိနမိဒ္ဓါနံ သရူပံ ဒသေတိ။ တေဟိ စိတ္တာသ အာဘိဘူတတာ သုဝိညေယျာ၀ါတိ တံ အနာမသိတ္ဝာ

ကိလေသမာရဂ္ဂဟဏေနေဝ တံနိမိတ္တာ အဘိသင်္ခရိမာရဓနဿမာရမစ္ဆုမာရာဂဟိတာ ဧဝါတိ "**ကိလေသမာရဿ စ သတ္တမာရဿ စာ**"တိ စ-သဒ္ဒေန ဝါတေသမိ ဂဟဏံ ကတန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ **သော ဟိ နိဝုတော သံသာရဘိမုခေါဘိ** သော မာရဝသံ ဂတော၊ တတော ဧဝ နိဝုတော ကိလေသေဟိ ယာဝ နမာရဗန္ဓနံ ဆိန္နတိ၊ တာဝ သံသာရာဘိမုခေါဝ ဟောတိ၊ နဝိသင်္ခါရာဘိမုခေါတိ အဓိပ္ပါယော။ ဣမာနိ ဘဂဝတာ ဒွေ သစ္စာနိ ဒေသိတာနိ။ ကထံ ဒေသိတာနိ?

တတ္ထ ဒုဝိဓာ ကထာ အဘိဓမ္မနိဿိတာ စ သုတ္တန္တနိဿိတာ စ။ တာသု အဘိဓမ္မနိဿိတာ နာမ **အရကွိတေန စိတ္တေနာ**တိ ရတ္တမွိ စိတ္တံ အရကွိတံ, ဒုဋ္ဌမွိ စိတ္တံ အရကွိတံ, မူဠ္ဟမွိ စိတ္တံ အရကွိတံ။ တတ္ထ ရတ္တံ စိတ္တံ အဋ္ဌန္နံ လောဘသဟဂတစိတ္တုပ္ပါဒါနံ ဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဒုဋ္ဌံ စိတ္တံ ဒွိန္နံ ပဋိဃစိတ္တုပ္ပါဒါနံ ဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ မူဠ္ဟံ စိတ္တံ ဒွိန္နံ မောမူဟစိတ္တုပ္ပါဒါနံ ဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ယာဝ ဣဓမသံ စိတ္တုပ္ပါဒါနံ ဝသေန ဣန္ဒြိယာနံ အဂတ္တိ အဂေါပါယနာ အပါလနာ အနာရက္ခာ သတိဝေါသဂ္ဂေါ ပမာဒေါ စိတ္တဿ အသံဝရော၊ ဧဝံ အရကွိတံ စိတ္တံ ဟောတိ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဟတံ နာမ စိတ္တံ စတုန္နံ ဒိဋ္ဌိသမ္ပယုတ္တစိတ္တုပ္ပါဒါနံ ဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ထိနမိဒ္ဓါဘိဘူတံ နာမ စိတ္တံ ပဉ္စန္နံ သသင်္ခါရိကာကုသလစိတ္တုပ္ပါဒါနံ ဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဧဝံ သဗ္ဗေပိ အဂ္ဂဟိတဂ္ဂဟဏေန ဒွါဒသ အကုသလစိတ္တုပ္ပါဒါ ဟောန္တိ။ တေ "ကတမေ ဓမ္မာ အကုသလာ? ယသ္မိံ သမယေ အကုသလံ စိတ္တံ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ"တိအာဒိနာ **စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍေ**၁ အကုသလစိတ္တုပ္ပါဒဒေသနာဝသေန ဝိတ္ထာရတော ဝတ္တဗ္ဗာ။ **မာရဿာတိ** ဇေ္ဌ ပဉ္စ မာရာ။ တေသု ကိလေသမာရဿ စတုန္နံ အာသဝါနံ စတုန္နံ ဩဃာနံ စတုန္နံ ယောဂါနံ စတုန္နံ ဂန္ထာနံ စတုန္နံ ဥပါဒါနာနံ အဋ္ဌန္နံ နိဝရဏာနံ ဒသန္နံ ကိလေသဝတ္ထူနံ ဝသေန **အာသဝဂေါစ္ဆကာဒီသု**၂ ဝုတ္တနယေန၊ တထာ "ဇာတိမဒေါ ဂေါတ္တမဒေါ အာရောဂျမဒေါ"တိအာဒိနာ **ခုဒ္ဒကဝတ္ထုဝိဘင်္ဂေ**၃ အာဂတာနံ သတ္တန္နံ ကိလေသာနဉ္စ ဝသေန ဝိဘာဂေါ ဝတ္တဗ္ဗော။ အယံ တာဝေတ္ထ အဘိဓမ္မနိဿိတာ ကထာ။

သုတ္တန္တနိဿိတာ၄ ပန **အရကွိတေန စိတ္တေနာ**တိ စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသွာ နိမိတ္တဂ္ဂါဟီ ဟောတိ အနုဗ္ယဉ္ဇနဂ္ဂါဟီ၊ ယတ္ဓာဓိကရဏမေနံ စက္ခုန္ဒြိယံ အသံဝုတံ ဝိဟရန္တံ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿာ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ အန္ဝာဿဝေယျုံ၊

၁-အဘိ ၁-၉၀-ပိဋ္ဌေ။
၂-အဘိ ၂-၁၅၉-ဝိဘင်္ဂေ။
၃-အဘိ ၁-၅၊၂၂၁-ဝိဘင်္ဂဒီသု။
၄-မ ၁-၂၀၂၊အံ ၃-၅၄၇-ဝိဇ္ဇေသု။

တသ္မ သံ၀ရာယ နု ပဋိပဇ္ဇတိ၊ နု ရက္ခတိ စက္ခုန္ဒြိယံ၊ စက္ခုန္ဒြိယေ နု သံ၀ရံ အာပဇ္ဇတိ။ သောတေန။ပ။ ဃာနေန၊ ဇိဝှါယ၊ ကာယေန၊ မနသာ။ပ။ မနိန္ဒြိယေန သံ၀ရံ အာပဇ္ဇတီ"။ ဧ၀ံ အရက္ခိတံ စိတ္တံ ဟောတိ။ **မိဆ္ဆာဒိဋ္ဌိဟေတုန္တိ** စာတိ မိဆ္ဆာဒိဋ္ဌိဟတံ နာမ စိတ္တံ ပုဗ္ဗန္တကပ္ပနဝသေန ၀ါ အပရန္တကပ္ပန-ဝသေန ၀ါ ပုဗ္ဗန္တာဝရန္တကပ္ပနဝသေန ၀ါ မိဆ္ဆာဘိနိ၀ိသန္တသ္မ အယောနိသော ဥမ္မုဇ္ဇန္တသ္မ "သဿတော လောကော တိ ဝါ။ပ။ နေ၀ ဟောတိ နု နု ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ" တိ၂ ၀ါ ယာ ဒိဋ္ဌိ၊ တာယ ဟတံ ဥပဟတံ။ ယာ စ ခေါ "ဣမာ စတ္တာရော သဿတ၀ါဒါ။ပ။ ပဉ္စ ပရမဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာန၀ါဒါ" တိ ဗြဟ္မဇာလေ၇ ပဉ္စတ္တယေ၇ စ အာဂတာ ဒ္ဝါဒဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌိယော၊ တာသံ ၀သေန စိတ္တာသ မိဆ္ဆာဒိဋ္ဌိဟတာဘာ၀ေါ ကထေတဗ္ဗော။

ထိနမိဒ္ဓါဘိဘူတေနာတိ **ထိနံ** နာမ စိတ္တာသ အကမ္မညတာ။ **မိဒ္ဓံ** နာမ ၀ေဒ-နာဒိကာ္ခန္ဓတ္တယသ္မ အကမ္မညတာ။ တထာ **ထိနံ** အနုသာဟသံဟနနံ။ **မိဒ္ဓံ** အသ်တ္တိ-ဝိဃာတော။ ဣတိ ထိနေန မိဒ္ဓေန စ စိတ္တံ အဘိဘူတံ အဇ္ဈောတ္ထဋ်ံ ဥပဒ္ဒုတံ သကော်စနပ္ပတ္တံ လယာပန်ံ။ **၀သံ မာရဿ ဂစ္ဆတီ**တိ **၀သော** နာမ ဣစ္ဆာ လောဘော အဓိပ္ပါယော ရုစိ အာကာ၇ိ အာဏာ အာဏတ္တိ။ **မာရော**တိ ပဉ္စ မာရာ ခန္ဓမာရော အဘိသ၇ါရမာရော မစ္စုမာရော ဒေ၀ပုတ္တမာရော ကိလေသ-မာရောတိ။ **ဂစ္ဆတီ**တိ တေသံ ၀သံ ဣစ္ဆံ။ပ။ အာဏတ္တိံ ဂစ္ဆတိ ဥပဂစ္ဆတိ ဥပေတိ ၀တ္တတိ အနု၀တ္တတိ နာတိက္ကမတီတိ။ တေန ၀ုစ္စတိ "၀သံ မာရဿ ဂစ္ဆတီ" တိ။

တတ္ထ ယထာ၀ုတ္တာ အကုသလာ ဓမ္မာ, တဏှာ၀ိဇ္ဇာ ဧ၀ ၀ါ သမုဒယသ္စံ။ ယော သော "၀သံ မာရဿ ဂစ္ဆတီ" တိ ၀ုတ္တော၊ သော ယေ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓေ ဥပါဒါယ ပညတ္တော၊ တေ ပဉ္စက္ခန္ဓာ ဒုက္ခသ္စံ။ ဧ၀ံ ဘဂ၀တာ ဣဓ ဒွေ သစ္စာနိ ဒေသိတာနိ။ တေနေ၀ါဟ "**ဒုက္ခံ သမုဒယော စာ**" တိ။ တေသံ ဘဂ၀ါ ပရိညာယ စ ပဟာနာယ စ ဓမ္မံ ဒေသေတီတိ ၀ုတ္တမေ၀တ္ထံ ပါကဋတရံ ကာတုံ "**ဒုက္ခဿ ပရိညာယ သမုဒယဿ ပဟာနာယာ**" တိ ၀ုတ္တံ။ ကထံ ဒေသေတီတိ စေ?—

"တဿွာ ရာဇိတစိတ္တာသ၊ သမ္မာသက်ပုဂေါစရေ။
သမ္မာဒိဋ္ဌိံ ပုရက္ခတွာ၊ ဥတွာန ဥဒယဗ္ဗယံ။
ထိနမိဒ္ဓါဘိဘူ ဘိက္ခု၊ သမ္မာ ဒုဂ္ဂတိယော ဇဟေ" တိ[၅]—

၁-မ ၁-၂၀ ၂-၃၃၆-၃၄၀၊ မ ၂-၁၇၁၊ မ ၃-၁၃-၅၃-ပိဋ္ဌာဒိသုပိ ပသ်ိတဗ္ဗံ။

၂-အာဘိ ၂-၃၀၀၊ခု၉·၁၄၉-ပိဋ္ဌာဒိသု။　　၃-ဒိ ၁-၁၂-ပိဋ္ဌာဒိသု။

၄-မ ၃-၁၀-ပိဋ္ဌေ။　　၅-ခု ၁-၁၂၁-ပိဋ္ဌေ ဥဒါနေ။

နေတ္တိ-ဋ ၁၀—နု-ဗု-သ

ဂါထာယ။ တဿတ္ထော—ယသ္မာ အရက္ခိတေန စိတ္တေန ဝသံ မာရဿ ဂစ္ဆတိ၊ တသ္မာ သတိသံဝရေန မနစ္ဆဋ္ဌာနံ ဇုန္ဒြိယာနံ ရက္ခဏေန ရက္ခိတစိတ္တော အဿ။ **သမ္မာသက်ပ္ပဓါစရတိ** ယသ္မာ ကာမသက်ပ္ပါဒိမိစ္ဆာသက်ပ္ပ-ဓါစရော တထာ တထာ အယောနိသော ဝိကပ္ပေတ္ဝာ နာနာဝိဓာနိ မိစ္ဆာ-ဒဿနာနိ ဂဏှာတိ။ တတော ဧဝ စ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဟတေန စိတ္တေန ဝသံ မာရဿ ဂစ္ဆတိ၊ တသ္မာ ယောနိသောမနသိကာရေန ကမ္မံ ကရောန္တော နေက္ခမ္မ-သက်ပ္ပါဒိသမ္မာသက်ပ္ပဓါစရော အဿ။ **သမ္မာဒိဋ္ဌိံ ပုရက္ခတွာ**တိ သမ္မာ-သက်ပ္ပဓါစရတာယ ဝိဓုတမိစ္ဆာဒဿနော ကမ္မဿကတာလက္ခဏံ ယထာ-ဘူတဉာဏလက္ခဏဉ္စ သမ္မာဒိဋ္ဌိံ ပုဗ္ဗင်္ဂံ ကတွာ သီလသမာဓိသု ယုတ္တပ္ပယုတ္တော။ တတော ဧဝ စ **ဉတ္ဝာန ဉဒယဗ္ဗယံ** ပဉ္စသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု သမဝဲညာသဝယ အာကာရေဟိ ဥပ္ပါဒံ နိရောဓဉ္စ ဉတ္ဝာ ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာပေတ္ဝာ အရဟတ္တမေန အရိယမဂ္ဂေ ဂဏှန္တော အဂ္ဂမဂ္ဂေန **ထိနမိဒ္ဓါဘိဘူ ဘိက္ခု၊ သဗ္ဗာ ဒုဂ္ဂတိယော ဇဟေ**တိ ဧဝံ သဗ္ဗသော ဘိန္နကိလေသတ္တာ ဘိက္ခု ခီဏာသဝေါ ယထာသမ္ဘဝံ တိဝိဓဒုက္ခဘာယောဂေန ဒုဂ္ဂတိသင်္ခါတာ သဗ္ဗာပိ ဂတိယော ဇဟေယျ၊ တာသံ ပရဘာဂေ နိဗ္ဗာနေ တိဋ္ဌေယျာတိ အတ္ထော။

ယံ တဏှာယ အဝိဇ္ဇာယ စ ပဟာနံ၊ အယံ နိရောဓောတိ ပဟာနသဉ္ဉိတော နိရောဓသ္မိံ ပစ္စယဘာဝတော အသင်္ခတဓာတုပဟာနံ နိရောဓောတိ စ ဝုတ္တော။ **ဣမာနိ စတ္တာရိ သစ္စာနိ**တိ ပုရိမဂါထာယ ပုရိမာနိ ဒွေ, ပစ္ဆိမဂါထာယ ပစ္ဆိမာနိ ဒွေတိ ဒ္ဝိဟိ ဂါထာဟိ ဘာသိတာနိ ဣမာနိ စတ္တာရိ ဒုရိယသစ္စာနိ။ တေသု သမုဒယေန အသာဒေါ၊ ဒုက္ခေန အာဒီနဝေါ၊ ဥဘိန်ရေ-ဟေတိ နိဿရဏံ၊ သဗ္ဗဂတိဇဟနံ ဖလံ၊ ရက္ခိတစိတ္တတာဒိကော ဥပါယော၊ အရက္ခိတ-စိတ္တတာဒိနိသေဓနမုခေန ရက္ခိတစိတ္တတာဒိသု နိယောဇနံ ဘဂဝတော အာဏတ္တိတိ။ ဧဝံ ဒေသနာဟာရပဒတ္ထော အသာဒါဒယော နိဒ္ဓါရေတဗ္ဗော။ တေနေဝါဟ “**နိယျတ္တော ဒေသနာဟာရသမ္ဗာတော**”တိ။

ဒေသနာဟာရသမ္ဗာတဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဝိစယဟာရသမ္မာတ၀ဏ္ဏနာ

၅၃။ ဧဝံ ဒေသနာဟာရသမ္မာတံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ ဝိစယဟာရသမ္မာတံ ဒဿေန္တော ယသ္မာ ဒေသနာဟာရပဒတ္ထဝိစယော ဝိစယဟာရော၊ တသ္မာ ဒေသနာဟာရေ ဝိပလ္လာသဟေတုဘာ၀ေန နိဒ္ဒါရိတာယ တဏှာယ ကုသ-လာဒိဝိဘာဂပဝိစယမုခေန ဝိစယဟာရသမ္မာတံ ဒဿေတုံ **"တတ္ထ တဏှာ ဒုဝိဓာ"**တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ **ကုသလာ**တိ ကုသလဓမ္မာရမ္မဏာ။ **ကုသလ-**သဒ္ဒေါ စေတ္ထ **ဗဟိတိကသုတ္တေ**[1] ဝိယ အနဝဇ္ဇေ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ကသ္မာ ပနေတ္ထ တဏှာ ကုသလပရိယာဧယေန ဥဒ္ဓဋာ? ဟေဋ္ဌာ ဒေသနာဟာရေ ဝိပလ္လာသဟေတုဘာ၀ေန တဏှံ ဥဒ္ဓရိတွာ တသ္သာ ၀သေန သံကိလေသ-ပက္ခော ဒဿိတော။ ဝိစိတ္တပဋိဘာနတာယ ပန ဇုဓာပိ တဏှာမုခေနေ၀ ၀ေါဒါနပက္ခံ ဒဿေတုံ ကုသလပရိယာယေန တဏှာ ဥဒ္ဓဋာ။ တတ္ထ သံသာရံ ဂမေတီတိ **သံသာရဂါမိနီ၊** သံသာရနာယိကာတိ အတ္ထော။ အပစယံ နိဗ္ဗာနံ ဂမေတီတိ **အပစယဂါမိနီ**။ ကထံ ပန တဏှာ အပစယဂါမိနီတိ? အာဟ **"ပဟာနတဏှာ"**တိ။ တဒင်္ဂါဒိပဟာနဿ ဟေတုဘူတာ တဏှာ။ ကထံ ပန ကေန္တသာ၀ဇ္ဇာယ တဏှာယ ကုသလဘာ၀ေါတိ? သေဝိတဗ္ဗဘာ၀တော။ ယထာ တဏှာ၊ ဧဝံ **မာနောဝိ ဒုဝိဓော ကုသလော၀ိ အကုသလော၀ိ၊** န တဏှာ ဧ၀ါတိ တဏှာယ နိဒဿနဘာ၀ေန မာနော ၀ုတ္တော။

တတ္ထ မာနဿ ယထာဓိပ္ပေတံ ကုသလာဒိဘာ၀ံ ဒဿေတုံ **"ယံ မာနံ နိဿာယ"**တိအာဒိမာဟ။ ၀ုတ္တဉ္ဧတံ ဘဂ၀တာ "မာနမဟံ ဒေ၀ါနမိန္ဒ ဒုဝိဓေန ၀ဒါမိ သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ အသေဝိတဗ္ဗမ္ပိ"တိအာဒိ။ **ယံ နေက္ခမ္မသိတံ ဒေါမနဿ**န္တိအာဒိ "ကုသလာ"တိ ၀ုတ္တတဏှာယ သရူပဒဿနတ္ထံ ၀ုတ္တံ။ တတ္ထ နေက္ခမ္မသိတံ ဒေါမနဿံ နာမ—

> "တတ္ထ ကတမာနိ ဆ နေက္ခမ္မသိတာနိ ဒေါမနဿာနိ? ရူပါနံတွေ၀ အနိစ္စတံ ဝိဒိတ္ဝာ ဝိပရိဏာမဝိရာဂနိရောဓံ 'ပုဗ္ဗေ စေ၀ ရူပါ၊ တေရဟိ စ၊ သဗ္ဗေတေ ရူပါ အနိစ္စာ ဒုက္ခာ ဝိပရိဏာမဓမ္မာ'တိ ဧ၀မေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ဒိသ္ဝာ အနုတ္တရေသု ဝိမောက္ခေသု ဗိဟံ ဥပဋ္ဌာပေတိ 'ကဒါဿု နာမာဟံ တဒါယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရိဿာမိ၊ ယဒရိယာ ဧတေရဟိ အာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရန္တီ'တိ။ ဣတိ အနုတ္တရေသု ဝိမောက္ခေသု ဗိဟံ ဥပဋ္ဌာပယတော

၁-မ ၂-၃၁၄-ဖိဋ္ဌေ။

ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝိဟာ၊ ဝိဟာပစ္စယာ ဒေါမနသ်ံ။ ယံ ဧဝရူပံ ဒေါမနသံ၊ ဣဒံ ဝုစ္စတိ နေက္ခမ္မသိတံ ဒေါမနသ''န္တိ ၁—

ဧဝံ ဆသု ဒွါရေသု ဣဋ္ဌာရမ္မဏော အာပါဆဂတေ အနုတ္တရဝိမောက္ခသ်ါတ-အရိယဖလဓမ္မေသု ဝိဟံ ဥပဋ္ဌာပေတွာ တဒဓိဂမာယ အနိစ္စာဒိဝသေန ဝိပဿနံ ဥပဋ္ဌာပေတွာ ဥဿုက္ကာပေတုံ အသက္ကောန္တသ္သ ဣမမ္ဟိ ပက္ခေ ဣမမ္ဟိ မာသေ ဣမမ္ဟိ သံဝစ္ဆရေ ဝိပ ဿနံ ဥဿုက္ကာပေတွာ အရိယဘူမိံ သမ္မာပုဏိတုံ နာသက္ခိန္တိ အနုသောစတော ဥပ္ပန္နံ ဒေါမနသ်ံ နေက္ခမ္မဝသေန ဝိပဿနာဝသေန အနု-သတိဝသေန ပဌမဈာနာဒိဝသေန ပဋိပတ္တိယာ ဟေတုဘာဝေန ဥပ္ပဇ္ဇနတော နေက္ခမ္မသိတံ ဒေါမနသ်ံ နာမ။ **အယံ တဿာ ကုသလာ**တိ အယံ "ဝိဟာ"တိ ဝုတ္တာ တဿာ ကုသလာ။ ကထံ? **ရာဂဝိရာဂါ စေတောဝိမုတ္တိ၊ တဒါရမ္မဏာ ကုသလာ**တိ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ရာဂဝိရာဂါ စေတောဝိမုတ္တိ, နာ သဘာဝေန ကုသလာ၊ အနဝဇ္ဇဋ္ဌေန ကုသလာ။ တံ ဥဒ္ဒိဿ ပဝတ္တိယာ တဒါရမ္မဏာ ပန တဿာ ကုသလာရမ္မဏတာယ ကုသလာတိ။ **အဓိဋ္ဌာဝိရာဂါ ပညာဝိမုတ္တိ** အနဝဇ္ဇဋ္ဌေန ကုသလာ။ **တဿာ**တိ ပညာဝိမုတ္တိယာ။ ယာယ ဝသေန တဿာ ရာဂဝိတစိတ္တာသာ"တိ ဂါထာယံ "သဗ္ဗာ ဒုဂ္ဂတိယော ဇဟေ"တိ ဝုတ္တံ။

ဣတိ စိရတရံ ဝိပဿနာပရိဝါသံ ပရိဝသိတ္တာ ဒုက္ခာပဋိပဒါဒန္ဓာဘိညာယ အဓိဂတာယ ပညာဝိမုတ္တိယာ ဝသေန ဝိစယဟာရသမ္ပာဒံ ဒဿေတုံ "**တဿာ ကော ပဝိစယော**"တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ ယသ္မာ ပညာဝိမုတ္တိ အရိယမဂ္ဂ-မူလိကာ၊ တသ္မာ စာဂုတ္တဈာနပါဒကေ အရိယမဂ္ဂဓမ္မေ ဥဒ္ဒိသိတ္တာ တေသံ အာဂမနပဋိပဒံ ဒဿေတုံ "**ကတ္ထ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ စတုတ္ထေ ဈာနေ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ပါရမိတာယာ**တိ ဥက္ကံသဂတာယ စတုတ္ထဈာနဘာဝနာယ။ ယေဟိ အင်္ဂေဟိ အဂေါ်ဟိ သမန္နာဂတော စတုတ္ထဈာနစိတ္တံ ဝုတ္တံ၊ တာနိ အင်္ဂါနိ ဒဿေတုံ "**ပရိသုဒ္ဓ**"န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

တတ္ထ ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိဘာဝေန **ပရိသုဒ္ဓံ**။ ပရိသုဒ္ဓတ္တာ ဧဝ **ပရိယောဒါတံ**၊ ပဘဿရန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ သုခါဒိနံ ပစ္စယဃာတေန ဝိတရာဂါဒိအင်္ဂဟတ္တာ **အနင်္ဂဏံ**။ အနင်္ဂဏတ္တာ ဧဝ **ဝိဂတူပက္ကိလေသံ**၊ အင်္ဂဏေန ဟိ စိတ္တံ ဥပက္ကိလိဿတိ၊ သုဘာဝိတတ္တာ မုဒုဘူတံ ဝသိဘာ-ဝပ္ပတ္တိန္တိ အတ္ထော။ ဝသေ ဝတ္တမာနဥ္စိ စိတ္တံ "မုဒူ"တိ ဝုစ္စတိ။ မုဒုတ္တာ ဧဝ စ **ကမ္မနိယံ**၊ ကမ္မက္ခမံ ကမ္မယောဂ္ဂန္တိ အတ္ထော။ မုဒုဉ္စိ စိတ္တံ ကမ္မနိယံ

၁-မ ၃-၂၆၁-ပိဌေ။

ဟောတိ၊ သုဓန္တိမဝ သုဝဏ္ဏံ။ တဒုဘယမ္ပိ စ သုဘာဝိတတ္တာ ဧဝ။ ယထာဟ "နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ ယံ ဧဝံ ဘာဝိတံ မုဒုဉ္စ ဟောတိ ကမ္မနိယဉ္စ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ စိတ္တ"န္တိ[1]။ ဧတေသု ပရိသုဒ္ဓ-ဘာဝါဒိသု ဌိတတ္တာ **ဌိတံ**။ ဌိတတ္တာယေဝ **အာနေဉ္ဇပ္ပတ္တံ**၊ အစလံ နိရိဉ္ဇနန္တိ အတ္ထော။ မုဒုကမ္မညဘာဝေန ဝါ အတ္တနော ဝသေ ဌိတတ္တာ **ဌိတံ**။ သဒ္ဓါဒိဟိ ပရိဂ္ဂဟိတတ္တာ **အာနေဉ္ဇပ္ပတ္တံ**။ သဒ္ဓါပရိဂ္ဂဟိတဉ္ပိ စိတ္တံ အသင်္ခါရေန နဂ္ဂတိ၊ ဝီရိယပရိဂ္ဂဟိတံ ကောသဇ္ဇေန နဂ္ဂတိ၊ သတိပရိဂ္ဂဟိတံ ပမာဒေန နဂ္ဂတိ၊ သမာဓိပရိဂ္ဂဟိတံ ဥဒ္ဓစ္စေန နဂ္ဂတိ၊ ပညာပရိဂ္ဂဟိတံ အဝိဇ္ဇာယ နဂ္ဂတိ၊ ဩဘာသဂတံ ကိလေသန္ဓကာရေန နဂ္ဂတိ။ ဣမေဟိ ဆဟိ ဓမ္မေဟိ ပရိဂ္ဂဟိတံ အာနေဉ္ဇပ္ပတ္တံ ဟောတိ။ ဧဝံ အဋ္ဌင်္သမန္နာဂတံ စိတ္တံ အဘိနီဟာ-ရက္ခမံ ဟောတိ။ အဘိညာသစ္ဆိကရဏီယာနံ ဓမ္မာနံ အဘိညာသစ္ဆိကိရိယာယ။

အပရော နယော— စတုတ္ထဈာနသမာဓိနာ သမာဟိတံ စိတ္တံ နိဝရဏဒူရီ-ဘာဝေန **ပရိသုဒ္ဓံ**။ ဝိတက္ကာဒိသမတိက္ကမေန **ပရိယောဒါတံ**။ ဈာနပဋိလာဘ-ပစ္စနိကာနံ ပါပကာနံ ဣဆ္ဆာဝစရာနံ အဘာဝေန **အနင်္ဃံ**။ **ဣဆ္ဆာဝစရာနန္တိ** ဣဆ္ဆာယ အဝစရာနံ ဣဆ္ဆာဝသေန ဩတိဏ္ဏာနံ ပဝတ္တာနံ နာနပ္ပကာရာနံ ကောပအပစ္စယာနန္တိ အတ္ထော။ အဘိဇ္ဈာဒီနံ စိတ္တုပက္ကိလေသာနံ ဝိဂမေန **ဝိဂတူပက္ကိလေသံ**။ ဥဘယမ္ပိ စေတံ **အနင်္ဃသုတ္တဝတ္ထုသုတ္တာနံ**[2] ဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဝသိပ္ပတ္တိယာ **မုဒု**ဘူတံ။ ဣဒ္ဓိပါဒဘာဝူပဂမေန **ကမ္မနိယံ**။ ဘာဝနာ-ပါရိပူရိယာ ပဏီတဘာဝူပဂမေန **ဌိတံ အာနေဉ္ဇပ္ပတ္တံ**။ ယထာ အာနေဉ္ဇ-ဘာဝပ္ပတ္တံ အာနေဉ္ဇပ္ပတ္တံ ဟောတိ၊ ဧဝံ ဌိတန္တိ အတ္ထော။ ဧဝမ္ပိ အဋ္ဌင်္သမန္နာဂတံ စိတ္တံ အဘိနီဟာရက္ခမံ ဟောတိ။ အဘိညာသစ္ဆိကရဏီယာနံ ဓမ္မာနံ အဘိညာသစ္ဆိကိရိယာယ ပါဒကံ ပဒဋ္ဌာနဘူတံ။ တေနေဝါဟ "**သော တတ္ထ အဋ္ဌဝိဓံ အဓိဂစ္ဆတိ ဆ အဘိညာ ဒွေ စ ဝိသေသေ**"တိ။

တတ္ထ **သော**တိ အဓိဂတစတုတ္ထဈာနော ယောဂီ။ **တတ္ထာ**တိ တသ္မိံ စတုတ္ထဈာနေ အဓိဋ္ဌာနဘူတေ။ **အဋ္ဌဝိဓံ အဓိဂစ္ဆတီ**တိ အဋ္ဌဝိဓံ ဂုဏံ အဓိဂစ္ဆတိ။ ကော ပန သော အဋ္ဌဝိဓော ဂုဏောတိ? အာဟ "**ဆ အဘိညာ ဒွေ စ ဝိသေသေ**"တိ။ မနောမယိဒ္ဓိ ဝိပဿနာဉာဏဉ္စ။ **တံ စိတ္တ**န္တိ စတုတ္ထဈာန-စိတ္တံ။ "**ယတော ပရိသုဒ္ဓံ၊ တတော ပရိယောဒါတ**"န္တိအာဒိနာ ပုရိမံ ပုရိမံ ပစ္ဆိမဿ ပစ္ဆိမဿ ကာရဏဝစနန္တိ ဒဿေတိ။ **တဒုဘယ**န္တိ ယေသံ ရာဂါဒိအင်္ဃာနံ, အဘိဇ္ဈာဒီဉ္စပက္ကိလေသာနဉ္စ အဘာဝေန "အနင်္ဃံ

၁-အံ ၁-၄-ဝိဇ္ဇေ။ ၂-မ ၁-၂၉-၄၃-ဝိဇ္ဇေ။

ဝိဂတူပက္ကိလေသ”န္တိ စ ဝုတ္တံ။ တာနိ အဂ်ဏာနိ ဥပက္ကိလေသာ စာတိ တံ ဥဘယံ။ တဒုဘယံ တဏှာသဘာဝတ္တာ တဏှာယ အနုလောမနတော စ **တဏှာပက္ခေ။ ယာ စ ဋ္ဌနာ**တိ ယာ စ စိတ္တသ အသမာဒဴနေန ဖန္ဒနာ။ **အဒ္ဒိတိ**တိ အနဝဋ္ဌာနံ။ **အယံ ဒိဋ္ဌိပက္ခေ**တိ ယာ ဋ္ဌနာ အဒ္ဒိတိ စ၊ အယံ မိစ္ဆာဘိနိဝေသဟေတုတာယ ဒိဋ္ဌိပက္ခေ။

“**စတ္တာရိ ဋ္ဌာနိယာနိ**”တိ အာဒိနာ ဝေဒနာတောပိ စတုဋ္ဌဏ္ဍာနံ ဝိဘာဝေတိ။ ဧဝံ အဋ္ဌင်္သမန္ဒာဂတံ စတုဋ္ဌဏ္ဍာနစိတ္တံ ဥပရိ အဘိညာမိဂမာယ အဘိနိဟာရက္ခမံ ဟောတိ။ သာ စ အဘိနိဟာရက္ခမတာ စုဒ္ဒသဟိ အာကာရေဟိ စိဏ္ဏဝသိဘာဝဿဝ ဟောတိ။ သော စ ဝသိဘာဝေါ အဋ္ဌသမာပတ္တိလာဘိနော၊ န ရူပါဝစရဈ္ဈာနမတ္တလာဘိနောတိ အာရုပ္ပသမာပတ္တိယာ မနသိကာရဝိမိဿေနေဝ “**သော ဥပရိမံ သမာပတ္တိံ သန္တတော မနသိကရောတိ**”တိ အာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ဥပရိမံ သမာပတ္တိန္တိ** အာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ္တိံ။ **သန္တတော မနသိကရောတိ**တိ အင်္ဂသန္တတာယပိ အာရမ္မဏသန္တတာယပိ “သန္တော”တိ မနသိကရောတိ။ ယတော ယတော ဟိ အာရုပ္ပသမာပတ္တိံ သန္တတော မနသိကရောတိ၊ တတော တတော ရူပါဝစရဈ္ဈာနံ အဝူပသန္တံ ဟုတ္ဝာ ဥပဋ္ဌာတိ။ တေနေဝါဟ “**တဿ ဥပရိမံ။ပ။ သဏ္ဌာဟတိ**”တိ။ **ဥက္ကဏ္ဌာ စ ပဋိဃသညာ**တိ ပဋိဃသညာသင်္ခါတာသု ပဉ္စဝိညာဏသညာသု အနဘိရတိ သဏ္ဌာဟတိ။ “**သော သဗ္ဗသော**”တိ အာဒိနာ ကေဒေသေန အာရုပ္ပသမာပတ္တိံ ဒဿေတိ။ **အဘိညာဘိနိဟာရော ရူပသညာ**တိ ရူပါဝစရသညာ နာမေတာ ယာဝဒေဝ အဘိညတ္ထာဘိနိဟာရမတ္တံ၊ န ပန အရူပါဝစရသမာပတ္တိယော ဝိယ သန္တာတိ အဓိပ္ပါယော။ **ဝေါကာရော နာနတ္တသညာ**တိ နာနတ္တသညာ နာမေတာ နာနာရမ္မဏောသု ဝေါကာရော၊ တတ္ထ စိတ္တသ အာကုလပ္ပဝတ္တိတိ အတ္ထော။ **သမတိက္ကမတိ**တိ ဧဝံ တတ္ထ အာဒိနဝဒဿီ ဟုတ္ဝာ တာ သမတိက္ကမတိ။ **ပဋိဃသညာ စသဿာဘာဝတ္ထံ ဂဆ္ဆတီ**တိ အဿ အာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ္တိံ အဓိဂစ္ဆန္တသ်ေဝ ယောဂိနော ဒဿပိ ပဋိဃသညာ ဝိဂစ္ဆန္တိ။ ဋ္ဌမိနာ ပဌမာရုပ္ပသမာပတ္တိမာဟ။

ဧဝံ သမာဟိတဿာတိ ဧဝံ ဋ္ဌမိနာ ဝုတ္တနယေန ရူပါဝစရဈ္ဈာနေ စိတ္တေကဂ္ဂတာယပိ သမတိက္ကမေန သမာဟိတဿ။ **သမာဟိတဿာ**တိ အာရုပ္ပသမာဓိနာ သန္တဝုတ္တိနာ သမာဟိတဿ။ **ဩဘာသော**တိ ယော ပုရေ ရူပါဝစရဈ္ဈာနေ ဩဘာသော။ **အန္တရဓာယတီ**တိ သော ရူပါဝစရဈ္ဈာနေ ဩဘာသော အရူပါဝစရဈ္ဈာနသမာပဇ္ဇနကာလေ ဝိဂစ္ဆတိ။ **ဒဿနဉ္စာ**တိ[1]

၁-ဒဿနဉ္စ အန္တရဓာယတီတိ (သီ၊ က)

ရူပါ၀စရဏ္ဍာနစက္ခုနာ ဒဿနဇ္ဈ အန္တရဓာယတိ။ **သော သမာဓိ**တိ သော ယထာဝုတ္တော ရူပါရူပသမာဓိ။ **ဆဋ္ဌံသမန္နာဂတော**တိ ဥပကာရကပရိက္ခာရ-သဘာ၀ဘူတေဟိ ဆဟိ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတော။ **ပစ္ဆေက္ခိတ္ဗော**တိ ပတိ အ၀ေက္ခိတ္ဗော၊ ပုနပ္ပုနံ စိန္တေတ္ဗောတိ အတ္ထော။ ပစ္ဆေက္ခကာကာရံ သဟ ၀ိသယေန ဒဿေတုံ **"အနိစ္စာသဟဂတ"**န္တိအာဒိ ၀ုတ္တံ။ တတ္ထ **သဗ္ဗ-လောကေ**တိ သဗ္ဗသ္မိံ ၀ိယရူပေ သာတရူပေ သတ္တလောကေ သန်္ဓိရလောကေ စ။ တေန ကာမဓ္ဓာန္ဒသ ပဟာနမာဟ။ တထာ **"အဗျာပန္နံ"**န္တိအာဒိနာ ဗျာပါဒကောသဇ္ဇ သာရမ္ဘ သာဌေယျ၀ိက္ခေပ သမ္မောသာနံ ပဟာနံ။ ပုန တာနိ ဆ အင်္ဂါနိ သမထ၀ိပဿနာ၀သေန ၀ိဘဇိတ္ဝာ ဒဿေတုံ **"ယဉ္စ အနိစ္စာ-သဟဂတ"**န္တိအာဒိ ၀ုတ္တံ။ တံ သဗ္ဗံ သုဝိညေယျံ။

၅၄။ ဇော၀တာ "ပညာ၀ိမုတ္တိ"တိ ၀ုတ္တသ အရဟတ္တဖလသ သမာဓိ-မုခေန ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒံ ဒဿေတွာ ဒုဒါနိ အရဟတ္တဖလသမာဓိံ ဒဿေတုံ **"သော သမာဓိ"**တိအာဒိ ၀ုတ္တံ။ တတ္ထ **သော သမာဓိ**တိ ယော သော သမ္မာ-သမာဓိ။ ပုဗ္ဗေ ၀ုတ္တသ အရိယမဂ္ဂသမာဓိသ ဖလဘူတော သမာဓိ **ပဋ္ဌ၀ိခေန ခေဒိတဗ္ဗော** ဒုဒါနိ ၀ုစ္စမာနေဟိ ပဋ္ဌဟိ ပစ္စ၀ေက္ခဏာဉာဏေဟိ အတ္တနော ပစ္စ၀ေက္ခိတဗ္ဗာကာရသန်္ဓိတေန ပဋ္ဌ၀ိခေန ခေဒိတဗ္ဗော။ **"အယံ သမာဓိ ပစ္စုပ္ပန္နသုခေါ"**တိအာဒိသု အရဟတ္တဖလသမာဓိ အပ်ိတပ်ိတက္ခဏေ သုခတ္တာ **ပစ္စုပ္ပန္နသုခေါ**။ ပုရိမော ပုရိမော ပစ္ဆိမဿ ပစ္ဆိမဿ သမာဓိသုခဿ ပစ္စယတ္တာ **အာယတိံ သုခ၀ိပါကော**။ ကိလေသေဟိ အာရကတ္တာ **အရိယော**။ ကာမာမိသ၀ဋ္ဋာမိသလောကာမိသာနံ အဘာ၀ါ **နိရာမိသော**။ ဗုဒ္ဓါဒိဟိ မဟာပုရိသေဟိ သေ၀িတတ္တာ **အကာပုရိသသေ၀িတော**။ အင်္ဂသန္တာဝယ သဗ္ဗကိလေသဒရထသန္တာဝယ စ **သန္တော**။ အတိတ္တိကရဋ္ဌေန **ပဏီတော**။ ကိလေသပဋိပ္ပဿဒ္ဓိယာ လဒ္ဓတ္တာ, ကိလေသပဋိပ္ပဿဒ္ဓိဘာ၀ေန ၀ါ လဒ္ဓတ္တာ **ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိလဒ္ဓေါ**။ ပဿဒ္ဓံ ပဿဒ္ဓိတိ ဟိ ဣဒံ အတ္ထတော ကေံ။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ-ကိလေသေန ၀ါ အရဟတာ လဒ္ဓတ္တာပိ **ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိလဒ္ဓေါ**။ ကောဒိဘာ၀ေန အဓိဂတတ္တာ, ကောဒိဘာ၀မေ၀ ၀ါ အဓိဂတတ္တာ **ကောဒိဘာ၀ါဓိဂတော**။ အပ္ပဂုဏသာသ၀သမာဓိ ၀ိယ သသန်္ဓိရေန သပ္ပယောဂေန ပစ္စနီကဓမ္မေ နိဂ္ဂယ္ဟ ကိလေသေ ၀ါရေတ္ဝာ အနဓိဂတတ္တာ **နသသန်္ဓါရနိဂ္ဂယ္ဟ၀ါရိတဂတော**တိ။

ယတော ယတော ဘာဂတော တဇ္ဇ သမာဓိံ သမာပဇ္ဇန္တော, တတော ၀ါ ၀ုဋ္ဌဟန္တော သတိ၀ေပုလ္လပတ္တော သတော၀ သမာပဇ္ဇတိ သတော၀ ၀ုဋ္ဌဟတိ၊ ယထာပရိစ္ဆိန္နကာလ၀သေန ၀ါ သတော သမာပဇ္ဇတိ သတော ၀ုဋ္ဌဟတိ။

တသ္မာ ယဒေတ္ထ “အယံ သမာဓိ ပစ္စုပ္ပန္နသုခေါ စေဝ အာယတိဉ္စ သုခ-ဝိပါကော”တိ ဧဝံ ပစ္စဝေက္ခန္တသ္သ ပစ္စတ္တမေဝ အပရပ္ပစ္စယဉ္ဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အယမေကော အာကာရော။ သေ နယော သေသေသုပိ။ ဧဝမေတေသံ ပဉ္စန္နံ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာကာရာနံ ဝသေန သမာဓိ ပဉ္စဝိဓေန ဝေဒိတဗ္ဗော။

ပုန “**ယော စ သမာဓီ**”တိအာဒိနာ အရဟတ္တဖလေ သမထဝိပဿနာ-ဝိဘာဂံ ဒဿေတိ။ တတ္ထ သမာဓိသုခဿ “သုခ”န္တိ အဓိပ္ပေတတ္တာ “**ယော စ သမာဓိ ပစ္စုပ္ပန္နသုခေါ၊ ယော စ သမာဓိ အာယတိံ သုခဝိပါကော၊ အယံ သမထော**”တိ ဝုတ္တံ။ အရိယနိရာမိသာဒိဘာဝေါ ပန ပညာနုဘာဝေန နိပ္ဖဇ္ဇတီတိ အာဟ “**ယော စ သမာဓိ အရိယော။ ပ ။ အယံ ဝိပဿနာ**”တိ။

ဧဝံ အရဟတ္တဖလသမာဓိံ ဝိဘာဂေန ဒဿေတ္ဝာ ဣဒါနိ တဿ ပုဗ္ဗဘာဂ-ပဋိပဒံ သမာဓိဝိဘာဂေန ဒဿေတုံ “**သော သမာဓီ**”တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **သော သမာဓီ**တိ ယော သော အရဟတ္တဖလသမာဓိသ ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒါယံ ဝုတ္တော ရူပါဝစရစတုတ္ထဇ္ဈာနသမာဓိ၊ သော သမာဓိ။ **ပဉ္စဝိဓေနာ**တိ ဝက္ခမာနေန ပဉ္စပ္ပကာရေန ဝေဒိတဗ္ဗော။ “**ဒိတိဖ့ရဏာတာ**”တ်အာဒိသု ဒိတိံ ဖရမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ ဒ္ဒိသု ဗျာနေသု ပညာ **ဒိတိဖရဏာတာ** နာမ။ သုခံ ဖရမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ တီသု ဗျာနေသု ပညာ **သုခဖရဏာတာ** နာမ။ ပရေသံ စေတော-ဖရမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ စေတောပရိယပညာ **စေတောဖရဏာတာ** နာမ။ အာလောကဖရဏော ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ ဒိဗ္ဗစက္ခုပညာ **အာလောကဖရဏာတာ** နာမ။ ပစ္စဝေက္ခဏာဉ်ဏံ **ပစ္စဝေက္ခဏာနိမိတ္တံ** နာမ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ “ဒ္ဒိသု ဗျာနေသု ပညာ ဒိတိဖရဏာတာ၊ တီသု ဗျာနေသု ပညာ သုခဖရဏာတာ၊ ပရစိတ္တေ ဉာဏံ စေတောဖရဏာတာ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု အာလောကဖရဏာတာ၊ တမှာ တမှာ သမာဓိမှာ ဝုဋ္ဌိတသ္သ ပစ္စဝေက္ခဏာဉ်ဏံ ပစ္စဝေက္ခဏာနိမိတ္တ”န္တိ။

ဣဓ သမထဝိပဿနာဝိဘာဂံ ဒဿေတုံ “**ယော စ ဒိတိဖရဏော**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဏ္ဍေ စ ပညာသီသေန ဒေသနာ ကတာတိ ပညာဝသေန သံဝဏ္ဏနာ ကာဘာ။ ပညာဒိတိဖရဏာတာတိအာဒိသု သမာဓိသဟဂတာ ဧဝါတိ တတ္ထ သမာဓိဝသေန သမထော ဥဒ္ဒဋ္ဌော။ တသ္မာ ဒိတိသုခစေတောဖရဏာတာ ဝိသေသတော သမာဓိဝိပ္ဖါရဝသေန ဣဒ္ဓိန္တိ တာ “**သမထော**”တိ ဝုတ္တာ။ ဣဘရာနိ ဉာဏဝိပ္ဖါရဝသေနာတိ တာနိ “**ဝိပဿနာ**”တိ ဝုတ္တာနိ။

၁-အာဘိ ၂-၃၄၆-ဝိဇ္ဇေ။

၅၅။ ဒုဒါနိ တံ သမာဓိံ အာရမ္မဏဝသေန ဝိဘဇိတ္ဝာ ဒဿေတုံ **"ဒသ ကသိဏာယတနာနိ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ကသိဏဇ္ဈာနသမ်ိဂါတာနိ ကသိဏာနိ စ တာနိ ယောဂိနော သုခဝိသေသာနံ အဓိဋ္ဌာနဘာဝတော, မနာယတနမ္မာယတနဘာဝတော စ အာယတနာနိ စာတိ **ကသိဏာ-ယတနာနိ။ ပထဝီကသိဏန္တိ** ကတပရိကမ္မံ ပထဝီမဏ္ဍလမ္ပိ, တတ္ထ ပဝတ္တံ ဥဂ္ဂဟပဋိဘာဂနိမိတ္တမ္ပိ, တသ္မိံ နိမိတ္တေ ဥပ္ပန္နဈာနမ္ပိ ဝုစ္စတိ။ တေသု ဈာနံ ဒုဝေဓိပ္ပေတံ။ **အာကာသကသိဏန္တိ** ကသိဏုဂ္ဃာဋိမာကာသေ ပဝတ္တပဌမာ-ရုပ္ပဈာနံ။ **ဝိညာဏကသိဏန္တိ** ပဌမာရုပ္ပဝိညာဏာရမ္မဏံ ဒုတိယာရုပ္ပဈာနံ။ ပထဝီကသိဏာဒိကေ သုဒ္ဓသမထဘာဝနာဝသေန ပဝတ္တိတေ သန္ဓာယ **"ဣမာနိ အဋ္ဌ ကသိဏာနိ သမထေဝ"**တိ ဝုတ္တံ။ သေသကသိဏဒ္ဒယံ ဝိပဿနာမိဿာန-ဘာဝေန ပဝတ္တံ **"ဝိပဿနာ"**တိ ဝုတ္တံ။

ဇ၀န္တိ ဣမိနာ နယေန။ **သဗ္ဗော အရိယမဂ္ဂေါ**တိ သမ္မာဒိဋ္ဌိအာဒိဘာဝေန အဘိန္နောပိ အရိယမဂ္ဂေါ သတိပဋ္ဌာနာဒိပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒါဘေဒေန အနေက-ဘေဒဘိန္နော နိရ၀သေသော အရိယမဂ္ဂေါ။ **ယေန ယေန အာကာရေနာ**တိ အနဘိဈာဒိသု, ပစ္စုပ္ပန္နသုခတာဒိသု စ အာကာရေသု ယေန ယေန အာကာ-ရေန ဝုတ္တောဝ။ **တေန တေနာ**တိ တေသု တေသု အာကာရေသု ယေ ယေ သမထ-ဝသေန, ယေ စ ယေ စ ဝိပဿနာဝသေန ယောဇေတုံ သမ္ဘ၀န္တိ၊ တေန တေန အာကာရေန သမထဝိပဿနာဟိ အရိယမဂ္ဂေါ ဝိစိနိတ္ဝာ ယောဇေတဗ္ဗော။ **တေ**တိ သမထာဓိဋ္ဌာနဝိပဿနာဓမ္မာ။ **တိဟိ ဓမ္မေဟိ သင်္ဂဟိတာ**တိ တိဟိ အန-ပဿနာဓမ္မေဟိ သင်္ဂဟိတာ၊ ဂဏနံ ဂတာတိ အတ္ထော။ ကတမေဟိ တိဟိတိ? အာဟ **"အနိစ္စတာယ ဒုက္ခတာယ အနတ္တတာယာ"**တိ။ အနိစ္စတာယ သဟ-စရဏတော ဝိပဿနာ "အနိစ္စတာ"တိ ဝုတ္တာ။ သေ နယော သေသေသုပိ။

သော သမထဝိပဿနံ ဘာ၀ယမာနော တိဏ္ဏံ ဝိမောက္ခမုခါနိ ဘာ၀-ယတီတိ သော အရိယမဂ္ဂါဓိဂမာယ ယုတ္တပ္ပယုတ္တော ယောဂီ ကာလေန သမထံ ·သမာပဇ္ဇနဝသေန, ကာလေန ဝိပဿနံ သမ္မသနဝသေန ဝဗုယမာနော အနိမိတ္တာဝိမောက္ခမုခါဒိသဒ္ဒါတာ တိသ္သော အနုပဿနာ ဗြူဟေတိ။ **တယော ခန္ဓေ ဘာ၀ယတီ**တိ တိသ္သော အနုပဿနာ ဥပရူပရိဝိသေသံ ပါပေန္တော သီလက္ခန္ဓော သမာဓိက္ခန္ဓော ပညာက္ခန္ဓောတိ ဒေတေ တယော ခန္ဓေ ဝဗုတိ။ ယသ္မာ ပန တီဟိ ခန္ဓေဟိ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ သင်္ဂဟိတော၊ တသ္မာ **"တယော ခန္ဓေ ဘာ၀ယန္တော အရိယံ အဋ္ဌင်္ဂိကံ မဂ္ဂံ ဘာ၀ယတီ"**တိ ဝုတ္တံ။

ဇာဒါနိ ယေသံ ပုဂ္ဂလာနံ ယတ္ထ သိက္ခန္တာနံ ဝိသေသတော နိယျာနမုခါနိ, ယေသဉ္စ ကိလေသာနံ ပဋိပက္ခဘူတာနိ တီဏိ ဝိမောက္ခမုခါနိ၊ တေဟိ သဒ္ဓိံ တာနိ ဒသေတုံ "**ရာဂစရိတော**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **အနိမိတ္တေန ဝိမောက္ခ-မုခေနာ**တိ အနိစ္စာနုပဿနာယ။ သာ ဟိ နိစ္စနိမိတ္တာဒိသမုဂ္ဃါဋနေန အနိမိတ္တော, ရာဂါဒိနံ သမုစ္ဆေဒဂိမုတ္တိယာ ဝိမောက္ခောတိ လဒ္ဓနာမဿ အရိယမဂ္ဂဿ မုခဘာဝတော ဒွါရဘာဝတော "အနိမိတ္တဝိမောက္ခမုခ"န္တိ ဝုစ္စတိ။ **အဓိစိတ္တသိက္ခာယာ**တိ သမာဓိသ္မိံ။ **သုခဝေဒနိယံ ဖဿံ အနုပ-ဂစ္ဆန္တော**တိ သုခဝေဒနာယ ဟိတံ သုခဝေဒနာကာရဏတော ဖဿံ တဏ္ဍာယ အနုပဂစ္ဆန္တော။ **သုခံ ဝေဒနံ ပရိဇာနန္တော**တိ "အယံ သုခါ ဝေဒနာ ဝိပရိဏာမာဒိနာ ဒုက္ခာ"တိ ပရိဇာနန္တော၊ သဝိသယံ ရာဂံ သမတိက္ကန္တော။ "**ရာဂမလံ ပဝါဟေန္တော**"တိအာဒိနာ တေဟိ ပရိယာယေဟိ ရာဂဿေဝ ပဟာနမာဟ။ "**ဒေါသစရိတော ပုဂ္ဂလော**"တိအာဒိသုဝိ ဝုတ္တနယာနုသာရေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ပညာဓိကဿ သန္တိသမ္ဘဟကိစ္စာရမ္မဏာဒိဃနဝိနိဗ္ဘောဂေန သမ်ါရေသု အတ္တာသုညတာ ပါကဋာ ဟောတီတိ ဝိသေသတော အနတ္တာနုပဿနာ ပညာပဓာနာတိ အာဟ "**သုညတဝိမောက္ခမုခံ ပညာက္ခန္ဓော**"တိ။ တထာ သမ်ါရာနံ သရသပဘင်္ဂတာယ ဇုတ္တရခဏတ္တာ ဥပ္ပန္နာနံ တတ္ထ တတ္ထေဝ ဘိဇ္ဇနံ သမ္မာ သမာဟိတသဿေဝ ပါကဋံ ဟောတီတိ ဝိသေသတော အနိစ္စာနုပဿနာ သမာဓိပဓာနာတိ အာဟ "**အနိမိတ္တဝိမောက္ခမုခံ သမာဓိက္ခန္ဓော**"တိ။ တထာ သီလေသု ပရိပူရကာရိနော ခန္တိမဟုလဿ ဥပ္ပန္နံ ဒုက္ခံ အရတိဉ္စ အဘိဘုယျ ဝိဟရတော သမ်ါရာနံ ဒုက္ခတာ ဝိဘူတာ ဟောတီတိ ဒုက္ခာနုပဿနာ သီလပဓာနာတိ အာဟ "**အပ္ပဏိဟိတဝိမောက္ခမုခံ သီလက္ခန္ဓော**"တိ။ ဇုတိ တိဟိ ဝိမောက္ခမုခေဟိ တိဏ္ဏံ ခန္ဓာနံ သင်္ဂဟိတတ္တာ ဝုတ္တံ "**သော တီဏိ ဝိမောက္ခမုခါနိ ဘာဝယန္တော တယော ခန္ဓေ ဘာဝယတီ**"တိ။ ယသ္မာ စ တီဟိ စ ခန္ဓေဟိ အရိယဿ အင်္ဂဏိကဿ မဂ္ဂဿ သင်္ဂဟိတတ္တာ တယော ခန္ဓေ ဘာဝယန္တော "**အရိယံ အင်္ဂဏိကံ မဂ္ဂံ ဘာဝယတီ**"တိ ဝုတ္တံ။ တသ္မာ တေဟိ တဿ သင်္ဂဟံ ဒသေန္တော "**ယာ စ သမ္မာဝါစာ**"တိအာဒိမာဟ။

ပုန တီဏိ ခန္ဓာနံ သမထဝိပဿနာဘာဝံ ဒသေတုံ "**သီလက္ခန္ဓော**"တိ-အာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ သီလက္ခန္ဓဿ ခန္တိပဓာနတ္တာ, သမာဓိဿ ဗဟုပကာရတ္တာ စ သမထပက္ခဘဇနံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ **ဘဝင်္ဂါနီ**တိ ဥပပတ္တိဘဝဿ အင်္ဂါနိ။ **ဒွေ ပဒါနီ**တိ ဒွေ ပါဒါ။ ယေဘုယ္ယေန ဟိ ပဇ္ဇဒသ စရဏမ္ဘာ သီလသမာဓိသင်္ဂဟိတာတိ။

ဘာဝိတကာယောတိ အာဘိသမာစာရိကသီလဿ ပါရိပူရိယာ ဘာဝိတ-ကာယော။ အာဒိဗြဟ္မစရိယကသီလဿ ပါရိပူရိယာ **ဘာဝိတသီလော**။ အထ ၀ါ **ဘာဝိတကာယော**တိ ဇုန္ဒြိယသံ၀ရေန ဘာဝိတပဉ္စဒ္ဒါရကာယော။ **ဘာဝိတသီလော**တိ အဓိသီလသိက္ခာသင်္ခါတေန ဘာဝိတသီလော။ သမ္မာ ကာယ-ဘာ၀နာယ သတိ အစ္ဆန်ဟ ကာယဒုစ္စရိတပပွဟာနံ အနု၀ဇ္ဇ ဥဋ္ဌာနံ သမ္ပဇ္ဇတိ။ တထာ အနုတ္တရေ သိလေ သိဋ္ဌမာနေ အန၀သေသတော မိဆ္ဆာ၀ါစာယ မိဆ္ဆာဇီ၀ဿ စ ပဟာနံ သမ္ပဇ္ဇတိ။ စိတ္တပညာသု စ ဘာဝိတာသု သမ္မာသတိ-သမ္မာသမာဓိသမ္မာဒိဋ္ဌိသမ္မာသင်္ကပ္ပါ ဘာ၀နာပါရိပူရိံ ဂတာ ဧ၀ ဟောန္တီ တံသဘာ၀တ္ထာ တဒုဘယကာရဏတ္ထာ စာတိ ဇုမမတ္ထံ ဒဿေတိ **"ကာယေ ဘာဝိယမာနေ"**တိအာဒိနာ။

ပဉ္စဝိဓံ အဓိဂမံ ဂဏ္ဆတီတိ အရိယမဂ္ဂါဓိဂမမေ၀ အ၀တ္ထာဝိသေသ၀သေန ပဉ္စဓာ ဝိဘဇိတ္ဝာ ဒဿေတိ။ အရိယမဂ္ဂေါ ဟိ ခိပ္ပံ သကိ ံ ကေစိတ္တက္ခဏေနေ၀ စတူသု သစ္စေသု အတ္တနာ အဓိဂန္တွဗ္ဗံ အဓိဂစ္ဆတိတိ နာမသေ လောကိယသမာ-ပတ္တိယာ ဝိယ ၀သိဘာ၀နာကိစ္စံ အတ္ထိတိ **ခိပ္ပါဓိဂမော စ** ဟောတိ။ ပဇဟိတဗ္ဗာနံ အစ္ဆန္တေ၀ိမုတ္တိ၀သေန ပဇဟနတော **ဝိမုတ္တာဓိဂမော စ**။ လောကိယေဟိ မဟန္တောနံ သိလက္ခန္ဓာဒီနံ အဓိဂမနဘာ၀တော **မဟာဓိဂမော စ**။ တေသံယေ၀ ဝိပုလဖလာနံ အဓိဂမနတော **ဝိပုလာဓိဂမော စ**။ အတ္တနာ ကတ္တဗ္ဗသ ကဿစိ အန၀သေသတော[1] **အနဝသေသာဓိဂမော စ ဟောတီ**တိ။ ကေ ပနေဟေ အဓိဂမာ? ကေစိ သမထာနုဘာ၀ေန၊ ကေစိ ဝိပဿနာနုဘာ-၀ေနာတိ ဇုမံ ဝိဘာဂံ ဒဿေတုံ **"တတ္ထ သမထေနာ"**တိအာဒိ ၀ုတ္တံ။

၅၆။ ဇုတိ မဟာထေရော "တသ္မာ ရက္ခိတစိတ္တသာ"တိ ဂါထာယ ၀သေန အရဟတ္တဖလဝိမုတ္တိမုခေန ဝိစယဟာရသမ္ဘာတံ နိဒ္ဒိသန္တော ဒေသနာ-ကုသလတာယ အနေကေဟိ သုတ္တပဒေဟိ တသာ ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒါယ ဘာ၀နာ၀ိသေသာနံ ဘာ၀နာနိသံသာနဉ္စ ဝိဘာဇေန၀သေန နာနပ္ပကာရတော ဝိစယဟာရံ ဒဿေတွာ ဇုဒါနိ ဒဿနံ တထာဂတဗလာနုဘိ ၀သေန တံ ဒဿေတုံ **"တတ္ထ ယော ဒေသယတိ"**တိအာဒိမာဟ။ **သြ၀ါဒေန သာ၀ကေ နဝိသံ၀ါဒယတိ**တိ အတ္တနော အနုသိဋ္ဌိယာ ဓမ္မသ သ၀ဏတော "သာ၀ကာ"တိ လဒ္ဓနာမေ ၀ေနေယျေ နဝိပ္ပလမ္ဘေတိ နဝဇ္ဈေတိ၊ ဝိသံ၀ါဒနဟေတူနံ ပါပဓမ္မာနံ အရိယမဂ္ဂေန ဗောဓိမူလေ ဧ၀ သုပ္ပဟီနတ္တာ။ **တိဝိဓ**န္တိ တိပ္ပကာရံ၊ တီဟိ အာကာရေဟိတိ အတ္ထော။ **ဇုဒံ ကရောထာ**တိ ဇုမံ သရဏဂမနံ သိလာဒိဒ္ဓ

၁-အန၀သေသနတော (သီ၊က)

ဥပသမ္ပဒ္ဓ ဝိဟရထ။ **ဇူမိနာ ဥပါယေန ကရောထာ**တိ အနေနပိ ဝိဓိနာ သရဏာဂမနံ သောဓေန္တော သိလာဒိနိ ပရိပူရေန္တော သမ္ပာဒေထ။ **ဇူဒံ ဓေါ ကုရုမာနာနန္တိ** ဇူဒံ သရဏဂမနံ သိလာဒိဥ္စ တုမှာကံ အနုတိဋ္ဌန္တာနံ ဒိဋ္ဌမမ္မသမ္ပ-ရာယနိဗ္ဗာနာနံ ဝသေန ဟိတာယ သုခါယ စ ဘဝိဿတိ၊ တာနိ သမ္ပာဒေထာတိ အတ္ထော။

ဧဝံ ဩဝဒနာကာရံ ဒဿေတ္ဝာ ယံ ဝုတ္တံ ‘‘ဩဝါဒေန သာဝကေ နဝိသံဝါဒယတီ’’တိ၊ တံ တထာဂတဗလေဟိ ဝိဘဇိတ္ဝာ ဒဿေတုံ ‘‘**သော တထာ ဩဝဒိတော**’’တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **တထာ**တိ တေန ပကာရေန ‘‘ဇူဒံ ကရောထ၊ ဇူမိနာ ဥပါယေန ကရောထာ’’တိအာဒိနာ ဝုတ္တပ္ပကာရေန။ **ဩဝဒိတော**တိ ဓမ္မ-ဒေသနာယ သာသိတော။ **အနုသိဋ္ဌော**တိ တသ္သေဝ ဝေဝစနံ။ **တထာ ကရောန္တော**တိ ယထာနုသိဋ္ဌံ တထာ ကရောန္တော။ **တံ ဘူမိန္တိ** ယသ္မာ ဘူမိယာ အဓိဂမတ္ထာယ ဩဝဒိတော၊ တံ ဒဿနဘူမိဥ္စ ဘာဝနာဘူမိဥ္စ။ **နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတီ**တိ ဧတံ ကာရဏံ နဝိဇ္ဇတိ။ ကာရဏဉ္ဍိ တိဋ္ဌတိ ဧတ္ထ ဖလံ တဒါယတ္တ-ဝုတ္တိတာယာတိ ‘‘ဌာန’’န္တိ ဝုစ္စတိ။ ‘‘ဒုတိယဝါရေ **ဘူမိ**န္တိ သိလက္ခန္ဓေန ပတ္တပ္ဗံ သမ္ပတ္တိဘဝသမ်ိတံ ဘူမိ’’။

ဇူဒါနိ ယသ္မာ ဘဂဝတော စတုဝေသာရဇ္ဇာနိပိ အဝိပရီတသဘာဝတာယ ပဌမဖလဉ္စာသ ဝိသယဝိသေသော ဟောတိ၊ တသ္မာ တာနိပိ တသ္သ ဝိသယဘာဝေန ဒဿေတုံ ‘‘**သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ တေ သတော**’’တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ တေ သတော**တိ အဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ မယာ သဗ္ဗေ ဓမ္မာ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါတိ ပဋိဇာနနေန သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ တေ သတော။ **ဇူမေ ဓမ္မာ အနဘိသမ္ဗုဒ္ဓါတိ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတီ**တိ ‘‘ဇူမေ နာမ တယာ ဓမ္မာ အနဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ’’တိ ကောစိ သဟဓမ္မေန သဟေတုနာ သကာရဏ္ဍေန ဝစနေန၊ **သုနက္ခတ္တော**[1] ဝိယ ဝိပ္ပလပန္တော ပန အပ္ပမာဏံ။ တသ္မာ သဟဓမ္မေန ပဋိစောဒေ-သတိတိ ဧတံ ကာရဏံ နဝိဇ္ဇတိ။ သေ နယော သေသပဒေသုပိ။ **ယဿ တေ အတ္ထာယ ဓမ္မော ဒေသိတော**တိ ရာဂါဒိသု ယသ္သ ယသ္သ ပဟာနတ္ထာယ အသုဘာဘာဝနာဒိဓမ္မော ကထိတော။ **တက္ကရဿာ**တိ တထာ ပဋိပန္နဿ။ **ဝိသေသာဓိဂမန္တိ** အဘိညာပဋိသမ္ဘိဒါဒိဝိသေသာဓိဂမံ။

အန္တရာယိကာတိ အန္တရာယကရဏံ အန္တရာယော၊ သော သီလံ ဧတေ-သန္တိ အန္တရာယိကာ။ အန္တရာယေ နိယုတ္တာ, အန္တရာယံ ဝါ ဖလံ အရဟန္တိ,

---

၁-ဒီ ၃-၁၊ မ ၁-၉၈-ဝိဇ္ဇေသု ဝိတ္ထာရော။

အန္တရာယပ္ပယောဇနာတိ ၀၆ အန္တရာယိကာ။ တေ ပန ကမ္မကိလေသာဒိ-ဘေဒေန ပဉ္စဝိဓာ။ **အနိယျာနိကာ**တိ အရိယမဂ္ဂ၀ဇ္ဈာ သဗ္ဗေ မေဘာ။

ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နောတိ မဂ္ဂဒိဋ္ဌိယာ သမ္ပန္နော သောတာပန္နော အရိယသာ၀ကော။ **သုဟိတ**န္တိ အတိ၀မိတံ။ ဣဒမ္ပိ ကေဒေသကထနမေ၀။ မတကပေတာဒိဒါနမ္ပိ သော နာ ကရောတိ ဧ၀။ **ပုထုဇ္ဇနော**တိ ပုထူနံ ကိလေသာဘိသင်္ခါရာဒိနံ ဇနနာဒိဟိ ကာရဏေဟိ ပုထုဇ္ဇနော။ ၀ုတ္တဉ္ဉေတံ—

"ပုထူနံ ဇနနာဒိဟိ၊ ကာရဏေဟိ ပုထုဇ္ဇနော။
ပုထုဇ္ဇနန္တေ၀ဂတ္တာ၊ ပုထု၀ါယံ ဇနော ဣတိ"တိ[1]။

"**မာတရ**"န္တိအာဒိသု ဇနိကာ **မာတာ**။ ဇနကော စ **ပိတာ**။ မနုဿဘူတော ဒိဏ္ဏာသ၀ေါ **အရဟာ**တိ အဓိပ္ပေတော။ ကိံ ပန အရိယသာ၀ကော အညေ ဇိ၀ိတာ၂ ၀ေါရောပေယျာတိ? တေမ္ပိ အဒ္ဒါနံ။ သစေပိ ဘ၀န္တရဂတံ အရိယ-သာ၀ကံ အတ္တနော အရိယသာ၀ကဘာ၀ံ အဇာနန္တမ္ပိ ကောစိ ဧ၀ံ ၀ဒေယျ "ဣဒံ ကုန္ထကိ၀ိလ္လိကံ ဇိ၀ိတာ ၀ေါရောပေတ္ဝာ သကလစက္ကဝါဠဂဗ္ဘေ စက္ကဝတ္တိ-ရဇ္ဇံ ပဋိပဇ္ဇာဟီ"တိ၊ နေ၀ သော နံ ဇိ၀ိတာ ၀ေါရောပေယျ။ အထာပိ ဧ၀ံ ၀ဒေယျုံ "သစေ ဣမံ နာ ဃာတေဿသိ၊ သီသံ တေ ဆိန္ဒိဿာမာ"တိ၊ သီသ-မေ၀ဿ ဆိန္ဒေယျုံ၊ နေ၀ သော တံ ဃာတေယျ။ ပုထုဇ္ဇနဘာ၀ဿ ပန မဟာသာ၀ဇ္ဇဘာ၀ဒဿနတ္ထံ အရိယဘာ၀ဿ စ ဗလဒီပနတ္ထံ ဧ၀ံ ၀ုတ္တံ။ အယဉ္ဟေတ္ထ အဓိပ္ပါယော— သာ၀ဇ္ဇော ၀တ ပုထုဇ္ဇနဘာ၀ေါ။ ယတြ ဟိ နာမ မာတုဃာကာဒိနိ၀ိ အာနန္တရိယာနိ ကရိဿတိ၊ မဟာဗလော အရိယ-ဘာ၀ေါ၊ ယော ဧတာနိ ကမ္မာနိ နာ ကရောတီတိ။

သံဃံ ဘိန္ဒေယျာတိ သမာနသံ၀ါသကံ သမာနသီမာယံ ဌိတံ ပဉ္စဟိ ကာရဏေဟိ သံဃံ ဘိန္ဒေယျ။ ၀ုတ္တဉ္ဉေတံ "ပဉ္စဟုပါလိ အာကာရေဟိ သံဃော ဘိဇ္ဇတိ ကမ္မေန ဥဒ္ဒေသေန ၀ေါဟာရေန အနုဿာ၀နေန သလာကဂ္ဂါဟေ-နာ"တိ[2]။

တဿ **ကမ္မေနာ**တိ အပလောကနာဒိသု စတ္ထသု ကမ္မေသု အညတရကမ္မေန။ **ဥဒ္ဒေသေနာ**တိ ပဉ္စသု ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသေသု အညတရေန ဥဒ္ဒေသေန။

၁-ဒီ-ဋ္ဌ ၁-၅၉၊ မ-ဋ္ဌ ၁-၂၁၊ သံ-ဋ္ဌ ၁-၂၄၅၊ အံ-ဋ္ဌ ၁-၄၆၊ အဘိ-ဋ္ဌ ၁-၃၈၃၊ ပဋိသံ-ဋ္ဌ ၂-၅၀၊ စူဠနိဒ္ဒေသ-ဋ္ဌ-၆၉-ဝိဇ္ဇေသု။

၂-အညေပိ ဇိ၀ိတာ (သီ မ-ဋ္ဌ) ၄-၇၄၊ အံ-ဋ္ဌ ၁-၃၅၃၊ အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၄၀၆-ဝိဇ္ဇေသုပိ ပဿိတဗ္ဗံ။

၃-ဝိ ၅-၃၄၉-ဝိဇ္ဇေသု။

ဝေါဟရန္တေတိ ကထယန္တေ၊ တာဟိ တာဟိ ဥပပတ္တိဟိ "အဓမ္မံ ဓမ္မော"တိ-အာဒိနိ အဋ္ဌာရသဘေဒကရဝတ္ထူနိ ဒိပယန္တေ။ **အနုသာဝနေနာ**တိ "နနု တုမ္ဟေ ဇာနာထ မယှံ ဥစ္စကုလာ ပဗ္ဗဇိတဘာဝံ ဗဟုသုတဘာဝဉ္စ၊ မာဒိသော နာမ ဥဒ္ဓမ္မံ ဥဗ္ဗိနယံ သတ္ထုသာသနံ ဂါဟေယျာတိ ကိံ. တုမှာကံ စိတ္တမ္ပိ ဥပ္ပါဒေတုံ ယုတ္တံ၊ ကိမဟံ အပါယတော နု ဘာယာမီ"တိအာဒိနာ နယေန ကတ္တုမူလေ ဝစီဘေဒံ ကတ္ဝာ အနုသာဝနေန။ **သလာကဂ္ဂါဟေနာ**တိ ဧဝံ အနုသာဝေတ္ဝာ တေသံ စိတ္တံ ဥပတ္ထမ္ဘေတ္ဝာ အနိဝတ္တိဓမ္မံ ကတ္ဝာ "ဂဏှထ ဣမံ သလာက"န္တိ သလာကဂ္ဂါဟေန။

ဤ စ ကမ္မမေဝ ဥဒ္ဒေသော ဝါ ပမာဏံ၊ ဝေါဟာရာနုသာဝနသလာ-ကဂ္ဂါဟာပနံ ပန ပုဗ္ဗဘာဂေါ။ အဋ္ဌာရသဝတ္ထုဒိပနဝသေန ဟိ ဝေါဟ-ရန္တေန တတ္ထ ရုစိဇနနတ္ထံ အနုသာဝေတ္ဝာ သလာကာယ ဂါဟိတာယပိ အဘိန္နော ဧဝ ဟောတိ သံဃော။ ယဒါ ပန ဧဝံ စတ္တာရော ဝါ အတိရေကာ ဝါ သလာကံ ဂါဟေတ္ဝာ အာဝေဏိကံ ကမ္မံ ဝါ ဥဒ္ဒေသံ ဝါ ကရောန္တိ၊ တဒါ သံဃော ဘိန္နော နာမ ဟောတိ။ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နော ပုဂ္ဂလော သံဃံ ဘိန္ဒေယျ သံဃရာဇိံ ဝါ ဇနေယျာတိ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိတိ။

ဒုဋ္ဌစိတ္တောတိ ဝဓကစိတ္တေန ပဒုဋ္ဌစိတ္တော။ **လောဟိတံ ဥပ္ပါဒေယျာ**တိ ဇိဝမာနကသရီရေ ခုဒ္ဒကမက္ခိကာယ ပိဝနမတ္တမ္ပိ လောဟိတံ ဥပ္ပါဒေယျ။ တ္ထောဝဘာ ဟိ မာတုဃာတာဒိနိ ပဏ္ဍာနန္တရိယကမ္မာနိ ဒဿိတာနိ ဟောန္တိ။ ယာနိ ပုထုဇ္ဇနော ကရောတိ၊ န အရိယသာဝကော။ **ဒုဋ္ဌစိတ္တော**တိ ဝိနာသ-စိတ္တေန ပဒုဋ္ဌစိတ္တော။ **ထူပန္တိ** စေတိယံ။ **ဘိန္ဒေယျာ**တိ နာသေယျ။

အညံ သတ္ထာရန္တိ "အယံ မေ သတ္ထာ သတ္ထု ကိစ္စံ ကာတုံ သမတ္ထော"တိ ဘဝန္တရေပိ အညံ တိတ္ထကရံ။ **အပဒိသေယျာ**တိ "အယံ မေ သတ္ထာ"တိ ဧဝံ ဂဏှေယျာတိ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။ **ဣတော ဗဟိဒ္ဓါ အညံ ဒက္ခိဏေယ္ယံ ပရိယေ-သေယျာ**တိ သာသနတော ဗဟိဒ္ဓါ အညံ ဗာဟိရကံ သမဏံ ဝါ ဗြာဟ္မဏံ ဝါ "အယံ ဒက္ခိဏာရဟော၊ ဣမသ္မိံ ကတာ ကာရာ မဟပ္ဖလာ ဘဝိဿန္တိ"တိ အဓိပ္ပါယေန တသ္မိံ ပဋိပဇ္ဇေယျာတိ အတ္ထော။ **ကုတ္ထဟလမင်္ဂလေန သုဒ္ဓိံ ပစ္ဆေယျာ**တိ "ဣမိနာ ဣဒံ ဘဝိဿတီ"တိ ဧဝံ ပဝတ္တတ္တာ ကုတ္ထဟလသင်္ခါတေန ဒိဋ္ဌသုတမုတမင်္ဂလေန အတ္တနော သုဒ္ဓိံ ဝေဒါနံ သဒ္ဒဟေယျ။

၅၇။ **ဣတ္ထိ ဂဇော စက္ကဝတ္တိ သိယာတိ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတီ**တိ ယသ္မာ ဣတ္ထိယာ ကောသောဟိတဝတ္ထဂုယ္ဟာဒိနံ အဘာဝေန လက္ခဏာနိ န ပရိပူရန္တိ၊

ဒုတ္ထိရတနာဘာ၀ေန စ သတ္တရတနသမဂိတာ နာ သမ္ဖုဇ္ဇတိ။ သဗ္ဗမနုဿာနမ္ပိ စ နာ အဓိကော အတ္ထဘာ၀ေါ ဟောတိ၊ ဘဿာ "ဒုတ္ထိ။ ပ။ ဝိဇ္ဇတိ"တိ ၀ုတ္တံ။ ယဿာ သက္ကတ္ထာဒိနိ တိဏိ ဌာနာနိ ဥတ္တမာနိ၊ ဒုတ္ထိလိင်္ဂ ဟိနံ၊ တဿာ တဿာ သက္ကတ္ထာဒိနိပိ ပဋိသိဒ္ဓါနိတိ။ နနု စ ယထာ ဒုတ္ထိလဲင်္ဂံ၊ ဧ၀ံ ပုရိသလိင်္ဂမ္ပိ ဗြဟ္မလောကေ နတ္ထိ၊ တဿာ ပုရိသော မဟာဗြဟ္မာ သိယာတိ နာ ၀တ္တုမ္ပဿ? နော နာ ၀တ္တုံ။ ကဿာ? ဣဓ ပုရိသဿ တတ္ထ နိဗ္ဗတ္တာနတော။ ဒုတ္ထိယော ဟိ ဒုခ ဈာနံ ဘာ၀ေတ္ဝာ ကာလံ ကတ္ဝာ ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇာနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇန္တိ၊ နာ မဟာဗြဟ္မာနံ။ ပုရိသော ပန ကတ္တာစိ နာ ဥပပဇ္ဇတိတိ နာ ၀တ္တုမ္ပေါ။ သမာနေပိ တတ္ထ ဥဘယလိင်္ဂါဘာ၀ေ ပုရိသသဏ္ဌာနာ၀ ဟတ္ထ ဗြဟ္မာနော၊ နာ ဒုတ္ထိသဏ္ဌာနာ၊ တဿာ သုဝုတ္တမေတံ။ **ဒုတ္ထိ ကထာဂတော**တိ ဣတ္ထ တိဋ္ဌတု တာ၀ သဗ္ဗညုဂုဏော နိဗ္ဗတ္တေတ္ဝာ လောကာနံ တာရဏသမတ္ထာ ဗုဒ္ဓဘာ၀ေါ၊ ပဏိဓာနမတ္တမ္ပိ ဒုတ္ထိယာ နာ သမ္ဖုဇ္ဇတိ။

"မနုဿတ္တံ လိင်္ဂသမ္ပတ္တိ၊ ဟေတု သတ္ထာရုဒဿနံ။
ပဗ္ဗဇ္ဇာ ဂုဏသမ္ပတ္တိ၊ အဓိကာရော စ ဆန္ဒတာ။
အဋ္ဌဓမ္မသမောဓာနာ၊ အဘိနီဟာရော သမိဒ္ဓတိ"တိ[1]—

ဒုမာနိ-ဟိ ပဏိဓာနသမ္ပတ္တိကာရဏာနိ။ ဒုတိ ပဏိဓာနမတ္တမ္ပိ သမ္ပာဒေတုံ အသမတ္ထာယ ဒုတ္ထိယာ ကုတော ဗုဒ္ဓဘာ၀ေါတိ "**ဒုတ္ထိ တထာဂတော အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ သိယာတိ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ**"တိ ၀ုတ္တံ။ သဗ္ဗာကာရပရိပူရော ပုညုဿယော သဗ္ဗာကာရပရိပူရမေ၀ အတ္တဘာ၀ံ နိဗ္ဗတ္တေတိတိ ပုရိသော၀ အရဟံ ဟောတိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ။

ကိဿာ လောကဓာတုယာတိ ဒသသဟဿိလောကဓာတုယာ၊ ယာ **ဇာတိခေတ္တ**န္တိ ၀ုစ္စတိ။ သာ ဟိ တထာဂတဿ ဂဗ္ဘောက္ကန္တိကာလာဒိသု ကမ္ပတိ။ **အာဏာခေတ္တံ** ပန ကောဋိသတသဟဿစက္ကဝါဠံ။ ယာ ဧကတော သံ၀ဋ္ဋတိ စ ဝိ၀ဋ္ဋတိ စ၊ ယတ္ထ စ **အာဋာနာဋိယပရိတ္တာ**ဒိနံ၂ အာဏာ ပ၀တ္တတိ။ **ဝိသယခေတ္တသ** ပရိမာဏံ နတ္ထိ။ ဗုဒ္ဓါနဥ္စိ "ယာ၀တကံ ဉာဏံ တာ၀တကံ နေယျံ၊ ယာ၀တကံ နေယျံ တာ၀တကံ ဉာဏံ၊ နေယျပရိယန္တိကံ ဉာဏံ၊ ဉာဏပရိယန္တိကံ နေယျ"န္တိ၃ ၀စနတော အဝိသယော နာမ နတ္ထိ။ ဒုတိ ဒုမေသု တိသု ခေတ္တေသု တိဿော သဒ္ဒိတိယော အာရဗ္ဘ တေဝိဇ္ဇကေ ဗုဒ္ဓ၀စနေ "ဌပေတ္ဝာ ဒုမံ စက္ကဝါဠံ အညဿိံ စက္ကဝါဠေ ဗုဒ္ဓါ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ"တိ သုတ္တံ နတ္ထိ၊ နာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ ပန အတ္ထိ။

၁-ခ ၄-၃၁၁-ဝိဇ္ဇေ ဗုဒ္ဓ၀ံသေ။　၂-ဒိ ၃-၁၅၉-ဝိဇ္ဇေ။　၃-ခ ၇-၁၃၉၊ ခ ဂ-၁၇၅၊ ခ ၉-၃၇၆-ဝိဇ္ဇေသု။

အပုဗ္ဗံ အစရိမန္တိ အပုရေ အပန္ဆာ ကေတော နု ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ပုရေ ဝါ ပန္ဆာ ဝါ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တတ္ထ ဂဇ္ဈောက္ကန္တိတော ပုဗ္ဗေ ပုရေတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တတော ပဋ္ဌာယ ဟိ ဒသသဟဿိစက္ကဝါဠကမ္ဗုနေန ခေတ္တပရိဂ္ဂဟော ကတော နာမ ဟောတိ၊ အညဿ ဗုဒ္ဓဿ ဥပ္ပတ္တိ နတ္ထိ။ ဓာတုပရိနိဗ္ဗာနတော ပရံ ပန ပန္ဆာ၊ တတော ဟေဋ္ဌာပိ အညဿ ဗုဒ္ဓဿ ဥပ္ပတ္တိ နတ္ထိ၊ ဥဒ္ဓံ န ဝါရိတာ။

ကသ္မာ ပန အပုဗ္ဗံ အစရိမံ န ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ? အနန္တရိယတ္တာ။ အန္တရိယမနုဿာ ဟိ ဗုဒ္ဓါ ဘဂဝန္တော။ ယထာဟ "ကေဝဋ္ဋလော ဘိက္ခဝေ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော ဥပ္ပဇ္ဇတိ အန္တရိယမနုဿော"တိ အာဒိ။ ယဒိ စ အနေကေ ဗုဒ္ဓါ ကေတော ဥပ္ပဇ္ဇေယ္ယုံ၊ အနန္တရိယာ ဘဝေယ္ယုံ။ ဒေသနာယ စ ဝိသေသ-ဘာဝတော။ ယဉ္ဍိ သတိပဋ္ဌာနာဒိဘေဒံ ဓမ္မံ ဧကော ဒေသေတိ၊ အညေနပိ သော ဧဝ ဒေသေတဗ္ဗော သိယာ၊ ဝိဝါဒဘာဝတော စ။ ဗဟူသု ဟိ ဗုဒ္ဓေသု ကေတော ဥပ္ပန္နေသု ဗဟူနံ အာစရိယာနံ အန္တေဝါသိကာ ဝိယ "အမှာကံ ဗုဒ္ဓေါ ပါသာဒိကော"တိအာဒိနာ တေသံ သာဝကာ ဝိဝဒေယ္ယုံ။ ကိဉ္စ ဝါ တေန ကာရဏဂဝေသနေန၊ ဓမ္မတာဝေသာ ယံ ကိဿာ လောကဓာတုယာ ဧဒ္ဓေ တထာဂတော ကေတော နု ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ၂။

ယထာ နိမ္မဗိဇကောဿာတကိဗိဇာဒိနိ မဓုရံ ဖလံ နု နိဗ္ဗတ္တေန္တိ၊ အသာတံ အမဓုရမေဝ ဖလံ နိဗ္ဗတ္တေန္တိ၊ ဧဝံ ကာယဒုစ္စရိတာဒိနိ မဓုရဝိပါကံ နု နိဗ္ဗတ္တေန္တိ အမဓုရမေဝ နိဗ္ဗတ္တေန္တိ။ ယထာ စ ဥစ္ဆုဗိဇသာလိဗိဇာဒိနိ မဓုရံ သာဒုရသမေဝ ဖလံ နိဗ္ဗတ္တေန္တိ နု အသာတံ ကဋုကံ။ ဧဝံ ကာယသုစရိတာဒိနိ မဓုရမေဝ ဝိပါကံ နိဗ္ဗတ္တေန္တိ နု အမဓုရံ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ—

"ယာဒိသံ ဝပတေ ဗီဇံ၊ တာဒိသံ ဟရတေ ဖလံ။
ကလ္လာဏကာရီ ကလ္လာဏံ၊ ပါပကာရီ စ ပါပက"န္တိ?။

တသ္မာ "**တိဏ္ဏံ ဒုစ္စရိတာန**"န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

အညတရော သမဏော ဝါ ဗြာဟ္မဏော ဝါတိ ယော ကောစိ ပဗ္ဗဇ္ဇော-မတ္တေန သမဏော ဝါ ဇာတိမတ္တေန ဗြာဟ္မဏော ဝါ။ ပါဝိစ္ဆော သမ္ဘာဝနာ-မိပ္ပါယေန ဝိမှာပနတော **ကုဟကော**။ ပစ္စယသန္နိဿိတာယ ပယုတ္တဝါစာယ ဝသေန **လပကော**။ ပစ္စယနိဿိတကနိမိတ္တာဝစရတော[၄] **နေမိတ္တိကော**။ **ကုဟနလပနနေမိတ္တိကတ္တံ ပုဗ္ဗဏ်္ဍံ ကတ္ဝာ**တိ ကုဟနာဒိဘာဝမေဝ ပုရက္ခတ္ဝာ

၁-အံ ၁-၂၂-ဝိဇ္ဇေ။
၃-သံ ၁-၂ ၂၉၊ ခု ၁၀-၁၅၉-ဝိဇ္ဇေသု။
၂-ခု ၁၁-၂၃၁-ဝိဇ္ဇာဒိသုဝိ ပဿိတဗ္ဗံ။
၄-နိမိတ္တိစရဏတော (သီ)

သန္တိဋ္ဌေယော သန္တမာနသော ဝိယ စရန္တော။ **ပဠဲ နိ၀ရ်ေတိ** ကာမစ္ဆန္ဒာဒိကေ ပဠဲ နိ၀ရ်ေ။ **အပဟာယ** အသမုစ္ဆိန္ဒိတ္ဝာ၊ **စေတသော ဥပက်ိလေသေတိ** နိ၀ရ်ေ.။ နိ၀ရ်ာ ဟိ စိတ်ံ ဥပက်ိလေသေန်ိ ကိလိဋ်ံ့ ကရောန်ိ ဝိဗာ၀ေန်ိ ဥပတာပေန်ိ စ။ တသ္မာ "စေတသော ဥပက်ိလေသာ"တိ ဝုစ္စန်ိ။ **ပညာယ ဒုဗ္ဗလိကရ်ေတိ** နိ၀ရ်ေ။ နိ၀ရ်ာ ဟိ ဥပဋ္ဌမာနာ အနုပ္ပန္နာယ ပညာယ ဥပဋ္ဌိတုံ န ဒေန်ိ။ တသ္မာ "ပညာယ ဒုဗ္ဗလိကရ်ာ"တိ ဝုစ္စန်ိ။ **အနုပဋ္ဌိ-တဿတိ**တိ စတ္ဂသု သတိပဋ္ဌာနေသု န ဥပဋ္ဌိတသ္သတိ။ **အဘာ၀ယိတ္ဝာ**တိ အ၀ဍ္ဎိယိတ္ဝာ။ **အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိ**န်ိ အရဟတ္တပဒဋ္ဌာနံ သမ္ဗဇ္ဈတညာဏံ။

ပစ္ဆိမ၀ါရေ **အညတရော သမဏော ၀ါ ဗြာဟ္မဏော ၀ါ**တိ သမ္ဗဇ္ဈဗောဓိ-သတ်ံ သန္ဓာယ ၀ဒတိ။ တတ္ထ **သမ္ဗဒေါသပဂတော**တိ သဗ္ဗေဟိ ပါရမိတာ-ပဋိပက္ခဘူတေဟိ ဒေါသေဟိ အပဂတော။ **ဇေတန ပရိပ္ဖုရိတပါရမိဘာ၀ံ**[1] ဒဇ္ဈတိ။ သတိပဋ္ဌာနာနိ ဝိပဿနာ၊ ဗောဇ္ဈင်ါ မဂ်ေါ၊ အနုတ္တရာ သမ္မာသမ္ဗောဓိ အရဟတ်ံ။ သတိပဋ္ဌာနာနိ ၀ါ ဝိပဿနာ၊ ဗောဇ္ဈင်ါ မိဿကာ၊ သမ္မာသမ္ဗောဓိ အရဟတ္တမေ၀။ သေသံ အနန္တရ၀ါရေ ဝုတ္တပဋိပက္ခတော ၀ေဒိတဗ္ဗံ။ **ယံ ဇ္ဈာ ဉာဏန်ိ** ယံ တေသ်ံ ယထာဝုတ္တေ ဌာနေ စ ဌာနံ, အဌာနေ စ အဌာနန်ိ ပ၀တ်ံ့ ဉာဏံ။ **ဟေတုသော**တိ တဿ ဌာနဿ အဌာနဿ စ ဟေတုတော။ **ဌာနသော**တိ တဒ်ဏော ဧ၀ အာ၀ဇ္ဇနသမနန်တရံ။ **အနောဓိသော**တိ သြဓိအာဘာ၀ေန၊ ကိဿ် အန၀သေသေ၀ါတိ အတ္ထော။

ဣတိ ဌာနာဌာနဂတာတိအာဒိသု ဧ၀ံ ဌာနာဌာနဘာ၀ံ ဂတာ။ **သဗ္ဗေ**တိ ခယ၀ယဝိရဇ္ဇနနိရုဇ္ဈနသဘာ၀ါ သဒ်္ခတဓမ္မာ၊ တေ ဧ၀ စ သတ္တပညတ္တိယာ ဥပါဒါနဘူတာ **ကေစိ သဒ္ဓါပဂါ** ယေ ဓမ္မစာရိနော၊ **ကေစိ အပါယူပဂါ** ယေ အခမ္မစာရိနော၊ **ကေစိ နိဗ္ဗာန်ူပဂါ** ယေ ကမ္မက္ခယကရံ အရိယမဂ်ံ ပဋိပန္နာ။

၅၈။ ဣဒါနိ ယထာဝုတ္တမတ္ထံ ဝိ၀ရန္တော **"သဗ္ဗေ သတ္တာ မရိဿန်ိ"**တိ ဂါထာဒ္ဝယမာဟ။ တဿ အတ္ထံ **"သဗ္ဗေ သတ္တာတိ အရိယာ စ အနရိယာ စာ"**တိအာဒိနာ သယမေ၀ နိဒ္ဒိသတိ။ တတ္ထ **ဇီ၀ိတပရိယန္တော မရဏပရိ-ယန္တော**တိ ဇီ၀ိတသ ပရိယန္တော နာမ မရဏာသ်ိတော အန္တော။ **ယထာကမ်ံ ဂမိဿန်ိ**တိ ဇ္ဈေ ယဒေတံ သတ္တာနံ ယထာကမ်ံ ဂမနံ၊ အယံ ကမ္မသကတာတိ

၁-ဧတေန ပ္ဖုရိတပါရမိတာဘာ၀ံ (က)

နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၁၁-န-ဗု-သ

အတ္ထော။ **ကမ္မာနံ ဖလဒဿာဝိတာ စ အဝိပ္ပဝါသော စာ**တိ "ပုညပါပဖလူပဂါ"တိ ဣမိနာ ဝစနေန ကမ္မာနံ ဖလဿ ပစ္စက္ခကာရိတာ, ကတ္ဂုပစိတာနံ ကမ္မာနံ အတ္တနော ဖလဿ အပဒါန္နာဘာဝေါ စ ဒဿိတောတိ ဒဿေတော။

ကမ္မမေဝ ကမ္မန္တိ၊ ပါပံ ကမ္မန္တိ ဧတေသန္တိ **ပါပကမ္မန္တာ၊** တဿ အတ္ထံ ဒဿေတုံ "**အပုညသန်ဒါရာ**"တိ ဝုတ္တံ။ အပုညော သန်ဒါရော ဧတေသန္တိ **အပုညသန်ဒါရာ။ ပါပကမ္မန္တာ**တိ ဝါ နိဿက္ကဝစနံ၊ ပါပကမ္မန္တဟေတူတိ အတ္ထော။ တထာ **ပုညသန်ဒါရာ**တိအာဒိသုပိ။ ပုန "**နိရယံ ပါပကမ္မန္တာ**"တိအာဒိနာ အန္တရဿယေန သဒ္ဒိ မဇ္ဈမပဒဋိပဒံ ဒဿေတိ။ တထာ "**အယံ သံကိလေသော**"တိ-အာဒိနာ ဝဋ္ဋဝဥ္ဇဝသေန အာဒိနဝဿာဒနိဿရဏဝသေန ဟေတုဖလဝသေန စ ဂါထာယံ တယော အတ္ထဝိကပ္ပါ ဒဿိတာ။ ပုန "**နိရယံ ပါပကမ္မန္တာတိ အယံ သံကိလေသော**"တိအာဒိနာ ဝေါဒါနဝသေန ဂါထာယ အတ္ထံ ဒဿေတိ။

၅၉။ **တေန တေန**တိ တေန တေန အဇ္ဈာသိတဝတ္ထုနာ ရူပဘဝအရူပဘဝါဒိနာ။ **ဆတ္တိံသာ**တိ ကာမတဏှာ တာဝ ရူပါဒိဝိသယဘေဒေန ဆ၊ တထာ ဘဝတဏှာ ဝိဘဝတဏှာ စာတိ အဋ္ဌာရသ။ တာ ဧဝ အဇ္ဈတ္တိကေသု ရူပါဒိသု အဋ္ဌာရသ, ဗာဟိရေသု ရူပါဒိသု အဋ္ဌာရသာတိ ဧဝံ ဆတ္တိံသ။ **ယေန ယေနာ**တိ "သုဘံ သုခ"န္တိအာဒိနာ။

ဝေဒါနံ တိဝိဓံ ခန္ဓတ္တယဝသေနာတိ တံ ဒဿေတုံ "**တဏှာသံကိလေသော**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ပုန "**သဗ္ဗေ သတ္တာ မရိဿန္တီ**"တိအာဒိ ပဋိပဒါဝိဘာဂေန ဂါထာနမတ္ထံ ဒဿေတုံ ဝုတ္တံ။ **တတ္ထ တတ္ထ ဂါမိနီ**တိ တတ္ထ တတ္ထေဝ နိဗ္ဗာနေ ဂါမိနိ၊ နိဗ္ဗာနသ ဂမနသီလာတိ အတ္ထော။

ပုန တတ္ထတတ္ထဂါမိနိသဗ္ဗတ္ထဂါမိနိနံ ပဋိပဒါနံ ဝိဘာဂံ ဒဿေတုံ "**တယော ရာသီ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **ယ**န္တိ ယံ နိရယာဒိ။ တံ တံ ဌာနံ ယထာရဟံ ဂမေတီတိ **သဗ္ဗတ္ထဂါမိနီ**။ ပဋိပဒါသဒ္ဒါတေ အပုညကမ္မေ ပုညကမ္မေ စ ကမ္မက္ခယကရဏကမ္မေ စ ဝိဘာဂသော ဘဂဝတော ပဝတ္တန-ဉာဏံ။ ဣဒံ သဗ္ဗတ္ထဂါမိနီ ပဋိပဒါဉာဏံ နာမ တထာဂတဗလံ။ ဣမိနာ ဟိ ဉာဏေန ဘဂဝါ သဗ္ဗမ္ပိ ပဋိပဒံ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။

ကထံ? သကလဂါမဝါသိကေသုပိ ကေ သူကရံ ဝါ ဒိဂံ ဝါ မာရေန္တေသု သဗ္ဗေသံ စေတနာ ပရဿ ဇီဝိတိန္ဒြိယာရမ္မဏာဝ ဟောတိ၊ တံ ပန ကမ္မံ တေသံ အာယူဟနက္ခဏေယေဝ နာနာ ဟောတိ။ တေသု ဟိ ကေဝ အာဒရေန ကရောတိ၊ ကေဝ "တွမ္ပိ ကရောဟိ"တိ ပရေဟိ နိပ္ပိဋ္ဌေတော

ကရောတိ၊ ဧကော သမာနဆန္ဒော ဝိယ ဟုတ္ဝာ အပ္ပဋိဗာဟမာနော ဝိစရတိ။ တေသု ဧကော တေနေ၀ ကမ္မေန နိရယေ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ဧကော တိရစ္ဆာန-ယောနိယံ၊ ဧကော ပေတ္တိဝိသယေ၊ တံ တထာဂတော အာယူဟနက္ခဏေ ဧ၀ "ဣမိနာ နိဟာရေန အာယူဟိတတ္တာ သေ နိရယေ နိဗ္ဗတ္တိသတိ၊ သေ တိရစ္ဆာနယောနိယံ၊ သေ ပေတ္တိဝိသယေ"တိ ဇာနာတိ။ နိရယေ နိဗ္ဗတ္တနကမ္မံ "သေ အင်္ဂသု မဟာနိရယေသု နိဗ္ဗတ္တိသတိ၊ သေ သောဠသသု ဥဿဒေသု"တိ ဇာနာတိ။ တိရစ္ဆာနယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တနကမ္မံ "သေ အပါဒကော ဘ၀ိဿတိ၊ သေ ဒ္ဝိပါဒကော၊ သေ စတုပ္ပါဒကော၊ သေ ဗဟုပ္ပါဒကော"တိ ဇာနာတိ။ ပေတ္တိဝိသယေ နိဗ္ဗတ္တနကမ္မံ "သေ နိဇ္ဈာမတဏှိကော ဘ၀ိဿတိ၊ သေ ခုပ္ပပိပါသိကော၊ သေ ပရဒတ္တူပဇီဝီ"တိ ဇာနာတိ။

"တေသု စ ကမ္မေသု ဣဒံ ကမ္မံ ပဋိသန္ဓိံ အာကဍိဿတိ၊ ဣဒံ နာကဍိဿတိ ဒုဗ္ဗလံ ဒိန္နာယ ပဋိသန္ဓိယာ ဥပဓိ၀ေပက္ကမတ္တံ ဘ၀ိဿတိ"တိ ဇာနာတိ။ တထာ သကလဂါမ၀ါသိကေသု ဧကေတော ဒါနံ ဒဒမာနေသု သဗ္ဗေသမ္ပိ စေတနာ ဒေယျမ္မာရမ္မဏာ၀ ဟောတိ၊ တံ ပန ကမ္မံ တေသံ အာယူဟနက္ခဏေ ဧ၀ နာနံ ဟောတိ။ တေသု ဟိ ကေစိ ဒေ၀လောကေ နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ ကေစိ မနုဿ-လောကေ၊ တံ တထာဂတော အာယူဟနက္ခဏေ ဧ၀ "ဣမိနာ နိဟာရေန အာယူဟိတတ္တာ သေ မနုဿလောကေ နိဗ္ဗတ္တိသတိ၊ သေ ဒေ၀လောကေ"တိ ဇာနာတိ။ တတ္ထပိ "သေ ပရိန်မြိတ၀သ၀တ္တိသု နိဗ္ဗတ္တိသတိ၊ သေ ဘုမ္မဒေ၀သု နိဗ္ဗတ္တိသတိ၊ သေ ဇေဋ္ဌကဒေ၀ရာဇာ ဟုတ္ဝာ၊ သေ တသာ ဒုတိယံ တတိယံ ၀ါ ဌာနန္တရံ ကရောန္တော ပရိစာရကော ဟုတ္ဝာ နိဗ္ဗတ္တိသတိ"တိ ဇာနာတိ။

"တေသု စ ကမ္မေသု ဣဒံ ပဋိသန္ဓိံ အာကဍိတုံ သက္ခိဿတိ၊ ဣဒံ နာ သက္ခိဿတိ[1] ဒုဗ္ဗလံ ဒိန္နာယ ပဋိသန္ဓိယာ ဥပဓိ၀ေပက္ကမတ္တံ ဘ၀ိဿတိ"တိ ဇာနာတိ။ တထာ "၀ိပဿနံ ပဋ္ဌပေန္တေသု စ သေ ဣမိနာ နိဟာရေန ၀ိပ-ဿနာယ အာရဒ္ဓတ္တာ အရဟာ ဘ၀ိဿတိ၊ သေ အနာဂါမီ၊ သေ သကဒါဂါမီ၊ သေ သောတာပန္နော၊ ကေစိ ကောလံကောလော သတ္တက္ခတ္တုပရမော၊ သေ မဂ္ဂံ ပတ္တုံ နာ သက္ခိဿတိ လက္ခဏာရမ္မဏိကဝိပဿနာယမေ၀ ဌဿတိ၊ သေ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေ၊ သေ နာမရူပပရိဂ္ဂဟေ၊ အရူပပရိဂ္ဂဟေ စ ဌဿတိ၊ သေ မဟာဘူတမတ္တမေ၀ ၀ဝတ္ထပေဿတိ၊ သေ ကိဉ္စိ သလ္လက္ခေတုံ နာ သက္ခိဿတိ"တိ ဇာနာတိ။ "ကသိဏပရိကမ္မံ ကရောန္တေသုပိ သေ ပရိကမ္မမတ္တေ ဧ၀ ဌဿတိ၊ သေ နိမိတ္တံ ဥပ္ပါဒေတုံ သက္ခိဿတိ၊ နာ အပ္ပနံ။ သေ အပ္ပနမ္ပိ ဥပ္ပါဒေဿတိ၊

၁-ဣဒံ ပဋိသန္ဓိံ အာကဍိတုံ နာ သက္ခိဿတိ (သီ)

သေ ဈာနံ အဓိဂမိဿတိ၊ နာ ဥပရိဝိသေသံ။ သေ ဥပရိဝိသေသမ္ပိ အဓိဂမိဿ-
တိ”တိ ဇာနာတိ။

အနေကဓာတူတိ အနေကာ စက္ခာဒယော ပထဝါဒယော စ ဓာတုယော
ဇေဿာတိ အနေကဓာတု၊ ဗဟုဓာတူတိ အတ္ထော။ **လောကော**တိ ခန္ဓာယ-
တနာဒိလောကော။ **စက္ခုဓာတူ**တိအာဒီ ယာဟိ ဓာတူဟိ “အနေကဓာတူ”တိ
လောကော ဝုတ္တော၊ တာသံ သရူပတော ဒဿနံ။ တတ္ထ သဘာဝဋ္ဌေန
နိဿတ္တဋ္ဌေန စ ဓာတု။ စက္ခု ဧဝ ဓာတု **စက္ခုဓာတု**။ သေသပဒေသုပိ ဧသေဝ
နယော။ **ကာမဓာတူ**တိ ဇ္ဈေ ဒွေ ကာမာ ကိလေသကာမော စ ဝတ္ထုကာမော
စ။ ကိလေသကာမပက္ခေ ကာမပဋိသံယုတ္တော ဓာတု ကာမဓာတု၊ ကာမ-
ဝိတက္ကသေတံ နာမံ။ ဝတ္ထုကာမပက္ခေ ပန ကာမာဝစရမ္ဖော ကာမော
ဥတ္တရပဒလောပေန၊ ကာမော စ သော ဓာတု စာတိ ကာမဓာတု။ ဗျာပါဒ-
ပဋိသံယုတ္တော ဓာတု **ဗျာပါဒဓာတု**၊ ဗျာပါဒဝိတက္ကသေတံ နာမံ။ ဗျာပါဒေါ
ဓာတု ဗျာပါဒဓာတု၊ ဒဿာဃာတဝတ္ထုဝိသယသ္မ ပဋိဃသေတံ နာမံ။
ဝိဟိံသာပဋိသံယုတ္တော ဓာတု **ဝိဟိံသာဓာတု**၊ ဝိဟိံသာဝိတက္ကော။ ဝိဟိံသာ
ဧဝ ဝါ ဓာတု ဝိဟိံသာဓာတု၊ ပရသတ္တဝိဟေသနသေတံ နာမံ။ **နေက္ခမ္မ-
အဗျာပါဒအဝိဟိံသာဓာတုယော** နေက္ခမ္မဝိတက္ကာဒယော သဗ္ဗကုသလဓမ္မာ
မေတ္တာကရုဏာ စာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **ရူပဓာတူ**တိ ရူပဘဝေါ, သဗ္ဗေ ဝါ ရူပဓမ္မာ။
အရူပဓာတူတိ အရူပဘဝေါ, အရူပဓမ္မာ ဝါ။ **နိရောဓဓာတူ**တိ နိရောဓတော။
သန်ဒိဋ္ဌိကဓာတူတိ သဗ္ဗေ သန်တဓမ္မာ။ သေသံ သုဝိညေယ္ယံ။

အညမညဝိလက္ခဏတ္တာ နာနပ္ပကာရာ ဓာတုယော ဇေသ္မိန္တိ **နာနာဓာတု**၊
လောကော။ တေနေဝါဟ “**အညာ စက္ခုဓာတု ယာဝ အညာ နိဗ္ဗာနဓာတူ**”တိ၊
ယထာ စ ဇုဒံ ဥဏှံ စက္ခုဓာတုအာဒိဘေဒေန ဥပါဒိန္နကသင်္ခါရလောကသ
ဝသေန အနေကဓာတုနာနာဓာတုလောကံ ပဇာနာတိ၊ ဧဝံ အနုပါဒိန္နကသင်္ခါရ-
လောကသ္မိပိ ဝသေန တံ ပဇာနာတိ။ ပစ္ဆေကဗုဒ္ဓါ ဟိ ဒွေ စ အဂ္ဂသာဝကာ
ဥပါဒိန္နကသင်္ခါရလောကဿေဝ နာနတ္တံ ဇာနန္တိ၊ ဟမ္ဗိ ကေဒေသေနေဝ၊
န နိပ္ပဒေသတော။ အနုပါဒိန္နကသင်္ခါရလောကသ္မ ပန နာနတ္တံ န ဇာနန္တိ။
ဘဂဝါပန “ဇုမာယ နာမ ဓာတုယာ ဥဿန္နာယ ဇုမဿ ရုက္ခဿ ခန္ဓော
သေတော ဟောတိ၊ ဇုမဿ ကာဠော၊ ဇုမဿ မဇ္ဇော၊ ဇုမဿ ဖရုသော၊ ဇုမဿ
ဗဟလော၊ ဇုမဿ တနုတ္တစော။ ဇုမာယ နာမ ဓာတုယာ ဥဿန္နာယ ဇုမဿ
ရုက္ခဿ ပတ္တံ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနာဒိဝသေန ဧဝရူပံ နာမ ဟောတိ၊ ဇုမာယ နာမ
ဓာတုယာ ဥဿန္နတ္တာ ဇုမဿ ရုက္ခဿ ပုပ္ဖံ နီလံ ဟောတိ ပီတကံ လောဟိတကံ

ဩဒါတံ သုဂန္ဓံ ဒုဂ္ဂန္ဓံ၊ ဣမာယ နာမ ဓာတုယာ ဥဿန္နာယ ဖလံ ခုဒ္ဒကံ မဟန္တံ ဒီဃံ ဝဋ္ဋံ သုသဏ္ဌာနံ ဒုဿဏ္ဌာနံ မဋ္ဌံ ဖရုသံ သုဂန္ဓံ ဒုဂ္ဂန္ဓံ တိတ္တံ မဓုရံ ကဋုကံ အမ္ဗိလံ ကသာဝံ ဟောတိ၊ ဣမာယ နာမ ဓာတုယာ ဥဿန္နာယ ဣမဿ ရုက္ခဿ ကဏ္ဍကော တိခိဏော ဟောတိ၊ အတိခိဏော ဥဇုကော ကုဋိလော ကဏ္ဏော နိလော ဩဒါတော ဟောတီ”တိ ဧဝံ အနုပါဒိန္နသဓိ၏လောက-ဿာဝိ ဝသေန အနေကဓာတုနာနာဓာတုဘာဝံ ဇာနာတိ။ သမ္ပညျုဋ္ဌါနံ ဧဝ ဟိ တေံ ဗလံ၊ နာ အညေသံ။

၆၀။ **ယံ ယဒေဝ ဓာတုန္တိ** ယံ ကိဉ္စိ ဟိနာဒိဿဘာဝံ။ ယဿ္မာ အဓိမုတ္တိ နာမ အဇ္ဈာသယဓာတု၊ တဿ္မာ အဓိမုစ္စနံ အဇ္ဈာသယဿ ဟိနာဒိဿဘာဝေန ပဝတ္တနံ။ တံ ပန တဿ တံ တံ အဓိဋ္ဌာနံ အဘိနိဝိသနဉ္စ ဟောတီတိ အာဟ **“အဓိမုစ္စန္တိ၊ တံ တဒေဝ အဓိဋ္ဌာနဉ္စေဝ အဘိနိဝိသန္တိ”**တိ။ အဓိမုစ္စနဿ ဝိသယံ ဝိဘာဝေန ဒဿေတုံ **“ကေစိ ရူပါဓိမုတ္တာ”**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တံ သုဝိညေယ္ယ-မေဝ။ **နာနာဓိမုတ္တိကတာဉာဏန္တိ** ဟိနာဒိဝသေန နာနာဓိမုတ္တိကတာယ ဉာဏံ။

တေ ယထာဓိမုတ္တာ စ ဘဝန္တီတိ တေ ဟိနာဓိမုတ္တိကာ ပဏီတာဓိမုတ္တိကာ သတ္တာ ယထာ ယထာ အဓိမုတ္တာ ဟောန္တိ။ **တံ တံ ကမ္မသမာဒါနံ သမာဒိ-ယန္တီ**တိ အဓိမုတ္တိအနုရူပံ တံ တံ အတ္တနာ သမာဒိယိတဗ္ဗံ ဂဟိတဗ္ဗံ ကမ္မံ ကရောန္တိ၊ တာနိ ကမ္မသမာဒါနာနိ သမုဋ္ဌာနဝသေန ဝိဘဇန္တော **“တေ ဆဋ္ဌိဓံ ကမ္မ”**န္တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ကေစိ လောဘဝသေန ကမ္မံ သမာဒိယန္တိတိ သမ္ဗန္ဓိတဗ္ဗံ။ ဧသ နယော သေသေသုပိ။ **တံ ဝိဘဇ္ဇမာန**န္တိ တံ သမုဋ္ဌာနဝသေန ဆဋ္ဌိဓံ ပုန ပဝတ္တိနိဝတ္တိဝသေန ဝိဘဇ္ဇမာနံ ဒုဝိဓံ။

ယံ လောဘဝသေန ဒေါသဝသေန မောဟဝသေန စ ကမ္မံ ကရောတီတိ ဒဿအကုသလကမ္မပထကမ္မံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ တဉ္ဒိ သံကိလိဋ္ဌတာယ ကာဠကန္တိ **ကဏ္ဟံ**။ အပါယေသုနိဗ္ဗတ္တာပနတော ကာဠကဝိပါကန္တိ **ကဏ္ဟဝိပါကံ**။ **ယံ သဒ္ဓါ-ဝသေန ကမ္မံ ကရောတီ**တိ ဒဿကုသလကမ္မပထကမ္မံ။ တဉ္ဒိ အသံကိလိဋ္ဌတ္တာ ပဏ္ဍရန္တိ **သုက္ကံ**။ သဂ္ဂေ နိဗ္ဗတ္တာပနတော ပဏ္ဍရဝိပါကတ္တာ **သုက္ကဝိပါကံ**။ **ယံ လောဘဝသေန ဒေါသဝသေန မောဟဝသေန သဒ္ဓါဝသေန စ ကမ္မံ ကရောတီ၊ ဣဒံ ကဏ္ဟသုက္ကန္တိ** ဝေါမိဿကကမ္မံ။ **ကဏ္ဟသုက္ကဝိပါက**န္တိ သုခ-ဒုက္ခဝိပါကံ။ မိဿကကမ္မဉ္ဒိ ကတ္ဝာ အကုသလဝသေန တိရစ္ဆာနယောနိယံ မဂ်လဟတ္ထိဘာဝံ ဥပပန္နော ကုသလေန ပဝတ္တေ သုခံ အနုဘဝတိ၊ ကုသလေန

ရာဇကုလေ နိဗ္ဗတ္တောဝိ အကုသလေန ဒုက္ခံ ဝေဒယတိ။ **ယံ ဒိရိယဝသေန ပညာဝသေန စ ကမ်ံ ကရောတိ၊ ဇုဒံ ကမ်ံ အာကဏ္ဍံ အာသုက္ကံ အာကဏ္ဍအာသုက္ကဝိပါက**န္တိ ကမ္မက္ခယကရာ စတုမဂ္ဂစေတနာ။ တဥ္စိ ယဒိ ကဏ္ဍံ ဘဝေယျ၊ ကဏ္ဍဝိပါကံ ဒဒေယျ။ ယဒိ သုက္ကံ ဘဝေယျ၊ သုက္ကဥပပတ္တိပရိယာပန္နံ ဝိပါကံ ဒဒေယျ။ ဥဘယဝိပါကဿ ပန အပ္ပဒါနတော အာကဏ္ဍအာသုက္ကဝိပါကန္တိ အယမေတ္ထ အတ္ထော။

ကမ္မသမာဒါနေ ပဌမံ အစေလကပဋိပဒါ ကာမေသု ပါတဗျတာ၊ ဒုတိယံ တိဗ္ဗကိလေသဿ အဿုမုခဿာဝိ ရုဒတော ပရိသုဒ္ဓဇြဟ္မစရိယစရဏံ၊ တတိယံ ကာမေသု အပါတဗျတာ အစေလကပဋိပဒါ၊ စတုတ္ထံ ပစ္စယေ အလာဘမာနဿာဝိ ဗျာနဝိပဿနာသုခသမင်္ဂိနော သာဒုနဇြဟ္မစရိယစရဏံ။ **ယံ ဧဝံ ဇာတိယံ ကမ္မသမာဒါန**န္တိ ယံ အညမ်ိ ဧဝံပကာရံ ကမ်ံ။ **ဣမိနာ ပုဂ္ဂလေနာဘိအာဒိ** တသ္မိံ ကမ္မဝိပါကေ ဘဂဝတော ဉာဏဿ ပဝတ္တနာကာရဒဿနံ။ တတ္ထ **ဥပစိတ**န္တိ ယထာ ဂဟံ ကတံ ကမ်ံ ဖလဒါနသမတ္ထံ ဟောတိ၊ တထာ ကတံ ဥပစိတံ။ **အဝိပက္ကန္တိ** နဝိပက္ကဝိပါကံ။ **ဝိပါကာယ ပစ္စုပဋ္ဌိတ**န္တိ ဝိပါကဒါနာယ ကတောကာသံ။ **နာဘဗ္ဗာ အဘိနိဗ္ဗိဒာ ဂန္တုံ**န္တိ ကိလေသာဘိသင်္ခါရာနံ အဘိနိဗ္ဗတ္တနတော အဘိနိဗ္ဗိဓာသင်္ခါတံ အရိယမဂ္ဂံ အဓိဂန္တုံ နာဘဗ္ဗော။ **တံ ဘဂဝါနာ ဩဝဒတီ**တိ တံ ဝိပါကာဝရဏေန နိဝုတံ ပုဂ္ဂလံ ဘဂဝါ သစ္ဆိပဋိဝေဓံ ပုရက္ခတ္ဝာ နာ ဩဝဒတိ၊ ဝါသနတ္ထံ ပန တာဒိသာနမ်ိ ဓမ်ံ ဒေသေတိ ဧဝ၊ အဇာတသတ္တုအာဒိနံ ဝိယ။

ဥပစိတန္တိ ကာတုံ အာရဒ္ဓံ။ တေနေဝါဟ **"နာဘဗ္ဗော ပါရိပူရိံ ဂတ"**န္တိ။ တေန မိဿတ္တနိယာမသဿ အသမတ္ထတံ ဒဿေတိ။ **ပုရာ ပါရိပူရိံ ဂန္ဆိ**တိတိ ပါရိပူရိ။ ဖလနိပ္ဖါဒနသမတ္ထတံ ဂန္ဆိတိ ပုရာ အဓိဂစ္ဆေယျ၊ မိဿတ္တနိယတတာယ သဇ္ဇုကံ ဖလခမ္မဿ အဘာဇနဘာဝံ နိဗ္ဗတ္တယတိ ပုရာ။ တေနေဝါဟ **"ပုရာ ဧဝနေယျတ္တံ သမတိက္ကမတိ"**တိ။ "ပုရာ အနိယတံ သမတိက္ကမတိ"တိပိ ပါဠေဝ၊ သော ဧဝတ္ထော။ **အသမတ္တေ**တိ ကမ္မေ အသမ္ပုဏ္ဏေ၊ တေ အသမ္ပုဏ္ဏေ ဝါ။

၆၁။ ဧဝံ ကိလေသန္တရာယမိဿကံ ကမ္မန္တရာယံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ အမိဿကံ ကမ္မန္တရာယံ ဒဿေတုံ **"ဣမဿ စ ပုဂ္ဂလဿာ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တံ ဝုတ္တနယမေဝ။

သဗ္ဗေသန္တိ ဣမသ္မိံ ဗလနိဒ္ဒေသေ ဝုတ္တာနံ သဗ္ဗေသံ ကမ္မာနံ။ **မုဒုမဇ္ဈာဒိမတ္တတာ**ဘိ မုဒုမဇ္ဈဘိဗ္ဘာဝေါ။ ကမ္မာနဉ္စိ မုဒုအာဒိဘာဝေန တံဝိပါကာနံ

မုဒုမဇ္ဈတိက္ခာဘာဝေါ ဝိညာယတီတိ အဓိပ္ပါယော။ **ဒိဋ္ဌမဂ္ဂဝေဒနီယန္တိ**အာဒီသု ဒိဋ္ဌဓမ္မေ ဣမသ္မိံ အတ္တဘာဝေ ဝေဒိတဗ္ဗံ ဖလံ **ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယံ**။ ဥပပဇ္ဇေ အနန္တရေ အတ္တဘာဝေ ဝေဒိတဗ္ဗံ ဖလံ **ဥပပဇ္ဇဝေဒနီယံ**။ အပရသ္မိံ အတ္တဘာဝေ ဣတော အညသ္မိံ ယသ္မိံ ကသ္မိဉ္စိ ဇာတ္တဘာဝေ ဝေဒိတဗ္ဗံ ဖလံ **အပရာပရိယဝေဒနီယံ**။ ဧကဇဝနဝါရသ္မိဉ္ဥိ သတ္တသု စေတနာသု ပဌမစေတနာ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယံ နာမ။ ပရိယောသာနစေတနာ ဥပပဇ္ဇဝေဒနီယံ နာမ။ မဇ္ဈေ ပဉ္စ စေတနာ အပရာပရိယဝေဒနီယံ နာမ။ **ဝိပါကဝေမတ္တတာဉာဏန္တိ** ဝိပါကဝေမတ္တတာယ ဝိပါကဝိသေသေ ဉာဏံ။ ဣမသ္မိ ပန ကမ္မဝိပါကသ္မိ ဂတိ-သမ္ပတ္တိ ဂတိဝိပတ္တိ ဥပဓိသမ္ပတ္တိ ဥပဓိဝိပတ္တိ ကာလသမ္ပတ္တိ ကာလဝိပတ္တိ ပယောဂ-သမ္ပတ္တိ ပယောဂဝိပတ္တိယော ကာရဏံ။ သော စ နေသံ ကာရဏာဘာဝေါ ''အတ္ထေကစ္စာနိ ပါပကာနိ ကမ္မသမာဒါနာနိ ဂတိသမ္ပတ္တိပဋိဗာဟာနိ နဝိပစ္စန္တီ''တိအာဒိပါဠိဝသေန၂ ဝေဒိတဗ္ဗော။

၆၂။ အနန္တရဗလနိဒ္ဒေသေ ဝုတ္တကမ္မသမာဒါနပဒေနေဝ စျာနာဒိနိ သင်္ဂဟေတွာ ဒသေတုံ ''**တထာ သမာဒိန္နာနံ ကမ္မာန**''န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ သေက္ခပုထုဇ္ဇနသန္တာနေသု ပဝတ္တာနိ စျာနာဒိနိ ကမ္မံ ဟောန္တိ။ တတ္ထ **တထာ သမာဒိန္နာနံ**တိ ''သုက္ကံ သုက္ကဝိပါကံ ပစ္စုပ္ပန္နသုခံ, အာယတိံ သုခဝိပါက''န္တိ ဧဝမာဒိပဂကာရေဟိ သမာဒိန္နေသု ကမ္မေသု။ **သံကိလေသော**တိ ပဋိပက္ခဓမ္မ-ဝသေန ကိလိဋ္ဌဘာဝေါ။ **ဝေါဒါနံ** ပဋိပက္ခဓမ္မေဟိ ဝိသုဒ္ဓိနံ။ **ဝုဋ္ဌာနံ** ပဂုဏဝေါဒါနံ ဘဝင်္ဂဝုဋ္ဌာနန္တု။ **ဧဝံသံကိလိဿတီ**တိအာဒိသု အယမေဝတ္ထော— ဣမိနာ အာကာရေန စျာနာဒိ သံကိလိဿတိ ဝေါဒါယတိ ဝုဋ္ဌဟတီတိ ဇာနနဉာဏံ ဘဂဝတော အနာဝရဏဉာဏံ၊ နံ တဿ အာဝရဏံ အတ္ထီတိ။

ကတိ စျာနာနီတိအာဒိ စျာနာဒယော ဝိဘာဂေန ဒသေတုံ အာရဒ္ဓံ။ **စတ္တာရိ စျာနာနီ**ဘိ စတုက္ကနယဝသေန ရူပါဝစရဈာနာနိ သန္ဓာယဟ။ **ကော ဒသော**တိ ''ရူပီ ရူပါနိ ပဿတီ''တိအာဒိနာ အဒ္ဒန်ံ တိက္ခာ သုညတ-ဝိမောက္ခာဒိနံ ဝသေန ဝုတ္တံ။ **အဒ္ဒာ**တိ တေသု ဌပေတွာ လောကုတ္တရေ ဝိမောက္ခေ အဒ္ဒ။ **သတ္တာ**တိ တေသု ဧဝ နိရောဓသမာပတ္တိံ ဌပေတွာ သတ္တ။ **တယော**တိ သုတ္တန္တပရိယာယေန သုညတဝိမောက္ခာဒယော တယော။ **ဒွေ**တိ အာဘိဓမ္မပရိယာယေန အနိမိတ္တဝိမောက္ခသမ္ပယုတ္တာ ဝေ။ ဣတ္ထေ စ ပဋိပါဋိယာ သတ္တ အပ္ပိတပ္ပိတက္ခဏေ ဝိက္ခမ္ဘနဝသေန ပစ္စနီကဓမ္မေဟိ

၁-ဥပဇ္ဇ (သီ၊ က) မ ၃-၂၅၇၊ အံ ၂-၃၆၃-ဝိဇ္ဇေသုပိ ပဿိတဗ္ဗံ။　　၂-အာဘိ ၂-၃၅၁-ဝိဇ္ဇေ။
၃-ဒိ ၂-၆၀-၉၄၊ ဒိ ၃-၂၁၇-၂၅၁၊ မ ၂-၂၀၅၊ မ ၃-၂၆၄-ဝိဋ္ဌာဒီသု။

ဝိမုစ္စနတော, အာရမ္မဏော အဓိမုစ္စနတော စ ဝိမောက္ခော။ နိရောဓသမာပတ္တိ ပန သဗ္ဗသော သညာဝေဒယိတေဟိ ဝိမုတ္တတ္တာ အပဂမဝိမောက္ခော နာမ။ လောကုတ္တရာ စ တံတံမဂ္ဂဝစ္ဆကိလေသေဟိ သမုစ္ဆေဒဝသေန ဝိမုတ္တတ္တာ ဝိမောက္ခောတိ အယံ ဝိသေသော ဝေဒိတဗ္ဗော။

သမာဓိသု စတုက္ကနယပဉ္စကနယေသု ပဌမဈာနသမာဓိ **သဝိတက္ကော သဝိစာရော သမာဓိ** နာမ။ ပဉ္စကနယေ ဒုတိယဈာနသမာဓိ **အဝိတက္ကော ဝိစာရမတ္တော သမာဓိ** နာမ။ စတုက္ကနယေ ပဉ္စကနယေပိ သေသဈာနေသု သမာဓိ **အဝိတက္ကော အဝိစာရော သမာဓိ** နာမ။

သမာပတ္တိသု ပဋိပါဋိယာ အဒ္ဓန္နံ သမာပတ္တိနံ "သမာဓိ"တိပိ နာမံ "သမာပတ္တိ"တိပိ။ ကသ္မာ? စိတ္တေကဂ္ဂတာသဒ္ဘာဝတော။ နိရောဓသမာပတ္တိယာ တဒဘာဝတော န "သမာဓိ"တိ နာမံ။ **သညာသမာပတ္တိ**အာဒိ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တမေဝ။

ဟာနဘာဂိယော သမာဓိတိ အပဂုဏော ပဌမဈာနာဒိဟိ ဝုဋ္ဌိတဿ သညာမနသိကာရာနံ ကာမာဒိအနုပက္ခန္ဒနံ ပဌမဈာနာဒိသမာဓိဿ ဟာန-ဘာဂိယတာ။ "ပဌမဈာနဿ ကာမရာဂဗျာပါဒါ သံကိလေသော"တိ ဝုတ္တတ္တာ ဒုတိယဈာနာဒိဝသေန ယောဇေတဗ္ဗံ။ ကုက္ကုဋ္စံ ဝုစ္စတိ အဇညာဇိဂုစ္ဆနမုခေန တပ္ပရမတာ။ **ကုက္ကုဋ္စဗျာယီ**တိ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနေန ဗျာနာနိ ဝုတ္တာနိ၊ ဒွေ ပဌမ-ဒုတိယဈာနာနိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ယော ပဌမံ ဒုတိယံ ဝါ ဈာနံ နိဗ္ဗတ္တေတ္ဝာ "အလမေတ္တာဝတာ"တိ သင်္ကေ့စံ အာပဇ္ဇတိ၊ ဥတ္တရိ န ဝါယမတိ၊ တဿ တာနိ ဗျာနာနိ စတ္တာရိပိ "ကုက္ကုဋ္စဗျာနာနိ"တိ ဝုစ္စန္တိ၊ တံသမင်္ဂီနော စ ကုက္ကုဋ္စ-ဗျာယီ။ ဘေသု ပုရိမာနိ ဒွေ အာသန္နဗလဝပစ္စတ္ထိကတ္တာ ဝိသေသဘာဂိယတာ-ဘာဝတော စ သံကိလေသဘာဝေန ဝုတ္တာနိ။ ဇုတရာနိ ပန ဝိသေသဘာဂိ-ယတာဘာဝေပိ မန္ဒပစ္စတ္ထိကတ္တာ ဝေါဒါနဘာဝေန ဝုတ္တာနိတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ဝိသေသဘာဂိယော သမာဓိတိ ပဂုဏော ပဌမဈာနာဒိဟိ ဝုဋ္ဌိတဿ သညာမနသိကာရာနံ ဒုတိယဈာနာဒိပက္ခန္ဒနံ၊ ပဂုဏဝေါဒါနံ ဘဝင်္ဂဝုဋ္ဌာနဉ္စ "ဝုဋ္ဌာန"န္တိ ဝုတ္တံ။ ဟေဋ္ဌိမံ ဟေဋ္ဌိမံ ဟိ ပဂုဏဈာနံ ဥပရိမဿ ဥပရိမဿ ပဒဋ္ဌာနံ ဟောတိ။ တသ္မာ ဝေါဒါနမ္ပိ "ဝုဋ္ဌာန"န္တိ ဝုတ္တံ။ ဘဝင်္ဂဝသေန သဗ္ဗဈာနေဟိ ဝုဋ္ဌာနံ ဟောတီတိ ဘဝင်္ဂဉ္စ ဝေါဒါနံ ဝုဋ္ဌာနံ။ ယသ္မာ ပန ဝုဋ္ဌာနဝသိဘာဝေန ယထာပရိစ္ဆိန္နကာလံ သမာပတ္တိတော ဝုဋ္ဌာနံ ဟောတိ၊ တသ္မာ သမာပတ္တိဝုဋ္ဌာနကောသလ္လံ ဇုဓ "ဝုဋ္ဌာန"န္တိ ဝုတ္တံ။

၆၃။ **တဿေ၀ သမာဓိဿာ**တိ တဿ အနန္တရဗလနိဒ္ဒေသေ ဈာနာဒိပရိ-ယာယေဟိ ၀ုတ္တသမာဓိဿ။ **ပရိ၀ါရာ**တိ ပရိက္ခာရာ။ **ဥုဇ္ဇုယာနီ**တိ သဒ္ဓါ-သတိပညာဇ္ဇုယာနိ။ **ဗလာနီ**တိ ဟိရောတ္တပ္ပေဟိ သဒ္ဓိံ တာနိယေ၀။ ဝိရိယသ္မိံ ဝိသုံ ဂဟဏံ ဗလာနံ ဗဟူပကာရဒဿနတ္ထံ။ ဝိရိယုပတ္ထမ္ဘေန ဟိ သဒ္ဓါဒယော ပဋိပက္ခေန အကမ္မနိယာ ဟောန္တိ။ ၀ေနေ၀ါဟ **"ဝိရိယ၀သေန ဗလာနိ ဘ၀န္တီ"**တိ။ **တေသန္တိ** ဥုဇ္ဇုယာနံ။ **မုဒုမဇ္ဈာဓိမတ္တာတာ**တိ အ၀ိသဒံ **မုဒု**။ နာတိ၀ိသဒံ **မဇ္ဈံ**။ အတိ၀ိသဒံ **အဓိမတ္တံ** ဗလ၀ံ **"တိက္ခ"**န္တိ ၀ုစ္စတိ။

၀ေနေယျာနံ ဥုဇ္ဇုယာနုရူပံ ဘဂ၀တော ဒေသနာပ၀တ္တိတိ ဒသ္သေတုံ **"တတ္ထ ဘဂ၀ါ"**တိအာဒိ ၀ုတ္တံ။ တတ္ထ **သံဒိဋ္ဌိ၀ိဇ္ဇာရေနာ**တိ သံဒိဋ္ဌသ ၀ိဇ္ဇာရေန။ အထ ၀ါ **သံဒိဋ္ဌေနာ**တိ ဉဒ္ဒိဋ္ဌမတ္တေန။ **သံဒိဋ္ဌိ၀ိဇ္ဇာရေနာ**တိ ဉဒ္ဒေသေန နိဒ္ဒေသေန စ။ **၀ိဇ္ဇာရေနာ**တိ ဉဒ္ဒေသနိဒ္ဒေသပဋိနိဒ္ဒေသေဟိ။ **မုဒုက**န္တိ လဟုကံ အပါယဘယ၀ဇ္ဇဘယာဒိဟိ သန္တ္ရာသ၀သေန ဘာရိယံ အကတ္ဝာ။ **မုဒုတိက္ခ**န္တိ နာတိတိက္ခံ။ သံ၀ေဂ၀တ္ထူဟိ သံ၀ေဂဇနနာဒိ၀သေန ဘာရိယံ ကတ္ဝာ။ **သမထံ ဥပဒိသတိ**တိ သမထံ အဓိကံ ကတ္ဝာ ဥပဒိသတိ၊ နံ တထာ ၀ိပဿနန္တိ အဓိပ္ပါယော။ နံ ဟိ ကေ၀လေန သမထေန သစ္စပဋိ၀ေ၀ေ သမ္ဘ၀တိ။ **သမထ၀ိပဿနန္တိ** သမဓုရံ သမထ၀ိပဿနံ။ **၀ိပဿနန္တိ** သာတိသယံ ၀ိပဿနံ ဉပဒိသတိ။ ယသ္မာ စေတ္ထ တိက္ခိန္ဒြိယာဒယော ဥဿဒ္ဓိတညေ့အာဒယော၀၊ တသ္မာ **"တိက္ခိန္ဒြိယဿ နိဿရဏံ ဥပဒိသတိ"**တိအာဒိ ၀ုတ္တံ။ တတ္ထ **အဓိ-ပညာသိက္ခာယ**တိ အဓိပညာသိက္ခံ။

ယံ ဇ္ဈ ဉာဏန္တိ ဇ္ဈာ ဥုဇ္ဇုယာနံ မုဒုမဇ္ဈာဓိမတ္တတာယ ယံ ဉာဏံ၊ ဥုဒံ ၀ုစ္စတိ ပရသတ္တာနံ ပရဗုဋ္ဌလာနံ ဥုဇ္ဇုယပရောပရိယတ္တ၀ေမတ္တတာဉာဏန္တိ သမ္ဗန္ဓိတဗ္ဗံ။ တဿ ဉာဏဿ ပ၀တ္တာနာကာရံ ဒဿေတုံ **"အယံ ဥုမံ ဘုမိ"**န္တိ-အာဒိ ၀ုတ္တံ။ တတ္ထ **အယံ ဥုမံ ဘုမိံ ဘာ၀နဉ္စ ဂတော**တိ အယံ ပုဂ္ဂလော ဧ၀မိမံ သံကိလေသ၀ါသနံ ၀ေါဒါနံ ဘ၀င်္ဂ ဂတော ဂစ္ဆတိ ဂမိဿတိ စ၊ ကာလ၀စနိစ္ဆာယ အဘာ၀တော၊ ယထာ ဒုဒ္ဒန္တိ။ ဥုမာယ ၀ေလာယ ဥုမသ္မိံ သမယေ ဥုမာယ မုဒုမဇ္ဈတိက္ခဘေဒါယ အနုသာသနိယာ။ **၀ံဓာတုကော**တိ ဟီနာဒိ၀သေန ဓံအဇ္ဈာသယော ဓံအဓိမုတ္တိကော။ **အယံ စဿ အာသ-ယော**တိ ဥုမဿ ပုဂ္ဂလဿ အယံ သဿတုစ္ဆေဒပဋိကာရော, ယထာဘူတ-ဉာဏာနုလောမခန္တိပဋိကာရော ၀ါ အာသယော။ ဥုဒဥ္စိ စတုဗ္ဗိဓံ အာသယန္တိ ဇ္ဈေ သတ္တာ ၀သန္တိတိ အာသယောတိ ၀ုစ္စတိ။ ဥုမံ ပန ဘဂ၀ါ သတ္တာနံ

အာသယံ ဇာနန္တော တေသံ ဒိဋ္ဌဂတာနံ ဝိပဿနာဉာဏကမ္မဿကတညာဏာ-နဉ္စ အပ္ပဝတ္တိကဏ္ဌေဝိ ဇာနာတိ ဧဝ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ “ကာမံ သေဝန္တည္ဝေ ဇာနာတိ‘အယံ ပုဂ္ဂလော ကာမဂရုကော ကာမာဝသယော ကာမာဓိမုတ္တော’တိ။ ကာမံ သေဝန္တည္ဝေ ဇာနာတိ ‘အယံ ပုဂ္ဂလော နေက္ခမ္မဂရုကော နေက္ခမ္မာ-သယော နေက္ခမ္မာဓိမုတ္တော’တိ။ နေက္ခမ္မံ သေဝန္တည္ဝေ ဇာနာတိ။ ဗျာပါဒံ။ အဗျာပါဒံ။ ထိနမိဒ္ဓံ။ အာလောကသညံ သေဝန္တည္ဝေ ဇာနာတိ ‘အယံ ပုဂ္ဂလော ထိနမိဒ္ဓဂရုကော ထိနမိဒ္ဓါသယော ထိနမိဒ္ဓါဓိမုတ္တော’တိ”[1]။

အယံ အနုသယောတိ အယံ ဋ္ဌမသ္သ ပုဂ္ဂလဿ ကာမရာဂါဒိကော အပ္ပဟီ-နော‌ယေဝ အနုသယိတကိလေသော။ အပ္ပဟီနော‌ယေဝ ဟိ ထာမဂတော ကိလေသော အနုသယော‌။ **ပရသန္တာန**န္တိ ပဓာနသန္တာနံ။ **ပရပုဂ္ဂလာန**န္တိ တတော ပရေသံ သန္တာနံ၊ ဟီနသန္တာနန္တိ အတ္ထော။ ကေတ္ထမေဝ ဝါ ဧတံ ပဒဒွယံ ဝေနေယျဝသေန ဒ္ဝိဓာ ဝုတ္တံ။ **ဋ္ဌာနာဋ္ဌာနပရောပရိယတ္တဝေမတ္တတာဉာဏ**န္တိ ပရဘာဝေါ စ အပရဘာဝေါ စ ပရောပရိယတ္တံ အကာရဿ၂ ဩကာရံ ကတ္ဝာ၊ တဿ ဝေမတ္တတာ ပရောပရိယတ္တဝေမတ္တတာ။ သဒ္ဓါဒိနံ ဋ္ဌာနာဋ္ဌာနံ ပရောပရိယတ္တဝေမတ္တတာယ ဉာဏံ ဋ္ဌာနာဋ္ဌာနပရောပရိယတ္တဝေမတ္တတာဉာဏန္တိ ပဒဝိဘာဂေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။

တတ္ထ **ယ**န္တိ ယံ အနေကဝိဟိတသ္သ ပုဗ္ဗေနိဝါသသ္သ အနုဿရဏ-ဝသေန ဘဂဝတော ဉာဏံ၊ ဋ္ဌံ အဋ္ဌမံ တထာဂတဗလန္တိ သမ္ဗန္ဓော။ **အနေကဝိဟိတ**န္တိ အနေကဝိဓံ, အနေကေဟိ ဝါ ပကာရေဟိ ပဝတ္တိတံ။ **ပုဗ္ဗေနိဝါသ**န္တိ အနုဿရိတုံ ဋ္ဌိတံ အတ္တနော ပရေသဉ္စ သမနန္တရာတီတံ ဘဝံ အာဒိံ ကတ္ဝာ တတ္ထ တတ္ထ နိဝုတ္ထသန္တာနံ။ **အနုဿရတီ**တိ “ကေဠိ ဇာတိံ ဒ္ဝေပိ ဇာတိယော”တိ ဧဝံ ဇာတိပဋိပါဋိယာ အနုဂန္တ္ဝာ သရတိ၊ အနုဒေဝ ဝါ သရတိ၊ စိတ္တေ အဘိနိန္နာမိတမတ္တေ ဧဝ သရတီတိ အတ္ထော။ ဘဂဝတော ဟိ ပရိကမ္မကိစ္စံ နတ္ထိ၊ အာဝဇ္ဇနမတ္တေနေဝ သရတိ။ **သေယ္ယ-ထိဒ**န္တိ အာရဒ္ဓပကာရနိဒဿနတ္ထေ နိပါတော။ **ကေဠိ ဇာတိ**န္တိ ကေဠိ ပဋိသန္ဓိမူလံ စုတိပရိယောသာနံ ကောဘဝပရိယာပန္နံ ခန္ဓသန္တာနံ။ သေ နယော **ဒ္ဝေပိ ဇာတိယော**တိအာဒိသုပိ။

အနေကေပိ သံဝဋ္ဋကပ္ပေတိအာဒိသု ပန ပရိဟာယမာနော ကပ္ပေါ **သံဝဋ္ဋကပ္ပေါ**၊ ဝုဠမာနော **ဝိဝဋ္ဋကပ္ပေါ**တိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ တတ္ထ သံဝဋ္ဋေန

၁-ခု ၉-၁၁၈-ပိဋ္ဌေ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂေ။ ၂-အာကာရသ္သ (သီ)

သံဝဋ္ဋဉာယိ ဂဟိတော တံမူလတ္တာ၊ ဝိဝဋ္ဋေန စ ဝိဝဋ္ဋဉာယိ။ ဧဝဉ္ဧ သတိ ယာန် "စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ ကပ္ပဿ အသင်္ခ်ေယျာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? သံဝဋ္ဋော သံဝဋ္ဋဉာယိ ဝိဝဋ္ဋော ဝိဝဋ္ဋဉာယိ"တိ ဝုတ္တာနိ၊ တာနိ သဗ္ဗာနိ ပရိဂ္ဂဟိတာနိ ဟောန္တိ။ **အမုတြာသိ**န္တိအာဒိ သရဏာဂါရဒဿနံ။ တတ္ထ **အမုတြာသိ**န္တိ အမုမိ သံဝဋ္ဋကပ္ပေ, အမုမိ ဘဝေ ဝါ ယောနိယံ ဝါ ဂတိယံ ဝါ ဝိညာဏဋ္ဌိတိယံ ဝါ သတ္တာဝါသေ ဝါ သတ္တနိကာယေ ဝါ။ **ဧဝံနာမော**တိ တိဿော ဝါ ဖုဿော ဝါ။ **ဧဝံဂေါတ္တော**တိ ဘဂ္ဂဝေါ ဝါ ဂေါတမော ဝါ။ **ဧဝံဝဏ္ဏော**တိ ခတ္တိယော ဝါ သာမော ဝါ။ **ဧဝံမာဟာရော**တိ သာလိမံသောဒနာဟာရော ဝါ ပဝတ္တဖလဘောဇနော ဝါ။ **ဧဝံသုခဒုက္ခပဋိသံဝေဒီ**တိ အနေကပ္ပကာရေန ကာယိကစေတသိကာနံ သာမိသနိရာမိသပ္ပဘေဒါနံ ဝါ သုခဒုက္ခာနံ ပဋိသံဝေဒီ။ **ဧဝမာယုပရိယန္တော**တိ ဧဝံ ဝဿသတပရမာယုပရိယန္တော ဝါ စတုရာသီတိကပ္ပသဟဿပရမာယုပရိယန္တော ဝါ။ **သော တတော စုတော အမုတြ ဥဒပါဒိ**န္တိ သော တတော ဘဝတော, သတ္တနိကာယတော ဝါ စုတော ပုန အမုကသ္မိံ နာမ သတ္တနိကာယေ ဥဒပါဒိံ။ အထ ဝါ တတြာပိ ဘဝေ ဝါ သတ္တနိကာယေ ဝါ အဟောသိံ။ **ဧဝံနာမော**တိအာဒိ ဝုတ္တတ္ထမေဝ။

၆၄။ **ဒိဗ္ဗေနာ**တိအာဒိသု ဒိဗ္ဗသဒ္ဒသတ္တာ **ဒိဗ္ဗံ**။ ဒေဝတာနဉ္ဧိ သုစရိတကမ္မနိဗ္ဗတ္တမိဒ် ဝိတ္တသေမ့ရုဟိရာဒိဟိ အပလိဗုဒ္ဓံ ဥပက္လိလေသဝိမုတ္တတ္တာ ဒူရေဝိ အာရမ္မဏဂ္ဂဟဏသမတ္ထံ ဒိဗ္ဗံ ပသာဒစက္ခု ဟောတိ။ ဇုဒ္ဓမ္ပိ ဝိရိယဘာဝနာဗလနိဗ္ဗတ္တံ ဉာဏစက္ခု၊ တာဒိသမေဝါတိ ဒိဗ္ဗသဒိသတ္တာ ဒိဗ္ဗံ၊ ဒိဗ္ဗဝိဟာရဝသေန ဝါ ပဋိလဒ္ဓတ္တာ, အတ္တနာ စ ဒိဗ္ဗဝိဟာရသန္နိဿိတတ္တာဝိ ဒိဗ္ဗံ၊ အာလောကပရိဂ္ဂဟေန မဟာဇုတိကတ္တာဝိ ဒိဗ္ဗံ၊ တိရောကုဋ္ဋာဒိဂတရူပဒဿနေန မဟာဂတိကတ္တာဝိ ဒိဗ္ဗံ။ တံ သဗ္ဗံ သဒ္ဒသတ္ထာနုသာရေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဒဿနဋ္ဌေန **စက္ခု**။ စက္ခုကိစ္စကရဏေန စက္ခုမိဝါတိဝိ စက္ခု။ စုတူပပါတဒဿနေန ဒိဋ္ဌဝိသုဒ္ဓိဟေတုတ္တာ **ဝိသုဒ္ဓံ**။ ယော ဟိ စုတိမတ္တမေဝ ပဿတိ၊ နော ဥပပါတံ၊ သော ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိံ ဂဏှာတိ။ ယော ဥပပါတမတ္တမေဝ ပဿတိ နော စုတိံ၊ သော နဝသတ္တပါတုဘာဝဒိဋ္ဌိံ ဂဏှာတိ။ ယော ပန တဒုဘယံ ပဿတိ၊ သော ယသ္မာ ဒုဝိဓမ္ပိ တံ ဒိဋ္ဌိဂတံ အတိဝတ္တတိ။ တသ္မာဿ တံ ဒဿနံ ဒိဋ္ဌဝိသုဒ္ဓိဟေတု ဟောတိ။ တဒုဘယဉ္စ ဘဂဝါ ပဿတိ။ တေန ဝုတ္တံ "စုတူပပါတဒဿနေန ဒိဋ္ဌဝိသုဒ္ဓိဟေတုတ္တာ ဝိသုဒ္ဓ"န္တိ။

၁-အံ ၁-၄၆၀-ဝိဋ္ဌေ။

ကောဒသဉ္ဉပက္ကိလေသဝိရဟတော ဝါ ဝိသုဒ္ဓံ။ ယထာဟ—

"သော ခေါ အဟံ အနုရုဒ္ဓါ'ဝိစိကိစ္ဆာ စိတ္တသ ဉပက္ကိလေသော'တိ ဣတိ ဝိဒိတ္ဝာ ဝိစိကိစ္ဆံ စိတ္တသ ဉပက္ကိလေသံ ပဇဟိံ။ 'အမနသိ-ကာရော စိတ္တသ ဉပက္ကိလေသော။ ထိနမိဒ္ဓံ။ ဆမ္ဘိတတ္တံ။ ဥပ္ပိလံ၁။ ဒုဋ္ဌုလ္လံ။ အစ္ဆာရဒ္ဓဝိရိယံ။ အတိလိနဝိရိယံ။ အဘိဇပ္ပါ။ နာနတ္တသညာ။ အတိနိဇ္ဈာယိတတ္တံ ရူပါနံ စိတ္တသ ဉပက္ကိလေသော'တိ ဣတိ ဝိဒိတ္ဝာ အတိနိဇ္ဈာယိတတ္တံ ရူပါနံ စိတ္တသ ဉပက္ကိလေသံ ပဇဟိ" န္တိ ဧဝမာဒိ။

တဒေဝံ ကောဒသဉ္ဉပက္ကိလေသဝိရဟတော ဝါ ဝိသုဒ္ဓံ။ မနုဿူပစာရံ အတိက္ကမိတ္ဝာ ရူပဒဿနေန **အတိက္ကန္တမာနုသကံ၊** မံသစက္ခုံ အတိက္ကန္တတ္တာ ဝါ အတိက္ကန္တမာနုသကံ။ တေန ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ဝိသုဒ္ဓေန အတိက္ကန္တမာနုသကေန။

သတ္တေ ပဿတိတိ မနုဿော မနုဿံ မံသစက္ခုနာ ဝိယ သတ္တေ ပဿတိ ဩလောကေတိ။ **စဝမာနေ ဥပပဇ္ဇမာနေ**တိ ဧတ္ထ စုတိက္ခဏော ဥပပတ္တိက္ခဏော ဝါ ဒိဗ္ဗစက္ခုနာဝိ ဒဋ္ဌုံ န သက္ကာ။ ယေ ပန အာသန္နစုတိကာ ဇုဒါနိ စဝိဿန္တိ၊ ယေ စ ဂဟိတပဋိသန္ဓိကာ သမ္ပတိ နိဗ္ဗတ္တာ၊ တေ "စဝမာနာ ဥပပဇ္ဇမာနာ"တိ အဓိပ္ပေတာ။ တေ ဝေရူပေ စဝမာနေ ဥပပဇ္ဇမာနေ။ **ဟီနေ**တိ မောဟနိဿန္ဒ-ယုတ္တတ္တာ ဟီနဇာတိကုလဘောဂါဒိဝသေန ဟီဠိတေ ပရိဘူတေ။ **ပဏီတေ**တိ အမောဟနိဿန္ဒယုတ္တတ္တာ တဗ္ဗိပရီတေ။ **သုဝဏ္ဏေ**တိ အဒေါသနိဿန္ဒယုတ္တတ္တာ ဣဋ္ဌကန္တမနာပဝဏ္ဏယုတ္တေ။ **ဒုဗ္ဗဏ္ဏေ**တိ ဒေါသနိဿန္ဒယုတ္တတ္တာ အနိဋ္ဌာကန္တာ-မနာပဝဏ္ဏယုတ္တေ အဘိရူပေ ဝိရူပေ ဝါတိ အတ္ထော။ **သုဂတေ**တိ သုဂတိ-ဂတေ၊ အလောဘနိဿန္ဒယုတ္တတ္တာ ဝါ အမေ့ မဟဒ္ဓနေ။ **ဒုဂ္ဂတေ**တိ ဒုဂ္ဂတိ-ဂတေ၊ လောဘနိဿန္ဒယုတ္တတ္တာ ဝါ ဒလိဒ္ဒေ အပ္ပန္နပါနဘောဇနေ။ **ယထာ-ကမ္မူပဂေ**တိ ယံ ယံ ကမ္မံ ဥပစိတံ၊ တေန တေန ဥပဂတေ။ တတ္ထ ပုရိမေဟိ "စဝမာနေ"တိအာဒိဟိ ဒိဗ္ဗစက္ခုကိစ္စံ ဝုတ္တံ။ ဣမိနာ ပန ပဒေန ယထာကမ္မူ-ပဂဉ္ဉာကိစ္စံ။ ယထာကမ္မူပဂဉ္ဉာအနာဂတံသဉ္ဉာနံ စ ဒိဗ္ဗစက္ခုပါဒိ-ကာနေဝ ဒိဗ္ဗစက္ခုနာ သဟေဝ ဣစ္ဆန္တိ။

ကာယဒုစ္စရိတေနာတိအာဒိသု ဒုဋ္ဌု စရိတံ, ဒုဋ္ဌံ ဝါ စရိတံ ကိလေသပူတိ-ကတ္တာ ဒုစ္စရိတံ။ ကာယေန ဒုစ္စရိတံ, ကာယတော ဝါ ပဝတ္တံ ဒုစ္စရိတံ **ကာယ-ဒုစ္စရိတံ**။ ဧဝံ **ဝစီမနောဒုစ္စရိတာနီ**ပိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ။ **သမန္နာဂတာ**တိ သမ်ဂီဘူတာ။

၁-ဥဒ္ဓိလံ (သီ) ၂-မ ၃-၁၉၉-ဝိဋ္ဌေ။

အရိယာနံ ဥပ၀ါဒကာတိ ဗုဒ္ဓါဒိနံ အရိယာနံ, အန္တမသော ဂိဟိသောတာပန္နာနမ္ပိ အန္တိမ၀တ္ထုနာ ၀ါ ဂဏှပရိမံသနေန ၀ါ ဥပ၀ါဒကာ အက္ကောသကာ ဂရဟကာ။ **မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာ**တိ ဝိပရီတဒဿနာ။ **မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကမ္မ-သမာဒါနာ**တိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဟေတုဘူတသမာဒိန္နနာနာဝိဓကမ္မာ။ ယေ စ မိစ္ဆာ-ဒိဋ္ဌိမူလကေသု ကာယကမ္မာဒိသု အညေပိ သမာဒပေန္တိ။ တတ္ထ ၀စီမနော-ဒုစ္စရိတဂ္ဂဟဏေန အရိယူပ၀ါဒမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသု ဂဟိတာသုပိ တေသံ ပုန ၀စနံ မဟာသာ၀ဇ္ဇဘာ၀ဒဿနတ္ထံ။ မဟာသာ၀ဇ္ဇော ဟိ အရိယူပ၀ါဒေါ အာနန္တ-ရိယသဒိသော။ ယထာဟ—

> "သေယျထာပိ သာရိပုတ္တ ကိကွု သီလသမ္ပန္နော သမာဓိသမ္ပန္နော ပညာသမ္ပန္နော ဒိဋ္ဌေ၀ ဓမ္မေ အညံ အာရာဓေယျ၊ ဧ၀ံသမ္ပဒမိဒံ သာရိပုတ္တ ၀ဒါမိ တံ ၀ါစံ အပ္ပဟာယ တံ စိတ္တံ အပ္ပဟာယ တံ ဒိဋ္ဌိံ အပ္ပဋိနိဿဇ္ဇိတ္ဝာ ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧ၀ံ နိရယေ"တိ[1]။

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတော စ မဟာသာ၀ဇ္ဇတရံ နာမ အညံ နတ္ထိ။ ယထာဟ—

> "နာဟံ ဘိက္ခ၀े အညံ ဧကဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ ဧ၀ံ မဟာသာ၀ဇ္ဇ-တရံ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခ၀े မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပရမာနိ ဘိက္ခ၀े ၀ဇ္ဇာနီ"တိ[2]။

ကာယဿ ဘေဒါတိ ဥပါဒိန္နက္ခန္ဓပရိစ္စာဂါ။ **ပရံ မရဏာ**တိ တဒနန္တရံ အဘိနိဗ္ဗတ္တက္ခန္ဓဂ္ဂဟဏေ။ အထ ၀ါ **ကာယဿ ဘေဒါ**တိ ဇီ၀ိတိန္ဒြိယဿ ဥပစ္ဆေဒါ။ **ပရံ မရဏာ**တိ စုတိတော ဥဒ္ဓံ။ **အပါယ**န္တိအာဒိ သဗ္ဗံ နိရယ၀ေ၀-စနံ။နိရယော ဟိ သဂ္ဂမောက္ခဟေတုဘူတာ ပုညသမ္မတာ အယာ အပေတ၀ုတ္တာ, သုခါနံ ၀ါ အာယဿ အဘာ၀ါ အပါယော။ ဒုက္ခဿ ဂတိ ပဋိသရဏန္တိ **ဒုဂ္ဂတိ၊** ဒေါသဗဟုလတာယ ၀ါ ဒုဋ္ဌေန ကမ္မုနာ နိဗ္ဗတ္တာ ဂတိ ဒုဂ္ဂတိ။ ဝိ၀သာ နိပတာန္တိ တတ္ထ ဒုက္ကဋကာရိနော**တိ ဝိနိပါတော။** နတ္ထိ ဧတ္ထ အဿာဒ-သညိတော အယော**တိ နိရယော။**

အထ ၀ါ အပါယဂ္ဂဟဏေန တိရစ္ဆာနယောနိ° ဒိပေတိ၊ တိရစ္ဆာနယောနိ ဟိ အပါယော၊ သုဂတိတော အပေတတ္တာ။ န ဒုဂ္ဂတိ၊ မဟေသက္ခာနံ နာဂရာဇာဒိနံ သမ္ဘ၀တော။ ဒုဂ္ဂတိဂ္ဂဟဏေန ပေတ္တိဝိသယံ ဒိပေတိ၊ သော ဟိ အပါယော ဧ၀ံ ဒုဂ္ဂတိ စ သုဂတိတော အပေတတ္တာ, ဒုက္ခဿ စ ဂတိဘူတတ္တာ။ န တု ဝိနိပါတော အသုရသဒိသံ အဝိနိပတိတတ္တာ။

၁-မ ၁-၁၀၂-၁၁၀-ဝိဇ္ဇေသု။　　၂-အံ ၁-၃၅-ဝိဇ္ဇေ။

ပေတမဟိဒ္ဓိကာနဉ္စိ ဝိမာနာနိပိ နိဗ္ဗတ္တန္တိ။ ဝိနိပါတဂ္ဂဟဏေန အသုရကာယံ ဒီပေတိ၊ သေ ဟိ ယထာဝုတ္တေနတ္ထေန အပါယော စေဝ ဒုဂ္ဂတိ စ သုခသမုဿယေဟိ ဝိနိပါတတ္တာ ဝိနိပါတောတိ ဝုစ္စတိ။ နိရယဂ္ဂဟဏေန အဝီစိအာဒိအနေကပုကာရံ နိရယမေဝ ဒီပေတိ။ **ဥပပန္နာ**တိ ဥပဂတာ၊ တတ္ထ အဘိနိဗ္ဗတ္တာတိ အဓိပ္ပါယော။ ဝုတ္တဝိပရိယာယေန သုက္ကပက္ခော ဝေဒိတဗ္ဗော။

အယံ ပန ဝိသေသော—ဇေဋ္ဌသုဂတိဂ္ဂဟဏေန မနုဿဂတိမ္ပိ သင်္ဂဏှာတိ။ သဂ္ဂဂ္ဟဏေန ဒေဝဂတိံ ဧဝ။ တတ္ထ သုန္ဒရာ ဂတီတိ **သုဂတိ**။ ရူပါဒိဟိ ဝိသယေဟိ သုဋ္ဌု အဂ္ဂေါတိ **သဂ္ဂေါ**။ သော သဗ္ဗောပိ လုဇ္ဇနပလုဇ္ဇနဋ္ဌေန **လောကော**တိ အယံ ဝစနတ္ထော။ **အမုကာယ ကပ္ပကောဋိယံ ဥပစိတံ** တေနာယံ တေရဟိ, အနာဂတေ ဝါ သဂ္ဂူပဂေါ အပါယူပဂေါ စာတိ အဋ္ဌမနဝမဗလဉ္ဉာဏကိစ္စံ ကေစ္စိ ကတ္တာ ဒဿိတံ။ တထာ **ကပ္ပသတသဟဿေ**တိအာဒိသုပိ။ တေနေဝါဟ “**ဣမာနိ ဘဂဝတော ဒွေ ဉာဏာနီ**”တိ။

နိဟတေ မာရေ ဗောဓိမူလေတိ နိဟတော သမုစ္ဆိန္နော ကိလေသမာရော ဗောဓိရုက္ခမူလေ။ **ဣဒံ ဘဂဝတော ဒဿမံ ဗလ**န္တိ ဣဒံ ကိလေသမာရဿ ဟနနံ သမုစ္ဆိန္ဒနံ ဘဂဝတော ဒဿမံ ဗလံ။ တေနေဝါဟ “**သဗ္ဗာသဝပရိက္ခယံ ဉာဏ**”န္တိ။ ယသ္မာ ပန ယဒါ အရဟတ္တမဂ္ဂေန သဝါသနာ သဗ္ဗေ အာသဝါ ခေဝိတာ၊ တဒါ ဘဂဝတာ သဗ္ဗညုတညာဏံ အဓိဂတံ နာမ၊ တသ္မာ “**ယံ သဗ္ဗညုတာ ပတ္တာ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

အယံ တာဝေတ္ထ အာစရိယာနံ သမာနတ္ထကထာ။ ပရဝါဒီ ပနာဟ “ဒသဗလဉာဏံ နာမ ပါဠိယံ်ကေ နတ္ထိ၊ ယသ္မာ ‘သဗ္ဗညုတာ ပတ္တာ ဝိဒိတာ သဗ္ဗဓမ္မာ’တိ ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ သဗ္ဗညုတညာဏသဿေဝါယံ ပဘေဒေါ”တိ၊ တံ န တထာ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ အညမေဝ ဟိ ဒသဗလဉာဏံ၊ အညံ သဗ္ဗညုတညာဏံ။ ဒသဗလဉာဏဉ္ဒိ သကသကကိစ္စမေဝ ဇာနာတိ၊ သဗ္ဗညုတညာဏံ တမ္ပိ တတော အဝသေသမ္ပိ ဇာနာတိ။ ဒသဗလဉာဏေသု ဟိ ပဌမံ ကာရဏာကာရဏမေဝ ဇာနာတိ။ ဒုတိယံ ကမ္မပရိစ္ဆေဒမေဝ၊ တတိယံ ဓာတုနာနတ္တကာရဏမေဝ၊ စတုတ္ထံ အဇ္ဈာသယာဓိမုတ္တိမေဝ၊ ပဉ္စမံ ကမ္မဝိပါကန္တရမေဝ၊ ဆဋ္ဌံ ဈာနာဒီဟိ သဒ္ဓိံ တေသံ သံကိလေသာဒိမေဝ၊ သတ္တမံ ဥန္ဒြိယာနံ တိက္ခမုဒုဘာဝမေဝ၊ အဋ္ဌမံ ပုဗ္ဗေနိဝုတ္ထက္ခန္ဓသန္တာနမေဝ၊ နဝမံ သတ္တာနံ စုတူပပါတမေဝ၊ ဒသမံ သစ္ဆိကိရိယာဓိမေဝ။ သဗ္ဗညုတညာဏံ ပန ဧတေဟိ ဇာနိတဗ္ဗဋ္ဌေ တတော ဥတ္တရိဋ္ဌေ ပဇာနာတိ။ ဧတေသံ ပန ကိစ္စံ သဗ္ဗံ န

ကရောတိ။ တဋ္ဌိ ဈာနံ ဟုတ္ဝာ အပ္ပေတုံ နာ သက္ကောတိ၊ ဇုဒ္ဓိ ဟုတ္ဝာ ဝိကုဗ္ဗိတုံ နာ သက္ကောတိ၊ မဂ္ဂေါ ဟုတ္ဝာ ကိလေသေ ခေပေတုံ နာ သက္ကောတိ။

အပိစ ပရ၀ါဒိ ဧ၀ံ ပုစ္ဆိတ္ဝေါ "ဒဿဇ္ဈာဉာဏံ နာမေတံ သ၀ိတက္ကသ၀ိစာရံ အ၀ိတက္ကဝိစာရမတ္တံ အ၀ိတက္ကအ၀ိစာရံ ကာမာ၀စရံ ရူပါ၀စရံ အရူပါ၀စရံ လောကိယံ လောကုတ္တရ"န္တိ။ ဇာနန္တော "ပဋိပါဋိယာ သတ္တ သ၀ိတက္က-သ၀ိစာရာနီ"တိ ၀က္ခတိ၊ တဲတော ပရာနိ ဒွေ အ၀ိတက္ကအ၀ိစာရာ-နီတိ၊ အာသ၀က္ခယဉာဏံ သိယာ သ၀ိတက္ကသ၀ိစာရံ၊ သိယာ အ၀ိတက္ကဝိစာရ-မတ္တံ၊ သိယာ အ၀ိတက္ကအ၀ိစာရန္တိ။ တထာ ပဋိပါဋိယာ သတ္တ ကာမာ၀စရာနိ၊ တတော ဒွေ ရူပါ၀စရာနိ၊ အ၀သာနေ ဧကံ လောကုတ္တရန္တိ ၀ဒန္တိ။ သဗ္ဗညုတညာဏံ ပန သ၀ိတက္ကသ၀ိစာရမေ၀ ကာမာ၀စရမေ၀ ဧလာဇ်ယ-မေ၀ါတိ နိဋ္ဌမေတ္ထ ဂန္တဗ္ဗံ။

ဝိစယဟာရသမ္မာတဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ယုတ္တိဟာရသမ္မာတဝဏ္ဏနာ

၆၅။ ဧ၀ံ နာနာနယေဟိ ဝိစယဟာရသမ္မာတံ ဝိတ္ထာရေတ္ဝာ ဣဒါနိ ယုတ္တိဟာရသမ္မာတာဒိနိ ဒဿေတုံ "**တတ္ထ ကတမော ယုတ္တိဟာရသမ္မာ-တော**"တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ "တသ္မာ ရက္ခိတစိတ္တာသာ"တိ ဂါထာယ ပဒတ္ထော ဝိတ္ထာရိတော၀ေ၀။ **ရက္ခိတစိတ္တာသ သမ္မာသက်ပ္ပဂေါစရော ဘ၀ိဿတီတိ ယုဇ္ဇတီ**တိ မနသ္မိဉ္စာနိ ဒွါရာနိ သတိကo၀ါဠေန ပိဒဟိတ္ဝာ ဝိဟရန္တာသ ကာမ၀ိတက္ကာဒီနံ မိစ္ဆာသက်ပ္ပါနံ အo၀သရော ဧo နတ္ထိတိ နေက္ခမ္မ၀ိတက္ကာဒိကော သမ္မာသက်ပ္ပေါ ဧo တဿ ဂေါစရော ပo၀တ္တိဋ္ဌာနံ ဘ၀ိဿတီတိ အယမတ္ထော ယုဇ္ဇတိ။ ယုတ္တိယာ ဃဋေတိ သံသန္ဒတိ သဓေတီတိ အတ္ထော။ **သမ္မာသက်ပ္ပဂေါစရော သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဘ၀ိဿတီ**တိ ဝုတ္တနယေန သမ္မာ-သက်ပ္ပဂေါစရော ပုဂ္ဂလော အ၀ိပရိတမေo ဝိတက္ကတော သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဘ၀ိဿတိ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိသဓိတံ ဝိပဿနာဉာဏံ ပုရက္ခတ္ဝာ ဝိဟရန္တော မဂ္ဂဉာဏေန ပဓ္ဓံသေ ခန္ဓာနံ ဥဒယဗ္ဗယံ အသမ္မောဟတော ပဋိ၀ိဇ္ဈိဿတိ။ တထာ ပဋိ၀ိဇ္ဈန္တော စ ဒုက္ခသဘာ၀တ္တာ ဒုဂ္ဂတိသဓိတာ သဗ္ဗာ ဘo၀တိယော ဇဟိဿတိ၊ တတော ဧo သဗ္ဗံ ဝိနိပါတဘယံ သံသာရဘယဉ္စ သမတိက္ကမိဿတီတိ သဗ္ဗော၀ိ စာယမတ္ထော ယုတ္တော ဧo၀ါတိ။

ယုတ္တိဟာရသမ္မာတဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ပဒဋ္ဌာနဟာရသမ္မာတဝဏ္ဏနာ

၆၆။ သကသမ္မတ္တိယာ ဝိယ သုသံဝိဟိတသက်ပေါ ဘဝတိ။ ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒ္ဝါရတာ သုစရိတပါရိပူရိယာ အာသန္နကာရဏာနိ အာဟ **"ရက္ခိတ-စိတ္တာသာဒိ တိဏ္ဏံ သုစရိတာနံ ပဒဋ္ဌာနံ"**နိ့။ တဿတ္ထော—"ရက္ခိတ-စိတ္တာသာ"တိ ဣဒံ တိဏ္ဏံ သုစရိတာနံ ပဒဋ္ဌာနဝစနံ။ နေက္ခမ္မသက်ပေါဒိ-ဗဟုလဿ ကာမစ္ဆန္ဒာဒိနိဝရဏပဟာနံ သုကရန်ိ နေက္ခမ္မသက်ပေါဒယော သမထဿ အာသန္နကာရဏာနိ အာဟ **"သမ္မာသက်ပဓါစရောတိ သမထဿ ပဒဋ္ဌာန"**နိ့။ ကမ္မဿကတာသမ္မာဒိဋ္ဌိယံ သပ္ပစ္စယနာမရူပဒဿနသမ္မာဒိဋ္ဌိယဉ္စ ဋ္ဌဝေဟ အတ္တာဓိနံ သံသာရဒုက္ခံ ပဿန္တော တဒတိက္ကမနုပါယံ ဝိပဿနံ အာရဘတီတိ သမ္မာဒိဋ္ဌိဝိပဿနာယ ဝိသေသကာရဏာနိ အာဟ **"သမ္မာဒိဋ္ဌိ-ပုရေက္ခာရောတိ ဝိပဿနာယ ပဒဋ္ဌာန"**နိ့။ ဥဒယဗ္ဗယဒဿနံ ဥဿုက္ကာ-ပေန္တော သမ္မတ္တနိယာမံ သြက္ကမတီတိ တံ ပဌမမဂ္ဂါဓိဂမဿ ကာရဏာနိ အာဟ **"ဥတ္တာန ဥဒယဗ္ဗယန်ိ ဒဿနဘူမိယာ ပဒဋ္ဌာန"**နိ့။ အာလောက-သညာမနသိကာရာဒိဟိ ထိနမိဒ္ဓဿ အဘိဘဝနံ ဝိရိယဿ အာသန္နကာရဏာနိ အာဟ **"ထိနမိဒ္ဓါဘိဘူ ဘိက္ခူ[1]တိ ဝိရိယဿ ပဒဋ္ဌာန"**နိ့။ ယဒိပိ အရိယ-မဂ္ဂက္ခဏေ ပဟာနဘာဝနာ သမာနကာလာ[2] ဧကာဘိသမယဿ ဇုန္ဆိတတ္တာ၊ တထာပိ ပဟာတဗ္ဗဿ ပဟာနာဘာဝေ ဘာဝနာပါရိပူရိ နတ္ထီတိ ပဟာန-နိမိတ္တာ ဝိယ ကတ္ဝာ ဘာဝနာ ဝုတ္တာ **"သဗ္ဗာ ဒုဂ္ဂတိယော ဇဟေတိ ဘာဝနာယ ပဒဋ္ဌာန"**နိ့။ အဆ ဝါ "သဗ္ဗာ ဒုဂ္ဂတိယော ဇဟေ"တိ ဣဒံ ဘဂဝေဘာ ဝစနံ ယောဂိနံ ဥဿာဟဇနနတ္ထံ အာနိသံသကိတ္တနံ ဟောတီတိ ဘာဝနာယ ဝိသေသကာရဏာနိ ဝုတ္တံ "သဗ္ဗာ။ပ။ ပဒဋ္ဌာန"နိ့။

ပဒဋ္ဌာနဟာရသမ္မာတဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-လက္ခဏဟာရသမ္မာတဝဏ္ဏနာ

၆၇။ ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒ္ဝါရတာ သတိသံဝရော, သတိဗလေန စ နေက္ခမ္ม-ဝိတက္ကာဒိဗဟုလော ဟောတီတိ ဝုတ္တံ **"တဿာ ရက္ခိတစိတ္တာသ သမ္မာသက်ပ-ပေါစရောတိ ဣဒံ သတိန္ဒြိယ"**နိ့။ တဿတ္ထော—"တဿာ ရက္ခိတစိတ္တာသ သမ္မာသက်ပေါစရော"တိ ဣတ္ထေ ရက္ခိတစိတ္တာတာယ စ သမ္မာသက်ပေါစရတာ

၁-သမာနကာ (သီ)

ကာရဏ္ဏပစာရေန ဇာဒံ သတိန္ဒြိယံ၊ **ဂဟိတာနိ ဘ၀န္တိ ပဋိန္ဒြိယာနိ** ဇာန္ဒြိယလက္ခ-ဏေန ၀ိမုတ္တိပရိပါစနဘာ၀ေန ၀ါ ကေလဋ္ဌဏတ္တာတိ အဓိပ္ပါယော။ **ဂဟိတော ဘ၀တီ**တိ ဇာတေ မဂ္ဂလက္ခဏေန ဂဟဏံ သုဝိညေယျန္တိ တံ ဌပေတွာ ကာရဏတော ဂဟဏံ ဒသေတုံ **"သမ္မာဒိဋ္ဌိတော ဟိ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ ပဘ၀တီ"**တိအာဒိ ၀ုတ္တံ။ တတော ဧ၀ ဂဟိတော ဘ၀တိ အရိယော အင္ဂဂိကော မဂ္ဂေါတိ ၀တ္ဝာ ၀ိမုတ္တိ၀ိမုတ္တိဉာဏဒဿနာနိ၀ိ ၀ုတ္တာနိ။

လက္ခဏဟာရသမွာတ၀ဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-စတုဿဟဟာရသမွာတ၀ဏ္ဏနာ

၆၈။ ရက္ခိယတိတိ **ရက္ခိတံ**။ ဇာဒံ ပဒ၀သေန နိဒ္ဒိစနံ။ ယသ္မာ ပန အတ္ထ-၀သေန နိဒ္ဒိစနေ ၀ုတ္တေ ပဒ၀သေန နိဒ္ဒိစနံ ၀ုတ္တမေ၀ ဟောတိ၊ တသ္မာ **"ရက္ခိတံ ပရိပါလိယတိတိ သော နိရုတ္တိ"**ကိ ၀ုတ္တံ။ တတ္ထ **ဇာတိ**-သဒ္ဒေါ အာဒျတ္ထော, ပကာရေ၀ါ။ တေန ဧ၀မာဒိကာ ဧ၀ံပကာရာ ၀ါ သော နိရုတ္တီတိ ၀ုတ္တံ ဟောတိ။ တသ္မာ စိန္တေတိတိ **စိတ္တံ**။ အတ္တနော သန္တာနံ စိနောတိတိ စိတ္တံ၊ ပစ္စယေဟိ စိတန္တိ စိတ္တံ၊ စိတ္တ၀ိစိတ္တဋ္ဌေန စိတ္တံ၊ စိတ္တကရဏဋ္ဌေန စိတ္တံ။ သမ္မာ သင်္ကပ္ပေတိတိ **သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ**တိအာဒိနာ နိရုတ္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

အယံ ဇေဋ္ဌ ဘဂ၀တော အဓိပ္ပါယောတိ "ရက္ခိတစိတ္တော အသာ"တိ-အာဒိနာ ဇာန္ဒြိယသံ၀ရာဒယော ဒုဂ္ဂတိပဟာနဒ္ဓ ၀ဒတော ဘဂ၀တော ဇေဋ္ဌ ဂါထာယံ အဓိပ္ပါယော်။ **ကောကာလိကော ဟိ**တိအာဒိ နိဒါနနိဒ္ဒေသော။ တတ္ထ **ဟိ**-သဒ္ဒေါ ကာရဏေ။ ဇာဒံ ၀ုတ္တံ ဟောတိ— ယသ္မာ **ကောကာလိကော** အရက္ခိတစိတ္တတာယ အဂ္ဂသာ၀ကေသု စိတ္တံ ပဒေါသေတွာ ပဒုမနိရယံ ဥပပန္နော၊ တသ္မာ ဒုဂ္ဂတိယော ဇဟိတုကာမော ရက္ခိတစိတ္တော အသာတိ ဘဂ၀ါ သတိအာရက္ခေန စေတသာ သမန္နာဂတော သဗ္ဗာ ဒုဂ္ဂတိယော ဇဟတီတိ အတ္ထော။ **သုတ္တမှိ ၀ုတ္တံ "သတိယာ စိတ္တံ ရက္ခိတဗ္ဗ"**န္တိ ဒေသနာ-နုသန္ဓိဒသနံ။

စတုဿဟဟာရသမွာတ၀ဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-သံ ၁-၁၅၂၊ အံ ၃-၃၉၃၊ ခု ၁-၃၇၉-ဝိဇ္ဇေသုပိ ပဿိတဗ္ဗံ။

၇-အာဝဋ္ဋဟာရသမ္ပာတဝဏ္ဏနာ

၆၉။ နေက္ခမ္မသင်္ကပ္ပဗဟုလော ကသိဏဝသေန မေတ္တာဒိဝသေန ဝါ လဒ္ဓါယ စိတ္တေကဂ္ဂတာသင်္ခါတာယ စိတ္တမဋ္ဌသာယ စိတ္တံ ဌပေတ္ဝာ သမာဓိ-ယေဝ ဝါ ယထာလဒ္ဓံ သံကိလေသတော ရက္ခိတစိတ္တော နာမ ဟောတိတိ ဝုတ္တံ "**တသ္မာ ရက္ခိတစိတ္တဿ သမ္မာသင်္ကပ္ပဂေါစရောတိ အယံ သမထော**"တိ။ ဗညာပဓာနာ ဝိပဿနာတိ အာဟ "**သမ္မာဒိဋ္ဌိပုရေက္ခာရောတိ အယံ ဝိပဿနာ**"တိ။ အရိယမဂ္ဂေန ဒုက္ခသစ္စေ ပရိညာတေ ဥဒယဗ္ဗယဒဿနံ မတ္ထကပ္ပတ္တံ နာမ ဟောတိတိ ဝုတ္တံ "**ဥတ္တာန ဥဒယဗ္ဗယန္တိ ဒုက္ခပရိညာ**"တိ။ "ယံကိဉ္စိ သမုဒယဓမ္မံ၊ သဗ္ဗံ တံ နိရောဓဓမ္မ"န္တိ ဟိ မဂ္ဂဉာဏသ ပဝတ္တိဒဿနာတိ။ **ဣမာနိ စတ္တာရိ သစ္စာနိ**တိ စတုသစ္စဓမ္မဝသေန အာဝဋ္ဋနံ နိဒ္ဒေါတိ။ တတ္ထ ပုရိမေန သစ္စဒ္ဝယဋ္ဌပနေန ဝိသဘာဂဓမ္မဝသေန, ပစ္ဆိမေန သဘာဂဓမ္မဝသေန အာဝဋ္ဋနန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

အာဝဋ္ဋဟာရသမ္ပာတဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈-ဝိဘတ္တိဟာရသမ္ပာတဝဏ္ဏနာ

၇၀။ **ကုသလပက္ခော ကုသလပက္ခေန နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗော**တိ ရက္ခိတစိတ္တဿာတိ သတိသံဝရော၊ သော ဆဗ္ဗိဓော ဒွါရဝသေန စက္ခုဒ္ဒါရသံဝရော ယာဝ မနော-ဒွါရသံဝရောတိ။ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ တိဝိဓော နေက္ခမ္မသင်္ကပ္ပေါ အဗျာပါဒ-သင်္ကပ္ပေါ အဝိဟိံသာသင်္ကပ္ပေါတိ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ အဋ္ဌဝိဓော ဒုက္ခေ ဉာဏံ။ပ။ ဣဒမ္ပဗ္ဗယတာပဋိစ္စသမုပ္ပန္နေသု ဓမ္မေသု ဉာဏန္တိ။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏံ ပညာသဝိဓံ အဝိဇ္ဇာသမုဒယာ ရူပသမုဒယောပ။ ဝိပရိဏာမလက္ခဏံ ပဿန္တော ဝိညာဏက္ခန္ဓဿ ဝယံ ပဿတိ။ ထိနမိဒ္ဓါဘိဘဝနံ စတုဗ္ဗိဓံ စတုမဂ္ဂဝသေန။ တတ္ထ သဘိသံဝရော လောကိယလောကုတ္တရဝသေန ဒုဝိဓော။ တေသု လောကိယော ကာမာဝစရော၀၊ လောကုတ္တရော ဒဿနဘာဝနာဘေဒတော ဒုဝိဓော။ ကေမေကော စတ္ထ စတုသတိပဋ္ဌာနဘေဒတော စတုဗ္ဗိဓော။ သော နယော သမ္မာသင်္ကပ္ပါဒိသုပိ။

အယံ ပန ဝိသေသော—သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ ပဌမဇ္ဈာနဝသေန ရူပါဝစရောတိပိ နိဟရိတဗ္ဗော။ ပဒဋ္ဌာနဝိဘာဂေါ ပဒဋ္ဌာနဟာရသမ္ပာတေ ဝုတ္တနယေန

၁-ဌပေန္တော (က)

ဝတ္တမ္မော။ အကုသလပက္ခေ အသံဝရော စက္ခုအသံဝရေ။ပ။ ကာယအသံဝရော စေဝပနကာယအသံဝရော ဝါစာအသံဝရော မနောအသံဝရေတိ အဋ္ဌဝိဓော။ မိဆ္ဆာသင်္ကပ္ပေါ ကာမဝိတက္ကာဒိဝသေန တိဝိဓော။ အညာဏံ "ဒုက္ခေ အညာဏ"န္တိအာဒိနာ အဋ္ဌဝိဓာ ဝိဘတ္တိ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိပဋိပက္ခတော မိဆ္ဆာဒိဋ္ဌိဒွါသဋ္ဌိဝိဓေန ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ထိနမိဒ္ဓံ ဥပ္ပတ္တိဘူမိတော ပဉ္စဝိဓန္တိ ဧဝံ အကုသလပက္ခေ ဝိဘတ္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ဝိဘတ္တိဟာရသမ္မာတဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-ပရိဝတ္တနဟာရသမ္မာတဝဏ္ဏနာ

၇၁။ ပရိဝတ္တနဟာရေ အာဝဋ္ဋဟာရေ ဝုတ္တနယေန သမထဝိပဿနာနိဒ္ဓါရဏံ အကတ္ဝာ "**သမထဝိပဿနာယ ဘာဝိတာယာ**"တိ အာဟ။လောကိယာ စေဋ္ဌ သမထဝိပဿနာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ **ပဋိပက္ခေနာ**တိ "အရက္ခိတေန စိတ္တေနာ"တိ ဂါထာယ ပဋိပက္ခေနာတိ အမိပ္ပါယော။ အထ ဝါ ဝိဘတ္တိဟာရေ နိဒ္ဒိဋ္ဌသ အကုသလပက္ခသ ပဋိပက္ခေနာတိ အတ္ထော။

ပရိဝတ္တနဟာရသမ္မာတဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ဝေဝေစနဟာရသမ္မာတဝဏ္ဏနာ

၇၂။ "မာနသံ ဟဒယံ ပဏ္ဍရံ ဝိညာဏံ ဝိညာဏကခန္ဓော မနောဝိညာဏဓာတု"တိ စ စိတ္တသ ဝေဝစနံ။ "တဏ္ဍော ဝိတဏ္ဍော သင်္ကပ္ပေါ အပ္ပနာ ဗျပ္ပနာ စေတသော အဘိနိရောပနာ"တိ စ သမ္မာသင်္ကပ္ပသ။ "ပညာ ပဇာနနာ ဝိစယော ပဝိစယော"တိ အာဒိနာ ဓမ္မာဒိဋ္ဌိယာ။ "ထိနံ ထိယနာ ထိယိတတ္တံ စိတ္တသ အကလ္လတာ အကမ္မညတာ ဩနာဟော ပရိနာဟော အန္ဓော သင်္ကော"တိ ထိနသ။ "အကလ္လတာ အကမ္မညတာ ကာယာလသိယံ သုပ္ပံ သုပ္ပနာ သုပိတတ္တ"န္တိ မိဒ္ဓသ။ "ဘိက္ခကော ဘိက္ခူ"တိ အာဒိနာ ဘိက္ခုပဒသ။ "ဒုဂ္ဂတိ အပါယော ဝိနိပါတော ဝဋ္ဋဒုက္ခံ သံသာရော"တိ အာဒိနာ ဒုဂ္ဂတိယာ ဝေဝစနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဝေဝေစနဟာရသမ္မာတဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-အဘိ ၁-၁၈-ဖိဋ္ဌေ။　၂-အဘိ ၁-၁၉-ဖိဋ္ဌေ။　၃-အဘိ ၁-၂၃၃-ဖိဋ္ဌေ။　၄-ဓ ၁-၂၈-ဖိဋ္ဌေ။

၁၁-ပညတ္တိဟာရသမုဋာနဝဏ္ဏနာ

၇၃။ အဓိဋ္ဌဟိတ္ဝာ ရက္ခန္တိယာ သတိယာ ရက္ခိယမာနံ စိတ္တံ တဿာ အဓိဋ္ဌာနံ ဝိယ ဟောတိတိ ကတ္ဝာ ဝုတ္တံ **"ရက္ခိတစိတ္တာဿာတိ ပဒဋ္ဌာနပညတ္တိ သတိယာ"**တိ။ သေသံ ဣမသ္မိံ ပညတ္တိဟာရသမုဋာတေ ဣတော ပရေသု ဩတရဏသောဓနဟာရသမုဋာတေသုပိ အပုဗ္ဗံ နတ္ထိ။ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယမေဝ။

ပညတ္တိဟာရသမုဋာနဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၄-အဓိဋ္ဌာနဟာရသမုဋာနဝဏ္ဏနာ

၇၆။ အဓိဋ္ဌာနဟာရသမုဋာတေ **သမုဒိဋ္ဌနာမ ယံ ဒုက္ခေ ဉာဏန္တိ**အာဒိနာ စတုသစ္စဟေတုဟေတုသမုပ္ပန္နပစ္စယပစ္စယုပ္ပန္နသမ္ပိဏ္ဍိတသ္သ ဝိသယဿ ဝသေန ဝေမတ္တတံ ဒဿေတ္ဝာ ပုန **ယံ တတ္ထ တတ္ထ ယထာဘူတံ ဉာဏဒဿနန္တိ**အာဒိနာ ပါဠိပါဠိအတ္ထာနံ အဝသိဋ္ဌဝိသယဝသေနေဝ ဝေမတ္တတံ ဒိပေတိ။ တတ္ထ **ယံ သစ္စာဂမနန္တိ** ယံ သစ္စတော အဝိပရိတတော ဝိသယဿ အာဂမနံ၊ အဓိဂမောတိ အတ္ထော။ "ယံ ပစ္စာဂမန"န္တိပိ ပါဌော၊ တဿ ယံ ပဋိပါဋိ-ဝိသယဿ အာဂမနံ၊ တံတံဝိသယာဓိဂမောတိ အတ္ထော။ သေသမေတ္ထ ပရိကပ္ပာရသမာရောပနဟာရသမုဋာတေသု ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယတ္တာ ဥတ္တာနမေဝ။

အဓိဋ္ဌာနဟာရသမုဋာနဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဓိဿကဟာရသမုဋာနဝဏ္ဏနာ

အပိ စေတ္ထ ဟာရသမုဋာနိဒ္ဒေသော ဣမိနာပိ နယေန ဝေဒိတဗ္ဗော—

မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာ ဓမ္မာ၊ မနောသေဋ္ဌာ မနောမယာ။
မနသာ စေ ပသန္နေန၊ ဘာသတိ ဝါ ကရောတိ ဝါ။
တတော နံ သုခမန္ဝေတိ၊ ဆာယာဝ အနပါယိနီတိ [၂]။

တတ္ထ ကတမော **ဒေသနာဟာရသမုဋာတော**? **မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာ ဓမ္မာ**တိ **မနော**တိ ခန္ဓဝဝတ္ထာနေန ဝိညာဏက္ခန္ဓံ ဒေသေတိ။ အာယတနဝဝတ္ထာနေန

၁-ပဋိပါဋိယာ (သီ) ၂-အနုပါယိနီတိ (က) ခ ၁-၁၃-ဝိဋ္ဌေ ဓမ္မပဒေ။

မနာယတနံ၊ ဓာတုဝဝတ္ထာနေန ဝိညာဏာဓာတုံ၊ ဇုန္တြိယဝဝတ္ထာနေန မနိန္တြိယံ။ ကတမေ ဓမ္မာ ပုဗ္ဗင်္ဂမာ? ဆ ဓမ္မာ ပုဗ္ဗင်္ဂမာ၊ ကုသလာနံ ကုသလမူလာနိ၊ အကုသလာနံ အကုသလမူလာနိ၊ သာဓိပတိကာနံ အဓိပတိ၊ သမ္ဗစ်ဇ္ဈာပ္ပါဒါနံ ဇုန္တြိယာနိ။ အပိ စ ဇုမသ္မိံ သုတ္တေ မနော အဓိပ္ပေတော။ ယထာ ဗလဂ္ဂဿ ရာဇာ ပုဗ္ဗင်္ဂမော၊ ဧဝမေဝံ ဓမ္မာနံ မနော ပုဗ္ဗင်္ဂမော။ တတ္ထ တိဝိဓေန မနော ပုဗ္ဗင်္ဂမော နေက္ခမ္မဆန္ဒေန အဗျာပါဒဆန္ဒေန အဝိဟိံသာဆန္ဒေန။ တတ္ထ အလောဘဿ နေက္ခမ္မဆန္ဒေန မနောပုဗ္ဗင်္ဂမံ၊ အဒေါသဿ အဗျာပါဒဆန္ဒေန မနောပုဗ္ဗင်္ဂမံ၊ အမောဟဿ အဝိဟိံသာဆန္ဒေန မနောပုဗ္ဗင်္ဂမံ။

မနောသေဋ္ဌာတိ မနော တေသံ ဓမ္မာနံ သေဋ္ဌံ ဝိသိဋ္ဌံ ဥတ္တမံ ပဝရံ မူလံ ပမုခံ ပါမောက္ခံ၊ တေန ဝုစ္စတိ "မနောသေဋ္ဌာ"တိ။ **မနောမယာ**တိ မနေန ကတာ, မနေန နိမ္မိတာ, မနေန နိဗ္ဗတ္တာ, မနော တေသံ ပစ္စယော၊ တေန ဝုစ္စတိ "မနောမယာ"တိ။ တေ ပန ဓမ္မာ ဆန္နသမုဒါနိတာ အနာဝိလသင်္ကပ္ပသမုဋ္ဌာနာ ဖဿသမောဓာနာ ဝေဒနာက္ခန္ဓော သညာက္ခန္ဓော သင်္ခါရက္ခန္ဓော။ **မနသာ ဧစ ပသန္နေနာ**တိ ယာ သဒ္ဓါ သဒ္ဒဟနာ သြက္ကပ္ပနာ အဘိပ္ပသာဒေါ။ ဇုတိ ဇုမိနာ ပသာဒေန ဥပေတော သမုပေတော ဥပဂတော သမုပဂတော သမ္ပန္နော သမန္နာဂတော၊ တေန ဝုစ္စတိ "ပသန္နေနာ"တိ၊ ဇုဒံ မနောကမ္မံ။ **ဘာသတိ ဝါ**တိ ဝစီကမ္မံ။ **ကရောတိ ဝါ**တိ ကာယကမ္မံ။ ဇုတိ ဒသကုသလ-ကမ္မပထာ ဒဿိတာ။

တတောတိ ဒသဝိဓဿ ကုသလကမ္မဿ ကတတ္တာ ဥပစိတတ္တာ။ **နန္တိ** ယော သော ကတပုညော ကတကုသလော ကတဘီရုတ္တာဏော၊ တံ ပုဂ္ဂလံ။ **သုခန္တိ** ဒုဝိဓံ သုခံ ကာယိကံ စေတသိကဉ္စ။ **အန္ဓေတိ**တိ အနုဂစ္ဆတိ။

ဇုဓသ္မု ပုရိသော အပ္ပဟီနာနုသယော သံယောဇနိယေသု ဓမ္မေသု အဿာဒံ အနုပဿတိ၊ သော သံယောဇနိယေသု ဓမ္မေသု အဿာဒံ အနု-ပဿန္တော ယထာဒိဋ္ဌံ ယထာသုတံ သမ္မတ္တိဘဝံ ပတ္ထေတိ။ ဇုစ္စဿ အဝိဇ္ဇာ စ ဘဝတဏှာ စ အနုဗန္ဓါ ဟောန္တိ၊ သော ယထာဒိဋ္ဌံ ယထာသုတံ သမ္မတ္တိဘဝံ ပတ္ထေန္တော ပသာဒနိယဝတ္ထုသ္မိံ စိတ္တံ ပသာဒေတိ သဒ္ဒဟတိ သြကပ္ပေတိ။ သော ပသန္နစိတ္တော တိဝိဓံ ပုညကိရိယဝတ္ထုံ အနုတိဋ္ဌတိ ဒါနမယံ သီလမယံ ဘာဝနာမယံ ကာယေန ဝါစာယ မနသာ။ သော တဿ ဝိပါကံ ပစ္စနုဘောတိ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ ဥပပဇ္ဇေ ဝါ အပရာပရေ ဝါ ပရိယာယေ။ ဇုတိ ခေါ ပနဿ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံ၊ နာမရူပပစ္စယာ သဠာယတနံ၊ သဠာယတနပစ္စယာ သုခဝေဒနိယော ဖဿော၊

ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာတိ ဧဝံ သန္တံ တံ သုခမန္တေတိ။ တဿေဝံ ဝေဒနာယ အပရာပရံ ပရိဝတ္တမာနာယ ဥပ္ပဇ္ဇတိ တဏှာ။ တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါနံ။ပ။ သမုဒယော ဟောတိတိ။

တတ္ထ ယံ မနော, ယေ စ မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာ ဓမ္မာ, ယဉ္စ ဆုခံ၊ ဣမေ ဝုစ္စန္တိ ပဏ္ဍိတ္ထေန၊ တေ **ဒုက္ခသစ္စံ**။ တေသံ ပုရိမကာရဏဘူတာ အဝိဇ္ဇာ ဘဝတဏှာ စ **သမုဒယသစ္စံ**။ တေသံ ပရိညာယ ပဟာနာယ ဘဂဝါ ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ ဒုက္ခသ ပရိညာယ သမုဒယသ ပဟာနာယ။ ယေန ပရိဇာနာတိ၊ ယေန ပဇဟတိ၊ အယံ **မဂ္ဂေါ**။ ယတ္ထ စ မဂ္ဂေါ ပဝတ္တတိ၊ အယံ **နိရောဓော**။ ဣမာနိ စတ္တာရိ သစ္စာနိ ဧဝံ အာယတနဓာတုဣန္ဒြိယမုခေနာပိ နိဒ္ဒါရေတဗ္ဗာနိ။ တတ္ထ သမုဒယေန အဿာဒေါ၊ ဒုက္ခေန အာဒီနဝေါ၊ မဂ္ဂနိရောဓေဟိ နိဿရဏံ၊ သုခဿ အန္တယော ဖလံ၊ မနသာ ပသန္နေန ကာယဝစီသမီဟာ ဥပါယော၊ မနောပုဗ္ဗင်္ဂ-မတ္တာ ဓမ္မာနံ အတ္တနော သုခကာမေန ပသန္နေန မနသာ ဝစီကမ္မံ ကာယကမ္မဉ္စ ပဝတ္တေတဗ္ဗန္တိ အယံ ဘဂဝတော အာဏတ္တိ။ အယံ ဒေသနာဟာရသမ္ပဂေါ။

တတ္ထ ကတမော **ဝိစယဟာရသမ္ပဂေါ**? မနနဇော အာရမ္မဏဝိစာန-နတော **မနော**။ မနနလက္ခဏော သမ္ပယုတ္တော သု အာဓိပစ္စကရဏတော ပုဗ္ဗင်္ဂမော ဤဟာဘာဝတော နိဿတ္တနိဇ္ဇီဝဋ္ဌေန **ဓမ္မော**။ ဂါမေသု ဂါမကိ ဝိယ ပဓာနဋ္ဌေန မနော သေဋ္ဌော ဇေတသန္တိ **မနောသေဋ္ဌော**။ သဟဇာတာဒိပစ္စယဘူတေန မနသာ နိဗ္ဗတ္တာတိ **မနောမယာ**။ အကာလုသိယတော, အာရမ္မဏသ ဩကပ္ပနတော စ ပသန္နေန ဝစီဝိညတ္တိဝိပ္ဖါရတော။ တထာ သာဒိယနတော စ **ဘာသတိ**။ စောပနကာယဝိပ္ဖါရတော တထာ သာဒိယနတော စ **ကရောတိ**။ တထာ ပသုတတ္တာ အနညတ္တာ စ "တတော"တိ ဝုတ္တံ။ သုခနတော သာတဘာဝတော ဇဋ္ဌဘာဝတော စ "သုခ"န္တိ ဝုတ္တံ။ ကတူပစိတတ္တာ အဝိပက္ကဝိပါကတ္တာ စ "အန္တေတိ"တိ ဝုတ္တံ။ ကာရဏာယတ္တဝုတ္တိတော အသက်န္တိတော စ "ဆာယာဝ အနုပါယိနိ"တိ ဝုတ္တံ။ အယံ အနုပဒဝိစယတော ဝိစယဟာရသမ္ပဂေါ။

တတ္ထ ကတမော **ယုတ္တိဟာရသမ္ပဂေါ**? မနသ ဓမ္မာနံ အာဓိပစ္စယော-ဂတော ပုဗ္ဗင်္ဂမတာ ယုဇ္ဇတိ။ တတော ဧဝ တေသံ မနသ အနုဝတ္တနတော ဓမ္မာနံ မနောသေဋ္ဌတာ ယုဇ္ဇတိ။ သဟဇာတာဒိပစ္စယဝသေန မနသာ နိဗ္ဗတ္တာတ္တာ ဓမ္မာနံ မနောမယတာ ယုဇ္ဇတိ။ မနသာ ပသန္နေန သမုဒ္ဒါနာနံ ကာယဝစီကမ္မာနံ ကုသလဘာဝေါ ယုဇ္ဇတိ။ ယေန ကုသလကမ္မံ ဥပစိတံ၊ တံ ဆာယာ ဝိယ သုခံ အန္တေတိတိ ယုဇ္ဇတိ။ အယံ ယုတ္တိဟာရသမ္ပဂေါ။

တတ္ထ ကတမော **ပဒဋ္ဌာနော ဟာရသမ္ဘာတော**? မနော မနောပဝိစာရာနံ ပဒဋ္ဌာနံ။ မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာ ဓမ္မာ သဗ္ဗဿ ကုသလပက္ခဿ ပဒဋ္ဌာနံ။ "**ဘာသတိ**"တိ သမ္ဘာ၀ါစာ၊ "ကရောတိ"တိ သမ္ဘာကမ္မန္တော၊ တေ သမ္ဘာအာဇီ၀ဿ ပဒဋ္ဌာနံ။ သမ္ဘာအာဇီ၀ေါ သမ္ဘာ၀ါယာမဿ ပဒဋ္ဌာနံ။ သမ္ဘာ၀ါယာမော သမ္ဘာသတိယာ ပဒဋ္ဌာနံ။ သမ္ဘာသတိ သမ္ဘာသမာဓိဿ ပဒဋ္ဌာနံ။ "မနသာ ပသန္နေနာ"တိ ဣဿ ပသာဒေါ သဒ္ဒါန္တြိယံ၊ တံ သိလဿ ပဒဋ္ဌာနံ။ သိလံ သမာဓိဿ ပဒဋ္ဌာနံ။ သမာဓိ ပညာယာတိ ယာ၀ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနာ ယောဇေတဗ္ဗံ။ အယံ ပဒဋ္ဌာနဟာရသမ္ဘာတော။

တတ္ထ ကတမော **လက္ခဏော ဟာရသမ္ဘာတော**? "မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာ ဓမ္မာ"တိ မနောပုဗ္ဗင်္ဂမတာ၀စနေန ဓမ္မာနံ ဆန္ဒပုဗ္ဗင်္ဂမတာပိ ဝိရိယပုဗ္ဗင်္ဂမတာပိ ဝိမံသာ-ပုဗ္ဗင်္ဂမတာပိ ဝုတ္တာ ဟောတိ အာဓိပတေယျလက္ခဏေန ဆန္ဒာဒီနံ မနသာ ဧကလက္ခဏတ္တာ။ တထာ နေသံ သဒ္ဓါဒိပုဗ္ဗင်္ဂမတာပိ ဝုတ္တာ ဟောတိ ဣန္ဒြိယလက္ခဏေန သဒ္ဓါဒိနံ မနသာ ဧကလက္ခဏတ္တာ။ "မနသာ စေ ပသန္နေနာ"တိ ယထာ မနသ ပသာဒသမန္နာဂမော တံသမုဋ္ဌာနာနံ ကာယ-၀စီကမ္မာနံ အနု၀ဇ္ဇဘာ၀လက္ခဏံ။ ဧ၀ံ စိတ္တသ သတိအာဒိသမန္နာဂမောပိ နေသံ အန၀ဇ္ဇဘာ၀လက္ခဏံ ယောနိသောမနသိကာရသမုဋ္ဌာနဘာ၀ေန ဧကလက္ခဏတ္တာ။ "သုခမန္ဓေတိ"တိ သုခါနုဂမန၀စနေန သုခသ ပစ္စယဘူတာနံ မနာပိယရူပါဒိနံ အနုဂမော ဝုတ္တော ဟောတိ တေသမ္ပိ ကမ္မပစ္စယတာယ ဧကလက္ခဏတ္တာတိ။ အယံ လက္ခဏဟာရသမ္ဘာတော။

တတ္ထ ကတမော **စတုဗ္ဗျူဟော ဟာရသမ္ဘာတော**? "မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာ"တိ-အာဒိသု "မနော"တိအာဒိနံ ပဒါနံ နိဗ္ဗစနံ နိရုတ္တံ၊ တံ ပဒတ္ထနိဒ္ဒေသ၀သေန ၀ေဒိတဗ္ဗံ။ ပဒတ္ထော စ ဝုတ္တနယေန သုဝိညေယ္ယော၀။ ယေ သုခေန အတ္ထိကာ၊ တေဟိ ပသန္နေန မနသာ ကာယ၀စီမနောကမ္မာနိ ပ၀တ္တေတဗ္ဗာနီတိ အယမေတ္ထ ဘဂ၀တော အဓိပ္ပါယော။ ပုညကိရိယာယ အညေသမ္ပိ ပုဗ္ဗင်္ဂမာ ဟုတ္ဝာ တတ္ထ တေသံ သမ္ဘာ ဥပနေတာရော ဣမိဿာ ဒေသနာယ နိဒါနံ "ဆဒ္ဓါရာဓိပတိ ရာဇာ[1]၊ စိတ္တာနုပရိ၀တ္တိနော ဓမ္မာ[2]၊ စိတ္တသ ဧကဓမ္မဿ၊ သဗ္ဗေ၀ ၀သမန္ဝဂူ"တိ[3] ဧ၀မာဒိသမာနယနေန ဣမိဿာ ဒေသနာယ သံသန္ဒနာ ဒေသနာနုသန္ဓိ။ ပဒါနုသန္ဓိယော ပန သုဝိညေယ္ယော၀ါတိ။ အယံ စတုဗ္ဗျူဟော ဟာရသမ္ဘာတော။

၁-ဓမ္မပဒ-၌ ၂-၁၅၀-ဖိဋ္ဌေ။ ၂-အဘိ ၁-၁၀-၂၃၉-ဖိဋ္ဌေသု။ ၃-သံ ၁-၃၆-ဖိဋ္ဌေ။

တတ္ထ ကတမော **အာဝဋ္ဋော ဟာရသမ္ပာတော**? "မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာ ဓမ္မာ"တိ တတ္ထ ယာနိ တီဏိ ကုသလမူလာနိ၊ တာနိ အဋ္ဌန္နံ သမ္မတ္တာနံ ဟေတု။ ယေ သမ္မတ္တာ၊ အယံ အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ။ ယံ မနော သဟဇာတမရူပံ၊ ဣဒံ ဒုက္ခံ။ အသမုဋ္ဌာနာ ပုရိမနိပ္ဖန္နာ အဝိဇ္ဇာ ဘဝတဏှာ၊ အယံ သမုဒယော။ ယတ္ထ တေသံ ပဟာနံ၊ အယံ နိရောဓော ဣမာနိ စတ္တာရိ သစ္စာနိ။ အယံ အာဝဋ္ဋော ဟာရသမ္ပာတော။

တတ္ထ ကတမော **ဝိဘတ္တိဟာရသမ္ပာတော**? "မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာ ဓမ္မာ၊ မနသာ စေ ပသန္နေန၊ တံတော နံ သုခမန္ဝေတီ"တိ နယိဒံ ယထာရုတဝသေန ဂဟေတဗ္ဗံ။ ယော ဟိ သမဏော ဝါ ဗြာဟ္မဏော ဝါ ပါဏာတိပါတိမှိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကေ မိစ္ဆာ-ပဋိပန္နေ သကံ စိတ္တံ ပသာဒေတိ၊ ပသန္နေန စ စိတ္တေန အဘူတဂုဏာဘိတ္ထဝန-ဝသေန ဘာသတိ ဝါ နိပစ္စကာရံ ဝါသေ ယံ ကရောတိ၊ န တတော နံ သုခမန္ဝေတိ။ ဒုက္ခမေဝ ပန တံ တတော စက္ခံဝ ဝဟတော ပဒမန္ဝေတိ။ ဣတိ ဟိ ဣဒံ ဝိဘင်္ဂဖျာကရဏီယံ။ ယံ မနသာ စေ ပသန္နေန ဘာသတိ ဝါ ကရောတိ ဝါ၊ တဉ္ဉေ ဝစီကမ္မံ ကာယကမ္မဉ္ဉ သုခဝေဒနီယန္တိ။ တံ- ကိသ ဟေတု? သမ္မတ္တဂတေဟိ သုခဝေဒနီယံ မိစ္ဆာဂတေဟိ ဒုက္ခဝေဒနီယန္တိ။ ကထံ ပနာယံ ပသာဒေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော? နာယံ ပသာဒေါ၊ ပသာဒပတိရူပကော ပန မိစ္ဆာဒိ-မောက္ခောတိ ဝဒါမိ။ အယံ ဝိဘတ္တိဟာရသမ္ပာတော။

တတ္ထ ကတမော **ပရိဝတ္တနော ဟာရသမ္ပာတော**? မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာတိအာဒိ။ ယံ မနသာ ပဒုဋ္ဌေန ဘာသတိ ဝါ ကရောတိ ဝါ ဒုက္ခသာနုဂါမိ။ ဣဒဉ္ဒို သုတ္တံ ဧတသ္မ ဥဇုပဋိပက္ခော။ အယံ ပရိဝတ္တနော ဟာရသမ္ပာတော။

တတ္ထ ကတမော **ဝေဝစနော ဟာရသမ္ပာတော**? "မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာ"တိ မနော စိတ္တံ မနာယဘနံ မနိန္ဒြိယံ မနောဝိညာဏံ မနောဝိညာဏခေတ္တံတိ ပရိယာယ-ဝစနံ။ ပုဗ္ဗင်္ဂမာ ပုရေစာရိနော ပုရေဂါမိနောတိ ပရိယာယဝစနံ။ ဓမ္မာ အတ္ထာ သဘာဝါတိ ပရိယာယဝစနံ။ သေဋ္ဌံ ပဓာနံ ပဝရန္တိ ပရိယာယဝစနံ။ မနောမယာ မနောနိဗ္ဗတ္တာ မနောသမ္ဖဿဇာတိ ပရိယာယဝစနံ။ ပသန္နေန သဒ္ဒဟန္တေန သြကပ္ပေန္တေနာတိ ပရိယာယဝစနံ။ သုခံ သာတံ ဝေဒယိတန္တိ ပရိယာယဝစနံ။ အန္တေကိ အနုဂစ္ဆတိ အနုဗန္ဓတီတိ ပရိယာယဝစနံ။ အယံ ဝေဝစနော ဟာရသမ္ပာတော။

၁-သမုပဂတေဟိ (က)

တတ္ထ ကတမော **ပညတ္တိဟာရသမ္ဘာတော**? မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာတိ အယံ မနသော ကိစ္စပညတ္တိ။ ဓမ္မာတိ သဘာ၀ပညတ္တိ၊ ကုသလကမ္မပထပညတ္တိ။ မနောသေဋ္ဌာတိ ပဓာနပညတ္တိ။ မနောမယာတိ သဟဇာတပညတ္တိ။ ပသန္နေနာတိ သဒ္ဓိန္ဒြိယေန သမန္နာဂတပညတ္တိ၊ အဿဒ္ဓိယဿ ပဋိက္ခေပပညတ္တိ။ ဘာသတိ ၀ါ ကရောတိ ၀ါတိ သမ္မာ၀ါစာသမ္မာကမ္မန္တာနံ နိက္ခေပပညတ္တိ။ တတော နံ သုခမနွေတိတိ ကမ္မဿ ဖလာနုဗန္ဓပညတ္တိ၊ ကမ္မဿ အဝိနာသပညတ္တိတိ။ အယံ ပညတ္တိဟာရသမ္ဘာတော။

တတ္ထ ကတမော **ဩတရဏော ဟာရသမ္ဘာတော**? မနောတိ ၀ိညာဏကွန္ဓော။ ဓမ္မာတိ ၀ေဒနာသညာသင်္ခါရက္ခန္ဓာ။ ဘာသတိ ၀ါ ကရောတိ ၀ါတိ ကာယ၀စီ၀ိညတ္တိယော။ တာသံ နိဿယာ စတ္တာရော မဟာဘူတာတိ ရူပက္ခန္ဓောတိ အယံ ခန္ဓေဟိ ဩတရဏော။ မနောတိ အဘိသင်္ခါရ၀ိညာဏန္တိ မနောဂုဟဏေန အ၀ိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ ဂဟိတာတိ။ သင်္ခါရပစ္စယာ ၀ိညာဏံ။ပ။ သမုဒယော ဟောတီတိ အယံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေန ဩတရဏောတိ။ အယံ ဩတရဏော ဟာရသမ္ဘာတော။

တတ္ထ ကတမော **သောဓနော ဟာရသမ္ဘာတော**? မနောတိ အာရမ္မဏေ၀ နေ၀ ပဒသုဒ္ဓိ၊ န အာရမ္မဏသုဒ္ဓိ။ မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာတိ ပဒသုဒ္ဓိ၊ န အာရမ္မဏသုဒ္ဓိ။ တထာ ဓမ္မာတိ ယာ၀ သုခန္တိ ပဒသုဒ္ဓိ၊ န အာရမ္မဏသုဒ္ဓိ။ သုခမနွေတိတိ ပန ပဒသုဒ္ဓိ စေ၀ အာရမ္မဏသုဒ္ဓိ စာတိ။ အယံ သောဓနော ဟာရသမ္ဘာတော။

တတ္ထ ကတမော **အဓိဋ္ဌာနော ဟာရသမ္ဘာတော**? မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာ ဓမ္မာ၊ မနောသေဋ္ဌာ မနောမယာတိ ကေတ္တတာ။ မနသာ စေ ပသန္နေနာတိ ၀ေမတ္တတာ၊ တထာ မနသာ စေ ပသန္နေနာတိ ကေတ္တတာ။ ဘာသတိ ၀ါ ကရောတိ ၀ါတိ ၀ေမတ္တတာ၊ တထာ မနသာ စေ ပသန္နေနာတိ ကေတ္တတာ။ သော ပသာဒေါ ဒုဝိ၀ေါ အဒ္ဓတ္တဉ္စ ဗျာပါဒ၀ိကွမ္ဘနတော, ဗဟိဒ္ဓါ စ ဩကပ္ပနတော။ တထာ သမ္ပတ္တိဘ၀ဟေတုဘူတော၀ိ ၀ိပတ္တိဟေတုဘူတော၀ါတိ အယံ ၀ေမတ္တတာ။ တယိဒံ သုတ္တံ ဒ္ဝိဟိ အာကာရေဟိ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ ဟေတုနာ စ ယော ပသန္နမာနသော, ၀ိပါကေန စ ယော သုခ၀ေဒနိယောတိ။ ဇယံ အဓိဋ္ဌာနော ဟာရသမ္ဘာတော။

တတ္ထ ကတမော **ပရိက္ခာရော ဟာရသမ္ဘာတော**? မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာတိ ဣဏ္ဍ မနောတိ ကုသလ၀ိညာဏံ။ တဿ စ ဉာဏသမ္ပယုတ္တဿ အလောဘော အဒေါသော အမောဟောတိ တယော သမ္ပယုတ္တာ ဟေတူ၊ ဉာဏ၀ိပ္ပယုတ္တဿ

အလောဘော အဒေါသောတိ ဒွေ သမ္မယုတ္တာ ဟေတူ။ သဗ္ဗေသံ အဝိသေသေန ယောနိသောမနသိကာရော ဟေတု၊ စတ္တာရိ သမ္မတ္တိစက္ကာနိ ပစ္စယော။ တထာ သဒ္ဓမ္မဿဝနံ၊ တဿ စ ဒါနာဒိဝသေန ပဝတ္တမာနဿ ဒေယျဓမ္မာဒယော ပစ္စယော။ ဓမ္မာတိ စေတ္ထ ဝေဒနာဒိနံ ဇဋ္ဌာရမ္မဏာဒယော။ တထာ တယော ဝိညာဏဿ, ဝေဒနာဒယော ပဿာဒဿ, သဒ္ဓေယျဝတ္ထုကုသလာဘိသင်္ခါရော ဝိပါကသုခဿ ပစ္စယောတိ။ အယံ ပရိက္ခာရော ဟာရသမ္ပာတော။

တတ္ထ ကဘမော **သမာရောပနော ဟာရသမ္ပာတော**? မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာ ဓမ္မာတိ မနောတိ ပုညစိတ္တံ၊ တံ တိဝိဓံ ဒါနမယံ သီလမယံ ဘာဝနာမယန္တိ။ တတ္ထ ဒါနမယဿ အလောဘော ပဒဋ္ဌာနံ၊ သီလမယဿ အဒေါသော ပဒဋ္ဌာနံ၊ ဘာဝနာမယဿ အမောဟော ပဒဋ္ဌာနံ။ သဗ္ဗေသံ အဘိပ္ပသာဒေါ ပဒဋ္ဌာနံ၊ "သဒ္ဓါဓောတော ဥပသက်မတိ၊ ဥပသက်မန္တော ပယိရုပါသတိ"တိ **သုတ်** ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗံ။ ကုသလစိတ္တံ သုခဿ ဇဋ္ဌဝိပါကဿ ပဒဋ္ဌာနံ။ ယောနိသောမနသိကာရော ကုသလစိတ္တဿ ပဒဋ္ဌာနံ။ ယောနိသော ဟိ မနသိ ကရောန္တော ကုသလစိတ္တံ အဓိဋ္ဌာတိ ကုသလစိတ္တံ ဘာဝေတိ၊ သော အနုပ္ပန္နာနံ ပါပကာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ အနုပ္ပါဒါယ ဆန္ဒံ ဇနေတိ၊ ဥပ္ပန္နာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ။ပ။ ပဒဟတိ။ တသ္မေဝံ စတူသု သမ္မပ္ပဓာနေသု ဘာဝိယမာနေသု စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ ယာဝ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ ဘာဝနာပါရိပူရိံ ဂစ္ဆတီတိ အယံ ဘာဝနာယ သမာရောပနာ။ သတိ စ ဘာဝနာယ ပဟာနဉ္စ သိဒ္ဓမေဝါတိ။ အယံ သမာရောပနော ဟာရသမ္ပာတော။

တထာ—

ဒဒတော ပုညံ ပဝဍ္ဎတိ၊
သံယမတော ဝေရံ န စိယတိ။
ကုသလော စ ဇဟာတိ ပါပကံ၊
ရာဂဒေါသမောဟက္ခယာ သ နိဗ္ဗုတော'တိ?။

တတ္ထ **ဒဒတော ပုညံ ပဝဍ္ဎတီ**တိ ဒါနမယံ ပုညကိရိယဝတ္ထု၊ ဝုတ္တံ။ **သံယမတော ဝေရံ န စိယတီ**တိ သီလမယံ ပုညကိရိယဝတ္ထု၊ ဝုတ္တံ။ **ကုသလော စ ဇဟာတိ ပါပက**န္တိ လောဘဿ စ ဒေါသဿ စ မောဟဿ စ ပဟာနမာဟ။ တေန ဘာဝနာမယံ ပုညကိရိယဝတ္ထု၊ ဝုတ္တံ။ **ရာဂဒေါသမောဟက္ခယာ သ နိဗ္ဗုတော**တိ အနုပါဒါပရိနိဗ္ဗာနမာဟ။

၁-တထာ ဖဿော (က) ၂-မ ၂-၁၄၅-ဖိဒ္ဌေ။ ၃-ဒိ ၂-၁၁၃၊ ခု ၁-၁၈၃၊ ခု ၁၁-၁၈၇-ဖိဒ္ဌေသု။

ဒဒတော ပုညံ ပဝဒုတိတိ အလောဘော ကုသလမူလံ။ သံယမတော ဝေရံ န စိယတိတိ အဒေါသော ကုသလမူလံ။ ကုသလော စ ဇဟာတိ ပါပကန္တိ အမောဟော ကုသလမူလံ။ ရာဂဒေါသမောဟက္ခယာ သ နိဗ္ဗုတောတိ တေသံ နိဿရဏံ ဝုတ္တံ။

ဒဒတော ပုညံ ပဝဒုတိတိ သိလက္ခန္ဓသ ပဒဋ္ဌာနံ။ သံယမတော ဝေရံ န စိယတိတိ သမာဓိက္ခန္ဓသ ပဒဋ္ဌာနံ။ ကုသလော စ ဇဟာတိ ပါပကန္တိ ပညာက္ခန္ဓသ ဝိမုတ္တိက္ခန္ဓသ ပဒဋ္ဌာနံ။ ဒါနေန ဩဠာရိကာနံ ကိလေသာနံ ပဟာနံ၊ သိလေန မစ္ဆရိယာနံ၊ ပညာယ သုခုမာနံ။ ရာဂဒေါသမောဟက္ခယာ သ နိဗ္ဗုတောတိ ကတာဝိဘူမိံ ဒဿေတိ။

ဒဒတော ပုညံ။ပ။ ဇဟာတိ ပါပကန္တိ သေက္ခဘူမိ ဒဿိတာ။ ရာဂဒေါသ-မောဟက္ခယာ သ နိဗ္ဗုတောတိ အဂ္ဂဖလံ ဝုတ္တံ။

တထာ ဒဒတော ပုညံ။ပ။ န စိယတိတိ လောကိယကုသလမူလံ ဝုတ္တံ။ ကုသလော စ ဇဟာတိ ပါပကန္တိ လောကုတ္တရကုသလမူလံ ဝုတ္တံ။ ရာဂဒေါသ-မောဟက္ခယာ သ နိဗ္ဗုတောတိ လောကုတ္တရသ ကုသလမူလဿ ဖလံ ဝုတ္တံ။

ဒဒတော။ပ။ န စိယတိတိ ပုထုဇ္ဇနဘူမိ ဒဿိတာ။ ကုသလော စ ဇဟာတိ ပါပကန္တိ သေက္ခဘူမိ ဒဿိတာ။ ရာဂဒေါသမောဟက္ခယာ သ နိဗ္ဗုတောတိ အသေက္ခဘူမိ ဒဿိတာ။

ဒဒတော။ပ။ န စိယတိတိ သဂ္ဂဂါမိနိ ပဋိပဒါ ဝုတ္တာ။ ကုသလော စ ဇဟာတိ ပါပကန္တိ သေက္ခဝိမုတ္တိ။ ရာဂဒေါသမောဟက္ခယာ သ နိဗ္ဗုတောတိ အသေက္ခဝိမုတ္တိ ဝုတ္တာ။

ဒဒတော။ပ။ န စိယတိတိ ဒါနကထံ သိလကထံ သဂ္ဂကထံ လောကိယာနံ ဓမ္မာနံ ဒေသနမာဟ။ ကုသလော စ ဇဟာတိ ပါပကန္တိ လောကေ အာဒီနဝါ-နုပဿနာယ သဒ္ဓိံ သာမုက္ကံသိကံ ဓမ္မဒေသနမာဟ။ ရာဂဒေါသမောဟက္ခယာ သ နိဗ္ဗုတောတိ တဿာ ဒေသနာယ ဖလမာဟ။

ဒဒတော ပုညံ ပဝဒုတိတိ ဓမ္မဒါနံ အာမိသဒါနဿ ဝဒတိ။ သံယမတော ဝေရံ န စိယတိတိ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိယာ သတ္တာနံ အဘယဒါနံ ဝဒတိ။ ဧဝံ သဗ္ဗာနိပိ သိက္ခာပဒါနိ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗာနိ။ တေန စ သိလသံယမေန သိလေ ပတိဋ္ဌိတော စိတ္တံ သံယမေတိ၊ တဿ သမထော ပါရိပူရိံ ဂစ္ဆတိ။ ဧဝံ သော သမထေ ဋ္ဌိတော ဝိပဿနာကောသလ္လယောဂတော ကုသလော စ

ဇဟာတိ ပါပကံ ရာဂံ ဇဟာတိ၊ ဒေါသံ ဇဟာတိ၊ မောဟံ ဇဟာတိ၊ အရိယမဂ္ဂေန သမ္ဗေါ ပါပကေ အကုသလေ ဓမ္မေ ဇဟာတိ။ ဧဝံ ပဋိပန္နော စ ရာဂဒေါသမောဟက္ခယာ သ နိဗ္ဗုတောတိ ရာဂါဒိနံ ပရိက္ခယာ ဒွေပိ ဝိမုတ္တိ-ယော အဓိဂစ္ဆတီတိ အယံ သုတ္တနိဒ္ဒေသော။

တတ္ထ ကတမော **ဒေသနာဟာရသမ္ပာတော**? ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ကိံဒေသိတံ? ဒွေ သုဂတိယော ဒေဝါ စ မနုဿာ စ, ဒိဗ္ဗာ စ ပဉ္စ ကာမဂုဏာ, မာနုသကာ စ ပဉ္စ ကာမဂုဏာ, ဒိဗ္ဗာ စ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ, မာနုသကာ စ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ။ တဿ ကာရဏာဘာဝေန ပုရိမပုရိမနိပ္ပန္နာ တဏှာ သမုဒယော အရိယသစ္စံ။ တယိဒံ ဝုစ္စတိ အဿာဒေါ စ အာဒီနဝေါ စ။ သမ္ဗဿ ပုရိမေဟိ ဒ္ဝိဟိ ပဒေဟိ နိဒ္ဒေသော "ဒဒတော။ပ။ နစိယတီ"တိ။ ကုသလော စ ဇဟာတိ ပါပကန္တိ မဂ္ဂေါ ဝုတ္တော။ ရာဂဒေါသမောဟက္ခယာ သ နိဗ္ဗုတောတိ ဒွေ နိဗ္ဗာနဓာတုယော သဥပါဒိသေသာ စ အနုပါဒိသေသာ စ။ ဣဒံ နိဿရဏံ။ ဖလာဒီနိ ပန ယထာရဟံ ဝေဒိတဗ္ဗာနိတိ။ အယံ ဒေသနာဟာရသမ္ပာတော။

ဝိစယောတိ "ဒဒတော ပုညံ ပဝဍ္ဎတီ"တိ ဣမိနာ ပဌမေန ပဒေန တိဝိဓမ္ပိ ဒါနမယံ သီလမယံ ဘာဝနာမယံ ပုညကိရိယဝတ္ထု ဝုတ္တံ။ ဒသဝိဓေပိ ဒေယျဓမ္မေ သမ္ပတ္တိယာ ပရိစ္စာဂေါ ဝုတ္တော။ တထာ ဆဗ္ဗိဓေပိ ရူပါဒိအာရမ္မဏေ သမ္ပယုတ္တာ။ "သံယမတော ဝေရံ န စိယတီ"တိ ဒုတိယေန ပဒေန အဝေရာ အသပတ္တာ အဗ္ယာပါဒါ စ ပဋိပဒါ ဝုတ္တာ။ "ကုသလော စ ဇဟာတိ ပါပက"န္တိ တတိယေန ပဒေန ဉာဏုပ္ပါဒေါ အညာဏနိရောဓော သမ္ဗောဓိ အရိယော အင်္ဂီကော မဂ္ဂေါ သမ္ဗေါ ဗောဓိပက္ခိယာ ဓမ္မာ ဝုတ္တာ။ "ရာဂဒေါသမောဟက္ခယာ သ နိဗ္ဗုတော"တိ ရာဂက္ခယေန ရာဂဝိရာဂါ စေတောဝိမုတ္တိ, မောဟက္ခယေန အဝိဇ္ဇာဝိရာဂါ ပညာဝိမုတ္တိ ဝုတ္တာတိ။ အယံ ဝိစယော ဟာရသမ္ပာတော။

ယုတ္တိတိ ဒါနေ ဒ္ဝိတော ဥဘယံ ပရိပ္ဖုရေတိ မဉ္ဆရိယပ္ပဟာနဉ္စ ပုညာ-ဘိသန္ဒဉ္စာတိ အတ္ထေသာ ယုတ္တိ။ သီလသံယမေ ဒ္ဝိတော ဥဘယံ ပရိပ္ဖုရေတိ ဥပစာရသမာဓိံ အပ္ပနာသမာဓိဉ္စာတိ အတ္ထေသာ ယုတ္တိ။ ပါပကေ ဓမ္မေ ပဇဟန္တော ဒုက္ခံ ပရိဇာနာတိ၊ နိရောဓံ သစ္ဆိကရောတိ၊ မဂ္ဂံ ဘာဝေတီတိ အတ္ထေသာ ယုတ္တိ။ ရာဂဒေါသမောဟေသု သမ္ဗသော ပရိက္ခီဏေသု အနု-ပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ ပရိနိဗ္ဗာယတီတိ အတ္ထေသာ ယုတ္တိတိ။ အယံ ယုတ္တိဟာရသမ္ပာတော။

ပဒဋ္ဌာနန္တိ ဒဒတော ပုညံ ပ၀ဒုတိတိ စာဂါဓိဋ္ဌာနဿ ပဒဋ္ဌာနံ။ သံယမ-တော ဝေရံ န စိယတိတိ သစ္စာဓိဋ္ဌာနဿ ပဒဋ္ဌာနံ။ ကုသလော စ ဇဟာတိ ပါပကန္တိ ပညာဓိဋ္ဌာနဿ ပဒဋ္ဌာနံ။ ရာဂဒေါသမောဟက္ခယာ သ နိဗ္ဗုတောတိ ဥပသမာဓိဋ္ဌာနဿ ပဒဋ္ဌာနန္တိ။ အယံ ပဒဋ္ဌာနေ ဟာရသမ္ဘာတော။

လက္ခဏောတိ "ဒဒတော"တိ ဇတေန ပေယျ၀ဇ္ဇံ အတ္ထစရိယံ သမာနတ္တတာ စ ဒဿိတာတိ ဝေဒိတမ္ဘာ သင်္ဂဟ၀တ္ထုဘာဝေန ကေလက္ခဏတ္တာ။ "သံယမ-တော"တိ ဇတေန ခန္တိမေတ္တာအဝိဟိံသာအနုဒ္ဒယာဒယော ဒဿိတာတိ ဝေဒိတမ္ဘာ ဝေရာနုပ္ပါဒနလက္ခဏေန ကေလက္ခဏတ္တာ။ "ဝေရံ န စိယတိ"တိ ဇတေန ဟိရိဩတ္တပ္ပအပ်ိဿ္ဆတာသန္တုဋ္ဌိတာဒယော ဒဿိတာ ဝေရာ၀ုနေန ကေလက္ခဏတ္တာ။ တထာ အဟိရိကာနောတ္တပ္ပါဒယော အစေတမ္ဘာဝေန ကေလက္ခဏတ္တာ။ "ကုသလော"တိ ဇတေန ကောသလ္လဒီပနေန သမ္မာသင်္ကပ္ပါ-ဒယော ဒဿိတာ မဂ္ဂင်္ဂါဒိဘာဝေန ကေလက္ခဏတ္တာ။ "ဇဟာတိ ပါပက"န္တိ ဇတေန ပရိညာဘိသမယာဒယောပိ ဒဿိတာ အဘိသမယလက္ခဏေန ကေ-လက္ခဏတ္တာ။ "ရာဂဒေါသမောဟက္ခယာ"တိ ဇတေန အ၀သိဋ္ဌကိလေသာဒီနမ္ပိ ခယာ ဒဿိတာ ခေပေတမ္ဘာဝေန ကေလက္ခဏတ္တာတိ အယံ လက္ခဏော။

စတုဗ္ဗိဓောတိ ဒဒတောတိ ဂါထာယံ ဘဂ၀တော ကော အဓိပ္ပါယော? ယေ မဟာဘောဂတံ ပတ္ထယိဿန္တိ၊ တေ ဒါနံ ဒဿန္တိ ဒါလိဒ္ဒိယပ္ပဟာနာယ။ ယေ အ၀ေရတံ ဇုဏ္ဍန္တိ၊ တေ ပဋ္ဌ ဝေရာနိ ပဇဟိဿန္တိ။ ယေ ကုသလဓမ္မေဟိ ဆန္ဒကာမာ၊ တေ အဋ္ဌိကံ မဂ္ဂံ ဘာ၀ေဿန္တိ။ ယေ နိဗ္ဗာယိတုကာမာ၊ တေ ရာဂဒေါသမောဟံ ပဇဟိဿန္တိတိ အယမေတ္ထ ဘဂ၀တော အဓိပ္ပါယော။ ဧ၀ံ နိဗ္ဗစနနိဒါနဿန္ဓယော ၀တ္တဗ္ဗာတိ။ အယံ စတုဗ္ဗိဓော။

အာ၀ဇ္ဇောတိ ယဋ္ဌ အဒဒတော မဏ္ဍရိယံ, ယဋ္ဌ အသံယမတော ဝေရံ, ယဋ္ဌ အကုသလဿ ပါပဿ အပ္ပဟာနံ၊ အယံ ပဋိပက္ခနိဒ္ဒေသေန သမုဒယော။ တဿ အလောဘေန စ အဒေါသေန စ အမောဟေန စ ဒါနာဒိဟိ ပဟာနံ၊ ဇုမာနိ တိဏ္ဏံ ကုသလမူလာနိ။ တေသံ ပစ္စယော အဒ္ဓ သမ္မတ္တာနိ၊ အယံ မဂ္ဂေါ။ ယော ရာဂဒေါသမောဟာနံ ခယော၊ အယံ နိရောဓော။ အယံ အာ၀ဇ္ဇော။

ဓိဘင်္ဂိတိ ဒဒတော ပုညံ ပ၀ဒုတိတိ ဇကံသေန ယော ဘယဟေတု ဒေတိ, ရာဂဟေတု ဒေတိ, အာမိသကိဉ္စိက္ခဟေတု ဒေတိ၊ န တဿ ပုညံ ၀ဒုတိ။ ယဋ္ဌ ဒက္ခိဏံ သတ္ထဒါနံ ပရိဟေဋ္ဌနတ္ထံ အပုညံ အဿ ပ၀ဒုတိ။ ယံ ပန ကုသလေန စိတ္တေန အနုကမ္ပန္တော ၀ါ အပစာယမာနော ၀ါ အန္နံ ဒေတိ၊ ပါနံ ၀တ္ထံ

ယာနံ မာလာဂန္ဓဝိလေပနံ သေယျာဝသထံ ပဒီပေယျံ ဒေတိ၊ သဗ္ဗသတ္တာနံ ဝါ အာဘယဒါနံ ဒေတိ၊ မေတ္တာစိတ္တော ဟိတဇ္ဈာသယော နိဿရဏသညီ ဓမ္မံ ဒေသေတိ။သံယမတော ဝေရံ နစိယတိတိ ကေသေန အာဘယူပရတဿ စိယတိ၊ ကိံကာရဏံ? ယံ အသမတ္ထော၊ ဘယူပရတော ဒိဋ္ဌဓမ္မိကဿ ဘာယတိ "မာမံ ရာဇာနော ဂဟေတ္ဝာ ဟတ္ထံ ဝါ ဆိန္ဒေယျုံ။ပ။ ဇီဝန္တာမို သူလေ ဥတ္တာသေ-ယျု"န္တိ၊ တေန သံယမေန အဝေရံ စိယတိ။ ယော ပန ဧဝံ သမာနော ဝေရံ န စိယတိ။ ယော ပန ဧဝံ သမာဒိယတိ၊ ပါဏာတိပါတဿ ပါပကော ဝိပါကော ဒိဋ္ဌေ စေဝ ဓမ္မေ အာဘိသမ္ပရာယေ စ၊ ဧဝံ သဗ္ဗဿ အကုသလဿ၊ သော တတော အာရမတိ၊ ဣမိနာ သံယမေန ဝေရံ နစိယတိ။ သံယမော နာမ သီလံ။ တံ စတုဗ္ဗိဓံ စေတနာ သီလံ, စေတသိကံ သီလံ, သံဝရော သီလံ, အဝီ-တိက္ကမော သီလန္တိ။ ကုသလော စ ဇဟာတိ ပါပကန္တိ ပါပပဟာယကာ သတ္တာတ္တိံသ ဗောဓိပက္ခိယာ ဓမ္မာ ဝုတ္တာဗ္ဘာတိ။ အယံ ဝိဘင်္ဂေါ။

ပရိဝုတ္ထနောတိ ဒဒတော ပုညံ ပဝတ္တတိ, အဒဒတောပိ ပုညံ ပဝတ္တတိ၊ နဒါနမယိကံ။ သံယမတော ဝေရံ နစိယတိ အသံယမတောပိ ဝေရံ နစိယတိ၊ ယံ ဒါနေန ပဋိသမ်ဘိနဗလေန ဘာဝနာဗလေန။ ကုသလော စ ဇဟာတိ ပါပကံ၊ အကုသလော ပန နဇဟာတိ။ ရာဂဒေါသမောဟက္ခယာ သ နိဗ္ဗုတော၊ တေသံ အပရိက္ခယာ နဥ္ဇိ နိဗ္ဗုတိတိ။ အယံ ပရိဝုတ္ထနော။

ဝေဝစနောတိ ဒဒတော ပုညံ ပဝတ္တတိ။ ပရိစ္စာဂတော ကုသလံ ဥပစိယတိ။ အနုမောဒတောပိ ပုညံ ပဝတ္တတိ စိတ္တပ္ပသာဒတောပိ ဝေယျာဝစ္စကိရိယာယပိ။ သံယမတောတိ သီလသံဝရတော သောရစ္စတော။ ဝေရံ နစိယတိတိ ပါပံ နဝတ္တတိ၊ အကုသလံ နဝတ္တတိ။ ကုသလောတိ ပဏ္ဍိတော နိပုဏော မေဓာဝီ ပရိက္ခကော။ ဇဟာတိတိ သမုစ္ဆိန္ဒတိ သမုဿဇ္ဇေတိ။ အယံ ဝေဝစနော။

ပဉ္ဇတ္တိတိ ဒဒတော ပုညံ ပဝတ္တတိတိ လောဘဿ ပဋိနိဿဂ္ဂပဉ္ဇတ္တိ၊ အလောဘဿ နိက္ခေပပဉ္ဇတ္တိ။ သံယမတော ဝေရံ နစိယတိတိ ဒေါသဿ ဝိက္ခမ္ဘနပဉ္ဇတ္တိ၊ အဒေါသဿ နိက္ခေပပဉ္ဇတ္တိ။ ကုသလော စ ဇဟာတိ ပါပ-ကန္တိ မောဟဿ သမုဿိတပဉ္ဇတ္တိ၊ အမောဟဿ ဘာဝနာပဉ္ဇတ္တိ။ ရာဂ-ဒေါသမောဟ ပဟာနပဉ္ဇတ္တိ၊ အလောဘာဒေါသာမောဟဿ ဘာဝနာ-ပဉ္ဇတ္တိ။ ရာဂဒေါသမောဟက္ခယာ သ နိဗ္ဗုတောတိ ကိလေသာနံ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ-ပဉ္ဇတ္တိ၊ နိဗ္ဗာနဿ သစ္ဆိကိရိယပဉ္ဇတ္တိတိ။ အယံ ပဉ္ဇတ္တိ။

ဩတရဏောတိ ဒဒတော ပုညံ ပ၀ဒုတိတိ ဒါနံ နာမ သဒ္ဓါဒိဟိ ဒုဿြွယေဟိ ဟောတိတိ အယံ ဒုဿြွယေဟိ ဩတရဏေ.ာ။ သံယမတော ၀ေရံ နာ စိယတိတိ သံယမော နာမ သီလက္ခန္ဓောတ် အယံ ခန္ဓေဟိ ဩဟရဏော။ ကုသလော စ ဇဟာတိ ပါပကန္တိ ပါပပွဟာနံ နာမ တိဟ် ဝိမောက္ခေဟိ ဟောတိ။ တေသံ ဥပါယဘူဘာနိ တိဏိ ဝိမောက္ခမုခါနိတိ အယံ ဝိမောက္ခမုခေဟိ ဩတရဏော။ ရာဂဒေါသမောဟက္ခယာ သနိဗ္ဗုတော်ဂ္ဂန္ဓော။ သော စ ဓမ္မတော ဓမ္မာယတနန္တွာတိ အယံ ဓာတုဟိ စ အာယတနေဟိ စ ဩတရဏော်ာတိ။ အယံ ဩတရဏော။

သောစနောတိ ဒဒတောတိအာဒိကာ ပဒသုဒ္ဓိ၊ နော အာရမ္ဘသုဒ္ဓိ။ ရာဂ-ဒေါသမောဟက္ခယာ သ နိဗ္ဗုတောတိ အယံ ပဒသုဒ္ဓိ စ အာရမ္ဘသုဒ္ဓိ စာတိ။ အယံ သောစနော။

အဓိဋ္ဌာနောတိ ဒဒတောတိ အယံ ကတ္တုတာ၊ စာဂေါ ပရိစ္စာဂေါ ဓမ္မဒါနံ အာမိသဒါနံ အဘယဒါနံ၊ အဋ္ဌ ဒါနာနိ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗာနိ။ အယံ ဝေမတ္တတာ။ သံယမောတိ အယံ ကတ္တုတာ။ ပါတိမောက္ခသံ၀ရော သတိသံ၀ရောတိ အယံ ဝေမတ္တတာ။ ကုသလော စ ဇဟာတိ ပါပကန္တိ အယံ ကတ္တုတာ။ သဗ္ဗာယဒိဋ္ဌိ ပဇဟတိ ဝိစိကိစ္ဆံ ပဇဟတိတိအာဒိကာ အယံ ဝေမတ္တတာ။ ရာဂဒေါသမောဟက္ခယာ သ နိဗ္ဗုတောတိ အယံ ကတ္တုတာ။ သဥပါဒိ-သေသာ နိဗ္ဗာနဓာတု အနုပါဒိသေသာ နိဗ္ဗာနဓာတုတိ အယံ ဝေမတ္တတာတိ။ အယံ အဓိဋ္ဌာနော။

ပရိက္ခာရောတိ ဒါနသ ပါမောဇ္ဇံ ပစ္စယော။ အလောဘော ဟေတု၊ သံယမသ ဟိရောတ္တပ္ပါဒယော ပစ္စယော။ ယောနိသောမနသိကာရော အဒေါသော စ ဟေတု၊ ပါပပွဟာနသ သမာဓိ ယထာဘူတဉာဏဒဿနဿ ပစ္စယော။ တိသော အနုပသနာ ဟေတု၊ နိဗ္ဗုတိယာ မဂ္ဂသမ္မာဒိဋ္ဌိ ဟေတု၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပါဒယော ပစ္စယောတိ။ အယံ ပရိက္ခာရော။

သမာရော၀နော ဟာရသမ္ဘာတောတိ ဒဒတော ပုညံ ပ၀ဒုတိတိ ဒါနမယံ ပုညကိရိယ၀တ္ထု၊ တံ သီလသ ပဒဋ္ဌာနံ။ သံယမတော ၀ေရံ နာ စိယတိတိ သီလမယံ ပုညကိရိယ၀တ္ထု၊ တံ သမာဓိသ ပဒဋ္ဌာနံ။ သီလေန ဟိ ဗျာနေနပိ ရာဂါဒိကိလေသာ နာ စိယန္တိ။ ယေပိသ တပ္ပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇေယျုံ အာသ၀ါ ဝိဃာတပရိဠာဟာ၊ တေပိသ နာ ဟောန္တိ။ ကုသလော စ ဇဟာတိ ပါပကန္တိ ပဟာနပရိညာ၊ တံ ဘာ၀နာမယံ ပုညကိရိယ၀တ္ထု။ ရာဂဒေါသမောဟက္ခယာ

သ နိဗ္ဗုတောတိ ရာဂဿပိ ခယာ ဒေါသဿပိ ခယာ မောဟဿပိ ခယာ။ တတ္ထ ရာဂေါတိ ယော ရာဂေါ သာရာဂေါ စေတသော သာရဇ္ဇနာ လောဘော လုဇ္ဈနာ လုဇ္ဈိတတ္တံ အဘိဇ္ဈာ လောဘော အကုသလမူလံ။ ဒေါသောတိ ယော ဒေါသော ဒုဿနာ ဒုဿိတတ္တံ ဗျာပါဒေါ စေတသော ဗျာပဇ္ဇနာ ဒေါသော အကုသလမူလံ။ မောဟောတိ ယံ အညာဏံ အဒဿနံ အနဘိသမယော အသမ္ဗောဓော အပ္ပဋိဝေဓော ဒုမ္မေဓ္ဘံ ဗာလျံ အသမ္မဇ္ဇနံ မောဟော အကုသလမူလံ။ ဧတေ ဧမေသံ ရာဂါဒီနံ ခယော နိရောဓော ပဋိနိဿဂ္ဂေါ နိဗ္ဗုတိ နိဗ္ဗာယနာ ပရိနိဗ္ဗာနံ သဥပါဒိသေသာ နိဗ္ဗာနဓာတု အနုပါဒိသေသာ နိဗ္ဗာနဓာတ္ဝေတိ။ အယံ သမာရောပနော ဟာရသမ္ပာတော။

မိဿကဟာရသမ္ပာတဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

နယသမုဋ္ဌာနဝါရဝဏ္ဏနာ

၇၉။ ဧဝံ နာနာသုတ္တဝသေန ဧကသုတ္တဝသေန စ ဟာရဝိစာရံ ဒဿေတ္ဝာ ဣဒါနိ နယဝိစာရံ ဒဿေတုံ **"တတ္ထ ကတမံ နယသမုဋ္ဌာန"**န္တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ ကသ္မာ ပနေတ္ထ ယထာ "တတ္ထ ကတမော ဒေသနာဟာရော၊ အဿာဒါဒီနဝတာတိ ဂါထာ။ အယံ ဒေသနာဟာရော ကိံ ဒေသယတီ"တိအာဒိနာ ဟာရနိဒ္ဒေသော အာရဒ္ဓော၊ ဧဝံ "တတ္ထ ကတမော နန္ဒိယာဝဋ္ဋော၊ တဏ္ဟာဒုတိယပဒဝိဘင်္ဂေါ စာတိ ဂါထာ၊ အယံ နန္ဒိယာဝဋ္ဋော ကိံ နယတီ"တိအာဒိနာ အနာရဘိတ္ဝာ သမုဋ္ဌာနမုခေန အာရဒ္ဓန္တိ? ဝုစ္စတေ--ဟာရနယာနံ ဝိသယဘေဒတော။ ယထာ ဟိ ဟာရာ ဗျဉ္ဇနမုခေန သုတ္တသ အတ္ထသံဝဏ္ဏနာ၊ န ဧဝံ နယာ။ နယာ ပန နာနာသုတ္တတော နိဒ္ဒါရိတေဟိ တဏ္ဟာဝိဇ္ဇာဒီဟိ မူလပဒေဟိ စတုသစ္စယောဇနာယ နယတော အနုဗုဇ္ဈိယမာနော ဒုက္ခာဒိအတ္ထော။ သော ဟိ မဂ္ဂဉ္ဈံ နယတိ သမ္ပာပေတီတိ **နယော**။ ပဋိဝိဇ္ဈန္တာနံ ပန ဥဿဋ္ဌိတညာဏာဒီနံ တိက္ခံ ဝေနေယျာနံ ဝသေန မူလပဒဝိဘာဂတော တိဝိဝိဘတ္တာ။ ကေမေကော စေတ္ထ ယတော နေတိ, ယဉ္စ နေတိ၊ တေသံ သံကိလေသဝေါဒါနာနံ ဝိဘာဂတော ဒ္ဝိသင်္ဂဟော စတုဆအင်္ဂဒိသော စာတိ ဘိန္နော ဟာရနယာနံ ဝိသယော။ တထာ ဟိ ဝုတ္တံ "ဟာရာ ဗျဉ္ဇနဝိစယော၊ သုတ္တသ နယာ တယော စ သုတ္တတ္ထော"တိ။ ဧဝံ ဝိသိဋ္ဌဝိသယတ္တာ ဟာရနယာနံ ဟာရေဟိ အညထာ နယေ နိဒ္ဒိသန္တော "တတ္ထ ကတမံ နယသမုဋ္ဌာန"န္တိအာဒိမာဟ။

တဏ္ဍာယံ ၀စနတ္ထော—သမုဋ္ဌဟန္တိ ဧတေနာတိ **သမုဋ္ဌာနံ**။ကေ သမုဋ္ဌဟန္တိ? နယာ။ နယာနံ သမုဋ္ဌာနံ **နယသမုဋ္ဌာနံ**။ ကိံ ပန တံ? တံတံဂ္ဂလပဒေဟိ စတု-သစ္စယောဇနာ။ သာ ဟိ နန္ဒိယာ၀ဋ္ဋဒီနံ နယာနံ ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနတာယ သမုဋ္ဌာနံ ဘူမိတိ စ ၀ုစ္စတိ။တထာ စ ၀က္ခတိ "အယံ ၀ုစ္စတိ နန္ဒိယာ၀ဋ္ဋသ နယသ ဘူမိ" တိ၁။ **ပုဗ္ဗာ ကောဋိ နု ပညာယတိ အဝိဇ္ဇာယ စ ဘ၀တဏှာယ စာ**တိအာဒိ နန္ဒိယာ၀ဋ္ဋသ နယသ ဘူမိဒဿနံ။ တတ္ထ **ပုဗ္ဗာ ကောဋိ နု ပညာယတိ**တိ အသုကဿ နာမ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂ၀တော, အသုကဿ ၀ါ စက္ကဝတ္တိနော ကာလေ အဝိဇ္ဇာ ဘ၀တဏှာ စ ဥပ္ပန္နာ။ တတော ပုဗ္ဗေ နာဟောသိတိ ဧ၀ံ အဝိဇ္ဇာဘ၀-တဏှာနံ န ကာစိ ပုရိမာ မရိယာဒါ ဥပလဗ္ဘတိ။ ကသ္မာ? အနမတဂ္ဂတ္တာ သံသာရဿ။ ၀ုတ္တဉ္ဉေတံ "အနမတဂ္ဂေါယံ ဘိက္ခ၀ေ သံသာရော၊ ပုဗ္ဗာ ကောဋိ န ပညာယတိ"တိ၂ ဝိတ္ထာရော။ **တတ္ထာ**တိ အဝိဇ္ဇာဘ၀တဏှာသု။ ယဒိပိ အဝိဇ္ဇာယ သံယောဇနဘာ၀ေါ, တဏှာယ စ နိ၀ရဏဘာ၀ေါ **ပါဠိယံ** ၀ုတ္တော၊ တထာပိ အဝိဇ္ဇာယ ပဋိစ္စသမုဒါဒိတာဒိနယေဟိ ဘယေဟိ တဏှာ သံယောဇေတိတိ ဇုမသ္သ အတ္ထသ္သ ဒဿနတ္ထံ "**အဝိဇ္ဇာနိ၀ရဏံ တဏှာ-သံယောဇန**"န္တိ ၀ုတ္တံ။

အဝိဇ္ဇာသံယုတ္တာတိ အဝိဇ္ဇာယ မိဿိတာ, အဝိဇ္ဇာယ ၀ါ အဘိ-နိ၀ေသ၀တ္ထူသု ဗဒ္ဓါ။ **အဝိဇ္ဇာပက္ခေန ဝိစရဏ်ာ**တိ အဝိဇ္ဇာပက္ခေန အဝိဇ္ဇာသဟာယေန ဒွါဒသဝိဓေန ဝိပလ္လာသေန အဘိနိ၀ေသ၀တ္ထုဘူတေ အာရမ္မဏေ ပ၀တ္တာန်။ **တေ ၀ုစ္စန်ိ ဒိဋ္ဌိစရိတာ**တိ တေ အဝိဇ္ဇာဘိဘူတာ ရူပါဒိနိ နိစ္စာဒိတော အဘိနိ၀ိသန္နာ ဒိဋ္ဌိစရိတာတိ ၀ုစ္စန်ိ၊ ဒိဋ္ဌိစရိတာ နာမာတိ အတ္ထော။ **တဏှာပက္ခေနာ**တိ အဋ္ဌသတတဏှာဝိစရိတေန။ ဒိဋ္ဌိဝိစရိတေ တဏှာဝိစရိတေ စ ပဋိပတ္တိယာ ဝိဘင်္ဂတ္တာ ဒဿေတုံ "ဒိဋ္ဌိစရိတာ"တိအာဒိ ၀ုတ္တံ။ တတ္ထ **အဇ္ဈတ္တိကလမဏာနုယောဂ**န်ိ အတ္တနော ကာယဿ ကိလိဿန-ပယောဂံ အတ္တပရိတာပနပဋိပတ္တိံ။**ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂ**န်ိ ကာမသုခဿ အလ္လီယနပယောဂံ ကာမေသု ပါတဗျတံ်။

ယဒိပိ ဗာဟိရကာ "ဒုက္ခံ တဏှာ"တိ စဇာနန်ိ "ဇုဒံ ဒုက္ခံ၊ တ္တေကံ ဒုက္ခ"န်ိ၊ "အယံ တဏှာ၊ အယံ တဿာ ဝိရာဂေါ"တိ ပရိညေယျပဟာတဗ္ဗဘာ၀ေန ပန နဇာနန်ိ၊ဇုတိ ပ၀တ္တိပ၀တ္တိဟေတုမတ္တမ်ိန ဇာနန်ိ။ကာ ပန ကထာ နိ၀တ္တိ-နိ၀တ္တိဟေတူသူတိ အာဟ "**ဇုတော ဗဟိဒ္ဓါ နတ္ထိ သစ္စ၀ဝတ္ထာန**"န်ိ အာဒိ။

၁-ခု ၁၀-၉၃-ပိဋ္ဌေ။ ၂-သံ ၁-၃၈၇၊အဘိ ၄-၃၀-ပိဋ္ဌာဒီသု။

နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၁၃-န-ဗု-သ

တတ္ထ **သစ္ဆပ္ပကာသနာ**တိ သစ္ဆဒေသနာ။**သမထဝိပဿနာကောသလ္လန္တိ** သမထ-ဝိပဿနာသု ဘာဝနာကောသလ္လံ၊ တာသု ဥဂ္ဂဟပရိပုစ္ဆာသဝနမနသိကာရ-ကောသလ္လံ ဝါ။ ဝိပဿနာဓိဋ္ဌာနဥ္စေတ္ထ သမထံ အဓိပ္ပေတံ။ **ဥပသမသုခပုဗ္ဗင်္ဂမာ**တိ ကိလေသာနံ ဝူပသမသုခါဓိဂမော။ **ဝိပရီတစေတာ**တိ မိစ္ဆာဘိနိဝိဋ္ဌစေတာ။ **နတ္ထိ သုခေန သုခ**န္တိ ယံ အနဝဇ္ဇပစ္စယပရိဘောဂသုခေန ကာယံ စိတ္တဉ္စ ပဋိပဿဒ္ဓဒရထံ ကတ္ဝာ အရိယေတိ ပတ္တုံ ဥပသမသုခံ၊ တံ ပဋိက္ခိပတိ။ **ဒုက္ခေနာ**တိ ကာယခေဒနဒုက္ခေန။

သော လောကံ ဝဓုယတီတိ သော ကာမေ ပဋိသေဝန္တော အတ္တဘာဝ-သင်္ခါတံ လောကံ ဝဓေတိ ဝိနေတိ။ ပုတ္တနတ္တုပရမ္မရာယ ဝါ[1] သံသာရဿ အနုပစ္ဆေဒနတော သတ္တလောကံ ဝဓေတိ။ **ဗဟုံ ပုညံ ပသဝတီ**တိ အတ္တနော ပဗ္ဗဟိ ကာမဂုဏေဟိ သန္တပ္ပနေန ပုတ္တမုခဒဿနေန စ ဗဟုံ ပုညံ ဥပ္ပါဒေတိ။ အဘိနိဝေသဿ နာတိဒဠ္ဠတာယ **ဧဝံသညီ**။ ဒဠ္ဠတာယ **ဧဝံဒိဋ္ဌီ ဒုက္ခေန သုခံ ပတ္ထယမာနာ အတ္တကိလမထာနုယောဂမနုယုတ္တာ ကာမေသု ပုညသညီ ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂမနုယုတ္တာ စ ဝိဟရန္တီ**တိ ယောဇေတဗ္ဗံ။

တဒဘိညာ သန္တာတိ တထာသညိနော သမာနာ။ **ရောဂမေဝ ဝဓုယန္တီ**တိ အတ္တဘာဝရောဂမေဝ ကိလေသရောဂမေဝ ဝါ အပရာပရံ ဝဓေန္တိ။ **ဂဏ္ဍသလ္လသုပိသေဝ နယော**။**ရောဂါဘိတုန္နာ**တိ ယထာဝုတ္တရောဂဗျာဓိတာ။ **ဂဏ္ဍပဋိဝိဋ္ဌိတာ**တိ ယထာဝုတ္တဂဏ္ဍဗာဓိတာ။ **သလ္လာနုဝိဒ္ဓါ**တိ ယထာဝုတ္တ-သလ္လေန အနုပဝိဋ္ဌာ။ **ဥမ္မဒ္ဒနိမုဒ္ဒာနီ**တိ ဥပပဇ္ဇနစဝနာနိ။ **ဥဿဒါတနိဿဒါတန္တိ** ဥစ္စာဝစဘာဝံ။ **ရောဂဂဏ္ဍသလ္လဘေသဇ္ဇန္တိ** ယထာဝုတ္တရောဂါဒိတိကိစ္ဆနံ၊ သမထဝိပဿနံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ တေနေဝါဟ **"သမထဝိပဿနာ ရောဂ-နိဿဒါတကဘေသဇ္ဇ"**န္တိ။ တတ္ထ **ရောဂနိဿဒါတကန္တိ** ရောဂဝူပသမနံ။ **"သံကိလေ-သော ဒုက္ခ"**န္တိအာဒိနာ သစ္စာနိ တေသံ ပရိညေယျာဒိဘာဝေန ကထေတိ။

တတ္ထ သံကိလေသော ဒုက္ခန္တိ အတ္တကိလမထာနုယောဂကာမသုခလ္လိကာ-နုယောဂသံကိလေသဝန္တော၊ တေဟိ ဝါ သံကိလိဿမာနော ရူပါရူပကာယော ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ။ **တဒဘိသင်္ခါ တဏှာ**တိ တတ္ထ အဘိသင်္ခါ အာသင်္ခါတိ လဒ္ဓနာမာ တဏှာ။

၈၀။ ဣဒါနိ ဒိဋ္ဌစရိတတဏှာစရိတာနံ သက္ကာယဒိဋ္ဌိဒဿနေ ၂ ပဝတ္တိဘေဒံ ဒဿေတုံ **"ဒိဋ္ဌိစရိတာ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ဒိဋ္ဌိစရိတာ ရူပံ အတ္တတော

၁-ပုတ္တနတ္တုပရိပရာယ ဝါ (က) ၂-သက္ကာယဒိဿနေ (သီ)

ဥပဂစ္ဆန္တိတိ **ဒိဋ္ဌိစရိတာ** ဒိဋ္ဌာဘိနိဝေသဿ ဗလဝဘာဝတော ရူပံ "အတ္တာ"တိ ဂဏှန္တိ။ တေသဉ္ဒိ အတ္တာဘိနိဝေသော ဗလ၀ါ၊ န တထာ အတ္တနိယာဘိနိဝေ-သော။ သေ နယော **၀ေဒန**န္တိအာဒိသုပိ။ **တဏှာစရိတာ ရူပ၀န္တံ အတ္တာန**န္တိ တဏှာစရိတာ တဏှာဘိနိဝေသဿ ဗလဝဘာဝတော ရူပံ အတ္တာနော ကိဉ္စန-ပလိဗောဓဘာဝေ ဌပေတွာ အ၀သေသံ ၀ေဒနာဒိ"အတ္တာ"တိ ဂဏှန္တိ။ **အတ္တာနိ ၀ါ ရူပ**န္တိ အတ္တာဓာရံ ၀ါ ရူပံ။ **ရူပသ္မိံ ၀ါ အတ္တာန**န္တိ ရူပါဓာရံ ၀ါ အတ္တာနံ။ **၀ေဒနာ၀န္တံ**ဒီနာဒိသုပိ သေ၀ နယော။ တေသဉ္ဒိ အတ္တနိယာဘိနိဝေသော ဗလ၀ါ၊ န တထာ အတ္တာဘိနိဝေသော။ တသ္မာ ယထာလဒ္ဓံ အတ္တနိယန္တိ ကပ္ပေတွာ ဟဒယံ "အတ္တာ"တိ ဂဏှန္တိ။ **အယံ ဝုစ္စတိ ဒိဋ္ဌိ၀ိစရိတာ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ**တိ အယံ ပဉ္စသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု ကေကသ္မိံ စတုန္နံ စတုန္နံ ဂါဟာနံ ၀သေန ဒိဋ္ဌိ၀ိစရိတာ သတိ ဝိဇ္ဇမာနေ ခန္ဓပဉ္စကသ၏တေ ကာယေ, သတိ ၀ါ ဝိဇ္ဇမာနာ တတ္ထ ဒိဋ္ဌိကိ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ။

လောကုတ္တရာ သမ္မာဒိဋ္ဌိတိ ပဌမမဂ္ဂသမ္မာဒိဋ္ဌိ။ **အန္ဓာယိကာ**တိ သမ္မာ-ဒိဋ္ဌိယာ အနုဂါမိနော။ ယာဒါ သမ္မာဒိဋ္ဌိ သက္ကာယဒိဋ္ဌိယာ ပဇဟနဝသေန ပ၀တ္တာ၊ တာဒါ တသ္မာ အနုဂဏှာဘာ၀ေန ပ၀တ္တမာနကာတိ အတ္ထော။ ကေ ပန တေတိ? အာဟ **"သမ္မာသက်ပ္ပေါ"**တိအာဒိ။ **"တေ တယော ခန္ဓာ"**တိ-အာဒိနာ အရိယမဂ္ဂတော ခန္ဓမုခေန သမထ၀ိပဿနာ နိဒ္ဒါရေတိ။ **"တတ္ထ သက္ကာယော"**တိအာဒိ စတုသစ္စနိဒ္ဒါရဏံ။ တံ သဗ္ဗံ သုဝိညေယ္မေ၀။

ပုန **"တတ္ထ ယေ ရူပံ အတ္တာတော ဥပဂစ္ဆန္တိ"**တိအာဒိနာ သက္ကာယဒဿန-မုခေန ဥစ္ဆေဒါဒိအန္တဒ္ဒယံ, မစ္ဆိမဉ္စ ပဋိပဒံ နိဒ္ဒါရေတိ။ တတ္ထ **ဣမေ ဝုစ္စန္တိ ဥစ္ဆေဒ၀ါဒိနော**တိ ဣမေ ရူပါဒိကေ ပဉ္စက္ခန္ဓေ အတ္တာတော ဥပဂစ္ဆန္တာ ရူပါဒိနံ အနိစ္စဘာ၀တော ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ အတ္တာ ဝိနသ္သတိ နု ဟောတိ ပရံ မရဏာတိ ဧ၀ံ အဘိနိ၀ိသနတော "ဥစ္ဆေဒ၀ါဒိနော"တိ ဝုစ္စန္တိ။ **ဣမေ ဝုစ္စန္တိ သဿတ၀ါဒိ-နော**တိ ဣမေ "ရူပ၀န္တံ ၀ါ အတ္တာန"န္တိအာဒိနာ ရူပါဒိ၀ိနိမုတ္တော အညော ကောစိ အတ္တာတိ ဥပဂစ္ဆန္တာ "သော နိစ္စော ဓုဝေါ သဿ-တော"တိ အဘိနိ၀ိသနတော "သဿတ၀ါဒိနော"တိ ဝုစ္စန္တိ။ **"ဥစ္ဆေဒသဿတ-၀ါဒါ ဥဘော အန္တာ၊ အယံ သံသာရပ၀တ္တီ"**တိအာဒိ သစ္စနိဒ္ဒါရဏံ၊ တံ သုဝိညေယ္မံ။

ဥစ္ဆေဒသဿတံ သမာသတော ဒိသတိ၀တ္ထု၊ကာ သက္ကာယဒိဋ္ဌိတိ အတ္တာ ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ အတ္တာ နိစ္စောတိ စ အာဒိပ္ပ၀တ္တနတော ဥစ္ဆေဒသဿတဒဿနံ

၁-၁-ရူပါဒိ၀ိနိမုတ္တော အတ္တာ အညော ကောစိ ဝိဘတ္တောတိ (က)

သခ်ေပတော ဝိသတိဝတ္ထုကာ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဧဝ ဟောတိ။ သဗ္ဗောပိ ဟိ အတ္တ-ဝါဒေါ သက္ကာယဒိဋ္ဌိအန္တောဂဓောဧဝါတိ။ **ဝိတ္ထာရတော ဒွါသဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌိဂတာ-နိ**တိ ဥစ္ဆေဒသဿတဒဿနံ ဝိတ္ထာရေန ဒွါသဋ္ဌိ **ဗြဟ္မဇာလေ**၂ အာဂတာနိ ဒွါသဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌိဂတာနိ။ **တေသ**န္တိ ဧဝံ သခ်ေပဝိတ္ထာရဝဏ္ဏနံ ဥစ္ဆေဒသဿတဒဿနာနံ။ **ပဋိပဏ္ဍော**တိ ပဟာယကပဋိပဏ္ဍော။ **တေစတ္တာလီသံ ဗောဓိပက္ခိယာ ဓမ္မာ**တိ အနိစ္စသညာ ဒုက္ခသညာ အနတ္တသညာ ပဟာနသညာ ဝိရာဂသညာ နိရောဓ-သညာ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ။ပ။ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါတိ ဧတေ တေစတ္တာလီသံ ဗောဓိပက္ခိယာ ဓမ္မာ။

ဧဝံ ဝိပဿနာဝသေန ပဋိပက္ခံ ဒဿေတွာ ပုန သမထဝသေန ဒဿေတုံ **"အဋ္ဌ ဝိမောက္ခာ ဒသ စ ကသိဏာယတနာနိ"**တိ ဝုတ္တံ။ **ဒွါသဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌိဂတာနိ မောဟဇာလန္တိ** ဒွါသဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌိဂတာနိ မောဟဇာလဟေတု-ကတ္တာ မောဟဇာလဉ္စ။ **အနာဒိအနိဓနပ္ပဝတ္တန်း** ပုရိမာယ ကောဋိယာ အဘာဝတော အနာဒိ။ အသတိ ပဋိပက္ခာဓိဂမေ သန္တာနဝသေန အနုပစ္ဆေဒေန ပဝတ္တနတော အနိဓနပ္ပဝတ္တံ။ ယသ္မာ ပန မောဟဇာလဟေတု-ကာနိ ဒိဋ္ဌိဂတာနိ မောဟဇာလေ ပဒါလိတေ ပဒါလိတာနိ ဟောန္တိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ **"တေစတ္တာလီသံ ဗောဓိပက္ခိယာ ဓမ္မာ ဉာဏဝိရိယေန မောဟဇာလပဒါ-လန"**န္တိ။

တတ္ထ **ဉာဏဝိရိယ**န္တိ ဝိရိယပမာဏံ။ အဋ္ဌ သမာပတ္တိယော သမာ-ပဇ္ဇိတွာ တေဇေတွာ တိက္ခသဘာဝံ အာပါဒိတံ ဝိပဿနာဉာဏံ မဂ္ဂဉာဏဉ္စ ဉာဏဝိရိယံ။ ဋီကမေဝ ဟိ ဉာဏံ ဘဂဝတော ပဝတ္တံ "မဟာဝိရိယဉာဏ"န္တိ ဝုစ္စတိ။ တံ ပန သသမ္ဘာရံ ကတွာ ဒဿေန္တော "တေစတ္တာလီသံ ဗောဓိပက္ခိယာ ဓမ္မာ"တိ အာဟ။ **မောဟဇာလပဒါလန**န္တိ ပုဗ္ဗဘာဂေ ဝိက္ခမ္ဘနဝသေန မဂ္ဂက္ခဏေ သမုစ္ဆေဒဝသေန အဝိဇ္ဇာဘဝတဏှာနံ ပဒါလနံ။ ဒီဃတိတ္ထေဒဘိန္နေသု ရူပါဒိသု သကအတ္တဘာဝါဒိသု စသံသိဗ္ဗနဝသေန ပဝတ္တနတော ဇာလံ ဘဝတဏှာ။ တသ္မာ ဟိ တဏှာ ဇာလိနီ သိဗ္ဗိနီ ဇာလန္တိ စ အဓိဝစ-နန္တိ။ ဧဝံ အတ္တကိလမထာနုယောဂ ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂ ဒိဋ္ဌိတဏှာဘိ-နိဝေသသဿတုစ္ဆေဒါနံ နိဒ္ဓါရဏဝသေန မောဟဇာလပရိယာယဝိသေသ-တော အဝိဇ္ဇာတဏှာ ဝိဘင်္ဂတွာ ယထာနုသန္ဓိနာ သံကိလေသပက္ခံ နိဂမေန္တော **"တေန ဝုစ္စတိ ပုဗ္ဗာ ကောဋိ န ပညာယတိ အဝိဇ္ဇာယ စ ဘဝတဏှာယ စာ"**တိ အာဟ။

၁-ဒဿနဝိတ္ထာရေန (သီ)၊ ဒဿနာနံ ဝိတ္ထာရေန (က) ၂-ဒီ ၁-၁၁-ပဋ္ဌာနီသု။

၈၁။ **"တတ္ထ ဒိဋ္ဌိစရိတော"**တိအာဒိနာ ဝေဒါနပက္ခံ ဒဿေတိ။ တတ္ထ **သလ္လေခါနုသန္ဓာတဝုတ္တိဘိ** အနုပဒ္ဒုတသလ္လေခဝုတ္တိ။ကသ္မာ? ယသ္မာ **သလ္လေခ တိဗ္ဗဂါရ၀ေါ**။ ဒိဋ္ဌိစရိတော ဟိ တပေါဇိဂုစ္ဆာဒိနာ အနုပါယေနပိ ယောဂ-ယျေန ကိလေသာနံ သလ္လေခနာဓိပ္ပါယေန စရတိ၊ တသ္မာ သော သာသနေ ပဗ္ဗဇိတော ဓုတခမ္မ၀သေန သလ္လေခပဋိပဒံ ပူရေတိ။ **သိက္ခာနုသန္ဓာတဝုတ္တိ**တိ အဆိန္နဒုစရိတုပါရိသုဒ္ဓိသီလဝုတ္တိ။ ဒိဋ္ဌိယာ သ၀ိသယေ ပညာသဒိသီ ပ၀တ္တိတော သော ဝိသုဒ္ဓိမာနော ပညာဓိကော ဟောတီတိ အာဟ **"ဒိဋ္ဌိစရိတော သမ္မတ္တနိယာမံ ဩက္ကမန္တော ဓမ္မာနုသာရီ ဘ၀တီ"**တိ။ တဏှာ၀သေန မိစ္ဆာ-ဝိမောက္ခော ဟောတီတိ တဏှာစရိတော ဝိသုဒ္ဓိမာနော သဒ္ဓါဓိကော၀ ဟောတိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ **"တဏှာစရိတော သမ္မတ္တနိယာမံ ဩက္ကမန္တော သဒ္ဓါ-နုသာရီ ဘ၀တီ"**တိ။**ဒိဋ္ဌိစရိတော သုခါယ ပဋိပဒါယာ**တိအာဒိ ပဋိပဒါနိဒ္ဒေ-သော ဟေဋ္ဌာ **ဒေသနာဟာရ၀ိဘင်္ဂေ**၁ အာဂတော ၀ေ၊ အတ္ထောပိ တတ္ထ သဒ္ဓပ္ပကာရတော ဝုတ္တော ၀ေ။

အပုဗ္ဗပဒေသု ပန **ဝိ၀ေစိယမာနော**ဘိ ဝိမောစိယမာနော။ **ပဋိနိဿ-ရတီ**တိ နိယျာတိ ဝိမုစ္စတိတိ အတ္ထော။ **ဒန္ဓဉ္စ ခံ အာဇာနာတီ**တိ တဏှာစရိ-တသ မန္ဒပညဿ ၀သေန ဝုတ္တံ။ တိက္ခပညော ပန ခိပ္ပံ ခံ အာဇာနာတီတိ။ **"သတ္ထာဝိ ဒုဝိဓာ"**တိအာဒိနာ ဇုန္ဒြိယဝိဘာဂေန ပုန ပဋိပဒါဝိဘာဂံ ဒဿေတိ၊ တံ သုဝိညေယ္ယံ။

"ယေ ဟိ ကေစိ"တိအာဒိနာ တာသံ ပဋိပဒါနံ နိယျာနေ တိသုဝိ ကာလေသု ကေန္တိကဘာဝံ ဒဿေတိ။ တတ္ထ **ဇုမာဟိ ဧ၀ စတူဟိ ပဋိပဒါဟိ**တိ ဇုမာဟိ ဧ၀ စတူဟိ ပဋိပဒါဟိ၊ တဗ္ဗိနိမုတ္တာယ အညာယ ပဋိပဒါယ အဘာ၀တော။ **စတုက္ကမဂ္ဂ**န္တိ ပဋိပဒါစတုက္ကံ၊ ပဋိပဒါ ဟိ မဂ္ဂေါတိ။ အထ ၀ါ **စတုက္ကမဂ္ဂ**န္တိ နိဒ္ဒိယာ၀ဋ္ဋသ္မိံ စတုဒ္ဒိသာသဒ္ဓါတံ မဂ္ဂံ။ တာ ပန စာသေသာ ဒိသာ ဒိသာလော၀်နနယေ အာဂမိဿန္တိ။ ကိမတ္ထံ ပန စတုက္ကမဂ္ဂံ ပညပေန္တိတိ အာဟ **"အဗုဓဇနသေ၀ိတာယာ"**တိအာဒိ။ တတ္ထ **အဗုဓဇန-သေ၀ိတာယာ**တိ အပဏ္ဍိတဇနသေ၀ိတာယ။ **မာလကန္တာယာ**တိ ဗာလ-ဇနကာမိတာယ။ **ရတ္တာ၀ါသိနိယာ**တိ ရတ္တေသု ရာဂါဘိဘူတေသု ၀သတိတိ ရတ္တာ၀ါသိနီ၊ တသာ။ **နဒ္ဒီယာ**တိ တတြ တတြာဘိနန္ဒနဋ္ဌေန နဒ္ဒိသဒ္ဓါတာယ။ **အ၀ဋ္ဌနတ္ထေ**န် သမုဿိန္နနတ္ထံ။ **အယံ ဝုစ္စတိ နဒ္ဒီယာ၀ဋ္ဋသ္မိ နယသ္မိ ဘူမီ**တိ အယံ တဏှာဝိဇ္ဇာနံ ၀သေန သံကိလေသပက္ခေ ဒ္ဝေ ဒိသာ သမထ၀ိပဿနာနံ

၁-ခု ၁၀-ဂ-ပိဋ္ဌေ။

ဝဒေသန ဝေါဒါနပဒက္ခိဏဒွေဒိသာ စက္ခုသမ္ပယောဇနာ နဒ္ဓိယာဝဋ္ဋသ္မိ နယသ သမုဋ္ဌာနတာယ ဘူမိတ်။

၈၂။ ဧဝံ နဒ္ဓိယာဝဋ္ဋသ္မိ နယသ ဘူမိ' နိဒ္ဒိသိဘွာ ဇုဒါနိ တသ ဒိသာ-ဘူဘခမ္မေ နိဒ္ဒိသန္တေန ယသ္မာ စသ ဒိသာဘူတခမ္မေသု ဝုတ္တောသု ဒိသာ-လောစနနယောဝုတ္တောယေဝ ဟောတိ၊ တသ္မာ "**ဝေယျာကရဏေသု ဟိ ယေ ကုသလာကုသလာ**"တိ ဒိသာလောစနလက္ခဏံ ကေဒေသေန ပစ္စာမသိတ္ဝာ "**တေ ဒုဝိဓာ ဥပပရိက္ခိတဗ္ဗာ**"တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ **တေ**တိ ဒိသာဘူတ-ခမ္မာ။ **ဒုဝိဓာ**တိ "ဣမေ သံကိလေသခမ္မာ, ဣမေ ဝေါဒါနခမ္မာ"တိ ဧဝံ ဒုဝိဓေန။ **ဥပပရိက္ခိတဗ္ဗာ**တိ ဥပပတ္တိတော ပရိတော ဣက္ခိတဗ္ဗာ၊ ခမ္မယုတ္တိတော တံဘံဒိသာဘာဝေန ပေက္ခိတဗ္ဗာ အာလောစိတဗ္ဗာတိ အတ္ထော။

ယံ ပကာရံ သန္ဓာယ "ဒုဝိဓာ ဥပပရိက္ခိတဗ္ဗာ"တိ ဝုတ္တံ၊ တံ ဒဿေတိ "**လောကဝဋ္ဋာနုသာရိ စ လောကဝိဝဋ္ဋာနုသာရိ စာ**"တိ။ တသ္မာတ္ထော— လောကော ဧဝ ဝဋ္ဋံ လောကဝဋ္ဋံ။ လောကဝဋ္ဋဘာဝေန အနုသရတိ ပဝတ္တတီတိ လောကဝဋ္ဋာနုသာရိ၊ သံကိလေသခမ္မောတိ အတ္ထော။ လောကသ္မာ, လောက-တော ဝါ ဝိဝဋ္ဋံ လောကဝိဝဋ္ဋံ၊ နိဗ္ဗာနံ။ တံ အနုသရတိ အနုလောမနဝသေန ဂစ္ဆတီတိ လောကဝိဝဋ္ဋာနုသာရိ၊ ဝေါဒါနခမ္မောတိ အတ္ထော။ တေနေဝါဟ "**ဝဋ္ဋံ နာမ သံသာရော၊ ဝိဝဋ္ဋံ နိဗ္ဗာန**"န္တိ။

တံ ကထံ ဒဋ္ဌဗ္ဗန္တိ တံ ကထံ ကေန ပကာရေန ဒဋ္ဌဗ္ဗန္တိ စေ? **ဥပစယေန**။ ယထာ ကတံ ကမ္မံ ဖလဒါနသမတ္ထံ ဟောတိ၊ တထာ ကတံ ဥပစိတန္တိ ဝုစ္စတိ။ ဧဝံ ဥပစိတဘာဝေ ကမ္မံ နာမ ဟောတိ၊ ဝိပါကဝဋ္ဋဿ ကာရဏံ ဟောတီတိ အတ္ထော။ သဗ္ဗေပိ ကိလေသာ စုတူဟိ ဝိပလ္လာသေဟိ နိဒ္ဒိသိ-တဗ္ဗာ၊ ဒဿနမ္ပိ ကိလေသာနံ ဝိပလ္လာသဟေတုဘာဝတော။ **တေ ကတ္ထ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ**တိ တေ ပန ဝိပလ္လာသာ ကတ္ထ ပဿိတဗ္ဗာတိ အာဟ "**ဒသ ဝတ္ထု၊ကေ ကိလေသပုဉ္ဇေ**"တိ။ ဒသဝိဓကာရဏော ကိလေသသမူဟေတိ အတ္ထော။ တတ္ထ ကိလေသာဝိ ကိလေသဝတ္ထု၊၊ ကိလေသာနံ ပစ္စယဓမ္မာဝိ ကိလေသဝတ္ထု။။ တေသု ကာရဏာဘာဝေန ပုရိမသိဒ္ဓါ ကိလေသာ ပရတော ပရေသံ ကိလေ-သာနံ ပစ္စယဘာဝတော ကိလေသာဝိ ကိလေသဝတ္ထု။။ အယောနိသောမနသိ-ကာရော, အယောနိသောမနသိကာရပရိက္ခတာ စ ဓမ္မာ ကိလေသုပ္ပတ္တိဟေတု-ဘာဝတော ကိလေသပ္ပစ္စယာဝိ ကိလေသဝတ္ထု။တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

စတ္ထာရော အာဟာရာတိ ထြေ အာဟာရသိသေန တဗ္ဗိသယာ ကိလေသာဝိ အမိပြေတာ။ **စတသော ဝိညာဏဋ္ဌိတိယော**တိ ထြောဝိ ဧသေ၀ နယော။ **"ပဌမေ အာဟာရေ"**တိအာဒိနာ ဒသ၀တ္ထုကေ ကိလေသပုဉ္ဇေ ပုရိမံ ပုရိမံ ပစ္ဆိမသ ပစ္ဆိမသ ကာရဏာနိ ဒသေတိ။ တတ္ထ **ပဌမေ အာဟာရေ**တိ ဝိသယဘူတေ ပဌမေ အာဟာရေ ပဌမော ဝိပလ္လာသော ပ၀တ္တတိတိ အထြော။ သေသာ-ဟာရေသုပိ ဧသေ၀ နယော။ **ပဌမေ ဝိပလ္လာသေ**တိ ပဌမေ ဝိပလ္လာသေ အပြဟိနေ သတိ **ပဌမံ ဥပါဒါနံ** ပ၀တ္တတိတိ အထြော။ သေသပဒေသုပိ ဧသေ၀ နယော။ ယံ ပနေတ္ထ ၀တ္တဗ္ဗံ၊ တံ နိဒ္ဒေသေယေ၀ ကထယိဿာမ။

၈၃။ ဇာဒါနိ ဒသ၀တ္ထုကံ ကိလေသပုဉ္ဇံ တဏှာဝိဇ္ဇာ၀သေန ဒွေ ကောဋ္ဌာ-သေ ကရောန္တော **"ယော စ ကဗဠီကာရော အာဟာရော"**တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ကဗဠီကာရာဟာရံ ဖဿာဟာရဿ အပရိဇာနန္တသ္သ တဏှာစရိတသ္သ ယထာဂ္ဂမံ ကာယ၀ေဒနာသု တိဗ္ဗော ဆန္ဒရာ၀ေါ ဟောတိ၊ ဇာတိ ဥပဂ္ဂိလေ-သဿ ဆန္ဒရာဂဿ ဟေတုဘာ၀တော၁ ယော စ ကဗဠီကာရော အာဟာရော, ယော စ ဖဿော အာဟာရော၊ **ဇာမေ တဏှာစရိတသ္သ ပုဂ္ဂလဿ ဥပဂ္ဂိလေ-သာ**တိ ၀ုတ္တာ။ တထာ မနောသဉ္စေတနာဟာရံ ဝိညာဏာဟာရဿ အပရိ-ဇာနန္တော ဒိဋ္ဌစရိတော တေသု အတ္တာသညိ နိစ္စသညိ စ ဟောတိတိ ၀ုတ္တနယေ-နေ၀ တေ ဒိဋ္ဌစရိတဿ ပုဂ္ဂလဿ ဥပဂ္ဂိလေသာတိ ၀ုတ္တာ။ တထာ ပုရိမကာ ဒွေ ဝိပလ္လာသာ ပုရိမကာနိ ဧ၀ စ ဒွေ ဒွေ ဥပါဒါန ယောဂ ဂန္ထာသ၀ သြဃ-သလ္လ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ အဂတိဂမနာနိ တဏှာပဓေနတ္တာ တဏှာသဘာ၀တ္တာ တဏှာဝိသယတ္တာ စ တဏှာစရိတဿ ဥပဂ္ဂိလေသာတိ ၀ုတ္တာ။ ပစ္ဆိမကာနိ ပန တာနိ ဒိဋ္ဌပဓာနတ္တာ ဒိဋ္ဌိသဘာ၀တ္တာ ဒိဋ္ဌိဝိသယတ္တာ စ ဒိဋ္ဌစရိတဿ ဥပဂ္ဂိလေသာတိ ၀ုတ္တာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

၈၄။ **ကဗဠီကာရေ အာဟာရေ "အသုဘေ သုဘ"**န္တိ **ဝိပလ္လာသော**တိ စတူသု အာဟာရေသု ကဗဠီကာရေ အာဟာရေ စတူသု စ ဝိပလ္လာသေသု "အသုဘေ သုဘ"န္တိ ဝိပလ္လာသော ဒဋ္ဌဗ္ဗော ကဗဠီကာရာဟာရဿ အသုဘ-သဘာ၀တ္တာ အသုဘသမုဋ္ဌာနတ္တာ စ။ တထာ ဖဿာဟာရဿ ဒုက္ခသဘာ၀တ္တာ ဒုက္ခပစ္စယတ္တာ စ ဝိသေသတော တတ္ထ "ဒုက္ခေ သုခ"န္တိ ဝိပလ္လာသော။ တထာ ယေဘုယ္ယေန သတ္တာ ဝိညာဏော နိစ္စသညိနော, သဒ္ဓါရေသု စ အတ္တသညိနော, စေတနာပဓာနာ စ သဒ္ဓါရာတိ ၀ုတ္တံ **"ဝိညာဏော အာဟာရော။ ပ။ အတ္တာတိ ဝိပလ္လာသော"**တိ။ **ပဌမေ ဝိပလ္လာသေ ဒ္ဝိတော ကာမေ ဥပါဒိယတီ**တိ "အသုဘေ သုဘ"န္တိ ဝိပရိယေသဂ္ဂါဟီ ကိလေသကာမေန ၀တ္ထုကာမေ ဒဋ္ဌံ

ဂဏ္ဌာတိ။ **ဇုဒံ ဝုစ္စတိ ကာမုပါဒါနန္တိ** ယံ တဿာ ကာမာနံ ဂဟဏံ၊ ဇုဒံ ဝုစ္စတိ ကာမုပါဒါနံ။ "ဒုက္ခေ သုခ"န္တိ ဝိပရိယေသဂ္ဂါဟိ "သီလဗ္ဗတေဟိ အနာဂတေ ဘဝဝိသုဒ္ဓိတိ တံ နိဗ္ဗုတိသုခ"န္တိ ဒဋ္ဌံ ဂဏ္ဌာတိ။ "အနိစ္စေ နိစ္စ"န္တိ ဝိပရိယေသဂ္ဂါဟိ "သဗ္ဗေ ဘဝါ နိစ္စာ ဓုဝါ သဿတာ အဝိပရိဏာမဓမ္မာ"တိ သံသာရာဘိနန္ဒိနိံ ဘဝဒိဋ္ဌိံ ဒဋ္ဌံ ဂဏ္ဌာတိ။ "အနတ္တနိ အတ္တာ"တိ ဝိပရိယေသဂ္ဂါဟိ "အသတိ အတ္တနိ ကသိဒံ ကမ္မဖလံ၊ တဿာ သော ကရောတိ၊ သော ပဋိသံဝေဒေတီ"တိ အတ္တဒိဋ္ဌိံ ဒဋ္ဌံ ဂဏ္ဌာတိတိ ဇုမမတ္ထံ ဒဿေတိ **"ဒုတိယေ ဝိပလ္လာသေ ဌိတော"**တိအာဒိနာ။

အယံ ဝုစ္စတိ ကာမယောဂေါတိ ယေန ကာမရာဂသဓိတေန ကာမုပါဒါနေန ဝဋ္ဋကာမေဟိ သဟ သတ္တော သံယောဇီယတိ၊ အယံ ကာမရာဂေါ "ကာမယောဂေါ"တိ ဝုစ္စတိ။ **အယံ ဝုစ္စတိ ဘဝယောဂေါ**တိ ယတော သိလဗ္ဗတုပါဒါနသဓိတေန ဘဝုပါဒါနေန ဘဝေန သဟ သတ္တော သံယောဇီယတိ၊ အယံ ဘဝရာဂေါ "ဘဝယောဂေါ"တိ ဝုစ္စတိ။ **အယံ ဝုစ္စတိ ဒိဋ္ဌိယောဂေါ**တိ ယာယ အဟေတုကဒိဋ္ဌိအာဒိသဓိတာယ ပါပိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ, သက္ကာယဒိဋ္ဌိအာဒိအဝသိဋ္ဌဒိဋ္ဌိယာ စ သတ္တော ဒုက္ခေန သဟ သံယောဇီယတိ၊ အယံ ပါပိကာ ဒိဋ္ဌိ "ဒိဋ္ဌိယောဂေါ"တိ ဝုစ္စတိ။ **အယံ ဝုစ္စတိ အဝိဇ္ဇာယောဂေါ**တိ ယာယ အဇ္ဈတ္တဝါဒုပါဒါနေန သကလဝဋ္ဋဒုက္ခေန စ သဟ သတ္တော သံယောဇီယတိ၊ အယံ အဝိဇ္ဇာ "အဝိဇ္ဇာယောဂေါ"တိ ဝုစ္စတိ။

ယသ္မာ ပန ကာမယောဂါဒယော အဘိဇ္ဈာကာယဂန္ထာဒိနံ ပစ္စယာ ဟောန္တိ၊ တသ္မာ **"ပဌမေ ယောဂေ ဌိတော အဘိဇ္ဈာယ ကာယံ ဂန္ထေတီ"**တိ-အာဒိ ဝုတ္တံ။ ကတ္ထ **အဘိဇ္ဈာယ ကာယံ ဂန္ထေတီ**တိ ပရာဘိဇ္ဈာယနလက္ခဏာယ အဘိဇ္ဈာယ နာမကာယံ ဂန္ထိ ယဋ္ဌေတီတိ အတ္ထော။ တထာ ဘဝပတ္ထနာယ အပ္ပဟီနတ္တာ ဘဝဒိဋ္ဌိဘဝရာဂဝသေန အာဃာတဝတ္ထု။သု သတ္တာ စိတ္တာနိ ပဒူသေန္တိတိ အာဟ **"ဒုတိယေ ယောဂေ ဌိတော ဗျာပါဒေန ကာယံ ဂန္ထေတီ"**တိ။ တဿာ ဒိဋ္ဌိဝသေန အဝိဇ္ဇာဝသေန စ သီလဗ္ဗတေဟိ သုဒ္ဓိဘိ၊ ဇုဒမေဝ သစ္စံ မောဃမညန္တိ စ အဘိနိဝိသတီတိ အာဟ **"တတိယေ။ပ။ ဇုဒံသစ္စာဘိနိဝေသေန ကာယံ ဂန္ထေတီ"**တိ။

တဿာဘိ တဿ အဘိဇ္ဈာဒိဟိ သမန္နာဂတဿ ပုဂ္ဂလဿ။ **ဧဝံ ဂန္ထိတာ**ဘိ ဧဝံ အဘိဇ္ဈာယနာဒိဝသေန[1] နာမကာယံ ဂန္ထိတ္ဝာ ဌိတာ။

၁-အဘိဇ္ဈာဒိဝသေန (သီ)

အာသဝန်္တိတိ အာသဝဘာဝေန ပဝတ္တန်္တိ။ **ကုတော စ ဝုစ္စတိ အာသဝန်္တိ**တိ ကုတော ပန ဟေတုတော တေ ကိလေသာ အာသဝန်္တိတိ အာသဝဟေတုံ ပုစ္ဆတိ။ ယသ္မာ ပန ကိလေသာ ကုသလပွဝတ္တိံ နိဝါရေတ္ဝာ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ တိဋ္ဌန္တာ, မဂ္ဂေန အသမုစ္ဆိန္နာ ဧဝ ဝါ အာသဝါနံ ဥပ္ပတ္တိဟေတု ဟောန္တိ၊ တသ္မာ "**အနုသယတော ဝါ ပရိယုဋ္ဌာနတော ဝါ**"တိ ဝုတ္တံ။ **အဘိဏှာ-ကာယဂန္ထေန ကာမာသဝေါ**တိ အဘိဏှာကာယဂန္ထေန သိဒ္ဓေန ကာမရာဂ-သဘာဝတ္တာ ကာမာသဝေါ သိဒ္ဓေါ ဟောတိ။ ကတ္ထစိဒေဝ ဝိသယေ ဒေါမနသ်ိတော တပ္ပဋိပက္ခေ ဝိသယေ တဒ္ဓိသယဗဟုလေ စ ဘဝေ ပတ္ထေတိတိ အာဟ "**ဗျာပါဒကာယဂန္ထေန ဘဝါသဝေါ**"တိ။ **ပရာမာသကာယဂန္ထေန ဒိဋ္ဌာသဝေါ**ဘိ သီသဗ္ဗတပရာမာသကာယဂန္ထေန သိဒ္ဓေန တံသဘာဝတ္တာ အပရာပရံ ဝါ ဒိဋ္ဌိယော ဂန္ထေန္တီသု ဒိဋ္ဌာသဝေါ သိဒ္ဓေါ ဟောတိ။ **ဣဒံသစ္စာ-ဘိနိဝေသကာယဂန္ထေန အဝိဇ္ဇာသဝေါ**တိ "ဣဒမေဝ သစ္စံ မောဃမညံ"န်္တိ အဘိနိဝိသန်္တီသု အယောနိသောမနသိကာရတော အနေကေဟိ အကု-သလေဟိ ဓမ္မေဟိ သဒ္ဓိံ အဝိဇ္ဇာသဝေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ သဗ္ဗေသံ ဝါ အကုသလ-ဓမ္မာနံ အဝိဇ္ဇာပုဗ္ဗင်္ဂမတ္တာ ဣဒံသစ္စာဘိနိဝေသကာယဂန္ထေန သိဒ္ဓေန တသ ဟေတုဘူတော အဝိဇ္ဇာသဝေါ သိဒ္ဓေါ ဟောတိ။

ယသ္မာ ပန အာသဝါ ဧဝ ပရိဟ်ဒ္ဓါ ဝဋ္ဋသ်ိံ သြဟန်္တိ သြသာဒေန်္တိတိ "သြဃာ"တိ ဝုစ္စန်္တိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ "**တသာ ဣမေ စတ္တာရော အာသဝါ**"တိ-အာဒိ။

အနုသယသဟဂတာဘိ အနုသယဘာဝံ အပ္ပဋိက္ခိပိတ္ဝာ ဂတာ ပဝတ္တာ, အနုသယဘူတာ ဝါ။ **အဗ္ဗောသယန်္တိ** စိတ္တံ။ **အနုပဝိဋ္ဌာ**တိ သြဂါဠှာ။ **ဟဒယံ အာဟစ္စ တိဋ္ဌန်္တီ**တိ စိတ္တသ အဘ္ဘန္တရဿ်ိတံ ဟဒယံ အာဟန်္ဆာ တိဋ္ဌန်္တိ။ တထာ ဟိ ဝုတ္တံ **အဋ္ဌသာလိနိယံ**ာ "အဘ္ဘန္တရဋ္ဌေန ဟဒယ"န်္တိ။ **တေန ဝုစ္စန်္တီ သလ္လာ**တိ ယသ္မာ အဗ္ဗောသယံ အနုပဝိဋ္ဌာ ဟဒယံ အာဟစ္စ တိဋ္ဌန်္တိ၊ တေန ဝုစ္စန်္တိ "သလ္လာ"တိ။ ပိဋ္ဌာဇနနံ ဒုရုဒ္ဓရဏတာ စ သလ္လဋ္ဌော။ "သော မေ အတ္တာ"တိ ဂဟဏမုခေန "သောဟမသ်ိ"တိ ဂဟဏံ ဟောတိတိ ဒိဋ္ဌိ နိဿာယပိ မာနံ ဇပ္ပေန်္တိတိ အာဟ "**ဒိဋ္ဌေယေန မာနသလ္လော**"တိ။

ပရိယာဒိဋ္ဌန်္တိ အညသ်ိ သြကာသံ အဒတ္ဝာ သမန်္တတော ဂဟိတံ။ **စတ္ဂသု ဓမ္မေသု သက္ကာယတိ**တိ အာရမ္မဏပစ္စယတာယ အာရမ္မဏဘူတေသု

၁-အဘိ-ဋ္ဌ ၁-၁၈၅-ပိဋ္ဌေ။

စတ္ထသု ဓမ္မေသု ပတိဋ္ဌဟတိ။ တာနိ သရူပတော ဒသေတိ **"ရူပေ ဝေဒနာယ သညာယ သင်္ခါရေသူ"**တိ။ **နန္ဒူပသေစနေနာ**တိ လောဘသဟဂတသ သမ္ပယုတ္တာ နန္ဒိသဟဇာတကောဋ္ဌိယာ, ဇုတရသ ဥပနိဿယကောဋ္ဌိယာ ဥပသေစနတ္ထိ နန္ဒူပသေစနံ၊ တေန နန္ဒူပသေစနေန။ ကေန ပန တံ နန္ဒူပ-သေစနတ္ထိ အာဟ **"ဇာဂသလ္လေန နန္ဒူပသေစနေန ဝိညာဏေနာ"**တိ။

တတ္ထ **ဇာဂသလ္လေနာ**တိ ဇာဂသလ္လေန ဟေတုဘူတေန နန္ဒူပသေစနေန ဝိညာဏေနာတိ ဇုတ္ထမ္ဘူတလက္ခဏော ကရဏဝစနံ။ **ရူပူပဂါ ဝိညာဏဋ္ဌိတီ**တိ ရူပမေဝ အာရမ္မဏကရဏဝသေန ဥပဂန္တွတော, ဝိညာဏသ ပတိဋ္ဌာ-ဘာဝတော စ ရူပူပဂါ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ။ တိဋ္ဌတိ ဇော်တိ ဋ္ဌိတိ။ ပဗ္ဗဝေါကာရ-ဘဝသ္မိဉ္ဉိ အဘိသင်္ခါရဝိညာဏံ ရူပက္ခန္ဓံ နိဿာယ တိဋ္ဌတိ။ **ဒေါသသလ္လေနာ**တိ သဟဇာတေန ဒေါသသလ္လေန။ ယဒါ ဝေဒနူပဂါ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ ဝုစ္စတိ၊ တဒါ ဥပနိဿယကောဋ္ဌိယာဝ နန္ဒိယာ ဥပသိတ္တံ ဝိညာဏံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဝေဒနာပိ ဒေါမနဿဝေဒနာဝ။ ယဒါ စ ဥပနိဿယပစ္စယဘူတေန ဒေါသသလ္လေန ဝေဒနူပဂါ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ ဝုစ္စတိ၊ တဒါ သဟဇာတကောဋ္ဌိယာ, ဥပနိဿယ-ကောဋ္ဌိယာ ဝါ နန္ဒိယာ ဥပသိတ္တံ ဝိညာဏံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဝေဒနာ ပန တိဿောပိ တိဿန္နံ ဝေဒနာနံ အာရမ္မဏူပနိဿယဘာဝတော။ တတ္ထ ပဌမနယော ဒေါမနဿာရမ္မဏဿ အဘိသင်္ခါရဝိညာဏဿ ဝသေန ဝုတ္တော။ ဒုတိယော သဗ္ဗဝေဒနာရမ္မဏဿ ဝသေနာပိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

မာနသလ္လေနာတိ မာနသလ္လေန သဟဇာတေန, ဥပနိဿယဘူတေန ဝါ။ **မောဟသလ္လေနာ**တိ ဇော်ဘာပိ ဧသေဝ နယော။ ဇော်ဘ စ အနာဒိမတိသံသာရေ ဇုတ္ထိပုရိသာ ရူပါဘိရာမာတိ ရာဂသလ္လဝသေန ပဌမာ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ ယောဇိတာ။ သဗ္ဗာယပိ ဝေဒနာယ ဒုက္ခပရိယာယသင်္ဂဟဝတော ဒုက္ခာယ စ ဒေါသော အနုသေတိတိ ဒေါသသလ္လဝသေန ဒုတိယာ၊ သညာဝသေန "သေယျောဟမသ္မီ"တိ မညနာ ဟောတိတိ မာနသလ္လဝသေန တတိယာ၊ သင်္ခါရေသု သမ္မဟနံ ဒုဗ္ဗိနိဇ္ဈာဂန္တိ[၁] မောဟသလ္လဝသေန စတုတ္ထိ ဝိညာ-ဏဋ္ဌိတိ ယောဇိတာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

ဥပတ္ထဒ္ဓန္တိ သြလုဇ္ဈာရမ္မဏဘူတာဟိ ဝိညာဏဋ္ဌိတီဟိ ဥပတ္ထဒ္ဓံ။ **တဉ္စ ကမ္မန္တိ** ယံ "စေတနာ စေတသိက"န္တိ ပုဗ္ဗေ[၂] ဝုတ္တံ။ **ဇုမေ စ ကိလေသာ**တိ ဇုမေ စ ဒသဝတ္ထုကာ ကိလေသာ။ သေသံ သုဝိညေယ္မေဝ။

၁-ဒုဗ္ဗိနိဗ္ဗေဓန္တိ (က) ၂-ခု ၁၀-၉၄-ပိဋ္ဌေ။

၀၅။ ဇ္ဈဒါနိ အာဟာရဒယော နယာနံ သံကိလေသပက္ခေ ဒိသာဘာ၀ေန ၀ဝတ္ထုပေတုံ "**ဣမာ စတဿော ဒိသာ**"တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ၊ တံ ဥတ္တာနမေ၀။ ပုန **ကဗဠီကာရော အာဟာရော**တိအာဒိ အာဟာရဒိသုယေ၀ ယသ္မ ပုဂ္ဂလသ္မ ဥပက္ကိလေသာ၊ တံ ဝိဘဇိတ္ဝာ ဒသ္သေတုံ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ **ဒသန္နံ သုတ္တာန**န္တိ ကေဒေသေသု သမုဒါယ၀ေါဟာရေန ၀ုတ္တံ။ သမုဒါယေသု ဟိ ပ၀တ္တာ သမညာ အ၀ယ၀ေသုပိ ဒိဿတိ၊ "ယထာ ပဒ္မော ဒဖော, သမုဒ္ဒေါ ဒိဒ္ဓော"တိ စ။ **ကေ၀ အတ္ထော**တိ ကေသဿ အတ္ထဿ နိပ္ဖါဒနတော ၀ုတ္တံ။ **ဗျဉ္ဇနမေ၀ နာန**န္တိ ထ္ထေ ဗျဉ္ဇနဂ္ဂဟဏေန ဗျဉ္ဇနထ္ထော၀ိ ဂဟိတော၀တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဒဿိ၀ိ သုတ္တပဒေဟိ သ၀ထ္ထုကာ တဏှာ ၀ုတ္တာ။ တဏှာ စ ရာဂစရိတံ ပုဂ္ဂလံ ဒိပ္ပံ ဒူသေတိတိ အာဟ "**ဣမေ ရာဂစရိတဿ ပုဂ္ဂလဿ ဥပက္ကိလေသာ**"တိ။ ယထာ စ ပဌမဒိသာဘာ၀ေန ၀ုတ္တမေ့မာ ရာဂစရိတဿ ဥပက္ကိလေသာ၊ ဧ၀ံ ဒုတိယဒိသာဘာ၀ေန ၀ုတ္တမေ့မာ ဒေါသစရိတဿ။ တတိယစတုတ္ထဒိသာဘာ-၀ေန ၀ုတ္တမေ့မာ ယထာက္ကမံ ဒိဋ္ဌိစရိတဿ မန္ဒဿ တိက္ခဿ စ ဥပက္ကိလေသာ ၀ုတ္တာ။ တေသံ ဥပက္ကိလေသဘာ၀ေါ ၀ုတ္တနယာနုသာရေန ၀ေဒိတဗ္ဗော။

အာဟာရ၀ိပလ္လာသာဒယော ယဒိ၀ိ သဗ္ဗေဟိ တိဟိ ဒိမောဟ္မုခေဟိ ပုဗ္ဗဘာဂေ ယထာရဟံ ပရိညေယ္ယာ ပဟာတဗ္ဗာ စ။ ယသ္မ ပန ဒုဋ္ဌာနုပသ္သနာ ပုရိမေ အာဟာရဒ္ဝယေ ဒုဋ္ဌာကာရေန ဗဟုလံ ပ၀တ္တာတိ၊ တသ္မ ၀သေန ယော စ ကဗဠီကာရော အာဟာရော, ယော စ ဖဿော အာဟာရော၊ ဣမေ အပ္ပကိဟိတေန ဒိမောဟ္မုခေန ပရိညံ ဂစ္ဆန္တီတိ ၀ုတ္တံ။ သေ နယော သေသေသု။ ဧ၀ဉ္စေတံ၊ န အညထာ။ န ဟိ အရိယမဂ္ဂါနံ ဝိယ ပဟာတဗ္ဗေသု ဒိမောဟ္မုခါနံ ပရိညေယ္ယပဟာတဗ္ဗေသု ကော၀ိ နိယမော သမ္ဘ၀တိ။ **ဣတိ သဗ္ဗေ လောက၀ဋ္ဋာနုသာရိနော ဓမ္မာ နိယ္ယန္တိ၊ တေ လောကာ တိဟိ ဒိမောဟ္မုခေဟိ**တိ နိဂမနံ။ တသ္မထ္ထော — ဣတိ ဧ၀ံ ၀ုတ္တပ္ပကာရာ သဗ္ဗေ အာဟာရဒယော လောကသ္မိံတ၀ဋ္ဋာနုသာရိနော ဓမ္မာ တေ လောက-ဘူတာ ၀ဋ္ဋတော နိယ္ယန္တိ အနိစ္စာနုပသ္သနာဒိဟိ တိဟိ ဒိမောဟ္မုခေဟိတိ။

၀၆။ ဧ၀ံ သံကိလေသပက္ခေ ဒိသာဘူတဓမ္မေ နိဒ္ဒိသိတ္ဝာ ဣဒါနိ ၀ေါဒါန-ပက္ခေ ဒိသာဘူတဓမ္မေ ဒသ္သေတုံ "**စတ္တဿော ပဋိပဒါ**"တိအာဒိ ၀ုတ္တံ။ တတ္ထ ဒိဗ္ဗဗြဟ္မ အရိယ အာနေဉ္ဇ၀ိဟာရော တိ **စတ္တာရော ဒိဟာရာ**။ မာနပ္ပဟာန-အာလယသမုဂ္ဃါတအ၀ိဇ္ဇာပဟာနဘ၀ပသမာ **စတ္တာရော အာဆရိယာ အဿာ-တာ ဓမ္မာ**။ သစ္စာဓိဋ္ဌာနာဒိနိ **စတ္တာရိ အဓိဋ္ဌာနာနိ**။ ဆန္ဒသမာဓိဘာ၀နာ-ဒယော **စတဿော သမာဓိဘာ၀နာ**။ ဣန္ဒြိယသံ၀ရော တပသ္မိံတော

ပုညခေ္ခာ ဗောဇ္ဈင်္ဘာဝနာ သဗ္ဗူပဓိပဋိနိဿဂ္ဂသင်္ခါတံ နိဗ္ဗာနဥ္စာတိ **စတ္တာရော သုခဘာဂိယာ စမ္မာ** ဝေဒိတဗ္ဗာတိ။

ပဌမာ ပဋိပဒါတိ အာဒိ ပဋိပဒါသတိပဋ္ဌာနာဒီနံ အဘေဒသန္ဒဿနံ။ ယဒိ ဧဝံ ကသ္မာ ဝိသုံ ဂဟဏံ ကတန္တိ? ဒသဝတ္ထုကာသ ကိလေသပုဉ္ဇဿ ပဋိပက္ခ-ဘာဝဒဿနတ္ထံ ပဋိပဒါဒိဒသကနိဒ္ဒေသော။ တထာ ဟိ ဝက္ခတိ "စတ္တာရော အာဟာရာ တေသံ ပဋိပက္ခော စတသော ပဋိပဒါ"တိအာဒိ[1]။ ကိဉ္စာပိ စတ္ထသု သတိပဋ္ဌာနေသု "ဣဒံ နာမ သတိပဋ္ဌာနံ ဣမာယ ဧဝ ပဋိပဒါယ ဣဇ္ဈတီ"တ် နိယမော နတ္ထိ၊ တထာပိ ပဌမာယ ပဋိပဒါယ ပဌမံ သတိပဋ္ဌာနံ သမ္ပာဝတိတိ သမ္ပာဝဝသေန ဧဝံ ဝုတ္တံ **"ပဌမာ ပဋိပဒါ, ပဌမံ သတိပဋ္ဌာန"**န္တိ။ ယသ္မာ ပန အာဟာရဝိပလ္လာသာဒီနံ ဝိယ ပဋိပဒါသတိပဋ္ဌာနာဒီနံ အတ္ထတော နာနတ္တံ နတ္ထိ။ သတိပဋ္ဌာနာနိယေဝ ဟိ တထာ တထာ ပဋိပဇ္ဇမာနာနိ ဒုက္ခာပဋိပဒါ-ဒန္ဓာဘိညာဒိနာမကာနိ ဟောန္တိ၊ တသ္မာ ယထာ သံကိလေသပက္ခေ "ပဌမေ အာဟာရေ ပဌမော ဝိပလ္လာသော"တိအာဒိနာ အဓိကရဏဘေဒေန ဝုတ္တံ၊ ဧဝံ အဓိကရဏဘေဒံ အကတ္ဝာ "ပဌမာ ပဋိပဒါ, ပဌမံ သတိပဋ္ဌာန"န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ သေသေသုပိ ဧသေဝ နယော။

အန္ဓသ ပဗ္ဗတာရောဟနံ ဝိယ ကဒ္ဒါစိဒေဝ ဥပ္ပဇ္ဇနကံ **အစ္ဆရိယံ**၊ အစ္ဆရာ-ယောဂ်ံ အစ္ဆရိယန္တိ ပေါရာဏာ။ အဘူတပုဗ္ဗံ ဘူတန္တိ **အဒ္ဘုတံ**။ ဥဘယမ္ပေတံ ဝိမှယာဝဟသ အဓိဝစနံ။ နဟိ မာနုပ္ပဟာနာဒိတော အညံ ဒုရတိသမ္ပာဝတရံ ဝိမှနိယဉ္စ ဥပလဗ္ဘတိတိ အဓိတိဋ္ဌတိ ဧတေန, ဇာတ္တ ဝါ, အဓိဋ္ဌာနမတ္တမေဝ ဝါ တန္တိ **အဓိဋ္ဌာနံ**။ သစ္စဉ္စ တံ အဓိဋ္ဌာနဉ္စ, သစ္စသ္မိ ဝါ အဓိဋ္ဌာနံ, သစ္စံ အဓိဋ္ဌာနံ ဧတသ္မာတိ ဝါ **သစ္စာဓိဋ္ဌာနံ**။ သေသေသုပိ ဧသေဝ နယော။ သမာဓိ ဧဝ ဘာဝေတဗ္ဗတာယ **သမာဓိဘာဝနာ**။ သုခံ ဘဇတိတိ **သုခဘာဂိယော**၊ သုခဘာဂသ္မ ဝါ သုခကောဋ္ဌာသသ္မ ဟိတောတိ သုခဘာဂိယော။ ကေသဉ္စိ သတ္တသ္မ အသုဘဘာဝနာဒယော ဝိယ ကေဒေသေ အဝတ္ထိတ္တာ အနဝသေသ-ပရိယာဒါနတော နတ္ထိ ဧတေသ္မာ ပမာဏန္တိ **အပ္ပမညာ**။

ပဌမာ ပဋိပဒါ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ပဌမံ သတိပဋ္ဌာနံ ပရိပူရေတီတိ ပဌမာယ ပဋိပဒါယ ဘာဝနာဗဟုလီကာရော ပဌမသ္မ သတိပဋ္ဌာနသ္မ ဘာဝနာပါရိပူရိတိ အတ္ထော။ သေသပဒေသုပိ ဧသေဝ နယော။ ယထာ ဟိ အရိယမဂ္ဂေ ဘာဝိတေ သတိပဋ္ဌာနာဒယော ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မာ သဗ္ဗေပိ ဘာဝိတာ ဧဝ ဟောန္တိ၊ ဧဝံသမ္ပဒမိဒံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

၁-ခု ၁၀-၁၀၃-ပိဋ္ဌေ။

ကာယာနုပဿနာယ ကာမရာဂဿ ဥဇုဝိပစ္စနီကဘာ၀တော **"ပဌမော သတိပဋ္ဌာနော ဘာဝိတော ဗဟုလီကတော ကာမပဋိပက္ခံ ပဌမံ ဈာနံ ပရိပူရေတီ"**ကိ ၀ုတ္တံ။ တထာ ဗိဘိပဋိသံ၀ေဒနာဒိ၀သေန ပ၀တ္တမာနံ ဒုတိယံ သဘိပဋ္ဌာနံ သပ္ပီတိကဿ ဒုတိယဈာနဿ စိတ္တဿ အဘိပ္ပမောဒန၀သေန ပ၀တ္တမာနံ တတိယံ သတိပဋ္ဌာနံ ဥက္ကံသဂတသုခဿ တတိယဈာနဿ အနိစ္စဝိရာဂါဒိ၀သေန ပ၀တ္တိယာ သဒ္ဓိရေသု ဥပေက္ခကံ စတုတ္ထံ သတိပဋ္ဌာနံ ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိဘာ၀တော စတုတ္ထဈာနဿ ပါရိပူရိယာ သံ၀တ္တတိ။

ယသ္မာ ပန ရူပါ၀စရပဌမဈာနံ ရူပါ၀စရသမာပတ္တိနံ, ဒုတိယဈာနံ ဗျာပါဒ-ဝိတက္ကာဒိဒူရီဘာ၀ေန ဗြဟ္မဝိဟာရာနံ, တတိယဈာနံ ပီတိဝိရာ၀ေန သုခေန ဝိပဿနာယ အဓိဋ္ဌာနဘူတံ အရိယဝိဟာရာနံ, စတုတ္ထဈာနံ ဥပေက္ခာသတိပါရိ-သုဒ္ဓိအာနေဉ္ဇပ္ပတ္တံ အာနေဉ္ဇဝိဟာရာနံ ဝိသေသတော ပစ္စယော ဟောတိ၊ တသ္မာ **"ပဌမံ ဈာနံ ဘာဝိတံ ဗဟုလီကတံ ပဌမံ ဝိဟာရံ ပရိပူရေတီ"**တိအာဒိ ၀ုတ္တံ။ ဇုတိ ယော ယဿ ဝိသေသပစ္စယော၊ သော တံ ပရိပူရေတီတိ ၀ုတ္တောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

၈၇။ ဇုဒါနိ ပဋိပဒါဒယော ၀ေါဒါနပက္ခေ ဒိသာဘာဂေန ၀ဝတ္ထပေတုံ **"တတ္ထ ဇုမာ စတသ္သော ဒိသာ"**တိအာဒိ ၀ုတ္တံ။ တံ သုဝိညေယ္မေ၀။ ပုန "**ပဌမာ ပဋိပဒါ**"တိအာဒိ ပဋိပဒါစတုက္ကာဒိသု ယေန ယဿ ပုဂ္ဂလဿ ၀ေါဒါနံ၊ တံ ဝိဘဇိတ္ဝာ ဒဿေတုံ အာရဒ္ဓံ။ တံ ဟေဋ္ဌာ ၀ုတ္တနယမေ၀။ ယဒိပိ တီသု ဝိမောက္ခမုခေသု "ဇုဒံ နာမ ဝိမောက္ခမုခံ ဇုမာယ ဧ၀ ပဋိပဒါယ ဇုဈ္ဈတီ"တိ နိယမော နတ္ထိ။ ယေသံ ပန ပုဂ္ဂလာနံ ပုရိမာဟိ ဒ္ဝီဟိ ပဋိပဒါဟိ အပ္ပကိဟိတေန ဝိမောက္ခမုခေန အရိယမဂ္ဂါဓိဂမော။ တထာ ယဿ တတိယာ-ယ ပဋိပဒါယ သုညဘဝိမောက္ခမုခေန, ယဿ စ စတုတ္ထာယ ပဋိပဒါယ အနိမိတ္တဝိမောက္ခမုခေန အရိယမဂ္ဂါဓိဂမော၊ တေသံ ပုဂ္ဂလာနံ ၀သေန အယံ ပဋိပဒါဝိမောက္ခမုခသံသန္ဒနာ။ သတိပဋ္ဌာနာဒီဟိ ဝိမောက္ခမုခသံသန္ဒနာယဝိ ၀သေ၀ နယော။

တေသံ ဝိက္ကိဋ္ဌိတန္တိ တေသံ အသန္တာသနဇ၀ပရက္ကမာဒိဝိသေသယောဂေန သီဟာနံ ဗုဒ္ဓါနံ ပစ္ဆေကဗုဒ္ဓါနံ ဗုဒ္ဓသာ၀ကာနဉ္စ ဝိက္ကိဋ္ဌံ ဝိဟရတီ။ ယဒိဒံ အာဟာရာဒိကိလေသ၀တ္ထုသမတိက္ကမနမုခေန သပရသန္တာနေ ပဋိပဒါဒိ-သမ္ပာဒနာ။ ဇုဒါနိ အာဟာရာဒိနံ ပဋိပဒါဒိဟိ ယေန သမတိက္ကမနံ၊ တံ နေသံ ပဋိပက္ခဘာ၀ံ ဒဿေန္တော **"စတ္တာရော အာဟာရာ တေသံ ပဋိပက္ခော**

စတသော ပဋိပဒါ''တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ တေသံ ပဋိပက္ခဘာဝေါ ပဟာတဗ္ဗဘာဝေါ ပဟာယကဘာဝေါ စ အာဟာရဝိညာဏဋ္ဌိတိနဉ္စေတ္ထ ပဟာတဗ္ဗဘာဝေါ တပ္ပဋိဗန္ဓဆဋ္ဌာယတနဒဿနေ။ တတ္ထ "**ဝိက္ကိဋ္ဌံ ဘာဝနာ သဒ္ဓိကိရိယာ စာ**"တိအာဒိ တသ္မိံ သမ္ဗန္ဓေ— **တေသံ ဝိက္ကိဋ္ဌတ္တာ** ယဒေတံ ဝိက္ကိဋ္ဌံ နာမ ဘာဝေတဗ္ဗာနံ ဗောဓိပက္ခိယမ္မာနံ ဘာဝနာ, သဒ္ဓိကာတဗ္ဗာနံ ဖလနိဗ္ဗာနာနံ သဒ္ဓိကိရိယာ စ။ တထာ ပဟာတဗ္ဗသဒ္ဒသမဝတ္ထုကသ္သ ကိလေသပုဂ္ဂလသ္သ တဒင်္ဂါဒိဝသေန ပဟာနံ ဗျန္ဇနိကိရိယာ အနဝသေသနန္တိ။ ဧဒါနိ တံ သမ္ဗန္ဓံ ပေန ဒသ္သေန္တော "**ဧကန္တိယာဓိဋ္ဌာနံ ဝိက္ကိဋ္ဌံ ဝိပရိယာသာနဓိဋ္ဌာန**"န္တိ အာဟ။

ဧကန္တိယာဓိဋ္ဌာနန္တိ ဧကန္တိယာနံ ပဝတ္တနံ ဘာဝနာ သဒ္ဓိကိရိယာ စ။ **ဝိပရိယာသာနဓိဋ္ဌာန**န္တိ ဝိပလ္လာသာနံ အပဝတ္တနံ ပဟာနံ အနုပ္ပါဒနံ။ **ဧကန္တိယာနိ သဒ္ဓမ္မဂေါစရော**တိ ဧကန္တိယာနိ စေတ္ထ သဒ္ဓမ္မသ္သ ဂေါစရဘူတာနိ ပဝတ္တိဟေတူတိ အဓိပ္ပေတာနိ သဒ္ဒိန္တြိယာဒိနိတိ အတ္ထော။ **ဝိပရိယာသာ ကိလေသဂေါစရော**တိ ဝိပလ္လာသာ သံကိလေသပက္ခသ္သ ပဝတ္တိဒ္ဒါနံ ပဝတ္တိဟေတူတိ။ **အယံ ဝုစ္စတိ သီဟဝိက္ကီဋ္ဌိတသ္သ နယသ္သ ဘူမီ**တိ ယာယံ "စတ္တာရော အာဟာရာ"တိအာဒိနာ သံကိလေသပက္ခေ ဒသ္သိံ စတုက္ကာနံ, "စတ္တော ပဋိပဒါ"တိအာဒိနာ ဝေါဒါနပက္ခေ ဒသ္သိံ စတုက္ကာနံ တဏ္ဟာစရိတာဒိနံ ဥပက္ကိလေသဝေါဒါနဝိဘာဝနာမုခေန နိဒ္ဒါရဏာ၊ အယံ သီဟဝိက္ကီဋ္ဌိတသ္သ နယသ္သ ဘူမိ နာမ။

၈၈။ ဧဒါနိ ဥဿဋ္ဌိတညာအာဒိပုဂ္ဂလတ္တယဝသေန တိပုက္ခလနယသ္သ ဘူမိံ ဝိဘာဝေတုကာမော ယသ္မာ ပန နယာနံ အညမညာနုပ္ပဝေသသ္သ ဧကန္တိတ္တာ သီဟဝိက္ကီဋ္ဌိတနယတော တိပုက္ခလနယော နိဂ္ဂဆ္ဆတိ၊ တသ္မာ ပဋိပဒါ-ဝိဘာဂတော စတ္တာရော ပုဂ္ဂလေ သီဟဝိက္ကီဋ္ဌိတနယသ္သ ဘူမိံ နိဒ္ဒိသိတ္ဝာ တတော ဧဝ ဥဿဋ္ဌိတညာအာဒိပုဂ္ဂလတ္တယေ နိဒ္ဒါရေတုံ "**တတ္ထ ယေ ဒုက္ခာယ ပဋိပဒါယာ**"တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ **ဧကေ ဧဝ ပုဂ္ဂလာ**တိ ဧကေ ပုရိမာနံ ဒ္ဝိန္နံ ပဋိပဒါနံ ဝသေန ဒ္ဝေ ပုဂ္ဂလာ။ သေ နယော ဧတရတ္ထာဝိ။ ပုန "**တတ္ထ ယေ ဒုက္ခာယ ပဋိပဒါယာ**"တိအာဒိ ယထာဝုတ္တပုဂ္ဂလစတုက္ကတော ဥဿဋ္ဌိတညာ-အာဒိပုဂ္ဂလတ္တယံ နိဒ္ဒါရေတုံ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ယော သာဓာရဏာယာ**တိ ဒုက္ခာ-ပဋိပဒါယ ဓိပ္ပါဘိညာယ, သုခါပဋိပဒါယ ဒန္ဓာဘိညာယ စ နိယျာတိတိ သမ္ဗန္ဓော။ ကထံ ပန ပဋိပဒါဒ္ဒယံ ဧကော သမ္ဘဝတီတိ? နယိဒမေဝံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဧကော ပုဂ္ဂလော သမ္ဘဝန္တိတိ။ ယထာဝုတ္တာသု ပန

ဒ္ဒိသု ပဋိပဒါသု ယော ယာယ ကာယစိ နိယျာတိ၊ အယံ ဝိပဋိတည္ဆုတိ အယမေတ္ထ အဓိပ္ပါယော။ ယသ္မာ ပန **အဒ္ဒသာလိနိယံ**[1] ပဋိပဒါ စလတိ နစလတီတိ ဝိစာရဏာယံ "စလတီ"တိ ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ ကေသဝိ ပုဂ္ဂလသ္မာနန္တရမဂ္ဂန္တရေသု ပဋိပဒါဘေဒေါ ဣစ္ဆိတော၀ါတိ။

"**တတ္ထ ဘဂ၀ါ**"တိအာဒိနာ ဒေသနာဝိဘာဂေဟိပိ တမေ၀ ပုဂ္ဂလဝိဘာဂံ ဝိဘာ၀ေတိ။ တံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယမေ၀။ တတ္ထ **အဓိစိတ္တ**န္တိ အဓိစိတ္တသိက္ခ္ဆာတိ **စ**-သဒ္ဒေါ လုတ္တနိဒ္ဒေ့ဿော။ တေန အဓိစိတ္တသိက္ခ္ဆ အဓိပညာသိက္ခ္ဆ ဝိပဿ်-တည္ဆသ ပညပေတီတိ အတ္ထော။ **အဓိသီလ**န္တိ ထ္ထောဝိ သေ၀ နယော။ အဓိသီလသိက္ခံ အဓိစိတ္တသိက္ခံ အဓိပညာသိက္ခ္ဆာတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။

စတ္တာရိ ဟုတ္ဝာ တိဏိ ဘ၀န္တိ'တိ လိင်္ဂဝိပလ္လာသေန ဝုတ္တံ၊ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ ဟုတ္ဝာ တယော ပုဂ္ဂလာ ဟောန္တီတိ အတ္ထော။

အယံ သံကိလေသောတိ အယံ အကုသလမူလာဒိဒ္ဓါဒသတ္တိကသင်္ကိလေသော သံကိလိဿတိ ဧတေနာတိ သံကိလေသောတိ ကတ္ဝာ။ **ဣဒံ ဝေါဒါန**န္တိ ထ္ထောဝိ သေ၀ နယော။

တိဏိ ဟုတ္ဝာ ဒွေ ဘ၀န္တိတိ နန္ဒိယာ၀ဋ္ဋနယဿ ဒိဿာဘူတမမ္မဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ ကေနေ၀ါဟ "**တဏ္ဟာ စ အဝိဇ္ဇာ စာ**"တိအာဒိ၊ တံ သဗ္ဗံ သုဝိ-ညေယျမေ၀။

ကသ္မာ ပနေတ္ထ နယာနံ ဥဒ္ဒေသာနုက္ကမေန နိဒ္ဒေသော န ကတော၀ါ? နယာနံ နယေဟိ သမ္ဘ၀ဒဿနတ္ထံ။ ပဌမနယတော ဟိ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာန-၀သေန တတိယနယဿ, တတိယနယတော စ ဒုတိယနယဿ သမ္ဘ-၀ေါတိ ဣမဿ ဝိသေသဿ ဒဿနတ္ထံ ပဌမနယာနန္တရံ တတိယနယော, တတိယနယာနန္တရဉ္စ ဒုတိယနယော နိဒ္ဒိဋ္ဌော။ ဓမ္မာဓိဋ္ဌာန၀သေန ပန တတိယနယတော ဒုတိယနယော, ဒုတိယနယတော ပဌမနယောပိ သမ္ဘ၀-တိတိ ဣမဿ ဝိသေသဿ ဒဿနတ္ထံ အန္တေ "တဏ္ဟာ စ အဝိဇ္ဇာ စာ"တိအာဒိနာ ပဌမနယဿ ဘူမိ ဒဿိတာ။ တေနေ၀ ဟိ "စတ္တာရိ ဟုတ္ဝာ တိဏိ ဘ၀န္တိ၊ တိဏိ ဟုတ္ဝာ ဒွေ ဘ၀န္တိ"တိ ဝုတ္တံ။ ယဒိ ဧ၀ံ "ဒွေ ဟုတ္ဝာ စတ္တာရိ ဘ၀န္တိ၊ ဒွေ ဟုတ္ဝာ တိဏိ ဘ၀န္တိ၊ တိဏိ ဟုတ္ဝာ စတ္တာရိ ဘ၀န္တိ"တိ အယမ္ပိ နယော ဝတ္တဗ္ဗော သိယာတိ? သစ္စမေတံ၊ အယံ ပန နယော အတ္ထတော ဒဿိတော

၁-အဘိ-ဋ္ဌ ၁-၂၇၉-ပိဋ္ဌေ။

ဝေါတိ ကတ္ဝာ နု ဝုတ္တောဿ။ ယသ္မာ တိဏ္ဏံ အတ္ထံနယာနံ အညမညံ အနုပ္ပ-ဝေဒေသော ဇာနိတောဿ၊ သတိ စ အနုပ္ပဝေသေ တတော ဝိနိဂ္ဂမောပိ သမ္ဘဝတီ ဝေါတိ။ အယ္ဟ အတ္ထော **ပေဋကောပဒေသေန**[1] ဝိဘာဝေတဗ္ဗော။

တတ္ထာယံ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ ဝိဘာဝနာ—စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ တဏှာ-စရိတော ဒုဝိဓော မုဒိန္ဒြိယော တိက္ခိန္ဒြိယော စ။ တထာ ဒိဋ္ဌိစရိတေါတိ။ တတ္ထ တဏှာစရိတော မုဒိန္ဒြိယော ဒုက္ခာယ ပဋိပဒါယ ဒန္ဓာဘိညာယ နိယျာတိ၊ တိက္ခိန္ဒြိယော ဒုက္ခာယ ပဋိပဒါယ ခိပ္ပါဘိညာယ နိယျာတိ၊ ဒိဋ္ဌိစရိတော ပန မုဒိန္ဒြိယော သုခါယ ပဋိပဒါယ ဒန္ဓာဘိညာယ နိယျာတိ၊ တိက္ခိန္ဒြိယော သုခါယ ပဋိပဒါယ ခိပ္ပါဘိညာယ နိယျာတိ။ ဇာတိ ဇာမာသု ပဋိပဒါသု ယထာရဟံ ဋ္ဌိတေဟိ တဏှာစရိတဒိဋ္ဌိစရိတေဟိ စတ္တာရော အာဟာရာ တပ္ပဋိဗန္ဓဆန္ဒရာဂပ္ပဟာနေန ပဟာတဗ္ဗာ။ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနေ ဘာဝေတ္ဝာ စတ္တာရော ဝိပလ္လာသာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာတိ သဗ္ဗော ယထာဝုတ္တနယော အနုဂန္တဗ္ဗော။

တတ္ထာယံ ပါဠိ— တတ္ထ ယေ ဒိဋ္ဌိစရိတာ သတ္တာ၊ တေ ကာမေသု[2] အနုသယာ သမုဟတာ၊ တေ အတ္တ-ကိလမထာနုယောဂမနုယုတ္တာ ဝိဟရန္တိ။ တေသံ သတ္ထာ ဝါ ဓမ္မံ ဒေသေတိ အညတရော ဝါ ဂရုဋ္ဌာနိယော သဗြဟ္မစာရီ “ကာမေဟိ နတ္ထိ အတ္ထော”တိ၊ တေ စ ပုဗ္ဗေယေဝ ကာမေဟိ အနတ္ထိကာ၊ ဇာတိ ကာမေ အပ္ပကသိရေန ပဋိနိဿဇ္ဇန္တိ၊ တေ စေတသိကေန ဒုက္ခေန အနဘ္ဘောသိတာ။ တေန ဝုစ္စတိ “သုခါ ပဋိပဒါ”တိ။ ယေ ပန တဏှာစရိတာ သတ္တာ၊ တေ ကာမေသု အဘ္ဘောသိတာ၊ တေသံ သတ္ထာ ဝါ ဓမ္မံ ဒေသေတိ အညတရော ဝါ ဘိက္ခု “ကာမေဟိ နတ္ထိ အတ္ထော”တိ၊ တေ ပိယရူပံ ဒုက္ခေန ပဋိနိဿဇ္ဇန္တိ။ တေန ဝုစ္စတိ “ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ”တိ။ ဇာတိ ဇာမေ သဗ္ဗေ သတ္တာ ဒ္ဝိသု ပဋိပဒါသု သမောသရဏံ ဂစ္ဆန္တိ ဒုက္ခာယဉ္စ သုခါယဉ္စ။

တတ္ထ ယေ ဒိဋ္ဌိစရိတာ သတ္တာ၊ တေ ဒ္ဝိဓာ တိက္ခိန္ဒြိယာ စ မုဒိန္ဒြိယာ စ။ တတ္ထ ယေ ဒိဋ္ဌိစရိတာ သတ္တာ တိက္ခိန္ဒြိယာ၊ တေ သုခေန ပဋိနိဿဇ္ဇန္တိ, ခိပ္ပဉ္စ အဘိသမေန္တိ။ တေန ဝုစ္စတိ “သုခါ ပဋိပဒါ ခိပ္ပါဘိညာ”တိ။ တတ္ထ ယေ ဒိဋ္ဌိစရိဘာ သတ္တာ မုဒိန္ဒြိယာ ပဌမံ တိက္ခိန္ဒြိယံ ဥပါဒါယ ဒန္ဓတရံ အဘိသမေန္တိ၊ တေ သုခေန ပဋိနိဿဇ္ဇန္တိ, ဒန္ဓဉ္စ အဘိသမေန္တိ။ တေန ဝုစ္စတိ “သုခါ ပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ”တိ။ တတ္ထ တဏှာစရိတာ သတ္တာ ဒုဝိဓာ တိက္ခိန္ဒြိယာ စ

၁-ခု ၁၀-၃၂၃-ဖိုင်္ဂေ။ ၂-တေသံ ကာမသုခေ (သီ၊က)

မုဒိန္ဒြိယာ စ။ တတ္ထ ယေ တဏှာစရိတာ သတ္တာ တိက္ခိန္ဒြိယာ၊ တေ ဒုက္ခေန ပဋိနိဿဇ္ဇန္တိ, ခိပ္ပဉ္စ အဘိသမေန္တိ။ တေန ဝုစ္စတိ "ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ ခိပ္ပါဘိညာ"တိ။ တတ္ထ ယေ တဏှာစရိတာ သတ္တာ မုဒိန္ဒြိယာ ပဌမံ တိက္ခိန္ဒြိယံ ဥပါဒါယ ဒန္ဓတရံ အဘိသမေန္တိ၊ တေ ဒုက္ခေန ပဋိနိဿဇ္ဇန္တိ, ဒန္ဓဉ္စ အဘိသမေန္တိ။ တေန ဝုစ္စတိ "ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ"တိ။ ဣမာ စတဿော ပဋိပဒါယော အပဏ္ဏကာ အဆဒ္ဓာ။ ယေ ဟိ ကေစိ နိဗ္ဗုတာ နိဗ္ဗာယန္တိ နိဗ္ဗာယိဿန္တိ ဝါ ဣမာဟိ စတူဟိ ပဋိပဒါဟိ အနညာဟိ၊ အယံ ပဋိပဒါ စတုက္ကမဂ္ဂေန ကိလေသေ နိဒ္ဒိသတိ။ ယာ စတုက္ကမဂ္ဂေန အရိယဓမ္မေသု[၁] နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗာ၊ အယံ ဝုစ္စတိ သိဟဝိက္ကီဠိတော နာမ နယော။

တတြိမေ စတ္တာရော အာဟာရာ၊ စတ္တာရော ဝိပလ္လာသာ ဥပါဒါနာ ယောဂါ ဂန္ထာ အာသဝါ ဩဃာ သလ္လာ ဝိညာဏဋ္ဌိတိယော အဂတိဂမနာနိ တိ ဧဝံ ဣမာနိ သဗ္ဗာနိ ဒသ ပဒါနိ။ အယံ သုတ္တသ သံသန္ဒနာ။

စတ္တာရော အာဟာရာ၊ တတ္ထ ယော စ ကဗဠီကာရော အာဟာရော, ယော စ ဖဿော အာဟာရော၊ ဣမေ တဏှာစရိတေန ပဟာတဗ္ဗာ။ တတ္ထ ယော စ မနောသဉ္စေတနာဟာရော, ယော စ ဝိညာဏာဟာရော၊ ဣမေ ဒိဋ္ဌိစရိတေန ပဟာတဗ္ဗာ။

တတ္ထ ပဌမော အာဟာရော ပဌမော ဝိပလ္လာသော၊ ဒုတိယော အာဟာရော ဒုတိယော ဝိပလ္လာသော၊ တတိယော အာဟာရော တတိယော ဝိပလ္လာသော၊ စတုတ္ထော အာဟာရော စတုတ္ထော ဝိပလ္လာသော၊ ဣမေ စတ္တာရော ဝိပလ္လာသာ အပဏ္ဏကာ အဆဒ္ဓာ။ ဣဒဉ္စ ပမာဏာ စတ္တာရော အာဟာရာ။

တတ္ထ ပဌမေ ဝိပလ္လာသေ ဌိတော ကာမေ ဥပါဒိယတိ၊ ဣဒံ ကာမုပါဒါနံ။ ဒုတိယေ ဝိပလ္လာသေ ဌိတော အနာဂတံ ဘဝံ ဥပါဒိယတိ၊ ဣဒံ သီလဗ္ဗတုပါဒါနံ။ တတိယေ ဝိပလ္လာသေ ဌိတော ဝိပရီတဒိဋ္ဌိ ဥပါဒိယတိ၊ ဣဒံ ဒိဋ္ဌုပါဒါနံ။ စတုတ္ထေ ဝိပလ္လာသေ ဌိတော ခန္ဓေ အတ္တတော ဥပါဒိယတိ၊ ဣဒံ အတ္တဝါဒုပါဒါနံ။

တတ္ထ ကာမုပါဒါနေ ဌိတော ကာမေ အဘိဇ္ဈာယ ဂန္ထတိ၊ အယံ အဘိဇ္ဈာကာယဂန္ထော။ သီလဗ္ဗတုပါဒါနေ ဌိတော ဗျာပါဒံ ဂန္ထတိ၊ အယံ ဗျာပါဒကာယဂန္ထော။ ဒိဋ္ဌုပါဒါနေ ဌိတော ပရာမာသံ ဂန္ထတိ၊ အယံ ပရာမာသကာယဂန္ထော။ အတ္တဝါဒုပါဒါနေ ဌိတော ပပဉ္စေန္တော ဂန္ထတိ၊ အယံ ဣဒံသစ္စာဘိနိဝေသကာယဂန္ထော။

၁-အရိယသစ္စေသု (သီ)

တဿ ဂန္ဆဂန္ဆိတာ ကိလေသာ အာသဝန္တိ။ ကိံ ပန ဝုစ္စတိ အာသဝန္တိတ်? ဝိပ္ပဋိသာရာ[1]။ ယေ ဝိပ္ပဋိသာရာ၊ တေ အနုသယာ။ တတ္ထ အဘိဇ္ဈာကာယဂန္ထေန ကာမာသဝေါ၊ ဗျာပါဒကာယဂန္ထေန ဘဝါသဝေါ၊ ပရာမာသကာယဂန္ထေန ဒိဋ္ဌာသဝေါ၊ ဇုဒံသစ္စာဘိနိဝေသကာယဂန္ထေန အဝိဇ္ဇာသဝေါ။

တေ စတ္တာရော အာသဝါ ဝေဟုလ္လံ ဂတာ သြဃာ ဟောန္တိ၊ တေန ဝုစ္စန္တိ "သြဃာ"တိ။ တတ္ထ ကာမာသဝေါ ကာမောဃော၊ ဘဝါသဝေါ ဘဝေါဃော၊ အဝိဇ္ဇာသဝေါ အဝိဇ္ဇောဃော၊ ဒိဋ္ဌာသဝေါ ဒိဋ္ဌောဃော။

တေ စတ္တာရော သြဃာ အာသယမနုပဝိဋ္ဌာ အနုသယသဟဂတာ ဝုစ္စန္တိ သလ္လာတိ ဟဒယမာဟစ္စ တိဋ္ဌန္တိ။ တတ္ထ ကာမောဃော ရာဂသလ္လံ၊ ဘဝေါဃော ဒေါသသလ္လံ၊ အဝိဇ္ဇောဃော မောဟသလ္လံ၊ ဒိဋ္ဌောဃော ဒိဋ္ဌိသလ္လံ။

ဇုမေဟိ စတူဟိ သလ္လေဟိ ပရိယာဒိန္နံ ဝိညာဏံ စတူသု ဓမ္မေသု တိဋ္ဌတိ ရူပေ ဝေဒနာယ သညာယ သင်္ခါရေသု။ ဇုမာ စတသော ဝိညာဏဋ္ဌိတိယော။ တတ္ထ ရာဂသလ္လေန နန္ဒူပသေစနံ ရူပူပဂံ ဝိညာဏံ တိဋ္ဌတိ။ ဒေါသသလ္လေန ဝေဒနူပဂံ။ မောဟသလ္လေန သညူပဂံ။ ဒိဋ္ဌိသလ္လေန နန္ဒူပသေစနံ သင်္ခါရူပဂံ ဝိညာဏံ တိဋ္ဌတိ။

စတူဟိ ဝိညာဏဋ္ဌိတိဟိ စတုဗ္ဗိဓံ အဂတိံ ဂစ္ဆန္တိ ဆန္ဒာ ဒေါသာ ဘယာ မောဟာ။ ရာဂေန ဆန္ဒာ အဂတိံ ဂစ္ဆတိ၊ ဒေါသေန ဒေါသာ အဂတိံ ဂစ္ဆတိ၊ မောဟေန မောဟာ အဂတိံ ဂစ္ဆတိ၊ ဒိဋ္ဌိယာ ဘယာ အဂတိံ ဂစ္ဆတိ၊ ဇုတိ ဇုမာနိ စ ကမ္မာနိ ဇုမေ စ ကိလေသာ အယံ သံသာရဟေတု။

တတ္ထိမာ စတသော်ာ ဒိသာ ကဗ္ဗိကာရော အာဟာရော "အသုဘေ သုဘ"န္တိ ဝိပလ္လာသော ကာမုပါဒါနံ ကာမယောဂေါ အဘိဇ္ဈာကာယဂန္ထော ကာမာသဝေါ ကာမောဃော ရာဂသလ္လံ ရူပူပဂါ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ ဆန္ဒာ အဂတိဂမနံ၊ အယံ ပဌမာ ဒိသာ။

ဖဿော အာဟာရော "ဒုက္ခေ သုခ"န္တိ ဝိပလ္လာသော သီလဗ္ဗတုပါဒါနံ ဘဝယောဂေါ ဗျာပါဒကာယဂန္ထော ဘဝါသဝေါ ဘဝေါဃော ဒေါသသလ္လံ ဝေဒနူပဂါ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ ဒေါသာ အဂတိဂမနံ၊ အယံ ဒုတိယာ ဒိသာ။

မနောသဉ္စေတနာဟာရော "အနတ္တနိ အတ္တာ"တိ ဝိပလ္လာသော ဒိဋ္ဌုပါဒါနံ ဒိဋ္ဌိယောဂေါ ပရာမာသကာယဂန္ထော ဒိဋ္ဌာသဝေါ ဒိဋ္ဌောဃော ဒိဋ္ဌိသလ္လံ သညူပဂါ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ ဘယာ အဂတိဂမနံ၊ အယံ တတိယာ ဒိသာ။

၁-ကိံ ဝိပ္ပဋိသာရာ (က)

ဝိညာဏာဟာရော "အနိစ္စေ နိစ္စ"န္တိ ဝိပလ္လာသော အတ္တ၀ါဒုပါဒါနံ အဝိဇ္ဇာယော၀ေါ ဇုဒံသစ္စာဘိနိ၀ေသောကာယဂန္ထော အ၀ိဇ္ဇာသ၀ေါ အ၀ိ-ဇ္ဇောယော မောဟာသလ္လံ သမ်ိဂ္ဂပဂါ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ မောဟာ အဂတိဂမနံ၊ အယံ စတုဏ္ဍိ ဒိသာ။ ဇုတိ ဇုမေသံ ဒသန္နံ သုတ္တာနံ ပဌမေန ပဒေန ပဌမာယ ဒိသာယ အာလောကနံ၊ ဒုတိယေန ပဒေန ဒုတိယာယ ဒိသာယ၊ တတိယေန ပဒေန တတိယာယ ဒိသာယ၊ စတုတ္ထေန ပဒေန စတုတ္ထိယာ ဒိသာယ အာလောကနံ၊ အယံ ၀ုစ္စတိ ဒိသာ အာလောကနာ။ ဇုမိနာ နယေန သဗ္ဗေ ကိလေသာ စတ္ထသု ပဒေသု ပက္ခိပိတဗ္ဗာ။ အယံ အကုသလပက္ခေါ။

စတသ္သော ပဋိပဒါ, စတ္တာရိ ဈာနာနိ, စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ, စတ္တာရော ဝိဟာရာ ဒိဗ္ဗော ဗြဟ္မာ အရိယော အာနေဉ္ဇော, စတ္တာရော သမ္မပ္ပ-ဓာနာ, စတ္တာရော အဒ္ဓိရိယာ အဇ္ဈတ္တာ ဓမ္မာ, စတ္တာရော အဓိဋ္ဌာနာ, စတ္တာရော သမာဓယော ဆန္ဒသမာဓိ ဝီရိယသမာဓိ စိတ္တသမာဓိ ဝီမံသာသမာဓိ, စတ္တာရော ဓမ္မာ သုခဘာဂိယာ နာညတြ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ နာညတြ တပသာ နာညတြ ဇုန္ဒြိယသံ၀ရာ နာညတြ သဗ္ဗနိဿဂ္ဂါ, စတ္တာရိ အပ္ပမာဏာနိ။

တတ္ထ ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ ဘာ၀ိယမာနာ ဗဟုလီကရိယမာနာ ပဌမံ ဈာနံ ပရိပူရေတိ၊ ပဌမံ ဈာနံ ပရိပုဏ္ဏံ ပဌမံ သတိပဋ္ဌာနံ ပရိပူရေတိ၊ ပဌမံ သတိပဋ္ဌာနံ ပရိပုဏ္ဏံ ပဌမံ ဝိဟာရံ ပရိပူရေတိ၊ ပဌမော ဝိဟာရော ပရိပုဏ္ဏော ပဌမံ သမ္မပ္ပ၀ာနံ ပရိပူရေတိ၊ ပဌမံ သမ္မပ္ပ၀ာနံ ပရိပုဏ္ဏံ ပဌမံ အဒ္ဓိရိယံ အဇ္ဈတ္တံ ဓမ္မံ ပရိပူရေတိ၊ ပဌမော အဒ္ဓိရိယော အဇ္ဈတ္တော ဓမ္မော ပရိပုဏ္ဏော ပဌမံ အဓိဋ္ဌာနံ ပရိပူရေတိ၊ ပဌမံ အဓိဋ္ဌာနံ ပရိပုဏ္ဏံ ဆန္ဒသမာဓိံ ပရိပူရေတိ၊ ဆန္ဒသမာဓိ ပရိပုဏ္ဏော ဇုန္ဒြိယသံ၀ရံ ပရိပူရေတိ၊ ဇုန္ဒြိယသံ၀ရော ပရိပုဏ္ဏော ပဌမံ အပ္ပမာဏံ ပရိပူရေတိ။ ဧ၀ံ ယာ၀ သဗ္ဗနိဿဂ္ဂါ စတုတ္ထံ အပ္ပမာဏံ ပရိပူရေတိ။

တတ္ထ ပဌမာ စ ပဋိပဒါ ပဌမဇ္ဈာနံ ပဌမဇ္ဈာနံ သတိပဋ္ဌာနံ ဒိဗ္ဗော စ ဝိဟာရော ပဌမဇ္ဈာနံ သမ္မပ္ပ၀ာနံ ပဌမော စ အဒ္ဓိရိယော အဇ္ဈတ္တော ဓမ္မော သစ္စာဓိဋ္ဌာနဉ္စ ဆန္ဒသမာဓိ စ ဇုန္ဒြိယသံ၀ရော စ မေတ္တာ စ အပ္ပမာဏံ။ အယံ ပဌမာ ဒိသာ။

ဒုတိယာ စ ပဋိပဒါ ဒိပ္ပါဘိညာ ဒုတိယဇ္ဈာနံ ဒုတိယဇ္ဈာနံ သတိပဋ္ဌာနံ ဗြဟ္မာ စ ဝိဟာရော ဒုတိယဇ္ဈာနံ သမ္မပ္ပ၀ာနံ ဒုတိယော စ အဒ္ဓိရိယော အဇ္ဈတ္တော ဓမ္မော

စာဂါဓိဋ္ဌာနဋ္ဌ စိတ္တသမာဓိ စ တပေါ စ ် ကရဏာ စ အပ္ပမာဏံ။ အယံ ဒုတိယာ ဒိသာ။

တတိယာ စ ပဋိပဒါဒန္ဓာဘိညာ တတိယဋ္ဌ ဈာနံ တတိယဋ္ဌ သတိပဋ္ဌာနံ အရိယော စ ဝိဟာရော · တတိယဋ္ဌ သမ္မပ္ပဓာနံ တတိယော စ အဋ္ဌရိယော အဇ္ဈာတော ဓမ္မော သစ္စာဓိဋ္ဌာနဋ္ဌ ဝီရိယသမာဓိ စ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ စ မုဒိတာ စ အပ္ပမာဏံ။ အယံ တတိယာ ဒိသာ။

စတုတ္ထိ စ ပဋိပဒါ ခိပ္ပါဘိညာ စတုတ္ထဋ္ဌ ဈာနံ စတုတ္ထဋ္ဌ သတိပဋ္ဌာနံ အာနေဉ္ဇော စ ဝိဟာရော စတုတ္ထဋ္ဌ သမ္မပ္ပဓာနံ စတုတ္ထော စ အဋ္ဌရိယော အဇ္ဈာတော ဓမ္မော ဥပသမာဓိဋ္ဌာနဋ္ဌ ဝိမံသာသမာဓိ စ သဗ္ဗနိဿင်္ဂေါ စ ဥပေက္ခာ စ အပ္ပမာဏံ။ အယံ စတုတ္ထိ ဒိသာ။ ဇ္ဈာသံ စတုန္နံ ဒိသာနံ ယာ အာလောကနာ၊ အယံ ဝုစ္စတိ ဒိသာလောစနော နာမ နယော။

တတ္ထာယံ ယောဇနာ—စတ္ထာရော စ အာဟာရာ, စတသော စ ပဋိပဒါ, စတ္ထာရော စ ဝိပလ္လာသာ, စတ္ထာရော စ သတိပဋ္ဌာနာ, စတ္ထာရိ စ ဥပါဒါနာနိ, စတ္ထာရိ စ ဈာနာနိ, စတ္ထာရော စ ယောဂါ, စတ္ထာရော စ ဝိဟာရာ, စတ္ထာရော စ ဂန္ထာ, စတ္ထာရော စ သမ္မပ္ပဓာနာ, စတ္ထာရော စ အာသဝါ, စတ္ထာရော စ အဋ္ဌရိယာ အဇ္ဈာတာ ဓမ္မာ, စတ္ထာရော စ ဩဃာ, စတ္ထာရိ စ အဓိဋ္ဌာနာနိ, စတ္ထာရိ စ သလ္လာနိ, စတ္ထာရော စ သမာဓယော, စတသော စ ဝိညာဏ-ဋ္ဌိတိယော, စတ္ထာရော စ သုခဘာဂိယာ ဓမ္မာ, စတ္ထာရိ စ အဂတိဂမနာနိ, စတ္ထာရိ စ အပ္ပမာဏာနိ။ ဇ္ဈတိ ကုသလာကုသလာနံ ပက္ခပဋိပက္ခဝသေန ယောဇနာ။ အယံ သီဟဝိက္ကီဋိတေ ဒိသာလောစနော နယော။

တသ စတ္ထာရိ သာမညဖလာနိ ပရိယောသာနံ၊ တတ္ထ ပဌမာယ ဒိသာယ သောတာပတ္တိဖလံ ပရိယောသာနံ၊ ဒုတိယာယ သကဒါဂါမိဖလံ၊ တတိယာယ အနာဂါမိဖလံ၊ စတုတ္ထိယာ အရဟတ္တဖလံ ပရိယောသာနန္တိ။

တတ္ထ ကတမော **တိပုက္ခလနယော**? ပဋိပဒါဝိဘာဂေန စတ္ထာသု ပုဂ္ဂလေသု ယော သုခိယ ပဋိပဒါယ ခိပ္ပါဘိညာယ နိယျာတိ၊ အယံ **ဥဇ္ဇုဋိတညျော**။ ယော သုခိယ ဝါ ပဋိပဒါယ, ဒန္ဓာဘိညာယ, ဒုက္ခာယ ဝါ ပဋိပဒါယ ခိပ္ပါဘိညာယ နိယျာတိ၊ အယံ **ဝိပဉ္စိတညျော**။ ယော ဒုက္ခာယ ပဋိပဒါယ ဒန္ဓာဘိညာယ နိယျာတိ၊ အယံ **နေယျော**။ ဇ္ဈတိ စတ္ထာရော ဟုတ္ဝာ တယော ဟောန္တိ။ တတ္ထ ဥဇ္ဇုဋိတညျသ သမထပုဗ္ဗင်္ဂမာ ဝိပဿနာ

၁-စတ္ထာရော စ ဇ္ဈာနိပါဒါ (က)

သပ္ပါယာ။ နေယျဿ ဝိပဿနာပုဗ္ဗင်္ဂမော သမထော၊ ဝိပဉ္စိတဿ သမထဝိပဿနာ ယုဂနဒ္ဓါ။ ဥဿဋ္ဌိတဿ မုဒုကာ ဒေသနာ၊ နေယျဿ တိက္ခာ ဒေသနာ၊ ဝိပဉ္စိတဿ တိက္ခမုဒုကာ ဒေသနာ။

ဥဿဋ္ဌိတဿ အဓိပညာသိက္ခာ၊ ဝိပဉ္စိတဿ အဓိစိတ္တာသိက္ခာ စ အဓိပညာသိက္ခာ စ၊ နေယျဿ အဓိသီလသိက္ခာ စ အဓိစိတ္တာသိက္ခာ စ အဓိပညာသိက္ခာ စ။ ဇာတိ ဇာမေသံ ပုဂ္ဂလာနံ စတူဟိ ပဒီပဒါဟိ နိယျာနံ။

တတ္ထာယံ သံကိလေသပက္ခော၊ တိဏ္ဏံ အကုသလမူလာနိ, တယော ဖဿာ, တိဿော ဝေဒနာ, တယော ဥပဓိစာရာ, တယော ကိလေသာ, ( )[1], တယော ဝိတက္ကာ, တယော ပရိဠာဟာ, တိဏ္ဏံ သဒ်တလက္ခဏာနိ, တိဿော ဒုက္ခတာ။

တိဏ္ဏံ အကုသလမူလာနီတိ လောဘော အကုသလမူလံ, ဒေါသော အကုသလမူလံ, မောဟော အကုသလမူလံ။ **တယော ဖဿာ**တိ သုခဝေဒနိယော ဖဿော, ဒုက္ခဝေဒနိယော ဖဿော, အဒုက္ခမသုခဝေဒနိယော ဖဿော။ **တိဿော ဝေဒနာ**တိ သုခါ ဝေဒနာ, ဒုက္ခာ ဝေဒနာ, အဒုက္ခမသုခါဝေဒနာ။ **တယော ဥပဓိစာရာ**တိ သောမနဿူပဓိစာရော, ဒေါမနဿူပဓိစာရော, ဥပေက္ခူပဓိစာရော။ **တယော ကိလေသာ**တိ လောဘော ဒေါသော မောဟော။ **တယော ဝိတက္ကာ**တိ ကာမဝိတက္ကော ဗျာပါဒဝိတက္ကော ဝိဟိံသာဝိတက္ကော။ **တယော ပရိဠာဟာ**တိ ရာဂဇော ဒေါသဇော မောဟဇော။ **တိဏ္ဏံ သဒ်တလက္ခဏာနိ**တိ ဥပ္ပါဒေါ ဌိတိ ဝယော။ **တိဿော ဒုက္ခတာ**တိ ဒုက္ခဒုက္ခတာ ဝိပရိဏာမဒုက္ခတာ သင်္ခါရဒုက္ခတာ။

တတ္ထ လောဘော အကုသလမူလံ မနာပိကေန အာရမ္မဏေန သမုဋ္ဌဟတိ။ တဒေဝ မနာပိကာရမ္မဏံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သုခဝေဒနိယော ဖဿော၊ သုခဝေဒနိယံ ဖဿံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သုခါ ဝေဒနာ၊ သုခံ ဝေဒနံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သောမဿူပဓိစာရော၊ သောမနဿူပဓိစာရံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ရာဂေါ၊ ရာဂံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ကာမဝိတက္ကော၊ ကာမဝိတက္ကံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ရာဂဇော ပရိဠာဟော၊ ရာဂဇံ ပရိဠာဟံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဥပ္ပါဒေါ သဒ်တလက္ခဏံ၊ ဥပ္ပါဒံ သဒ်တလက္ခဏံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝိပရိဏာမဒုက္ခတာ။

ဒေါသော အကုသလမူလံ အမနာပိကေန အာရမ္မဏေန သမုဋ္ဌဟတိ။ တဒေဝ အမနာပိကာရမ္မဏံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဒုက္ခဝေဒနိယော ဖဿော၊

၁-(တယော အနုသယာ) (သီ၊က)

ဒုက္ခဝေဒနိယံ ဖဿံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဒုက္ခာ ဝေဒနာ၊ ဒုက္ခံ ဝေဒနံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဒေါမနဿူပဝိစာရော၊ ဒေါမနဿူပဝိစာရံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဒေါသော၊ ဒေါသံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဗျာပါဒဝိတက္ကော၊ ဗျာပါဒဝိတက္કံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဒေါသဧော ပရိဠာဟော၊ ဒေါသဇံ ပရိဠာဟံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဒ္ဝိတသ္သ အညထတ္တံ သဒ်္ဓတလက္ခဏံ၊ ဒ္ဝိတသ္သ အညထတ္တံ သဒ်္ဓတလက္ခဏံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဒုက္ခဒုက္ခတာ။

မောဟော အကုသလမူလံ ဥပေက္ခာဌာနိယံ အာရမ္မဏေန သမုဋ္ဌဟတိ။ တဒေဝ ဥပေက္ခာဌာနိယံ အာရမ္မဏံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ အဒုက္ခမသုခဝေဒနိယော ဖဿော၊ အဒုက္ခမသုခဝေဒနိယံ ဖဿံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ အဒုက္ခမသုခါ ဝေဒနာ၊ အဒုက္ခမသုခံ ဝေဒနံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဥပေက္ခာ[1]ပဝိစာရော၊ ဥပေက္ခာ[1]ပဝိစာရံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ မောဟော၊ မောဟံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝိဘိံသာဝိတက္ကော၊ ဝိဘိံသာဝိတက္કံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ မောဟဧော ပရိဠာဟော၊ မောဟဇံ ပရိဠာဟံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝယော သဒ်္ဓတလက္ခဏံ၊ ဝယံ သဒ်္ဓတလက္ခဏံ ပဋ္ဌစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သဒ်္ဓါရဒုက္ခတာ။ ဣတိ အယံ တိဟိ အာကာရေဟိ ကိလေသာနံ နိဒ္ဒေသော။ ယော ကောစိ အကုသလပက္ခော၊ သဗ္ဗော သော တီသု အကုသလမူလေသု သမောသရတိတိ။

တတ္ထ ကတမော ကုသလပက္ခော? **တီဏိ ကုသလမူလာနိ** အလောဘော အဒေါသော အမောဟော။ **တီဏေ ပညာ** သုတမယီ စိန္တာမယီ ဘာဝနာမယီ။ **တယော သမာဓီ** သဝိတက္ကသဝိစာရော အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တော အဝိတက္က အဝိစာရော။ **တီဏေ သိက္ခာ** အဓိသီလသိက္ခာ အဓိစိတ္တသိက္ခာ အဓိပညာသိက္ခာ။ **တီဏိ နိမိတ္တာနိ** သမထနိမိတ္တံ ပဂ္ဂဟနိမိတ္တံ ဥပေက္ခာနိမိတ္တံ။ **တယော ဝိတက္ကာ** နေက္ခမ္မဝိတက္ကော အဗျာပါဒဝိတက္ကော အဝိဟိံသာဝိတက္ကော။ **တီဏိ ဣန္ဒြိယာနိ** အနညာတညဿာမီတိန္ဒြိယံ အညိန္ဒြိယံ အညာတာဝိန္ဒြိယံ။ **တယော ဥပဝိစာရာ** [2]နေက္ခမ္မူပဝိစာရော အဗျာပါဒူပဝိစာရော အဝိဟိံသူပဝိစာရော[2] **တီဏေ ဝေဒနာ** ကာမေသနာ ဘဝေသနာ ဗြဟ္မစရိယေသနာ။ **တယော ခန္ဓာ** သီလက္ခန္ဓော သမာဓိက္ခန္ဓော ပညာက္ခန္ဓော။

တတ္ထ အလောဘော ကုသလမူလံ သုတမယိပညံ ပရိပူရေတိ။ သုတမယိ[3]ပညာ ပရိပုဏ္ဏာ သဝိတက္ကသဝိစာရံ သမာဓိံ ပရိပူရေတိ၊ သဝိတက္ကသဝိစာရော သမာဓိ ပရိပုဏ္ဏော အဓိသီလသိက္ခံ[4] ပရိပူရေတိ၊ အဓိသီလသိက္ခာ

၁-၁-သောမနဿူပဝိစာရော ဒေါမနဿူပဝိစာရော ဥပေက္ခာ[1]ပဝိစာရော (သီ၊ က)

၂-သုတမယီ (သီ) ၃-အဓိစိတ္တသိက္ခံ (သီ၊ က)

ပရိပုဏ္ဏာ သမထနိမိတ္တံ ပရိပူရေတိ၊ သမထနိမိတ္တံ ပရိပုဏ္ဏံ နေက္ခမ္မဝိတက္ကံ ပရိပူရေတိ၊ နေက္ခမ္မဝိတက္ကော ပရိပုဏ္ဏော အနညာတညဿာမီတိန္ဒြိယံ ပရိပူရေတိ၊ အနညာတညဿာမီတိန္ဒြိယံ ပရိပုဏ္ဏံ နေက္ခမ္မသိတုပဝိစာရံ ပရိပူရေတိ၊ နေက္ခမ္မ॥ပဝိစာရံ[1] ပရိပုဏ္ဏော ကာမေသနံ ပဇဟတိ။ ကာမေသ-နပ္ပဟာနံ သိလက္ခန္ဓံ ပရိပူရေတိ။

အဒေါသော ကုသလမူလံ စိန္တာမယိပညံ ပရိပူရေတိ၊ စိန္တာမယိပညာ ပရိပုဏ္ဏာ အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တံ သမာဓိ ပရိပူရေတိ၊ အဝိတက္ကဝိစာရ-မတ္တော သမာဓိ ပရိပုဏ္ဏော အမိစ္ဆာသိကံ့[2] ပရိပူရေတိ၊ အမိစ္ဆာသိကာ ပရိပုဏ္ဏာ ဥပေက္ခာနိမိတ္တံ ပရိပူရေတိ၊ ဥပေက္ခာနိမိတ္တံ ပရိပုဏ္ဏံ အဗျာပါဒ-ဝိတက္ကံ ပရိပူရေတိ၊ အဗျာပါဒဝိတက္ကော ပရိပုဏ္ဏော အညိန္ဒြိယံ ပရိပူရေတိ၊ အညိန္ဒြိယံ ပရိပုဏ္ဏံ အဗျာပါဒူပဝိစာရံ ပရိပူရေတိ၊ အဗျာပါဒူပဝိစာရော ပရိပုဏ္ဏော ဘဝေသနံ ပဇဟတိ၊ ဘဝေသနပ္ပဟာနံ သမာဓိက္ခန္ဓံ ပရိပူရေတိ။

အမောဟော ကုသလမူလံ ဘာ၀နာမယိပညံ ပရိပူရေတိ၊ ဘာ၀နာမယိ-ပညာ ပရိပုဏ္ဏာ အဝိတက္ကအဝိစာရံ သမာဓိ ပရိပူရေတိ၊ အဝိတက္ကအဝိစာရော သမာဓိ ပရိပုဏ္ဏော အမိပညာသိကံ့ ပရိပူရေတိ၊ အမိပညာသိကာ ပရိပုဏ္ဏာ ပဂ္ဂဟနိမိတ္တံ ပရိပူရေတိ၊ ပဂ္ဂဟနိမိတ္တံ ပရိပုဏ္ဏံ အဝိဟိ ံသာဝိတက္ကံ ပရိပူရေတိ၊ အဝိဟိ ံသာဝိတက္ကော ပရိပုဏ္ဏော အညာတာဝိန္ဒြိယံ ပရိပူရေတိ၊ အညာတာ-ဝိန္ဒြိယံ ပရိပုဏ္ဏံ အဝိဟိ ံသူပဝိစာရံ ပရိပူရေတိ၊ အဝိဟိ ံသူပဝိစာရော ပရိပုဏ္ဏော ဗြဟ္မစရိယေသနံ ပရိပူရေဘိ၊ ဗြဟ္မစရိယေသနာ ပရိပုဏ္ဏာ ပညာက္ခန္ဓံ ပရိပူရေတိ။

ဣတိ ဣမေ တယော ဓမ္မာ အကုသလပက္ခိကာ ကုသလပက္ခိကာ စ တိက-နိဒ္ဒေသေဟိ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ တိပုက္ခလနယဿ ဒိသာ နာမ။ တဿ ပရိယောသာနံ **တယော ဓိမောက္ခာ** အပ္ပဏိဟိတော သုညတော အနိမိတ္တော၊ အယံ တိပုက္ခလော နာမ ဒုတိယော နယော။

တတ္ထ ယေ ဣမေ တယော ပုဂ္ဂလာ ဥဿဋ္ဌိတညူ ဝိပဉ္စိတညူ နေယျောတိ ဣမေသံ တိဏ္ဏံ ပုဂ္ဂလာနံ ဒွေ ပုဂ္ဂလာ သုခဝိယ ပဋိပဒဝိယ ခိပ္ပါဘိညာယ, သုခဝိယ ပဋိပဒဝိယ ဒန္ဓာဘိညာယ စ နိယျန္တိ၊ ဒွေယေ၀ ပုဂ္ဂလာ ဒုက္ခာယ ပဋိပဒဝိယ ခိပ္ပါဘိညာယ, ဒုက္ခာယ ပဋိပဒဝိယ ဒန္ဓာဘိညာယ စ နိယျန္တိ၊ ဣမေ စတ္တာရော။ တေ ဝိသေသေန ဒွေ ဟောန္တိ ဒိဋ္ဌစရိတော စ တဏှာစရိတော စ။

၁-နေက္ခမ္မသိတုပဝိစာရော (သီ၊ က)　　၂-အမိသိလသိကံ့ (သီ၊ က)

ဣမေ စတ္တာရော ဟုတ္ဝာ တယော ဟောန္တိ၊ တယော ဟုတ္ဝာ ဒွေ ဟောန္တိ။ ဣမေသံ ဒ္ဝိန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ အယံ သံကိလေသော—အဝိဇ္ဇာ စ တဏှာ စ အဟိရိကဉ္စ အနောတ္တပ္ပဉ္စ အသတိ စ အသမ္ပဇညဉ္စ နိဝရဏာနိ စ သံယောဇနာနိ စ အဇ္ဈောသာနဉ္စ အဘိနိဝေသော စ အဟံကာရော စ မမံကာရော စ အဿဒ္ဓိယဉ္စ ဒေါဝစဿတာ စ ကောသဇ္ဇဉ္စ အယောနိသောမနသိကာရော စ ဝိစိကိစ္ဆာ စ အဝိဇ္ဇာ စ - အသဒ္ဓမ္မဿဝနဉ္စ အသမာပတ္တိ စ။

တတ္ထ အဝိဇ္ဇာ စ အဟိရိကဉ္စ အသတိ စ နိဝရဏာနိ စ အဇ္ဈောသာနဉ္စ အဟံကာရော စ အဿဒ္ဓိယဉ္စ ကောသဇ္ဇဉ္စ ဝိစိကိစ္ဆာ စ အသဒ္ဓမ္မဿဝနဉ္စ၊ အယံ ဧကော ဒိသာ။

တဏှာ စ အနောတ္တပ္ပဉ္စ အသမ္ပဇညဉ္စ သံယောဇနာနိ စ အဘိနိဝေသော စ မမံကာရော စ ဒေါဝစဿတာ စ အယောနိသောမနသိကာရော စ ဒုဝိဇ္ဇာ စ အသဒ္ဓမ္မဿဝနဉ္စ၊ အယံ ဒုတိယာ ဒိသာ။ ဒဿနံ ဒုကာနံ ဒသ ပဒါနိ ပဌမာ ဒိသာတိ ကာတဗ္ဗာနိ။ သံခိတ္တေန ဒုတ္ထံ ဉာပေန္တိ ပဋိပက္ခေ ကဏှပက္ခဿ ဒဿနံ ဒုကာနံ ဒသ ပဒါနိ ဒုတိယကာနိ၊ အယံ ဒုတိယာ ဒိသာ။

တတ္ထ ကတမော ကုသလပက္ခော? သမထော စ ဝိပဿနာ စ ဝိဇ္ဇာ စ စရဏဉ္စ သတိ စ သမ္ပဇညဉ္စ ဟိရိ စ ဩတ္တပ္ပဉ္စ အဟံကာရပ္ပဟာနဉ္စ မမံကာရပ္ပဟာနဉ္စ သမ္မာဝါယာမော စ ယောနိသောမနသိကာရော စ သမ္မာသတိ စ သမ္မာသမာဓိ စ ပညာ စ နိဗ္ဗိဒါ စ သမာပတ္တိ စ သဒ္ဓမ္မဿဝနဉ္စ သောမနဿဉ္စ ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပတ္တိ စ။

ဒဿနံ ဒုကာနံ သမထာဒိနိ သောမနဿပရိယောသာနာနိ ပဌမာနိ ဒသ ပဒါနိ ပဌမာ ဒိသာ၊ ဝိပဿနာဒိနိ ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပတ္တိပရိယောသာနာနိ ဒုတိယာနိ ဒသ ပဒါနိ ဒုတိယာ ဒိသာ။ ဣတိ အကုသလပက္ခေ ကုသလပက္ခေ စ နဒ္ဒိယာဝဋ္ဋဿ နယဿ စတသော ဒိသာ။

တာသု ကုသလပက္ခေ သမထာဒိဟိ အကုသလပက္ခေ တဏှာဒယော ပဟာနံ ဂစ္ဆန္တိ၊ တေသံ ပဟာနာ ရာဂဝိရာဂါ စေတောဝိမုတ္တိ၊ ကုသလပက္ခေ ဝိပဿနာဒိဟိ အကုသလပက္ခေ အဝိဇ္ဇာဒယော ပဟာနံ ဂစ္ဆန္တိ၊ တေသံ ပဟာနာ အဝိဇ္ဇာဝိရာဂါ ပညာဝိမုတ္တိ။ ဣတိ ဣမာ ဒွေ ဝိမုတ္တိယော နဒ္ဒိယာဝဋ္ဋနယေ ပရိယောသာနံ။

၁-တဏှာပက္ခဿ (သီ)

တတ္ထ တဏှာ အဝိဇ္ဇာ သမထော ဝိပဿနာတိ စတ္တာရိ ပဒါနိ၊ တေသု အဋ္ဌာရသ မူလပဒါနိ သမောသရန္တိ။ ကထံ? သမထော စ အလောဘော စ အဒေါသော စ အသုဘသညာ စ ဒုက္ခသညာ စာတိ ဒ္ဝေမာနိ ပဉ္စ ပဒါနိ သမထံ ဘဇန္တိ၊ ဝိပဿနာ စ အမောဟော စ အနိစ္စသညာ စ အနတ္တသညာ စာတိ ဒ္ဝေမာနိ စတ္တာရိ ပဒါနိ ဝိပဿနံ ဘဇန္တိ။ ဧ၀ံ နဝ ပဒါနိ ကုသလာနိ ဒ္ဝီသု ပဒေသု သမောသရန္တိ။ တဏှာ စ လောဘော စ ဒေါသော စ သုဘ-သညာ စ သုခသညာ စာတိ ဒ္ဝေမာနိ ပဉ္စ ပဒါနိ တဏှံ ဘဇန္တိ၊ အဝိဇ္ဇာ စ မောဟော စ နိစ္စသညာ စ အတ္တသညာ စာတိ ဒ္ဝေမာနိ စတ္တာရိ ပဒါနိ အဝိဇ္ဇံ ဘဇန္တိ။ ဧ၀ံ နဝ ပဒါနိ အကုသလာနိ ဒ္ဝီသု ပဒေသု သမောသရန္တိ။ ဒ္ဝေတိ တိပုဂ္ဂလော စ သီဟဝိက္ကီဠိတော စ နန္ဒိယာ၀ဋ္ဋနယံ အနုပ္ပဝိသန္တိ။

ကဆံ တိပုဂ္ဂလေ နယေ ဒ္ဝေတရေ ဒ္ဝေ နယာ အနုပ္ပဝိသန္တိ? ဝိပဿနာ စ အမောဟော စ အနိစ္စသညာ စ အနတ္တသညာ စာတိ ဒ္ဝေမာနိ စတ္တာရိ ပဒါနိ အမောဟော၊ သမထော စ အလောဘော စ အသုဘသညာ စ ဒုက္ခသညာ စာတိ ဒ္ဝေမာနိ စတ္တာရိ ပဒါနိ အလောဘော၊ အဒေါသော အဒေါသော ဧ၀။ ဧ၀ံ နဝ ပဒါနိ ကုသလာနိ တီသု ပဒေသု သမောသရန္တိ။ တဏှာ စ လောဘော စ သုဘသညာ စ သုခသညာ စာတိ ဒ္ဝေမာနိ စတ္တာရိ ပဒါနိ လောဘော၊ အဝိဇ္ဇာ စ မောဟော စ နိစ္စသညာ စ အတ္တသညာ စာတိ ဒ္ဝေမာနိ စတ္တာရိ ပဒါနိ မောဟော၊ ဒေါသော ဒေါသော ဧ၀။ ဧ၀ံ နဝ ပဒါနိ အကုသလာနိ တီသု ပဒေသု သမောသရန္တိ။ ဒ္ဝေတိ တိပုဂ္ဂလေ နယေ ဒ္ဝေတရေ ဒ္ဝေ နယာ အနုပ္ပဝိသန္တိ။

ကထံ စတူသု ပဒေသု အဋ္ဌာရသ မူလပဒါနိ သမောသရန္တိ? တဏှာ စ သုဘသညာ စ၊ အယံ ပဌမော ဝိပလ္လာသော။ လောဘော စ သုခသညာ စ၊ အယံ ဒုတိယော ဝိပလ္လာသော။ အဝိဇ္ဇာ စ နိစ္စသညာ စ၊ အယံ တတိယော ဝိပလ္လာသော။ မောဟော စ အတ္တသညာ စ၊ အယံ စတုတ္ထော ဝိပလ္လာသော။ ဒ္ဝေတိ နဝ ပဒါနိ အကုသလာနိ စတူသု ပဒေသု သမောသရန္တိ။ သမထော စ အသုဘသညာ စ ပဌမံ သတိပဋ္ဌာနံ၊ အလောဘော စ ဒုက္ခသညာ စ ဒုတိယံ သတိပဋ္ဌာနံ၊ ဝိပဿနာ စ အနိစ္စသညာ စ တတိယံ သတိပဋ္ဌာနံ၊ အမော-ဟော စ အနတ္တသညာ စ စတုတ္ထံ သတိပဋ္ဌာနံ။ ဒ္ဝေတိ နဝ ပဒါနိ ကုသလာနိ စတူသု ပဒေသု သမောသရန္တိ။ ဧ၀ံ သီဟဝိက္ကီဠိတနယေ ဒ္ဝေတရေ ဒ္ဝေ နယာ အနုပ္ပဝိသန္တိ။ တိလက္ခဏာဒိ နယာနံ ယာ ဘူမိယော[1] ဂေါစရော၊ သော ဧကေကံ

၁-ယာ ဘူမိ (က)

နယံ အနုပ္ပဝိသတိ။ တသ္မာ ကေကသ္မ နယသ္မ အကုသလေ ဝါ ဓမ္မေ ဝိညာတေ ကုသလေ ဝါ ပဋိပက္ခော အန္ဓေသိတဗ္ဗော။ ပဋိပက္ခံ အန္ဓေသိတ္တာ သော နယော နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗော။ တမ္ပိ နယေ နိဒ္ဒိဋ္ဌေ ယထာ ကေမ္ပိ နယေ ဇုတခရဏံ နယာနံ မူလပဒါနိ အနုပ္ပဝိဋ္ဌာနိ၊ တတော တတော နီဟရိတ္တာ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗာနိ။ ကေကသ္မိဉ္စိ နယေ အဋ္ဌာရသ မူလပဒါနိ အနုပ္ပဝိဋ္ဌာနိ။

တတ္ထ ကေကသ္မိံ ဓမ္မေ ဝိညာတေ သဗ္ဗေ ဓမ္မာ ဝိညာတာ ဟောန္တိ။ ဇုမေသံ တိဏ္ဏံ နယာနံ သီဟဝိက္ကီဠိတသ္မ နယသ္မ စတ္တာရိ ဖလာနိ ပရိယောသာနံ ပဌမာယ ဒိသာယ ပဌမံ ဖလံ၊ ဒုတိယာယ ဒိသာယ ဒုတိယံ ဖလံ၊ တတိယာယ ဒိသာယ တတိယံ ဖလံ၊ စတုတ္ထာယ ဒိသာယ စတုတ္ထံ ဖလံ ပရိယောသာနံ။

တိပုက္ခလသ္မ နယသ္မ တယော ဝိမောက္ခာ ပရိယောသာနံ ပဌမာယ ဒိသာယ အပ္ပဏိဟိတော၊ ဒုတိယာယ သုညတော၊ တတိယာယ အနိမိတ္တော ဝိမောက္ခော ပရိယောသာနံ။

နန္ဒိယာဝဋ္ဋသ္မ နယသ္မ ဒ္ဝေ ဝိမုတ္တိယော ပရိယောသာနံ ပဌမာယ ဒိသာယ တက္ကာဝိရာဂါ စေတောဝိမုတ္တိ၊ ဒုတိယာယ ဒိသာယ အဝိဇ္ဇာဝိရာဂါ ပညာဝိမုတ္တိ ပရိယောသာနံ။ ဇုမေသု တီသု နယေသု ယာ အဋ္ဌာရသန္နံ ပဒါနံ အာလောစနာ၊ အယံ ဒိသာလောစနော နယော။ ယာ အာလောကေတ္တာ ကုသလပက္ခေ အကုသလပက္ခေ စ "အယံ ဓမ္မော ဇုမံ ဓမ္မံ ဘဇတိ"တိ ဇာနန္တေန သမ္မာ ယောဇနာ၊ အယံ **အက်ိသော နယော**တိ ဇုမေ ပဉ္စ နယာ။

နယသမုဋ္ဌာနဝါရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သာသနပဋ္ဌာနဝါရဝဏ္ဏနာ

၇၉။ ဧဝံ သဗ္ဗထာ နယသမုဋ္ဌာနံ ဝိဘဇိတ္တာ ဇုဒါနိ သာသနပဋ္ဌာနံ ဝိဘဇန္တော ယသ္မာ သင်္ဂဟဝါရာဒီသု မူလပဒေဟေဝ ပဋ္ဌာနံ သင်္ဂဟိတ္တာ သရူပတော နာ ဒဿိတံ၊ တသ္မာ ယထာ မူလပဒေဟိ ပဋ္ဌာနံ နိဒ္ဒါရေတဗ္ဗံ၊ ဧဝံ ပဋ္ဌာနတောပိ မူလပဒါနိ နိဒ္ဒါရေတဗ္ဗာနိတိ ဒဿနတ္ထံ **"အဋ္ဌာရသ မူလပဒါ ကုဟိံ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ? သာသနပဋ္ဌာနေ"**တိ အာဟ။ မူလပဒသာသန-ပဋ္ဌာနာနဉ္စိ အညမညသင်္ဂဟော ပုဗ္ဗေ ဒဿိတော ဧဝါတိ။ အထ **သာသနပဋ္ဌာန**သ္မိံ ကော ဝစနတ္ထော? သာသနသ္မ ပဋ္ဌာနသ္မိံ သာသနပဋ္ဌာနံ၊

သာသနံ ဒေသနာ၊ တဿာ ဝေနေယျဿသယာနုရူပံ တေသံ ဟိတ-သုခနိပ္ဖါဒနတ္ထံ ပကာရေဟိ ဌာနံ ပ၀တ္တိ သာသနပဋ္ဌာနံ။ ဇ္ဈ ပန တဿ တထာဘာ၀ဒီပနံ "သာသနပဋ္ဌာန"န္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အထ ၀ါ သာသနံ အဓိသီလသိက္ခာဒယော။ တေသံ ပ၀တ္တာနုပါယဘာ၀တော ပတိဋ္ဌဟန္တိ ဧတေဟီတိ ပဋ္ဌာနာနိ၊ သံကိလေသာဒိဓမ္မာ။ တေသံ ပဓေဒနတော တဒုပစာရေန သုတ္တာနိ ပဋ္ဌာနာနိ။ တေသံ ပန သမ္ဗဟဘာ၀တော အယံ ပကရဏပဋ္ဌေသော ပဋ္ဌာနံ နာမ။

အပရော နယော—ကေနဋ္ဌေန ပဋ္ဌာနံ? ပဋ္ဌိတဋ္ဌေန၊ ဂမနဋ္ဌေနာတိ အတ္ထော။ "ယေ တေ ဂေါဋ္ဌာ ပဋ္ဌိတဂါ၀ေါ"တိ ဒါ အာဂတဋ္ဌာနသ္မိဉ္ဉိ ယေန ပဋ္ဌာနေန ဘေ "ဂေါဋ္ဌာ ပဋ္ဌိတဂါ၀ေါ"တိ ဝုတ္တာ၊ တံ အတ္ထတော ဂမန်ဟောတိ။ ဇ္ဈတိ နာတိ၀တ္ထာရိတနယေသု ဟာရနယေသု အနိသဂ်ဂမနဿ ဒေသနာဉာဏဿ သံကိလေသဘာဂိယာဒိလောကိယာဒိဘေဒေသု တဒု-ဘယ၀ေါမိဿကဘေဒေသု စ ၀ိတ္ထာရိတနယလာဘတော နိသဂ်ဂ၀သေန ပ၀တ္တဂမနတ္ထာ တေ သံကိလေသဘာဂိယာဒယော လောကိယာဒယော စ ၀ိသုံ ၀ိသုံ ၀ေါမိဿာ စ အဓိကရဏ၀သေန ပဋ္ဌာနံ နာမ။ တေသံ ပကာ-သနတော အယံ ပကရဏပဋ္ဌေသော ပဋ္ဌာနန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

"**သံကိလေသဘာဂိယ**"န္တိအာဒိသု သံကိလိဿတိ ဧတေနာတိ သံကိလေ-သော။ သံကိလေသဘာ၀ေ သံကိလေသကောဋ္ဌာသေ ပ၀တ္တံ **သံကိလေသဘာ-ဂိယံ**။၀ါသနာ ပုညဘာ၀နာ၊၀ါသနာဘာ၀ေ ပ၀တ္တံ **၀ါသနာဘာဂိယံ**၊၀ါသနံ ဘဇာပေတီတိ ၀ါ ၀ါသနာဘာဂိယံ။ နိဗ္ဗိဇ္ဈနံ လောဘက္ခန္ဓာဒိနံ ပဒါလနံ နိဗ္ဗေဓော။ နိဗ္ဗေဓဘာ၀ေ ပ၀တ္တံ, နိဗ္ဗေဓံ ဘဇာပေတီတိ ၀ါ **နိဗ္ဗေဓဘာဂိယံ**။ ပရိနိဋ္ဌိတသိက္ခာဓမ္မာ အသေက္ခာ၊ အသေက္ခဘာ၀ေ ပ၀တ္တံ, အသေက္ခေ ဘဇာပေတီတိ ၀ါ **အသေက္ခဘာဂိယံ**။ တေသု ယတ္ထ တဏှာဒိသံကိလေသော ၀ိဘတ္တော၊ ဣဒံ သံကိလေသဘာဂိယံ။ ယတ္ထ ဒါနာဒိပုညကိရိယ၀တ္ထု ၀ိဘတ္တံ၊ ဣဒံ ၀ါသနာဘာဂိယံ။ ယတ္ထ သေက္ခာ သီလက္ခန္ဓာဒယော ၀ိဘတ္တာ၊ ဣဒံ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယံ။ ယတ္ထ ပန အသေက္ခာ သီလက္ခန္ဓာဒယော ၀ိဘတ္တာ၊ ဣဒံ အသေက္ခဘာဂိယံ။ ဣတရာနိ တေသံ ၀ေါမိဿကနယ၀သေန ဝုတ္တာနိ။

တာနိ ပန ဆ ဒုကာ စတ္တာရော တိကာ ဧကံ စတုက္ကံ အပရမ္ပိ ဧကံ စတုက္ကန္တိ ဒွါဒသ ဟောန္တိ။ တေသု စတ္တာရော ဒုကာ ဒွေ စ တိကာ ဥဒ္ဓဋ္ဌာ၊

၁-မ ၁-၁၁၂-ပိဋ္ဌေ။

ဇုတရေ နာ ဥဒ္ဓဋ္ဌာ၊ အနုဒ္ဓရဏော ကာရဏံ နတ္ထိ။ ဇုမိနာ နယေန တေပိ ဂဟေတုံ သက္ကာတိ ပါဠိယံ သံခိတ္တာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တထာ ဟိ ဝက္ခတိ "ဇုမာနိ စတ္တာရိ သုတ္တာနိ၊ သာဓာရဏာနိ ကတာနိ အဋ္ဌ ဘဝန္တိ"တိအာဒိ။ တတ္ထ ယသ္မာ ကတ္ထစိ သုတ္တေ တဏှာသံကိလေသော၀ နိဒ္ဒိသီယတိ၊ ကတ္ထစိ ဒိဋ္ဌိသံကိလေသော၀၊ ကတ္ထစိ ဒုစ္စရိတသံကိလေသော၀ နိဒ္ဒိသီယတိ၊ တသ္မာ သံကိလေသဘာဂိယံ သုတ္တံ တိဓာ ဝိဘဇိတ္ဝာ ဥဒ္ဒိဋ္ဌံ **"တဏှာသံကိလေသ-ဘာဂိယံ သုတ္တ"**န္တိအာဒိနာ။ တထာ ဝေါဒါနံ နာမ သံကိလေသေ သတိ ဟောတိတိ ဝေါဒါနဘာဂိယံ သုတ္တံ သံကိလေသဝိဘာဂေန တိဓာ၀ ဥဒ္ဒိဋ္ဌံ **"တဏှာဝေါဒါနဘာဂိယံ သုတ္တ"**န္တိအာဒိနာ။ တံ ပန အတ္ထတော ၀ါသနာ-ဘာဂိယာဒိ ဧ၀ ဟောတိ။ အယ္ဘုနယော ကေသုစိ ပေါတ္ထကေသု နတ္ထိ။

"တတ္ထ သံကိလေသော တိဝိဓော"တိအာဒိ သံကိလေသပဋိပက္ခတော သမထာဒိနိဒ္ဒါရဏ၀သေန ၀ါသနာဘာဂိယာဒိသုတ္တာနံ ဝိသယဒဿနတ္ထံ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ **ယဒိ အာသတ္တိ ဥပဓုတိ ဘ၀ေသူ**တိ ဘ၀ေသု ဆန္နရာဂံ ပဇဟိတုံ အသက္ကောန္တသ္သ ယဒိ ဘ၀ပတ္ထနာ ဥပဓုတိ။ **၀ံ သာယ**န္တိ ဧ၀မသ္သ ပုဂ္ဂလသ္သ အယံ သမထဝိပဿနာဘာ၀နာမယံ ပုညကိရိယ၀တ္ထု၊ ဘ၀တိ ပုဇ္ဇဘ၀ဖလနိပ္ဖတ္တိနေတော။ **တတြ။ပဓတ္တိယာ သံ၀တ္တတီ**တိ တတြ တတြ ဘ၀ေ ဥပပတ္တိယာ သံ၀တ္တတိ။ **ဇုမာနိ စတ္တာရိ သုတ္တာနီ**တိ ဇုမာနိ သံကိလေသ-ဘာဂိယာဒီနိ စတ္တာရိ သုတ္တာနိ။ **သာဓာရဏာနိ ကတာနီ**တိ သံကိလေသ-ဘာဂိယဉ္စ ၀ါသနာဘာဂိယဉ္စ, သံကိလေသဘာဂိယဉ္စ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယဉ္စ, သံကိလေသဘာဂိယဉ္စ အသေက္ခဘာဂိယဉ္စ, ၀ါသနာဘာဂိယဉ္စ နိဗ္ဗေဓဘာဂိ-ယဉ္စာတိ ဧ၀ံ ပဒန္တရသံယောဇနာ၀သေန မိဿိတာနိ ကတာနိ။ **အဋ္ဌ ဘ၀န္တိ**တိ ပုရိမာနိ စတ္တာရိ ဇုမာနိ စတ္တာရိတိ ဧ၀ံ အဋ္ဌ ဘ၀န္တိ။

တာနိယေ၀ အဋ္ဌ သုတ္တာနိ သာဓာရဏာနိ ကတာနိ သေဒ္ဓသ ဘ၀န္တိတိ တာနိယေ၀ ယထာဝုတ္တာနိ အဋ္ဌ သုတ္တာနိ ၀ါသနာဘာဂိယဉ္စ အသေက္ခ-ဘာဂိယဉ္စ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယဉ္စ, အသေက္ခဘာဂိယဉ္စ သံကိလေသဘာဂိယဉ္စ, ၀ါသနာဘာဂိယဉ္စ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယဉ္စ, အသေက္ခဘာဂိယဉ္စ သံကိလေသဘာဂိယဉ္စ ၀ါသနာဘာဂိယဉ္စ, နိဗ္ဗေဓဘာဂိယဉ္စ အသေက္ခဘာဂိ-ယဉ္စ နေ၀သံကိလေသဘာဂိယဉ္စ, နေ၀ါသနာဘာဂိယဉ္စ နနိဗ္ဗေဓဘာဂိယဉ္စ

၁-တိဓာ (သီ) ၂-ပုနဇ္ဇာ၀.... (သီ)

နအသေက္ခဘာဂိယဖ္လာတိ ဧဝံ သာဓာရဏာနိ ကတာနိ ပုရိမာနိ အဋ္ဌ ဇုမာနိ အဋ္ဌာတိ သောဋသ ဘ၀န္တိ။ တေသု စတ္ထာရော ကေကာ, ဆ ဒုကာ, စတ္ထာရော တိကာ, ဧကော စတုက္ကော, အပရောပိ ဧကော စတုက္ကောတိ အယမ္ပိ ဝိဘာဂေါ ၀ေဒိတမ္ပေါ။ တတ္ထာပိ ဒ္ဝေ ဒုကာ, ဒ္ဝေ တိကာ, ဒ္ဝေ စတုက္ကာ စ ပါဋိယံ အနာဂတာတိ ၀ေဒိတမ္ပေါ။

ဇုဒါနိ ဇုမသ္မ ပဋ္ဌာနသ္မ သကလသာသနသဂ်ဟိတဘာဝံ ဝိဘာ၀ေတုံ **"ဇုမေဟိ သောဋသဟိ သုတ္တေဟိ ဘိန္နေဟိ နဝဝိဓံ သုတ္တံ ဘိန္နံ ဘ၀တီ"**တိ ပုတ္တံ။ တသ္မထ္ထော — ဇုမေဟိ သံကိလေသဘာဂိယာဒီဟိ သောဋသဟိ သုတ္တေဟိ ပဋ္ဌာနနယေန ဝိဘတ္တေဟိ သုတ္တဂေယျာဒိနဝဝိဓံ ပရိယတ္တိသာသန-သင်္ခါတံ သုတ္တံ ဘိန္နံ သောဋသဓာ ဝိဘတ္တံ ဟောတိ။ ဇုမိနာ သောဋသဝိနေန ပဋ္ဌာနေန အသဂ်ဟိတော ပရိယတ္တိသာသနသ္မ ပဒေသော နတ္ထီတိ အဓိပ္ပါ-ယော။ ကထံ ပန သံကိလေသဘာဂိယာဒိဘာ၀ေါ ဂဟေတဗ္ဗောတိ? ဒေသဟ **"ဂါထာယ ဂါထာ အနုမိနိတဗ္ဗာ"**တိအာဒိ။ တတ္ထ **ဂါထာယ ဂါထာ အနုမိနိတဗ္ဗာ**တိ အယံ ဂါထာ ဝိယ ဂါထာ သံကိလေသဘာဂိယာတိ ၀ါ ၀ါသနာဘာဂိယာတိ ၀ါ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယာတိ ၀ါ အသေက္ခဘာဂိယာတိ ၀ါ အနုမိနိတဗ္ဗာ၊ အနု အနု မိနိတ္ဗာ တက္ကေတ္ဗာ ဇာနိတဗ္ဗာတိ အတ္ထော။ သေသပဒဒသုပိ ဧသေ၀ နယော။ ဇတ္ထ စ ဂါထာ၀ေယျာကရဏ၀ိနိမုတ္တာ သဗ္ဗာ ပရိယတ္တိ "သုတ္တေနာ"တိပဒေန သဂ်ဟိတာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

၉၀။ ဇုဒါနိ သံကိလေသဘာဂိယာဒိနိ သုတ္တာနိ ယထာနိဒ္ဒိဋ္ဌာနိ ဥဒါ-ဟရဏ၀သေန ဝိဘာ၀ေတုံ **"တတ္ထ ကတမံ သံကိလေသဘာဂိယံ သုတ္တ"**န္တိ-အာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ **"ကာမန္ဓာ ဇာလသဥ္ဆန္နာ"**တိ ဂါထာယ အတ္ထော ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တောယေ၀။ ယထာ ဇုမသ္မ၊ ဧဝံ ဇုတော ပရာနမ္ပိ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တထ္ထာနံ ဥတ္တာနပဒါနဉ္စ အတ္ထံ နာ ဝဏ္ဏယိဿာမ။

အဂတိဂမနာနိတိ ကာယာဒိဟိ အယုတ္တဂမနာနိ၊ အကတ္တဗ္ဗကရဏာနိတိ အတ္ထော။ **ဆန္နာ**တိ ဆန္နဟေတု ဇုဆ္ဆာပစ္စယာ။ **အဂတိ° ဂစ္ဆတီ**တိ အဂန္တ္ဗဗ္ဗံ ဂတိ° ဂစ္ဆတိ၊ အကတ္တဗ္ဗံ ကရောတီတိ အတ္ထော။ **ဓမ္မန္တိ** သာဓုနံ အရိယာနံ ဓမ္မံ။ **အတိ၀တ္တတီ**တိ အတိမဒ္ဒိတ္ဝာ ဝိတိက္ကမတိ။ **နိဟီယတီ**တိ ဟာယတိ။ **ယသော**တိ ကိတ္တိ စ ပရိ၀ါရော စ။

"မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာ ဓမ္မာ"တိ ဂါထာယံ **မနော**တိ ယဒိပိ ကာမာ၀စရ-ကုသလာဒိဘေဒံ သဗ္ဗမ္ပိ စတုဘူမကစိတ္တံ မနော၊ ဇုမသ္မိံ ပန ဌာနေ

စက္ခုပါလတ္ထေရဿ[1] ပုရိမဇာတိယံ ဝေဇယန္တဂာမကဿ ဥပ္ပန္နဝသေန နိယမိယမာနံ ပဋိဃသမ္ပယုတ္တစိတ္တမေဝ လဒ္ဓတိ။ သော မနော ပုဗ္ဗင်္ဂမော ဧတေသန္တိ **မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာ၊** မနသာ ပဌမဂါမိနာ သမန္နာဂတာတိ အတ္ထော။ **ဓမ္မာ**တိ နိဿတ္တာနိဇ္ဇီဝဋ္ဌေန ဓမ္မာ၊ တေ ပန ဝေဒနာဒယော တယော အရူပိနော ခန္ဓာ။ ဧတေ ဟိ မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာ။ ကထံ ပနေတေဟိ သဒ္ဓိံ ကေသ္မိံ ဝတ္ထုသ္မိံ ကေသ္မိဉ္စ အာရမ္မဏေ ကေန္မေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော မနော ပုဗ္ဗင်္ဂမော နာမ ဟောတီတိ? ဥပ္ပါဒပစ္စယဋ္ဌေန။ ယထာ ဟိ ဗဟူသု ကေတော ဂါမဃာတာဒိကမ္မာနိ ကရောန္တေသု "ကော ဧတေသံ ပုဗ္ဗင်္ဂမော"တိ ဝုတ္တေ ယော တေသံ ပစ္ဆယော ဟောတိ၊ ယံ ယံ နိဿာယ တေ တံ ကမ္မံ ကရောန္တိ၊ သော ဒတ္တော ဝါ မိတ္တော ဝါ တေသံ ပုဗ္ဗင်္ဂမောတိ ဝုစ္စတိ၊ ဧဝံသမ္ပဒမိဒံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဧတိ ဥပ္ပါဒပစ္စယဋ္ဌေန မနော ပုဗ္ဗင်္ဂမော ဧတေသန္တိ မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာ။ န ဟိ တေ မနေ အနုပ္ပဇ္ဇန္တေ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ သက္ကာ၊ မနော ပန ကေစ္စေသု စေတသိကေသု အနုပ္ပဇ္ဇန္တေသုပိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဧဝ။

အဓိပတိဝသေန မနော သေဋ္ဌော ဧတေသန္တိ **မနောသေဋ္ဌာ**။ ယထာ ဟိ စောရာဒီနံ စောရဇေဋ္ဌကာဒယော အဓိပတိနော သေဋ္ဌာ၊ တထာ တေသမ္ပိ မနော သေဋ္ဌော။ ယထာ ပန ဒါရုအာဒီဟိ နိပ္ပန္နာနိ ဘဏ္ဍာနိ ဒါရုမယာဒီနိ နာမ ဟောန္တိ၊ တထာ ဧတေပိ မနတော နိပ္ပန္နတ္တာ **မနောမယာ** နာမ။ **ပဒုဋ္ဌေနာ**တိ အဘိဇ္ဈာဒီဟိ ဒေါသေဟိ ပဒုဋ္ဌေန ဒူသိတေန ဘာဿတိ ဝါ ကရောတိ ဝါ။ သော ဟိ ဘာဿန္တော စတုဘူမံ ဝစီဒုစ္စရိတမေဝ ဘာဿတိ၊ ကရောန္တော်ပိ တိဝိဓံ ကာယဒုစ္စရိတမေဝ ကရောတိ၊ အဘာသန္တော အကရောန္တော ဘေဟိ အဘိဇ္ဈာဒီဟိ ပဒုဋ္ဌမနတာယ တိဝိဓံ မနောဒုစ္စရိတံ ပူရေတိ။ ဧဝမဿ ဒသ အကုသလကမ္မပထာ ပါရိပူရိံ ဂစ္ဆန္တိ။ **တတော နံ ဒုက္ခမန္ဝေတီ**တိ တတော တိဝိဓဒုစ္စရိတတော တံ ပုဂ္ဂလံ ဒုက္ခံ အန္ဝေတိ ဒုစ္စရိတာနုဘာဝေန စတ္တာရော အပါယေသု ဒုက္ခံ အနုဂစ္ဆတိ။ ယထာ ကိံ? **စက္ကံဝ ဝဟတော ပဒ**န္တိ၊ ယထာ နာမ သကဋံ ဝဟတော ဗလိဗဒ္ဒဿ ပဒံ ပဟရန္တံ စက္ကံ အနုဂစ္ဆတိ၊ ဧဝံ နံ ပုဂ္ဂလံ ဒုက္ခမနုဂစ္ဆတီတိ။

"မိဒ္ဓီ **ယဒါ ဟောတီ**"တိ ဂါထာယံ **မိဒ္ဓီ**တိ ထိနမိဒ္ဓါဘိဘူတော။ **မဟ္ဃ-ဿော**တိ မဟာဘောဇနော အာဟရဟတ္ထက အလံသာဋက တတြဝုဋ္ဌက-ကာကမာသက ဘုတ္တဝမိတကာနံ အညတရော ဝိယ။ **နိဒ္ဒါယိတာ**တိ သုပန-သီလော။ **သမ္ပရိဝတ္တသာယီ**တိ သေယျသုခပသဿသုခါနံ[၂] အနုယုဉ္ဇနဝသေန

၁-ခု ၁-၁၃၊ ခု ၂-၂၄၀-ပိဋ္ဌေသု။ ၂-ဖဿသုခါနံ (သီ)

သမ္ဗုရိ၀တ္ထုကသယနသီလော။ **နိ၀ါပပုဋ္ဌော**တိ ကုလ္လကာဒိနာ သူကရဘတ္တေန ပုဋ္ဌော။ ဃရသူကရော ဟိ ဗာလကာလတော ပဋ္ဌာယ ပေါသိယမာနော ထူလသရီရကာလေ ဂေဟတော ဗဟိ နိက္ခမိတုံ အလဘန္တော ဟေဋ္ဌာမဏ္ဍာဒိသု သမ္ဗုရိ၀တ္တိတ္ထာ သမ္ဗုရိ၀တ္တိတ္ထာ အဿသန္တော ပဿသန္တော သယတေ၀။ ဣဒံ ၀ုတ္တံ ဟောတိ— ယဒါ ပုရိသော မိဒ္ဓိ စ ဟောတိ မဟဿော စ၊ နိ၀ါပပုဋ္ဌော မဟာ၀ရဟော ဝိယ အညေန ဣရိယာပထေန ယာပေတုံ အသက္ကောန္တော နိဒ္ဒါသိလော သံပရိ၀တ္တသာယိ၊ တဒါ သော ‘‘အနိစ္စံ ဒုက္ခံ အနတ္တာ’’တိ တိဏ္ဏံ လက္ခဏာနံ မနသိ ကာတုံ န သက္ကောတိ။ တေသံ အမနသိကာရာ မန္ဒပညော ပုနပ္ပုနံ ဂဗ္ဘံ ဥပေတိ၊ ဂဗ္ဘ၀ါသတော န ပရိမုစ္စတီတိ။

“အယသာ၀ မလ”န္တိ ဂါထာယံ **အယသာ**တိ ဒုယတော။ **သမုဒ္ဓိတ**န္တိ ဇာတံ။ **တတုဒ္ဒာယာ**တိ တတော ဥဒ္ဓဟိတ္တာ။ **အတိဓောနစာရိန**န္တိ ဓောနာ ပုစ္ဆတိ စတ္တာရော ပစ္ဆယေ ဣဒမတ္ထိတာယ အလမေတေနာတိ ပစ္ဆ၀ေက္ခိတ္တာ ပရိဘုဉ္ဇနပညာ၊ တံ အတိက္ကမိတ္တာ စရန္တော အတိဓောနစာရိ နာမ။ ဣဒံ ၀ုတ္တံ ဟောတိ— ယထာ အယတော မလံ သမုဒ္ဌာယ ယတော တံ သမုဒ္ဓိတံ၊ တမေ၀ ခါဒတိ ၀ိနာသေတိ၊ ဧ၀မေ၀ံ စတ္တာရော ပစ္စယေ အပ္ပစ္စ၀ေက္ခိတ္တာ ပရိဘုဉ္ဇန်ံ အတိဓောနစာရိနံ သာနိ ကမ္မာနိ အတ္တနော သန္တာနေ ဥဋ္ဌိတတ္တာ အတ္တနော သန္တကာနေ၀ ဟာနိ ကမ္မာနိ ဒုဂ္ဂတိ ံ နယန္တီတိ။

“စောရော ယထာ”တိ ဂါထာယံ **စောရော ယထာ သန္ဓိမုခေ ဂဟီတော**တိ ယထာ စောရော ဃရသန္ဓိ ံ ဆိန္နိတ္တာ ဂေဟံ ပ၀ိသန္တော ဃရသန္ဓိမုခေ ဧ၀ ရာဇပုရိသေဟိ ဂဟိတော။ **သကမ္မုနာ ဟညတိ ပဇ္ဈတေ စာ**ဘိ တေန ဒုတ္တနာ ကတကမ္မေန ကသာဘိတာဠနာဒိနာ ဟညတိ စေ၀ အဋ္ဌုပန္ဓနာဒိနာ ပဇ္ဈတိ စ။ **ဧ၀ံ အယံ ပေစ္စ ပဇာ ပရဇ္ဈာ**တိ ဧ၀မ္ပိ အယံ ပါပကာရိနီ ပဇာ ဇာတော စ၀ိတ္တာ ပရလောကေ။ **သကမ္မုနာ ဟညတိ ပဇ္ဈတေ စာ**တိ အတ္တနာ၀ ကတေန ပါပကမ္မေန နိရယာဒီသု နာနပ္ပကာရေဟိ ကမ္မကာရ-ဏာဒီဟိ ဟိ ံသတိ စေ၀ ပရိပဇ္ဈတိ စာတိ။

“သုခကာမာနိ”တိ ဂါထာယ **ယော ဒဏ္ဍေန ဒိဟိ ံသတီ**တိ ယော ပုဂ္ဂလော ဒဏ္ဍေန ၀ါ လေဋ္ဌုအာဒီဟိ ၀ါ ဝိဗာဓေတိ။ **ပေစ္စ သော န လဘေ သုခ**န္တိ သော ပုဂ္ဂလော ပရလောကေ မနုဿသုခံ ၀ါ ဒိဗ္ဗသုခံ ၀ါ န လဘတိ၊ နိဗ္ဗာနသုခေ ပန ၀တ္တဗ္ဗမေ၀ နတ္ထိ။

၁-ဘိန္နိတ္တာ (သီ)

ဂုန်္ဒံ စေ တရမာနာနန်္တိ ဂါထိသု မဟောဃံ တရန်္တိသု။ **ဇိမ့် ဂဆ္ဆတိ ပုဂ်ဝေါတိ** ယဒိ ယူထပတိ ဥသဘော ကုဋ္ဌိလံ ဂဆ္ဆတိ။ **သဗ္ဗာ တာ ဇိမ့် ဂဆ္ဆန်တိ** သဗ္ဗာပိ တာ ဂါထိယော ကုဋ္ဌိလမေဝ ဂဆ္ဆန်တိ။ ကသ္မာ? **နေတ္တေ ဇိမ့် ဂတေ သတိ** နေတ္တရိ ကုဋ္ဌိလံ ဂတေ သတိ၊ နေတ္တသ္မိ ကုဋ္ဌိလံ ဂတတ္တာတိ အတ္ထော။ သေ ဟိ တာသံ ပစ္ဆယိကော ဥပဒ္ဒဝဟရော စ။

"**ဝေမေဝ**"န္တိ ဂါထာယံ ယထာ စေတံ၊ ဝေမေဝံ ယော မနုဿေသု ပဓာနသမ္မတော၊ ယဒိ သော အဓမ္မစာရိ သိယာ။ ယေ တဿ အနုဇိဝိနော၊ သဗ္ဗေပိ အဓမ္မိကာဝ ဟောန္တိ။ သာမိသမ္မဒါ ဟိ ပကတိသမ္မဒံ သမ္မာဒေတိ။ ယသ္မာ စ တေဒေဝ၊ တသ္မာ **သဗ္ဗံ ရဋ္ဌံ ဒုက္ခံ သေတိ၊ ရာဇာ ဧစ ဟောတိ အဓမ္မိကော**။ **သုကိန္တ္ထုပါ ဝတာ**တိ သုဋ္ဌု ကိန္တ္ထာပန္နရူပါ ဝတာ။ **ဥပဓိသ္ဟာ**တိ ကာမဂုဏူပဓိသု။ **ရတ္တာ**တိ ရာဂါဘိဘူတာ။ **ကဋ္ဌကန္တိ** ဒုက္ခံ။

ကုက္ကုစ္စဇနကေနေဝ ပတ္တဝဋ္ဋပဘဝသ ဥပစ္ဆိန္နတ္တာ ဖလုပ္ပတ္တိ ကဒလိယာ ပရာဘဝါယ ဟောတီတိ အာဟ "**ဖလံ ဧဝ ကဒလိ ဟန္တီ**"တိ။ တထာ ဖလပရိယောသာနတ္တာ သြသဓိနံ ဖလံ ဝေဋ္ဌံ ဖလံ နဋ္ဌန္တိ ဝုတ္တံ။ ဝဋ္ဋဝါယ ကုစ္ဆိသ္မိံ ဂဗ္ဘဘသ္သ ဇာတာ အသ္သတရိ နာမ၊ သာ ဂဗ္ဘံ ဂဏှိတ္ဝာ ကာလေ သမ္ပတ္တေ ဝိဇာယိတုံ နာ သက္ကောတိ။ ပါဒေဟိ ဘူမိံ ပဟရန္တိ တိဋ္ဌတိ၊ အထသ္သ စတ္တာရော ပါဒေ စတူသု ခါဏုကေသု ဗန္ဓိတ္ဝာ ကုစ္ဆိံ ဖာလေတ္ဝာ ပေါတကံ နီဟရန္တိ၊ သာ တတ္ထေဝ မရတိ။ တေန ဝုတ္တံ "**ဂဗ္ဘော အသ္သတရိံ ယထာ**"တိ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ယထာ အတ္တနော ဖလံ ဂဒလိဝေဋ္ဌနဋ္ဌေပိ ဝိနာသေတိ၊ ဂဗ္ဘော စ အသ္သတရိံ၊ ဧဝံ အတ္တနော ကမ္မဖလဘူတော သက္ကာရော အသပ္ပုရိသံ ဝိနာသေတီတိ။

ကောဓမန္ဓဂရူတိ ကုဇ္ဈနလက္ခဏံ ကောဓံ, ပရဂုဏမက္ခနလက္ခဏံ မက္ခဉ္စ ဂရုံ ကတ္ဝာ ဥဒ္ဓံ ကတ္ဝာ ဥက္ခိပိတ္ဝာ စရန္တေဝ။ **သုခေတ္တေ**တိ သုခေတ္တေပိ။ **ဖူတိမိဇ္ဇံဝါ**တိ ပူတိဘာဝံ ဂတံ မိဇ္ဇံ ဝိယ။ ဆကဏရသာဒိပရိဘာဝနသုက္ခာ-ပနသုခသယာဒိနံ အကရဏေန မိဇဒေါသဒုဋ္ဌန္တိ အတ္ထော။

ဧဝ။ **စေတသာ**တိ အတ္တနော စိတ္တေန။ **စေတော**တိ တသ္သ ပုဂ္ဂလသ္သ စိတ္တံ။ **ပရိစ္စာ**တိ ပရိစ္ဆိန္နိတ္ဝာ။ **ဇုရိယတီ**တိ ပဝတ္တတိ။ **ယထာဘတ**န္တိ ယထာ ကိဉ္စိ အာဟရိတ္ဝာ ဌပိတံ။

မာကဏ္ဍာတိ မာ အကတ္ထ။ **နု ပမုဉ္စထ္ထိ**တိ ပမောက္ခော နတ္ထိ။ **ဥပေစ္စာ-ဒီ**တိ သဒ္ဓိစ္စာဝိ၊ ဗုဒ္ဓိပုဗ္ဗေနာဝိတိ အတ္ထော။

."**အဓမ္မေနာ**"တိ ဝတ္ဆာဝိ "**မုသာဝါဒေနာ**"တိ ဝစနံ မုသာဝါဒဿ မဟာသာဝဇ္ဇဘာဝဒဿနတ္ထံ။တေနေ၀ါဟ "ဧကံ ဓမ္မံ အတိတဿာ"တိအာဒိ၁၊ တထာ "ဧဝံ ပရိတ္တံ ခေါ ရာဟုလ တေသံ သာမညံ၊ ယေသံ နတ္ထိ သမ္မဇာန-မုသာဝါဒေ လဇ္ဇာ"တိအာဒိ၂။ **တံ ကထံ နု ဘဝိဿတီ**တိ တံ ဓနံ ကေန နု ပကာ-ရေန တေသံ ဘဝိဿတိ။ အဓမ္မေန တေသံ သမ္ပတ္တာ တေသု နစိရဋ္ဌိတိကံ ဟောတိတိ အတ္ထော။ **အန္တရာယာ သု ဘဝိဿန္တီ**တိ အဓမ္မိယ၀ေါဟာရာဒိတော ရာဇန္တရာယာဒယော ဘဝိဿန္တိ။ **သူ**တိ နိပါတမတ္တံ။ **သမ္ပတ'ဿ ဝိနဿတီ**တိ ဇ္ဈမဿ သမ္ပတံ သဇ္ဈိတံ ဝိနဿတိ။ **သဂ္ဂန္တိ** သုဂတိံ။ သာ ဟိ ရူပါဒိဟိ သောဘနေဟိ အဂ္ဂေါတိ သဂ္ဂေါတိ အဓိပ္ပေတာ။ **ဇာနာ၀တာ**တိ ဒိဋ္ဌ-ဓမ္မိကသမ္ပရာယိကာနံ အတ္ထာနံ ဟာနိယာ။ **ဟတာ**တိ ဝိနဋ္ဌာ။

ဝိဝဋ္ဋတေတိ နိ၀ဋ္ဋတိ။ **လောဘာ ခဏာတိ အတ္တာနန္တိ** လောဘဟေတု အပုညာနိ ကရောန္တော ကာယဝိသမာဒိယော၀ေန အတ္တာနံ ခဏာတိ နာမ။ **မိဇ္ဇေဟိ ဇိရတီ**တိ မိတ္တဘာ၀ေဟိ ဟာယတိ။

စရိန္တီတိ စတူဟိ ဣရိယာပထေဟိ အကုသလမေ၀ ကရောန္တော ဝိစရန္တိ။ **ဗာလော**တိ ဣဓလောကတ္ထံ ပရလောကတ္ထဉ္စ အဇာနန္တော ဣဓ ဗာလော နာမ။ **ဒုမ္မေဓော**တိ နိပ္ပညော။ နဟိ ပညာယ ဒုဋ္ဌတ္ထံ နာမ အတ္ထိ။ **အမိတ္တေနေ၀ါ**တိ အမိတ္တဘူတေန ဝိယ ၀ေရိနော ဝိယ ဟုတွာ။ **ကဋုကဖ္ဖလန္တိ** တိခိဏဖလံ၊ ဒုက္ခဖလန္တိ အတ္ထော။ **နံ တံ ကမ္မံ ကတံ သာဓု၊ ယံ ကတ္ဝာ အနုတပ္ပတီ**တိ ယံ ကမ္မံ နိရယာဒိသု နိဗ္ဗတ္တနသမတ္ထံ ဒုက္ခုဒယံ ကတ္ဝာ အနုသရိတွာနုသရိ-တက္ခဏေ အနုတပ္ပတိ အနုသောစတိ၊ တံ ကတံ နသာဓုနသုန္ဒရံ နဘဒ္ဒကံ။ **ယဿ အဿုမုခေါ**တိ ယဿ အဿူဟိ တိန္တမုခေါ ရောဒန္တော ဝိပါကံ ပဋိသေ၀တိ အနုဘောတိ။

ဒုက္ကရန္တိ ၀တ္တပဋိ၀တ္တပူရဏာဒိ၀သေန အာဘိသမာစာရိကသီလဿ ကာတုံ အသက္ကုဏေယျတာယ ဒုက္ကရံ။ သမာဒါနတော ပဋ္ဌာယ ခဏ္ဍံ အကတွာ ဝိသေသတော အာဒိမြဟ္မစရိယကဿ စရိမကစိတ္တံ ပါပေတုံ ဒုက္ကရတာယ **ဒုတ္တိ-တိက္ခံ**၊ သီလသံ၀ရာဒယော ၀ါ အပရိက္ခတေ ကတ္ဝာ သမ္ပာဒေတုံ အသက္ကုဏေယျတာယ ဒုက္ကရံ။ အဓိ၀ါသေတုမ္ပာနံ ပန ဒုဿဟနတော ခန္တိသံ၀ရ-၀သေန ဒုတ္တိတိက္ခံ။ **အဗ္ဘုဏ္ဟေနာ**တိ မန္ဒပညေန။ **သာမညန္တိ** သမဏဘာ၀ေါ။ **တတ္ထာ**တိ တသ္မ သာမညသ္မ။ **သမ္မာဓာ**တိ ဒုန္နိ၀တ္ထဒုပ္ပါရုတမာတုဂါမာဒိ-သမ္မဒ္ဓါ။ **ယတ္ထာ**တိ သီလသံ၀ရာဒိနံ ပရိဗန္ဓဘူတေသု သမ္ပာဓသဒ္ဓါတေသု

၁-ခ ၁-၃၉-ပိဋ္ဌေ ဓမ္မပဒေ။　　၂-မ ၂-၇၇-ပိဋ္ဌေ။

နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၁၅-န-ဗု-သ

ဝိသဘာဂါရမ္မဏာဒီသု။ ဒုထ ဝါ ဒုက္ကရန္တိပဒဿ အတ္ထံ ဒဿေတုံ ဒုတ္တိတိက္ခန္တိ ဝုတ္တံ။ **ဒုတ္တိတိက္ခန္တိ** ဒုက္ခမံ ဒုရဓိဝါသိယံ။ **အဗ္ဗတ္ထေနာ**တိ ဗာလေန။ **သာမညန္တိ** သမဏဓမ္မော။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ— ယံ ပဏ္ဍိတာ ကုလပုတ္တာ ဒဿဝိ ဝဿာနိ ဝိသတိဝိ။ပ။ သင်္ခဝိ ဝဿာနိ ဒန္တေဘိ ဒန္တမာဓာယ ဇိဂ္ဂါယ တာလုံ အာဟစ္စ စေတသာ စိတ္တံ အဘိနိဂ္ဂဏှိတွာ ကောသနံ ဧကာတ္တံ ပဋိ-သေဝမာနာ အာပါဏကောဋိကံ ဗြဟ္မစရိယံ စရန္တာ သာမညံ ကရောန္တိ၊ တံ ဗာလာ အဗ္ဗတ္တာ ကာတုံ နာ သက္ကောန္တိတိ။ **ဗဟူဟိ တတ္ထ သမ္မာဓာ**တိ တသ္မိံ သာမညသင်္ခါတေ အရိယမဂ္ဂေ ဗဟူ သမ္မာဓာ၊ မဂ္ဂါဓိဂမာယ ပဋိပန္နသ္မာ ဗဟူ ပရိသ္မာယာတိ အတ္ထော။

အပမေယျံ ပဓိနန္တေနာတိ အပမေယျံ ဒိဏာသဝပုဂ္ဂလံ "တ္တောကသိလောအယံ ဇတ္တောကသမာဓိ ဇတ္တောကပညော"တိ ဧဝံ မိနန္တေနာ။ **ကောဓ ဝိဒ္ဓါ ဝိကပ္ပ-ယေ**တိ ကော ဇ္ဈဓ ဝိဒ္ဓါ မေဓာဝိ ဝိကပ္ပေယ္ယ၊ ဒိဏာသဝေါဝ ဒိဏာသံ ဝိနန္တေနာ ဝိကပ္ပေယျုံဘာတိ ဒီပေတိ။ **နိဝုတံ မညေ**တိ ယော ပန ပုထုဇ္ဇနော မိနေတုံ အာရဘတိ၊ တံ နိဝုတံ အဝကုဇ္ဇပညံ မညာမိ။ **အကိသဝ**န္တိ ကိသဝါ ဝုစ္စတိ ပညာ၊ နိပ္ပညန္တိ အတ္ထော။

ကုဋ္ဌာရီတိ အတ္တန္တော့ဒကဋ္ဌေန ကုဋ္ဌာရိသဒိသီ ဖရုသဝါစာ။ **ဆိန္နတီ**တိ ကုသလမူလသင်္ခါတေ မူလေယေဝ နိကန္တတိ။ **ဝိသံ ဟလာဟလံ ဇ္ဈဝါ**တိ ဟလာဟလသင်္ခါတံ ဝိသံ ဇ္ဈဝ။ **ဧဝံ ဝိရဒ္ဓံ ပါတေတီ**တိ ဝိရဒ္ဓံ အပရဒ္ဓံ ခလိတ-ပုဂ္ဂလံ ဧဝံ အပါယေသု ဝိနိပါတေတိ။ **ဝါစာ ဒုဇ္ဘာသိတာ ယထာ**တိ ယထာ ဝါစာ အရိယူပဝါဒနဝသေန ဒုဇ္ဘာသိတာ။

၉၂။ **နိဒ္ဒိယန္တိ** နိန္ဒနိယံ။ **တံ ဝါ နိန္ဒတိ ယော ပသံသိယော**တိ ယော ဂုဏဝိသိဋ္ဌတာယ ပသံသာရဟော ပုဂ္ဂလော၊ တံ ဝါ သော ပါပိစ္ဆတာဒိနိ အာရောပေတွာ ဂရဟတိ။ **ဝိစိနာတီ**တိ ဥပစိနာတိ။ **ကလိန္တိ** အပရာဓံ။ **အယံ ကလီ**တိ အယံ အပရာဓော။ **အက္ခေသူ**တိ ဇူတကိဋ္ဌနက္ခေသု။ **သမ္ဗသာဝိ သဟာဝိ အတ္တနာ**တိ သမ္ဗေန အတ္တနော ဓနေနာပိ အတ္တနာပိ သဒ္ဓိံ။ **သုဂ-တေသူ**တိ သောဘနဂမနတ္တာ, သုန္ဒရံ ဌာနံ ဂတတ္တာ, သမ္မာ ဂတတ္တာ, သမ္မာ စ ဂဒတ္တာ သုဂတသင်္ခါတေသု ဗုဒ္ဓါဒိသု။ **မနံ ပဒေါသယေ**တိ ယော မနံ ပဒေါသေယျ၊ တဿ အယံ မနောပဒေါသော ဧဝ မဟတ္တရော ကလီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ကသ္မာ? ယသ္မာ **သတံ သဟဿာနံ။ပ။ပါပကန္တိ**။ တတ္ထ **သတံ သဟဿာန**န္တိ နိရဗ္ဗုဒဂဏနာယ သတသဟဿံ။ **ဆတ္တိံသတီ**တိ အပရာနိ

ဆတ္တိံသတိ နိရဗ္ဗုဒါနိ။ **ပဉ္စ စာ**တိ အဗ္ဗုဒဂဏနာယ ပဉ္စ စ အဗ္ဗုဒါနိ။ တသ္မာ ၀ဿဂဏနာယ ဇေဋ္ဌကော သော ကာလော၊ ယံ ကာလံ အရိယဂရဟိ၀ါစံ မနဉ္ဇ ပဏိဓာယ ပါပကံ နိရယံ ဥပေတိ၊ တတ္ထ ပစ္စတိတိ ၀ုတ္တံ ဟောတိ။ ဇာဒဉ္ဇ သခ်ေပန ပဒုမနိရယေ အာယုပ္ပမာဏံ၊ ဝိတ္ထာရေန ပန ပရတော အာဂမိဿတိ။

လောဘဂုဏောတိ "ဂုဏော"တိ ဗာလေဟိ ဒိဋ္ဌတ္တာ, အနေကဂ္ဂတ္တာ၊ ပ၀တ္တိ-တတ္တာ စ လောဘော၀ေ၀ လောဘဂုဏော၊ တသ္မံ လောဘဂုဏော၊ တဏ္ဟာ-ယာတိ အတ္ထော။ **အနုယုတ္တော**တိ အနု အနု ယုတ္တော။ **အ၀ဒညူ**တိ အ၀စနညူ၊ ဗုဒ္ဓါနုမို ဩ၀ါဒသ အဂ္ဂဟဏတော။ **မစ္ဆရီ**တိ ပဋ္ဌ၀ိမစ္ဆရိယေန မစ္ဆရီ။ **ပေသုဏိယံ အနုယုတ္တော**တိ ပေသုဏိယသ္မိံ အနုယုတ္တော အဂ္ဂသာ၀ကာနံ ဘေဒနေန။ ကောကာလိကဋ္ဌိ မိယမာနံ ဩ၀ဒန္တေန အာယသ္မတာ မဟာ-မောဂ္ဂလ္လာနေန ဘာသိတာ ဇာတမာ ဂါထာတိ။ **မုခဒုဂ္ဂါ**တိ မုခ၀ိသမ။ **ဝိဘူတာ**တိ ဝိဂတဘူတ အလိက၀ါဒိ။ **အနရိယာ**တိ အသပ္ပုရိသ။ **ဘူနဟူ**တိ ဘူတိဟနက အတ္တနော ဗုဒ္ဓိ၀ိနာသက။ **ပုရိသန္တာ**တိ ပုရိသာဓမ။ **ကလီ**တိ အလက္ခိပုရိသ။ **အ၀ဇာတကပုတ္တာ**တိ ဗုဒ္ဓသ ဘဂ၀တော အ၀ဇာတပုတ္တာ။ **မာ ဗဟုဘာဏိ၀** **နေရယိကော သိ**တိ ဇာဒါနိ ဗဟုဘာဏီ မာ ဟောဟိ၊ နေရယိကော အသိ ဇာတော။ **ရဇမာကိရသိ**တိ ကိလေသရဇံ အတ္တနိ ပက္ခိပသိ။ **သန္တော**တိ သမိတကိလေသေ ဒီဃာသ၀ေ။ **ကိဋ္ဌိသကာရီ**တိ ပါပကာရိ။ **ပဗတ**န္တိ နရကံ။

ဣဒံ သံကိလေသဘာဂိယန္တိ ဇာဒံ တဏှာဒိနံ သဘာ၀ဘေဒတော အ၀ဏ္ဏာ-ဘေဒတော စ အနေကဘေဒတံ ဒဿေတုံ အနေကေဟိ သုတ္တပဒေဟိ ဥဒါဟရဏ၀သေန ဒဿိတံ သံကိလေသဘာဂိယံ သုတ္တန္တိ ၀ေဒိတဗ္ဗံ။

ပသန္နေနာတိ ကမ္မကမ္မဖလာဒိနိ သဒ္ဒဟန္တေန။

၉၃။ **ဣဒ္ဓိ**န္တိ ဟတ္ထိပဂသိသူပဂါဒိအလင်္ကာရေဟိ မဏိကနကာဒီဟိ စ သမိဒ္ဓံ။ **ဖီတ**န္တိ တေလမဓုဖာဏိတာဒီဟိ စ ဓနဓညာဒီဟိ စ ဝိပုလံ။ **အာကိဏ္ဏမနုဿ**န္တိ နိရန္တရမနုဿံ။ **သမ္မာဓာ၀ုဋ္ဌိ**န္တိ ဝုဋ္ဌိဟာ ဝုစ္စန္တိ အနိဗ္ဗိဒ္ဓ-ရဇ္ဇာယော။ ယေသု ပ၀ိဋ္ဌမဂ္ဂေနေ၀ နိဂ္ဂစ္ဆန္တိ၊ တေ သမ္မာဓာ ဝုဋ္ဌိကာ ဇာတော်တိ သမ္မာဓာဝုဋ္ဌိံ။ ဇာမိနာပိ တသ နဂရသ ဃန၀ါသမေ၀ ဒီပေတိ။ **ဘဇ္ဇေနာ**တိ ဒမထံ အနုပဂတေန၊ ဇာတော စိတော စ ပရိဇ္ဈာမဇ္ဇေန ၀ါ။ **အပါပက**န္တိ အလာမကံ။ **အဧ၀ံဘူတသာဒေနာ**တိ အစလပ္ပသာဒေန၊ သစ္စပ္ပဋိ၀ေ၀ေတော အာဂတေန ပသာဒေန။

ပေစ္စ သော လဘတေတိ ယော ဘူတော[1] ဒဏ္ဍေန နာ ဟိံသတိ၊ သော ပုဂ္ဂလော ပရလောကေ မနုဿဘူတော မနုဿသုခံ ဒေဝဘူတော ဒိဗ္ဗသုခံ ဥဘယံ အတိက္ကန္တော နိဗ္ဗာနသုခံ လဘတီတိ အတ္ထော။

၉၄။ **စာရိကံ ပက္ကမိဿတီ**တိ ဇနပဒစာရိကံ ဂမိဿတိ။ ကသ္မာ ပန ဘဂဝါ ဇနပဒစာရိကံ စရတီတိ? သတ္တဟိ ကာရဏေဟိ ဗုဒ္ဓါ ဘဂဝန္တော ဇနပဒစာရိကံ စရန္တိ—ဒေသန္တရဂတာနံ ဝေနေယျာနံ ဝိနယနတ္ထံ[2], တတြ ဌိတာနံ ဥဿုက္ကသမုပ္ပါဒနံ, သာဝကာနံ ဧကဿိံ ဌာနေ နိဗ္ဗဝါသပရိဟရဏံ, အတ္တနော စ တတ္ထ အနာသင်္ကဒဿနံ, သမ္မုဒ္ဓဝသိတဋ္ဌာနတာယ ဒေသာနံ စေတိယဘာဝသမ္ပာဒနံ, ဗဟူနံ သတ္တာနံ ဒဿနူပသင်္ကမနာဒိဟိ ပုညုပ္ပာဒ-ပ္ပသဝနံ, အဝုဋ္ဌအာဒိဉပဒ္ဒဝူပသမနဿ္စာတိ ဣမေဟိ သတ္တဟိ ကာရဏေဟိ ဗုဒ္ဓါ ဘဂဝန္တော ဇနပဒစာရိကံ စရန္တီတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဣသိဒတ္တပုရာဏာတိ ဣသိဒတ္တော စ ပုရာဏော စ၊ တေသု ဣသိဒတ္တော သကဒါဂါမိ။ ပုရာဏော သောတာပန္နော။ **သာကေတေ**တိ "သာကေတော"တိ လဒ္ဓနာမေ အတ္တနော ဘောဂဂါမကေ။ **မဂ္ဂေ ပုရိသံ ဌပေသု**န္တိ တေသံ ကိရ ဂါမဒ္ဒါရေန ဘဂဝတော ဂမနမဂ္ဂေါ၊ တသ္မာ "သစေ ဘဂဝါ အမှာကံ သုတ္တာနံ ဝါ ပမတ္တာနံ ဝါ ဂစ္ဆေယျ၊ အထ ပသိတုံ နာ လဘေယျာမာ"တိ မဂ္ဂမဇ္ဈေ ပုရိသံ ဌပေသုံ။ **အနုမန္ဒိံသူ**တိ နာ ဒုရတောဝ, ဝိဋ္ဌတော ဝိဋ္ဌဝေါ အနုမန္ဒိံသု။ ဘဂဝါ ဟိ သကဋမဂ္ဂသ္သ မဇ္ဈေ ဇဿ်မဂ္ဂေန အဂမာသိ၊ ဣတရေ ဥဘောသု ပဿေသု အနုဂစ္ဆန္တာ အဂမံသု။ **မဂ္ဂါ ဩက္ကမ္မ**တိ ဗုဒ္ဓါ ဟိ ကေနစိ သဒ္ဒိံ ဂစ္ဆန္တာဝ ပဋိသန္ထာရံ ကရောန္တိ ကေနစိ သဒ္ဒိံ ဌိတာ ကေနစိ သဒ္ဒိံ ဒိဝသဘာဂမ္ပိ နိသိန္နာ၊ တသ္မာ ဘဂဝါ စိန္တေသိ "ဣမေ မယံ သာသနေ ဝလ္လဘာ အာဂတဖလာ၊ ဣမေဟိ သဒ္ဒိံ နိသီဒိတ္ထာ ဒိဝသဘာဂံ ပဋိသန္ထာရံ ကရိဿာမီ"တိ။ မဂ္ဂတော ဩက္ကမိတ္ထာ ယေနညတရံ ရုက္ခမူလံ တေနုပသင်္ကမိ။ **ပညတ္တေ အာသနေ နိသီဒီ**တိ တေ ကိရ ဆတ္တုပါဟနကတ္တရဒဏ္ဍုပါဒဇ္ဈုန-တေလာနိ စေဝ အဋ္ဌဝိဓဉ္စ ပါနကံ သရဘပါဒပလ္လင်္ကဉ္စ ဂါဟာပေတ္ဝာ အာဂမံသု[3]။ အထ နံ ပလ္လင်္ကံ ပညပေတ္ဝာ အဒံသု။ သတ္ထာ တတ္ထ နိသီဒိ။ **ကေမန္တံ နိသီဒီံသူ**တိ "ဆတ္တုပါဟနာဒီနိ ဘိက္ခုသံဃသ္သ ဒေထာ"တိ ဝတ္ဝာ ဘဂဝန္တံ ဝန္ဒိတ္ဝာ ကေမန္တံ နိသီဒိံသု။

၁-ဘူတာနိ (က) ၂-ဝိနယနတ္ထံ (သီ) ၃-အဂမံသု (သီ)

သာ၀တ္ထိယာ ကောသလေသု စာရိကံ ပက္ကမိဿတီတိအာဒိ သဒ္ဒံ မဇ္ဈိမဒေသ၀သေနေ၀ ၀ုတ္တံ။ ကသ္မာ? နိယတာစိဏ္ဏတ္တာ။ ဘဂ၀တော ဟိ စာရိကစရဏံ မဇ္ဈိမဒေသေယေ၀။ သစေပိ ပစ္စန္တဒေသေ ဂစ္ဆတိ၊ မဇ္ဈိမ-ဒေသေယေ၀ အရုဏံ ဥဋ္ဌာပေတိတိ နိယတာစိဏ္ဏံ၊ တသ္မာ မဇ္ဈိမဒေသ၀သေနေ၀ ၀ုတ္တံ။ **ကာသီသူတိ** ကာသိရဋ္ဌတော။ တထာ **မဂဓေသူတိ** မဂဓရဋ္ဌတော။ **အာသန္နေ နော ဘဂ၀ါ ဘဝိဿတီတိ** ဇ္ဈေ နု ကေ၀လံ အာသန္နတ္တာ ဧ၀ တေသံ သောမနဿံ ဟောတိ၊ အထ ခေါ "ဣဒါနိ ဒါနံ ဒါတုံ ဂန္ဓမာလာဒိပူဇံ ကာတုံ ဓမ္မံ သောတုံ ပဉ္ဉံ ပုစ္ဆိတုံ လဘိဿာမာ"တိ နေသံ သောမနဿံ ဟောတိ။

တသ္မာတိဟ ထပတယော သမ္မာဓေ ဃရာ၀ါသောတိ ထပတယော ယသ္မာ တုမှာကံ မယိ ဒူရီဘူတေ အနုပ္ပကံ ဒေါမနဿံ အာသန္နေ အနုပ္ပကံ သောမနဿံ ဟောတိ၊ တသ္မာပိ ဝေဒိတဗ္ဗမေတံ "သမ္မာဓေ ဃရာ၀ါသော"တိ။ ဃရာ၀ါသဿ ဟိ ဒေါသေန တုမှာကံ ဧ၀ံ ဟောတိ။ သစေ ပန ဃရာ၀ါသံ ပဟာယ ပဗ္ဗဇိတာ အဿထ၊ ဧ၀ံ ဝေါ မယာ သဒ္ဓိံယေ၀ ဂန္ဆန္တာနဉ္စ အာဂန္ဆန္တာနဉ္စ တံ နု ဘဝေယျာတိ ဣမမတ္ထံ ဒီပေန္တော ဧ၀မာဟ။ တတ္ထ သကိဉ္စနသပလိဗောဓဇ္ဈေန သမ္မာဓတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ မဟာဃရေ ၀သန္တသ္သာပိ ဟိ သကိဉ္စနသပလိဗောဓဇ္ဈေန ဃရာ၀ါသော သမ္မာဓော၀။ **ရဇ္ဇော၀ထော**တိ ရာဂါဒိရဇာနံ အာဂမနပထော၊ အာဂမနဋ္ဌာနန္တိ အတ္ထော။ **အဇ္ဈာဂါသော ပဇ္ဇဇ္ဇာ**တိ ပဇ္ဇဇ္ဇာ ပန အကိဉ္စနအပလိဗောဓဇ္ဈေန အဇ္ဈောဂါသော။ စတု-ရတနိကေပိ ဟိ ဂဇ္ဇေ ဒ္ဝိန္နံ ဘိက္ခူနံ ပလ္လင်္ကေန ပလ္လင်္ကံ ဃဋ္ဋေတ္ဝာ နိသိန္နဿနဗ္ဘိ အကိဉ္စနာပလိဗောဓဇ္ဈေန ပဇ္ဇဇ္ဇာ အဇ္ဈောဂါသော နာမ ဟောတိ။ **အလဉ္စ ပန ဝေါ ထပတယော အပ္ပမာဒါယာ**တိ ဧ၀ံ သမ္မာဓဃရာ၀ါသေ ဝသန္တာနံ တုမှာကံ အပ္ပမာဒမေ၀ ကာတုံ ယုတ္တန္တိ အတ္ထော။

နာဂါတိ ဟတ္ထိနော။ **သြိပဝယျာ**တိ[1] ရညော အာရောဟနယောဂ္ဂါ။ **ဧကံ ပုရတော ဧကံ ပစ္ဆတော နိသီဒါပေမာ**တိ တေ ကိရ ဒ္ဝေပိ ဇနာ သမ္မာလက်ာရ-ပဋိမဏ္ဍိတာ ဒ္ဝိသု နာဂေသု တာ ဣတ္ထိယော ဧ၀ံ နိသီဒါပေတ္ဝာ ရညော နာဂံ မဇ္ဈေ ကတ္ဝာ ဥဘောသု ပဿေသု ဂန္ဆန္တိ၊ တသ္မာ ဧ၀မာဟံသု။ **နာဂဂါဒိ ရက္ခိတဗ္ဗော**တိ ယထာ ကိဉ္စိ ဝိသေသိတံ နု ကရောတိ၊ ဧ၀ံ ရက္ခိတဗ္ဗော ဟောတိ။ **တာဝိ ဘဂိနိယော**တိ ယထာ ပမာဒံ နာပဇ္ဇန္တိ၊ ဧ၀ံ ရက္ခိတဗ္ဗာ ဟောန္တိ။ **အတ္ထာ၀ီ**တိ သိတကထိတ၀ိက္ကေပိတာဒိနိ အကရောန္တော ဟိ အတ္ထာ၀ီ ရက္ခိတဗ္ဗော

၁-သြိပဂျာတိ (က)

ဟောတိ။ ဧဝံ ကရောန္တော ဟိ "သာမိဒုဗ္ဘကော ဧသော"တိ နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော ဟောတိ။

တသ္မာတိဟ ထပတယောတိ ယသ္မာ တုမှေ ရာဇာ နိစ္စံ ရာဇဘယ္ကံ ပဋိစ္ဆာ-ပေတိ၊ တသ္မာပိ သမ္မာဓေ ဃရာဝါသော ရဇောပထော။ ယသ္မာ ပန ပံသု-ကူလိကံ ဘိက္ခုံ ဧဝံ ပဋိစ္ဆာပေန္တော နတ္ထိ၊ တသ္မာ အဇ္ဇောကာသော ပဗ္ဗဇ္ဇာ၊ ဧဝံ သဗ္ဗတ္ထာပိ။ အလဉ္စ ခေါ ထပတယော အပ္ပမာဒါယ၊ အပ္ပမာဒမေဝ ကရောထာတိ ဒဿေတိ။

မုဋ္ဌစာဂေါတိ ဝိဿဋ္ဌစာဂေါ။ **ပယတပါဏီ**တိ အာဂတာဂတာနံ ဒါနတ္ထာယ ဓောတဟတ္ထော။ **ဓောဿဂရတော**တိ ဓောဿဂသဒိ်တေ စာဂေ ရတော။ **ယာဇယောဂေါ**တိ ယာစိတဗ္ဗယုတ္တော။ "ယာဇယောဂေါ"တိပိ ပါဌော၊ ဒါနယုတ္တောတိ အတ္ထော။ **ဒါနသံဝိဘာဂရတော**တိ ဧတေန အပ္ပမတ္တကမ်ိ်ဳ လဘိတ္ဝာ တတောပိ သံဝိဘာဂေ ရတော။ **အပ္ပဋိဝိဘတ္တာနီ**တိ "ဣဒံ အမှာကံ ဘဝိဿတိ, ဣဒံ အယျာန"န္တိ ဧဝံ အကတဝိဘာဂံ၊ သဗ္ဗံ ဒါတဗ္ဗမေဝ ဟုတ္ဝာ ဌိတန္တိ အတ္ထော။ **ဣမေဟိ ခေါ ထပတယော စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော အရိယသာဝကော သောတာပန္နော ဟောတီ**တိ သောတာပန္နော ဣမေဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဟောတီတိ အတ္ထော။ ဧတေန သောတာပန္နေန ဣမေသံ စတုန္နံ ဓမ္မာနံ ကေန္စတော လဒ္ဓမာနတံ ဒဿေတိ။

ဧဝံ တေသံ ထပတိနံ ဣမေဟိ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတံ ပရိယာယေန ဒဿေဘ္ဝာ ဣဒါနိ နိပ္ပရိယာယေန တံ ဒဿေတုံ "**တုမှေ ခေါ ထပတယော**"တိ-အာဒိ ဝုတ္တံ။

၉၅။ **သဟသံ ကပ္ပကောဋ္ဌိယော**တိ သဟသံ အတ္ထဘာဝါ အဟေသုန္တိ အတ္ထော။ "အသီတိ ကပ္ပကောဋ္ဌိယော"တိပိ ပါဌော၊ အသီတိအာယုကပ္ပ-ကောဋ္ဌိယော အဟေသုန္တိ အတ္ထော။ ကတ္ထ ပန တေ အဟေသုန္တိ? အာဟ "**ဒေဝေ စေဝ မနုဿေ စာ**"တိ၊ ဒေဝေသု စေဝ မနုဿေသု စာတိ အတ္ထော။ **သံဝိဂ္ဂဟ္ဒမိ**တိ သမန္တတော ပလ္လဝဂ္ဂဟဏေန ဝိရဇ္ဈေ။ **အလဘိ'ဟန္တိ** အလဘိ'အဟံ။ **အန္ဓော တိ'သံ တတော ကပ္ပါ**တိ တတော ကပ္ပတော အဇ္ဇ သမ္ပတိ အယံ ကပ္ပော တိ'သတိမော။ **တဿာ သညာယ ဝါသနာ**တိ တဿ ဗုဒ္ဓဂတာယ သညာယ ဝါသနတော။

တဏှာနိယာတကောတိ တဏှာယ သမုဒ္ဓေဒကော။ **၀ဋ္ဋံသကော**တိ ပုပ္ဖမယကဏ္ဍိကော။ **သမ္ဗုပ္ပေဟိ'လက်ံတော**တိ နာနာပုပ္ဖေဟိ အလင်္ကတော။ **လပနန္တိ**ရာတိ ဥတ္တရာဓရောဋ္ဌာနံ အန္တရတော။ **ဩက္ကာ**တိ ပဘာ။ **မုဒ္ဓနန္တိ-ရဓာယထာ**တိ မုဒ္ဓနိ အန္တရဓာယထ[1]။ **ကဒ်ံ ဝိတရာ**တိ ဝိမတိံ ဝိနောဒေဟိ။ **ယဿ တံ သမ္ဗဓမ္မေသု၊ သဒါ ဥဂ္ဂဏှံ ပ၀တ္တာတီ**တိ **တ**န္တိ နိပါတမတ္တံ။ ယဿ သမ္ဗဓမ္မေသု အာကခ်ပ္ပဋိပဒ္ဓတ္တာ သဒါ ဥဂ္ဂဏှံ ပ၀တ္တာတိ။ သော သမ္ဗဉ္ဇု ဘဂ၀ါ **ထေရံ အာနန္ဒံ ဇေဒဗြဝီ**တိ သမ္မန္နော။ **ရာဇာ ရဋ္ဌေ ဘ၀ိဿတီ**တိ သမ္ဗသ္မိံ ရဋ္ဌေ ရာဇာ ဘ၀ိဿတိ။ **စရိမန္တိ** စရိမဘ၀ံ။ **သန္ဆိကတ္တာ**တိ ပစ္စက္ခံ ကတ္တာ။ **ဓမ္မတန္တိ** စတုသစ္စဓမ္မံ, ပစ္စေကဗောဓိံ ၀ါ။

၉၆။ **သု၀ဏ္ဏစ္ဆဒနံ နာ၀န္တိ** ဥဘောသု ပသေသု သု၀ဏ္ဏာလင်္ကာရေဟိ ပဋိမဏ္ဍိတ၀သေန ဆာဒိတံ သု၀ဏ္ဏနာ၀ံ။ **ပဠုံ ပုဋ္ဌာ ဝိယာကာသိ၊ သက္ကဿ ဇုတိ မေ သုတန္တိ** ယထာ သာ ဒေ၀တာ ပဠုံ ပုဋ္ဌာ သက္ကဿ ဗျာကာသိ၊ ဧ၀ံ မယာပိ သုတန္တိ အာယသ္မာ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော အတ္တနာ ယထာသုတံ တံ ဘဂ၀တော ၀ဒတိ။

ပံသုထူပေသူတိ သရီရဓာတုံ အဇ္ဈာသယေ ဌပေတ္ဝာ ပံသူဟိ ကတထူပေသု။ ဧ၀ဉ္ဟိ တေ ဘဂ၀န္တံ ဥဒ္ဒိဿကတာ နာမ ဟောန္တိ၊ တေနေ၀ါဟ **"ဥဒ္ဒိဿ-ကတေသု ဒဿမလဓာနု"**န္တိ။

၉၇။ **ဒေ၀ပုတ္တသရီရ၀ဏ္ဏော**တိ ဒေ၀ပုတ္တသရီရသဒိသ၀ဏ္ဏော။ **သုဘ၀သဏ္ဌိ-တီ**တိ သောဘဂ္ဂယုတ္တသဏ္ဌာနော။ **ဥဠာရံ ၀တ တံ အာသီ**တိ တံ မယာ ကတံ ပုညံ ဥဠာရံ ၀တ ဇေဟောသိ။ **ယာဟ**န္တိ ယာ အဟံ။ **သတသဟဿံ ကပ္ပေ၊ မုဒိတော ထူပံ အပူဇေသိ**တိ ထူပံ ပူဇေတ္ဝာ သတသဟဿံ အာယုကပ္ပေ အဟံ မုဒိတောတိ အတ္ထော။ **အနာဂန္တ္ဝါန ဝိနိပါတ**န္တိ အပါယုပပတ္တိံ အနုပ-ဂန္ဆာ။ **ယံ စက္ခွါ**န္တိ ယံ ပညာစက္ခုံ။ **ပဏိဟိတ**န္တိ ဌပိတံ။ **ဝိမုတ္တိစိတ္တာ**နီတိ ဝိမုတ္တိစိတ္တော အဟိ။ **ဝိဓူတလတော**တိ ဝိဓူတတဏှာလတော၊ သမုစ္ဆိန္ဒ-တဏှောတိ အတ္ထော။

၉၈။ **သာမာကပဇ္ဇောဒနမတ္တ**န္တိ သာမာကတိဏ္ဍာနံ နာဠိကောဒနမတ္တံ။ **အဒိလေ**တိ ပဿန္နံ စေတောဒိလာနံ အဘာ၀ေန အဒိလေ။ **တသ္မိဉ္စ ဩကပွယိ ဓမ္မမုတ္တမ**န္တိ တသ္မိံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေ ဥတ္တမဓမ္မံ ပစ္စေကဗောဓိံ "ဥတ္တမဓမ္မေန နာမ

၁-အန္တရဓာယိ (သီ)

ဋ္ဌမသ္မိံ ဘဝိတဗ္ဗ”န္တိ သဒ္ဒဟိံ။ **“တသ္မိဉ္စ ဓမ္မေ ပဏိဓေသိံ မာနသ”**န္တိ ဋ္ဌမိနာ ပဋိလဒ္ဓဓမ္မံ အဟမ္ပိ သန္ဓိကရေယ္ယန္တိ စိတ္တံ ပဏိဒဟိံ။ **ဘဝေ ကဒါသုဝိ စ မာ အပေက္ခဝါ**တိ ကတ္ထစိ ဘဝေ အပေက္ခဝါ မာ ဘဝေယ္ယန္တိ စ ပဏိဓေသိံ မာနသန္တိ သမ္ဗန္ဓော။

ကုဉ္ဇာတိ ဥတ္တရကုရုသု။ **ဒီဃာယုကေသု**တိ တေသံ ဝဿသဟဿာယုကတာယ ဝုတ္တံ။ **အမမေသု**တိ အပရိဂ္ဂဟေသု။ **ပါဏီသု**တိ သတ္တေသု။ **အဟိနဂါမီသု**တိ ယထာလဒ္ဓသမ္ပတ္တိဟိ ယာဝတာယုကံ အပရိဟီနသဘာဝေသု။ **တိဒသေဝပဝဇ္ဇထဝ်ာ**တိ တာဝတိံသော ဟုတ္ဝာ ဥပပဇ္ဇိံ၊ တိဒသေ ဝါ တာဝတိံသဘဝနေ ဥပပဇ္ဇိံ။ **ဝိသိဋ္ဌကာယူပဂတော**တိ ဝိသိဋ္ဌကာယေသု နာနာဝဏ္ဏကာယေသု ဥပဂတော။ **ယသသိသု**တိ ပရိဝါရဝန္တေသု။ **ဟိတာဟိတာသိဟီ**တိ ကုသလာကုသလေ ဝိတိဝတ္တိဟိ။ **ပစ္စက္ခံ ခွိမန္တိ** ပစ္စက္ခံ ခေါ ဋ္ဌံ ဝဝနန္တိ အဓိပ္ပါယော။

သကာသီတိ သော အကာသိ။ **မလိမာဘိဟာရီ**တိ ပူဇာဗလိံ အဘိဟရိ။ **ပတိတသ ဧကန္တိ** တသ္မ ဟတ္ထတော ဧကပုံ့ပံ ပတိတံ။

ဥပရိဒ္ဓန္တိ ဥပရိ ဝေဟာသေ ဌိတံ။ **အရိဒ္ဓန္တိ** အရိဋ္ဌံ နာမ ပစ္ဆေကသမ္ဘုဒ္ဓံ။ **အဏ္ဍဇဉ္စ မဟိဒ္ဓိ စာ**တိ အဏ္ဍဇတ္တဝိသယာ စ ဗဟိဒ္ဓဝိသယာ စ။ **ယေ မေ ဝိဇိံသူ**တိ ယေ မေ ပုဗ္ဗေ ဝိဇ္ဇမာနာ အဟေသုံ။ **ဇာတိမရဏသံသာရော၊ နတ္ထိ ဒါနိ ပုနဗ္ဘဝေါ**တိ ပုနပ္ပုနံ ဇာယနမီယနဘူတော သံသာရော ပုနဗ္ဘဝေါတိ စ ဝုစ္စတိ၊ သော စ ဒါနိ နတ္ထိတိ အတ္ထော။

ဋ္ဌံ ဝါသနာဘာဂိယံ သုတ္တန္တိ ဋ္ဌံ ဝါသနာဘာဂပုညဝိဘာဝနာနံ နာနာသုတ္တပဒါနံ ဥဒါဟရဏဝသေန ဒဿိတံ ဝါသနာဘာဂိယံ သုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၉၉။ **“ဥဒ္ဓံ အဓော။ပ။အပုနဗ္ဘဝါယာ”**တိ ဋ္ဌံ နိဗ္ဗေဘာဂိယံ သုတ္တန္တိ ဝုတ္တံ သြဃတရဏသ အရိယမဂ္ဂကိစ္စတ္တာ။ **နာ စေတနာ ကရဏီယာ**တိ နာ စိတ္တံ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗံ။ **ဓမ္မတာ**တိ ဓမ္မသဘာဝေါ။

၁၀၀။ **ယဒါ ဟဝေ**တိ ယသ္မိံ ဟဝေ ကာလေ။ **ပါတုဘဝန္တီ**တိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ **ဓမ္မာ**တိ အနုလောမပစ္စယာကာရပဋိဝေဓသောဓကာ ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မာ။ **ပါတုဘဝန္တီ**တိ ဝါ ပကာသေန္တိ၊ အဘိသမယဝသေန ပါကဋာ ဟောန္တိ။ **ဓမ္မာ**တိ စတုအရိယသစ္စဓမ္မာ။ အာတာပေါ ဝုစ္စတိ ကိလေသသန္တာပနဋ္ဌေန ဝီရိယံ။

အာတာဝိနောဘိ သမ္မပ္ပဓာနဝိရိယ၀တော၁။ **ဗျာယတော**တိ အာရမ္မဏူပ-
နိဇ္ဈာနလက္ခဏေန လက္ခဏူပနိဇ္ဈာနလက္ခဏေန စ ဗျာနေန ဗျာယန္တိသဃ။
ဗြာဟ္မဏသာတိ ဗာဟိတပါပသ ဒိဏာသ၀သ။ **အထသ ကန်ါ ၀ပယန္တိ**
သဗ္ဗာတိ အထသ ဧ၀ံ ပါတုဘူတမ္မသ ယာ တာ "ကော နု ခေါ ဘန္တေ
ဖုသတီတိ? နော ကလ္လော ပဠောတိ ဘဂ၀ါ အ၀ေါစာ"တိအာဒိနာ၁ နယေန
"ကတမံ နု ခေါ ဘန္တေ ဇရာမရဏံ၊ ကသ္သ ပနိဒံ ဇရာမရဏန္တိ? နော ကလ္လော
ပဠောတိ ဘဂ၀ါ အ၀ေါစာ"တိအာဒိနာ၂ စ နယေန ပစ္စယာကာရကမ်ါ
၀ုတ္တာ။ ယာ စ ပစ္စယာကာရသ္သ၀ အပ္ပဋိဝိဒ္ဓတ္တာ "အဟောသိံ နု ခေါ
အဟမတီတမဒ္ဓါန"န္တိအာဒိကာ၃ သောဠသကမ်ါ "ဟုဒ္ဓေ ကန်တိ ဓမ္မေ
ကန်တိ"တိအာဒိကာ၄ အဋ္ဌ စ ကမ်ါ အာဂတာ၊ တာ သဗ္ဗာ ၀ပယန္တိ အပဂစ္ဆန္တိ
နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ကသ္မာ? **ယတော ပဇာနာတိ သဟေတုဓမ္မံ၊** ယသ္မာ အဝိဇ္ဇာဒိကေန
ဟေတုနာ သဟေတုကံ ဇုမံ သမ်ါရာဒိံ ကေ၀လံ ဒုက္ခက္ခန္ဓဓမ္မံ ပဇာနာတိ
အညာသိ၅ ပဋိဝိဇ္ဈတိ။

ယတော ခယံ ပစ္စယာနံ အ၀ေဒီတိ ယသ္မာ ပစ္စယာနံ ခယသမ်ါတံ နိဗ္ဗာနံ
အ၀ေဒိ အညာသိ ပဋိဝိဇ္ဈိ၊ တသ္မာ ယဒါသ အာတာပိနော ဗျာယတော
ဗြာဟ္မဏသ ၀ုတ္တပ္ပကာရာ ဓမ္မာ ပါတုဘ၀န္တိ။ အထသ ယာ နိဗ္ဗာနသ
အဝိဒိတတ္တာ ကမ်ါ ဥပ္ပဇ္ဇေယျုံ၊ သဗ္ဗာပိ တာ ကမ်ါ ၀ပယန္တိတိ။

အာရဉ္ဇန္တိ အာရညကံ။ **အညာတုဉ္ဆေန ယာပေန္တ**န္တိ ကုလေသု အညာ-
တော နိစ္စနေ၀ါယေ၀ ဟုတ္ဝာ ဥဉ္ဆေန ပိဏ္ဍစရိယာယ ယာပေန္တံ။ အထ ၀ါ
အဘိလက္ခိတေသု ဇုသ္သရဇနဂေဟေသု ကဋုကဘဏ္ဍသမ္ဘာရံ သုဂန္ဓဘောဇနံ
ပရိယေသန္တသ္သ ဥဉ္ဆံ ဉာတုဉ္ဆံ နာမ၊ ဃရပဋိပါဋိယာ ပန ဒ္ဝါရေ ဋ္ဌိတေန
လဒ္ဓမိဿကဘောဇနံ အညာတုဉ္ဆံ နာမ။ ဇုဒံ ဇုဓ အဓိပ္ပေတံ။ တေန
ယာပေန္တံ။ **ကာမေသု အနပေက္ခိန**န္တိ ၀တ္ထုကာမကိလေသကာမေသု နိရပေက္ခံ။

ဆတ္ဟာတိ ၀ဓိတ္ဝာ။ **သုခံ သေတီ**တိ ကောဓပရိဋ္ဌာဟေန အပရိဒယ္ဟ-
မာနတ္တာ သုခံ သယတိ။ **နံ သောစတီ**တိ ကောဓ၀ိနာသေန ဝိနဋ္ဌဒေါမန-
သတ္တာ နံ သောစတိ။ **ဝိသမူလသာ**တိ ဒုက္ခ၀ိပါကသ။ **မဓုရဂ္ဂသာ**တိ ယံ
အက္ခါဋ္ဌသ ပစ္စက္ခောသိတ္ဝာ ပဟဋ္ဌသ ပဋိပ္ပဟရိတ္ဝာ သုခံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တံ
သန္ဓာယ သော "မဓုရဂ္ဂေါ"တိ ၀ုတ္တော။ ဇုမသ္မိံ ဟိ ဌာနေ ပရိယောသာနံ
"အဂ္ဂ"န္တိ ၀ုတ္တံ။ **အရိယာ**တိ ဗုဒ္ဓါဒယော။

၁-သံ ၁-၂၅၄-ဝိဇ္ဇေ။　　၂-သံ ၁-၂၉၁-ဝိဇ္ဇေ။　　၃-မ ၁-၁၀၊ သံ ၁-၂၆၅-ဝိဇ္ဇေသု။
၄-အဘိ ၁-၂၀၈-ဝိဇ္ဇေ။　　၅-အညာတိ(သီ)

ဟနေတိ ဟနေယျ။ **ဥပ္ပတိတန္တိ** အသမုဋ္ဌါဋိတံ အဝိက္ခမ္ဘိတုပ္ပန္နဝသေန သမုဒါစာရုပ္ပန္နဝသေန သမုဒါစရန္တံ။ **ဝိနောဒယေ**တိ အတ္တနော သန္တာနတော နီဟရေယျ။

၁၀၁။ **သတ္တိယာ**တိ ဒေသနာသီသမေတံ၊ ကေတောဓာရဒီနာ သတ္ထေ-နာတိ အတ္ထော။ **ဩမဒ္ဒေါ**တိ ပဟဒ္ဒေါ။ စတ္တာရော ဟိ ပဟာရာ ဩမဒ္ဒေါ ဥမ္မဒ္ဒေါ မဒ္ဒေါ ဝိမဒ္ဒေါတိ။ တတ္ထ ဥပရိ ဌတ္ဝာ အဓောမုခံ ဒိန္နပ္ပဟာရော **ဩမဒ္ဒေါ** နာမ၊ အဓော ဌတ္ဝာ ဥဋ္ဌမုခံ ဒိန္နပ္ပဟာရော **ဥမ္မဒ္ဒေါ** နာမ၊ အဂ္ဂဋ္ဌ-သူစိ ဝိယ ဝိနိဝိဇ္ဈိတ္ဝာ ကတော **မဒ္ဒေါ** နာမ၊ သေသော သဗ္ဗောပိ **ဝိမဒ္ဒေါ** နာမ။ ဣမသ္မိံ ပန ဌာနေ ဩမဒ္ဒေါ ဂဟိတော။ သော ဟိ သဗ္ဗဒါရုဏော ဒုရုဒ္ဓရဏသလ္လော ဒုတ္တိကိစ္ဆော အန္တောဒေါသော အန္တောပုဗ္ဗလောဟိ-တော စ ဟောတိ။ ပုဗ္ဗလောဟိတံ အနိက္ခမိတ္ဝာ ဝဏမုခံ ပရိယောနန္ဓိတ္ဝာ တိဋ္ဌတိ။ ပုဗ္ဗလောဟိတံ နီဟရိတုကာမေဟိ မဠ္ဟေန သဒ္ဒိံ ဗန္ဓိတ္ဝာ အဓော-သိရော ကာတဗ္ဗော ဟောတိ၊ မရဏံ ဝါ မရဏမတ္တံ ဝါ ဒုက္ခံ ပါပုဏာတိ။ **ပရိဗ္ဗဇေ**တိ ဝိဟရေယျ။

ဣမာယ ဂါထာယ ကိံ ကထိတံ? ယထာ သတ္ထိယာ ဩမဒ္ဒပုရိသော သလ္လုဇ္ဇာဟနဝဏတိကိစ္ဆနာနံ အတ္ထာယ ဝိရိယံ အာရဘတိ ပယောဂံ ကရောတိ ပရက္ကမတိ။ ယထာ စ ဒယ္ဟမာနေ မတ္ထကေ အာဒိတ္တသိရော တသ္သ နိဗ္ဗာပနတ္ထာယ ဝိရိယံ အာရဘတိ ပယောဂံ ကရောတိ ပရက္ကမတိ၊ ဧဝမေဝံ ဘိက္ခု ကာမရာဂပ္ပဟာနာယ သတော အပ္ပမတ္တော ဟုတ္ဝာ ဝိဟရေယျ ဘဂဝါတိ ကထေသိ။

ဧဝံ ဒေဝတာယ ကထိတေ အထ ဘဂဝါ စိန္တေသိ "ဣမာယ ဒေဝတာယ ဥပမာ ဒဋ္ဌံ ကတ္ဝာ အာနီတာ၊ အတ္ထံ ပန ပရိတ္တကံ ဂဟေတ္ဝာ ဌိတာ။ ပုနပ္ပုနံ ကထေန္တိပိ ဟိ သော ကာမရာဂသ ဝိက္ခမ္ဘနပ္ပဟာနမေဝ ကထေယျ၊ ယာဝ စ ကာမရာဂေါ မဂ္ဂေန နာ သမုဿဇ္ဇိယျတိ၊ တာဝ အနုဗန္ဓောဝ ဟောတီ"တိ တမေဝ ဥပမံ ဂဟေတ္ဝာ ပဌမမဂ္ဂဝသေန ဒေဝတာယ ဝိနိဝဋ္ဋေတ္ဝာ ဒသေန္တော **"သတ္ထိယာ ဝိယ ဩမဒ္ဒေါ"**တိ ဒုတိယဂါထမာဟ။ တသ္ထော ပုရိမနယာ-နုသာရေန ဝေဒိတဗ္ဗော။

လောကာမိသန္တိ ကာမဂုဏော။ **သန္တိံ ပေက္ခော**တိ သဗ္ဗသင်္ခါရုပသမံ နိဗ္ဗာနံ အပေက္ခမာနော။ **ပညဝါ**တိ ပညဝန္တော။ **ပဟိတတ္တော**တိ နိဗ္ဗာနံ ပတိပေသိတ-စိတ္တော။ **ဝိရတော ကာမသညာယာ**တိ ယာယ ကာယစိ သဗ္ဗတော

ကာမသညာယ စတုတ္ထမဂ္ဂသမ္မယုတ္တာယ သမုဋ္ဌဒ၀ိရတိယာ ၀ိရတော။ "၀ိရတ္တော"တိပိ ပါဠော။ ကာမသညာယာတိ ပန ဘုမ္မ၀စနံ ဟောတိ။ **သဂါထာ၀ဂ္ဂေ**၁ "ကာမသညာသူ"တိ ပါဠော။ စတူဟိ မဂ္ဂေဟိ ဒသန္နမ္ပိ သံယောဇနာနံ အတိတတ္တာ **သဗ္ဗသံယောဇနာတီတော**။ စတုတ္ထမဂ္ဂေနေ၀ ၀ါ ဥဒ္ဓမ္ဘာဂိယသံယောဇနာတီတော တတြံ တတြာဘိနန္ဒနတော နန္ဒိသဒ္ဒါတာယ တဏှာယ တိဏ္ဏွ္ဘ ဘ၀ါနံ ပရိက္ခီဏတ္တာ **နန္ဒီဘ၀ပရိက္ခီဏော**။ **သော** တာဒိသော ခီဏာသ၀ေါ ဘိက္ခု **ဂန္ဓိရေ** သံသာရဏ္ဏ၀ေ နာ **သီဒတိ**။

သဒ္ဒဟာနောတိ ယေန ပုဗ္ဗဘာဂေ ကာယသုစရိတာဒိဘေဒေန, အပရဘာဂေ စ သတ္တာနံ သဗ္ဗော၀ိပက္ခိယဘေဒေန ဓမ္မေန အရဟန္တော ဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓဗုဒ္ဓသာ၀ကာ နိဗ္ဗာနံ ပတ္တာ။ တံ သဒ္ဒဟာနော အရဟတံ ဓမ္မံ နိဗ္ဗာနပ္ပတ္တိယာ လောကိယလောကုတ္တရပညံ လဘတိ၊ တဒူ ဓေါ န သဒ္ဓါမတ္တကေနေ၀။ ယသ္မာ ပန သဒ္ဓါဇာတော ဥပသက်မတိ၊ ဥပသက်မန္တော ပယိရုပါသတိ၊ ပယိရုပါသန္တော သောတံ ဩဒဟတိ၊ ဩဒဟိတသောတော ဓမ္မံ သုဏာတိ၊ တသ္မာ ဥပသက်မနတော ပဋ္ဌာယ ယာ၀ ဓမ္မသ၀နေန **သုဿူသံ လဘတေ ပဏ္ဍိ**။

ကိံ ၀ုတ္တံ ဟောတိ? တံ ဓမ္မံ သဒ္ဒဟိတ္ဝာပိ အာစရိယုပဇ္ဈာယေ ကာလေန ကာလံ ဥပသက်မိတ္ဝာပိ ၀တ္တကရဏေန ပယိရုပါသိတ္ဝာ ယဒါ ပယိရုပါသနာယ အာရာဓိတစိတ္တာ ကိဉ္စိ ၀တ္ထုကာမာ ဟောန္တိ။ အထ အဓိဂတာယ သောတုကာမတာယ သောတံ ဩဒဟိတ္ဝာ သုဏန္တော လဘတိတိ ဧ၀ံ သုဿူသမ္ပိ စ သတိအဓိပ္ပ၀ါသေန အပ္ပမတ္တော သုဘာသိတဒုဿာသိတညုတာယ ၀ိစက္ခဏော ဧ၀ လဘတိ၊ န ဣတရော။ တေနာဟ **"အပ္ပမတ္တော ၀ိစက္ခဏော"**တိ။

ပတိရူပကာရီတိ ဒေသကာလာဒိနိ အဟာပေတ္ဝာ လောကိယသ္သ လောကုတ္တရဿ စ ဓမ္မဿ ပတိရူပံ အဓိဂမုပါယံ ကရောတီတိ ပတိရူပကာရီ။ **ဓုရ၀ါ**တိ စေတသိကဝီရိယ၀သေန အနိက္ခိတ္တဓုရော။ **ဥဋ္ဌာတာ**တိ ကာယိကဝီရိယ၀သေန ဥဋ္ဌာနသမ္ပန္နော အသိထိလပရက္ကမော။ **၀ိန္ဒတေ ဓန**န္တိ လောကိယလောကုတ္တရဓနံ အဓိဂစ္ဆတိ။ **သစ္စေနာ**တိ ၀စီသစ္စေန ပရမတ္ထသစ္စေန စ။ ဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓအရိယသာ၀ကာ နိဗ္ဗုတိံ ပါပုဏန္တာ ကိတ္တိမ္ပိ ပါပုဏန္တိယေ၀။ **ဒဒ**န္တိ ပရေသံ ယံ ကိဉ္စိ ဒုစ္စိတံ ပတ္ထိတံ ဒေန္တော **မိတ္တာနိ ဂန္ထတိ** သမ္မာဒေတိ

၁-သံ ၁-၅၁-ဝိဇ္ဇေ။

ဥပပဇ္ဇတိတိ ဥတ္တာ တံ တဏှာသိနေဟံ အာဒိနဝါနုပဿနာဒိဘာဝနာဉာဏဂ္ဂိနာ ဝိသောသေန္တာ ဝိနောဒေန္တိ ပဇဟန္တိ၊ ဧဝံ အမှာကံ ဘာသိတံ သုဏောဟိ ယဂ္ဘာတိ။ **တေ ဒုတ္တရံ သြဃမိမံ တရန္တိ၊ အတိဏ္ဏပုဗ္ဗံ အပုနဗ္ဘဝါယာတိ** ယေဟိ သံကိလေသဂဟနံ ဝိနောဒေန္တိ၊ တေ ကေန္တေန မဂ္ဂံ ဘာဝေန္တိ။ န ဟိ မဂ္ဂဘာဝနံ ဝိနာ ကိလေသဝိနောဒနံ အတ္ထိ။ ဧဝံ မဂ္ဂံ ဘာဝေန္တာ တေ ပကတိဉဏေန ဒုတ္တရံ ကာမောဃာဒိံ စတုဗ္ဗိဓံ သြဃံ ဇှမိနာ ဒီဃေန အဒ္ဓုနာ သုပိနန္တေနပိ အတိဏ္ဏပုဗ္ဗံ အနတိက္ကန္တပုဗ္ဗံ အပုနဗ္ဘဝါယ နိဗ္ဗာနာယ တရန္တိ။

ဒုက္ခံ ဘဂဝါတိ ဧကော ကိရ ဒေဝပုတ္တော ပုဗ္ဗယောဂါဝစရော ဗဟလ-ကိလေသတာယ သပ္ပယောဂေန ကိလေသေ ဝိက္ခမ္ဘေန္တော သမဏဓမ္မံ ကတ္တာ ပုဗ္ဗဟေတုမန္ဒတာယ အရိယဘူမိံ ဩပ္ပတ္တာဝ ကာလံ ကတ္တာ ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တော၊ သော တထာဂတံ ဥပသင်္ကမိတ္တာ ဒုက္ခရဘာဝံ အာရောစေန္တော ဧဝမာဟ။ တတ္ထ **ဒုက္ခ**န္တိ ဒသပိ ဝဿာနိ။ပ။ သဋ္ဌိပိ ဝဿာနိ ဧကန္တပရိသုဒ္ဓသသမဏဓမ္မသ္သ ကရဏံ နာမေတံ ဒုက္ကရံ။ **သေက္ခာ**တိ သတ္တ သေက္ခာ။ **သီလသမာဟိတာ**တိ သီလေန သမာဟိတာ သမုပေတာ။ **ဒိဋ္ဌိတ္ထာ**တိ ပတိဋ္ဌိတသဘာဝါ။ ဧဝံ ပုဗ္ဗဏ္ဏိကပဉ္ဉံ ဝိသဇ္ဇိတ္တာ ဥပရိပဉ္ဉံ သမုဋ္ဌာပနတ္ထံ **"အနဂါရိယုပေတသာ"**တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **အနဂါရိယုပေတသာ**တိ အနဂါရိယံ နိဂ္ဂေဟဘာဝံ ဥပဂတသာ၊ ပဗ္ဗဇိတသာတိ အတ္ထော။ **တုဋ္ဌိ**တိ စတု-ပစ္စယသန္တောသော။

ဘာဝနာယာတိ စိတ္တဂူပသမဘာဝနာယ။ **တေ ဆေတ္တာ မစ္စုနော ဇာလန္တိ** ယေ ရတ္တိန္ဒိဝံ ဇှန်္ဒြိယူပသမေ ရတာ၊ တေ ဒုဿမာဒဟံ စိတ္တံ သမာဒဟန္တိ။ ယေ သမာဟိတစိတ္တာ၊ တေ စတုပစ္စယသန္တောသံ ပူရေန္တော န ကိလမန္တိ။ ယေ သန္တုဋ္ဌာ၊ တေ သီလံ ပူရေန္တော န ကိလမန္တိ။ ယေ သီလေ ပတိဋ္ဌိတာ သတ္တ သေက္ခာ၊ တေ အရိယာ မစ္စုနော ဇာလသင်္ခါတံ ကိလေသ-ဇာလံ ဆိန္ဒိတ္တာ ဂစ္ဆန္တိ။

ဒုဂ္ဂမောတိ သစ္စမေတံ ဘန္တေ ယေ ဇှန်္ဒြိယူပသမေ ရတာ၊ တေ ဒုဿမာဒဟံ စိတ္တံ သမာဒဟန္တိ။ ယေ သမာဟိတစိတ္တာ၊ တေ စတုပစ္စယသန္တောသံ ပူရေန္တော န ကိလမန္တိ။ ယေ သန္တုဋ္ဌာ၊ တေ သီလံ ပူရေန္တော န ကိလမန္တိ။ ယေ သီလေ ပရမဂ္ဂါဟိနော သတ္တ သေက္ခာ၊ တေ **အရိယာ** မစ္စုနော ဇာလသင်္ခါတံ[1] ကိလေသဇာလံ ဆိန္ဒိတ္တာ **ဂစ္ဆန္တိ**။ ကိံ န ဂမိဿန္တိ၊ အယံ ပန ဒုဂ္ဂမော

၁-ကိလေသသင်္ခါတံ (က)

"ဘဂ၀ါ ဒိသမော မဂ္ဂေါ"တိ အာဟ။ တတ္ထ ကိဗ္ဗာပိ အရိယမဂ္ဂေါ နေ၀ ဒုဂ္ဂမော နာ ဒိသမော၊ ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒါယ ပနဿ ဗဟူ ပရိဿယာ ဟောန္တိ၊ တသ္မာ ဧ၀ံ ၀ုတ္တော။ **အဓိသီရာ**တိ ဥဏာသိရေန အဓေသိရာ ဟုတ္ဝာ **ပပတန္တိ**။ အရိယမဂ္ဂံ အာရောဟိတုံ အသမတ္ထတာယ ဧ၀ ဧတ **မဂ္ဂေ** ပပတန္တိတိ ၀ုစ္စန္တေ။ **အရိယာနံ သမော မဂ္ဂေါ**တိ သ္မေ၀ မဂ္ဂေါ ဒေရိယာနံ သမော ဟောတိ်။ **ဒိသမေ သမာ**တိ ဒိသမေပိ သတ္တကာယေ သမာ ဧ၀။

၁၀၃။ **ဇုဒံ ဟိ တံ ဇေတ၀နန္တိ** အနာထပိဏ္ဍိကော ဒေ၀ပုတ္တော ဇေတ-၀နသဏ္ဍ စေ၀ ဗုဒ္ဓါဒိနဉ္စ ၀ဏ္ဏာဘဏနတ္ထံ အာဂန္ဒွာ ဧ၀မာဟ။ **ဇုသိသံဃ-နိသေဒိတန္တိ** ဘိက္ခုသံဃနိဝေသိတံ။ ဧ၀ံ ပဌမဂါထာယ ဇေတ၀နသဏ္ဍံ ၀ဏ္ဏံ ကထေတ္ဝာ ဇုဒါနိ အရိယမဂ္ဂသဏ္ဍံ ၀ဏ္ဏံ ကထေန္တော **"ကမ္ဗံ ဒိဇ္ဇာ"**တိ-အာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ကမ္ဗ**န္တိ မဂ္ဂစေတနာ။ **ဒိဇ္ဇာ**တိ မဂ္ဂပညာ။ **ဓမ္မော**တိ သမာဓိ၊ သမာဓိပက္ခိကာ ၀ါ ဓမ္မော။ **သီလံ ဇိ၀ိတမုတ္တမ**န္တိ သီလေ ပတိဋ္ဌိတသ္မ ဇိ၀ိတဿ ဥတ္တမန္တိ ဒသ္မေတိ။ အထ ၀ါ **ဒိဇ္ဇာ**တိ ဒိဋ္ဌိသင်္ခါ။ **ဓမ္မော**တိ ၀ါယာမ-သတိသမာဓယော။ **သီလ**န္တိ ၀ါစာကမ္မန္တာဇီ၀ါ။ **ဇိ၀ိတမုတ္တမ**န္တိ တေသ္မိံ သီလေ ပတိဋ္ဌိတသ္မ ဇိ၀ိတံ နာမ ဥတ္တမန္တိ။ **"တေန မစ္စာ သုဗ္ဗန္တိ"**တိ တေန အဋ္ဌင်္ဂိကေန မဂ္ဂေန သတ္တာ ဝိသုဇ္ဈန္တိ။

တသ္မာတိ ယသ္မာ မဂ္ဂေန သုဇ္ဈန္တိ၊ န ဂေါတ္တဓနေဟိ၊ တသ္မာ။ **ယောနိသော ဝိစိနေ ဓမ္မ**န္တိ ဥပါယေန ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မံ ဝိစိနေယျ။ **ဧ၀ံ တတ္ထ ဝိသုဇ္ဈတီ**တိ ဧ၀ံ တသ္မိံ အရိယမဂ္ဂေ ဝိသုဇ္ဈတိ။ အထ ၀ါ **ယောနိသော ဝိစိနေ ဓမ္မ**န္တိ ဥပါယေန အရိယသစ္စဓမ္မံ ဝိစိနေယျ။ **ဧ၀ံ တတ္ထ ဝိသုဇ္ဈတီ**တိ ဧ၀ံ တေသု စတူသု အရိယသစ္စေသု ဝိသုဇ္ဈတိ။ ဇုဒါနိ သာရိပုတ္တတ္ထေရဿ ၀ဏ္ဏံ ကထေန္တော **"သာရိပုတ္တော၀ါ"**တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **သာရိပုတ္တော၀ါ**တိ အ၀ဓာရဏ-၀စနံ၊ ဧတေဟိ ပညာဒိဟိ သာရိပုတ္တော၀ သေယျောတိ ၀ဒတိ။ **ဥပသမေနာ**တိ ကိလေသူပသမေန။ **ပါရင်္ဂတော**တိ နိဗ္ဗာနံ ဂတော၊ ယော ကောစိ နိဗ္ဗာနပ္ပတ္တော ဘိက္ခု၊ န တာဒိသော။ **ဧတော၀ပရမော သိယာ၊** န ထေရာ ဥတ္တရိတရော နာမ သာ၀ကော အတ္ထီတိ ၀ဒတိ။

အတိတန္တိ အတိတေ ပဉ္စက္ခန္ဓေ။ **နာနန္ဒာဂမေယျော**တိ တဏှာဒိဋ္ဌိဟိ နာနုဂန္တွေယျ။ **နပ္ပဋိကင်္ခေ**တိ တဏှာဒိဋ္ဌိဟိ န ပတ္ထေယျ။ **ယဒတိတ**န္တိ ဇုဒမေတ္ထ ကာရဏာ၀စနံ။ ယသ္မာ ယံ အတီတံ၊ **တံ ပဟီနံ** နိရုဒ္ဓံ အတ္ထင်္ဂံ၊

၁-အာဂတော (သီ၊က)

တသ္မာ တံ နာနုဂစ္ဆေယျ။ ယသ္မာ စ ယံ တတ္ထ **အနာဂတံ၊** တံ **အပုတ္တံ** အဇာတံ အနိဗ္ဗတ္တံ၊ တသ္မာ တမ္ပိ နာ ပတ္ထေယျ။ **တတ္ထ တတ္ထာ**တိ ပစ္စုပ္ပန္နမ္ပိ ဓမ္မံ ယတ္ထ ယတ္ထေဝ သော ဥပ္ပဇ္ဇေယ္ယ၊ တတ္ထ တတ္ထေဝ နံ အနိစ္စာနုပဿနာဒိဟိ သတ္တဟိ အနုပဿနာဟိ **ဝိပဿတိ၊** အရညာဒိသု ဝါ တတ္ထ တတ္ထ ဝိပဿတိ။ **အသံဟီရံ အသံကုပ္ပန္တိ** ဇာဒံ ဝိပဿနာပဋိဝိပဿနာဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ ဝိပဿနာ ဟိ ရာဂါဒီဟိ နာ သံဟီရတိ နာ ကုပ္ပတိတိ အသံဟီရာ အသံကုပ္ပါ၊ တံ **အနုဗြူဟယေ** ဝဓေုယျ ပဋိဝိပဿေယျာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အထ ဝါ နိဗ္ဗာနံ ရာဂါဒီဟိ နာ သံဟီရတိ နာ ကုပ္ပတိတိ **အသံဟီရံ အသံကုပ္ပံ၊** တံ **ဝိဒ္ဓါ** ပဿိတော ဘိက္ခု **အနုဗြူဟယေ၊** ပုနပ္ပုနံ တဒါရမ္မဏံ ဖလသမာပတ္တိံ အပ္ပေန္တော ဝဓေုယျာတိ အတ္ထော။

တသ ပန အနုဗြူဟနသ အတ္ထာယ **အဇ္ဇေဝ[1] ကိစ္စမာတပ္ပန္တိ**[2] ကိလေသာနံ အာတာပနပရိတာပနေန "အာတပ္ပ"န္တိ လဒ္ဓနာမံ ဝီရိယံ အဇ္ဇေဝ ကာတမ္ဗံ။ **ကော ဇညာ မရဏံ သုဧ**တိ သွေ ဇီဝိတံ ဝါ မရဏံ ဝါ ကော ဇာနာတိ။ အဇ္ဇေဝ ဒါနံ ဒဿာမိ၊ သီလံ ဝါ ရက္ခိဿာမိ၊ အညတရံ ဝါ ပန ကုသလံ ကရိဿာမိ၊ "အဇ္ဇ တာဝ ပပဉ္စော အတ္ထိ၊ သွေ ဝါ ပုနဒိဝသေ ဝါ ဇာနိဿာမိ"တိ စိတ္တံ အနုပ္ပါဒေတ္ဝာ "အဇ္ဇေဝ ကရိဿာမိ"တိ ဧဝံ ဝီရိယံ ကာတမ္ဗန္တိ ဒသ္သေတိ။ **မဟာသေနော**တိ အဟိဝိတ္ထိကဝိသ-သတ္ထာဒီနိ ဟိ အနေကာနိ မရဏကာရဏာနိ တသ သေနာတိ တာယ မဟတိယာ သေနာယ ဝသေန မဟာသေနေန ဧဝရူပေန မစ္စုနာ သဒ္ဓိံ ကတိ-ပါဟံ တာဝ အာဂမေဟိ၊ "ယာဝါဟံ ဗုဒ္ဓပူဇာဒိံ အတ္တနော အဝဿယံ[1] ကမ္မံ ကရောမီ"တိ ဧဝံ မိတ္တာသန္ဓဝါကာရဿဒ္ဓါတော ဝါ "ဣဒံ သတံ ဝါ သဟဿံ ဝါ ဂဟေတ္ဝာ ကတိပါဟံ အာဂမေဟိ"တိ ဧဝံ လဒ္ဓာနုပ္ပဒါနသဒ္ဓါတော ဝါ "ဣမိနာ ဗလရာသိနာ ပဋိဗာဟိဿာမိ"တိ ဧဝံ ဗလရာသိသဒ္ဓါတော ဝါ **သင်္ခရော** နတ္ထိ။ သင်္ခရောတိ ဟိ မိတ္တာကရဏလဒ္ဓဒါနဗလရာသိသင်္ခါနာနံ နာမံ၊ တသ္မာ အယ-မတ္ထော ဝုတ္တော။ **အတန္ဒိတ**န္တိ အနလသံ ဥဋ္ဌာဟကံ။ ဧဝံ ပဋိပန္နော ဘဒ္ဒေါ ကေရတ္တော အဿာတိ **ဘဒ္ဒေကရတ္တော။** ဣတိတိ ဧဝံ ပဋိပန္နံ ပုဂ္ဂလံ "ဘဒ္ဒေ-ကရတ္တော အယ"န္တိ ရာဂါဒိသန္တာယ **သန္တော ဗုဒ္ဓမုနိ အာစိက္ခတိ။**

စက္ခုနာ ပညာယ စာတိ စက္ခုနာ စ ပညာယ စ။ စက္ခုဘူတာယ ဝါ ပညာယ။ **သတိယာ ပညာယ စာ**တိ သတိယာ စ ပညာ'ယ စ၊ သတိဝိသိဋ္ဌာယ ဝါ ပညာယ။ **ကာယေနာ**တိ နာမကာယေန။

၁-အဇ္ဇေဝ ကိစ္စံ အာတပန္တိ (သီ) ၂-အဝဿယံ (က)

ဒိဗ္ဗစက္ခု၊ သုဝိသုဒ္ဓန္တိ ဒိဗ္ဗံ စက္ခု သုဝိသုဒ္ဓံ၊ ယံ သစ္ဆိကရောတိတိ အမိပ္ပါယော။ **ပုဗ္ဗေနိဝါသာ**တိ ပုရိမာသု ဇာတီသု နိဝုတ္ထက္ခန္ဓာ။ **ဇာန္ဒိဝိဓာ**တိ ဇာန္ဒိကော ဘဂဝါ။ **နိရောဓော**တိ နိဗ္ဗာနံ။ သေသံ သုဝိညေယ္ယမေဝ။

၁၀၄။ **ယဿ သေလူပမံ စိတ္တ**န္တိ ကေဃနံ သေလံ ဝိယ ပကတိဝါတေဟိ လောကဓမ္မဝါတေဟိ အကမ္ပနီယတော ယဿ စိတ္တံ သေလူပမံ။ တေနာဟ **"ဌိတံ နာနုပကမ္ပတီ"**တိ။ **ရဇနီယေသူ**တိ လာဘာဒီသု။ **ကောပနေယ္ယေ**တိ အလာဘာဒိကေ။ **ကုတော နံ ဒုက္ခမေဿတီ**တိ တံ ဧဝံ ဘာဝိတစိတ္တံ ဝိတိက္ကန္တလောကဓမ္မံ ဥတ္တမပုရိသံ လောကဓမ္မဟေတုကံ ဒုက္ခံ နာနုဂမိဿတိ။

ယော ဗြာဟ္မဏောတိ ဗာဟိတပါပဓမ္မတာယ ဗြာဟ္မဏော၊ န ဒိဋ္ဌမင်္ဂလိကတာယ ဟုံဟုက်ာရကသာဝါဒိပါပဓမ္မယုတ္တော ဟုတ္ဝာ ကေဝလံ ဇာတိမတ္တေန ဗြာဟ္မဏောတိ ပဋိဇာနာတိ။ သော ဗြာဟ္မဏော ဗာဟိတပါပဓမ္မတ္တာ ဟုံဟုက်ာရပဗဟာနေန **နိဟုံဟုက်ော**။ ရာဂါဒိကသာဝါဘာဝေန **နိက္ကသာဝေါ**။ သီလသံဝရေန သံယတစိတ္တတာယ **ယတတ္တော**။ စတုမဂ္ဂညာဏသမ်ိဂါတေဟိ ဝေဒေဟိ အန္တံ နိဗ္ဗာနံ, ဝေဒါနံ ဝါ အန္တံ ဂတတ္တာ **ဝေဒန္တဂူ**။ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယဿ ဝုသိတတ္တာ **ဂူသိတဗြဟ္မစရိယော**။ **ဓမ္မေန သော ဗြဟ္မဝါဒံ ဝဒေယျာ**တိ သော "ဗြာဟ္မဏော အဟ"န္တိ တေံ ဝါဒံ ဝဒေယ္ယ။ **ယဿ** သကလလောကသန္နိဝါသေ **ကုဟိဉ္စိ** ကောရမ္မဏေပိ ရာဂဿဒေါ ဒေါသုဿဒေါ မောဟုဿဒေါ မာနုဿဒေါ ဒိဋ္ဌုဿဒေါတိ ဇာမေ **ဥဿဒါ နတ္ထိ**တိ အတ္ထော။

နာဂါဓိတိတိ နာ ပတိဋ္ဌဟတိ။ **သုဏ္ဏာ**တိ သုဏ္ဏသမ်ိဂါတာ ဂဟာ။ ယဒိ စန္ဒိမသူရိယာဒီနံ ပဘာ တတ္ထ နတ္ထိ၊ တမော ဧဝ စ သိယာတိ အာသင်္ကမာနေ သန္ဓာယဟ **"တမော တတ္ထ နာ ဝိဇ္ဇတီ"**တိ။ **ယဒါ စ အတ္တနာ'ဝေဒီ**တိ အာဒီသု ဧဝံဝိဓံ နိဗ္ဗာနံ အတ္တပစ္စက္ခေန ဉာဏေန ယဒါ ဝိန္ဒတိ၊ **အထ** ရူပါရူပဓမ္မတော သုခဒုက္ခတော စ ဝိပ္ပမုတ္တော ဟောတီတိ။

သကေသု ဓမ္မေသူတိ သကအတ္တဘာဝသမ်ိဂါတေသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု။ ယောဂုယျေန ဟိ အတ္ထံ ဝိပဿနာဘိနိဝေသော ဟောတိတိ။ **တေ ဝိသာဒ**န္တိ အဇကလာပက ဧတံ တယာ ဝုတ္တံ ဝိသာဒံ ကိလေသဝိသာဒဉ္စ။ **ပက္ကုလ**န္တိ တယာ ကတံ အက္ကုလံ ပက္ကုလကရဏဉ္စ။ **အတိဝတ္တတီ**တိ အတိက္ကမတိ။

၁-ဧဝံ ဝါဒံ (က)

ဒုနတ္တိ-ဌ ၁၆-န-ဗု-သ

နာဘိနန္ဒတိ အာယန္တိန်အဲ့ ပုရာဏဒုတိယိကံ အာဂန္တွန်အံ့ အည့် ဝါ နာဘိနန္ဒတိ စိတ္တေန နာ သမ္ပဋိစ္ဆတိ။ တမေဝ **ပက္ကမန်ံ နာ သောစတိ။ သင်္ဂါသင်္ဂါမဇိ်ံ မုတ္တန်အဲ့** ပန္ထုဝိဓဝိ သင်္ဂတော မုတ္တံ သင်္ဂါမဇိ်ံ ဘိက္ခုံ။

မဟွတ္ထာတိ ဗဟု ထွေ **နာယတိ ဇနေဒ၊** နာ တေန သော သုဒ္ဓါနာမ ဟောတိတိ အဓိပ္ပါယော။

ဇာတိမလံ နိသေဓန်အဲ့ ဇာတိဗလသဲ့ နိသေဓကံ။ **သဟာယာ ဝတာ**တိ သမထဝိပဿနာဘာဝနာယ သဟ အယနဝသေန သဟာယာ ဝတ။ ကာ-လေန ကာလံ သပ္ပါယဓမ္မသဲ့ သဝနဝသေန စိရရတ္တံ သမေတိ သမာဂမော ဇတေသန်အဲ့ **စိရရတ္တသမေတိကာ။ သိထိလမာရဗ္ဘာ**တိ သိထိလံ ဝိရိယံ ဂဟဏာ။

၁၀၅။ **တတြ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကော ဝိသေသော**တိ သတ္ထု သာဝကသဲ့ စ ပန္ထသ္မေဝ ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု နိပ္ပိဒါဒယောတိ ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပတ္တိယံ အနုပါဒါ-ဝိမုတ္တိယန္တု ဟေဋ္ဌာ ဥပရိ စ ဝိသေသာဘာဝံ ဒသေတိ။ ဝုတ္တဉ္ဉေတံ ''နတ္ထိ ဝိမုတ္တိယာ နာနတ္တ''န္တိ။ တတ္ထ ဝိသေသာဘာဝံ ပစ္စာမသတိ ''တတြ ကော ဝိသေသော''တိ။ **အဓိပ္ပယာသော**တိ အဓိကပယောဂေါ။ **နာနာကရဏ**န်အဲ့ စ ဝိသေသောယေဝ ဝုတ္တော။

အယံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိသေသောတိ ဘိက္ခဝေ ယဒိဝိ သာဝကသဲ့ သတ္ထု စ ဝိမုတ္တိယံ ဝိသေသော နတ္ထိ၊ သယမ္ဘုဉာဏေန ပန သဝါသနသမ္ပတ္တိလေသေ ခေပေတ္ဝာ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ အဘိသမ္ဗုဇ္ဈိတ္ဝာ အနုပ္ပန္နသဲ့ အရိယမဂ္ဂသဲ့ ပရသန္တာနေ ဥပ္ပါဒနာဒိသကလသမ္ပတ္တိဂုဏသမာယောဂေါ။ အယံ သမ္မာ-သမ္ဗုဒ္ဓသဲ့ ပညာဝိမုတ္တတော ဝိသေသောတိ။ တတ္ထ **အနုပ္ပန္နသဲ့ာ**တိ အဝတ္ထု-မာနသဲ့။ အရိယမဂ္ဂဿိ ကသဲ့ပသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဥပ္ပါဒေသိ။ အန္တရာ အဇ္ဇေဝ သတ္ထာ ဥပ္ပါဒေတာ နာမ နာဟောသိ၊ တသ္မာ အယံ ဘဂဝါ အနုပ္ပန္နသဲ့ **မဂ္ဂသဲ့ ဥပ္ပါဒေတာ** နာမ။ **အသဉ္ဇာတသဲ့ာ**တိ တသဲ့ဝ ဝေဝစနံ။ **အနက္ခာတသဲ့ာ**တိ အကထိတသဲ့။ မဂ္ဂံ ဇာနာတီတိ **မဂ္ဂဉ္ဉူ**။ မဂ္ဂံ ဝိဒိတံ ပါကဋံ အကာသီတိ **မဂ္ဂဝိဒူ**။ မဂ္ဂေ စ အမဂ္ဂေ စ ကောဝိဒေါတိ **မဂ္ဂကောဝိဒေါ**[1]။ **မဂ္ဂါနုဂါ**တိ မဂ္ဂံ အနုဂစ္ဆန်အဲ့။ **ပစ္ဆာသမန္နာဂတာ**တိ အဟံ ပဌမံ သမန္နာဂတော၊ သာဝကာ ပစ္ဆာ သမန္နာဂတာ။

၁-အံ ၂-၂၀၊ အာဘိ ၄-၁၇၆-ဝိဇ္ဇေသု အတ္ထတော သမာနံ။ ၂-မဂ္ဂါမဂ္ဂကောဝိဒေါ (သီ၊က)

၁၀၆။ "နိစေ ကုလေ ပစ္စာဇာတေ"တိအာဒိနာ[1] တမေန ယုတ္တောတိ **တမော**။ ကာယဒုစ္စရိတာဒိဟိ ပုန နိရယတမုပဂမနတော **တမပရာယဏော**။ ဇုတိ ဥဘယေနပိ ခန္ဓတမော၀ ကထိတော ဟောတိ။ "အမ္ဖေ ကုလေ ပစ္စာဇာ-တေ"တိအာဒိနာ[2] ဇောတိနာ ယုတ္တောတိ **ဇောတိ**၊ အာလောကဘူတောတိ ၀ုတ္တံ ဟောတိ။ ကာယသုစရိတာဒိဟိ ပုန သဂ္ဂူပပတ္တိဘ၀ူပဂမနတော **ဇောတိပရာယဏော**။ ဇုမိနာ နယေန ဇုတရေပိ ဒွေ ၀ေဒိတဗ္ဗာ။

နတံ ဒဠှံ ဗန္ဓနမာဟု ဓီရာတိ ဇေ္ဌ ဓီရာတိ ဗုဒ္ဓါဒယော ပဏ္ဍိတ-ပုရိသာ။ ယံ သဒ်္ဓိလကသဒ်္ဓါတံ အယေန နိဗ္ဗတ္တံ **အာယသံ** အဒ္ဒုဗန္ဓနသဒ်္ဓါတံ ဒါရုမယဉ္စ ပဗ္ဗတိဏေဟိ ရဇ္ဇုံ ကတ္ဝာ ကတရဇ္ဇုဗန္ဓနဉ္စ၊ တံ အသ်အာဒိဟိ ဆိန္နိတုံ သက္ကုဏေယျတာယ "ထိရ"န္တိ နဝဒန္တိတိ အတ္ထော။ **သာရတ္တရတ္တာ**တိ ရတ္တာ ဟုတ္ဝာ ရတ္တာ၊ ဗလ၀ရာဂရတ္တာတိ အတ္ထော။ **မဏိကုဏ္ဍလေသု**တိ မဏိသု စ ကုဏ္ဍလေသု စ၊ မဏိစိတ္တေသု ၀ါ ကုဏ္ဍလေသု။ **ဇေတံ ဒဠှန္တိ** ယေ မဏိကုဏ္ဍလေသု သာရတ္တရတ္တာ၊ တေသု ယော ရာဂေါ, ယာ စ ပုတ္တဒါရေသု အပေက္ခာ တဏှာ၊ ဇေတံ ကိလေသမယံ ဗန္ဓနံ ပဏ္ဍိတပုရိသာ "ဒဠှ"န္တိ ၀ဒန္တိ။

သြဟာရိနန္တိ အာကဇိတ္ဝာ စတူသု အပါယေသု ပါတနတော အ၀-ဟရတိ ဟေဋ္ဌာ ဟရတီတိ သြဟာရိနံ။ **သိထိလ**န္တိ ဗန္ဓနဋ္ဌာနေ ဆ၀ိဒုဗ္ဗဓိန် အဓိကာပေတ္ဝာ ဗန္ဓနဘာ၀မ်ိဳ အဇာနာပေတ္ဝာ ဇလပုထုထလပထာဒိသု ကမ်ံ့ ကာတုံ ဒေတီတိ သိထိလံ။ **ဒုပ္ပမုဉ္စ**န္တိ လောဘ၀သေန ဟိ ဇေ၀ါရမ်ိဳ ဥပ္ပန်ံ ကိလေသဗန္ဓနံ ဒဋ္ဌဋ္ဌာနတော ကစ္ဆပေါ ဝိယ ဒုမ္မောစယံ ဟောတီတိ ဒုပ္ပမုဉ္စံ။ **ဇေတမ်ိဳ ဆေတ္ဝာနာ**တိ ဇေံ ဒဋ္ဌမ်ိဳ ကိလေသဗန္ဓနံ ဉာဏခဂ္ဂေန ဆိန္ဒိတ္ဝာ **အနပေက္ခီနော** ဟုတ္ဝာ **ကာမသုခံ ပဟာယ ပရိဗ္ဗဇန္တိ** ပက္ကမန္တိ ပဗ္ဗဇန္တိ စာတိ အတ္ထော။

၁၀၇။ **စေတေတီ**တိ အကုသလစေတနာ၀သေန စေတေတိ။ **ပကပ္ပေတီ**တိ တမေ၀ အကုသလစေတနံ ကာယ၀စီကမ္မဘာ၀ံ ပါပနေ၀သေန ကပ္ပေတိ။ **အနုသေတီ**တိ ရာဂါဒိအနုသယော၀ သန္တာနေ အပ္ပဟီနဘာ၀ေန အနု-သေတိ။ **အာရမ္မဏမေတံ ဟောတိ ဒိဋ္ဌာဏသ ဒ်ိတိယာ**တိ ယဒေတံ စေတနံ ပကပ္ပနံ အနုသယနဉ္စ၊ တေံ အာဘိသဒ်္ဓါရ၀ိဋ္ဌာဏသ ဒ်ိတိယာ ပ၀တ္တိယာ ပစ္စယော ဟောတီတိ အတ္ထော။ **အာရမ္မဏော သတိ ပတိဋ္ဌာ ဒိဋ္ဌာဏသ ဟောတိ**တိ ယထာဝုတ္တပစ္စယေ သတိ အာဘိသဒ်္ဓါရ၀ိဋ္ဌာဏသ

၁-အံ ၁-၃၉၇၊ အာဘိ ၃-၁၅၉-ပိဋ္ဌေသု။　　၂-အံ ၁-၃၉၈၊ အာဘိ ၃-၁၆၀-ပိဋ္ဌေသု။

ကမ်ံ ဇဝါပေတ္ဝာ ပဋိသန္ဓိအာကဃုနသမတ္ထတာသမ္ပာဒနတော ပတိဋ္ဌာ ဟောတိ။ **အာယတိံ ပုနဗ္ဘဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိ ဟောတိ**တိ အာယတိံ ပုနဗ္ဘဝသင်္ခါတာ ဝိညာဏာဒိနံ အဘိနိဗ္ဗတ္တိ ဟောတိ။

"**နော စေ ဘိက္ခဝေ စေတေတိ**"တိအာဒိနာ အကုသလကမ္မမေဝ ပဋိက္ခိပတိ။ အယဉ္ဟေတ္ထ သခ်ေပတ္ထော၊ ယဒိပိ ကဒါစိ ယောနိသောမနသိကာရာ အကုသလစေတနာ နပ္ပဝတ္တတိ၊ အနုသယာ ပန အပ္ပဟီနာတိ[1]၊ တေ ကုသလဿ အဘိသင်္ခါရဝိညာဏဿ ပတိဋ္ဌာ ဟောန္တိယေဝါတိ။ သတိ စ အဘိသင်္ခါရဝိညာဏေ အာယတိံ ပုနဗ္ဘဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိ ဟောတီတိ ဝတ္တုံ ဝဋ္ဋတိယေဝ။ တတိယဝါရော ဝုတ္တပဋိပက္ခနယေန ဝေဒိတဗ္ဗော။

၁၀၈။ "**နေသော ဘိက္ခဝေ အရိယဿ ဝိနယေ သမုဒ္ဒေါ**"တိအာဒိ ယဒိ ဒုပ္ပ္ဍရဏဋ္ဌေန သံသီဒနဋ္ဌေန ဒုရတိက္ကမနဋ္ဌေန သာဂရော "သမုဒ္ဒေါ"တိ ဝုစ္စေယျ၊ တတော သတဘာဂေနပိ သဟဿဘာဂေနပိ စက္ခုအာဒီသွေဝ အယံ နယော လဗ္ဘတိတိ ဒဿေတုံ ဝုတ္တံ။ တေနာဟ "**စက္ခု[2] ဘိက္ခဝေ ပုရိသဿ သမုဒ္ဒေါ၊ တဿ ရူပမယော ဝေဂေါ**"တိ၊ ရူပေသု သတ္တာနံ အာဝိဉ္ဆနတော ရူပါယတနမေဝ ဝေဂေါ စက္ခုဿ ဝေဂေါတိ အတ္ထော။

ယော တံ ရူပမယံ့ ဝေဂံ သဟတီတိ ယော ဘိက္ခု သဟ ဝိသယေန စက္ခုံ အနိစ္စတော ဒုက္ခတော အနတ္တတော သမ္မသန္တော တတ္ထ စ နိဗ္ဗိန္ဒန္တော ဝိရဇ္ဇန္တော တပ္ပဋိဗဒ္ဓတော ကိလေသဇာလတော ဝိမုစ္စန္တော အဘိဘဝတိ။ **အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ အတရိ စက္ခုသမုဒ္ဒန္တိ** အယံ ဘိက္ခု စက္ခုသင်္ခါတံ သမုဒ္ဒံ တိဏ္ဏောတိ ဝုစ္စတိ။

အပရော နယော— စက္ခု ဘိက္ခဝေ အရိယဿ ဝိနယေ သမုဒ္ဒေါတိ ယဒိပိ ဒုပ္ပ္ဍရဏဋ္ဌေန ယဒိ ဝါ သမုဒနဋ္ဌေန သမုဒ္ဒေါ၊ စက္ခုမေဝ သမုဒ္ဒေါ။ တဿ ဟိ ပထဝိတော ယာဝ အကနိဋ္ဌဗြဟ္မလောကာ နိလာဒိအာရမ္မဏံ သမောသရန္တံ ပရိပုဏ္ဏာဘာဝံ ကာတုံ န သက္ကောတိ။ ဧဝံ ဒုပ္ပ္ဍရဏဋ္ဌေနပိ သမုဒ္ဒေါ။ စက္ခု စ တေသု တေသု နိလာဒိအာရမ္မဏေသု သမုဒေတိ အသံဝုတံ ဟုတ္ဝာ ဩသရမာနံ ကိလေသုပ္ပတ္တိယာ ကာရဏဘာဝေန သဒေါသဘာဝေန ဂစ္ဆတိတိ သမုဒနဋ္ဌေနပိ သမုဒ္ဒေါ။ တထာ စက္ခုံ တဏှာသောတာဒိနံ ဥပ္ပတ္တိဒ္ဒါရတာယ တေဟိ သန္တာနသ္သ သမုဒနဋ္ဌေန တေမနဋ္ဌေန သမုဒ္ဒေါ။ **တဿ ရူပမယော ဝေဂေါ**တိ သမုဒ္ဒဿ အပ္ပမာဏော ဥမိမယော ဝေဂေါ

၁-အပ္ပဟီဏာတိ (သီ) ၂-စက္ခုံ (က)

ဝိယ တဿာဝိ စက္ခုသမုဒ္ဒဿ သမောသရန္တိဿ[1] နိလာဒိဘေဒဿ အာရမ္မဏဿ ဝသေန အပ္ပမေယ္ယော ရူပမယော ဝေဂေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ **ယော တံ ရူပမယံ ဝေဂံ သဟတီ**တိ ယော တံ စက္ခုသမုဒ္ဒေ သမောသရန္တံ ရူပမယံ ဝေဂံ မနာပေ ရူပေ ရာဂံ, အမနာပေ ဒေါသံ, အသမပေက္ခနေ မောဟန္တိ ဧဝံ ရာဂါဒိကိလေသေ အနုပ္ပါဒေန္တော ဥပေက္ခကဘာဝေန သဟတိ။

သဠိမိန္တိအာဒိသု ကိလေသဠိမိဟိ သဠိမိ်။ ကိလေသဝဋ္ဋေဟိ **သာဝဋ္ဌံ**။ ကိလေသဂဟေဟိ **သဂဟံ**။ ကိလေသရက္ခသေဟိ **သရက္ခသံ**။ ကောဓုပါယာသဿ ဝါ ဝသေန **သဠိမိ်**။ ကာမဂုဏ၀သေန **သာဝဋ္ဌံ**။ မာတုဂါမ-ဝသေန **သဂဟံ သရက္ခသံ**။ ဝုတ္တဉ္ဉေတံ "ဠိမိဘယန္တိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကောဓုပါယာသဿေတံ အဓိ၀စနံ၂။ တထာ အာ၀ဋ္ဋန္တိ[2] ခေါ ဘိက္ခဝေ ပဠုန္ဒေတံ ကာမဂုဏာနံ အဓိ၀စနံ[3]။ ဂဟရက္ခသော တိ ခေါ ဘိက္ခဝေ မာတုဂါမဿေတံ အဓိ၀စန"န္တိ[4]။ သေသဒွါရေသုပိ ဧသေ၀ နယော။

သဠိမိဘယံ ဒုတ္တရံ အစ္ဆတရီတိ အနိစ္စတာဒိဠိမိဘယေန သဘယံ ဒုရတိက္ကမံ အတိက္ကမိ။ **လောကန္တရိ**တိ သံသာရလောကဿ အန္တံ ဂတော။ **ပါရဂတော တီ ဝုစ္စတီ**တိ နိဗ္ဗာနံ ဂတောတိ ကထိယတိ။

ဗဠိသာတိ သတ္တာနံ အနတ္ထဟေတုတာယ ဗဠိသာ ဝိယ ဗဠိသာ။ **အနယာယာ**တိ အနတ္ထာယ။ **ဗျသနာယာ**တိ ဒုက္ခာယ။ **ဇဋ္ဌာ**တိ ပရိယိဋ္ဌာ ဝါ အပရိယိဋ္ဌာ ဝါ သုခါရမ္မဏတာယ ဇဋ္ဌာ။ ကာမနိယဋ္ဌေန **ကန္တာ**။ မနသေ ဝဍ္ဎနဋ္ဌေန **မနာပါ**။ ဝိယသဘာ၀တာယ **ဝိယရူပါ**။ ကိလေသကာမ-သဟိတတ္တာ **ကာမူပသံဟိတာ**။ ရာဂဇနနဋ္ဌေန စိတ္တသရဇ္ဇနတော **ရဇနီယာ**။ **တဉ္စေ**တိ တံ ရူပါရမ္မဏံ၊ နိလာဒိ၀သေန အနေကဘေဒဘိန္နမ္ပိ ဟိ ရူပါယတနံ ရူပါရမ္မဏဘာ၀ေန စက္ခုဝိညေယျဘာ၀ေန စ ဧကဝိဓတံ နာတိ၀တ္တတိတိ တံသဘာ၀သာမညံ ဂဟေတွာ "တဉ္စေ"တိ ဝုတ္တံ။ **အဘိနန္ဒတီ**တိ အဘိနန္ဒနဘူတာယ သပ္ပိတိကတဏှာယ အဘိမုခေါ နန္ဒတိ။ **အဘိ၀ဒတီ**တိ "အဟော သုခံ, အဟော သုခ"န္တိ ၀ဒါပေန္တိယာ တဏှာယနဝသေန[5] အဘိ၀ဒတိ။ **အဇ္ဈောသာယ တိဋ္ဌတီ**တိ ဂိလိတွာ ပရိနိဋ္ဌပေတွာ တိဋ္ဌတိ။ **အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဂိလိတမဋ္ဌိသော မာရဿာ**တိ အယံ ဘိက္ခု ကိလေသမာရဿ ဗဠိသဘူတံ ရူပတဏှံ ဂိလိတွာ ဌိတောတိ ဝုစ္စတိ။ သေသ၀ါရေသုပိ ဇုမိနာ

၁-သမ၀သရန္တိဿ (သမ္မတ္ထ)　　၂-ခု ၁-၂၇၁၊ မ ၂-၁ ၂၃၊ အံ ၁-၄၃၉-ပိဋ္ဌေသု။

၃-အာ၀ဋ္ဋဂါဟော (သီ)၊ အာ၀ဋ္ဋဘာယံ (မ ၂-၁ ၂၄၊ အံ ၁-၄၄၀-ပိဋ္ဌေ။)

၄-ခု ၁-၂၇၁-ပိဋ္ဌေ။　　၅-တဏှာယ ၀သေန (သီ)

နယေန အဏ္ဍော ဝေဒိတဗ္ဗော။ **အဇေဒိ**တိ ဘိန္ဒိ။ **ပရိဇေဒိ**တိ သဗ္ဗဘာဂေန ဘိန္ဒိ။ သေသံ ဥတ္တာနမေဝ။

၁၀၉။ **အယံ လောကော သန္တာပဇာတော**ဘိ အယံ သတ္တလောကော ဇာတသန္တာပေါ ဉာတိဗျသနာဒိဝသေန ဥပ္ပန္နသောကသန္တာပေါ စ ရာဂါ-ဒိဝသေန ဥပ္ပန္နပရိဠာဟသန္တာပေါ စာတိ အတ္ထော။ **ဖဿပရေတော**တိ အနေကေဟိ ဒုက္ခဖဿေဟိ[1] အဘိဘူတော။ **ရောဒံ[2] ဝဒတိ အတ္တာ**တိ တံ တံ အတ္တနာ ဖုဋ္ဌံ ဒုက္ခံ အဘာဝိတကာယတာယ အဓိဝါသေတုံ အသက္ကောန္တော "အဟော ဒုက္ခံ၊ ဤဒိသံ ဒုက္ခံ မယှံ သတ္တုနောဝိ[3] မာဟောတု"တိအာဒိနာ ဝိလပန္တော ဝဒတိ။ ကသ္မာ? **ယေန ယေန ဟိ မညန္တိ၊ တတော တံ ဟောတိ အညထာ၊** ယသ္မာ တေ သတ္တာ ယေန ယေန ပကာရေန အတ္တနော ဒုက္ခသ္သ ပဋိကာရံ မညန္တိ အာသီသန္တိ[4]၊ တံ ဒုက္ခံ တထော အညေန ပကာရေန တိကိစ္ဆိတဗ္ဗံ ဟောတိ။ ယေန ဝါ ပကာရေန အတ္တနော ဝမှိ[5] မညန္တိ၊ တတော အညထာ အဝမှိ ဧဝ ပန ဟောတိ။ ဧဝံ အညထာဘာဝိတံ ဇုန္ဆာဝိဿာတံ ဧဝ ပါပုဏာတိ။ အယံ **ဘဝသတ္တော** ကာမာဒိဘဝေသု သတ္တော သတ္တ**လောကော၊** တထာပိ **ဘဝမေဝါဘိနန္ဒတိ၊** န တဒတ္ထ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ **ယဒဘိနန္ဒတိ တံ ဘယန္တိ** ယံ ကာမာဒိဘဝံ အဘိနန္ဒတိ၊ တံ ဇရာမရဏာဒိအနေကဗျသနာနုဗန္ဓတ္တာ အတိဝိယ ဘယာနကဋ္ဌေန **ဘယံ။ ယသ္မာ ဘာယတီ**တိ ယတော ဇရာမရဏာ-ဒိတော ဘာယတိ၊ **တံ** ဒုက္ခသ္သ အဓိဋ္ဌာနဘာဝတော ဒုက္ခဒုက္ခတာယ စ **ဒုက္ခန္တိ**။

ဘဝဝိပ္ပဟာနာယာတိ ဘဝသ္သ ပဇဟနတ္ထာယ။ **ဧဝါ**တိ အဝဓာရဏတ္ထေ နိပါတော။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ— ကေန္တေနေဝ ကာမာဒိဘဝသ္သ သမု-ဒယပ္ပဟာနေန ပဟာနတ္ထံ ဣဒံ မယာ အဓိဂတံ မဂ္ဂ**ဗြဟ္မစရိယံ ဝုဿတီ**တိ။

ဧဝံ အရိယသ္သ မဂ္ဂသ္သ[7] ကေဝလေနေဝ နိယျာနိကဘာဝံ ဒဿေတ္ဝာ ဣဒါနိ အညမဂ္ဂသ္သ နိယျာနိကဘာဝံ ပဋိက္ခိပန္တော "**ယေ ဟိ ကေစိ**"တိ-အာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ဘဝေနာ**တိ ရူပဘဝေန ဝါ အရူပဘဝေန ဝါ။ **ဘဝသာ**တိ သံသာရသ္သ။ **ဝိပ္ပမောက္ခန္တိ** ဘဝတော ဝိမုတ္တိံ၊ သံသာရသုဒ္ဓိန္တိ အတ္ထော။ ကိဉ္စာပိ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ တတ္ထ နိဗ္ဗာနသညိနော၊ **ဘဝဂါမိကမ္မေန** ပန

၁-ဒုက္ခသမ္ဖဿေဟိ (သီ) ၂-ရောဒံ (က) ၃-သတ္တုနောဝိ (က)
၄-အာသိံသန္တိ (သီ) ၅-အရိယမဂ္ဂသ္သ (သီ)

ရူပါရူပဈာနေန, တံနိဗ္ဗတ္တေန စ ဥပပတ္တိဘဝေန ဘဝဝိသုဒ္ဓိံ ဝဒန္တော ဘဝေန ဘဝဝိပ္ပမောက္ခံ ဝဒန္တိ နာမ။ တေနာဟ **"သဗ္ဗေ တေ အဝိပ္ပမုတ္တာ ဘဝသ္မာတိ ဝဒါမီ"**တိ။ အထ ဝါ **ဘဝေနာ**တိ ဘဝဒိဋ္ဌိယာ၊ ဘဝတိ တိဋ္ဌတိ သဿတန္တိ ဟိ ပဝတ္တာနတော သဿတဒိဋ္ဌိ "ဘဝဒိဋ္ဌိ"တိ ဝုစ္စတိ။ ဘဝဒိဋ္ဌိ ဧဝ ဥတ္တရပဒ-လောပေန "ဘဝေါ"တိ ဝုတ္တာ ဘဝတဏှာတိအာဒီသု ဝိယ။ ဘဝဒိဋ္ဌိဝသေန ဟိ ဇာဓေကစ္စေ ဘဝဝိသေသံယေဝ ဘဝဝိပ္ပမောက္ခံ မညန္တိ။ ယထာ တံ **ဗကော ဗြဟ္မာ** အာဟ "ဇာဒံ နိစ္စံ ဇာဒံ ဓုဝံ ဇာဒံ သဿတံ ဇာဒံ အဝိပရိဏာမ-ဓမ္မ"န္တိ။ **ဝိဘဝေနာ**တိ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိယာ။ ဝိဘဝတိ ဝိနသ္သတိ ဥစ္ဆိဇ္ဇတီတိ ဟိ ပဝတ္တာနတော ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ ဝုတ္တာနယေန "ဝိဘဝေါ"တိ ဝုစ္စတိ။ **ဘဝသ-နိဿရဏမာဟံသူ**တိ သံသာရသုဒ္ဓိံ ဝဒိံသု။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိဝသေန ဟိ ဇာဓေကစ္စေ သံသာရသုဒ္ဓိံ ဝဒန္တိ။ တထာ ဟိ ဝုတ္တံ—

> "ယတော ခေါ ဘော အယံ အတ္တာ ရူပီ စာတုမဟာဘူတိ-ကော။ပ။နေဝသညာနာသညာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ တ္ဟော-ဝတာ ခေါ ဘော အယံ အတ္တာ သမ္မာ သမုစ္ဆိန္နော ဟောတီ"တိ[1]။

အနိဿဋ္ဌာတိ အနိက္ခန္တာ။ တတ္ထ ကာရဏမာဟ **"ဥပဓိံ ဟိ ပဋ္ဋိစ္စ ဒုက္ခမိဒံ သမ္ဘောတီ"**တိ။ တတ္ထ **ဥပဓိန္တိ** ခန္ဓာဒိဥပဓိံ။ ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ? ယတ္ထ ဇာမေ ဒိဋ္ဌဂတိကာ နိဗ္ဗာနသညိနော၊ တတ္ထ ခန္ဓူပဓိကိလေသူပဓိအဘိသင်္ခါရူ-ပဓယော အဓိဂတာ ဉာဉာ။ ကုတော တသ္သ ဒုက္ခနိဿရဏာတာတိ။ ယံ ပန ပရမတ္ထတော ဒုက္ခနိဿရဏံ၊ တံ ဒဿေတုံ **"သဗ္ဗုပါဒါနက္ခယာ နတ္ထိ ဒုက္ခဿ သမ္ဘဝေါ"**တိ ဝုတ္တံ။

လောကမိမံ ပဿာတိ ဘဂဝါ အတ္တနော စိတ္တံ အာလပတိ။ **ပုထူ**တိ ဝိသုံ ဝိသုံ။ **အဝိဇ္ဇာယ ပရေတ**န္တိ မောဟေန အဘိဘူတံ။ **ဘူတ**န္တိ ခန္ဓပဉ္စကံ။ **ဘူတရတ**န္တိ ဇာတိံ ပုရိသေ, ပုရိသော ဇာတိယာတိ ဧဝံ အညမညံ သတ္တေသု ရတံ၊ တတော ဧဝ **ဘဝါ အပရိမုတ္တာ။ ယေ ဟိ ကေစိ ဘဝါ**တိ ဇာတ္တရ-ဆာ ဝါ ဒိဃာယုကာ ဝါ သာတဝန္တော ဝါ အသာတဝန္တော ဝါ ဘဝါ။ **သဗ္ဗေ**တိ ဥဒ္ဒိံ အဓေါ တိရိယန္တိ သဗ္ဗတ္ထ။ **သဗ္ဗတ္ထတာယာ**တိ သဗ္ဗ-ဘာဝေန။ **သဗ္ဗေ တေ ဘဝါ**တိအာဒီသု "သဗ္ဗေပိ ဘဝါ အနိစ္စာ"တိအာဒိနာ ဝိပဿနာသဟိတာယ မဂ္ဂပညာယ အဝိပရိတံ **ပဿတော ဘဝတဏှာဝိ ပဟီယတိ** နိရုဇ္ဈတိ၊ **ဝိဘဝံ** ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ **နာဘိနန္ဒတိ** န ပတ္ထေတိ၊ တသ

၁-မ ၁-၄၀၁၊ သံ ၁-၁၄၄-ပိဋ္ဌေသု။ ၂-ဒီ ၁-၃၃-ပိဋ္ဌေ။ ၃-ယာယ (က)

သဗ္ဗတဏ္ဍာနံ အနဝသေသတော မဂ္ဂေန နိရုဇ္ဈနတော **နိဗ္ဗာနံ** နိဗ္ဗုတိ ဟောတိ။ **တဿ ဧဝံ နိဗ္ဗုတဿ ဘိက္ခုနော အနုပါဒါ**ကိလေသာဘိသင်္ခါရာနံ အနုပါဒါနတော အဂ္ဂဟဏတော **ပုန ဘဝေါ န ဟောတိ**။ ဧဝံဘူတေန စ **အဘိဘူတော** ပဇ္ဇဝိဓေပိ **မာရော** ဝိဇိတော အဿ အနေန မာရေန သင်္ဂါမော၊ သဗ္ဗေပိ ဘဝေ သမတိက္ကန္တော ဇုဋ္ဌာနိဋ္ဌာဒိသု တာဒိ-လက္ခဏပ္ပတ္တော်တိ။

အနုသောတဂါမိ အန္ဓပုထုဇ္ဇနော **ပဋိသောတဂါမိ** ကလျာဏပုထုဇ္ဇနော။ **ဌိတတ္တော** သေက္ခော။ ဇုတရော အသေက္ခော။

၁၁၀။ **အဘိဇာတိကော**တိ ဇာတိယော။ **ကဏ္ဟာဘိဇာတိကော**တိ ကဏ္ဟော နိစေ ကုလေ ဇာတော။ **ကဏ္ဟံ ဓမ္မံ အဘိဇာယတီ**တိ ကာဠကံ ဒသဝိဓံ ဒုဿီလ-ဓမ္မံ ပသဝတိ ကရောတိ၊ သော တံ အဘိဇာယိတ္ဝာ နိရယေ နိဗ္ဗတ္တတိ။ **သုက္ကံ ဓမ္မန္တိ** "အဟံ ပုဗ္ဗေပိ ပုညာနံ အကတတ္တာ နိစေ ကုလေ နိဗ္ဗတ္တော၊ ဇုဒါနိ ပုညံ ကရိဿာမိ"တိ ပုညသင်္ခါတံ သုက္ကံ ပဏ္ဍိတံ ဓမ္မံ အဘိဇာယတိ၊ သော တေန သဂ္ဂေ နိဗ္ဗတ္တတိ။ **အကဏ္ဟံ အသုက္ကံ နိဗ္ဗာန**န္တိ နိဗ္ဗာနဉ္စိ သစေ ကဏ္ဟံ ဘဝေယျ၊ ကဏ္ဟ-ဝိပါကံ ဒဒေယျ။ သုက္ကံ၊ သုက္ကဝိပါကံ ဒဒေယျ။ ဒွိန္နမ္ပိ အပ္ပဒါနတော ပန "အကဏ္ဟံ အသုက္က"န္တိ ဝုတ္တံ။ **နိဗ္ဗာန**န္တိ စေတ္ထ အရဟတ္တံ အဓိပ္ပေတံ။ တဉ္စိ ကိလေသနိဗ္ဗာ-နန္တေ ဇာတတ္တာ နိဗ္ဗာနံ နာမ။ တံ သေ အဘိဇာယတိ ပသဝတိ ကရောတိ။ **သုက္ကာဘိဇာတိကော**တိ သုက္ကေ ဉစ္စေ ကုလေ ဇာတော။ သေသံ ဝုတ္တ-နယမေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **"ကဏ္ဟံ ကဏ္ဟဝိပါက"**န္တိအာဒိကဿ ကမ္မစတုက္ကဿ အတ္ထော ဟေဋ္ဌာ ဟာရသမ္ပာတဝါရေ ဝိဘတ္တော ဧဝ။

၁၁၁။ **မာနုသတ္တ**န္တိ မနုဿဘာဝံ၊ မနုဿယောနိန္တိ အတ္ထော။ **ဒွေ**တိ ကိစ္စံ အကိစ္စမေဝ စာတိ ဒွေ။ ကိစ္စာနိ တေဝ ကတ္တုဗ္ဗာနိ၊ န စာကိစ္စံ ကိဉ္စိ ကတ္တုဗ္ဗန္တိ ဒဿေတိ။ **သုကိစ္စ**န္တိအာဒိ "ကိစ္စ"န္တိ ဝုတ္တာနံ တေသံ သရူပဒဿနံ။

ပဓာနာနိတိ ဥတ္တမာနိ ဝိသိဋ္ဌာနိ။ ပုရိမသ္မိံ **ပဗ္ဗဇိတေသု**တိ ဝိသယေ ဘုမ္မံ။ ဒုတိယေ အဓိကရဏေ။ တတ္ထ **နိဗ္ဗာန**န္တိ အရဟတ္တံ အဓိပ္ပေတံ။ ကသ္မာ ပနေတ္ထ အာမိသပရိစ္စာဂေါ အရဟတ္တေန သမဓုရော နိဒ္ဒိဋ္ဌောတိ? ဒက္ခိဏေယ္ယသု ဒက္ခိဏာယ မဟပ္ဖလဘာဝဒဿနတ္ထံ။ **ယေန ယေန ဝါ ပန ဝဏ္ဏေန**တိ ဥစ္စေဒါဒိဝဏ္ဏေန၊ **အဇ္ဈောသိတာ**တိ ဘဝ့တဏှာဒိဝသေန အဇ္ဈောသိတာ။ ဒုတိယေ **ယေန ယေန ဝါ ပန ဝဏ္ဏေန**တိ အမရာဝိက္ခေပဝဏ္ဏအာဒိနာ။

ဣမိနာ အသုဘေန ကမ္မဝိပါကေနာတိ အသုဘသ ကာယဒုစ္စရိတာဒိ-ကမ္မသ ဝိပါကတ္တာ အသုဘေန အသိ၀ေန ကမ္မဝိပါကေန။ **ဣဒံ ဗာလလက္ခဏံ နိဒ္ဒိသ္သတီ**တိ ပုရိမသ္မိံ ဘ၀ေ ဒုစ္စရိတသမင်္ဂိတာယ ဗာလော အယံ ဘ၀တီတိ ဥပလက္ခဏံ ဇာယတိ။ **ဣဒံ သံကိလေသဘာဂိယံ သုတ္တန္တိ** ဣဒံ ဧ၀ံ ပ၀တ္တံ သံကိလေသဘာဂိယံ နာမ သုတ္တံ။

ဣမိနာ သုဘေနာတိ ဇေဋ္ဌ ဝုတ္တနယာနုသာရေန အဇ္ဈော ၀ေဒိတဗ္ဗော။ တတ္ထ **မဟာပုရိသလက္ခဏန္တိ** ပဏ္ဍိတလက္ခဏံ။ **ကိလေသဘူမိဟီ**တိ ကိလေ-သဋ္ဌာနေဟိ ကိလေသာ၀ဏ္ဏာဟိ ၀ါ။ **သာနုသယသ ပရိယုဋ္ဌာနံ ဇာယတီ**တိ အပ္ပဟီနာနုသယသ ပစ္စယသမာယော၀ေ ရာဂါဒယော ပရိယုဋ္ဌာန၀သေန ပ၀တ္တန္တိ။ **ပရိယုဋ္ဌိတော သံယုဇ္ဇတီ**တိ ယော ရာဂါဒိဟိ ပရိယုဋ္ဌိတစိတ္တော၊ သော ကာမရာဂါဒိဟိ သံယုဇ္ဇတိ နာမ။ **သံယုဇ္ဇန္တော ဥပါဒိယတီ**တိ ယော ကာမရာဂသံယောဇနာဒိဟိ သံယုတ္တော၊ သော ကာမုပါဒါနာဒီနိ အကုသလ-ကမ္မာနိ စ ဥပါဒိယတိ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေ၀။

၁၁၂။ ဧ၀ံ သောဠသဝိဓေန သာသနပဋ္ဌာနံ နာနာသုတ္တေဟိ ဥဒါဟရဏ-၀သေန ဝိဘဇိတ္ဝာ ဣဒါနိ အဋ္ဌဝိသတိဝိဓေန သာသနပဋ္ဌာနံ ဒဿေန္တေန ယသ္မာ အယမ္ပိ ပဋ္ဌာနဝိဘာ၀ေါ မူလပဒေဟိ သင်္ဂဟိတော၊ န ဣမသ္မာပိ တေဟိ အသင်္ဂဟိတော ပဒေသော အတ္ထိ၊ တသ္မာ မူလပဒံ ဝိဘဇိတဗ္ဗတ္တ ဒဿေတုံ **"တတ္ထ ကတမေ အဋ္ဌာရသ မူလပဒါ"**တိ ပုစ္ဆာယ ၀သေန မူလပဒါနိ ဥဒ္ဓရိတ္ဝာ **"လောကိယံ လောကုတ္တရ"**န္တိအာဒိနာ နယ၀တိကာ, ထ၀ေါ စာတိ အဋ္ဌဝိသတိဝိဓံ သာသနပဋ္ဌာနံ ဥဒ္ဒိဋ္ဌံ။ တတ္ထ **လောကိယ**န္တိ လောကေ နိယုတ္တော, လောကေ ၀ါ ဝိဒိတော လောကိယော။ ဣဓ ပန လောကိယော အတ္ထော ယသ္မိံ သုတ္တေ ဝုတ္တော၊ တံ သုတ္တံ လောကိယံ။ တထာ **လောကုတ္တရံ**။ ယသ္မိံ ပန သုတ္တေ "ပဒေသေန လောကိယော, ပဒေသေန လောကုတ္တရော ဝုတ္တော၊ တံ **လောကိယဉ္စ လောကုတ္တရဉ္စ**။ ယဉ္စ သတ္တေ အဓိဋ္ဌာယ သတ္တ-ပညတ္တိမုခေန ဒေသိတံ၊ တံ **သတ္တာဓိဋ္ဌာနံ**။ ဓမ္မ၀သေန၀ ဒေသိတံ **ဓမ္မာဓိဋ္ဌာနံ**။ ဥဘယ၀သေန ဒေသိတံ **သတ္တာဓိဋ္ဌာနဉ္စ ဓမ္မာဓိဋ္ဌာနဉ္စ**။ ဣမိနာ နယေန သဗ္ဗပဒေသု အတ္ထော ၀ေဒိတဗ္ဗော။ ဗုဒ္ဓါဒိနံ ပန ဂုဏာဘိတ္ထ၀န၀သေန ပ၀တ္တံ သုတ္တံ **ထ၀ေါ** နာမ။

တတ္ထ **သင်္ဂဠိဒီ**ရန္တိ တခ်ဳံကံယေ၀ ဓေနုယာ ထနေဟိ နိက္ခန္တံ အဟ္ဟာ့ကာမိံ။ **မုစ္ဆတီ**တိ ပရိဏာမတိ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ— ယထာ ဓေနုယာ ထနတော နိက္ခန္တံ

ဒိရံ တခ်ဏံယေဝ **နာ မုစ္စတိ** နာ ပရိဏာမတိ နာ ဒမိဘာဝံ ဂစ္ဆတိ၊ တက္ကာဒိအဖြိလသမာယောဂတော ပန ပရတော ကာလန္တရေန ပကတိံ ဇဟတိ ဒမိဘာဝံ ပါပုဏာတိ၊ ဧဝမေဝံ ပါပကမ္မမ္ပိ ကိရိယက္ခဏေယေဝ နဝိပစ္စတိ။ ယဒိ ဝိပစ္စေယျ၊ နာနာဂတိနံ သဟာဝဒ္ဒာနံ သိယာ၊ နာ ကောစိ ပါပကမ်ံ ကာတုံ ဝိသဟေယျ။ ယာဝ ပန ကုသလာဘိနိဗ္ဗတ္တာနုဘာ ဓရန္တိ၊ တာဝ တံ တေ ရက္ခန္တိ၊ တေသံ ဘေဒါ အပါယေသု နိဗ္ဗတ္တာပနဝသေန ဝိပစ္စတိ။ ဝိပစ္စမာနဉ္စ **ဒုဟ္ကံ မာလမနွေတိ**၊ ကိံဝိယ? **ဘသ္မဆ္ဆန္နော၀ ပါ၀ကော**။ ယထာ ဟိ ဆာရိကာယ ပဋိစ္ဆန္နော ဝိတစ္ဆိတဂ်ါရော အက္ကန္တော၀ိ ဆာရိကာယ ပဋိစ္ဆန္နဘာဝံ နာ တာဝ ဒုဟတိ၊ ဆာရိကံ ပန တာပေတ္ဝာ စမ္မာဒိနိ ဒုဟနဝသေန ယာဝ မတ္ထလုဂ်ါ ဒုဟန္တော ဂစ္ဆတိ၊ ဧဝမေဝံ ပါပကမ္မမ္ပိ ယေန ကတံ၊ တံ ဗာလံ ဒုတိယေ ဝါ တတိယေ ဝါ အတ္တဘာဝေ နိရယာဒီသု နိဗ္ဗတ္တံ ဒုဟန်ံ အနုဂစ္ဆတိတိ။

ယသိန္ဒြိယာနိတိ တတ္ထာယံ သဒ္ဒေပတ္ထော—ယသ ဘိက္ခုနော ဆကေန သာရထိနာ သုဒန္တာ အသာ ဝိယ ဆ **ဣန္ဒြိယာနိ သမထံ** ဒန္တဘာဝံ နိဗ္ဗိသေဝနဘာဝံ **ဂတာနိ**၊ တသ နဝဝိဓံ မာနံ ပဟာယ ဌိတတ္တာ **ပဟီနမာနသ** စတုန်ံ အာသဝါနံ အဘာဝေန **အနာသဝသ** တာဒိဘာဝေ ဌိတသ တထာရူပသ **ဒေ၀ါဝိ ဝိဟယန္တိ**၊ မနုသာပိ ဒသနဉ္စ အာဂမနဉ္စ ပတ္ထေန္တိယေဝါတိ။ **အာဟာရေ သတိ** ဘိ အာဟာရပဋိဗဒ္ဓေ ဆန္ဒရာဂေ အပ္ပဟီနေ သတိ။

၁၁၃။ **သဗ္ဗာ ဒိသာ အနုပရိဂမ္မ စေတသာ**တိ ပရိတော ဒသပိ ဒိသာ စိတ္တေန အနုဂန္ဒွာ။ **နေ၀ ဿုဂါ**တိ ဂနေဝ အဓိဂစ္ဆေယျ။ **ဝိယတရန္တိ** အတိသယေန ဝိယံ။ **အတ္တနာ**တိ အတ္တတော၀။ **ဧဝံ ဝိယော ပုထု အတ္တာ ပရေသန္တိ** ဧဝံ ကသစိပိ အတ္တနာ ဝိယတရသ အနုပလဗ္ဘနဝသေန ဝိသုံ ဝိသုံ ပရေသံ သတ္တာနံ အတ္တာ ဝိယော။ ယသ္မာ စ တေဒေ၀၊ တသ္မာ **နာ ဟိံသေ ပရံ အတ္တကာမော** အတ္တနော သုခကာမောတိ။

ဂူတာတိ ဇာတာ နိဗ္ဗတ္တာ။ **ဘဝိဿန္တိ**တိ နိဗ္ဗတ္တိဿန္တိ။ **ဂူတာ**တိ ဝါ ဒိဏာသဝါ။ တေ ဟိ ပဟီနဘဝတ္တာ ဘူတာ နာ၀။ **ဂဒိဿန္တိ**တိ ပရလောကံ ဂမိဿန္တိ။ ဒိဏာသဝါ ပန အနုပါဒိသေသံ နိဗ္ဗာနံ။

ဝိယော စ ဟောတီတိ သုပရိသုဒ္ဓါယ သီလသမ္ပတ္တိယာ, သုပရိသုဒ္ဓါယ စ ဒိဋ္ဌိသမ္ပတ္တိယာ သမန္နာဂတော ဝိယော ဝိယာယိတမ္ပေါ ဟောတိ။ ဝုတ္တဉ္ဉေတံ—

"သီလဒဿနသမ္ပန္နံ၊ ဓမ္မဋ္ဌံ သစ္စ၀ါဒိနံ။
အတ္တနော ကမ္မကုဗ္ဗာနံ၊ တံ ဇနော ကုရုတေ ပိယ"န္တိ ၁။

ပါသာဏာန္တိ ဝိယ ဂရုကာတဗ္ဗတာယ **ဂရူ**။ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ၀သေန သမ္ဘာ၀েတဗ္ဗတာယ **ဘာ၀နီယော**။ သီလဂုဏေန ၀ါ ပိယဂရုအာဒိဘာ၀ါ **၀ေ**ဒိတဗ္ဗာ။ တထာ ဟိ ဝုတ္တံ "အာကङ်ေချ စေ ဘိက္ခ၀ေ ဘိက္ခု 'သဗြဟ္မစာရီနံ ပိယော စ အာသံ မနာပေါ စ ဂရု စ ဘာ၀နီယော စာ'တိ၊ သီလေသွေ၀သ ပရိပူရကာရီ"တိ ၂။

၀တ္တာတိ "ကာလေန ၀ဒ္ဓာမီ"တိအာဒိပဉ္စမေ္မ ဒေတ္တုနိ ဥပဋ္ဌာပေတ္တာ သဗြဟ္မစာရီနံ ဥလ္လုမ္ပနဘာ၀ေ ဌတ္ဝာ ၀တ္တာ။ **၀စနက္ခမော**တိ သဗြဟ္မစာရီဟိ ယေန ကေနစိ ၀ုစ္စမာနော သုဗ္ဘစော ဟုတ္ဝာ ပဒက္ခိဏဂ္ဂါဟိတာယ တေသံ ၀စနံ ခမတီတိ ၀စနက္ခမော။ **၀တ္တာ**တိ ၀ါ ဓမ္မကထာ၀သေန ၀စနသီလော။ **၀စနက္ခမော**တိ ဓမ္မံ သံ၀ဏ္ဏေန္တော ပရေဟိ အသံဟီရော ဟုတ္ဝာ တေသံ ပုစ္ဆာ၀စနက္ခမတာယ ၀စနက္ခမော။ **ဂမ္ဘီရဉ္စ ကထံ ကတ္တာ**တိ သစ္စပဋိသ-သမုပ္ပါဒါဒိံ, အညံ ၀ါ ဂမ္ဘီရကထံ ကတ္တာ။ **န စဋ္ဌာနေ နိယောဇကော**တိ ဓမ္မ၀ိနယာဒိံ အဓမ္မာ၀ိနယာဒိ၀သေန အ၀တ္ဝာ ဓမ္မ၀ိနယာဒိ၀သေနေ၀ ဒိပန-တော နှ စ အဋ္ဌာနေ နိယောဇကော။

မာတရံ ပိတရံ ဟန္ဒ်ာတိ ဇ္ဈေ "တဏှာ ဇနေတိ ပုရိသ"န္တိ ၃ ၀စနတော တိသု ဘ၀েသု သတ္တာနံ ဇနနတော တဏှာ **မာတာ** နာမ။ "အဟံ အသုကသ္မ နာမ ရညော, ရာဇမဟာမတ္တသ္မ ၀ါ ပုတ္တော"တိ ပိတရံ နိဿာယ အသ္မိ-မာနသ္မ ဥပ္ပဇ္ဇနတော အသ္မိမာနော **ပိတာ** နာမ။ လောကော ဝိယ ရာဇာနံ ယဿ္မာ သဗ္ဗဒိဋ္ဌိဂတာနိ ဒ္ဝေ သဿတုစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိယော ဘဇန္တိ၊ တသ္မာ သဿ-တုစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိယော ဒ္ဝေ ခတ္တိယာ **ရာဇာနော** နာမ။ ဒ္ဝါဒသာယတနာနိ ဝိတ္ထ-တဋ္ဌေန ရဋ္ဌသဒိသတ္တာ **ရဋ္ဌံ** နာမ။ အာယသာဓကော အာယုတ္တကပုရိသော ဝိယ တံနိသိတော နန္ဒိရာဂေါ **အနုစရော** နာမ။

အနီယောတိ နိဋ္ဌုက္ကော။ **ဗြာဟ္မဏော**တိ ဒိဏာသ၀ေါ။ ဇေတုန ဟိ တဏှာဒယော အရဟတ္တမဂ္ဂဉ္ဇာဏာသိနာ ဟတာ ဗာဟိတာ။ **ယာတိ**တိ သော ဗြာဟ္မဏော နိဋ္ဌုက္ကော ဟုတ္ဝာ ယာတိတိ။

ကာယေတိ ကရဇကာယေ။ **စိတ္တေ**နာ ပါဒကဇ္ဈာနစိတ္တံ။ **သမော၁ဟိ**တိ ပကိ္ခပတိ။ ယဒါ ဒိဿမာနေန ကာယေန ဂန္ဓုကာမော ဟောတိ၊ တဒါ

၁-ခ ၁-၄၅-ပိဋ္ဌေ ဓမ္မပဒေ။　　၂-မ ၁-၃၉-ပိဋ္ဌေ။　　၃-သံ ၁-၃၄-၃၅-ပိဋ္ဌေသု။

ကာယဂတိကံ ပါဒကဈာနစိတ္တံ အဓိဋ္ဌဟတိတိ အတ္ထော။ **စိတ္တေဝိ ကာယံ သမေဿဟတီ**တိ ယဒါ သီဃံ ဂန္တုကာမော ဟောတိ၊ တဒါ ပါဒကဈာန-စိတ္တေ ကာယံ ပက္ခိပတိ၊ စိတ္တဂတိကံ ကာယံ အဓိဋ္ဌဟတီတိ အတ္ထော။ **ကာယေ သုခသညဉ္စ လဟုသညဉ္စ ဩက္ကမိတ္ဝာ**တိ "သေယျထာပိ နာမ ဗလဝါ ပုရိသော သမိဉ္ဇိတံ[1] ဝါ ဗာဟံ ပသာရေယျ၊ ပသာရိတံ ဝါ ဗာဟံ သမိဉ္ဇေယျာ"တိ ဝုတ္တနယေန[2] ဇုဒ္ဓိမာ ကာယေ သုခသညဉ္စ လဟုသညဉ္စ ဩက္ကမိတ္ဝာ ပရေသံ ဒိဿမာနေန ကာယေန အာရာမရာမဏေယျကာဒိနိ ပေက္ခမာနော စိတ္တက္ခ-ဏေနေဝ ဇုစ္ဆိတဒ္ဒာနံ ဂစ္ဆတိ။

၁၁၄။ **ယံ တံ လောကုတ္တရံ ဉာဏန္တိ** သဗ္ဗံ လောကံ ဥတ္တရိတ္ဝာ အဘိ-ဘဝိတ္ဝာ ဋ္ဌိတတ္တာ ဝုတ္တံ၊ န ပန လောကုတ္တရဘူမိကတ္တာ။ **သဗ္ဗကာလေ ပဝတ္တတီ**တိ အာဝဇ္ဇနပဋိဗဒ္ဓဝုတ္တိတ္တာ ဝုတ္တံ၊ န သတတံ သမိတံ ပဝတ္တတီတိ။ န ဟိ သဗ္ဗညုတညာဏံ ဘဂဝတော သဗ္ဗသ္မိံယေဝ ကာလေ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ သက္ကာ ဝတ္တုန္တိ။

ကိတ္တယိဿာမိ တေ သန္တိန္တိ သဗ္ဗကိလေသဝူပသမဟေတုတာယ သန္တိံ နိဗ္ဗာနံ ဒသေဿာမိ။ **ဒိဋ္ဌေ ဓမ္မေ**တိ ဒိဋ္ဌေ ဒုက္ခာဒိဓမ္မေ၊ ဇာမသ္မိံ ဧဝ ဝါ အတ္တဘာဝေ။ **အနီတိဟ**န္တိ ဇာတိဟာဿာတိ ဧဝံ နာ ဇာတိ ကိရာယ ပဝတ္တံ၊ အတ္တပစ္စက္ခန္တိ အတ္ထော။ **ယံ ဝိဒိတ္ဝာ သတော စရ**န္တိ "သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနိစ္စာ"တိ-အာဒိနာ[3] နယေန သတော ဟုတ္ဝာ စရန္တော အရိယမဂ္ဂေန ယံ သန္တိံ ဝိဒိတ္ဝာ။ **တရေ လောကေ ဝိသတ္တိက**န္တိ [4]သင်္ခါရလောကေ ဝိသဗ္ဘနတော[4] ဝိသတ္တိကသင်္ခါတံ တဏှံ တရေ တရေယျ သမတိက္ကမေယျာတိ အတ္ထော။

တဉ္ဆာဟံ အဘိနန္ဒာမီတိ တံ ဝုတ္တပ္ပကာရံ သန္တိဇောတကံ တုမှာကံ ဝစနံ အဟံ ပတ္ထယာမိ၊ တံ ဧဝ ဝါ **သန္တိံ ဥတ္တမံ** အဘိနန္ဒာမီတိ ဓောတကော ဝဒတိ။ **ဥဒ္ဒံ အဓေ တိရိယဉ္စာဝိ မဇ္ဈေ**တိ ဣဒ္ဓိယာ အနာဂတံ ဥပရိ စ။ **အဓေ**တိ အတီတံ ဟေဋ္ဌာ စ။ **တိရိယဉ္စာဝိ မဇ္ဈေ**တိ ပစ္စုပ္ပန္နံ ပရိတော စ။ **ဧတံ ဝိဒိတ္ဝာ သင်္ခါ**တိတိ ဧတံ အနာဂတာဒိံ သင်္ခေနနဋ္ဌာနန္တိ ဥတ္တာ။ **ဘဝါဘဝါယာ**တိ ခုဒ္ဒကာနဏ္ဍေဝ မဟန္တာနဏ္ဍ ဘဝါနံ အတ္ထာယ၊ သဿ-တုဏ္ဍေဒါယ ဝါ။

၁-သမ္မဇ္ဇိတံ (သီ)

၂-ဝိ ၃-ဖြ-၁၄၁၊ ဒီ ၂-၃၁၊ မ ၁-၂၂၄၊ မ ၂-၂၉၂၊ သံ ၁-၁၃၉-ဝိဋ္ဌာဒီသု။

၃-ခု ၁-၅၃၊ ခု ၂-၃၁၇၊ ခု ၁၀-၇-၅၃-ဝိဋ္ဌေသု။ ၄-၄-သံသာရလောကော ဝိသိဗ္ဘနတော (က)

အရိယသစ္စာနန္တိ အရိယဘာ၀ကရာနံ သစ္စာနံ။ **အနုဗောဓော**တိ အဗုဇ္ဈ-နေန အဇာနနေန။ **အပ္ပဋိ၀ေဓော**တိ အပ္ပဋိ၀ိဇ္ဈနေန။ **သန္ဓာ၀ိတ**န္တိ ဘ၀တော ဘ၀ဿ ဂမနေန သန္ဓာ၀ိတံ။ **သံသရိတ**န္တိ ပုနပ္ပုနံ ဂမန၀သေန သံသရိတံ။ **မမဉ္စေ၀ တုမှာကဉ္စာ**တိ မယာ စေ၀ တုမှေဟိ စ။ အဏ ၀ါ **သန္ဓာ၀ိတံ သံသရိတ**န္တိ သန္ဓာ၀နံ သံသရဏံ မမဉ္စေ၀ တုမှာကဉ္စ အဟောသိတိ အတ္ထော။ **ဘ၀နေတ္တိ**တိ ဘ၀ါဘ၀ံ နယနသမတ္ထာ တဏှာရဇ္ဇု။ **သံသိတ**န္တိ သံသရိတံ။ **သမ္ပဟတာ**တိ သုဋ္ဌု ဟတာ ဆိန္နာ အပ၀တ္တိကတာ။

သဗ္ဗေ သဒ်္ဓါရာ အနီစ္စာတိ ပစ္စယေဟိ သင်္ခရိယန္တိတိ "သင်္ခါရာ"တိ လဒ္ဓ-နာမာ ပဋ္ဌဂ္ဂန္ဓာ။ အာဒိအန္တ၀န္တတော အနိစ္စန္တိကတော တာ၀ကာလိကတော ခဏပရိတ္တတော စ နံ နိစ္စာတိ **အနီစ္စာ။ ယဒါ ပညာယ ပဿတီ**တိ ယဒါ ၀ိပဿနာပညာယ ပဿတိ။ **အထ** ဋ္ဌမဿိံ ၀ဋ္ဋဒုက္ခေ **နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊** နိဗ္ဗိန္ဒန္တော ဒုက္ခပရိဇာနနာဒိ၀သေန သစ္စာနိ ပဋိ၀ိဇ္ဈတိ။ **သေ မဂ္ဂေါ ၀ိသုဒ္ဓိယာ**ကိ ယ္စာယံ ၀ုတ္တနယေန သစ္စပ္ပဋိ၀ေဓော၊ သေ ၀ိသုဒ္ဓတ္ထာယ မဂ္ဂေါ။ **သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ ဒုက္ခာ**တိ သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အဘိဏှသမ္ပဋိပီဠနဋ္ဌေန ခယဋ္ဌေန စ ဒုက္ခာတိ။ သေသံ ၀ုတ္တနယမေ၀။ **သဗ္ဗေ ဓမ္မာ အနတ္တာ**တိ သဗ္ဗေပိ တေဘူမကဓမ္မာ ပရတော တုစ္ဆတော သုညကော အသာရကတော အဓ၀သ၀တ္တနတော စ အနတ္တာတိ။ သေသံ ပုရိမသဒိသမေ၀။

သေယျောတိ ၀ိသိဋ္ဌော ဥတ္တမော။ **သဒိသော**တိ သမာနော။ **ဟီနော**တိ လာမကော။ သြမာနော၀ိ ဟိ အတ္တနော အဝံကရဏမုခေန၀ိ သံပဂ္ဂဏှန-၀သေန၀ ပ၀တ္တတိ။ တေန ၀ုတ္တံ **"ဟီနောဟမသ္မီ"**တိ။ **ကိမညတြ ယထာ-ဘူတသ အဒဿနာ**တိ သရသပဘင်္ဂံတာယ ဧကန္တေန၀ အန၀ဋ္ဌိတ-သဘာ၀ေဟိ ရူပဓမ္မေဟိ သေယျာဒိ၀သေန အတ္တနော ဥက္ခိပနဿ ( )[1] တေသံ ယထာဘူတံ အဒဿနံ အညာဏံ ဝိနာ ကိံ အညံ ကာရဏံ သိယာ၊ အညံ ကိဉ္စိ ကာရဏံ တဿ နတ္ထိတိ အတ္ထော။ **၀ေဒနာဒီ**သုပိ ဧသေ၀ နယော။ ၀ုတ္တ၀ိပရိယာယေန သုဏ္ဏပဏ္ဍော ၀ေဒိတဗ္ဗော။

၁၁၅။ **ယေ အရိယသစ္စာနိ ဝိဘာ၀ယန္တီ**တိ ဒုက္ခာဒီနိ အရိယသစ္စာနိ ပညာသြဘာသေန သစ္ဆိပဉ္စိ ဆာဒကကိလေသန္ဓကာရံ ဝိဓမေတွာ အတ္တနော ပကာသနိ ပါကဋာနိ ကရောန္တီ။ **ဂမ္ဘီရပညေနာ**တိ အပ္ပမေယျပညတာယ သဒေ၀ကဿ၀ိ လောကဿ ဉာဏေန အလဗ္ဘနေယျပတိဋ္ဌပညေန သဗ္ဗညုနာတိ

၁-(အဝံကရဏံ) (က)

ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **သုဒေသိတာနီ**တိ သဒ်ဒေါပဝိတ္ထာရာဒိဟိ တေဟိ တေဟိ နယေဟိ သုဋ္ဌု ဒေသိဘာဝန်။ **ကိဉ္စာပိ တေ ဟောန္တိ ဘုသံ ပမတ္တာ**[1]တိ တေ ဝိဘာဝိတ-အဓိယသစ္စာ ပုဂ္ဂလာ ကာမံ ဒေဝရဇ္ဇစက္ကဝတ္တိရဇ္ဇာဒိပမာဒဋ္ဌာနံ အဝဂမ္မ ဘုသံ ပမတ္တာ ဟောန္တိ၊ တထာပိ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဉာဏေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါရဝိညာဏသဿ နိရောဓေန ဌပေတ္ဝာ သတ္တ ဘဝေ အနမတဂ္ဂေ သံသာရေ ယေ ဥပ္ပဇ္ဇေယ္ယုံ နာမဉ္စ ရူပဉ္စ၊ တေသံ နိရုဒ္ဓတ္တာ **နာ အဒ္ဒမံ ဘဝံ အာဒိယန္တိ**၊ သတ္တမဘဝေယေဝ ပန ဝိပဿနံ အာရဘိတ္ဝာ အရဟတ္တံ ပါပုဏန္တိတိ အတ္ထော။

ယထိန္ဒြိလောတိ ဇေဋ္ဌ **ယထာ**တိ ဥပမာဝစနံ။ **ဇုန္ဒြိလော**တိ နဂရဒ္ဒါရ-ထိရကရဏတ္ထံ ဥမ္မာရဒ္ဒါနဿ အဒ္ဓ ဝါ ဒသ ဝါ ဟတ္ထေ ပထဝိံ ခဏိတ္ဝာ အာကောဋိတသ သာရဒါရုမယသ ထမ္ဘသေတံ အဓိဝစနံ။ **ပထဝိသိတော သိယာ**ကိ ဂမ္ဘီရနေမိတာယ အန္တော ပဝိသိတ္ဝာ ဘူမိနိသိတော သိယာ ဘဝေယျ။ **စတုဒ္ဒိ ဝါတေဟိ**တိ စတူဟိ ဒိသာဟိ အာဂတဝါတေဟိ။ **အသမ္ပ-ကမ္ပိယော**တိ ကမ္ပေတုံ ဝါ စာလေတုံ ဝါ အသက္ကုဏေယျော။ **တထူပမံ။ပ။ ပဿတီ**တိ ယော စတ္တာရိ အရိယသစ္စာနိ ပညာယ အဒ္ဓေါဂါဟေတ္ဝာ ပဿတိ၊ တံ သပ္ပုရိသံ ဥတ္တမပုရိသံ တထာ ဒဿနတော သဗ္ဗတိတ္ထိယဝါဒဝါတေဟိ အသမ္ပကမ္ပိယတာယ တထူပမံ ယထာဝုတ္တဇုန္ဒြိလူပမံ ဝဒါမီတိ အတ္ထော။

သောတာပတ္တိယင်္ဂါဟီတိ အရိယသောတာပဇ္ဇနသ အင်္ဂါဘူတေဟိ။ **အရိယသာဝကော**တိ အရိယသ ဗုဒ္ဓသ ဘဂဝတော သဒ္ဓမ္မသဝနဿေ ဇာတတ္တာ အရိယသာဝကော။ **ဒိဏ္ဏနိရယော**မ္ဟိတိ ဒိဏ္ဏနိရယော အမှိ။ **ဒိဏ္ဏာ-ပါယဒုဂ္ဂတိဝိနိပါတော**တိ ဇုဒံ နိရယာဒိနံယေဝ ဝေဝစနဝသေန ဝုတ္တံ။ နိရ-ယာဒယော ဟိ ဝမိသဒ္ဒါတတော အယတော အပေတတ္တာ အပါယာ။ ဒုက္ခသ ဂတိ ပဋိသရဏန္တိ **ဒုဂ္ဂတိ**ယော။ ဒုက္ကဋကာရိနော ဝိဝသာ ဇေတ္ထ နိပတန္တိတိ **ဝိနိပါတာ**။ သောတံ အရိယမဂ္ဂံ အာဒိတော ပဋ္ဌာ အဓိဂတောတိ **သောတာပန္နော**။ အကုပ္ပဓမ္မတာယ မဂ္ဂဖလာနံ ပုထုဇ္ဇနဘာဝသဒ္ဓါတေ ဝိရူပေန နိပတနသဘာဝေါတိ **အဝိနိပါတဓမ္မော**။ တတော ဧဝ ဓမ္မနိယာမေန နိယတတာယ **နိယတော**။ ဥပရိမဂ္ဂတ္တယသဒ္ဓါတာ သမ္ဗောဓိ အဝသံ ပတ္တတ္တ-တာယ အသ ပရံ အယနံ ဂတိ ပဋိသရဏန္တိ **သမ္ဗောဓိပရာယဏော**။

နိဝဋ္ဋောတိအာဒိနိ ပဒါနိ အညမညဝေဝစနာနေဝ။ **သဟဓမ္မိယာ**တိ သဗြဟ္မ-စာရိနော။ **အရိယကန္တေဟိ**တိ အရိယာနံ ကန္တေဟိ ပိယေဟိ မနာပေဟိ။ ပဋ္ဌ

၁-ဘုသပ္ပမတ္တာ (သီ)

သီလာနိ ဟိ အရိယသာ၀ကာနံ ကန္တာနိ ဟောန္တိ၊ ဒး၀န္တရေပိ အဝိဇဟန-တော။ တာနိ သန္ဓာယေတံ ၀ုတ္တံ။ သဗ္ဗေပိ ပနေတ္ထ သံ၀ရော လဇ္ဇတိယေ၀။ **သေတာပန္နော ဟမသ္မီ**တိ ဣဒံ ဒေသနာသီသမေ၀။ သကဒါဂါမိအာဒယော ပိ "သကဒါဂါမိဟမသ္မီ"တိအာဒိနာ နယေန ဗျာကရောန္တိယေ၀။ ယတော သဗ္ဗေသမ္ပိ သိက္ခာပဒါဝိရောဓေန ယုတ္တဋ္ဌာနေ ဗျာကရဏံ အနုညာတမေ၀ါတိ။

ယသိန္ဒြိယာနိတိ ယသ အရိယပုဂ္ဂလသ သဒ္ဓါဒိနိ ဣန္ဒြိယာနိ။ **သုဘာ-ဝိတာနိ**တိ အရိယမဂ္ဂဘာ၀နာ၀သေန သုဋ္ဌု ဘာဝိတာနိ။ **အဏ္ဍကံ ဗဟိဋ္ဌါ စာ**တိ သြရမ္ဘာဂိယာနံ ဥဒ္ဓမ္ဘာဂိယာနဉ္စ သံယောဇနာနံ ပဇဟနဘာ၀သေန။ တေနာဟ **"သဗ္ဗလောကေ"**တိ။ **နိဗ္ဗိဇ္ဈာ**တိ နိဗ္ဗိဇ္ဈိတ္ဝာ ပဋိဝိဇ္ဈိတ္ဝာ။

ဓမ္မပဒါနိတိ ဓမ္မကောဋ္ဌာသာနိ။ **အနဘိဇ္ဈာ ဓမ္မပဒံ** နာမ အလောဘော ၀ါ အလောဘသီသေန အဓိဂဘျာနဝိပဿနာမဂ္ဂဖလနိဗ္ဗာနာနိ ၀ါ ဒသ-အသုဘ၀သေန ၀ါ အဓိဂတဈာနာဒီနိ အနဘိဇ္ဈာ ဓမ္မပဒံ။ စတုဗြဟ္မဝိဟာရ-၀သေန အဓိဂတာနိ **အဗျာပါဒေါ ဓမ္မပဒံ**။ ဒသာနုဿတိအာဟာရေ-ပဋိက္ကူလသညာ၀သေန အဓိဂတာနိ **သမ္မာသတိ ဓမ္မပဒံ**။ ဒသကသိဏ-အာနာပါန၀သေန အဓိဂတာနိ **သမ္မာသမာဓိ ဓမ္မပဒံ**။

ပဋ္ဌ ဆိန္နေတိ ဟေဋ္ဌာ အပါယုပပတ္တိသံ၀တ္တနိကာနိ ပဋ္ဌ သြရမ္ဘာဂိယ-သံယောဇနာနိ ပါဒေ ဗဒ္ဓရဇ္ဇုံ ဝိယ ပုရိသော သတ္ထေန ဟေဋ္ဌာ မဂ္ဂတ္တယေန ဆိန္နေယျ။ **ပဋ္ဌ ဇဟေ**တိ ဥပရိဒေ၀လောကသမ္ပာပကာနံ ပဋ္ဌ ဥဒ္ဓမ္ဘာဂိယ-သံယောဇနာနိ ပုရိသော ဂိ၀ါယ ဗဒ္ဓရဇ္ဇုံ ဝိယ အရဟတ္တမဂ္ဂေန ဇဟေယျ ဆိန္နေယျေ၀ါတိ အတ္ထော။ **ပဋ္ဌ စုတ္တရိ ဘာ၀ယေ**တိ ဥဒ္ဓမ္ဘာဂိယသံယော-ဇနာနံ ပဟာနတ္ထာယ သဒ္ဓါဒိနိ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ ဥတ္တရိ ဘာ၀ေယျ။ **ပဋ္ဌ သင်္ခါတိ-ဂေါ**တိ ဧ၀ံ သန္တေ ပဋ္ဌဿံ ရာဂဒေါသမောဟမာနဒိဋ္ဌိသင်္ခါနံ အတိက္ကမနေန ပဋ္ဌသင်္ခါတိဂေါ ဟုတ္ဝာ **ဘိက္ခု၊ "သြဃတိဏ္ဏော"တိ ၀ုစ္စတိ၊** နိတ္တိဏ္ဏစတုံ-ရောဃော**တိ ၀ုစ္စတီ**တိ အတ္ထော။

အနုညာတံ အပ္ပဋိဝိဒ္ဓံ စတုသစ္စမမ္မံ, အမတပဒံယေ၀ ၀ါ ဉဿာမိ ဇာနိဿာမိတိ ပဋိပန္နဿ ပဌမမဂ္ဂဋ္ဌဿ ဣန္ဒြိယန္တိ **အနညာတညဿာမီ-တိန္ဒြိယံ**။ ပဌမမဂ္ဂဉာဏဋ္ဌိ တံပုဗ္ဗဘာဂ၀သေန ဧ၀ံ ၀ုတ္တံ။ အာဇာနာတိ ပဌမမဂ္ဂေန ဉာတမရိယာဒံ အနတိက္ကမိတ္ဝာ ဇာနာတီတိ အညော၊ တဿ ဣန္ဒြိယန္တိ **အညိန္ဒြိယံ၊** ဟေဋ္ဌာ တိသု ဖလေသု, ဥပရိ တီသု မဂ္ဂေသု စ ဉာဏဿေတံ အဓိ၀စနံ။ အညာတာ၀ိနော စတ္ထသု သစ္စေသု နိဋ္ဌိတကိစ္စဿ

အရဟာတော ဣန္ဒြိယန္တိ **အညာတာဝိန္ဒြိယံ၊** အဂ္ဂဖလဉ္ဉာဏသေတံ အဓိဝစနံ။ **အနာဘိသမေတသာဝီ** အပ္ပဋိဝိဒ္ဓသီ။ **အဘိသမယာယာ**တိ ပဋိဝေဓာယ။

၁၁၆။ **ဗာလလက္ခဏာနီ**တိ ဗာလသ ဥပလက္ခဏကာရဏာနိ။ **ဗာလ-နိမိတ္တာနီ**တိ "ဗာလော အယ"န္တိ ဂဟေတုံ နိမိတ္တာနိ ကာရဏာနိ။ **ဗာလာပဒါနာနီ**တိ ဗာလသ ပေါရာဏာနိ ဝိရုဇ္ဈနာနိ ကမ္မာနိ။ **"ဒုစ္စိန္တိတ-စိန္တီ"**တိအာဒိသု ဒုစ္စိန္တိတံ အဘိဇ္ဈာ ဗျာပါဒံ မိစ္ဆာဒဿနဥ္စ စိန္တေတိတိ **ဒုစ္စိန္တိတစိန္တီ**။ ဒုဘ္ဘာသိတံ မုသာဝါဒါဒိံ ဘာသတီတိ **ဒုဘ္ဘာသိတဘာသီ**။ ဒုက္ကဋံ ပါဏာဘိပါတာဒိကမ္မံ ကရောတီတိ **ဒုက္ကဋကမ္မကာရီ**။ ဝုတ္တဝိပရိယာယေန သုက္ကပက္ခော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဘိယျောတိ ဥပရူပရိ။ **ပကုပ္ပေယျု**န္တိ ဝိရုဇ္ဈေယျုံ။"ပကုပ္ပေယျု"န္တိ ပါဠိဒွော။ **ဘုသေန**တိ ဒဠ္ဍေန။ **ဒက္ခေန**တိ ဒက္ခဒါနေန[1]။ **ဓီရော**တိ ပဏ္ဍိတော သပ္ပညော[2]တိကော ၂။ **နိသေဓေယ**တိ ပဋိဗာဟေယျ၊ ပုန ကိဉ္စိ ကာတုံ ဝတ္တုံ ဝါ အသမတ္ထံ ကရေယျာတိ အတ္ထော။

ပရန္တိ ပစ္ဆတ္ထိကံ။ **ယော သတော ဥပသမ္မတီ**တိ ယော သတိမာ ဟုတ္ဝာ ဥပသမ္မတိ၊ တသ္မာ ဥပသမံယေဝါဟံ ဗာလသ ပဋိသေဓနံ မညာမီတိ အတ္ထော။

ဝဋ္ဋန္တိ ဒေါသံ။ **ယဒါ နံ မညတီ**တိ ယသ္မာ နံ မညတိ။ **အဏ္ဏာရုဟတီ**တိ အဏ္ဏော ဟတ္ထရတိ။ **ဂေါဝ ဘိယျော ပလာယိန**န္တိ ယထာ ဂေါယူထေ တာဝဒေဝ ဒ္ဝေ ဂါဝေါ ယုဇ္ဈန္တေ ဂေါဂဏော သြလောကေန္တော တိဋ္ဌတိ ယာဝ နဂေါ ပလာယတိ၊ ယဒါ ပန ပလာယတိ၊ အထ တံ ပလာယိနံ သဇ္ဇော ဂေါဂဏော ဘိယျော အဏ္ဏော ဟတ္ထရတိ၊ ဧဝံ **ဒုမ္မေဓော** ခမန္တံ ဘိယျော အဏ္ဏော ဟတ္ထရတီတိ အတ္ထော။

သဒတ္ထပရမာတိ သကတ္ထပရမာ။ **ခန္တ္ယာ ဘိယျော နာ ဝိဇ္ဇတီ**တိ တေသု သကတ္ထပရမေသု အတ္ထေသု ခန္တိတော ဥတ္တရိတရော အညော အတ္ထော နာ ဝိဇ္ဇတိ။ **တမာဟု ပရမံ ခန္တိ**န္တိ ယော ဗလဝါ တိတိက္ခတိ၊ တသ္မာ တံ ခန္တိံ ပရမံ အာဟု။ **ဗာလဗလံ** နာမ အညာဏဗလံ။ **တံ ယဿ ဗလံ၊ အဗလမေဝ** တံ၊ နာ တံ ဗလန္တိ **အာဟု** ကထေန္တိ ဒီပေန္တိ။ **ဓမ္မဂုတ္တသာ**တိ ဓမ္မေန ရက္ခိတသ္မာ, ဓမ္မံ ဝါ ရက္ခန္တဿ။ **ပဋိဝတ္တာ**တိ ပဋိပ္ဖရိတ္ဝာ ဝတ္တာ၊ ပဋိပ္ဖရိတ္ဝာ[3] ဝါ ယံ ဝါ တံ ဝါ ဝဒေယျာသိ။ ဓမ္မဋ္ဌံ ပန စာလေတုံ သမတ္ထော နာမ နတ္ထိ။ **တဿေဝ တေန ပါဖိယော**တိ တေန ကောဓေန တဿေဝ ပုဂ္ဂလဿ ပါပံ ဟောတိ။

၁-ဒက္ခနေန (သီ) ၂-သမ္မာဒ္ဇာတိကော (က) ၃-ပဋိပ္ဖရိတ္ဝာ (သီ)

ကတရသာတိ? **ယော ကုဒ္ဓံ ပဋိကုဇ္ဈတိ၊** တသ။ တတ္ထ **ကုဒ္ဓ**န္တိ သမ္ပဒါနေ ဥပယောဂ၀စနံ၊ ကုဒ္ဓသာတိ အတ္ထော။ **တိကိစ္ဆကာနံ** ကော၀စနေ ဗဟု၀စနံ၊ တိကိစ္ဆကာနန္တိ အတ္ထော။ **ဇနာ မညန္တိ**တိ ဝေရုပံ **အတ္တနော စ ပရဿ စာ**တိ **ဥဘိန္နံ** အတ္ထံ တိကိစ္ဆကံ နိပ္ပါဒေန္တံ ပဂ္ဂလံ "**ဗာလော** အယ"န္တိ အန္ဓဗာလပုထုဇ္ဇနာ ဧ၀ံ မညန္တိ။ **ယေ ဓမ္မသာ အကောဝိဒါ**တိ ယေ စတုသစ္စ-ဓမ္မေ အကောဝိဒါ အစ္ဆေကာ၊ တေ ဧ၀ံ မညန္တီတိ အတ္ထော။

၁၁၇။ **ပတ္တိ**န္တိ အဓိဂတံ တေရဟိ အနုဘုယျမာနံ ကာမူပကရဏံ **ပတ္တိဗ္ဗ**န္တိ တဒေ၀ အနာဂတေ အဓိဂန္တုံ့ အနုဘ၀ိတုံ့၊ **ဥဘယမေတံ ရဇာနုကီဏ္ဏ**န္တိ တဒုဘယမ့ဳ ရာဂရဇာဒီဟိ အ၀ကိဏ္ဏံ။ **အာတုရသာ**တိ ရာဂါဒိကိလေသာတုရသ။ **အနုသိက္ခတေ**ာတိ ကိလေသဗဟုလပုဂ္ဂလေ အနု-သိက္ခတေ၀။ **ယေ စ သိက္ခာသာ**ရာတိ ယေ ယထာသမာဒိန္နံ သိလ၀တာဒိသဒ္ဒါတံ သိက္ခံ သာရတေ၀ ဂဟေတ္၀ာ ဌိတာ။ တေနာဟ **"သီလံ ၀တံ ဇီ၀ိတံ ဗြဟ္မစရိယ"**န္တိ။ တတ္ထ ယံ "န ကရောမိ"တိ ဩရမတိ၊ တံ **သီလံ**။ ယံ ၀ေသဘောဇနကိစ္စစရဏာဒိ၊ တံ **၀တံ**။ **ဇီ၀ိတ**န္တိ အာဇီ၀ေါ။ **ဗြဟ္မစရိယ**န္တိ မေထုနဝိရတိ။ **ဥပဋ္ဌာနသာ**ရာတိ ဧတေသံ သိလာဒီနံ အနုဋ္ဌာနသာရ။ ဧတေဟိ ဧ၀ သံသာရသုဒ္ဓိတိ တာနိ သာရတေ၀ ဂဟေတ္၀ာ ဌိတာတိ အတ္ထော။

ဣဿေတေ ဥဘော အန္တာတိ ဣတိ သိလဗ္ဗတပရာမာသမုခေန အတ္တကိလမထာနုယောဂေါ, ကာမေသု အန၀ဇ္ဇသညိတာမုခေန ကာမသုခလ္လိ-ကာနုယောဂေါ စာတိ ဧတေ ဥဘော အန္တာ။ တေ စ ခေါ ယထာက္ကမံ အာယတိံ ပတ္တဗ္ဗေ, ဧတရဟိ ပတ္တေ စ ရာဂရဇာဒိဩကိဏ္ဏေ ကာမဂုဏော အလ္လိနေဟိ ကိလေသာတုရာနံ အနုသိက္ခန်ကေဟိ, သယဉ္စ ကိလေသာတုရေဟေ၀ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗာ၊ တတော ဧ၀ စ တေ **ကဋ္ဌသိ၀ထုနာ** အပရာပရံ ဇရာမရဏေဟိ သိ၀ထိကာယ ၀ဟုနသိလာ ဧကန်ကနေ၀ ကဋ္ဌသိံ ၀ဟေန္တိ၊ သယံ ၀ဟန်ကာ ပရေ စ အန်ကန္ဓယေ သမာဒပေန်ကာ ၀ဟာပေန်ကိ စာတိ အတ္ထော။

ဥဘော အန္တေ အနဘိညာယာတိ ယထာ၀ုတ္တေ ဥဘော အန္တေ အဇာနိတ္၀ာ။ **ဩလီယန်ကိ ဧကေ**တိ "သဿတော အတ္တာ စ လောကော စာ"တိ ဩလီယနတက္ကာဘိနိ၀ေသ၀သေန အ၀လီယန်ကိ ကေစ္စေ။ **အတိဓာ၀န်ကိ ဧကေ**တိ ကေစ္စေ "ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ ဝိနဿတိ အတ္တာ စ လောကော စာ"တိ အတိဓာ၀နာဘိနိ၀ေသ၀သေန အတိဂ္ဂဟိ။

နာ အမညိံသု တေသ္ဆ တဏှာဒိမညနာနံ ပဟီနတ္တာ။ တတော ဧဝံ အနုပါဒါပရိနိဗ္ဗာနတော တိဝိဓမ္ပိ **ဝဋ္ဋံ တေသံ ပညာပနာယ နတ္ထိ**တိ။

ဇညာတိ ဇာနေယျ။ **သံယုဇေ**တိ သံယောဇေယျ။ **မာနုသ**န္တိ မနုဿာနံ ဣဒန္တိ မာနုသံ၊ မနုဿဘဝပရိယာပန္နံ။ **ကိံ ဟိ တဿ သကံ ဟောတီ**တိ တဿ မစ္စုမုခံ ပဝိသန္တဿ သတ္တဿ ကိံ အတ္တံ သကံ နာမ အတ္ထီတိ ကတ္ဝာဇကမ္မတော။ ကမ္မဿကာ ဟိ သတ္တာ။ တေနာဟ **"တဿ ကရေယျ ကတ္ဝာဇ"**န္တိအာဒိ။ တတ္ထ **သမ္ပရာယိက**န္တိ သမ္ပရာယဖလနိဗ္ဗတ္တကံ။

၁၁၈။ **ဣမေ ဓမ္မာ**တိ ဣမေ ကုသလာ ဝါ အကုသလာ ဝါ ဓမ္မာ။ **ဧဝံ-ဂတိကာ**တိ ဧဝံ သဗာဝိန္နာ ဥပ္ပါဒိတာ။ **ဣဒံ ဖလ**န္တိ ဣဒံ ဣဋ္ဌဝိပါကံ အနိဋ္ဌ-ဝိပါကဉ္စ ဖလံ။ **အယမတ္ထော**တိ အယံ ဝုစ္စိ၊ အယံ ဟာနိတိ အတ္ထော။ **အညမ္ပိ ဧဝံ ဇာတိယ**န္တိ ကေသဉ္စာကရဏီယံ ဝဒတိ။

အာကဒ်တော နု ဇာနေယျုန္တိ[1] တတ္ထ ယေန ဟေတုနာ ဘဂဝတော ယာ အာကဒ်ိ၊ သာ အညေသံ အဝိသယော‌တိ အာဟ **"ကိန္တံ ဘဂဝါ အာကဒ်တိတိ။ ဣဒံ အဝိသဋ္ဌနိယ"**န္တိ။

ဇော်ကောတိ ဇေတပရိမာဏော။ **သီလက္ခန္ဓော**တိ သီလက္ခန္ဓဟေတု။ "သီလက္ခန္ဓေနာ"တိပိ ပါဌော။ သေသပဒေသုပိ ဧသေဝ နယော။ **ဣရိယာယ**န္တိ ကာယဝစီသမာစာရော။ **ပဘာဝေ**တိ အာနုဘာဝေ။ **ဟိတေသိတာယ**န္တိ မေတ္တာယ။ **ဣဒ္ဓိယ**န္တိ ဣဒ္ဓိဝိဓေယ။ ဇော်ကာ ဗုဒ္ဓဂဏာ၊ တေ စ ပစ္စေကံ ဧဝံပဘာဝါ။ တထာ မဂ္ဂဖလနိဗ္ဗာနာနိ ဧဝမာနုဘာဝါနိ။ အရိယသံဃော ဧဝံဝိဓဂုဏောဟိ ယုတ္တောတိ။

တိဏ္ဏံ ရတနာနံ မဟာနုဘာဝတာ နု သဗ္ဗထာ အညေသံ ဝိသယော၊ ဘဂဝတော ဧဝ ဝိသယောတိ အာဟ **"ဗုဒ္ဓဝိသယော အဝိသဋ္ဌနိယော"**တိ။ တေန ယော အညောပိ အတ္ထော ဗုဒ္ဓဝိသယော၊ သော အဝိသဋ္ဌနိယောတိ ဒသ္သေတိ။ ဝုတ္တဉ္ဧေတံ ဘဂဝတာ "ဗုဒ္ဓဝိသယော အစိန္တေယ္ယော နု စိန္တေတဗ္ဗော၊ ယံ စိန္တေန္တော ဥမ္မာဒဿ ဝိဃာတဿ ဘာဂီ အဿာ"တိ[2]။ **ကတမာ ပုဗ္ဗာ ကောဋိ**တိ **အဝိသဋ္ဌနိယ**န္တိ "ကတမာ ပုဗ္ဗာ ကောဋိ"တိ ကေနစိ ကတံ ပုစ္ဆနံ အဝိသဋ္ဌနိယံ။ ကသ္မာ? သံသာရဿ ပုရိမာယ ကောဋိယာ အဘာဝ-တော။ တေနေဝါဟ "ပုရိမာ ဘိက္ခဝေ ကောဋိ နု ပညာယတီ"တိ[3]။ တတ္ထ **နု**

၁-ဇညာတိ(က) ၂-အံ ၁-၃၉၂-ဝိဒ္ဓေ။ ၃-အံ ၃-၃၄၆-ဝိဒ္ဓေ။

ပညာယတီတိ နဒိဿတိ၊ နဥပလဗ္ဘတီတိ အတ္ထော။ နပညာယတီတိ အညဿ ဉာဏဝိသယော နဟောတီတိ ပနအတ္ထံ သန္ဓာယ **"နပညာယတီတိ သာ၀ကာနံ ဉာဏ၀ေကလ္လေနာ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **အတ္တ**္။ပနာယိကာတိ အတ္တာ ဥပနေ-တဗ္ဗော တေိသာတိ အတ္တ။ပနာယိကာ။**နတ္ထိ ဗုဒ္ဓါနံ ဘဂ၀န္တာနံ အဝိဇာန-နာ**တိ ဧတေန ပုရိမာယ ကောဋိယာ အဘာ၀တော ဧ၀ နပညာယတိ၊ နတတ္ထ ဉာဏဿ ပဋိဃာတော တိ ဒဿေတိ။

ယံ ပန အတ္ထိ၊ တံ အညေသံ အပ္ပမေယျမိဒ္ဓိ ဘဂ၀တော နအပ္ပမေယျန္တိ ဘဂ၀တော သဗ္ဗတ္ထ အပ္ပဋိဟတဉာဏတံ ဒဿေတုံ **"ယထာ ဘဂ၀ါ ကေ၀ကာလိကံ ဘိက္ခုံ အာရဗ္ဘာ"**တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **အညတရံ ဘိက္ခု**န္တိ နာမ၀ေါတ္တေန အပါကဋံ။ "ကိ၀ ဒိဃံ နု ခေါ ဘန္တေ ပဒုမေ နိရယေ အာယုပ္ပမာဏ"န္တိ ပဋိ ပုစ္ဆိတ္ဝာ နိသိန္နံ ကေံ ဘိက္ခုံ ဧ၀မာဟာတိ။ တတ္ထေ၀ယံ ပါဌသေသော—ဒိဃံ ခေါ ဘိက္ခု ပဒုမေ နိရယေ အာယုပ္ပမာဏံ၊ တံ နသုကရံ သဒ္ဒါတုံ "တေ္ထကာနိ ၀ဿာနိ"တိ ၀ါ "တေ္ထကာနိ ၀ဿသတာနိ"တိ ၀ါ "တေ္ထကာနိ ၀ဿသဟဿာနိ"တိ ၀ါ "တေ္ထကာနိ ၀ဿသတသဟဿာနိ"တိ ၀ါတိ။ သက္ကာ ပန ဘန္တေ ဥပမာ ကာတုန္တိ။ "သက္ကာ ဘိက္ခု။"တိ ဘဂ၀ါ အ၀ေါစ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခု ဝိသတိခါရိကော ကောသလကော တိလ၀ါဟော။ တတော ပုရိသော ၀ဿသတဿ ၀ဿ-သတဿ အစ္စယေန ကေမေကံ တိလံ ဥဒ္ဓရေယျ။ ဒိပ္ပတရံ ခေါ သော ဘိက္ခု ဝိသတိခါရိကော ကောသလကော တိလ၀ါဟော ဇူမိနာ ဥပက္ကမေန ပရိက္ခယံ ပရိယာဒါနံ ဂစ္ဆေယျ၊ နတ္ထေ၀ကော အဗ္ဗုဒေါ နိရယော။ သေယျထာပိ ဘိက္ခု ဝိသတိ အဗ္ဗုဒါ နိရယာ ဧ၀မေကော နိရဗ္ဗုဒေါ နိရယောတိအာဒိ[1]။

တတ္ထ **ဝိသတိခါရိကော**တိ မာဂဓကေန ပတ္ထေန စတ္တာရော ပတ္ထာ ကောသလရဋ္ဌေ ကော ပတ္ထော ဟောတိ။ တေန ပတ္ထေန စတ္တာရော ပတ္ထာ အာဠှကံ၊ စတ္တာရိ အာဠှကာနိ ဒေါဏံ၊ စတုဒေါဏာ မာနိကာ၊ စတုမာနိကာ ခါရိ။ တာယ ခါရိယာ ဝိသတိခါရိကော တိလ၀ါဟော။ **တိလ၀ါဟော**တိ တိလသကဋံ။ **အဗ္ဗုဒေါ နိရယော**တိ အဗ္ဗုဒေါ နာမ ဧကော ပစ္စေကနိရယော နတ္ထိ၊ အဝီစိမှိ ဧ၀ ပန အဗ္ဗုဒဂဏနာယ ပစ္စနောကာသော "အဗ္ဗုဒေါ နိရယော"တိ ဝုတ္တော။ ဧသ နယော **နိရဗ္ဗုဒါ**ဒီသုပိ။

တတ္ထ ၀ဿဂဏနာပိ ဧ၀ံ ၀ေဒိတဗ္ဗာ—ယထာ ဟိ သတံသတသဟဿာနိ **ကောဋိ** ဟောတိ။ ဧ၀ံ သတံသတသဟဿကောဋိယော **ပကောဋိ** နာမ။

၁-သံ ၁-၁၅၂၊ အံ ၃-၃၉၄၊ ခု ၁-၃၈၀-ပိဋ္ဌေသု။

သတံသတသဟဿပကောဋိယော **ကောဋိပကောဋိ** နာမ။ သတံသတ-သဟဿကောဋိပကောဋိယော **နဟုတံ**။ သတံသတသဟဿနဟုတာနိ **နိန္နဟုတံ**။ သတံသတသဟဿာနိ နိန္နဟုတာနိ ဧကော **အဗ္ဗုဒေါ**။ တတော ဝိသတိဂုဏော **နိရဗ္ဗုဒေါ**။ သေ နယော သဗ္ဗတ္ထ။ အယဉ္စ ဂဏနာ အပရိစိတာနံ ဒုက္ကရာတိ ဝုတ္တံ "တံ န သုကရံ သမ်ါတု"န္တိ။ ကေစိ ပန "တတ္ထ တတ္ထ ပရိဒေဝနာနတ္ထေန ကမ္မကာရဏာနာနတ္ထေနပိ ဣမာနိ နာမာနိ လဒ္ဓါနိ"တိ ဝဒန္တိ။ အပရေ "သိတနရကာ ဧတေ"တိ။ **စိတ္တံ အာဃာတေတ္ဝာ**တိ စိတ္တံ ပဒူသေတ္ဝာ[1]။

၁၁၉။ **ကထံ ဇိနော**တိ ပကာရပုစ္ဆာ။ **ကေန ဇိနော**တိ ကာရဏပုစ္ဆာ။ ကေန ကာရဏေန ကေန ဟေတုနာ ကာယ ပဋိပတ္တိယာ ဇိနောတိ ပုစ္ဆတိ။ **ကထ**န္တိ ပန ကေန ပကာရေန ကိံ အတိတာနံ, ဥဒါဟု အနာဂတာနံ ပစ္စုပ္ပန္နာနံ ကိလေသာနံ ပဟာနေန ဇိနောတိ ပုစ္ဆတိ၊ တသ္မာ တံ "**ဝိသဇ္ဇနီယ**"န္တိ ဝုတ္တံ။ **ကတမော ဇိနော**တိ ကိံ ရူပံ ဇိနော, ဥဒါဟု ဝေဒနာ သညာ သမ်ါရာ ဝိညာဏံ ဇိနော။ ရူပါဒိဝိနိမုတ္တော ဝါ အညော ဇိနော၊ ယော "အတ္တာ"တိ ဝုစ္စတိတိ ဣမမတ္ထံ သန္ဓာယဟ "**အဝိသဇ္ဇနီယ**"န္တိ။ **ကိတ္တာဝတာ**တိ ပမာဏတော ကိံ ပရိမာဏော။

အတ္ထိ တထာဂတောတိ အတ္ထိ သတ္တော။ ယ္ဝာယမာယသ္မာ "ဝေံနာမော ဝေံဂေါတ္တော"တိ ပဉ္စက္ခန္ဓေ ဥပါဒါယ ပညတ္တိယတိ၊ တသ ပုဂ္ဂလသ အဓိပ္ပေတတ္တာ ဝုတ္တံ "**ဝိသဇ္ဇနီယ**"န္တိ။ **ရူပံ တထာဂတော**တိ ရူပံ အတ္တာတိ သက္ကာယဒိဋ္ဌိဝသေန ပုစ္ဆတိတိ ကတ္ဝာ ဝုတ္တံ "**အဝိသဇ္ဇနီယ**"န္တိ။ ဣမိနာ နယေန သဗ္ဗပဒေသု အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၁၂၀။ **ဗာလံ ပိဋ္ဌသမာရုဠ္ဟန္တိအာဒိနိ** သာမိအတ္ထေ ဥပယောဂဝစနာနိ။ **ကာယေန ဒုစ္စရိတာနိ**တိ ကာယေန ဒုဋ္ဌု ကတာနိ။ **သြလမ္ဗန္တိ**တိ အဝလမ္ဗန္တိ အဝတ္ထရိယန္တိ။ သေသပဒဒွယံ ကသ္သဝ ဝေဝစနံ။ သြလမ္ဗနာဒိအာကာရေနဟိ ကာနိ ဥပဒ္ဒဟန္တိ၊ တသ္မာ ဧဝံ ဝုတ္တံ။ **မဟတ**န္တိ မဟန္တာနံ။ **ပထဝိယံ သြလမ္ဗန္တိ**တိ ပထဝိတလေ ပတ္ထရန္တိ။ သေသပဒဒွယံ တသ္သဝ ဝေဝစနံ။ ပတ္ထရဏာကာရောယေဝ ဟေသ။ **တတြ ဘိက္ခဝေ ဗာလဿ**တိ တသ္မိံ ဥပဒ္ဒဟနာကာရေ ဗာလသ ဧဝံ ဟောတိ။

၁-ပဒေါသေတ္ဝာ (က)

လာဘာ ဓေ၀ါ ဘိက္ခ၀ေတိ ဘိက္ခ၀ေ ယေ ဇုမေ တုမ္ဟေဟိ ပဋိလဒ္ဓါ မနုဿတ္တသဒ္ဓါပဋိလာဘာဒယော၊ လာဘာ ဓေ၀ါ တုမှာကံ လာဘာ ဓေ၀။ **သုလဒ္ဓန္တိ** ယမိဒံ ပဗ္ဗဇိတ္တာ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလာဒိသမ္ပာဒနံ လဒ္ဓံ၊ တမိဒံ သုလဒ္ဓံ။ **ခဏော ဓေ၀ါ ပဋိလဒ္ဓေါ**တိ အဋ္ဌအက္ခဏ၀ဇ္ဇိတော နဝမောယံ ခဏော ပဋိလဒ္ဓေါ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယ၀ါသာယ။ **"ဒိဋ္ဌာ မယာ"**တိအာဒိနာ ကေဒေသနိဒဿနေန အဋ္ဌ အက္ခဏော ဝိဘာဝေတိ။

၁၂၁။ **ယဟိံ ယဟိန္တိ** ယံ ယံ ဒုဂ္ဂတိံ **ယော ဂစ္ဆတိ**။ **သော နံ အဓမ္မော**တိ ယော အဓမ္မော တေန **စရိတော၊** သော နံ အဓမ္မစာရိံ ပုဂ္ဂလံ။ **ဟနာတီ**တိ ဗာဓတိ။

အပ္ပေသက္ခတာဘိ အပ္ပါနုဘာဝတာ။ **ဒုဒ္ဒက္ခတာ**တိ ဝိရူပတာ ဗီဘစ္ဆတာ[1]။ **ဒုပ္ပညတာ**တိ နိပ္ပညတာ အဟေတုကပဋိသန္ဓိ၀သေန ဒွေမ္ဟဂတာ။

၁၂၂။ **၀ါစာနုရက္ခီ**တိ စတုန္နံ ဝစီဒုစ္စရိတာနံ ပရိ၀ဇ္ဇနေန ဝါစာနုရက္ခီ။ အဘိဇ္ဈာဒီနံ အနုပ္ပါဒနေန မနသာ သုဋ္ဌု **သံ၀ုတော**။ ပါဏာတိပါတာဒယော ပဇဟန္တော **ကာယေန စ အကုသလံ နာ ကယိရာ၊ ဇတေ တယော ကမ္မပထေ ဝိသော၀ယေ**။ ဧ၀ံ ဝိသော၀ေန္တော ဟိ သိလက္ခန္ဓာဒီနံ သေကေဟိ ဗဟုါဒိဟိ ဇာသိဟိ **ပ၀ေဒိတံ** အရိယံ အဋ္ဌင်္ဂိကံ **မဂ္ဂံ** အာရာဓေယျာတိ။ **ဒုက္ကဋန္တိ ကာယေန ၀ါစာယ မနသာ** စ ဒုက္ကဋံ သာ၀ဇ္ဇံ ဒုက္ခုဋ္ဌိယံ ဒုဂ္ဂတိသံ၀တ္တနိယံ ကမ္မံ **ယဿ နတ္ထိ**။ **သံဝုတံ တီဟိ ဒွာနေဟိ**တိ ဧတေဟိ တီဟိ ကာရဏေဟိ ကာယဒုစ္စရိတာဒီနံ ပ၀ေသနိ၀ါရဏတော ပိဟိတံ၊ **တံ အဟံ "ဗြာဟ္မဏ"**န္တိ ၀ဒါမိတိ။

အစ္ဆန္နဒုဿီလျန္တိ ကေန္တေဒုဿီလဘာ၀ေါ။ ဂိဟိ ၀ါပိ ဇာတိတော ပဋ္ဌာယ ဒဿ အကုသလကမ္မပထေ ကရောန္တော, ပဗ္ဗဇိတော ၀ါပိ ဥပသမ္မန္နဒိ၀သတော ပဋ္ဌာယ ဂရုကာပတ္တိံ အာပဇ္ဇမာနော အစ္ဆန္နဒုဿီလော နာမ။ ဣဓ ပန ယော ဒ္ဝိသု တီသု အတ္တဘာ၀ေသု ဒုဿီလော၊ တဿ ဂတိယာ အာဂတံ ဒုဿီလဘာ၀ံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ။ ဒုဿီလဘာ၀ေါတိ စေတ္ထ ဒုဿီလဿ ဆ ဒ္ဝါရာနိ နိဿာယ ဥပ္ပန္နာ တဏှာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **မာလု၀ါ သာလမိ၀ေါ**ဇ္ဇ-**တန္တိ** ယဿ ပုဂ္ဂလဿ ကံ တဏှာသဒ္ဒါတိံ ဒုဿီလျံ။ ယထာ နာမ မာလု၀ါ သာလံ ဩတ္ထတံ ဒေ၀ေ ဝဿန္တေ ပတ္တေဟိ ဥဒကံ ပဋိစ္ဆိတ္တာ သံဘဇ္ဇနဝသေန သဗ္ဗတ္ထကမေ၀ ပရိယောနန္ဓတိ၊ ဧ၀ံ အတ္တဘာ၀ံ ဩတ္ထတံ ပရိယောနန္ဓိတ္တာ

ဋ္ဌိတံ **သော** မာလုဝါယ သံဘဋ္ဌိတ္ထာ ဘူမိယံ ပါတိယမာနော ရုက္ခော ဝိယ တာယ ဒုဿီလျသမ္မိတာယ တဏှာယ သံဘဋ္ဌိတ္ထာ အပါယေသု ပါတိယ-မာနော၊ **ယထာ** နံ အနတ္ထကာမော **ဒိသော ဂ္ဂဆ္ဆတိ၊ တထာ အတ္တာနံ ကရောတိ** နာမာတိ အတ္ထော။

“**အတ္တနာ ဟိ ကတ**”န္တိ ဂါထာယ အယံ သင်္ခေပတ္ထော—ယထာ ပါသာဏာ-မယံ ပါသာဏသမ္ဘဝံ **ဝဇိရံ** တမေဝ **အသ္မမယံ မဏိ**ံ အတ္တာနော ဥဋ္ဌာနဋ္ဌာန-သမ္မိတံ ပါသာဏမဏိ်ံ ခါယိတ္ဝာ ဆိဒ္ဒါဆိဒ္ဒံ ခဏ္ဍာခဏ္ဍံ်ံ ကတ္ဝာ အပရိ-ဘောဂံ ကရောတိ၊ ဧဝမေဝံ **အတ္တနာ ကတံ** အတ္တနိ ဇာတံ **အတ္တသမ္ဘဝံ ပါပံ ဒုမ္မေဓံ** နိပ္ပဉ်ံ ပုဂ္ဂလံ စတ္ဂသု အပါယေသု **အဘိမတ္ထတိ** ကန္တာတိ ဝိဒ္ဓံသေတီတိ။

နိသေဝိယာတိ ကတ္ဝာ။ **ဂရဟာ**တိ ဂါရယှာ။ **မာလမတီ**တိ မန္ဒဗုဒ္ဓိနော။ **ခယာ စ ကမ္မဿာ**တိ ကမ္မက္ခယကရဉ္စာနေန ကမ္မဿ ခေပနတော။ **ဝိမုတ္တိ-စေတသော**တိ သမုစ္ဆေဒဝိမုတ္တိယာ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိဝိမုတ္တိယာ စ ဝိမုတ္တစိတ္တော။ **နိဗ္ဗတ္တိ် ဇေ ဇောတိရိဝိန္ဓနက္ခယာ**တိ ယထာ နာမ အနုပါဒါနော ဇာတ-ဝေဒေါ နိဗ္ဗာယတိ၊ ဧဝမေဝံ အဘိသင်္ခါရဿ ဝိညာဏဿ[၂] အနဝသေသက္ခယာ နိဗ္ဗာယတိ။

၁၂၃။ “**ယထာဝိ ဘမရော**”တိ ဂါထာယံ **ဘမရော**တိ ယာ ကာစိ မဓုကရ-ဇာတိ။ **ပုပ္ဖံ**ံ ပုပ္ဖါရာမေ စရန်္တော ပုပ္ဖဉ္စ တဿ **ဝဏ္ဏဉ္စ ဂန္ဓဉ္စ အဟေဌယံ** အဟေဌယန်္တော အဝိနာသေန်္တော စရတီတိ အတ္ထော။ ဧဝံ စရိတ္ဝာ စ **ပလေတိ ရသမာဒါယာ**တိ ယာဝဒတ္ထံ် ရသံ ပိဝိတ္ဝာ အပရဘိ မဓုကရဏတ္ထာယ ရသံ ဂဟေတ္ဝာ ဥဎေတိ။ သော ဧကံ ဝနဂဟနံ အဇ္ဈောဂါဟေတ္ဝာ ရုက္ခသုသိရဒိသု တံ် ရဇမိဿကံ် ရသံ ဌပေတ္ဝာ အနုပဇ္ဇေန မဓုရရသံ် မဓုံ ကာရောတိ၊ န တဿ ပုပ္ဖါရာမေ စရိတပစ္စယာ ပုပ္ဖံ် ဝါ တဿ ဝဏ္ဏော ဝါ ဂန္ဓော ဝါ ဝိနသ်တိ၊ အထ ခေါ ပုပ္ဖံ် ပါကတိကမေဝ ဟောတိ။ **ဧဝံ ဂါမေ မုနိ စရေ**တိ ဧဝံ သေက္ခော အသေက္ခော ဝါ အနဂါရိယမုနိ ကုလပဋိပါဋိယာ ဂါမေ ဘိက္ခံ် ဂဏှ-န်္တော စရေယျာတိ အတ္ထော။ နဟိ တဿ ဂါမေ စရဏပစ္စယာ သဒ္ဓါဟာနိ ဝါ ဘောဂဟာနိ ဝါ ဟောတိ၊ သဒ္ဓါဝိ ဘောဂါဝိ ပါကတိကာဝ ဟောန်္တိ။ ဧဝံ စရိတ္ဝာ စ ပန ဂါမတော နိက္ခမိတ္ဝာ ဗဟိဂါမေ ဥဒကဖာသုကဋ္ဌာနေ သဃ်ာဋိ် ပညပေတ္ဝာ နိသိန်္နော အက္ခဘဉ္ဇနံ[၃] ဝဏလေပနပုတ္တမံသူပမ[၄] ဝသေန

၁-ဆိဒ္ဒံ ဆိဒ္ဒံ် ခဏ္ဍံ် ခဏ္ဍံ် (က)
၂-ခု ၁၁-၃၄၉-ဝိဇ္ဇေ။
၂-အဘိသင်္ခါရုပကဝိညာဏဿ (က)
၄-သံ ၁-၃ ၂၃၊ ခု ၁၁-၃၄၉-ဝိဇ္ဇေသု။

ပစ္စ၀ေက္ခန္တော ဝိဏ္ဍပါတံ ပရိဘုဉ္ဇိတ္ဝာ တထာရူပံ ၀နသဏ္ဍံ အနုပဝိသိတ္ဝာ အဈ္ဈတ္တိကကမ္မဋ္ဌာနံ သမ္မသန္တော မဂ္ဂဖလာနိ ဟတ္ထဂတာနေ၀ ကရောတိ။ အသေက္ခမုနိ ပန ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခ၀ိဟာရမနုယုဉ္ဇတိ။ အယမသ ဘမရေန မဓုကရေန သရိက္ခတာ။ ခီဏာသ၀ေါ ပနေတ္ထ အဓိပ္ပေတော၀ေတိ။

ပါတိမောက္ခသံ၀ရသံ၀ုတော ဝိဟရတီတိ ယော နံ ပါတိ ရက္ခတိ၊ တံ မောက္ခေတိ မောစေတိ အာပါယိကာဒီဟိ ဒုက္ခေဟီတိ ပါတိမောက္ခော။ သော ဧ၀ ကာယိက၀ါစသိကဿ ဝိတိက္ကမဿ သံ၀ရဏတော ပိဒဟနတော သံ၀ရော။ တေန ပါတိမောက္ခသံ၀ရေန သံဝုတော သမန္နာဂတော ဟုတ္ဝာ သဗ္ဗိရိယာပထေသု စရတိ။ **အာစာရဂေါစရသမ္ပန္နော**တိ အာစာရေန စ ဂေါစရေန စ သမ္ပန္နော။ **အဏုမတ္တေသု**တိ အပ္ပမတ္တကေသု။ **၀ဇ္ဇေသု**တိ အကုသလဓမ္မေသု။ **ဘယဒဿာ၀ီ**တိ ဘယံ ဒဿီ။ **သမာဒါယ သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသု**တိ သိက္ခာပဒေသု ယံ ဂ်ိဳ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ တံ သဗ္ဗံ သမ္မာ အာဒိယိတ္ဝာ သိက္ခတိ။

ကာယကမ္မ၀စီကမ္မေန သမန္နာဂတော၊ ကုသလေန ပရိသုဒ္ဓါဇီ၀ေါတိ ဏ္ဍေ အာစာရဂေါစရဂ္ဂဟဏေနေ၀ ကုသလေ ကာယကမ္မေ ၀စီကမ္မေ စ ဂဟိတေပိ ယသ္မာ ဇုဒံ အာဇီ၀ပါရိသုဒ္ဓိသီလံ နာ အာကာသာဒိသု ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ကာယ၀စီဒ္ဒါရေသု ဧ၀ ပန ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ တဿ ဥပ္ပတ္တိဒ္ဒါရဒဿနတ္ထံ "ကာယ၀စီကမ္မေန သမန္နာဂတော၊ ကုသလေနာ"တိ ဝုတ္တံ။ ယသ္မာ ပန တေန သမန္နာဂတော၊ တသ္မာ ပရိသုဒ္ဓါဇီ၀ေါ အာဇီ၀ပါရိသုဒ္ဓိ၀ိ သီလမေ၀ါတိ ဒဿနတ္ထံ ဧတံ ဝုတ္တံ။ ဝုတ္တဉ္ဧတံ "ကတမေစ ထပတိ ကုသလာ သီလာ? ကုသလံ ကာယကမ္မံ ကုသလံ ၀စီကမ္မံ၊ ပရိသုဒ္ဓံ အာဇီ၀မ္ပိ ဧခါ အဟံ ထပတိ သီလသ္မိ ံ ၀ဒါမိ"တိ၁။ **အာရဒ္ဓ၀ီရိယော**တိ ယသ ကာယိကံ စေတသိကဉ္စ ၀ီရိယံ အာရဒ္ဓံ ဟောတိ၊ သော "အာရဒ္ဓ၀ီရိယော"တိ ဝုစ္စတိ။ တတ္ထ ယော ဂဏသဂ်္ဂိကံ ဝိနောဒေတ္ဝာ စတ္တာသု ဣရိယာပထေသု အဒ္ဓ-အာရမ္ဘ၀တ္ထု၀သေန ကေကော ဟောတိ၊ တသ ကာယိကံ ၀ီရိယံ အာရဒ္ဓံ နာမ ဟောတိ။ ယော စိတ္တသဂ်္ဂဟိကံ ဝိနောဒေတ္ဝာ အဒ္ဓသမာပတ္တိ၀သေန ကေကော ဟောတိ၊ ဂမနာဒိသု ဥပ္ပန္နကိလေသံ ဥပ္ပန္နဋ္ဌာနေယေ၀ နိဂ္ဂဏှိတ္ဝာ ဈာနံ နိဗ္ဗတ္တေတိ၊ တသ ဧတသိကံ ၀ီရိယံ အာရဒ္ဓံ နာမ ဟောတိ။ ဧ၀ံ အာရဒ္ဓ၀ီရိ-ယော။ **ထာမ၀ါ**တိ ဒ္ဠိတိမာ။ **ဒဠ္ဠပရက္ကမော**တိ ထိရပရက္ကမော။ **အနိက္ခိတ္တ-ဓုရော။ပ။ သဗ္ဗိကိရိယာယာ**တိ သံကိလေသ၀မ္မာနံ ပဟာနတ္ထံ, ၀ေါဒါန၀မ္မာနံ

၁-မ ၂-၂၁၈-ဖဋ္ဌေ။

သမ္ပာဒနတ္ထံ, ပစ္စက္ခကရဏတ္ထဉ္စ ဓုရံ အနိက္ခိပိတ္ဝာ ဝိရိယံ ဥဿုက္ကာပေန္တော ဝိဟရတိ။ **ပညဝါတိ** ပဉ္ဉံ ခန္ဓာနံ ဥဒယဗ္ဗယပရိဂ္ဂါဟိကာယ ပညာယ သမန္နာဂတော။ တေနာဟ **"ဥဒယတ္ထဂါမိနိယာ"**တိ။

နတ္ထိ ပုတ္တသမံ ပေမန္တိ မာတာပိတရော ဝိရူပေပိ အတ္တနော ပုတ္တကေ သုဝဏ္ဏမိမ္မကံ ဝိယ မညန္တိ မာလာဂုဠ္ဍေ ဝိယ သိသာဒိသု ကတ္ဝာ ပရိဟရမာနာ။ တေဟိ ဥဟဒိတာပိ သြမုတ္တိတာပိ ဂန္ဓဝိလေပနံ ပဋိဆ္ဆန္နာ ဝိယ သောမနသံ အာပဇ္ဇန္တိ။ တေနာဟ "နတ္ထိ ပုတ္တသမံ ပေမ"န္တိ။ ပုတ္တပေမေန သမံ ပေမံ နာမ နတ္ထိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **ဂေါသမိတန္တိ** ဂေါဟိ သမံ ဂေါဓနသဒိသံ အညံ **ဓနံ** နာမ **နတ္ထိ**။ **သူရိယသမာ အာဘာ**တိ သူရိယာဘာယ သမာ အညာ **အာဘာ** နာမ **နတ္ထိ**။ **သမုဒ္ဒပရမာ**တိ ယေ ကေစိ အညေ သရာ နာမ၊ သဗ္ဗေ တေ သမုဒ္ဒပရမာ။ သမုဒ္ဒေါ တေသံ ဥတ္တမော၊ သမုဒ္ဒသဒိသံ အညံ ဥဒကံ နိဒါနံ နာမ နတ္ထိ ဘဂဝါတိ ဝဒတိ။

ယသ္မာ ပန အတ္တပေမေန သမံ ပေမံ နတ္ထိ။ မာတာပိတရော ဟိ ဆဠေ့တ္ဝာပိ ပုတ္တဓိတရော အပေါသေတ္ဝာ အတ္တာနမေဝ ပေါသေန္တိ။ **ဓညေန စ သမံ ဓနံ** နာမ **နတ္ထိ**။ တထာရူပေ ဟိ ကာလေ ဟိရညသုဝဏ္ဏာဒီနိပိ ဂေါမဟိံသာဒီနိပိ ဓညဂဟဏတ္ထံ ဓညသာမိကာနမေဝ သန္တိကံ ဂစ္ဆန္တိ။ ပညာယ စ **သမာ အာဘာ** နာမ **နတ္ထိ**။ သူရိယာဒယော ဟိ ဧကဒေသံယေဝ သြဘာသေန္တိ၊ ပစ္စုပ္ပန္နမေဝ စ တမံ ဝိနောဒေန္တိ၊ ပညာ ပန ဒသသဟဿီမွိ လောကဓာတုံ ဧကပဇ္ဇောတံ ကာတုံ သက္ကောတိ၊ အတီတံသာဒိပဋိဆ္ဆာဒကဉ္စ တမံ ဝိဓမတိ။ မေဃဝုဋ္ဌိယာ စ သမော သရော နာမ နတ္ထိ။ နဒိ ဝါ ဟိ ဟောတု တဋ္ဋာကာဒိနိ ဝါ၊ ဝုဋ္ဌိသမော သရော နာမ နတ္ထိ။ မေဃဝုဋ္ဌိယာ ဟိ ပစ္ဆိန္နာယ မဟာသမုဒ္ဒေ အင်္ဂလိပဗ္ဘတေမနမတ္တမ္ပိ ဥဒကံ န ဟောတိ၊ ဝုဋ္ဌိယာ ပန ပဝတ္တမာနာယ ယာဝ အာဘဿရဘဝနာပိ ဧကောဒကံ ဟောတိ။ တသ္မာ ဘဂဝါ ဒေဝတာဝစနံ ပဋိက္ခိပနဝသေန ပဋိဂါထံ ဝဒန္တော **"နတ္ထိ အတ္တသမံ ပေမ"**န္တိအာဒိမာဟ။

၁၂၄။ **ကိံသူဓ ဘီတာ**တိ ကိံ နု ဘီတာ။ **မဂ္ဂေါ စ'နေကာယတနော ပထုဇ္ဇော**တိ အဋ္ဌတိံသာရမ္မဏဝသေန အနေကေဟိ ကာရဏေဟိ မဂ္ဂေါ ကထိတော၊ ဧဝံ သန္တေ ကိဿ ဘီတာ ဟုတ္ဝာ အယံ ဇနတာ ဒ္ဝါသဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌိယော အဂ္ဂဟေသီတိ ဝဒတိ။ **ဘူရိပညာ**တိ ဗဟုပညာ ဥဿန္နပညာ။ **ပရလောကံ နဘာယေ**တိ ဣမသ္မာ လောကာ ပရလောကံ ဂစ္ဆန္တော နဘာယေယျ။

ပဏိဓေယျာတိ ဌပေတွာ။ **ဃရမာ၀သန္တော**တိ အနာထပိဏ္ဍိကာဒယော ဝိယ ဗဟုန္နမ္ပါနေ ဃရေ ၀သန္တော။ **သံဝိဘာဂိ**တိ အစ္ဆရာယ ဂဟိတမ္ပိ နခေန ဖာလေတွာ ပရဿ ဒတွာ၀ ဘုဉ္ဇနသီလော။ **၀ဒညူ**တိ ယာစကာနံ ယာစန-၀သေန ၀ုတ္တ၀စနညူ၊ ၀စနီယော ၀ါ။ ထ္ထေ စ **၀ါစ**န္တိ စတ္တာရိ ၀စီသုစရိတာနိ ဂဟိတာနိ။ **မန**န္တိ တိက္ခိ မနော သုစရိတာနိ။ **ကာယေနာ**တိ တိက္ခိ ကာယ-သုစရိတာနိ။ ဣမေ ဒသ ကုသလကမ္မပထာ ပုဗ္ဗသုဒ္ဓိအဂ်[1] နာမ။ "**ဗဟုန္နပါနံ ဃရမာ၀သန္တော**"တိ ဣမိနာ ယညဉ္ဉပက္ခရော ဂဟိတော။ **သဒ္ဓါ**တိ ဧကံ အင်္ဂံ၊ **မုဒူ**တိ ဧကံ၊ **သံဝိဘာဂိ**တိ ဧကံ၊ **၀ဒညူ**တိ ဧကန္တိ ဣမာနိ စတ္တာရိ အင်္ဂာနိ သန္ဓာယ "**ဧတေသု ဓမ္မေသု ဒ္ဝိတော စတူသူ**"တိ အာဟ။

အပရော နယော—"၀ါစ"န္တိအာဒီနိ တိက္ခိ အင်္ဂါနိ၊ "ဗဟုန္နပါန"န္တိ ဣမိနာ ယညဉ္ဉပက္ခရော၀ ဂဟိတော၊ "သဒ္ဓါ မုဒု သံဝိဘာဂိ ၀ဒညူ"တိ ဧကံ အင်္ဂံ။

အပရော ဒုကနယော နာမ ဟောတိ— "၀ါစံ မနဉ္စာ"တိ ဧကံ အင်္ဂံ၊ "ကာယေန ပါပါနိ အကုဗ္ဗမာနော ဗဟုန္နပါနံ ဃရမာ၀သန္တော"တိ ဧကံ၊ "သဒ္ဓါ မုဒူ"တိ ဧကံ၊ "သံဝိဘာဂိ ၀ဒညူ"တိ ဧကန္တိ ဧတေသု စတူသု ဓမ္မေသု ဒ္ဝိတော ဓမ္မေ ဒ္ဝိတော နာမ ဟောတိ။ သော ဣတော **ပရံ လောကံ** ဂစ္ဆန္တော နာ ဘာယတိ။

ကာယသမာစာရဒ္ဒီတိ အာဒိ ပါတိမောက္ခသံ၀ရဒဿနံ။ တတ္ထ **ဒုဝိဓေနာ**တိ ဒ္ဝိဝိဓေန၊ ဒ္ဝီဟိ ကောဋ္ဌာသေဟိတိ အတ္ထော။ **ဇညာ**တိ ဇာနေယျ။ သီလကထာ စ နာမေသာ ကမ္မပထ၀သေန ၀ါ ပဏ္ဏတ္တိ၀သေန ၀ါ ကထေတဗ္ဗာ။ တတ္ထ ကမ္မပထ၀သေန တာ၀ ကထေန္တေန အသေဝိတဗ္ဗကာယသမာစာရော ပါဏာ-တိပါတာဒိန္နာဒါနမိစ္ဆာစာရေဟိ ကထေတဗ္ဗော။ ပဏ္ဏတ္တိ၀သေန ကာယ-ဒ္ဝါရေ ပညတ္တာသိက္ခာပဒဝီတိက္ကမ၀သေန။ သေဝိတဗ္ဗကာယသမာစာရော ပါဏာတိပါတာဒိ၀ေရမဏိဟိ စေ၀ ကာယဒ္ဝါရေ ပညတ္တာသိက္ခာပဒအဝီတိက္က-မေန စ ကထေတဗ္ဗော။

အသေဝိတဗ္ဗ၀စီသမာစာရော မုသာ၀ါဒါဒိ၀စီဒုစ္စရိတေန စေ၀ ၀စီဒ္ဝါရေ ပညတ္တာသိက္ခာပဒဝီတိက္ကမေန စ ကထေတဗ္ဗော။ သေဝိတဗ္ဗ၀စီသမာစာရော မုသာ၀ါဒါဒိ၀ေရမဏိဟိ စေ၀ ၀စီဒ္ဝါရေ ပညတ္တာသိက္ခာပဒအဝီတိက္ကမေန စ ကထေတဗ္ဗော။

၁-ပုဗ္ဗဘာဂသုဒ္ဓိအင်္ဂံ နာမ (သီ)

ပရိယေသနာ ပန ကာယဝါစာဟိ ပရိယေသနာ ဧဝ၊ သာ ကာယဝစီ-သမာစာရဂ္ဂဟဏေန ဂဟိတာပိ ယသ္မာ အာဇီဝဒ္ဓမကသိလံ နာမ ဧတသ္မိံ-ယေဝ ဒ္ဝါရဒ္ဒယေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ န အာကာသေ၊ တသ္မာ အာဇီဝဒ္ဓမကသိလဒ္ဒသ-နတ္ထံ ဝိသုံ ဝုတ္တာ။ တတ္ထ နသေဝိတမ္ဗပရိယေသနာ အနရိယပရိယေသနာယ ကထေတမ္ဗာ၊ သေဝိတမ္ဗပရိယေသနာ အရိယပရိယေသနာယ။ ဝုတ္တဉ္ဧတံ "ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ အနရိယပရိယေသနာ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဇာတိဓမ္မော အတ္တနာ ဇာတိဓမ္မေ သမာနော ဇာကိဓမ္မံယေဝ ပရိယေသတိ"တိအာဒိ[၁]။ တထာ "ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ အရိယပရိယေသနာ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဇာတိဓမ္မော အတ္တနာ ဇာတိဓမ္မေ သမာနေ ဇာတိဓမ္မေ အာဒီနဝံ ဝိဒိတ္ဝာ အဇာတံ အနုတ္တရံ ယောဂက္ခေမံ နိဗ္ဗာနံ ပရိယေသတိ"တိအာဒိ[၂]။

၁၇၀။ **မဂ္ဂါနုဋ္ဌိကော**တိ ဇဃ်မဂ္ဂါဒယော ဝါ ဟောန္တု၊ ဒ္ဝါသဋ္ဌိဒိဋ္ဌိဂတ-မဂ္ဂါ ဝါ၊ သဗ္ဗေသမ္ပိ မဂ္ဂါနံ သမ္မာဒိဋ္ဌိအာဒီဟိ အင်္ဂဟိ အင်္ဂေဟိ မိဿာဒိဋ္ဌိအာဒီနံ အင်္ဂန်္နံ ပါပဓမ္မာနံ ပဟာနကရော နိရောဓံ အာရမ္မဏံ ကတ္ဝာ စတ္တာသုပိ သစ္စေသု ဒုက္ခပရိဇာနနာဒိကိစ္စံ သာဓယမာနော အင်္ဂီကော မဂ္ဂေါ **သေဋ္ဌော** ဥတ္တမော။ **သစ္စာနံ စတုရော ပဒါ**တိ "သစ္စံ ဘဏော နာ ကုဇ္ဈေယျာ"တိ[၃] အာဂတံ ဝစီသစ္စံ ဝါ ဟောတု၊ "သစ္စော ဖြာဟ္မဏော, သစ္စော ခတ္တိယော"တိအာဒိဘေဒံ သမ္မုတိသစ္စံ ဝါ, "ဣဒမေဝ သစ္စံ မောဃမညံ"နွှ်[၄] ဒိဋ္ဌိသစ္စံ ဝါ, "ကေ ဟိ သစ္စံ နာ ဒုတိယမတ္ထီ"တိ[၅] ဝုတ္တံ ပရမတ္ထသစ္စံ ဝါ ဟောတု။ သဗ္ဗေသမ္ပိ ဣမေသံ သစ္စာနံ ပရိဇာနိတမ္ဗဋ္ဌေန ပဟာတမ္ဗဋ္ဌေန သစ္ဆိကာတမ္ဗဋ္ဌေန ဘာဝေတမ္ဗဋ္ဌေန ကေ-ပဋိဝေဓဋ္ဌေန တထပဋိဝေဓဋ္ဌေန စ "ဒုက္ခံ အရိယသစ္စ"နွှ်အာဒယော[၆] စတုရော ပဒါ သေဋ္ဌာ နာမ။ **ဝိရာဂေါ သေဋ္ဌော ဓမ္မာနံ**နွှ် "ယာဝတာ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ သင်္ခတာ ဝါ အသင်္ခတာ ဝါ၊ ဝိရာဂေါ တေသံ ဓမ္မာနံ အဂ္ဂမက္ခာယတိ"တိ[၇] ဝစနတော နိဗ္ဗာနသင်္ခါတော ဝိရာဂေါ သဗ္ဗဓမ္မာနံ သေဋ္ဌော။ **ဒ္ဝိပဒါနဉ္စ စက္ခုမာ**တိ သဗ္ဗေသမ္ပိ ဒေဝမနုဿာဒိဘေဒါနံ ဒ္ဝိပဒါနံ ပဏ္ဍိတော စက္ခုမာ ဘဂဝါဝ သေဋ္ဌောတိ။

၁-မ ၁-၂၁၇-ပိဋ္ဌေ။ ၂-မ ၁-၂၁၈-ပိဋ္ဌေ။

၃-ခ ၁-၄၆-ပိဋ္ဌေ။ ၄-မ ၃-၂၇၈၊ ခ ၁-၁၅၈၊ ခ ၇-၅၇-ပိဋ္ဌာဒီသု။

၅-ခ ၁-၄၁၆၊ ခ ၇-၂၂၆-ပိဋ္ဌေသု။ ၆-ဝိ ၃-၁၄၊ ဒီ ၂-၂၄၃၊ မ ၁-၀၂-ပိဋ္ဌာဒီသု။

၇-အံ ၁-၃၄၃၊ အံ ၂-၂၉၊ ခ ၁-၂၅၄-ပိဋ္ဌာဒီသု။

ဟတ္ထိအဿာဒယော။ **မဟုပ္ပဒါ**တိ သတပဒိအာဒယော။ **ရူပိနော**တိ ကာမာ-၀စရရူပါ၀စရသတ္တာ။ **အသညိနော**တိ အသညိဘ၀ေ နိဗ္ဗတ္တသတ္တာ။ **နေ၀-သညိနာသညိနော**တိ ဘ၀ဂ္ဂေ နိဗ္ဗတ္တသတ္တာ။ **အဂ္ဂမဂ္ဂဿယတိ**တိ ဂဏှတိ အဂ္ဂေါ ဥတ္တမော သေဋ္ဌော အဂ္ဂါယတိ။

အသန်ဒီနံ နိဗ္ဗာနမေ၀ ၀ုတ္တံ။ **ဝိရာဂေါ**တိအာဒိနိ စ နိဗ္ဗာနဿေ၀ နာမာနိ။ တဉ္ဒိ အာဂမ္မ သဗ္ဗေ ကိလေသာ ဝိရဇ္ဈန္တိ၊ သဗ္ဗေ ရာဂမဒါဒယော မဒါ နိမ္မဒါ ဟောန္တိ အဘာ၀ံ ဂစ္ဆန္တိ၊ သဗ္ဗာ ပိပါသာ ဝိနယံ ဥပေန္တိ၊ သဗ္ဗေ အာလယာ သမုဃ္ဃါတံ ဂစ္ဆန္တိ၊ ၀ဋ္ဋာနိ ဥပစ္ဆိဇ္ဇန္တိ၊ တဏှာ ခီယတိ၊ သဗ္ဗပရိ-ဠာဟာ ၀ူပသမ္မန္တိ၊ ၀ဋ္ဋဒုက္ခံ နိရုဇ္ဈတိ နိဗ္ဗာယတိ။ တသ္မာ တံ ဧတာနိ နာမာနိ လဘတိတိ။

ဧမ္မော စ ကုသလဂ္ဂတောတိ တသ္မ သတ္ထုနော ဧမ္မော စ ကုသလော အန၀ဇ္ဇော၊ အန၀ဇ္ဇတ္တာ ဧ၀ ပဋိပက္ခေဟိ ရာဂါဒိဟိ ကိလေသေဟိ သဗ္ဗ-တိတ္ထိယ၀ါဒေဟိ စ အပရိက္ခတော။ **တာနိ တိဏ္ဏိ ဝိသိဿရေ**တိ ဧတာနိ တိဏ္ဏိ ရတနာနိ လောကေ သဗ္ဗရတနေဟိ ဝိသိဿန္တိ ဂုဏ၀သေန သဗ္ဗလောကံ အတိသေန္တိတိ အတ္ထော။

သမဏပဒုမသဏ္ဍေယော ဂဏောတိ ပဒုမသဒိသာနံ အရိယသမဏာနံ သမူဟသဒ္ဒါတော ဂဏော။ ပဒုမန္တိ ဟိ ပရိပုဏ္ဏသတပတ္တဿ သရော့ရုဟဿ နာမံ။ အရိယပုဂ္ဂလာ စ သဗ္ဗထာပိ ပရိပုဏ္ဏဂုဏာတိ ပဒုမသဒိသာ ၀ုတ္တာ။ **ဝိဒူနံ သက္ကတော**တိ ဝိဒူဟိ ပဏ္ဍိတေဟိ သက္ကတော။ **နရ၀ရဒမကော**တိ နရ၀ရော စ ပုရိသာနံ ဒမကော[1] နာယကော[2] စာတိ အတ္ထော။ **လောကဿ ဥတ္တရီ**တိ လောကဿ ဥပရိ ဋ္ဌိတာနိ၊ သဗ္ဗလောကေ ဥတ္တမာနီတိ အတ္ထော။

နိရုပဒါဟောတိ ရာဂပရိဠာဟာဒိဟိ အနုပဒါဟော။ **သစ္ဆနာမေ**တိ အ၀ိတထဲနာမော ယထာဘူတဂုဏော အာဂတနာမော။ **သဗ္ဗာဘိဘူ**တိ သဗ္ဗ-လောကံ အတ္တနော ဂုဏေဟိ အဘိဘ၀ိတ္တာ ဋ္ဌိတော။ **သစ္စ၀ေဒေ**တိ ၀ဋ္ဋတော ကေန္တနိဿရဏာဘာ၀ေန အ၀ိတထော သဟ ပရိယတ္တိယာ နော၀ိ၀ေဒေါ လောကုတ္တရ၀ေဒေ၊ တတော ဧ၀ **နတ္ထညော တသ ဥတ္တရီ**တိ တသ ဥတ္တရိ အဓိကဂုဏော အညော စ ဧဒေ့ဓော နတ္ထိတိ အတ္ထော။ **အရိယသံဃော၀ နိစ္စံ** သဗ္ဗကာလံ ဝိဒူဟိ သဗ္ဗပဏ္ဍိတေဟိ **ပူဇိတော**။

၁-ပုရိသဒမကော (သီ)　　၂-ဝိနာယကော (သီ)

"**ကောယန**"န္တိ ဂါထာယ **ကောယန**န္တိ ကေ မဂ္ဂံ။ မဂ္ဂသ ဟိ—

"မဂ္ဂေါ ပန္ထော ပထော ပဇ္ဇော၊ အဉ္ဇသံ ဝဋ္ဋမာ'ယနံ။
နာဝါ ဥတ္တရသေတု စ၊ ကုလ္လော စ ဘိသိ သင်္ကမော"တိ၁—

ဗဟူနိ နာမာနိ၊ သွာယံ ဇုဓ အယနနာမေန ဝုတ္တော။ တသ္မာ ကောယနန္တိ ကေမဂ္ဂံ၊ န ဒ္ဝေဓာပထဘူတန္တိ အတ္ထော။ အထ ဝါ ကေန အယိတဗ္ဗန္တိ **ကောယနံ**။ ဂဏသင်္ကိကံ ပဟာယ ဝိဝေကဋ္ဌေန ပဝိဝိတ္တောန ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗန္တိ အတ္ထော။ အယန္တိ ဝါ ကေတနာတိ အယနော၊ သံသာရတော နိဗ္ဗာနံ ဂန္ဆန္တိတိ အတ္ထော။ ကေသ ဝါ သဗ္ဗသတ္တသေဋ္ဌသ ဘဂဝတော အယနောတိ ကောယနော။ ကိဉ္စာပိ ဟိ တေန အညေပိ အယန္တိ၊ တထာပိ ဘဂဝတောဝ သော အယနော၊ တေန ဥပ္ပါဒိတတ္တာ။ ယထာဟ "သော ဟိ ဗြာဟ္မဏ ဘဂဝါ အနုပ္ပန္နသ မဂ္ဂသ ဥပ္ပါဒေတာ"တိအာဒိ၂။ အယတိတိ ဝါ အယနော၊ ဂန္ထတိ ပဝတ္တတိတိ အတ္ထော။ ကေသ္မိံ ဇုမသ္မိံယေဝ ဓမ္မဝိနယေ အယနော၊ န အညတ္ထာတိ ကောယနော။ ယထာဟ "ဇုမသ္မိံ ခေါ သုဘဒ္ဒ ဓမ္မဝိနယေ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ ဥပလဗ္ဘတိ"တိ၃။ အပိ စ ပုဗ္ဗဘာဂေ နာနာမုခ-ဘာဝနာယ ပဝတ္တောပိ အပရဘာဂေ ကေ နိဗ္ဗာနမေဝ အယတိ ဂန္ထတိတိ ကောယနော၊ တံ ကောယနံ။

ဇာတိခယန္တိဒဿီတိ ဇာတိယာ ခယသဒ္ဒါတော အန္တော ဇာတိခယန္တော။ ဇာတိယာ အဘ္ယန္တခယန္တော နိဗ္ဗာနံ၊ တံ ပဿိတိ ဇာတိခယန္တဒဿီ။ "မဂ္ဂံ ပဇာနာတိ ၄ဟိတာနုကမ္ပိ"တိပိ ပါဌော။ ကဿတ္ထော— ဝုတ္တပ္ပကာရံ၄ ကောယနသဒ္ဒါတံ မဂ္ဂံ သယမ္ဘဉ္ဉာဏေန ဘဂဝါ ပဇာနာတိ၊ ဇာနန္တော စ တေန တေန ဟိတေန သတ္တေ အနုကမ္ပတိတိ။ ဇုဒါနိ တသ မဂ္ဂသ ကောယနဘာဝံ, တိသုပိ ကာလေသု ကေန္တနိယျာနတ္တ ဝိဘာဝေတုံ "**တေန မဂ္ဂေန တရိံသု ပုဗ္ဗေ၊ တရိဿန္တိ ယေ စ တရန္တိ ဩဃ**"န္တိ အာဟ။ တသတ္ထော— ယေ အတိတမဒ္ဓါနံ ကာမောဃာဒိစတုဗ္ဗိဓံ ဩဃံ တရိံသု၊ ယေ စ တံ အနာဂတ-မဒ္ဓါနံ တရိဿန္တိ၊ တေရဟိ စ တရန္တိ၊ တေ သဗ္ဗေ တေနေဝ မဂ္ဂေန၊ နာ အညေနာတိ။ **ဝိသုဒ္ဓိပေက္ခာ**တိ စတုရောဃနိတ္ထရဏေန အဘ္ယန္တဝိသုဒ္ဓိံ နိဗ္ဗာနံ အပေက္ခန္တော၊ ပရိနိဗ္ဗာယိတုကာမာတိ အတ္ထော။

၁-ခု ဂ-၂၀၁-ဝိဋ္ဌေ။ ၂-မ ၃-၅၉-ဝိဋ္ဌေ။
၃-ဒီ ၂-၁၂၅-ဝိဋ္ဌေ။ ၄-၄-ဟိတာနုကမ္ပိတိ ဝုတ္တပကာရံ(သီ)

ဧ၀ံ ဒုဝိဓမ္မိ သာသနပဋ္ဌာနံ နာနာသုတ္တပဒါနိ ဥဒါဟရန္တေန ဝိဘဇိတ္ဝာ ဇုဒါနိ သံကိလေသဘာဂိယာဒိဟိ သံသန္ဒိတ္ဝာ ဒဿေတုံ ပုန **''လောကိယံ သုတ္တ''**န္တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ **ဒဿနဘာဂိယေန စ ဘာ၀နာဘာဂိ-ယေန စာ**တိ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယေန။ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယမေ၀ ဟိ ဒဿနဘာဂိယံ ဘာ၀နာဘာဂိယန္တိ ဒွိဓာ ဘိန္ဒိတ္ဝာ ဒဿိတံ။ **လောကိယဉ္စ လောကုတ္တရဉ္စာ**တိ လောကိယံ လောကုတ္တရဉ္စ သုတ္တံ၊ သံကိလေသဘာဂိယာဒိဟိ ဒဿနဘာဂိ-ယာဒိဟိ စာတိ ဥဘယေဟိ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗန္တိ အဓိပ္ပါယော။ **ယသ္မိံ သုတ္တေ**တိ-အာဒိ နိဒ္ဒိသနာကာရဒဿနံ။ တတ္ထ **သံကိလေသဘာဂိယန္တိ** သံကိလေသ-ကောဋ္ဌာသသဟိတံ၊ သံကိလေသတ္ထဒီပနန္တိ အတ္ထော။ သေ နယော သေသေသုပိ။

ဧ၀ံ လောကိယတ္တိကဿ သံကိလေသဘာဂိယာဒိဟိ စတ္ဟိ ပဒေဟိ သံသန္ဒနံ ဒဿေတ္ဝာ ဇုမိနာ နယေန သေသတိကာနံ သေသပဒါနဉ္စ သံသန္ဒနံ သုဝိညေယျန္တိ တံ အနုဒ္ဓရိတ္ဝာ သံကိလေသဘာဂိယာဒိနံ သမတိက္ကမနံ ဒဿေတုံ **''၀ါသနာဘာဂိယံ သုတ္တ''**န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ယဒိပိ သံကိလေသ-ဘာဂိယံ သုတ္တံ, ၀ါသနာဘာဂိယဉ္စ သုတ္တံ လောကိယမေ၀။ တထာပိ လောကုတ္တရသုတ္တာနိ ဝိယ လောကိယသုတ္တာနံ ၀ါသနာဘာဂိယံ သုတ္တံ သံကိလေသဘာဂိယသ္မာ သမတိက္ကမာယ ဟောတီတိ ဇုမမတ္ထံ ဒဿေတုံ **''၀ါသနာဘာဂိယံ သုတ္တံ သံကိလေသဘာဂိယသ္မာ သုတ္တာ နိဿါတာယာ''**တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **နိဿါတာယာ**တိ ပဟာနာယ။ သုတ္တသိသေန စေတ္ထ သုတ္တတ္ထော ဂဟိတောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ယသ္မာ စ ၀ေါဒါနမ္ပိ ဝိယ သံကိလေသမမ္ပိနံ ဒဿန-ဘူမိသမတိက္ကမနေနေ၀ ဘာ၀နာဘူမိ အဓိဂန္တုဗ္ဗာ၊ တသ္မာ **''ဘာ၀နာ-ဘာဂိယံ သုတ္တံ ဒဿနဘာဂိယာ သုတ္တာ ပဋိနိဿဂ္ဂါယာ''**တိ ဝုတ္တံ။ ယသ္မာ ပန အသေက္ခဓမ္မေသု ဥပ္ပန္နေသု မဂ္ဂဘာ၀နာကိစ္စံ နာမ နတ္ထိ။ ဈာနဘာ၀နာပိ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခ၀ိဟာရတ္ထာ ဧ၀ ဟောတိ၊ တသ္မာ **''အသေက္ခဘာဂိယံ သုတ္တံ ဘာ၀နာဘာဂိယာ သုတ္တာ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ၊ အသေက္ခဘာဂိယံ သုတ္တံ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခ၀ိဟာရတ္ထ''**န္တိ စ ဝုတ္တံ။

ဇုဒါနိ တိကပဒေဟေ၀ သံသန္ဒိတ္ဝာ ဒဿေတုံ **''လောကုတ္တရ''**န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **ဧကဗီဇီနာ**တိအာဒီသု ယော သောတာပန္နော ဟုတ္ဝာ ဧကမေ၀ အတ္တ-ဘာ၀ံ ဇနေတ္ဝာ အရဟတ္တံ ပါပုဏာတိ၊ အယံ **ဧကဗီဇီ** နာမ။ ယထာဟ—

"ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ဧကဗီဇီ? ဇုဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော တိဏ္ဏံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ သောတာပန္နော ဟောတိ

အဝိနိပါတဓမ္မော နိယတော သမ္မောဓိပရာယဏော။ သော ကေ-
ယေဝ မာနုသကံ ဘဝံ နိဗ္ဗတ္တေတ္ဝာ ဒုက္ခဿန္တံ ကရောတိ။ အယံ
ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော ကေဗိဇ်”တိ [၁]။

ယော ပန ဒွေ ဝါ တီဏိ ဝါ ကုလာနိ သန္ဓာဝိတ္ဝာ သံသရိတ္ဝာ ဒုက္ခဿန္တံ
ကရောတိ၊ အယံ **ကောလံကောလော** နာမ။ ယထာဟ—

“ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ကောလံကောလော? ဣဓေကစ္စော
ပုဂ္ဂလော တိဏ္ဏံ။ပ။ ပရာယဏော။ သော ဒွေ ဝါ တီဏိ ဝါ ကုလာနိ
သန္ဓာဝိတ္ဝာ သံသရိ့တ္ဝာ ဒုက္ခဿန္တံ ကရောတိ၊ အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂ-
လော ကောလံကောလော”တိ [၂]။

တတ္ထ **ကုလာနီ**တိ ဘဝေ။ **ဒွေ ဝါ တီဏိ ဝါ**တိ ဣဒမေတ္ထ ဒေသနာမတ္တ-
မေဝ။ ယာဝ ဆဋ္ဌဘဝါ သံသရန္တော်ပိ ကောလံကောလော ဟောတိ ဧဝ။

ယော ပန သတ္တ ဘဝေ သံသရိတ္ဝာ ဒုက္ခဿန္တံ ကရောတိ၊ အယံ **သတ္တက္ခတ္တု-
ပရမော** နာမ။ ယထာဟ—

“ကတမော စ ပုဂ္ဂလော သတ္တက္ခတ္တုပရမော? ဣဓေကစ္စော။ပ။
ပရာယဏော။ သော သတ္တက္ခတ္တုံ ဒေဝေ စေဝ မာနုသေ စ သန္ဓာ-
ဝိတ္ဝာ သံသရိတ္ဝာ ဒုက္ခဿန္တံ ကရောတိ၊ အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော
သတ္တက္ခတ္တုပရမော”တိ [၃]။

ကော ပန တေသံ ဧတံ ပဘေဒံ နိယမေတိတိ? ကေစိ တာဝ “ပုဗ္ဗဟေတု
နိယမေတိ”တိ ဝဒန္တိ။ ကေစိ “ပဌမမဂ္ဂေါ”၊ ကေစိ “ဥပရိ တယော မဂ္ဂါ”။
ကေစိ “တိဏ္ဏံ မဂ္ဂါနံ ဝိပဿနာ”တိ။ တတ္ထ ပုဗ္ဗဟေတု နိယမေတိတိ ဝါဒေ
ပဌမမဂ္ဂသ ဥပနိဿယော ကတော နာမ ဟောတိ။ ဥပရိ တယော မဂ္ဂါ
နိရုပနိဿယာ ဥပ္ပန္နာတိ အာပဇ္ဇတိ။ ပဌမမဂ္ဂေါ နိယမေတိတိ ဝါဒေ ဥပရိ
တိဏ္ဏံ မဂ္ဂါနံ နိရတ္ထကတာ အာပဇ္ဇတိ။ ဥပရိ တယော မဂ္ဂါ နိယမေန္တိတိ
ဝါဒေ “ပဌမမဂ္ဂေ အနုပ္ပန္နေ ဧဝ ဥပရိ တယော မဂ္ဂါ ဥပ္ပန္နာ”တိ အာပဇ္ဇတိ။
ဝိပဿနာ နိယမေတိတိ ဝါဒေါ ပန ယုဇ္ဇတိ။ သစေ ဟိ ဥပရိ တိဏ္ဏံ မဂ္ဂါနံ
ဝိပဿနာ ဗလဝတီ ဟောတိ၊ ကေဗိဇ် နာမ ဟောတိ။ တတော မန္ဒတရာ
ကောလံကောလော။ တတော မန္ဒတရာ သတ္တက္ခတ္တုပရမောတိ။ ဣတ္ထေ စ
ယော မနုဿေသု ဧဝ သတ္တက္ခတ္တုံ သံသရိတ္ဝာ အရဟတ္တံ ပါပုဏာတိ၊ ယော

၁-အဘိ ၃-၁၁၉-ဝိဇ္ဇေ။ ၂-အဘိ ၃-၁၁၈-ဝိဇ္ဇေ။

စ ဒေ၀သုယေ၀ သတ္တက္ခတ္တုံ သံသရိတ္ဝာ အရဟတ္တံ ပါပုဏာတိ၊ ဣမေ နု ဣခာဓိပ္ပေတာ၀။ ယော ပန ကာလေန ဒေ၀သု, ကာလေန မနုဿေသူတိ ၀ေါမိဿကနယေန သံသရိတ္ဝာ အရဟတ္တံ ပါပုဏာတိ၊ သော ဣခာဓိပ္ပေတော၀။ တသ္မာ "သတ္တက္ခတ္တုပရမော"တိ ဣဒံ ဣဓဋ္ဌကေ၀ါကိဏ္ဏ၀ဋ္ဋဿယသ ၀သေန ၀ေဒိတဗ္ဗံ။ ၀ဋ္ဋဿယော ဟိ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ ဆ ဒေ၀လောကေ သောဓေတ္ဝာ အကနိဋ္ဌေ ဌတ္ဝာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿတိ။

တတ္ထ ယော သဒ္ဓံ မုရံ ကတ္ဝာ သောတာပတ္တိမဂ္ဂံ နိဗ္ဗတ္တေတိ၊ သော မဂ္ဂက္ခဏေ **သဒ္ဓါနုသာရီ** နာမ ဟောတိ။ ဖလက္ခဏေ ပန သဒ္ဓါ၀ိမုတ္တော နာမ ဟုတ္ဝာ ၀ုတ္တနယေန ကေဗိဇိအာဒိဘေဒေါ ဟောတိ။ ယော ပန ပညံ မုရံ ကတ္ဝာ သောတာပတ္တိမဂ္ဂံ နိဗ္ဗတ္တေတိ၊ သော မဂ္ဂက္ခဏေ **ဓမ္မာနုသာရီ** နာမ။ ဖလက္ခဏေ ပန ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော နာမ ဟုတ္ဝာ ကေဗိဇိအာဒိဘေဒေါ ဟောတိ။ ဣဒ္ဓ အဋ္ဌန္နံ ၀ိမောက္ခာနံ အလာဘိနော ၀သေန ၀ုတ္တံ။ လာဘိ ပန ဖလက္ခဏေ ကာယသက္ခီ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယေ သဒ္ဓါ၀ိမုတ္တာဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တကာယသက္ခိနာမကာ တယော သောတာပန္နာ၊ တေ ကေဗိဇိအာဒိဟိ တီဟေ၀ သင်္ဂဟေတ္ဝာ ၀ုတ္တံ **"ပဉ္စဟိ ပုဂ္ဂလေဟိ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗံ ကေဗိဇိနာ။ပ။ ဓမ္မာနုသာရိနာ"**တိ၊ ဧ၀ံ ပဉ္စဟိ။

ဒွါဒသဟိ ပုဂ္ဂလေဟိတိ သကဒါဂါမိမဂ္ဂဋ္ဌော, သကဒါဂါမိ, အနာဂါမိမဂ္ဂဋ္ဌော, အဘေဒေန အနာဂါမိ, အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယိအာဒယော ပဉ္စ, သဒ္ဓါ၀ိမုတ္တဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တကာယသက္ခိနော တယောတိ ဘေဒေန အဋ္ဌာတိ၊ ဧ၀ံ ဒွါဒသဟိ။ တတ္ထ ဟိ ယော အ၀ိဟာဒီသု တတ္ထ တတ္ထ အာယု၀ေမဇ္ဈံ အပ္ပတ္ဝာ ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ အယံ **အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယိ**။ ယော ပန အာယု၀ေမဇ္ဈံ အတိက္ကမိတ္ဝာ အရဟတ္တံ ပါပုဏာတိ၊ အယံ **ဥပဟစ္စပရိနိဗ္ဗာယိ**။ တထာ အ၀ိဟာဒီသု ဥပပန္နော အသမ္မိရေန အပ္ပယောဂေန အရဟတ္တံ အဓိဂစ္ဆတိ၊ အယံ **အသန်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယိ**။ ယော ပန သသမ္မိရေန သပ္ပယောဂေန အရဟတ္တံ အဓိဂစ္ဆတိ၊ အယံ **သသန်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယိ**။ ဥဒ္ဓံ ဥပရူပရိ ဗြဟ္မလောကေ ဥပပတ္တိသောတော ဇေသောတိ **ဥဒ္ဓံသောတော**။ ပဋိသန္ဓိ၀သေန အကနိဋ္ဌေ ဂစ္ဆတီတိ **အကနိဋ္ဌဂါမီ**။

တတ္ထ အတ္ထိ ဥဒ္ဓံသောတော အကနိဋ္ဌဂါမိ၊ အတ္ထိ ဥဒ္ဓံသောတော နာ အကနိဋ္ဌဂါမိ၊ အတ္ထိ နာ ဥဒ္ဓံသောတော အကနိဋ္ဌဂါမိ၊ အတ္ထိ နာ ဥဒ္ဓံသောတော နာ အကနိဋ္ဌဂါမိတိ။ တတ္ထ ယော ဣဓ အနာဂါမိဖလံ ပတ္ဝာ အ၀ိဟာဒီသု

နိဗ္ဗတ္တော တတ္ထ ယာဝတာယုကံ ဌတ္ဝာ ဥပရုပရိ နိဗ္ဗတ္တိတ္ဝာ အကနိဋ္ဌံ ပါပုဏာတိ၊ ဒေယံ **ဥဒ္ဓံသောတော အကနိဋ္ဌဂါမီ** နာမ။ ယော ပန အဝိဟာဒီသု နိဗ္ဗတ္တော တတ္ထေဝ အပရိနိဗ္ဗာယိတ္ဝာ အကနိဋ္ဌမ္ပိ အပ္ပတ္ဝာ ဥပရုပရိ ဗြဟ္မလောကေ ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ အယံ **ဥဒ္ဓံသောတော နု အကနိဋ္ဌဂါမီ** နာမ။ ယော ဇုတော စဝိတ္ဝာ အကနိဋ္ဌေယေဝ နိဗ္ဗတ္တိတ္ဝာ၊ အယံ **နု ဥဒ္ဓံသောတော အကနိဋ္ဌဂါမီ** နာမ။ ယော ပန အဝိဟာဒီသု စတူသု အညတရသ္မိံ နိဗ္ဗတ္တိတ္ဝာ တတ္ထေဝ ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ အယံ **နု ဥဒ္ဓံသောတော နု အကနိဋ္ဌဂါမီ** နာမ။ သဒ္ဓါဝိမုတ္တာဒယော ဝုတ္တဝိဘာဂါယေဝ။

နဝဟိ ပုဂ္ဂလေဟိတိ ထြေ အဋ္ဌန္နံ ဝိမောက္ခာနံ အလာဘီ အရဟာ **ပညာဝိမုတ္တော** နာမ။ တေသံ ပန လာဘီ ဝိက္ခမ္ဘနသမုစ္ဆေဒဝိမောက္ခဝသေန ဥဘောဟိ ဘာဂေဟိ ရူပကာယနာမကာယသင်္ခါတတော ဥဘတော ဘာဂတော ဝိမုတ္တတ္တာ **ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တော** နာမ။ **သမသီသိနာ**တိ ထြေ တိဝိဓေ သမသီသိ ဇုရိယာပထသမသီသိ ရောဂသမသီသိ ဇီဝိတသမသီသိတိ။

တတြ ယော ဌာနာဒီသု ဇုရိယာပထေသု ယေနေဝ ဇုရိယာပထေန သမန္နာဂတော ဟုတ္ဝာ ဝိပဿနံ အာရဘတိ၊ တေနေဝ ဇုရိယ်ာပထေန အရဟတ္တံ ပတ္ဝာ ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ အယံ **ဇုရိယာပထသမသီသိ** နာမ။ ယော ပန ဧကံ ရောဂံ ပတ္ဝာ အန္တောရောဂေ ဧဝ ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတ္ဝာ အရဟတ္တံ ပတ္ဝာ တေနေဝ ရောဂေန ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ အယံ **ရောဂသမသီသိ** နာမ။ ပလိဗောဓသီသံ တဏှာ၊ ဗန္ဓနသီသံ မာနော၊ ပရာမာသသီသံ ဒိဋ္ဌိ၊ ဝိက္ခေပသီသံ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ ကိလေသသီသံ အဝိဇ္ဇာ၊ အဓိမောက္ခသီသံ သဒ္ဓါ၊ ပဂ္ဂဟသီသံ ဝီရိယံ၊ ဥပဋ္ဌာနသီသံ သတိ၊ အဝိက္ခေပသီသံ သမာဓိ၊ ဒဿနသီသံ ပညာ၊ ပဝတ္တသီသံ[1] ဇီဝိတိန္ဒြိယံ၊ ဂေါစရသီသံ ဝိမောက္ခော၊ သဓိုရသီသံ နိရောဓေတိ တေရသသု သီသေသု ကိလေသသီသံ အဝိဇ္ဇံ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ ပရိယာဒိယတိ၊ ပဝတ္တသီသံ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ စုတိစိတ္တံ ပရိယာဒိယတိ။ တတ္ထ အဝိဇ္ဇာပရိယာဒါယကံ စိတ္တံ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ ပရိယာဒါတုံ နု သက္ကောတိ။ ဇီဝိတိန္ဒြိယပရိယာဒါယကံ အဝိဇ္ဇံ ပရိယာဒါတုံ နု သက္ကောတိ။ အညံ အဝိဇ္ဇာပရိယာဒါယကံ စိတ္တံ၊ အညံ ဇီဝိတိန္ဒြိယပရိယာဒါယကံ။ ယသ္မာ စေတံ သီသဒ္ဒယံ သမံ ပရိယာဒါနံ ဂစ္ဆတိ၊ သော **ဇီဝိတသမသီသိ** နာမ။

၁-ပဝတ္တိသီသံ (သီ) ခု ၉-၉၉-ပိဋ္ဌေ ပဿိတဗ္ဗံ။

ကထံ ပနိဒံ သမံ ဟောတိတိ? ဝါရသမတာယ။ ယသ္မိဉ္ဍိ ဝါရေ မဂ္ဂဝုဋ္ဌာနံ ဟောတိ၊ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေ ပဉ္ဆ ပစ္စဝေက္ခဏာနိ, သကဒါဂါမိမဂ္ဂေ ပဉ္ဆ, အနာဂါမိမဂ္ဂေ ပဉ္ဆ, အရဟတ္တမဂ္ဂေ စတ္တာရီတိ ဧကူနဝိသတိမေ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏေ ပတိဋ္ဌာယ ဘဝင်ံ ဩတရိတ္ဝာ ပရိနိဗ္ဗာယတော ဇာမာယ ဝါရသမတာယ ဇာဒံ ဥဘယသိသပရိယာဒါနမ္ပိ သမံ ဟောတိ နာမ။ တေနာယံ ပုဂ္ဂလော "ဧဝံတသမသီသီ"တိ ဝုစ္စတိ၊ အယမေဝ ဇာခဓိပ္ပေတော။ ဧဝံ သုညတ-ဝိမုတ္တာဒယော တယော သဒ္ဓါဝိမုတ္တော ပညာဝိမုတ္တော ဥဘတောဘာဂ-ဝိမုတ္တော သမသီသီတိ သတ္တ သာဝကာ အရဟန္တော,ပစ္ဆေကဗုဒ္ဓေါ,သမ္မာ-သမ္ဗုဒ္ဓေါတိ ဇာမေဟိ နဝဟိ ပုဂ္ဂလေဟိ အသေက္ခဘာဂိယံ သုတ္တံ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗံ။

ရာဂစရိတောတိ ရာဂသဟိတံ စရိတံ ဧတသာတိ ရာဂစရိတော။ ရာဂေန ဝါ စရိတော ပဝတ္တိတော ရာဂစရိတော၊ ရာဂဗ္ဗာသယော ရာဂါဓိကောတိ အတ္ထော။ ဧသ နယော သေသေသုပိ။ **ရာဂမုခေ ဋ္ဌိတော**တိ ရာဂပရိယုဋ္ဌာနေ ဋ္ဌိတော၊ ပရိယုဋ္ဌိတရာဂေါတိ အတ္ထော။ သေသပဒေသုပိ ဧသေဝ နယော။

ဝါသနာဘာဂိယံ သုတ္တန္တိ လောကိယံ သတ္တာဓိဋ္ဌာနံ ဝါသနာဘာဂိယံ သုတ္တံ။ လောကိယံ သတ္တာဓိဋ္ဌာနံ သံကိလေသဘာဂိယဉ္ဍိ သုတ္တံ ရာဂစရိတေဟိ ပုဂ္ဂလေဟိ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ။ တတ္ထ "လောကိယံ, သတ္တာဓိဋ္ဌာန"န္တိ ပဒဒွယံ အနုဝတ္တမာနံ ကတ္ဝာ ဝုတ္တံ **"ဝါသနာဘာဂိယ"**န္တိ။ **သီလဝန္တေဟိ**တိ သီလဝန္တာဒီဟိ ပုဂ္ဂလေဟိ။ **ပကတိသီလ**န္တိအာဒိ ယေဟိ သမန္နာဂတာ၊ တေ ပုဂ္ဂလာ။ တေသံ ဒဿနေန ပုဂ္ဂလာနံ ဥပလက္ခဏံ။ အထ ဝါ ဓမ္မာဓိဋ္ဌာနံ ပကတိသီလာဒိဝသေန, သတ္တာဓိဋ္ဌာနံ ပကတိသီလဝန္တာဒိဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ ဇာမဿ နယဿ ဒဿနတ္ထံ "သီလဝန္တေဟိ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗ"န္တိ ဝတ္ဝာ "ပကတိသီလ"န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တံ ပကတိသီလာဒိနံ ပဉ္ဆန္နံ ဧဝ ဂဟဏံ နိဒဿနမတ္တံ၊ ပတ္တိဒါနအဇ္ဈာနမောဒန-ဓမ္မဿဝနဒေသနာဒိဋ္ဌဇုကမ္မာဒီနမ္ပိ စေတ္ထ သမ္ဘဝတော။ တေသမ္ပိ ဝါ ဧတ္ထေဝ သင်္ဂဟေတ္ဝာ ဒဿနတ္ထံ **"ပဉ္ဆ"**တိ ဝုတ္တံ။

တတ္ထ **ပကတိသီလ**န္တိ သမ္ပတ္တဝိရတိသီလံ။ **စိတ္တပ္ပသာဒေါ**တိ ကမ္မဖလသဒ္ဓါ ရတနတ္တယသဒ္ဓါစ။ **ဉာဏံ ပညာ ယ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗ**န္တိ ယသ္မိံ သုတ္တေ ပညာ အာဂတာ၊ တံ သုတ္တံ ဉာဏန္တိ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗံ။ နကေဝလံ ပညာပရိယာယေနေဝ၊ အထ ခေါ ပညိန္ဒြိယာဒိပရိယာယေနပိ ယတ္ထ ပညာ အာဂတာ၊ တံ သုတ္တံ ဉာဏန္တိ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗန္တိ ဒဿေတုံ **"ပညိန္ဒြိယေနာ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တသ္မာတ္ထော ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တောဝ ဧဝ။ **ယံ ဝါ ပနာ**တိအာဒိသု ယံ ဝါ အညံ ကိဉ္စိ ပညာယ အဓိဝစနံ။ သဗ္ဗံ တံ ယတ္ထ ကတ္ထစိ သုတ္တေ အာဂတံ၊ တံ သုတ္တံ ဉာဏန္တိ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗန္တိ အတ္ထော။

အဏ္ဏတ္တိကဗာဟိရေဟိတိ ယသ္မိံ သုတ္တေ အဏ္ဏတ္တိကာနိ အာယတနာနိ, ဗာဟိရာနိ စ အာယတနာနိ အာဂတာနိ၊ တံ သုတ္တံ တေဟိ အာယတနေဟိ ဉာဏံ **ဥ္ပေယျန္တိ နိဒ္ဒိသိတမ္ပံ။ ပညာဝိ အာရမ္မဏာဒ္ဂုတာ ဥ္ပေယျန္တိ** ဥ္ပေယျတော ဝိသုံ ကတ္ဝာ ပညာ ဝုတ္တာ။ တထာ ဟိ ပညာ ဉာဏန္တရသ အာရမ္မဏန္တိ ကတ္ဆစိ သုတ္တေ ဥ္ပေယျဘာဝေနပိ ဝုစ္စတိ။ **ယံ ကိဉ္စိ အာရမ္မဏာဒ္ဂုတန္တိ** ယံ ကိဉ္စိ ဉာဏသ္သ ဝိသယဘ္ဂူတံ ရူပါဒိ။ **အဏ္ဏတ္တိကံ ဝါ ဗာဟိရံ ဝါ**တိ **ဝါ**-သဒ္ဒေန သြဋ္ဌာရိကာဒိံ သင်္ဂဏှာတိ။ **သမ္ဗံ တံ သခ်္ခေန အသခ်္ခေန စာ**တိ သမ္ဗံ တံ ယထာသမ္ဘဝံ သခ်္ခတဘာဝေန အသခ်္ခတဘာဝေန စ ဥ္ပေယျန္တိ နိဒ္ဒိသိတမ္ပံ။ ဥ္ပေယျဓမ္မဝသေန ဟိ ဥ္ပေယျသုတ္တံ ဥ္ပေယျန္တိ ဝုစ္စတိတိ။

ယံ ဝါ ပန ကိဉ္စိ ဘဂဝါ အညတရဝစနံ ဘာသတီတိ လောကိယ-လောကုတ္တရာဒိသုတ္တေသု ကေသ္မိံ သုတ္တေ ဒ္ဋ္ဌေ။ တေသု ယံ ဝါ ပန ကိဉ္စိ အညတရဝစနံ ဇကသ္သဝ ကထနံ ဘာသတိ နိဒ္ဒိသတိ။ **သမ္ဗံ တံ ယထာနိဒ္ဒိဋ္ဌံ ဓာရယိတမ္ဗန္တိ** တံ ယထာ သမ္ဗံ သုတ္တံ လောကိယာဒိသု ယဒိ အညတရဝသေန၊ အထ ဥဘယဝသေန ယထာ ယထာ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ၊ တထာ တထာ ဂဟေတမ္ဗံ၊ တံ တံ ပဓာနဘာဝေန နိဒ္ဒိသိတမ္ဗန္တိ အတ္ထော။

ကိလေသသဟိတညေဝ ကမ္မံ ဝိပါကသ္သ ဟေတု၊ န ဇုတရန္တိ ဝုတ္တံ **"ဒုဝိဓော ဟေတု ယဉ္စ ကမ္မံ ယေ စ ကိလေသာ"**တိ။ **သမုဒယော ကိလေ-သာ**တိ ဇတ္ထ "သမုဒယော"တိ ဇတေန သမုဒယပက္ခိယာ ဝုတ္တာ။ "ကိလေသာ"တိ စ ကိလေသဝန္တော၊ သံကိလိဋ္ဌာတိ အတ္ထော။ **ယံ ဒိဿတီ**တိ ယံ ယံ ဒိဿတိ။ **တာသု တာသု ဘူမီသု**တိ ပုထုဇ္ဇနဘူမိအာဒိသု။ **ကပ္ပိယာနုလောမေနာ**တိ ကပ္ပိယေန စ ကပ္ပိယာနုလောမေန စ။ တတ္ထ ကပ္ပိယံ ပါဠိယံ သရူပတော ဝုတ္တံ၊ ကပ္ပိယာနုလောမံ မဟာပဒေသဝသေန နယတော ဒဿိတံ။ **ပဋိက္ခိတ္တ-ကာရဏ္ဍေနာ**တိ ယေန ကာရဏ္ဍေန ဘဂဝတာ ယံ ပဋိက္ခိတ္တံ၊ တေန ကာရဏ္ဍေန တံ နိဒ္ဒိသိတမ္ပံ။ ကေန္တေန သရာဂါဒိသံဝတ္တနမေဝ ဟိ ဘဂဝတာ ပဋိက္ခိတ္တံ၊ တံ သရာဂါယ သံဝတ္တနာဒိကာရဏ္ဍေန နိဒ္ဒိသိတမ္ပံ။ **ဓမ္မသာ**တိ အသခ်္ခတဓမ္မသ္သ။ **အရိယဓမ္မာနန္တိ** မဂ္ဂဖလဓမ္မာနံ။ သေသံ သုဝိညေယ္ယမေဝ။

ဇတ္ထ စ ယထာ သံကိလေသဘာဂိယာဒိနံ အညမညံ သံသဂ္ဂတော အနေက-ဝိဓော ပဘေဒော ဥ္ပန္ဆတော၊ ဧဝံ လောကိယသတ္တာဓိဋ္ဌာနာဒိသံသဂ္ဂ-တောပိ အနေကဝိဓော ပဘေဒော သမ္ဘဝတိ။ ပါဠိယံ ပန ဥဘယတ္ထာပိ ကေဒေသဒဿနဝသေန အာဂတတ္တာ နယဒဿနန္တိ ဝေဒိတမ္ပံ။ သဏ္ဌာ ဟိ

ဇုမိနာ နယေန ဝိညုနာ တေ နိဒ္ဓါရေတုန္တိ။ ယထာ စ ၊သံကိလေသဘာဂိယာ-
ဒိနံ လောကိယာဒိနဉ္စ ဝိသုံ ဝိသုံ သံသဂ္ဂဘေဒဝသေန အယံ ပဇ္ဇာနဘေဒေါ
အနေကဝိေဓာ လဒ္ဓတိ၊ ဧဝံ ဉာဘယေသမွိ သံသဂ္ဂဝသေန အယံ နယော
ယထာရဟံ လဒ္ဓတေဝ။ လဒ္ဓတိ ဟိ လောကိယံ သုတ္တံ ကိဉ္စိ သံကိလေသ-
ဘာဂိယံ, ကိဉ္စိ ဝါသနာဘာဂိယံ။ တထာ လောကုတ္တရံ သုတ္တံ ကိဉ္စိ နိဗ္ဗေဓ-
ဘာဂိယံ, ကိဉ္စိ အသေက္ခဘာဂိယန္တိ။ သေသေသုပိ ဧသေဝ နယော။

ဧဝံ သောဠသဝိေဓ ပဇ္ဇာနေ အဋ္ဌဝိသတိဝိဓံ ပဇ္ဇာနံ ပက္ခိပိတ္ဝာ, အဋ္ဌဝိသတိ-
ဝိေဓ စ ပဇ္ဇာနေ သောဠသဝိဓံ ပက္ခိပိတ္ဝာ ယထာရဟံ ဒုကတိကာဒိဘေဒေန
သမ္ဘဝတော ပဇ္ဇာနဝိဘာဂေါ ဝေဒိတဗ္ေဗာ၊ သော စ ခေါ တီသု ပိဋကေသု
လဒ္ဓမာနသ သုတ္တပဒသ ဝသေန။ ယသ္မာ ပန တာနိ တာနိ သုတ္တပဒါနိ
ဥဒါဟရဏဝသေန နိဒ္ဓါရေတ္ဝာ ဇုမသ္မိံ အတ္ထေ ဝိတ္ထာရိယမာနေ အတိပပဉ္စော
ဟောတိ, အတိဘာရိယာ စ နေတ္တိသံဝဏ္ဏနာ၊ သဏ္ဌာ စ ဇုမိနာ နယေန
ဝိညုနာ အယမတ္ထော ဝိညာတုံ၊ တသ္မာ နံ ဝိတ္ထာရယိမ္ဟ။ တေနေဝ ဟိ
ပါဠိယံ အညမညသံသဂ္ဂဝသေန ပဇ္ဇာနဝိဘာဂေါ ကေဒေသေနေဝ ဒဿိတော၊
န နိပ္ပဒေသတောတိ။

သာသနပဇ္ဇာနဝါရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

နိဂမနကထာ

ဧတ္တာဝတာ စ—

ဟာရေ နယေ စ ပဇ္ဇာနေ၊ သုဝိသုဒ္ဓဝိနိစ္ဆယံ[1]။
ဝိဘဇန္တော နဝင်္ဂသ၊ သာသနသတ္ထဝဏ္ဏနံ။

နေတ္တိပဋကရဏ် ဓိရော၊ ဂမ္ဘီရံ နိပုဏ္ဘူ ယံ။
အဒေသယိ မဟာထေရော၊ **မဟာကစ္စာယနော** ဝသီ။

သဒ္ဓမ္မာဝတရဋ္ဌာနေ၂၂၊ ပဋ္ဌနေ နာဂသဝ္ဘယေ။
ဓမ္မာသောကမဟာရာဇ-ဝိဟာရေ ဝသတာ မယာ။

စိရဋ္ဌိတတ္ထံ ယာ တသ၊ အာရဒ္ဓါ **အတ္ထဝဏ္ဏနာ**။
ဥဒါဟရဏသုတ္တာနံ၊ လက္ခဏာနဉ္စ သဗ္ဗသော။

၁-သုဝိဒူနံ ဝိနိစ္ဆယံ (သီ)　　၂-သဒ္ဓမ္မောတရဏဋ္ဌာနေ (သီ)

အတ္ထံ ပကာသယန္တိ သာ၊ အနာကုလဝိနိစ္ဆယာ။
သမတ္တာ သတ္တဝိသာယ၊ ပါဋိယာ ဘာဏဝါရတော။
ဣတိ တံ သဒ္ဓံရောန္တေန၊ ယံ တံ အဓိဂတံ မယာ။
ပုညံ တသာနုဘာဝေန၊ လောကနာထသ သာသနံ။
ဩဂါဟေတ္ဝာ ဝိသုဒ္ဓါယ၊ သီလာဒိပဋိပတ္တိယာ။
သဗ္ဗေပိ ဒေဟိနော ဟောန္တု၊ ဝိမုတ္တိရသဘာဂိနော။
စိရံ တိဋ္ဌတု လောကသ္မိံ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသာသနံ။
တသ္မိံ သဂါရဝါ နိစ္စံ၊ ဟောန္တု သဗ္ဗေပိ ပါဏိနော။
သမ္မာ ဝဿတု ကာလေန၊ ဒေဝေါ ဓဂတီပတိ။
သဒ္ဓမ္မနိရတော လောကံ၊ ဓမ္မေနေဝ ပသာသတူတိ။
ဣတိ ဗဒရတိတ္ထဝိဟာရဝါသိနာ အာစရိယဓမ္မပါလေန ကတာ
နေတ္တိပဂရဏသ အတ္ထသံဝဏ္ဏနာ သမတ္တာတိ။

နေတ္တိအဒ္ဓကထာ နိဋ္ဌိတာ။

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[အ]	
အကဏ္ဌအသုက္ကဝိပါကံ	၁၆၆
အကတံ	၁၂၀
အကနိဋ္ဌဂါမိ	၂၇၁
အကရဏံ	၁၀၇
အကာစံ	၁၂၀
အကာပုရိသသေဝိတော	၁၅၁
အကိဉ္စနံ	၁၂၀
အကိသဝံ	၂၂၆
အကုသလမူလံ	၁၃၂
အကုသလာနိ	၁၈
အကုသလေ	၂၉
အကွမာ	၁၃၅
အကွရံ	၃၁
အခိလေ	၂၃၁
အဂတိ်	၂၂၁
အဂတိဂမနာနိ	၂၂၁
အင်္ကုသော	၁၈
အင်္ဂမင်္ဂါနုသာရိနော	၁၃၀
အစရိမံ	၁၆၀
အစ္ဆန္နဒုဿီလဲ့	၂၆၁
အဆ္ဆရိယံ	၁၁၉
အဆ္ဆရိယာ	၂၀၃
အဇဇ္ဇရံ်	၁၁၉
အဇာတံ	၁၂၀
အဏ္ဍဂါ	၂၅၀
အဏ္ဍဘ္ဘရတော	၁၂၃

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[အ]	
အဏ္ဍဘ္ဘိကော	၁၃၇
အဏ္ဍာစာရော	၁၀၈
အဏ္ဍာပန္နော	၁၁၆
အဏ္ဍာရဟတိ	၂၅၆
အဏ္ဍာသယံ	၂၀၁
အဏ္ဍောသာနံ	၁၀၅
အဏ္ဍောသာယ	၂၄၅
အညမညေဟိ	၈၅
အညာကောနံ	၁၀၅
အညာတဇ္ဇံ	၈၃
အညာတာဝိန္ဒြိယံ	၂၅၆
အညာတုဉ္ဆော	၂၃၃
အညိန္ဒြိယံ	၂၅၅
အဋ္ဌမကဿ	၁၁၃
အဋ္ဌိတိ	၁၅၀
အဏုမတ္တေသု	၂၆၃
အတန္ဒိတံ	၂၄၀
အတိက္ကန္တမာနုသကံ	၁၇၂
အတိက္ကမုပဇ္ဇံ	၂၃၈
အတိဓာဝန္တိ	၂၅၇
အတိဓောနစာရိနံ	၂၂၃
အတိဝတ္တတိ	၂၂၁
အတိတဿ	၁၀၈
အတိတာဓိဝစနကုသလော	၁၀၀
အတုလံ	၁၂၃
အတ္ထကာမော	၂၅၀

ပဒါနုက္ကမော	ဗိဋ္ဌင်္ကော်
[အ]	
အတ္တကိလမထာနုယောဂံ	၁၉၃
အတ္တညုတာ	၉၃
အတ္တနောမတိ	ဂ၂
အတ္တသမ္ဘဝံ	၁၂၃
အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ	၄၅
အတ္တူပနာယိကာ	၂၅၉
အတ္ထကုသလော	၁၀၀
အတ္ထနိပ္ဖတ္တိပဋိပါလနာ	၁၁၇
အတ္ထသန္ဓိ	၁၀၂
အတ္ထသ	၅ဂ
အတ္ထော	၁၁
အဒဿနံ	၁၃၁
အဓိစိတ္တံ	၂၀၇
အဓိစိတ္တသိက္ခာယ	၁၅၄
အဓိဋ္ဌာနာနိ	၂၀၃
အဓိဋ္ဌာနော	၁၆
အဓိပညာသိက္ခာယ	၁၆၉
အဓိပ္ပယာသော	၂၄၂
အဓော	၁၀၉
အဓောဂမာ	၁၃၀
အဓောဂါမိ	၁၀၉
အနက္ခာတသ	၂၄၂
အနဂါရိယုပေတသ	၂၃ဂ
အနဂ္ဃံ	၁၃၇
အနဂ်ကံ	၁၂၀၊၁၄ဂ
အနညာတညဿာမီတိန္တြိယံ	၂၅၅
အနတ္တာ	၄၅
အနနုဗောဓော	၂၅၃
အနနုဗောဓော	၁၃၁

ပဒါနုက္ကမော	ဗိဋ္ဌင်္ကော်
[အ]	
အနန္တံ	၁၁၉
အနဘိညာယ	၂၅၇
အနဘိသမယော	၁၃၁
အနဘိသမေတဿ	၂၅၆
အနယာယ	၂၄၅
အနရိယ	၂၂၇
အနဝဿဝိဂမော	၁၅၅
အနာဒိအနိဓနပ္ပဝတ္တံ	၁၉၆
အနာဝိလတာ	၉၃
အနာသဝံ	၁၁၉
အနိစ္စာ	၂၅၃
အနိဒဿနံ	၁၁၉
အနိမိတ္တဝိဟာရိဿ	ဂဂ
အနိယျာနိကာ	၁၅၇
အနိဿဋာ	၂၄၇
အနိဿော	၂၅၁
အနိတိကံ	၁၂၀
အနိတိကဓမ္မံ	၁၂၀
အနိတိဟံ	၂၅၂
အနုကမ္ပာ	၂၃၆
အနုဂိဇ္ဈတိ	၄၃
အနုဂိတိ	၁၇၊၆၂
အနုစရော	၂၅၁
အနုဝဇ္ဇပ္ပတိ	၂၂၅
အနုတ္တရံ	၅၇
အနုဒ္ဒယာ	၂၃၆
အနုပဋိတသတိ	၁၆၁
အနုပဒ္ဒဝံ	၁၂၀
အနုပရိဂမ္မ	၂၅၀
အနုပရိသက္ကေယျ	၁၀၉

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[အ]	
အနုပလက္ခဏံ	၁၃၁
အနုပဝိဇ္ဇာ	၂၀၁
အနုပသဋ္ဌံ	၁၂၀
အနုပသဋ္ဌမဓိမံ	၁၂၀
အနုပါဒိသေသာယ	၆၅
အနုပုဗ္ဗိ	၁၂
အနုပုန္နသ	၂၄၂
အနုဗန္ဓိံသု	၂၂၈
အနုဗန္ဓော	၁၀၁
အနုဗြူဟယေ	၂၄၀
အနုမိနိတဗ္ဗာ	၂၂၁
အနုယုတ္တော	၂၂၇
အနုလောမပဋိဟာနံ	၈၈
အနုသယသဟဂတာ	၂၀၁
အနုသယတ္ထော	၁၃၇
အနုသယော	၁၇၀
အနုသိဋ္ဌော	၁၅၆
အနုသေတိ	၂၄၃
အနုသောတဂါမိ	၂၄၈
အနုသရတိ	၁၇၀
အနုသာဝနေန	၁၅၈
အနေကဓာတု	၁၆၄
အနေကဝိဟိတံ	၁၇၀
အနောမိသော	၁၆၁
အန္တရဓာယတိ	၁၅၀
အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယိ	၂၇၁
အန္တရာယိကာ	၁၅၆
အန္တရာယာ	၂၂၅
အန္တာယိကာ	၁၉၅
အန္တေတိ	၁၈၁

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[အ]	
အပစယဂါမိနိ	၁၄၇
အပစ္စက္ခကမ္မံ	၁၃၂
အပစ္စုပလက္ခဏံ	၁၃၁
အပဒါ	၂၆၆
အပရန္တော	၁၃၁
အပရာပရိယဝေဒနိယံ	၁၆၇
အပရိညာတတ္တော	၁၃၇
အပလောကိတံ	၁၁၉
အပါပကံ	၂၂၇
အပါယံ	၁၇၃
အပိလာပနံ	၉၃
အပုညသမ္မိရာ	၁၆၂
အပုနဗ္ဘဝါယ	၂၃၈
အပုဗ္ဗံ	၁၆၀
အပုဗ္ဗီဝိဘတ္တံ	၂၃၀
အပုဗ္ဗီဝေဓာ	၂၅၃
အပုဗ္ဗီဝေဓော	၁၃၁
အပုဗ္ဗီသမံ	၁၂၀
အပုတ္တံ	၂၄၀
အပုမညာ	၂၀၄
အပုမာဏံ	၁၂၀
အပုမာဒါယ	၂၂၉
အပုဟာယ	၁၆၁
အပ္ပေဿနာတာ	၂၆၁
အဗလာ	၄၄
အဗဟိ	၃၁
အဗုဓဇနသေဝိတာယ	၁၉၇
အဗ္ဘုဒေါ	၂၅၉
အဗ္ဘုတံ	၁၂၀
အဗ္ဘုတာ	၂၀၃

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[အ]	
အဇ္ဈောကာသော	၂၂၉
အဗျတ္တေန	၂၂၅
အဘိဇပ္ပါတိ	၆၅
အဘိဇာတိကော	၂၄၈
အဘိဇ္ဈာယ	၂၀၀
အဘိညာဘိနိဟာရော	၁၅၀
အဘိနန္ဒတိ	၂၄၅
အဘိနန္ဒနာ	၈၆
အဘိနန္ဒာမိ	၂၅၂
အဘိနိဃာတပညတ္တိ	၁၂၂
အဘိနိဗ္ဗိဒါပညတ္တိ	၁၂၄
အဘိနိဗ္ဗိဓာ	၁၆၆
အဘိနိရောပေတိ	၁၀၀
အဘိန္ဒိ	၁၂၃
အဘိပတ္ထိယနာ	၉၃
အဘိလပိတံ	၈၅
အဘိလိတ္တော	၆၅
အဘိလိမ္ပတိ	၆၅
အဘိဝဒတိ	၂၄၅
အဘိသမယာယ	၂၅၆
အဘုတံ	၁၂၀
အဘေဒိ	၂၄၆
အမတံ	၁၁၉
အမမေသု	၂၃၂
အမိတ္တေန	၂၂၅
အမုတြာသိ°	၁၇၁
အမောဟော	၁၃၃
အယသာ	၂၂၃
အရက္ခိတေန	၁၄၂
အရဏံ	၁၂၀

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[အ]	
အရဏော	၁၃၄
အရိယကန္တေဟိ	၂၅၄
အရိယဓမ္မာနံ	၂၇၄
အရိယမဂ္ဂသမ္မာဒနတော	၅
အရိယသစ္စာနိ	၂၅၃
အရိယသာဝကော	၁၁၂
အရိယာနံ	၁၇၃
အရိယော	၁၅၁
အရူပဓာတု	၁၆၄
အရူပိသု	၁၀၅
အဝံသိရာ	၂၃၉
အဝဇာတကမဂ္ဂေ	၂၂၇
အဝဇ္ဇနတ္ထံ	၁၉၇
အဝဒညူ	၂၂၇
အဝဿဇီ	၁၂၃
အဝိဇ္ဇာ	၁၈
အဝိဇ္ဇာနုသယော	၁၃၂
အဝိဇ္ဇာပက္ခေန	၁၉၃
အဝိဇ္ဇာပရိယုဋ္ဌာနံ	၁၃၂
အဝိဇ္ဇာယောဂေါ	၁၃၂
အဝိဇ္ဇာလင်္ဃိ	၁၃၂
အဝိဇ္ဇာဝိရာဂါ	၅၂
အဝိဇ္ဇာသံယုတ္တာ	၁၉၃
အဝိဇ္ဇော‌ဃော	၁၃၂
အဝိတထံ	၃၀
အဝိနိပါတဓမ္မော	၂၅၄
အဝိပက္ကံ	၁၆၆
အဝေက္ခဿု	၄၅
အဝေစ္ဆပသာဒေန	၂၂၇
အဝေစ္ဆပသာဒေါ	၉၃

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[အ]	
အဝေရော	၁၃၄
အသံကုပ်ံ	၂၄၀
အသံဟီရံ	၂၄၀
အသန်တံ	၁၁၉
အသန်ဒီရော	၁၃၅
အသညာသမာပတ္တိ	၁၃၃
အသညိနော	၂၆၇
အသမံ	၁၂၀
အသမတ္တေ	၁၆၆
အသမာဟိတသ	၆၆
အသမုဏ္ဍိတတ္ထော	၁၃၇
အသမွကမ်ိယော	၂၅၄
အသမွဇညံ	၁၃၂
အသမွောဓော	၁၃၁
အသလ္လက္ခဏံ	၁၃၁
အသာဓာရဏော	၁၃၇
အသုဘသညာ	၁၀
အသုဘာ	၉၂
အသုရယောနိ	၁၂၉
အသေက္ခဘာဂိယံ	၂၁၉
အသေက္ခာဝိမုတ္တိ	၁၂၆
အသောကံ	၁၂၀
အဿခလုင်္ကော	၁၃၄
အဿာဒံ	၁၀၆
အဿာဒတော	၁၀၆
အဿာဒမနသိကာရော	၉၃
အဿာဒေါ	၉၂
အဿာသော	၁၃၀
အဿိရိ	၁၂၅
အဿုမုခေါ	၂၂၅

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[အ-အာ]	
အဟိနဂါမိသု	၂၃၂
အဟေဌယံ	၂၆၂
အာကာရဆဋ္ဌဝစနံ	၃၂
အာကာသကသိဏံ	၁၅၃
အာကိဉ္စညတနသံ	၂၂၇
အာကိရသိ	၂၂၇
အာဂါဠ္ဟပဋိပဒါ	၁၃၅
အာဃာတေတွာ	၂၆၀
အာစာရဂေါစရသမ္ပန္နော	၂၆၃
အာဇာနိယော	၁၃၄
အာဏတ္တိ	၂၂၊၄၅
အာတပ်ံ	၂၄၀
အာတာပိနော	၂၃၃
အာတာပိ	၉၆
အာဒိကလျာဏံ	၄၂
အာဒီနဝံ	၁၀၆
အာဒီနဝေါ	၄၃
အာဓိပတေယျဋ္ဌေန	၁၁၉
အာနေဉ္ဇပ္ပတ္တံ	၁၄၉
အာယန္တိ	၂၄၂
အာယသံ	၂၄၃
အာရဇ္ဇိတံ	၆၀
အာရညံ	၂၃၃
အာရဒ္ဓဝီရိယော	၂၆၃
အာရဒ္ဓာ	၂၇
အာရမ္မဏ	၁၀၄
အာလောကဖရဏတာ	၁၅၂
အာလောကော	၁၂၃
အာဝဋ္ဋတိ	၂၆
အာဝဋ္ဋော	၁၆

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဉ္ဇကော်
[အာ]	
အာသတ္တိ	၂၂၀
အာသတ္တိဗဟုလသ	၆၅
အာသယော	၁၆၉
အာသဝန္တိ	၂၀၁
အာသာ	၈၆၊၁၁၇
အာသာဋိကာနံ	၁၂၂
အာဟစ္ဆ	၂၀၁
အာဟဋ္ဌနာပညတ္တိ	၁၂၂
အာဟာရော	၁၂၂
အာဟု	၃၀
[ဣ]	
ဣဆ္ဆာ	၈၆
ဣဆ္ဆာဝစရာနံ	၁၄၉
ဣဇ္ဇနာ	၁၅၀
ဣဇ္ဇာ	၂၄၅
ဣဒံ	၂၂၇
ဣဓ	၂၆
ဣဓဝဓိတော	၁၆၇
ဣဓေဝ	၁၅၉
ဣဓေဝိဓ	၂၄၁
ဣဓေဝိဓာ	၂၄၁
ဣဓေဝိဓာနိ	၂၄၁
ဣဓေဝိဓာနိ	၂၄၁
ဣဓေဝိဓာနိ

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[ဥ]	
ဥပဏ္ဍုံ	၂၀၂
ဥပဓိံ	၂၄၇
ဥပဓိ	၉၃
ဥပဓိသု	၂၂၄
ဥပနယနပညတ္တိ	၁၂၆
ဥပနိက္ခိပိတဗ္ဗာနိ	၈၁
ဥပနိသာ	၃၉၊၉၄
ဥပနိသယော	၁၃၈
ဥပပဇ္ဇမာနေ	၁၇၂
ဥပပဇ္ဇဝေဒနိယံ	၁၆၇
ဥပပန္နာ	၁၇၄
ဥပပရိက္ခာ	၅၃၊၁၃၂
ဥပပရိက္ခိတဗ္ဗာ	၁၉၈
ဥပရိဋ္ဌံ	၂၃၂
ဥပဝါဒကာ	၁၇၃
ဥပသမသုခပ္ပတ္တိ	၁၉၄
ဥပသမ္ပဒါ	၁၀၇
ဥပါဒါနပညတ္တိ	၁၂၄
ဥပါယော	၂၂၊၄၅
ဥပေက္ခာသုခသဟဂတာ	၈၉
ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိ-သဟဂတာ	၈၉
ဥပေစ္စ	၂၂၄
ဥပေတိ	၁၂၇
ဥပ္ပတိတံ	၂၃၄
ဥပ္ပါဒပညတ္တိ	၁၂၂
ဥပ္ပါဒိယတိ	၆၄
ဥပ္ပဓံ	၁၀၉
ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တော	၂၇၂
ဥဘယံသဘာဝိတော	၁၃၅

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[ဥ-ဦ]	
ဥမ္မဂ္ဂေ	၁၀၉
ဥမ္မဂ္ဂေနိမုဇ္ဇောနိ	၁၉၄
ဥယျာပေန္တိ	၁၀၉
ဥဿဒါ	၂၄၁
ဥဿာဟနာ	၅၃
ဥဿုက္ကံ	၉၃
ဥဩဓိ	၄၅
[ဧ-ဩ]	
ဧကံသဘာဝိတော	၁၃၅
ဧကင်္ဂတာယ	၂၀၊၁၃၅
ဧကဓမ္မသ	၂၆
ဧကနာဋ္ဌကာ	၃၇
ဧကလက္ခဏာ	၂၅
ဧကာယနံ	၂၆၀
ဧကောဒိဘာဝါမိဂတော	၁၅၁
ဧတံ	၆
ဧတ္ထိကာ	၃၃
ဧဝံ	၁၀၉
ဧဝံဂေါတ္တော	၁၇၁
ဧဝံနာမော	၁၇၁
ဧဝံဝဏ္ဏော	၁၇၁
ဧဝံသုခဒုက္ခပ္ပဋိသံဝေဒီ	၁၇၁
ဧဝမာယုပရိယန္တော	၁၇၁
ဧဝမာဟာရော	၁၇၁
ဩကာ	၁၂၀
ဩကာသော	၂၄၁
ဩကပ္ပနံ	၉၂
ဩကာရံ	၁၀၆
ဩကာသပညတ္တိ	၁၂၂

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဉ္ဇနော
[ခ]	
ခဏ္ဍမ္မ	၂၂၀
ခဏ္ဍာ	၂၃၁
ခဏ္ဍာမေန္တိ	၁၀၉
ခဏံ	၄၄
ခတရဏော	၁၆
ခတရတိ	၂၇
ခတရန္တိ	၁၃၀
ခတာရယိတဗ္ဗာနိ	၀၁
ခတိဏ္ဍော	၀၃
ခဒဟနံ	၉၃
ခပပစ္စယိကံ	၉၃
ခပပစ္စယိကနိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏံ	၉၃
ခပဝယ္ဟာ	၂၂၉
ခဘာသော	၁၅၀
ခမဒ္ဒော	၂၃၄
ခလမ္ဘန္တိ	၂၆၀
ခလိယန္တိ	၂၅၇
ခလောကေတ္ဝာ	၃၁
ခဝဒိတော	၁၅၆
ခဟာရိနံ	၂၄၃
[ဂ]	
ကခ်ံ	၂၃၁
ကဋ္ဌသိဝဓုနာ	၂၅၇
ကဋ္ဌကံ	၂၂၄
ကဋ္ဌကဖလံ	၂၂၅
ကဏ္ဌံ	၁၆၅
ကဏ္ဌဝိပါကံ	၁၆၅
ကဏ္ဌသုတ္တံ	၁၆၅
ကဏ္ဌသုက္ကဝိပါကံ	၁၆၅
ကတိ	၀၃

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဉ္ဇနော
[က]	
ကထံကထာသလ္လိ	၀၉
ကန္တာ	၂၄၅
ကပ္ပိယာနုလောမေန	၂၇၄
ကဗဠီကာရော	၁၂၁
ကမ်ံ	၃၃
ကမ္မနိယံ	၁၄၀
ကမ္မသမာဒါနံ	၁၆၅
ကမ္မေန	၁၅၇
ကရိတ္ဝာ	၆၅
ကရောတိ	၁၀၁
ကလိံ	၂၂၆
ကလိ	၂၂၆၊၂၂၇
ကလ္လတာပရိစိတံ	၀၉
ကသိဏာယတနာနိ	၁၅၃
ကာမံ	၄၂
ကာမဏ္ဍလုကာ	၁၀၉
ကာမတဏှာသင်္ခါရမူလကော	၀၇
ကာမဓာတု	၁၆၄
ကာမန္ဓာ	၁၀၀
ကာမယမာနဿ	၄၂
ကာမယာနဿ	၄၃
ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂံ	၁၉၃
ကာမာသုံ	၁၀၆
ကာမာနိ	၄၄
ကာမူပသံဟိတာ	၂၄၅
ကာယဒုစ္စရိတေန	၁၇၂
ကာယဿ	၁၇၃
ကာယာနုပဿီ	၆၅
ကာယိကာ	၁၂၇
ကာယေ	၆၅

ပဒါနုက္ကမော	ဗိဇ္ဇကော်
[က]	
ကာယေန	၂၆၅
ကာလဝါဒိဿ	၁၁၆
ကိစ္ဆတော	၉၀
ကိတ္တယိဿာမိ	၂၅၂
ကိတ္တိတာ	၁၉
ကိဗ္ဗိသကာရိ	၂၂၇
ကိလမထော	၈၆
ကိလေသပုဉ္ဇော	၁၉၀
ကိလေသဘူမိ	၁၉၊ ၂၄၉
ကိလေသလောကော	၆၃
ကိလေသေ	၃၀
ကုက္ကုဋ္ဌစျာယီ	၁၆၀
ကုဏ္ဍဓာနိယော	၁၃၀
ကုဒ္ဒါရိ	၂၂၆
ကုတူဟလမင်္ဂလေန	၁၅၀
ကုဒ္ဒံ	၂၅၇
ကုသလမူလေဟိ	၂၉
ကုသလဝိမံသာယ	၁၁၄
ကုသလာ	၁၄၇
ကုသလာနိ	၁၀
ကုသလေ	၂၉
ကုဟကော	၁၆၀
ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ	၄၂
ကေသာ	၁၂၉
ကောဋိ	၁၉၃
ကောဋ္ဌာသယာ	၁၃၀
ကောဓမက္ခဂရု	၂၂၄
ကောပနေယျေ	၂၄၁
ကောသလ္လံ	၁၃၂

ပဒါနုက္ကမော	ဗိဇ္ဇကော်
[ခ]	
ခဏော	၂၆၁
ခန္ဓာ	၂၅၆
ခမာ	၁၃၅
ခယံ	၂၃၃
ခါယတိ	၁၂၅
ခိပ္ပါဘိဉမော	၁၅၅
ခု	၃၁
ခေတ္တံ	၄၃
ခေမံ	၁၁၉
ခေါ	၁၉
[ဂ]	
ဂင်္ဂာပဋိဗိဋ္ဌတာ	၁၉၄
ဂတာ	၁၀
ဂတိ	၁၂၇
ဂန္ဓတိ	၂၀၀
ဂန္ဓိတာ	၂၀၀
ဂမ္ဘီရံ	၁၂၀
ဂမ္ဘီရော	၁၂၇
ဂယ္ဟူပဂံ	၁၃၀
ဂရဟာ	၂၆၂
ဂရု	၂၅၁
ဂရုဒ္ဓာနိယော	၅၃
ဂဝါဿံ	၄၃
ဂါဓတိ	၂၄၁
ဂါမဏိ	၁၀၉
ဂါရယှာ	၁၁၆
ဂိလိတဗ္ဗဿော	၂၄၅
ဂုန္နံ	၂၂၄
ဂေါစရော	၂၄

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဉ္ဇကော်
[ဂ-ဃ]	
ဂေါသမိတံ	၂၆၄
ဃရမာဝသန္တော	၂၆၅
ဃောသာ	၅၅
[စ]	
စက္ကံ	၂၂၂
စက္ခု	၁၂၃
စက္ခုမာ	၂၆၆
စတုက္ကမဂ္ဂံ	၁၉၇
စတုပ္ပဒါ	၂၆၆
စတုဗ္ဗေဟာ	၁၆
စတုရဿာ	၃၇
စရန္တိ	၂၂၅
စရိတံ	၅၀
စလိတံ	၁၂၆
စဝမာနေ	၁၇၂
စာရိကံ	၂၂၀
စိတ္တံ	၁၇၇
စိတ္တပ္ပသာဒေါ	၂၇၃
စိတ္တဝိက္ခေပပဋိသံဟရဏံ	၉၂
စိန္တာ	၁၃၂
စိန္တာမယီ	၅၄
စိရရတ္တသမေတိကာ	၂၄၂
စုတူပပါတဝေါ	၉၈
စုတူပပါတော	၁၂၆
စေတသာ	၂၂၄
စေတသိကာ	၁၂၇
စေတော	၅၂၊၂၂၄
စေတောဖရဏာတာ	၁၅၂
စေတောဝိမုတ္တိယာ	၅၂

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဉ္ဇကော်
[ဆ]	
ဆန္ဒဇာတသာ	၄၃
ဆန္ဒာ	၁၀၇
ဆန္ဒော	၈၇
ဆဋ္ဌံသမန္နာဂတော	၁၅၁
ဆိန္နတိ	၂၂၆
ဆေတ္ဝာ	၂၃၃
[ဇ]	
ဇနကော	၁၃၇
ဇနပဒနိရုတ္တာနံ	၁၀၀
ဇနပဒနိရုတ္တိယော	၁၀၀
ဇနယန္တိ	၂၀
ဇန္တု	၄၄
ဇန္တုနော	၄၃
ဇပ္ပါဘိလေပနံ	၆၄
ဇဟေ	၁၄၆
ဇာတိံ	၁၇၀
ဇာတိခယန္တဒဿီ	၂၆၀
ဇာတိဇရာမရဏံ	၁၂၂
ဇာတိပလံ	၂၄၂
ဇာလသဉ္ဇနာ	၁၀၀
ဇိမှံ	၂၂၄
ဇိရိယတိ	၁၃၀
ဇိဝိတံ	၂၅၇
ဇိဝိတသမသီသီ	၂၇၂
ဇေဋ္ဌံ	၁၂၀
ဇောတနာပညတ္တိ	၁၂၆
ဇောတိ	၂၄၃
ဇောတိပရာယဏော	၂၄၃

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[ဈ-ဉ]	
ဈာယတော	၂၃၃
ဈာယီ	၁၀၂၊၁၃၄
ဉတ္ထာန	၁၄၆
ဉာဏံ	၅၅
ဉာဏဒဿနဿ	၉၂
ဉာဏဝဇိရံ	၁၉၆
ဉာဏဿ	၈၈
ဉယန္တိ	၁၀၃
ဉေယျံ	၆
ဉေယျဋ္ဌာနံ	၁၀၅
[ဋ]	
ဋာနံ	၁၅၆
ဋာနာဋာနဂတာ	၁၆၁
ဋာနသော	၁၆၁
ဋိတံ	၁၄၉
ဋိတတ္တာ	၂၃၈
ဋိတတ္တော	၂၄၈
ဋိတိပညတ္တိ	၁၂၄
[ဏ]	
ဏကရဿ	၁၅၆
ဏကွယော	၁၁၉
ဏကာ	၁၈
ဏကာစရိတော	၅၀
ဏကာဆဒနဆာဒိတာ	၁၀၀
ဏကာနိဃာတကော	၂၃၁
ဏကာနိသယော	၁၂၆
ဏကာပကွေန	၁၉၃
ဏကာယ	၁၂၇

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[တ]	
တက္ကာဝိပလ္လာသော	၁၄၃
တထံ	၃၀
တထာဂတော	၂၆၀
တဒဘိညာ	၁၉၄
တမပရာယဏော	၂၄၃
တမော	၂၄၃
တရမာနာနံ	၂၂၄
တရေ	၄၄
တာဏံ	၁၂၀
တိကိစ္ဆနာနံ	၂၅၇
တိဏ္ဍတာ	၁၀၉
တိဏ္ဏညတာ	၉၃
တိပုက္ခလော	၁၇
တိရစ္ဆာနယောနိ	၁၂၉
တိရိယံ	၂၅၂
တိသဝါဟော	၂၅၉
တိဝိဓကလျာဏဝိဘာဂတော	၅
တုလံ	၁၂၃
တုလနာ	၅၃
[ထ]	
ထလံ	၁၀၉
ထဝေါ	၂၄၉
ထာမဝါ	၂၆၃
ထိနံ	၁၄၅
ထိနမိဒ္ဓါဘိဘူ	၁၄၆
ထိနမိဒ္ဓါဘိဘူတေန	၁၄၂၊၁၄၅
ထိယော	၄၃
ထူပံ	၁၅၀

ကောထယဒီးဇးထိုးခံခ ၁၀၂
[ခ]
ဘုရားဖူးခရီးသွား ဘုရားဖူးခရီးသွား
ဘုရားဖူးမြင်းခွေး ၁၀၆
ဘုရားဖူးမြင်းခွေး ၁၀၆
ဘုရားဖူးမြင်းခွေး ၁၀၆

ပဒါနုက္ကမော	ဗိဇ္ဈကော်
[ဒ]	
ဒေါသသလ္လေန	၂၀၂
ဒ္ဝိပဒါ	၂၆၆
[ဓ]	
ဓညံ	၁၂၀
ဓမ္မံ	၄၁
ဓမ္မကုသလော	၁၀၀
ဓမ္မဂုတ္တာသ	၂၅၆
ဓမ္မစက္ကံ	၅၇
ဓမ္မစာရိံ	၄၄
ဓမ္မတာ	၁၁၃
ဓမ္မဓာတုသင်္ဂဟိတာ	၁၂၆
ဓမ္မပဒါနိံ	၂၅၅
ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂါ	၁၃၃
ဓမ္မဝိစယော	၁၃၂
ဓမ္မဝိနယတ္ထသံဝဏ္ဏနတော	၅
ဓမ္မဝိနယော	၆၀
ဓမ္မဝေါလောကနတာယ	၁၂၀
ဓမ္မသညာ	၉၂
ဓမ္မော	၄၅
ဓမ္မောဓိဋ္ဌာနံ	၂၄၉
ဓမ္မောနုသာရိ	၂၇၁
ဓမ္မေဟိ	၈၆
ဓမ္မော	၁၃၅
ဓိရာ	၂၄၃
ဓုနာထ	၁၀၄
ဓုရဝါ	၂၃၅
ဓုဝံ	၁၁၉
ဓူပါယနာ	၈၆
ဓူပါယိတော	၈၃

ပဒါနုက္ကမော	ဗိဇ္ဈကော်
[နံ]	
နဒ္ဒိယာ	၁၉၇
နန္ဒိယာဝဋ္ဋော	၁၇
နန္ဒိ	၁၂၂
နန္ဒိဘဝပရိက္ခီဏော	၂၃၅
နန္ဒူပသေစနေန	၂၀၂
နမသ္သတိ	၅၊၇
နမေယျ	၁၂၄
နယလဒ္ဓကော	၁၈
နယဝိဒူ	၃၀
နယသမုဋ္ဌာနံ	၁၉၃
နယာ	၁၇
နယော	၁၉၂
နရဝရဒမကော	၂၆၇
နရဝရသ	၆၊၇
နရော	၄၃
နသသဒ္ဓါရနိဂ္ဂယ္ဟဝါရိတဂတော	၁၅၁
နဋ္ဌဂါရံ	၁၀၄
နာဂါ	၂၂၉
နာနာဓာတု	၁၆၄
နာနာဓိမုတ္တိကတာဉာဏံ	၁၆၅
နာမံ	၁၁၃
နာမကာယရူပကာယ-သင်္သာတလက္ခဏံ	၉၃
နာဝိဠ္ဆတိ	၆၇
နာမသမ္မယုတ္တော	၁၂၀
နာမသာဓာရဏာ	၁၁၂
နာမသော	၉၉
နိက္ကမထ	၁၀၄
နိက္ကသာဝေါ	၂၄၁
နိဋ္ဌါတာယ	၂၆၉

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[နော]	
နိဒ္ဒိက္ကာ	၁၁၅
နိဒ္ဓာမပဋိပဒါ	၁၃၅
နိဒ္ဓာက္ကော	၁၀၁
နိဒ္ဒါယိတာ	၂၂၂
နိဒ္ဒေ	၂၆
နိဒ္ဒေသသဒ္ဒေ	၁၀၃
နိဒ္ဒေသော	၃၂
နိဒ္ဓုတိ	၂၂၆
နိဒ္ဓိယံ	၂၂၆
နိပုက္ခံ	၁၁၉
နိပ္ပပဉ္စံ	၁၁၉
နိဗ္ဘာနံ	၁၂၉
နိဗ္ဘာနဓာတုယာ	၆၅
နိဗ္ဗိဒါ	၉၄
နိဗ္ဗိန္ဒတိ	၄၅
နိဗ္ဗုတော	၁၂၇
နိဗ္ဗေဘောဂိယံ	၁၁၀၊၂၁၉
နိမိတ္တာနုသာရိ	၈၈
နိယတော	၂၅၄
နိယုတ္တော	၆၁
နိယျာတိ	၅၁
နိယျာနိကော	၁၁၆
နိရယဂါမိ	၁၂၉
နိရယော	၁၂၉
နိရာမိသော	၁၃၄၊၁၅၁
နိရုတ္တိ	၃၂
နိရုပဒါဟော	၂၆၇
နိရောဓဓာတု	၁၆၄
နိရောဓပညတ္တိ	၁၂၂
နိရောဓော	၅၆

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌကော်
[နော]	
နိဝါပပုဋ္ဌော	၂၂၃
နိဝါရဏံ	၆၆
နိဝုတံ	၂၂၆
နိဝုတော	၆၃၊၁၀၅
နိသိန္နဝတ္တိကာ	၃၇
နိသေဓယေ	၂၅၆
နိသေဓိတံ	၆၀
နိဿယေန	၅၄
နိဿရဏံ	၂၀၊၄၄၊၁၀၆
နိဿရဏာဝိစယော	၂၄
နိဿာယ	၁၀၂
နိဿိတစိတ္တာ	၁၀၃
နိဟတော	၁၇၄
နိဟီယတိ	၂၂၁
နိဟုံဟုက်ော်	၂၄၁
နေက္ခမ္မအဗျာပါဒအဝိဟိံသာ-ခါတုယော	၁၆၄
နေတ္တိ	၂
နေတ္တေ	၂၂၄
နေပုညံ	၁၃၂
နေမိတ္တကော	၁၆၀
နေယျံ	၉၂
နေယျသ	၄၆
နေယျာနိကလက္ခဏေန	၉၇
နေယျော	၂၆၊၅၅
နေရုတ္တံ	၂၁၊၉၉
[ပ]	
ပံသုထူပေသု	၂၃၁
ပကတိသီလံ	၂၇၃

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[ပ]	
ပညာအာလောကော	၁၃၃
ပညာဩဘာသော	၁၃၃
ပညာပဇ္ဇောတော	၁၃၃
ပညာပါသာဒေါ	၁၃၃
ပညာဗလံ	၁၃၃
ပညာယ	၄၅၊၁၆၁
ပညာယတိ	၆၀၊၂၅၉
ပညာရတနံ	၁၃၃
ပညာဝိမုတ္တိ	၅၂
ပညာဝိမုတ္တိယာ	၅၂
ပညာဝိမုတ္တော	၂၇၂
ပညာသတ္ထံ	၁၃၃
ပညိန္ဒြိယံ	၁၃၃
ပညုတ္တရော	၁၃၄
ပဋိကဒ္ဓံ	၂၁၉
ပဋိက္ခိတ္တကာရဏောန	၂၇၄
ပဋိဃသညာ	၁၅၀
ပဋိနိဿရတိ	၁၉၇
ပဋိပက္ခော	၁၉၆
ပဋိပန္နကာနံ	၁၁၃
ပဋိပဿဒ္ဓိလဒ္ဓေါ	၁၅၁
ပဋိလဘတိ	၅၃
ပဋိဝတ္တာ	၂၅၆
ပဋိဝေဓေန	၁၀၈
ပဋိသံဟရဏာ	၁၀၅
ပဋိသမ်ဘိနိရောဓော	၁၂၉
ပဋိသောတဂါမိ	၂၄၈
ပဏိဓာယ	၂၆၅
ပဏိဓေသိ	၂၃၂
ပဏိဟိတံ	၂၃၁

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[ပ]	
ပကပ္ပေတိ	၂၄၃
ပကာသတိ	၆၃
ပကာသနာ	၃၂
ပကာသန္တိ	၆၄
ပကာသယိဿာမိ	၄၂
ပကာသိတာ	၂၀
ပကုဋ္ဌေယျုံ	၂၅၆
ပက္ကမိသတိ	၂၂၀
ပက္ကုလံ	၂၄၁
ပစ္စတ္တသမုဋ္ဌိတာ	၅၅
ပစ္စတ္ထိကတော	၁၂၄
ပစ္စယတော	၉၄
ပစ္စယာ	၂၀
ပစ္စယော	၁၃၆
ပစ္စဝေက္ခဏာနိမိတ္တံ	၁၅၂
ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗော	၁၅၁
ပစ္စုပဋ္ဌိတံ	၁၆၆
ပစ္စုပလက္ခဏာ	၁၃၂
ပစ္စုပ္ပန္နသုခေါ	၁၅၁
ပဓွေယျ	၁၅၀
ပဏ္ဍာဘူမကာ	၁၀၉
ပဏ္ဍာသမန္နာဂတာ	၂၄၂
ပဇာနနာ	၁၁၁
ပဇာနနာ	၁၃၂
ပဇာနာတိ	၂၃၃
ပဋ္ဌာနနိဒ္ဒေသတော	၅
ပဒ္မေ	၂၇
ပဒုတ္တိ	၁၆
ပဒုတ္တိဟိ	၂၇
ပဒေါ	၂၆၄

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[ပ]	
ပဏီတေ	၁၇၂
ပဏီတော	၁၅၁
ပဏ္ဍိစ္စံ	၁၃၂
ပတိဋ္ဌာ	၁၂၀
ပတိရူပကာရီ	၂၃၅
ပတောဒေါ	၁၃၃
ပတ္တံ	၁၀၃
ပတ္တာညုတာ	၉၃
ပတ္တာဇ္ဇံ	၂၅၇
ပထဝိသိတော	၂၅၄
ပဒံ	၃၂၊၁၄၂
ပဒဋ္ဌာနံ	၁၆၊၂၄၊၂၅၊၂၆
ပဒဋ္ဌာနေ	၁၃၀
ပဒဝိစယော	၂၃
ပဒါနိ	၁၀၊၆၃
ပဒါလနာပညတ္တိ	၁၂၄
ပဒုဋ္ဌေန	၂၂၂
ပဒေဟိ	၃၃
ပဒေါသယေ	၂၂၆
ပဓာနာနိ	၂၄၀
ပပဿာ	၁၀၁
ပပတံ	၂၂၇
ပပါတဥရဂေါပမာ	၁၂၄
ပဗ္ဗဇိတေသု	၂၄၀
ပဘာဝပညတ္တိ	၁၂၂
ပဘာဝေ	၂၅၀
ပမာဒါ	၆၄
ပမိနန္တော	၂၂၆
ပမုတ္တိ	၂၂၄
ပမောဟော	၁၃၂

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[ပ]	
ပယတပါကီ	၂၃၀
ပယောဂေန	၁၀၀
ပရံ မရဏာ	၁၇၃
ပရတော	၅၅
ပရတောဃောသသဒ္ဒ	၁၁၄
ပရပုဂ္ဂလာနံ	၁၇၀
ပရမ္မုခတော	၂၀
ပရသန္တာနံ	၁၇၀
ပရိက္ခာရော	၁၆၊၂၀၊၁၃၀
ပရိဂ္ဂဟီတံ	၁၂
ပရိဂ္ဂါဟကော	၁၃၇
ပရိစ္ဆ	၂၂၄
ပရိညာပညတ္တိ	၁၂၂
ပရိဏာယိကာ	၁၃၃
ပရိဒုယ္ယတိ	၁၃၀
ပရိဒါဟော	၈၇
ပရိဗ္ဗဇေ	၂၃၄
ပရိဘေဒိ	၂၄၆
ပရိယာဒိန္နံ	၂၀၁
ပရိယာယတော	၆၄
ပရိယုဋ္ဌာနံ	၁၀၁
ပရိယုဋ္ဌာနဏ္ဍော	၁၃၇
ပရိယုဋ္ဌာနေဟိ	၁၀၀
ပရိယေဋ္ဌိ	၁၁
ပရိယေသိတံ	၁၀၃
ပရိယောဒါတံ	၁၄၀
ပရိဝဇ္ဇယေ	၄၄
ပရိဝဇ္ဇေတိ	၄၃
ပရိဝတ္တနော	၁၆
ပရိဝါရာ	၁၆၉

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[ပ]	
ပရိဝါရိတော	ဂ၃
ပရိသုဒ္ဓိံ	၄၂၊၁၄၀
ပရိဿယာ	၄၄
ပရိဟာယန္တိ	၄၃
ပရေတံ	၂၄၇
ပလိဃံ	၁၀၁
ပလိဗောဓဏ္ဍော	၁၃၇
ပဝိစယော	၁၃၂
ပသံသိယော	၂၂၆
ပသန္နေန	၁၈၁
ပသဝတိ	၁၉၄
ပဿာသော	၁၃၀
ပဟာနသိလံ	၁၁၁
ပဟာနသိလေ	၁၁၁
ပဟိတတ္တော	၂၃၄
ပဟိနံ	၂၃၉
ပါဏိသု	၂၃၂
ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတော	၂၆၃
ပါတုဘဝန္တိ	၂၃၂
ပါတေတိ	၂၂၆
ပါပကမ္မန္တာ	၁၆၂
ပါပကာ	၁၁၅
ပါရံ	၁၁၉
ပါရဂတော	၂၄၅
ပါရဂူ	၄၄
ပါရင်္ဂတော	၂၃၉
ပါရမိတာယ	၁၄၀
ပါရာယနေ	၆၂
ပါဝကကပ္ပါ	၁၂၄
ပါသံသာ	၁၁၆

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[ပ]	
ပိတရံ	၂၅၁
ပိဓိယရေ	၆၆
ပိပါသာ	ဂ၆
ပိယတရံ	၂၅၀
ပိယရူပါ	၂၄၅
ပိသာစံ	၂၄၁
ပိဟာ	၁၁၇
ပိဋ္ဌသမာရုဠ္ဟံ	၂၆၀
ပိတညုတာ	၉၃
ပိတိဖရဏာတာ	၁၅၂
ပိတိမနော	၄၃
ပိတိသုခသဟဂတာ	ဂ၉
ပုဂ္ဂလတ္တယနိဒ္ဒေသတော	၅
ပုဂ္ဂလာ	၅၀
ပုဂ်ဝေါ	၂၂၄
ပုဏ္ဏာဝိစယော	၂၃
ပုဏ္ဏိတာနိ	၆၃
ပုဏ္ဏော	၁၁၆
ပုညကိရိယဝတ္ထု၊	၁၁၄
ပုညဘာဂိယာ	၁၁၁
ပုထုဇ္ဇနော	၁၅၇
ပုနဗ္ဘဝတ္ထော	၁၃၇
ပုနဗ္ဘဝဓိရောဟဏာ	၉၃
ပုနဗ္ဘဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိ	၂၄၄
ပုဗ္ဗန္တာပရန္တော	၁၃၁
ပုဗ္ဗန္တော	၁၃၁
ပုဗ္ဗာ	၁၉၃
ပုဗ္ဗာပရကုသလော	၁၀၀
ပုဗ္ဗာပရဝိစယော	၂၃
ပုဗ္ဗာပရာနုသန္ဓိ	၂၅

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[ပ]	
ပုဇ္ဇာပရေန	၁၀၀
ပုဇ္ဇေနိဝါသံ	၁၇၀
ပုဇ္ဇေနိဝါသာ	၂၄၁
ပုရက္ခတွာ	၁၄၆
ပုရိသန္တာ	၂၂၇
ပူဇယတော	၅၊၆
ပူတိမိဇံ	၂၂၄
ပေစ္စ	၂၂၃
ပေစ္စဘဝေါ	၁၂၇
ပေတ္တိဝိသယော	၁၂၉
ပေမံ	ဂ၇
ပေသုဏိယံ	၂၂၇
[ဖ-ဗ]	
ဖလံ	၂၁၃၇
ဖလဏ္ဌော	၁၃၇
ဖလဒဿာဝိတာ	၁၆၂
ဖလဘာဂိယာ	၁၁၁
ဖဿပရေတော	၂၄၆
ဖိတံ	၂၂၇
ဗဏ္ဏတေ	၂၂၃
ဗန္ဓနာဗန္ဓါ	၁၀၀
ဗန္ဓု	၄၃
ဗန္ဓော	ဂ၆
ဗလာနိ	၁၆၉
ဗလိ	၂၃၂
ဗလိယန္တိ	၄၄
ဗဟုပ္ပဒါ	၂၆၇
ဗဟူနိ	၂၆
ဗဠိသာ	၂၄၅

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[ဗ]	
ဗာလကန္တာယ	၁၉၇
ဗာလနိမိတ္တာနိ	၂၅၆
ဗာလဗလံ	၂၅၆
ဗာလမတိ	၂၆၂
ဗာလလက္ခဏံ	၂၄၉
ဗာလလက္ခဏာနိ	၂၅၆
ဗာလာ	၂၂၅
ဗာလာဗဒါနာနိ	၂၅၆
ဗာလံ္ပ	၁၃၂
ဗာဟိရော	၁၃၇
ဗုဒ္ဓသာသနေ	၁၀၄
ဗေဝဏ်မာ	၉၇
ဗေဒိပက္ခိယာ	၉၇
ဗျဥ္ဇနံ	၁၁၂၅၁၃၂
ဗျဥ္ဇနကုသလော	၁၀၀
ဗျဥ္ဇနဣတိစာရဘာဝတော	၅
ဗျဥ္ဇနသန္ဓီ	၁၀၂
ဗျာပါဒဓာတု	၁၆၄
ဗျာပါဒေါ	ဂဂ
ဗျာဗာဓာယ	၂၄၅
ဗြဟ္မစရိယံ	၄၂၁၁၁၀
ဗြဟ္မစရိယေန	၁၁၁
ဗြဟ္မဝါဒံ	၂၄၁
ဗြာဟ္မဏော	၅၆
ဗြာဟ္မဏော	၂၅၁
ဗြူသိ	၆၃
ဗြူဟိ	၆၆
[ဘ]	
ဘဒ္ဒေကရတ္တော	၂၄၀
ဘန္တေန	၂၂၇

ပဒါနုက္ကမော	ဗိဇ္ဇကော်
[ဘ]	
ဘဗ္ဘရူပေါ	၁၂၄
ဘမရော	၂၆၂
ဘယံ	၂၄၆
ဘယဒဿာဝိ	၂၆၃
ဘဝင်္ဂါနိ	၁၅၄
ဘဝနေတ္တိ	၂၅၃
ဘဝယောဂေါ	၂၀၀
ဘဝလောကော	၆၃
ဘဝဝိပ္ပဟာနာယ	၂၄၆
ဘဝသင်္ခါရံ	၁၂၃
ဘဝဿ	၂၄၆
ဘဝိဿဿ	၁၁၇
ဘဝေသု	၁၀၅
ဘာဝနာပညတ္တိ	၁၂၂
ဘာဝနာဗလေန	၁၀၁
ဘာဝနာဘာဂိယေန	၂၆၉
ဘာဝနာမယိယာ	၁၁၄
ဘာဝနာယ	၂၃၈
ဘာဝနီယော	၂၅၁
ဘာဝယတိ	၁၅၃
ဘာဝယမာနော	၁၅၃
ဘာဝိတကာယော	၁၅၅
ဘာဝိတသီလော	၁၅၅
ဘာဝိတော	၂၆
ဘာသတိ	၁၈၁
ဘိန္နေယျ	၁၅၈
ဘူတံ	၂၉
ဘူတရတံ	၂၄၇
ဘူတာ	၂၅၀
ဘူနဟု	၂၂၇

ပဒါနုက္ကမော	ဗိဇ္ဇကော်
[ဘ]	
ဘူမိ	၂၄၊၃၈
ဘူရိပညော	၂၆၄
ဘူရီ	၁၃၂
ဘေဒါ	၁၇၃
[မ]	
မဂ္ဂင်္ဂဝိဒေါ	၂၄၂
မဂ္ဂင်္	၁၃၃
မဂ္ဂဇ္ဈာ	၂၄၂
မဂ္ဂပရိယာပန္နံ	၁၃၃
မဂ္ဂသော	၁၀၉
မဂ္ဂါ	၂၂၈
မဂ္ဂါနုဂါ	၂၄၂
မဂ္ဂေါ	၄၅၊၁၂၉
မစ္ဆုတရော	၄၆
မစ္ဆုနော	၁၀၄၊၁၄၂
မစ္ဆော	၄၃
မဆ္ဆရီ	၂၂၇
မဇ္ဈေ	၂၅၂
မညနော	၈၆
မညေ	၂၂၆
မဏိကုဏ္ဍလေသု	၂၄၃
မဏ္ဍော	၁၂၀
မဒုရဂ္ဂသော	၂၃၃
မနံ	၂၆၅
မနသာ	၃၀
မနသာနံစိန္တိတံ	၁၀၃
မနသာနုပေက္ခကာ	၅၄
မနသိကာရသမုဿတ္တသော	၅၅
မနသိကာရော	၁၃၈

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[မ]	
မနာပါ	၂၄၅
မနုဿဂါမိ	၁၂၉
မနုဿာ	၁၂၉
မနော	၁၈၀
မနောမယာ	၁၈၁၊ ၂၂၂
မနောသေဋ္ဌာ	၁၈၁၊ ၂၂၂
မန္ဒော	၅၁
မဟာကစ္စာနေန	၁၁
မဟာဇနသော	၂၂၂
မဟာတံ	၂၆၀
မဟာဇ္ဈယံ	၆၅
မဟာဓိဂမော	၁၅၅
မဟာပုရိသလက္ခဏံ	၂၄၉
မဟာသေနေန	၂၄၀
မာကဏ္ဍ	၂၂၄
မာတရံ	၂၅၁
မာနသလ္လေန	၂၀၂
မာနုသံ	၂၅၈
မာနုသတ္တံ	၂၄၈
မာရဿ	၁၄၂
မိဂဒါယံ	၅၇
မိဆ္ဆာဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒါနာ	၁၇၃
မိဆ္ဆာဒိဋ္ဌိကာ	၁၇၃
မိဆ္ဆာဒိဋ္ဌိပစ္စယာ	၁၁၅
မိဆ္ဆာဒိဋ္ဌိဟတေန	၁၄၂
မိဆ္ဆာဝိမုတ္တိ	၁၁၅
မိဆ္ဆာဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနံ	၁၁၅
မိတ္တေဟိ	၂၂၅
မိဒ္ဓံ	၁၄၅
မုခဒ္ဂ	၂၂၇

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[မ]	
မုတံ	၁၀၃
မုတ္တစာဂေါ	၂၃၀
မုဒုကံ	၁၆၉
မုဒုဘူတံ	၁၄၉
မုဒုမဒ္ဓဝိမတ္တတာ	၁၆၆၊ ၁၆၉
မုဒ္ဓနန္တရဓာယဏ	၂၃၁
မုနီ	၁၀၁
မုနိနာ	၂၀
မူလဂိတိအနုဂိတိသဂိတိ-ဘေဒတော	၅
မူလပဒါ	၁၉
မူလပဒါနိ	၁၀
မေတ္တာဝိဟာရိဿ	၀၀
မေဓာ	၁၃၃
မောဟစာလံ	၁၉၆
မောဟစာလပဒါလနံ	၁၉၆
မောဟသမ္မန္ဓနော	၁၂၄
မောဟော	၁၃၂
[ယ]	
ယံ	၉၉၊၁၀၀
ယတ္ထော	၂၄၁
ယတောနိဒါနံ	၁၂၄
ယထာကမ္မူပဂေ	၁၇၂
ယထာဘတံ	၂၂၄
ယထာသုတ္တံ	၁၂
ယသသိသု	၂၃၂
ယသော	၂၂၁
ယာစယောဂေါ	၂၃၀
ယုဇ္ဈတိ	၀၇

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[ရ]	
ရပ္ပတိ	၄၃
ရူပဓာတု	၉၀
ရူပသဒ်ယေ	၁၂၇
ရူပသညာ	၁၅၀
ရူပါယတနံ	၉၀
ရူပိနော	၂၆၇
ရူပိန္ဒြိယံ	၉၀
ရူပူပဂါ	၂၀၂
ရောဂံ	၁၉၄
ရောဂဏ္ဍုသလ္လဘေသဇ္ဇံ	၁၉၄
ရောဂနိဿါတကံ	၁၉၄
ရောဂသမသီသီ	၂၇၂
ရောဂါဘိတုန္နာ	၁၉၄
ရောဒံ	၂၄၆
[လ]	
လက္ခဏံ	၁၆
လက္ခဏတော	၉၀
လက္ခဏလက္ခိယဘာဝတော	၅
လတာ	၀၆
လဒ္ဓါ	၄၃
လပကော	၁၆၀
လပနန္တိရာ	၂၃၁
လာဘာ	၂၆၁
လေဏံ	၁၂၀
လောကံ	၄၅
လောကန္တရိ	၂၄၅
လောကဝဋ္ဋာနုသာရိ	၁၉၀
လောကဝိဝဋ္ဋာနုသာရိ	၁၉၀
လောကသ္မိံ	၅၀

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[ယ]	
ယုဇ္ဇန္တိ	၁၉
ယုဇ္ဈထ	၁၀၄
ယုတ္တာ	၆၄
ယုတ္တာယုတ္တပရိက္ခာ	၂၄
ယုတ္တိ	၁၅
ယုတ္တိယာ	၀၅
ယောဂတော	၉၄
ယောဂိနံ	၂၂
ယောဇယိတ္ထာ	၂၉၊၁၀၂
ယောနိသော	၂၃၉
ယောနိသောမနသိကာရာ	၅၅
[ရ]	
ရက္ခဏာ	၁၀၅
ရက္ခတိ	၄၄
ရက္ခိတံ	၁၇၇
ရက္ခိတစိတ္တာသ	၁၇၅၊၁၇၀
ရဇံ	၂၂၇
ရဇနိယာ	၂၄၅
ရဇနိယေသု	၂၄၁
ရဇာနကိဏ္ဏံ	၂၅၇
ရဇောပထော	၂၂၉
ရဋ္ဌံ	၂၅၁
ရတ္တဝါသိနိယာ	၁၉၇
ရတ္တာ	၂၂၄
ရာဂစရိတော	၂၇၃
ရာဂဝိရာဂါယ	၅၂
ရာဂသလ္လေန	၂၀၂
ရာဂေါ	၀၇
ရာဇာနော	၂၅၁

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဒ္ဓကော်
[ဝ]	
ဝိကပ္ပယေ	၂၂၆
ဝိက္ကိဋ္ဌိတံ	၂၀၅
ဝိဂတူပက္ကိလေသံ	၁၄၀
ဝိစယော	၁၅၊၁၃၂
ဝိစာရိတံ	၁၀၃
ဝိဓိနာတိ	၂၂၆
ဝိဇ္ဇာ	၁၃၂
ဝိညာဏကသိဏံ	၁၅၃
ဝိညာဏဋ္ဌိတိ	၂၀၂
ဝိညာတံ	၁၀၃
ဝိညေယျံ	၁၁
ဝိတက္ကဝိစာရသဟဂတာ	ဂ၉
ဝိတက္ကိတံ	၁၀၃
ဝိတရ	၂၃၁
ဝိတ္ထာရိယန္တော	၆၀
ဝိတ္ထာရေတိ	၆၀
ဝိဒူဟိ	၆
ဝိဒ္ဓါ	၂၂၆
ဝိဓူတလတော	၂၃၁
ဝိနိပါတံ	၂၃၁
ဝိနိပါတော	၁၇၃၊၂၅၄
ဝိနေယျ	၉၆
ဝိနောဒယေ	၂၃၄
ဝိန္ဒတေ	၂၃၅
ဝိပဋ္ဌယတိ	၆၀
ဝိပရိယာသာနဓိဋ္ဌာနံ	၂၀၆
ဝိပရိတစေတာ	၁၉၄
ဝိပရိတပညတ္တိ	၁၂၅
ဝိပလ္လာသေဟိ	၃၀
ဝိပလ္လာသော	၁၄၂

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဒ္ဓကော်
[လ]	
လောကာမိသံ	၂၃၄
လောကိယံ	၂၄၉
လောကုတ္တရံ	၂၅၂
လောကော	၅
လောဘဂုဏော	၂၂၇
လောဘော	၁၈
[ဝ]	
ဝစနက္ခမော	၂၅၁
ဝဇ္ဇေသု	၂၆၃
ဝဋ္ဋံသကော	၂၃၁
ဝမုယတိ	၁၉၄
ဝမုယန္တိ	၁၉၄
ဝယ္ဟသဟ္ဟာနုမျဉ္ဇနဂုဟဏ- လက္ခဏာ	၉၁
ဝယ္ဟေန	၂၃၆
ဝတံ	၂၅၇
ဝတ္ထာ	၂၅၁
ဝတ္ထုံ	၄၃
ဝတ္ထုနာ-	၁၀၀
ဝတ္ထုသာဓာရဏာ	၁၁၂
ဝဒညူ	၂၆၅
ဝနံ	၁၃၉
ဝပယန္တိ	၂၃၃
ဝသံ	၁၄၂၊၁၄၅
ဝဟတော	၂၂၂
ဝါစံ	၂၆၅
ဝါစာနုရက္ခီ	၂၆၁
ဝါဒါနုဝါဒါ	၁၁၆
ဝါသနာဘာဂိယံ	၁၁၀၊၂၁၉

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[ဝ]	
ဝိပဿနာ	၁၈၊၂၉၊၁၃၃
ဝိပဿနာယ	၂၉
ဝိပါကဝေမတ္တတာဉာဏံ	၁၆၇
ဝိပုလာဓိဂမော	၁၅၅
ဝိပ္ပမောက္ခံ	၂၄၆
ဝိဘင်္ဂနာ	၃၃
ဝိဘင်္ဂေ	၁၆၊၂၆
ဝိဘူတ	၂၂၇
ဝိဘူတသညာသမာပတ္တိ	၁၃၄
ဝိမလံ	၁၂၀
ဝိမုတ္တစေတသော	၂၆၂
ဝိမုတ္တာဓိဂမော	၁၅၅
ဝိမုတ္တိ	၉၄
ဝိမုတ္တိရသတော	၅
ဝိမောက္ခမုခါနိ	၁၅၃
ဝိရဒ္ဓံ	၂၂၆
ဝိရာဂေါ	၉၄
ဝိလက္ခဏော	၁၃၅
ဝိပဋိယန္တော	၆၀
ဝိဝဋ္ဋကပ္ပေါ	၁၇၀
ဝိဝဋ္ဋတေ	၂၂၅
ဝိဝရဏော	၃၃
ဝိဝိစ္စော	၆၄
ဝိဝေစိယမာနော	၁၉၇
ဝိသတ္တိကံ	၂၅၂
ဝိသတ္တိကာ	ဂ၆
ဝိသမူလဿ	၂၃၃
ဝိသိဋ္ဌကာယုပဂတော	၂၃၂
ဝိသုဒ္ဓံ	၁၇၁
ဝိသုဒ္ဓိယာ	၄၅

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[ဝ]	
ဝိသေသာဓိဂမံ	၁၅၆
ဝိသေသာနုပဿိနာ	၁၁၃
ဝိသေသာယ	ဂ၉
ဝိသောကံ	၁၂ဝ
ဝိဿဇ္ဇနာဝိစယော	၂၃
ဝိဿဇ္ဇိတမ္ပိ	၂၇
ဝိဟရာဟိ	၉၆
ဝိဟာရာ	၂ဝ၃
ဝိဟိံသတိ	၂၂၃
ဝိဟိံသာဓာတု	၁၆၄
ဝီမံသာ	၅၃၊၁ဝဝ၆
ဝီသတိခါရိကော	၂၅၉
ဝုဋ္ဌာနံ	၆၆၊၁၆၇
ဝုတ္ထာ	၃ဝ
ဝူသိတဗြဟ္မစရိယော	၂၄၁
ဝေဂေါ	၂၄၄
ဝေဒနာဂူ	၂၄၁
ဝေဘဗ္ဘာ	၁၃၂
ဝေမတ္တံ	၁၃၅
ဝေမတ္တတာယ	၂ဂ
ဝေယျာကရဏောသု	၃ဝ
ဝေဝစနံ	၁၆
ဝေဝစနပညတ္တိ	၁၂၄
ဝေဝစနာနိ	၂၆
ဝေဝစနေ	ဂ၇
ဝေဝစနေဟိ	၁၁၇
ဝေါ	၄၁
ဝေါကာရော	၁၅ဝ
ဝေါဒါနံ	၆၆၊၁ဝ၆၊၁၆၇
ဝေါလောကနဋ္ဌေန	၁၂၁

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဒ္ဓကော်
[ဝ]	
ဝေါလောကယတော	၃၀
ဝေါသဂ္ဂရတော	၂၃၀
ဝေါဟရန္တော	၁၅၈
[သ]	
သံကိလေသံ	၁၀၆
သံကိလေသဘာဂိယံ	၂၁၉
သံကိလေသော	၁၆၇
သံခိတ္တဝိတ္ထာရေန	၁၆၉
သံယုဇ္ဇ	၂၅၈
သံဝဋ္ဋကပ္ပေါ	၁၇၀
သံဝဏ်	၆၆
သံဝရသီလံ	၁၁၁
သံဝါသော	၂၃၆
သံဝိဘာဂိ	၂၆၅
သံဝိရုဠှိ	၂၃၀
သံဝုတံ	၂၆၁
သံဝုတော	၂၆၁
သံသန္ဒယိတ္ထာ	၁၀၂
သံသရိတံ	၂၅၃
သံသာရဂါမိနိ	၁၄၇
သံသိတံ	၂၅၃
သဉ္ဇပါဒိသေသာနိဗ္ဗာနဓာတု	၁၂၈
သဋိမိ	၂၄၅
သကမ္မုနာ	၂၂၃
သက္ခရကဋ္ဌလံ	၁၀၉
သဂဟံ	၂၄၅
သဂ္ဂံ	၂၂၅
သဂ္ဂဂါမိယော	၁၂၉
သဂ္ဂါ	၁၂၉

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဒ္ဓကော်
[သ]	
သဂ္ဂေါ	၁၇၄
သက်လယိတ္ထာ	၃၃
သက်ဘသနာ	၃၂၅၈
သခ်တလက္ခဏာနိ	၈၃
သခ်တသံ	၈၃
သခ်ိရဓာတု	၁၆၄
သခ်ိရပရိယာပန္နာနိ	၁၂၆
သခ်ိရာ	၁၀၁
သဂ်ရော	၂၄၀
သဂ်ဟံ	၁၈
သစိတ္တပရိယောဒါပနံ	၁၀၇
သစ္စံ	၁၁၉
သစ္စဓမ္မော	၂၆၇
သစ္စနာမော	၂၆၇
သစ္စပ္ပကာသနာ	၁၉၄
သစ္စာဂမနံ	၁၈၀
သစ္စာဓိဋ္ဌာနံ	၂၀၄
သစ္စေန	၂၃၅
သစ္စေဟိ	၅၁
သဆ်ကတ္ထာ	၂၃၁
သဆ်ကိရိယာပညတ္တိ	၁၂၃
သဇ္ဇုခိရံ	၂၄၉
သညာပေန္တိ	၁၀၉
သညာဝေဒယိတနိရောဓ- သဟဂတာ	၈၉
သညူပစာရာ	၈၉
သဏ္ဌာဟတိ	၂၀၁
သတိ	၆၇
သတိဇ္ဇနေယျေန	၅၁
သတိပဋ္ဌာနာ	၁၉

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဉ္ဇနော
[သ]	
သတိမာ	၉၆
သတေဝ	၄၄
သတ္တာဓိဋ္ဌာနံ	၂၄၉
သတ္တိယာ	၂၃၄
သတ္ထာ	၅၃
သတ္ထာရံ	၁၅၀
သဒတ္ထပရမာ	၂၅၆
သဒိသော	၂၅၃
သဒ္ဓဟာနော	၂၃၅
သဒ္ဓမ္မေ	၃၀
သဒ္ဓါနုသာရီ	၂၇၁
သန်္ကံ	၁၁၉
သန္တိတိ	၁၃၇
သန္တတော	၁၅၀
သန္တပ္ပတိ	၁၃၀
သန္တာပဇာတော	၂၄၆
သန္တိပေက္ခော	၂၃၄
သန္တေ	၂၂၇
သန္တော	၁၅၁
သန္ဒသယိတမ္ဘာနိ	၈၁
သန္ဒာနံ	၁၀၁
သန္ဒိဋ္ဌိကာ	၁၁၆
သန္ဓာဝိတံ	၂၅၃
သန္ဓိဿယတာယ	၁၃၈
သမ္ဗညုတာယ	၁၂၄
သမ္ဗတ္ထဂါမိနိ	၁၆၂
သမ္ဗဒေါဘဂ္ဂသမတိက္ကမနဋ္ဌေန	၁၂၀
သမ္ဗဒေါသာပဂတော	၁၆၁
သမ္ဗမမ္မယာထာဝအသမ္မဋ္ဌ-ဝေဓလက္ခဏော	၉၁

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဉ္ဇနော
[သ]	
သမ္ဗပါပဿ	၁၀၇
သမ္ဗဘူမာနုပရိဝတ္တိ	၁၂၁
သမ္ဗဝိသေသာနံ	၆၀
သမ္ဗသံယောဇနာတိတော	၂၃၅
သမ္ဗုဇ္ဇနံ	၄၂
သမ္ဗြဟ္မစာရိ	၅၃
သဘာဂဝိသဘာဂမ္မော	၃၉
သဘာဂဝိသဘာဂနိဒ္ဒေသတော	၅
သဘာဝဘာဝတော	၁၃၀
သဘာဝေါ	၁၃၆
သမဂ္ဂါနိ	၉၃
သမဏပဒုမသဏ္ဍယော	၂၆၇
သမဏော	၅၇
သမတိက္ကမတိ	၁၅၀
သမတိဝတ္တတိ	၄၃
သမထံ	၂၅၀
သမထဝိပဿနံ	၁၆၉
သမထဝိပဿနာကောသလ္လံ	၁၉၄
သမထေန	၂၉
သမထော	၁၈
သမန္နာဂတာ	၁၇၂
သမန္နေသန္တော	၁၀၃
သမသီသိနာ	၂၇၂
သမာ	၁၃၅
သမာဒါယ	၂၆၃
သမာဓိ	၁၅၁
သမာဓိန္ဒြိယသ	၁၁၄
သမာဓိဘာဝနာ	၂၀၃၊၂၀၄
သမာနေတိ	၃၁
သမာပတ္တိ	၁၅၀

ပဒါနုက္ကမော	ဗိဇ္ဇကော်
[သ]	
သမဓုတ္တော	၃၃
သမာရောပနော	၁၆၊၂၉
သမာရောပယိတဗ္ဗာနိ	၁၃၈
သမာဟိတသ	၁၅၀
သမာဟိတော	၁၂၃
သမုဇ္ဇိတံ	၂၂၃
သမုဒယသ	၁၂၂
သမုဒယော	၅၆
သမုဒ္ဓပရုမာ	၂၆၄
သမုဒ္ဓေါ	၂၄၄
သမူလေဟိ	၂၉
သမူဟတာ	၂၅၃
သမောဒဟတိ	၂၅၁
သမောသရဏံ	၁၈
သမ္ပဇညံ	၁၃၃
သမ္ပဇာနော	၉၆
သမ္ပဒိဝေခေန	၁၀၅
သမ္ပရာယိကံ	၂၅၈
သမ္ပရိဝတ္တသာယိ	၂၂၂
သမ္ဘာဓေျဟံ	၂၂၇
သမ္ဘာခော	၂၂၅
သမ္ဘာခော	၂၂၉
သမ္ဘတံ	၂၂၅
သမ္ဘဝံ	၁၂၃
သမ္ဘာဒိဋ္ဌိံ	၁၄၆
သမ္ဘာဒိဋ္ဌိသ	၁၁၅
သမ္ဘာဝိမုတ္တိ	၁၁၅
သမ္ဘာဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနသ	၁၁၅
သမ္ဘာသက်ပွဂေါစရော	၁၄၆၊၁၇၅
သမ္ဘာသမ္ဘုဒ္ဓသ	၁၅၆

ပဒါနုက္ကမော	ဗိဇ္ဇကော်
[သ]	
သမ္မောဟော	၁၃၂
သရက္ခသံ	၂၄၅
သရဏော	၁၃၄
သရိတာ	၈၆
သလာကဂ္ဂါဟေန	၁၅၈
သလောကပါလော	၅၊၆
သလ္လံ	၈၆
သလ္လက္ခဏာ	၁၃၂
သလ္လဝိဒ္ဓေါ	၄၃
သလ္လာ	၂၀၁
သလ္လာနုဝိဒ္ဓါ	၁၄၉
သလ္လေခါနုသန္ဓိတဝုတ္တိ	၁၉၇
သဝန္တိ	၆၆
သဝေရော	၁၃၄
သသဒ္ဒါရပရိနိဗ္ဗာယီ	၂၇၁
သသဒ္ဒါရော	၁၃၄
သသံတဝါဒိနော	၁၉၅
သဟတိ	၂၄၄
သဟမ္ပတိကာ	၁၁၆
သဟာယာ	၂၄၂
သာဏ္ဍံ	၄၂
သာဓာရဏံ	၁၁၄
သာဓာရဏာ	၁၁၂
သာဓာရဏာနိ	၂၂၀
သာဓာရဏာသာဓာရဏ- ဓမ္မဝိဘာဂတော	၅
သာဓာရဏော	၂၆
သာဓာရဏော	၁၃၇
သာဓု	၂၂၅
သာမညံ	၂၂၅

ပဒါနုက္ကမော	ဗိဇ္ဈကော်
[သ]	
သာမညတော	၉၈
သာမာကပတ္ထောဒနမတ္တံ	၂၃၁
သာမိသော	၁၃၄
သာရတ္တရတ္တာ	၂၄၃
သာရော	၁၂၀
သာဝတ္ထိံ	၂၄၅
သာသနံ	၁၀၇
သာသနပဋ္ဌာနံ	၂၁၈
သာသနပရိယေဋ္ဌိဘာဝတော	၄
သာသနဝံသံ	၆
သိက္ခာနုသန္ဓိတဝုတ္တိ	၁၉၇
သိက္ခာသာရာ	၂၅၇
သိတ္ထာ	၄၄
သိထိလံ	၂၄၂၊၂၄၃
သိနေဟော	၈၆
သိပ္ပံ	၁၂၀
သိဝံ	၁၁၉
သိလံ	၂၅၇
သိလက္ခန္ဓေ	၂၅၈
သိလဝန္တေဟိ	၂၇၃
သိလသမာဟိတာ	၂၃၈
သိဟဝိက္ကီဠိတော	၁၈
သု	၆၃
သုကိဏ္ဏရူပါ	၂၂၄
သုက္ကံ	၁၆၅
သုက္ကဝိပါကံ	၁၆၅
သုက္ကာ	၂၄၁
သုခံ	၁၂၀
သုခဖရဏတာ	၁၅၂
သုခဘာဂိယော	၂၀၄

ပဒါနုက္ကမော	ဗိဇ္ဈကော်
[သ]	
သုခဝေဒနိယံ	၁၅၄
သုခသညာ	၁၈
သုခေါ	၁၁၆
သုဂတိ	၁၇၄
သုဂတော	၁၇၂
သုဂတေသု	၂၂၆
သုညတော	၄၅
သုတံ	၁၀၃
သုတမယီ	၅၄
သုတေန	၅၄
သုတ္တံ	၁၀၊၈၂
သုတ္တာဓိဋ္ဌာနဝိဘာဂတော	၅
သုတ္တာနုလောမံ	၈၂
သုဒ္ဓဿံ	၁၁၉
သုဒေသိတာနိ	၂၅၄
သုဒ္ဓါသုဒ္ဓပရိက္ခာ	၂၇
သုဒ္ဓိံ	၁၅၈
သုဘဂသဏ္ဌိတိ	၂၃၁
သုဘသညာ	၁၈
သုရဘိ	၁၂၀
သုလဒ္ဓံ	၂၆၁
သုဝဏ္ဏာနုဒနံ	၂၃၁
သုဝဏ္ဏေ	၁၇၂
သုဟတံ	၁၅၇
သေနံ	၁၀၄
သေယျော	၂၅၃
သေလုပမံ	၂၄၁
သေဝါလမာလိကာ	၁၀၉
သောတာ	၆၆
သောဓနော	၁၆၊၂၇

ပဒါနုက္ကမော		ဝိဉ္ဇကော်
	[ဟ]	
ဟညတိ		၂၂၃
ဟတာ		၂၂၅
ဟနာတိ		၂၆၁
ဟဝေ		၄၄
ဟာတဗ္ဗာ		၅၃
ဟာနဘာဂိယော		၁၆၈
ဟာနာယ		၈၉
ဟာရာ		၁၅

ပဒါနုက္ကမော		ဝိဉ္ဇကော်
	[ဟ]	
ဟိတာဟိတာသိဟိ		၂၃၂
ဟိတေသိတာယံ		၂၅၈
ဟိရညံ		၄၃
ဟိနေ		၁၇၂
ဟိနော		၂၅၃
ဟေတု		၃၈
ဟေတုသော		၁၆၁
ဟေတ္ထာဒိ		၃၈

နေတိုအဋ္ဌကထာယ

လက္ခီတပ္ပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[အ]	
အကုသလာ ဓမ္မာ အနုပ္ပန္နာ နာမ နတ္ထိ အနမတဂ္ဂေ သံသာရေ	၇၆
အကုသလမူလာနိ တီဏိ	၂၁၃-၄
အက္ခရ	၃၁-၂
အဂတိဂမနာနိ စတ္တာရိ	၂၁၀
အကုံသနယ	၂၁ဂ
အကုံသနယဿ ဝိတ္ထာရော	၃၁
အကုံသော	၁ဂ
အစ္ဆန္ဒဒုဿီလ	၂၆၁
အစ္ဆရိယာဗ္ဘုတဓမ္မာ စတ္တာရော	၂၀၃၊၂၁၁-၂
အညာဏံ အဒ္ဒဝိဓံ	၁၇၉
အဒ္ဒမက	၁၁၃
အတ္တကိလမထာနုယောဂ	၁၃၅၊ ၁၉၃
အတ္တပေမေန သမံ ပေမံ နတ္ထိ	၂၆၄
အတ္တဘာဝ	၁၄၂
အတ္တာ	၁၄၂
အဋ္ဌပဒါနိ ဆ	၁၁၊၃၂-၃၊၁၀၂
အဋ္ဌဝသေန နိဗ္ဗစနေ ဝုတ္တေ ပဒဝသေန နိဗ္ဗစနံ ဝုတ္တမေဝ ၁၇၇	
အဓိဋ္ဌာနဟာရ	၁၂၉၊၁၈၀
အဓိဋ္ဌာနဟာရဿ ဝိတ္ထာရော	၂ဂ
အဓိဋ္ဌာနာ စတ္တာရော	၂၁၁
အဓိဋ္ဌာနာနိ စတ္တာရိ	၂၀၃၊၂၁၂

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[အ]	
အဓိဋ္ဌာနော	၁၆
အနတ္တာနိ အတ္တာ	၂၀၀
အနမတဂ္ဂေါယံ ဘိက္ခဝေ သံသာရော	၁၉၃
အနာဒိ	၁၉၆
အနာဝရဏဉာဏ	၁၆၇
အနိစ္စ	၂၅၃
အနိစ္စေ နိစ္စံ	၂၀၀
အနုဂိတေ ဝုတ္တသေဝတ္ထသ သဂ်ဟဂါထာ	၅
အနုပ္ပါဒေ ဉာဏံ	၆၉
အနုသန္ဓိ	၆ဂ
အနုသယ	၁၃ဝ
အနုသေန္တိ နာမ	၁၃၇
အန္တရာဘဝေါ အဘိဓမ္မေ ပဋိက္ခိတ္တော	၁ဝ၂
အန္တရာယိက	၁၅၆-၇
အန္တော ဥဘော	၂၅၇
အန္ဓပုထုဇ္ဇနော အနုသောတဂါမိ	၂၄ဂ
အန္ဓေတိ	၁ဂ၂
အပရန္တာနုကပ္ပိကဝါဒေါ စတုစတ္ထာလိသဝိဓော	၁၄၃
အပ္ပမာဏာနိ စတ္တာရိ	၂၁၁-၂
အဗ္ဗုဒ	၂၆ဝ

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[အ]	
အမ္ဗဒေါ နာမ ပစ္စေကနိရယော နတ္ထိ အဝိစိမှိ ဧဝ	၂၅၉
အဘိဇ္ဈာကာယဂန္ထေန ကာမာသဝေါ သိဒ္ဓေါ	၂၀၁
အဘိသဒ္ဒါရမာရော	၁၄၅
အဘေဒဘေဒူပစာရ	၇၁
အဘေဒေါပစာရ	၁၃၆
အယန	၂၆၈
အရိယမဂ္ဂေ ဘာဝိတေ ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မာ သဗ္ဗေပိ ဘာဝိတာ ဧဝ	၂၀၄
အရိယမဂ္ဂေါ အတ္ထာနော ဖလဿ ဝိသေသကာရကံ	၁၁၃
အရိယာနံ ဥပဝါဒကာ	၁၇၃
အရိယူပဝါဒေါ အာနန္တရိယ-သဒိသော	၁၇၃
အလောဘော	၁၈
အဝိဇ္ဇာ	၁၈၊၁၃၀
အဝိဇ္ဇာ အဝိဇ္ဇာယ ဟေတု	၁၃၆
အဝိဇ္ဇာဂဟဏော သတိ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ ဒေသိတော	၉၈
အဝိဇ္ဇာယ အသတိ နသင်္ခါ နိဝရဏာနိ	၆၄
အဝိဇ္ဇာယ သတိ နိဝရဏာနံ ဘာဝေါ	၆၄
အသံဝရော အင္ဒဝိဓေါ	၁၇၉
အသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသ အာယုသင်္ခါရောသဇ္ဇနံ နတ္ထိ	၁၂၄

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[အ]	
အသိတပိတခါယိတသာယိတာနံ သမုဋ္ဌာနာနိ	၁၃၀
အသုဘသညာ	၁၀
အသုဘေ သုဘံ	၁၉၉
အသုရယောနိ	၁၂၉
အသောကသ ကာရဏာနိ စတ္တာရိ	၂၃၆
အဿတရိ	၂၂၄
အဿာဒ ၄၃၊၄၇-၈၊၁၀၆၊၁၈၂၊ ၁၈၈	
[အာ]	
အာကာရ ဒွေစတ္တာလီသံ	၁၃၀
အာတပ္ပ	၂၄၀
အာချာတပဒံ	၃၂
အာဇီဝဋ္ဌမကသီလသ ဒွါရာနိ	၂၆၆
အာဏတ္တိ ၄၅၊၄၉၊၁၀၂၊၁၀၈	
အာဒီနဝ ၄၃-၄၊၄၇-၈၊၁၀၆၆၊ ၁၀၂၊၁၀၈	
အာယူဟနက္ခဏော စေတနာ နာနာ	၁၆၂-၃
အာရဒ္ဓဝိရိယော ဒုဝိဓော	၂၆၃
ကာယိကာရဒ္ဓဝိရိယော	၂၆၃
စေတသိကာရဒ္ဓဝိရိယော	၂၆၃
အာဝဋ္ဋဟာရ ၁၆၊၂၅-၆၊၁၀၄၊ ၁၀၇-၈၊၁၇၀	
အာဝဋ္ဋဟာရသ ဝိတ္ထာရော	၂၅-၆
အာသယံ စတုဗ္ဗိဓံ	၁၆၉
အာသဝါ စတ္တာရော	၂၀၁၊၂၁၀

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဉ္ဇကော်
[အာ]	
အာသာဒ္ဒိကာ	၁၂၂
အာသာ,ပိဟာနံ ဝိသေသော	၁၁၇
အာဟာရာ စတ္တာရော	၂၀၉
အာဟာရေသု စတ္ထသု ဝိပလ္လာသာ	၁၉၉
အာဠကံ စတ္တာရော ပတ္ထာ ကောသလကေန	၂၅၉
[ဣ]	
ဣဆ္ဆာတဏှာနံ ဝိသေသော	ဂ၆
ဣဏ္ဍတိ ဘိက္ခဝေ သိလဝတော စေတောပဏိဓိ ဝိသုဒ္ဓတ္တာ	၁၂၀
ဣတိပိ သော ဘဂဝါ	၁၁၉
ဣတ္ထမ္ဘူတလက္ခဏော စာယံ ကရဏာနိဒ္ဒေသော	၆၅
ဣတ္ထမ္ဘူတလက္ခဏော ကရဏာဝစနံ	၅၄၊၂၀၂
ဣဒ္ဓိပုရိသာ အညမညရူပါ- ဘိရာမာ သံသာရေ	၁၀၅
ဣဒ္ဓိယာ နာ သမ္ပဒ္ဓတိ ပဏိဓာနမတ္တမ္ပိ	၁၅၉
ဣတ္ထိလိင်္ဂံ ဟိနံ	၁၄၉
ဣဒံသစ္စာဘိနိဝေသကာယ- ဂန္ထေန အဝိဇ္ဇာသဝေါ သိဒ္ဓေါ	၂၀၁
ဣဒ္ဓိပါဒါနံ ဇေဋ္ဌကတာ	၇၁
ဣန္ဒြိယဘာဝိတာ	၁၉
ဣန္ဒြိယာနိ တိက္ခိ	၂၁၄
ဣန္ဒြိယေဟိ သတိပဋ္ဌာနသ ဣဒ္ဓနံ	၉၇
ဣသိပတန	၅၇

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဉ္ဇကော်
[ဥ]	
ဥဿဒ္ဒိတညာသ အဓိပညာသိက္ခာ	၂၁၃
ဥဿဒ္ဒိတညာသ ဒေသနာ	၄၆
ဥဿဒ္ဒိတညာသ မုဒုကာ ဒေသနာ	၂၁၃
ဥဿဒ္ဒိတညာသ သမထပုဗ္ဗင်္ဂမာ ဝိပဿနာ သပ္ပါယာ	၂၁၂-၃
ဥဿဒ္ဒိတညာ	၂၁၂
ဥဿဒ္ဒိတညာ ဒိဋ္ဌစရိတော ဥဒတ္ထော	၅၁
ဥဿဒ္ဒေဒဒိဋ္ဌိ ဝိဘင်္ဂါတိ ဝုစ္စတိ	၂၄၇
ဥဿဒ္ဒေဝါဒိ	၁၉၅
ဥဿံနံ ဒုဝိဓံ	၂၃၃
အညာတုဿံနံ	၂၃၃
ဉာတုဿံနံ	၂၃၃
ဥတ္တာနိကမ္မ	၃၃
ဥဒယဗ္ဗယဉာဏံ ပညာသဝိဓံ	၁၇၈
ဥဒ္ဒါနံ	၁၈
ဥဒ္ဒိသကတထုပ	၂၃၁
ဥဒ္ဓံဘာဂိယသံယောဇနာနိ ဥပရိဒေဝလောကသမွာ- ပကာနိ	၂၅၅
ဥပဓိစာရ တယော	၂၁၃-၄
ဥပသဂ္ဂပဒံ	၃၂
ဥပါဒါနာ စတ္တာရော	၂၀၉
ဥပါယ	၄၅၊၁၈၂
[ဧ]	
ဧကတ္တနယ	၁၃၆
ဧကဗီဇီ	၂၆၉
ဧကဝစနေ ဗဟုဝစနံ	၂၅၇

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဉ္ဇကော်
[ခ]	
ခကာနုသန္ဓိကေ သုတ္တေ ဆဋ္ဌေဝ အတ္ထုပဒါနိ နိဒ္ဓါရေတဗ္ဗာနိ	၅၉
ခေနာ တိသ္သော	၂၁၄
ခေသော မေ အတ္တာတိ ဂဟဏ-မုခေန သောဟမသ္မီတိ ဂဟဏံ ဟောတိ	၂၀၁
[ဃ]	
ဃဈ	၁၃၀၊၂၀၁
ဃဈာ စတ္တာရော	၂၁၀
ဃတရဏဟာရ	၁၂၆
ဃတရဏဟာရသ ဝိတ္ထာရော	၂၇
ဃတရဏော	၁၆
ဃရမ္ဘာဂိယသံယောဇနာနိ အပါယုပပတ္တိသံဝတ္တ-နိကာနိ	၂၅၅
[ဏ]	
ကဈာန	၁၁
ကဈောတိ ပုရာတနော ဇုသိ	၁၁
ကထာ တိသ္သော	၃၇
ကေနာဋ္ဌကာ	၃၇
စတုရသာ	၃၇
နိသိန္နဝတ္ထိကာ	၃၇
ကထာ ဒုဝိဓာ	၁၄၄
အဘိဓမ္မနိဿိတာ	၁၄၄
သုတ္တန္တနိဿိတာ	၁၄၄
ကပ္ပံ တိဋ္ဌတိ နာမ	ဂ၄
ကပ္ပဿ အသင်္ခ်ေယျာနိ စတ္တာရိ	၁၇၁
သံဝဋ္ဋအသင်္ခ်ေယျာနိ	၁၇၁

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဉ္ဇကော်
[က]	
သံဝဋ္ဋဋ္ဌာယိအသင်္ခ်ေယျာနိ	၁၇၁
ဝိဝဋ္ဋအသင်္ခ်ေယျာနိ	၁၇၁
ဝိဝဋ္ဋဋ္ဌာယိအသင်္ခ်ေယျာနိ	၁၇၁
ကပ္ပါဝသေသံ တိဋ္ဌတိ နာမ	ဂ၄
ကမ္မံ ဆဇ္ဇိမံ	၁၆၅
ကမ္မဝိပါကဿ ကာရဏာနိ စတ္တာရိ	၁၆၇
ကမ္မဿကတညာဏဿ ကာရဏံ	၉၂
ကမ္မာနံ ပါကကာလော	၁၆၇
ကမ္မာနံ မုဒုအာဒိဝသေန တံဝိပါကာနံ မုဒုမဇ္ဈတိက္ခ-ဘာဝေါ	၁၆၆-၇
ကလျာဏပုထုဇ္ဇနော ပဋိသောတဂါမိ	၂၄ဂ
ကလျာဏပုထုဇ္ဇနောပိ သေခေါ	ဂ၇
ကလျာဏမိတ္တဿ အင်္ဂါနိ	၂၅၁
ကလျာဏာနိ တီဏိ	၄၂
ကသိဏာနံ သမထဝိပဿနာ	၁၅၃
ကသိဏာယတနာနိ ဒသ	၁၅၃
ကာမသဒိသံ ဗန္ဓနံ နတ္ထိ လောကေ	၁၂၄
ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂ	၁၉၃
ကာမသုခါနုယောဂ	၁၃၅
ကာမဟေတု သတ္တာ သံကိလိ-သန္တိ	၁၀၆
ကာမာ ဒွေ	၁၆၄
ကိလေသကာမော	၁၆၄
ဝတ္ထုကာမော	၁၆၄
ကာယ	၉၅

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[ခ]	
ခန္ဓမာရော	၁၄၅
ခန္ဓာ တယော	၂၁၄
ခယေ ဉာဏံ	၆၉
ဒိပ္ပါဒေဂမ	၁၅၅
ဒိဏ္ဍာသဝစိတ္တာသ ကတ္ထစိပိ အနိသိတဘာဝေါ	၁၀၃
ဒိဏ္ဍာသဝစိတ္တာသ စိတ္တဂတ်ံ နာနန္တိ မာရာဒယော	၁၀၃
ခေတ္တံ တိဝိဓံ	၁၅၉
အာဏာခေတ္တံ	၁၅၉
ဇာတိခေတ္တံ	၁၅၉
ဝိသယခေတ္တံ	၁၅၉
[ဂ-ဃ]	
ဂတိ	၁၂၇
ဂန္ဆာ စတ္တာရော	၂၀၀၊၂၀၉
ဂါထာဝေယျာကရဏဝိနိမုတ္တာ သဗ္ဗာ ပရိယတ္တိ သုတ္တေနာတိ-ပဒေန သင်္ဂဟိတာ	၂၂၁
ဃေယျံ သဂါထကံ သုတ္တံ	၁၂
ဃေယျဗျာကရဏာနံ ဝိသေသာ	၁၂-၃
ဃေါစရဘာဝနာသေဝန	၆၀
ဃရာဝါသော သမ္မာဓော	၂၂၉
[စ]	
စတုက္ကပဋ္ဌကနယာနံ သမာဓိ	၁၆၈
စတုတ္ထဈာနစိတ္တာသ အင်္ဂါနိ အင်္ဂ	၁၄၈-၉
စတုဗ္ဗိဟဟာရ	၁၇၇

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[က]	
ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနသဿ ပဟာနံ	၉၆
ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနသဿ သမ္ပယောဂံ	၉၇
ကာယေ ကာယာနုပဿီ	၁၃၉
ကာရဏူပစာရ	၁၇၇
ကိစ္စာကိစ္စ	၂၄၈
ကိလေသဘူမိ	၁၉
ကိလေသမာရသဿ ဟနနံ ဒဿနံ ဗလံ	၁၇၄
ကိလေသမာရော	၁၄၅
ကိလေသာ တယော	၂၁၃
ကုက္ကုဋ္ဆဈာန	၁၆၈
ကိဿဝါ ဝုစ္စတိ ပညာ	၂၂၆
ကုသလမူလဝ်ဒ်နံ တိကိ	၂၁၄-၅
ကုသလာကုသလမမ္မာနံ အပုဗ္ဗံ အစရိမံ ပဝတ္တိ နာမ နတ္ထိ	၈၈
ကုသလာကုသလာနံ ပဒတ္ထော	၁၈-၉
ကုဟကာဒယော တယော	၁၆၀
ကေသ	၁၂၉
ကော ဇညာ မရဏံ သုဝေ	၂၄၀
ကောဋ္ဌိ	၂၉၉
ကောဋ္ဌိပကောဋ္ဌိ	၂၆၀
ကောဓဿ အာဒီနဝေါ	၂၅၆
ကောလံကောလ	၂၇၀
[ခ]	
ခါရိ စတုမာနိကာ	၂၅၉
ခန္ဓိတော ဥတ္တရိတရော အညော အတ္ထော နု ဝိဇ္ဇတိ	၂၅၆

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဉ္ဇကော်
[တ]	
တိကာ နဝ	၂၄၉
တိပုက္ခလနယ	၂၀၆၊၂၁၂
တိပုက္ခလနယသဒ္ဒ ဝိတ္ထာရော	၃၀
တိပုက္ခလေ နယေ ဇာတရေ ဒွေ နယာ အနုပ္ပဝိသန္တိ	၂၁၇
တိပုက္ခလော	၁၇
တိရစ္ဆာနယောနိ	၁၂၉
တိရစ္ဆာနယောနိ အပါယော	၁၇၃
တိလဝါဟော ဝိသတိခါရိကော	၂၄၉
[ထ-ဒ]	
ထဝေါ နာမ	၂၄၉
ထိနမိဒ္ဓံ ပဇ္ဇဝိဓံ	၁၇၉
ထိနမိဒ္ဓါဘိဘူဝနံ စတုဇ္ဇိဓံ	၁၇၈
ဒဒတော ပုညံ ပဝဍ္ဎတိတိ-ဂါထာယ	
ဒေဿနာဟာရော	၁၈၆-၈
ဝိစယဟာရော	၁၈၈
ယုတ္တိဟာရော	၁၈၈
ပဒဋ္ဌာနဟာရော	၁၈၉
လက္ခဏဟာရော	၁၈၉
စတုဗ္ဗိဟဟာရော	၁၈၉
အာဝဋ္ဋဟာရော	၁၈၉
ဝိဘတ္တိဟာရော	၁၈၉၊၁၉၀
ပရိဝတ္တနဟာရော	၁၉၀
ဝေဝစနဟာရော	၁၉၀
ပညတ္တိဟာရော	၁၉၀
သြတရဏဟာရော	၁၉၁
သောဓနဟာရော	၁၉၁
အဓိဋ္ဌာနဟာရော	၁၉၁

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဉ္ဇကော်
[ဓ]	
ဓနပဒစာရိကဿ ကာရဏာနိ သတ္တ	၂၂၈
ဓဝနာနံ ဝိပစ္စနောကာသော	၁၀၁
ဓျာနဝေဂဿ ပရိက္ခီဏတာ	၁၃၄
ဉာဏံ ဒုဝိဓံ	၇၇
ဉာဏသမ္ပယုတ္တ, ဝိပ္ပယုတ္တာနံ ဟေတု	၁၈၅-၆
ဉာဏာနံ မူလက, ပုဗ္ဗင်္ဂမ, အနုပရိဝတ္တိတာ	၇၂
ဍာန	၁၅၆
ဍိတိ	၂၀၂
[တ]	
တဏ္ဍာပညတ္တိ	၁၂၁
တဏှာ	၁၈
တဏှာအဝိဇ္ဇာပဟာနေန သကလဝဋ္ဋဒုက္ခဿ နိရုဇ္ဈနတာ	၁၀၆
တဏှာယ ဝေဝစနာနိ	၈၇
တတ္ထာတိ နိပါတမတ္တံ	၇၄
တိကပဒေဟိ သံသန္ဒနံ	၂၆၉

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဉ္ဇကော်
[ဒ]	
ဒုစ္စရိတာနိ တိဏိ	၁၇၂
ဒေဝတာနံ သုစရိတကမ္မဿ အာနုဘာဝေါ	၁၇၁
ဒေဝပုတ္တမာရော	၁၄၅
ဒေသနာ	၁၅
ဒေသနာယ အာဒိမဇ္ဈ-ပရိယောသာနံ	၆၀
ဒေသနာဟာရ	၁၄၁
ဒေသနာဟာရဿ ပုဗ္ဗာပရပေက္ခတာ	၄၁
ဒေသနာဟာရဿ ဝိတ္ထာရော	၁၉၊၂၂
ဒေါဏံ စတ္တာရိ အာဠှကာနိ	၂၄၉
ဒေါသော	၁၈
[ဓ]	
ဓမ္မ	၅၃၊၂၂
ဓမ္မစက္က	၅၇
ဓမ္မတံ နု ခိလောဓေတိ နာမ	၈၂
ဓမ္မ-သဒ္ဒဿ အတ္ထုဒ္ဓါရော	၄၁
ဓမ္မဿ သမ္မဒါယော ဒွေ	၈၀
ဘဏ်ဍာဂါ	၈၀
သာဝကာ	၈၀
ဓမ္မာဓမ္မစာရိနံ သဂ္ဂါပါယူပဂါ	၁၆၁
ဓမ္မာနံ သံကိလေသဘာဂိယ-သုတ္တာနိ	၂၂၁၊၂၂၇
ဝါသနာဘာဂိယသုတ္တာနိ	၂၂၇၊ ၂၃၂
နိဗ္ဗေဓဘာဂိယသုတ္တာနိ	၂၃၂ ၂၄၁

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဉ္ဇကော်
[ပ]	
ပရိက္ခာရဟာရော	၁၉၁
သမာရောပနဟာရော	၁၉၁-၂
ပဿဒ္ဓိလဉ္ဇာနိ	၁၇၄
ပဿနာ	၅၅
ပဿနာဘူမိယာ ပဒဋ္ဌာနံ	၁၇၆
ပါနံ ဓမ္မဿဝနဿ ကာရဏံ	၁၁၄
ပိဋ္ဌာဒိန် စတ္တာရိ	၁၀၃
ပိဋ္ဌိဂတာနိ ဒွါဒသိဋ္ဌိ	၁၉၆
ပိဋ္ဌိယော ဒွါဒသိဋ္ဌိ	၁၄၅
ပိဋ္ဌိဝိပလ္လာသော သဗ္ဗဓလဝတရော	၁၄၂
ပိဗ္ဗစက္ခု	၁၇၁
ပိသာ စတသော	၂၀၃၊၂၁၀
ပိသာဘူတဓမ္မာ ဒွေ	၁၉၇-ဂ
ပိသာလောစနံ	၁၈
ပိသာလောစနနယ	၁၉၈
ပိသာလောစနနယဿ ဝိတ္ထာရော	၃၀-၁
ပုက္ကရ	၂၂၅၊၂၃၈
ပုက္ခံ	၅၆
ပုက္ခံ အာဒိနဝေါ စ ဖလ္ဂု	၅၆
ပုက္ခ	၂၅၃
ပုက္ခတာ တိသော	၆၅၊၂၁၃
ပုက္ခပုက္ခတာ	၆၅
ဝိပရိဏာမပုက္ခတာ	၆၅
သင်္ခါရပုက္ခတာ	၆၅
ပုက္ခသညာ	၁၈
ပုက္ခူပနိသာ သဒ္ဓါ	၃၉
ပုက္ကေ သုခံ	၁၉၉
ပုဂ္ဂတိ	၁၇၃

ပဒါနုက္ကမော ဝိဇ္ဇကော်

[နာ]

နန္ဒိယာဝဋ္ဋနယံ အနုပ္ပဝိသန္တိ
တိပုက္ခလော စ သီဟဝိက္ကီ-
ဠိတော စ ၂၁၇
နန္ဒိယာဝဋ္ဋနယ ၁၉၂-၃
နန္ဒိယာဝဋ္ဋနယသ
ဝိတ္ထာရော ၂၉၊၃၀
နန္ဒိယာဝဋ္ဋော ၁၇
နယ ၁၇၊၁၉၂
နယဝိစာရော ၂
နယာနံ အနုက္ကမော ၃၆-၇
နယာနံ ဥဒ္ဒေသာနုက္ကမော ၂၀၇
နယာ ပဿ ၁၁၊၁၇-၈
နယေ ဧကေကသ္မိံ အင္ဌာရသ
မူလပဒါနိ အနုပ္ပဝိဋ္ဌာနိ ၂၁၈
နဟုတ ၂၆၀
နာမပဒံ ၃၂
နာမ,ဝတ္ထုသာဓာရဏာနံ
ဝိသေသော ၁၁၂
နာမာဒိပဒံ ဆဟိ ဗျဥ္ဇနပဒေဟိ
အသင်္ဂဟိတံ နာမ နတ္ထိ ၁၀၂
နိက္ခေပ ၁၂၁
နိဒါနသ အဘာသန-
ကာရဏာနိ ၃-၄
နိဒ္ဒေသ ၃၂
နိန္နဟုတ ၂၆၀
နိပါတပဒံ ၃၂
နိပ္ပါဒေတဗ္ဗေ စေတံ ဘုမ္မံ ၁၂
နိဗ္ဗာန ၁၂၉
နိဗ္ဗာနဓာတုယာ သဥပါဒိ-
သေသာနုပါဒိသေသော ၆၅

ပဒါနုက္ကမော ဝိဇ္ဇကော်

[ပ]

အသေက္ခဘာဝိယသုတ္တာနိ ၂၄၁-၂
သံကိလေသ,ဝါသနာ-
ဘာဝိယသုတ္တာနိ ၂၄၃
သံကိလေသ,နိဗ္ဗေဓ-
ဘာဝိယသုတ္တာနိ ၂၄၃-၄
သံကိလေသ,အသေက္ခ-
ဘာဝိယသုတ္တာနိ ၂၄၄-၅
သံကိလေသ,နိဗ္ဗေဓ,
အသေက္ခဘာဝိယသုတ္တာနိ ၂၄၆၊၂၄၈
သံကိလေသ,ဝါသနာ,နိဗ္ဗေဓ-
ဘာဝိယသုတ္တာနိ ၂၄၈
ဝါသနာ,နိဗ္ဗေဓ-
ဘာဝိယသုတ္တာနိ ၂၄၈-၉
ဓမ္မာနုသာရီ ၂၇၁
ဓမ္မေ ဧကေကသ္မိံ ဝိညာတေ
သဗ္ဗေ ဓမ္မာ ဝိညာတာ ၂၁၈
ဓမ္မေ ဓမ္မာနုပသီ ၂၄၁
ဓမ္မော ဒုဝိဓော ၁၀၈
ဒုန္နိယသံဝရော ၁၀၈
မဂ္ဂါ စ ၁၀၉
ဓမ္မော ရက္ခတိ ဓမ္မစာရိံ ၄၄-၅
ဓာတု ၁၆၄

[နာ]

နာ ဩဝဒတိ ဘဂဝါ, ဝါသနတ္ထံ
ပန ဒေသေတိ ဧဝ ၁၆၆
နာ စ ဘဗ္ဗော အဓိဂန္တုံ
အရိယမဂ္ဂံ ၁၆၆

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[နံ]	
နိဗ္ဗာနသုခ	၂၂၀
နိမိတ္တာနိ တီဏိ	၂၁၄
နိဗ္ဗာနံ ပရမတ္ထတော နတ္ထိတိ မိစ္ဆာဝါဒဿ ဘဉ္ဇနံ	၁၂၅
နိယျာနိက	၉၇
နိရဗ္ဗုဒ	၂၆၀
နိရယ	၁၂၉၊၁၇၃
နိရာမိသ	၁၅၁
နိရုတ္တိ	၃၂
နိရောဓော	၅၆
နိဿရဏ	၄၃၊၄၄၊၄၈၊ ၁၀၄၊၁၀၆၊၁၁၀
နေက္ခမ္မသိတာနိ ဒေါမနဿာနိ ဆ	၁၄၇-၈
နေတ္တိ	၂
နေတ္တိပကရဏံ ဧက,ဒ္ဝိ,တိ,စတု, ပဉ္စ,ဆ,သတ္တ,နဝ,ဒသ, သောဠသ,အဋ္ဌဝီသတိ,စတု-ရာသီတိသဟဿဝိဓံ	၄
နေတ္တိပကရဏံ မဟာသာဝက-ဘာသိတံ	၃
နေတ္တိပကရဏဿ ဝိဘာဂေါ	၄
နေယျသ တိက္ခာ ဒေသနာ	၂၁၃
နေယျသ တိသော သိက္ခာ	၂၁၃
နေယျသ ဒေသနာ	၄၆
နေယျသ ဝိပဿနာပုဗ္ဗင်္ဂမော သမထော	၂၁၃
နေယျော	၂၁၂

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[နံ-ပ]	
နေယျော မန္ဒော တက္ခာစရိတော	၅၁
ပကာသနာ	၃၂-၃
ပကောဋ္ဌိ	၂၅၉
ပစ္စတ္တဝစနဿ အယံ တောအာဒေသော	၂၃၆
ပစ္စဝေက္ခဏာညဏာနိ ကေနဝိသတိ	၂၇၃
ပဋ္ဌ သီလာနိ အရိယကန္တာနိ ၂၅၄-၅	
ပဏ္ဍိတော ၁၆၊၃၃၊၁၂၁	
ပဏ္ဍိတ္စော်ဟာရ ၁၂၁၊၁၀၀	
ပဏ္ဍိတ္စော်ဟာရဿ ဝိတ္ထာရော	၂၇
ပဏ္ဍာ တိဿော ၅၅၊၂၁၄	
ပဏ္ဍာယ ဒုဋ္ဌဏ္ဍံ နာမ နတ္ထိ	၂၂၅
ပဏ္ဍာယ သမာ အာဘာ နာမ နတ္ထိ	၂၆၄
ပဒီပေသမုပ္ပါဒါနံ အနု,- ပဋိလောမတော	၉၀
ပဋိနိဒ္ဒေသဝါရော စတုဗ္ဗိဓော	၃
ပဋိပတ္တိသဒ္ဓမ္မော	၁၀
ပဋိပဒါ စတသော ၂၀၃၊၂၁၁-၂	
ပဋိပဒါဒွေ စတသော ၄၉၊၅၀	
ပဋိပန္နကပုဂ္ဂလာ စတ္တာရော	၅၀
ပဋိဝေဓသဒ္ဓမ္မော	၁၀
ပဋ္ဌာနံ	၂၁၉
ပဋ္ဌာနနယာ သတ္တ	၄၇
ပဋ္ဌာနဝိစာရော	၂
ပဋ္ဌာနေန အဋ္ဌကထာသု ပရိယတ္တိသာသနဿ ပဒေသော နတ္ထိ	၂၂၁

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ပ]	
ပရမတ္ထသမဏဗြာဟ္မဏာနံ ပဋိလောမနစိတ္တံ ယေဝ နတ္ထိ	၅၈
ပရလောကဂမနဿ အဘာယနဂ်ါနိ စတ္တာရိ	၂၆၅
ပရာမာသဂဏ္ဆနဒိဋ္ဌာသဝေါ သိဒ္ဓေါ	၂၀၁
ပရိက္ခာရဟာရဿ ဝိတ္ထာရော	၂၀
ပရိက္ခာရော	၁၆၊၁၃၆
ပရိဒေဝနာနတ္ထေန ကမ္မကာရဏာနာနတ္ထေနဝိ တတ္ထ တတ္ထ ဋ္ဌမာနိ နာမာနိ လဒ္ဓါနိ	၂၆၀
ပရိယတ္တိသဒ္ဓမ္မော	၁၀
ပရိယေသနာ ဒုဝိဓာ	၂၆၆
အနရိယပရိယေသနာ	၂၆၆
အရိယပရိယေသနာ	၂၆၆
ပရိဝတ္တနဟာရ ၁၆၊၂၆၊၁၁၅၊၁၇၉	
ပရိဋ္ဌာဟာ တယော	၂၁၃
ပသန္နေ	၁၈၁
ပဟာရာ စတ္တာရော	၂၃၄
ဩမဋ္ဌော	၂၃၄
ဥမ္မဋ္ဌော	၂၃၄
မဋ္ဌော	၂၃၄
ဝိမဋ္ဌော	၂၃၄
ပဟာနာနိ ပဉ္စ	၁၁၁
ပါဏာတိပါတာဒိနံ ပဒဋ္ဌာနံ	၉၁-၂
ပါပကမ္မမ္ပိ ကိရိယကွဏ္ဍယေဝ နာ ဝိပစ္စတိ	၂၅၀
ပါရာယန	၆၂

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ပ]	
ပဏိဓာနသမ္ပတ္တိကာရဏာနိ အင်္ဂ	၁၅၉
ပတိရူပကာနံ ဝဏ္ဏနာကာရာ	၉၀-၁
ပတ္ထော ဇကော စတ္တာရော ပတ္ထာ မာဂဓကေန	၂၁၉
ပထဝီကာယံ အနိစ္စတော အနုပဿတိ	၉၆
ပဒံ စတုဒ္ဒိဓံ	၃၂
ပဒ	၆၃
ပဒဋ္ဌာန	၁၆၊၉၁
ပဒဋ္ဌာန,ပရိက္ခာရာနံ ဝိသေသော	၃၉
ပဒဋ္ဌာနဟာရ	၁၇၆
ပဒဋ္ဌာနဟာရဿ ဝိတ္ထာရော	၂၄
ပဒါ,ကာရာနံ ဝိသေသော	၃၂
ပဒါနိ စတ္တာရိ	၂၁၇
အဝိဇ္ဇာ	၂၁၇
တဏှာ	၂၁၇
ဝိပဿနာ	၂၁၇
သမထော	၂၁၇
ပဒါနိ ဒသ	၂၀၉
ပဒါနိ ဒွါဒသ	၁၀-၁၊၃၁၊၅၈
ပဒုမ	၂၆၇
ပဒုမနိရယူပပန္နဿ ကာရဏာနိ	၁၇၇
ပဒုမနိရယေ အာယုပ္ပမာဏံ	၂၅၉၊၂၂၇
ပပ္ပဋကော	၁၄၁
ပဗ္ဘဇ္ဇာ အဇ္ဈောကာသော	၂၂၉
ပမာဒမူလေန သဗ္ဗာနံ နိဒ္ဓါရဏံ	၁၀၅
ပမာဒေါ ဒုဝိဓော	၁၀၅

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[မ-ဘ]	
ဗာလဿ ဥပလက္ခဏကာရဏာနိ	၂၅၆
ဗုဒ္ဓဝိသယော အစိန္တေယ္ယော	၂၅၈
ဗေဒဏ္ဍ စတုဒ္ဒိမံ	၇၈
ဗောဓ်ပက္ခိယ	၉၇
ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မာ တေစတ္တာလီသံ	၁၉၆
ဗျဥ္ဇန	၃၂
ဗျဥ္ဇနပဒါနိ ဆ	၁၁၃၁-၂
ဗျာပါဒကာယဂန္ထေန ဘဝါသဝေါ သံဒ္ဓေါ	၂၀၁
ဗြာဟ္မဏ	၂၄၁
ဘဂဝတော စာရိကစရဏံ မဇ္ဈိမဒေသေယေဝ	၂၂၉
ဘဂဝတော ဒေသနာပဝတ္တိ ဝေနေယျာနံ ဇုန္တြိယာနုရူပံ ဟောတိ	၁၆၉
ဘဂဝတော ဓမ္မပူဇာ	ဂ
ဘဂဝတော ဝစနံ ဧကဂါထာမတ္တမ္ပိ သစ္ဆိနိမုတ္တံ နတ္ထိ	ဂ၁
ဘဂဝတော ဝစနံ ဧကဂါထာမတ္တမ္ပိ သဏ္ဍသုခုမညာဏဝိသယမေဝ	၇
ဘဂဝတော သာသနံ အဝိညူနံ သုပိနန္တေနပိ နဝိသယော	၇
သဗ္ဗရူပ	၁၂၄
ဘဝင်္ဂါနိ	၉၃
ဘာဝနာမယိ ပညာ	၅၅
ဘာဝနာယ ဝိသေသကာရဏံ	၁၇၆

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[မ]	
မုဋ္ဌလာ စတ္တာရော ဥဿဒီတညူ	၄၆-၇ ၄၆-၇၁၅
. ဝိပန္နီတညူ	၄၇၁၅
နေယျော	၄၇၁၅
ပဒပရမော	၄၇
မုဋ္ဌလာ ဆဇ္ဇိသတိ	၂၇၀-၂
မုဋ္ဌလာ တယော	၂၁၅
ဥဿဒီတညူ	၂၁၅
ဝိပန္နီတညူ	၂၁၅
နေယျော	၂၁၅
မုဋ္ဌလာ ဒွါဒသ	၂၇၁
မုဋ္ဌလာ နဝ	၂၇၂-၃
မုဋ္ဌလာနံ ဝိဘာဝနာ	၂၀၈
မုဋ္ဌလာ ပဇ္ဇ	၂၇၁၊၂၇၃
မုဒ္ဓာ အနေကဝိဓာ	၆၂
မုဒုပါပဖလူပဂါ	၁၆၂
မုတ္တာသမံ ပေမံ နတ္ထိ	၂၆၄
မုထုဇ္ဇန	၁၅၇
မုနဇ္ဇဝ	၁၃၇
မုဒ္ဓန္နာဒနကပ္ပိကဝါဒေါ အဒ္ဒါရသဝိဓေါ	၁၄၃
ပေတ္တိဝိသယ	၁၂၉
[ဖ-ဗ]	
ဖလံ ကေ,ဒ္ဓိ,တိ,ပဇ္ဇ,ဗဟုဝိဓံ	၃၈
ဖလ	၄၅၊၄၉၊၁၈၂၊၁၈၈
ဖလာဒိသုပိ အယံ နယော	၄၈
ဖဿာ တယော	၂၁၃
ဗလဂ္ဂဿ ရာဇာ ပုဗ္ဗဂ်မော	၁၈၁
ဗာလ	၂၂၅

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[ဘ]	
ဘိက္ခု	၄၂
ဘူမိ ဗဟုဝိဓော	၃၈-၉
ဘူရိပညော	၁၃၀-၁
[မ]	
မဂ္ဂ	၅၆၊၁၂၉
မဂ္ဂသ သြက္ကမနံ	၂၂၈
မဂ္ဂဘာဝနံ ဝိနာ ကိလေသ-ဝိနောဒနံ နတ္ထိ	၂၃၈
မဂ္ဂါနံ နိယျာနိကာ-နိယျာနိကတာ	၂၄၆
မဂ္ဂေါ ဥပါယော အာဏတ္ထိ စ	၅၇
မစ္ဆုမောရော	၁၄၅
မဇ္ဈိမပဋိပဒါ	၁၆၂
မနုသ	၁၂၉
မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာ ဓမ္မာတိဂါထာယ	
ဒေသနာဟာရော	၁၈၀-၂
ဝိစယဟာရော	၁၈၂
ယုတ္တိဟာရော	၁၈၂
ပဒဋ္ဌာနဟာရော	၁၈၃
လက္ခဏဟာရော	၁၈၃
စတုဗျူဟဟာရော	၁၈၃
အာဝဋ္ဋဟာရော	၁၈၄
ဝိဘတ္တိဟာရော	၁၈၄
ပရိဝတ္တနဟာရော	၁၈၄
ဝေဝစနဟာရော	၁၈၄
ပညတ္တိဟာရော	၁၈၅
သြတရဏဟာရော	၁၈၅
သောဓနဟာရော	၁၈၅

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[မ]	
အဓိဋ္ဌာနဟာရော	၁၈၅
ပရိက္ခာရဟာရော	၁၈၅-၆
သမာရောပနဟာရော	၁၈၆
မနောမယာ	၁၈၁
မနောသေဋ္ဌာ	၁၈၁
မန္ဒပညော ပုနပ္ပုနံ ဂဗ္ဘံ ဥပေတိ	၂၂၃
မရဏံ တိဝိဓံ	၈၄
မဟာပဒေသာ စတ္တာရော	၈၀
ဧကတ္ထောရပဒေသော	၈၀
ဗုဒ္ဓါပဒေသော	၈၀
သံဃာပဒေသော	၈၀
သမ္မဟုလတ္ထောရပဒေသော	၈၀
မဟာပဒေသာ စတ္တာရော	၈၂
အတ္တနောမတိ	၈၂
အာစရိယဝါဒေါ	၈၂
သုတ္တံ	၈၂
သုတ္တာနုလောမံ	၈၂
မဟာဗောဓိ	၈
မဟာဝဇိရဉ္ဇာ	၁၉၆
မာတရံ ပိတရံ ဟန္ဒာ	၂၅၁
မာနိကာ စတုဒေါဏာ	၂၅၉
မာရာ ပဏ္ဍ	၁၄၅
မိဂဒါယ	၅၇
မိဆ္ဆာဇီဝေန အဋ္ဌ	၁၀၈
မိဆ္ဆာဒိဋ္ဌိတော မဟာသာဝဇ္ဇ-တရံ နာမ အညံ နတ္ထိ	၁၇၃
မိဆ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဒုဝိသဋ္ဌိဝိဓော	၁၇၉
မိဆ္ဆာသင်္ကပ္ပေါ တိဝိဓော	၁၇၉

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[မ]	
မိဿကကမ္မဿ-အာနိသံသာ	၁၆၅-၆
မုနိ	၁၀၁
မူလဂိတိ ပဌမံ ဝစနံ	၅
မူလပဒါနိ အဋ္ဌာရသ	၁၁၊၁၀
မူလပဒါနိ အဋ္ဌာရသ သမော-သရန္တိ စတ္ထာသု ပဒေသု	၂၁၇
မေဓာ	၁၃၃
မောဟော	၁၀
[ယ]	
ယထာကမ္မူပဂအနာဂတံသ-ဉာဏာနိ ဒိဗ္ဗစက္ခုပါဒ-ကာနေဝ ဒိဗ္ဗစက္ခုနာ သဟေဝ ဥဋ္ဌာန္တိ	၁၇၂
ယထာ ဒိဝါ တထာ ရတ္တိ	၇၂
ယထာ ပုရေ တထာ ပစ္ဆာ	၇၂
ယထာဝုတ္တဝိနိမုတ္တော ကာယော ဝါ အညော ဝါ ကောစိ·ဓမ္မော နု ဒိဿတိ	၉၅
ယထိန္ဒဓိလော	၂၅၄
ယဒါ ဟဝေ ပါတုဘဝန္တိ ဓမ္မာ	၂၃၂-၃
ယုတ္တိ	၁၅
ယုတ္တိဂဝေသနာ နာမ နမဟာပဒေသေန ဝိနာ	၈၀
ယုတ္တိဟာရ	၈၀၊၁၇၅
ယုတ္တိဟာရဿ ဝိတ္ထာရော	၂၄
ယေ အရိယသစ္စာနိ ဝိဘာဝယန္တိ	၂၅၃

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[ယ]	
ယောဂ	၁၃၁
ယောဂါ စတ္ထာရော	၂၀၀
ယောဂါဒယော ဂန္ထာဒီနံ ပစ္ဆယာ	၂၀၀
ယောဂီ	၆၁
[ရ]	
ရတနတ္တယဂုဏာနံ ပရိဒီပနံ	၁၀
ရတနာနံ တိက္ခုံ မဟာနုဘာဝတာ	၂၅၈
ရတ္တဝါသိနီ	၁၉၇
ရာဂါဒိစရိတာနံ ဘာဝနာနယော	၈၇-၈
[လ]	
လက္ခဏံ	၁၆
လက္ခဏဟာရ	၉၄၊၁၇၆
လက္ခဏဟာရဿ ဝိတ္ထာရော	၂၅
လဂိ	၁၃၁
လဒ္ဓက	၁၈
လတာ	၈၆
လောက	၆-၉၆
လောကဓမ္မာ အဋ္ဌ	၄၈
လောကဓာတုယာ ဧကိဿာ ဒွေ တထာဂတာ ဧကတော နု ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ဓမ္မတာဝေသာ ယံ	၁၆၀
လောကပါလဓမ္မာ ဒွေ	၆
လောကပါလသဒ္ဒေန ဘဂဝါဝိ ဝုစ္စတိ	၈
လောကပါလာ စတ္ထာရော	၆

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[ဿ]	
လောကာ ဒွေ	၁၀၂
ဣဓလောကော	၁၀၂
ပရလောကော	၁၀၂
လောကိယဖလံ ဒုဝိဓံ	၃၈
လောကိယလောကုတ္တရ- ကထာနံ ဒေသနာသီသတာ	၅၂
လောကိယော စတုဗ္ဗိဓော	၁၇၈
လောကုတ္တရဖလာနိ စတ္တာရိ	၃၈
လောကုတ္တရော စတုဗ္ဗိဓော	၁၇၈
လောကော တိဝိဓော	၆၃
ဣန္ဒြိယလောကော	၆၃
ကိလေသလောကော	၆၃
ဘဝလောကော	၆၃
လောဘာ ခနတိ အတ္ထာနံ	၂၂၅
လောဘော	၁၈
[ဝ]	
ဝဋ္ဋဇ္ဈာသယ	၂၇၁
ဝမုဝမိံ	၇၈
ဝဏ္ဏ	၃၁
ဝန	၁၃၉
ဝါတာနံ သမုဒ္ဒါနာနိ	၁၃၀
ဝါရာ ဒွေ	၂၊၅
ဝိဂ္ဂိဠိတ	၂၀၆
ဝိစယဟာရယုတ္တိဟာရာ ဝိဘတ္တိ- ဟာရဿ ပရိကမ္မဒွာနံ	၁၁၁
ဝိစယဟာရဿ ဝိတ္ထာရော	၂၂-၄၊၁၄၇
ဝိစယော	၁၅
ဝိစယော ဒုဝိဓော	၆၁

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[ဝ]	
သဒ္ဒဝိစယော	၆၁
အတ္ထဝိစယော	၆၁-၂
ဝိစာရ တယော	၂
ဝိဇ္ဇာ	၁၃၂
ဝိညာဏဋ္ဌိတိယော စတသော	၂၁၀
ဝိတက္ကာ တယော	၂၁၃-၄
ဝိပဋိတညဿ အဓိစ္စသမုပ္ပန္နာ စ အဓိပညာသမုဒ္ဓာ စ ဒွေ	၂၁၃
ဝိပဋိတညဿ တိက္ခမုဒုကာ ဒေသနာ	၂၁၃
ဝိပဋိတညဿ ဒေသနာ	၄၆
ဝိပဋိတညဿ သမထဝိပဿနာ ယုဂနဒ္ဓါ	၂၁၃
ဝိပဋိတညူ	၂၁၂
ဝိဒူ	၇
ဝိနယာဘိဓမ္မာနံ သုတ္တ- ဝေါဟာရော	၁၃
ဝိနယေ သန္ဒိဿတိ နာမ	၈၂
ဝိပလ္လာသာ စတ္တာရော	၂၁၂
ဝိပလ္လာသာနံ ယထာ မူလကာရကံ တက္ကာဝိဇ္ဇာ၊တထာ ဝဋ္ဋသဒ္ဒ	
ဝိပဿနာ	၁၈၊၁၃၃
ဝိပဿနာပုဗ္ဗင်္ဂမာ ဣတရာ	၅၃
ဝိပဿီဘဂဝတော ပါတိမောက္ခု- ဒ္ဒေသဂါထာ	၁၀၇-၈
ဝိဘင်္ဂနာ	၃၃
ဝိဘတ္တိ	၁၆
ဝိဘတ္တိ တိဝိဓာ	၁၁၀
ဓမ္မဝိဘတ္တိ	၁၁၀
ပဒဋ္ဌာနဝိဘတ္တိ	၁၁၀၊၁၁၃

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[သ]	
သံဃဘေဒကမ္မဿ ကာရဏာနိ ပဇ္ဇ	၁၅၇-ဂ
သံဝရ ပဇ္ဇ	၁၁၁
သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဝိသတိဝတ္ထုကာ	၁၉၅
သဂ္ဂ	၁၂၉
သက်ပွေါ တိဝိဓော	၁၇ဂ
သက်ာသနာ	၃၂
သဒ်တ	၆ဂ
သဒ်တလက္ခဏာနိ တိကိ	၂၁၃
သဒ်တဿ သဒ်တလက္ခဏာနိ တိကိ	ဂ၃
သဒ္ဒါရ	၂၅၃
သဂ်ရ	၂၄ဝ
သဂ်ဟဝတ္ထူနိ စတ္တာရိ ဂဟိတာနိ ဒါနမုခေန	၂၃၆
သဓိတိ ဝိပ္ပကိဏ္ဏကပကရဏဿ သဂ်ါယနံ	၅
သစ္စဝိနိမုတ္တာ ဘဂဝတော ဓမ္မဒေသနာ နတ္ထိ	၅၆
သစ္စသဒ္ဒဿ အတ္ထုဒ္ဓါရော	၂၆၆
သစ္စာနံ အဿာဒါဒယော	၁၄၆
သစ္စာနိ စတ္တာရိ ၅၆၊၁၄၆၊၁ဂ၂၊၁ဂဂ	
သညာဝိပလ္လာသော စိတ္တဝိပလ္လာသဿ ကာရဏံ	၁၄၂
သညာဝိပလ္လာသော သမ္မမုဒုကော	၁၄၂
သတိပဋ္ဌာနာ	၁၉
သတိပဋ္ဌာနာ စတ္တာရော	၂၁၁-၂

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[ဝ]	
ဘူမိဝိဘတ္တိ	၁၁ဝ၊၁၁၃
ဝိဘတ္တိဟာရ	၁၇ဂ
ဝိဘတ္တိဟာရဿ ဝိတ္ထာရော	၂၆
ဝိဘာဂဝါရော တ်ဝိဓော	၃
ဥဒ္ဒေသဝါရော	၃
နိဒ္ဒေသဝါရော	၃
ပဋိနိဒ္ဒေသဝါရော	၃
ဝိမောက္ခာ တယော	၂၁၅
ဝိဝရဏာ	၃၃
ဝိဝိဆာ	၆၄
ဝိသတ္တိကာ	ဂ၆
ဝိဟာရာ စတ္တာရော ၂ဝ၃၊၂၁၁-၂	
ဝိရိယဿ အာသန္နကာရဏံ	၁၇၆
ဝိရိယာဒိနံ ပဒဋ္ဌာနာနိ	၁ဝ၄
ဝုဋ္ဌာနံ ပဂုဏဝေါဒါနံ ဘဝင်-ဝုဋ္ဌာနဇ္ဈ	၁၆ဂ
ဝုဋ္ဌာန	၆၆′
ဝေဒနာ တိဿော	၂၁၃
ဝေဒနာသု ဝေဒနာနုပဿီ	၁၄ဝ
ဝေဘဗျာ	၁၃၂
ဝေယျာကရဏံ နိဂ္ဂါထကံ သုတ္တံ	၁၂
ဝေဝစနံ	၁၆
ဝေဝစနဟာရ ၁၁၇၊၁၁ဂ၊၁၇၉	
ဝေဝစနဟာရဿ ဝိတ္ထာရော	၂၆-၇
ဝေဒါနိ	၆၆
ဝေါဿဂ္ဂေါ ဒုဝိဓော	၇၁
ပရိစ္ဆာဂဝေါဿဂ္ဂေါ	၇၁
ပက္ခန္ဒနဝေါဿဂ္ဂေါ	၇၁
ဝေါ-သဒ္ဒဿ အတ္ထုဒ္ဓါရော	၄၁

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[သ]	
သမထပုဗ္ဗင်္ဂမာ ပုရိမာ ဒွေ ပဋိပဒါ	၅၃
သမထသ ပဒဋ္ဌာနံ	၁၇၆
သမထော	၁၈
သမာဓယော စတ္တာရော	၂၁၁-၂
သမာဓိ ပဗ္ဗဝိဓော	၁၅၂
သမာဓိဘာဝနာ စတသော	၂၀၃
သမာဓိသ သမထဝိပသနာ	၁၅၂
သမာဓိ တယော	၂၁၄
သမာဓိနံ ဘေဒေါ	၁၃၄-၅
သမာရောပနာ စတုဗ္ဗိဓာ	၁၃၈
ပဒဋ္ဌာနံ	၁၃၉
ဓဝဝစနံ	၁၃၉
ဘာဝနာ	၁၃၉
ပဟာနံ	၁၃၉
သမာရောပနဟာရသ ဝိတ္ထာရော	၂၈-၉၊၁၃၈
သမာရောပနော	၁၆
သမာဟိတစိတ္တသ အာနိသံသော	၂၃၈
သမုဋ္ဌာနံ ဘူမိတိ စ ဝုစ္စတိ	၁၉၃
သမုဋ္ဌာနပညတ္တိ	၁၂၂
သမုဒယော	၅၆
သမုဒယော အသာဒေါ	၅၆
သမုဒါယေသု ဟိ ပဝတ္တာ သမ်ညာ အဝယဝေသုဝိ ဒိဿတိ	၂၀၃
သမုဒ္ဒ	၂၄၄
သမ္ပဇည	၁၃၂
သမ္ပဒါနေ ဥပယောဂဝစနံ	၂၅၇
သမ္ဘာဓေျာဟ	၂၂၇

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[သ]	
သတိပဋ္ဌာနေ ဂဟိတေ ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မာနံ ဂဟိတတာ	၉၇
သတိပဋ္ဌာနေ ဘာဝိယမာနေ ဝိပလ္လာသာ ပဟီယန္တိ	၉၇
သတိသံဝရော ဒုဝိဓော ဆဗ္ဗိဓော	၁၇၈
သတ္တက္ခတ္တုပရမ	၂၇၀
သတ္တာ ကမ္မဿကာ	၂၅၈
သတ္တာ စိတ္တာနိ ပဋုသေန္တိ	၂၀၀
သတ္တာ သဗ္ဗေ ဒ္ဝိသု ပဋိပဒါသု သမောသရဏံ ဂစ္ဆန္တိ သုခါယ ဒုက္ခာယ စ	၂၀၈
သတ္တာ သုဒ္ဓန္တိ အင္ဒဂိကေန မဂ္ဂေန	၂၃၉
သတ္ထာ	၅၃
သဒါတိ သဗ္ဗကာလံ	၆
သဒ္ဓါနုသာရိ	၂၇၁
သဒ္ဓါပနိသံ သီလံ	၃၉
သန္တေ	၁၅၀-၁
သန္တုဋ္ဌသ အာနိသံသော	၂၃၈
သပရသန္တာန	ဂ
သမ္ဘညုတညာဏံ အရဟတ္တပဒဋ္ဌာနံ	၁၆၁
သမ္ဘညုဗုဒ္ဓါနံ ဧဝ ဗလံ	၁၆၅
သမ္ဘတ္ထဂါမိနိ ပဋိပဒါဉာဏံ	၁၆၂
သဗ္ဗေ ဓမ္မာ အနတ္တာ	၄၅၊၂၅၃
သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနိစ္စာ	၁၂၅
သဗြဟ္မစာရိ	၅၃

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဉ္ဇကော်
[သ]	
သာသနပဋ္ဌာနံ သောဠသဝိဓံ	၂၁၀၊၂၄၉
သာသနဝရ	၇
သာသနဝရသ ပူဇနီယဘာဝေါ	၉
သိက္ခာ တိသ္သော	၂၁၄
သိလံ စိန္တာမယဉာဏသ ကာရကံ	၁၁၄
သိလကထာ နာမ	၂၆၅
သိလေ ပတိဋ္ဌိတသ ဇိဝိတံ နာမ ဥတ္တမံ	၂၃၉
သိလေသု ပရိပူရကာရိနော အနိဗ္ဗန္တာ နာမ ဂဏာ နတ္ထိ	၁၂၀
သိဟဝိက္ကီဠိတနယ	၂၀၆
သိဟဝိက္ကီဠိတနယသ ဝိတ္ထာရော	၃၀
သိဟဝိက္ကီဠိတနယေ ဇုတရေ ဒွေ နယာ အနုပ္ပဝိသန္တိ	၂၁၇
သိဟဝိက္ကီဠိတေ အယံ ဒိသာလောစနော နယော	၂၁၂
သိဟဝိက္ကီဠိတော	၁၈
သုခ	၁၈၂
သုခသညာ	၁၈
သုခဘာဂိယမ္မာ စတ္တာရော	၂၀၄၊၂၁၁-၂
သုဂတိ	၁၇၄
သုစရိတ,ဒုစ္စရိတာနံ ဝိပါကော	၁၆၀
သုစရိတာနံ ပဒဋ္ဌာနံ	၁၇၆
သုတ	၅၄
သုတမယီ ပညာ	၅၄
သုတ္တ	၁၁

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဉ္ဇကော်
[သ]	
သမ္မပ္ပဓာနာ စတ္တာရော	၂၁၁
သမ္မာဒိဋ္ဌိ	၁၁၅၊၁၄၆
သမ္မာဒိဋ္ဌိ အင်္ဂဝိဓာ	၁၇၀
သမ္မာဒိဋ္ဌိဝိပဿနာယ ဝိသေသကာရကံ	၁၇၆
သမ္မုတိသစ္စမုခေနေဝ ပရမတ္ထ-သစ္စာဓိဂမော ဟောတိ	၁၀၀
သလ္လ	၂၀၁
သလ္လာ စတ္တာရော	၂၁၀
သလ္လာနိ စတ္တာရိ	၂၁၂
သဿတဒိဋ္ဌိ ဘဝဒိဋ္ဌိတိ ဝုစ္စတိ	၂၄၇
သဿတဝါဒိ	၁၉၅
သဟစရဏာနယ	၇၀
သာဓာရဏာဓမ္မာ ဒွေ	၃၅
နာမသာဓာရဏာ	၃၅
ဝတ္ထုသာဓာရဏာ	၃၅
သာဓာရဏာနိ ကတာနိ အင်္ဂ ဘဝန္တိ	၂၂၀
သာဓာရဏာနိ ကတာနိ အင်္ဂ သုတ္တာနိ သောဠသ ဘဝန္တိ	၂၂၀
သာမညဖလာနိ စတ္တာရိ	၂၁၂
သာမိအတ္ထေ ဥပယောဂ-ဝစနာနိ	၂၆၀
သာမိအတ္ထေ ဧတံ ပစ္စက္ခံ	၁၂
သာဝက	၁၅၅
သာဝကာ တိဝိဓာ	၈၀
သာသနံ တိဝိဓံ	၁၀
သာသနပဋ္ဌာန	၂၁၈-၉
သာသနပဋ္ဌာနံ အင်္ဂဝိသတိဝိဓံ	၂၄၉

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[သ]	
သုတ္တာသေ သံဝဏ္ဏနာပကာရာ	
ပဋ္ဌာ ဆ	၃၇
သုတ္တန္တာ	၁၄
သုတ္တာနိ နဝ	၆၂
သုတ္တာနိ ဒွေ	၁၁၀-၁
နိဒ္ဒေဓဘာဂိယံ	၁၁၀-၁
ဝါသနာဘာဂိယံ	၁၁၀-၁
သုတ္တာနိ စတ္တာရိ	၁၁၀-၁၊၂ ၂၀
သုတ္တေ ဩတရတိ နာမ	၀၂
သုတ္တေဟိ သောဠသဟိ ဘိန္နေဟိ နဝဝိဓံ သုတ္တံ ဘိန္နံ	၂၂၁
သုဘာသညာ	၁၀
သုသုသံ လဘတေ ပညံ	၂၃၅
သေခါသေခါနံ ပဋိပဒါ	၇၆
သောတာပတ္တိယင်္ဂ	၂၅၄
သောတာပန္နဿ အင်္ဂါနိ စတ္တာရိ	၂၃၀
သောဓနဟာရ	၁၂၀
သောဓနဟာရဿ ဝိတ္ထာရော	၂၇
သောဓနော	၁၆

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[ဟ]	
ဟဒယံ စိတ္တဿ ဒေဿနာယ	၂၀၁
ဟဒယ	၂၀၁
ဟာရ	၁၅
ဟာရဝိစာရော	၂
ဟာရာနံ အနုက္ကမကာရဏံ	၃၄-၆
ဟာရာနံ ဟေတုဖလတာ	၄၀
ဟာရာ ဗျဉ္ဇနမုခေန သုတ္တဿ အတ္ထသံဝဏ္ဏနာ နဝံ နယာ ၁၉၂
ဟာရာ သောဠသ	၃၊၁၁၊၁၄-၅
ဟေဋ္ဌိမံ ပဂုဏ္ဏဗျာနံ ဥပရိမဿ ပဒဋ္ဌာနံ	၁၆၈
ဟေဋ္ဌိမော မဂ္ဂေါ ဥပရိမဂ္ဂါ-ဓိဂမဿ ကာရဏံ	၁၁၃
ဟေတု ကေ,ဋ္ဌိ,တိ,စတု,ပဉ္စ,-ဗဟုဝိဓော	၃၈
ဟေတု,ပစ္စယာနံ ဝိသေသော	၃၆၊၁၃၆
အသာဓာရဏလက္ခဏော ဟေတု	၃၆
သာဓာရဏလက္ခဏော ဟေတု	၃၆

ဓဏ္ဍာရီ ၁
ဇာတ်(ခေတ်)ကြော ၆၅
ပ ဓွန်ခေါင်းတန်
ငါးပြင်ကြီး နတ်သမီးကြောင်းတန်
ဆိုးသွမ်းသော ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား ၂၀
ခြင်္သေ့ (ဒီပင်)ကြော ၂၄
ငါး ဗုဒ္ဓဝင်ကြီး ၃၁
[၁-၅-၁၀]
ဘုရားပွင့်တော်မူခြင်း ၁
ဘုရားပွင့်တော်မူခြင်း-ဓမ္မစာရီ ၂
ပဒေသရာဇ် (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၃
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၄
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၅
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၆
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၇
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၈
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၉
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၀
[၁၁-၁၅-၂၀]
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၁
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၂
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၃
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၄
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၅
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၆
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၇
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၈
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၉
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၀
[၂]
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၁
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၂
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၃
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၄
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၅
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၆
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၇
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၈
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၉
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၃၀
[၃၁-၃၅-၄၀]
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၃၁
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၃၂
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၃၃
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၃၄
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၃၅
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၃၆
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၃၇
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၃၈
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၃၉
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၄၀
[၄၁-၄၅-၅၀]
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၄၁
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၄၂
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၄၃
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၄၄
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၄၅
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၄၆
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၄၇
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၄၈
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၄၉
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၅၀
[၅၁-၅၅-၆၀]
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၅၁
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၅၂
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၅၃
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၅၄
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၅၅
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၅၆
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၅၇
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၅၈
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၅၉
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၆၀
[၆၁-၆၅-၇၀]
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၆၁
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၆၂
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၆၃
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၆၄
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၆၅
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၆၆
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၆၇
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၆၈
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၆၉
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၇၀
[၇၁-၇၅-၈၀]
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၇၁
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၇၂
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၇၃
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၇၄
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၇၅
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၇၆
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၇၇
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၇၈
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၇၉
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၈၀
[၈၁-၈၅-၉၀]
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၈၁
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၈၂
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၈၃
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၈၄
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၈၅
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၈၆
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၈၇
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၈၈
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၈၉
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၉၀
[၉၁-၉၅-၁၀၀]
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၉၁
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၉၂
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၉၃
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၉၄
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၉၅
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၉၆
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၉၇
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၉၈
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၉၉
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၀၀
[၁၀၁-၁၀၅-၁၁၀]
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၀၁
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၀၂
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၀၃
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၀၄
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၀၅
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၀၆
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၀၇
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၀၈
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၀၉
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၁၀
[၁၁၁-၁၁၅-၁၂၀]
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၁၁
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၁၂
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၁၃
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၁၄
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၁၅
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၁၆
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၁၇
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၁၈
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၁၉
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၂၀
[၁၂၁-၁၂၅-၁၃၀]
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၂၁
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၂၂
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၂၃
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၂၄
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၂၅
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၂၆
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၂၇
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၂၈
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၂၉
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၃၀
[၁၃၁-၁၃၅-၁၄၀]
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၃၁
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၃၂
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၃၃
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၃၄
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၃၅
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၃၆
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၃၇
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၃၈
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၃၉
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၄၀
[၁၄၁-၁၄၅-၁၅၀]
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၄၁
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၄၂
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၄၃
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၄၄
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၄၅
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၄၆
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၄၇
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၄၈
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၄၉
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၅၀
[၁၅၁-၁၅၅-၁၆၀]
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၅၁
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၅၂
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၅၃
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၅၄
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၅၅
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၅၆
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၅၇
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၅၈
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၅၉
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၆၀
[၁၆၁-၁၆၅-၁၇၀]
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၆၁
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၆၂
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၆၃
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၆၄
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၆၅
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၆၆
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၆၇
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၆၈
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၆၉
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၇၀
[၁၇၁-၁၇၅-၁၈၀]
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၇၁
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၇၂
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၇၃
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၇၄
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၇၅
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၇၆
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၇၇
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၇၈
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၇၉
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၈၀
[၁၈၁-၁၈၅-၁၉၀]
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၈၁
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၈၂
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၈၃
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၈၄
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၈၅
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၈၆
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၈၇
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၈၈
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၈၉
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၉၀
[၁၉၁-၁၉၅-၂၀၀]
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၉၁
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၉၂
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၉၃
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၉၄
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၉၅
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၉၆
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၉၇
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၉၈
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၁၉၉
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၀၀
[၂၀၁-၂၀၅-၂၁၀]
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၀၁
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၀၂
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၀၃
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၀၄
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၀၅
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၀၆
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၀၇
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၀၈
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၀၉
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၁၀
[၂၁၁-၂၁၅-၂၂၀]
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၁၁
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၁၂
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၁၃
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၁၄
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၁၅
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၁၆
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၁၇
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၁၈
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၁၉
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၂၀
[၂၂၁-၂၂၅-၂၃၀]
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၂၁
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၂၂
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၂၃
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၂၄
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၂၅
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၂၆
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၂၇
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၂၈
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၂၉
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၃၀
[၂၃၁-၂၃၅-၂၄၀]
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၃၁
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၃၂
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၃၃
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၃၄
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၃၅
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၃၆
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၃၇
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၃၈
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၃၉
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၄၀
[၂၄၁-၂၄၅-၂၅၀]
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၄၁
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၄၂
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၄၃
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၄၄
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၄၅
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၄၆
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၄၇
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၄၈
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၄၉
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၅၀
[၂၅၁-၂၅၅-၂၆၀]
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၅၁
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၅၂
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၅၃
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၅၄
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၅၅
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၅၆
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၅၇
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၅၈
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၅၉
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၆၀
[၂၆၁-၂၆၅-၂၇၀]
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၆၁
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၆၂
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၆၃
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၆၄
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၆၅
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၆၆
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၆၇
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၆၈
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၆၉
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၇၀
[၂၇၁-၂၇၅-၂၈၀]
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၇၁
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၇၂
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၇၃
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၇၄
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၇၅
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၇၆
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၇၇
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၇၈
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၇၉
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၈၀
[၂၈၁-၂၈၅-၂၉၀]
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၈၁
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၈၂
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၈၃
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသား (ဒီဖွဲ့)ဓွန်ခေါင်း ၂၈၄
ဗြ

ငေခယိန်ငေငန်	ငၟယခဒ်ဂ	[ထ-o]	ငေခယိန်ငေငန်	ငၟယခဒ်ဂ	[ထ]
o၆ခ၁ယ၆o	၅	၁ဂ၂ငဂ၊ဂ၊ပ-၅ပ၊၂ပ	ဩထဝဋ်ဂဝ	ငဂ၂၊ငဂ၊ပ	ထိငငငငင
ဝန်ယိဝဇ	ငပင	ငပင	ဂိယဋ်ငဒ်ိဝဂ	ပ၅၂	ဒ်ငငငင
ဂိယိဝဂ	ငပ-oပင	ငပင	ဂိယဋ်ငဒ်ိဝဇ	(၆ပန်)ထိoငထ	ခ၂၂
	ငဂ၂၊ငပ-၂ငပ	ခ၅၂၊ငပင		၆ထိခထိဂ်ပ္ပငထ	ခ၅၂၊ငပင
ဂိယိဝဇ	၁	ငပင	ဂိယဋ်ငဒ်ိဝဇ	ထယခငထ	ပ၂၂
ဂိယဋ်ငဒ်ိဝဇ	၅	ငပင	ဂိယဋ်ငဒ်ိဝဇ	ဂိယဋ်ငဒ်ိဝဇ	ငပင

နေဇ္ဇိအင်္ဂကထာယ

နာနာပါဌာ

ပဌမော မူလပါဌော၊ သီ····သီဟဠပေါတ္ထကံ၊ သျာ····သျာမပေါတ္ထကံ၊ ကံ····ကမ္ဗောဇပေါတ္ထကံ၊ ဂ္ဂ ···ဂ္ဂဂ်လိသပေါတ္ထကံ၊ က····ကေသုစိ မရမ္မ-ပေါတ္ထကေသု ဒိဿမာနပါဌော၊ က-သီ····ကေသုစိ သီဟဠပေါတ္ထကေသု ဒိဿမာနပါဌော၊ ဠ····အဠကထာ။

နာနာပါဌာ ဝိဇ္ဇက်ာ

[အ]

( ) = အဝံကရဏံ (က) ၂၅၃
အကာရဿ = အာကာရဿ (သီ) ၁၇၀
အဇ္ဇေဝ ကိစ္စမာတပ္ပန္တိ = အဇ္ဇေဝ ကိစ္စံ အာတပန္တိ (သီ) ၂၄၀
အညာသိ = အညာတိ (သီ) ၂၃၃
အညာသိကောဏ္ဍည···· = အညာကောဏ္ဍည···· (သီ)
အညာတကောဏ္ဍည····(က) ၅၇
အညေ ဇီဝိတာ = အညေပိ ဇီဝိတာ (သီ) ၁၅၇
အမိစ္ဆာသိက္ခံ = အမိသီလသိက္ခံ (သီ၊က) ၂၁၅
အမိပ္ပေတံ = နာမ (သီ) ၂၃
အမိသီလသိက္ခံ = အမိစ္ဆာသိက္ခံ (သီ၊က) ၂၁၄
အနတ္တသညာတိ = အနတ္တာနုပဿနာတိ (?) ၁၄၀
အနုပါယိနီတိ = အနုပါယိနီတိ (က) ခု ၁-၁၃-ပိဋ္ဌေ ဓမ္မပဒေ။ ၁၈၀
အနဝဿဝတော = အနဝဿဝနတော (သီ၊က) ၁၅၅
အနုသန္ဓိယာ = အနုသန္ဓိဿ (က) ၃၇
အန္တရဓာယထ = အန္တရဓာယိ (သီ) ၂၃၁
အပ္ပဟီနာတိ = အပ္ပဟီဏာတိ (သီ) ၂၄၄
အပ္ပါဗာဓာတိ ပဒံ = အပ္ပါဗာဓာတိ ဣဒံ (သီ) ၆၅
အဘိဇ္ဈာယနာဒိဝသေန = အဘိဇ္ဈာဒိဝသေန (သီ) ၂၀၀
အဘိသမ်ိဟိဿ ဝိညာဏဿ = အဘိသမ်ိဟိရုပကဝိညာဏဿ (က) ၂၆၂
အရိယဓမ္မေသု = အရိယသဗ္ဗေသု (သီ) ၂၀၉
အရိယဿ မဂ္ဂဿ = အရိယမဂ္ဂဿ (သီ) ၂၄၆

နာနာပါဌာ ဝိဋ္ဌက်ာ

[အ]

အသမ္မောသနတ္ထံ = အသမ္မောဟနတ္ထံ (သီ) ၁၁၇
အသမ္မောသော = အသမ္မောဟော (သီ) ၉၃

[အာ]

အာဂန္ဆာ = အာဂတော (သီ၊က) ၂၃၉
အာဂမံသု = အဂမံသု (သီ) ၂၂၀
အာရမ္ဘထ = အာရဘထ (သီ) ၃၅
အာဝဋ္ဋန္တိ = အာဝဋ္ဋဂါဟော (သီ) အာဝဋ္ဋဘယံ
(မ ၂-၁၂၄၊အံ ၁-၄၄၀-ဝိဋ္ဌေ) ၂၄၅
အာသီသန္တိ = အာသိ ံသန္တိ (သီ) ၂၄၆
အာဟဋ္ဌနာပညတ္တိတိ = အာသာဋ္ဌနပညတ္တိတိ (သီ) ၁၂၂

[ဈ-ဥ]

ဈဒံ နာ သက္ခိဿတိ = ဈဒံ ပဋိသန္ဓိံ အာကမိတုံ နာ သက္ခိဿတိ (သီ) ၁၆၃
ဥက္ကဋ္ဌိတာ = ဥက္ကဋ္ဌိကာ စ (သီ) ၂၁၆
ဥပပဇ္ဇေ = ဥပပဇ္ဇ (သီ၊က) ၁၆၇
ဥပ္ပဇ္ဇ = ဥဋ္ဌဇ္ဇ (သီ၊က) ၈၆
ဥပ္ပိလံ = ဥဋ္ဌိလံ (သီ) ၁၇၂

[ဧ-ဩ]

ဧတံ ဝါဒံ = ဧဝံ ဝါဒံ (က) ၂၄၁
ဧဘေန ပရိပူရိတပါရမိဘာဝံ = ဧတေန ပူရိတပါရမိတာဘာဝံ (က) ၁၆၁
ဧဝံ တိဝိဓမ္မိ = ဧတံ တိဝိဓမ္မိ (သီ) ၁၀
ဩဓသောတိ = ဩဓိသောတိ (သီ) ၆၅
ဩပဝယှာတိ = ဩပဂုယှာတိ (က) ၂၂၉

[က-ခ]

ကဏ္ဍပက္ခဿ = တဏ္ဍာပက္ခဿ (သီ) ၂၁၆
ကာရေယျာမိ = ကာရေဿာမိ (သီ) ၄၂
ကိလေသဂဟနံ = ကိလေသဂဏံ (က) ၂၃၇
ခေဒနဝသေန = ဆေဒနဝသေန (သီ) ၁၃၅

[စ-ဆ]

စက္ခု = စက္ခုံ (က) ၂၄၄
စုက္ကိယဂန်ဲ = စုက္ကိယဝန်ဲ (သီ) ၁၃
ဆိဒ္ဓါဆိဒ္ဓံ ခက္ကာခက္ကံ = ဆိဒ္ဓံ ဆိဒ္ဓံ ခက္ကံ ခက္ကံ (က) ၂၆၂
ဆိန္ဒိတ္ဝာ = ဘိန္ဒိတ္ဝာ (သီ) ၂၂၃

[ဇ-ဌ]

ဇာနေယျန်ဲ = ဇညာတိ (က) ၂၅၈
ဇာလသဒ္ဒါတံ = ကိလေသသဒ္ဒါတံ (က) ၂၃၈
ဌပေဘ္ဝာ = ဌပေန္တောာ (က) ၁၇၈
ဌာနကရဏာနိ = ကရဏာဒိံ (သီ) ၇၉

[တ]

တံ = သော (?) ၅၂
( ) = တယော အနုသယာ (သီ၊က) ၂၁၃
( ) = တေ ကိစ္ဆတောဝ ဝုတ္တာ (သီ) ၄၀
တဏှာယနဝသေန = တဏှာယ ဝသေန (သီ) ၂၄၅
တတ္ထ ကေနဋ္ဌေန နေတ္တိ = တတ္ထ နေတ္တိတိ ကေနဋ္ဌေန နေတ္တိ (သီ) ၂
တထာ တယော = တထာ ဖသော (က) ၁၈၆
တဒညေသံ တတ္ထ အဓိဂတတာ = တတ္ထ တဒညေသံ အဓိဂတတာ(သီ) ၁၁၇
တပေါ စ = စတ္တာရော စ ဣန္ဒိပါဒါ (က) ၂၁၂
တိဓာဝ = တိဓာ (သီ) ၂၂၀
တုလယိတ္ဝာ = တုလေတ္ဝာ (က) ၅၄
တေသံ အယံ ပါဌော = တေသဉ္စယံ ပါဌော (သီ) ၁၁၁

[ဒ]

ဒက္ကာဒါနေန = ဒက္ကာနေန (သီ) ၂၅၆
....ဒဿနံ ဝိတ္ထာရေန = ...ဒဿနဝိတ္ထာရေန (သီ)၊....ဒဿနာနံ
ဝိတ္ထာရေန (က) ၁၉၆
ဒဿနဉ္စာတိ = ဒဿနဉ္စ အန္တရဓာယတိတိ (သီ၊က) ၁၅၀
ဒဿနပ္ပဟာတဗ္ဗာ = ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗာ (သီ) ၃၅

နာနာပါဌာ ဝိဋ္ဌက်ာ

[ဒ]

ဒုက္ခဖသေဟိ = ဒုက္ခသမ္ဖသေဟိ (သီ) ၂၄၆
ဒုဗ္ဘိနဉ္ဇောဂန္တိ = ဒုဗ္ဘိနမ္ဗေဓန္တိ (က) ၂၀၂
ဒေဝါ မနုဿာ အသုရာ စ = နရာ နာဂါ စ ဂန္ဓဗ္ဗာ (သ်) ၇
ဒေသနန္တရံ = ဒေသနာနန္တရံ (က) ၅၄
ဒေသိတေဟိ = ဒေသိတေ (က) ၅၉
ဒွိဟိ ဓမ္မေဟိတိ = ဒွိဟိ နာမေဟိတိ (က) ၈၆

[န]

နာယကော = ဝိနာယကော (သ်) ၂၆၇
နိဒ္ဒေါသော = န ဒေါသော (သီ) ၈
နိမိတ္တာဝစရတော = နိမိတ္တစရဏတော (သ်) ၁၆၀
နေက္ခမ္မူပဓိစာရံ = နေက္ခမ္မသိတူပဓိစာရော (သီ၊က) ၂၁၅
နေက္ခမ္မူပဓိစာရော အဗျာပါဒူပဓိစာရော အဝိဟိံသူပဓိစာရော =
သောမနဿူပဓိစာရော ဒေါမနဿူပဓိစာရော ဥပေက္ခူပ-
ဓိစာရော (သီ၊က) ၂၁၄
နေယျံ = ဥေယျံ (သီ) ၇၇
နေယျန္တိ = ဥေယျန္တိ (သီ) ၉၂
နေယျသ = ဥေယျသ (သီ) ၅၆

[ပ]

ပဉ္ဉေ = ပဉ္ဉော (သီ၊က) ၆၀
ပညာမုခေန = ပညာဓုရေန (က) ၅၂
ပဋိပက္ခော = ပဋိပက္ခာ (သီ) ၁၁၆
ပဋိပါဋိ = ပဋိပါဋိယာ (သီ) ၁၀၀
ပဋိပ္ပရိတ္တာ = ပဋိပ္ပဿရိတ္တာ (သီ) ၂၅၆
ပဋိဝိဒ္ဓတိ = ပဋိဗုဒ္ဓတိ (က) ၁၃၁
ပဋိဝိဒ္ဓိတုံ = ပဋိဗုဒ္ဓိတုံ (က) ၁၃၁
ပဒကြိဏမကံသု မံ = သဗ္ဗေ ပဒကြိဏမကံသု (သီ၊က) ၇
ပဒူသေတ္ထာ = ပဒေါသေတ္ထာ (က) ၂၆၀
ပဓာနဘူတော = ပဋ္ဌာနဘူတော (က) ၈

နာနာပါဌာ ဗိဇ္ဇက်ာ

[ပ]

ပလိဗုဇ္ဈန္တိ = ပလိဗုဇ္ဈန္တိ (သီ၊က) ၁၃၇
ပဝတ္တာသီသံ = ပဝတ္တိသီသံ (သီ) ၂၇၂
ပဿ သုခါနံ = ဖဿသုခါနံ (သီ) ၂၂၂
ဗိဓိယျန္တိ = ဗိထိယန္တိ (သီ) ၆၆
ပုစ္ဆိတံ၊ တထာ တထာ ဝိသဇ္ဇယိတဗ္ဗန္တိ = ပုစ္ဆတိ၊ ယဒိ ကေတ္တာတာယ
ယဒိ ဝေမတ္တာတာယ (သီ) ၃၆
ပုဇ္ဇဖလနိဗ္ဗတ္တာနဇ္ဇေန = ပုညဖလနိဗ္ဗတ္တနဇ္ဇေန (သီ) ၁၁၄
ပုဇ္ဇဘဝ ... = ပုနဗ္ဘဝ ... (သီ) ၂၂၀
ပုတ္တာနတ္တာပရမ္မုခာယ ဝါ = ပုတ္တာနတ္တာပရံပရာယ ဝါ (က) ၁၉၄
ပုဗ္ဗသုဒ္ဓိအင်္ဂံ နာမ = ပုဗ္ဗဘာဂသုဒ္ဓိအင်္ဂံ နာမ (သီ) ၂၆၅
ပုဗ္ဗေနာပရံ သံသန္ဒိတ္ဝာ စ = ပုဗ္ဗာပရံ သံသန္ဒေတ္ဝာဝ (သီ) ၂၃
ပုရိသာနံ ဒမကော = ပုရိသဒမကော (သီ) ၂၆၇

[ဗ-ဘ]

ဗိဘန္ဓတာ = ဝိဂန္ဓတာ (က) ၂၆၁
ဘဝတိတိ = ဟောတိတိ (သီ) ၄၀
ဘာသိတာနိ = ပကာသိတာနိ (သီ) ၁၁
ဘုသံ ပမတ္တာ = ဘုသပ္ပမတ္တာ (သီ) ၂၅၄
ဘူတေ = ဘူတာနိ (က) ၂၂၀

[မ-ယ]

မဂ္ဂကောဝိဒေါ = မဂ္ဂါမဂ္ဂကောဝိဒေါ (သီ၊က) ၂၄၂
ယံ = ယာဃ (က) ၂၄၇
ယသ္မိံ တသ္မိဉ္စိ ကာလေ = တသ္မိံ တသ္မိဉ္စိ ကာလေ (က) ၈၄
ယာ ဘူမိယော = ယာ ဘူမိ (က) ၂၁၇
ယေ ကာမသုခေ = တေသံ ကာမသုခေ (သီ၊က) ၂၀၈

[ရ]

ရာဓသုတ္တန္တ = ရာမသုတ္တန္တ (က) ၁၀၁
ရူပါဒိဝိနိမုတ္တော အညော ကောစိ အဏ္ဏာတိ = ရူပါဒိဝိနိမုတ္တော
အတ္တာ အညော ကောစိ ဝိဘတ္တောတိ (က) ၁၉၅
ရောဒံ = ရောဂံ (က) ၂၄၆

[လ]

လောကဂ္ဂတာယကတ္တာ = လောကဂ္ဂနာယကတ္တာ (က) ၈
လောကဿ = လောကံ (သီ) ၁၂၁

[ဝ]

ဝိတက္ကတ္တယဂ္ဂဟဏပ္ပတ္တေ = ဝိတက္ကတ္တယပဟာနပ္ပတ္တေ (သီ) ၇၆
ဝိနယနတ္တံ = ဝိနယနတ္ထံ (သီ) ၂၂၈
ဝိပ္ပဋိသာရာ = ကိံဝိပ္ပဋိသာရာ (က) ၂၁၀
ဝိလုပ္ပတိတိ = ဝိလုမ္ပတိတိ (သီ) ၁၃၂
ဝိဝေကတ္တာ = ဝိဝေကတ္ထာ (သီ) ၇၁

[သ]

သက္ကာယဒိဋ္ဌိဒဿနေ = သက္ကာယဒဿနေ (သီ) ၁၉၄
သဒ္ဓါရလောကေ ဝိသပ္ပနတော = သံသာရလောကေ ဝိသိဗ္ဗနတော(က) ၂၅၂
သတ္တာနောပိ = သတ္ထာနောပိ (က) ၂၄၆
သဒ္ဓမ္မာဝတရဏ္ဍာနေ = သဒ္ဓမ္မောဝတရဏဍ္ဍာနေ (သီ) ၂၇၅
သပ္ပညဇာတိကော = သမ္ပဇညဇာတိကော (က) ၂၅၆
သပ္ပုရိသာ ဓမ္မဆန္ဒဝန္တာတာယ = သပ္ပုရိသာ ဗောဓိသတ္တာ
ဓမ္မဆန္ဒဝန္တာတာယ (သီ) ၆
သမာနကာလာ = သမာနကာ (သီ) ၁၇၆
သမာနောပိ = သမာနေပိ (သီ) ၁၃၅
သမိဒ္ဓိတံ = သမ္မဒ္ဓိတံ (သီ) ၂၅၂
သမောသရန္တာသ = သမဝသရန္တာသ (သဗ္ဗတ္ထ) ၂၄၅
သမ္မတ္တဂတေဟိ = သမုပဂတေဟိ (က) ၁၈၄
သုခသညာဒိဝသေန = သုဘသညာဒိဝသေန (သီ) ၂၀
သုတမယိ = သုတမယီ (သီ) ၂၁၄
သုတ္တန္တိ = သုတ္တံ သုတ္တန္တိ (သီ) ၁၀
သုနိဂ္ဂဟိတောတိ = သုနိဂ္ဂဟောတိ (သီ၊က) ၇၆
သုဗောဓနဠ = သုဗောဠ (သီ) ၃၅
သုဝိသုဒ္ဓဝိနိဆ္ဆယံ = သုဝိဒ္ဓံ ဝိနိဆ္ဆယံ (သီ) ၂၇၅

[ဟ]

ဟိတာနုကမ္ပိတိပိ ပါဠေါ။ တသ္ထော ဝုတ္တပ္ပကာရံ = ဟိတာနုကမ္ပိတိ
ဝုတ္တပကာရံ (သီ) ၂၆၀

နေတိုအဋ္ဌကထာယ

ဂါထာသူစိ

ပဌမပါဒါ ပိဋ္ဌင်္ဂါ

[အ-ဣ-ဩ]

အတ္ထံ ပကာသယန္တိ သာ ၂၇၆
အသရော်ယျာနိ နာမာနိ ၁၁၉
ဣတိ အတ္ထံ အသံကိဏ္ဏံ ၂
ဣတိ တံ သဒ်ရောန္တေန ၂၇၆
ဩဂါဟေတွာ ဝိသုဒ္ဓါယ ၂၇၆

[က-စ-ဆ-ဋ]

ကာမာ ဟိ စိတြာ မဓုရာ
မနောရမာ ၄၈
ကုမ္ဘ॥ပမံ ကာယမိမံ ဝိဒိတွာ ၄၉
စိရံ တိဋ္ဌတု လောကသ္မိံ ၂၇၆
စိရဋ္ဌိတတ္ထံ ယာ တသ ၂၇၅
ဆဋ္ဌဘိညော ဝသိပ္ပတ္တော ၁
ဋ္ဌိတိံ အာကင်္ခမာနေန ၁

[တ-ဒ]

တဿာ တမုပနိဿာယ ၂
တဿာ ရက္ခိတစိတ္တဿ ၁၄၅
တဿာ ဂမ္ဘီရညာဏော်ဟိ ၂
တေန ယာ ဘာသိတာ နေတ္တိ ၂
ဒဒတော ပုညံ ပဝဍ္ဎတိ ၁၈၆
ဒီပင်္ကရော လောကဝိဒူ ၆

ပဌမပါဒါ ပိဋ္ဌင်္ဂါ

[န]

နိက္ခိပိတ္တာ ဂရုံ ဘာရံ ၄၈
နေတ္တိပ္ပကရဏံ မိရော ၂၇၅

[ပ-ဘ-မ]

ပဒုမုတ္တရနာထဿ ၁
ပမာဒလေခံ ဝဇ္ဇေတွာ ၂
ပုထူနံ ဇနနာဒိဟိ ၁၅၇
ဘာရာ ဟဝေ ပဉ္စက္ခန္ဓာ ၄၈
မဂ္ဂေါ ပန္ထော ပထော ပဇ္ဇော ၂၆၈
မနုဿတ္တံ လိင်္ဂသမ္ပတ္တိ ၁၅၉
မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာ ဓမ္မာ ၁၈၀
မဟာကာရုဏိကံ နာထံ ၁

[ယ]

ယံ ပဿတိ နတံ ဒိဋ္ဌံ ၉၅
ယတ္ထ စ သဗ္ဗေ ဟာရာ ၃
ယသ္သေတေ စတုရော ဓမ္မာ ၂၄၆
ယာဒိသံ ဝပတေ ဗီဇံ ၁၆၀
ယာနိ ကရောတိ ပုရိသော ၄၇
ယေ တတ္ထာသုံ ဇိနပုတ္တာ ၇
ယော သုခံ ဒုက္ခတော အဒ္ဒ ၁၄၀

[ဝ]

ဝန္ဒနာဇနိတံ ပုညံ ၁
ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နာ ၁

[နော]

နမော တေ ပုရိသာဇညာ ၁၀၃
နာဘိနန္ဒာမိ မရဏံ ၈၄

ပဌမပါဒါ	ဝိဋ္ဌက်ာ
[သ]	
သိလာဒိဂုဏသမ္ပန္နော	၁
သုခေါ ဝိပါကော ပုညာနံ	၄၈
သုတ္တန္တိ သာမညဝိဓိ	၁၃
သုဝိသုဒ္ဓမသံကိဏ္ဏံ	၂၂
သောဋ္ဌသ ဟာရာ ပဌမံ	၁၄၁
[ဟ]	
ဟာရေ နယေ စ ပဋ္ဌာနေ	၂၇၅

ပဌမပါဒါ	ဝိဋ္ဌက်ာ
[သ]	
သံခိတ္တံ ဝိဘဇန္တောနံ	၁
သစေ ဘာယထ ဒုက္ခသ်	၄၉
သဒ္ဓမ္မာဝတရဋ္ဌာနေ	၂၇၅
သဗ္ဗပါပဿ အကရဏံ	၁၀
သမ္မာ ဝဿတု ကာလေန	၂၇၆
သဟ သံဝဏ္ဏနံ ယသ္မာ	၂
သာမညတော ဝိသေသေန	၁၉၊၄၀
သိလဒဿနသမ္ပန္နံ	၂၅၁

နေတိုအဋ္ဌကထာယ

သောဇနပတိုံ

၀ိဇ္ဇ	ပန္နိယံ	အသုဒ္ဓပါဒ္ဒေါ	သုဒ္ဓပါဒ္ဒေါ
၁၃	အဓေါလိ၀ိယံ	အဘိ-ဋ္ဌ ၄	အဘိ-ဋ္ဌံ ၃၃
၂၈	၅	တေန	တေ နံ
၆၆	၄	နိ၀ရဏာ	နိ၀ါရဏာ
၁၁၀	၁	အပါဋ္ဌ၀ပါဋ္ဌ၀တရပါဋ္ဌ၀တမ	အပါဋ္ဌ၀,ပါဋ္ဌ၀,ပါဋ္ဌ၀တရ,ပါဋ္ဌ၀တမ

၃၄၀၄—၀၅၅—၂၀-၂၀—၅-ထိုးဖောက်—၀၁-ဇင်-၂၀၀၃